

ΤΑ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Η' ΤΕΥΧΟΥΣ

Ἡ ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν τοῦ νέου ἔτους

Ἡ τελετὴ — Αἱ ὀμιλίαι Στ. Κωστοπούλου, Προέδρου τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς ΑΣΒΣ, Στρ. Κ. Παπαϊωάννου, Διευθυντοῦ τῆς ΑΣΒΣ, Μ. Σχινᾶ σπουδαστρίας, Ν. Λοῖζου, Προέδρου τῶν πτυχιούχων τῆς ΑΣΒΣ.

Αἱ ἐξετάσεις

Αἱ εἰσαγωγικαὶ ἐξετάσεις—Αἱ τμηματικαὶ—αἱ πτυχιακαὶ ἐξετάσεις. Αἱ Ἐξεταστικαὶ Ἐπιτροπαὶ—Τὰ δοθέντα θέματα—Οἱ ἐπιτυχόντες.

Ραδιοφωνικὴ συνέντευξις

Ἡ ἐκπομπὴ «Σπουδαστικὸς κόσμος» ἐρωτᾷ τὸν Διευθυντὴν τῆς Σχολῆς μας διὰ τοὺς σκοπούς, τὰς μεθόδους καὶ τὰ ἰδανικὰ τῆς Σχολῆς.

Ἀπὸ τὸ Σχολεῖον εἰς τὴν Ζωὴν

Παραινέσεις τοῦ Γραφείου Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν τῆς Α.Σ.Β.Σ. πρὸς τοὺς νέους σπουδαστὰς τῆς Σχολῆς.

Τὶ γράφει ὁ τύπος διὰ τὴν Σχολὴν μας

L' informazione industriale τοῦ Μιλάνου—Ἀπὸ τὴν Κύπρον—Ἐλευθερία—Καθημερινή—Ἐπιτυχία

Φωτογραφικὸν Λεύκωμα

Σειρὰ φωτογραφιῶν ἀπὸ τὴν Σχολικὴν μας ζωὴν.

ΕΤΟΣ Β

8 ΤΕΥΧΟΣ

Πρόεδρος Σταῦρος ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, τ. Ὑπουργός καὶ τ. Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, Ἀντιπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων.

Ἀ Ἀντιπρόεδρος Μιχαὴλ ΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν, τ. Βουλευτὴς καὶ Δήμαρχος Πειραιῶς, Ἀντιπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν.

Β' Ἀντιπρόεδρος Χρῆστος ΠΑΝΑΓΟΣ, Ἐμπόρος, Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, Ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν.

Γεν. Γραμματεὺς Παναγῆς ΣΟΛΟΜΟΣ, Ἐμπόρος, Ταμίας τῆς Ἐταιρίας Ἐοιστημονικῆς Ὄργανώσεως, Ἀντιπρόσωπος αὐτῆς

Ταμίας Γεώργιος ΤΕΡΜΕΝΤΖΗΣ, Βιομήχανος, Πρόεδρος τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, κοινὸς Ἀντιπρόσωπος τοῦ Βιοτεχνικοῦ καὶ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν.

Σύμβουλοι

Γεώργιος ΑΓΚΑΣ, Ἀντιπρόεδρος Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, κοινὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Βιοτεχνικοῦ καὶ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς.

Νικόλαος ΒΟΥΓΙΟΥΚΛΗΣ, Διευθυντὴς τῆς Α.Τ.Ε., ἀντιπρόσωπος τῆς Γενικῆς Συναμοσπονδίας τῶν Ἐργατῶν Ἑλλάδος.

Δημοσθένης ΓΟΥΛΑΣ, Προσωπάρχης τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, Ἀντιπρόσωπος τοῦ Συλλόγου τῶν Πτεχιούχων τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Δημήτριος ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ, Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, Ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας.

Νικόλαος ΚΑΡΑΠΑΤΑΚΗΣ, Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Ἀχιλλεὺς ΚΑΡΡΑΣ, Μηχανικὸς, τ. Πρόεδρος τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος, Ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ

Κωνσταντῖνος ΚΩΤΣΙΟΠΟΥΛΟΣ, Βιομήχανος, Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.

Ἀντώνιος ΜΟΥΖΑΚΗΣ, Γενικὸς Διευθυντὴς Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν.

Στράτος Κ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ, Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς.

Νικόλαος ΠΟΛΥΖΟΣ, Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ.

Μιχαὴλ ΣΠΕΤΣΙΕΡΗΣ, Προϊστάμενος τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας.

Τὰ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ἔτος Β' 1954/5

Δραχμαὶ 2

Τεῦχος 8ον

Β.Σ.Β. Τ.Σ.Κ.Β. ΑΝΩΤΕΡΗΣ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ. 811

Χρονολογία 1959

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΕΤΟΣ

Εἰς τὸ περιοδικόν μας «Σπουδαί» ὑπῆρχεν εἰδικόν τμήμα ἀφιερωμένον εἰς τὴν «Σχολικὴν Ζωὴν» μὲ ἐνδιαφέροντα νέα διὰ τοὺς σπουδαστάς, τοὺς πτυχιούχους καὶ τοὺς φίλους τῆς Σχολῆς. Τὸ τμήμα τοῦτο κατηργήθη καὶ ἀντικατεστάθη μὲ τὴν παροῦσαν εἰδικὴν ἔκδοσιν. Οὕτω ἀπὸ τὸ παρελθόν ἔτος παρέμειναν αἱ «Σπουδαί» καθαρῶς ἐπιστημονικόν ὄργανον τῆς Σχολῆς.

Τὰ «ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.» περιλαμβάνουν τὸ Πρόγραμμα τῶν Ἔργασιων ἐκάστου Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, διαφόρους ἐνδιαφερούσας ἀνακοινώσεις τῆς Σχολῆς, θέματα τῶν εἰσαγωγικῶν καὶ τῶν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεων, σημαντικὰ γεγονότα τῆς Σχολῆς, περιγραφὴν τῶν ἐπισκέψεων εἰς τόπους ἐργασίας ὡς καὶ τῶν ἐκδρομῶν, κρίσεις ἐπ' αὐτῶν, περίληψιν τῶν διαλέξεων, ἑορτὰς σχολικὰς, περίληψιν καὶ κρίσεις ἐπὶ ἐπιστημονικῶν μελετῶν καὶ ἐργασιῶν, τὴν κίνησιν τῶν Ὁργανώσεων τῶν σπουδαστῶν τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν τῆς χώρας μας καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, ἀπαντήσεις εἰς ἀπορίας σπουδαστῶν, προτάσεις τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν προαγωγὴν τῶν συμφερόντων των, χρήσιμους ὑποδείξεις καὶ συστάσεις, σχολικὰς ἱστορίας καὶ ἀνέκδοτα, τὰ πεπραγμένα τῆς Σχολῆς, σχολικὰς στατιστικὰς κ.λ.π.

Πᾶς ἐγγραφόμενος εἰς τὴν Σχολὴν σπουδαστὴς εἶναι αὐτοδικαίως συνδρομητὴς τῶν «ΝΕΩΝ τῆς Α.Σ.Β.Σ.», ὅπως ἄλλως τε καὶ τῶν «ΣΠΟΥΔΩΝ», ἄνευ ἄλλης ἐπιβαρύνσεως, διότι ἡ ἀξία τῶν δύο τούτων ὀργάνων τῆς Σχολῆς περιλαμβάνεται εἰς τὸ ποσόν τὸ καταβαλλόμενον ὑπὸ τῶν Σπουδαστῶν δι' ἔντυπα.

Διὰ τοῦ παρόντος ὀγδοῦ τεύχους εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Β' ἔτος. Τὰ προηγούμενα ἑπτὰ τεύχη ἐκ 384 σελίδων ἐν ὄλῳ ἀποτελοῦν λαμπρὰν ἀπόδειξιν τῆς ἐπιτυχίας τοῦ περιοδικοῦ μας, τῆς ἐπιτυχίας τῶν ἐπιδιωκομένων παρ' αὐτοῦ σκοπῶν. Ἐπιθυμοῦμεν ἰδιαιτέρως νὰ τονίσωμεν τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4 τεύχους τοῦ ἀφιερωθέντος εἰς τὸν «Τουρισμόν» καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6 τοῦ

ἀφιερωθέντος εἰς τὰ προβλήματα τῆς Ὀργανώσεως. Τὰ θερμὰ συγχαρητήρια τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὑποστηρικτοῦ Τουρισμοῦ καὶ τῶν λοιπῶν Τουριστικῶν Ὀργανώσεων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ἐπιστημονικῆς Ὀργανώσεως, ἀποτελοῦν τὴν καλυτέραν ἀμοιβὴν τῆς καταβληθείσης παρὰ τῆς Σχολῆς προσπαθείας.

Ἀγαπητοὶ Σπουδασταί,

Τὸ περιοδικὸν μας περιέχει ὅλην τὴν Σχολικὴν μας ζωὴν, δηλαδὴ τὴν ἰδικὴν σας ἀκαδημαϊκὴν ζωὴν. Μέσα εἰς τὰ τεύχη τῶν «ΝΕΩΝ τῆς Α.Σ.Β.Σ.» περικλείονται αἱ καλύτεραι ἀναμνήσεις σας. Φυλάττετε τὰ τεύχη αὐτά. Μὲ πόσῃ συγκίνησιν καὶ χαρὰν ἀργότερον δὰ τὰ φυλλομετρεῖτε.

Τὸ παρὸν πρῶτον τεύχος δὰ ἀσχοληθῆ κυρίως μὲ τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ νέου Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους καὶ τὰ τῶν Εἰσγωγικῶν, Τμηματικῶν καὶ Πτυχιῶν Ἐξετάσεων. Τὸ δεύτερον δὰ περιλάβῃ τὸ Πρόγραμμα τῶν ἐν γένει σχολικῶν μας ἐργασιῶν κατὰ τὸ 1954—1955 καὶ τὸ τρίτον δὰ εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως. Τέλος τὸ τέταρτον δὰ περιέχῃ τὸν πλήρη ἐκπαιδευτικόν, διοικητικόν καὶ διαχειριστικόν ἀπολογισμὸν τῆς δράσεως τῆς Σχολῆς μας κατὰ τὸ παρελθόν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1953—1954.

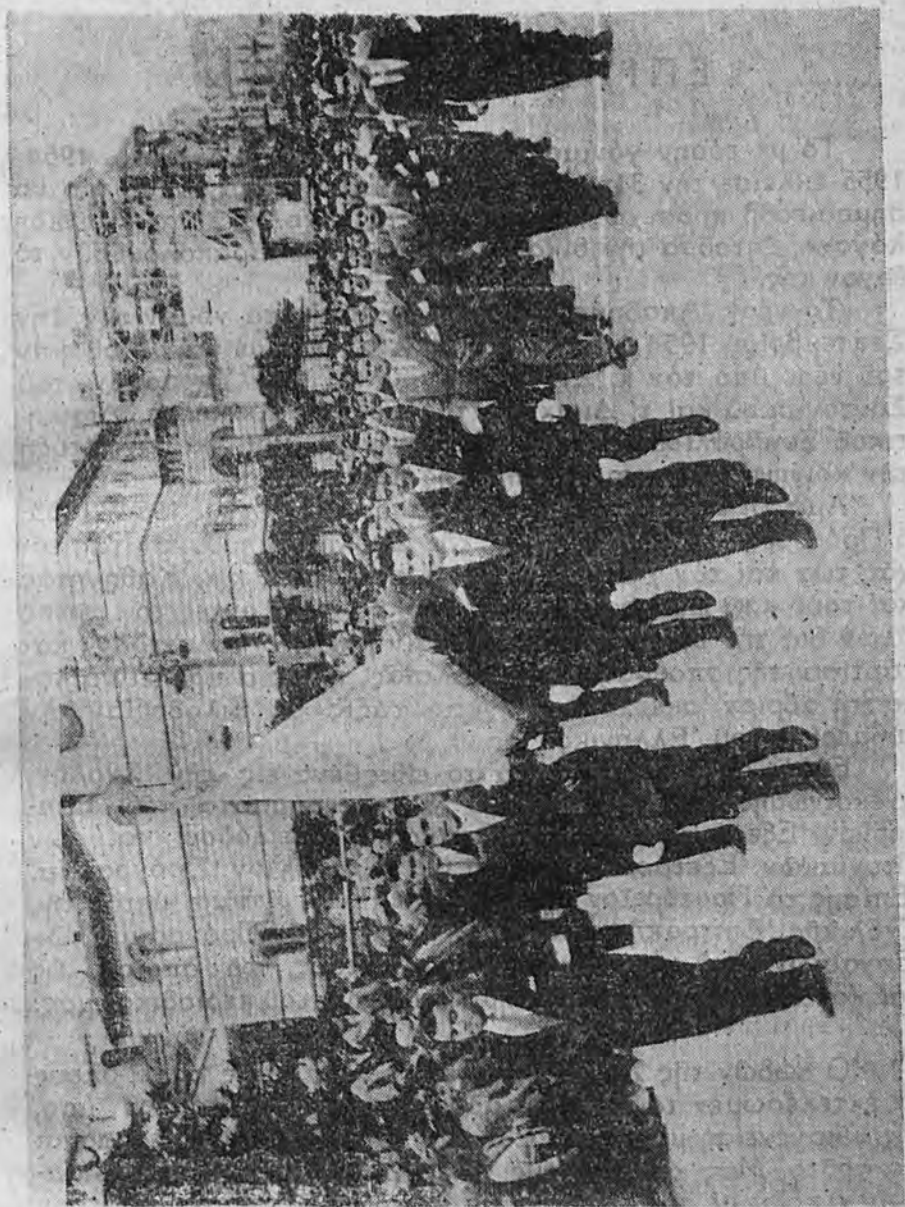
Εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος τεύχους ἀναδημοσιεύονται διάφοροι εἰκόνες τῆς Σχολικῆς μας ζωῆς κατὰ παράκλησιν πολλῶν νέων σπουδαστῶν. Αἱ εἰκόνες αὐταὶ ἔχουν ἤδη δημοσιευθῆ εἰς προηγούμενα τεύχη τῶν «Νέων» καὶ ἡ Σχολὴ ἐπωφελεῖται ἐκ τῶν ὑπαρχόντων κλισιῶν διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῆν παράκλησιν τῶν νέων ἀναγνωστῶν μας, σχεδόν, ὡς εὐνόητον, ἀδαπάνως.

Διαδίδετε ἐπίσης τὰ «ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.». Ἐπιτηδὲς ἡ Σχολὴ καθώρισεν ἀσήμαντον τιμὴν δι' ἕκαστον τεύχος, ὥστε νὰ εἶναι εὐχερεστάτη ἡ πώλησις τοῦ καὶ ἔξω τῆς Σχολῆς εἰς μὴ σπουδαστὰς τῆς. Ἐκαστος σπουδαστὴς πρέπει νὰ πωλῆ τουλάχιστον δύο ἀντίτυπα εἰς τοὺς φίλους τοῦ. Χρέος ἐκάστου σπουδαστοῦ εἶναι νὰ διαφωτίξῃ τοὺς πάντας διὰ τὸ ἐπιτελούμενον ὑπὸ τῆς Σχολῆς ἔργον. Ἡ Σχολὴ ἔνει πολλοὺς φίλους καὶ θαυμαστάς.

Ἔργον μας εἶναι νὰ ἀποδεικνύωμεν ὅτι δίκαιος ὁ θαυμασμός καὶ ἡ ἐκτίμησις των, ἡ στοργὴ καὶ ἡ ὑποστήριξις των. Ὅπως ὑπάρχουν πολλοὶ—πᾶρα πολλοὶ—οἱ ὅποιοι ἀγνοοῦν ἢ παρανοοῦν τὴν προσπάθειάν μας.

Τὰ «ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.», ἀποτελοῦν μέσον πληροφοριῶν καὶ ὄργανον διαφωτισμοῦ. Ἡ Σχολὴ δι' αὐτῶν ἐπιτελεῖ τὸ καθήκον τῆς, ἀκόμη μίαν φοράν, καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τούτου. Ἀπόκειται καὶ εἰς τοὺς σπουδαστὰς νὰ ἐκτελέσουν καὶ αὐτοὶ τὸ ἰδικόν των, πρὸς τὸ συμφέρον των, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Σχολῆς των, ἢ πρόοδος τῆς ὁποίας ἀντανακλᾷ ἐπὶ τῆς σταδιοδρομίας των.

Παρέλασις τῆς Ὁμάδος τῶν Σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς τὴν 27ην Ὀκτωβρίου



ΕΠΙ ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ

Τὸ μὲ τὴν γόνιμον δράσιν Ἐκαδημαϊκὸν ἔτος 1954-1955 ἔκλεισε τὴν 31ην Αὐγούστου. Ὁ Ἀπολογισμὸς τοῦ θὰ δημοσιευθῆ προσεχῶς, διότι ἀρχὴ τῆς Σχολῆς εἶναι «νά διδῆ λόγον», ζητοῦσα τὴν δικαίαν κρίσιν ὄσων παρακολουθοῦν τὸ ἔργον τῆς.

Τὸ νέον Ἐκαδημαϊκὸν ἔτος ἤρχισε κατὰ νόμον τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 1954, μὲ τὴν αἰσιοδοξίαν ὅτι μὲ τὴν διοίκησιν τοῦ νέου ὑπὸ τὸν κ. Στ. Κωστόπουλον, τ. Ὑπουργὸν τοῦ Συντονισμοῦ καὶ τ. Διοικητὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἡ Σχολὴ θὰ συνεχίσῃ καὶ θὰ ἀναπτύξῃ τὴν κοινωφελῆ ἐκπαιδευτικὴν τῆς προσπάθειαν.

Ἄμα τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου Ἐκαδημαϊκοῦ ἔτους 1954-1955, ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς ἀπήθυσαν τὰς εὐχὰς τῶν καὶ τὸν χαιρετισμὸν τῶν πρὸς τοὺς κ.κ. Καθηγητὰς καὶ τοὺς κ.κ. Σπουδαστὰς τῆς Σχολῆς, τονίζοντες τὸ χρέος ὄλων διὰ τὴν ἀρτιωτέραν μὀρφωσιν καὶ τὴν καλυτέραν κατάρτισιν τῆς σπουδαζούσης Νεολαίας, ἡ ὁποία πρέπει νὰ καταστή αὖριον σκεπτομένη ἡγέτις τάξις μὲ φιλοδοξίαν τὴν εὐημερίαν τοῦ Ἐλληνικοῦ Λαοῦ.

Εὐθὺς μετὰ ταῦτα, κατὰ τὰ εἰθισμένα εἰς τὴν Σχολήν, ἀνεκοινώθησαν ἐν λεπτομερείᾳ τὰ προγράμματα τῶν Εἰσιτηρίων Ἐξετάσεων, τῶν τμηματικῶν Β' περιόδου καὶ τῶν Πτυχιακῶν Ἐξετάσεων, ὡς καὶ τὸ Ὁρολόγιον Πρόγραμμα. Ἐπίσης τὸ Προεδρεῖον τῆς Σχολῆς ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς κατήρτισε τὸ «Γενικὸν Πρόγραμμα τῶν Ἐργασιῶν» τοῦ νέου Ἐκαδημαϊκοῦ ἔτους, τὸ ὁποῖον, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, θὰ δημοσιευθῆ διὰ τοῦ περιοδικοῦ μας.

Ὁ κώδων τῆς Σχολῆς ἤχησεν ἐκ νέου. Μᾶς καλεῖ ὄλους νὰ ἐκτελέσωμεν τὸ καθήκον μας ἀπέναντι τοῦ ἑαυτοῦ μας, τῆς οἰκογενείας μας, τοῦ Ἔθνους, εὐτυχεῖς καὶ ὑπερήφανοι διὰ τοῦτο. Μᾶς καλεῖ ὄλους νὰ ἐργασθῶμεν καὶ νὰ κοπιᾶσωμεν πολὺ μὲ τὴν πεποιθήσιν ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ συμφέρον μας. Μᾶς καλεῖ ὄλους νὰ ὑψωθῶμεν εἰς τὸ νόημα τῆς Σχολῆς μας καὶ νὰ γίνωμεν ἀντάξιοι τῶν φιλοδοξιῶν τῆς. Ἐπὶ τὸ καθήκον λοιπόν.

ΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Συμφώνως πρὸς τὴν ἀπὸ 15 Μαΐου ἐ.ἔ. προκήρουξιν ἐγένοντο τὴν 10ην Ὀκτωβρίου, ἡμέραν Κυριακὴν, αἱ εἰσαγωγικαὶ ἐξετάσεις τῶν ὑποψηφίων διὰ τὸ Α' ἔτος τῆς νέας ἀκαδημαϊκῆς περιόδου 1954-1955.

Ἡ ἐξέτασις ἐγένετο κατὰ τὸ δημοσιευθὲν Πρόγραμμα εἰς τὸ Κεντρικὸν Διδακτήριον τῆς Σχολῆς ἐπὶ τῆς οδοῦ Κύπρου καὶ εἰς τὸ Κτίριον τῶν Σχολῶν «Παρασοῦ» ἐπὶ τῆς οδοῦ Κατακουζηνοῦ 2 καὶ Θεμιστοκλέους, παρουσία τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς ἐξ 21 μελῶν καὶ τῶν 18 Ἐποπτῶν.

Αὐθημερόν τι γραπτὰ διενεμήθησαν παρὰ τοῦ Γραμματέως τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τοὺς κ.κ. Ἐξεταστάς. Ὡς γνωστὸν ἕκαστον γραπτὸν ἐξετάζεται καὶ βαθμολογεῖται παρὰ δυὸ Ἐξεταστῶν. Ὁ βαθμὸς ἀναγράφεται εἰς Κατάστασιν καὶ ὄχι ἐπὶ τοῦ γραπτοῦ, ὥστε νὰ μὴ ἐπηρεάζεται ὁ εἰς ἐξεταστῆς ἐκ τῆς βαθμολογίας τοῦ ἐτέρου.

Ἄπαντα τὰ γραπτὰ συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν Γραμματείαν τὴν Πέμπτην 5 τρέχ. τὸ δὲ ἀπόγευμα τῆς Παρασκευῆς, ἐγένετο ἡ Συνεδρίασις τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς, καθ' ἣν ἐγένετο ὁ ἔλεγχος τῆς ὀρθῆς καταχωρίσεως εἰς τὸν Πίνακα Βαθμολογίας καὶ τὸ Σάββατον τὴν 6 μ.μ., κατὰ τὴν γενομένην κατὰ τὰς Ἐξετάσεις ἀνακοίνωσιν εἰς τοὺς ὑποψηφίους, ἐτοιχοκολλήθησαν τὰ ἀποτελέσματα, καθ' ἃ ἐπὶ τῶν 510 ἐγγραφέντων ἐπέτυχον οἱ κάτωθι.

Παρ' ὄλων ἐξετιμήθη ἡ λαμπρὰ ὀργάνωσις τῆς Ἐξετάσεως, ἡ ὁποία ἤρchiσε τὴν μὲν πρωτὴν 8 καὶ 20', τὸ δὲ ἀπόγευμα τὴν 16 ὥρ. ἀκριβῶς. Οἱ καθυστερήσαντες ὑποψήφιοι, κατ' ἀνάγκην ἀπεκλείσθησαν. Εἶναι πράγματι πολὺ θλιβερόν τὸ φαινόμενον νέων οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν τὴν στοιχειώδη ἀντίληψιν τοῦ χρόνου εἰς μίαν τόσοσιν σημαντικὴν περίπτωσιν τοῦ βίου των.

Τὰ θέματα ἐδόθησαν ἀμέσως εἰς τοὺς ὑποψηφίους πολυγραφήμενα, ὥστε οὔτε καθυστερήσεις νὰ εἶναι δυνατὴ, οὔτε παρεξήγησις ἐκ τῆς ὑπαγορεύσεώς των. Εἰς τοὺς ὑποψηφίους ἐδόθη ἐπίσης ἀνάλογος προθεσμία πρὸς ἀπάντησιν, μετὰ τὸ πέρασ τῆς ὁποίας ἡ ἐξέτασις ἐθεωρήθη λήξασα καὶ ἐζητήθησαν τὰ γραπτὰ παρὰ τῶν κ.κ. Ἐποπτῶν.

Ἡ Ἐξεταστικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπετελέσθη ἐκ τῶν κάτωθι ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου. Χρῆν Γραμματέως ἐξετέλεσεν ὁ Γραμματεὺς τῆς Σχολῆς κ. Ε. Παρασκευαΐδης.

Ἐκθεσις Ἰδεῶν: οἱ κ.κ. Σ. Ἀγαπητίδης, Ν. Δελούκας, Χ. Καραβᾶς, Δ. Κόλιας, Π. Πέροδικας, Ι. Χρυσόχοῦ καὶ Γ. Χαλκίopoulos.

Γεωγραφία: οἱ κ.κ. Χ. Ἀγαλλόπουλος, Α. Καλλιαβᾶς, Ι. Κουτσογιάννης, Α. Κυρκιλίτης, Σ. Παπαϊωάννου, Γ. Ξυνόπουλος καὶ Ι. Φράγκου.

Μαθηματικά: οἱ κ.κ. Γ. Γιαννόπουλος, Ν. Θεοδώρου, Χ. Κανελλόπουλος, Φ. Λέτσας, Ε. Μαργαρίτης, Ε. Συνοδινός καὶ Σ. Σταυρόπουλος.

ΤΑ ΔΟΘΕΝΤΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ἐκθεσις Ἰδεῶν

Τμῆμα Α'

Ποῖοι λόγοι σᾶς ὤθησαν νὰ ἐπιζητήσετε σπουδᾶς εἰς τὴν ἀνωτάτην ἐν γένει ἐκπαίδευσιν καὶ εἰδικώτερον εἰς τὴν Σχολὴν μας.

Τμῆμα Β'

Ἡ σημασία διὰ τε τὸ ἄτομον καὶ διὰ τὴν κοινωνικὴν συμβίωσιν τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς.

Γεωγραφία

(Ἐκ τῶν τριῶν θεμάτων ὑποχρεωτικὰ τὰ δύο)

Τμῆμα Α'

Θέμα 1ον.

- α) Περὶ Κύπρου: Γεωγραφικὴ θέσις. Ἐκτασις. Πληθυσμός.
β) Ἐθνολογικὴ σύνθεσις. Κυριώτεροι πόλεις. Προϊόντα.

Θέμα 2ον.

- α'. Ποῖοι οἱ κυριώτεροι λιμένες τῆς Μεσογείου καὶ ποίας περιοχᾶς ἐνδοχώρας ἔξυπηρετοῦν;
β'. Ποῖα τὰ γεωγραφικὰ διαμερίσματα τῆς Ἑλλάδος καὶ ποῖα ἢ κυριώτερα των πόλεις. Πῶς συνδέεται αὕτη συγκοινωνιακῶς μετὰ τῶν Ἀθηνῶν.

Θέμα 3ον.

α'. Ποῖοι οἱ κυριώτεροι λιμένες τῆς Ἑλλάδος καὶ κατὰ τὴν σειρὰν τῆς σημασίας των.

β'. Ποῖαι αἱ κύριώτεραι Χῶραι τοῦ κόσμου παραγωγῆς:

1) σιτηρῶν, 2) γαιανθράκων, 3) πετρελαίου.

Τμήμα Β'**Θέμα 1ον.**

α'. Γεωγραφικὴ θέσις τῆς Ἑλβετίας. Πολιτειακὴ συγκρότησις. Κυριώτεραι πόλεις καὶ κυριώτεροι πόροι τοῦ ἔθνικοῦ της εἰσοδήματος.

β) Τί θὰ ἴδωμεν κατὰ μίαν διαδρομὴν μέχρι Ὀλυμπίας; σιδηροδρομικῶς καὶ κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἀτμοπλοικῶς;

Θέμα 2ον.

α) Γεωγραφικὴ θέσις τοῦ Βελγίου. Σημαντικώτεραι πόλεις καὶ κυριώτερα προϊόντα.

β) Ἀπὸ ποίας σημαντικὰς πόλεις θὰ διέλθωμεν μεταβαίνοντες δι' αὐτοκινήτου ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Ἰωάννινα;

Θέμα 3ον.

α) Γεωγραφικὴ θέσις τῆς Αἰγύπτου. Σημαντικώτεραι πόλεις καὶ κυριώτερα προϊόντα.

β) Προκειμένου νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὸ Ἀνατολικὸν Πήλιον πῶς δυνάμεθα νὰ μεταβῶμεν ἐκεῖ καὶ τί ἐνδιαφέροντα θὰ συναντήσωμεν κατὰ τὴν διαδρομὴν μας;

Μ α θ η μ α τ ι κ ἄ**Α'. Ἐκ τῆς Ἀριθμητικῆς****Θέμα 1ον.**

Δύο ἐργάται μὲ διάφορον ἀπόδοσιν δύνανται νὰ ἐκτελέσουν μαζὶ μίαν ἐργασίαν εἰς 15 ἡμέρας. Ἀφοῦ ὁμως εἰργάσθησαν μαζὶ ἐπὶ 6 ἡμ. ἠσθένησεν ὁ Α', καὶ τότε ὁ Β' μόνος συνεπλήρωσε τὴν ἐργασίαν εἰς 21 ἀκόμη ἡμέρας. Νὰ εὑρεθῇ πόσας ἡμέρας μόνος του ἕκαστος δύνανται νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἔργον.

Θέμα 2ον.

Κεφάλαιον τοκισθὲν πρὸς 5% ἔφερε τόκον 1400 δραχ., ἐνῶ κεφάλαιον κατὰ 12000 δραχμὰς μικρότερον τοῦ α' τοκισθὲν πρὸς

6% ἔφευρεν εἰς τὸν αὐτὸν χρόνον τόκον 1200 δραχ. Νὰ εὑρεθῶν τὰ κεφάλαια καὶ ὁ χρόνος καθ' ὃν ἐτοκίσθησαν.

Ἐκ τῆς Ἀλγέβρας

Θέμα 1ον. Νὰ λυθῆ ἡ ἐξίσωσις :

$$\sqrt{\chi + 7} + \sqrt{\chi - 5} = \sqrt{2\chi + 18}$$

Θέμα 2ον. Νὰ λυθῆ τὸ σύστημα :

$$5\chi + \psi + \varphi + \omega = 11$$

$$5\psi + 2(\chi + \varphi + \omega) = 17$$

$$5\varphi + 2(\chi + \psi + \omega) = 20$$

$$5\omega + 3(\chi + \psi + \varphi) = 27$$

Β'. Ἐκ τῆς Ἀριθμητικῆς

Θέμα 1ον.

Μία παραγγελία πρέπει νὰ ἐκτελεσθῆ εἰς 15 ὥρ. Τεχνίτης ὁ ὁποῖος μόνος δύνатаι νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὴν εἰς 25 ὥρας, εἰργάσθη ἐπὶ 6 ὥρ. καὶ ἔπειτα συνειργάσθη μὲ δεύτερον τεχνίτην. Οὕτω ἡ παραγγελία ἐξετελέσθη εἰς τὴν καθωρισμένην προθεσμίαν. Νὰ εὑρεθῆ εἰς πόσας ὥρας μόνος ὁ δεύτερος τεχνίτης θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ τὴν παραγγελίαν.

Θέμα 2ον.

Ἐτόκισέ τις τὰ $\frac{3}{7}$ κεφαλαίου τινὸς πρὸς 5%. Τὸ ὑπόλοιπον ἐχώρισεν εἰς δύο μέρη τοιαῦτα ὥστε, ὅταν τὸ α' τοκισθῆ πρὸς 6% καὶ τὸ β' πρὸς 3%, νὰ φέρουν ἴσους τόκους. Ἐν εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ συνολικὸς ἐτήσιος τόκος εἶναι 27900 δραχ. Νὰ εὑρεθῆ τὸ ὀλικὸν κεφάλαιον καὶ τὰ μέρη αὐτοῦ.

Ἐκ τῆς Ἀλγέβρας

Θέμα 1ον. Νὰ λυθῆ ἡ ἐξίσωσις :

$$\sqrt{\frac{\chi+3}{5\chi+2}} + \sqrt{\frac{5\chi+2}{\chi+3}} = \frac{13}{6}$$

Θέμα 2ον. Νὰ λυθῆ τὸ σύστημα :

$$\frac{1}{3\chi-2\psi+1} + \frac{1}{\chi+2\psi-3} = \frac{5}{12}$$

Γ'. Ἐκ τῆς Ἀριθμητικῆς

Θέμα 1ον.

1) Εἰς μίαν ἐπιχείρησιν ἐργάζονται 320 ἄνδρες καὶ γυναῖκες

Λαμβάνουν δὲ ἡμερησίως οἱ ἄνδρες 8.700 δραχμὰς καὶ αἱ γυναῖκες 7.875 δραχμ. Δεδομένου ὅτι τὸ ἡμερομίσθιον ἐκάστης γυναικὸς εἶναι τὰ $\frac{3}{4}$ τοῦ ἀνδρός, νὰ εὐρεθῇ πόσοι ἦσαν οἱ ἄνδρες καὶ πόσοι αἱ γυναῖκες καὶ ποῖον ἡμερομίσθιον ἐλάμβανεν ἕκαστος ἐξ αὐτῶν;

Θέμα 2ον.

2) Εἷς ἔμπορος ἠγόρασεν ἓν τεμάχιον ὑφάσματος ἀντὶ 397 000 δραχμ. Κατόπιν πωλεῖ τὸ $\frac{1}{4}$ αὐτοῦ με κέρδος 15%, τὰ $\frac{2}{3}$ τοῦ ὑπολοίπου με κέρδος 12% καὶ τὸ ἐναπομεῖναν με κέρδος 1000 δραχμ. κατὰ πῆχυν ἀντὶ 103.250 δραχμ. Νὰ εὐρεθῇ τὸ μῆκος τοῦ ὑφάσματος καὶ πόσον ἐπωλήθη κάθε φορᾶν.

Ἐκ τῆς Ἀλγέβρας

1) Νὰ λυθῇ τὸ σύστημα :

$$\frac{5}{\chi + \psi} - \frac{3}{2\psi - 3\omega} = 11$$

$$\frac{2}{2\psi - 3\omega} + \frac{1}{\omega + \psi} = 1$$

$$\frac{3}{\omega + \psi} - \frac{2}{\chi + \psi} = 13$$

2) Νὰ λυθῇ τὸ σύστημα :

$$\frac{\chi\psi}{5\chi + 4\psi} = 3 \quad \frac{\psi\omega}{3\psi + 5\omega} = 7 \quad \frac{\omega\chi}{2\omega + 3\chi} = 6$$

(Οἱ ὑποψήφιοι ἐκάστου τμήματος ὀφείλουν νὰ λύσουν ἓν ἐκ τῶν δύο θεμάτων τῆς Ἀριθμητικῆς καὶ ἓν ἐκ τῶν δύο τῆς Ἀλγέβρας).



ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Ἐπέτυχον : Οἱ κ.κ. Ἀτσαλάκης Κυρ., Ἀγαλίδης Γεώργ., Ἀρβανι-
 τάκης Διονύσ., Ἀγγελίνας Παῦλος, Ἀνάσης Ἀντώνιος., Ἀρχυράκης Χρ.,
 Ἀγκυραλίδης Σέργιος, Ἀντωνιουδάκης Ἀναστάσιος, Ἀνδρουλιδάκης
 Κωνστ., Ἀθανασιάδου Ἑλένη, Ἀλαγιάννη Ἰωάννα, Ἀποστολίδης Σταῦ-
 ρος, Ἀντωνόπουλος Γεώργ., Ἀνεστόπουλος Διον. Ἀθανασόπουλος Νικ.,
 Ἀμπάτης Δημήτρ., Ἀξιώτης Γεώργιος, Ἀντώνογλου Ἰωάν., Ἀθανασιά-
 δης Δημήτρ., Ἀλεξανδρῆς Ἄντ., Ἀποστολοπούλου Οὐρανία, Ἀναστα-
 σόπουλος Κωνστ., Ἀγγελίδης Γεώργ., Ἀγγελίδης Σωκ., Ἀρβανιτάκης
 Ἰωάν., Ἀραβαντινός Θεοτ., Ἀναγνωστάκας Γεώργ., Ἀρμενάκας Παν.,
 Ἀγγελετοπούλου Ἑλ., Βασιλαντωνάκης Κωνστ., Βαρδαλός Σωτ., Βράκας
 Γεώργ., Βορτσέλας Κωνστ., Βιντζηλαῖος Γεώργ., Βασιλακόπουλος Βασ.,
 Βελυβασάκης Ἰωάν., Βαλέττας Ἀντώνιος, Βασιλάκης Γεώργ., Βολτέας
 Παναγ., Βλάχος Κωνστ., Βλαστάκης Ἐμμ., Βούλγαρη Ἄννα, Βουρλίτης
 Δημήτρ., Βάρσος Ἀπόστ., Βαρλᾶς Παντελῆς, Βαλαβάνης Γρηγ., Βλαχό-
 πουλος Νικόλ., Γιανούσης Ἰωάν., Γιαννιός Νικ., Γιαμάκος Κωνστ., Γιάνναι-
 νας Σεραφ., Γεωργακόπουλος Κωνστ., Γεννάδιος Κωνστ., Γεωργαλῆς Γ.,
 Γεωργιακάκης Γεώργ., Γουλαῖος Βασίλ., Γόγολος Δημ., Γιαννουῖτσος Πα-
 ναγ., Γιαννικάκη Παγώνα, Γεωργίτσος Ἀνάργ., Γιωτόπουλος Παναγ.,
 Γιαννακούλης Ἰωάννης, Γιάγκας Γεώργ., Γαβαθᾶς Ἰωάν., Γράβας Μάρ-
 κος, Γεωργῆς Νικόλ., Γρένδας Ἀθ., Γερμανίδης Γεώργ., Γκοῦρος Ἀθαν.,
 Γεωργόπουλος Εὐθύμ., Γεωργακόπουλος Γεώργ., Γεωργόπουλος Γεράσ.,
 Γεωργόπουλος Δημήτριος, Γράσος Αἴμ., Γαλανάκης Κωνστ., Γκόνος
 Νικόλαος, Δασκαλόπουλος Νικόλαος, Δουβρῆ Σωτηρία, Δελακούρας
 Νικόλ., Δάσιος Διον., Δημητρακέλλης Γεώργ., Δημητρακάκης Κωνστ.,
 Δουβρῆ Εὐσταθία, Δεσφυγιᾶς Ἀντών., Δερμιτζάκης Μιχαήλ, Δημητρα-
 κάκη Ἑλένη, Εὐαγγέλου Ἥλίας, Ἐλευθερίου Βασίλ., Ζερβός Ἰωάννης,
 Ζαμπούνης Βασίλ., Ζιῶγας Ἰωάν., Ζώης Βασίλ., Ζαραχάνης Εὐάγγ., Ζάπ-
 πας Ἀθανάσ., Ζαβίτσας Παναγ., Ζαρμακούρης Μιχαήλ, Ζωάκης Ἐμμ.,
 Ζόμπολας Διον., Ζήκας Βύρων, Ἥσατας Βασίλειος, Θεοδωρίδης Ἀθαν.,
 Ἰωαννίδης Ἀθανάσιος, Ἰωάννου Δημήτριος, Ἰωσήφ Ξενοφών, Κανδό-
 πουλος Παναγ., Κρητικός Σπυρ., Κυριακόπουλος Δημήτριος, Κωστόπου-
 λος ἢ Πανταζόπουλος Παναγ., Κοντογιάννης Φώτιος, Κόκορη Παναγ.,
 Κασσιμάτης Γεώργ., Καρυτσιώτης Χρήστος, Κατσούλης Δημήτρ.,
 Καραδήμας Ἀθανάσ., Κάρνιαδάκης Ἐμμ., Καραγεώργης Γεώργ., Κωτσα-
 ρίδης Βασίλ., Καλογερόπουλος Εὐστάθ., Καλογερόπουλος Θεόδωρος,
 Κανάρης Γεράσ., Κασαντώνης Κωνστ., Κυρίμης Κωνστ., Κωστικόγλου
 Παναγ., Κωνσταντινίδης Νικ., Κοντοῦ Δικαία, Κατσαμᾶς Ἀντων., Κολιᾶ

ράκης Νικόλ., Κουφάκης Γεώργ., Κωστόπουλος Κωνστ., Κοκορέβας Στέφ., Κοέν Έφραϊμ, Κοκοντίνης Άδαν., Κώτσης Κυρ., Καϊάφας Παντελής, Κουτσολουκάς Ήλιος, Κουβαρδός Άνδρέας, Καρύδης Άδανάσ., Κωτσιρή Μαργαρίτα, Κουράνος Γεώργ., Κωνσταντίδης Εύδύμ., Κορμά Θεώνη, Κορίλης Άνδρ., Κόλιας, Άδαν., Κουκουλομάτης Κυριάκος, Καπερνάρος Έμμ., Κυριακάκη Είρήνη, Καψάλης Άδαν., Κασίτα Κωνσταντίνα, Κνόνιγκ Νικόλ., Κούστας Σταύρος, Κουτρούλης Γεώρ., Κουτσούτη Βασιλική, Καρτίνος Εύστρ., Καρκαβατσάκης Στελ., Καρκαβάτσου Μαρία, Καρβέλης Θεόδ., Κατσώνης Γεώργ., Κρόκου Σταματία, Κώτσος Έμμαν. Κατσιβελος Σπύρος, Καλυθιώτης Γεώργ., Καλιάτσος Άνάργ., Κυπραίου Θεοδοσία, Κοντογιάννης Εύάγγ., Κορδώνης Παναγιώτης, Λαμπρόπουλος Γεώργ., Λάμπρου Άχιλλεύς, Λεβέντης Έμμαν, Λιακόπουλος Χαράλ., Λιούτας Βασίλ., Λοῦτσος Νικόλ., Λιβός Γεώργ., Λάμπρου Βασίλ., Λεμπέσης Ίωάννης, Λαγουδάκης Κωνστ., Λύγδας Χρήστος, Λαζαρίδης Άλέξαν., Λάριος Ξενοφών, Λιτσαρδάκης Άνδρέας, Λουκαίτης Ίωάν., Λάγιου Άρσινόη, Λάγιου Δέσποινα, Μητσός Άνδρέας, Μπελεγακος Δημ., Μπαλῆ Δέσποινα, Μάρκος Άνδρέας, Μπατίστας Παντελής, Μπλαβάκης Έμμ., Μπανέλλας Δημ., Μπακλής Ίωάν., Μποζαντῆς Εύάγγ., Μανιαδάκης Κωνστ., Μιχόπουλος Ίωάν., Μουλατσιώτης Άντών., Μαρῆς Έμμ., Μωραϊτάκης Κυρ., Μπακαλάκος Σεραφείμ, Μακρυγιάννης Σπυρ., Μελαχούρης Παν., Μιχαηλίδης Μιχ., Μπίσας Χαράλ., Μίχος Γεωργ., Μπένος Κλήμης, Μοραϊτης Εύάγγ., Μαργέλης Γεώργ., Μαλεβίτης Χρήστος, Μαλκότσης Θεόδ., Μελεσανάκης Χαριδ., Μπλαχούρας Βασίλ., Μπόμπολας Άναστ., Μπαλάσκας Νικ., Μαδεμλής Γεώργ., Μιλιγκάκη Έλένη Μοσκοφίδης Γεώργ., Μανουσάκης Γεώργ., Μεϊμάρης Γεώργ., Μπουτσίνιος Ίωάν., Μπότσης Κωνστ., Μπιλιέρης Δημ., Μαργέλης Πέτρος, Μπέλπας Ίωάν., Μανωλάς Γεώργ., Μενιδιάτης Σωτήρ., Μπίσκος Κωνστ., Μαρτινάπουλος Όρέστης, Μπεκές Κωνστ.-Μουμουλίδου Χρυσῆ, Μέγας Νικ., Μακρῆ Άννα, Μπεραχά Εῦα, Μεσίνας Βίκτωρ, Μαράντης Νικ., Μοραβελάκης Έλευθ., Μπιτούνης Παναγ., Μηλιδάκης Άντών., Μαγκανιάρης Γεώρ., Μεζίτης Δημ., Μουτσῶς, τος Άλέξ., Μαρῆς Γεώργ., Μικελέτη Βασιλική, Μουλτίνος Γεράσ., Μεϊμάρης Γεώρ., Μπεκόκος Θεόφιλος, Μαραγκός Ίσίδωρος, Νταφόπουλος Χρυσόστ., Νταρακλίτας Χρυσόστ., Νιαχοπέτρος Δημήτρ., Νερολαδάκης Έλευθ., Νικολαΐδου Μαρία, Νευράκης Μιχαήλ, Νοδάρος Γεώργιος, Νεχαμῶ Σαμουήλ, Ξανθάκης Μιχαήλ, Ξηροκώστας Όδυσσεύς, Ευγκάκης Κωνσταντίνος, Όρφανῶκος Κυριάκος, Οίκονόμου Παναγιώτης, Οίκονόμου Γεώργιος, Παπαδόπουλος Άναστάσιος, Παπαψωμάς Χρήστος, Πολιτάκη Άλμπάρτα, Παπαγεωργίου Νικ., Παπαδάκης Γεώργ., Παπαδημητρίου Βασίλ., Πριόβολος Παν., Περτέσης Δημ., Παπαγιάννης Νικολ., Πετοίτης Στυλ., Παπαδάκος Βασίλ., Πάσχος Μάρκος, Πανδῆς Άγγελος, Παππούς Δημ., Παλιούρας Γεώργιος, Παπαδόπουλος Γεώργιος, Παπασταματάκη Διδῶ, Ποταμιῆνος Νικ., Παπαϊωάννου Αϊκατερίνη, Παπαδιώτης Άδαν., Παπαδοπούλης Νικ., Παφίλης Άδαν., Πελεκάνος Ά-

πόστολος, Πετρόπουλος Πέτρος, Πέππας Εύαγγ., Παπαγεωργίου Χρη-
 στίνα, Πετρόπουλος Ίωάν., Παπανικολάου Κωνστ., Πάππιας Μιχαήλ,
 Παπαδόπουλος Γρηγ., Παπαστεφάνου Ίωάννης, Παπαδόπουλος Άνδρ.,
 Παναγοπούλου Εύανθία, Παπαδόπουλος Δημ., Πατουλίδης Ίωάννης,
 Παπαμιχαήλ Νικόλ., Παπαδόπουλος Κωνστ., Παπαγεωργίου Ίωάν.
 Πετρόπουλος Δημ., Παππᾶς Άλκιβ., Πλυθάκης Διον., Πάλλιος Κωνσταντ.,
 Πουλᾶς Άνδρέας, Παπαιοκονόμου Σωτήρ., Παπαδημητρίου Κωνσταντ.,
 Παπαδομαρκάκης Δημήτρ., Παπαγιάννη Χρυσάνθη, Πρωτοπαπαδάκης
 Βασίλ., Πλακιώτης Σταύρος, Πανούσης Βασίλ., Παναγιωτόπουλος Έλευ-
 δέριος, Παπάζογλου Άριστ., Παπαγιωτόπουλος Παν., Πώποτας Κωνσ.,
 Παπαΐωαννίδης Άλέξ., Παπαδόπουλος Βασίλ., Πλυτᾶς Έσπερος, Ρόκας
 Άντώνιος, Ρεβελιώτης Άνδρέας, Ραζής Κωνστ., Ράλλη Σπύρ., Ράπτης
 Βασίλ., Ρέτσου Άγγελική, Σπύρου Κωνστ., Συνόπουλος Παῦλος, Στα-
 ματόκη Εύαγγελία, Σεμιτέκολος Κωνστ., Σβῦρος Χρῆστος, Σούρας Ίω-
 άν., Σιδερης Νικόλ. Σύρμας Άνδρ., Σεφερλή Γεωργία, Σαραφίδης Χρῆ-
 στος, Σῆμος Βασίλ., Στρατάκης Άνδρέας, Σπηλιωτόπουλος Βασίλ., Σουλ-
 τάνης Γεώργ., Στέφας Άναστ., Σαπνάρης Νικόλ., Σταματοπούλου Πα-
 ναγιώτα, Σμυρνάκης Άντώνιος, Σταυρόπουλος Ίωάννης, Σακελλίου
 Γεώργιος, Σουρίας Στυλιανός, Σπυριδάκης Έμμαν., Σταυρόπουλος Άρι-
 στοτ., Σπανός Νικ., Σαββιδάκη Εύαγγελία, Σιλιντδήρης Νικ., Σκούρτης
 Προκόπ., Σιδερικουδης Νικ., Σολωμός Δημήτρ., Σωτηρόπουλος Εύαγγ.
 Σαλάλιος Άβραάμ, Σιμάτου Αίκατερίνη, Σταμόπουλος Παναγ., Συνοδι-
 νός Διον., Σιδηρόπουλος Βασ., Σταυρόπουλος Σπήλιος, Σιαφλᾶς Ίωάννης,
 Τζιώτης Εύαγγ., Τοιχλάκης Μιχαήλ, Τζιανετόπουλος Κωνστ., Τσανάκας
 Χαρ., Τοιγκᾶκος Γεώργιος, Ταμβάκης Άντών., Τοιμπίδου Μαρία, Τσα-
 μαντᾶ Ζωή, Τάκης Γρηγορ., Τρακοσιάρης Ήλιος Τριανταφύλλου Κωνστ.,
 Τασσόπουλος Γεώργιος, Ταμβᾶκος Ίωάννης, Τσίνας Γεώργιος, Τοιφο-
 γιαννέα ἡ Κάσση Μαρία, Τσεκούρας Άναστ., Τουρκαμπῆς Κωνστ.,
 Ταβουλάρης Γεώργ., Τριχάκης Έμμ., Τροιζῆς Περικλῆς, Τοινώνης Ή-
 λίας, Τσουλουχᾶς Παναγ., Τσάβος Έλευθέριος, Ύφαντης Ίωάννης, Φω-
 τεινόπουλος Δημήτριος, Φατσέας Στέφανος, Φελαχίδης Γεώργ., Φλώ-
 ρος Ίωάν., Φωτόπουλος Ίωάν., Φωτεινᾶτος Γεώργ., Φωτοπούλου Βα-
 σιλική, Φλώρος Παν., Φουντᾶ Δημήτρα, Φακῖνος Έμμαν., Φουντζό-
 πουλος Σόλων, Χατζηβασιλείου Γεώργ., Χιουτέα Εύγενία, Χρηματοπού-
 λου Άνατολή, Χατζηαντωνίου Ίωάννης, Χατζηκωνσταντῆς Νικόλαος,
 Χαρακόπουλος Γεώργ., Χατζημανίκας Εύαγγ., Χριστόπουλος Σωτ., Χρι-
 στόπουλος Κωνστ., Χατζηπέτρου Λυγερῆ, Χριστόπουλος Χαράλαμπος,
 Ψαλτάκης Εύαγγελος.

Πάντες οἱ λοιποὶ ἀπέτυχον.

Π α ρ α τ η ρ ῆ σ ε ι ς

1. Οἱ ἐπιτυχόντες δεόν νά προσέλθουν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν μα-
 θημάτων τῆς προσεχοῦς Δευτέρας 18ης τρέχ. ἀνεξαρτήτως τῆς ἐγγρα-
 φῆς των.

2. Οί επιτυχόντες δέον νά έγγραφῶσι κατ' ἀνώτατον ὄριον μέχρι καί τῆς 30ῆς Νοεμβρίου συμπεριλαμβανομένης.

3. Ἀπό τῆς 25ῆς Ὀκτωβρίου ἡ Γραμματεία θά ἐκδίδῃ πιστοποιητικά περὶ τῆς ἐπιδόσεως τῶν ὑποψηφίων εἰς τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις ἐπὶ τῇ ὑποβολῇ σχετικῆς ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου αἰτήσεως. Ἡ ἔκδοσις τοῦ σχετικοῦ πιστοποιητικοῦ συνεπάγεται τὴν πληρωμὴν κατὰ τὸν Ὀργανισμόν τελῶν δραχμῶν 51.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ὀκτωβρίου 1954

(Ἐκ τῆς Γραμματείας)

4. Πρὸς έγγραφὴν ἀπαιτεῖται ὁ ὑποψήφιος νά καταθέσῃ 1) τὸ ἀπολυτήριο τοῦ Σχολείου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως ἢ ἀκριβὲς ἀντίγραφον αὐτοῦ, β) πιστοποιητικὸν ἐγγραφῆς του εἰς Δῆμον ἢ Κοινότητα, γ) συμπληρωμένον «Δελτίον Πληροφοριῶν» παιδαγωγικῆς φύσεως καὶ δ) πιστοποιητικὸν παρὰ τοῦ ἱατροῦ τῆς Σχολῆς.

5. Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νά ἐγγραφοῦν εἰς τὴν Σχολὴν δέον νά μελετήσουν προηγουμένως, τὸν δωρεάν διανεμόμενον «Ὁδηγὸν Σπουδῶν» καὶ νά εἶναι ἐνήμεροι τῶν σκοπῶν, τῶν ἐπιδιώξεων, τῶν κατευδύσεων, τῶν μεθόδων τῆς Σχολῆς, τῶν ἠθικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑποχρεώσεων πρὸς αὐτήν, ὡς ἐπίσης τῶν δυσχεριῶν καὶ τῶν κόπων οἱ ὅποιοι εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ τὴν μόρφωσίν των.

6. Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νά ἐγγραφοῦν ὀφείλουσιν νά γνωρίζουσιν ὅτι ἡ Σχολὴ καλεῖται «ἀνωτέρα», παρ' ὅτι ἀνήκει καὶ κατὰ τύπους καὶ κατ' οὐσίαν εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ ὄχι «ἀνωτάτη», ὅπως ὀφείλουσιν νά γνωρίζουσιν ποία εἶναι ἡ οὐσιαστικὴ καὶ ἡ τυπικὴ ἀξία τοῦ παρεχομένου ὑπὸ τῆς Σχολῆς «πτυχίου ἀνωτέρων βιομηχανικῶν σπουδῶν».

Οἱ πρῶτευσαντες

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐπρώτευσαν κατὰ τὰς Εἰσιτηρίους Ἐξετάσεις οἱ κάτωθι :

- 1) Ἰωσήφ Ξενοφῶν τοῦ Δημητρ.
- 2) Τάκης Γρηγόριος τοῦ Ἀποστ.
- 3) Λαζαρίδης Ἀλέξανδρος τοῦ Ἀλεξ.
- 4) Γρένδας Ἀθανάσιος τοῦ Βασιλ.
- 5) Ξυγκάκης Κωνσταντῖνος τοῦ Χριστοδοῦλου

Ἐξ αὐτῶν οἱ δύο πρῶτοι ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς τῆς Β' καὶ Γ' δόσεως τῶν διδάκτρων.

ΑΙ ΤΜΗΜΑΤΙΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Συμφώνως πρὸς τὸ ἀπὸ 2-8-54 Ἀνακοινωθὲν πρὸς τοὺς σπουδαστὰς Πρόγραμμα διενεργήθησαν αἱ Τμηματικαὶ Ἐξετάσεις τῆς Β' περιόδου.

Κατὰ ταύτας ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τῆς Α' περιόδου (τοῦ Ἰουνίου 1954):

	Α' ἔτος	Β' ἔτος	Γ' ἔτος	Ἐν ὅλῳ
ἐπὶ ἐγγεγραμμένων	422	250	183	855
ἐπέτυχον	79	40	21	140

Δημοσιεύομεν κατωτέρω τὰ ὀνόματα τῶν ἐπιτυχόντων κατ' ἀλφαβητικὴν σειράν.

Εἰς τὸ Αὐτὸ Ἔτος

Ἀγκαβανάκης Ἀντών., Ἀθανασόπουλος Γεώργ., Ἀμαρλίνο Σολομών, Ἀναγνωστόπουλος Ἀντών., Ἀναστασόγλου Ἀντών., Βερυκάκης Εὐστρ., Βουργιώτης Κωνστ., Γεροστάθου Δημήτρα, Γεωργόπουλος Παναγ., Γεωργουδάκης Ἐλευθέρ., Γκιόσιος Κωνστ., Γκλεγκλές Παναγ., Γραμματίκας Κωνστ., Δημόπουλος Δημήτρ., Δημούλας Κωνσταντ., Δουλιτσίνας Κωνστ., Δραγάση Νίκη, Δρακουλόγκωνας Δημήτρ., Ζαμπάρας Ἰωάννης, Ἰατρίδης Θωμάς, Ἰωαννίδης Γεώργ., Ἰωνᾶς Γεώργ., Καββαδία Βαρβάρ, Καββαδίας Γρηγόρ., Κάβουρας Εὐάγγ., Καβρολαγάκης Δημήτρ., Καλλιαντᾶς Κωνστ., Καλογιανίδης Ἀδόλφος, Καλοκαιρινὸς Εὐάγγ., Κανέλλος Γεώργ., Καπετανάκη Ἀφροδίτη, Καρακύκλα Βαρβάρ, Καρμίρης Ἀντών., Κατάνια Παυλίνα, Κατσαρὸς Ἀπόσ., Κατσουρίδης Ἥλιος, Κελαϊδῆς Ἐμμ., Κοντογιάννης Γεώργ., Κοπανάκης Ἐμμαν., Κοσμόπουλος Ἀθανάσ., Κοτρώτσος Γεώργ., Κρέπαππας Παναγ., Λαδάς Ἀλέξ., Λαζαρής Χρῆστος, Λιατόπουλος Λ., Λοπατατζίδης Μην., Μανιάς Δημ., Μεντζελόπουλος Λ., Μουνδρέας Ἰωάννης, Μπαρμπάρσος Νικόλ., Μπεκρῆς Ὀδυσσεύς, Μπουβῆς Γεώργ., Μπουλούμπαση Δημήτρα, Μπουρονίκος Ἀθανάσ., Μωραΐτης Ἰωάννης, Ντάφης Ἀναστάσ., Παγκουλάκης Ἰωάν., Παπαμιχαλάκης Ἐμμ., Παππᾶς Ἀνδρέας, Παππᾶς Νικόλαος, Πελεκανάκης Δημήτρ., Πετράκης Εὐτύχιος, Πετρίδης Πέτρος, Πονηρίδης Ἀλέξ., Πρίνος Ἀπόστ., Ρεμόντης Παναγ., Ρηγίδης Γεώργ., Σεκλειζιώτης

Θωμάς, Σουλής Δημήτρ., Συναπλίδης Ἀθανάσι., Σφακιωτάκης Κωνστ., Τάντηρας Ἰωάννης, Ταμπούρλος Εὐστάθ., Τσιρακίδης Χρήστος, Τυράκης Γεώργ., Φωτάκης Παναγ., Χαραμῆς Γεώργιος, Χατζητόλιας Ἰωάννης καὶ Ψαρράκος Παναγιώτης.

Εἰς τὸ Βον Ἔτος

Ἀλεξανδρόπουλος Παναγ., Ἀριστόπουλος Κωνστ., Βορδώνη Μαίρη, Βουδούρης Παναγ., Γαρμανῆς Γεώργ., Γαλάνης Παναγ., Γονίδης Γεώργιος, Γρηγορόπουλος Θαλῆς, Δερμιτζάκης Ἐμμ., Ζησιμόπουλος Κωνσταντ., Ζούπας Παναγ., Θεοφιλόπουλος Τρύφων, Ἰορδανίδης Κωνσταντ., Καρδαμάκης Ἐμμαν., Καρρέλλα Καλλιόπη, Καψάλης Παναγ., Κορωνάιος Μιχαήλ, Κριτσίνης Νικόλαος, Κωνσταντόγλου Ἀριστ., Λάλος Σωτήρ., Λοπατατζίδης Ἰορδάνης, Λύτρας Στυλ., Μάρδας Κωνστ., Μελίσσης Γεώργ., Μεταξωτός Χρήστος, Μπαχλιτζανάκης Ἐμμ., Πατριανᾶκος Πέτ., Πετράκης Πέτρος, Πράσινος Κωνστ., Ραφαήλ Θεόδωρ., Ρούγκας Παναγ., Σκαλτσᾶς Κωνστ., Σκαρμούτσος Στυλ., Σουλτάνης Παναγ., Ταβλᾶς Πέτρος, Τζανίδης Ἀθανάσι., Τσακανίκας Σπυρ., Τσουλιᾶς Ἀργύριος, Τσώνη Μαρία, Χονδρός Παναγιώτης.

Εἰς τὸ Γον Ἔτος

Ἀθανασιάδης Γεώργ., Ἀραμπατζῆ Ἰωάννα, Βασιλείου Βασίλ., Βλαχόπουλος Σπυρίδων, Βολιώτης Εὐάγγελ., Γιαννακουλάκος Μιχαήλ, Καλαφάτης Παῦλος, Καραλῆς Χρήστος, Κουνδουράκης Εὐτύχιος, Κουτουμᾶνος Δημ., Λαγᾶς Κωνστ., Μαῦρος Γεώργ., Μυλωνογιάννης Ἀλέξ., Νικολογιάννης Ἀθανάσι., Παπαδημητρόπουλος Δημήτριος, Παπαχατζάκης Ἐμμαν., Πατεράκης Ἀλέξανδρος, Σκόρδος Βασίλ., Σμυρνιὸς Εὐάγγ., Τσαγκρίδης Μιχαήλ, Τσίκας Γεώργιος, Φωστέρης Νικόλαος.

Πρωτεύσαντες

Αον Ἔτος

Ἐκ τῶν ὑποστάντων ἐξέτασιν εἰς τὸ Αον ἔτος οὐδεὶς συγκεντρώνει βαθμὸν Λίαν Καλῶς. Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν τελικῶν ἀποτελεσμάτων τῶν συμπληρωματικῶν κατ' Ἰανουάριον 1955 ἐξετάσεων προβλέπεται ὅτι μερικοὶ τῶν σπουδαστῶν θὰ συγκεντρώσουν τὸν ὡς ἄνω βαθμὸν.

Βον Ἔτος

Βορδώνη Μαίρη	Λίαν Καλῶς	8
Σκαλτσᾶς Κωνσταντῖνος	»	8
Τούγκας Παναγιώτης	»	7.54

Τὸ ἀνωτέρω ἀποτέλεσμα προβλέπεται ὅτι δὲν θὰ μεταβληθῆ ἕκ τῶν συμπληρωματικῶν ἐξετάσεων Ἰανουαρίου.

Γον Ἔτος

Φωστέρης Νικόλαος Λίαν Καλῶς (8.08) μὴ ὑπαρχούσης προοπτικῆς ὅτι θὰ τὸν ὑπερβάλλῃ ἕτερος μετὰ τὰς συμπληρωματικὰς ἐξετάσεις τοῦ Ἰανουαρίου.

Συνεπῶς τὸ ἕκ δρ. 1.000 βραβεῖον «Χαριλάου» κατανέμεται κατ' ἀπόφασιν τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς ὡς ἑξῆς :

εἰς	Ν. Φωστέρην	δρχ. 500
»	Μ. Βορδώνην	» 250
»	Κ. Σκαλτσᾶν	» 250

Οἱ ἀποτυχόντες

Οἱ ἀποτυχόντες δύνανται — πάντως κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ὄργανισμοῦ προβλεπόμενα — νὰ ἐξετασθῶσιν εἰς τὰς κατὰ Ἰανουάριον τελικὰς συμπληρωματικὰς Ἐξετάσεις. Σημειοῦμεν ἀπὸ τοῦδε ὅτι ὅσοι κατὰ τὰς ἐξετάσεις τοῦ Ἰανουαρίου 1955 ἀποτύχουν, ἔστω καὶ εἰς ἓν μάθημα, ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπαναλάβουν τὰ μαθήματα τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ἐτέρα ἐπανεξέτασις ἀποκλείεται ἕκ τοῦ Ὄργανισμοῦ.

Η ΤΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΕΝΑΡΞΕΩΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1954 - 1955



Τὴν 18ην Ὀκτωβρίου εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Λιδακηρίου τῆς ὁδοῦ Κύπρου 43 ἐγένετο ἡ τελετὴ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ νέου Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1954 - 1955.

Μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, οἰκονομικοὶ παράγοντες, ἐπιστήμονες καὶ Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς ἐτίμησαν τὴν τελετὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν, μετὰ τὸν ἀγιασμόν, ὠμίλησαν ὁ κ. Στ. Κωστόπουλος, τ. Ὑπουργὸς τοῦ Συντονισμοῦ καὶ Διοικητῆς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ὡς Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς μὲ συγκινητικὴν στοργὴν διὰ τοὺς νέους καὶ ὁ κ. Στρ. Παπαϊωάννου, Διευθυντῆς τῆς Σχολῆς.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο ἡ ὀρκωμοσία τῶν νέων σπουδαστῶν, τοὺς ὁποίους προσεφώνησεν ἐκ μέρους μὲν τῶν περυσινῶν πρωτοειτῶν ἡ Δις Μαρία Σχινᾶ, ἐκ δὲ τοῦ Συλλόγου τῶν Πτυχιούχων καὶ Σπουδαστῶν τῆς Α.Σ.Β.Σ. ὁ Πρόεδρος του κ. Νικόλαος Λοΐζος.

Τὴν ὥραίαν καὶ σεμνὴν ταύτην τελετὴν ἔκλεισεν ὁ Ἐθνικός μας Ὕμνος, τὰ ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα καὶ αἱ ζητωκραυγαὶ ὅλων τῶν παρισταμένων ὑπὲρ τοῦ Ἐθνους, τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Σχολῆς μας.

Η ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
Κ. ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐπιθυμῶ νὰ εὐχηθῶ τὸ «καλῶς ἦλθατε» εἰς τοὺς νέους σπουδαστὰς καὶ σπουδαστρίαις τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν.

Ἀπὸ σήμερον, παιδιὰ, ἀνήκετε εἰς τὴν μεγάλην οἰκογένειαν τῆς Σχολῆς : Καὶ εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτὴν δὲν ἀνήκετε μόνον σεῖς ἢ οἱ σπουδασταὶ καὶ αἱ σπουδάστριαι τῶν παλαιότερων ἐτῶν. Ἡ μεγάλη οἰκογένεια τῆς Σχολῆς περιλαμβάνει ὅλον τὸ Καθηγητικὸν προσωπικὸν τῆς Σχολῆς, περιλαμβάνει τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ περιλαμβάνει ἀκόμη ὅλους τοὺς πτυχιούχους καὶ ἀποφοίτους, μὲ τοὺς ὁποίους ἡ Σχολὴ φιλοδοξεῖ νὰ διατηρῇ ἀλλὰ καὶ διατηρεῖ πάντοτε ἕνα στενὸν καὶ ἐγκάρδιον σύνδεσμον.

Καθὼς βλέπετε, ἡ Σχολὴ ζῆ καὶ κινεῖται μέσα εἰς ἕνα κύκλον διαρκῶς ἀνανεούμενον καὶ διαρκῶς διευρυνόμενον, τοῦ ὁποῦ το κλίμα τιμᾶ καὶ σέβεται τὴν ἐργασίαν, ἀναπτύσσει κάθε διανοητικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν μὀρφωσιν, ὅπως καὶ κάθε πράκτικὴν ἐφαρμογὴν. Μέσα εἰς τὸ κλίμα αὐτὸ αὐτομάτως ἀναπτύσσεται κάθε πνεῦμα προόδου.

Παράλληλα πρὸς τὴν τακτικὴν καὶ ἀνελλιπῆ παρακολούθησιν τῶν μαθημάτων σας χρειάζεται νὰ καταβάλετε καὶ μίαν προσπάθειαν ὅπως ἐμποτισθῆτε μὲ τὸ πνεῦμα αὐτὸ τῆς Σχολῆς. Δὲν πρέπει νὰ νομίσετε οὔτε μίαν στιγμὴν ὅτι μὲ τὸ νὰ ἐπιτύχετε εἰς τὰς εἰσαγωγικὰς σας ἐξετάσεις δικαιούσθε νὰ χαλαρώσετε τὰς προσπάθειάς σας. Ἀντιθέτως, πρέπει νὰ τὰς ἐντείνετε. Τὰ τρία ἢ τέσσερα προσεχῆ χρόνια εἶναι τὰ πλέον κρίσιμα δι' ὄλην σας τὴν ζωὴν. Ἡ Σχολὴ εἶναι πρόθυμος νὰ σὰς ἐφοδιάσῃ μὲ ὅλα τὰ ἐφόδια ποὺ ἀπαιτοῦνται διὰ νὰ κάνετε τὴν σταδιοδρομίαν σας καὶ διὰ νὰ ἀποβῆτε φορεῖς προόδου εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ εἰς ὀλόκληρον τὴν χώραν.

Ἡ Βιομηχανία, ὁ μεγάλος αὐτὸς κλάδος τῆς Ἐθνικῆς Παραγωγῆς τοῦ ὁποῦ τὴν ἐξυπηρετήσιν φιλοδοξεῖ ἡ Σχολὴ μας, ἔχει ἕνα εὐρύτατον μέλλον ἐνώπιόν της. Ἡ συμπλήρωσις τοῦ προγράμματος τῆς ἐνεργειακῆς οἰκονομίας, ὁ διηλεκτικὸς πλουτισμὸς τοῦ τεχνικοῦ μας ἐξοπλισμοῦ καὶ ἡ ἔστω προγράμματος ἀνασυγκροτήσεως ἀνοίγουν εὐρυτάτους ὁρίζοντας.



Ὁ Πρόεδρος κ. Σ. Κωστόπουλος προσφωνῶν τοὺς Σπουδαστὰς

Καί εἶναι προφανές ὅτι τὸ μέλλον τῆς Βιομηχανίας δὲν ἀνήκει μόνον εἰς τοὺς τεχνικούς. Παράλληλα χρειάζεται αὖ-
 τη τὴν ὑπαρξιν ἑνὸς μορφωμένου διοικητικοῦ προσωπικοῦ τοῦ
 ὁποῖον νὰ εὐρίσκεται εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς του. Διότι
 ἡ Βιομηχανία δὲν εἶναι μία ἀπλή ἀλλὰ μία περίπλοκος, μία
 ἰδιαιτέρως δύσκολος λειτουργία τῆς Ἐθνικῆς Παραγωγῆς.
 Ἔχει ἀνάγκη διαρκῶν ἀνανεώσεων, ἔχει ἀνάγκη διαρκῶν
 ἐπαφῶν μὲ τὴν πραγματικότητα καὶ μὲ ὅλας τὰς προόδους
 εἰς κάθε πνευματικὸν ἐπίπεδον.

Ἐπίσταται περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον κλάδον τῆς
 Ἐθνικῆς Παραγωγῆς τὴν ἐπίδρασιν τῶν κρίσεων καὶ λόγῳ
 τῆς χρησιμοποίησεως τοῦ ἐργατικοῦ παράγοντος μοιραίως
 ἐπηρεάζει καὶ ὀλόκληρον τὴν κοινωνικὴν ἰσορροπίαν τῆς
 χώρας.

Τὰ πελώρια αὐτὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα μὲ τὴν προϋπαρ-
 σαν ἐκβιομηχανίαν τῆς χώρας θὰ γίνουν πλέον ἔντονα, εἶναι
 δυνατόν νὰ ἀντιμετωπισθοῦν μόνον μὲ τὴν ὑπαρξιν ἑνὸς
 διοικητικοῦ προσωπικοῦ τῆς Βιομηχανίας τοῦ ὁποῖου νὰ εἶναι
 εἰς τὸ ὕψος τῶν περιστάσεων καὶ τὸ ὁποῖον πλὴν τῆς μορφῆς
 σεῶς του νὰ διαθέτῃ καὶ ἦθος. Ἡ Σχολὴ εἶναι, σὰς ἐπαναλαμ-
 βάνῳ, ἔτοιμος νὰ σὰς ἐφοδιάσῃ μὲ ὅ,τι χρειάζεται καὶ νὰ σὰς
 ἐξοπλίσῃ διὰ τὴν μελλοντικὴν σὰς σταδιοδρομίαν μὲ ὅλα
 τὰ ἀπαραίτητα προσόντα. Ἐργασθῆτε, ἐντείνετε τὰς προ-
 σπαθείας σας. Θὰ μὰς εὔρητε πάντοτε παρὰ τὸ πλευρόν σας.
 Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖται ἀπὸ δια-
 κεκριμένους ἐκπροσώπους τοῦ Κράτους καὶ τῶν Ὀργανι-
 σμῶν τῶν ἐνδιαφερομένων παραγωγικῶν τάξεων εἶναι σύσ-
 σωμον ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τῆς Σχολῆς, εἶναι τεταγμένον
 καὶ ἔτοιμον νὰ παλαίσῃ διὰ τὴν πραγματοποίησιν παντὸς
 δικαίου καὶ κοινωφελοῦς αἰτήματός σας. Ἐκ μέρους τοῦ
 Συμβουλίου σὰς ἀπευθύνω καὶ πάλιν ἓνα θερμὸν καὶ ἐγκάρ-
 διον χαιρετισμόν.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ
Κ. ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Μετὰ ταῦτα ἔλαβε τὸν λόγον ὁ κ. Σ. Παπαϊωάννου, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τοὺς σκοποὺς, τὸ πρόγραμμα, τὰς κατευθύνσεις καὶ τὰ ἰδανικά τῆς Σχολῆς. Ἐτόνισε τὴν ἰδιορρυθμίαν τῆς Σχολῆς καὶ ὅτι πρέπει οἱ πάντες ν' ἀντιληφθῶσιν ὅτι πρόκειται νὰ ἐγγραφῶν εἰς Σχολήν, ἣ ὁποία ἔχει μεγάλας φιλοδοξίας διὰ τοὺς πτυχιούχους τῆς καὶ δι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἀπαιτεῖ μεγάλας θυσίας ἀπὸ τοὺς σπουδαστάς τῆς.

Ἡ Σχολὴ γνωρίζει—προσέθεσεν ὁ κ. Παπαϊωάννου—ὅτι ἔχει μίαν ὑψηλὴν ἀποστολὴν καὶ ἐθνικὸν χρέος νὰ συμβάλῃ ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν δυνατοτήτων τῆς εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, εἰς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς, εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ Λαοῦ. Εἰς ἐκπλήρωσιν αὐτῆς τῆς ἀποστολῆς καὶ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ τοῦ χρέους καλεῖ τοὺς νέους νὰ μορφωθῶν ὅσον τὸ δυνατόν ἀρτιώτερον. Δι' αὐτὸ ζητεῖ πολλά. Ὅστις δὲν ἔχει κατανοήσιν τούτου δὲν πρέπει νὰ ἐγγραφῆ εἰς τὴν Σχολήν. Δὲν παρασκευάζει σοφούς, διότι τοῦτο εἶναι ἔργον τοῦ Πανεπιστημίου, ἀλλὰ θέλει καὶ προσπαθεῖ νὰ μορφώσῃ νέους, οἱ ὁποῖοι νὰ καταστοῦν δημιουργικὰ στελέχη τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς.

Τοῦτο πρέπει πάντες νὰ τὸ κατανοήσουν ὅτι δὲν γίνεται ἄνευ κόπων καὶ ἄνευ θυσιῶν. Πᾶσα ἄλλη ἄποψις εἶναι καταδημαγωγῆσις τῆς νεολαίας καὶ δι' αὐτὸ εἶναι ἄποψις ἀντεθνικῆ, ὅπως εἶναι καὶ ἀντικοινωνικῆ.

Ὁ κ. Παπαϊωάννου ἀνέλυσε μετὰ ταῦτα πῶς τὸ Πρόγραμμα τῆς Σχολῆς πλάθεται ἐκάστοτε ἀναλόγως πρὸς τὰς παρουσιαζόμενας νέας ἀνάγκας καὶ νέας συνθήκας. Ἡ Σχολὴ δὲν εἶναι—προσθέτει ὁ κ. Διευθυντῆς—ἀποστεωμένος ἐκπαιδευτικὸς ὁργανισμὸς, ἀλλὰ ζῶν καὶ κινούμενος, διότι καὶ ἡ ζωὴ διαρκῶς ἐξελίσσεται. Ἡ ἐκπαίδευσις ὀφείλει νὰ παρακολουθῆ τὰς μεταβολὰς καὶ ἀντιστοιχῶς νὰ ρυθμίξῃ τὸ Πρόγραμμά τῆς, ἐὰν θέλῃ ν' ἀποδίδῃ καρπούς.

Ἦλθατε, προσθέτει ὁ κ. Διευθυντής, οἱ περισσότεροι ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν—ἦλθατε, οἱ μὲν μ' ἐμπιστοσύνην πρὸς τὴν Σχολήν, οἱ δὲ μὲ δυσπιστίαν μικρὰν ἢ μεγάλην καὶ οἱ τρίτοι, διατί νὰ τὸ ἀρνησθε, κατ' ἀνάγκην.

Τοῦτο μόνον θέλω νὰ σᾶς τονίσω ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς. Ὅτι καλὰ ἐκάματε. Εἴτε μ' ἐμπιστοσύνην ἦλθατε, εἴτε μὲ δυσπιστίαν, εἴτε μὲ περιέργειαν, εἴτε κατ' ἀνάγκην νὰ εἰσθε βέβαιοι—ἀπολύτως βέβαιοι—ὅτι εἰσέρχεσθε εἰς ἓν ἀνώτατον ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον, εἰς τὸ ὁποῖον καλλιιεργεῖται ἡ Ἐπιστήμη, λατρεύεται ἡ Ἐλευθερία, εἰς τὸ ὁποῖον μεταδίδεται μὲ πάθος τὸ Φῶς τῆς Γνώσεως, εἰς τὸ ὁποῖον βαθύτερος σκοπὸς εἶναι ἡ δημιουργία ἡθους, ἡθους ἐπιστημονικοῦ, πολιτικοῦ καὶ ἔθνηκοῦ εἰς τοὺς νέους.

Σκοπὸς μας ἀναντιρρήτως εἶναι ἡ ἀριτία ἐπαγγελματικὴ σας κατάρτισις, ἡ παροχὴ ὅλων ἐκείνων τῶν ἐφοδίων διὰ νὰ σταδιοδρομήσετε, διὰ νὰ προαχθῆτε, διὰ νὰ εὐημερήσετε. Ἄλλ' ἐπαναλαμβάνω—λέγει ὁ κ. Παπαϊωάννου—ὅτι βαθύτερός μας σκοπὸς εἶναι χάρις εἰς τὴν Γνώσιν καὶ τὴν Μόρφωσιν νὰ καταστήτε ἄνθρωποι χρήσιμοι εἰς τὴν Κοινωνίαν, χρήσιμοι εἰς τὸ Κράτος, χρήσιμοι εἰς τὸ Ἔθνος.

Αἱ παραινέσεις τοῦ κ. Διευθυντοῦ

Δημοσιεύομεν κατωτέρω τινὰς ἐκ τῶν γενομένων παραινέσεων τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς, αἱ ὁποῖαι ὁμολογουμένως ἀποτελοῦν χρυσὰς ὑποθήκας πρὸς τοὺς νέους διὰ τὸν ἀκαδημαϊκὸν τὼν βίον καὶ διὰ τὴν μετέπειτα ἐπαγγελματικὴν τὼν σταδιοδρομίαν.

«Ἡ ζωὴ σας ὡς σπουδαστῶν ρυθμίζεται ἀπὸ τὸν «Ὁδηγὸν Σπουδαστῶν» τὸν ὁποῖον μὲ ἰδιαιτέραν ὑπερηφάνειαν ἐδημοσίευσεν ἡ Σχολή. Μέσα εἰς αὐτὸν θὰ ἀνεύρετε τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς Σχολῆς, τὰ ἰδανικά της, τὰς ἀκολουθουμένας μεθόδους διδασκαλίας, τὰ διδασκόμενα μαθήματα, τὸ ὅλον πρόγραμμα ἐργασιῶν της, συμβουλὰς καὶ παραινέσεις, ὑποδείξεις καὶ καθοδηγήσεις.

Ἡ Σχολή, πράγματι, εἶναι ὑπερήφανος διὰ τὸ ἔργον της, ἔργον συστηματικῆς προσποθείας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Διδακτικοῦ της Προσωπικοῦ. Μελετήσατε τὸν «Ὁδηγὸν Σπουδῶν», μὲ προσοχὴν καὶ ἐνδιαφέρον, μὲ στοργὴν καὶ ἀγάπην. Εἰς πᾶσαν σχετικὴν σας περίπτωσιν θὰ εὑρετε τὴν κατάλληλον ἀπάντησιν.



Ὁ κ. Σ. Παπαϊωάννου ὁμιλῶν πρὸς τοὺς Σπουδαστὰς

Μὴ λησμονήτε ὅτι τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς ἀντικατοπτρίζεται μέ-
σα εἰς τὸν «Ὁδηγόν». Πρέπει νὰ εἰσθε ὑπερήφανοι δι' αὐτόν. Ἐπή-
γασε, πραγματικά, ἀπὸ τὴν ἀγάπην μας, καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μας διὰ
τοὺς σπουδαστάς.

Ἡ φοίτησις εἰς τὴν Σχολὴν δὲν εἶναι ὑποχρεωτική, ἀλλ' ἔχετε
συμφέρον νὰ παρακολουθῆτε τακτικῶς τὰ μαθήματά σας. Ἡ ἀκρόασις
τῶν ὑποβοηθεῖ τὴν μελέτην σας καὶ λύει πολλὰς ἀπορίας.

Ἡ διδασκαλία ἀναφέρεται ὄχι μόνον εἰς τὰς γενικὰς ἐννοίας,
ἀλλὰ καὶ εἰς ἐξηκριβωμένας περιπτώσεις, τὰς ὁποίας δὲν εἶναι δυνα-
τὸν νὰ περιέχουν τὰ βιβλία σας.

Πολλάκις πρὸ τοῦ μαθήματος ἢ εἰς τὸ τέλος ζητοῦνται παρου-
σίαι ὑπὸ τῶν κ. κ. Καθηγητῶν. Ἐχετε πάντοτε πρόχειρα τὰ «Δελτία
Παρουσίας», εἰς τὸ ὀπισθεν μέρος τῶν ὁποίων δέον νὰ σημειώνετε
τὴν χρονολογίαν τοῦ μαθήματος καὶ τὸ ὀνοματεπώνυμόν σας, ὡς καὶ
τὸν ἀριθμὸν Μητρώου.

Ἡ παρακολούθησις τῶν «Φροντιστηριακῶν Ἀσκήσεων» καὶ τῶν
Ἐπιτοπίων μαθημάτων εἰς τὰ Ἐργαστᾶσια καὶ τὰ Γραφεῖα καὶ τοὺς
Ὄργανισμοὺς εἶναι ὑποχρεωτική.

Ἐρωτᾶτε ἐλευθέρως τοὺς κ.κ. Καθηγητάς σας. Εὐχαρίστως θὰ
σᾶς παράσχουν πᾶσαν διαφώτισιν καὶ θὰ σᾶς ὑποβοηθήσουν εἰς τὸ
ἔργον σας. Τοῦτο εἶναι καθήκον καὶ εὐχαρίστησις τῶν.

Καθ' ἐκάστην νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι ὁ χρόνος εἶναι κάτι
ποῦ δὲν ἐπανευρίσκεται.

Νὰ φέρεσθε πάντοτε σύμφωνα μὲ τὸ πραγματικόν σας συμφέρον.
Ἡ πραγματικὴ μόρφωσις, εἶναι πολὺτιμον κεφάλαιον διὰ τὴν ζωὴν
σας. Δὲν ἔχετε δικαίωμα νὰ σπαταλᾶτε τὸ κεφάλαιον αὐτό, διότι ὁ
σπαταλῶν τὸν χρόνον του μετανοεῖ μίαν ἡμέραν πικρά, πάρα πολὺ
πικρά. Εἶναι ὅμως τότε πλέον ἄργά. Δυστυχῶς ἡ παροιμία «ποτέ δὲν
εἶναι ἄργά» δὲν ἐφαρμόζεται πάντοτε.

Εἶναι εὐκολον ν' ἀποφύγετε μίαν ζημίαν, ἀλλ' εἶναι δύσκολον
ἢ καὶ ἐνίοτε ἀδύνατον νὰ τὴν ἐπανορθώσετε.

Ἡ διαρκὴς μας σκέψις καὶ ἀπασχόλησις εἶναι νὰ προκόψετε.
Βοηθήσατέ μας εἰς αὐτό. Μίαν ἡμέραν θὰ εἰσθε εὐτυχεῖς καὶ ὑπερή-
φανοι διὰ τὰς προσπάθειάς σας μέσα εἰς τὴν Σχολὴν. Αὐτὸ εἶναι ἡ
μεγαλυτέρα μας ἱκανοποίησις.

Προστατεύετε τὴν καθαριότητα τοῦ κτιρίου. Αὐτὸ ἐπιβάλλει ἡ
ὕγεια καὶ ἡ καλαισθησία. Εἰς τὸ κτίριον αὐτὸ σπουδάζετε καὶ θὰ
σπουδάσουν καὶ ἄλλοι νέοι. Μὴ τὸ λησμονήτε.

Φέρεσθε μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν ἢ ὁποία ἐμπρέπει εἰς τοὺς σπουδα-
στάς μιᾶς ἀνωτάτης Σχολῆς. Διασκεδάσετε εἰς τὰς ὥρας αἱ ὁποῖαι
εἶναι ἀφιερωμέναι διὰ τὴν ψυχαγωγίαν. Μὴ μεταβάλλετε τὴν ὥραν

τῆς ἐργασίας εἰς διασκέδασιν καὶ τὴν ὥραν τῆς διασκεδάσεως εἰς πληξιν καὶ ἀνίαν. Αὐτὴ ἡ ἀνάμιξις ἀποδεικνύει ψυχικὴν ἀνωμαλίαν καὶ θὰ σᾶς καταστήσῃ δυστυχεῖς εἰς ὄλον τὸν βίον σας. Κάθε πρᾶγμα ἔχει τὴν ὥραν του καὶ κάθε ὥρα εἶναι διὰ ὠρισμένην ἀπασχόλησιν.

Μὴ θορυβεῖτε, μὴ ἀτακτεῖτε κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας. Εἶναι ἀσχημιά καὶ ἀπρέπεια πρὸς τοὺς συναδέλφους σας, οἱ ὅποιοι ἔρχονται εἰς τὴν Σχολὴν διὰ νὰ μορφωθοῦν καὶ ὄχι διὰ νὰ τοὺς ἐνοχλήτε. Ἐξ ἄλλου ἡ ἀταξία ἀποδεικνύει ἀνωμαλίαν πνευματικὴν καὶ ψυχικὴν, ἔλλειψιν καλῆς ἀνατροφῆς. Μὲ ποῖον δικαίωμα ἐκθέτετε τοὺς γονεῖς σας καὶ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν σας.

Ἀντιθέτως πράξατε ὅ,τι εἶναι δυνατόν διὰ νὰ δώσετε τὴν ἐντύπωσιν ἐνὸς καλῆς ἀνατροφῆς νέου. Θὰ προσελκύσετε τὴν συμπάθειαν τῶν Καθηγητῶν σας, τῶν γνωστῶν καὶ φίλων σας, τῶν ἀνθρώπων μετὰ τῶν ὁποίων αὐριον θὰ συνεργασθῆτε ἢ ἐκείνων ἀπὸ τοὺς ὁποίους θὰ ζητήσετε ἐργασίαν. Ἡ καλὴ σας φήμη θὰ εἶναι πολύτιμον ἐφόδιον διὰ τὴν σταδιοδρομίαν σας.

Συμμορφώνεσθε πρὸς τὰς Ὁδηγίας τῆς Σχολῆς. Αἱ τυχόν ὑποδείξεις ἢ ἀπαγορεύσεις δὲν ἀποτελοῦν ἀπλὴν ἰδιοτροπίαν της. Ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν καλὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν της ὡς πνευματικοῦ Ἰδρύματος, ἐπομένως σκοπὸν ἔχουσιν νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσουν.

Δὲν πρέπει, ὅπως ὀρθῶς ἀντιλαμβάνεσθε νὰ καπνίζετε εἰς τὰς αἰθούσας καὶ τοὺς διαδρόμους τῆς Σχολῆς, εἶναι ζήτημα καθαρότητος, ὑγείας καὶ εὐπρεπείας. Ὅπως ἐπίσης εἶναι ζήτημα εὐπρεπείας ἢ ἀποφυγῆ φωνασκιῶν εἰς τοὺς χώρους τῆς Σχολῆς.

Οἱ σπουδασταὶ δέον νὰ παραμένουν ἐντὸς τοῦ περιβάλλου τῆς Σχολῆς, ἀπαγορεύεται νὰ ἴστανται παρὰ τὴν ἐξώθυραν ἢ ἔξω αὐτῆς. Δὲν πρέπει νὰ δίδωμεν ἀφορμὴν σχολίων εἰς τρίτους.

Ὅλη ἡ σκέψις μας, ὅλη ἡ προσπάθειά μας, ὅλη ἡ φιλοδοξία μας εἶναι νὰ σᾶς μορφώσωμεν κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον, νὰ σᾶς καταστήσωμεν χρησίμους ἀνθρώπους, νὰ ἀναδείξωμεν τὴν Σχολὴν διὰ νὰ ἐξυπηρετήσωμεν τὸν τόπον μας.

Τοῦτο τὸ ἐκτιμοῦν καὶ τὸ σέβονται πολλοί, οἱ περισσότεροι. Ἄλλους τὸ γεγονός αὐτὸ ἀφήνει ἀδιαφόρους. Ἄλλοι τὸ ἀγνοοῦν. Καὶ τέλος ὀλίγοι δὲν ἀνέχονται τὴν δρᾶσιν τῆς Σχολῆς, ἐνῶ αὐτοὶ ἀδρανοῦν ἢ καὶ τὸ κακὸν ἀπεργάζονται.

Διαφωτίσατε τοὺς καλῆς πίστεως διὰ τὸ συντελούμενον μὲ τόσον ζήλον καὶ τόσῃ ἀφοσίωσιν, μὲ τόσῃ ἀνιδιοτέλειαν καὶ μὲ τόσῃ ὑπερῆφάνειαν ἔργον ἐν τῇ Σχολῇ ἀπὸ τὸ Διοικ. Συμβούλιον, τοὺς Διδάσκοντας, τοὺς Ὑπαλλήλους. Ὅλοι πιστεύουσιν ὅτι ἐπιτελοῦν ἐν ὑψηλὸν καθήκον διαπαιδαγωγοῦντες τοὺς νέους, μορφώνοντες αὐτούς, διαπλάσσοντες αὐτούς. Δὲν ἀσκοῦν ἐπάγγελμα ἀλλὰ φρονοῦν ὅτι ἐκτελοῦν κοινωνικὸν λειτουργήμα.

Συγκρίνατε διαρκῶς τὴν συντελουμένην ἐν τῇ Σχολῇ ἐργασίαν, τὰ μαθήματά της, τὰς μεθόδους διδασκαλίας της, τὴν διδασκομένην ὕλην, τὰς ἀσκήσεις της, τὰς διαλέξεις της, τὰς ἐκδόσεις της, τὴν ἐν γένει δρᾶσιν της, μὲ τὰ γινόμενα εἰς ἄλλας τυχόν Σχολάς, ὄχι διὰ νὰ κατακρίνετε τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ νὰ αἰσθανθῆτε τὴν χαρὰν καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν ὅτι σπουδάζετε εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Σχολήν, ὄχι διὰ νὰ κακολογήσητε τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ διὰ νὰ σκεφθῆτε καὶ νὰ ὑποδείξητε τί ἀκόμη δύναται, μὲ τὰ ἀσήμαντα μέσα τὰ ὁποῖα διαθέτει ἡ Σχολή, νὰ πραγματοποιήσῃ.

Οἱ γονεῖς σας δαπανοῦν διὰ τὴν μόρφωσίν σας, ἀγωνιοῦν διὰ τὴν ζωὴν σας, διὰ τὴν προκοπὴν σας. Πρέπει νὰ ἔχετε τὴν ἀξιοπρέπεια καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν ὅτι εἰσθε ἀντάξιοι τῶν θυσιῶν των, ὅτι συναισθάνεσθε τὴν ἀγωνίαν των.

Γράφετέ τους τακτικὰ διὰ τὴν ζωὴν σας, διὰ τὴν μόρφωσίν σας, διὰ τὴν πρόδόν σας. Δίδετε τοὺς αὐτὴν τὴν μεγάλην χαρὰν νὰ γνωρίζουν τὰ τῆς ζωῆς σας, ν' ἀντιλαμβάνωνται ὅτι τοὺς σκέπτεσθε, ὅτι τοὺς σέβεσθε, ὅτι τοὺς ἀγαπᾶτε. Σκεφθῆτε ὅτι καὶ σεῖς θὰ γίνετε γονεῖς καὶ πράττετε ὡς τέκνα ὅ,τι αὔριον θὰ ἐπιθυμεῖτε νὰ πράττουν τὰ ἰδικὰ σας τέκνα.

Χαρίσατε εἰς τὴν Μητέρα σας, πού εἶναι τὸ ἅγιον τῶν ἁγίων καὶ εἰς τὸν πατέρα σας τὸ χαμόγελο τῆς χαρᾶς διὰ τὴν καλὴν σας διαγωγήν, διὰ τὴν μόρφωσίν σας, διὰ τὴν ἐπιτυχίαν σας καὶ τὴν πρόδόν σας. Αὐτὸ τὸ χαμόγελο θὰ σᾶς φέρῃ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ. Αὐτῆς τῆς εὐλογίας ἔχετε περισσότερον παντὸς ἄλλου ἀνάγκην.

Ὄργανώσατε τὴν σχολικὴν καὶ ἐξωσχολικὴν σας ζωὴν. Αὐτὸ θὰ διευκολύνῃ καὶ θὰ ἀπλοποιήσῃ τὴν ἐργασίαν σας. Μὴ σπαταλᾶτε τὰς δυνάμεις σας, πού εἶναι κατ' ἀνάγκην περιορισμέναι.

Ἀγοράσατε ἐγκαίρως τὰ διδακτικὰ βιβλία σας. Εἶναι ὄργανα καὶ μέσα τῆς σπουδῆς σας. Ἐὰν δὲν δύνασθε νὰ τὰ ἀγοράσετε, ἐπωφεληθῆτε ἀπὸ τὰ πολλαπλᾶ ἀντίτυπα πού ὑπάρχουν εἰς τὰς βιβλιοθήκας τῆς Σχολῆς (ὁδὸς Κύπρου 43), τῆς Βουλῆς (Παλαιὰ Ἀνάκτορα) καὶ τῶν Δήμων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

Ἐφοδιασθῆτε ἐγκαίρως μὲ τὴν γραφικὴν σας ὕλην. Εὐτυχῶς τῶρα καὶ οἱ στυλογράφοι καὶ τὰ μολύβια μελάνης εἶναι προσιτὰ εἰς ὅλους. Τὸ μελανοδοχεῖον εἶναι ἀναχρονισμὸς, συνάμα δὲ εἶναι ἐπικίνδυνα καὶ δι' ὑμᾶς καὶ διὰ τοὺς ἄλλους. Ἐχετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ εἰσθε ἕτοιμοι, νὰ ἀπαντήσετε γραπτῶς εἰς διάφορα ἀπροόπτως τιθέμενα ἐρωτήματα ἢ νὰ κρατήσετε χρησίμους σημειώσεις κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ κ. Καθηγητοῦ.

Πᾶσα παρερχομένη ἡμέρα σᾶς πλησιάζει πρὸς τὰς ἐξετάσεις. Μὴ τὸ λησμονεῖτε αὐτό. Ἐτοιμάζεσθε διαρκῶς διὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξέτα-

σεως. Αυτό δὲν θὰ συντελέσῃ μόνον εἰς τὴν ἄκοπον καὶ σταθερὰν κατάρτισίν σας, ἀλλὰ καὶ θὰ σᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν τῶν ἡμερῶν τῶν ἐξετάσεων καὶ ἀπὸ τὸν ἐξευτελισμὸν νὰ παρακαλῆτε νὰ σᾶς προάγουν, ἐνῶ δὲν τὸ ἀξίζετε. Ἡ ἐξέτασις εἶναι τραγωδία καὶ ἐξευτελισμὸς διὰ τοὺς ἀμελεῖς, εὐκαιρία καὶ χαρὰ διὰ τοὺς ἐπιμελεῖς.

Ἡ σπουδὴ γίνεται διὰ δύο σκοποὺς: α) ν' ἀποκτήσετε θετικὴν μόρφωσιν ἢ ὅποια θὰ σᾶς χρησιμεύσῃ νὰ σταδιοδρομήσετε, νὰ προαχθῆτε, νὰ ἐπιτύχητε καὶ β) ν' ἀποκτήσετε ἓν πτυχίον τὸ ὁποῖον νὰ βεβαιώνη τὴν μόρφωσίν σας. Ἀλλὰ τὸ πτυχίον δὲν εἶναι τύπος. Πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐπιβράβευσις κόπων καὶ θυσιῶν, ἐπιβεβαιώσις τῶν οὐσιαστικῶν ἐφοδίων. Οὐδένα θ' ἀπατήσετε—πλὴν τοῦ ἑαυτοῦ σας—ἐὰν ἦτο δυνατόν ν' ἀποκτήσητε τὸ πτυχίον παρ' ἀξίαν.

Ἀκούσατέ μας—προσέθεσεν ὁ κ. Διευθυντὴς μὲ ἔξαρσιν ἀνταξίαν τοῦ πνευματικοῦ ὁδηγοῦ τῆς νεότητος. Ἀκούσατέ μας. Εἴμεθα πραγματικοὶ φίλοι σας, πνευματικοὶ γονεῖς σας. Αἱ ὑποδείξεις καὶ αἱ συμβουλαὶ μας προέρχονται ἀπὸ ἀληθὲς ἐνδιαφέρον, ἀπὸ πόνον καὶ στοργὴν δι' ὑμᾶς. Εἶναι ἀποτέλεσμα μακρᾶς μας πείρας. Πρέπει νὰ σᾶς βοηθήσωμεν νὰ κάμετε ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερα λάθη, διότι γνωρίζομεν πόσον σκληρὰ—πολὺ σκληρὰ—πληρώνομεν τὰ λάθη μας εἰς τὴν ζωὴν μας. Πρέπει νὰ σᾶς βοηθήσωμεν διὰ νὰ ἐπιτύχετε, διότι ἡ ἐπιτυχία σας ἢ ἐπαγγελματικὴ θὰ εἶναι ἡ χαρὰ μας, καὶ ἡ ὑπερηφάνειά μας ὡς Διδασκάλων καὶ ὡς ἀνθρώπων.

Ἀκούσατέ μας, δὲν ἔχετε τίποτα νὰ χάσετε καὶ ἔχετε πολλὰ—πᾶρα πολλὰ—νὰ κερδίσετε ἀπὸ τὰς συμβουλάς μας, ἀπὸ τὴν ἀγάπην μας καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μας.

Τοῦτο θὰ γίνῃ ἐὰν μᾶς θεωρήσετε φίλους καὶ συνεργάτας σας, ὁδηγτάς καὶ προστάτας εἰς τὴν ζωὴν σας. Εἶναι τοῦτο τὸ χρέος μας καὶ χαρὰ μας. Ἄς γίνῃ τοῦτο καὶ ἰδικὴ σας πεποίθησις καὶ ὁδηγὸς εἰς τὴν σπουδαστικὴν περίοδον τῆς ζωῆς σας.

Καλῶς ἤλθατε εἰς τὴν Σχολὴν μας.



Προσφώνησις τῆς πρωτοετοῦς Σπουδαστρίας Δδος ΜΑΡΙΑΣ ΣΧΙΝΑ

Εἶναι παράδοση στὴ Σχολή μας ὅπως τοὺς νεοεισερχομένους εἰς τὴν πνευματικὴν οἰκογένειάν μας σπουδαστὰς τοὺς καλωσορίζῃ ἕνας συνάδελφός των τοῦ περυσينوῦ πρώτου ἔτους.

Καὶ μεῖς, ὅπως καὶ σεῖς, μῆψαμε στὴ Βιομηχανικὴ Σχολή μὲ ἐλπίδες καὶ φιλοδοξίες. Ἄλλοι ἔχοντας διαθέσιμο χρόνο καὶ ἄλλοι ἀπ' τὸ ὑστέρημα τοῦ χρόνου μας γιὰτὶ ἐργαζόμεθα.

Ἡ στιγμή αὐτὴ εἶναι ἕνας σταθμὸς στὴ ζωὴ μας. Γι' αὐτὸ ἀπὸ τώρα πρέπει νὰ νοιώσουμε ὅτι ἡ ἐπιτυχία μας δὲν ἐξαρτᾶται μόνο ἀπὸ ἀγαθὲς προθέσεις. Θέλει καὶ ἔργα. Ἀπὸ προσωπικὴ μου πείρα σᾶς βεβαιώνω ὅτι ἐγκαταλείποντας τὴ Μέση Ἐκπαίδευση γιὰ νὰ συνεχίσουμε τὴ μόρφωσή μας στὴν Ἀνωτάτη πρέπει νὰ ἀλλάξουμε νοοτροπία.

Πρέπει νὰ καταλάβουμε ὅτι, ἂν καὶ θὰ εἴμαστε πλέον ἐλεύθεροι, πρέπει νὰ γίνουμε συνειδητὰ πλέον πειθαρχημένοι. Ὅτι τὸ βιβλίον δὲν εἶναι ἐχθρὸς μας καὶ ὁ καθηγητὴς τύραννος. Ἀντιθέτως εἶναι οἱ φίλοι μας. Ὅτι ἡ τακτικὴ καὶ προσεκτικὴ παρακολούθηση τῶν μαθημάτων δὲν εἶναι ἀγγαρεία. Ὅτι ἂν δὲν αὐτενεργήσουμε δὲν θὰ μορφωθοῦμε. Ὅτι πρέπει νὰ μορφωθοῦμε, ὄχι γιὰτὶ μᾶς τὸ ἐπιβάλλουν, ἀλλὰ διότι αὐτὸ ἀπαιτεῖ τὸ ἀτομικὸ μας συμφέρον καὶ τὸ κοινωνικὸ χρέος μας.

Ἀπὸ τὶς πρώτες ἡμέρες καὶ μόνοι σας θὰ ἀντιληφθῆτε τὸ πνεῦμα, πὸν ἐπικρατεῖ στὴ Σχολή μας : πνεῦμα ἐργασίας, συνεργασίας καὶ ἀλληλοσεβασμοῦ. Θὰ δῆτε ὅτι τοὺς καθηγητὰς μας πρέπει νὰ τοὺς θεωρῆτε ὡς φίλους καὶ συμπαραστάτας, κοντὰ στοὺς ὁποίους θὰ εὗρῆτε στοργὴν καὶ κατανόηση.

Πρέπει νὰ ἀγαπήσετε τὴ Σχολή, γιὰτὶ τὸ ἀξίζει, καὶ νὰ εἰσθε ὑπερήφανοι γιὰτὶ εἰσθε πνευματικὰ παιδιὰ της.

Θὰ συναντήσετε βέβαια καὶ σεῖς, ὅπως καὶ μεῖς, δυσκολίες καὶ πολλὰ νέα πράγματα. Ἐὰν ὅμως ἀνταποδόσετε τὴ στοργὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον πὸν δείχνει ἡ Σχολή μὲ καλὴ θέλησιν καὶ προθυμίαν γιὰ συνεργασία ὅλα θὰ πᾶνε καλά.

Θὰ μοῦ ἐπιτρέψουν τέλος οἱ καθηγηταὶ μου ὅπως ἐκφράσω

καὶ δημοσίᾳ τὶς θερμὲς εὐχαριστίες τῶν σπουδαστῶν ποὺ ἐκπροσω-
πῶ, γιὰ ὅ,τι ἔκαναν καὶ κάμνουν ὅπως μᾶς διαπλάσσουν σὲ καλοὺς
μαθητὰς, μορφωμένους καὶ χρησίμους στὴν κοινωνία ἀνθρώπων.

Καὶ σεῖς, ἀγαπητοὶ συνάδελφοι, ὅπως δλόψυχα σᾶς εὐχηθῶ
κάθε ἐπιτυχία στὶς προσπάθειες ποὺ θὰ καταβάλλετε.



Ἡ Δνὶς Σχινᾶ προσφωνοῦσα τοὺς Σπουδαστὰς

Προσφωνήσις τοῦ Προέδρου τοῦ Συλλόγου Πτυχιούχων καὶ Σπουδαστῶν κ. ΝΙΚ. ΛΟΪΖΟΥ

Ὡς Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου τῶν Πτυχιούχων καὶ Σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς, τῶν ὁποίων τὸ σύνολον νομίμως ἐκπροσωπῶ καὶ ἐξ ὀνόματος ὄλων αὐτῶν, χαιρετίζω τὴν εἰσοδόν σας εἰς τὴν οἰκογένειάν μας.

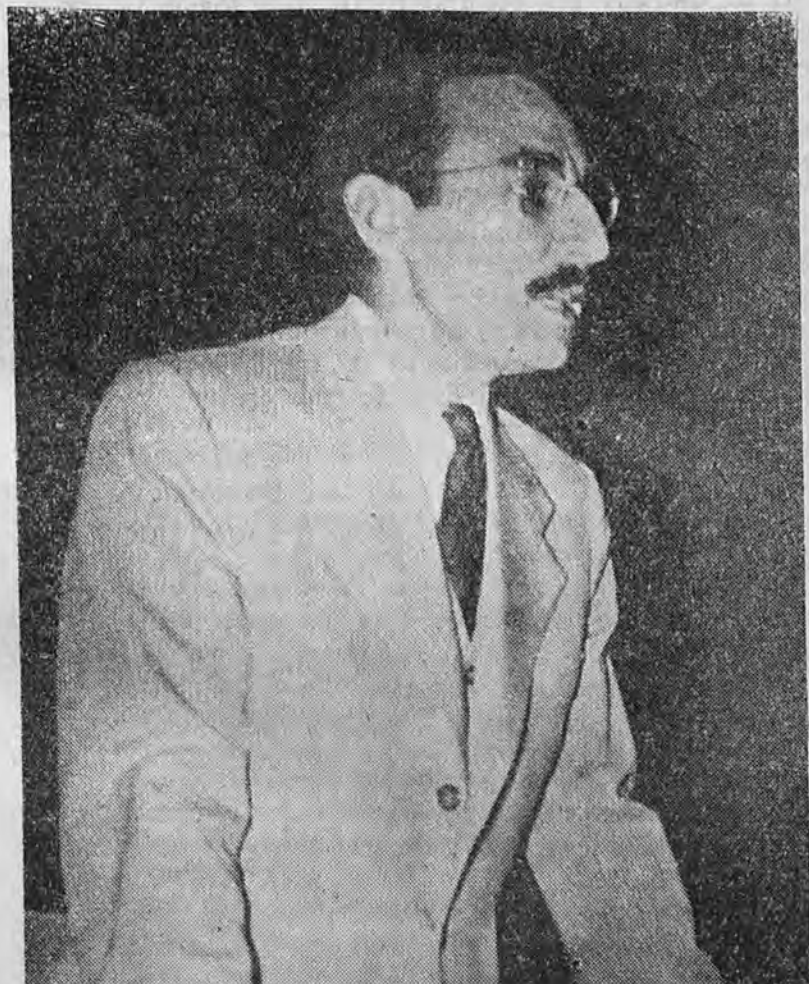
Ἡ σημερινὴ ἡμέρα, μὲ τὴν ἀπλὴ καὶ σεμνὴ αὐτὴ τελετὴ, εἶναι ἀναμφιβόλως δι' ἐσᾶς ἕνας σταθμὸς τῆς ἀτομικῆς σταδιοδρομίας, ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς μία συγκινητικὴ στιγμή στὴν ὁποίαν πυκνώνονται αἱ τάξεις μας, μὲ νέους ἀγωνιστὰς στὸν ἀγῶνα διὰ τὴν ζωὴ, τὴν εὐημερίαν, τὴν πρόδο.

Πρέπει νὰ εἴσθε ὑπερήφανοι ποὺ ὁ Θεὸς καὶ ἡ ἀξία σας, σᾶς ὤθησαν εἰς τὴν ἐκλογὴν αὐτῆς τῆς Σχολῆς, ἡ ὁποία ἀνεδείχθη καὶ ἐπεβλήθη διὰ τῆς ἀενάου καὶ ἠθικῆς ἐργασίας τῶν Καθηγητῶν, Πτυχιούχων καὶ Σπουδαστῶν της. Naί, ἐπεβλήθη ἐντὸς ἑνὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος, ἐκ τῆς ἐκπαιδευτικῆς δυναμικότητος, ἐκ τῆς ἀνάγκης τὴν ὁποίαν πληροῖ. Ἡ Βιομηχανικὴ Σχολὴ εἶναι ἡ νέα Σχολὴ τοῦ τόπου, ἡ αὐτοδύναμος, ἡ ὁποία ἐντὸς μιᾶς πενταετίας ἀνέλαβε διὰ τῶν ἰδίων της μέσων, σχεδὸν τὴν ἡγεσίαν τῶν πνευματικῶν ἰδρυμάτων τῆς Χώρας. Ἡ Σχολὴ μὲ τὰ κέντρα ἐκπαιδεύσεως ποὺ ἐδημιούργησε, μὲ τὰς ἐκδόσεις της καὶ τὰς ἐπιστημονικὰς της μελέτας ὑπὲρ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου, μὲ τὰς διαλέξεις τῶν λαμπρῶν συνεργατῶν της καὶ τὰς ἀρίστους μελέτας τῶν πτυχιούχων της ἐπεβλήθη παντοῦ καὶ ἀπέδειξεν ὅτι εἶναι ἱκανὴ νὰ ἐπιζήσῃ κάθε πολεμικῆς, ἀπ' ὅπου κι' ἂν προέρχεται. Ἀπέδειξαν οἱ Πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς ἐμπράκτως ὅτι κατέχουν τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν συναδέλφων τῶν τῶν συναφῶν Σχολῶν ἀπὸ ἀπόψεως ἐπιστημονικῆς καταρτίσεως. Ἡ συμμετοχὴ τους καὶ ἡ ἐπιτυχία τους εἰς τὸν διαγωνισμόν τοῦ Ὑπουργείου Ναυτικῶν πρὸ ἡμερῶν εἶναι μία ἀπὸ τίς πολλὰς ἐπιτυχίας των.

Συναδέλφοι, διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ὁμως αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα ὑπὲρ τῆς Σχολῆς ὡς ἰδρύματος, ἐκτὸς τῶν Σπουδαστῶν της

συνέβαλλον αἱ ἐντατικά προσπάθειαι τοῦ Σεβαστοῦ μας Διευθυντοῦ καὶ τῶν κ.κ. Καθηγητῶν καὶ μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Διαφέρομεν, Συνάδελφοι, ἀπ' ὅλα τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικά ἰδρύματα, εἰς τὸ πρόγραμμα, τοὺς σκοποὺς καὶ τὰ μέσα.



Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Λοῖζος προσφωνῶν τοὺς Σπουδαστὰς

Νὰ γιατί θὰ ἀκούσετε πολλοὺς νὰ βάλουν ἐναντίον σας καὶ ἐναντίον τῆς Σχολῆς. Καμμία ὅμως προσοχὴ εἰς τὰ λόγια τους, οἱ Πτυχιούχοι καὶ σπουδασταὶ μας τοὺς προκαλοῦν ν' ἀναμετρηθοῦν σὲ ὅποιονδήποτε διαγωνισμόν. Συνάδελφοι, ἡ

Σχολή μας δὲν δημιουργεῖ θεσιθήρας καὶ παράσιτα, ἀλλὰ παρέχει τὰ μέσα εἰς τοὺς νέους ὥστε νὰ δημιουργηθοῦν μόνοι τους καὶ νὰ γίνουν οἱ αὐριανοὶ ἡγέται εἰς τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου. Δημιουργεῖ νέους με ἦθος, με ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν καὶ πρὸ παντὸς ἐθνικὴν συνείδησιν με σκοπὸν τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἰδεωδῶν τῆς φυλῆς, τῆς πατρίδος, τῆς θρησκείας, τῆς οἰκογενείας, πρεσβεύει δὲ τὸ ἄτομον πρέπει νὰ ὑπάρχη διὰ τὸ σύνολον, διὰ τὸ ἔθνος. Τὰ πάντα ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, ὑπὲρ τοῦ τόπου, ὑπὲρ τοῦ Λαοῦ. Πρῶτοι εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς ἐθνικῆς ἀνασυγκροτήσεως καὶ τῶν ἐθνικῶν διεκδικήσεων.

Αὐταὶ εἶναι, Συνάδελφοι, αἱ ἀρχαὶ τῆς Σχολῆς, ἐμεῖς οἱ παλαιότεροί σας ἀξιοῦμεν τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τους ἀπὸ τοὺς νέους. Εἴμεθα πάντα παραστάται σας καὶ πρόθυμοι νὰ σᾶς βοηθήσωμεν ὅπου μᾶς χρειασθῆτε. Ἡ Σχολή μας θέλει ἦθος, ζῆλον, ἐργασίαν καὶ μόνον ἐργασίαν, διότι αὐτὴ εἶναι τὸ μέσον τῆς ἐπιτυχίας εἰς τὴν ζωὴν.

Ζήτω τὸ Ἔθνος

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς

Ζήτω ἡ Σχολή μας

ΑΙ ΠΤΥΧΙΑΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Συμφώνως πρὸς τὸ ἀπὸ 2 Αὐγούστου 1954 ἀνακοινωθέν Πρόγραμμα, ἡ Ἐξεταστικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπηρροτίσθη ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Προέδρου τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς κ. Στ. Κωστοπούλου, ἐκ τῶν κ.κ. Σ. Παπαϊωάννου, ὡς ἀντιπροέδρου, Χ. Ἀγαλλοπούλου, Γ. Γιαννοπούλου, Φρ. Λέτσα, Χ. Παπαδημητρίου, Π. Πέροδικα, Σ. Σταυροπούλου, Ε. Συνοδινού, Γ. Χαλκιοπούλου, Ι. Χρυσοχοῦ ὡς μελῶν. Ὁ κ. Ε. Παρασκευαΐδης ἐξετέλεσε χρέη Γραμματέως.

Αἱ γραπτὰ καὶ προφορικὰ ἐξετάσεις διετηρηθήσαν κανονικῶς ἀπὸ τῆς 24ης Ὀκτωβρίου μέχρι καὶ τῆς 7ης Νοεμβρίου 1954.

Εἰς τὰς ἐξετάσεις προσῆλθον γὰρ ἐξετασθῶσι παλαιοὶ μὲν ὑποψήφιοι 144, νέοι δὲ 15, ἥτοι ἐν ὅλῳ 159. Τὰ ἀποτελέσματα ἀνκοινώθησαν τὴν 5ην Δεκεμβρίου. Συμφώνως πρὸς αὐτὰ ἐπέτυχον 26. Τὰ ὀνόματα τῶν ἐπιτυχόντων δημοσιεύονται εἰς τὴν σελ. 44.

Πρὸς ἀπονομὴν ἐκ μέρους τῆς Σχολῆς τοῦ «Πτυχίου Ἀνωτέρων Βιομηχανικῶν Σπουδῶν» ἀπαιτεῖται ἀπὸ τοῦς ἐγγραφέντας εἰς τὸν «Πίνακα τῶν Πτυχιούχων», συμφώνως πρὸς τὸν Ὁργανισμὸν τῆς Σχολῆς, πρακτικὴ ἐπὶ ἐξάμηνον ἀσκησις.

Δημοσιεύομεν κατωτέρω τὰ θέματα κατὰ τὰς ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις. Εἰς πολλὰ μαθήματα οἱ ἐξετασθέντες διηρέθησαν εἰς ομάδας καὶ ἀναλόγως κατενεμήθησαν τὰ θέματα.

Λέον γὰρ τονισθῆ ἔνταῦθα ὅτι ἡ βαθμολογία ἐξηρητήθη ὄχι μόνον ἐκ τῆς ὁρθότητος τῆς ἀπαντήσεως ἀπὸ τῆς ἀπόψεως οὐσίας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ λεκτικῆς, ὡς καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως μεθοδικότητος καὶ συστηματικῆς κατατάξεως τῆς ὕλης.

ΤΑ ΕΞΕΤΑΣΘΕΝΤΑ ΘΕΜΑΤΑ

Α'. Πολιτική Οικονομία

(^οΕξεταστής ὁ καθηγητὴς κ. Γ. Χαλκιοπούλος)

1ον: Διατί αὐξήσις τῆς ταχύτητος κυκλοφορίας τοῦ χρήματος προκαλεῖ ὑψωσιν τῶν τιμῶν.

2ον: Εἰς τὴν γεωργίαν ἢ εἰς τὴν βιομηχανίαν ὁ ἐλεύθερος ἀνταγωνισμὸς εἶναι πληρέστερος καὶ διατί;

3ον: Ποία ἢ μορφή τῆς ἀνεργίας εἰς τὰς βιομηχανικὰς χώρας.

4ον: Μία αὐξήσις τῆς ποιότητος τοῦ χρήματος ὁδηγεῖ πάντοτε εἰς ὑψωσιν τῶν τιμῶν;

5ον: Ποῖαι αἱ διαφοραὶ τῆς περιόδου πρὸ καὶ μετὰ τὴν βιομηχανικὴν ἐπανάστασιν.

6ον: Ἀπὸ ποῖα ἀγαθὰ ἀποτελεῖται τὸ κυκλοφοροῦν κεφάλαιον.

Β'. Ὀργάνωσις

1. Ὀργάνωσις ἐπιχειρήσεων

(^οΕξεταστής ὁ καθηγητὴς κ. Ι. Χρυσόχοῦ)

Α'. Ἐκ τῆς Ἐμπορικῆς ὀργανώσεως α) Πολιτικὴ ἀγορῶν β) Ἐκπτώσεις.

Β'. Ἐκ τῆς Οἰκονομικῆς ὀργανώσεως α) Αὐξομειώσεις κεφαλαίου β) Οἰκονομικαὶ ἀποσβέσεις.

Γ'. Ἐκ τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος α) Σχέσεις πρὸς τὸ κοινόν. β) Πολιτικὴ προσωπικοῦ.

2. Ὀργανωτικὴ ἐργοντασίω

(^οΕξεταστής ὁ καθηγητὴς κ. Φ. Λέτσας)

1) Περιγράψατε τῇ βοηθείᾳ παραδειγμάτων τὰς περιπτώσεις προσανατολισμοῦ Βιομηχανίας ὡς πρὸς τὴν κατανάλωσιν.

2) Εἰς ποίας περιπτώσεις, καὶ ὑπὸ ποίας προϋποθέσεις ἢ ἐκλογῆ τοῦ τόπου ἐγκαταστάσεως Βιομηχανίας δὲν ἐπηρεάζει τὴν εὐνοϊκὴν λειτουργίαν αὐτῆς;

3) Ποῖαι αἱ βασικαὶ ἀρχαὶ μελέτης ἐγκαταστάσεως τοῦ ἐργοντασίου, ἀπαξ καὶ ἔχουν ὀρισθῆ τὸσον ὁ τόπος ἐγκαταστάσεως ὅσον καὶ τὸ οἰκόπεδον τῆς Βιομηχανίας;

4) Περιγράψατε τῇ βοηθείᾳ διαγράμματος τὴν παρακολούθησιν τοῦ βαθμοῦ ἀπασχολήσεως τῶν παραγωγικῶν τμημάτων μιᾶς Βιομη

χανίας (π.χ. τριῶν τμημάτων) καὶ ἀναλύσατε τὴν πρακτικὴν ἀξίαν αὐτῆς ὡς καὶ τὰ συμπεράσματα ἅτινα δύνανται εὐκόλως νὰ ἐξαχθοῦν.

5) Δίδονται, συνολικὸς χρόνος παραγωγῆς 1500 τεμαχίων προ-
ϊόντος τινὸς 16 760 πρῶτα λεπτὰ τῆς ὥρας, συνολικὸς χρόνος τακτο-
ποιήσεως 4 ὥρ. καὶ 20 πρῶτα λεπτά, ἀπώλεια χρόνου παραγωγῆς
ἀνὰ τεμάχιον 10ο)ο τοῦ βασικοῦ χρόνου καὶ σχέσις κυρίου καὶ δευτε-
ρεύοντος χρόνου 4 πρὸς 1. Ζητοῦνται, ὁ χρόνος ἀνὰ τεμάχιον, ὁ
βασικὸς χρόνος, ὁ κύριος χρόνος καὶ δευτερεύων χρόνος παραγωγῆς.

Γ'. Εἰδικὸν Δίκαιον

1. Ἐμπορικὸν Δίκαιον

(᾽Εξεταστὴς ὁ καθηγητὴς κ. Π. Πέρδικας)

- 1) Τί διαφέρει ἡ ἔννοια τῆς ἐμπορικῆς πράξεως ἀπὸ τῆς ἐπιχει-
ρήσεως.
- 2) Περὶ οἷονεὶ Ἄωνύμων Τίτλων.
- 3) Περὶ κτηματικῶν ὁμολογιῶν.
- 4) Περὶ διατυπώσεων συστάσεως ἀπλῆς ἑτερορρυθμοῦ ἐμπορικῆς
ἐταιρίας.
- 5) Περὶ τρίτων ἐν τῇ πτωχεύσει.
- 6) Ποῖαι εἶναι αἱ ἐμπορικαὶ πράξεις τῆς Ναυτικῆς Ἐμπορίας,
(ἄρθρ. 3 Ν.Α.Ε.).
- 7) Τί εἶναι τὸ ἔμβλημα ἢ διακριτικὸν γνῶρισμα τοῦ καταστή-
ματος.
- 8) Εἰς ποῖα σημεῖα διαφέρει ἡ Τραπεζικὴ Ἐπιστολὴ ἀπὸ τὴν
Συναλλαγματικὴν.
- 9) Περὶ δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων ἐκ τῆς μετοχῆς.
- 10) Περὶ εἰσηγητοῦ καὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐν τῇ πτωχεύσει.
- 11) Προϋποθέσεις διὰ τὴν ἀποδοχὴν ἐνὸς σήματος ἀπὸ τὸ δικα-
στήριον σημάτων.
- 12) Περὶ παρεμβάσεως καὶ τῶν εἰδῶν αὐτῆς εἰς τὴν συναλλαγμα-
τικὴν.
- 13) Περὶ ἐσωτερικῆς λειτουργίας τῆς Ὁμορρυθμοῦ Ἐμπορικῆς
Ἐταιρίας.
- 14) Περιγράψατε συνοπτικῶς τοὺς τρόπους ἐλέγχου Ἄωνύμου ἑ-
ταιρείας.
- 15) Περὶ δικαστικοῦ συμβιβασμοῦ ἐν τῇ πτωχεύσει.

2. Ἐργατικὸν Δίκαιον

(Ἐξεταστὴς ὁ καθηγητὴς κ. Χ. Ἀγαλλόπουλος)

1) Πότε ἡ ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότη.

2) Πότε ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ ἀναγράψῃ τὴν ποιότητα τῆς ἐργασίας καὶ τὴν διαγωγὴν εἰς τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας καὶ πῶς θὰ τὸ γράψῃ.

3) Ποία ἡ διαφορὰ συμβάσεως ἐργασίας καὶ σχέσεως ἐργασίας

Δ. Ἐμπορευματολογία

(Ἐξεταστὴς ὁ καθηγητὴς κ. Ε. Συνοδινός)

1. Λίπη. Χημικὴ σύστασις αὐτῶν. Διαίρεισις, παρασκευὴ, βιομηχανικός καθαρισμός, ἐλαιομαργαρίνη, χοίρειον λίπος, λίπη θαλασσίων ζώων, ἔλαιον τοῦ ἥπατος τοῦ ὀνίσκου, παραγωγή.

2. Πορσελάνη, ὄρισμός, διαίρεισις, χρήσεις, παρασκευὴ, διακρίσις μεταξὺ πορσελάνης καὶ φαβεντιανῶν.

3. Χαρτοποιία : Ὅρισμός, ἀρχικὴ εὔρεισις χάρτου, πάπυρος, πρῶται ὕλαι, παρασκευὴ αὐτῶν. Χαρτοποιήσις, χάρτης ἀδιάβροχου, διὰ μηχανικῶν μέσων, χάρτης περγαμηνός, χάρτης διαφανής δι' ἐλαίων. Ἐμπόριον, παραγωγή, βιομηχανία χάρτου Ἑλλάδος, διακρίσις μεταξὺ χάρτου παρασκευασμένου ἐκ χημικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ πολτοῦ.

4. Βιομηχανικὰ λίπη καὶ ἔλαια (εἶδη). Ἐμπορικὸς αὐτῶν τίλος, χρήσεις. Moëllon - Degras, λανολίνη, προέλευσις, παρασκευὴ, χρήσεις.

5. Ὑδρογόνωσις ἐλαίων, θεωρία, περιγραφή δύο συστημάτων ὑδρογόνωσης. Σκοπὸς καὶ σημασία αὐτῆς. Ποία ἡ διαφορὰ μεταξὺ μαργαρίνης καὶ ἐλαιομαργαρίνης.

6. Ποία ἡ διαφορὰ μεταξὺ λανολίνης καὶ Μοελλὸν Ντεγκράς

7. Οἰνοπνευματοποιία, ὄρισμός τοῦ οἴνου. Πρῶται ὕλαι χρησιμοποιούμεναι ἐν Ἑλλάδι. Βιομηχανικὴ παρασκευὴ καθαροῦ οἴνου. Χρήσεις, φορολογία ἐν Ἑλλάδι, ἐπιτηδευματῖαι παρασκευάζοντες οἰνόπνευμα ἐν Ἑλλάδι.

8. Φωτιστικὸν οἰνόπνευμα, αἰτιολογία παρασκευῆς του, χρήσεις, μετουσιωτικὰ ὕλαι.

9. Εὔρεϊν : 5765 λίτρα ἔνυδρα οἰνοπνεύματος βαθμοῦ 95,6 πῶσα λίτρα ἄνυδρα ἀντιστοιχοῦν.

Ε'. Βιομηχανική Τεχνολογία

1. Μηχανογνωσία

(^οΕξεταστής *ο* καθηγητής κ. Σ. Σταυρόπουλος)

1. Περιγραφή και λειτουργία του έμβολοφόρου ατμοκινητήρος.

2. Η σημασία του σιδήρου διά την βιομηχανίαν. Είδη σιδήρου και έμπορικά μορφαί αυτού.

Α σ κ η σ ι ς α.— Τροχαλία κινητήρος διαμέτρου 200 χστ στρέφεται με ταχύτητα 1800 στροφών ανά 1' και δίδει κινήσιν εις τροχαλίαν διαμέσου άξονος διαμέτρου 800 χστ. Ποίας διαμέτρου έτέραν τροχαλίαν πρέπει να τοποθετήσωμεν εις τον διάμεσον αυτόν άξονα, ώστε η τροχαλία του προς κινήσιν μηχανήματος, ητις έχει διάμετρον 750 χστ, να έκτελη 180 στροφάς κατά 1' ;

Α σ κ η σ ι ς β. Όριζοντία ράβδος μήκους 80 εκ. άρθρουται κατά το έν άκρον της επί σταθεροϋ στηρίγματος και άναρτάται από σημείου της απέχοντος 50 εκ. Έκ του άκρου τούτου διά κατακορύφου, μονοκλώνου, κυλινδρικού σύρματος. Εις το έτερον άκρον της φέρει φορτίον 100 χγρ και εις απόστασιν 10 εκ. από της άρθρώσεως φορτίον 200 χγρ. Να εύρεθῆ η διάμετρος του σύρματος άναρτήσεως εις χστ., ώστε η φόρτισις αυτού να μη ύπερβαίνη τα 1050 χγρ. ανά εκ διατομής.

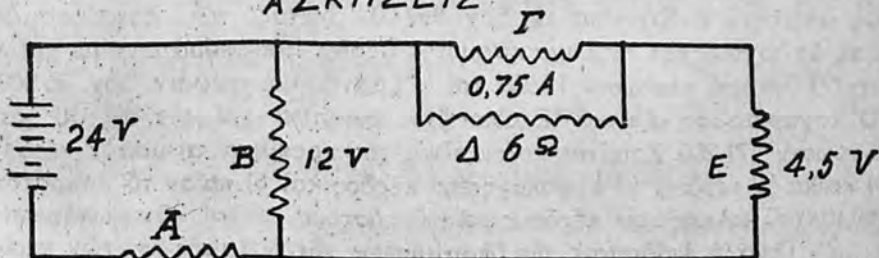
2. Ηλεκτροτεχνία

(^οΕξεταστής *ο* καθηγητής κ. Ι. Γιαννόπουλος)

1. Περί του ηλεκτρικού έργου και της ηλεκτρικής ισχύος.

2. Περί του φαινομένου της ηλεκτρομαγνητικής έπαγωγής.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ



3. Εύρείν τα έλλείποντα δύο στοιχεία από έκαστον αποδέκτην.

4. Διά τον ηλεκτροφωτισμόν ενός κτιρίου διαθέτομεν πηγήν παρέχουσαν 20 άμπέρ υπό τάσιν 110 βόλτ. Εύρείν :

β) Τὸ καταναλισκόμενον ὑπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως ἐργοῦ καὶ
ἡν (1 μὴν = 30 ἡμέρας), δι' ἐξάωρον λειτουργίαν κατὰ εἰκοσιτε-
τάωρον εἰς ζούλ, βαττώρια καὶ κιλοβαττώρια.

ΣΤ'. Λογιστικὴ

1. Γενικὴ Λογιστικὴ

(²Εξεταστής: ὁ καθηγητὴς κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου)

Α'. Τί ἐνοοῦμεν λέγοντες «Λογιστικὸν Πλάνον»;

Β'. Ποῖοι τρόποι ὑπάρχουν ἀποτιμήσεως τῆς ἀξίας:

1) τῶν ἐμπορευμάτων (ἐν πλῶ, εἰς τὸ Τελωνεῖον, εἰς τὰς ἀπο-
θήκας μας),

2) τῶν τίτλων ἐν γένει (χρεογράφων, ὁμολογιῶν, μετοχῶν),

3) τῶν εἰς βάρος τρίτων ἀπαιτήσεων μας εἰς ξένον νόμισμα.

Γ'. Εἰς περίπτωσιν πτωχεύσεως μιᾶς ὁμορρύθμου ἐμπορικῆς ἐ-
πιχείρησιν ποῖος ὁ ἐν γένει ρόλος τοῦ Λογιστοῦ.

Δ'. Κατὰ τὴν Ἀπογραφὴν τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1954 ἀνεγράφη τὸ
ἔπιπλον ὑπ' ἀριθ. 64 μὲ ἀξίαν δρχ. 1300, ἐνῶ ἀντιστοίχως ὑπῆρχεν
εἰς τοὺς λογαριασμοὺς μας ἀπόσβεσις δρχ. 22⁰. Τὸ ἔπιπλον τοῦτο
πωλήθη σήμερον ἀντὶ 1185 δρχ. ἀφοῦ προηγουμένως ἐμετρήσαμεν
δρχ. 24 δι' ἐπισκευὴν του. Τί ὀρίζει σχετικῶς ὁ Κῶδιξ Φ.Κ.Π. Ποῖα
ἐγγραφαὶ θὰ γίνουσι καὶ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τοῦτον.

Ε'. Ποῖα ἢ ἀπὸ οικονομικῆς καὶ φορολογικῆς ἀπόψεως διαφορὰ
μεταξὺ τῶν Γενικῶν ἐμπορικῶν ἐξόδων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν Γενι-
κῶν βιομηχανικῶν ἐξόδων ἀφ' ἑτέρου. Ποῖα διαφορὰ ὑπάρχει ἐπί-
σης ὡς πρὸς τὴν λογιστικὴν των καταχώρισιν. Δώσατε σχετικὸν πα-
ράδειγμα δι' ἡμερολογιακῆς ἐγγραφῆς.

ΣΤ'. Τὸ πιστωτικὸν ὑπόλοιπον τοῦ λογαριασμοῦ «Ἐμπορεύματα»
κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπογραφῆς ἀνέρχεται εἰς δρχ. 13500, ἡ δὲ χρέω-
σις τοῦ λογαριασμοῦ εἶναι δρχ. 1767000. Τὰ εὐρεθέντα ἐμπορεύματα
ὡς ἀπώλητα ἀνέρχονται εἰς δρχ. 897000. Μεταξὺ τῶν λογαριασμῶν
μας ὑπάρχουν καὶ οἱ λογαριασμοὶ «Ἐξόδα ἐμπορευμάτων» μὲ χρέω-
σιν 73000 καὶ πίστωσιν 14500 καὶ «Ἐρανοὶ» μὲ χρέωσιν δρχ. 25000.
Ὁ λογαριασμὸς «Γενικὰ Ἐξόδα» ἔχει ὡσαύτως χρέωσιν 462600 καὶ
πίστωσιν 71200. Ζητεῖται ποῖον εἶναι τὸ προκύψαν α) μικτὸν κέρδος
β) καθαρὸν κέρδος, γ) φορολογητέον κέρδος καὶ δ) ποῖον τὸ ποσοστὸν
τοῦ μικτοῦ καὶ καθαροῦ κέρδους ἐπὶ τοῦ κόστους καὶ ἐπὶ τῶν πωλήσεων.

Ζ'. Ποῖα ἢ ἐπίδρασις τῆς ὑποτιμήσεως τῆς δραχμῆς ἐπὶ τῶν περι-
ουσιακῶν στοιχείων ἑνὸς Γενικοῦ Ἴσολογισμοῦ κλεισθέντος τὴν
31ην Μαρτίου 1953.

Η'. Τί ὑποδεικνύει ἡ Λογιστικὴ καὶ τί ἐπιβάλλει ἡ Νομοθεσία πε-

πρὶ Ἀνωμόμων Ἑταιριῶν καὶ Συνεταιρισμῶν καὶ ἡ Φορολογικὴ Νομοθεσία:

α) περὶ τῶν ἐπισφαλῶν χρεωστῶν,

β) περὶ τῶν ἀνεπιδέκτων εἰσπράξεως ἀπαιτήσεων εἰς βάρος τρίτων.

Καταχωρίσατε ἡμερολογιακῶς τὰς σχετικὰς ἐγγραφὰς πρὸς δὴλωσιν τῶν ἐν λόγῳ διαφορῶν.

Θ'. Εἰς περίπτωσιν διαλύσεως μιᾶς ὁμορρύθμου ἑταιρίας καὶ ἐκποιήσεως τῶν περιουσιακῶν τῆς στοιχείων τοῖς μετρητοῖς ποῖαι λογιστικὰ ἐγγραφὰί θὰ γίνουιν εἰς τὸ Ἡμερολόγιον.

Ι'. Ὁ πελάτης μας Δ. Ἀνδρεόπουλος ἀνεγράφετο εἰς τὴν ἀπογραφὴν τῆς 31ης Ὀκτωβρίου ἐ. ἐ. μὲ ὑπόλοιπον χρεωστικὸν δρχ. 15 000 καὶ μὲ πρόβλεψιν δι' ἐνδεχομένην ζημίαν, λόγω διαμαρτυρήσεως συναλλαγματικῆς μας εἰς βάρος του δρχ. 6 000. Ἡδὴ διακανονισθέντος τοῦ λογαριασμοῦ του εἰσέπραξαμεν δρχ. 3 000 καὶ ἐλάβομεν, δώσαντες ἐξόφλησιν διὰ τὸ παλαιὸν χρέος του, γραμματίον ὑπογραφῆς του ἐκ δρχ. 10.000 καὶ μὲ τριτεγγύησιν τοῦ κ. Β. Δημητριάδου. Λήξαντος τοῦ γραμματίου ὁ πελάτης μας μᾶς ἔδωκεν ἐπιταγὴν εἰς βάρος τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς ἐκ δρχ. 4 000 καὶ ἠρνήθη νὰ καταβάλλῃ τὸ ὑπόλοιπον λόγω ἀδυναμίας. Κατόπιν τούτου ἀπητήσαμεν ἀπὸ τὸν κ. Β. Δημητριάδην τὴν διακανόνισιν τοῦ λογαριασμοῦ, τὴν ὁποῖαν οὗτος ὑπεσχέθη. Ζητεῖται ποίας ἐγγραφὰς θὰ καταχωρίσωμεν εἰς τοὺς οἰκείου κυρίου λογαριασμοῦς, ὡς καὶ εἰς τοὺς λογαριασμοῦς τάξεως.

ΙΑ'. Ποῖοι τρόποι ὑπάρχουν καταχωρίσεως τῶν πράξεων τῶν λογαριασμῶν, οἱ ὅποιοι τηροῦνται συγχρόνως εἰς δραχμάς καὶ εἰς ξένον νόμισμα.

ΙΒ'. Διὰ ποίας χρεωπιστώσεις δέον νὰ ἐγγραφῆ ἡ ζημία ἐξ ὑποτιμήσεως πραγματικῶν στοιχείων τοῦ ἐνεργητικοῦ ἢ ὑφισταμένα καὶ μὴ πραγματοποιηθεῖσα.

2. Ἐλεγκτικὴ

1. Ποῖοι εἶναι οἱ εἰδικοί προληπτικοὶ ἔλεγχοι τῶν ἡμερομισθίων.

2. Ποῖοι εἶναι οἱ εἰδικοί προληπτικοὶ ἔλεγχοι τοῦ ταμείου μετρητῶν.

3. Λογιστικὰ Φορολογικὰ διατάξεις

1. Ποῖαι αἱ διατάξεις τοῦ Κ.Φ.Σ. περὶ τοῦ βιβλίου Ἀποθήκης.

2. Ποῖα ἡ σχέσηισ τῶν διατάξεων τοῦ Κ.Φ.Σ. πρὸς τὸν Ἐμπορικὸν Νόμον καὶ τὴν Πολιτικὴν Δικονομίαν.

3. Ποῖα εἰδικὰ στοιχεῖα ὑποχρεοῦται νὰ τηρήσῃ κατὰ τὸν Κ.Φ.Σ. μία ἐπιχείρησις ψυγείων.

4. Ποία ή αρμοδιότης τής Κεντρικής Έπιτροπής Λογιστικῶν Βιβλίων.

5. Τί ὀρίζει τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Κώδικος τής Φορολογίας Καθαρῶν Προσόδων.

6. Ποῖαι δαπάναι σχετικαὶ με ἐπαγγελματικὰς ἐγκαταστάσεις φέρονται εἰς χρέωσιν τοῦ λ)σμοῦ Γενικὰ Ἀποτελέσματα κατὰ τὸν Κώδικα Φορολογίας Καθαρῶν Προσόδων καὶ ποῖαι ὄχι.

4. Ἀσκήσεις

Ὁ ἴσολογισμὸς τής Α.Ε. «ΓΕΝΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» τὴν 31ην Δ)βρίου 1952 εἶχεν ὡς κάτωθι :

Ἐνεργητικῶν		Παθητικῶν	
Ταμεῖον	100.000	Φόρος Δημοσίου	64.000
Ἐθνικὴ Τραπ. Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν	120.000	Μετ)τα π)λ)τέα 1953	390.000
Χρεόγραφα	85.000	Πιστωταὶ	318.000
Ἐμπορεύματα	3.250.000	Πιστωταὶ ἔξωτ)ρ)κοῦ	90.000
Ἐμπ)τα παρὰ τρίτοις	121.600	Γ)τ)τα Πληρωτέα	450.000
Γραμ)τα Εἰσ)τέα	462.000	Ἐνυπόθηκα Δάνεια	150.000
Χρεώσ)τα	250.000	Ἀποσ)ν)τα Ἐπιπ)λα καὶ Σκευή	24.000
Καθυστερούμενα ἐνοίκια	45.000	Ἀποσ)ν)τα Ἀκίνητα	80.000
Ἐπιπ)λα καὶ Σκευή	40.000	Τακτικῶν Ἀποθεματικῶν	45.000
Ἀκίνητα	1.200.000	Ἐκ)τακ)τ) Ἀποθεματικῶν	150.000
Προαγορὰ ἀναβατ)ρος	150.000	Μετοχικῶν Κεφάλαιῶν	3.500.000
		Ἀποτέλ) Χρήσεις	7.600
		Προπολητ)ς ἀναβατ)ρος	150.000
	<u>5.823.600</u>		<u>5.823.600</u>

Ἀποφασίζεται ὑπὸ τής Γενικῆς Συνελεύσεως τής ὡς ἄνω ἐταιρίας συγκληθείσης ἐπὶ τούτῳ κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1953 ἡ μείωσις τοῦ Κεφαλαίου ταύτης εἰς 3.000.000 δρχ. καὶ ὁ περιορισμὸς ταύτης εἰς ἐργασίας τοῦ κυρίως ἐμπορίου. Ταυτοχρόνως ἀποφασίζεται ἡ ἴδρυσις νέας ἀνωνύμου ἐταιρίας τής ὁποίας τὸ Κεφάλαιον ὀρίζεται εἰς 1.500.000 δρχ. ἡ ὁποία θὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀκινήτων, ἅτινα καὶ ἐκχωροῦνται ὑπὸ τής παλαιᾶς ἀν. ἐταιρίας εἰς τὴν νέαν μετὰ τῶν συγγενῶν πρὸς ταῦτα στοιχείων, ἅτινα εἶναι τὰ ἀκόλουθα ἀκίνητα εἰς τὴν ἀξίαν τὴν ἀναγραφομένην εἰς τὰ βιβλία τής παλαιᾶς ἐταιρίας.

Χρεόγραφα 45.000 δρχ.

Προαγορασθεῖς ἀναβατ)ρ)ς, ὅστις προορίζεται δι' ἐγκατάστασιν εἰς τὸ ἀκίνητον.

Καθυστερούμενα παρὰ τῶν μισθωτῶν ἐνοίκια 45.000 δρχ.

Ἐκχώρησις ἐκ τῶν καταθέσεων παρὰ τῇ Ἐθν. Τραπέζῃ Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν ποσοῦ 50.000 δρχ. Ὁμοίως ἡ νέα ἐταιρία ἀναλαμβάνει τὸ ἐνυπόθηκον δάνειον 150.000 δρχ. ὡς καὶ τὴν ὑποχρέωσιν

πρός τὸν προπωλητὴν τοῦ ἀναβατήρος ἀνερχομένης εἰς 5 000 δολ-
λάρια (τιμὴ δολ. 30 δρχ.).

Τὰ λοιπὰ στοιχεῖα θὰ παραμείνουν εἰς τὴν παλαιὰν ἑταιρίαν,
ἢ δὲ ἐπὶ πλεόν ἢ ἔλαττον τοῦ νέου κεφαλαίου ταύτης ἀξία τῶν πε-
ριουσιακῶν στοιχείων θὰ ἀναγραφῆ εἰς ἴδιον ἐπ' ὀνόματι τῶν μετό-
χων τῆς λογαριασμῶν, ἀνταλλάσσουσα συγχρόνως καὶ τὰς παλαιὰς
πρὸς τὰς νέας μετοχάς, κατ' ἀναλογίαν 30 νέας πρὸς 35 παλαιάς.

Αἱ μετοχαὶ τῆς νέας ἑταιρίας θὰ ἐκχωρηθοῦν εἰς τοὺς πα-
λαιούς μετόχους κατ' ἀναλογίαν 15 μετοχαὶ νέας ἑταιρίας πρὸς
35 τῆς παλαιᾶς ἑταιρίας. Θὰ καταβάλλουν δὲ οἱ μέτοχοι τὴν ἐπὶ
πλεόν τῶν παραχωρηθέντων περιουσιακῶν στοιχείων, ἀξίαν τῶν
μετοχῶν τοῖς μετρητοῖς.

Διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν νέων μετοχῶν ἡ νέα ἑταιρία καταβάλ-
λει 7.500 δρχ.

Ἀκολουθῶς ἡ νέα ἑταιρία ἐνήργησε τὰς ἑξῆς πράξεις :

Παραλαμβάνει τὴν φορτωτικὴν τοῦ ἀναβατήρος ἀποσταλείσαν
παρὰ τοῦ προπωλητοῦ ἀξίας 5.000 δολλ. καὶ καταβάλλει τὴν ἀξίαν
ταύτης πρὸς 30,80 δρχ. κατὰ δολλάριον. Ἐν συνεχείᾳ διὰ τῆς
φορτωτικῆς παραλαμβάνει ἐκ τοῦ Τελωνείου τὸν ἀναβατήρα καὶ
καταβάλλει διὰ δασμούς 15 000 δρχ. καὶ δι' ἔξοδα μεταφορᾶς τού-
του μέχρι τοῦ ἀκινήτου 800 δρχ.

Καταβάλλει εἰς τὸν ἀρχιτέκτονα Α. Α. διὰ γενομένην μελέτην
διαρρυθμίσεως καὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀκινήτου 10 000 δρχ.

Εἰσπράττει καθυστερούμενα ἐνοίκια 23 000 δρχ. Ἐγείρει δὲ
ἀνωγὰς ἐξώσεως ἐνοικιαστῶν τῆς καὶ καταβάλλει διάφορα ἔξοδα
ἀνελθόντα εἰς 400 δρχ.

Ἐπίσης καταβάλλει δι' ὑδροχρωματισμούς καὶ διαφόρους μικρο-
ἐπισκευὰς τοῦ ἀκινήτου 5 600 δρχ.

Καταβάλλει εἰς τὴν Κτηματικὴν Τρόπεζαν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν
τοῦ ἐνυποθήκου δανείου 17 500 δρχ. ἐξ ὧν 15.800 ἐκπροσωπεῖ τὸ
χρεολύσιον καὶ τὸ ὑπόλοιπον τὸν τόκον.

Τούτων δοθέντων ζητεῖται νὰ γίνουν αἱ ἡμερολογιακαὶ ἐγγρα-
φαὶ τῶν ἀνωτέρω πράξεων α) εἰς τὰ βιβλία τῆς παλαιᾶς ἑται-
ρίας ἢ ὁποία συνεχίζει τὰς ἐργασίας τῆς μὲ μειωμένον κεφά-
λαιον καὶ β) εἰς τὰ βιβλία τῆς νέας ἑταιρίας. Ἐπίσης νὰ ὁρισθῆ
ποῖον ποσὸν θὰ καταβάλλῃ τοῖς μετρητοῖς ὁ δικαιούχος 15 μετο-
χῶν τῆς νέας ἑταιρίας.

5. Βιομηχανικὴ Λογιστικὴ

(Ἐξεταστὴς ὁ καθηγητὴς κ. Δημ. Παπαδημητρίου)

1. Ἐργοστάσιον Νηματουργίας κατὰ τὴν ὑπὸ κρίσιν περίοδον
ἔχει τὴν ἑξῆς παραγωγὴν νημάτων :

Νήμα Νο 1 χλγρ.	100 000
» » 2 »	80 000
» » 3 »	50 000

* Τὰ ὡς ἄνω νήματα παρήχθησαν ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐγκαταστάσεων. Διὰ τὴν παραγωγὴν αὐτῶν ἠναλώθη βάμβαξ ὡς κάτωθι :

24/25 χιλιοστῶν διὰ τὴν παραγωγὴν τοῦ νήματος	Νο 1 χγρ. 110 000 X 25
25/26 χιλιοστῶν διὰ τὴν παραγωγὴν τοῦ νήματος	Νο 2 χγρ. 90 000 X 27
28/30 χιλιοστῶν διὰ τὴν παραγωγὴν τοῦ νήματος	Νο 3 χγρ. 55 000 X 30

Τὸ σύνολον τῶν ἐξόδων βιομηχανοποιήσεως πλὴν τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων ἀνήλθε δι' ὅλην τὴν παραγωγὴν εἰς δραχμὰς 4500 000.

Αἱ ἀποσβέσεις τῶν ἐγκαταστάσεων εἰς δραχμὰς 750 000

Τὰ γενικὰ ἐξόδα παραγωγῆς » » 900 000

Δόσατε τὸ κατὰ κιλὸν κόστος παραγωγῆς τῶν παραχθέντων νημάτων λαμβανομένου ὑπ' ὄψει ὅτι ἡ κατὰ 24ωρον ἀπόδοσις τοῦ νηματουργείου ἀνέρχεται κατὰ εἶδος νήματος ὡς κάτωθι :

Νο 1 χλγρ.	5 000
Νο 2 »	4 000
Νο 3 »	2 500

2. Οἱ ἐνδιαφέροντες λογαριασμοὶ Ἐργοστασίου Πυρηνελαουργίας εἰς τὸ τέλος τῆς χρήσεως ἔχουν ὡς ἑξῆς :

Πυρηνέλαιον ὄκ.	400 000 X Δρχ.	2 400 000
Πυρηνόξυλον (Υπὸν)	3 000 000 X »	600 000
Παραγωγή πυρηνελαίου	X »	2 500 000
Δαπάναι παραγωγῆς πυρηνελαίου		
μερισθεῖσαι	Π »	2 400 000
Πωλήσεις πυρηνελαίου ὄκ. 300 000	Π »	2 100 000
Πωλήσεις πυρηνόξυλου ὄκ. 2 500 000	Π »	560 000

Ζητεῖται νὰ προσδιορισθῇ τὸ ἀποτέλεσμα μετὰ τὴν καταχώρισιν τῶν σχετικῶν ἐγγραφῶν καὶ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἐπιχειρησις κοστολογεῖ τὸ ὑποπροϊὸν εἰς τὴν τιμὴν τῆς πωλήσεως ἥτις διὰ τὸ πυρηνόξυλον κατὰ τὸν χρόνον τῆς συντάξεως τοῦ ἰσολογισμοῦ ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 200 κατ' ὄκᾶν.

1. Βιομηχανικὴ ἐπιχειρησις Σπορelaiουργίας καὶ Ὑδρογονοσεως ἐπραγματοποίησεν κατὰ τὴν ὑπὸ κρίσιν περίοδον τὴν κάτω παραγωγὴν :

500 000 ὄκ. βαμβακέλαιον

1 000 000 » ὑδρογονωμένον λίπος.

Ὁλόκληρος ἡ παραχθεῖσα ποσότης βαμβακελαίου ἐχρησιμποιήθη ὡς πρώτη ὕλη διὰ τὴν ὑδρογόνωσιν, ἀπετιμήθη δὲ εἰς τ

τιμήν τοῦ κόστους ἥτις κατὰ μέσον ὄρον ἦτο κατὰ 1,5 δρχ. μικροτέρα τῆς τρεχούσης (Τιμὴ κόστους 13,50 τρέχουσα 15).

Ὁ λογαριασμός ὑδρογονωμένον λίπος εἰς τὸ τέλος τῆς χρήσεως παρουσιάζει ὑπόλοιπον χρεωστικόν ὄκ. 1 000 000 Δρχ. 16 000 000, ὃ δὲ λογαριασμός πωλήσεις ὑδρογονωμένου λίπους παρουσιάζει ὑπόλοιπον πιστωτικόν ὄκ. 950.000 Δρχ. 15 675 000.

Ὁ λογαριασμός βαμβακέλαιον εἶναι ἐξισωμένος παρουσιάζων εἰς τὴν χρέωσιν καὶ τὴν πίστωσιν ὄκ. 500.000. δρχ. 6. 750.000.

Δόσατε τὴν κατὰ τὴν γνώμην σα ὀρθὴν θέσιν τῶν λογαριασμῶν ὥστε νὰ διαπιστωθῇ τὸ κατὰ κλάδον ἀποτέλεσμα καὶ προσδιορίσατε τοῦτο λογιστικῶς ἐνεργοῦντες τὰς σχετικὰς ἐγγραφάς.

2. Εἰς σιδηροβιομηχανίαν βαρέων σιδηρῶν κατασκευῶν ἐνεργήθησαν αἱ ἐξῆς πράξεις :

α) Ἡ ΕΤΕΑ μέσῳ τῆς ὁποίας εἶχεν ἀνοιχθῆ πίστωσης ὑπὲρ τοῦ Οἴκου Χ τῆς Γερμανίας διὰ τὴν ἀγορὰν 500 τόννων σιδηρολαμαρινῶν ἐκοινοποίησεν εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τὴν κάτωθι ἐκκαθάρισιν.

Ἄξια συναλλάγματος Δολλάρια 50.000 X 30	Δρχ.	1 500 000
Τηλεγραφικὰ	»	5 000
Προμήθεια ἰδίας καὶ ἀνταποκριτῶν αὐτῆς	»	20 000
Σύνολον	»	<u>1 525 000</u>

Μείον καταβληθὲν περιθώριον κατὰ τὸ ἀνοιγμα

τῆς πιστώσεως	»	725 000
Ἐπίλοιπον	»	<u>800 000</u>

Ἡ Ἐπιχείρησις καταβάλλει τὸ ὑπόλοιπον τοῦτο καὶ παραλαμβάνει τὰ φορτωτικὰ ἔγγραφα μεθ' ὃ προβαίνει εἰς τὸν ἐκτελωνισμόν καὶ παραλαβὴν τῶν σιδηρολαμαρινῶν καταβάλλουσα δι' ἔξοδα ἐκτελωνισμού καὶ παραλαβῆς δραχμάς 200 000.

β) Ἦναλώθη ἀκάθαρτον πετρέλαιον χλγρ. 10 000 X 1,5 διὰ τὴν κίνησιν τῆς ἠλεκτροπαραγωγικῆς μονάδος τῆς ἐπιχειρήσεως.

γ) Κατεβλήθη εἰς Καθηγητὴν Πολυτεχνείου Ω δρχ. 10 000 ὡς ἀμοιβὴ τοῦ διὰ τὰς παρασχεθείσας αὐτῇ τεχνικὰς συμβουλὰς αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ προϊόντος Α'

δ) Ὁ Καταμερισμός τῶν ἡμερομισθίων ληξάσης περιόδου ἔχει ὡς ἐξῆς :

Παραγωγή προϊόντος Α'	δρχ.	80 000
»	»	Β' » 70 000
Ἠλεκτροπαραγωγή	»	5 000
Φύλαξις ἐργοστασίου	»	3 000
Συντήρησις μηχανημάτων ἐργ.		<u>2 000</u>
τὸ ὅλον		160 000

Αἱ ὑπολογισθεῖσαι ὡς βαρύνουσαι τὴν ἐπιχείρησιν εἰσφοραὶ ἀνέρχονται εἰς 100% τῶν ἡμερομισθίων.

ε) Κατεβλήθη ἡ συνδρομὴ τοῦ Γεχνικοῦ Περιοδικοῦ Π δρχμ. 1 000. Νὰ γίνουν αἱ ἡμερολογιακαὶ ἐγγραφαί.

ΟΙ ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ

κατά σειράν επίτυχίας εις τὰς ἐπί πτυχίῳ ἐξετάσεις
τῆς Α' περιόδου τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1954/1955

1) Ἀγαθὸς Γεώργιος	Λίαν Καλῶς	8.16
2) Φωστέρης Νικόλαος	»	7.69
3) Καράγεωργας Διονύσιος	Καλῶς	7.23
4) Κλωνιζάκης Μηλτιάδης	»	6.61
5) Κονιοτῆς Κωνσταντῖνος	»	6.61
6) Δούζιας Ἐπαμεινώνδας	»	6.60
7) Μαντζαρίδου Σοφία	»	6.53
8) Γαλάνης Νικήτας	»	6.48
9) Δημητρίου Δημήτριος	»	6.35
10) Πανταζᾶτος Νικόλαος	»	6.21
11) Γεωργίου Νίκη	»	6.18
12) Ἀνδριανάκης Ἰωάννης	»	6.15
13) Γεωργουλέας Παναγιώτης	»	6.15
14) Καμάρας Πέτρος	»	6.07
15) Χαραλαμπόπουλος Γεώρ.	»	6.01
16) Καλαντζῆς Μιχαήλ	»	6.00
17) Θωμᾶκος Γεώργιος	»	5.87
18) Μπαμπούς Κωνσταντῖνος	»	5.85
19) Χατζηβασιλείου Μιχαήλ	»	5.82
20) Λιάβας Ἀρχιμήδης	»	5.85
21) Δασκαλάκης Λύσανδρος	»	5.80
22) Τσέλιος Κωνσταντῖνος	»	5.78
23) Ἀβραμόπουλος Ἀνδρέας	»	5.73
24) Μπασιάς Χαράλαμπος	»	5.68
25) Σταβέλης Σπήλιος	»	5.67
26) Θεοδωρόπουλος Ἄδαν.	»	5.42

Εἰς τὸν ἐλθόντα πρῶτον εἰς τὴν σειράν ἐπίτυχίας κ.
Ἀγαθὸν ἀπενεμήθη τὸ βραβεῖον τοῦ Δ. Συμβουλίου ἐκ
δραχμῶν,

Η ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΜΑΣ

Ὁ Κεντρικὸς Ραδιοφωνικὸς μας Σταθμὸς εἰς τὴν καθ' ἑκάστην Δευτέραν καὶ ὥραν 6 μ.μ. ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ σπουδαστικὸς μας κόσμος» ἐκπομπὴν του, τὴν ὁποίαν διευθύνει ἡ διακεκριμένη δημοσιογράφος Λέλα Τάσου, ἔδωσε σειρὰν διαφωτιστικῶν συνεντεύξεων μετὰ τῶν εὐρισκομένων ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἀνωτέρων πνευματικῶν μας Ἰδρυμάτων.

Δημοσιεύομεν κατωτέρω τὰς ἐρωτήσεις, τὰς ὁποίας ὁ Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Διευθυντὴν τῆς Σχολῆς μας καὶ τὰς σχετικὰς ἀπαντήσεις τοῦ κ. ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ κατὰ τὴν ἐκπομπὴν τῆς 9ης Νοεμβρίου 1954.

Ὁ κ. Διευθυντὴς ἐν τέλει τῆς ὁμιλίας του συνεχάρη θερμότερα τὸν Ραδιοφωνικὸν Σταθμὸν διὰ τὴν ἀπόφασίν του ν' ἀφιερῶσθαι μέρος τοῦ Προγράμματός του διὰ τὰ ζητήματα τῆς νεολαίας καὶ διεβίβασε τὰς εὐχαριστίας τῶν τῶν κ.κ. Καθηγητῶν ὅσων καὶ τῶν σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς.



Ο ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ
μεταξύ τῆς παραγωγῆς Δος Τάσου καὶ τοῦ
Διευθυντοῦ τῆς Α. Σ. Β. Σ.

Ἡ Σχολή σας, Κύριε Διευθυντά, εἶναι νέα. Θέλετε νὰ μᾶς ἐξηγήσετε τοὺς λόγους πού τὴν ἐδημιούργησαν;

Σὰς εὐχαριστῶ διότι μοῦ δίδετε τὴν εὐκαιρίαν διὰ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ νὰ ἐξηγήσω τοὺς σκοπούς, τὰς κατευθύνσεις, τὰς μεθόδους καὶ τὰ ἰδανικά τῆς «νεαρᾶς» Σχολῆς μας, ἡ ὁποία κατ' οὐσίαν ὑπάρχει ἀπὸ τοῦ 1947 χάρις εἰς τὴν πρωτοβουλίαν ὀλίγων φωτισμένων οικονομικῶν τοῦ τόπου παραγόντων μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἀείμνηστον πρωτεργάτην τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας Ἐπαμεινώνδαν Χαροίλαον.

Ἡ Σχολή μας ἐξεπήδησε ἀπὸ ἔκδηλον κοινωνικὴν ἀνάγκην, δι' αὐτὸ καὶ ἐστάθη, δι' αὐτὸ προώδευσε καὶ δι' αὐτὸ ἐντὸς τόσον μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπέκτησε τόσον μεγάλο κῦρος καὶ ἐνέπνευσε τόσον βαθεῖαν ἐκτίμησιν εἰς ὅσους μὲ ἐνδιαφέρον καὶ στοργὴν παρακολουθοῦν τὰ ἐκπαιδευτικὰ ζητήματα.

Ἦτο πράγματι ἔκδηλος, Κύριε Παπαϊωάννου, ἡ ἀνάγκη λειτουργίας ἑνὸς Ἰδρυματος—παρὰλληλως πρὸς τὰ ἄλλα σεβάσματα καὶ ἀξιόλογα Ἰδρύματα τῆς ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως;

Ἡ Σχολή μας πράγματι ἀποβλέπει ἀπ' ἑνὸς εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν, καὶ ὄχι τὴν ξηρὰν μόνον θεωρητικὴν, κατάρτισιν τῶν νέων τῶν προοριζομένων νὰ δράσουν οικονομικῶς, κατάρτισιν στηριζομένην φυσικὰ εἰς μίαν θετικὴν ἐπιστημονικὴν θεμελίωσιν, καὶ ἀπ' ἑτέρου ἀποβλέπει εἰδικώτερον εἰς τὴν μόρφωσιν διοικητικῶν καὶ ὄχι τεχνικῶν στελεχῶν, προοριζομένων διὰ τὴν Βιομηχανία καὶ τὰς συναφεῖς πρὸς αὐτὴν Δημοσίας Ὑπηρεσίας. Ἡ Βιομηχανία εἶναι πράγματι ἐν ἰδιόμορφον σύνθετον τεχνικοοικονομικὸν φαινόμενον μὲ ἰδιάζοντα διοικητικὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἢ ἐκπαιδεύσῃ, ἐὰν πράγματι θέλῃ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰς νέας κοινωνικὰς, οικονομικὰς καὶ διοικητικὰς ἀνάγκας ἐν τῷ τόπῳ.

Εἰς τί ἀπέβλεπον οἱ ἰδρυταὶ τῆς Σχολῆς;

Οἱ ἰδρυταὶ τῆς Σχολῆς ἐπίστευσαν ὅτι ἡ ἐκβιομηχανίσις τῆς Χώρας εἶναι ἐπιτακτικὴ ἐθνικὴ ἀνάγκη καὶ ἐπιλοδοξήσαν νὰ προσφέρουν εἰς τὸ Ἔθνος, εἰς τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν κρατικὴν διοίκησιν Ἐκπαιδευτικὸν Ἰδρυμα ἀπολύτως συγχρονισμένον καὶ καλύπτον πλήρως τὰς ἀνάγκας μιᾶς ἀνωτάτης βιομηχανικῆς ἐκπαιδεύσεως οἰκονομικοδιοικητικῆς μορφῆς, ἐκπαιδεύσεως

μὲ ἐπιστημονικὴν βάσιν, ἀλλὰ χαρακτῆρος καὶ προσανατολισμοῦ ἐπαγγελματικοῦ.

Εἰς ποίας θάσεις στηρίζεται, κ. Παπαϊωάννου, τὸ Πρόγραμμα τῆς Σχολῆς;

Εἰς τὰς ἐκάστοτε ἀνάγκας τῆς συνεχῶς ἐξελισσομένης οἰκονομίας. Τὸ πρόγραμμά μας περιλαμβάνει μαθήματα οἰκονομικά, θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς κατευθύνσεως, μαθήματα νομικά, ἀποβλέποντα εἰς τὴν ἐνημέρωσιν τοῦ σπουδαστοῦ εἰς τὰ νομικὰ προβλήματα τοῦ οἰκονομικοῦ βίου καὶ μαθήματα τεχνικά, ἀποσκοποῦντα νὰ ἐνημερώσουν τὸν σπουδαστὴν εἰς τὴν τεχνικὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν βιομηχανιῶν. Ἡ Σχολή μας κύριον μέλημα ἔχει τὴν οἰκονομικὴν κατάρτισιν, ἀλλ' ἡ ἰδιορρυθμία της συνίσταται εἰς τὸ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον της διὰ τὰ λεγόμενα μαθήματα τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος. Ταῦτα ἀποτελοῦν καὶ τὴν κυρίαν ἰδιορρυθμίαν της. Ἡ Σχολή μας—πρέπει νὰ τὸ τονίσω—δὲν καταρτίζει «τεχνικούς» οὔτε φιλοδοξεῖ νὰ προπαρασκευάσῃ σπουδαστὰς διὰ τὴν Νομικὴν Σχολήν. Εἶναι ἴδρυμα μὲ αὐτοτελεῖς σκοπούς. Πιστεύει ὅτι παρέχει ὀλοκληρωμένην μόρφωσιν διὰ τὰ διοικητικὰ στελέχη καὶ ὅχι μονομερῶς τεχνικὴν ἢ οἰκονομικὴν ἢ νομικὴν κατάρτισιν.

Δύναμαι νὰ εἶπω μετὰ πολλῆς ὑπερηφανείας ὅτι τὸ Πρόγραμμα τῶν Μαθημάτων καὶ ἡ διδασκομένη ὕλη εἶναι πλήρως συντονισμένα, συγχρονισμένα καὶ κατατοπισμένα εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας. Ὅτι εἶναι χρήσιμον προστίθεται ὅτι εἶναι περιττὸν ἀπορρίπτεται.

Ποῖα εἶναι, Κύριε Διευθυντά, τὰ διδασκόμενα νέα μαθήματα εἰς τὴν Σχολήν σας ἐπὶ τῶν ὁποίων τόση συζήτησις γίνεται;

Σὰς τὰ ἀπαριθμῶ μὲ τὴν πλήρη βεβαιότητα ὅτι πάντες πλέον ἀναγνωρίζουν τὴν χρησιμότητά των. Ἡ Στατιστικὴ, ἡ Ὁργάνωσις καὶ ἡ Διοίκησις τῶν Ἐπιχειρήσεων, ἡ Ὁργάνωσις τῶν Ἐργοστασιῶν, ἡ Ψυχοτεχνικὴ καὶ ἡ Φυσιολογία τῆς Ἐργασίας, ἡ Ὑγιεινὴ τῆς Ἐργασίας, ἡ Κοινωνικὴ Πολιτικὴ καὶ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον. Νέοι κλάδοι διὰ πρώτην φορὰν κατὰ τρόπον πλήρως συγχρονισμένον διδασκόμενοι καὶ συστηματικῶς ἐν Ἑλλάδι. Τοῦτο ἀποτελεῖ μίαν πανθομολογουμένην συμβολὴν τῆς Σχολῆς μας εἰς τὴν πνευματικὴν κίνησιν τῆς χώρας μας.

Ἡ Σχολή σας παρατηροῦμεν, ὀτιδῶντως ἔχει πολλὴν πρωτοτυπίαν.

Ναί, ἀλλ' ἔχομεν ὑπ' ὄψιν μας κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προγράμματος τὰ πρότυπα τῶν Σχολῶν τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Γαλλίας καὶ τοῦ Βελγίου, ὅπου μετὰ τὸν ἄλλον πόλεμον ἀντελήφθησαν ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ριζικὴ ἀλλαγὴ ἐκπαιδευτικῶν συστημάτων, προγραμμάτων καὶ κατευθύνσεων. Ἴσως ἡ ἰδική μας Σχολή ὡς νεωτέρα,

νά ἀποτελῆ τὴν πληρεστέραν μορφήν τῶν παρομοίων Ἰδρυμάτων τὰ ὁποῖα καὶ αὐτὰ ἐξελίσσονται ἀναλόγως πρὸς τὰς νέας δημιουργούμενας συνθήκας. Μὴ λησμονῆτε ὅτι ὁ manager, ποῦ διευθύνει τὴν οικονομικὴν ζωὴν, εἶναι κυρίως «τύπος» δημιουργηθεὶς κατὰ τὴν περίοδον μετὰ τῶν δύο πολέμων. Σήμερον, ὁ παραγωγικὸς ἄνθρωπος εἶναι τὸ σύγχρονον κοινωνικόν, καὶ ἐπομένως καὶ τὸ σύγχρονον ἐκπαιδευτικόν ἰδανικόν. Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰδανικοῦ τούτου ἔχει ταχθῆ ἡ Σχολή μας.

Καὶ διὰ τὰς μεθόδους διδασκαλίας τί ἔχετε νὰ μᾶς πῆτε ;

Κυρία πάντοτε μέθοδος παραμένει ἡ ἀπὸ ἕδρας διδασκαλία καὶ αἱ φροντιστηριακαὶ ἀσκήσεις. Παραλλήλως χρησιμοποιοῦμεν εἰς εὐθειαν κλίμακα καὶ κατὰ τρόπον συστηματικόν τὰ ἐπιτόπια μαθήματα εἰς τόπους ἐργασίας (ἐργοστάσια καὶ γραφεῖα) καὶ προσπαθοῦμεν νὰ δοκιμάσωμεν τὴν ἐφαρμοζομένην εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Χάρβαρτ καὶ τὸ Κέντρον Καταρτισμοῦ Διοικητικῶν Στελεχῶν τῶν Παρισίων «περιπτωσιακὴν μέθοδον διδασκαλίας» ἡ ὁποία εἶναι πρωτότυπος καὶ παρουσιάζει διὰ τὰς οικονομικὰς ἐν γένει Σχολὰς πολὺ ἐνδιαφέρον. Ἐπίσης παραλλήλως πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῶν Καθηγητῶν τῆς ἡ Σχολῆ χρησιμοποιεῖ μεγάλους παράγοντας τῆς οικονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου, οἱ ὁποῖοι δίδουν σειράν πρακτικῶν μαθημάτων ἐπὶ θεμάτων τοῦ ἐπαγγέλματός των. Οὕτω προσπαθοῦμεν νὰ συνδυάσωμεν κατὰ τὸ δυνατόν τὴν θεωρίαν μετὰ τὴν πράξιν, διότι ἄνευ τοῦ συνδυασμοῦ αὐτοῦ ἡ θεωρία εἶναι ἄγονος καὶ ἡ πράξις ἄνευ ἐξάσεως.

Ποῖαι αἱ φιλοδοξίαι τῆς Σχολῆς σας ;

Ἡ Σχολὴ ἔχει συστήσει τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, τὸ Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν, τὴν Ἐπιτροπὴν Ἑλληνικοῦ Λογιστικοῦ Σχεδίου καὶ ἔχει ἀναλάβει τὴν ἐπιμόρφωσιν τῶν Ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου καὶ τῶν Ἀξιωματικῶν τῶν Οἰκονομικῶν Σωμάτων (Σ. Ὑ. Π. καὶ Σ. Ε. Μ.), εἶναι δὲ ἐτοιμὴ νὰ συστήσῃ τὸ Ἰνστιτοῦτον Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τὸ Κέντρον Φοροτεχνικῶν Σπουδῶν. Παραλλήλως ὁργανώνει κατ' ἔτος εἰκοσάδα τουλάχιστον διαλέξεων ἐπὶ τῶν μεγάλων προβλημάτων τοῦ τόπου μας, ἐκδίδει δύο περιοδικὰ—τὰς «Σπουδὰς» καὶ τὰ «Νέα τῆς ΑΣΒΣ»—καὶ σειράν πρωτοτύπων καὶ ἐκ μεταφράσεως μελετῶν, μετὰ τῶν ὁποίων δέον νὰ τονίσω μετὰ πολλὴν ὑπερηφάνειαν τὴν μετάφρασιν τῶν διαφόρων Λογιστικῶν Πλάνων.

Ὁ κ. Διευθυντῆς τῆς Σχολῆς τελευτῶν ἐτόνισε τὰ κατωτέρω διὰ τὰ ἰδανικά καὶ τὰς φιλοδοξίας τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Ἡ Σχολὴ μετὰ αὐτοπεποιθήσιν βαδίζει εἰς νέους δρόμους. Τὸ διακηρύσσει μετὰ ὑπερηφάνειαν. Ἐχει ἐπίγνωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς Κατανοεῖ ὅτι εἶναι ἓνα ἰδιότυπον, πρωτοπόρον καὶ ἐλεύθερον πνεῦμα.

ματικὸν κέντρον. Ἡ Σχολὴ ἔχει μίαν φιλοδοξίαν, καὶ ἐργάζεται καὶ μοχθεῖ διὰ τὴν πραγματοποιήσῃ τὸ μορφωτικὸν Ἰδανικὸν της. Φιλοδοξεῖ τὴν δημιουργήσῃ ἱκανοὺς ἐπαγγελματίας, διὰ τὴν ἀποβοῦν μέλη τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ τοῦ τόπου καὶ διὰ τὴν εἶναι εἰς θέσιν τὴν ζήσουν μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν πὸν μόνον τὰ πραγματικά ἐφόδια ἐξασφαλίζουσιν εἰς τὴν ζωὴν.

Φιλοδοξεῖ τὴν καταστήσῃ τοὺς πτυχιούχους της ἱκανοὺς τὴν συμβάλουν εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς διανομῆς, εἰς τὴν αὐξήσῃ τῆς παραγωγικότητος, εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ Συνόλου ἀνασυγκροτήσῃ καὶ προώθησιν τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας, εἰς μίαν ἁρμονικὴν τῶν ἐργαζομένων συμβίωσιν.

Φιλοδοξεῖ τὴν δημιουργήσῃ καλοὺς Ἑλληνας διὰ τὴν ἀγαπήσουν τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ἐργασθῶν διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, μὲ πίστιν ὅτι συμφέρον καὶ ὑποχρέωσις τοῦ ἀτόμου εἶναι τὴν μοχθῆ ὑπὲρ τοῦ συνόλου.

Φιλοδοξεῖ τὴν δημιουργήσῃ χρησίμους, ἐλευθέρους καὶ ἀξιοπρεπεῖς ἀνθρώπους, μὲ πίστιν εἰς τὰ ἀνθρωπιστικὰ ἰδανικά, ἀντάξια τοῦ νέου κόσμου, πὸν παρεσκεύασεν ἡ θυσία, τὸ μαρτύριον καὶ ὁ ἥρωϊσμός ἐκατομμυρίων ἀνθρώπων εἰς τὴν μάχην πὸν ἔδωσαν τὰ Ἑθνη κατὰ τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ καὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλευθερίας κατὰ τῆς ὀπισθοδρομήσεως καὶ ὑπὲρ τῆς Προόδου.

Τὴν φιλοδοξίαν αὐτὴν ζητοῦμεν τὴν ἐμπνεύσωμεν εἰς τοὺς σπουδαστάς. Καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὀλοκληροῦν τὸ εἶναι τοὺς δυνεῖται ἀπὸ τὰ ἰδανικά αὐτά, τὰ Ἑλληνικά καὶ Ἀνθρωπιστικά.

Γνωρίζουσιν οἱ σπουδασταὶ μας ὅτι φοιτοῦν μὲν εἰς μίαν ἀνωτάτην Ἐπαγγελματικὴν Σχολὴν, καὶ ὅτι εἰς αὐτὴν συγχρόνως ὑφίσταται ἐπεξεργασίαν καὶ ἡ ψυχὴ των καὶ τὸ πνεῦμα των. Γνωρίζουσιν ὅτι φοιτοῦν εἰς Σχολὴν ἣ ὁποία ἔχει σύμβολον τὴν ἐλευθερίαν τῆς σκέψεως καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀτόμου, ἣ ὁποία φιλοδοξεῖ τὴν εἶναι διὰ τοὺς σπουδαστάς της διαρκὲς κίνητρον, πὸν τὴν τοὺς ἐμπνέη καὶ τὴν τοὺς φιλοτιμῆ πάντοτε διὰ τὸ καλύτερον..



ΝΕΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΤΗΝ ΣΧΟΛΗΝ ΜΑΣ

1. Μία ενδιαφέρουσα έγκύκλιος

Ἡ UNESCO, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν πνευματικὴν ὀργάνωσιν τοῦ Ὄργανισμοῦ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, δι' Ἐγκυκλίου τῆς πρὸς ἅπαντα τὰ σχολεῖα καθορίζει ὅτι ὑπὸ τὸν ὄρον ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις (enseignement supérieur) ἐννοοῦνται τὰ Πανεπιστήμια καὶ ὅλαι ἐκεῖναι αἱ Σχολαὶ αἱ ὁποῖαι δέχονται πρὸς συστηματικὴν ἐκπαίδευσιν μόνον τοὺς ἔχοντας ἀπολυτήριον Σχολεῖου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως. Ἡ ἐπίσημος αὕτη λύσις τοῦ προβλήματος διεθνῶς εἶναι ἡ ἀπολύτως ὀρθή. Ἡ κατάταξις ἐνὸς ἐκπαιδευτικοῦ Ἰδρύματος δὲν δύναται νὰ ἐξαρτᾶται ἐκ τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ τίτλου τὸν ὁποῖον χρησιμοποιοῖ ἄλλ' ἐκ τῆς μιᾶς τῶν ἐκπαιδευτικῶν βαθμίδων (κατωτέρα, μέση, ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις) εἰς ἣν τὸ Ἰδρυμα ἐξ ἀντικειμενικῶν κριτηρίων ἀνήκει. Οὕτω δὲν ἀναγνωρίζονται ὡς ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις σχολεῖα φέροντα κακῶς τὸν τίτλον «Πανεπιστήμια ἢ Ἀνώταται Σχολαὶ (π.χ. ἐν Ἑλλάδι Ἀνωτάτη Σχολὴ Ὁδηγῶν Αὐτοκινήτων ἢ Ἀνωτάτη Σχολὴ Οἰκιακῆς Οἰκονομίας) καὶ ἀντιθέτως θεωροῦνται ὡς ἀνήκοντα εἰς τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν» Ἰδρύματα μὴ κατονομαζόμενα ὡς ἀνώτεροι ἢ ἀνώτατοι Σχολαὶ (π.χ. τὸ Collège de France ἢ ἡ École pratique des Sciences Sociales, τὰ διάφορα Ἀνώτερα Ἰνστιτοῦτα ἢ καὶ πολλὰ ἀμερικανικὰ Κολλέγια).

Ἡ Σχολὴ μας πρὸ πολλοῦ εἶχεν ἀναπτύξει τὸ θέμα τοῦτο καὶ χαίρει διότι ὑπάρχει πλέον καὶ ἐπίσημος διεθνὴς ἀναγνώρισις τῶν ἀπόψεών της. Καὶ ἐν Ἑλλάδι ἡ ἐκπαίδευσις διαιρεῖται εἰς τρεῖς βαθμίδας: Κατωτέρα· Μέση· Ἀνωτέρα. Πᾶσα ἄλλη ἄποψις δὲν εὐσταθεῖ. Ἀντιθέτως δημιουργεῖ εὐλόγως τὴν ἐντύπωσιν ὅτι κάτω ἀπὸ ἓνα ἠχηρὸν τίτλον προσπαθεῖται νὰ κρυφθῇ ἡ ἔλλειψις οὐσίας.

2. Νέος Ὄργανισμὸς τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου.

Δυνάμει τοῦ Ν.Δ. ὑπ' ἀριθ. 3070/54 (Φ.Ε.Κ. 240) ἐνεκρίθη ὁ νέος Ὄργανισμὸς τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου.

Συμφώνως πρὸς αὐτὸν συνεστήθησαν δύο κλάδοι, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁποίων ἐτοποθετήθησαν δύο διακεκριμένοι Γενικοὶ Διευθυνταί, οἱ κ.κ. Ἀθανάσιος Τριανταφύλλης καὶ Νικόλαος Πετρόπουλος.

Κατὰ τὸν ἄνω Ὄργανισμὸν (ἄρθρον 23 § 1 καὶ 7) εἰς

τάς θέσεις Α' κατηγορίας διορίζονται οί πτυχιούχοι τών Σχολών Ἀνωτάτης Ἐκπαίδευσως, μεταξύ τών οποίων περιλαμβάνεται καί ἡ ἰδική μας Σχολή, ἀναγνωρισθέντος ἐπισήμως ἄλλην μίαν φοράν ὅτι καταρτίζει ἐπιστημονικῶς ἀρτίως μορφωμένα στελέχη διά τās οικονομικῆς φύσεως διοικητικῆς ὑπηρεσίας.

3. Μετεκπαίδευσις ἀξιωματικῶν τοῦ Σ.Ε.Μ.

Δυνάμει τοῦ Ν. Δ. ὑπ' ἀριθ. 3042/54 (Φ.Ε.Κ. 236) ἀνετέθη εἰς τήν Σχολήν μας ἡ μετεκπαίδευσις τών ἀξιωματικῶν τοῦ Σώματος Ἐφοδιασμοῦ καί Μεταφορῶν, κατόπιν τῆς ἐπιτυχίας τῆς μετεκπαίδευσως τών ἀξιωματικῶν τοῦ Σώματος Ὑλικοῦ Πολέμου (ΣΥΠ).

4. Τό Κ.Σ.Ε.

Τό Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαίδευσως ἤρχισε τὰ μαθήματά του μέ ὀμίλιας τοῦ Διευθυντοῦ μας κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου, τοῦ Διευθυντοῦ Σπουδῶν κ. Εὐ. Μαργαρίτη, τοῦ κ. Shapiro, εἰδικοῦ ἀπεσταλμένου τοῦ Ο.Η.Ε. διά τήν ὄργανωσιν τῆς Ἑλλην. Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας καί Ν. Ἀνάγνου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Χάουαρντ τῆς Βάσιγκτων.

Τό Κ.Σ.Ε. ἀνέλαβε τήν στατιστικὴν ἐκπαίδευσιν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τών Ὑπουργείων Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν, Γενικοῦ Λογιστηρίου, Ἐμπορίου, τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, τοῦ Συλλόγου Ἑλλήνων Βιομηχάνων κ.τ.λ., ὡς καί πολλῶν ἰδιωτῶν.

Ἐπ' εὐκαιρία τῆς διελεύσεως ἐντεῦθεν τοῦ διακεκριμένου στατιστολόγου Καθηγητοῦ κ. Liu, εἰδικοῦ ἀπεσταλμένου τῆς Οὐνέσκο, ἀεγνωρίσθη ὅτι τό Κ.Σ.Ε. τῆς Σχολῆς μας ἀποτελεῖ τό μοναδικόν καί καρποφόρον λειτουργοῦν Στατιστικόν Κέντρον εἰς ὅλα τὰ Βαλκάνια καί τήν Μέσην Ἀνατολήν. Ὁ κ. Liu ὑπεσχέθη τήν ἀμέριστον συνδρομήν του εἰς τήν ἐνίσχυσιν τοῦ Κέντρου ἐκ μέρους τῆς Οὐνέσκο.

5. Τό Κέντρον ἐπιμορφώσεως τών Ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου.

Τό Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου ἔχον ὑπ' ὄψιν τὰ ἀποτελέσματα τῆς κατὰ τό παρελθόν ἔτος συντελεσθείσης μορφωτικῆς ἐργασίας διέταξε τήν συνέχισιν ταύτης καί κατὰ τό ἀρξάμενον Ἀκαδημαϊκόν ἔτος. Οὕτω δυνάμει τῆς Ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 162760/12329/τῆς 2.12.5 ἀνετέθη εἰς τήν Σχολήν μας ἡ εἰδική ἐπιμόρφωσις 34 ὑπαλλήλων τοῦ Κλάδου Ἐφοδιασμοῦ, ἧτις καί ἤρχισεν ἤδη, καταρτισθέντος εἰδικοῦ πρὸς τότο προγράμματος.

6. Ὁ τελευταῖος διαγωνισμός.

Τὸ Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν προεκήρυξε διαγωνισμόν διὰ τὴν πρόσληψιν Οἰκονομικῶν Ἀξιωματικῶν.

Δημοσιεύομεν κατωτέρω τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἐν λόγῳ διαγωνισμοῦ, τὰ ὁποῖα εἶναι λίαν χαρακτηριστικὰ τῆς ἐπίδοσεως τῶν πτυχιούχων :

Σχολαί	Σύνολον συμχόντων	Τελικῶς ἐπιτυχόντες	Ἀποτυχόντες
Νομικῆς	3 5%	1 33%	2 66%
Α.Σ.Ο.Ε.	14 23%	3 24,4%	11 75,6%
Πάντειος	33 54%	7 21,3%	26 78,7%
Α.Σ.Β.Σ.	11 18%	5 45,4%	6 54,6%
Σύνολον	61 100	16	45

Ἐκ τῶν ὑποψηφίων πτυχιούχων τῆς Σχολῆς μας ἐπέτυχον καὶ ἀπεδέχθησαν τὸν διορισμόν των οἱ κάτωθι :

- 1) Ρηγόπουλος Μπέης
- 2) Ζουμπούλης Χρ.
- 3) Σακαντάνης Σταμ.
- 4) Τζωρτζάκης Γεώργ.

Ὁ κ. Μ. Ρηγόπουλος ἦλθεν πρῶτος ἐξ ὄλων τῶν ὑποψηφίων ὀνομασθεὶς ἀρχηγὸς τῆς τάξεως.

7. Ὑπότροφοι πτυχιούχοι μας.

Ἐξελέγησαν ὡς ὑπότροφοι δι' εὐρυτέρας ἐν Γαλλίᾳ εἰδικὰς σπουδὰς παρὰ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς μας Νικόλαος Δελάκις καὶ Ἀθηνᾶ Ρούσα. Ἐκ τούτων ὁ πρῶτος ἀσχολεῖται μὲ τὴν ὀργάνωσιν τῶν Ἔργαστασιῶν, ἡ δὲ δευτέρα μὲ τὴν ὀργάνωσιν Τουριστικῶν Ἐπιχειρήσεων.

Μὲ ἰδιαιτέραν χαρὰν καὶ ὑπερηφάνειαν τονίζομεν ὅτι οἱ πτυχιούχοι μας ἐνεποίησαν ἀρίστην ἐντύπωσιν εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Περιπτέρου τῆς Πανεπιστημιακῆς Πόλεως τῶν Παρισίων κ. Φουντουκίδην, ὡς καὶ εἰς τὴν Πρεσβείαν μας, ἔτυχον δὲ πραγματικὰ λαμπρᾶς ὑποδοχῆς παρὰ τῶν καθηγητῶν κ. Friedmann καὶ Danty - Lafrance, οἱ ὁποῖοι ἐνθουμοῦνται μετὰ συγκινήσεως τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν παρασχεθεῖσαν εἰς αὐτοὺς φιλοξενίαν ὑπὸ τῆς Σχολῆς μας.

7. "Ετεροι σπουδασταί μας εις τὸ ἐξωτερικόν

Ἐλάβομεν μὲ πολλὴν χαρὰν τὴν διατριβὴν τοῦ παλαιοῦ σπουδαστοῦ μας Ἰωάννου Παγίδα ὑπὸ τὸν τίτλον «Étude du problème des transports au Ruanda - Urundi» τοῦ Κογκό ὑποβληθεῖσαν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Λιέγης καὶ ἐγκριθεῖσα μετὰ πολλῶν ἐπαινῶν. Περί τῆς λαμπρᾶς αὐτῆς ἐργασίας θὰ δημοσιευθῇ κριτικὴ εἰς τὸ «Βιβλιοκριτικὸν Δελτίον» τῶν «Σπουδῶν».

Ἄλλος σπουδαστὴς μας ὁ κ. Σωτήριος Μπούκης ἐνεγράφη εἰς τὸ Γ' ἔτος σπουδῶν τῆς Σχολῆς Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Κάνσας τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, γράφει δὲ μετὰ πολλῆς εὐγνωμοσύνης πόσον ἐπωφελεῖς δι' αὐτὸν ὑπῆρξεν ἡ φοιτησίς του εἰς τὴν Σχολήν.

8. Αἱ ἐκδόσεις τῆς Σχολῆς μας.

Ἡ Σχολὴ μας συνεχίζουσα τὴν ἐπιστημονικὴν τῆς προσπάθειαν ἐδημοσίευσεν εἰς τόμον 200 σελίδων τὸ Α' Δεκαήμερον τῶν «Σπουδῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς» μὲ τὰς ὁμιλίαις τοῦ Ὑπουργοῦ κ. Στ. Στεφανοπούλου, τοῦ Προέδρου τοῦ Δ. Συμβουλίου κ. Στ. Κωστοπούλου, τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς κ. κ. Ἀγαλλοπούλου, Σ. Ἀγαπητίδη καὶ Σ. Παπαϊωάννου, τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κ. κ. Α. Τριανταφύλλου, Α. Σαμαράκη, Ε. Φλώκου, Δ. Ἀρεταίου, Ν. Θεοδώρου καὶ Α. Τασοπούλου, ὡς καὶ τῶν ἐμπειρογνομόνων τοῦ Δ.Γ.Ε. κ. κ. Α. Παπαϊωάννου καὶ Ι. Παλαιολόγου. Ἡ τιμὴ ὠρίσθη εἰς δρχ. 50.

Ἐπίσης ἡ Σχολὴ ἔχει ὑπὸ ἐκτύπωσιν εἰς ἰδιαιτερον τόμον τὸ «Γαλλικὸν Λογιστικὸν Πλάνον» μὲ εἰσαγωγὴν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Α. Brunet καὶ μὲ πρόλογον τοῦ Διευθυντοῦ μας κ. Ι. Παπαϊωάννου. Ἡ μετάφρασις ἐφιλοτεχνήθη δωρεὰν ὑπὸ τοῦ κ. Σπ. Βασιλείου, τ. Τμηματάρχου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς καὶ συνεργάτου τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν. Ἡ ἔκδοσις τοῦ «Γαλλικοῦ Λογιστικοῦ Πλάνου» ἀναμένεται μὲ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον ὑπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ λογιστικοῦ κόσμου.

Ἀμφότεραι αἱ ἐκδόσεις αὗται ἀποδεικνύουν τὴν πολύτιμον συμβολὴν τῆς Σχολῆς εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ οἰκονομικὴν ζωὴν τῆς Χώρας καὶ ἀποτελοῦν «τίτλον τιμῆς» δι' αὐτήν.

9. Διαλέξεις ξένων ἐπιστημόνων.

Ἡ UNESCO εἰδοποίησε τὴν Σχολήν μας ὅτι ὁ Καθηγητὴς κ. J. Haessaert, τ. Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Γάνδης, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς εἰς Ἀθήνας ἀφιξεῶς του κατ' Ἀπρίλιον θὰ δώσῃ σειράν διαλέξεων ἐπὶ κοινωνιολογικῶν θεμάτων.

ΤΙ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΤΥΠΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΧΟΛΗΝ ΜΑΣ

Από την 'Ιταλίαν

Ἡ εὐρωπαϊκῶν κύρους ἐφημερίς τῆς Ἰταλίας «L'informazione Industriale», ὄργανον τῆς «Ἐνώσεως τῶν Βιομηχάνων», ἐζήτησε παρὰ τοῦ ἐκλεκτοῦ συνεργάτου μας κ. Κλαυδίου Μπανταλούκα πληροφορίαν περὶ τῆς Σχολῆς μας. Ὁ κ. Μπανταλούκας ἐνηρροεσθήθη νὰ δώσῃ πρὸς δημοσίευσιν διαφωτιστικὸν λεπτομερὲς ἄρθρον περὶ τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς Σχολῆς, τὸ ὁποῖον ἐκίνησε τὴν προσοχὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν οἰκονομικῶν καὶ εκπαιδευτικῶν κύκλων τῆς Ἰταλίας. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ φύλλον τῆς 2ας Ἰουνίου 1954.



Τὰ ποικίλα σύνθετα προβλήματα τῆς συγχρόνου οἰκονομίας ἐπέβαλλον ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος τὴν σύστασιν καὶ λειτουργίαν εἰδικευμένων ἀνωτάτων σχολῶν, θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς μορφώσεως, εἰς πλείστας τῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Τὴν ἀνάγκην ταύτην ἠσθάνθησαν σὺν τῷ χρόνῳ καὶ οἱ ὀλιγώτερον ἀνεπτυγμένοι χώροι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καταλέγεται καὶ ἡ Ἑλλάς.

Οὕτω, ἀπὸ τοῦ 1920 καὶ ἐντεῦθεν, παρατηρεῖται καὶ εἰς τὴν χώραν ταύτην βαθμιαία ἀνάπτυξις τῶν οἰκονομικῶν ἐπιστημῶν καὶ συστάσεως, μετ' ἐπιτυχοῦς λειτουργίας, ἀρκετῶν σχετικῶν ἀνωτάτων εκπαιδευτηρίων, τόσοσιν εἰς τὰ Πανεπιστήμια Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ὅσον καὶ αὐτοτελῶν ἐν Ἀθήναις.

Ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν αὐτοτελῶν αὐτῶν πανεπιστημιακῶν σχολῶν, περιλαμβάνεται καὶ ἡ νεωτέρα ἐξ αὐτῶν «Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν».

Ἡ Σχολὴ καλύπτει πλήρως τὴν ἀνάγκην τῆς εἰδικῆς διαπαιδαγωγώσεως νέων ἀποφοίτων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, εἰς τρόπον ὥστε νὰ συνδυάζουν ἐπιστημονικὴν δεμελίωσιν καὶ πρακτικὴν κατάρτισιν, διὰ νὰ καταστοῦν τὰ κατάλληλα διοικητικὰ στελέχη τῆς δημοσίας καὶ τῆς

ιδιωτικῆς οἰκονομίας τῆς χώρας. Δι' ὃ καὶ διὰ προσφάτου νομοθεσίας (Νόμοι 800)1948, 1605)1950 καὶ 1622)1953, ὡς καὶ Νομοθετικά Διατάγματα 2324, 2325, 2516 καὶ 2585)1953), οἱ ἀπόφοιτοι αὐτῆς, ὡς καὶ οἱ ἀπόφοιτοι παρεμφερῶν ἀνωτάτων σχολῶν, δύνανται νὰ διορίζωνται καὶ προάγωνται εἰς πλείστας οἰκονομικὰς δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς θέσεις καὶ νὰ ἐξελισῶνται μέχρι τῶν ἀνωτάτων βαθμίδων τῆς διοικητικῆς ἱεραρχίας.

Καθ' ἕκαστον ἀκαδημαϊκὸν ἔτος εἰσάγονται εἰς τὴν Σχολὴν περὶ τοὺς 300 σπουδαστάς, κατόπιν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων διεξαγομένων μεταξύ κατόχων ἀπολυτηρίου μέσης ἐκπαίδευσως. Ἡ διδασκαλία διεξάγεται κατὰ κανόνα τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, διὰ νὰ παρέχεται ἡ δυνατότης φοιτήσεως πολλῶν νέων ἐργαζομένων. Ἡ φοίτησις εἶναι ὑποχρεωτικὴ καὶ διαρκεῖ ἐπὶ τρία ἀκαδημαϊκὰ ἔτη.

Τὰ ἀπὸ ἔδρας μαθήματα κατανέμονται εἰς πέντε διαφόρους κύκλους, ἥτοι εἰς μαθήματα οἰκονομικά, ἐμπορικά, ἀνθρωπίνου παράγοντος, τεχνικά καὶ νομικά. Παραλλήλως πρὸς αὐτὰ ὑφίστανται καὶ ἐπικουρικὰ μαθήματα, εἰς ἃ ἀνήκουν αἱ κυριώτεραι ξένοι γλώσσαι, ὡς καὶ προαιρετικά, εἰς ἃ ἀνήκουν ἡ στενογραφία, ἡ δακτυλογραφία καὶ ἡ σωματικὴ ἀγωγή.

Ὁ κύκλος τῶν οἰκονομικῶν μαθημάτων ἀπορροφᾷ τὰ 28,970)ο τοῦ συνόλου τῶν ὥρῶν διδασκαλίας καὶ περιλαμβάνει οἰκονομικὴν θεωρίαν, ἱστορίαν, πολιτικὴν, γεωγραφίαν, στατιστικὴν καὶ δημοσίαν καὶ ἰδιωτικὴν οἰκονομικὴν. Ὁ κύκλος τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων ἀπορροφᾷ τὰ 26,310)ο τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ὥρῶν διδασκαλίας καὶ ἀναφέρεται εἰς τὴν τεχνικὴν τοῦ ἐμπορίου, τὴν λογιστικὴν, τὴν ἐλεγκτικὴν καὶ τὰ γενικὰ καὶ οἰκονομικὰ μαθηματικά. Ὁ τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος κύκλος μαθημάτων ἀπορροφᾷ τὰ 16,830)ο τῶν ὥρῶν καὶ περιλαμβάνει τὴν ἐν γένει ὀργανωτικὴν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ τὴν ψυχοτεχνικὴν, τὴν βιομηχανικὴν ὑγιεινὴν καὶ τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν. Ὁ κύκλος τῶν τεχνικῶν μαθημάτων ἀπορροφᾷ τὰ 14,730)ο τῶν ὥρῶν διδασκαλίας καὶ ἀναφέρεται εἰς μαθήματα ἀποβλέποντα ἀπλῶς εἰς τὴν ἐνημέρωσιν καὶ τὸν προσανατολισμὸν τῶν σπουδαστῶν εἰς τὴν τεχνικὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ δὴ τῶν βιομηχανιῶν, ἥτοι φυσικὴν, χημείαν, ἐμπορευματολογίαν, μηχανογνωσίαν καὶ ἠλεκτροτεχνίαν, μαθήματα συντελοῦντα εἰς τὴν ἀμοιβαίαν κατανόησιν διοικητικῶν καὶ τεχνικῶν στελεχῶν. Διὰ τὸν κύκλον, τέλος, τῶν νομικῶν μαθημάτων διατίθενται τὰ 13,160)ο τοῦ συνόλου τῶν ὥρῶν διδασκαλίας, εἰς ὃν περιλαμβάνονται τὸ δημόσιον καὶ ἰδιωτικὸν δίκαιον, μὲ ἰδιαίτεραν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορικοῦ, βιομηχανικοῦ καὶ μεταλλευτικοῦ δικαίου. Διὰ τῶν μαθημάτων τούτων ἐπιδιώκεται νὰ δοθῇ γενικὴ εἰκὼν τῆς συγκροτήσεως τῆς πολιτείας καὶ νὰ παρασχεθοῦν γενικαὶ ἀρχαὶ τοῦ ἰσχύοντος εἰς τὰς συναλλαγὰς δικαίου.

Ἐκτός τῶν ἀπὸ ἔδρας μαθημάτων, παραδίδονται ἐλεύθερα εἰδικὰ μαθήματα, ἐκτός προγράμματος, παρὰ εἰδικευμένων ἐκτός τῆς Σχολῆς ἐπιστημόνων, συνάμα δὲ δίδονται διαλέξεις, καθ' ἕκαστον ἀπόγευμα τῆς Τετάρτης, ἀπὸ ἐξεχούσας προσωπικότητας τῆς ἐπιστήμης, τῆς πολιτικῆς καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων, ἡμεδαπῆς καὶ ἀλλοδαπῆς.

Λόγῳ τῆς φύσεως τῆς Σχολῆς, ἡ διδασκαλία ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τοὺς τόπους τῆς ἐργασίας, ἢτοι εἰς ἐργοστάσια, καταστήματα, ὀργανισμούς, γραφεῖα κλπ., ἔνθα ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος γίνονται ἐπιτόπια μαθήματα, τῇ συνεργασίᾳ τῶν εἰδικῶν τῆς πράξεως.

Ἐπίσης, οἱ σπουδασταὶ ἀσκοῦνται τακτικῶς, διὰ φροντιστηριακῶν ἀσκήσεων, εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀπὸ ἔδρας διδασκομένων, ἕκαστος δὲ καθηγητῆς δέχεται, καθ' ὠρισμένας ἡμέρας καὶ ὥρας, εἰς ἀκρόασιν τοὺς σπουδαστὰς οἵτινες ἐπιθυμοῦν διασαφήσεις ἢ κατευθύνσεις χειρισμοῦ θεμάτων.

Πέραν τούτων, διὰ νὰ ἀποκτήσουν οἱ σπουδασταὶ ὅλων τῶν ἐτῶν δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν σύνταξιν μιᾶς ἢ δύο μελετῶν, ἐπὶ θεμάτων ἐκ τῆς ἐν τῇ Σχολῇ διδασκομένης ὕλης καὶ ἰδίᾳ οἰκονομικῶν καὶ ὀργανωτικῶν. Οἱ δὲ τριτοετεῖς δέον νὰ συντάξουν καὶ μίαν τουλάχιστον ἔκθεσιν σχετικὴν πρὸς ἓνα τῶν ἐπισκεφθέντων τῶν ἐργασιῶν. Ἡ ἐπίβλεψις τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν ἀνατίθεται εἰς τὸ παρὰ τῇ Σχολῇ Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν. Τοῦτο ἐπίσης ἐξετάζει τελικῶς καὶ βαθμολογεῖ τὰς ἐν λόγῳ ἐργασίας, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν ἀρμοδίων καθηγητῶν. Ἐνίοτε, αἱ καλύτεραι ἐξ αὐτῶν βραβεύονται καὶ διὰ χρηματικῶν ἐπάθλων.

Τὸ ὡς ἄνω Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν συ-νεστήθη τῷ 1947. Τοῦτο ἀρχικῶς περιορίζετο εἰς τὸ προαναφερθέν ἔργον, τὴν διαφύλαξιν τῶν ἐργασιῶν τῶν σπουδαστῶν καὶ τῶν πτυχιακῶν διατριβῶν, τὴν κατάρτισιν βιβλιοθήκης καὶ τὴν δημοσίευσιν ἐκλαϊκευτικῶν μεταφράσεων ἰδίᾳ ὀργανωτικοῦ περιεχομένου. Σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως ἠὔξησε τὴν δρασίαν του. Οὕτω ἤρχισε νὰ πραγματοποιῇ ἐπιστημονικὰς συζητήσεις μετὰ τῶν σπουδαστῶν, ὑπὸ μορφήν σεμιναρίου, ἐπὶ ὀργανωτικῶν θεμάτων καὶ ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῶν παρακολουθούντων πρὸς ἐπίλυσιν προβλημάτων ὀργανωτικῆς φύσεως εἰς τὴν συλλογὴν καὶ ἐπεξεργασίαν ὕλικου καταλλήλου διὰ τὴν διδασκαλίαν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς ὀργανωτικῆς, πρὸς αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος. Τῇ αἰτήσῃ ἐπίσης διαφόρων ἐπιχειρήσεων, μελετᾷ γενικῶς καὶ εἰδικὰ ὀργανωτικὰ αὐτῶν θέματα. Ἀπὸ δὲ τοῦ παρελθόντος ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, τὸ Γραφεῖον τοῦτο ἀπέκτησε καὶ μόνιμον ἐπιστημονικὸν προσωπικόν, καὶ συγχρόνως ἐπλαισιώθη ἀπὸ ἐπιτελεῖον διακεκριμένων τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων συνεργατῶν. Ἐπέτυχεν ὡσαύτως νὰ ἔχη ἤδη τὴν πληρεστέραν ἐν Ἑλλάδι συλλογὴν ὀργανωτικῶν συγγραμ-

μάτων καὶ περιοδικῶν τῆς ἀλλοδαπῆς καὶ τῆς ἡμεδαπῆς καὶ τὴν στενήν αὐτοῦ συνεργασίαν μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας Ὁργανώσεως τῆς Ἔργασίας. Ἡ τοιαύτη δράσις του ἐκδηλοῦται καὶ διὰ τῶν βιβλιογραφιῶν καὶ μεταφράσεων ἐπὶ οἰκονομικῶν καὶ ὀργανωτικῶν θεμάτων, ὡς καὶ διὰ τῆς ἐκδόσεως πολυγραφημένων ἢ λιθογραφημένων παραδόσεων πολλῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.

Τέλος, παρὰ τῇ Σχολῇ ταύτῃ ἰδρύθη, κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1952-53, τμῆμα εἰδικεύσεως, τιτλοφορούμενον «Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως». Τὸ κέντρον τοῦτο συνεστήθη διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν ἀνάγκην τῆς καὶ ἐν Ἑλλάδι καταρτίσεως πτυχιούχων ἀνωτάτων σχολῶν, διὰ νὰ καταστοῦν ἰδίως στελέχη τῶν δημοσίων στατιστικῶν ὑπηρεσιῶν ὡς καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ὀργανισμῶν. Προηγουμένως δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μορφωθῇ τις ἐν Ἑλλάδι στατιστικῶς, ἐλλείψει καταλλήλου Σχολῆς καὶ ἐπαρκῶν ἐδρῶν εἰς τὰς λοιπὰς ἀνωτάτας Σχολὰς. Εἰς τὸ κέντρον τοῦτο διδάσκουν ἐξέχοντες εἰδικοί καθηγηταὶ καὶ οἱ ἐξ αὐτοῦ ἀποφοιτοῦντες λαμβάνουν, ἀντὶ πτυχίου, πιστοποιητικὸν εὐδοκίμου φοιτήσεως.

Ἡ ἀναντίρρητος ἐπιτυχία τοῦ Κέντρου τούτου καὶ ἡ σοβαρὰ ὑπηρεσία τὴν ὁποίαν προσέφερον εἰς τὴν χώραν, παρωδοῦν τὴν διοίκησιν τῆς Σχολῆς ὅπως ἐν καιρῷ συστήσῃ καὶ ἄλλα κέντρα ἐκπαιδεύσεως, πρὸς εἰδίκευσιν ἐ.π. εἰς τὸν τουρισμὸν, τὴν ὀργανώσιν, τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν, τὴν λογιστικὴν, τὴν φοροτεχνικὴν κλπ.

Ἦδη μάλιστα, τὸν παρελθόντα Μάρτιον, προέβη εἰς τὴν σύστασιν τοῦ «Κέντρου Τουριστικῶν Σπουδῶν», ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὁργανισμοῦ Τουρισμοῦ, καὶ τῆς «Ἐπιτροπῆς Λογιστικοῦ Σχεδίου», ἣτις συνεργάζεται μετὰ τὰ ἀρμόδια Ὑπουργεῖα καὶ Ὁργανώσεις. Τέλος, ὠργάνωσε τὸν Ἰούνιον ἐ.ἔ. «Δεκαήμερον Σπουδῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἔργασίας, καθ' ὃ Ἕλληνες ἐμπειρογνώμονες καὶ ὑπότροφοι τοῦ Γραφείου τούτου ἐπραγματεύθησαν σχετικὰ θέματα.

Τὰ περιωρισμένα ὅρια τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἐπιτρέπουν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τοῦ θέματος. Ἐλπίζομεν, ἐν τούτοις, ὅτι ἐδώσαμεν σαφῆ εἰκόνα τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς νεωτάτης ταύτης ἐν Ἑλλάδι σχολῆς, ἣτις, λόγῳ τῆς ἐπιτυχίας της, καθημερινῶς καὶ περισσότερον ἀναγνωρίζεται καὶ τὸ κῦρος αὐτῆς αὐξάνει, ἐν τε τῇ ἡμεδαπῇ καὶ τῇ ἀλλοδαπῇ.

Ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Κύπρον

Τὸ Βασιλικὸν Γενικὸν Προξενεῖον τῆς Ἑλλάδος, ἐν Λευκωσίᾳ, ἀπέστειλεν εἰς τὴν Σχολὴν μας δημοσίευμα τοῦ διακεκριμένου Κα-

θηγητοῦ κ. Φρ. Βράχα, περὶ τῶν σκοπῶν καὶ ἐπιδιώξεων τῆς Σχολῆς μας.

Ὁ κ. Βράχας γράφει εἰς τὸ ἄρθρον του μετὰ τὸν τίτλον: «Πνεῦμα καὶ Ζωή».

Τὸ ἐπάγγελμα εἶναι κλῆρος ζωῆς, συνήθιζε νὰ μᾶς λέγῃ πανεπιστημιακὸς δάσκαλος. Καί, πράγματι, ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἀτόμου εἶναι ἀναπόσπαστα συνδεδεμένη μετὰ τὴν ἀνάγκη μιᾶς κάποιας εἰδικῆς ἐργασίας, πού νὰ ἐξασφαλίσῃ στὸ ἴδιο τὴν ἐπιβίωση καὶ νὰ ὑπηρετῇ μετὰ κάποιον τρόπο, τὸ κοινωνικὸ καὶ ἔθνικόν σύνολο.

Μίλησα γιὰ εἰδικὴ ἐργασία—γιατί, ὅπως ὅλα τὰ πράγματα στὸν κόσμον, ἔτσι καὶ ἡ ἐργασία δὲν μπορεῖ νὰ στέκῃ στὸ κενό. Παντοῦ χρειάζονται θεμέλια—προϋποθέσεις. Καὶ στὴν προκειμένη περίπτωσι φυσικὲς προϋποθέσεις εἶναι οἱ κλίσεις καὶ οἱ ἱκανότητες τῶν ἀνθρώπων, καὶ οἱ παραγωγικὲς καὶ οἱ ἐν γένει οἰκονομικὲς συνθήκες ἐνὸς τόπου.

Εἰδικὴ ἐργασία, ὅμως, εἶναι αὐτὸ πού καλοῦμεν ἐπάγγελμα. Καὶ εἶναι φανερό ὅτι οἱ πολῖτες πού ἐνδιαφέρονται οὐσιαστικὰ γιὰ τὸ λαὸ τους καὶ τὴν εὐτυχία τῆς χώρας τους δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ρυθμίζουν ἔτσι τὴν ἐκπαιδευτικὴ πολιτικὴ τους, ὥστε νὰ ἀνταποκρίνονται στὶς ἀνάγκες ἐπάνδρωσις τῶν προσπαθειῶν γιὰ ἐπαύξηση τοῦ ἔθνικου πλούτου μετὰ ἀνθρώπους πού νάχουν ζῆλον καὶ κατάρτιση. Οἱ ἐπαγγελματικὲς σχολὲς ἀποτελοῦν σήμερον ἰδιαίτερον καὶ ἔντονον χαρακτηριστικὸ ὄλων τῶν ζωντανῶν καὶ πολιτισμένων χωρῶν τοῦ κόσμου.

Ἀνάμεσα στὶς χώρες αὐτὲς συγκαταλέγεται ἀσφαλῶς καὶ ἡ Ἑλλάδα—μετὰ προοπτικὴν μεγάλων προωθήσεων σὲ κάθε τομέα τῆς ζωῆς της (γεωργικόν, μεταλλευτικόν, βιομηχανικόν, ἐμπορικόν, ναυτιλιακόν, πνευματικόν, καλλιτεχνικόν). Ἐπρεπε νὰ εἶχε παρακολουθήσει κανεὶς τὴν τελευταία ὀμιλία τοῦ κ. Ἀγαπητίδη στὸν «Πνευματικὸ Ὀμιλον» γιὰ νὰ μποροῦσε νὰ συνειδητοποιήσῃ τὴ ζωντάνια καὶ τὴ γοιμότητα πού κρύβει μέσα της αὐτὴ ἡ Ἑλλάδα. Θὰ ἐπείθετο τότε ὅτι ἡ Ἑλλάδα βρίσκειτῃ στὴν πρώτη γραμμὴ τῶν δημιουργικῶν χωρῶν—μετὰ ὅλα τὰ βάρη καὶ τὶς ἀναποδιὰς της.

Συνεπῶς, ἡ Ἑλλάδα ἔχει καὶ τὰ ἐκπαιδευτήριά της τὰ ἐπαγγελματικά, πού, μάλιστα δὲν ἀποβλέπουν μονάχα στὴ μηχανικὴ ἐξάσκηση ἀπλῶς, μὰ πού προσπαθοῦν νὰ στηρίξουν τὴν ἀναγκαίαν κατάρτιση ἀπάνω σὲ βαθιὰ ἀνθρωπιστικὴ παιδεία καὶ ἔθνικὴ ἀγωγή. Ἀπόδειξις ἡ ἐργασία τοῦ Πολυτεχνείου μας, τῶν γεωργικῶν σχολῶν μας, τῶν ἐμπορικῶν σχολῶν, τῶν σχολῶν μηχανικῆς κ.λ.π.

Ὁ λόγος, ὅμως, σήμερον εἶναι γιὰ ἓνα ἄλλο ἐξαιρετικόν ἐκπαιδευτήριον, πού ἴσως οἱ πολλοί, ἐδῶ στὴν Κύπρον τουλάχιστον, νὰ ἀγνοοῦν. Ἐννοῶ τὴν «Ἀνωτέραν Σχολὴν Βιομηχανικῶν Σπουδῶν».

Ἀπὸ ἓνα βοηθητικώτατον «Ὁδηγὸν Σπουδῶν» τοῦ ὡς ἄνω ἰδρύματος, ποῦ ἀποτελεῖ λαμπρότατον καθρέπτην τῆς θαυμασίας ἐργασίας ποῦ ἐπιτελεῖται σ' αὐτό, πληροφοροῦμαι πὼς ἰδρύθηκε τὸ 1938 ἀπὸ τὸν «Σύνδεσμο Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ Βιοτεχνῶν» καὶ τὸν «Σύνδεσμον τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀνωνύμων Ἐταιριῶν». Τὸ 1945, μὲ ἰδιαίτερο Β. Διάταγμα, ἡ Σχολὴ ἀναγνωρίστηκε ἐπίσημα μὲ βασικὴ ἐπιδίωξι τὴν «συστηματικὴν θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν μόρφωσιν διοικητικῶν στελεχῶν τῆς βιομηχανίας καὶ τῶν συναφῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν». Μὲ ἄλλο Β.Δ., τοῦ 1947, ὁλοκληρώθηκε ἡ σημερινή της συγκρότησι καὶ καθορίστηκε τριετὴς κύκλος σπουδῶν μὲ μαθήματα «συμφώνως πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομικῆς ζωῆς καὶ τὰς ὑποδείξεις τῆς πείρας». Μὲ νέο Β.Δ. τοῦ 1948, ἔπαιρνε τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ὅλου συστήματος τοῦ Ὁργανισμοῦ ποῦ τὴν διοικεῖ. Τὰ διάφορα μαθήματα (Οἰκονομικά, Ἐμπορικά, Νομικά, Ἀνθρώπινου Παράγοντος—δηλαδὴ σχετικὰ μὲ τὴν ὀργάνωσιν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργοστασίων, μὲ τὴν κοινωνικὴ πολιτικὴ καὶ τὸ ἐργατικὸ δίκαιο, μὲ τὴν ψυχολογίαν τῆς ἐργασίας καὶ τὴ βιομηχανικὴ ὑγιεινὴ—Τεχνικά, Ἐπικουρικὰ κ.λπ.), διδάσκουν ἐκλεκτοὶ ἐπιστήμονες κύρους, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ κ. Σ. Ἀγαπητίδης. Ἀλλὰ ἡ ὅλη δραστηριότης τῆς Σχολῆς εἶναι πολὺ εὐρύτερη τῆς συνήθους σχολικῆς ἐργασίας. Ἴδου μερικὰ στοιχεῖα ποῦ ἀντικατοπτρίζουν τὴ δραστηριότητα αὐτὴ παρμένα ἀπὸ τὸν «Ὁδηγὸν» ποῦ ἀνάφερα πρὸ πάνων:

«Ἡ Α.Σ.Β.Σ. παρασκευάζει διοικητικὰ καὶ διαχειριστικὰ στελέχη διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, διαπαιδαγωγεῖ νέους μὲ ἐπιστημονικὴν θεμελίωσιν, μὲ πρακτικὴν γνῶσιν, μὲ ἰκανότητας. Παρέχει ἀρτίαν οἰκονομικοδιοικητικὴν μόρφωσιν καὶ τὴν προσήκουσαν νομικὴν καὶ τεχνικὴν ἐνημέρωσιν... Φιλοδοξεῖ νὰ ἐφοδιάζη τὸν παραγωγικὸν μηχανισμόν τῆς χώρας μὲ ἐπιστημονικῶς κατηρτισμένους ἐπαγγελματίας, καλοὺς Ἕλληνας, χρησίμους ἀνθρώπους μὲ ἦθος καὶ ἰδανικά... Παρὰ τὴν Σχολὴν—καὶ ὡς ἰδρύματα αὐτῆς—λειτουροῦν Γραφεῖα Ἐρεῦνης καὶ Κέντρα Ἐπιμορφώσεως μὲ ἰδιαίτερον σκοπὸν εἰδικῆς καταρτίσεως νέων ἢ ὑπαλλήλων ἀντιλαμβανομένων τὴν ἀνάγκην ἐξειδικεύσεως εἰς τὰ θέματα τοῦ κύκλου ἐργασίας ἢ δραστηριότητός των... Παραλείπω τὰ τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ περιοδικῶν ἐκδόσεων τῆς Σχολῆς καὶ ἄλλα συναφῆ (διαλέξεις κλπ.).

Δὲν λέω βίβαια πὼς πέτυχα ὁλοκληρωμένη εἰκόνα τοῦ ἔργου της. Ὅμως, νομίζω πὼς μ' αὐτὰ τὰ ἐλάχιστα στοιχεῖα ὁ καθεὶς μπορεῖ νὰ ἀντιληφθῆ τὸ ἔργον ποῦ ἡ Α.Σ.Β.Σ. ἐπιτελεῖ. Ἄλλωστε, σκοπὸς τοῦ σημερινοῦ σημειώματος ἦταν νὰ θίξῃ τὸ θέμα τῆς σημασίας τῆς ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως καὶ τὸ σχετικὸν ἐνδιαφέρον τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους. Ἡ Ἑλλάδα μπορεῖ νὰ ὑπολογίσῃ πρὸ

σέ θετικά δεδομένα, στην πράγματι, μεγαλειώδη προσπάθειά της για πρόοδο.

Από την «Ἐλευθερίαν» Ἀθηνῶν

Ὁ ἐκλεκτὸς διανοούμενος καὶ συγγραφεὺς κ. Α. Ρώμας, γράφει τὰ κατωτέρω εἰς τὴν ἔγκριτον καθημερινὴν ἔφημερίδα τῶν Ἀθηνῶν «Ἐλευθερία», σχετικῶς μὲ τὴν προσπάθειαν τοῦ «Κέντρου Τουριστικῶν Μελετῶν».

Τρώγοντας ἔρχεται ἡ ὄρεξη καὶ τὸ ἓνα χελιδόνι ἂν δὲν φέρνει τὴν ἄνοιξη κουβαλαίει πάντως μαζί του κάμποσους συντρόφους του.

Ἔτσι τὴν ἴδια σχεδὸν ἡμέρα πού ἔλαβα τὸ θαυμάσιο λεύκωμα τῆς Κύπρου, γιὰ τὸ ὁποῖο σᾶς μίλησα χθές, ἔφθασε στὸ γραφεῖο μου κι' ἓνα μικρὸ φυλλάδιο πού μοῦ προξένησε μεγάλη εὐχαρίστηση. Ὁ λόγος εἶναι ἁπλός: Τὸ προπαγανδιστικὸ λεύκωμα τοῦ Ὑπουργείου Τύπου μπορεῖ βέβαια ἐκτός ἀπὸ τὴν ἐθνικιστικὴ νὰ ἔχη καὶ μιὰ τουριστικὴ ἀπήχηση πού δά χρωστίεται στὴν ἀνεπίληπτη ὀμορφιά του. Τὸ φυλλαδιάκι ὁμως γιὰ τὸ ὁποῖο δά σᾶς μιλήσω σήμερα περιέχει μιὰ θετικὴ προσφορά στὴν «Βιομηχανία τῶν Ξένων», πού εἶναι ἡ μόνη σχεδὸν μελλοντικὴ πηγὴ ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος πού μᾶς ἀπόμεινε τώρα πού ὁ «μαῦρος χρυσός», ἡ σταφίδα, ἔγινε... καπνός καὶ ὁ καπνός... σταφιδιάζει χροნიῆς ὀλόκληρες στὶς ἀποθῆκες μας.



Τὸ σύντομο αὐτὸ φυλλάδιο τὸ κυκλοφόρησε τὸ Κέντρον Τουριστικῶν Σπουδῶν τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν. (Μὲ συγχωρεῖτε γιὰ τὴν κακόχη ἐπανάληψη, ἀλλὰ δὲν φταίω-γιὰ λόγους καλλιπέπειας τὸ Κέντρον δά ἔπρεπε νὰ ὀνομάζεται «Μελετῶν» καὶ τότε ἡ φράση μου δά χτυποῦσε καλύτερα στὸ αὐτί). Στὶς ὀκτώ λοιπὸν σελιδούλες τῆς παραπάνω μπροσοῦρας περιέχονται δυὸ ὕποδειγματικὰ Διαγράμματα μελετῶν α) μιᾶς κοινότητος, β) μιᾶς Τουριστικῆς περιοχῆς. Δυστυχῶς ὁ χώρος δὲν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ σᾶς τὰ μεταφέρω ὀλόκληρο, μπορεῖτε ὁμως, ὅπως διαβάζω στὴν πρώτη σελίδα, νὰ τὰ ζητήσετε ἀπὸ τὸ Κ.Τ.Σ., Ἀκαδημίας 84.

Σᾶς βεβαιῶ ὅτι ἀξίζει ὁ κόπος. Τὸ εἰσαγωγικὸ σημεῖωμα πού προηγεῖται μᾶς πληροφορεῖ ὅτι «Τὸ Κ.Τ.Σ. τῆς Α.Σ.Β.Σ. συνέταξε τὰ κατωτέρω ὑποδειγματικὰ διαγράμματα διὰ τὴν κατάρτισιν μελετῶν σχετιζομένων εἴτε μὲ τὴν ἐξέτασιν μιᾶς Κοινότητος ἢ Δήμου γενικῶς εἴτε μὲ τὴν εἰδικωτέραν τουριστικὴν ἔρευναν μιᾶς περιοχῆς (...) μὲ

σκοπόν ν' αποτελέσουν τὸ ἀρχεῖον διὰ τὴν Σύνταξιν τῆς τουριστικῆς καὶ γενικωτέρας Γεωγραφίας τοῦ τόπου μας βάσει λεπτομερῶν στοιχείων ἐπὶ τόπου συλλεγέντων καὶ ἐλεγχθέντων». Γιὰ τὶς καλύτερες σχετικές ἐργασίες προβλέπονται βραβεῖα καὶ δημοσίευση σὲ εἰδικὸ τεύχος.

Γιὰ νὰ πάρετε μίαν ἰδέα περὶ τίνος πρόκειται δὴ σὰς ἀναφέρω τὸν σκελετὸ τοῦ διαγράμματος τῆς Τουριστικῆς ἐξετάσεως μιᾶς περιοχῆς. Παραλείπω τὸ καθ' αὐτὸ ἐρωτηματολόγιο πού εἶναι καὶ τὸ διαφωτιστικώτερο μέρος τῆς ὅλης ἐργασίας καὶ ἀρκοῦμαι ἀναγκαστικὰ στὰ κύρια κεφάλαια : 1ον Ὅνομα τόπου. 2ον Φυσικὴ περιγραφή. 3ον Κατασκευαί. 4ον Ἀντικειμενικαὶ κατασκευαὶ καὶ μέσα ἐξυπηρετοῦντα τὸν τουρισμόν. 5ον Προσπέλασις. 6ον Προϊόντα τοῦ τόπου. 7ον Οἱ ἄνθρωποι. 8ον Διαφῆμισις καὶ γνωστοποίησις τῶν ὡς ἄνω τουριστικῶν δεδομένων. 9ον Ὑποδείξατε : α) Τί φρονεῖτε ὅτι πρέπει νὰ γίνη πρὸς ἐπίτευξιν βελτιώσεως, συμπληρώσεως, παύσεως ἀτόπων καὶ ἐν γένει διὰ τὴν μᾶλλον ἐπιτυχῆ ἐκμετάλλευσιν τοῦ τόπου ; β) Μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν διαφόρων ὑφισταμένων δεδομένων τοῦ τόπου, τί δὴ μποροῦσε νὰ κάνη ἓνας ἔξυπνος ἐπιχειρηματίας; Γιὰ νὰ καταλάβετε τώρα μὲ πόση προσοχὴ εἶναι διατυπωμένο τὸ ἐρωτηματολόγιο κάθε κεφαλαίου, διαλέγω στὴν τύχη ἓνα καὶ τὸ ἀντιγράψω : «Οἱ ἄνθρωποι ; Ὑφίστανται ἀκόμη τοπικὰ ἔθιμα ; Ποιά ; Τελοῦνται τοπικαὶ ἑορταί, πανηγύρεις. Ποῖται ; Πότε ; Ποῦ τελοῦνται αὐταί ; Εἶναι ἀνεπτυγμένον τὸ αἶσθημα τῆς φιλοξενίας ; Ὑπάρχουν ξενόγλωσσα ἄτομα ; Ποιὸς ὁ βαθμὸς τῆς ἀναπτύξεως τῆς τουριστικῆς συνειδήσεως (δηλ. τῆς ἀντιλήψεως ὅτι ἡ ἀνάπτυξις τοῦ τουρισμοῦ ἐπιφέρει ἀγαθὰ οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα ;) Λειτουργοῦν τοπικαὶ τουριστικαὶ ὀργανώσεις ; Ποῖον τὸ ἔργον αὐτῶν ; Ὑπάρχει τοπικὴ τουριστικὴ Ἀστυνομία ; Ὑπάρχουν ὀργανώσεις ἐκδρομικαὶ ἐξωραϊστικαὶ ; Τουριστικὰ Γραφεῖα : Πνευματικαὶ ὀργανώσεις (φιλολογικοί, καλλιτεχνικοὶ Σύλλογοι, φιλαρμονικὴ ;) Ὑπάρχουν ξεναγοί ; Ποίας γλώσσας γνωρίζουν ; Ὑπάρχει ἰατρός, ὀδοντίατρος καὶ ποιά ἄλλα μέσα πρώτων βοηθειῶν ; Ποία ἢ κατάστασις ἀπὸ πλευρᾶς τουριστικῆς διευθετήσεως τοῦ τόπου ; (καθαριότης, κῆποι ἀλυσύλλια κλπ.). Καταβάλλονται σχετικαὶ προσπάθειαι καὶ ὑπὸ ποίων ;». Καταλαβαίνετε φαντάζομαι ὅτι ὅταν κατέχη κανεὶς γιὰ ἓναν τόπον (καὶ μετὰ γιὰ ὅλοκληρὴν τὴν χώραν) τὶς σωστὰς ἀπαντήσεις στὰ 10 κεφάλαια τοῦ Διαγράμματος, ὁ Τουρισμὸς στὴν Ἑλλάδα δὴ μπορέσῃ νὰ προχωρήσῃ μὲ τεράστια βήματα !

Ἡ « Ἐπιτυχία »

Τὸ λαμπρὸν καὶ ἄξιον πάσης ὑποστηρίξεως ὄργανον τῆς « Ἑλληνικῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας Ὁργανώσεως » δημοσιεύει τὰ καιωτέρω εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 2 3 Τεύχη τοῦ τρέχ. ἔτους.

Ἰδιαίτερος ἐπιθυμοῦμεν νὰ τονίσωμεν τὴν ἀξιεπαινον προσπάθειαν τοῦ περιοδικοῦ τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν «Τὰ Νέα τῆς Α.Σ.Β.Σ.» τὸ ὁποῖον ἀφιέρωσεν ὀλοκλήρῳ τὸ βον τεῦχος του εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν. Ἰδιαίτερος σημειοῦμεν τὰς ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφερούσας συνεργασίας τῶν καθηγητῶν κ.κ. Α. Παπᾶ, Ι. Χρυσοχοῦ, Σ. Ἀγαπητίδη, Γ. Βάλληνδα, Σ. Παπαϊωάννου, Σ. Σταυροπούλου, Φ. Λέτσα καὶ τῶν κ.κ. Π. Σολωμοῦ, Χ. Λάμπρου, Μ. Παυλίδου, Α. Ρούσα, Μ. Τριμέντα, Α. Κωτσοπούλου,

Ὅπως ἀνηγγείλαμεν ἀπὸ τῆς αὐτῆς στήλης τοῦ προηγουμένου τεύχους τῆς «Ἐπιτυχίας» τὸ βον τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν «Τὰ Νέα τῆς Α.Σ.Β.Σ.» ἐκυκλοφόρησεν ἐξ ὀλοκλήρου ἀφιερωμένον εἰς τὴν Ἐπιστημονικὴν Ὄργάνωσιν. Τὸ ὅλως ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον τὸ ὁποῖον παρουσιάζουν τὰ ἄρθρα τοῦ ἐν λόγῳ τεύχους μᾶς ἤγαγεν εἰς τὴν ἀπόφασιν ὅπως, μὲ τὴν ἄδειαν τῆς Α.Σ.Β.Σ. ἀναδημοσιεύσωμεν ταῦτα εἰς τὴν «Ἐπιτυχιάν» ἐκ περιτροπῆς, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς τεύχους. Εὐχαριστοῦμεν τόσον τοὺς κ.κ. συγγραφεῖς τῶν ἄρθρων ὅσον καὶ τὴν Α.Σ.Β.Σ. διὰ τὴν εὐγενῆ παραχώρησιν τῆς ἀδείας ἀναδημοσιεύσεως.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἀλευθύνεται θερμὴ σύστασις πρὸς τοὺς πτυχιούχους καὶ σπουδαστὰς τῆς Σχολῆς μας νὰ ἐγγραφοῦν μέλη τῆς Ἐταιρείας κοί νὰ διαδώσουν τὸ περιοδικὸν ὄργανόν της, τὸ ὁποῖον μὲ τόσους κόπους καὶ τόσας θυσίας ἐκδίδεται ἄνευ κέρδους καὶ μὲ μόνον σκοπὸν τὴν διάδοσιν τῶν ἀρχῶν τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας.

Ἡ «Καθημερινή»

Ὁ πρότασις τῶν Ἑλλήνων κριτικῶν καὶ διακεκριμένους λόγιος κ. Κλ. Παράσχος, γράφει εἰς τὸ φύλλον τῆς 24ης Νοεμβρίου τῆς «Καθημερινῆς» τὰ κάτωθι σχετικῶς μὲ τὴν διάλεξιν τοῦ Διευθυντοῦ μας περὶ Γαλλίας, ἣ ὁποία τόσῳ ἐντύπωσιν ἐπροξένησεν καὶ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Πάτραις, ὅπου κατόπιν παρακλήσεως ἐπανελήφθη.

Ἡ ὁμιλία ποῦ δημοσιεύει ὁ κ. Στρ. Παπαϊωάννου καὶ ἣ ὁποία ἔγινε στὴ σειρά τῶν διαλέξεων ποῦ ὀργανώνει ἡ «Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν» θὰ μπορούσε εὐκολὰ νὰ πάρῃ τὴν μορφή δοκιμίου, εἶναι κίολας ἓνα δοκίμιο μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ, ὄχι μόνον γιὰ τὸ ὕψος της καὶ γιὰ τὴν τόσο ἄνετη σύνθεσίν της, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸν πλοῦτον τῶν σκέψεων καὶ τῶν ἰδεῶν ποῦ ἀναπτύσσονται σ' αὐτή. Ὁ κ. Παπαϊωάννου περιγράφει τὴ φυσιογνωμίαν τοῦ γαλλικοῦ τοπίου, ὅπως τὴν εἶδε νὰ τοῦ φανερόνται, στὴ διαδρομὴ Μασσαλία—Παρίσι. Τίς ἐντυπώσεις του ὅμως αὐτές, καθὼς κ' ἐκεῖνες ποῦ ἀπεκόμισε ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν ἄλλων περιοχῶν τῆς Γαλλίας

τίς ἐναλλάσσει μὲ στοχασμοὺς καὶ παρατηρήσεις πού ἀναφέρονται σὲ ὅλη σχεδὸν τὴν ἱστορία τῆς Γαλλίας, πνευματικὴ καὶ πολιτικὴ. Οὐμανισμός, παγκοσμιότης, ἀδιάκοπη ἐπαφὴ τῆς ἡγεσίας μὲ τὸ λαό. Νά, ποιὲς νομίζει ὁ κ. Παπαϊωάννου ὅτι εἶναι οἱ ἀξίες πού ὑπάρχουν στὴ βάση καὶ σ' ὅλη τὴν πορεία τοῦ γαλλικοῦ πολιτισμοῦ καὶ χάρις στὶς ὁποῖες ὁ γαλλικὸς βίος παρουσιάζει τέτοια συνοχὴ καὶ ἐνότητα μέσα στὶς πρὸ μεγάλες μεταμορφώσεις. Μεταμόρφωσις στὸν πνευματικὸ τομέα—καὶ ὄχι μόνον στὸν πνευματικὸ—ὁ ρωμαντισμός. Καὶ ὅμως ὁ κλασικισμός, πού ἐπιχείρησε νὰ τὸν ἐκθρονίσῃ ὁ ρωμαντισμός.



κληρονομημένος ἀπὸ ὅτι οὐσιαστικώτερο εἶχε ἢ ἑλληνικὴ παιδεία, καὶ ὁ ὁποῖος ἔδωσε μὲ τὸν Ντεκάρτ καὶ μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους Γάλλους «κλασσικούς» τὴν ὀριστικώτερη κατεύθυνση στὸ γαλλικὸ πνεῦμα ἔγινε μιὰ ἀξία μόνιμη καὶ βασικὰ ἀμετάθετη στὴ Γαλλία. Ὁ κ. Παπαϊωάννου τὴ μονιμότητα αὐτὴ τὴν ἐξηγεῖ μὲ τὸν ὀρθολογισμό, πού ἀποτελεῖ τὴν κεντρικὴ καὶ ὀργανικώτερη, θὰ ἔλεγε κανεῖς, στάση τοῦ γαλλικοῦ πνεύματος, καὶ πού δὲν εἶναι, σιὸ βάθος, παρὰ ἢ ὑποταγὴ καὶ ἢ ἐμμονὴ στὸ ἀνθρώπινο μέτρο, βασικὴ ἀξία ὅλων τῶν μεσογειακῶν πολιτισμῶν, πρὸ πάντων τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ πού κορυφαία ἐκδήλωσή της στὰ νεώτερα χρόνια, ὄχι μόνον γιὰ τὴ Γαλλία, παραμένει ὁ Μονταίνιος. Μὲ τὸ νόημα τοῦτο πολὺ σωστὰ ὁ κ. Παπαϊωάννου παρατηρεῖ ὅτι ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς «Περὶ Μεθόδου Πραγματείας» τοῦ Ντεκάρτ, πού εἶναι σὰν ἡ «Δήλωσις τῶν Δικαιωμάτων τῆς Λογικῆς» ὡς τὴν «Διακήρυξι τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἄνθρώπου», πού εἶναι λίγο πολὺ ἢ πολιτικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ καρτεσιανισμοῦ, τὸ γαλλικὸ πνεῦμα θεσμοθετεῖ μέσα σὲ παγκόσμια κλίμακα. Καὶ πολὺ σωστὰ ἐξαιρεῖ σὰν ἓνα ἀπὸ τὰ ὀραιότερα καὶ σταθερώτερα χαρακτηριστικὰ τοῦ γαλλικοῦ πνεύματος τὴν ὀρθολογιστικὴν καρτεσιανὴν—αἰσιοδοξίαν, δηλαδὴ τὴν «ἐνεργό, ὅπως λέει, ἐμπιστοσύνην στὸν ἄνθρωπον».

Ἀπὸ σωστὲς ἐκτιμήσεις τῶν πραγμάτων πηγάζουν καὶ τὰ ὅσα πρὸ ἰδιαιτέρως λέει ὁ κ. Παπαϊωάννου γιὰ τὴ σύγχρονη Γαλλία, γιὰ τὴν ἀνοι, κωδόμησί της, πού συντελεῖται μὲ τόσο γρήγορο ρυθμό, παρ' ὅλα τὰ τεράστια ποσὰ πού διαθέτει ἡ Γαλλία, ὅπως καὶ ἡ Ἑλλάδα—ἀντιθέτως πρὸς τὴ Γερμανία—γιὰ τίς στρατιωτικὲς της δαπάνες, γιὰ τὴν οἰκονομία της πού ἔφθασε σὲ πολὺ ἄνωτερο ἐπίπεδο ἀπὸ τὸ προπολεμικὸ, χωρὶς νὰ ὑποβληθῇ σὲ στερήσεις ὁ γαλλικὸς λαός, γιὰ τὴ βελτίωσι τῶν συγκοινωνιῶν της. Δὲν εἶναι μόνον ὀρθὸς ἐκτιμητὴς τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ θαυμαστοῦ, σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὴ Γαλλία, ὁ κ. Παπαϊωάννου. Εἶναι ἐπικριτὴς θαρραλέος, ἀλλὰ καὶ δίκαιος. Δὲν ξεχνᾷ ὅτι τρεῖς φορὲς ὁ γαλλικὸς λαός ἔσωσε τὴν τύχη τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ πολιτισμοῦ της· στὰ Καταλανικὰ πεδία ὅπου σταμάτησε τὸν Ἀτιλίαν, στὶς πεδιάδες τοῦ Πονατιέ, πού κέρδισε τὴ μεγάλη νίκη κατὰ τοῦ Ἰσλαμισμοῦ καὶ στὸ Μάρνη. Καὶ ἀκριβῶς, ἓνα προσκύ-

νημα σὲ μιὰ ἄλλη μεγάλη γαλλικὴ ἔπαλξι τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου, στὸ Βερντέν, μὲ τοὺς ἀτελείωτους ξύλινους σιαυρούς του, τὸν κάνει νὰ σκέπτεται πόσο ἀδικοῦν τὴ Γαλλία ἐκεῖνοι ποὺ δὲν συλλογιῶνται πόσο τὴν ἐξήντησε ἡ φοβερὴ αἰμορραγία τοῦ 1914—1918, καὶ πόσο αὐτὴ ἐξηγεῖ τὴν ἀδυναμία τῆς Γαλλίας· στὰ 1939, κάτω ἀπὸ μιὰ πολιτικὴ καὶ στρατιωτικὴ ἡγεσία ποὺ δὲν πίστευε παρὰ μόνο στὸ ταξικὸ της συμφέρον.

Κάνει συχνούς παραλληλισμούς στὴν ὁμιλία του ὁ κ. Παπαϊωάννου, μετὰ τὴν Γαλλίας καὶ Ἑλλάδος στὴ συνείδησί του οἱ χώρες αὐτὲς συνδέονται μὲ τόσο στενοὺς δεσμούς ὥστε μοιραία ἡ ὁμιλία του γιὰ τὴ Γαλλία γίνεται καὶ ὁμιλία γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ἀπὸ τὴ συγκίνησι πάλεται ὁ λόγος του ὅταν μιλεῖ καὶ γι' αὐτὴν! Τί θέρημ στὰ λόγια ποὺ λέει στὸν ἱερέα μιᾶς μικρῆς γαλλικῆς πολιτείας καὶ πόσο δίκαιο τὸ ἑλληνικὸ του παράνομο γιὰ ὅτι ἀπουσιάζει ἀπὸ τὴν ἐκκλησία της ἡ ἑλληνικὴ σημαία ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι σημεῖν πρώτη μέσα στὶς πρώτες, ἀνάμεσα στὶς σημαῖες τῶν συμμάχων. Ἀστερισμὸς τῆς Ἐλευθερίας, τοῦ Μέτρου καὶ τῆς Δικαιοσύνης, ἀναμνημένος στὸν οὐρανὸ τῆς Ἀνθρωπότητος εἶναι ἡ Γαλλία γιὰ τὸν κ. Παπαϊωάννου, ὅπως καὶ γιὰ ὅλους ἐκεῖνους ποὺ μποροῦν νὰ ἐκτιμήσουν τὴ σημασία της. Ἀλλὰ θὰ ἔλαμπε τόσο φωτεινὸς ἂν δὲν εἶχε ἀνάψει πρὶν ἀπὸ χιλιετίες, ἄσβηστος ὁμως πάντα, ἓνας ἄλλος ἀστερισμὸς, ὁ ἑλληνικὸς; Ἔτσι καὶ ὁ εὐρωπαϊσμὸς τοῦ κ. Παπαϊωάννου ταυτίζεται ἀβίαστα καὶ μὲ τὴν ὀρθὴ ἐκτίμησι τῶν ἀξιῶν τῆς Γαλλίας, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸν Ἑλληνισμό του. Ἄφου ὅ,τι οὐσιαστικώτερο ἔχει ὁ εὐρωπαϊσμὸς εἶναι τὸ ἑλληνικόν. Ἔτσι καὶ ἡ σύνθεσι στὴν ὁποία καταλήγει ἡ καμωμένη ἀπὸ ἓνα δημιουργικὸ πατριωτισμό, ἓνα πλατὸν εὐρωπαϊσμό καὶ ἓνα ἀνώτερον ἀνθρωπισμό καὶ ποὺ τὴν προβάλλει σὰν τὸ ὑπέρτατο ἰδανικὸ μέσα σὲ μιὰ εἰρηνικὴ δημοκρατικὴ συμβίωσι, ἴσως καὶ ἔνωσι τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης, δὲν εἶναι ἀπλῶς σχῆμα λογικὸ ἢ ξώπετσο πολιτικὸ αἴτημα. Εἶναι μιὰ βαθιὰ ἀνάγκη ποὺ βγαίνει ἀπὸ μιὰ δοκιμασμένη ψυχὴ καὶ ἀπὸ ἓνα νοῦ ποὺ πιστεύει ὅτι τελικὰ οἱ δυνάμεις τῆς ἀγάπης θὰ ὑπερισχύσουν στὸν ἄνθρωπο καὶ ὄχι οἱ δυνάμεις τοῦ μίσους.

Η ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΕΑΥΤΟΥ ΜΑΣ

Ἀπὸ τὸ Σχολεῖον εἰς τὴν Ζωὴν

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ:

Συνιστᾶται εἰς τοὺς σπουδαστὰς ἡ προσεκτικὴ μελέτη τῆς συντόμου ταύτης διατριβῆς κατὰ δύο περιόδους: Πρῶτον ὅταν εἰσέλθουν εἰς τὴν Σχολήν, ἵνα μορφωθοῦν καὶ δεύτερον ὅταν ἀπέλθουν, ἵνα ἀποδυθοῦν εἰς τὴν βιοπάλην.

Ὅσοι ἐκ τῶν σπουδαστῶν ἐργάζονται, ἐνῶ συγχρόνως φοιτοῦν εἰς τὴν Σχολήν, θὰ εὗρουν εἰς τὴν μελέτην ταύτην τὴν συνειδητοποίησιν καὶ ἐξωτερικεύσιν τῶν συμμίκτων συναισθημάτων, ἅτινα προεκάλεσεν ἡ ἐπαφὴ τῶν πρὸς τὴν πρᾶξιν.

Ὅσοι πάλιν δὲν εἰσῆλθον εἰς τὴν βιοπάλην, ἴσως δυνηθοῦν (ὡς τὸ εὐχόμεθα καὶ ἐλπίζομεν) νὰ προσαρμοσθοῦν ταχύτερον καὶ ἀκοπώτερον πρὸς τὴν νέαν τάξιν πραγμάτων.

Ἡ μελέτη - ἔκκλησις αὕτη ἀπευθύνεται καὶ πρὸς ἄλλην πλευράν: τοὺς Προϊσταμένους τῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν ὁποίων ἐπιζητεῖται ἡ κατανόησις καὶ συνεργασία.

(*) Ἀναδημοσιεύομεν μίαν ἐκ τῶν πρώτων ἐκδόσεων τοῦ Γραφείου ΒΕΕ, πρὸ καιροῦ ἐξαντληθεῖσαν εἰς ἐπανελημένας ἐκδόσεις. Παρ' ὅλον ὅτι συνειδήσει πρὸ Ἱερείας, διατηρεῖ ἀκεραίαν τὴν ἐπικαιρότητα καὶ χρησιμότητα τῆς, καὶ δεικνύει τὸ νέον πνεῦμα, ὑπὸ τὸ ὅποσον οἱ νέοι δέον νὰ ἀντιμετωπίζουσιν τὴν ἐπαγγελματικὴν τῶν ζωὴν.

Είπε κάποιος ότι ή επιτυχία εις την ζωήν εξαρτάται από δύο γνωστά πράγματα. Γνώσιν και δράσιν. Νά γνωρίζη κανείς, νά ενεργή, νά γνωρίζη πώς και πό-τε νά ενεργή εν γνώσει.

Επιστεύετο επί καιρόν ότι ή κυρία άποστολή του Σχολείου ήτο ή μετάδοσις γνώσεων και δευτερεύουσα ή παιδευσις. Και ότι διά την ενέργειαν, την δράσιν, ο μόνος διδάσκαλος ήτο ή πράξις, ή ζωή. Τώρα, όπως και εις πολλά άλλα ζητήματα αί απόλυτοι αντίληψεις μας μετριάζονται. Υπό τό πρίσμα της επιστημονικής μεθόδου, τα πράγματα άποδεικνύονται πολύ πλέον σύνθετα από ό,τι φαίνονται και όλη ή ζωή μας είναι ένα σχολείον, τό δε σχολείον πρέπει νά περικλείη και ένα κομμάτι από την πραγματικότητα, ύσονδή-ποτε φευγαλέα και άν είναι αυ-τη.

Η εποχή μας, πρέπει νά τό άναγνωρίσωμεν, είτε τοϋτο μας άρέσει συναισθηματικώς είτε όχι, κυριαρχείται από την νομοτέλειαν, πού πηγάζει από τās μηχανάς.

Και από τό καθεστώς τοϋτο, είτε διατηρήσει την σημερινήν κεφα-λαιοκρατικήν του μορφήν, είτε εξελιχθεί εις τās ποικίλας άπο-χρώσεις της κοινωνιοποιήσως, δέν δυνάμεθα νά άποστώμεν, χωρίς μεγάλας θυσίας τών σημερινών άπολαύσεών μας και ύποβιβασμόν του κοινωνικού επιπέδου, εις τό όποϊον έφθασεν ή ανθρω-πότης, πληρώσασα τά βαρέα και πολλαίς αίματηρά λύτρα της προόδου.

Ελέχθη παραστατικώς ότι κά-θε σημερινός εργάτης, έχει εις την διάθεσίν του τοϋλάχιστον

εΐκοσιν άψύχους σκλάβους: τās μηχανάς, πού έδημιούργησεν ο άνθρωπος προς έξυπηρέτησίν του και αί όποίαι θέτουν πρό τοϋτου ένα άμείλικτον δίλημμα: "Η ο άν-θρωπος νά κατευθύνη την τερα-στίαν Ισχύν, πού πηγάζει από αυτάς ή νά έκμηδενισθή ύπ' αυ-τών. Η μηχανή, όπως κάθε φυσί-κόν φαινόμενον, κείται πέραν ά-πό τούς συμβατικούς κανόνες της ήθικης. Υπακούει εις φυσικούς νό-μους και από ήμας εξαρτάται νά τούς κατανοήσωμεν και νά χρησι-μοποιήσωμεν τās μηχανάς διά τό καλόν ή τόν όλεθρον της ανθρω-πότητος.

Η σημερινή μας εποχή, πού ά-πεκλήθη εποχή του μηχανικού πα-λιτισμού, παρουσιάζει προς επίλυ-σιν προβλήματα πολύ πλέον πε-ρίπλοκα από τās προηγουμένας εποχάς.

Προβλήματα πού πηγάζουν από την καλουμένην βιομηχανικήν έ-πανάστασιν, ήτοι την όλονέν ευ-ρυνομένην χρησιμοποίησιν τών μηχανών, με τά συναφή έπακό-λουθα: τόν καταμερισμόν της έρ-γασίας, την ειδικεύσιν αυτής, την κατά μάζας παραγωγήν, ως και τά αντίστοιχα προβλήματα της διαθέσεως τών παραγομένων αγαθών και ύπηρεσιών.

Αυτή μοιραίως επέβαλε την συν-ύφανσιν τών διαφόρων Οικονο-μιών. Περιέπλεξε τās συναλλα-γάς, τās κατέστησε πλέον εύπα-θείς, είχαν όμως και ως ευνοϊκόν επακόλουθον την σφυρηλάτησιν δεσμών άλληλοεξαρτήσεως μεταξύ τών διαφόρων ατόμων, ομάδων και έθνών. Και όπως τό εμπόριον ύπήρξεν άλλοτε ο πρώτος στα-θμός εξημερώσεως της ανθρωπό-τητος, ως έλπίσωμεν και τώρα

ὅτι ἐκ τῆς βαθυτέρας κατανοήσεως τῶν οικονομικῶν καὶ ὀργανωτικῶν νόμων θὰ προκύψῃ μία φιλοσοφικὴ ἀντίληψις, ἴσως ὀλιγώτερον μεγαλορρήμων καὶ ὑψηλότερης ἀπὸ ἐκείνην, τὴν ὅποιαν ἔδη μιούργησεν ἡ καθαρὰ κλασσικὴ παράδοσις, πλησιεστέρα ὅμως πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, τὸν ἀνθρώπον τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς ἀτελείας του, τὰς ἐλπίδας καὶ τὰς ἀπογοητεύσεις του, τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς ἐπιδιώξεις του, τὴν χαρὰν καὶ τὸν πόνον του.

Εἰς τὴν διαπλοσσομένην ἀνθρωπότητα ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις προορίζεται νὰ διαδραματίσῃ σημαντικὴν ἀποστολήν. Συμβάλλουσα εἰς τὴν ἀύξησιν τῆς παραγωγῆς, μαζὺ μὲ μίαν δικαιότεραν κατανομήν, θὰ συντελέσῃ ὅπως ἐπιλυθοῦν ταχύτερα καὶ ἀποτελεσματικώτερα τὰ προβλήματα, ποῦ σπαράσσουν τὸν σημερινὸν κόσμον. Ἀπὸ τὴν παροῦσαν σκληρὰν δοκιμασίαν θὰ ἐξέλθωμεν ὅλοι αἰμάσσοντες καὶ πονεμένοι, ἐγγύτερα ὅμως τὴν ὀρθὴν ὁδὸν ἀνθρωπίνης διαβιώσεως.

Εἰς τὰ ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα ὅπου σφυρηλατεῖται ἡ νέα γενεά, ἡ ὅποια θὰ ἀποτελέσῃ τοὺς συνεργάτας καὶ ἡγέτας τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου, ἰδιαίχουσα θέσις πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὴν Ὀργάνωσιν, ἡ ὅποια πολυπλευρῶς ἐξετάζει τὴν ἐπιχείρησιν, τὸ οἰκονομικὸν τοῦτο κύτταρον τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, Ἄναγνωρίζεται ἐπίσης ὅτι δὲν εἶναι ἀρκετὴ ἡ γνῶσις τῆς Γενικῆς Ἰδιωτικῆς Οἰκονομικῆς, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ἐμβάθυνσις καὶ εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους αὐτῆς ἀπὸ συνθέτου πλευρᾶς καὶ ὅτι γόνιμος θὰ εἶναι πρὸς τοῦτο ἡ συνεργασία τοῦ Σχολείου, μετὰ τῶν ἐπιχειρήσεων, πρὸς ρεαλιστικώτερον ἔρευναν καὶ διδασκαλίαν τῶν συναφῶν θεμάτων.

Δι' ὅσους θεωρεῖται ὡς ἡ εὐγενεστέρα ἀπασχόλησις ἡ διαπαιδαγώγησις τῆς νεότητος, τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἡ μέριμνα δὲν

σταματᾷ μόνον εἰς τὴν σχολικὴν περίοδον. Προεκτείνεται καὶ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐπαγγελματικὴν σταδιοδρομίαν τῶν σπουδαστῶν.

Κατὰ τὴν περίοδον τῆς προσεγγίσεως τοῦ τέρατος τῶν σπουδῶν, τὴν καμπὴν τῆς ζωῆς ἀπὸ τῆς μαθήσεως εἰς τὴν ἐνέργειαν, τῆς ἀμερίνου ἀνεξαρτησίας εἰς τὴν βιοπάλην, εἶναι φυσικὸν οἱ φοιτητὰ νὰ αἰσθάνωνται κάποιον κενόν, νὰ ἀτενίζουσι μὲ κάποιον δισταγμὸν, μερικοὶ ἴσως καὶ μὲ δέος, πρὸς τὸ ἀβέβαιον μέλλον.

Ἄλλοι μὲ μεγαλυτέρας βλέψεις φιλοδοξίας, ἄλλοι μὲ περιωρισμένας ἀπαιτήσεις, ὅλοι ἔχουσι τὴν διάθεσιν νὰ ἐργασθοῦν, νὰ ἀναδειχθοῦν διὰ τῆς ἐργασίας, νὰ ἱκανοποιήσουσι τὸ δημιουργικὸν ἔνστικτόν των καὶ ταυτοχρόνως νὰ ἐξασφαλίσουσι τὰ μέσα τῆς οἰκονομικῆς διαβιώσεως, εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ὑπηρεσιῶν των. Νὰ καταστατοῦν παραγωγικοὶ ἄνθρωποι.

Ὅσον δὲ καὶ ἂν θεωρεῖται κοινοτοπία, δὲν πρέπει νὰ παύσῃ τὸνιζόμενον ὅτι ἡ ἐργασία ὑπῆρξε, εἶναι καὶ θὰ εἶναι ἡ κρηπὶς πάσης ἀνθρωπίνης προόδου.

Καὶ ἡ τύχη, θὰ ἐρωτήσῃ τις, δὲν συμβάλλει πολλὰς φορὰς εἰς τὴν ἐπιτυχίαν; Πῶς ὄχι! Συνήθως ὅμως ὡς τύχη θεωρεῖται ἡ ἐκμετάλλευσις μιᾶς παρουσιασθεῖσης εὐκαιρίας. Ὁ Φραγκλῖνος κατὰ τὰς μακρὰς ἐσπερινὰς μελέτας εἰς τὸ πτωχικὸν δωμάτιόν του ἔλεγε: «Ἔτοιμάζομαι νὰ ὑποδεχθῶ τὴν Τύχην, ὅταν μίαν ἡμέραν κτυπήσῃ τὴν θύραν μου». Καὶ ἡ ἐπιτυχία τὸν εὐρήκε ἐργαζόμενον.

Τὴν ἐργασίαν ἐξυμνοῦν φιλόσοφοι καὶ ἠθικολόγοι καὶ τὴν ἐργασίαν θεωρεῖ ὁ οἰκονομολόγος, ὡς τὴν πηγὴν τοῦ πλοῦτου τῶν ἐθνῶν.

Ἡ ἐργασία καθαγιάζει τὰ πάντα καὶ προσεγγίζει, ὅπως καὶ ἡ προσευχὴ, πλησιέστερον τὸν Πλάστην πρὸς τὸ πλάσμα του.

Εἰς τὴν ἐργασίαν ἀναζητῶμεν συχνὰ τὴν λήθην καὶ τὴν ἀνακούφισιν.

Ἡ ἐργασία ὅμως ἐνίστε σκο-

τώνει. Διότι ἡ ἐργασία δὲν εἶναι μόνον ἀπόλαυσις, ἀλλὰ καὶ θυσία. Ἡ ἀνθρωπίνη πρόοδος δὲν κατακτᾶται, πολὺ δὲ περισσότερο δὲν διατηρεῖται, ἄνευ λύτρων, ἄνευ θυσιῶν πολλὰς φορές βαρυτάτων, ἀτόμων καὶ γεγεῶν.

Ἡ ἐργασία διὰ νὰ ἀποβῆ καρποφόρος, πρέπει νὰ εἶναι μεθοδική. Εἶναι ἀδικία ἀτομικῶς καὶ ἔγκλημα κοινωνικῶς νὰ μένουν ἀχρησιμοποίητοι ἢ νὰ χρησιμοποιούνται κακῶς αἱ δυνάμεις τῆς ἐργασίας.

Ἡ λαϊκὴ σοφία λέγει ὅτι ἡ Ζωὴ εἶναι ἓνα σχολεῖον. Πραγματικὰ ἡ μάθησις δὲν τελειώνει ποτέ. Καὶ ὁ καλὸς ἐπιχειρηματίας εἶναι ταυτοχρόνως καὶ ἓνας καλὸς διδάσκαλος, μετὰ λόγια καὶ ἔργα.

Ἡ Ζωὴ ὅμως εἶναι ἓνα σκληρὸν σχολεῖον. Ἡ πείρα ἀποδεικνύεται σοφός ἀλλὰ βραδύς διδάσκαλος καὶ τὰ διδακτὰ τῆς στοιχίζου ἀκριβὰ. Εἰς τὴν ζωὴν δὲν συγχωροῦν ὅπως εἰς τὸ Σχολεῖον. Ἡ ἐπιτυχία ἢ ἀποτυχία πληρώνεται μετρητοῖς καὶ μετὰ τόκον.

Οὔτε ὅμως μόνον τὸ Σχολεῖον, οὔτε μόνη ἡ πείρα, ἡ ζωὴ, ἡ πρακτικὴ ἐπαρκοῦν διὰ τὴν πλήρη καὶ ἀρμονικὴν κατάρτισιν τοῦ ἀνθρώπου. Ἄλλη ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἐνὸς καὶ ἄλλη τοῦ ἄλλου. Πρόκειται ὅμως περὶ ἀλληλοσυμπληρωμένων καὶ οὐχὶ χωριστῶν ἀρμοδιοτήτων. Εἰς τὸ Σχολεῖον αἱ γνώσεις. Τὸ πνεῦμα ὅμως τῆς ἐργασίας ἀποκτᾶται κυρίως ἐπὶ τόπου, μετὰ τὴν δρᾶσιν.

Ὅπως καὶ ὁ Ἰππόλυτος Taine λέγει: «Αἱ ἰδέαι σχηματίζονται μόνον μέσα εἰς τὸ φυσικὸν καὶ ἀρμόζον περιβάλλον τῶν. Ὅ,τι κάμνει τὸν σπόρον τῶν ἰδεῶν νὰ βλαστήσῃ εἶναι αἱ ἀπειράριθμοι ἐντυπώσεις, τὰς ὁποίας καθημερινῶς ὁ νέος συλλέγει εἰς τὸ σχολεῖον, τὸ ἐργοστάσιον, τὸ γραφεῖον, τὸ δικαστήριον, τὸ θέατρον εἰς τὴν θέαν τῶν ἐργαλείων, μηχανῶν, ἐργατῶν, ἀπὸ τὴν ἐπαφὴν μετὰ τὴν πελατεῖαν καὶ ἀπὸ τὴν κριτικὴν ἐνὸς καλῶς ἢ κακῶς ἐκτελεσθέντος ἔργου. Ἰδοὺ ἐλάχιστα

στα ἀντιλήψεις τῆς ὁράσεως, ἀκοῆς, ἀφῆς καὶ γεύσεως ἀκόμη αἱ ὁποῖαι ἀβελήτως συλλεγόμεναι καὶ ὑποσυνειδήτως πολλακίς ἐπεξεργαζόμεναι, πλουτίζονται, συστηματοποιοῦνται καὶ ὑποβάλλουσι τώρα ἢ ἀργότερα ἓνα νέον συνδυασμόν: ἀπλοποιήσιν, οικονομίαν, βελτίωσιν ἢ ἐφεύρεσιν».

Τὸ ζήτημα τῆς προπαρασκευῆς τῶν σπουδαστῶν διὰ καλύτεραν ἀπόδοσιν εἰς τὴν πράξιν, ἐμελετήθη ἐπανειλημμένως καὶ μεμνημένως καὶ εἰς διεθνή Συνέδρια, εἰς τὰ ὁποῖα παρεκάθησαν καθηγηταὶ καὶ μέλλοντες Προϊστάμενοι τῶν σπουδαστῶν.

Ἀπὸ τὰ μέχρι σήμερον ἐξαχθέντα συμπεράσματα συνάγεται ὅτι ἡ γονιμοτέρα προσπάθεια πρέπει νὰ καταβληθῆ εἰς τὴν ἀπάμβλυσιν τῶν διαφορῶν μεταξύ ἐργασίας εἰς τὸ σχολεῖον καὶ τοιαύτης εἰς τὴν ἐπιχρησιν, κατὰ τὴν μεταβατικὴν περίοδον τῆς προσαρμογῆς τοῦ φοιτητοῦ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς πεδίου δράσεως εἰς τὸ ἕτερον.

Ἄς ἐξετάσωμεν τώρα λεπτομερέστερον ποῖα εἶναι αἱ ἀπαιτήσεις τῶν ἐπιχειρήσεων, ποῖα ἡ διαφορὰ τῆς ἐργασίας μεταξύ αὐτῶν καὶ τοῦ Σχολείου, καὶ πῶς ταχύτερα, ἀκοπώτερα καὶ ἐπωφελέστερα θὰ προσαρμοσθῆ εἰς τὸ νέον του περιβάλλον ὁ ἀποφοιτήσας σπουδαστής.

Ὅ,τι ζητοῦν κυρίως αἱ ἐπιχειρήσεις, εἶναι ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι νὰ γνωρίζουν τὸ ἐπάγγελμά των καὶ νὰ δύνανται ἀμέσως ἢ ταχύτατα νὰ χρησιμοποιηθοῦν. Τὰς περισσότερας ἐπιχειρήσεις φοβίζουσι τὰ ἔξοδα καὶ ὁ χρόνος, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν διαπαιδαγώγησιν.

Δὲν πρέπει ἐκ πρώτης ὄψεως, νὰ κατακρίνωμεν ἀπολύτως τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ σκέπτεσθαι. Αἱ ἐπιχειρήσεις ἰδρύονται διὰ νὰ ἀποδώσουν, νὰ κερδίσουν καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐπιζητοῦν ἅμα μέσα ἀποτελέσματα. Ἐάν ὅμως ἐμβανθῶμεν ὀλίγον περισσότερον, θὰ ἀντιληφθῶμεν ὅτι ἡ τα-

κτική αυτή είναι μυωπική και ότι ή δαπάνη της καταλλήλου παρασκευής του προσωπικού δύνανται να χαρακτηρισθῆ ὡς μία ἀπὸ τὰς παραγωγικώτερας. Αἱ εὐρεῖαι ὅμως ἀντιλήψεις ἀπαιτοῦν μὲν ὁρμῶσιν καὶ προοπτικῆν, ἢ ὁποῖα δὲν ἀπαντᾶται πάντοτε, ἰδίως εἰς τοὺς ἐπιχειρηματίας, οἵτινες ἐδημιουργήθησαν ἐκ τῆς πράξεως. Οἱ αὐτοδημιουργοὶ ἀναπτύσσουσαν μίαν ὑπερτροφικὴν προσωπικότητα καὶ ἐπηρεάζονται περισσότερο ἀπὸ τὸ παρελθὸν παρὰ ἀπὸ τὸ μέλλον.

Ἄλλὰ ἐρωτᾶται, διατί οἱ ἀποφοιτῶντες ἐκ τοῦ Σχολείου δὲν δύνανται νὰ ἀποδώσουσι ἀμέσως: Ὁφείλεται τοῦτο εἰς τὴν ἔλλειψιν ἐπαρκῶν γνώσεων ἢ εἰς τὸ ὅτι δὲν γνωρίζουσι τὸν τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ χρησιμοποιήσουσι τὰς γνώσεις των;

Οἱ λόγοι εἶναι πολλοί. Ἐν πρώτοις ὑπάρχει διαφορὰ περιβάλλοντος, νοοτροπίας καὶ τρόπου ἐργασίας μεταξύ Σχολείου καὶ ἐπιχειρήσεως.

Ἡ ἐργασία εἰς τὸ Σχολεῖον, κατὰ τὰ τελευταῖα μάλιστα ἐτη τῆς φοιτήσεως, ἔγκειται εἰς τὸ νὰ μανθάνῃ ὁ σπουδαστὴς ταχέως καὶ συνεχῶς ποικίλα πράγματα. Ἐπειδὴ τὸν μοῦθον εἰς τὴν πρόδοον τῶν διαφορῶν ἐπιστημῶν καὶ ἀφήνουσι νὰ ἐννοηθῆ ὅτι κάθε τι ποῦ τῷ διδάσκειται θὰ χρησιμοποιηθῆ ἀπὸ αὐτόν, τῷ γεννᾶται φυσικὰ ἡ ἐντύπωσις ὅτι ξέρει πολὺ περισσότερα ἀπὸ ὅσα γνωρίζουσι οἱ ἄνθρωποι, μὲ τοὺς ὁποῖους θὰ συνεργασθῆ ἢ τῶν ὁποῖων ἀργότερα θὰ ἠγηθῆ.

Ὅταν ὅμως ὁ νέος ἀπόφοιτος τοῦ Σχολείου ἐρθεῖ εἰς μίαν ἐπιχείρησιν, γρήγορα ἀντιλαμβάνεται δύο πράγματα:

α) Πόσες περισσότερες γενικὲς γνώσεις κατέχει ἀπὸ τοὺς πρακτικὸς συναδέλφους του καὶ καμμίαν φορά καὶ ἀπὸ τοὺς Προϊσταμένους του, τῶν ὁποῖων ἢ μάθους δὲν εἶναι πρόσφατος, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ β) πόσες πρακτικὲς γνώσεις τοῦ λείπουσι, τὰς ὁ-

ποίας πρέπει τὸ ταχύτερον νὰ ἀποκτήσῃ.

Καὶ ἐδῶ παρουσιάζεται ἡ πρώτη ἀπογοήτευσις. Ἐπειδὴ ἀπὸ τὰς κατωτέρας βαθμίδας ὁ ὑπάλληλος ἱεραρχικῶς θ' ἀρχίσῃ, βλέπει ὅτι μόνον μικρὰν ἀναλογίαν τῶν γνώσεων του πρόκειται νὰ χρησιμοποιήσῃ. Πολλοὶ ἐρωτοῦν τὸν ἑαυτὸν των: «Διατί τότε ὁλος ὁ κόπος τοῦ Σχολείου;»

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ λησμονῆ ὁ νεοβάπτιστος πρὸς παρηγορίαν του, ὅτι ὅλαι αἱ ἀπαραίτητοι γνώσεις δὲν προορίζονται δι' ἅμωσιν χρησιμοποιήσιν. Καὶ ἐὰν ἀκόμη ποτὲ δὲν παρουσιασθῆ περίπτωση νὰ γίνῃ χρῆσις αὐτῶν, ἢ ἀπόκτησις των, ἀπέβλεπε εἰς ἐγκυκλοπαιδικὴν μὲν ὁρμῶσιν, ποῦ εἶναι ἀπαραίτητον προσόν, τὸσον διὰ τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀτόμου, ὅσον καὶ διὰ τὴν γενικώτεραν ἀπόδοσιν τῆς δράσεώς του. Εἰς τὰς περισσότερας περιπτώσεις εἰς τὴν ζωὴν, ἀρκεῖ ἡ γνώσις τῶν τεσσάρων πράξεων τῆς ἀριθμητικῆς. Ἐν τούτοις ἢ ἀξία τῶν μαθηματικῶν, ὡς μέσου διὰ τὴν ὄξυνσιν τῆς κρίσεως, ποτὲ δὲν ἐτέθη ἐν ἀμφιβόλῳ.

Ἀμέσως ὅμως ἀντιλαμβάνεται ὁ πρῶν σπουδαστὴς μας καὶ τὴν διαφορὰν τῆς ἐργασίας μεταξύ Σχολείου καὶ ἐπιχειρήσεως.

Ἐνῶ ἡ ποικιλία, ἡ ἐναλλαγὴ εἶναι τὸ τίμημα τῆς σχολικῆς ἐργασίας, πρέπει τώρα νὰ ἀπαρηθῆ τὴν ἀντίληψιν ταύτην, ἐὰν ἀποβλέψῃ εἰς ἄλλο εἶδος ἀνταμοιβῆς. Κατανοεῖ ὅτι ἐπὶ τῆς ἐπαναλήψεως, ἐπὶ τῆς συνηθείας πρέπει νὰ ὁργανωθῆ ἡ ἐπιχειρηματικὴ καὶ ἰδιαίτερα ἡ βιομηχανικὴ ἐργασία.

Ὅτι πρέπει νὰ συνηθίσῃ εἰς τὴν μονοτονίαν τῆς ἐργασίας. Ἄν καὶ δὲν ἔλλειψαν, οὔτε λείπουν αἱ προσπάθειαι ὅπως ἡ ἐργασία γίνῃ τὸ δυνατόν ἐλκυστικὴ, ἢ πείρα ποῦ ἀπεκτήσῃ μέχρι σήμερον ἀπέδειξεν ὅτι, λόγῳ τοῦ καταμερισμοῦ καὶ τῆς ἐιδικεύσεως τῆς ἐργασίας, αἱ θεωρίαι ἐκείνων ποῦ ὠραματίσθησαν συνε-

χῆ ἀλλαγὴν ἐργασίας, δὲν συμβιβάζονται πρὸς τὴν εὐνοϊκωτέραν παραγωγὴν. Ἡ ἐργασία θὰ περιέχη ἀρκετὴν δόσιν μόχθου. Δὲν πρόκειται λοιπὸν πλέον ὁ σπουδαστὴς νὰ ἐνδιαφερθῆ διαρκῶς εἰς νέα πράγματα, ὅπως εἰς τὸ Σχολεῖον, ἀλλὰ νὰ παράγῃ, δηλαδὴ νὰ ἐκτελῆ πολλές φορές τὸ ἴδιον ἢ παρεμφερές ἔργον.

Αἱ λεπτομέρειαι χρειάζονται συγκέντρωσιν προσοχῆς εἰς στενὸν κύκλον δράσεως καὶ αὐτὸ κουράζει τὸν ἀρχάριον. Καὶ ἐδῶ ὁμως πλεονεκτεῖ τοῦ πρακτικοῦ συναδέλφου του. Λόγῳ τῆς εὐρείας μορφώσεώς του δὲν θεωρεῖ τὴν λεπτομέρειαν ὡς σκοπὸν, ἀλλὰ ὡς μέσον, ἀντιλαμβάνεται καλύτερα αὐτὴν ὡς μέρος μιᾶς εὐρυτέρας συνθέσεως καὶ τοιοῦτοτρόπως ἀποφεύγει τὸν ἐπαγγελματικὸν παραμορφισμὸν καὶ τὴν παραμέλυσιν τῆς οὐσίας χάριν τῶν τύπων.

Ἄλλὰ καὶ ἄλλαι διαφοραὶ σιγά-σιγά ἀποκαλύπτονται.

Εἰς τὴν ζωὴν, τὰ προβλήματα παρουσιάζονται πάντοτε πολὺ-πλευρα, ὡς ἐξισώσεις μὲ πολλοὺς παράγοντας.

Καὶ ἐνῶ εἰς τὸ Σχολεῖον τὸ πρόβλημα, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Καθηγητοῦ ἀναλύεται εἰς τὰ συστατικά του μέρη καὶ μελετᾶται διαδοχικῶς καὶ μὲ ἡσυχίαν, εἰς πρᾶξιν πρέπει μόνος καὶ ταχέως νὰ διαβλέψῃ καὶ νὰ προκρίνη, πολλές δὲ φορές ἡ ἐπιτυχία ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ὀρθὴν ἢ λανθασμένην διάγνωσιν. Ἡ καλυτέρα λύσις μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι καὶ ἡ ἰδεώδης ἀπὸ λογικῆς ἢ τεχνικῆς ἀπόψεως, ἀλλὰ ἐκείνη τὴν ὁποῖαν ἐπιβάλλει ὁ ἐπικρατέστερος παράγων.

Ἐξ ἄλλου ἐνῶ εἰς τὸ Σχολεῖον ζητεῖται ἀπὸ τὸν σπουδαστὴν νὰ ἀφομοιώσῃ γνώσεις ταχέως, ἢ ἐπιχειρήσῃ ἀπαιτεῖ ἀπὸ αὐτὸν νὰ ἐνεργῇ ταχέως. Ἐδῶ ἔχει πλήρη ἐφαρμογὴν τὸ ρητὸν «ὁ χρόνος εἶναι χρῆμα». Δὲν ὑπάρχει πολλές φορές καιρὸς διὰ βραδείαν σκέψιν. Ἡ ἀπόφασις πρέ-

πει νὰ ληφθῆ ἀμέσως, ἄλλως εἶναι ἀργά. Ἄλλὰ καὶ ὁ ρυθμὸς τῆς ἐργασίας εἶναι πολὺ ἐντατικώτερος. Ὁρισμένοι ἐργασίαι πρέπει νὰ γίνουσι εἰς ὀρισμένον χρόνον καὶ δικαιολογίαι ἀναβολῆς δὲν ἰσχύουσιν.

Ὁ Taylor διέβλεπε καὶ δύο ἄλλας δυσκολίας κατὰ τὴν προσαρμογὴν τῶν σπουδαστῶν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς βιοπάλης:

1) Τὴν ἐλευθερίαν, ποὺ ἀπολαμβάνουσι οἱ σπουδαστοὶ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς φοιτήσεως των καὶ ἡ ὁποία ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν πειθαρχημένην δρᾶσιν τῆς ἐργασίας εἰς τὴν ἐπιχείρησιν.

2) Τὴν συνήθειαν τῶν σπουδαστῶν νὰ θεωροῦν μιαν εὐλογόφαν ἢ δικαιολογίαν, ὡς ἰσοδύναμον πρὸς θετικὸν ἀποτέλεσμα, ἐνῶ εἰς τὴν πρᾶξιν μόνον τὰ ἀποτελέσματα λογαριάζονται.

Τέλος μέσα εἰς τὴν ἐπιχείρησιν θὰ ἔλθῃ ὁ ἀπόφοιτος εἰς τὴν πρώτην πραγματικὴν ἐπαφὴν μὲ τὸν ἀνθρώπινον παράγοντα: τοὺς συναδέλφους τοὺς, τοὺς κατώτερούς του, τοὺς Προϊσταμένους τοὺς.

Εἰς τὸ Σχολεῖον δὲν εἶχε οὔτε τὸν κατάλληλον χρόνον, οὔτε τὴν ὥριμον κρίσιν ἵνα ἀντιληφθῆ πλήρως τὰς ἀδυναμίας καὶ τὰς δυνατότητας τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως.

Ἐδῶ θὰ γνωρίσῃ τὴν ἀμάθειαν, τὴν πρόληψιν, τὴν ἀδιαφορίαν, τὸν φθόνον, τὰς μικροραδιοურγίας, ἀκόμη καὶ τὴν ἀδικίαν καμμίᾳ φορά. Ἐκ παραλλήλου ὁμως θὰ ἀνακαλύψῃ τὰ ἀγνά λαϊκὰ αἰσθήματα, τὴν συναδελφικὴν φιλίαν, τὴν ἐπαγγελματικὴν συνείδησιν, τὴν ἀλληλεγγύην καὶ τὰς θυσίας, χάριν μιᾶς κοινῆς ἰδέας.

Θὰ διοικηθῆ καὶ ἐὰν εἶναι ἀξιὸς θὰ διοικήσῃ καὶ οὕτω θὰ ἴδῃ ποῖαν καὶ πόσῃ σημασίαν ἔχει ὁ ψυχολογικὸς παράγων, ὁ ἀτομικὸς καὶ ὁ ὁμαδικός.

Καὶ ἐνῶ ὁ ἀρχάριος εἰσερχόμενος εἰς τὴν ἐπιχείρησιν αἰσθάνεται τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀσφυκτι-

ᾠντα καὶ ἀνεργάτιστον, νέοι ὀρίζοντες παρατηρήσεων, τοὺς ὀποίους δὲν ἐφαντάζετο, ἀνοίγονται πρὸ αὐτοῦ.

Ἴδου στάδιον διὰ νέαν μάθησιν, ἐναλλαγὴν τῆς ἐργασίας καὶ διοχέτευσιν τῶν παραγωγικῶν του δυνάμεων. Δὲν ὑπάρχει ἐργασία, ὅσονδήποτε ἀπλή καὶ ταπεινὴ καὶ ἂν εἶναι, πού νὰ μὴ ἐγκλείη ἐνδιαφέρον καὶ νὰ μὴν εἶναι ἐπιδεκτικὴ βελτιώσεως. Εἰς τὴν ζωὴν, ἡ τελευταία λέξις ποτὲ δὲν λέγεται.

Ὁ πατὴρ τῆς Ὀργανώσεως, ἐκῆρυττεν ὅτι καὶ ἡ πλέον στοιχειώδης χειρωνακτικὴ ἐργασία εἶναι ἀξία ἐπιστημονικῆς παρατηρήσεως, ὁ δὲ πειραματισμὸς τοῦ συνεργάτου του Gilbert διὰ τὴν αὐξησὴν τῆς ἀποδόσεως τῶν κτιστῶν εἶναι κλασσικὸν παράδειγμα τοῦ τί δύναται νὰ παράγῃ ἡ ἐπὶ τῆ βάσει τῆς ἐπιστημονικῆς μεθόδου ἐπίδοσις.

Ὅσον εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας προσδίδει ἀγύλην εἰς τὸν ἐπιδιδόμενον εἰς αὐτήν, ἄλλο τόσον ἀληθὲς εἶναι ὅτι καὶ ὁ ἐργαζόμενος ἐάν γνωρίζῃ καὶ θέλῃ, λαμπρύνει τὴν ἐργασίαν του.

Ἐάν ὁ σπουδαστὴς δὲν θεωρήσῃ καμμίαν ἐργασίαν ὡς ἀνάξιαν τῶν σπουδῶν του, ἐάν θελήσῃ νὰ ἐνδιαφερθῇ εἰς κάθε τί πού θὰ τοῦ ἀνατεθῇ καὶ ἀφοσιωθῇ εἰς αὐτὸ μὲ τὴν καρδιά του, τότε καὶ τὴν ἀπασχόλησίν του θὰ καταστήσῃ πλέον εὐχάριστον καὶ θὰ ἀποδείξῃ ὅτι εἶναι ἀξίος καλυτέρας τύχης. «Γιὰ νὰ γίνῃ κανεὶς καλὸς καπετάνιος, πρέπει νὰ ἔχῃ κάμει πρωτύτερα αὐτῆς».

Καὶ ἐάν δὲν πρόκειται νὰ ἐπιτύχωμεν εἰς ὅλα, μπορεῖ ὅμως ὁ καθένας μας νὰ ἐπιτύχῃ εἰς κάτι.

Μὲ τὸ πρόβλημα τῆς καλυτέρας καὶ κατὰ συνέπειαν πλέον ἀποδοτικῆς χρησιμοποιήσεως εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς σπουδασάσης νεολαίας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ κατασπαταλῶνται (διὰ τῆς ἀπογοητεύσεως ἢ τῆς ἀχρησίας)

πολύτιμοι γνώσεις, ὁ ἐνθουσιασμὸς καὶ ἡ νεανικὴ ἀλκή, ἀπασχολοῦνται καὶ αἱ πλέον προοδευτικαὶ ἐπιχειρήσεις καὶ τὸ Σχολεῖον.

Αἱ ἐπιχειρήσεις σήμερον παρὰ ποτὲ ἄλλοτε, χρειάζονται περισσότερο εὐσταθῆ καὶ ἐπιστημονικῶς κατηρτισμένα στελέχη. Ἐάν εἰς τὴν ὥριμον ἡλικίαν ἀνήκει ἡ καθοδήγησις καὶ ἡ διοίκησις, εἰς τὴν ἀξίαν νεότητα πρέπει νὰ ἀνατίθεται βαθμηδὸν ἡ διεύθυνουσα ἐκτέλεσις.

Δεδομένου ὅτι εἰς τὴν παρούσαν κατάστασιν τῶν ἐπιστημονικῶν μας γνώσεων οὔτε τὰ πορίσματα τῆς ψυχοτεχνικῆς, οὔτε τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ παρέχουν ἐν πᾶσι εὐσταθὲς ἔδαφος κρίσεως, αἱ προηγουμένης ἀντιλήψεως ἐπιχειρήσεις, προκειμένου ἰδίως περὶ φυτωρίου μελλόντων στελεχῶν, χρησιμοποιοῦν τὸ σύστημα τῆς μαθητείας, ὑπὸ ἀνανεωμένην μορφήν.

Διὰ δύο σκοπούς: καὶ πρὸς κατατόπισίν των καὶ πρὸς προσαρμογὴν τοῦ νέου προσλαμβανομένου.

Αὕτη θεωρεῖται ὡς μία κανονικῶς ἀμειβομένη, μεταβατικὴ περίοδος ἀπὸ τῆς ἐργασίας τοῦ Σχολείου εἰς τὴν πραγματικὴν ἐργασίαν.

ὑπὸ καθωρισμένην καθοδήγησιν, κατὰ τὴν ὁποίαν παραπλευρῶς πρὸς τὴν ἀντίληψιν ὅτι ὁ ἀρχάριος ἔχει ἐλευθερίαν νὰ μανθάνῃ, ἐμπεδώνεται ἡ ἰδέα ὅτι πρωτίστως ὀφείλει νὰ ἐργασθῇ, ὁ μαθητευόμενος διέρχεται διὰ τῶν κυριωτέρων Ὑπηρεσιῶν τῆς ἐπιχειρήσεώς του. Τοιοῦτοτρόπως οὗτος ἐξοικειώνεται πρὸς τὰς συνθήκας καὶ λεπτομερείας τῆς ἐργασίας, ταῦτοχρόνως ὅμως ἀποκτᾷ καὶ μίαν συνθετικὴν εἰκόνα τοῦ ὅλου μηχανισμοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ ἀφοσιωθῇ.

Ἡ μέθοδος αὕτη, φυσικῶς περιωρισμένης χρονικῆς διάρκειας,

θεωρείται συμφέρουσα και διά την επιχείρησιν. Ἡ ἀρχικὴ βραδύτης ἀποδόσεως, ἀντισταθμίζεται μὲ τὸ παραπάνω ἀπὸ τὴν ἐντὸς ὀλίγου ἠδξημένην ποσοτικὴν καὶ ποιοτικὴν ἀπόδοσιν, τοῦ τοιοῦτοτρόπως ἐκπαιδευθέντος ἀρχαρίου.

Δυστυχῶς ἡ μέθοδος αὐτὴ εἰς τὴν χώραν μας δὲν ἔτυχεν ἀκόμη εὐρείας ἐφαρμογῆς καὶ ἀπαιτεῖ ἐκ μέρους τῶν ἰθυόντων προοπτικὴν εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὸν χειρισμὸν τῶν προβλημάτων, ποὺ σχετίζονται μὲ τὸ προσωπικὸν τῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἄλλὰ καὶ τὸ Σχολεῖον, δὲν ἔμεινε ξένον πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὰς τάσεις τῆς συγχρόνου ζωῆς.

Εἰς τὰς ἀρχὰς δειλὰ, ἔπειτα πλέον ἀποφασιστικὰ ἐπλησίασε καὶ τοῦτο πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν καὶ τὴν πράξιν. Χωρὶς βεβαίως νὰ φαντασθῆ ὅτι ἡ πάλαιονα καὶ συνεχῶς ἐξελισσομένη οἰκονομικὴ ζωὴ εἶναι δυνατόν νὰ μελετηθῆ κατὰ βάθος καὶ πλάτος εἰς τὸ τεχνητὸν περιβάλλον τοῦ σχολικοῦ Ἐργαστηρίου, προσπαθεῖ νὰ συμπληρώσῃ τὴν θεωρητικὴν ἀνάπτυξιν διὰ τῆς μελέτης ζωντανῶν περιστατικῶν τῆς ζωῆς τῶν ἐπιχειρήσεων. Διὰ θεμάτων, ὅπου ὠρισμένα πραγματικὰ γεγονότα ἐξετάζονται συνοφασμένα ἀπὸ ὄλας τὰς πλευράς (οἰκονομικὴν, νομικὴν, λογιστικὴν, μαθηματικὴν, ψυχολογικὴν, κοινωνικὴν) καὶ εἰς τρόπον ὥστε ἡ αὐτενέργεια καὶ ἡ κρίσις τῶν σπουδαστῶν νὰ παίξῃ πρωτεύοντα ρόλον.

Εἶναι ἡ λεγομένη «περιπτωσιακὴ μέθοδος», ἡ ὁποία τὸ πρῶτον ἐφημέρησθη εἰς τὴν νομικὴν ἐπιστήμην καὶ ἀπέδωκεν ἀξιολόγους καρπούς, ἧτις ὅμως δὲν πρέπει νὰ συγχέεται πρὸς τὰς συν-

δουασμένας φροντιστηριακὰς ἀσκήσεις.

Βεβαίως εἰς τὴν ἐπιστήμην μας, ὅπου ἡ προηγμένη οἰκονομικὴ ζωὴ δὲν διέπεται ἀπὸ ἀναλλοιώτους χρονικοὺς καὶ τοπικοὺς νόμους, ἀλλὰ ἀπὸ ἐλαστικώτερους τοιοῦτους, οἱ ὁποῖοι καλοῦνται τάσεις ἢ κανόνες, τὸ «προηγούμενον», ὡς μέτρον μελλοντικῆς προβλέψεως δὲν ἐνέχει τὸ ἀπόλυτον, ὅπως εἰς τὰς θετικὰς ἐπιστήμας.

Ἐφ' ὅσον ὅμως τὸ Σχολεῖον ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του δὲν δύναται νὰ διδάξῃ ὄλα, τοῦλάχιστον πρέπει νὰ μεταδόσῃ τὸν τρόπον τῆς μαθήσεως, δηλαδὴ νὰ κάμῃ τοὺς σπουδαστὰς νὰ ἐνδιαφερθοῦν εἰς μελέτας, μὲ τὰς ὁποίας μέχρι τώρα δὲν ἀπησχολήθησαν. Πρέπει νὰ χορηγήσῃ τὸ πλαίσιον ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ ἐναποτεθοῦν αἱ ἰδέαι καὶ αἱ παρατηρήσεις των, νὰ τοὺς διδάξῃ μίαν ὀρθὴν μέθοδον ἐργασίας καὶ νὰ ἐκκολάψῃ μίαν νοσηρίαν, χάρις εἰς τὰς ὁποίας θὰ δυνηθοῦν νὰ λύσουν ἐπιτυχῶς τὰ πολυποικίλα προβλήματα, τὰ ὁποῖα ἡ καθημερινὴ ζωὴ θὰ θέσῃ πρὸ αὐτῶν.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τείνει ἡ ἀρχίσασα προσπάθεια στενωτέρας συνεργασίας μεταξὺ θεωρίας καὶ πράξεως, ἂν ποτὲ δύναται νὰ ὑποστηρικθῆ ὅτι ταῦτα ὀφίστανται χωρισμένα.

Ἡ θεωρία ἐκ τῆς πράξεως συνάγει τὰ πορίσματά της καὶ ἡ πράξις εἶναι θεωρία εἰς τὴν ἐφαρμογὴν.

Ἄν ἡ μία διαψεῦση τὴν ἄλλην, τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ ἐγινε κακὴ συναγωγὴ τῶν πορισμάτων τῆς πράξεως ἢ κακὴ ἐφαρμογὴ τῶν κατευθύνσεων τῆς θεωρίας.

(*Ἐκδοσις ὑπ' ἀριθ. 3]1948)



"ΤΑ ΝΕΑ
ΤΗΣ ΑΣΒΣ,"

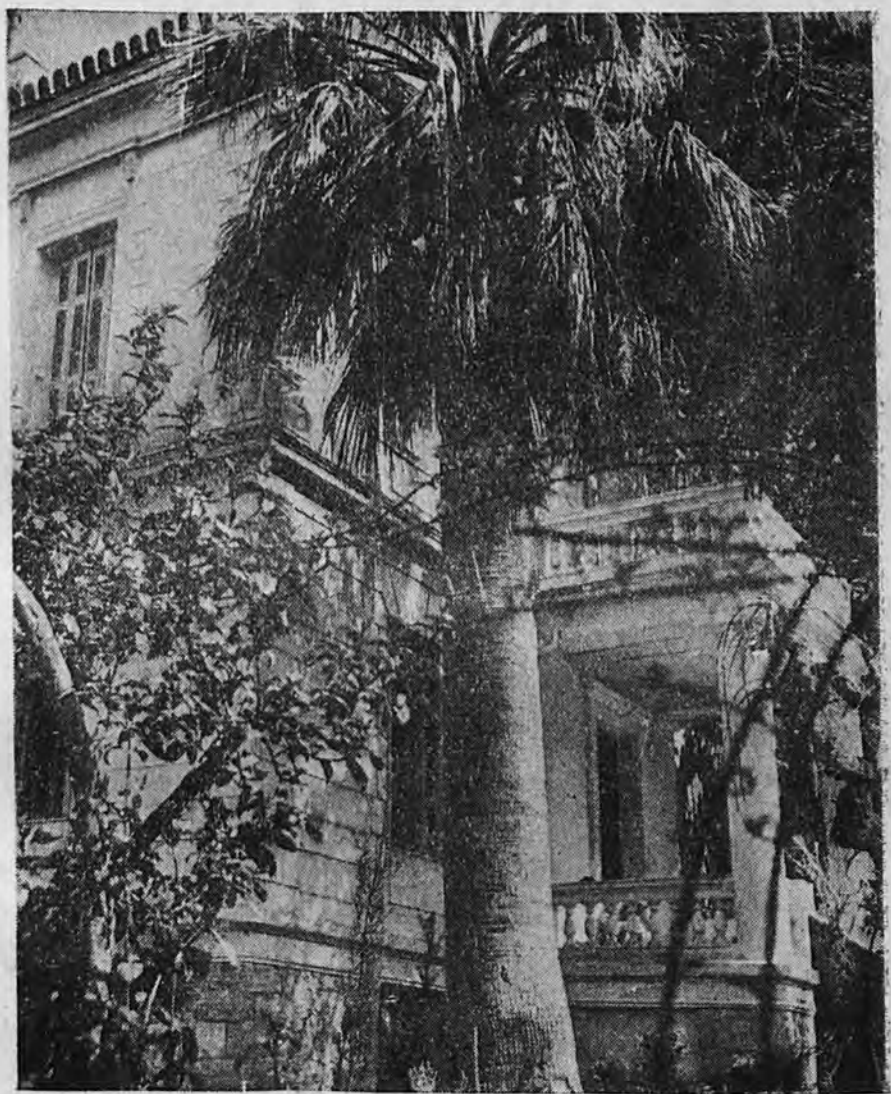
ΤΕΥΧΟΣ 80v

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΝ
ΛΕΥΚΩΜΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ
ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑ-
ΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ἀνατυποῦμεν ὑπὸ τύπον «Φωτογραφικοῦ Λευκώματος» σειρὰν φωτογραφιῶν αἱ ὁποῖαι ἔχουν δημοσιευθῆ εἰς προηγουμένας ἐκδόσεις τῆς Σχολῆς κατὰ παράκλησιν πολλῶν νέων σπουδαστῶν μας, δεδομένου δὲ ὅτι τὰ κλισέ τῶν φωτογραφιῶν ὑπῆρχον εἰς τὸ Ἀρχεῖον τῆς Σχολῆς.

Ἡ Σχολὴ ἐπιθυμοῦσα ν' ἀναπτύξῃ τὸ «φωτογραφικὸν πνεῦμα» μεταξὺ τῶν σπουδαστῶν της προεκήρυξε διὰ τὸ τρέχον Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος δύο βραβεῖα ἐκ δραχυῶν 500 δι' ἕκαστον: α) διὰ τὴν καλυτέραν καὶ πληροστέραν συλλογὴν φωτογραφιῶν τῆς σχολικῆς μας ζωῆς καὶ β) διὰ τὰς τρεῖς καλύτερας φωτογραφίας ἐφ' ὅσον διαπιστοῦται ὅτι αὐταὶ ἔχουν ληφθῆ παρὰ σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς].



Τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κύπρου 43 κτίριον τῆς Σχολῆς.

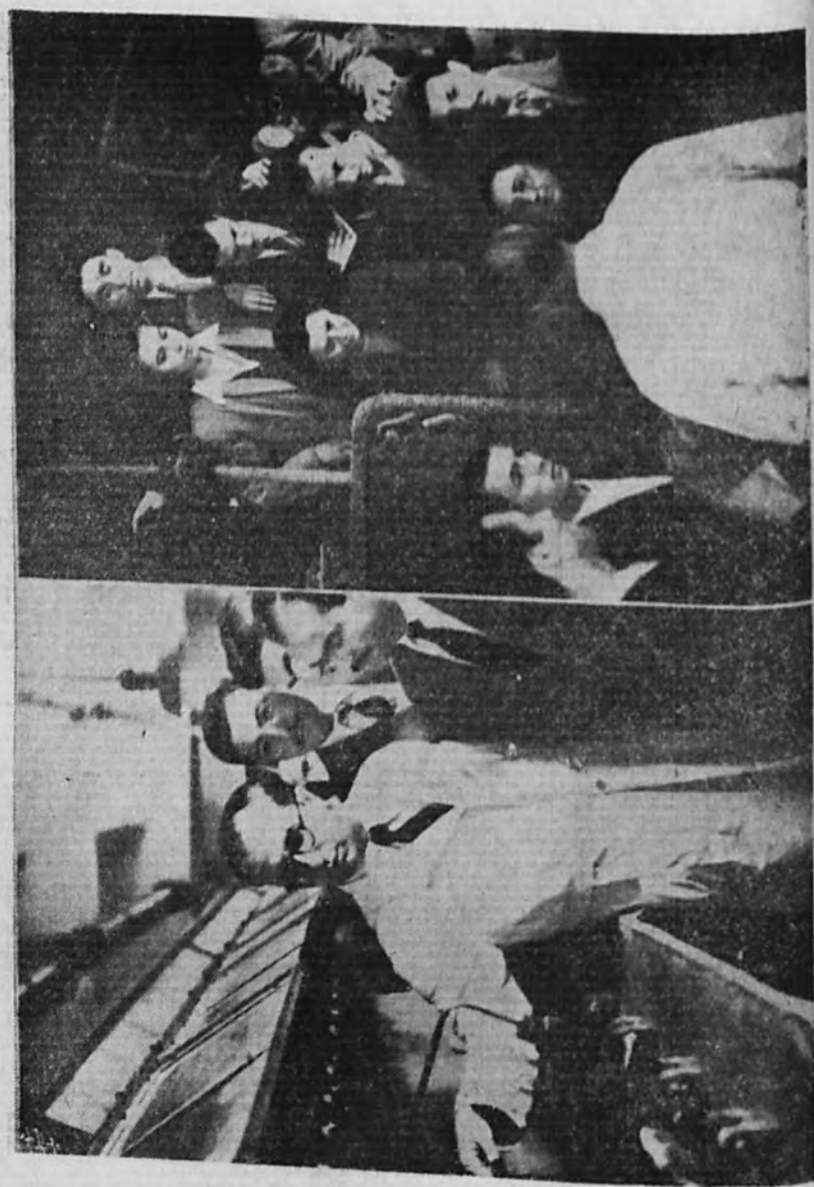




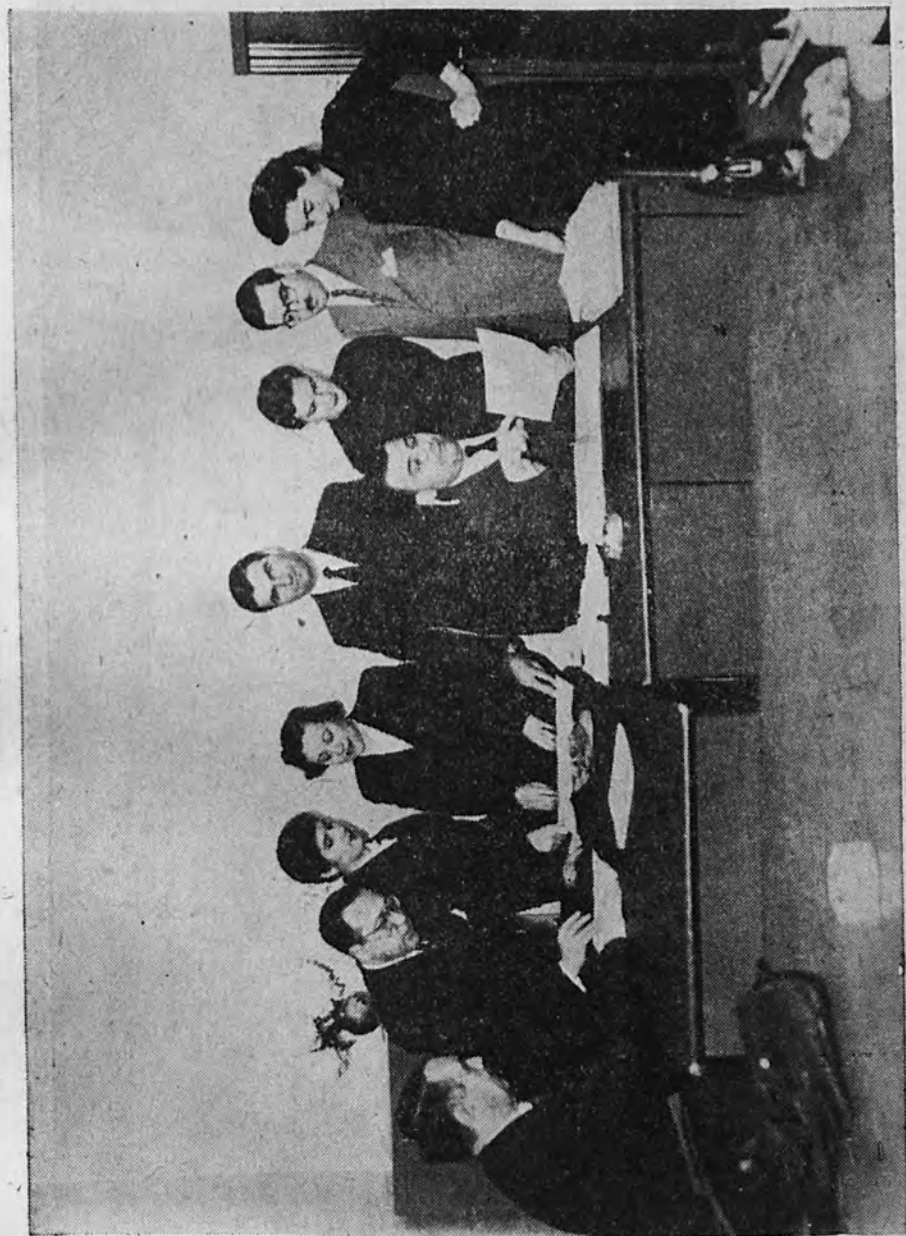
Ὁ πρῶτος Πρόεδρος τῆς Σχολῆς ἀείμνηστος
ΕΠΑΝΕΙΩΝΑΣ ΑΓΙΛΑΟΣ



Ο άειμνηστος Β' Πρόεδρος τῆς Σχολῆς
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΝΤΖΙΑΣ



"Entourage" etc. "Entourage".



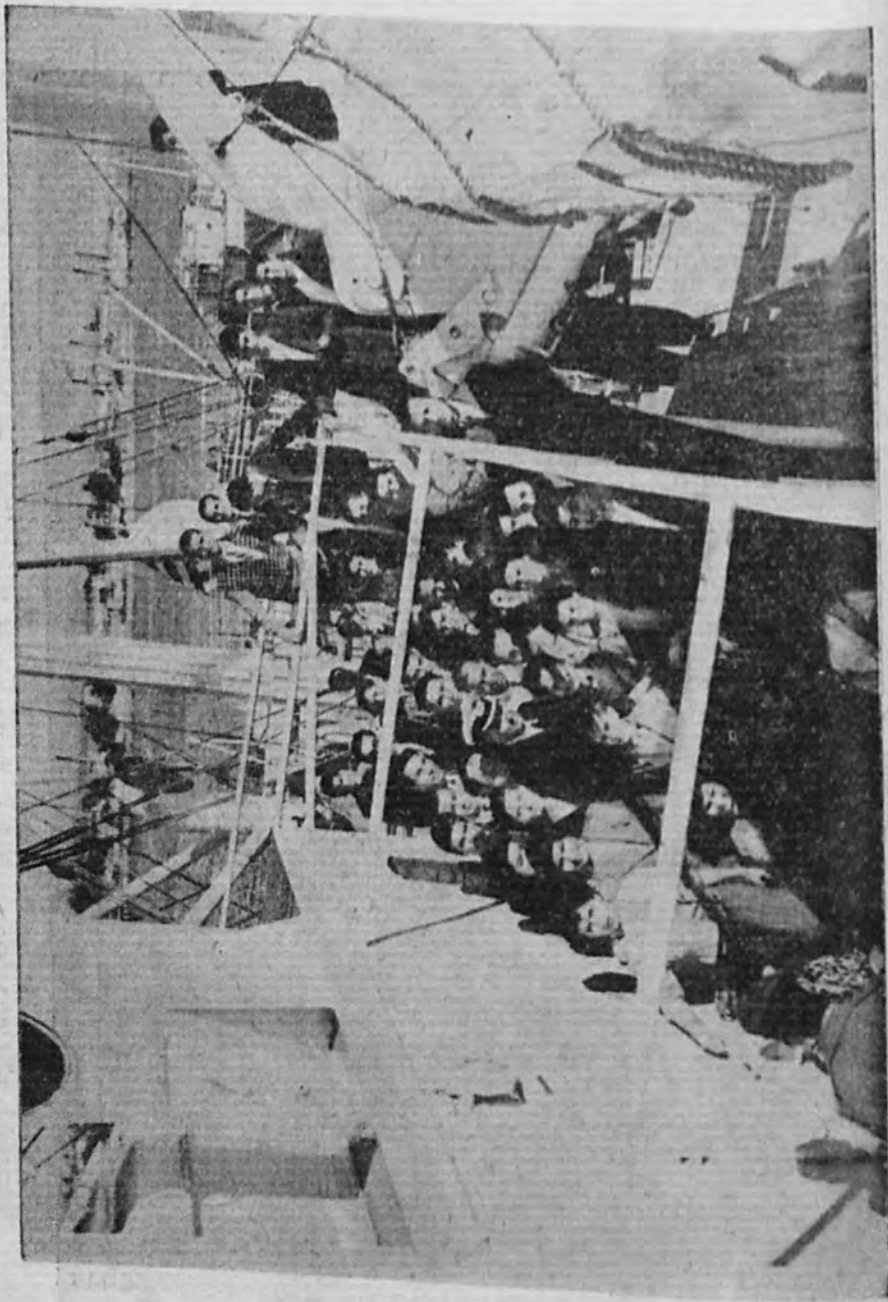
Οί συνεργάται του Γραφείου^{των} Ερευνών.



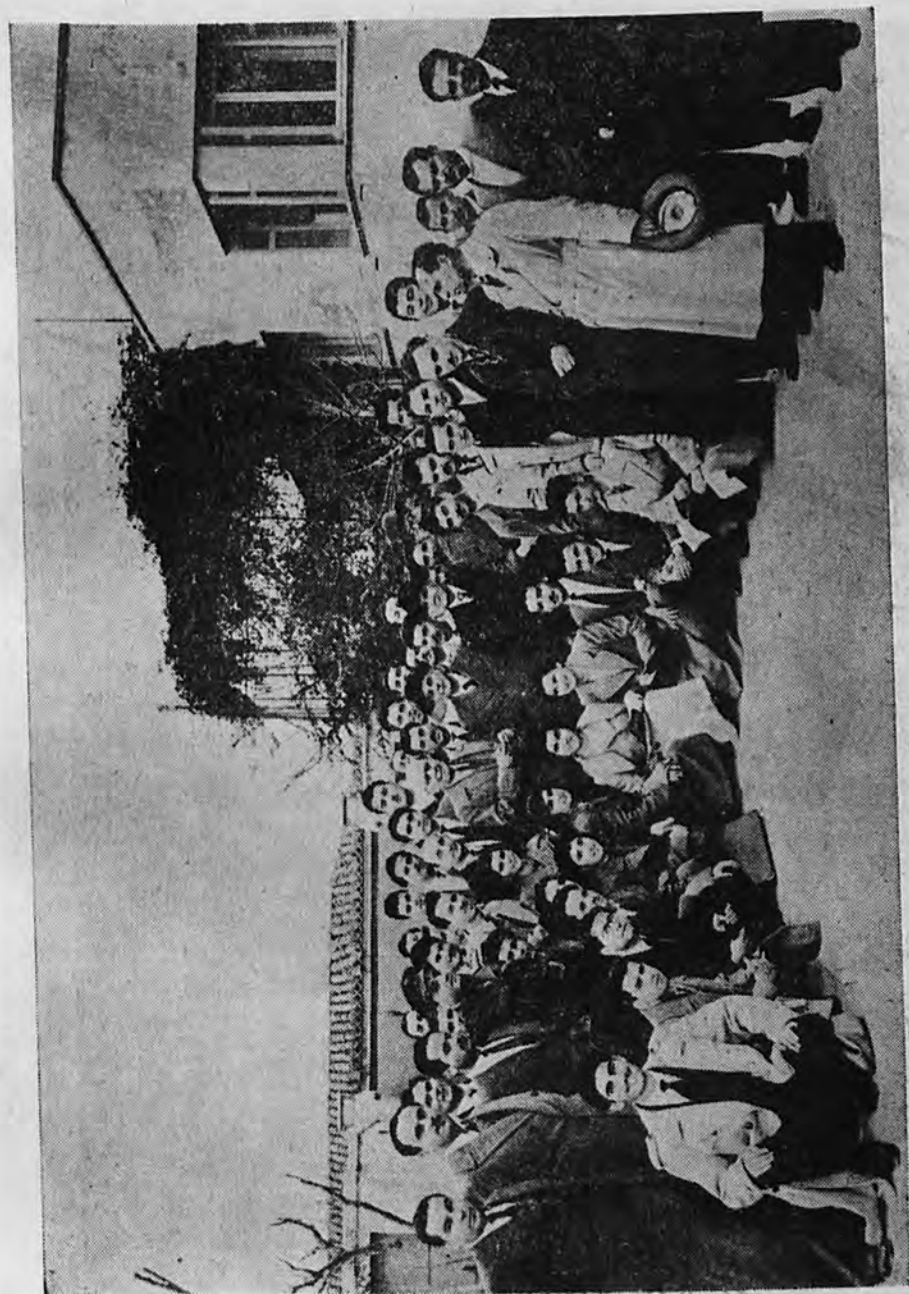
Генералъ и офицеры въ ресторанѣ.



Ἐπισκεψίς τῶν σπουδαστῶν τοῦ Γ' ἔτους εἰς τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον Πειραιῶς.

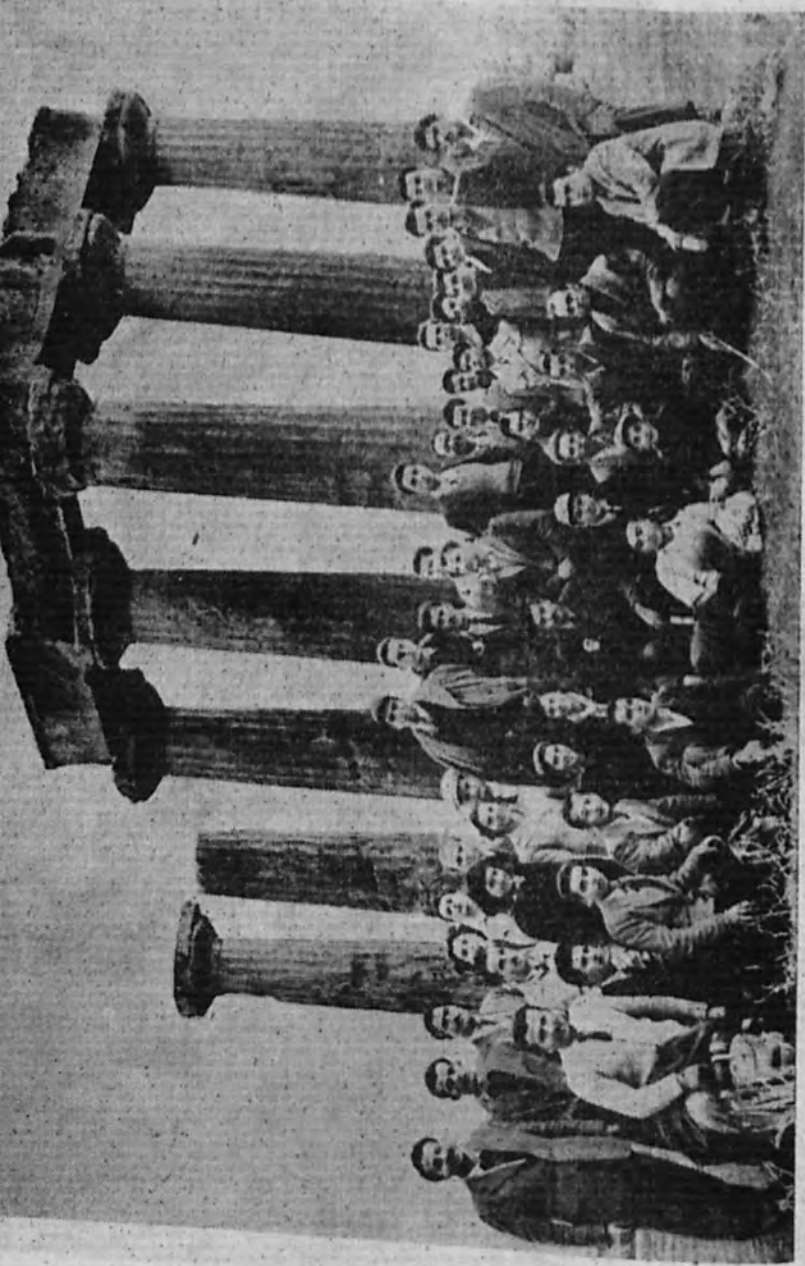


Ἐπίσκεψις σπουδαστῶν εἰς τὸ ἐν Ἑλευσίνι ἑλλημενισμένον πλοῖον
τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς ἀπορίας



Ἐπίσκεψις τοῦ Ἐργοστασίου τῆς Α. Ε. «Ἀλέξανδρος Σ. Δεσύλλας»





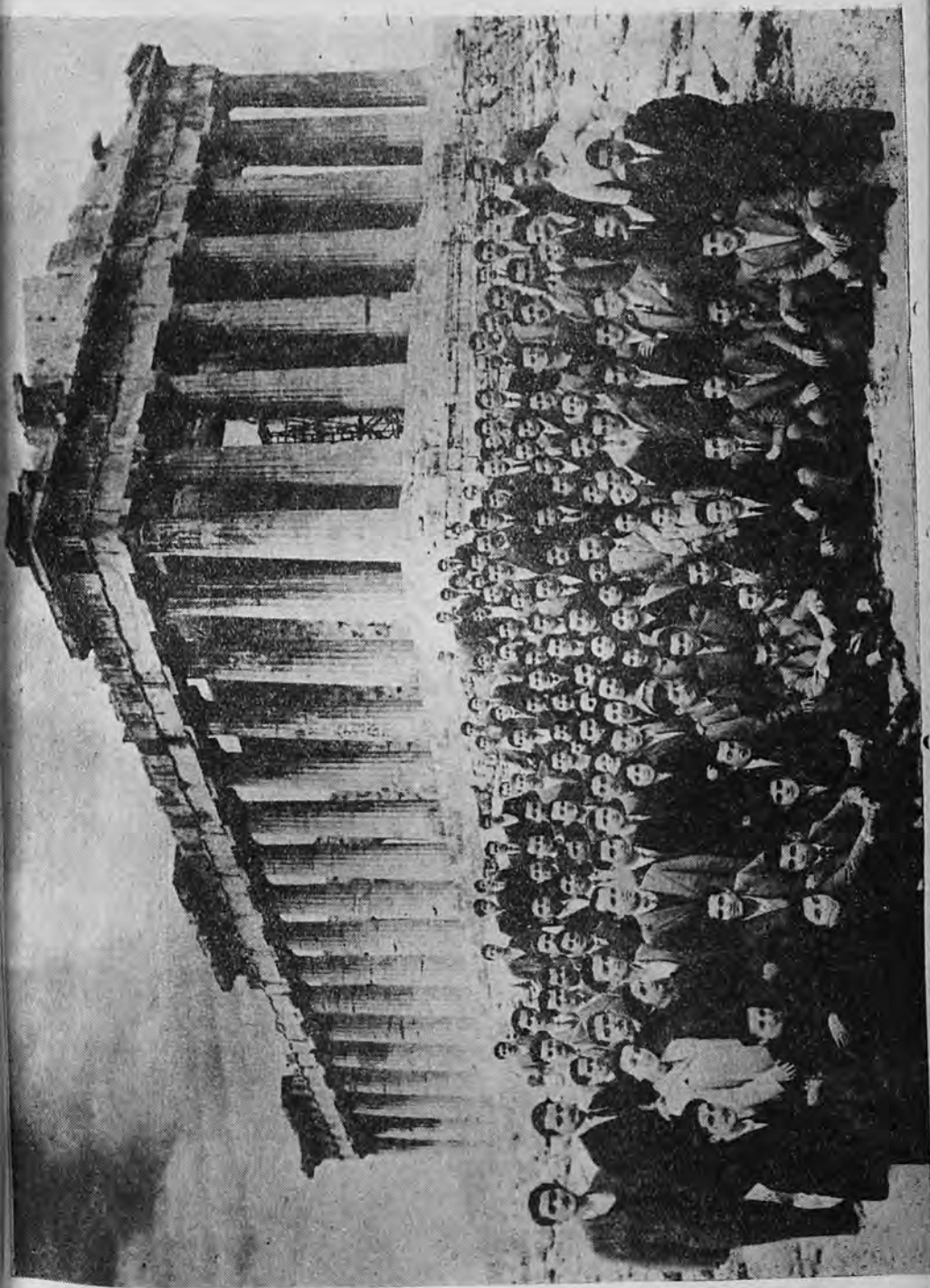
Ἐκδρομὴ σπουδαστῶν εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἀφαιας



Ο Καθηγητής κ. Ι. Danty-Lafrance με Καθηγητές και Σπουδαστές της Σχολής



Ἐπιτόμιον μᾶθημα εἰς Ἐργοστάσιον

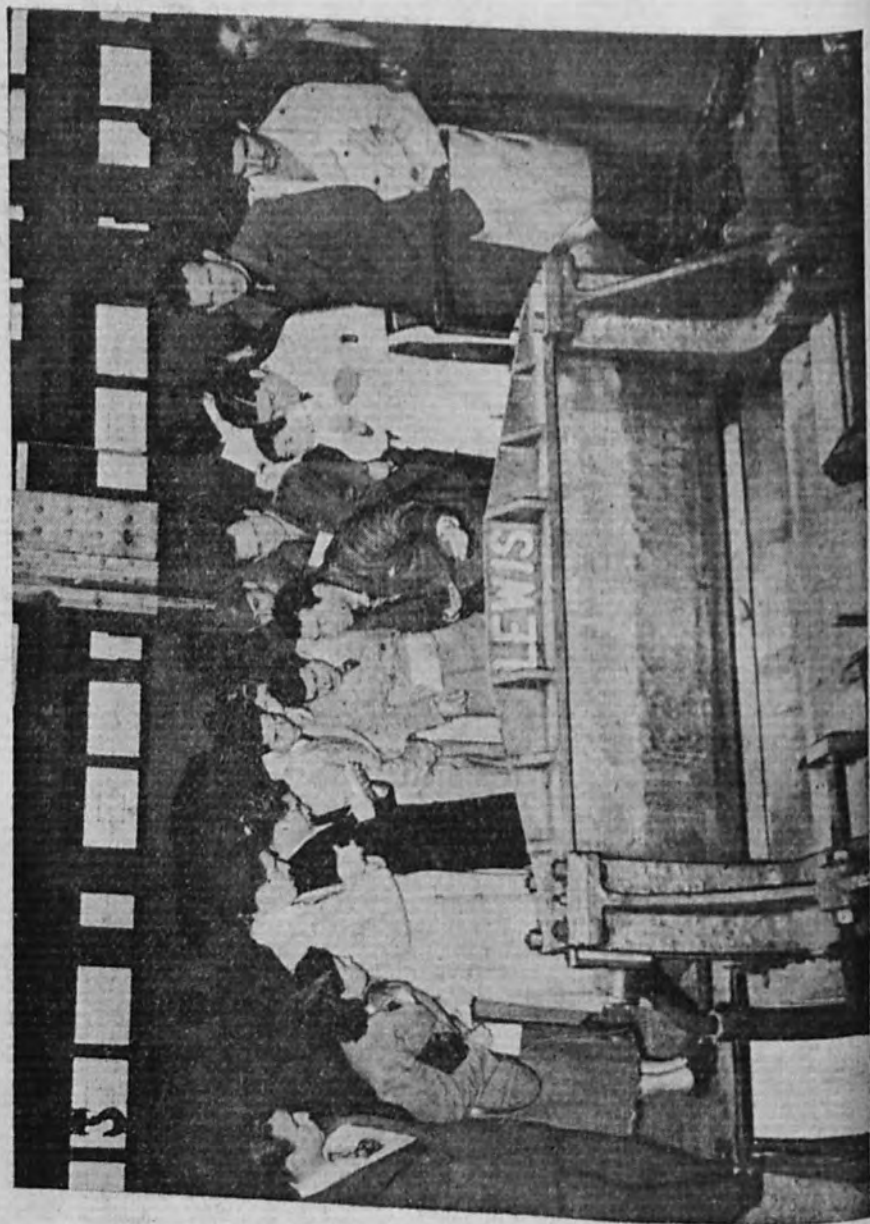




Ἄκροατήριον Διαλέξεως



Ἐπίσκεψις εἰς τὸ Βυζαντινὸν Μουσεῖον



Ἐπιτόμιον μόνημα εἰς Ἐργαστήριον



Καθηγηται της Σχολης





Πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς

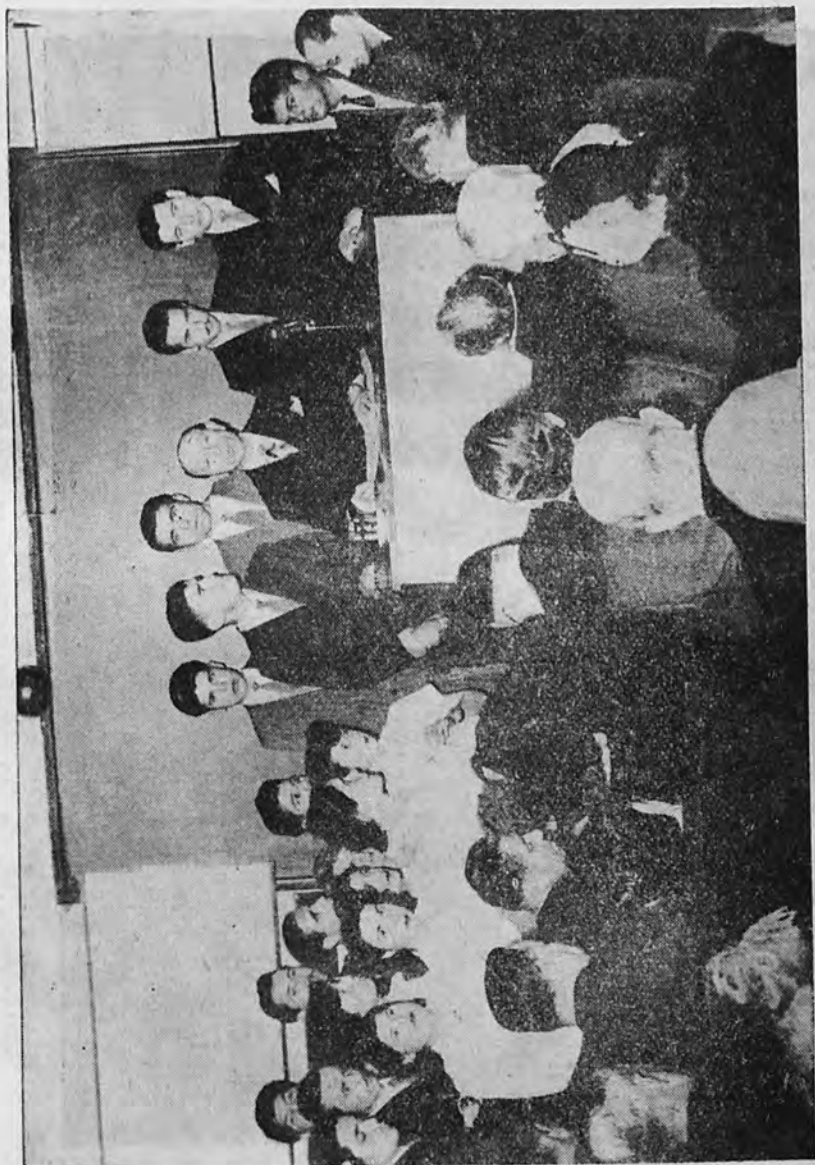




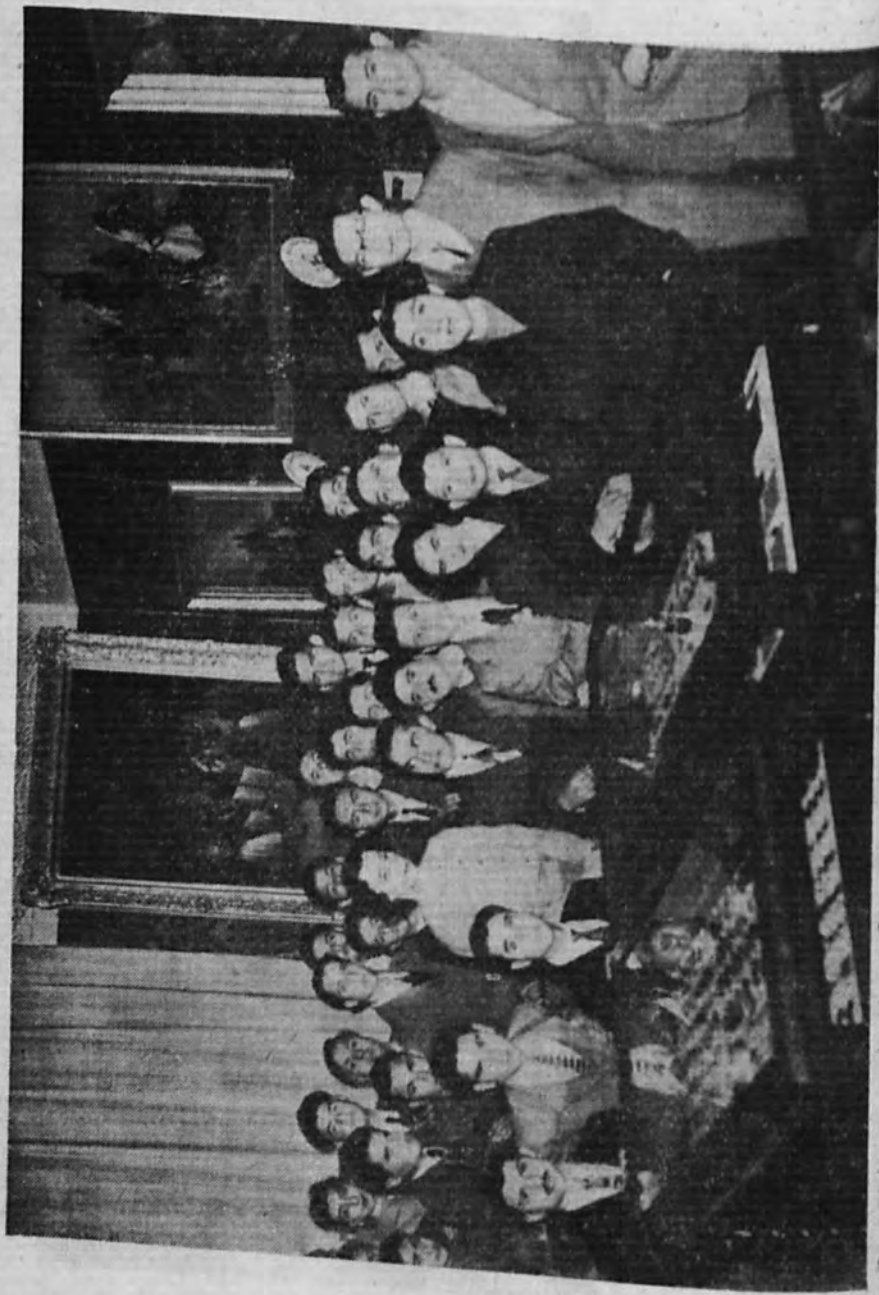
Μετεκπαιδευόμενοι αξιωματικοί



"Ομηλος σπουδαστριών τῆς Σχολῆς



Πανηγυρισμός της 25ης Μαρτίου



Συγκέντρωσις ἐπὶ τὴν Γενικὴν Ἐνομοσπονδίαν τῶν Γεωργικῶν Ἑταιρειῶν

Διευθυντής τοῦ περιοδικοῦ
ΕΥΑΓΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ
Ὁδὸς Ἰώνων 26
Ἐπιμελήτρια τῆς ὕλης
Φ. ΝΗ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

1. Louis Danty-Lafrance: Μήσεις εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Ὀργάνωσιν 2. Ἡ σύγχρονος μορφή τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας.
3. Ed. Landauer: Συστηματικὴ ἐξέτασις τῆς οἰκονομικῆς ἀξίας μιᾶς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως.
4. American Institute of Accountants. Οἱ ἔλεγχοι ὑπὸ τῶν ὀρκωτῶν Λογιστῶν τῆς Ἀμερικῆς.
5. M. S. Rodrigues. Οἱ συντελεσταὶ τῆς ἀμερικανικῆς παραγωγικότητος.
6. A. Smail. Ποῦ βαίνει ἡ ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις.
7. I. Χρυσόχοῦ. Στοιχεῖα Ὀργανώσεως Γραφείου, 8. Ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ τῶν ἐπιχειρήσεων, 9. Ὁ ἀνθρώπινος παράγων, 10. Ἡ ἐμπορικὴ ὀργάνωσις, 11. Βασικὰ θέματα ὀργανώσεως, 12. Βοηθῆμα α διὰ τὴν συστηματικὴν ἔρευναν τῶν ἐπιχειρήσεων, 13. Περιγραφικὴ ἀνάλυσις ὑποδειγματικῆς βιομηχ. ἐπιχειρήσεως, 14. Περιγραφὴ μιᾶς δρώσης ἐπιχειρήσεως, 15. Ὀργάνωσις τῶν Ἀγορῶν-Πωλήσεων-Διαφημίσεως, 16. Ὀργάνωσις μὲ ἀπλὰ λόγια, 17. Τὸ Γραφεῖον ἐγκέφαλος τῆς ἐπιχειρήσεως, 18. Ἀπὸ τὸ Σχολεῖον εἰς τὴν ζωὴν, 19. Ἡ πρόοδος εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν, 20. Τὸ πεδῖον δράσεως τῆς ἐπιστημονικῆς Ὀργανώσεως εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις, 21. Ἡ Τράπεζα ἀπὸ λογιστικῆς ἀπόψεως.
22. Σ. Παποῖωάννου Εἰσαγωγή εἰς τὰ Λογιστικὰ Πλάνα.
23. Ἐπιτροπῆς Μελέτης Λογιστικῶν Συστημάτων. Τὰ Λογιστικὰ Πλάνα (Τευχ. Α'.—Τὸ Αὐστραλιανὸν Λογιστικὸν Πλάνον).
24. Τεύχος Β — Τὸ Γαλλικὸν Λογιστικὸν Πλάνον
25. Δ'σφόρων. Λογιστικαὶ καὶ Ἐλεγκτικαὶ Ἀσκήσεις.
26. Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν: Βιβλιοκριτικὸν Δελτίον.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

1. Σκοποί κατευθύνσεις, μέθοδοι και Ιδανικά τῆς Σχολῆς
2. Ὅδηγός Σπουδαστοῦ
3. Ἀναλυτικόν Πρόγραμμα Μαθημάτων
4. Ἀποστολή καὶ Ὁργάνωσις τῆς Σχολῆς
5. Κανονισμὸς Εἰσαγωγικῶν ἑξετάσεων
6. Πρόγραμμα Ἔργασιῶν Ἀκαδημ. ἔτους 1951|1952
7. Πεπραγμένα Ἀκαδημ. ἔτους 1951|1952
8. Πρόγραμμα ἔργασιῶν Ἀκαδημ. ἔτους 1952|1953
9. Τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως
10. Πρόγραμμα Ἔργασιῶν Ἀκαδ. ἔτους 1953|1954
11. Ὅδηγός Σπουδῶν
12. Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς ἔτος Αον — 1948)1949
13. » » » Βον — 1949)1950
14. Περιοδικὴ ἔκδοσις «Σπουδαί» » Αον — 1990)1951
15. » » » Βον — 1951)1952
16. » » » Γον — 1952)1953
17. » » » Δον — 1953)1954
18. » » » Εον — 1954)1955
19. » «ΝΕΑ τῆς ΑΣΒΣ» » Αον — 1953)1954
20. » » » Βον — 1954)1955
21. Α' Δεκαήμερον Σπουδῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς

« Σ Π Ο Υ Δ Α Ι »

Διμηνιαία Ἐπιστημονικὴ Ἐπιθεώρησις
τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν
Ἐλεῦθερον ὄργανον ἐπιστημονικῆς ἑξετάσεως
τῶν προβλημάτων τῆς Χώρας

Ἐτησίᾳ συνδρομὴ 100 δραχμαὶ

Τά Νέα τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Ν Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α ΕΝΑΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΝ

Ἐναρκτήριοις λόγος εἰς τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως (Στρ. Κ. Παπαϊωάννου).—Ἡ Ἐθνικὴ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ νέα ὀργάνωσίς της (L. Shapiro).—Δειγματοληψία κατὰ στρώματα (Κ. Α. Ἀθανασιάδου).—Ἡ Κοινωνικὴ Στατιστικὴ (Χρ. Εὐελπίδου).—Πληθυσμὸς καὶ οἰκονομία (Σ. Ἀγαπητίδης).—Ἡ Γεωργικὴ Στατιστικὴ (F. Rosenfeld).—Τὰ θεωρητικὰ καὶ πρακτικὰ προβλήματα τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ πραγματικοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος (Ε. Πανᾶ).—Ἐφαρμογαὶ τῆς μεθόδου τῶν δειγματοληψιῶν εἰς τὴν γεωργικὴν στατιστικὴν (F. Rosenfeld).—Αἱ μέθοδοι ἐκτιμήσεως τῶν παραμέτρων ἑνὸς νόμου πιθανότητων (Ε. Μαργαρίτη).—Ἡ ἀνάπτυξις τῶν βιομηχανικῶν ἐφαρμογῶν τῆς Στατιστικῆς ἐν Γαλλίᾳ (J. Mothes).

ΕΤΟΣ

B'



ΑΡΙΘ.

9

TO THE
MEMBERS OF THE
A. S. B. S.

THE
SECRETARY
OF THE
A. S. B. S.

THE
SECRETARY
OF THE
A. S. B. S.



1892

1892

THE
SECRETARY
OF THE
A. S. B. S.

Τὰ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ἔτος Β' 1954/5

Δραχμὴ 1

Τεύχος 9ον

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Τὸ παρὸν τεύχος εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὴν Στατιστικὴν. Εἶναι ἡ δευτέρα τῆς Σχολῆς προσφορά. Ἦδη αὕτη ἔχει ἀφιερώσει τὸ ΣΤ' τεύχος τοῦ ἐτέρου περιοδικοῦ τῆς ὀργάνου «ΣΠΟΥΔΑΙ» τοῦ Γ' ἔτους, δηλονότι τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1952 - 1953, ἐκ 200 σελίδων, εἰς μελέτας στατιστικὰς καὶ εἰς στατιστικὴν ἐπισκόπησιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1952.

Τὸ παρὸν τεύχος ἐκδίδεται ἐπὶ τῇ ἐνύρξει τοῦ Γ' ἐκπαιδευτικοῦ ἔτους τοῦ «Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαίδευσως» τῆς Σχολῆς μας καὶ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι τὸ νέον τοῦτο πνευματικὸν Ἴδρυμα, ἀφοῦ ἔδωσεν ἐπιτυχεῖς ἐξετάσεις κατὰ τὸ παρελθόν, θὰ ἀναγνωρισθῇ ὡς ἐπίσημος «Στατιστικὴ Σχολή».

Μὲ τὸ παρὸν τεύχος, ἡ Σχολὴ ἐπιδιώκει ἓνα σκοπὸν: νὰ προωθήσῃ καὶ νὰ προαγάγῃ τὰς στατιστικὰς σπουδὰς εἰς τὴν Χώραν μας καὶ νὰ πλουτίσῃ τὴν πτωχοτάτην, δυστυχῶς, Ἑλληνικὴν στατιστικὴν βιβλιογραφίαν.

Ἀποτελεῖ τοῦτο χρέος καὶ ἡ Σχολὴ εἶναι ὑπερήφανος διότι εἶναι εἰς θέσιν νὰ τὸ ἐκπληρώσῃ.

Η ΣΥΝΤΑΞΙΣ

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

Τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς κ. ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Ἄλλὰ μὲν τοι, ἔφη Σωκράτης, οὐδ' ἂν τὸν ἑαυτοῦ ποιοῦ οἶκον καλῶς τις οἰκήσειεν, εἰμὴ πάντα μὲν εἴσεται ὧν προσημαίνεται, πάντων δ' ἐπιμελόμενος ἐκπληρώσει. . . . εἰ οὖν ἐπιθυμῶμεν εὐδοκίμειν τι καὶ θαυμάζεσθαι ἐν τῇ πόλει, πειρώμεθα καταργάζεσθαι ὡς μάλιστα τὸ εἶδέναι ἃ βούλει πράττειν».

Ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν τιμὴν καὶ εὐχαρίστησιν, τὸ ὅτι μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ κηρύξω τὴν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Γ' Ἐκπαιδευτικοῦ Ἔτους τοῦ Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως τῆς Σχολῆς μας.

Πρέπει νὰ ἀνομολογηθῇ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ὅτι ἡ Στατιστικὴ— καὶ ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ ἀπὸ τοὺς δημοσίους καὶ ἰδιωτικούς Ὀργανισμούς, αἱ λαμπραὶ μας ἐξαιρέσεις ἐπιβεβαιοῦν ἀκόμη περισσότερον τὸν τόσον λυπηρὸν κανόνα— δὲν ἔτυχε τῆς δεούσης προσοχῆς, ὅπως δὲν ἔτυχε, κατὰ φυσικὸν λόγον, τοῦ πρῆποντος ἐνδιαφέροντος ἡ στατιστικὴ ἐκπαίδευσις.

Φοβοῦμαι ὅτι αἱ ἐλλείψεις αὐταὶ εἶναι συμφυεῖς πρὸς τὴν νοοτροπίαν τοῦ Νεοέλληρος, ἀδιαφοροῦντος διὰ τὴν ἀκρίβειαν, φοβουμένου τοὺς ἀριθμούς καὶ ἀγνοοῦντος τὴν βασικὴν πλέον ἀνάγκην τῆς ὀργανώσεως τῆς οἰκονομικῆς καὶ κρατικῆς λειτουργίας. Εἶναι τοῦτο φαινόμενον χαρακτηριστικὸν καὶ ἄξιον νὰ μελετηθῇ, διότι ἡ διαπίστωσις τῶν τυχόν ἀδυναμιῶν καὶ ἐλλείψεων δύναται ἀσφαλέστερον νὰ μᾶς ἀγάγῃ εἰς θετικὰ συμπεράσματα καὶ εἰς χρησίμους ὑποδείξεις διὰ τὸ τί δεόν νὰ πράξωμεν εἰς τὸν ἰδιωτικὸν καὶ δημόσιον βίον μας.

Τὸ θέμα ὀλίγον ξενίζει, διότι, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος, κατέστη ἔκδηλος ἡ ἀνάγκη καὶ κατεβλήθη προσπάθεια εἰς τὴν ἔρημωμένην ἀπὸ τὸν ἐθνικοαπελευθερωτικὸν ἔπαινον ἀγῶνα καὶ τὰ μετ' αὐτὸν γεγονότα Χώραν, πρὸς συλλογὴν στατιστικῶν πληροφοριῶν, διὰ τὴν ὀργάνωσιν μιᾶς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας. Τὸ ἔργον τοῦ Καποδίστρια— καὶ βραδύτερον τοῦ Μανσόλα— εἶναι λαμπρὰ τῶν ἀνωτέρω ἀποδείξεις.

Δὲν θέλω—καὶ δὲν εἶναι τοῦ παρόντος— νὰ ἐκθέσω τὰ αἴτια τῆς βραδείας τοῦ τόπου οἰκονομικῆς καὶ κατὰ συνέπειαν κοινωνικῆς καὶ δημοσίας ἀναπτύξεως. Εἰς μίαν πρωτόγονον ἀγροτικὴν οἰκονομίαν ἡ Στατιστικὴ ἦτο φυσικὸν νὰ ἀγνοῖται. Ἡ διδασκαλία τῶν ἀνευπνοῆς καὶ ἀνευ περιεχομένου ξηρῶν γραμματικῶν καὶ συντακτικῶν κανόνων, ἡ ὁποία ἐκυριάρχει εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν πολιτικὴν τῶν ἐπικρατούντων ὀπισθοδρομικῶν στοιχείων, ἦτο φυσικὸν νὰ ἐκτοπίζῃ τὴν θετικὴν μόρφωσιν.

Τὸ πρῶτον, νομίζω, ὅτι ἐδιδάχθη ἡ Στατιστικὴ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν ἀπὸ τὸν πρῶτον Καθηγητὴν τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας Ι. Α. Σοῦτσον. Ἐχῶ ὑπ' ὄψιν μου τὴν «Πλουτολογία» του, εἰς τὸν Β' τόμον τῆς ὁποίας (1885) ἐξετάζει, εἰς ἴδιον τμήμα, τὴν «Καταστατικὴν», ὡς ἀπεκάλει ὁ ἐν λόγῳ Καθηγητὴς τὴν Στατιστικὴν. Πολὺ βραδύτερον, ὁ καθηγητὴς Ἀνδρεάδης, εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ἠσχολεῖτο ἀκροθιγῶς μὲ τὴν Στατιστικὴν, τονίζων τὴν ἀξίαν της, ἀλλ' ἀποφεύγων συστηματικῶς νὰ τὴν διδάξῃ.

Ἐπωφελοῦμαι τῆς εὐκαιρίας αὐτῆς διὰ νὰ σημειώσω ὅτι ἡ Στατιστικὴ τὸ πρῶτον ἐδιδάχθη ὡς ἰδιαιτέρον μάθημα (1 ὥρα καθ' ἑβδομάδα) εἰς τὸ πρωτοποριακὸν αὐτὸ Ἴδρυμα, τὴν Ἐμπορικὴν καὶ Βιομηχανικὴν Ἀκαδημίαν Ὁθ. Ρουσοπούλου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκπαιδευτικῶς ἐξεπροσωπεῖτο ἡ γεννωμένη καὶ ὀργανωμένη ἀστικὴ τάξις, λήγοντος τοῦ 19ου αἰῶνος.

Εἰς τὸν «Ἀπολογισμὸν τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἔτους 1909 — 1910» ἀναγινώσκει κανεὶς ὅτι ἐδιδάχθη τὸ μάθημα τῆς Στατιστικῆς ὑπὸ τοῦ Ν. Σπανδωνῆ, περὶ τοῦ ὁποίου ματαίως ἐζήτησα πληροφορίας. Ἐν μόνον ἐνθυμοῦμαι ἀπὸ τὰς συζητήσεις, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο εἰς τὴν οἰκίαν μου μεταξὺ τοῦ πατρός μου, διευθύνοντος τότε τὸ Ἐμπορικὸν Τμήμα, καὶ Καθηγητῶν τῆς Ἀκαδημίας καὶ τοῦ Τμηματάρχου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοπισοπούλου, ὅτι ἡ διδασκαλία τῆς Στατιστικῆς ἐγένετο κατὰ τὸ πρότυπον τῶν διδασκομένων εἰς τὸ Ἀνώτερον Ἐμπορικὸν Ἰνστιτούτον τῆς Ἀμβέρσης.

Ἀπὸ τοῦ 1947 ἵδρυσεν ἡ Σχολὴ μας ἔδραν Στατιστικῆς καὶ ὁ Σύλλογος τῶν Καθηγητῶν ἐξέλεξε παμψηφεί τακτικὸν Καθηγητὴν τὸν κ. Ε. Μαργαρίτην, μετὰ ταῦτα δὲ παμψηφεί ἀνέθεσε τὴν διδασκαλίαν τῆς Οἰκονομικῆς Στατιστικῆς εἰς τὸν κ. Ἀνδρέαν Σαουνάτσον. Αἱ ἐκδοθεῖσαι παραδόσεις των ἀποδεικνύουν πόσον ἐπιτυχὴς ἦτο ἡ ἐκλογὴ ἀμφοτέρων, οἱ ὁποῖοι, τιμηθέντες διὰ τῆς ἐκλογῆς, ἐτίμησαν τὴν Σχολὴν διὰ τῆς διδασκαλίας των καὶ κατέστησαν δυνατὴν τὴν ἵδρυσιν τοῦ «Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως».

Ἡ ἵδρυσις του ἀπεφασίσθη ἀπὸ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον.

Ἡ Σχολή, ἀντιλαμβανομένη ὅτι πρέπει νὰ ὀλοκληρώσῃ τὸ μορφωτικὸν της ἔργον, συνέταξε ἀπὸ τοῦ 1948 σχέδιον Νόμου, διὰ τοῦ ὁποῖου καθίστατο δυνατὴ ἡ ἵδρυσις «Τμημάτων εἰδικεύσεως» διὰ τοὺς περατοῦντας τρία ἔτη σπουδῶν. Μεταξὺ τῶν προβλεπομένων «Τμημάτων» ἦτο καὶ τὸ τῆς Στατιστικῆς.

Δυστυχῶς, ἡ κατὰ τῆς Σχολῆς ἀντίδρασις δὲν ἐπέτρεψε τὴν ἵδρυσιν τῶν μελετηθέντων «Τμημάτων» καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς μορφωτικῆς της δραστηριότητος. Ἡ Σχολὴ ἔπραξε τὸ καθήκον της. Λυπεῖται διότι οἱ διοικοῦντες τὸ Κράτος ἐστάθησαν ἀνίκανοι νὰ ἀντιληφθοῦν τὴν ζωτικότητά του νέου τούτου ἐκπαιδευτικοῦ Ὁργανισμοῦ, τὰς φιλοδοξίας του καὶ τὰ ὄνειρά του ὑπὲρ

των νέων, ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς οικονομίας, ὑπὲρ τοῦ Κράτους. Ὁ ἱστορικὸς τῆς ἐκπαιδευτικῆς προσπάθειας τοῦ Ἔθνους δὲν θὰ παραξενευθῆ πρὸ τῆς κακότητος, πρὸ τῆς ἀκατανοησίας τῶν κοινωνικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν προβλημάτων τοῦ τόπου, πρὸ τῆς κυριαρχίας τοῦ ἀντιδραστικοῦ, τοῦ ἀντιμορφωτικοῦ πνεύματος. Δὲν θὰ παραξενευθῆ, διότι πλεῖστα εἶναι τὰ παρόμοια παραδείγματα τῆς ἐκπαιδευτικῆς μας καὶ γενικώτερον τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς μας ἱστορίας ...

Τὸ θέμα τῆς στατιστικῆς μορφώσεως ἔθεσα πρὸ τῶν εἰδικῶν ἀπεσταλμένων τοῦ Ο. Η. Ε. κ. κ. Perlman καὶ Βαλαώρα, οἵτινες ἐγκαίρως καὶ ἀσφαλῶς ἀντελήφθησαν ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ τίποτε τὸ σοβαρὸν διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους, ἄνευ προηγουμένης, ἢ τουλάχιστον παραλλήλου, στατιστικῆς μορφώσεως στελεχῶν. Δυστυχῶς δὲν εἰσηκούσθη· ἀντιθέτως, οἱ κ. κ. Perlman καὶ Βαλαώρα κατέληξαν νὰ συσταθῆ εἰς τὴν Νομικὴν μας Σχολὴν «Φροντιστήριον τριμήνου Στατιστικῆς Μορφώσεως» καὶ συνέταξαν τὸν Ὀργανισμὸν τοῦ καὶ τὸ Πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν του. Ἐτόνισα τότε τὴν βεβαιότητα τῆς ἀποτυχίας καὶ τὴν ἀδυναμίαν καταρτισμοῦ στατιστικῶν ἐντὸς τριμήνου ἀλλὰ δὲν εἰσηκούσθη· κακῶς. Τὸ αἴτημα τῆς Σχολῆς νὰ λειτουργήσῃ παραλλήλως παρ' αὐτῆ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως μονοετοῦς φοιτήσεως δὲν ἐγένετο κατ' ἀρχὰς δεκτόν.

Ἄνεμείναμεν μέχρι τέλος Δεκεμβρίου 1952, ὅποτε ἐγένετο ἀντιληπτὸν ὅτι τὸ «Φροντιστήριον» δὲν καθίστατο δυνατόν νὰ λειτουργήσῃ. Εὐτυχῶς οἱ κ. κ. Perlman καὶ Βαλαώρα ἀπεδέχθησαν τὴν παλαιὰν πρότασίν μου, μετὰ τὴν ἀναντίρρητον καλήν των πίστιν καὶ τὸ πραγματικὸν ὑπὲρ τῆς Στατιστικῆς ἐνδιαφέρον των, καὶ οὕτω κατέστη δυνατόν νὰ ἰδρυθῆ καὶ νὰ λειτουργήσῃ τὸ «Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως» μονοετοῦς φοιτήσεως, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκλήθησαν νὰ διδάξουν ὄχι μόνον οἱ δύο ἀπεσταλμένοι τοῦ Ο. Η. Ε., ἀλλὰ καὶ οἱ κ. κ. Κ. Ἀθανασιάδης, διακεκριμένος στατιστικολόγος, οἱ Καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Ν. Σακελλαρίου καὶ Ν. Σαραντόπουλος, ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πολυτεχνείου κ. Παπᾶς, ὁ τ. Ὑπουργὸς κ. Χ. Εὐελπίδης, ὁ Καθηγητὴς καὶ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας κ. Δ. Καλλιτσουνάκης, ὁ Γεν. Διευθυντὴς τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας κ. Ἰ. Μιχαλόπουλος, οἱ Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς μας κ. κ. Σ. Ἀγαπητίδης, Α. Κυρκιλίτσης, Ε. Μαργαρίτης, Α. Σαουνάτσος, Γ. Χαλκιοῦπουλος, Ἰ. Χρυσόχοῦ.

Κατὰ τὸ Α' ἔτος ἐνεγράφησαν 120 σπουδασταί, κατὰ δὲ τὸ δεύτερον 98. Ἐξ αὐτῶν ὑπέστησαν ἐπιτυχῶς ἐξετάσεις 35.

Ἦδη εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Γ' ἔτος σπουδῶν, μετὰ τὴν βεβαιότητα ὅτι προσφέρομεν μίαν θετικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὸ Κράτος καὶ τὴν Ἑλληνικὴν οικονομίαν. Τὸ Κ. Σ. Ε. ἀποτελεῖ μίαν διδακτικὴν

πραγματικότητα, έκτιμωμένην και αναγνωριζομένην. Ἡ Σχολὴ εἶναι υπερήφανος διότι ἐξετέλεσε τὸ χρέος της καὶ εἶναι βεβαία ὅτι ἐντὸς τοῦ ἀρξαμένου ἐκπαιδευτικοῦ ἔτους τὸ Κ.Σ.Ε. θὰ ἀναγνωρισθῆ ὡς ἐπίσημος «Στατιστικὴ Σχολή».

Ἐπιτρέψατέ μου νὰ ἐξομολογηθῶ, ἀπὸ τῆς ἔδρας αὐτῆς, πόσον εἶμαι ἱκανοποιημένος μὲ τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον. Γνωρίζουν ὅλοι ὅτι εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, ὅταν ἀνέλαβον τὴν Γεν. Γραμματεῖαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθν. Οἰκονομίας, ἡ πρώτη μου πράξις ὑπῆρξεν ἡ συνεργασία μετὰ τοῦ τότε Γεν. Διευθυντοῦ τῆς Στατιστικῆς κ. Ι. Μιχαλοπούλου διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Στατιστικῆς. Δυστυχῶς, τὸ καταρτισθὲν σχέδιον δὲν κατέστη δυνατόν νὰ γίνῃ Νόμος. Ἡ Ἑλλάς μετεβλήθη εἰς κέντρον συμμαχικῆς ἀντιθέσεως καὶ οἱ Ἕλληνες ἀπεδύθησαν εἰς ἓνα ἀδελφοκτόνον ἀγῶνα ἐξυπηρετοῦντα τοὺς ξένους καὶ καταστρέφοντα τὰς θυσίας καὶ τοὺς ἀγῶνας τοῦ 1940 καὶ τῆς κατοχῆς.

Ἐτη παρήλθον καὶ ἡ ὀργάνωσις τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας δὲν ἐπραγματοποιήθη. Τὸ Κράτος δὲν ἀντελήφθη ὅτι ἡ ἀνασυγκρότησις καὶ ἡ οἰκονομικὴ του πολιτικὴ δὲν ἠδύναντο νὰ στηριχθοῦν εἰμὴ ἐντὸς ἐνὸς εὐρυτέρου Σχεδίου καὶ αὐτοῦ στηριζομένου εἰς τὰ ἀσφαλῆ δεδομένα τὰ ὅποια παρέχει ἡ Στατιστικὴ. Οὕτω πως, οὐδὲ ἐπὶ Κυβερνήσεως τοῦ Κέντρου ἠδυνήθη νὰ πραγματοποιήσω τὸν διακαῆ πόθον μου, νὰ συντελέσω ὡς Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας. Ὁ ἀρμόδιος ὕπουργός τοῦ Συντονισμοῦ, δι' ἐνὸς χαριτολογήματος, ἀνέβαλε τὴν ὑπογραφήν τοῦ ἀπαραιτήτου Β. Διατάγματος. Οὕτω τὸ «Κέντρον» δὲν ἠθέλησε νὰ ἔχη τὴν τιμὴν τῆς ὀργανώσεως τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας, τοῦθ' ὅπερ ἐγένετο ἐπὶ τῆς διαδόχου Κυβερνήσεως.

Ὡς Γενικὸς Γραμματεὺς δὲν ἠδυνήθη νὰ προσφέρω ὅ,τι ἐπεθύμουν εἰς τὴν Στατιστικὴν. Θλίβομαι, ἀλλὰ δὲν εἶμαι ὑπεύθυνος. Ἐχω ὁμως τὴν συνείδησιν ἡσυχον ὅτι ὡς ἐκπαιδευτικὸς ἔπραξα τὸ καθήκόν μου. Ὡς Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς ἐπέβαλα—παρὰ τὰς ἐκδηλωθείσας, καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Σχολῆς, τότε ἀντιδράσεις—τὴν ἰδρυσιν τῆς ἔδρας τῆς Στατιστικῆς καὶ βραδύτερον προέτεινα καὶ ἐπέβαλα, παρὰ τὴν ἔλλειψιν, καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Σχολῆς, κατανοήσεως, τὴν ἰδρυσιν τοῦ «Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως», τοῦ ὁποίου σήμερον κηρύσσομεν, μὲ χάραν καὶ υπερηφάνειαν, τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Γ'. ἔτους.

Ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ὀφείλω νὰ ἐκφράσω τὰς εὐχαριστίας μου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν, τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, τὰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τοὺς δημοσίους ὀργανισμοὺς οἵτινες ἀντελήφθησαν τὴν σημασίαν τῆς προσπάθειάς μας καὶ συνέτρεξαν τὸ ἔργον μας. Ἀκόμη περισσότερον ἐκφράζω τὰς εὐχαριστίας τῆς Σχολῆς πρὸς τοὺς ἐκλεκτοὺς Καθηγητάς, οἱ ὅποιοι μὲ τὴν ἀποτελεσματικὴν των διδασκαλίαν ἐτίμησαν τὸ βῆμα τοῦτο.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ κ. LOUIS SHAPIRO

Στατιστικού Συμβούλου τῶν Ἠνωμ. Ἐθνῶν παρά τῇ Κυβερνήσει τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὸ ἐναρκτήριο μᾶθημα τοῦ Κέντρου Στατιστικῶν Σπουδῶν.

Εἶμαι εὐτυχῆς ἀποδεχόμενος τὴν πρόσκλησίν σας νὰ συμμετάσχω ἀπόψε εἰς τὸ ἐναρκτήριο μᾶθημα τοῦ τρέχοντος ἑξαμήνου τῶν μαθημάτων τοῦ Κέντρου Στατιστικῶν Σπουδῶν. Ὁ συναδέλφος μου κ. Uhnborn καὶ ἐγώ, ὡς ἐκπρόσωποι τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, σῶς ἐκφράζομεν τὰς καλύτερας μας εὐχὰς δι' ἓν ἀκόμη καρποφόρον ἔτος σπουδῶν.

Τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ Κέντρου τούτου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πολὺ συντόμου ἱστορίας του εἶναι κατὰ πολὺ ἄξια ἐπαίνων καὶ ἀποτελοῦν εὐοίωνον σημεῖον διὰ τὸ μέλλον τῆς Στατιστικῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα. Μέγα μέρος τῆς μέχρι τοῦδε ἐπιτυχίας ὀφείλετο εἰς τὴν ἰκανότητα, τὸν ἐνθουσιασμόν καὶ τὴν διορατικότητα τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν καθηγητῶν τοῦ Κέντρου καὶ ἐὰν μοὶ ἐπιτραπῇ τοῦτο, θὰ ἐπεθύμουν νὰ τοὺς ἐκφράσω τὰ συγχαρητήριά μου διὰ τὸ καλῶς σχεδιασθὲν καὶ καλῶς ἐκτελεσθὲν ἔργον.

Ὡς Στατιστικὸς Σύμβουλος τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν παρά τῇ Κυβερνήσει τῆς Ἑλλάδος, ἐνδιαφέρομαι βεβαίως διὰ κάθε ἐνεργειαν ἀναφερομένην ἀμέσως ἢ ἑμμέσως εἰς τὴν πρέπουσαν ἀνάπτυξιν τῆς Στατιστικῆς εἰς τὴν χώραν ταύτην. Μία τῶν ἐνεργειῶν τούτων, εἰς τὴν ὁποίαν ἀποδίδω μεγίστην σημασίαν, εἶναι ἡ συστηματικὴ διδασκαλία τῆς θεωρίας καὶ τῆς πρακτικῆς τῆς Στατιστικῆς. Διότι εἶναι φανερόν ὅτι, ἐλλεῖπει ἐπαρκῶς ἐκπαιδευμένου προσωπικοῦ εἰς τὴν σύγχρονον ἐπιστήμην τῆς Στατιστικῆς, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ πραγματοποιηθοῦν καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ μετριοφρονα σχέδια καὶ ἐπιδιώξεις τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀκριβῶς ὁ Νόμος 2516, ὁ ὁποῖος ἴδουσε προσφάτως τὴν Ἐθνικὴν Στατιστικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἑλλάδος, ἀναγράφει ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ στατιστικοῦ προσωπικοῦ θὰ ἀποτελέσῃ ἓνα βασικὸν καὶ διαρκὲς καθήκον τῆς Ὑπηρεσίας. Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ τοῦ καθήκοντος, ἡ Ἐθνικὴ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία εἶναι ἑξαιρετικῶς τυχερὰ νὰ διαθέτῃ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Κέντρου τῶν Στατιστικῶν Σπουδῶν καὶ ὑπόσχεται τὴν πλήρη τῆς συνεργασίαν, οὕτως ὥστε νὰ ὑποβοηθηθῇ τὸ Κέντρον τοῦτο νὰ πραγματοποιήσῃ τοὺς σκοποὺς διὰ τοὺς ὁποίους συνεστήθη.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν μαθημάτων τοῦ Κέντρου τούτου οἱ σπουδασταὶ θὰ κληθοῦν νὰ ἐξετάσουν κατὰ κριτικὸν τρόπον καὶ νὰ

ἐργασθῶν μὲ ἓνα πλῆθος στατιστικοῦ ὕλικου παραχθέντος ὑπὸ Δημοσίων καὶ ὑπὸ ἰδιωτικῶν ὀργανώσεων ὁμοίως. Ὡς ἓνα δυνατόν τρόπον ὑποβηθήσεως, κατὰ τὸν προσανατολισμὸν τῶν εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην, προτίθεται νὰ παράσχω ἐδῶ μερικὰς συντόμους ὑποδείξεις ἐπὶ ὠρισμένων ἀπόψεων τῆς παρουσίας καταστάσεως τῶν στατιστικῶν ἐργασιῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καθὼς καὶ τῶν μελλοντικῶν ἐξελίξεων τῶν, συμφώνως πρὸς τὰς ἐπιδιώξεις τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας. Τοῦτο ἐπιχειρῶ μετὰ δισταγμῶν, ἐπειδὴ ἔχει διαρρεύσει ὀλιγότερος χρόνος τοῦ ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀφίξεώς μου εἰς αὐτὴν τὴν ἐξαιρετικῶς ὠραίαν καὶ φιλόξενον χώραν. Ἐν τούτοις, μὲ δικαιολογεῖ τὸ γεγονός ὅτι μοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς χρονικῆς ταύτης περιόδου, νὰ ἐξετάσω ἐνδελεχῶς πολλὰ τῶν ὑφισταμένων στατιστικῶν στοιχείων τῆς Ἑλλάδος, τόσον τῶν τρεχούσης φύσεως ὅσον καὶ τῶν ἱστορικῆς σημασίας. Ἡ πρώτη μου παρατήρησις εἶναι ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν ὑπέφερε ἀπὸ ἔλλειψιν στατιστικῶν σειρῶν. Ἀντιθέτως μάλιστα, ἔμεινα κατάπληκτος ἀνακαλύπτων τὸν ὄγκον καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν στατιστικῶν στοιχείων τὰ ὁποῖα συνεκεντρώθησαν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ συγκεντροῦνται ὑπὸ τῶν διαφόρων ὀργάνων τοῦ Κράτους. Μία ἐξέτασις τῶν ἐπισήμων δημοσιευμάτων στατιστικῆς κατὰ τὴν δεκαετίαν 1930 — 40 ἀποδεικνύει, παραδείγματος χάριν, ὅτι ποσοτικὰ δεδομένα ὑπὸ τὴν μίαν ἢ ἄλλην μορφήν ἦσαν διαθέσιμα διὰ πολλοὺς τομεῖς τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Μετὰ τὸ 1940, ἐν τούτοις, ὁ δεῦτερος παγκόσμιος πόλεμος καὶ ὁ ἐπακολουθήσας ἀνταρτοπόλεμος εἶχον, δυστυχῶς, σοβαρῶς ἐξαρθρῶσει τὴν στατιστικὴν δραστηριότητα τοῦ Κράτους. Ἡ κατάστασις ἐβελτιώθη κάπως κατὰ τὰ τελευταῖα ὀλίγα ἔτη.

Θὰ εἶναι δυνατόν νὰ ὑποβληθῇ ἡ ἐρώτησις, κατὰ πρῶτον λόγον, ἐὰν τὰ στοιχεῖα ἐν γένει ἱκανοποιῦν τὰς ἀξιοζήτους ἀνάγκας τοῦ Κράτους, τῶν ἐπιχειρηματιῶν, τῶν λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἰδρυμάτων καὶ τῶν ἀτόμων, διὰ ἀκριβεῖς τρεχούσης φύσεως στατιστικὰς, καὶ κατὰ δεῦτερον λόγον ἐὰν τὰ στοιχεῖα ταῦτα προπαρασκευάζονται συμφώνως πρὸς τὰς συγχρόνους στατιστικὰς μεθόδους καὶ τεχνικὴν. Κατὰ τὴν προσπάθειαν παροχῆς ἀπαντήσεων εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας, ἐνέχει σημασίαν νὰ σημειωθῇ ὅτι αἱ στατιστικαὶ σειραὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπως καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας χώρας, ἀνεπτύχθησαν ὡς ὑποπροϊὸν τῆς διοικητικῆς καὶ ρυθμιστικῆς δραστηριότητος τοῦ Κράτους. Παραδείγματος χάριν, αἱ στατιστικαὶ τῶν εἰσαγωγῶν

καὶ ἐξαγωγῶν καὶ τῆς κινήσεως λιμένων εἶχον τὴν προέλευσίν των εἰς τὴν συλλογὴν τελωνειακῶν δασμῶν καὶ λιμενικῶν τελῶν ἀντιστοιχῶς. Περαιτέρω πρέπει νὰ παρατηρηθῇ ὅτι τὰ στοιχεῖα ταῦτα ἐπεξεργάζοντο ὑπάλληλοι τῶν ὁποίων ἡ κυριώτερα εὐθύνη καὶ ἡ προπαίδεια ἀνεφέροντο μᾶλλον εἰς τὴν διοικητικὴν ἐργασίαν παρὰ εἰς τὴν στατιστικὴν.

Ἐνα σχετικὸν γεγονός, τὸ ὁποῖον διευκολύνει τὴν ἐρμηνείαν τοῦ εἵδους τῶν στατιστικῶν σειρῶν αἱ ὁποῖαι ἀνεπτύχθησαν κατὰ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, εἶναι ὅτι, μέχρι πρὸ ὀλίγου, ἕκαστον Ὑπουργεῖον εἶχε καταρτίσει στατιστικὰς σειρὰς δι' ἴδιον αὐτοῦ λογαριασμόν. Μιὰ σημαντικὴ ἐξαίρεσις εἰς αὐτὴν τὴν συνήθειαν ὑπῆρξεν ἡ διενέργεια ἐκτεταμένων ἀπογραφῶν. Κατὰ τὴν γνώμην μου, ἡ ἔλλειψις συντονισμοῦ εἰς τὸ πεδῖον τῆς στατιστικῆς μεταξὺ τῶν Ὑπουργείων ὑπῆρξεν αἰτία διὰ τὴν μὴ ἰσόρροπον ἀνάπτυξιν τῶν στατιστικῶν εἰς τὰ διάφορα πεδία. Ἐπὶ πλέον, ἡ ἔλλειψις στατιστικοῦ συντονισμοῦ ὠδήγησε, συχνάκις, εἰς τὴν συγκέντρωσιν τοῦ αὐτοῦ ἢ παρομοίας φύσεως ὕλικου ὑπὸ περισσοτέρων τοῦ ἐνὸς Ὑπουργείων.

Λόγω τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ στατιστικαὶ κατηρτίζοντο κυρίως ὑπὸ προσώπων μὴ ἐκπαιδευομένων εἰς τὰς στατιστικὰς μεθόδους καὶ τὴν τεχνικὴν, τὰ στοιχεῖα δὲν ἐδημοσιεύοντο ἐν γένει συντόμως, οὕτως ὥστε, ὅταν ταῦτα τελικῶς ἐδημοσιεύοντο, νὰ εἶναι χροῖσμα κυρίως δι' ἱστορικοὺς σκοπούς. Κοινόμενα ἀπὸ στατιστικῆς ἐμφανίσεως, τὰ στοιχεῖα ἐνεφανίζοντο πολλάκις μὲ ὑπερβολικὰς λεπτομερείας καὶ στερούμενα ἀναλυτικοῦ χαρακτῆρος. Ἐπὶ πλέον, ὑφίστατο μία γενικὴ ἔλλειψις ὁρισμῶν καὶ παρατηρήσεων σχετικῶς μὲ τὴν ἔκτασιν καὶ τὸ περιεχόμενον τῶν καθέκαστα χρονολογικῶν σειρῶν, μὲ τὰς χρησιμοποιηθεῖσας κατὰ τὴν κατάρτισιν των μεθόδους κλπ. Πάντα ταῦτα ἀποτελοῦν βασικὰς προϋποθέσεις διὰ τὴν πρέπουσαν δημοσίευσιν τῶν στατιστικῶν. Ταῦτα ὅσον ἀφορᾷ τὸ παρελθόν. Ποία εἶναι ἡ μελλοντικὴ προοπτικὴ;

Εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς χώρας τοῦ κόσμου ἔλαβε χώραν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μία αὐξουσα κατανόησις ἐκ μέρους τοῦ κοινοῦ, τῆς σημασίας τῶν στατιστικῶν διὰ τὴν λήψιν συνειτῶν ἀποφάσεων. Ἡ ἀναγνώρισις τοῦ γεγονότος τούτου ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἑλλάδος κατέστη ἐμφανῆς ὅτε ἰδρῦθη κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ 1954 ἡ Ἐθνικὴ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία, ἡ ὁποία, συμφῶνως πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου περὶ Στατιστικῆς, εἶναι «ἀρμοδιά διὰ τὴν συλλογὴν, ταξινομήσιν καὶ ἐπεξεργασίαν ἀπάντων τῶν

στατιστικῶν στοιχείων τῆς χώρας καὶ διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτῶν ἀνάλυσιν πρὸς τὸν σκοπὸν ἀναπτύξεως προγραμμάτων ἀναφερομένων εἰς τὴν δρᾶσιν τῶν καθ' ἕκαστα Ὑπουργείων, Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ὁργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου». Τοῦτο ἀποτελεῖ πράγματι φιλόδοξον καὶ προοδευτικὸν πρόγραμμα διὰ μίαν νέαν Ὑπηρεσίαν καὶ θὰ ἀπαιτηθοῦν τουλάχιστον ἄρκετὰ ἔτη πρὶν καταστῆ ἐμφανῆς ἢ ἀξία μιᾶς συγκεντρωτικῆς στατιστικῆς ὁργανώσεως. Κατὰ τὸ πολὺ σύντομον χρονικὸν διάστημα τῆς ὑπάρξεώς της εἶναι ἤδη δυνατόν νὰ ἀναφερθῆ κάποια πρόοδος εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ προγράμματος ἐργασιῶν της. Τὸ πρόγραμμα τοῦτο καλύπτει ἀριθμὸν συναφῶν λειτουργιῶν, σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶναι ἡ ἀλληλοσυμπλήρωσις τῶν κατὰ τὴν ἐν τελικῇ ἀναλύσει πραγματοποιήσων τῶν ἐπιδιώξεων καὶ τῶν σκοπῶν τῆς Ὑπηρεσίας. Θὰ ἐξετάσωμεν ἐν προκειμένῳ ὄρισμένας ἐκ τῶν βασικῶν λειτουργιῶν.

Μία κυρία καὶ συνεχῆς λειτουργία τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν συλλογὴν, ἐπεξεργασίαν καὶ δημοσίευσιν στατιστικῶν σειρῶν, σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶναι ἡ παροχὴ ποσοτικῶν πληροφοριῶν περὶ τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς διαρθρώσεως τῶν ὑποκειμένων τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητός της. Ἀποβλέπουσα ἡ Ἐθνικὴ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία εἰς τὴν ἀνάπτυξιν παρομοίων στατιστικῶν σειρῶν διὰ τὴν Ἑλλάδα, πρόκειται νὰ διεξαγάγῃ συζητήσεις μὲ τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα καὶ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, μὲ σκοπὸν νὰ ἐξακριβώσῃ τὸν τύπον τῶν στατιστικῶν, τὰς ὁποίας αἱ ἀνωτέρω ἀρχαὶ θεωροῦν ὡς σημαντικὰς διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐργασιῶν τῶν. Ὅταν τὸ σχεδιάγραμμα τοῦτο τῶν βασικῶν στατιστικῶν ἀναπτυχθῆ, ἡ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία θὰ εὐρεθῆ εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν σχετικὴν σπουδαιότητα τῶν καθέκαστα στοιχείων τὰ ὁποῖα συγκεντροῦνται τώρα καὶ νὰ εισηγηθῆ ἀναλόγως ποίων στοιχείων ἢ συγκεντρώσεως πρέπει νὰ συνεχισθῆ καὶ ποίων νὰ διακοπῆ.

Μία στενωῶς ἐφαπτομένη λειτουργία τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας εἶναι ἡ εἰσαγωγή καὶ ἐν συνεχείᾳ χρῆσις στατιστικῶν ἐρεῦνης. Εἶμαι εὐτυχῆς νὰ γνωρίσω ὅτι ἡ υἱοθέτησις τῶν διεθνῶν στατιστικῶν προτύπων ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας σημειώνει τώρα πρόοδον. Θὰ ἀναφέρω εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὄρισμένα παραδείγματα. Ἀπὸ πολλῶν ἑτῶν αἱ στατιστικαὶ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος κατηρτίζοντο συμφώνως πρὸς στατιστικὴν ὀνοματολογίαν, ἢ ὁποῖα ἀπὸ ἀπόψεως συγχρόνου οἰκονομικῆς ἀναλύσεως εἶναι πεπα-

καὶ ἐξαγωγῶν καὶ τῆς κινήσεως λιμένων εἶχον τὴν προέλευσίν των εἰς τὴν συλλογὴν τελωνειακῶν δασμῶν καὶ λιμενικῶν τελῶν ἀντιστοίχως. Περαιτέρω πρέλει γὰ παρατηρηθῆ ὅτι τὰ στοιχεῖα ταῦτα ἐπεξεργάζοντο ὑπάλληλοι τῶν ὁποίων ἡ κυριώτερα εὐθύνη καὶ ἡ προπαίδεια ἀνεφέροντο μᾶλλον εἰς τὴν διοικητικὴν ἐργασίαν παρά εἰς τὴν στατιστικὴν.

Ἐνα σχετικὸν γεγονός, τὸ ὁποῖον διευκολύνει τὴν ἐρμηνείαν τοῦ εἴδους τῶν στατιστικῶν σειρῶν αἱ ὁποῖαι ἀνεπτύχθησαν κατὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ χρόνου, εἶναι ὅτι, μέχρι πρὸ ὀλίγου, ἕκαστος Ὑπουργεῖον εἶχε καταρτίσει στατιστικὰς σειρὰς δι' ἴδιον αὐτοῦ λογαριασμόν. Μιὰ σημαντικὴ ἐξαιρέσις εἰς αὐτὴν τὴν συνήθειαν ὑπῆρξεν ἡ διενέργεια ἐκτεταμένων ἀπογραφῶν. Κατὰ τὴν γνώμην μου, ἡ ἔλλειψις συντονισμοῦ εἰς τὸ πεδῖον τῆς στατιστικῆς μεταξὺ τῶν Ὑπουργείων ὑπῆρξεν αἰτία διὰ τὴν μὴ ἰσορροποῦν ἀνάπτυξιν τῶν στατιστικῶν εἰς τὰ διάφορα πεδία. Ἐπὶ πλέον, ἡ ἔλλειψις στατιστικοῦ συντονισμοῦ ὠδήγησε, συχνάκις, εἰς τὴν συγκέντρωσιν τοῦ αὐτοῦ ἢ παρομοίας φύσεως ὑλικοῦ ὑπὸ περισσοτέρων τοῦ ἐνὸς Ὑπουργείων.

Λόγω τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ στατιστικαὶ κατηρτίζοντο κυρίως ὑπὸ προσώπων μὴ ἐκπαιδευμένων εἰς τὰς στατιστικὰς μεθόδους καὶ τὴν τεχνικὴν, τὰ στοιχεῖα δὲν ἐδημοσιεύοντο ἐν γένει συντόμως, οὕτως ὥστε, ὅταν ταῦτα τελικῶς ἐδημοσιεύοντο, γὰ εἶναι χρήσιμα κυρίως δι' ἱστορικοὺς σκοποὺς. Κρινόμενα ἀπὸ στατιστικῆς ἐμφανίσεως, τὰ στοιχεῖα ἐνεφανίζοντο πολλάκις μὲ ὑπερβολικὰς λεπτομερείας καὶ στεροῦμενα ἀναλυτικοῦ χαρακτῆρος. Ἐπὶ πλέον, ὑφίστατο μία γενικὴ ἔλλειψις ὀρισμῶν καὶ παρατηρήσεων σχετικῶς μὲ τὴν ἔκτασιν καὶ τὸ περιεχόμενον τῶν καθέκαστα χρονολογικῶν σειρῶν, μὲ τὰς χρησιμοποιηθείσας κατὰ τὴν κατάρτισιν των μεθόδους κλπ. Πάντα ταῦτα ἀποτελοῦν βασικὰς προϋποθέσεις διὰ τὴν πρόπουσαν δημοσίευσιν τῶν στατιστικῶν. Ταῦτα ὅσον ἀφορᾷ τὸ παρελθόν. Ποία εἶναι ἡ μελλοντικὴ προοπτικὴ;

Εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς χώρας τοῦ κόσμου ἔλαβε χώραν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μία αὐξουσα κατανόησις ἐκ μέρους τοῦ κοινοῦ, τῆς σημασίας τῶν στατιστικῶν διὰ τὴν λήψιν συνετῶν ἀποφάσεων. Ἡ ἀναγνώρισις τοῦ γεγονότος τούτου ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἑλλάδος κατέστη ἐμφανὴς ὅτε ἰδρῦθη κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ 1954 ἡ Ἐθνικὴ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία, ἡ ὁποία, συμφῶνως πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου περὶ Στατιστικῆς, εἶναι κἀρμοδιά διὰ τὴν συλλογὴν, ταξινόμησιν καὶ ἐπεξεργασίαν ἀπάντων τῶν

στατιστικῶν στοιχείων τῆς χώρας καὶ διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτῶν ἀνάλυσιν πρὸς τὸν σκοπὸν ἀναπτύξεως προγραμμάτων ἀναφερομένων εἰς τὴν δρᾶσιν τῶν καθ' ἕκαστα Ὑπουργείων, Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ὁργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου». Τοῦτο ἀποτελεῖ πράγματι φιλόδοξον καὶ προοδευτικὸν πρόγραμμα διὰ μίαν νέαν Ὑπηρεσίαν καὶ θὰ ἀπαιτηθῶν τουλάχιστον ἄρκετὰ ἔτη πρὶν καταστῆ ἔμφανης ἢ ἀξία μᾶς συγκεντρωτικῆς στατιστικῆς οργανώσεως. Κατὰ τὸ πολὺ σύντομον χρονικὸν διάστημα τῆς υπάρξεώς της εἶναι ἤδη δυνατόν νὰ ἀναφερθῆ κάποια πρόοδος εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ προγράμματος ἐργασιῶν της. Τὸ πρόγραμμα τοῦτο καλύπτει ἀριθμὸν συναφῶν λειτουργιῶν, σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶναι ἡ ἀλληλοσυμπλήρωσις των κατὰ τὴν ἐν τελικῇ ἀναλύσει πραγματοποίησιν τῶν ἐπιδιώξεων καὶ τῶν σκοπῶν τῆς Ὑπηρεσίας. Θὰ ἐξετάσωμεν ἐν προκειμένῳ ὀρισμένας ἐκ τῶν βασικῶν λειτουργιῶν.

Μία κυρία καὶ συνεχὴς λειτουργία τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν συλλογὴν, ἐπεξεργασίαν καὶ δημοσίευσιν στατιστικῶν σειρῶν, σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶναι ἡ παροχὴ ποσοτικῶν πληροφοριῶν περὶ τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς διαρθρώσεως τῶν ὑποκειμένων τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητός της. Ἀποβλέπουσα ἡ Ἐθνικὴ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία εἰς τὴν ἀνάπτυξιν παρομοίων στατιστικῶν σειρῶν διὰ τὴν Ἑλλάδα, πρόκειται νὰ διεξαγάγῃ συζητήσεις μὲ τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα καὶ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, μὲ σκοπὸν νὰ ἐξακριβώσῃ τὸν τύπον τῶν στατιστικῶν, τὰς ὁποίας αἱ ἀνωτέρω ἄρχαι θεωροῦν ὡς σημαντικὰς διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐργασιῶν των. Ὅταν τὸ σχεδιάγραμμα τοῦτο τῶν βασικῶν στατιστικῶν ἀναπτυχθῆ, ἡ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία θὰ εὐρεθῆ εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν σχετικὴν σπουδαιότητα τῶν καθέκαστα στοιχείων τὰ ὁποῖα συγκεντροῦνται τώρα καὶ νὰ εἰσηγηθῆ ἀναλόγως ποίων στοιχείων ἢ συγκεντρώσεως πρέπει νὰ συνεχισθῆ καὶ ποίων νὰ διακοπῆ.

Μία στενῶς ἐφαπτομένη λειτουργία τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας εἶναι ἡ εἰσαγωγή καὶ ἐν συνεχείᾳ χρῆσις στατιστικῶν ἐρεῦνης. Εἶμαι εὐτυχὴς νὰ γνωρίσω ὅτι ἡ υἱοθέτησις τῶν διεθνῶν στατιστικῶν προτύπων ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας σημειώνει τώρα πρόοδον. Θὰ ἀναφέρω εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὀρισμένα παραδείγματα. Ἀπὸ πολλῶν ἔτων αἱ στατιστικαὶ ἐξωτερικοῦ ἔμπορίου τῆς Ἑλλάδος κατηρτίζοντο συμφώνως πρὸς στατιστικὴν ὀνοματολογίαν, ἡ ὁποία ἀπὸ ἀπόψεως συγχρόνου οἰκονομικῆς ἀναλύσεως εἶναι πεπα-

λαιωμένη. Ἡ ὀνοματολογία αὐτὴ πρόκειται συντόμως νὰ ἀντικαταστή ὑπὸ τῆς Διεθνοῦς Ὀνοματολογίας τοῦ Ἐξωτερικοῦ Ἐμπορίου τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Ἐγένετο χορῆσις μιᾶς δευτέρας διεθνοῦς ὀνοματολογίας, τῆς Ὀνοματολογίας τῶν Παραγωγικῶν Κλάδων τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, κατὰ τὴν ἑλληνικὴν ἀπογραφὴν τῶν βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν καταστημάτων τὸ 1951. Εἰς τὸν τομέα τῶν στατιστικῶν κινήσεων πληθυσμοῦ ἡ Ἐθνικὴ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία μόλις ἀποπερατώνει νέα ἔντυπα, κατὰ τὸ διεθνὲς πρότυπον, τὰ ὁποῖα θὰ χρησιμοποιηθοῦν ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους ληξιαρχείων διὰ τὴν ἀναγραφὴν τῶν γεννήσεων, τῶν θανάτων καὶ τῶν γάμων.

Μία ἑτέρα βασικὴ λειτουργία τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας εἶναι ὁ συντονισμὸς τῶν στατιστικῶν δραστηριοτήτων τῶν διαφόρων ὀργάνων τοῦ Κράτους, οὕτως ὥστε αἱ στατιστικαὶ ἐργασίαι νὰ παράγονται συμφώνως πρὸς τὰς καλύτερας ὑφισταμένας μεθόδους καὶ πρακτικὴν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἡ Ὑπηρεσία δικαιούται νὰ ἐγκαθιδρύσῃ μίαν Διεύθυνσιν Στατιστικῆς καὶ Μελετῶν εἰς ἕνα ἕκαστον Ὑπουργεῖον καὶ Νομικὸν Πρόσωπον. Ἡ ἐγκατάστασις τῶν Διευθύνσεων τούτων ἤρρισε μόλις πρὸ ὀλίγου καὶ ὑπολείπεται εἰσέτι πολλὴ ἐργασία ἐπὶ τοῦ πεδίου τούτου. Ἀνέφερα ὀλίγας μόνον τῶν λειτουργιῶν μιᾶς συγχρονισμένης ἐθνικῆς στατιστικῆς ὑπηρεσίας, ἥτοι κυρίως: 1. Τὴν συλλογὴν, ἐπεξεργασίαν καὶ δημοσίευσιν σειρᾶς στατιστικῶν, ἀναγκαίων διὰ τὴν πρόσφορον λειτουργίαν τῆς διοικήσεως, τῶν παραγωγικῶν ἐπιχειρήσεων κλπ. 2. Τὴν ἀνάπτυξιν τῶν στατιστικῶν μεθόδων καὶ προτύπων ὥστε νὰ παρακολουθοῦν τὰς πλέον προσφάτους διεθνεῖς σκέψεις καὶ μεθόδους. 3. Τὸν συντονισμὸν τῆς δραστηριότητος τοῦ Κράτους ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς στατιστικῆς. Εἰς ταύτας δεόν νὰ προστεθῇ μία ἐξ ἴσου σημαντικὴ τὴν ὁποῖαν ἀνέφερα εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτῆς τῆς ὁμιλίας, ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ προσωπικοῦ στατιστικῶς. Ἐπὶ τοῦ σπείρου τούτου ἀποτελεῖ πράγματι εὐτυχὲς γεγονός διὰ τὴν Στατιστικὴν Ὑπηρεσίαν ἡ ὑπαρξίς πλησίον αὐτῆς ἐνὸς Κέντρου Στατιστικῶν Σπουδῶν. Διότι μὲ τὰς προσφερομένας ὑπὸ τοῦ τελειοταίου ὑπηρεσίας, ἡ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία δύναται νὰ ἀναμείνῃ δὲ θὰ ἔχῃ καταλλήλως ἐκπαιδευμένον προσωπικὸν μεταξὺ τῶν ὑπαλλήλων τῆς εἰς τὴν ἐπιστήμην τῆς συγχρόνου Στατιστικῆς. Ἡ συνεργασία μεταξὺ τῆς Ὑπηρεσίας καὶ τοῦ Κέντρου ἀποτελεῖ ἤδη γεγονός καὶ ἐξασφαλίζει τὴν ἀνάπτυξιν ἐνὸς ὀλοκληρωμένου στατιστικοῦ συστήματος εἰς τὴν Ἑλλάδα.

ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ ΚΑΤΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ

(Stratified Sampling)

Υπό τοῦ Καθηγητοῦ κ. Κ. Α. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ

1. Εἶναι γνωστὸν ὅτι, ἐὰν ὁ πληθυσμὸς ἐξ οὗ ληφθήσεται τὸ δείγμα εἶναι *ετερογενῆς*, ἢ διακύμανσις τοῦ μέσου τοῦ δείγματος δύναται νὰ περισταλῇ κατὰ πολὺ, ὅταν ὁ πληθυσμὸς οὗτος ὑποδιαιρεθῇ εἰς *στρώματα* (strata), σχετικῶς, *ὁμοιογενῆ*, ἐξ ὧν πλέον στρωμάτων ληφθήσονται *τυχαῖα δείγματα* (random samples), ἀτινα συνδυαζόμενα θὰ ἀποτελέσουν τὸ *ἐνιαῖον δείγμα*. Ἡ *ἀπεριόριστος* δειγματοληψία (unrestricted sampling) ἀποτελεῖ, ὡς γνωστὸν, εἰδικὴν περίπτωσιν τῆς δειγματοληψίας κατὰ στρώματα, διότι ἐν αὐτῇ ὑφίσταται *ἐν καὶ μόνον στρώμα*, περιλαμβάνον ὁλόκληρον τὸν πληθυσμὸν, τὸ βασικὸν δὲ ταύτης πρόβλημα εἶναι ἡ ἐξασφάλις τῆς *τυχαίας ἐπιλογῆς* τῶν μονάδων τοῦ δείγματος ἀπὸ τοῦ μοναδικοῦ τούτου στρώματος, ἀπὸ τοῦ πληθυσμοῦ. Ἀντιθέτως, εἰς τὴν δειγματοληψίαν κατὰ στρώματα, τὸ πρόβλημα τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ *ἀρίστου μεγέθους τοῦ δείγματος* καὶ τοῦ *τύπου στρώματος* εἶναι ἐν τῶν δυσκολωτέρων τῆς ὅλης Στατιστικῆς Ἀναλύσεως καὶ μέχρι σήμερον δὲν κατέστη ἐφικτὸν νὰ ἐπιδέχεται ἐνιαίαν λύσιν. Θεωρητικῶς ὑφίσταται ἡ λύσις, *μία καὶ μόνη*, νὰ ἔχωμεν τόσα στρώματα ὅσαι αἱ ἀνόμοιαι μονάδες ἐν πληθυσμῷ, ὅτε ἐπειδὴ τὸ δείγμα θὰ ἀποτελεῖται ἐξ ὅλων τῶν μονάδων τοῦ πληθυσμοῦ, κατ' ἀνάγκην τὸ μέσον σφάλμα τετραγώνου τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ μέσου θὰ εἶναι μηδέν. Ἡ ἐπιδίωξις ὅμως τῆς τοιαύτης λύσεως ἐν τῇ πράξει, ὡς εἰκόσ, εἶναι ἀνέφικτος.

2. Εἰς τὴν πραγματικότητά καθε στρώμα, εἰς ἃ ὑποδιαιρεῖται ὁ πληθυσμὸς, ἀποτελεῖ κεχωρισμένον *ἀπεριόριστον ὑποπληθυσμὸν*, ἐπιτρέποντα ἐκτίμησιν τοῦ χαρακτηριστικοῦ (ιδιότητος) τῶν εἰς αὐτὸ περιλαμβανομένων μονάδων, τῆς τοιαύτης ἐκτιμήσεως οὕσης *ἀνεξαρτήτου* τῶν ἐκ τῶν λοιπῶν στρωμάτων προκυπτουσῶν τοιού-

των. Διὰ τῆς σταθμίσεως νῦν τῶν κατὰ στρώματα ἐκτιμήσεων προκύπτει ἡ ἐκτίμησις τοῦ ὅλικου δείγματος, ἣτις εἶναι ἀξιοπιστοτέρα τῆς τοιαύτης ἣτις θὰ προήρχετο ἐξ ἑνός, ἐνιαίου, πολυπληθοῦς, ἀπεριορίστου δείγματος, διότι διὰ τῆς δειγματοληψίας κατὰ στρώματα ἔχει ἐξασφαλισθῆ ἡ ἀντιπροσώπευσις ὅλων τῶν μονάδων τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἐάν π.χ. ἐζητεῖτο ὁ προσδιορισμὸς τοῦ μέσου κατὰ οἰκογενεῖαν εἰσοδήματος, θὰ ἦτο δυνατόν, δι' ἀπεριορίστου δειγματοληψίας, νὰ ἐπιλεγῆ ἄριθμὸς τις οἰκογενειῶν ἐξ ὅλων τῶν περιοχῶν τῆς χώρας καὶ τὸ μέσον εἰσόδημα τῶν οἰκογενειῶν τούτων νὰ θεωρηθῆ ὡς τὸ μέσον εἰσόδημα ὅλων τῶν οἰκογενειῶν τῆς χώρας. Ὁλοῦν ἦττον τὸ εἰσόδημα εἶναι συνάρτησις τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς οἰκογενείας. Ἐάν, ἐπομένως, ὁ πληθυσμὸς τῶν οἰκογενειῶν ἐτάσσεται κατὰ στρώματα (=ἀπασχολήσεις) καὶ ἐλαμβάνοντο κεχωρισμένα δείγματα ἐξ ἑκάστου, στρώματος (=ἀπασχολήσεως), τότε ταῦτα θὰ παρείχον ἐκτιμήσιν τοῦ μέσου εἰσοδήματος κατὰ ἀπασχόλησιν (=στρώμα). Ὁ σταθμικὸς μέσος τῶν τοιούτων ἐκτιμήσεων, ὡς εἰκόσ, θὰ ἦτο ἀξιοπιστότερος καὶ θὰ προσῆγγιζεν περισσότερον πρὸς τὸ μέσον εἰσόδημα κατὰ οἰκογένειαν ὁλοκλήρου τοῦ πληθυσμοῦ. Εἰς τὴν μέθοδον ταύτην μόνον ἡ ἐπιδίωξις τῆς **τυχαιότητος** ἐντὸς τῶν στρωμάτων εἶναι δυνατόν νὰ περιστείλῃ τὰ δυναμικὰ σφάλματα, εἰς νὰ συνεπάγεται ἡ ἀπεριόριστος (τυχαία) δειγματοληψία.

3. Ἡ κατὰ στρώματα δειγματοληψία, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει ἐπιδιώκει ὅπως ἡ ἀναλογία τῶν μονάδων τοῦ δείγματος αἰ ὁποῖα ἐλήφθησαν ἐξ ἑκάστου στρώματος ἀνακλᾷ τὸ **σχετικὸν μέγεθος** καὶ τὴν **ετερογένειαν** τοῦ στρώματος τούτου ἐν τῇ πληθυσμῷ ἐξ οὗ τὸ δείγμα καταρτίζεται. Εἰς τὴν τοιαύτην δειγματοληψίαν, καὶ τὸ μέγεθος τοῦ ὅλικου δείγματος καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρωμάτων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ληπτέων μονάδων διὰ τὸ δείγμα καθορίζεται: **a priori**. Τὰ στρώματα ἐνδέχεται νὰ εἶναι: **γεωγραφικαὶ ὑποδιαίρεσεις** (περιοχαί, πόλεις κλπ.), **οἰκονομικαὶ** (εἰσόδημα, ἀπασχολήσεις), **δημογραφικαὶ** (μέγεθος οἰκογενείας) κλπ. Εἰς τινὰς περιπτώσεις, αἱ ὑποδιαίρεσεις κατατάξεως χρησιμοποιοῦνται κεχωρισμένως, εἰς ἄλλας ὁμως ἐν συνδυασμῷ, ὡς π.χ. περιοχαὶ καὶ μέγεθος οἰκογενείας. Εἰδικώτερον, ἡ κατὰ γεωγραφικὴν κατάταξιν στρωματοποιήσις (stratification) καὶ μετὰ δειγματοληψία καλεῖται **Ἐπιφανειακὴ Δειγματοληψία** (Area sampling), διότι ὁ ὅλος πληθυσμὸς (ἡ ὅλικὴ ἐπιφάνεια) ὑποδιαίρεται εἰς κεχωρισμένας ἀλλήλων ἐπιφα-

νείας (ἐπὶ τοπογραφικοῦ χάρτου) καὶ ἀριθμὸς τις εἶτα ἐπιλέγεται διὰ τὸ δείγμα, **διὰ τυχαίας ἐπιλογῆς**, ἀποτελῶν τὰ στρώματα. Ἐντὸς ἐκάστου τῶν οὕτω ἐπιλεγέντων στρωμάτων ἐπιλέγεται καὶ αὐθις **κατὰ τύχην**, ἀριθμὸς τις μονάδων (ἀγροκτημάτων, οἰκιῶν κλπ.) καὶ ἀποτελεῖ τὰς μονάδας τοῦ ἐκ τοῦ ὑπ' ὄψει στρώματος ληφθέντος ὑποδείγματος. Ἐάν, ἀντιθέτως, ὅλαι αἱ μονάδες τοῦ στρώματος θεωρηθοῦν ὡς ὑπο - δείγμα, τότε τοῦτο καλεῖται **δμαδικὸν ἐπιφανειακὸν δείγμα** (Area cluster sample), καὶ ἐπειδὴ ὅλαι αἱ μονάδες τοῦ στρώματος λαμβάνονται ὑπ' ὄψει οὐδὲν ζήτημα τυχαίας ἐπιλογῆς τῶν μονάδων τοῦ ὑποδείγματος τίθεται. Οὐχ ἦττον, ἢ διακύμανσις τοῦ δείγματος ἐπηρεάζεται ἐκ τῆς ὑφισταμένης συσχέτισεως μεταξὺ τῶν μονάδων τοῦ αὐτοῦ στρώματος, ὑφισταμένης τότε **διασυσχετίσεως** (intercorrelation) μεταξὺ αὐτῶν.

Τὸ ἐπιφανειακὸν δείγμα εἶναι **ἀπεριορίστον**, διότι ἡ ἀρχικὴ ἐπιφάνεια δύναται νὰ ἐπιλεγῇ κατὰ τύχην μεταξὺ ὄλων τῶν ἐπιφανειῶν τοῦ πληθυσμοῦ, οὐχ ἦττον ὅμως εἶναι καὶ **πεπερασμένον**, διότι ἄπαξ καὶ ἐπιλεγῇ ἢ ἐπιφάνεια, ἢ περαιτέρω ἐπιλογῇ—στρωματοποιήσις—περιορίζεται ἐντὸς τῆς ἐπιλεγείσης ἐπιφανείας.

4. Βάσει τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων θὰ ἐξετάσωμεν τὴν διακύμανσιν τοῦ μέσου τοῦ δείγματος, ἀλλὰ τότε ἔχομεν νὰ ἀντιμετωπίσωμεν τὰ ἑξῆς προβλήματα :

α) Νὰ προσδιορίσωμεν τὸ μέγεθος τοῦ δείγματος καὶ τῶν ἐξ ἐκάστου στρώματος ληπτέων μονάδων διὰ τὸ δείγμα, οὕτως ὥστε νὰ ἔχωμεν τὴν **ἐλαχίστην διακύμανσιν** διὰ τὸν μέσον τοῦ δείγματος καὶ χωρὶς νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψει τὴν δαπάνην τῆς δειγματοληψίας.

β) Νὰ ἐπιτύχωμεν τὰ ἀνωτέρω, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψει καὶ τὸ κόστος τῆς δειγματοληψίας, ὀρισθὲν a priori.

γ) Νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν ἐλαχίστην δαπάνην δειγματοληψίας με προκαθωρισμένην ἀκρίβειαν ϵ .

$$\delta. \text{ Ὡς γνωστὸν ἡ ἔκφρασις } \bar{x} = \frac{\sum N_i \bar{x}_i}{N} \text{ (ὅπου } N = \sum N_i) \text{ ἀ-}$$

παρτίξει τὸν πληθυσμὸν καὶ N_i τὸ μέγεθος τοῦ i στρώματος καὶ

$\bar{x}_i = \sum x_i / n_i$, δ μέσος τοῦ ἐκ τοῦ στρώματος i ληφθέντος ὑποδείγματος ἐκ n_i μονάδων) ἀποτελεῖ **ἀμερόληπτον ἐκτίμησιν** τοῦ μέσου τοῦ πληθυσμοῦ, διδόμενον ὑπὸ :

$$\bar{x} = \frac{\sum N_i \bar{X}_i}{N} \quad \text{όπου} \quad \bar{X}_i = \frac{\sum X_i}{N_i}$$

Ἐκ τῶν ἄνω συνάγεται ὅτι εἰς τὸ στρώμα, τὸ \bar{x}_i εἶναι **τυχαῖον μεταβλητὸν** (variate), N_i / N σταθερὸν. Ἐπομένως τὸ \bar{x} εἶναι **γραμμικὸς συνδυασμὸς** τυχαίων μεταβλητῶν τῆς μορφῆς: $u = \sum \alpha_i u_i$ (*) ὅπου $\alpha_i = N_i / N$, σταθεραὶ καὶ $u_i = x_i$ ἀνεξάρτητα τυχαῖα μεταβλητά. Ἄρα ἡ διακύμανσις τοῦ u θὰ δίδεται

$$\text{ὕπό: } \sigma_u^2 = \sum \alpha_i^2 \sigma_i^2 \quad (1). \quad \text{δηλ. ὕπό } \sigma_x^2 = \frac{\sum N_i^2 \sigma_{x_i}^2}{N^2} \quad (2)$$

ὅπου $\sigma_{x_i}^2$ διακύμανσις τοῦ \bar{x}_i εἰς τὸ δείγμα ἐκ τοῦ i στρώματος.

$$\text{Ἄλλὰ ὡς γνωστὸν: } \sigma_{x_i}^2 = \frac{\sigma_i^2}{n_i} \left(1 - \frac{n_i}{N_i}\right) \quad (3)$$

$$\text{καὶ συνεπῶς: } \sigma_x^2 = \frac{1}{N^2} \sum \frac{N_i^2 \sigma_i^2}{n_i} \left(1 - \frac{n_i}{N_i}\right) =$$

$$= \frac{1}{N^2} \sum \frac{N_i^2 \sigma_i^2}{n_i} - \frac{1}{N^2} \sum N_i \sigma_i^2 \quad (4)$$

6. Αἱ τιμαὶ ὅμως τοῦ n_i , αἱ ὁποῖαι **ελαχιστοποιοῦν** τὴν ἔκφρασιν (4) δηλ. τὴν διακύμανσιν τῆς ἐκτιμῆσεως τοῦ γενικοῦ μέσου ὑπόκεινται εἰς τὴν συνθήκην (δουλείαν): $\sum n_i = n$, ὅπου n τὸ ὅλον μέγεθος τοῦ δείγματος, ὅπερ ληφθήσεται ἐκ τοῦ πληθυσμοῦ, ἢ $\sum n_i - n = 0$.

Συνεπῶς διὰ νὰ καταστήσωμεν τὴν ἔκφρασιν (4) ἐλαχίστην, ὑποκειμένην ἐν ταύτῃ καὶ εἰς τὴν ἐπιβληθεῖσαν συνθήκην:

$$\sum n_i - x = 0$$

ἐφαρμόζομεν τὴν **Μέθοδον τῶν προσδιοριστιῶν συντελεστῶν τοῦ Lagrange** **, θέτοντες

* Ἐὰν νῦν u_i εἶναι ἀσυσχέτιστα τότε $\sum u_i^2 = \sum \alpha_i^2 u_i^2$ ἢ $\sigma_u^2 = \sum \alpha_i^2 \sigma_i^2$ (ᾶρα Μαθημ. Στατιστικῆν).

** Ἰδε C. de la Vallée Poussin «Cours d'Analyse infinité»

$$F = F_0 + \lambda_1 F_1 + \lambda_2 F_2 + \dots \quad (5)$$

όπου F_0 είναι η ελαχιστοποιητέα συνάρτηση, F_1 ή σχέσεις ήτις δρίζεται υπό της επιβληθείσης πρώτης συνθήκης, F_2 , όμοίως, υπό της δευτέρας συνθήκης κλπ., και $\lambda_1, \lambda_2, \dots$ οι προσδιοριστέοι συντελεσταί του Lagrange. Επί του προκειμένου θα έχωμεν :

$$F_0 = \frac{1}{N^2} \sum \frac{N_i^2 \sigma_i^2}{n_i} \left(1 - \frac{n_i}{N_i}\right) \quad \text{και} \quad F_1 = (\sum n_i - n)$$

Διά να προσδιορίσωμεν νυν τας άριστας τιμάς n_i , λαμβάνομεν τας παραγώγους του F ως προς n_i και εξισούμεν έκαστην τούτων προς τὸ μηδέν. Τὸ τοιοῦτον παρέχει L εξισώσεις ($i = 1, 2, \dots, L$) μὲ $L + 1$ άγνώστους (τοὺς n_i και λ). Ἡ επιβληθεῖσα νυν συνθήκη $\sum n_i - n = 0$, παρέχει όμοίως $L + 1$ εξισώσεις.

Συνεπῶς δὲν έχομεν ἤ να λύσωμεν τὸ προκῦπτον σύστημα τῶν εξισώσεων ὅτε εὐρίσκομεν τὰς τιμάς τοῦ n_i , αἵτινες ελαχιστοποιοῦν τὸ F_0 , ὑποκείμενον εἰς τὴν συνθήκην F_1 . Συνεπῶς έχομεν :

$$\frac{\partial F}{\partial n_i} = -\frac{N_i^2 \sigma_i^2}{N^2 n_i^2} + \lambda = 0 \quad (i = 1, 2, \dots, L)$$

ἢ

(θέσαντες $\lambda = \lambda_1$)

$$n_i = \frac{N_i \sigma_i}{N \sqrt{\lambda}} \quad (6)$$

άθροίζοντες τὰς L εξισώσεις, έχομεν :

$$\sum n_i = \frac{\sum N_i \sigma_i}{N \sqrt{\lambda}} = n \quad (7)$$

λύομεν ὡς προς $\frac{1}{\sqrt{\lambda}}$, λαμβάνοντες :

$$\frac{1}{\sqrt{\lambda}} = \frac{N n}{\sum N_i \sigma_i} \quad (8)$$

simale» τόμος I, σ. 152 (1946), R. Courant «Differential and Integral Calculus» (1952), τόμος B, σελίς 190 και ἐφ' ἐξῆς, και I. Χατζιδάκη «Διαφορικὸς Λογισμὸς», τόμος B, σελ. 268, Ἀθήναι 1912, ἔτι δὲ και εἰς R. Allen «Mathematical Analysis for Economists» 1938, σελίς 366.

ἀντικαθιστώμεν νῦν τὴν τιμὴν ταύτην τοῦ $1/\sqrt{\lambda}$ εἰς τὴν (6) καὶ ἔχομεν τελικῶς :

$$n_i = \frac{N_i \sigma_i N_{\text{ση}}}{N \sum N_i \sigma_i} = \frac{N_i \sigma_i}{\sum N_i \sigma_i} n \quad (9)$$

7. Ἡ τιμὴ αὕτη τοῦ n_i ἐλαχιστοποιεῖ τὴν ἔκφρασιν (4), διότι δύναται νὰ γραφῆ αὕτη καὶ ὡς ἑξῆς :

$$N \sigma_x^2 = - \sum N_i \sigma_i^2 + \sum n_i \left(\frac{N_i \sigma_i}{n_i} \right)^2 \\ = - \sum N_i \sigma_i^2 + \sum n_i \left(\frac{N_i \sigma_i}{n_i} - K \right)^2 + 2K \sum N_i \sigma_i - nK^2 \quad (10)$$

ἔπου K σταθερά τις. Ὁ δεύτερος ὅρος τοῦ 6' μέλους περιλαμβάνει μόνον τὰ n_i . Ἐπομένως τὸ σ_x^2 θὰ εἶναι ἐλάχιστον ὅταν ὁ ὅρος αὐτός εἶναι μηδέν; δηλ. ὅταν :

$$K = \frac{N_i \sigma_i}{n_i} \quad \eta \quad n_i = \frac{N_i \sigma_i}{K} \quad (11)$$

Ἐκ τῆς (11) λαμβάνομεν :

$$\sum n_i = n = \frac{\sum N_i \sigma_i}{K} \quad \text{δηλ.} \quad K = \frac{\sum N_i \sigma_i}{n} \quad (12)$$

καὶ ἀντικαθιστώντες τὴν τιμὴν ταύτην τοῦ K εἰς τὴν (11), ἔχομεν :

$$n_i = \frac{N_i \sigma_i}{\sum N_i \sigma_i} n \quad (13)$$

ἢ ἐλάχιστη ὅθεν διακύμανσις εὐρίσκεται, ὅταν ἀντικαταστήσωμεν τὸ n_i διὰ τοῦ ἴσου του εἰς τὴν (4), ὁπότεν λαμβάνομεν :

$$\sigma_x^2 \quad (\text{ἄριστον}) = \frac{1}{N^2} \left[\frac{(\sum N_i \sigma_i)^2}{n} - \sum N_i \sigma_i^2 \right] \quad (14)$$

8. Οὐχ ἥττον ἢ ἐφαρμογὴ τοῦ τύπου (13) ἀπαιτεῖ γινῶσιν τῶν σ_i , ἧτις δὲν ὑφίσταται πρὸ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ δείγματος. Εἰς τὴν πράξιν, συνήθως, χρησιμοποιοῦμεν ὡς πλοηγούς (pilots) τὰ σ_i προγενεστέρων δειγματοληψιῶν, ἐφ' ὅσον, ὡς εἰκόσ, θὰ ὑφίστανται τοιαῦτα. Ἡ τοιαύτη δειγματοληψία ἔπου τὸ ἐκ τοῦ στρώματος

ί λαμβανόμενον ύποδειγμα n_i όρίζεται δια τοϋ τύπου (13) καλεΐται **δυσανάλογος** (disproportionate). Είς τήν πράξιν όμως αϋτη συνθήκως άντικαθίσταται ύπό τής **ανάλογου** (proportional), ύποτιθεμένου ότι πάντα τά σ_i είναι ίσα πρός άλληλα, δηλ. γενομένου δεκτοϋ ότι ύφίσταται έν τή πληθυσμώ **ομοιόμορφος έτερογένεια** και ήτις ισχύει μόνον και μόνον τότε, όταν πληροϋται ή ώς ειρηται συνθήκη, δηλ. πάντα τά σ_i είναι ίσα πρός άλληλα. Κατά τήν περίπτωσιν τής αναλόγου δειγματοληψίας κατά στρώματα :

$$n_i = \frac{N_i \sigma}{\sigma \sum N_i} n = \frac{N_i}{N} \cdot n \quad (15)$$

όπου N το μέγεθος τοϋ πληθυσμοϋ, N_i όμοίως τοϋ στρώματος i και n το μέγεθος τοϋ δείγματος, n_i όντος τοϋ αριθμοϋ τών μονάδων αίτινες δέον νά ληφθώσι έκ τοϋ i στρώματος, μεγέθους N_i (δηλ. $N = \sum N_i$).

9. Έάν νυν το κόστος τής δειγματοληψίας, ποικίλλη από στρώματος είς στρώμα και είναι c_i δια το στρώμα i , το όλικόν κόστος C θά δίδεται, ώς είκόσ, ύπό :

$$C = \sum n_i c_i \quad (15)$$

δηλ. :

$$\sum n_i c_i - C = 0 \quad (16)$$

Κατ' ακολουθίαν θά πρέπη νά καταστήσωμεν και πάλιν έλαχίστην

τήν τιμήν τοϋ :

$$\sigma_x^2 = \frac{1}{N^2} \sum \frac{N_i^2 \sigma_i^2}{n_i} \left(1 - \frac{n_i}{N_i}\right)$$

ύποκειμένην είς τήν συνθήκην (16). Έφαρμόζομεν και αϋτις τήν μέθοδον τοϋ Lagrange τών προσδιοριστέων συντελεστών, θέτοντες, *mutatis mutandis* :

$$F = \frac{1}{N^2} \sum \frac{N_i^2 \sigma_i^2}{n_i} \left(1 - \frac{n_i}{N_i}\right) + \lambda (\sum n_i c_i - C) \quad (17)$$

και λαμβάνοντες έκ ταϋτης :

$$\frac{\partial F}{\partial n_i} = - \frac{N_i^2 \sigma_i^2}{N^2 n_i^2} + \lambda c_i = 0 \quad (18)$$

Λύοντες ώς πρός n_i , έχομεν :

$$n_i = \frac{N_i \sigma_i}{N \sqrt{c_i} \sqrt{\lambda}} = \frac{N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}}{N \sqrt{\lambda}} \quad (19)$$

και άθροίζοντας δια πάσας τας τιμάς του i ($i = 1, 2, \dots, L$), εύρισκομεν τέλος :

$$\sum n_i = n = \frac{\sum N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}}{N \sqrt{\lambda}} \quad (20)$$

λύοντες νυν τήν (20) ώς προς $1/\sqrt{\lambda}$, λαμβάνομεν :

$$\frac{1}{\sqrt{\lambda}} = \frac{n N}{\sum N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}} \quad (21)$$

και αντικαθιστώντες νυν τήν τιμήν ταύτην του $1/\sqrt{\lambda}$ εις τήν (19) εύρισκομεν :

$$n_i = \frac{N_i \sigma_i / \sqrt{c_i} N n}{N \sum N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}} = \frac{N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}}{\sum N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}} \cdot n \quad (22)$$

και επειδή το όλικόν κόστος έχει ορισθή ώς :

$C = \sum n_i c_i$, εκ τής (22) λαμβάνομεν :

$$\sum n_i c_i = C = \frac{\sum N_i \sigma_i \sqrt{c_i}}{\sum N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}} \quad (23)$$

10. Τέλος δια να προσδιορίσωμεν τας τιμάς του n_i αλίτινες ελαχιστοποιούν το κόστος υποκείμενον εις προκαθορισθεισαν ακρίθειαν ϵ , χρησιμοποιούμεν, *mutatis mutandis*, τήν μέθοδον Lagrange, θέτοντες :

$$F = \sum c_i n_i + \lambda \left[\frac{1}{N^2} \sum N_i^2 \left(\frac{1}{n_i} - \frac{1}{N_i} \right) - \epsilon^2 \right]$$

και εύρισκομεν και αόθεις :

$$n_i = \frac{N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}}{\sum N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}} n \quad (24)$$

δταν ή ακρίθεια είναι ώρισμένη :

$$\epsilon^2 = \frac{1}{N^2} \left(\sum \frac{N_i^2 \sigma_i^2}{n_i} - \sum N_i \sigma_i^2 \right) \quad (25)$$

(προκύπτουσα ἐκ τῆς (4) ὅταν γίνουν αἱ πράξεις). Τότε ἀντικαθιστώντες εἰς (25) τὴν n_i διὰ τῆς τιμῆς αὐτῆς, διδομένης ὑπὸ τοῦ 6' μέλους τῆς (24) εὐρίσκομεν :

$$N^2 \epsilon^2 = \sum \left(\frac{N_i^2 \sigma_i^2 \sum N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}}{n N_i \sigma_i / \sqrt{c_i}} \right) - \sum N_i \sigma_i^2 \quad (26)$$

καὶ λύοντες εἶτα πρὸς n , ἔχομεν τὴν **ἀρίστην τιμὴν** τοῦ μεγέθους τοῦ δείγματος :

$$n = \frac{(\sum N_i \sigma_i \sqrt{c_i}) (\sum N_i \sigma_i / \sqrt{c_i})}{N^2 \epsilon^2 + \sum N_i \sigma_i^2} \quad (27)$$

11. Ἐν συμπεράσματι τονίζεται καὶ αὖθις ὅτι, ἐν τῇ πράξει **κατὰ κανόνα, σχεδόν**, ἐφαρμόζεται μόνον ἡ **ἀνάλογος δειγματοληψία**, ἣτις προϋποθέτει πάντα τὰ σ_i ἴσα πρὸς ἀλλήλα καὶ ἐπὶ πλέον τὸ κόστος ὑπολογιζόμενον κατὰ μονάδα, ἀνεξαρτήτως στρώματος, ὅτε, ὡς εἰκόσ, οἱ ἄνω τύποι ἀπλοποιοῦνται κατὰ πολὺ καὶ τοῦτο διότι τὰ σ_i εἶναι **ἄγνωστα** πρὸ τῆς διενεργείας τῆς δειγματοληψίας.



Βιβλιογραφία :

- Στατιστική: **Κ. Α. Ἀθανασιάδου** (σελίδ. 353—354) 1958.
 Δειγματοληψία κατὰ στρώματα: **Δ. Ζούκα**, Δ/νου Ἐ. Στατ. Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος.

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

Υπό του Καθηγητού κ. ΧΡΥΣΟΥ ΕΥΕΛΠΙΔΟΥ

Σκοπός της κοινωνικής στατιστικής είναι η κατάρτισις αριθμητικῶν περιγραφῶν τῶν συνθηκῶν ζωῆς καὶ ἐργασίας τῶν πληθυσμῶν, τῶν ἀλλαγῶν αὐτῶν τῶν συνθηκῶν, καθὼς καὶ τῶν διαφορῶν ποῦ ὑπάρχουν μεταξὺ σημαντικῶν κοινωνικῶν καὶ οικονομικῶν ομάδων ἢ περιοχῶν. Αἱ κοινωνικαὶ στατιστικαὶ καταγίνονται, ἐπιμένως, μετὰ τὴν κατάστασιν καὶ τὴν ἀλλαγὴν τῶν διαφορῶν ἀπὸ πληθυσμοῦ, ἐν σχέσει μετὰ τὸ ἐπάγγελμα, τὰ κέρδη, τὴν διατροφὴν τὴν κατοικίαν, τὴν οἰκογενειακὴν ζωὴν, τὴν κοινωνικὴν δρᾶσιν, τὴν μόρφωσιν, τὴν ψυχαγωγίαν καὶ τὰς μορφωτικὰς ἀπασχολήσεις ἢ τὰ πνευματικὰ ἐνδιαφέροντά των. Εἰδικὴ προσοχὴ δίδεται συνήθως εἰς τὰς συνθήκας τῶν «ἀδυνάτων» ομάδων, ὅπως τὰ παιδιὰ, οἱ ἡλικιωμένοι, οἱ ἀνάπηροι, οἱ ἐργάται μετὰ χαμηλὸν ἡμερομίσθιον, οἱ μισοσυντήρητοι ἢ καὶ ἄλλαι εὐρεταὶ κοινωνικαὶ ομάδες. Ἐπίσης, ἡ κοινωνικὴ στατιστικὴ περιλαμβάνει στατιστικὰς πληροφορίας ποῦ ἀφοροῦν τὴν διοίκησιν καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐνεργειῶν τῶν κυβερνήσεων, τῶν τοπικῶν ἀρχῶν, τῶν ἐργοδοτῶν, τῶν συνδικάτων καὶ τῶν ἀγαθοεργῶν ὀργανώσεων, πρὸς βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν διαβίωσης καὶ ἐργασίας.

Μία συστηματικὴ ἔρευνα κοινωνικῶν στατιστικῶν θὰ καταγίνῃ λοιπόν, μετὰ θέματα ποῦ συνήθως περιλαμβάνονται εἰς τὸ πεδίου τῶν δημογράφων, τῶν οικονομολόγων, τῶν υγιεινολόγων καὶ ἄλλων εἰδικῶν. Ἀλλὰ τὰ θέματα αὐτὰ πρέπει νὰ συζητηθοῦν ἀπὸ ἀπόψεως σχέσεώς των μετὰ τὰ προβλήματα ποῦ συνεπάγονται κοινωνικὰς ἐνεργείας καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν. Ἐάν θέμα τι θὰ ἔπρεπε νὰ θεωρηθῆ π. χ. οικονομικὸν ἢ κοινωνικόν, τοῦτο εἶναι πολὺ συχνὰ ζήτημα λεκτικόν, ἀφοῦ τὰ οικονομικὰ ζητήματα εἶναι εἰς τὸ ὅλον κοινωνικά. Ὁὕτω, ἡ δαπάνη διατροφῆς τοῦ λαοῦ εἶναι ζήτημα οικονομικόν, ἀλλ' ἢ κατανομή τῆς δαπάνης καθ' ὁμάδας πληθυσμοῦ εἶναι ζήτημα κοινωνικόν. Ἡ οἰκοδομικὴ δραστηριότης ἀποτελεῖ δείκτη τῆς οικονομικῆς καταστάσεως, ἀλλὰ τὸ εἶδος τῶν κατασκευαζομένων οἰκημάτων (ἐργατικά κατοικίαι, δόλλεις, πολυκατοικίαι, πολυτελεῖς μέγαρα κλπ.) ἐνδιαφέρει τὴν κοινωνικὴν στατιστικὴν.

Αὐτὸ συνεπάγεται ὅτι οἱ ὅροι: δημογραφικὰ στατιστικά, στατιστικά υγείας, οικονομικὰ στατιστικά, κοινωνικὰ στατιστικά κτλ. δὲν ἀποκλείουν ὁ εἰς τὸν ἄλλον καὶ δὲν καθιερώνουν πεδία ἀποκλειστικῆς ἀρμοδιότητος τῶν εἰδικῶν εἰς κάθε κλάδον. Πλὴν μία συλλογὴ στατιστικῶν υγείας θὰ ἔπρεπε νὰ περιλάβῃ ὅχι μόνον δεδομένα νοσηρότητος καὶ θνησιμότητος, ἀλλ' ἀκόμη στατιστικὰς διατροφῆς, οἰκισμοῦ, ἀπασχολήσεως καὶ ἀνεργίας, ἡμερομίσθιων, συνθηκῶν ἐργασίας καὶ ἄλλων παρομοίων θεμάτων, ἐξἧς τῶν μένων ἀπὸ ἀπόψεως συνθηκῶν υγείας. Ἐννοεῖται ὅτι τὰ θέματα

παραλλάσσουν και με τὰς ἐκάστοτε και ἐκασταχοῦ συνθήκας.

Ἡ σύνταξις κοινωνικῶν στατιστικῶν παρουσιάζει ἰδιαζούσας δυσχερείας, ἕνεκα τῆς ὄχι ἐμφανοῦς και συχνὰ ἀποκρυπτομένης καταστάσεως τῶν ἀπογραπτέων μονάδων. Αἱ δυσχερείαι αὐταὶ αὐξάνουν προκειμένου περὶ ἀγροτικῶν περιφερειῶν, ὅπου ἄλλωστε προστίθενται και ἄλλαι προερχόμεναι ἀπὸ τὴν διασπορὰν τῶν ἀγροτῶν και ἀπὸ τὸ καχύποπτον αὐτῶν. Καὶ πολλαπλασιάζονται ἐταν πρόκειται νὰ παραβάλωμεν στατιστικὰς ἀνεπτυγμένων χωρῶν με ἄλλας ὑποανεπτυγμένων τοιούτων. Ἐξ ἄλλου, αἱ στατιστικαὶ ἐρευναι πρὸς καθορισμὸν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν διαφόρων κοινωνικῶν ομάδων, και πολὺ περισσότερον τῶν διαφόρων λαῶν, ὄχι μόνον στοιχίζουσι ὑπερβολικὰ, ἀλλὰ και δίδουσι ἀποτελέσματα ἄμπισθητήσιμα. Καθότι τὰ κοινωνικὰ φαινόμενα εἶναι πολὺπλοκα και δὲν ἠμποροῦν νὰ ταξινομηθοῦν ὡς πράγματα εἰς τὴν συγκριτικὴν παρατήρησιν.

Πάντως, ἡ στατιστικὴ μᾶς ἐπιτρέπει τὴν μελέτην τῆς ὑπάρξεως και τῆς ἐξελίξεως τῶν κοινωνικῶν φαινομένων, ὁμαδικῶς λαμβανόμενων και ἀριθμητικῶς παρισταμένων. Δὲν μᾶς ἐπιτρέπει, ὅμως, νὰ συλλάβωμεν και τὰ ἀντικειμενικὰ στοιχεῖα ἐκάστου φαινομένου, δηλαδὴ τὰς ἀπωτέρας αἰτίας και τὸν σκοπὸν των, ἀφοῦ ἄλλωστε ἡ ἀριθμητικὴ παράστασις τούτων εἶναι συνήθως ἀδύνατος. Μᾶς δίδει, λοιπόν, τοὺς ἀριθμοὺς ἐνὸς φαινομένου, ἀλλ' οὐδέποτε και τοὺς ἀριθμοὺς ὅλης τῆς σειρᾶς τῶν πιθανῶν αἰτίων των, τοὺς χρησίμους διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἐπιδράσεως ἐνὸς ἐκάστου ἐξ αὐτῶν. Οὕτω π. χ. ἐὰν ἔχομεν ἀκριβῆ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον στατιστικὴν τῆς ὑπερποντίου μεταναστεύσεως ἐξ Ἑλλάδος, στεροῦμεθα στατιστικῆς ὄλων τῶν πιθανῶν αἰτίων τῆς. Ἡ στατιστικὴ μᾶς παρέχει μίαν γενικωτέραν ἀλλὰ και περισσότερον ἐπιπολαίαν ἀποψιν τῶν κοινωνικῶν γεγονότων ἀπὸ τὴν μονογραφίαν, τῆς ὁποίας ὅμως αἱ γενικεύσεις εἶναι συχνὰ ἐπικίνδυναι.

Μεταξὺ τῆς κυρίως στατιστικῆς και τῆς μονογραφίας εὐρίσκειται ἡ ἀντιπροσωπευτικὴ μέθοδος (sampling), τῆς ὁποίας συνηθίζεται μεγίστη χρῆσις εἰς τὰς κοινωνικὰς ἐρεῦνας. Εἰς αὐτὴν δὲν γίνεται ἡ καταγραφή ὅλων τῶν στατιστικῶν μονάδων, ὅπως εἰς τὴν κυρίως στατιστικὴν, οὔτε ἀρκοῦμεθα εἰς μίαν ἢ ἐλαχίστας μόνον περιπτώσεις, ὅπως εἰς τὴν μονογραφίαν. Ἄλλ' αἱ καταγραπτέαι μονάδες πρέπει νὰ ἀποτελοῦν σημαντικὸν τμῆμα τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μονάδων, συνήθως ἡ ἕως 1500, και νὰ εἶναι ἀνεξάρτητοι ἀπ' ἀλλήλων. Προτιμότερον ἢ ἐκλογὴ τῶν μονάδων νὰ γίνεται κατὰ τύχην (διὰ κλήρου), διότι ἡ λελογισμένη ἐκλογὴ των ἐνέχει κίνδυνον μεροληψίας. Μετὰ τὴν ἐκλογὴν, ὅμως, πρέπει νὰ προβαίνωμεν εἰς τὸν ἔλεγχον, διὰ νὰ διαπιστωθῇ ἐὰν αἱ περιληφθεῖσαι πρὸς καταγραφήν μονάδες συγκεντρῶνουν τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ἐρευναν στοιχεῖα. Ἡ μέθοδος αὕτη εἶναι εὐκολωτέρα και ὀλιγώτερον δαπανηρὰ τῆς κυρίως στατιστικῆς, ἀλλ' ἀπεδείχθη περισσότερον ἐπιρρεπὴς

εἰς λάθη, ὅταν μάλιστα τὸ ποσοστὸν τῶν καταγεγραφομένων μονάδων εἶναι πολὺ μικρὸν.

Τὸ γεγονός ὅτι δύναται νὰ γίνῃ κατάχρησις τῶν ἀριθμῶν ἐν ἀποδεικτικῷ ὄλικῷ δὲν δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν μεγάλην ἐπιστημονικὴν καὶ πρακτικὴν σημασίαν τῆς στατιστικῆς εἰς τὰς κοινωνικὰς ἐρεῦνας. Αὕτη ἔδωκεν εἰς αὐτάς τὸ ἀναγκαῖον ὑποστήριγμα τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τοῦ μέτρου. Καὶ χάρις εἰς αὐτὴν γνωρίζομεν ὅτι τὰ κοινωνικὰ φαινόμενα ὑπόκεινται εἰς τὴν αἰτιοκρατίαν καὶ ἐπομένως εἶναι δυνατὴ ἡ ἀλλαγὴ τῶν διὰ θεραπείας τῶν αἰτίων τῶν ὀσυνδυασμῶς τῆς στατιστικῆς, ποὺ ἐξετάζει τὰ ζητήματα κατ' ἕκτασιν, καὶ τῆς μονογραφίας, ποὺ τὰ ἐξετάζει εἰς βάθος, μᾶς δίδει τὰ καλύτερα ἀποτελέσματα, ὅπου βεβαίως χωρεῖ τοιοῦτος συνδυασμῶς.

Τέλος, ἡ δυσκολία τῆς μετρήσεως — καὶ μάλιστα τῆς ἀκρίβειας μετρήσεως τῶν κοινωνικῶν δεδομένων — καθιστᾷ ἐπικίνδυνον τὴν χρῆσιν ἀφηρημένων μαθηματικῶν μεθόδων εἰς τὴν μελέτην τῶν κοινωνικῶν φαινομένων, διότι κινδυνεύομεν νὰ ἀπομακρυνθῶμεν ἀπὸ τὸ ἀντικείμενον τῆς μελέτης μας: τὸν κοινωνικὸν ἄνθρωπον. Διότι τὰ μαθηματικά, προῖόν τῆς ἀφηρημένης ἀνθρωπίνης σκέψεως καὶ ἀνεξάρτητα ἀπὸ κάθε ἐμπειρίαν, δὲν ἔμπορουν νὰ προσαρμόζωται μὲ ἀξιολογίαν ἀκρίβειαν εἰς τὴν πολύπλοκον κοινωνικὴν πραγματικότητα.

Δὲν πρέπει νὰ γίνεταί σύγκρισις τῆς κοινωνικῆς στατιστικῆς μὲ τὴν κοινωνιομετρίαν. Εἰς τὸ κοινωνικὸν πεδίου, τὰ μαθηματικὰ ἐφημερόσθησαν τὸ πρῶτον εἰς τὰς δημογραφικὰς στατιστικάς, ποὺ εἶχον ὡς ἀφετηρίαν τὴν ἀρχὴν ὅτι τὸ ἀνθρώπινον ὄν, τὸ ἄτομον εἶναι, εἰς τελευταίαν ἀνάλυσιν, τὸ ἀδιαίρετον στοιχεῖον, καὶ ἐπομένως κάθε ὁμαδικὸν φαινόμενον εἶναι ἀπλῶς τὸ ἄθροισμα τῶν ἀτομικῶν φαινομένων. Ἄλλ' οἱ περισσότεροι τῶν κοινωνιολόγων παραδέχονται σήμερον ὅτι τὸ ἀνθρώπινον ὄν, ὡς μέλος μιᾶς ὁμάδος, εἶναι ἀνεξάρτητος μονὰς ἀλλὰ περιλαμβάνεται εἰς ὁμαδικὰ πλαίσια καὶ μετέχει εἰς καταστάσεις ὁμαδικὰς. Ἐπομένως, πρώτη προσοχία τῶν μαθηματικῶν μεθόδων εἰς τὴν κοινωνιολογίαν πρέπει νὰ εἶναι ἡ ποσοτικὴ ἀνάλυσις καὶ τῶν ὁμαδικῶν πλαισίων καὶ τῶν τρόπων συμπεριφορᾶς τῶν περιλαμβανομένων εἰς αὐτά.

Τοῦτο ἐπιδιώκεται διὰ τῆς κοινωνιομετρίας, ποὺ εἶναι ἡ μαθηματικὴ μελέτη τῶν ψυχολογικῶν χαρακτήρων τῶν κοινωνικῶν συνόλων, ἡ πειραματικὴ τεχνικὴ τῶν ποσοτικῶν μεθόδων καὶ τὰ ἀποτέλεσματα ποὺ ἐπιτυγχάνει κανεὶς μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν. Ἡ κοινωνιομετρία φαίνεται ὅτι ἔλυσε τὸ παλαιὸν μεθοδολογικὸν πρόβλημα: νὰ εἰσαγάγῃ τὰς ποσοτικὰς μεθόδους εἰς τὴν κοινωνικὴν ἐπιστήμην, ἀποτελεσματικώτερον ἀπὸ τὰς γενομένας πρὸς αὐτὴν τῆς κατεύθυνσιν ἀποπειράς. Διότι αὐτὸ ποὺ ἀποτελεῖ τὴν πρωτοτυπίαν τῆς κοινωνιομετρίας εἶναι ὅτι τὸ «μέτρον» παρουσιάζεται μόνον ὡς τεχνικὸν μέσον, σαφῶς περιωρισμένον διὰ νὰ ἐπιτύχῃ καλύτερον τὰ ποσοτικὰς σχέσεις μὲ τὸ «κοινωνικόν», τὸ socius.

Αί σχέσεις αὐταὶ χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὸ ἀυθόρμητον, ἀπὸ τὸ δημιουργικόν των στοιχείον, ἀπὸ τὴν σχέσιν των μετὴν στιγμὴν, ἀπὸ τὴν δλοκλήρωσίν των εἰς σχηματισμοὺς συγκεκριμένους καὶ μοναδικούς.

Ἡ κοινωνιομετρία διακρίνεται, λοιπόν, ἀπὸ τὴν κοινωνικὴν στατιστικὴν καθότι ἀσχολεῖται μετὴν μέτρησιν —μέσω κυρίως διαφόρων τέστ— τῆς ἀνθρωπίνης ὁμαδικῆς συμπεριφορᾶς. Ὅπως ὁ Φρόυντ ἀνέλυσε τὸ ἄτομον, πρὸς ἐξήγησιν καὶ ἐνίοτε θεραπείαν τῆς ἀτομικῆς συμπεριφορᾶς, οὕτω καὶ ἡ κοινωνιομετρία ἀναλύει τὰς ὁμάδας, πρὸς ἐξήγησιν τῆς ὁμαδικῆς συμπεριφορᾶς, καὶ ἐνίοτε πρὸς κατεύθυνσίν τῆς. Ἡ κοινωνιομετρία ἐπιδιώκει, λοιπόν, τὴν μέτρησιν τῶν αἰτίων, ἐνῶ ἡ στατιστικὴ ἐρευνᾷ τὰ ἀποτελέσματα τῆς κοινωνικῆς συμβιώσεως καὶ δράσεως.

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Υπό του Καθηγητοῦ κ. ΣΩΤ. ΑΓΑΠΗΤΙΔΗ

Εἶναι ἀρκετὰ παλαιὰ ἡ συζήτησις γύρω ἀπὸ τὸ ἐρώτημα εἰς ὃ πλῆθυσμός τῆς ὑδρογείου — καὶ τῶν καθ' ἕκαστα χωρῶν ἰδιαιτέρως — δύναται νὰ ἀναπτύσσεται ἀνεξελέγκτως, ἐν ὄψει τῶν περιορισμένων ὑλικῶν μέσων πού ὑπάρχουν εἰς τὴν διάθεσίν του. Εἰς τὸ ἐρώτημα αὐτό, ὅπως εἶναι γνωστόν, οἱ ἀπαισιόδοξοι, ἀκολουθοῦντες τὸν Μάλθον, ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ πληθυσμὸς ἐξελλίσσεται ποσοτικῶς πολὺ ταχύτερον ἀπὸ τὰ μέσα τῆς διατροφῆς, ὥστε χρειάζεται ἀνάσχεσις τῆς φυσικῆς δημογραφικῆς τάσεως. Ἄλλοι, ἀντιθέτως, βασιζόμενοι εἰς τὰς προόδους τῆς τεχνικῆς, κυρίως, ἢ ὅποια εἶναι εἰς θέσιν νὰ πολλαπλασιάσῃ τὰ μέσα, δεχόμενοι ὅτι ὁ ρυθμὸς τῆς αὐξήσεως τῶν μέσων τῆς ζωῆς εἶναι ταχύτερος τοῦ τῆς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ, εἰς ἀπόδειξιν δὲ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῶν ἐπικαλοῦνται τὸ γεγονός ὅτι κατὰ τὸν τελευταῖον αἰῶνα, παρὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ὄγκου τοῦ πληθυσμοῦ, τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον ἀνῆλθεν οὐσιωδῶς εἰς ὄλον τὸν κόσμον. Ἡ δευτέρα ἀποψις ὑπερίσχυσε· παραμένει ὁμως πάντοτε τὸ ἐρώτημα: εἰς τί πρέπει νὰ ἀποβλέπῃ ἡ πολιτικὴ τῶν Κρατῶν ἐν προκειμένῳ καὶ ποῖα τὰ μέσα ἐπιτεύξεως τῶν τασομένων ἐπιδιώξῃ;

Ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ τῶν νεωτέρων χωρῶν ἀποβλέπει εἰς τὸ καλούμενον *optimum* τοῦ πληθυσμοῦ, πράγμα τὸ ὅποιον σημαίνει προσπάθειαν ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ καθίσταται ἐφικτὴ ἡ καλὴ διαβίωσις τοῦ μεγαλυτέρου δυνατοῦ ἀριθμοῦ προσώπων. Ἡ προσπάθεια αὕτη ἔχει συνήθως ὡς κυρίαν ἐκδήλωσιν τὴν ἐκβιομηχανίαν, δηλαδή ἀπ' ἐνός μὲν τὴν βιομηχανοποίησιν τῆς πρωτογενοῦς παραγωγῆς καὶ τῆς γεωργίας, ἀπ' ἑτέρου δὲ καὶ κυρίως τὴν καθ' αὐτὸ βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν, δηλαδή ἐπέκτασιν τοῦ τομέως τῆς δευτερογενοῦς παραγωγῆς, διὰ μεταποιήσεως μὲ τὰς πλέον συγχρονισμένας μεθόδους τῶν προϊόντων τῆς πρωτογενοῦς παραγωγῆς. Ἀρμόζει νὰ σημειώσωμεν ὀλίγα τινὰ ἐπὶ τῶν φάσεων τῆς δημογραφικῆς ἐξελλίξεως τῶν λαῶν καὶ νὰ διευκρινίσωμεν σὴν μεία τινὰ τῶν δύο ἀντιθέτων ἀπόψεων ἀντιμετωπίσεως τοῦ παγκοσμίου δημογραφικοῦ προβλήματος.

Κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἀντίληψιν, ἡ δημογραφικὴ ἐξέλιξις τῶν λαῶν ἀκολουθεῖ τὴν ἐξῆς πορείαν:

Πρώτη φάσις. Οἱ ἀρχέγονοι λαοὶ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν γεωργίαν, διὰ μέσου τῆς ὁποίας ἐξασφαλίζουν τὸ ἐλάχιστον τῆς συντηρήσεώς των. Ἡ γεννητικότης εἶναι ὑψηλὴ ἀλλὰ καὶ ἡ θνησιμότης ἐπίσης. Τὸ καθαρὸν πάντως περίσσευμα διαμορφώνει συνεχῶς μεγαλύτερον ὄγκον πληθυσμοῦ, ἀλλὰ τὴν αὐξήσιν τοῦ μεγέθους τούτου δὲν ὑπερφαλαγγίζει αἰσθητῶς ἡ αὐξήσις τῶν παραγομένων ὑλικῶν μέσων ζωῆς. Ὡς ἐκ τούτου παρατηρεῖται στασιμότης, μᾶλλον, εἰς τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τοῦ ἡῤῥημένου πληθυσμοῦ.

Δευτέρα φάσις. Μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου δημιουργεῖται εἰς τοὺς λαοὺς «συνείδησις προόδου» καὶ καταβάλλεται προσπάθεια ἐξόδου ἀπὸ τὸ ἀρχέγονον στάδιον. Ἀρχίζει νὰ ἀναπτύσσεται ἡ βιομηχανία, πρὸ παντός

ὅμως τὸ ἐμπόριον, τὸσον τὸ ἐσωτερικὸν ὅσον καὶ τὸ ἐξωτερικόν. Εἶναι τὸ μεταβατικὸν στάδιον ἀναπτύξεως. Ἡ γεννητικότης ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ὑψηλή, ἀλλὰ ἡ θνησιμότης βαίνει μειουμένη καὶ κατ' ἀκολουθίαν σημειοῦται σημαντικὸν πληθυσμιακὸν πλεόνασμα ἐτησίως. Εἰς τὴν φάσιν αὐτὴν θεωροῦνται εὐρισκόμενα πολλὰ ἀσιατικαὶ καὶ ἄλλαι χώραι.

Τρίτη φάσις. Ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις προχωρεῖ πλέον μὲ γοργὸν βῆμα. Ἡ στάθμη τῆς οἰκονομικῆς ἐξελίξεως πλησιάζει ἐκείνην τῶν προηγμένων χωρῶν. Ἐὰν δὲν τὴν ἔχει φθάσει, ὑπάρχει δυναμικότης διὰ περαιτέρω ἐξελίξεις. Κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν ὄχι μόνον ἡ θνησιμότης, ἀλλὰ καὶ ἡ γεννητικότης πίπτει, ὄχι ὅμως εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ ὑπάρχη πληθυσμιακὸν ἔλλειμμα ἢ στασιμότης δημογραφικῇ. Ἀντιθέτως, ὑπάρχει ἀξιόλογον καθαρὸν περίσσευμα μὲ συνέπειαν τὴν συνεχῆ αὐξήσιν τοῦ πληθυσμοῦ.

Τετάρτη φάσις. Αἱ κατακτήσεις εἰς τὸν οἰκονομικὸν τομέα σταθεροποιοῦνται, ἀλλὰ καὶ προσωθοῦνται ἔτι περαιτέρω. Αἱ χώραι αἱ διανύουσας τὴν φάσιν αὐτὴν ἀποτελοῦν τὸ πρότυπον διὰ τὴν ἐξέλιξιν τῶν ὀλιγώτερον ἀνεπτυγμένων χωρῶν καὶ δὴ τῶν εὐρισκομένων εἰς τὴν τρίτην φάσιν. Κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν τὸσον ἡ γεννητικότης, ὅσον καὶ ἡ θνησιμότης κυμαίνονται εἰς χαμηλὰ ἐπίπεδα. Βεβαίως ὑπάρχει ἀκόμη καθαρὸν πληθυσμιακὸν περίσσευμα, ἀλλ' αὐτὸ μόνον πλησιάζει τὰ 1 00 ἐτησίως. Διαμορφοῦται συνεπῶς μία κατάστασις δημογραφικῆς στασιμότητος, ἀλλ' εἰς ὑψηλὸν βιοτικὸν ἐπίπεδον, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν πρώτην φάσιν, ὅπου ἡ δημογραφικὴ στασιμότης συνεδέετο μὲ χαμηλὸν βιοτικὸν ἐπίπεδον. Εἰς τὴν τετάρτην φάσιν εὐρίσκονται αἱ Ἡνωμένοι Πολιτεῖται τῆς Ἀμερικῆς, ἡ Αὐστραλία, αἱ χώραι τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ τινες ἄλλαι.

Πέμπτη φάσις. Αἱ κεκτημένα πρόσοδοι εἰς τὸν οἰκονομικὸν τομέα δὲν συνεχίζονται. Παραλλήλως ὁ πληθυσμὸς ἀκολουθεῖ κατιοῦσαν πορείαν. Ἡ θνησιμότης ἐξακολουθεῖ μειουμένη, ἀλλ' ἔτι ἐντονώτερον συνεχίζεται ἡ πτώσις τῆς γεννητικότητος. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ ὑπαρξις πληθυσμιακοῦ ἐλλείμματος. Βεβαίως, αἱ κυβερνήσεις τῶν χωρῶν ποῦ διανύουν τὴν φάσιν αὐτὴν φροντίζουν νὰ ἀντιδράσουν μὲ διάφορα μέτρα, ἐν πολλοῖς δὲ τὸ ἐπιτυχάνουν. Τοῦτο συνέβη π.χ. μὲ τὴν Γαλίαν, ἡ ὁποία τὰ τελευταῖα προπολεμικὰ ἔτη ἔδειξε σημεῖα καταπτώσεως καὶ δημογραφικῆς καὶ οἰκονομικῆς. Μεταπολεμικῶς, χάρις εἰς τὰ ληφθέντα μέτρα καὶ τὴν ἐκ τοῦ πολέμου ἐπηρεασθεῖσαν νοοτροπίαν τῶν Γάλλων, ἡ χώρα αὕτη ἀνέλαβε δημογραφικῶς, ἀφοῦ ἀντὶ ἐλλειμμάτων σημειοῦνται ἤδη περισσεύματα. Ἀπὸ οἰκονομικῆς ὁμως ἀπόψεως ἡ στασιμότης δὲν ἔδωσε τὴν θέσιν της εἰς τὴν πρόοδον, ἀφοῦ, κατὰ τὰς δηλώσεις τῶν ἰθυνόντων, ἡ Γαλλία εἶναι ἡ μόνη χώρα ἡ ὁποία δὲν ἠῤῥησε τὸν ὄγκον τῆς παραγωγῆς της κατὰ τὰ τελευταῖα εἴκοσι ἔτη. Ἀνάλογον φαινόμενον, ἐμπίπτει εἰς τὴν πέμπτην φάσιν, παρουσίᾳ εἰς τὸ παρελθὸν ἡ Ἰρλανδία, αὕτη ὅμως κυρίως λόγῳ τοῦ μεγάλου ὄγκου μεταναστευτικῆς κινήσεως, ἧτις ἀνέτρεψε τὴν δημογραφικὴν καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἰσορροπίαν τῆς χώρας.

Ὅπως δὴποτε, ἡ συνολικὴ δημογραφικὴ εἰκὼν τὴν ὁποίαν ἐμφανίζει σήμερον ὁ κόσμος εἶναι ὅτι ἡ φυσικὴ κίνησις τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς εἶναι ὑψωτικῇ, μὲ καθαρὸν ἐτήσιον περίσσευμα ὀλίγον ὑψηλότερον τοῦ 1 00,

ἤτοι ἐπὶ συνολικοῦ πληθυσμοῦ περίπου 2 400 000 000 ψυχῶν ἔχομεν ἐπισίαν αὐξησιν 25 000 000. Μὲ τὸν ρυθμὸν αὐτὸν ὑπολογίζεται ὅτι εἰς τὸ τέλος τοῦ αἰῶνος μας ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς θὰ φθάσῃ εἰς 4 δισεκατομμύρια. Τὸ σοβαρώτερον ὅμως πρόβλημα δὲν εἶναι ἡ ταχὺτα φυσικὴ αὐξήσις τοῦ πληθυσμοῦ. Πλέον σημαντικὰ εἶναι ἡ ἄνισος κατανομή αὐτοῦ εἰς τὸν γῆνον χώρον, ἡ ἄνισος κατανομή, καὶ πρό παντός ἡ ἄνισος ἀνάπτυξις τοῦ φυσικοῦ πλοῦτου, ἡ ἄνισος ἐξέλιξις τῆς τεχνικῆς ὀργανώσεως καὶ τῆς εἰδικεύσεως τοῦ ἐμψύχου ὕλικου. Πάντα ταῦτα προκαλοῦν ἄνισότητα τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου ἢ ὁποῖα σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου ἐπιτείνεται, λόγῳ τῆς βραδυτέρας πληθυσμιακῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς ταχυτέρας, σχετικῶς οικονομικῆς προόδου τῶν προηγμένων χωρῶν. Οὕτω βλέπομεν π.χ. ὅτι εἰς τὰς Η. Π. Α. ἐδιπλασιάσθη τὸ κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα τῶν κατοίκων ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν προπολεμικὴν στάθμην, ἐνῶ αἱ περισσότεραι τῶν καθυστερημένων χωρῶν ἔχουν τὸ προπολεμικὸν ἐπίπεδον ἢ ἐλαφρῶς ἀνώτερον. Ἐν τούτοις, τὸ φυσικώτερον εἶναι νὰ προαχθῇ μὲ ταχύτερον ρυθμὸν ἡ οἰκονομία τῶν μὴ ἀνεπτυγμένων χωρῶν, καθόσον ὑπάρχουν ἐκεῖ, συνήθως, περισσότερα περιθώρια. Ἄρκει βεβαίως νὰ ὑπάρχουν φυσικοὶ πόροι νὰ γίνῃ τεχνικὴ ὀργάνωσις καὶ νὰ διατεθοῦν τὰ ἀπαιτούμενα κεφάλαια.

Ὡς ἤδη ἐλέχθη ἐν ἀρχῇ, ὑπάρχουν δύο ἐκ διαμέτρου ἀντίθετοι ἀπόψεις ὡς πρὸς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ δημογραφικοῦ προβλήματος.

Ἡ πρώτη ἀποψις ὑποστηρίζει ὅτι τὰ μέσα ἱκανοποιήσεως τῶν ἀναγκῶν εἶναι ὅπωςδήποτε περιορισμένα, σὺν τῇ παρόδῳ δὲ τοῦ χρόνου ἐπιτείνεται ἡ δυσαναλογία τῶν μέσων ἔναντι τῶν ἀναγκῶν. Ἡ πλέον λογικὴ λύσις συνίσταται εἰς τὴν πρόληψιν τῆς περαιτέρω διογκώσεως τοῦ πληθυσμοῦ. Ἄλλως, σὺν τῇ διευρύνσει τῶν ἀνισοτήτων, θὰ καλλιεργηθῇ τὸ μίσος καὶ ἡ διεθνὴς ἔντασις θὰ ὀδηγῇ εἰς πολέμους. Πρὸς ἀποφυγὴν τοιαύτων δυσμενῶν ἐξελίξεων δεόν νὰ υἱοθετηθοῦν διεθνῶς μέθοδοι μειώσεως τῶν γεννήσεων.

Ἡ δευτέρα ἀποψις δέχεται ὅτι τὸ παγκόσμιον δημογραφικὸν πρόβλημα ὀφείλεται εἰς τὴν κακὴν κατανομήν τοῦ πλοῦτου καὶ τὴν ἀνεπαρκῆ παραγωγὴν. Ἡ τεχνικὴ εἶναι εἰς θέσιν νὰ πολλαπλασιάσῃ τὴν παραγωγὴν τροφίμων. Ἄρκει νὰ διαδοθοῦν αἱ ἀναγκαῖαι γνώσεις εὐρύτατα καὶ νὰ βελτιωθοῦν τὰ συστήματα ὀργανώσεως. Ὁ γνωστὸς οικονομολόγος Colin Clark, υἱοθετῶν τὴν ἀποψιν ταύτην, ὑποστηρίζει ὅτι, ἐὰν ἡ παραγωγὴ τροφίμων ὀργανωθῇ παντοῦ ὡς ἐν Δανίᾳ π.χ. (ἤτις μὲ τὰ προϊόντα τῆς διατρέφει σχεδὸν διπλάσιον τοῦ κατοικοῦντος τὴν χώραν πληθυσμὸν), ὁ ὑδρόγειος δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ ἐπαρκῆ μέσα συντηρήσεως εἰς τετραπλάσιον ἢ καὶ πενταπλάσιον τοῦ σημερινοῦ πληθυσμὸν. Αὐτὰ ἐννοεῖται μὲ τὰς σημερινὰς ἐπιμέθους. Διότι, ἐὰν μελλοντικῶς χρησιμοποιηθῇ ἡ ἀτομικὴ ἐνέργεια εἰς τὴν οἰκονομίαν, ἡ παραγωγὴ εἶναι λίαν πιθανὸν νὰ καταστήσῃ τὴν ζωὴν πολὺ εὐκολωτέραν καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ ὑψηλὸν ἐπίπεδον συντηρήσεως, εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

Η ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΝ — ΠΗΓΑΙ — ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ

Υπό F. ROSENFELD

Στατιστολόγος της Food and Agriculture Organization (F. A. O.)

1. 1. Όρισμός

Δυνάμεθα νὰ καθορίσωμεν εἰς τὰς γενικὰς τῆς γραμμῆς τὴν γεωργικὴν στατιστικὴν ὡς τὸ σύνολον τῶν ἀριθμητικῶν πληροφοριῶν, τῶν σχετικῶν πρὸς τὰ διάφορα ἀντικείμενα τῆς γεωργίας καὶ τῆς οἰκονομίας αὐτῆς. Θὰ πρέπει νὰ δώσωμεν τὸν ὅρισμόν τῆς λέξεως «γεωργία», μὲ δάσιν ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἐδόθη ὑπὸ τῆς Ὄργανώσεως Τροφίμων καὶ Γεωργίας τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς Ἐθνικῆς Ἀπογραφῆς τῆς Γεωργίας τοῦ 1950· εἶναι ἡ δρᾶσις ἢ ὁποία σκοπὸν ἔχει «τὴν παραγωγὴν τῶν ἀγρῶν, παραγωγὴν καρπῶν, καρῶν, σπόρων, φυτῶν, παραγωγὴν βοτῶν, χορταρικῶν καὶ ἀνθέων, καλλιεργουμένων εἰς ἀνοικτὸν χῶρον καὶ εἰς πλαίσια, κτηνοτροφίαν, ἐκμετάλλευσιν κτηνοτροφικῶν προϊόντων, τὴν πτηνοτροφίαν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν πτηνοτροφικῶν προϊόντων, παραγωγὴν μέλιτος, παραγωγὴν κονίκλων καὶ ζώων μὲ γούναν κτλ.» (*).

Θὰ παρατηρήσῃ κανεὶς ὅτι ὁ ὅρισμός αὐτὸς τῆς γεωργίας ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς τὰ προϊόντα τῶν καλλιεργειῶν καὶ τὰ κτηνοτροφικὰ προϊόντα τὰ ὅποια εἶναι οἱ κύριοι καρποὶ τῆς ἐργασίας τῶν χωρικῶν, ἀποκλείει δὲ τὰ δάση καὶ τὰ δασικὰ προϊόντα ὡς καὶ τὰ προϊόντα τῆς ἀλιείας, ἂν καὶ εἰς ὠρισμένας χώρας, ὅπως ἡ Φιλλανδία, ἡ γεωργικὴ ἐργασία, καθαρῶς εἶπεν, δὲν χωρίζεται τῆς δασικῆς. Ἡ γεωργικὴ στατιστικὴ δύναται νὰ παρακολουθῆσῃ τὰ προϊόντα τῆς γεωργίας, ἀπὸ τὸ στάδιον τῆς παραγωγῆς τῶν μέχρι ἐκεῖνου τῆς κατανάλωσος καὶ τῆς χρησιμοποίησος των διὰ τῶν ἐνδιάμεσων σταδίων τῆς ἀποθηκείσεως, συσκευασίας, κατεργασίας καὶ τῆς διανομῆς διὰ τῶν ἀγορῶν χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως. Ἡ ἔκτασις ἢ τὰ ὄρια τοῦ οὕτω καλυπτομένου πεδίου ποικίλλουν ἀπὸ χώρας εἰς χώραν, ἀναλόγως πρὸς τὰς πληροφορίας τὰς ὁποίας χρειάζεται ἐκάστη.

1. 2. Στατιστικὰ βάσεως καὶ τρέχουσαι στατιστικαὶ

Αἱ γεωργικαὶ στατιστικαὶ δύναται νὰ καταταγοῦν εἰς δύο μεγάλας κατηγορίας: α) ὅσας παρέχουν δεδομένα ἐπὶ τῆς διαρθρώσεως ἢ τῶν μονίμων χαρακτηριστικῶν τῆς γεωργίας ἐνὸς κράτους καὶ β) ὅσας παρέχουν πληροφορίας ἐπὶ τῆς γεωργικῆς δρᾶσεως ἢ ὁποία λαμβάνει χώραν κατὰ τρόπον κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον συνεχῆ κατὰ

*) FAO, Πρόγραμμα Παγκοσμίου Ἀπογραφῆς τῆς Γεωργίας τοῦ 1950. Οὐάσιγκτον 1948, σελ. 54.

τὴν διάρκειαν ἑνὸς ἔτους. Ἡ πρώτη ὁμάς ἀποτελεῖ τὰς γεωργικὰς στατιστικὰς βάσεις, ἢ δευτέρα τὰς τρεχοῦσας γεωργικὰς στατιστικὰς. Τὰ δεδομένα βάσεως ἐπὶ τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς γεωργικῆς διάρθρωσεως εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἐννοήσῃ τις καλῶς τὴν γεωργίαν μιᾶς χώρας· ἀποτελοῦν τὸ σημεῖον ἐκκινήσεως διὰ τὰς κυβερνήσεις ἐκείνας αἱ ὁποῖαι ἐπιθυμοῦν νὰ ἀναπτύξουν καὶ νὰ ἐκμεταλλεῦσθαι καλύτερον τοὺς γεωργικοὺς πόρους τῆς χώρας των. Περιλαμβάνουν πληροφορίας ἐπὶ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν ἐδαφῶν, ἐπὶ τῶν χαρακτηριστικῶν τῶν γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων (ἀριθμὸς καὶ ἔκτασις αὐτῶν, κατανομὴ κατὰ περιοχάς, τρόπος ἀξιοποιήσεως κ.τ.λ.), τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς συνεταιρικῆς ἐργασίας. Ἀριθμητικαὶ πληροφορίες ἐπὶ τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὴν γεωργίαν, τοῦ χρησιμοποιουμένου ὕλικου καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων μέσων παραγωγῆς, ἀποτελοῦν ἐπίσης μέρος τῆς γεωργικῆς στατιστικῆς.

Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ διάρθρωσις τῆς γεωργίας δὲν μεταβάλλεται οὐσιαστικῶς ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἔτους εἰς τὸ ἄλλο, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ προβαίνῃ τις κατ' ἔτος εἰς νέον καταρτισμὸν γεωργικῶν στατιστικῶν βάσεως· ἀρκεῖ νὰ τὰς συγκεντρώνῃ ἀνὰ πενταετίαν ἢ δεκαετίαν βάσει λεπτομεροῦς καὶ πλήρους ἀπογραφῆς.

Αἱ γεωργικαὶ τρέχουσαι στατιστικαὶ εἶναι κυρίως ἐκείναι αἱ ὁποῖαι ὀφείλουν νὰ παρέχουν πληροφορίας ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν πού λαμβάνουν χώραν κατὰ τὴν διάρκειαν ἑνὸς ἔτους. Ἀφοροῦν τὰς καλλιεργουμένας ἐκτάσεις, τὴν παραγωγὴν τῶν καλλιεργειῶν, τὸν ἀριθμὸν τῶν κτηνῶν καὶ τῶν προϊόντων τούτων, τὴν κατανομὴν καὶ τὰς τιμὰς τῶν γεωργικῶν προϊόντων, τὰς γεωργικὰς ἐργατικὰς χεῖρας καὶ διάφορα ἄλλα θέματα σχετικὰ πρὸς τὰ ἀνωτέρω, ὡς π. χ. τὴν κατανάλωσιν λιπασμάτων, κινητικῆς δυνάμεως καὶ διαφόρων προϊόντων ἀναγκαίων διὰ τὴν γεωργίαν, τὴν γεωργικὴν πίστιν κτλ. Κατάλογος τῶν κυριωτέρων θεμάτων τῶν καλυπτομένων ὑπὸ τῆς γεωργικῆς στατιστικῆς δίδεται εἰς τὸ παράρτημα.

2. Πηγαὶ τῶν γεωργικῶν στατιστικῶν

Αἱ κυριώτεραι πηγαὶ αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ παράσχουν πληροφορίας ἐπὶ τῆς γεωργίας καὶ τῶν γεωργικῶν ἐργασιῶν εἶναι αἱ ἀκόλουθοι :

- οἱ καλλιεργηταί,
- αἱ τοπικαὶ ἀρχαί, ὡς οἱ δήμαρχοι τῶν ἀγροτικῶν κοινοτήτων,
- οἱ πάρεδροι, οἱ ἐφοριακοὶ ὑπάλληλοι κ.τ.λ.,
- οἱ ὑπάλληλοι τῶν γεωργικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν ὑπηρεσιῶν,
- αἱ ἐπιχειρήσεις κατεργασίας (ἀλευρόμυλοι, ἐργαστήσια λιπασμάτων, ἐλαστριβεῖα, σφαγεῖα κ.τ.λ.),
- οἱ ἔμποροι γεωργικῶν προϊόντων,
- οἱ μεταφορεῖς,
- αἱ ἀγροτικαὶ τράπεζαι,

— οί υπάλληλοι οί διενεργούντες έρεύνας μικράς ή μεγάλης κλίμακος αί όποια περιλαμβάνουν καταμετρήσεις και άπαριθμήσεις.

Λέγομεν ότι αί πληροφορίαί αί προερχόμεναι εκ τών άνωτέρω άναφερθεισών πηγών είναι **άντικειμενικαί**, εάν όφείλονται εις τήν καταχώρισιν γεγονότων (ώς εκείνα τά όποια συλλέγονται εκ τών λογιστικών διδλιών τών επιχειρήσεων κατεργασίας, τών τραπεζών ή τών αρχείων τών μεταφορέων) ή εις τήν καταμέτρησιν ή άμεσον άπαρίθμησιν (π. χ. καταμέτρησις κτηγών ή εκτάσεων ύποκειμένων εις τάς διαφόρους καλλιεργείας). Όταν τά δεδομένα είναι προΐδη παρατηρήσεων γενικοϋ χαρακτήρος ή εκτιμήσεων αί όποια δύνανται νά ποικίλλουν μεταξύ διαφόρων παρατηρητών, λέγομεν ότι αύται είναι **ύποκειμενικαί**. Είναι προφανές ότι τά αντικειμενικά δεδομένα πρέπει νά προτιμώνται από εκείνα τά όποια έχουν ύποκειμενικόν χαρακτήρα, δοθέντος ότι τά τελευταία πιθανόν νά επηρεάζονται σοβαρώς υπό προσωπικών παραγόντων και δύνανται μάλιστα νά μή στηρίζονται εις καμμίαν βάση εκτιμήσεως, πραγματικώς ικανοποιητικήν.

3. Κύρια δυσκολία

Ο προσδιορισμός τών αναγκαίων δεδομένων δια τήν κατάρτισιν γεωργικών στατιστικών συναντᾷ ώρισμένης δυσκολίας, συναφείς πρὸς τό ιδιαίτερον αυτό πεδίο τής στατιστικής. Μία τών δυσχερειών αυτών όφείλεται εις τόν εξαιρετικῶς μεγάλον αριθμόν τών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, τών όποίων πρέπει νά εκτιμηθούν τά χαρακτηριστικά και νά παρακολουθηθούν αί εργασίαί, και εις τόν άκόμη μεγαλύτερον αριθμόν τών μονάδων παραγωγής ως οί άγροί, οί όποιοι ποικίλλουν επί πλέον κατά τάς διαστάσεις, είναι δέ συχνά λίαν άκανονίστου σχήματος. Αί εκμεταλλεύσεις και οί άγροί εκτείνονται, ως είναι εύνόητον, εις όλόκληρον τήν χώραν, αντί νά είναι, ως ή βιομηχανία ή ώρισμένοι έμπορικά επιχειρήσεις, συγκεντρωμένοι εις ώρισμένας περιοχάς ή σημεία. Αί δυσκολίαί αί όφειλόμεναι εις τό μέγα ποσοτόν τών αναλφαθήτων μεταξύ τών γεωργών και εις τήν μή τήρησιν λογιστικών διδλιών υπό τών πλείστων εξ αυτών αυξάνονται έτι περισσότερο, λόγω τής πατροπαραδότου καχυποψίας άπέναντι πάσης έρεύνης και τής τάσεώς των νά μή παρέχουν ακριβείς πληροφορίας επί τών εργασιών των.

Η μέθοδος παραγωγής τών γεωργικών τροφίμων δέν έχει επίσης τήν σχετικήν απλότητα τής βιομηχανικής παραγωγής, λόγω τής επιδράσεως βιολογικών και κλιματολογικών παραγόντων, οί όποιοι δέν είναι δυνατόν όλοι νά έλεγχθούν. Αί βροχαί, ή θερμοκρασία, ή ξηρασία, αί πλήμμυραι, τά θλαβερά έντομα, αί ασθένειαί, και άκόμη και οί πόλεμοι, μεταβάλλουν τήν πορείαν τών γεωργικών εργασιών. Αί γεωργικά έργασίαί εκτείνονται εις αρκετούς μήνας του έτους. Η σπορά, ή ανάπτυξις τών φυτών, ό θερισμός, λαμβάνουν χώραν εις διαφόρους εποχάς δά τάς διαφόρους καλλιεργείας και μία φάσις τής

μίας δύναται νά λάβη χώραν κατά τόν αὐτόν χρόνον μέ ἄλλας φάσεις ὀρισμένων ἄλλων. Ὁ προσδιορισμός τῶν δεδομένων πρέπει νά λάβη ὑπ' ὄψιν τοὺς φυσικοὺς αὐτοὺς ἀναποφεύκτους παράγοντας καί νά προσαρμοσθῇ. Πρέπει αἱ στατιστικαὶ ἐργασίαι νά γίνωνται συμφώνως πρὸς ἡμερολόγιον προσαρμοζόμενον εἰς τὸ ἡμερολόγιον τῶν γεωργικῶν ἐργασιῶν.

Μία ἄλλη δυσχέρεια προέρχεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἕνα τμήμα τῆς παραγωγῆς καταναλίσκεται εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν γεωργικὴν ἐκμετάλλευσιν, κυρίως ὑπὸ μορφὴν σπόρων διὰ τὰς ἐπομένους καλλιέργειας, διὰ τὴν τροφήν τῶν κτηνῶν καί διὰ τὰς οἰκογενειακὰς ἀνάγκας τῶν παραγωγῶν· εἶναι συνεπῶς ἀναγκαῖον νά διδεται προσοχὴ ὥστε τὰ δεδομένα ἐπὶ τῆς παραγωγῆς νά συγκεντρῶνται παντοῦ καὶ πάντοτε συμφώνως πρὸς τοὺς αὐτοὺς ὀρισμούς, οἱ ὅποιοι δύναται π.χ. ν' ἀναφέρονται εἰς τὴν μεικτὴν παγκόσμιον παραγωγὴν ἢ ἀκόμη εἰς μόνην τὴν καθαρὰν παραγωγὴν τὴν χρησιμοποιουμένην πρὸς καταβάλλωσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

4 Βασικαὶ ἔννοιαι :

παραγωγή, μονάδες παραγωγῆς καὶ ἀποδόσεως

4.1. Ἡ ἔννοια τῆς παραγωγῆς εἶναι ἡ σπουδαιότερα μεταξὺ ἐκείνων μέ τὰς ὁποίας ἀσχολεῖται ἡ γεωργικὴ στατιστική. Ὡς ἔδομεν ἤδη, περιλαμβάνει :

- α) τὴν παραγωγὴν τὴν παραδεδωμένην εἰς τὸν ἐμπορικὸν τομέα,
- β) τὸ τμήμα τῆς παραγωγῆς τὸ χρησιμοποιούμενον διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐκμεταλλεύσεως (σπόροι, κτηνοτροφία, ἄλλαι χρήσεις),
- γ) τὸ τμήμα τῆς παραγωγῆς τὸ χρησιμοποιούμενον διὰ τὰς οἰκογενειακὰς ἀνάγκας τῶν παραγωγῶν.

Δι' ἕνα ὀρισμένον προϊόν, ἡ παραγωγή θφείλει πάντοτε νά ἀφορᾷ εἰς σαφῶς καθωρισμένους καί ὅσον τὸ δυνατόν μονίμους καταστάσεις τοῦ προϊόντος.

Ἐπὶ παραδείγματι, αἱ ποσότητες τῶν δημητριακῶν πρέπει πάντοτε νά ἐκτιμῶνται μετὰ τὸ ἀλώνισμα καί τὴν ἀποξηρανσίαν των, αἱ στατιστικαὶ παραγωγῆς δρύζης θφείλουν νά γίνωνται βάσει ξηροῦ «πάντου» (μὴ ἀποφλοιωμένη δρυζα), διὰ τὰ φυτὰ τὰ χρησιμοποιούμενα εἰς τὴν ὑφαντουργίαν αἱ ποσότητες τῶν ἰνῶν καί τῶν σπόρων πρέπει νά καταχωρίζονται κεχωρισμένως ἀντὶ νά ἐμφανίζονται ὁμοῦ, ὡς π.χ. ὑπὸ τὸν τίτλον «μὴ ἐκκοκισμένος βάμβραξ», ἢ δὲ παραγωγή κρέατος ὑπολογίζεται ἐπίσης βάσει τοῦ «βάρους σκελετοῦ». Οἱ ὀρισμοὶ αὗτοι πρέπει νά ἀναφέρονται σαφῶς εἰς τὰς ἀδελφίας τὰς ἀπευθυνομένας πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους οἱ ὅποιοι συγκεντρῶνουν τὰ στοιχεῖα καί, εἰ δυνατόν, εἰς τὰ δελτία εἰς τὰ ὁποῖα μεταδίδονται ἢ δημοσιεύονται τὰ δεδομένα αὐτά.

Δὲν εἶναι δυνατόν νά καταχωρισθοῦν ἀπ' εὐθείας τὰ στοιχεῖα ἐπὶ τῆς παραγωγῆς, παρὰ μόνον ἀφοῦ συγκεντρωθοῦν αἱ πληροφοροῖα ἐξ ὄλων τῶν παραγωγῶν ἢ ὅταν τὸ προϊόν διέρχεται ἀπὸ ἕνα

περιορισμένον ἀριθμὸν γνωστῶν σημείων ὡς, π.χ., ἀπὸ τὰ ἐκκοκιστήρια διὰ τὸν δάμβακα, τὰς ἀγορὰς ἢ τὰ ἐργοστάσια διὰ τὸν καπνὸν καί, δι' ὠρισμένας χώρας, τοὺς συνεταιρισμοὺς πωλήσεως διὰ τὰ γαλακτοκομικὰ προϊόντα ἢ τὰ πουλερικά.

4. 2. Ὁ ἀπ' εὐθείας προσδιορισμὸς τῆς παραγωγῆς εἶναι ἢ ἐξαίρεσις· γενικῶς, αἱ στατιστικαὶ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ἐξασφαλίζονται διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἀριθμῶν τῶν **μονάδων παραγωγῆς** μετὰ τὴν μέσσην ἀπόδοσιν κατὰ μονάδα. Αἱ μονάδες παραγωγῆς δύνανται νὰ εἶναι :

α) διὰ τὰς καλλιεργείας, ὁ ἀγρὸς, ἢ ἕκτασις τοῦ ὁποῦ ἐκφράζεται εἰς **ἐκτάρια**. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ τὸ σχῆμα καὶ ἰδίως αἱ διαστάσεις ἐνὸς ἀγροῦ δυνατόν νὰ ποικίλλου, λαμβάνομεν μίαν πλέον ὁμοιογενῆ μονάδα, ἣτοι ἓν **ἐκτάριον** καλλιεργημένης γῆς.

β) διὰ τὰς δασικὰς καλλιεργείας, τὸ **σχετικὸν δέδρον**, γ) διὰ τὴν παραγωγὴν ζωικῆς προελεύσεως, ἓνα παραγωγικὸν ζῶον. Δυνατὸν εἶναι ἐπίσης νὰ ληφθοῦν καὶ ἄλλαι μονάδες ὅπως π.χ. ἡ κυψέλη διὰ τὸ μέλι.

4. 3. Ἡ **μέση ἀπόδοσις κατὰ μονάδα** εἶναι ἢ ποσότης ἢ παραγομένη κατὰ μέσον ὄρον ἀπὸ τὴν μονάδα παραγωγῆς ἐντὸς μιᾶς δοθείσης περιόδου. Εἶναι π.χ. ἡ μέση ποσότης τοῦ παραχθέντος γάλακτος κατὰ μέσον ὄρον ἀπὸ μίαν γαλακτοφόρον ἀγελάδα κατὰ τὴν διάρκειαν ἐνὸς μηνὸς ἢ ἐνὸς ἔτους. Πρόκειται προφανῶς διὰ **μέσον ὄρον**, ἐνῶ ἡ ἀπόδοσις μιᾶς δοθείσης μονάδος ποικίλλει ἀπὸ ἀγροῦ εἰς ἀγρὸν, ἀπὸ δένδρου εἰς δένδρον, ἀπὸ ζῶου εἰς ζῶον, εἶναι λοιπὸν στατιστικὸς τύπος περίπλοκος, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ ἐξευρεθῇ εἴτε δι' ὑπολογισμοῦ εἴτε δι' ἐκτιμήσεως. Εἶναι δὲ ἀπαραίτητον νὰ δίδεται ἢ ἀναγκαίᾳ προσοχῇ ὥστε τὰ στοιχεῖα αὐτὰ νὰ ὑπολογίζονται μετὰ πᾶσαν ἀντικειμενικότητα καὶ ἀκρίβειαν.

5. Μέθοδοι προσδιορισμοῦ

Τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα διὰ τὴν κατάρτισιν γεωργικῶν στατιστικῶν δύνανται νὰ ἐξευρεθοῦν :

α) δι' ἀπαριθμήσεως ἢ μετρήσεων ἐφαρμοζομένων ἐφ' ὅλων τῶν μονάδων,

β) διὰ μερικῆς ἀπαριθμήσεως ἢ μερικῆς μετρήσεως,

γ) ἄνευ ἀπαριθμήσεως ἢ μετρήσεως.

5. 1. Ὅταν χρησιμοποιηθῇ ἡ μέθοδος τῆς **πλήρους** ἀπαριθμήσεως, ὁ ὑπολογισμὸς ἀφορᾷ εἰς ὅλας τὰς μονάδας, καὶ τὰ συγκεντρωθέντα στοιχεῖα ἀνάγονται εἰς σύνολον, διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τὰ ἀποτελέσματα τὰ σχετικὰ μετὰ τὰς κοινότητας, τοὺς νομοῦς, τὰς ἐπαρχίας καὶ ὁλόκληρον τὴν χώραν.

Τὰ στοιχεῖα δύνανται νὰ συγκεντρωθοῦν εἴτε δι' ἀμέσου ἀπ' εὐθείας καταμετρήσεως (μέτρησις ἐπιφανείας ἐνὸς ἀγροῦ, ζύγισμα τῶν ἐσοδείων, ἀπογραφή των κτηνῶν), εἴτε δι' ἐνὸς ἐρωτηματολογίου τὸ ὁποῖον, εἰς ὠρισμένας περιπτώσεις, ἀποστέλλεται διὰ τοῦ

ταχυδρομείου αλλά που συνηθέστερον συμπληροῦνται ὑπὸ εἰδικῶν ὑπαλλήλων ἐπὶ τῆς ἀπογραφῆς ἢ μὲ τὴν βοήθειάν των. Ἡ πλήρης ἀπαρίθμησης χρησιμοποιεῖται σχεδὸν πάντοτε εἰς τὰς ἀπογραφὰς τῆς γεωργίας· χρησιμοποιεῖται ἐπίσης συχνά διὰ τὰς τρεχούσας γεωργικὰς στατιστικὰς.

Εἰς ὠριόμενας ἐπαρχίας τῶν Ἰνδιῶν π.χ. αἱ καλλιεργούμεναι ἐξ ὄρουζαν ἐκτάσεις καθορίζονται καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπὸ ἐφοριακῶν ὑπαλλήλων, οἱ ὅποιοι διέρχονται ὅλας τὰς περιφερείας καὶ σημειῶνουν τοὺς καλλιεργουμένους ἀγρούς. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀγροὶ αὐτοὶ ἀπὸ τέλεσσαν ἤδη ἀντικείμενον κτηματολογικῆς μετρήσεως, εἶναι γνωστὴ ἡ ἐκτασις των καὶ ἡ πρόσθεσις των μᾶς οἶδει τὰς ζητούμενας πληροφορίας.

Εἰς τὰς χώρας ἐκεῖνας εἰς τὰς ὁποίας τὰ κτήνη ὑπόκεινται εἰς φορολογίαν κατὰ κεφαλὴν, οἱ ὑπολογισμοὶ τῶν ἐφοριῶν ἀποτελοῦν πλήρη ἀπογραφὴν, ἐκτὸς ἐὰν εἶναι ἐσφαλμένοι λόγῳ ἀποκρίψεως κτηνῶν. Εἰς πλείστας χώρας τῆς Εὐρώπης, ἡ πλήρης ἀπαρίθμησης τῶν κτηνῶν ἐκάστης ἐκμεταλλεύσεως γίνεται κατ' ἔτος ὑπὸ στατιστικῶν ὑπηρεσιῶν, ἐπανειλημμένως δὲ ἐντὸς τοῦ ἔτους διὰ τὰ χοιρίδια. Μέχρι τοῦ 1952, ἐν ἐρωτηματολόγιον ἀπεστέλλετο τετράκις τοῦ ἔτους ταχυδρομικῶς εἰς ὅλους τοὺς γεωργοὺς τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ὄχι μόνον διὰ τὴν ἀπογραφὴν τῶν κτηνῶν ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς τρεχούσας γεωργικὰς στατιστικὰς, καὶ ὅλοι σχεδὸν οἱ ἐρωτώμενοι παρῆχον τὰς ζητούμενας πληροφορίας. Ἀπὸ τοῦ 1952 ἐρωτᾶται μόνον εἰς ἐπὶ τριῶν γεωργῶν, πλὴν κατὰ Ἰούνιον, ὁπότε διατηρεῖται ἡ μέθοδος τῶν πλήρους ἀπαριθμήσεως. Ἐν ἄλλο παράδειγμα πλήρους ἀπογραφῆς εἶναι τῆς ὑποχρεωτικῆς δηλώσεως τῶν καλλιεργειῶν δημοτριακῶν ὑπὸ τῶν Γάλλων καλλιεργητῶν. Ἡ παραγωγή βάμβακος εἰς Αἴγυπτον ὑπολογίζεται καὶ αὐτὴ συνολικῶς εἰς τὰ ἑκκοκιστήρια, ὅπου στέλλεται ὀλόκληρος ἢ ἐσοδεῖα.

5. 2. Εἰς τὴν τελευταίαν αὐτὴν περίπτωσιν, ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἐσοδεῖας εἶναι ἡ δευτερεύουσα ἐργασία καὶ δὲν δημιουργεῖ σχεδὸν διόλου δαπάνας, ἐνῶ ἀντιθέτως, ἡ πλήρης ἀπογραφὴ, ὅταν λαμβάνῃ χώραν μόνον διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν, ἀποβαίνει συχνά δαπανηρά, μὲν καὶ πιθανὸν νὰ συναντήσῃ σοβαρὰς δυσκολίας. Τότε εἶναι δυνατόν νὰ προσφύγωμεν εἰς **μερικὰς ἀπογραφὰς ἢ δειγματοληψίας**, αἱ ὁποῖαι ἐπιτρέπουν νὰ ὑπολογισθῇ τὸ ζητούμενον χαρακτηριστικόν διὰ τῆς ἐξετάσεως περιωρισμένου ἀριθμοῦ μονάδων αποτελοῦσάντων δειγματολόγιον τοῦ μελετωμένου συνόλου. Αἱ ἀπογραφὰὶ αὗται, ἐὰν ἐκτελοῦνται καταλλήλως, δύνανται νὰ δώσουν ἐκτιμήσεις μεγάλῃ ἀκριβείας, ἰδίως ἐὰν γίνεται χρῆσις τῶν συγχρόνων μεθόδων, τῶν βασισμένων ἐπὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν πιθανοτήτων. Εἶδομεν ἄνω τέρῳ ὅτι αἱ γεωργικὰ στατιστικὰ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἐκτελοῦνται τῶρα, τρεῖς φορές ἐπὶ τεσσάρων, διὰ τῆς ἀποστολῆς ἐρωτηματολογίων εἰς ποσοστὸν ἐκμεταλλεύσεων ποῦ ἀντιπροσωπεύει τὸ ἕν τρίτον τῶν γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων. Εἰς τὰς Ἰνδίας, αἱ ἀπο-

δόσεις τῶν κυριωτέρων καλλιεργειῶν ὑπολογίζονται βάσει καταμετρήσεων ποῦ γίνονται ἐπὶ ἐνὸς ὄρισμένου ἀριθμοῦ μικρῶν τεμαχίων γῆς - δειγμάτων, ἐκλεγομένων συμφώνως πρὸς τὴν μέθοδον τῶν πιθανοτήτων. Ἀνάλογοι μέθοδοι ἐφαρμόζονται ἤδη ὄλον ἐν περισσότερον διὰ τὰς τρεχούσας ἐκτιμήσεις ἀποδόσεων (Γερμανία, Σουηδία κτλ.) ἢ διὰ τὴν ἐξακριβῶσιν καὶ διόρθωσιν ὄσων γίνονται δι' ὀλιγώτερον ἀντικειμενικῶν μεθόδων (Ἠνωμένα Πολιτεία, Ἠνωμένον Βασίλειον, Γιουγκοσλαβία).

Χρησιμοποιοῦνται ἐπίσης μέθοδοι δειγματοληψίας καθ' ἃς αἱ μονάδες αἱ ἀποτελοῦσαι τὰ δείγματα δὲν ἐκλέγονται τυχαίως συμφώνως πρὸς μίαν πιθανὴν βάση ἀλλὰ λαμβάνονται εἰδικῶς μεταξὺ τῶν μονάδων αἱ ὁποῖαι θεωροῦνται ὡς ἀντιπροσωπευτικαὶ ἢ ἐπιβάλλονται ὑπὸ τῶν συνθηκῶν. Αἱ ἐκτιμήσεις τῆς ἀποδόσεως τῶν καλλιεργειῶν γίνονται εἰς Ἑλβετίαν βάσει παρατηρήσεων γενομένων εἰς τὰς γεωργικὰς ἐκείνας ἐκμεταλλεύσεις αἱ ὁποῖαι θεωροῦνται ὡς ἀντιπροσωπευτικαί. Εἰς τὴν Ἰνδοκίναν, ἐπίσης, αἱ ἀποδόσεις τῶν «πάντων» ὑπελογίζοντο βάσει τῶν μετρήσεων τῶν γενομένων ἐπὶ δειγμάτων ἐκλεγομένων εἰς ὄρυζοκαλλιεργείας μέσου τύπου.

Εἶναι προφανές ὅτι, ὅταν ἡ ἐκλογή δὲν εἶναι τυχαία, εἶναι πολὺ δύσκολον νὰ γίνῃ ὁ ἔλεγχος τῶν κατὰ τὴν ἐκτίμησιν λαθῶν. Εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας καὶ τὸν Καναδᾶν, τὸ πλεῖστον τῶν γεωργικῶν στατιστικῶν καταρτίζεται βάσει τῶν πληροφοριῶν τῶν παρεχομένων ὑπὸ τῶν καλλιεργητῶν, οἱ ὁποῖοι δέχονται νὰ ἀπαντήσουν εἰς τὰ ἀποστελλόμενα εἰς αὐτοὺς ἐρωματηματολόγια καὶ ποῦ ἀντιπροσωπεύουν 20—30% τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν γεωργῶν. Εἰς τὰς δύο αὐτὰς χώρας προσπαθοῦν νὰ διορθώσουν τὰ λάθη τῆς δειγματοληψίας διὰ τῆς χρησιμοποίησεως πληροφοριῶν συγκεντρωθεισῶν κατὰ τὰς πλήρεις ἀπογραφάς, τὰς ὁποίας συγκρίνουν μὲ τὰ τρέχοντα δεδομένα διὰ μεθόδων παλινδρομήσεως, ὅπως ὀνομάζονται.

5. 3. Εἰς πολλὰς χώρας χρησιμοποιοῦν, ἐπίσης, ἀποκλειστικῶς ἢ συγχρόνως πρὸς τὰς ἤδη ἀναφερθείσας μεθόδους, ἀλλὰς αἱ ὁποῖαι δὲν ἀπαιτοῦν ἀπογραφάς ἢ καταμετρήσεις ἀλλὰ βασίζονται μόνον εἰς **τὴν ἐκτίμησιν τῶν ὑπαλλήλων τῶν γεωργικῶν ὕπηρεσιῶν** καὶ τῆς κτηνοτροφίας ἢ ἄλλων ἀρμοδιῶν προσώπων. Ζητεῖται περιδικῶς ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους αὐτοὺς ἢ τὰς ἐπιτροπὰς νὰ παράσχουν πληροφορίας ὡς πρὸς τὰς καλλιεργουμένας ἐκτάσεις, τὰς συνθήκας καλλιεργείας, τὰς ἀποδόσεις, τὸν ἀριθμὸν τῶν κτηνῶν κτλ. διὰ τὴν περιφέρειαν ἢ ὁποῖα εὐρίσκεται ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας των. Φαίνεται δύσκολον νὰ ἀποφευχθῇ οἱ ὑπολογισμοὶ αὐτοὶ νὰ μὴ περιέχουν πολλὰ λάθη ἐκτιμήσεως, ἰδίως ἐὰν ἀφοροῦν μεγάλας περιοχάς.

Εἶναι συνήθως ἱκανοποιητικοὶ μόνον ὅταν ἀφοροῦν μικρὰς περιφερείας, π. χ. κοινότητας, ἀν καταρτίζονται ὑπὸ «ἐπιτροπῶν τοῦ χωριοῦ» βοηθουμένων ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τῶν γεωργικῶν ὕπηρεσιῶν καὶ ἀν γίνεται χρῆσις στοιχείων βάσεως συγκεντρωθέντων κατὰ μίαν πρόσφατον γεωργικὴν ἀπογραφὴν.

“Όπως βλέπομεν, τὸ κύριον μέλημα τοῦ γεωργικοῦ στατιστικολόγου εἶναι νὰ ἐξουδετερώσῃ τοὺς ὑποκειμενικοὺς παράγοντας, οἱ ὅποιοι ὑπείσέρχονται εἰς τὰς ἐκτιμήσεις εὐθὺς ὡς εἶναι τις ἠναγκασμένος, διὰ πρακτικοὺς λόγους, νὰ μὴ ἐκτελέσῃ πλήρεις ἀπογραφὰς ἢ δειγματοληψίας, στηριζομένης ἐπὶ τῆς βάσεως τῶν πιθανοτήτων. Εἶναι προφανές ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συστήσωμεν τὴν ἐφαρμογὴν μιᾶς ἢ ἄλλης μεθόδου πρὸς γενικὴν ἐφαρμογὴν. Ἡ ἐκλογή τῶν μεθόδων καταρτίσεως στατιστικῶν καὶ τῶν μέσων ἐλέγχου καὶ recouperment ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ἐκάστοτε συνθηκῶν καὶ θὰ πρέπει νὰ συμβιβάζῃ τὰς στατιστικὰς ἀνάγκας καὶ τὴν ἀνάγκην ἀκριθείας ἀφ’ ἐνός, μὲ τὴν δυνατότητα ἐφαρμογῆς τῆς μεθόδου ἀπὸ ἀπόψεως διοικητικῆς, τεχνικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀφ’ ἑτέρου.

Παράρτημα. Ἀντικείμενον τῆς Γεωργικῆς Στατιστικῆς (*)

A. Στατιστικαὶ βάσεις. Διάρθρωσις τῆς Γεωργίας

1. Ἐκμεταλλεύσεις καὶ τρόπος ἀξιοποιήσεως.
2. Γεωργικὸς πληθυσμὸς καὶ ἐργατικαὶ χεῖρες.
3. Χρησιμοποίησις τῶν γαιῶν.
4. Μονάδες ἐσοδείας. Διαστάσεις τῶν γαιῶν, ἀριθμὸς δένδρων, κτλ.
5. Ἀριθμὸς κτηνῶν καὶ πουλερικῶν.
6. Ἐγκαταστάσεις, κτίρια, ἐργαλεῖα.
7. Ἀρδεύσεις, ἀποστράγγισις, περιποιήσις τοῦ ἐδάφους.

B. Τρέχουσαι γεωργικαὶ στατιστικαὶ

1. Ζωικὴ καὶ φυτικὴ παραγωγὴ.
- α) Ἐσοδεῖαι.
 - Ἐκτάσεις ἐσπαρμέναι, ἢ ἀριθμὸς δένδρων ἢ φυτῶν.
 - Ἐκτάσεις καλλιεργούμεναι.
 - Ἐκτάσεις εἰς τὰς ὁποίας ἡ καλλιέργεια δὲν ἐπέτυχεν (αἰτίαι).
 - Παραχθεῖσαι ποσότητες.
 - Ἀξία τῶν προϊόντων κατὰ τὴν παραγωγὴν.
- β) Κτήνη καὶ πουλερικά.
 - Ἀριθμὸς τούτων, κατατασσομένων κατὰ εἶδος, ράτσαν, ἡλικίαν, φύλον καὶ χρησιμοποίησις τῶν.
 - Ζωικὴ παραγωγὴ.
 - Ἐπιζωοτία καὶ δράσις τῶν κτηνιατρικῶν ὑπηρεσιῶν.
2. Οἰκονομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ στατιστικαὶ, σχέσιν ἔχουσαι μὲ τὴν γεωργίαν.

*) Ἀπόσπασμα τῆς μελέτης «Ἰδιαίτερα προβλήματα ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας μιᾶς ὑπηρεσίας γεωργικῶν στατιστικῶν» ὑπὸ Φ. Ρόζενφελντ καὶ Τζ. Ράδεφορντ. Ἡνωμένα Ἔθνη, Διεθνὲς Συνέδριον ἐπὶ τῆς Στατιστικῆς Ὄργανώσεως, Ὀττάβα, 1952.

- α) Γεωργικός πληθυσμός και γεωργικά έργατικά χείρες,
Γεωργικός πληθυσμός.
Αριθμός εργατών θάσει τής απασχολήσεώς των (συλλογική
έργασία), τών προσόντων, φύλου και ήλικίας των.
Ημερομίσθια γεωργών εις είδη και en nature.
- β. Μηχανικά έργαλεία, έγκαταστάσεις, παρακαταθήκαι, περί-
βολος μηχανών και έργαλείων και άξια αυτών.
Χρησιμοποιούμενα λιπάσματα : άξια και ποσότης.
Χρησιμοποιούμενα άπολυμαντικά (έντομοκτόνα, μυκητοκτόνα),
ποσότης και άξια.
Άλλα παρακαταθήκαι (σχοινία, δοχεία, καύσιμα κτλ.) : πο-
σότης και άξια.
- γ) Τιμή.
Τιμή κατά την παραγωγή των γεωργικών προϊόντων.
Τιμή τών αγορασθέντων ειδών ύπό τών καλλιεργητών.
- δ) Χρήσις τών γεωργικών προϊόντων.
Σπόροι.
Κτηνοτροφία.
Τροφή δια τούς ανθρώπους.
Λοιπαί χρήσεις (βιομηχανική χρήση κτλ.).
Εξωτερικόν έμπόριον (εισαγωγή, έξαγωγή).
Αποθέματα εις αποθήκας, καταστήματα κτλ.
- ε) Έτησία άπογραφή τών γεωργικών έκμεταλλεύσεων (ποσότης και
άξια συνόλου).
Γαίαι και κτίρια.
Κτήνη και πουλινικά
(άξια συμπληρωματική του ποσού του γνωστού δια του «β».
πρώτη γραμμή).
Γεωργικά προϊόντα.
Άλλα (π. χ. γεωργικά παρακαταθήκαι κτλ.)
- στ. Γεωργική πίστις
Δάνεια και έξοφλήσεις.
Καταβληθέντες τόκοι.
Χρέωσις γεωργίας.



ΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΕΥΣΤ. ΠΑΝΑ

Ι. Ἡ ἔννοια τοῦ πραγματικοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος

Οἱ καταρτιζόμενοι ἑτησίως ὑπολογισμοὶ τῶν συμπεριλαμβανομένων εἰς τὰς σειρὰς τῶν ἐθνικῶν λογαριασμῶν μιᾶς χώρας ἐθνικῶν μεγεθῶν παρουσιάζουν μέγιστον ἐνδιαφέρον, τόσον διὰ τοὺς ἀσκοῦντας τὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν ὅσον καὶ διὰ τοὺς ἀσχολουμένους μὲ οἰκονομικὴν καὶ στατιστικὴν ἀνάλυσιν. Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξιν τὴν ὁποῖαν ἔλαβον διεθνῶς καὶ παρ' ἡμῖν αἱ ἔρευναι τῶν ἐννοιολογικῶν καὶ στατιστικῶν προβλημάτων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν πρακτικὴν τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν. Χάρις εἰς τὰς ἐρέυνας ταύτας ἐπετεύχθη, σὺν τῷ χρόνῳ, πρόοδος τῆς τεχνικῆς τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν κυριωτέρων ἐθνικῶν μεγεθῶν, αὐξηθείσης ἀντιστοίχως τῆς χρησιμότητός των ὡς ὀργάνων μετρήσεως τῶν οἰκονομικῶν φαινομένων.

Παρὰ τὸ καθεαυτὸ ἐνδιαφέρον τὸ ὁποῖον παρουσιάζουν οἱ ὑπολογισμοὶ τῶν ἐθνικῶν μεγεθῶν μιᾶς μεμονωμένης χρονικῆς περιόδου, ἡ χρησιμότης των καθίσταται πολλαπλασία ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ἡ δυνατότης τῆς συγκρίσεώς των πρὸς τοὺς ὑπολογισμοὺς τοὺς ἀναφερομένους εἰς ἑτέρας χρονικὰς περιόδους, εἰς τρόπον ὥστε νὰ προκύψῃ ἡ ἐν τῷ χρόνῳ ἐξέλιξις των.

Ἡ κατάρτισις ὑπολογισμῶν κατὰ τὸ δυνατόν συγκρισίμων ἐν τῷ χρόνῳ εἶναι ἐξ ἴσου ἀναγκαία πρὸς τοὺς συνήθεις ὑπολογισμοὺς τοὺς καταρτιζομένους ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεδομένων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς ποσότητας καὶ τιμὰς ἐνὸς ἐκάστου ἔτους. Τὴν ἀνάγκην πραγματοποιήσεως συγκρίσεων ἐν τῷ χρόνῳ δὲν καλύπτουν οἱ καταρτιζόμενοι βάσει τῶν τρεχουσῶν τιμῶν ἐκάστου ἔτους ὑπολογισμοί, λόγῳ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ἀγοραστικὴ δύναμις τοῦ νομίσματος δὲν παραμένει ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος σταθερά, εἰς τρόπον ὥστε ἡ σύγκρισις τῶν εἰς τρεχούσας τιμὰς ὑπολογισμῶν τῶν ἐθνικῶν μεγεθῶν νὰ μὴ εἶναι ἐνδεικτικὴ τῆς πραγματικῆς ἐξελίξεως τῆς οἰκονομίας μεταξὺ τῶν ὑπὸ σύγκρισιν χρονικῶν περιόδων. Πράγματι, τὸ γενικὸν ἐπίπεδον τῶν τιμῶν δὲν παραμένει ἀμετάβλητον. Ὅθεν, τὸ χρηματικὸν μέγεθος ἐνὸς ἐθνικοῦ μεγέθους τοῦ ἔτους Α εἶναι δυνατόν νὰ διαφέρῃ ἐκείνου τοῦ ἔτους Β, εἴτε λόγῳ τῆς μεταβολῆς ἐνὸς ἐκ τῶν δύο συστατικῶν τῆς ἀξίας—τῶν τιμῶν ἢ τῶν ποσοτήτων—εἴτε καὶ ἀμφοτέρων. Ἐπὶ πλέον, εἶναι δυνατόν νὰ σημειωθοῦν καὶ ἀντίρροποι μεταβολαὶ τῶν συστατικῶν στοιχείων τῆς ἀξίας. Εἶναι δυνατόν π.χ. ἡ μείωσις τοῦ ὄγκου τῆς παραγωγῆς ἐνὸς προϊόντος νὰ ὀδηγήσῃ εἰς ὕψωσιν τῆς τιμῆς του, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀξία εἴτε νὰ παραμείνῃ ἀμετάβλητος εἴτε νὰ κι-

νηθῆ κατά τρόπον μὴ ἀνάλογον πρὸς τὴν μείωσιν τοῦ πραγματικοῦ ὄγκου τῆς παραγωγῆς.

Συνεπῶς, αἱ ἐν τῷ χρόνῳ συγκρίσεις τῶν ἔθνικῶν μεγεθῶν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ λάβουν τὴν μορφήν συγκρίσεων μεταξὺ τῶν εἰς τρεχούσας τιμὰς καταρτιζομένων ὑπολογισμῶν. Πολὺ περισσότερον ἐνδιαφέρουσα καὶ οὐσιαστικὴ καθίσταται ἡ σύγκρισις μεταξὺ τῶν ὄγκων τῶν ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν, εἴτε τῶν παραχθέντων εἴτε τῶν ἀναλωθέντων μεταξὺ τῶν ὑπὸ σύγκρισιν χρονικῶν περιόδων. Οὕτως εἰσάγεται ἡ ἔννοια τοῦ ὄγκου τῶν περιλαμβανομένων εἰς τοὺς ἔθνικούς λογαριασμούς ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν, ἐκφραζομένου εἰς σταθερὰν ἀξίαν, χρησιμοποιουμένων πρὸς τοῦτο σειρᾶς σταθερῶν τιμῶν. Πράγματι, ὁ βαθμὸς τῆς προόδου τῆς συνολικῆς παραγωγικῆς ἰκανότητος μιᾶς χώρας ἢ τῆς συνολικῆς εὐημερίας τῆς προκύπτει ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν ὄγκων τῆς παραγωγῆς ἢ τῆς καταναλωτικῆς δαπάνης, ἐν συναρτήσει πρὸς τὰς μεταβολὰς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐργαζομένων ἢ τῶν καταναλωτῶν. Πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοὺς εἰς τρεχούσας τιμὰς ὑπολογισμοὺς τῶν ἔθνικῶν μεγεθῶν, οἱ ὑπολογισμοὶ τοῦ ὄγκου τῶν ὀνομάζονται πραγματικοί. Οὕτω π.χ. πραγματικὸν ἔθνικὸν προϊόν καλεῖται τὸ ἔθνικὸν μέγεθος τὸ ὁποῖον ἐκφράζει τὸν ὄγκον τῶν παραχθέντων ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν, ἀποτιμώμενον εἰς σταθερὰς τιμὰς μιᾶς δεδομένης περιόδου.

Ἡ ἔννοια τοῦ πραγματικοῦ εἰσοδήματος εἶναι στενωδῶς συνδεδεμένη πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν τοῦ πραγματικοῦ προϊόντος. Ὡς πραγματικὸν εἰσόδημα νοοῦμεν τὸ σύνολον τῶν ἀμοιβῶν τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς ὡς ἐκ τῆς συμμετοχῆς τῶν εἰς τὴν παραγωγὴν τοῦ πραγματικοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος μιᾶς δεδομένης περιόδου. Ἀπὸ ἀπόψεως δυνατότητος μετρήσεως τοῦ μεγέθους τούτου, ἡ διεθνὴς πρακτικὴ ἀπέδειξεν ὅτι ὁ ἀπ' εὐθείας ὑπολογισμὸς τοῦ πραγματικοῦ εἰσοδήματος προσκρούει εἰς μεγάλας δυσκολίας καὶ εἰς αὐτὰς τὰς χώρας εἰς τὰς ὁποίας οἱ ὑπολογισμοὶ τοῦ μεγέθους τούτου εἰς τρεχούσας τιμὰς, βασιζόνται ἐπὶ τῆς λεγομένης εἰσοδηματικῆς ἢ ἄλλως ὑποκειμενικῆς μεθόδου ὑπολογισμοῦ. Ἀκόμη καὶ εἰς τὰς χώρας ταύτας, ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ πραγματικοῦ εἰσοδήματος πραγματοποιεῖται κατὰ ἕμμεσον τρόπον, χρησιμοποιουμένου εἴτε, ὡς παρ' ἡμῖν, τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ ἐγχωρίου προϊόντος εἴτε, ὡς εἰς ὀρισμένας χώρας, τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ἔθνικῆς δαπάνης.

Εἰς τὴν χώραν μας, ἡ ἔρευνα τῶν προβλημάτων τοῦ καταρτισμοῦ τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος ἔλαβεν εὐρυτέραν ἀνάπτυξιν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, κυρίως ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Συντονισμοῦ Διευθύσεως Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν, ἀντικείμενον τῆς ὁποίας εἶναι ἡ κατάρτισις τῶν Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν τῆς χώρας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁδηγῶν τοῦ Ὁργανισμοῦ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ τῆς Στατιστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Ὑπὸ

της Διευθύνσεως ταύτης κατηρτίσθησαν σειραὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Προϊόντος καὶ τῶν λοιπῶν κυριωτέρων οικονομικῶν μεγεθῶν, πλὴν τῆς καταναλώσεως, εἰς σταθεράς τιμὰς τοῦ ἔτους 1951. Αἱ σειραὶ αὗται ἀναφέρονται εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν ἐτῶν 1948—1953, διὰ τὸ ὁποῖον ὑφίσταται, οὕτως, ἡ δυνατότης πραγματικῶν συγκρίσεων.

Τὰ θεωρητικὰ καὶ πρακτικὰ προβλήματα τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ πραγματικοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος, ἅτινα ἀποτελοῦν τὸ ἀντικείμενον τῆς παρούσης ἐργασίας, ὡς ἔχοντα γενικὴν ἰσχύν, ἀφοροῦν καὶ τοὺς ὑφισταμένους ἑλληνικοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ πραγματικοῦ προϊόντος καὶ εἰσοδήματος. Συνεπῶς, ἡ γνῶσις τῶν ἐπιτρέπει τὴν καλύτεραν ἐκτίμησιν τῶν ἑλληνικῶν ὑπολογισμῶν ὑπὸ τοῦ χρησιμοποιουμένου τούτους εἴτε εἰς τὴν οικονομικὴν πολιτικὴν εἴτε εἰς τὰς θεωρητικὰς ἐρεῦνας περὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῶν δεδομένων τῶν Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν.

II. Τὰ θεωρητικὰ προβλήματα τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ πραγματικοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος

Τὸ μέγεθος τοῦ πραγματικοῦ προϊόντος ἀποτελεῖ τὸ κύριον ὄργανον τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖ ἡ οἰκονομικὴ θεωρία διὰ τὴν μέτρησιν τῶν μεταβολῶν τῆς παραγωγικῆς ἰκανότητος μιᾶς δεδομένης χώρας, ἐφ' ὅσον εἰς τὸ μέγεθος τοῦτο ἀντικατοπτρίζεται ἡ συνολικὴ παραγωγή ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν. Τὰ λοιπὰ ἔθνικὰ μεγέθη, ἂν καὶ καθ'αυτὰ ἐνδιαφέροντα καὶ χρήσιμα, δὲν δύνανται νὰ ἀντικαταστήσουν τὸ μέγεθος τοῦτο εἰς τὸν κύριον ρόλον τοῦ μέτρου τῆς συνολικῆς οικονομικῆς δραστηριότητος. Πράγματι, τὸ πραγματικὸν ἔθνικόν προϊόν διαφέρει, πρῶτον, τοῦ πραγματικοῦ ἐγχωρίου προϊόντος κατὰ τὸ γεγονός ὅτι περιλαμβάνει καὶ τὰ εἰσρέοντα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσοδήματα, μειωμένα κατὰ τὰ ἐκρέοντα ἐκ τῆς χώρας πρὸς τὴν ἀλλοδαπὴν τοιαῦτα. Δεύτερον, διαφέρει τῶν συνολικῶν διαθεσίμων πόρων τῆς οἰκονομίας, καθ' ὅσον δὲν περιλαμβάνει τὸ τυχόν πλεόνασμα τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, τὸ ὁποῖον χρηματοδοτεῖται εἴτε ἐκ τοῦ καθαροῦ δανεισμοῦ τῆς χώρας ὑπὸ τῆς ἀλλοδαπῆς εἴτε ἐκ τῆς καθαρᾶς εἰσροῆς κεφαλαίων ἐκ μεταβιβάσεων τῆς ἀλλοδαπῆς πρὸς τὴν χώραν.

Ὅθεν, ἡ ἔννοια τῆς παραγωγῆς ἐνέχει ὑψίστην σημασίαν κατὰ τὴν κατάρτισιν τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος, ἐφ' ὅσον τὸ μέγεθος τοῦτο ἐκφράζει τὸ σύνολον τῶν παραχθέντων τελικῶν ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν. Ἐκ τῆς ἐννοίας ταύτης ἐξαρτᾶται, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, ὁ ὄγκος τῶν οικονομικῶν ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν ἅτινα θὰ συμπεριληφθοῦν εἰς τοὺς σχετικoὺς ὑπολογισμοὺς. Ἐκ τῆς τοιαύτης ὁμοῦ ἐννοίας δυνατόν νὰ δημιουργηθοῦν, ἰδίως κατὰ τὰς συγκρίσεις ἀπομεμακρυσμένων μεταξύ τῶν περιόδων, θεωρητικὰ προβλήματα οὐσιώδους περιεχομένου τῆς κατωτέρω μορφῆς.

Ὡς βασικὸν κριτήριον διὰ τὴν κατάταξιν μιᾶς δεδομένης δραστηριότητος εἰς τὴν οικονομικὴν ἔννοιαν τῆς παραγωγῆς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ περιληφθῇ αὕτη εἴτε ὄχι εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ

ἀποτελούντος τὸ μέτρον τῆς συνολικῆς παραγωγῆς ἐθνικοῦ προϊόντος, θεωρεῖται τὸ κριτήριον τῆς συναλλαγῆς. Ἐφ' ὅσον μία δραστηριότης ὀδηγεῖ εἰς συναλλαγὴν θεωρεῖται αὕτη ὡς οἰκονομικὴ καὶ συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν παραγωγικὴν δραστηριότητα τῆς οἰκονομίας. Συνεπῶς, ἡ δραστηριότης ἣτις δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν δημιουργίαν οἰκονομικῶν ἀξιών δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν εἰς τὸ ἐθνικὸν προϊόν τῆς χώρας. Ἐν τούτοις ὁ κἀνὼν οὗτος δὲν ἰσχύει ἀπολύτως. Ὁρισμέναι δραστηριότητες, ἔστω καὶ ἐὰν δὲν ὀδηγοῦν εἰς συναλλαγὴν, ἔχουν συμπεριληφθῆ εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς παραγωγῆς. Οὕτω, ἡ παραγωγή ἀγροτικῶν προϊόντων πρὸς ἰδίαν χρῆσιν τοῦ παραγωγοῦ περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς παραγωγῆς, καθὼς ἐπίσης καὶ αἱ ὑπηρεσίαι στεγασέως τῆς ἰδιοχρησιμοποιουμένης ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτῆτου τῆς οἰκίας.

Εἶναι ὅμως φυσικόν, ἰδίως διὰ τὰς ὀλιγώτερον ἀνεπτυγμένας οἰκονομίας, νὰ αὐξάνεται σὺν τῷ χρόνῳ ὁ ἀριθμὸς τῶν οἰκονομικῶν περιεχομένου δραστηριοτήτων, ἐνῶ παραλλήλως νὰ μειοῦται ὁ ἀριθμὸς τῶν μὴ ἀποβλεπουσῶν εἰς συναλλαγὴν τοιούτων. Οὕτω π. χ. ἡ οἰκονομικὴ πρόοδος μιᾶς χώρας ὀδηγεῖ συνήθως εἰς τὴν μείωσιν τοῦ ὄγκου τῶν μὴ θεωρουμένων ὡς αὐτοῦπηρεσιῶν. Ὁπὼς π. χ. τῶν παρεχομένων ὑπὸ τῆς οἰκοκυρᾶς ὑπηρεσιῶν, ἀντικαθιστάμενων δι' ἐτέρων ὑπηρεσιῶν οἰκονομικοῦ περιεχομένου. Οὕτω, ἡ ἐξάπλωσις τῶν αὐτομάτων πλυντηρίων κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἔτεινε νὰ ἀντικαταστήσῃ συναφεῖς ὑπηρεσίας παρεχομένας προηγουμένως ὑπὸ τῆς οἰκοκυρᾶς. Ἐφ' ὅσον ὅμως αἱ δεύτεραι δὲν ἐνεφανίζοντο εἰς τὰς συναλλαγὰς καὶ ἀντιστοίχως εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος, ἡ ἀντικατάστασις τῶν διὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ἠλεκτρικῶν πλυντηρίων ὀδηγεῖ αὐτομάτως εἰς τὴν διόγκωσιν τοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος τῶν τελευταίων ἐτῶν ἐνῶ κατ' οὐσίαν, ἡ ἐπελθοῦσα μεταβολὴ περιορίζεται εἰς τὴν ἀντικατάστασιν μὴ οἰκονομικῶν. ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω εἰδικὴν ἔννοιαν, δραστηριοτήτων δι' ἐτέρων, οἰκονομικοῦ περιεχομένου. Συνεπῶς, ἡ μεταβολὴ τῆς διαρθρώσεως τῆς οἰκονομίας καὶ ἡ ὑπαγωγή ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγωγῆς δραστηριοτήτων αἵτινες προηγουμένως ἔστερουοντο οἰκονομικοῦ περιεχομένου, ὡς μὴ δίδουσαι ἀφορμὴν εἰς συναλλαγὴν, εἶναι δυνατὸν νὰ ὀδηγήσῃ εἰς ἐσφαλμένα συμπεράσματα, κατὰ τὴν σύγκρισιν δύο περιόδων ἀπεχουσῶν ἀπὸ ἀλλήλων ἐν τῷ χρόνῳ. Ὁ κίνδυνος οὗτος μειοῦται ἐφ' ὅσον αἱ συγκρίσεις περιορίζονται εἰς χρονικὰς περιόδους μὴ ἀπεχούσας πολὺ μεταξύ των. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ σύγκρισις δύο ἀπεχουσῶν μεταξύ των περιόδων εἶναι ἐπιθυμητὴ, αἱ συνέπειαι τῶν μεταβολῶν τῆς διαρθρώσεως τῆς οἰκονομίας ἐπὶ τῶν ὑπολογισμῶν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξουδετερωθοῦν κατὰ δύο δυνατοὺς τρόπους. Κατὰ τὸν ἕνα τρόπον ἀφαιρεῖται ἀπὸ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος ἡ λόγῳ τῆς μεταβολῆς τῆς διαρθρώσεως τῆς οἰκονομίας αὐξήσις τῆς ἀξίας τούτου, ἐνῶ κατὰ τὸν ἕτερον προστίθεται εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος ἐκτίμησις τῆς ἀξίας τῶν μὴ οἰκονομικῶν δρα-

στηριοτήτων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀξίας τῶν ἀντικαταστησασῶν ταύ-
τας.

Ἐτερον θεωρητικὸν πρόβλημα, τὸ ὁποῖον προκύπτει κατὰ τὰς συγκρίσεις τῶν μεγεθῶν τοῦ πραγματικοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος με-
ταξὺ ἀπομεμακρυσμένων χρονικῶν σημείων, εἶναι τὸ ἀναφερόμε-
νον εἰς τὸν καταβληθέντα μόχθον διὰ τὴν παραγωγὴν τοῦ προϊόν-
τος τούτου. Τὸ πρόβλημα τοῦτο δὲν πρέπει νὰ συγγέεται πρὸς τὸ
πρόβλημα τῆς παραγωγικότητος, δηλαδὴ πρὸς τὸ πρόβλημα τῆς
κατὰ μονάδα χρόνου ἀποδόσεως τῆς ἐργασίας, σχετικῶς πρὸς τὸ
ὁποῖον ὑφίστανται πλεῖστα στατιστικοοικονομικαὶ μελέται.

Τὸ πρόβλημα ἀναφέρεται εἰδικῶς εἰς τὴν ἔντασιν τῆς καταβαλ-
λομένης προσπάθειας διὰ τὴν παραγωγὴν τοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος,
ἣτις δυνατὸν νὰ διαφέρῃ οὐσιωδῶς μεταξὺ δύο χρονικῶν σημείων.
Πρόκειται περὶ ἑνὸς σοβαροῦ ποιοτικοῦ παράγοντος, τοῦ ὁποῦ ἢ
εἰδικωτέρα ἔρευνα εἶναι ἀναγκαῖα, πρὶν καταστῆ δυνατὴ ἡ διαμόρ-
φωσις θετικῶν συμπερασμάτων κατὰ τὴν σύγκρισιν τῶν πραγματι-
κῶν δεδομένων δύο ὑπὸ σύγκρισιν χρονικῶν περιόδων.

Ἐτερον σπουδαιότατον θεωρητικὸν πρόβλημα, τὸ σπουδαιό-
τερον ὅλων, εἶναι τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ὄγκου τῶν
ὑπηρεσιῶν. Ὡς ἐλέχθη ἤδη, συστατικὰ στοιχεῖα τοῦ μεγέθους τοῦ
ἔθνικοῦ προϊόντος, πλὴν τῶν ἀγαθῶν, εἶναι καὶ αἱ ὑπηρεσίαι. Συνε-
πῶς, κατὰ τὴν σύγκρισιν δύο ὑπολογισμῶν πραγματικοῦ ἔθνικοῦ
προϊόντος, λαμβάνει χώραν ἀφ' ἑνὸς σύγκρισις τῶν ὄγκων τῶν πα-
ραχθέντων ἀγαθῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ ὄγκου τῶν ὑπηρεσιῶν. Ἐνῶ
ὅμως διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ὄγκου τῶν παραχθέντων ἀγαθῶν
γνωρίζομεν τὸν φυσικὸν ὄγκον ἑνὸς ἐκάστου εἴδους τῶν παραχθέν-
των ἀγαθῶν δὲν συμβαίνει τὸ αὐτὸ διὰ τὰς ὑπηρεσίας.

Εἰς ὠρισμένας περιπτώσεις, ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ὄγκου τῶν
παρασχεθεισῶν ὑπηρεσιῶν διευκολύνεται ἐκ τῆς συσχέτισεώς των
πρὸς τὸν ὄγκον ὠρισμένων κατηγοριῶν ἀγαθῶν. Οὕτω π.χ., κατὰ
τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὑπηρεσιῶν των μεταφορικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ
τοῦ ἐμπορίου, λαμβάνεται συνήθως ὑπ' ὄψιν ὁ ὄγκος τῶν διακινη-
θέντων ἀγαθῶν, τῆς παραγωγικότητος τῶν ἀνωτέρω ὑπηρεσιῶν θεω-
ρουμένης ὡς ἀμεταβλήτου. Εἰς ἑτέρας ὅμως περιπτώσεις, ὡς π.χ.
εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἢ συ-
σχέτισίς των πρὸς ὠρισμένους ὄγκους ἀγαθῶν δὲν εἶναι οὔτε ἐμ-
μέσως δυνατὴ, εἰς τρόπον ὥστε νὰ εἶναι ἀναγκαῖα ἢ ἀνεύρεσις ἐτέ-
ρων τρόπων μετρήσεως τοῦ ὄγκου τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων. Πρὸς
τοῦτο χρησιμοποιοῦνται ἐν τῇ πράξει πλεῖστοι συλλογισμοί, περισ-
σότερον ἢ ὀλιγώτερον αὐθαίρετοι. Οὕτως, ἐπεκράτησεν ἡ ἀποψις,
ὅτι ὁ ὄγκος τῶν ὑπηρεσιῶν, ὁποῖας τὰς προσφέρουν αἱ κρατικαὶ
ὑπηρεσίαι, μεταβάλλεται ἀναλόγως πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν δημοσίων
ὑπαλλήλων. Τοῦτο σημαίνει ὅτι παραβλέπεται, κατ' ἀνάγκην, ὁ ποιο-
τικὸς παράγων τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν, τῆς παραγωγικό-
τητος τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν θεωρουμένης ὡς ἀμεταβλήτου.

III. à πρακτικά προβλήματα τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ πραγματικοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος

Ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ πραγματικοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος, δηλαδή τοῦ ὄγκου τῶν ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν τῶν παραχθέντων ὑπὸ μιᾶς ἐθνικῆς οἰκονομίας ἐντὸς μιᾶς δεδομένης χρονικῆς περιόδου, εἶναι δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῆ κατὰ δύο διαφόρους τρόπους. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον καταρτίζονται ἀντιπροσωπευτικοὶ τιμάριθμοι τῶν ἀπαρτιζόντων τὸ Ἐθνικὸν προϊόν ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν βάσει τῶν ὁποίων ἐπιτυγχάνεται ἡ μετατροπὴ τῶν συνήθων ὑπολογισμῶν εἰς τρεχούσας τιμὰς εἰς τοιοῦτους σταθερῶν τιμῶν ἐνὸς δεδομένου ἔτους, χρησιμοποιομένου ὡς ἔτους βάσεως τῆς σειρᾶς τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ πραγματικοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος. Συμφῶνως πρὸς τὴν δευτέραν μέθοδον ὑπολογισμοῦ, καταρτίζεται εἰδικὸς δείκτης τοῦ ὄγκου τῆς συνολικῆς παραγωγῆς ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν.

Θεωρητικῶς, ἀμφότεροι οἱ τρόποι τοῦ ὑπολογισμοῦ πρέπει νὰ ὀδηγήσουν εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα. Ὡς ἐκ τούτου, ἡ ἐπιλογή τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης μεθόδου προσδιορίζεται ἀπὸ τὴν φύσιν τοῦ διαθεσίμου στατιστικοῦ ὕλικου, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε μὲν εἶναι πρῶτον διὰ τὴν κατάρτισιν τιμαρίθμων καὶ ἄλλοτε διὰ τὴν κατάρτισιν εἰδικῶν δεικτῶν ὄγκου παραγωγῆς. Ἐν τῇ πράξει γίνεται συνήθως χρῆσις ἀμφοτέρων τῶν μεθόδων κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ πραγματικοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος, ἐφ' ὅσον οἱ ἀποτέλειται ἀναλυτικῶς κατὰ τομεῖς παραγωγικῆς δραστηριότητος. Ἡ χρησιμοποίησις ταυτοχρόνως ἀμφοτέρων τῶν μεθόδων ἐφ' ὅσον θὰ ὀφίστατο ἡ δυνατότης πραγματοποίησεως τῶν θὰ ἐπέτρεπε τὸν ἔλεγχον τῆς ἀκριβείας τῶν ὑπολογισμῶν τῶν γενομένων βάσει μιᾶς ἐκάστης τῶν μεθόδων. Παλαιότερον, ἡ μετατροπὴ τῶν τρεχουσῶν ἀξιῶν τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Εἰσοδήματος ἐγένετο τῇ βοηθείᾳ τῶν καταρτιζομένων κοινῶν τιμαρίθμων, ὡς ὁ τιμάριθμος χονδρικῆς πωλήσεως, λιανικῆς πωλήσεως καὶ κόστους ζωῆς.

Εἰδικώτερον εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ μετατροπὴ τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Εἰσοδήματος τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἀνασυγκροτήσεως (Α.Σ.Α.) εἰς σταθερὰς ἀξίας ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τιμαρίθμου λιανικῆς πωλήσεως τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος. Ὡρισμένοι ξένοι χῶροι ἐξακολουθοῦν καὶ σήμερον νὰ χρησιμοποιοῦν κοινούς τιμαρίθμους διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν πραγματικῶν ἐθνικῶν μεγεθῶν, ἐλλείψει καταλληλοτέρων δεικτῶν ὀφειλομένη εἰς τὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ διαθεσίμου στατιστικοῦ ὕλικου. Ἐπειδὴ ὁμοίως οἱ ὀφιστάμενοι κοινοὶ τιμάριθμοι δὲν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς μετατροπῆς τῶν τρεχουσῶν ἀξιῶν τῶν ἐθνικῶν μεγεθῶν, λόγῳ τοῦ περιορισμένου περιεχομένου των, ἡ ἀνωτέρω μέθοδος τείνει νὰ ἐγκαταλειφθῆ ἀντικαθισταμένη διὰ τῶν μεθόδων τοῦ καταρτισμοῦ εἰδικῶν τιμαρίθμων ἢ εἰδικῶν δεικτῶν τοῦ ὄγκου τῆς παραγωγῆς. Τὴν τάσιν ταύτην ἠκολούθησε καὶ ἡ Ἑλλάς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἐρωτηματολογίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας,

ή Διεύθυνσις Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ προέβη τὸ θέρος τοῦ 1952 εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τῶν πραγματικῶν ἔθνικῶν μεγεθῶν, χρησιμοποίησασα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰδικούς δείκτας τοῦ ὄγκου τῆς παραγωγῆς ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν.

Ἡ πρακτικὴ τοῦ καταρτισμοῦ τῶν ὑπολογισμῶν τῶν πραγματικῶν ἔθνικῶν μεγεθῶν προσκρούει εἰς ὅλας τὰς γνωστὰς δυσχερείας τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν ἀριθμοδεικτῶν. Καὶ αὐτοὶ οἱ πληρέστεροι ὑπολογισμοὶ πάσχουν ἐκ τῶν γενικῶν μειονεκτημάτων τῶν τιμαριθμῶν τῶν δεικτῶν τοῦ ὄγκου τῆς παραγωγῆς. Κατὰ συνέπειαν, τὰ στατιστικὰ προβλήματα τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος καὶ τῶν λοιπῶν ἔθνικῶν μεγεθῶν δὲν διαφέρουν τῶν συνήθων στατιστικῶν προβλημάτων ἅτινα προκύπτουν κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν ἀριθμοδεικτῶν.

Δεδομένου ὅτι εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ πραγματικοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος ἀκολουθεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ μέθοδος καταρτισμοῦ τῶν ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικῶν δεικτῶν τοῦ ὄγκου τῆς παραγωγῆς, τὰ προκύψαντα εἰς τὴν χώραν μας στατιστικὰ προβλήματα ἀναφέρονται κυρίως εἰς τοὺς δείκτας ὄγκου καὶ ὀλιγώτερον εἰς τοὺς τιμαριθμούς. Οὕτω, προκύπτουν προβλήματα ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἀνάγκην ἀναπροσαρμογῆς τῶν χρησιμοποιουμένων συντελεστῶν σταθμίσεως τῶν δεικτῶν λόγῳ τῆς μεταβολῆς τῆς διαρθρώσεως τῆς παραγωγῆς. Ἐπίσης δημιουργοῦνται προβλήματα λόγῳ τοῦ γεγονότος ὅτι προστίθενται σὺν τῷ χρόνῳ νέαι κατηγορίαι προϊόντων εἰς τὴν παραγωγήν ἢ ἀντιθέτως διακόπτεται ἡ παραγωγή ὠρισμένων ἑτέρων προϊόντων ἅτινα δὲν ἐξυπηρετοῦν πλέον τὰς ἀνάγκας τῆς παραγωγῆς καὶ τῶν καταναλωτῶν. Τέλος, εἶναι δυνατὸν νὰ λαμβάνουν χώραν ὀημαντικαὶ ποιοτικαὶ μεταβολαὶ τῶν παραγομένων ἀγαθῶν, οὕτως ὥστε ἡ ἐν τῷ χρόνῳ σύγκρισίς των νὰ μὴ εἶναι ὀρθή. Ὡς σχετικὸν παράδειγμα ἀναφέρεται συνήθως τὸ αὐτοκίνητον, τὸ ὁποῖον ὑφίσταται συνεχῶς νέας ποιοτικὰς μεταβολὰς.

Εἰς τὴν ἑλληνικὴν πρακτικὴν ἀκολουθεῖται ὁ τύπος ἀριθμοδείκτου τοῦ Lasperes διὰ τὴν κατάρτισιν τῶν ἐπὶ μέρους δεικτῶν τῆς κατὰ κλάδους οἰκονομικῆς δραστηριότητος παραγωγῆς, χρησιμοποιουμένου ὡς ἔτους βάσεως καὶ σταθμίσεως τοῦ ἔτους 1951. Τὸ ἔτος τοῦτο ἐλήφθη ὡς ἔτος βάσεως τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον ἑλληνικῶν ὑπολογισμῶν καὶ διὰ λόγους ἐξασφαλίσεως τῆς δυνατότητος πραγματοποίησεως διεθνῶν συγκρίσεων πρὸς τὰ δεδομένα τῶν λοιπῶν χωρῶν - μελῶν τοῦ Ὄργανισμοῦ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας. Ἐπειδὴ οἱ ὑπολογισμοὶ ἀναφέρονται εἰς σχετικῶς μικρὰν περίοδον ἐτῶν, ἤτοι εἰς τὴν περίοδον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1948 καὶ ἐντεῦθεν, πιστεύεται ὅτι οἱ ἀναφερθέντες ἀνωτέρω λόγοι, οἵτινες δυσχεραίνουν τὰς μεταξὺ ἀπομεμακρυσμένων χρονικῶν περιόδων συγκρίσεις, δὲν δύνανται νὰ ἐπηρεάσουν δυσμενῶς τὰ ἀποτελέσματα τῶν μεταξὺ τῶν ἑλληνικῶν δεδομένων συγκρίσεων. Ὡς καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἀριθμοδείκτας, ὁ ἀποτελεσματικώτερος τρόπος ἀντιμετώπισεως τῶν διαρθρωτικῶν καὶ ποιοτικῶν μεταβολῶν τοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος

συνίσταται εις την κατά τακτικά χρονικά διαστήματα ανανέωσιν των δεικτών, διά της μεταβολής της βάσεως και των συντελεστών σταθμίσεως.

Λόγω της ακολουθουμένης έν Ελλάδι αντικειμενικής μεθόδου του ύπολογισμού του Έθνικού Προϊόντος, συγκεντρούται υπό της Διευθύνσεως Έθνικών Λογαριασμών τό κατάλληλον στατιστικόν ύλικόν διά τόν ύπολογισμόν της κατά κλάδους παραγωγής προστιθεμένης άξιας. Ειδικώτερον διά τούς κυρίους παραγωγικούς τομείς, ώς ή γεωργία και ή βιομηχανία, συγκεντρούνται διά τάς ανάγκας του ύπολογισμού του έθνικού έσοδήματος στοιχέα περί του δγκου και των τιμών των άγροτικών και βιομηχανικών προϊόντων. Τά στοιχέα ταύτα άποτελοϋν πολύτιμον στατιστικόν ύλικόν διά τόν ύπολογισμόν των δεικτών του δγκου της παραγωγής. Έν τή πράξει γίνεται ή εκτίμησις άφ' ένός της άκαθαρίστου άξιας της παραγωγής ύπολογιζομένης εις σταθεράς τιμάς του έτους 1951 και άφ' έτέρου των παραγωγικών δαπανών άποτιμωμένων έπίσης εις σταθεράν άξίαν του έτους 1951 βάσει των τιμών του έτους τούτου, εις τρόπον ώστε νά προκύψη ή προστιθεμένη άξία του κλάδου, διά της άφαιρέσεως έκ της άκαθαρίστου άξιας της παραγωγής της άξιας των παραγωγικών δαπανών.

Έν τή πράξει, δέν είναι πάντοτε έφ κτδς ό ύπολογισμός των πραγματικών δαπανών παραγωγής, εις τρόπον ώστε νά είναι δυνατός ό ύπολογισμός της προστιθεμένης άξιας, διά της άφαιρέσεως του μεγέθους τούτου έκ της ύπολογισθείσης άκαθαρίστου άξιας της παραγωγής. Συνήθως, εις τάς περιπτώσεις κατά τάς όποιás δέν ύφίσταται ή δυνατότης άμέσου ύπολογισμού των πραγματικών έξόδων, ή προστιθεμένη άξία του κλάδου ύπολογίζεται τή χρήσει ειδικών συντελεστών, οΐτινες προκύπτουν έκ της σχέσεως των παραγωγικών έξόδων πρδς τήν άκαθάριστον άξίαν της παραγωγής, δηλαδή της σχέσεως των «είσοδων - έκροδων» του κλάδου. Οι συντελεσταί διά τόν ύπολογισμόν της προστιθεμένης άξιας είναι δυνατόν νά στηρίζονται εις τήν σχέσηιν των έξόδων πρδς τήν παραγωγήν εις τό έτος βάσεως, διατηρούμενοι σταθεροί καθ' όλα τά έτη του ύπολογισμού, ή νά είναι μεταβαλλόμενοι άπό έτους εις έτος, στηριζόμενοι έπί της έκάστοτε ύφισταμένης σχέσεως μεταξύ δαπανών και άκαθαρίστου παραγωγής εις τούς εις τρεχούσας τιμάς ύπολογισμούς.

Ό πρώτος τρόπος ύπολογισμού των συντελεστών προστιθεμένης άξιας σημαίνει ότι γίνεται κατ' ανάγκην δεκτόν ότι ή παραγωγική της του κλάδου, μετρούμένη έκ της σχέσεως της δαπάνης πρδς τήν άξίαν της παραγωγής, παραμένει έν τώ χρόνω άμετάβλητος. Έν τούτοις έν τή πράξει είναι συνήθως προτιμητέα ή χρήσις της δευτέρας μεθόδου διά τούς έξής λόγους : Η σχέσις μεταξύ των δαπανών και της άκαθαρίστου άξιας της παραγωγής, εις τούς εις τρεχούσας τιμάς ύπολογισμούς δέν είναι σχέσις πραγματική, δηλαδή σχέσις δγκου των πάσης φύσεως παραγωγικών έξόδων πρδς τόν δγκον της άκαθαρίστου παραγωγής, έφ' όσον ύπείσέρχεται και ό παράγων των τιμών. Είναι πιθανόν ότι αι τιμαί της τελικής παραγωγής ένός κλάδου δέν

μεταβάλλονται κατά τὸν αὐτὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον μεταβάλλονται αἱ τιμαὶ τῶν χρησιμοποιηθέντων κατὰ τὴν παραγωγὴν ἐνδιάμεσων ἀγαθῶν. Ὡς ἐκ τούτου, ἡ χρησιμοποίησις συντελεστῶν ὑπολογισθέντων ἐπὶ τῇ βάσει μὴ πραγματικῶν σχέσεων εἶναι δυνατόν νὰ ὀδηγήσῃ εἰς ἐσφαλμένα συμπεράσματα, ὅχι μόνον ὡς πρὸς τὴν προστιθεμένην ἀξίαν ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὰς διακυμάνσεις τῆς παραγωγικότητος.

Εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ πραγματικοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος, διὰ τὸν ὑπολογισμόν τῆς προστιθεμένης ἀξίας τῶν κλάδων τῆς γεωργίας καὶ κτηνοτροφίας ὑπολογίζεται ἀφ' ἑνὸς ἡ ἀξία τῆς παραγωγῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀξία τῶν πραγματικῶν δαπανῶν. Διὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοὺς ἀναφερομένους εἰς τοὺς κλάδους τῶν δασῶν, ἀλιείας, μεταλλείων, μεταποίησεως, ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας, ἐκτελέσεως ἔργων, μεταφορῶν καὶ ἐμπορίου ὑπολογίζεται ἡ ἀκαθάριστος ἀξία τῆς παραγωγῆς καὶ ἐξευρίσκεται ἡ προστιθεμένη ἀξία τοῦ κλάδου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς σχέσεως τῆς δαπάνης πρὸς τὴν παραγωγὴν κατὰ τὸ ἔτος βάσεως.

Ὡς ἐλέχθη, ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ὄγκου τῶν ὑπηρεσιῶν παρουσιάζει συγχρόνως στατιστικὰς καὶ θεωρητικὰς δυσχερείας. Εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς ὑπολογισμοὺς ἐγένετο κατ' ἀνάγκην δεκτὸν ὅτι ἡ παραγωγικότης τῶν κλάδων παραγωγῆς ὑπηρεσιῶν παραμένει ἐν τῷ χρόνῳ σταθερά, εἰς τρόπον ὥστε ὁ ὄγκος τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν νὰ κινήται ἀναλόγως πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπασχολουμένων. Πρὸς τοῦτο κατηρτίσθησαν εἰδικοί δείκται τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τῶν στρατιωτικῶν. Διὰ τὸν ὑπολογισμόν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ οἰκισμοῦ ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ μεταβολαὶ τοῦ ὄγκου τοῦ οἰκισμοῦ.

Μεγάλας πρακτικὰς δυσχερείας παρουσιάζει ὁ ὑπολογισμὸς εἰς σταθερὰς τιμὰς τῶν εἰσρέοντων καὶ ἐκρέοντων ἐκ τῆς χώρας εἰσοδημάτων. Ἀμφότερα τὰ κονδύλια λαμβάνονται ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ συναλλαγματικοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν τῆς χώρας, ὡς καταρτίζεται ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν. Ἐλλείψει ἐτέρων στοιχείων ἐφηρμόσθη τὸ διεθνὲς ἰσχύον σύστημα μετατροπῆς, συμφῶνως πρὸς τὸ ὁποῖον τὰ εἰσρέοντα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσοδήματα ἐξομοιοῦνται πρὸς τὰς ἐξαγωγὰς καὶ μειωτέρονται εἰς σταθερὰς τιμὰς, τῇ χρήσει τιμαριθμοῦ τῶν ἐξαγωγῶν, καὶ τὰ ἐκρέοντα ἐκ τῆς χώρας εἰσοδήματα πρὸς τὰς εἰσαγωγὰς, χρησιμοποιουμένου τιμαριθμοῦ τῶν εἰσαγωγῶν.

ΕΦΑΡΜΟΓΑΙ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ ΤΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΚΗΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΝ *

Υπό τοῦ κ. F. ROSENFELD, στατιστικολόγου τῆς FAO

1. Γενικότητες

Ἡ παροῦσα ἐκθεσις ἔχει ὡς ἀντικειμενικὸν σκοπὸν νὰ δώσῃ ὀρισμένα παραδείγματα ἐφαρμογῆς τῆς μεθόδου δειγματοληψίας πρὸς κατάρτισιν γεωργικῶν στατιστικῶν, διὰ τῆς κατατάξεώς των συμφώνως πρὸς τοὺς κυρίους τύπους ἐφαρμογῆς.

Σὰς ὑπενθυμίζω συνοπτικῶς ὅτι αἱ δειγματοληψία ἡμποροῦν νὰ εἶναι **πιθαναί**, δηλ. αἱ ὑπὸ παρατήρησιν μονάδες ἐκλέγονται τυχαίως μεταξὺ τῶν μονάδων αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὸν πληθυσμὸν, καὶ εἰς τὴν περιπτώσιν αὐτὴν οἱ νόμοι τοῦ λογισμοῦ τῶν πιθανοτήτων δύνανται νὰ ἐφαρμοσθοῦν ἐπ' αὐτῶν, ἢ δύνανται νὰ εἶναι **συστηματικά**, δηλ. αἱ μονάδες εἶναι κατατεταγμένα κατὰ μίαν ὀρισμένην σειρὰν καὶ παρακολουθοῦνται ὅλαι ὅσαι εὐρίσκονται εἰς τὴν σειρὰν $a + kg$ (ὅποτε $k = 1, 2, 3, \dots$ $g =$ τὸ ἀντίθετον τοῦ ληφθέντος ὡς δείγμα κλάσματος, φέρει ἓνα ἀριθμὸν ἐκλεγέντα τυχαίως μεταξὺ 1 καὶ g)· αἱ δειγματοληψία ἐκτελοῦνται ἐπίσης ἐνίοτε συμφώνως πρὸς μίαν λελογισμένην ἐκλογὴν τῶν παρατηρουμένων μονάδων αἱ ὁποῖαι θεωροῦνται ἀντιπροσωπευτικά, ὃ δὲ ὑπολογισμὸς τῶν πιθανοτήτων δὲν ἔχει τότε ἐφαρμογὴν ἐπ' αὐτῶν καὶ αἱ δειγματοληψία ὀνομάζονται τότε **ἄχι πιθαναί**.

Ἡ μέθοδος τῶν δειγματοληψιῶν παρουσιάζει τὰ ἑξῆς κυρίως πλεονεκτήματα :

α) Αἱ παρατηρήσεις γίνονται ἐπὶ μονάδων μικρῶν διαστάσεων οὕτως ὥστε οἱ μελετώμενοι τύποι δύνανται νὰ παρατηρηθοῦν ἀντικειμενικῶς καὶ μάλιστα νὰ καταμετροῦν. Ἐπὶ παραδείγματι, θὰ ζητηθῆ ἀπὸ ἓνα ὑπάλληλον τῶν γεωργικῶν ὑπηρεσιῶν νὰ παράσῃ δεδομένα ἐπὶ τῶν διὰ σίτου καλλιεργουμένων ἐκτάσεων καὶ τῶν ἀποδόσεών των εἰς δύο ὀρισμένα χωρία μιᾶς ὀρισμένης περιφερείας ἢ εἰς τέσσαρας ὀρισμένας ἐκμεταλλεύσεις, ἀντὶ νὰ κάμῃ μίαν ἐκτίμησιν ὀλοκλήρου τῆς περιφερείας, ἢ ἐκτασις τῆς ὁποίας εἶναι τόσον μεγάλη ὥστε πλήρεις παρατηρήσεις νὰ μὴ δύνανται νὰ ἐπιτευχθοῦν δι' ἑνὸς μόνου ὑπαλλήλου.

β) Περιορίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν μονάδων αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν ἀντικείμενον παρατηρήσεων εἰς μικρὰν ἀναλογίαν τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μονάδων τῶν ἀποτελουσῶν τὸ ὑπὸ μελέτην σύνολον, οὕτως ὥστε νὰ μειωθῆ ἡ δαπάνη τῆς ἐρεῦνης ἐντὸς τῶν ὁ-

* Β' διάλεξις τοῦ κ. Ρόζενφελντ εἰς τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν.

ρίων τὰ ὅποια διαθέτει κανείς, ὅπως θὰ ἴδωμεν κατωτέρω περὶ τῶν ἀπογραφῶν.

γ) Ἐπὶ πλέον, ὅταν αἱ μονάδες αἱ ὁποῖαι λαμβάνονται ὡς δείγματα ἐκλέγονται τυχαίως, εἴμεθα βέβαιοι περὶ τῆς ἀντικειμενικότητος τῆς ἐκλογῆς τῶν τελευταίων αὐτῶν καὶ ἠμποροῦμεν νὰ ὑπολογίσωμεν τὸ περιθώριον τῶν λαθῶν, δοθέντος ὅτι ἡ ἔρευνα ἀφορᾷ κλάσμα μόνον τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἐὰν ἡ μέθοδος τῶν δειγματοληψιῶν παρουσιάζει ἀναμφιβόλως σημαντικὰ πλεονεκτήματα, ἔχει ἀντιθέτως καὶ ὀρισμένας δυσχερείας αἱ ὁποῖαι περιορίζουν τὰς δυνατότητας χρησιμοποίησός της. Ἡ δαπάνη τῆς ἐρεῦνης κατὰ παρατηρουμένην μονάδα δύναται νὰ εἶναι μεγαλύτερα παρ' ὅ,τι εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς πλήρους ἀπογραφῆς, καθ' ὃ μέτρον ἡ παρατήρησις εἶναι ἀκριβεστέρα καὶ ἀπαιτεῖ εἰδικευμένον καὶ μορφομένον προσωπικόν.

Λημιουργοῦνται ὀρισμένας φορὰς δαπάναι μεταφορᾶς ὅταν αἱ πρὸς παρατήρησιν μονάδες εὐρίσκονται εἰς διάφορα σημεῖα τῆς περιφερείας. Τὰ λάθη δειγματοληψιῶν ἐλέγχονται βεβαίως ἀλλὰ πάντως ὑπάρχουν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς μίαν πλήρη ἀπογραφὴν κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν ὑπάρχουν κατ' ἀρχὴν λάθη. Εἰς τὴν περίπτωσιν χαρακτηριστικῶν ἐμφανιζομένων διεσπαρμένων ἢ εἰς μικρὸν μόνον ἀριθμὸν μονάδων, ὅπως π. χ. εἰς τὰς δευτερευούσας καλλιεργείας, ἡ χρησιμοποίησις τῆς μεθόδου αὐτῆς δὲν ἐνδείκνυται, λόγῳ τῆς πιθανότητος σημαντικῶν λαθῶν δειγματοληψίας.

Ἡ μέθοδος τῶν δειγματοληψιῶν, ἐφαρμοζομένη εἰς τὴν γεωργίαν, ἐπιτρέπει, ἰδίως :

- νὰ ἀποκτήσωμεν ἐκτιμήσεις αἱ ὁποῖαι δι' ἄλλων μεθόδων θὰ ἐπετυγχάνοντο μόνον μὲ μεγάλην δαπάνην ἢ αἱ ὁποῖαι θὰ ἦσαν πλήρεις λαθῶν, μὴ δυναμένων νὰ ἐλεγχθοῦν,
- παρέχει μέσον ἐπαληθεύσεως ἢ διορθώσεως δι' ὀρισμένας τρεχοῦσας ἐκτιμήσεις αἱ ὁποῖαι γίνονται διὰ τοῦ πατροπαράδοτου συστήματος τῶν γεωργικῶν ἀντιπροσώπων,
- παρέχει συμπληρωματικὰ δεδομένα εἰς τὰ συγκεντρωθέντα ἀπὸ τοὺς γεωργοὺς ἀντιπροσώπους.

2. Ἐφαρμογὴ τῆς μεθόδου κατὰ τὰς γεωργικὰς ἀπογραφὰς καὶ ἐρεύνας

Χρησιμοποιεῖται συχνὰ ἡ μέθοδος τῆς δειγματοληψίας ἀντὶ τῶν γεωργικῶν πλήρων ἀπογραφῶν ἢ τῶν μεγάλων γεωργικῶν ἐρευνῶν. Κατ' ἀρχὴν, αἱ ἐρευναι αὐταὶ θὰ πρέπει νὰ καλύπτουν ὅλας τὰς μονάδας αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὸν ὑπὸ μελέτην πληθυσμὸν (γεωργικὰς ἐκμεταλλεύσεις, ἀγροτικὰς οἰκογενείας, χωρῖα κτλ.), καὶ πράγματι ἐξετελέσθησαν κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν εἰς πολλὰς περιπτώσεις, ὡς π. χ. εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Δανίαν. Ἡ ἀνάπτυξις ὁμῶς τῆς μεθόδου τῶν δειγματοληψιῶν ἀπέδειξε ὅτι ἦτο δυνατόν ἢ συγκέντρωσις τῶν πλείστων τῶν ζητουμένων πληροφοριῶν, διὰ τῆς

παρατηρήσεως μέρους μόνον τῶν μονάδων, καὶ ἔκτοτε ἐπολλαπλασιάσθησαν αἱ ἐφαρμογαὶ τῆς μεθόδου αὐτῆς.

Εἰς τὴν Δανίαν ⁽¹⁾, αἱ γεωργικαὶ στατιστικαὶ καταρτίζονται ἀπὸ τοῦ 1923 διὰ συστηματικῶν δειγματοληψιῶν αἱ ὁποῖα καλύπτουν γενικῶς τὸ 1)5 τῶν γεωργικῶν κοινοτήτων. Εἰς κάθε διαμέρισμα, αἱ κοινότητες κατατάσσονται κατ' ἀλφαβητικὴν σειρὰν καὶ λαμβάνουν ἀριθμὸν κατανέμονται κατόπιν εἰς 5 δειγμάτα ἀποτελούμενα ἀπὸ τὰς ἠριθμημένας κοινότητας: 1, 6, 11... 2, 7, 12... 3, 8, 13..., 4, 9, 14..., 5, 10, 15...

Κατὰ σειρὰν, αἱ ομάδες αὐταὶ ἀποτελοῦν ἀντικείμενον τῆς ἐρεύνης· δοθέντος δὲ ὅτι καθ' ἕκαστον ἔτος γίνονται 10—15 ἐρευναι, ὅλαι αἱ κοινότητες ὑπόκεινται εἰς ἔρευναν 2—3 φορὰς κατ' ἔτος. Εἰς τὰς ὑπὸ παρατήρησιν κοινότητας ἐρωτῶνται ὅλοι οἱ γεωργοί. Γενικῶς, χρησιμοποιεῖται ἡ μέθοδος τῆς ἐκτιμῆσεως διὰ τοῦ πληκίου, δηλ. καθορίζεται διὰ τοῦ δείγματος τὸ ποσοστὸν τῶν μεταβολῶν αἱ ὁποῖα ἔλαβον χώραν ἀπὸ τῆς τελευταίας πλήρους ἀπογραφῆς.

Εἰς τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν, αἱ γεωργικαὶ στατιστικαὶ καταρτίζοντο μέχρι τοῦ 1952 βάσει δεδομένων συγκεντρωθέντων δι' ἐρωτηματολογίων ἀποστελλομένων τετράκις τοῦ ἔτους εἰς ὅλους τοὺς γεωργοὺς. Ἀπὸ τοῦ 1953, εἰς τρεῖς ἐρεῦνας ἐπὶ τεσσάρων, τὰ ἐρωτηματολόγια αὐτὰ ἀποστέλλονται μόνον εἰς ἕνα γεωργὸν ἐπὶ τριῶν, βάσει ἐνὸς σχήματος στηριζομένου ἐπὶ τοῦ νόμου τῶν πιθανοτήτων.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν δύο τελευταίων γεωργικῶν ἀπογραφῶν εἰς Ἡνωμένας Πολιτείας τὸ 1945 καὶ τὸ 1950, ἡ μέθοδος τῶν δειγματοληψιῶν ἐχρησιμοποιήθη εἰς μεγάλην κλίμακα ⁽²⁾. Τὸ 1950, ἐκτὸς τῆς γενικῆς ἀπογραφῆς ἡ ὁποία ἐκάλυψε ὅλας τὰς ἐκμεταλλεύσεις, συμπληρωματικὰ ἐρωτήματα ἐτέθησαν εἰς τοὺς διευθύνοντας τὰς ἐκμεταλλεύσεις ἐκείνας αἱ ὁποῖα περιελαμβάνοντο εἰς «δείγμα» ἀποτελούμενον ἀπὸ τὰς «μεγάλαις ἀγροικίας» καὶ εἰς μίαν ἀγροικίαν ἐπὶ πέντε διὰ τὰς ὑπολοίπους. Προκαταρκτικὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀπογραφῆς συγκεντρώθησαν ταχέως διὰ τῆς καταμετροῦσεως τῶν δελτίων τῶν σχετικῶν μὲ τὸ «δείγμα», λεπτομερέστερα δὲ συμπεράσματα ἐπετεύχθησαν κατόπιν, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ αὐτοῦ δείγματος.

Ἐν ἄλλο παράδειγμα συνδυασμοῦ πλήρους ἀπογραφῆς καὶ δειγματοληψίας εἶναι ἡ γεωργικὴ ἀπογραφή ἡ γενομένη εἰς Τουρκίαν τὸ 1950 ⁽³⁾. Κατὰ τὴν πρώτην φάσιν ἔγινε ἀπογραφή καὶ τῶν

1) H. Tolley, M. Iversen. Τρέχουσαι Γεωργικαὶ Στατιστικαί, Παρίσιοι, Ἐυρωπαϊκὸν Κέντρον Ἐφαρμογῆς Γεωργικῶν καὶ Δημογραφικῶν Στατιστικῶν, Διευθ. Τροφίμων καὶ Γεωργίας, 1949.

2) Ἀπογραφή Γεωργίας Ἡνωμένων Πολιτειῶν, 1950. Γενικὴ Ἐκθεσις, τόμ. II, Οὐάσιγκτων, ΗΠΑ, Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον, 1952.

3) Ch. F. Sarle, J. H. Berryhill and V. Lindquist, Γεωργικὴ Ἀπογραφή Τουρκίας 1950, Ἐκθεσις Νο 2, Στατιστικὴ Ὀμάς Τεχνικῆς Βοηθείας DOS, Ἄγκυρα, Κεντρικὸν Γραφεῖον Στατιστικῶν, Ἰούλιος 1951.

34 702 κοινοτήτων από γεωργικής απόψεως, Ἡ πρώτη αὐτὴ ἀπογραφή δὲν παρεῖχε δεδομένα ἐπὶ τῆς διαρθρώσεως τῶν γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων· αὐτὰ συγκεντρώθησαν διὰ μιᾶς ἐρεῦνης διὰ δειγματοληψίας ἢ ὅποια ἐκάλυψε 270 000 γεωργικὰς οἰκογενεῖας κατανεμημένας εἰς 21 521 κοινότητες, πὺν ἀντιπροσωπεύουν περίπου τὸ 1)10 τοῦ συνόλου τῶν γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων. Ἡ δειγματοληψία ἔγινε κατὰ στρώματα εἰς δύο στάδια, μὲ πιθανότητες πληρώσεως αἱ ὁποῖαι ἐποικίλλαν ἀναλόγως τῶν στρωμάτων. Ἡ μέθοδος αὐτὴ ἐρεῦνης ἐπέτρεψε τὴν συγκέντρωσιν τῶν πλέον ἀπαιτήτων ἐκ τῶν πληροφοριῶν, μὲ πολὺ μικροτέραν δαπάνην ἀπὸ ὅ,τι θὰ ἦτο ἀναγκαῖα διὰ μίαν γενικὴν ἀπογραφὴν, ἢ ὅποια πιθανώτατα νὰ μὴ ἦτο κὰν δυνατὴ, λόγῳ τῶν δυσκολιῶν εἰς τὰς ὁποίας θὰ εὐρίσκοντο ἀντιμέτωποι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οἱ ἐρευνηταί, λόγῳ τῆς ἀνάγκης ἀνακαλύψεως καὶ ἐκπαιδεύσεως μεγάλου ἀριθμοῦ ἐρευνητῶν.

Αἱ δυσκολίαι αὐταὶ εἶναι ἀκόμη μεγαλύτεραι εἰς χώρας πολὺ ὀλιγότερον προηγμένας, ὅπως εἰς τροπικὰς χώρας τῆς Ἀφρικῆς, ὅπου οἱ ἐρευνηταί πρέπει οἱ ἴδιοι νὰ προβοῦν εἰς ἐκτίμησιν ἢ καταμέτρησιν ὠρισμένων ἐκ τῶν ζητουμένων χαρακτηριστικῶν. Εἰς τὴν Ἀφρικὴν, αἱ μόναι μεγάλαι γεωργικαὶ ἐρευναὶ αἱ ὁποῖαι ἔγιναν εἶναι αἱ ἐρευναὶ διὰ δειγματοληψιῶν ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς Παγκοσμίου Ἀπογραφῆς τῆς Γεωργίας τοῦ 1950, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ὄργανισμοῦ Τροφίμων καὶ Γεωργίας. Ἡ πρώτη γεωργικὴ ἐρευνα εἰς μεγάλην κλίμακα εἰς Ἀφρικὴν εἶναι ἐκείνη ἢ ὅποια ἔλαβε χώραν εἰς τὴν Νότιον Ροδεσίαν τὸ 1949 καὶ ἢ ὅποια ἐπεξετάθη κατόπιν εἰς τὴν Βόρειον Ροδεσίαν (1).

Ἡ μονὰς ἢ μελετηθεῖσα ἦτο τὸ χωρίον· 593 χωρία ἐξελέγησαν διὰ συστηματικῆς δειγματοληψίας, ἦτοι περὶ τὸ 1/40. Πλήρης ἀπογραφή ἔγινε εἰς ἕκαστον τούτων, δι' ἕκαστον γεωργὸν καὶ δι' ἕκαστον ἀγρὸν καὶ σχέδια παντὸς καταμετρηθέντος ἀγροῦ κατηρτίσθησαν. Διὰ νὰ ὑπολογισθοῦν αἱ ἐκτάσεις, αἱ ἀποστάσεις καταμετρήθησαν μὲ βήματα καὶ ὁ καθορισμὸς τῶν ἀποδόσεων ἔγινε μὲ ἐκτίμησιν ὄψεως (étalonée).

Τοῦτο ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς συγκρίσεως ἑνὸς ὠρισμένου ἀριθμοῦ ἐκτιμήσεων ὄψεως μὲ τὰς καταμετρήσεις τῶν ἀντιστοιχῶν ἐσοδειῶν καὶ κατόπιν, ὡσάκις παρίσταται ἀνάγκη, διὰ διορθώσεως τῶν ἐσφαλμένων ἀποτελεμάτων.

Μία γεωργικὴ ἀπογραφή διὰ δειγματοληψίας ἔγινε εἰς Νιγηρίαν (2) τὸ 1950|51 μὲ χωρία πάλιν ὡς μονάδας. Μία δειγματοληψία εἰς δύο στάδια κατέστη ἀναγκαῖα διὰ τὰ μεγάλα χωρία, ὅποτε αἱ μονάδες ἦσαν ἀναλόγως, ὁμάδες οἰκογενειῶν (Compounds) ἢ

1) Ἐκθεσις ἐπὶ τῆς διὰ δειγματοληψίας Ἀπογραφῆς τῆς Γεωργίας τῆς Νοτίου Ροδεσίας, Ἀφρικῆς, Σαλίςμπεργ, Κεν. Γραφ. Στατ. Ἀφρικῆς, 1950.

2) Ἐκθεσις ἐπὶ τῆς Γεωργικῆς Ἀπογραφῆς διὰ δειγματοληψίας 1950—51, Λάγκος, Διεύθυνσις Στατιστικῶν, 1952.

τεμάχια 2 έκταριών. Όλοι αὐτοὶ καλλιεργούμενοι ἑκτάσεις αἱ ὁποῖαι ἀνήκον εἰς τὰς μονάδας αὐτὰς καταμετρήθησαν ἢ ἐξετιμῆθησαν. Αἱ ἀποδόσεις ὑπελογίσθησαν διὰ τῆς καταμετρήσεως τῆς ἐσοδείας τεμαζίων γῆς—δειγμάτων ἐξ 20 τετραγ. ὑαρθῶν (περίπου 16 μ.²). Ἐρωτήσεις ἔγιναν ἐπίσης ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν κτηνῶν.

Εἰς τὴν Βασοντολάνδην, μία γεωργικὴ ἀπογραφή διὰ δειγματοληψίας ἔγινε τὸ 1949)50, διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσεως ἐνὸς σχεδίου δειγματοληψίας κατὰ στρώματα εἰς δύο στάδια. Τὰ στρώματα καθορίσθησαν διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς διαιρέσεως τοῦ ἐδάφους ἀφ' ἐνὸς εἰς πέντε φυσικὰς ζώνας ἀπὸ γεωλογικῆς καὶ γεωργικῆς ἀπόψεως, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς ἐννέα διοικητικὰς περιφερείας. Αἱ μονάδες δειγματοληψίας τοῦ πρώτου σταδίου ἦσαν κατάλογοι οἰκογενειῶν (enumeration summary units) οἱ ὅποιοι εἶχον συνταχθῆ διὰ τὴν ἀπογραφήν τοῦ πληθυσμοῦ κατὰ τὸ 1946· τὸ ἐν δωδέκατον περίπου τῶν μονάδων αὐτῶν ἐξελέγησαν διὰ τὴν ἔρευναν. Διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἑκτάσεων εἰς ἐκάστην τῶν μονάδων αὐτῶν, ἐν πέμπτον περίπου τῶν οἰκογενειῶν (μονάδες δευτέρου βαθμοῦ) ἐκληροφόθησαν διὰ συστηματικῆς δειγματοληψίας καὶ ὅλοι οἱ καλλιεργούμενοι ἀγροὶ οἱ ὅποιοι ἀνήκον εἰς τὰς οἰκογενείας αὐτὰς καταμετρήθησαν. Διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδόσεων, ἐθεωρήθη ὁ ἀγρὸς ὡς μονὰς δευτέρου βαθμοῦ καὶ ἐξελέγησαν 6—12 ἀγροὶ εἰς ἐκάστην πρωταρχικὴν μονάδα. Ἡ μέθοδος τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀγρῶν αὐτῶν ἐποικίλλε ἀναλόγως τῶν περιστάσεων καὶ τῶν δυσχερειῶν· εἰς ὁρισμένας περιπτώσεις, ἡ μονὰς διηρέθη προχείρως κατὰ τμήματα καὶ ἐλήφθησαν τυχαίως εἰς ἢ περισσότεροι ἀγροὶ εἰς ἕκαστον τμήμα· εἰς ἄλλας περιπτώσεις, οἱ ἐρευνηταὶ ἐβάδιζαν κατὰ μῆκος τῶν μονοπατιῶν καὶ ἐσταματοῦσαν εἰς κανονικὰ διαστήματα, κατόπιν δὲ ἀπεμακρύνοντο καθέτως πρὸς ἐκλογὴν ἐνὸς ἀγροῦ καθ' ἕκαστον διάστημα. Τὰ προϊόντα τῶν δύο τεμαζίων - δειγμάτων, ἐκ 40 μ.², ἐκλεγέντων εἰς τὴν τύχην εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοὺς, ἐκαλλιεργήθησαν καὶ ἐξυγίσθησαν (2).

3. Συμπληρωματικαὶ μέθοδοι

Ἡ μέθοδος τῆς δειγματοληψίας χρησιμοποιοῦται ἐπίσης διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν δεδομένων ποὺ συγκεντρῶνται διὰ τῶν πατροπαράδοτων μεθόδων ἢ καὶ διὰ τὸν ἔλεγχον καὶ διόρθωσιν αὐτῶν.

Χαρακτηριστικὸν παράδειγμα τῆς ἐφαρμογῆς τῆς μεθόδου τῶν δειγματοληψιῶν διὰ τὴν ἀπόκτησιν πληροφοριῶν ἐπὶ τοῦ κλάσματος τοῦ πληθυσμοῦ ποὺ δὲν καλύπτεται ἀπὸ τὴν πατροπαράδοτον μέθοδον εἶναι ὁ καταρτισμὸς στατιστικῶν παραγωγῆς κρέατος εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας (2).

1) Ὑπηρεσία Γεωργικῆς Ἐκτιμήσεως καὶ Ἐκθέσεως τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ΗΠΑ. Διάφοροι Δημοσιεύσεις, ὄπ' ἀρ. 703, Οὐάσιγκτων ΗΠΑ, Διεθνοῦς Γεωργικῆς Οἰκονομίας, 1949.

2) Α. J. A. Douglas καὶ R. D. Tennant. Βασοντολάνδη. Γεωργικὴ Ἐπιθεώρησις, 1949—50, Maseru, 1952.

“Ὅπως εἰς ὅλας τὰς χώρας, ἡ παραγωγή τῶν ἐλεγχομένων σφαγείων ἐπιτυγχάνεται εὐκόλως· τὰ ἐλεγχόμενα ὑπὸ τῆς ὁμοσπονδιακῆς ἀρχῆς σφαγεῖα ἀνέρχονται εἰς 459, ὑπολογίζεται ὁμως ὅτι ὑπάρχουν περὶ τὰ 19000 ἄλλα σφαγεῖα ποῦ παρέχουν ἀπὸ 10% μέχρι 50% καὶ πλέον τοῦ κρέατος, ἀναλόγως τοῦ εἴδους. Κατηρτίσθη διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἕνας κατάλογος τῶν σφαγείων αὐτῶν, ἐξωρίσθησαν κατὰ στρώματα εἰς τρεῖς κυρίας ὁμάδας, καὶ ἀπὸ τοῦ 1946 ὑπολογίζεται καθ’ ἕκαστον μῆνα ἡ παραγωγή τῶν διὰ δειγματοληψίας αὐτῶν. Ἐπὶ πλέον, ἐτησίαι ἐρευνα ἐπιτρέπει τὴν ἐκτίμησιν τῶν σφαγέντων κτηνῶν εἰς αὐτὰς ταύτας τὰς γεωργικὰς ἐκμεταλλεύσεις.

Ἐλεγχος τῶν τρεχουσῶν ἐκτιμήσεων τῶν ὑπαλλήλων τῶν γεωργικῶν ὑπηρεσιῶν διενεργήθη εἰς Μεγάλῃν Βρετανίαν τὸ 1948, κατὰ τὴν διάρκειαν ἐρευνῆς διὰ δειγματοληψίας ἐπὶ τῆς καλλιέργειας τῆς πατάτας (1). Ἀντικειμενικὴ ἐκτίμησις τῶν ἀποδόσεων ἐγένετο διὰ τοῦ ζυγίσματος τῆς πατάτας ἐπὶ τεσσάρων τμημάτων καλλιεργουμένης γῆς μήκους 2 μ. περίπου καὶ ἐκλεγέντων διὰ συστηματικῆς δειγματοληψίας ἀπὸ 1258 κληρωθέντας ἀγρούς συμφώνως πρὸς σχέδιον δειγματοληψίας κατὰ στρώματα, εἰς δύο στάδια. Αὕτη κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι αἱ ἐκτιμήσεις τῶν ὑπαλλήλων τῶν γεωργικῶν ὑπηρεσιῶν ἦσαν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς κατώτεροι τῶν πραγματικῶν ἀποδόσεων, ἐξισώσεις δὲ παλινδρομήσεως ἔδειξαν τὴν σχέσιν ἢ ὅποια ὑφίσταται μεταξὺ τῶν δύο σειρῶν τῶν δεδομένων.

Ἡ μέθοδος τῆς παλινδρομήσεως εἶναι πολὺ καλὸν μέσον διὰ τὴν κλιμάκωσιν τῶν ἐκτιμήσεων ὄψεως (étalonner). Παράδειγμα ἐφαρμογῆς τῆς δίδεται εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ F. Yates, **Μέθοδοι Δειγματοληψίας δι’ Ἀπογραφὰς καὶ Ἐρεῦνας** (Παρίσιοι, Masson et Cie 1951). Δεικνύει πῶς ἡ ἐξίσωσις παλινδρομήσεως κατορθώσθη μεταξὺ τῶν ἀποδόσεων σίτου καὶ τῶν ἐκτιμήσεων τῶν συνήθων παρατηρητῶν, τῇ βοήθειᾳ δειγματοληψίας καλυπτούσης 147 ἀγρούς ἀνήκοντας εἰς 63 ἐκμεταλλεύσεις.

4. Καθορισμὸς τῶν καλλιεργούμενων ἐκτάσεων

Μεταξὺ τῶν σπουδαιότερων γεωργικῶν στατιστικῶν καὶ συχνὰ τῶν δυσκολωτέρων εἶναι ἐκεῖναι τῶν καλλιεργούμενων ἐκτάσεων καὶ τῶν ἀποδόσεων. Εἶδομεν εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἀναφερθέντων παραδειγμάτων τῆς Δανίας καὶ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ὅτι ἤμποροῦμεν γὰρ ἐκτιμήσωμεν τὰς ἐπιφανείας διὰ δειγματοληψίας ἐπὶ τῶν καταλόγων τῶν ἐκμεταλλεύσεων. Ὁ καθορισμὸς τῶν ἐπιφανειῶν, λόγῳ αὐτῆς ταύτης τῆς φύσεως τοῦ πρὸς καταμέτρησιν χαρακτηριστικοῦ, ἐπιτρέπει τὰς δικτυωτὰς δειγματοληψίας, δηλ. ἐκεῖνας εἰς τὰς ὁποίας αἱ μονάδες εἶναι τμήματα γῆς ἐκλεγέντα εἰς

1). Ἐρευνα ἐπὶ τῆς Κυρίας Ἐσοδείας Πατάτας Ἀγγλίας καὶ Οὐαλίας, 1948, Ἠνωμένα Ἐθνη, Οἰκονομικὸν καὶ Κοινωνικὸν Συμβούλιον, Ἐγγραφοὺν Νο Ε)CN) sub. 1)28.

τήν τύχην ἐπὶ χαρτῶν τοῦ ἐδάφους κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον λεπτομερῶν. Ἀνεφέρσαμεν ἤδη ἓνα παράδειγμα ὅταν ὠμιλήσαμεν διὰ τὴν γεωργικὴν ἀπογραφὴν τῆς Νιγηρίας, ἣ ὅποια ἔλαβε χώραν τὸ 1950]51, ὁπότε τμήματα 2 ἑκταρίων ἐξελέγησαν εἰς τὴν τύχην εἰς τὰ μεγάλα χωρία καὶ αἱ καλλιεργούμεναι ἐκτάσεις αἱ ὅποια εὐρίσκονται εἰς τὰς μονάδας αὐτὰς καταμετροῦθησαν ὅλαι ἢ ἐξετιμήθησαν.

Εἰς τὰς Ἰνδίας, αἱ ἔρευναι διὰ δειγματοληψίας πρὸς καθορισμὸν τῶν καλλιεργουμένων ἐκτάσεων εἶναι τρέχουσαι ἐργασίαι.

Ἴδου ἓνα παράδειγμα περιέχον σχέδιον δικτυωτῆς δειγματοληψίας (*). Ἀπὸ τοῦ 1944—45, αἱ καλλιεργούμεναι ἐκτάσεις μὲ κάνναβιν, ὄρουζαν, καὶ ἄλλα εἶδη εἰς τὴν δυτικὴν Βεγγάλην ὑπολογίζονται ὡς ἐξῆς: ἡ ἐπαρχία διαιρεῖται κατὰ στρώματα ἀναλόγως τῶν διοικητικῶν ὑποδιαιρέσεων· οἱ χάρται διαχωρίζονται εἰς τετράγωνα 0,9 ha, τὰ ὅποια ἀποτελοῦν τὰς μονάδας δειγματοληψίας· ὁ ἀριθμὸς τῶν μονάδων αὐτῶν ἀντιπροσωπεύει κλάσμα ληφθὲν ὡς δείγμα, περίπου $\frac{1}{150}$.

Αἱ καλλιεργούμεναι ἐκτάσεις εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ὅλων τῶν τεμαχίων ποὺ ἀποτελοῦν τὸ δείγμα ἀπογράφονται καὶ ἐκτιμήσεις ἐξάγονται δι' ὁλόκληρον τὴν ἐπαρχίαν. Τὰ λάθη δειγματοληψίας τῶν ἐκτιμήσεων αὐτῶν ἀνέρχονται εἰς 1—1,6%, δι' ὁλόκληρον τὴν ἐπαρχίαν ἀλλὰ ποικίλλουν ἀπὸ 6—30% διὰ τὰς ἐκτιμήσεις αἱ ὅποια ἀφοροῦν τοὺς νομούς.

Χρησιμοποιοῦν ἐπίσης εἰς τὰς Ἰνδίας διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἐπιφανειῶν δειγματοληψίας εἰς διαφόρους βαθμούς, καθ' ἃς αἱ μονάδες εἶναι διαδοχικῶς χωρία καὶ κατόπιν ομάδες γειτνιαζόντων ἀγρῶν.

5. Καθορισμὸς τῶν ἀποδόσεων

Ἐκτὸς ἐὰν ὁλόκληρος ἡ ἐσοδεῖα καταμετροῦθῃ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον γίνεται μόνον δι' ὠρισμένα προϊόντα κατ' ἐξαιρέσιν, ὅπως ὁ καπνὸς καὶ ὁ βάμβαξ, ὁ ἀντικειμενικὸς καθορισμὸς τῶν ἀποδόσεων δὲν ἵμπορεῖ νὰ γίνῃ παρὰ μόνον διὰ δειγματοληψιῶν.

Τοῦτο γίνεται κατ' ἀρχὴν διὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς τὴν τύχην ἐνὸς ὠρισμένου ἀριθμοῦ μικρῶν τεμαχίων εἰς τὰ ὅποια καλλιεργεῖται τὸ ὑπὸ μελέτην εἶδος, διὰ τοῦ θερισμοῦ καὶ ζυγίσεως τοῦ προϊόντος καὶ διὰ τῆς διαιρέσεως τοῦ ἀποτελέσματος διὰ τῆς ἐκτάσεως τῶν θερισθέντων τεμαχίων· ὁ μέσος ὄρος τῶν ἀποδόσεων ὅλων τῶν τεμαχίων θὰ δώσῃ μίαν ἐκτίμησιν τῆς γενικῆς ἀποδόσεως τοῦ καλλιεργουμένου εἶδους. Εἶναι ἡ μέθοδος τῶν *ἐσοδειῶν - δειγμάτων*.

Εἰς τὴν πραγματικότητα, ἡ μέθοδος ἐφαρμόζεται κατὰ στά-

1)-V. E. Pouse καὶ P. N. Sukhatine, Ἐρευναι Ἐσοδειῶν εἰς Ἰνδίας, Νέον Δελχί, Ἐφημερίς τῆς Ἰνδικῆς Ἐταιρείας Γεωργικῶν Στατιστικῶν, τόμ. ἀρ. 1, 1948 καὶ τόμ. III, ἀρ. 2, 1951.

δια διὰ τῆς ἐκλογῆς πρῶτον τῶν χωρίων, κατόπιν τῶν ἐκμεταλλεύσεων, κατόπιν τῶν ἀγρῶν καὶ τέλος τῶν τεμαχίων εἰς τὸ ἔσω-τερικὸν τῶν ἀγρῶν αὐτῶν. Διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν χωρίων ὑπάρχουν συνήθως πλήρεις κατάλογοι ἀπὸ τοὺς ὁποίους κληρώνονται τὰ χωρία, διὰ τῆς χρησιμοποίησεως π. χ. τῶν ἀριθμητικῶν πινάκων τύχης τοῦ Τίππετ. Ὅταν κληρωθοῦν τὰ χωρία, θὰ πρέπει κατόπιν νὰ καθορισθοῦν τὰ ὄρια αὐτῶν, εἰ δυνατόν μὲ χάρτας κτηματολογικούς, καὶ νὰ καταρτισθῇ κατάλογος ὄλων τῶν περιεχομένων γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων. Ἡ ἐκλογή τῶν ἐκμεταλλεύσεων ἐκ τῶν ὁποίων θὰ πρέπει νὰ κληρωθοῦν αἱ στοιχειώδεις μονάδες καὶ ὁ καθορισμὸς τῶν ὁρίων γίνεται κατ' ἀνάλογον τρόπον.

Οἱ ἀγροὶ οἱ ἀνήκοντες εἰς τὰς ἐκμεταλλεύσεις αὐτὰς πρέπει τέλος νὰ ἐξακριβωθοῦν καὶ ὁρισμένως ἀριθμὸς αὐτῶν νὰ κληρωθῇ. Ὅταν κτηματολογικοὶ χάρται δὲν ὑπάρχουν ἢ δὲν εἶναι ἐνημερωμένοι, ἢ ἐξακριβώσις καὶ ὁ καθορισμὸς τῶν ὁρίων τῶν ἀγρῶν δημιουργοῦν πολλάκις δύσκολα προβλήματα.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν καλλιεργειῶν ἀνοικτῶν ἀγρῶν (plein champs) ἢ στοιχειώδης μονὰς δειγματοληψίας δύναται νὰ εἶναι ἢ ἓνα τεμάχιον γῆς ἢ ἓνα τμήμα γραμμῆς καλλιεργείας ὅπως διὰ τὰ γεώμηλα καὶ τὰ τεῦτλα (κοκκινογούλια). Τὸ σύνολον τῶν ἀγρῶν δύναται ἐπίσης νὰ θεωρηθῇ ὡς στοιχειώδης μονὰς ὅταν αἱ διαστάσεις εἶναι σχετικῶς περιορισμέναι, ὅπως εἰς τὴν περίπτωσιν ὁρισμένων καλλιεργειῶν κατὰ ἀνδρον (σέτι). Ὅταν πρόκειται περὶ τεμαχίων πρέπει νὰ ἐκλεγῇ τὸ σχῆμα καὶ ἡ διάστασις ὡς καὶ ἡ θέσις τοῦ ἐντὸς τοῦ ἀγροῦ. Ὅταν πρόκειται περὶ γραμμῆς καλλιεργείας πρέπει τὸ σχέδιον τῆς δειγματοληψίας νὰ καθορίσῃ μετ' ἀκριβείας τὸ μῆκος καὶ τὸ μέσον ἐξακριβώσεώς των ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Χρησιμοποιοῦνται γενικῶς κυκλικὰ τεμάχια, τετράγωνα ἢ ὀρθογώνια διαφόρων διαστάσεων, ἀπὸ τετράγωνα πλευρᾶς 1 μέτρου μέχρι ὀρθογωνίαν ἢ τετραγώνων πολὺ μεγαλυτέρων διαστάσεων, ὡς π. χ. 10μX10μ. Οὕτω, εἰς τὴν Γερμανίαν (1) χρησιμοποιοῦν τετράγωνα πλευρᾶς 1μ. διὰ τὸν σῖτον ἢ τὴν κριθήν, εἰς τὴν Ἰνδοκίναν τετράγωνα πλευρᾶς 10μ. διὰ τὴν ὄρυζαν καὶ εἰς τὰς Ἰνδίας, διαφόρους τύπους τεμαχίων μεταξὺ τῶν ὁποίων ὀρθογώνια 5μX10μ. Τὰ τεμάχια περιορισμένων διαστάσεων ἐπαρκοῦν ὅταν αἱ καλλιεργεῖαι εἶναι ὁμοιογενεῖς. Τὰ μεγάλα τεμάχια ἐνδείκνυνται περισσότερο ὅταν αἱ συνθῆκαι τῶν καλλιεργειῶν ποικίλλουν σοβαρῶς μεταξὺ τῶν διαφόρων σημείων τοῦ αὐτοῦ ἀγροῦ.

Ὁ καθορισμὸς τῆς θέσεως τῶν τεμαχίων ἐντὸς ἐνὸς ἀγροῦ εἶναι σοβαρὰ ἐργασία. Δι' ἐν κυκλικὸν τεμάχιον δυνάμεθα π. χ. νὰ ἐκλέξωμεν τὰς συντεταγμένας τοῦ κέντρου του εἰς τοὺς ἀριθμητικούς πίνακας τύχης· τὰ δεδομένα αὐτὰ δύνανται νὰ εἶναι τὰ

1). H. Strecker, Stichprobenverfahren in der amtlichen westdindischen agrarstatistik, München, Allgemeines Statistisches Archiv 38 Band, 1954.

τῆς Νοτιοδυτικῆς κορυφῆς ἐνὸς ὀρθογωνίου τεμαχίου ἢ τετραγώνου διὰ τὸ ὁποῖον ἠμποροῦμεν νὰ καθορίσωμεν ὅτι αἱ πλευραὶ θὰ εἶναι παράλληλοι πρὸς τὰς τοῦ ἄγρου ἢ, ἀκόμη, θὰ ἔχουν κλίσιν 45° ἐν σχέσει πρὸς αὐτόν. Τὰ πολυάριθμα πρακτικῆς φύσεως προβλήματα τὰ ὁποῖα τίθενται πρέπει νὰ λυθοῦν διὰ τοῦ πρακτικοῦ νοῦ, τῶν γνώσεων τῶν γεωργικῶν προβλημάτων καὶ τῆς πείρας. Ἡ γωνία τῶν 45° περὶ τῆς ὁποίας ἔγινε λόγος ἀνωτέρω ἐπιτρέπει ν' ἀποφύγομεν τὰ σφάλματα τὰ ὁποῖα εἶναι πιθανὰ εἰς περίπτωσιν συμπτώσεως μεταξὺ τῶν πλευρῶν τῶν τεμαχίων καὶ τῶν γραμμῶν τῶν καλλιεργειῶν, ἢ τῶν μὴ καλλιεργουμένων χώρων οἱ ὁποῖοι χωρίζουν τὰς γραμμὰς αὐτὰς τῶν καλλιεργειῶν. Τὸ πρόβλημα αὐτὸ δὲν ἐμφανίζεται προφανῶς ὅταν τὰ τεμάχια εἶναι κυκλικά.

Εἰς τὴν περίπτωσιν καλλιεργειῶν δένδρων ἢ θάμνων, ὡς στοιχειώδης μονὰς ἠμπορεῖ νὰ ληφθῇ τὸ δένδρον ἢ ὁ ποῦς, μιὰ σειρὰ δένδρων ἢ φυτῶν ἢ καὶ ἓνα τεμάχιον γῆς. Εἰς τὴν Καλιφορνίαν ἔχουν μάλιστα υἰοθετήσῃ εἰς ὄρισμένας περιπτώσεις ὡς μονάδα ἓνα τέταρτον δένδρου κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδόσεων. Ὅπως διὰ τὰς καλλιεργείας ἀνοικτῶν ἀγρῶν, αἱ μονάδες μικρῶν διαστάσεων ἐνδείκνυνται μόνον ὅταν αἱ δενδροειδεῖς καλλιέργειαι εἶναι λίαν ὁμογενεῖς, εἰς περίπτωσιν δὲ ἑτερογενείας πρέπει νὰ προσφύγομεν εἰς μεγαλύτερας στοιχειώδεις μονάδας, μέχρι καὶ ὀλοκλήρων ἀγρῶν.

Ἡ μέθοδος τῶν ἐσοδειῶν δειγμάτων ἐφαρμόζεται ὁλοῦν καὶ περισσότερον ἀφοῦ ἐφηρμοσθῆ εἰς μεθόδους μὴ πιθανὰς ἀπὸ τοῦ 1930 εἰς Ἰνδοκίναν, Ἰνδονησίαν καὶ Ἰνδίας διὰ τὰ ἀποδόσεις τῆς ὀρυζοκαλλιεργείας, καὶ κατόπιν ὑπὸ μορφὴν συστηματικῶν δειγματοληψιῶν εἰς τὴν Γαλλίαν διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν τεύτλων, εἶδμεν τὰς πιθανὰς μεθόδους ἀναπτυσσομένας εἰς Ἰνδίας, κυρίως, Ἡνωμένας Πολιτείας καὶ Ἀγγλίαν καὶ ἐφαρμοζομένας εὐρέως εἰς ὁλοῦν μεγαλύτερον ἀριθμὸν χωρῶν.

6. Ἐλεγχος τῶν σφαλμάτων

Θὰ ἐξετάσωμεν τέλος, μὲ τὸ παράδειγμα τῶν ἐκτιμήσεων τῶν ἀποδόσεων, πῶς προσπαθοῦμεν νὰ ἐλέγξωμεν τὰ πιθανὰ σφάλματα ὅσα προέρχονται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι καταμετρεῖται περιορισμένος μόνον ἀριθμὸς μονάδων, ἢτοι τὰ «σφάλματα δειγματοληψίας» καὶ τὰ λοιπὰ σφάλματα τὰ ὁποῖα δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν «σφάλματα ξένα πρὸς τὴν δειγματοληψίαν».

Τὰ σφάλματα δειγματοληψίας εἶναι ὅσα προέρχονται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι μόνον τμήμα τῆς ἐσοδείας καταμετρεῖται ὡς καὶ τμήμα τῶν συνολικῶν ἐπιφανειῶν. Ὑπάρχει πρῶτον σφάλμα δικτυοῦ τοῦ τοῦ ὁποίου τὸ ὄριον δύναται νὰ δοθῇ διὰ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν πιθανοτήτων. Αἱ γενόμεναι καταμετροῖσεις ἐπιτρέπουν μίαν ἐκτίμησιν τοῦ σφάλματος - τύπου, βάσει τύπου ὁ ὁποῖος λαμβάνει ὑπ'

ὄψιν τὸ σχέδιον τῆς ἐκλεγείσης δειγματοληψίας. Γενικῶς, τὸ σφάλμα - τύπος ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μονάδων πού ἀποτελοῦν τὸ δείγμα, τῆς ποικιλίας μεταξὺ τῶν διαφόρων μονάδων ὡς καὶ τοῦ τύπου τοῦ σχεδίου δειγματοληψίας· δυνάμεθα οὕτω νὰ καθορίσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν μονάδων πρὸς καταμέτρησιν, οὕτως ὥστε νὰ περιορισθῇ τὸ σφάλμα ἐντὸς τῶν ἠθελημένων ὁρίων. Δὲν θὰ ἐξετάσωμεν ἐδῶ τοὺς μαθηματικούς τύπους οἱ ὁποῖοι ἐπιτρέπουν νὰ ὑπολογίσωμεν τὸ σφάλμα, αὐτοὶ εὐρίσκονται εἰς εἰδικὰς μελέτας.

Μεταξὺ τῶν σφαλμάτων δειγματοληψίας δύναται νὰ θεωρηθοῦν καὶ τὰ συστηματικὰ σφάλματα — ἢ διαστροφαι — τὰ ὁποῖα προέχονται π. χ. ἐκ τῆς χρήσεως ἐνὸς ἐσφαλμένου τύπου κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς γενικῆς μέσης ἀποδόσεως, τῆ βοήθειά τῶν ἀποδόσεων τῶν καταμετρηθέντων τεμαχίων ἐπὶ τῶν ἐκλεγείσων μονάδων. Ἐνίοτε, διὰ λόγους εὐκολίας ἢ οικονομίας, χρησιμοποιοῦμεν ἓνα τοιοῦτον τύπον, παρ' ὅλον ὅτι ἠξεύρομεν ὅτι εἶναι ἀτελής. Ἐάν, εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, δὲν εἶναι πάντοτε δυνατόν νὰ διορθωθῇ τὸ σφάλμα, πρέπει τουλάχιστον νὰ βεβαιωθῶμεν ὅτι δὲν εἶναι ἀνόητον τῶν παραδεκτῶν ὁρίων σφαλμάτων.

Ἡ ἔλλειψις ἀπαντήσεων περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν κυριωτέρων σφαλμάτων δειγματοληψίας· τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξακριβώσωμεν τὰς ἀξίας ὁρισμένων μονάδων ἀνηκόντων εἰς τὸ δείγμα. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐκτιμῆσεως τῶν ἐσοδεῶν — δειγμάτων, συμβαίνει ἐνίοτε οἱ ἐρευνηταὶ νὰ μὴ δύνανται νὰ ἐκτελέσουν τὴν ἐργασίαν των εἴτε λόγῳ ἀρνήσεως ἐκ μέρους τῶν καλλιεργητῶν εἴτε ἀκόμη διότι ἡ καλλιέργεια δὲν ἦτο ὄριμος καὶ δὲν ἤμποροῦν νὰ ὑπάρξουν οὕτω δείγματα. Ἐπειδὴ, γενικῶς, αἱ μονάδες διὰ τὰς ὁποίας δὲν κατορθώνομεν νὰ ἔχωμεν ἀπαντήσεις ἀνήκουν ὅλαι εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν τῆς ὁποίας ἡ ἀπόδοσις εἶναι εἴτε ἀνωτέρα εἴτε κατωτέρα τοῦ μέσου ὄρου, ἡ παράλειψις των δημιουργεῖ σφάλμα εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς μέσης ἀποδόσεως. Ἡ ἔλλειψις ἀπαντήσεως πρέπει λοιπὸν ν' ἀποφεύγεται καὶ ἐὰν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀπαλειφθῇ τελείως, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προβῶμεν εἰς διορθώσεις διὰ ν' ἀποκτήσωμεν τὴν ἀκριβείαν τοῦ ἀποτελέσματος.

Εἰς τὰ σφάλματα τὰ ξένα πρὸς τὴν δειγματοληψίαν περιλαμβάνονται κυρίως σφάλματα τρεχούσης παρατηρήσεως καὶ ὅσα προέχονται ἐκ τῶν πειραματικῶν συνθηκῶν. Τὰ τρέχοντα σφάλματα παρατηρήσεως εἶναι στενῶς συνδεδεμένα πρὸς τὴν φύσιν τῶν ἐργασιῶν· μιὰ προσεκτικὴ μελέτη τῶν διαφόρων φάσεων τῶν ἐργασιῶν, ἀκριβεῖς καὶ λεπτομερεῖς ὁδηγίαι πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους, ἡ προσεκτικὴ ἐκπαίδευσις τούτων καὶ ὁ ἔλεγχος τῆς ἐργασίας των ἐπιτρέπουν νὰ περιορίσωμεν τὰ σφάλματα αὐτὰ εἰς τὸ ἐλάχιστον. Αἱ μέθοδοι καταμετρήσεως, ὡς καὶ τὸ σχῆμα καὶ αἱ διαστάσεις τῶν τεμαχίων γῆς παίξουν ἀσφαλῶς καὶ αὐτὰ ὅλον· παρετηρήθη π. χ. εἰς τὰς Ἰνδίας ὅτι, ὅταν ἐπρόκειτο περὶ μικρῶν κυκλικῶν τεμαχίων, ὑπῆρχε τάσις νὰ ἐκτιμῶνται αἱ ἀποδόσεις των κάτω τῶν

πραγματικῶν, ἐνῶ ἡ τάσις αὐτὴ ἐξηλείφετο ὅταν ἐχρησιμοποιοῦντο ὀρθογώνια τεμάχια 50 τετραγωνικῶν μέτρων.

Σφάλματα ἠμποροῦν ἐπίσης νὰ προέλθουν ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ μετρήσεις τῶν ἀποδόσεων κατὰ ἐσοδείας - δείγματα γίνονται ὑπὸ πειραματικῆς συνθήκας συχνάκις λίαν διαφορετικῆς τῶν συνήθων συνθηκῶν ἐσοδείας. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν, π. χ., παρατηρήθη ὅτι ἡ ἐκρίζωσις διὰ χειρὸς τῶν γεωμήλων - δειγμάτων ἐγένετο μὲ πολὺ μεγαλυτέραν προσοχὴν ἀπὸ τὴν ἐκρίζωσιν μιᾶς συνήθους καλλιεργείας διὰ μηχανῶν αἱ ὁποῖαι ἀφήνουν ἐντὸς τῆς γῆς ἓνα ὠρισμένον ποσοστὸν τοῦ προϊόντος καὶ ἐχρειάσθη νὰ γίνονιν διορθώσεις.

Εἰς ἄλλας περιπτώσεις, ὅπως διὰ τὰ δημητριακά, ὁ θερσιμὸς δύναται νὰ γίνῃ ὀλίγον ὑψηλότερον ἢ ὀλίγον χαμηλότερον τοῦ συνήθους ἢ ἀκόμη τὸ ἀλώνισμα καὶ ἀποξήρανσις δύναται νὰ γίνονιν διαφοροτρόπως. Διὰ νὰ ἀποφύγωμεν σφάλματα προερχόμενα ἐκ τοιαύτης ἢ παρομοίας αἰτίας, εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνονιν ἔρευναι ὥστε νὰ ὑπολογισθοῦν αἱ ἀπαραίτητοι διορθώσεις ὅταν αἱ ἐσοδεῖαι—δείγματα γίνονται ἀναγκαστικῶς διὰ μεθόδων διαφορετικῶν ἀπὸ ἐκείνας αἱ ὁποῖαι ἐφαρμόζονται εἰς ὀλοκλήρους ἐσοδείας.

ΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΜΕΤΡΩΝ ΕΝΟΣ ΝΟΜΟΥ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΩΝ

Υπό του κ. Ε. Δ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ

Καθηγητοῦ τῆς ΑΣΒΣ.—'Αναπλ. Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ε.Σ.Υ.Ε.

1 Εἰσαγωγή

Ἡ ἐκτίμησις (Estimation) εἶναι ἓν θεμελιώδες πρόβλημα τῆς νεωτέρας Στατιστικῆς καὶ μάλιστα εἶναι τὸ ἀντίστροφον τοῦ λογι-σμοῦ τῶν πιθανοτήτων. Ἐν γένει ἡ στατιστικὴ παρατήρησις δὲν ἀναφέρεται παρὰ ἐπὶ ἑνὸς μόνου μέρους τοῦ συνόλου τὸ ὁποῖον ἐπι-θυμοῦμεν νὰ γνωρίσωμεν, ἑνὸς **δείγματος**. Ἐξ αὐτοῦ θὰ ζητήσω-μεν νὰ λάβωμεν τὴν καλυτέραν δυνατὴν πληροφορίαν περὶ τοῦ συν-όλου.

Μᾶς δίδεται μία οἰκογένεια νόμων $f(x, t)$ ἐξαρτωμένη π. χ. ἐκ μιᾶς μόνου ἀγνώστου παραμέτρου t καὶ προτιθέμεθα νὰ ἐκτιμή-σωμεν τὴν t μὲ τὴν μεγαλυτέραν δυνατὴν ἀκρίθειαν, τῇ βοηθείᾳ ἑνὸς δείγματος τὸ ὁποῖον μᾶς ἔδωκεν ἡ παρατήρησις. Ἡ ἐκλογὴ τῆς οἰκογενείας τῶν νόμων $f(x, t)$ εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον αὐθαίρετος. Δυνάμεθα νὰ ὀδηγηθῶμεν εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἀπὸ τὸ σχῆμα τοῦ ἐμπειρικοῦ πολυγώνου συχνότητος ἢ ἀκόμη καὶ ὑπὸ τῆς καθ' αὐτὸ θεωρίας. Ἐὰν π. χ. μία **στοχαστικὴ μεταβλητὴ** παρου-σιάζεται ὡς ὁ ἀριθμητικὸς μέσος ποσοτήτων ἔχουσῶν τὴν αὐτὴν τάξιν μεγέθους, δυνάμεθα νὰ ἀναμένωμεν τὴν συνάντησιν ἑνὸς νόμου **Laplace — Gauss** διὰ τὸ μελετώμενον σύνολον.

Τὸ πρόβλημά μας λοιπὸν εἶναι τὸ ἀκόλουθον : Θεωροῦμεν μίαν οἰκογένειαν συναρτήσεων κατανομῆς $f(x, t)$ καὶ προτιθέμεθα νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν παράμετρον t , τῇ βοηθείᾳ ἑνὸς δείγματος, δηλ. μιᾶς σειρᾶς παρατηρήσεων x_1, x_2, \dots, x_n

Δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν μίαν οἰκογένειαν f ἐξαρτωμένην ἀπὸ περισσο-τέρας παραμέτρους. Ὁ κανονικὸς νόμος παρουσιάζεται ὑπὸ τὴν μορφήν :

$$f(x, m, \sigma) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}\sigma} e^{-\frac{(x-m)^2}{2\sigma^2}}$$

δηλ. περιέχει δύο παραμέτρους m καὶ σ πρὸς ἐκτίμησιν, ὅταν δὲν ἔχωμεν διόλου πληροφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου. Ὁ νόμος ὁ ὁποῖος

μᾶς δίδει τὴν πιθανότητα ἵνα οἰκογένειά τις ἔχη ἀκριβῶς κ τέκνα ἔχει τὴν μορφήν :

$$P_k = \lambda \cdot p^k, \quad k \geq 1$$

ὅπου λ , p εἶναι δύο παράμετροι πρὸς ἐκτίμησιν.

Τὸ πρόβλημα ἐκτιμῆσεως ταυτοχρόνως περισσοτέρων τῆς μιᾶς παραμέτρων εἶναι σχετικῶς πολύπλοκον καὶ ἡ μελέτη του γίνεται διὰ τῆς χρήσεως τῆς Ἀλγέβρας τῶν μητρῶν (calcul matriciel). Ἡ ἐκτίμησις μιᾶς παραμέτρου δύναται νὰ θεωρηθῇ ὑπὸ δύο διαφόρους ἀπόψεις :

1) Θὰ ζητήσωμεν ἕνα κανόνα διὰ νὰ καθορίσωμεν τὴν τιμὴν t τῆς παραμέτρου τῆ βοηθεῖα τοῦ δείγματος καὶ θὰ ἐνεργήσωμεν ὡς ἐάν ἡ t ἦτο ἡ ἀληθὴς τιμὴ τῆς παραμέτρου τοῦ ὑπὸ μελέτην νόμου. Αὕτη εἶναι ἡ μέθοδος τῆς **σημειακῆς ἐκτιμῆσεως**.

2) Θὰ ζητήσωμεν ἐν διάστημα (t_1, t_2) , διὰ τὸ ὅποσον νὰ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ὑπάρχει μεγάλη πιθανότης ὅπως καλύπτῃ τὴν ἀληθῆ τιμὴν τῆς παραμέτρου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὸ διάστημα θεωρεῖται ὡς μία ἐκ τύχης ἐξαρτωμένη μεταβλητῆ, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἕκαστον τυχαῖον δείγμα μᾶς ὀρίζει καὶ ἐν τυχαῖον διάστημα (intervalle aléatoire). Αὕτη εἶναι ἡ μέθοδος **ἐκτιμῆσεως διὰ διαστημάτων ἐμπιστοσύνης**.

2. Ἐκτίμησις μιᾶς παραμέτρου ἐνὸς νόμου πιθανοτήτων μὲ μίαν μόνον μεταβλητὴν

Ἐὰν ἀπὸ μίαν π.χ. βιομηχανικὴν παραγωγὴν κατὰ σειράς, ὅπου ἡ ἀναλογία τῶν πρὸς ἀπόρριψιν ἐλαττωματικῶν τεμαχίων, p , εἶναι **γνωστῆ**, ἐξαγάγωμεν δείγματα ἐκ n τεμαχίων, ἡ ἀναλογία p_n τῶν ἐλαττωματικῶν ἐντὸς ἐνὸς δείγματος μεταβάλλεται ἀπὸ δείγματος εἰς δείγμα, δηλ. εἶναι μία νέα τυχαία μεταβλητῆ. Ἡ τιμὴ ὅμως αὕτη, ὅταν τὸ n εἶναι ἀρκούντως μέγα, ὀλίγον διαφέρει τῆς τιμῆς p τοῦ συνόλου τῆς παραγωγῆς ἢ, ἀκριβέστερον, ἡ μεταβλητῆ P_n **συγκλίνει κατὰ πιθανότητα** πρὸς τὸ p .

Εἰς τὴν πράξιν τὸ πρόβλημα παρουσιάζεται μὲ ἀντίστροφον ὄψιν : ἔχομεν ἐν δείγμα ἐξαχθὲν ἀπὸ μίαν μερίδα (lot) βιομηχανικῶν προϊόντων παραχθέντων κατὰ σειράς καὶ ζητοῦμεν νὰ ἴδωμεν ποίας πληροφορίας δύναται αὐτὸ τὸ δείγμα νὰ προσφέρῃ ἐπὶ τοῦ **ἀγνώστου** ποσοστοῦ p τῶν ἐλαττωματικῶν τεμαχίων ἐντὸς τῆς μερίδος ταύτης ; Πῶς νὰ χρησιμοποιήσωμεν κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον αὐτὸ

τὸ δείγμα; Ἐκ τῆς συγκλίσεως κατὰ πιθανότητα τοῦ p_n πρὸς τὸ p συνάγομεν ὅτι, ἐὰν τὸ δείγμα εἶναι «ἀρκούντως μέγα», p_n θὰ εἶναι ἐν γένει, μία καλὴ ἐκτίμησις τοῦ p .

3. Ἡ ἔννοια τοῦ ἐκτιμητοῦ (Estimateur - Estimate)

Θέτομεν :

$$x_i = \begin{cases} 0 & \text{ἐὰν τὸ } i^{\text{οστὸν}} \text{ τεμάχιον εἶναι καλὸν} \\ 1 & \text{» » » » » ἐλαττωματικὸν} \end{cases}$$

Σχηματίζομεν τὴν συνάρτησιν τῶν παρατηρήσεων :

$$\frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$$

Λέγομεν ὅτι ἡ συνάρτησις αὕτη εἶναι εἰς *ἐκτιμητῆς* καὶ λαμβάνομεν τὸν ἀριθμὸν p_n τὸν ὁποῖον παρέχει ὡς *ἐκτίμησιν* τῆς ἀγνώστου παραμέτρου p . Ἡ προηγουμένη περίπτωσις, ἡ ὁποία φαίνεται ὡς ἰδιαιτέρα κατὰ τὴν ἐξέτασιν μιᾶς παραγωγῆς κατὰ σειρᾶς, καλύπτει ὅλας τὰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας μελετῶμεν ἐν φαινόμενον ἐπιδεχόμενον δύο δυνατὰς καταστάσεις (καλὸν—ἐλαττωματικὸν, κορῶνα—γράμματα, κόκκινον—μαῦρον, εἶναι—δὲν εἶναι) καὶ ἡ ἐκτίμησις τοῦ p εἶναι ἡ ἐκτίμησις τῆς παραμέτρου ἐνὸς διωνυμικοῦ νόμου.

Ἐν γένει, δοθέντος ἐνὸς νόμου γνωστοῦ τύπου ἐξαρθωμένου ἐκ μιᾶς παραμέτρου t , τὴν ὁποίαν ζητοῦμεν νὰ ἐκτιμήσωμεν, εἰς ἐκτιμητῆς ὀρίζει ἓνα *κανόνα*, μίαν *μέθοδον* ἐκτιμήσεως. Εἰς ἐκτιμητῆς δὲν εἶναι προφανῶς μοναδικός. Πῶς δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν περὶ τῆς ἀξίας ἐνὸς ἐκτιμητοῦ; Τί θὰ ὀνομάζωμεν ἓνα *καλὸν* ἐκτιμητὴν; Δυνάμεθα ἐκ διαισθήσεως νὰ εἴπωμεν ὅτι ἔχομεν ἓνα καλὸν ἐκτιμητὴν ἐὰν, ἐφαρμόζοντες κατ' ἐπανάληψιν τὴν μέθοδον, ἐπιτυχάνομεν κατὰ κανόνα ἓνα ἀριθμὸν ὀλίγον διαφέροντα τοῦ t εἰς τὸ προηγούμενον παράδειγμα τοῦ p (πραγματικῆς ἀναλογίας τῶν ἀπορριπτέων τεμαχίων εἰς τὸ σύνολον τῆς παραγωγῆς).

Ἐθελόντες ὁ ἐκτιμητῆς $\bar{t} = \bar{t}(x_1, x_2, \dots, x_n)$, ὁ ὁποῖος εἶναι συνάρτησις τῶν τυχαίων παρατηρήσεων εἶναι καὶ αὐτὸς μία νέα τυχαία μεταβλητὴ, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐλέχθη. Ἡ προηγουμένη συνθήκη ἐρμηνεύεται διὰ τοῦ ὅτι ὁ ἐκτιμητῆς συγκλίνει κατὰ πιθανότητα πρὸς τὸν πρὸς ἐκτίμησιν ἀριθμὸν, ὅταν τὸ μέγεθος τοῦ δείγματος αὐξάνῃ ἀπεριορίστως.

Εἰς τοιοῦτος ἐκτιμητῆς καλεῖται *συγκλίνων ἐκτιμητῆς* (convergent, consistent). Ἡ ιδιότης ἀκριβῶς αὕτη μᾶς ὀδηγεῖ εἰς τὸ νὰ ἐκλέξωμεν τὸ

$$p_n = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$$

ὡς ἐκτιμητὴν τοῦ p .

Ἡ ιδιότης τῆς συγκλίσεως εἶναι μία ἀσυμπτωτικὴ ιδιότης· ἐπὶ πλεόν, ἐὰν ὑφίσταται εἰς συγκλίνων ἐκτιμητῆς, θὰ ὑφίσταται μία ἀπειρία τοιοῦτων, π.χ.

$$\frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n - 1}$$

Ποῖον ἐκ τούτων νὰ ἐκλέξωμεν; Ἄς μελετήσωμεν ἐκ νέου τὸ

$$p_n = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$$

Γνωρίζομεν ἐκ τοῦ Λογισμοῦ τῶν πιθανοτήτων ὅτι, δι' οἰονδήποτε n , ἔχομεν:

$$E \left[\frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n} \right] = p \quad (\text{θεωρητικὴ τιμὴ τῆς παραμέτρου})$$

Εἰς τοιοῦτος ἐκτιμητῆς καλεῖται *ἐκτιμητῆς χωρὶς συστηματικὸν σφάλμα* (sans biais, unbiased) δηλ. δι' οἰονδήποτε n , ἡ μαθηματικὴ ἐλπίς τοῦ ἐκτιμητοῦ ἰσοῦται μὲ τὴν πρὸς ἐκτίμησιν παράμετρον:

Παράδειγμα. Ἔχομεν ἓν δείγμα ἐξαχθὲν ἐξ ἑνὸς πληθυσμοῦ, ἀκολουθοῦντος τὸν κανονικὸν νόμον, γνωστῆς διακυμάνσεως σ^2 .

Νὰ ἐκτιμηθῇ ἡ μέση τιμὴ m .

Δυνάμεθα νὰ λάβωμεν ὡς ἐκτιμητὴν:

1) τὸν ἀριθμητικὸν μέσον τοῦ δείγματος

2) Τὴν διάμεσον αὐτοῦ

Οἱ δύο οὔτοι ἐκτιμηταὶ εἶναι συγκλίνοντες, διότι συγκλίνουν κατὰ πιθανότητα πρὸς τὴν παράμετρον m , ὅταν $n \rightarrow \infty$. Εἶναι ἐπίσης καὶ χωρὶς συστηματικὸν σφάλμα διότι, ὡς γνωστόν:

$$E[\bar{x}] = m \quad (\bar{x} = \text{μέσος ἀριθμητικὸς τοῦ δείγματος})$$

$$E[\tilde{x}] = m \quad (\tilde{x} = \text{διάμεσος τοῦ δείγματος})$$

Τίθεται τὸ ἐρώτημα: Ποῖος εἶναι ὁ καλύτερος;

Ἡ σύγκρισις τῶν διακυμάνσεων ὀδηγεῖ εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς

ἀποτελεσματικότητα (efficacité). Γνωρίζομεν ὅτι ἡ διακύμανσις τοῦ μέσου ἀριθμητικοῦ ἑνὸς δείγματος μεγέθους n δίδεται ὑπὸ τῆς σχέσεως :

$$v[\bar{x}] = \frac{\sigma^2}{n} \quad \eta \quad \sigma_{\bar{x}} = \frac{\sigma}{\sqrt{n}}$$

(σ = τυπικὴ ἀπόκλισις τοῦ πληθυσμοῦ)

Διὰ τὴν διάμεσον ἔχομεν :

$v[\bar{x}] = \frac{\pi \sigma^2}{2n}$, διότι κατὰ γνωστὸν θεώρημα ἡ διάμεσος δείγματος ἐκ κανονικοῦ πληθυσμοῦ ἀκολουθεῖ ἀσυμπτωτικῶς μίαν κατανομήν Laplace—Gauss μὲ διακύμανσιν $\frac{\pi \sigma^2}{2n}$.

Ἐκ τῆς συγκρίσεως ἔχομεν :

$$\frac{v[\bar{x}]}{v[x]} = \frac{\sigma^2/n}{\frac{\pi \sigma^2}{2n}} = \frac{2}{\pi} = 0,637 \quad \text{δηλ.} \quad v[\bar{x}] < v[x]$$

Ἐπομένως ἡ ἐκτίμησις τοῦ m διὰ τοῦ \bar{x} εἶναι ἀκριβεστέρα παρὰ διὰ τοῦ x , δηλ. τῆς διαμέσου. Θὰ δεῖξωμεν περαιτέρω ὅτι ὁ μέσος ἀριθμητικὸς εἶναι, διὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ m , πλέον ἀποτελεσματικὸς ἀπὸ οἰοδὴποτε ἄλλον συγκλίνοντα ἐκτιμητήν. Λέγομεν τότε ὅτι εἶναι ὁ ἐκτιμητὴς ὁ **πλέον ἀποτελεσματικὸς**. Δὲν δυνάμεθα πάντοτε νὰ εὑρωμεν ἕνα τοιοῦτον ἐκτιμητήν διὰ τὴν ἐκτίμησιν μιᾶς παραμέτρου.

Παρατήρησις 1η. Τὸ γεγονός ὅτι ὁ μέσος ἀριθμητικὸς εἶναι εἰς συγκλίνων ἐκτιμητὴς, χωρὶς συστηματικὸν σφάλμα, ὁ πλέον ἀποτελεσματικὸς διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς μέσης τιμῆς ἑνὸς κανονικοῦ νόμου, δὲν σημαίνει ὅτι τοῦτο θὰ ἰσχύη πάντοτε. Ἐὰν ἐπὶ παραδείγματι ζητοῦμεν νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν κεντρικὴν τιμὴν ἑνὸς νόμου τοῦ Cauchy :

$$f(x) = \frac{1}{\pi} \cdot \frac{1}{1+(x-m)^2}$$

ἄλλοτε ὅτι ὁ ἀριθμητικὸς μέσος τῶν n παρατηρήσεων ἀκολουθεῖ ἀκριβῶς τὸν αὐτὸν νόμον τὸν ὁποῖον ἀκολουθεῖ ἐκάστη τῶν παρατηρήσεων. Οὐδὲ ὅπως λοιπὸν ὑπάρχει σύγκλισις κατὰ πιθανότητα.

Παρατήρησις 2α. Νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὸν συγκλίνοντα ἐκτιμητήν τὸν πλέον ἀποτελεσματικὸν σημαίνει νὰ κάνωμεν οικονομίαν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν πρὸς ἐξέτασιν τεμαχίων, προκειμένου περὶ

δείγματος ἐκ μιᾶς μερίδος βιομηχανικῆς παραγωγῆς κατὰ σειράς. Ὑποτίθεται ὅτι ἡ ἀκρίβεια τὴν ὁποίαν θέλομεν νὰ ἐπιτύχωμεν δίδεται ἐκ τῶν προτέρων καὶ μάλιστα μετρεῖται ὑπὸ τοῦ ἀντιστρόφου τῆς διακυμάνσεως τοῦ δείγματος.

Εἰς τὸ προηγούμενον παράδειγμα συγκρίσεως τῶν διακυμάνσεων τοῦ μέσου ἀριθμητικοῦ καὶ τῆς διαμέσου παρατηροῦμεν ὅτι ἡ διακύμανσις τῆς διαμέσου ἐνὸς δείγματος ἐξ 100 τεμαχίων εἶναι περίπου ἡ αὐτὴ μὲ τὴν διακύμανσιν τοῦ μέσου ἀριθμητικοῦ ἐνὸς δείγματος ἐξ 64 τεμαχίων μόνον. Ἐν τούτοις εἰς μερικὰς περιπτώσεις, ὅπως ἐὰν π.χ. οἱ ὑπολογισμοὶ εἰς τοὺς ὁποίους ὀδηγεῖ ὁ πλέον ἀποτελεσματικὸς ἐκτιμητὴς εἶναι πολύπλοκοι καὶ ἐὰν διαθέτομεν ἀρκετὸν ἀριθμὸν τεμαχίων πρὸς ἐξέτασιν, εἶναι εὐκολώτερον καὶ ταχύτερον νὰ χρησιμοποιήσωμεν ἕνα ἄλλον ἐκτιμητὴν, ἂν καὶ ὀλιγώτερον ἀποτελεσματικόν.

4. Ἐκτιμηταὶ ὀλοκληρωτικοὶ (exhaustifs — sufficient)

Διὰ νὰ ἐκτιμήσωμεν μίαν παράμετρον σημειώνομεν n παρατηρήσεις ἀνεξαρτήτους x_1, x_2, \dots, x_n , ἔπειτα παριστῶμεν περιληπτικῶς αὐτὰς τὰς παρατηρήσεις δι' ἐνὸς ἀριθμοῦ (τῆς ἐκτιμήσεως τὴν ὁποίαν παρέσχεν ὁ χρησιμοποιηθεὶς ἐκτιμητὴς). Φκίνεται οὕτω ἐκ τῶν προτέρων ὅτι ἐγκαταλείπομεν ἐν μέρος τῶν δυνατῶν πληροφοριῶν. Εἶναι δυνατόν, τουλάχιστον εἰς ὠρισμένας περιπτώσεις, νὰ παραστήσωμεν συγκεντρωτικῶς τὰς παρατηρήσεις διὰ μιᾶς ἢ περισσοτέρων συναρτήσεων χωρὶς νὰ ἐγκαταλείψωμεν οὐδ' ἐλάχιστον ἐκ τῶν πληροφοριῶν τὰς ὁποίας δύνανται νὰ μᾶς παράσχῃ τὸ χρησιμοποιούμενον δεῖγμα;

Εἶδομεν ὅτι ἡ ἀναλογία τῶν ἀκαταλλήλων τεμαχίων ἀφ' ἐνὸς καὶ ὁ ἀριθμητικὸς μέσος τοῦ δείγματος ἀφ' ἐτέρου εἶναι συγκλίνοντες ἐκτιμηταὶ χωρὶς συστηματικὸν σφάλμα, διὰ τὴν παράμετρον μ ἐνὸς διωνυμικοῦ νόμου καὶ τὸν ἀριθμητικὸν μέσον m ἐνὸς κανονικοῦ νόμου, ἀντιστοίχως.

Εἶναι ἐνδιαφέρον νὰ ἐπανεξετάσωμεν ἐὰν οἱ ἐκτιμηταὶ οὔτοι κέκτηνται ἄλλας ιδιότητας, τὰς ὁποίας θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἀποκτήσωμεν ἀπὸ ἕνα «καλὸν» ἐκτιμητὴν καὶ αἱ ὁποῖαι, π.χ., θὰ ἐξήγουν ὅτι ὁ ἀριθμητικὸς μέσος εἶναι πλέον ἀποτελεσματικὸς ἀπὸ τὴν διάμεσον τοῦ δείγματος διὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ μέσου ἐνὸς κανονικοῦ νόμου.

Ἡ πιθανότης ὅπως εἰς ἕν δεῖγμα μεγέθους n περιέχωνται k

($r \leq n$) ἀκατάλληλα τεμάχια **κατὰ ὠρισμένην τάξιν** εἶναι :

$$p^r (1 - p)^{n-r} \quad (1)$$

Ἡ πιθανότης νὰ ἔχωμεν ἐν γένει r ἀκατάλληλα τεμάχια ἀδιαφοροῦντες διὰ τὴν τάξιν ἐμφανίσεως, εἶναι :

$$\sum_n^r p^r (1 - p)^{n-r} \quad (2)$$

Ἡ δεσμευμένη πιθανότης τοῦ δείγματος, ὅταν γνωρίζωμεν τὸ r , εἶναι τὸ πηλίκον τῶν (1) καὶ (2) δηλ. :

$$\frac{1}{\sum_n^r}$$

Ἡ πιθανότης αὕτη εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς ἀναλογίας p . Ὅταν γνωρίζωμεν τὸ r , καμία συνάρτησις τῶν παρατηρήσεων, π.χ. ἡ τάξις, δὲν προσκομίζει πληροφορίας ἐπὶ τοῦ p . Τότε λέγομεν ὅτι τὸ r ἀποτελεῖ μίαν συμπύκνωσιν πληροφοριῶν ἐξαντλητικὴν (résumé exhaustif) διὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ p .

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει προφανῶς δι' οἰανδήποτε συνάρτησιν τοῦ r .

Τὸ $p_n = \frac{r}{n}$ καλοῦμεν **ὀλοκληρωτικὸν ἐκτιμητὴν** (Estimateur exhaustif) διότι οὗτος, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του, ἐξαντλεῖ τὸ ὅλον ποσὸν τῶν πληροφοριῶν τὰς ὁποίας δύναται νὰ παράσχη τὸ δείγμα.

Ἐὰν θεωρήσωμεν ἕνα κανονικὸν πληθυσμὸν διακυμάνσεως $\sigma^2 = 1$, ἀλλ' ἀγνώστου μέσης τιμῆς m .

Ἡ κατανομὴ τοῦ δείγματος τῶν n ἀνεξαρτήτων παρατηρήσεων (x_1, x_2, \dots, x_n) εἶναι εἰς νόμος τοῦ Laplace—Gauss μὲ n διαστάσεις καὶ μὲ στοιχειώδη πιθανότητα :

$$dF = \left(\frac{1}{\sqrt{2\pi}} \right)^n \cdot e^{-\frac{1}{2} \sum_{i=1}^n (x_i - m)^2} dx_1 dx_2 \dots dx_n$$

Ἀναλύομεν τὸ ἄθροισμα τῶν τετραγώνων :

$$\sum_{i=1}^n (x_i - m)^2 = \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2 + n(\bar{x} - m)^2$$

$$\text{Γράφομεν : } x_i - m = (x_i - \bar{x}) + (\bar{x} - m)$$

καὶ λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν ὅτι :

$$\sum (x_i - \bar{x})(\bar{x} - m) = (\bar{x} - m) \sum (x_i - \bar{x}) = 0$$

Ἡ στοιχειώδης πιθανότης τῆς προηγουμένης κατανομῆς γράφεται τῶρα :

$$dF = \left[\left(\frac{1}{\sqrt{2\pi}} \right) e^{-\frac{n(\bar{x}-m)^2}{2}} \right] \cdot \left[e^{-\frac{1}{2} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2} dx_1, dx_2, \dots, dx_n \right]$$

Οὕτω ἀνελύσαμεν τὸ dF εἰς γινόμενον δύο παραγόντων ἐκ τῶν ὁποίων ὁ δεύτερος, ἀνεξαρτήτως τοῦ m , παριστᾷ τὴν δεσμευμένην πιθανότητα (probabilité liée) τοῦ δείγματος, ὅταν γνωρίζωμεν ὅτι :

$$\frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n} = \bar{x}$$

Ὅταν εἶναι γνωστὸν τὸ \bar{x} , τὸ δείγμα δὲν δύναται νὰ παράσχη οὐδεμίαν ἄλλην συμπληρωματικὴν πληροφορίαν ἐπὶ τοῦ m τοῦ κανονικοῦ πληθυσμοῦ καὶ τότε λέγομεν ὅτι τὸ \bar{x} εἶναι εἰς ἐκτιμητῆς ὁλοκληρωτικός.

Ὁρισμός : Βάσει τοῦ ἀνωτέρω, μία συνάρτησις τῶν παρατηρήσεων $f(x_1, x_2, \dots, x_n)$ εἶναι εἰς ὁλοκληρωτικὸς ἐκτιμητῆς τῆς παραμέτρου θ , ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξαρτᾶται ὁ νόμος τοῦ x , ἐὰν ἡ δεσμευμένη πιθανότης τῶν x_1, x_2, \dots, x_n , ὅταν γνωρίζωμεν τὴν τιμὴν τοῦ $f(x_1, x_2, \dots, x_n)$, εἶναι ἀνεξάρτητος τοῦ θ . Δηλαδή, ἐὰν ἡ πιθανότης τοῦ συνόλου τῶν n παρατηρήσεων (vraisemblance, likelihood), τὴν ὁποίαν παριστῶμεν διὰ τοῦ συμβόλου :

$$L = L(x_1, x_2, \dots, x_n, \theta)$$

δύναται νὰ γραφῆ ὑπὸ τὴν ἀκόλουθον μορφήν :

$$L(x_1, x_2, \dots, x_n, \theta) = L_1(t, \theta) L_2(x_1, x_2, \dots, x_n)$$

τότε τὸ t , ὅπερ εἶναι ποιὰ τις συνάρτησις τῶν παρατηρήσεων x_1, x_2, \dots, x_n , θὰ ἀποτελῆ προφανῶς τὸν ὁλοκληρωτικὸν ἐκτιμητῆν τοῦ νόμου.

Γεωμετρικῶς τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ θέσις τοῦ σημείου (x_1, x_2, \dots, x_n) ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας $f(x_1, x_2, \dots, x_n) = K = \text{σταθ.}$ εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς τιμῆς τῆς παραμέτρου, δηλ. ἡ γνῶσις τῆς θ κατ' οὐδὲν διευκολύνει τὸν καθορισμὸν τῆς θέσεώς του.

Μία τοιαύτη συμπύκνωσις πληροφορίας (résumé) δὲν ὑπάρχει πάντοτε, ἀλλ' ὅταν ὑπάρχη, εἶναι προφανές ὅτι θὰ πρέπη νὰ ἐκλέ-

ξωμεν ως έκτιμητήν μίαν συνάρτησίν της, δηλ. ένα ολοκληρωτικόν έκτιμητήν.

Ἔχει ἀποδειχθῆ ἄλλως τε ὅτι, ὑπό τινος ἔρους κανονικότητος, εἰς ολοκληρωτικὸς έκτιμητῆς εἶναι ὁ ἀποτελεσματικώτερος, δηλ. ἡ διακύμανσίς του εἶναι ἐλαχίστη. Εἶναι ἐνδιαφέρον τῶρα νὰ γνωρίσωμεν πότε ὑπάρχει εἰς τοιοῦτος έκτιμητῆς καὶ πῶς δυνάμεθα νὰ τὸν καθορίσωμεν.

Ὁ καθηγητῆς κ. G. Darboux ἀπέδειξεν ὅτι, ὑπό τινος συνθήκας, οἱ νόμοι πιθανότητων μὲ μίαν παράμετρον οἱ ὅποιοι ἐπιδέχονται ένα ολοκληρωτικὸν έκτιμητήν ἔχουν πυκνότητα τῆς μορφῆς :

$$f(x, \theta) = e^{a(\theta) \cdot \alpha(x) + \beta(\theta) + b(x)} \quad (1)$$

ὅπου αἱ συναρτήσεις $a(\theta)$, $\alpha(x)$, $\beta(\theta)$, $b(x)$ εἶναι τοιαῦται ὥστε :

$$\int f(x, \theta) dx = 1$$

Δυνάμεθα νὰ σχηματίσωμεν τὸν ολοκληρωτικὸν έκτιμητήν, διὰ τὴν έκτίμησιν τῆς παραμέτρου θ , διὰ τῆς σχέσεως :

$$\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \alpha(x_i)$$

Ὁ έκτιμητῆς οὗτος εἶναι **μοναδικός**.

Ἄν καὶ ἡ μορφή (1) παρουσιάζεται ὅλως ἰδιάζουσα, ἐν τούτοις τὸ πλεῖστον τῶν συνήθων νόμων πιθανότητων οἱ ὅποιοι ἐξαρτῶνται ἀπὸ μίαν παράμετρον εἶναι αὐτοῦ τοῦ τύπου καὶ συνεπῶς ἐπιδέχονται ένα ολοκληρωτικὸν έκτιμητήν.

Παραδείγματα

1ον) Νόμος τοῦ Poisson

Ἡ πυκνότης δίδεται ὑπὸ τῆς σχέσεως :

$$f = e^{-m} \frac{m^x}{x!}$$

ὅπου m εἶναι ἡ πρὸς έκτίμησιν παράμετρος καὶ x ἀκέραιος, θετικὸς ἢ μηδέν. Γράφομεν :

$$\log f = -m + (\log m) x - \log(x!)$$

ὅπου τὸ $-m$ δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς τὸ $b(\theta)$ τῆς συνθήκης τοῦ Darboux, τὸ $(\log m)x$ ὡς τὸ $a(\theta) \cdot \alpha(x)$ καὶ τὸ $-\log(x!)$ ὡς τὸ $\beta(x)$, δηλ. πληροῦται ἀπολύτως ἡ ἐν λόγῳ συνθήκη. Ἄρα ἡ μέση

τιμή των παρατηρήσεων $\bar{x} = \frac{\sum x_i}{n}$ αποτελεί ένα ολοκληρωτικό έκτιμητήν διὰ τὸν m τοῦ νόμου τοῦ Poisson.

2ον). Ὅμοιαν ἀνάλυσιν δυνάμεθα νὰ κάμωμεν διὰ τοὺς περισσοτέρους ἐκ τῶν γνωστῶν νόμων πιθανοτήτων τοὺς ἐξαρτωμένους ἐκ μιᾶς παραμέτρου, ἦτοι διὰ τὸν διωνυμικὸν νόμον, διὰ τὸν κανονικὸν νόμον ἀγνώστου μέσης τιμῆς ἀλλὰ γνωστῆς διακυμάνσεως, διὰ τὸν κανονικὸν νόμον ἀγνώστου διακυμάνσεως ἀλλὰ γνωστῆς μέσης τιμῆς. Ὑπάρχει εἰς ὅλας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις εἰς ὀλοκληρωτικὸς ἐκτιμητής, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ ἀντίστοιχος τιμὴ τῆς ἀγνώστου παραμέτρου, ἡ ὑπολογιζομένη συναρτήσῃ τῶν παρατηρήσεων.

5. Ἄνισότης τῶν Fréchet—Darmois—Grauer—Rao

Δίδονται αἱ ἀνεξάρτητοι παρατηρήσεις x_1, x_2, \dots, x_n προελθοῦσαι ἐξ ἑνὸς πληθυσμοῦ πυκνότητος $f(x, \theta)$. Τὴν συνάρτησιν : $L = f(x_1, \theta) \cdot f(x_2, \theta) \dots f(x_n, \theta)$, ἡ ὁποία χαρακτηρίζει τὸν νόμον τοῦ συνόλου τῶν n παρατηρήσεων, καλοῦμεν πιθανοφάνειαν (vraisemblance) ἢ ἀπλῶς πιθανότητα τῆς πρὸς ἐκτίμησιν παραμέτρου θ .

Ἀπεδείχθη σχεδὸν ταυτοχρόνως ὑπὸ τῶν καθηγητῶν Darmois—Fréchet—Grauer—Rao, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου, ὅτι δι' οἰονδήποτε ἐκτιμητήν t τῆς ἀγνώστου παραμέτρου θ ἀληθεύει ἡ ἀνισότης (ιδιότης τῆς ἐλαχίστης διακυμάνσεως) :

$$V(t) \geq \frac{1}{n \int \left(\frac{\partial \log f}{\partial \theta} \right)^2 f(x, \theta) dx} = \frac{1}{n E \left[\frac{\partial \log f}{\partial \theta} \right]^2} =$$

$$= - \frac{1}{n E \left[\frac{\partial^2 \log f}{\partial \theta^2} \right]}$$

δηλαδή ἡ διακύμανσις τοῦ ἐκτιμητοῦ εἶναι τουλάχιστον ἴση μὲ τὸ δεύτερον μέλος τῆς ἀνισότητος, ὅπου ἡ εἰς τὸν παρονομαστήν ποσότης ὀρίζεται ἀνεξαρτήτως τῆς μεθόδου ἐκτίμησεως τῆς παραμέτρου θ καὶ παρίσταται διὰ τοῦ συνόλου :

$$I(\theta) = n E \left[\left(\frac{\partial \log f}{\partial \theta} \right)^2 \right] = - n E \left[\frac{\partial^2 \log f}{\partial \theta^2} \right]$$

καλοῦμεν δὲ ταύτην **ποσότητα πληροφορίας**, διότι παριστᾷ πράγματι τὴν μεγίστην πληροφορίαν τὴν ὁποίαν δυνάμεθα νὰ ἀντλήσω-

μεν ἐκ τοῦ δείγματος τὸ ὁποῖον διαθέτομεν. Ἡ γεωμετρικὴ τῆς σημασίᾳ καθίσταται ἐκδηλὸς ὁσάκις πρόκειται περὶ ἐκτιμήσεως παραμέτρων περισσοτέρων τῆς μιᾶς. Ὅταν εἰς ἐκτιμητὴς ἔχῃ ὡς τιμὴν τὴν ἐλαχίστην ταύτην τιμὴν, προφανῶς οὗτος κέκτηται τὴν ιδιότητα τοῦ ἀρίστου ἐκτιμητοῦ (optimum). Οὗτος ἐκλήθη, ἄλλως, **ἀποτελεσματικὸς ἐκτιμητὴς** (efficace—efficient).

Παράδειγμα

Δίδεται κανονικὸς τις πληθυσμὸς πυκνότητος

$$f(x, m) = \frac{1}{\sigma \sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-m)^2}{2\sigma^2}}$$

ὅπου σ εἶναι γνωστὸν.

Ζητοῦμεν νὰ κάμωμεν τὴν καλυτέραν δυνατὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀγνώστου παραμέτρου m τῇ βοηθείᾳ ἑνὸς δείγματος (x_1, x_2, \dots, x_n) παρατηρήσεων.

Ὅριζομεν πρῶτον τὴν ποσότητα πληροφορίας.

Πρὸς τοῦτο ἔχομεν :

$$\frac{\partial \log f}{\partial m} = \frac{x - m}{\sigma^2}$$

$$\text{καὶ } I(\theta) = n E \left[\left(\frac{\partial \log f}{\partial m} \right)^2 \right] = \frac{n}{\sigma^4} E[(x-m)^2] = \frac{n}{\sigma^4} \cdot \sigma^2 = \frac{n}{\sigma^2}$$

ἀφοῦ ἐξ ὁρισμοῦ

$$E[(x - m)^2] = \mu_2 = \sigma^2$$

Ὅθεν $I(\theta) = \frac{n}{\sigma^2}$, δηλ. ἡ διακύμανσις οἰουδήποτε ἐκτιμητοῦ \bar{m} τῆς ἀγνώστου παραμέτρου m , εἶναι, συμφώνως πρὸς τὴν ἀνισότητα Darmois—Fréchet κ.λ.π. τοιαύτη ὥστε :

$$\boxed{V(\bar{m}) \geq \frac{1}{I(\theta)} = \frac{\sigma^2}{n}}$$

Γνωρίζομεν ὁμῶς ὅτι διὰ τὴν μέσην τιμὴν \bar{x} τῶν παρατηρήσεων ἰσχύουν αἱ σχέσεις :

$$E(\bar{x}) = m \quad \text{καὶ} \quad V(\bar{x}) = \frac{\sigma^2}{n}$$

δηλ. ὁ ἐμπειρικὸς μέσος ἔχει ὡς μαθηματικὴν ἐλπίδα τὴν ἀγνώστον παράμετρον m τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ὡς διακύμανσιν τὴν ἐλαχίστην τιμὴν $\frac{\sigma^2}{n}$, τὴν ὁποίαν δυνατὸν νὰ ἔχῃ τυχὸν ἐκτιμητὴς τοῦ m . "Α-

ρα ή μέση τιμή \bar{x} αποτελεί ένα εκτιμητήν **χωρίς συστηματικόν σφάλμα** και τόν **πλέον αποτελεσματικόν** τού θεωρητικού μέσου m τού κανονικού νόμου, τού οποίου όμως γνωρίζομεν τήν τυπικήν απόκλισιν σ .

Δυναμέθα καθ' ὅμοιον τρόπον νά ἐργασθῶμεν και νά ζητήσωμεν νά εὐρωμεν τήν **ποσότητα πληροφορίας** (ἐπομένως και τήν ἐλαχίστην διακύμανσιν), ὑπό ὀρισμένης βεβαίως συνθήκας, τήν ὁποίαν δύνανται νά μᾶς δώσουν αἱ παρατηρήσεις (x_1, x_2, \dots, x_n) , διά τήν ἐκτίμησιν ἀγνώστου θεωρητικῆς παραμέτρου ἐνός πληθυσμοῦ, ἀκολουθοῦντος γνωστὸν τύπον νόμου πιθανοτήτων. Μετὰ ταῦτα καθίσταται εὐκολόν νά ἀναζητήσωμεν ποία ἐκ τῶν ἐμπειρικῶν χαρακτηριστικῶν τιμῶν ἔχει ὡς διακύμανσιν τήν **ἐλαχίστην**, οὕτω ὑπολογισθεῖσαν. Ἡ χαρακτηριστικὴ αὕτη τιμή, ἡ ὑπολογιζομένη ἐκ τῶν παρατηρήσεων, ἀποτελεῖ ένα ἄριστον ἐκτιμητήν (optimum) τῆς ἀγνώστου παραμέτρου.

6. Μέθοδος τοῦ μεγίστου τῆς πιθανότητος (maximum de vraisemblance).

Εἰς τὰ προηγουμένως ἐκτεθέντα ἐξητάσθησαν κυρίως διαφοροῖ ἐιδότητες τῶν ἐκτιμητῶν, ἀλλὰ οὐσιαστικῶς δὲν ἐδόθη μία μέθοδος προσδιορισμοῦ των. Πρὸς τοῦτο θά ὑποδείξωμεν τήν μέθοδον τήν προταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἁγγλοῦ στατιστικοῦ R. A. Fisher, κυριωτέρου δημιουργοῦ τῆς νεωτέρας θεωρητικῆς Στατιστικῆς, ἡ ὁποία ἤρχισε νά διαχωρίζεται ὡς αὐτοτελῆς κλάδος ἐκ τῆς θεωρίας τῶν πιθανοτήτων.

Ἡ μέθοδος αὕτη, μέθοδος ἐπαγωγικῆς, συνίσταται εἰς τὸ νά λάβωμεν ὡς ἐκτιμητὴν τῆς ἀγνώστου παραμέτρου θ τήν συνάρτησιν τῶν παρατηρήσεων x_i , $t(x_1, x_2, \dots, x_n)$, ὅταν ὑπάρχη τοιαύτη συνάρτησις, ἡ ὁποία νά καθιστᾷ **μεγίστην** τήν πυκνότητα πιθανότητος τοῦ συνόλου τῶν n ἀνεξαρτήτων παρατηρήσεων τοῦ ὑπ' ὄψιν δείγματος, δηλ. τήν συνάρτησιν :

$$L = f(x_1, \theta) \cdot f(x_2, \theta) \dots f(x_n, \theta)$$

Εἶναι φυσικόν νά ζητήσωμεν αὐτὴν τήν συνθήκην.

Θά ὑποθέσωμεν, πράγματι, ὅτι αἱ τιμαὶ τὰς ὁποίας ἐπετύχομεν εἰς τὸ δείγμα εἶχον μεγάλην πιθανότητα νά ἐμφανισθοῦν, και ὁ κανὼν τὸν ὁποῖον ἀνεφέραμεν συνίσταται εἰς τὸ νά λάβωμεν ὡς θ τήν τιμὴν τῆς παραμέτρου ἡ ὁποία καθιστᾷ αὐτὴν τήν πιθανότητα ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλύτεραν.

Ἄρα ὁ ἐκτιμητὴς $t(x_1, x_2, \dots, x_n)$ εἶναι λύσις τῶν δύο συνθηκῶν (γνωστῶν ἐκ τοῦ Διαφορικοῦ Λογισμοῦ) :

$$\frac{\partial L}{\partial \theta} = 0, \quad \frac{\partial^2 L}{\partial \theta^2} < 0$$

Ἐπειδὴ τὸ L εἶναι θετικὸν δυνάμεθα νὰ γράψωμεν τὴν πρώτην σχέσιν οὕτω :

$$\frac{1}{L} \cdot \frac{\partial L}{\partial \theta} = 0 \quad \eta \quad \frac{\partial}{\partial \theta} (\log L) = 0$$

Ὑπὸ ὥρισμένης συνθήκας, συνεχείας καὶ παραγωγισιμότητος τοῦ $f(x, \theta)$, ἀποδεικνύονται τὰ ἐξῆς θεωρήματα, ὀφειλόμενα εἰς τὸν καθηγητὴν Dugué :

1ον. Ἡ ἐξίσωσις τοῦ μεγίστου τῆς πιθανότητος ἔχει ὡς λύσιν τὸν ἐκτιμητὴν $t(x_1, x_2, \dots, x_n)$, ὁ ὁποῖος εἶναι **συγκλίτων**, ἀσυμπτωτικῶς ἀκολουθεῖ τὸ νόμον Laplace—Gauss καὶ ἀσυμπτωτικῶς εἶναι ὁ **πλέον ἀποτελεσματικὸς** (δηλ. ὁ καλύτερος) τῆς ἀληθοῦς τιμῆς θ_0 τῆς ἀγνώστου παραμέτρου θ . Ὅθεν ὁ ἐκτιμητὴς t ἀκολουθεῖ ἀσυμπτωτικῶς τὸν κανονικὸν νόμον πέριξ τοῦ θ_0 , μὲ διακύμανσιν τὴν ἐλαχίστην τιμὴν $\frac{1}{I(\theta_0)}$, τὴν ὁποίαν μᾶς δίδει τὸ ἀντίστροφον τῆς ποσότητος πληροφορίας, συμφώνως πρὸς τὴν ἀνισότητά Darmais.

2ον. Ἐὰν ὑπάρχη εἰς ὀλοκληρωτικὸς ἢ ἐξαντλητικὸς (exhaustif) ἐκτιμητὴς (κατὰ τὸν ὅρισμὸν Darmais) διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς παραμέτρου θ , ἡ μέθοδος τοῦ μεγίστου τῆς πιθανότητος μᾶς δίδει μίαν λύσιν, ἢ ὁποία εἶναι συνάρτησις αὐτοῦ τοῦ ἐκτιμητοῦ, δηλ. διὰ n **πεπερασμένον** ἢ λύσις παρέχει ἓνα **ἀποτελεσματικώτατον** ἐκτιμητὴν, τὸν **ἄριστον**. Ἐπομένως θὰ ἔχη τὴν ἐλαχίστην δυνατὴν διακύμανσιν, ἢ ὁποία παρέχεται ὑπὸ τῆς σχέσεως :

$$V[t] = \frac{1}{I(\theta)} = \frac{1}{n E \left[\left(\frac{\partial \log f}{\partial \theta} \right)^2 \right]} = \frac{1}{n \int \left(\frac{\partial \log f}{\partial \theta} \right)^2 f(x, \theta) dx}$$

Παράδειγμα.

Νὰ ἐκτιμηθῇ ἡ παράμετρος m ἐνὸς νόμου τοῦ Poisson, δοθέντος ἐνὸς δείγματος ἀπὸ n ἀνεξαρτήτους παρατηρήσεις (x_1, x_2, \dots, x_n) .

Τὸ σύνολον τῶν n τούτων παρατηρήσεων θὰ ἀκολουθῇ τὸν νόμον πυκνότητος (γινόμενον n πιθανοτήτων) :

$$L(x_1, x_2, \dots, x_n, \theta) = f(x_1, \theta) \cdot f(x_2, \theta) \dots f(x_n, \theta) =$$

$$= \left(e^{-m} \frac{m^{x_1}}{x_1!} \right) \left(e^{-m} \frac{m^{x_2}}{x_2!} \right) \cdots \left(e^{-m} \frac{m^{x_n}}{x_n!} \right) =$$

$$= \frac{e^{-nm} \cdot m^{\sum x_i}}{x_1! x_2! \cdots x_n!}$$

Ἡ ζητούμενη ἐκτίμησις θὰ εἶναι λύσις τῆς ἐξισώσεως (σχέσις τοῦ Fisher) :

$$\frac{\partial \log L}{\partial m} = \frac{\partial}{\partial m} [-nm + \sum x_i \log m - \log x_1! - \cdots - \log n!] = 0$$

$$\frac{\partial \log L}{\partial m} = -n + \frac{\sum x_i}{m} = 0$$

Λύομεν ὡς πρὸς m καὶ εὐρίσκομεν :

$$\widehat{m} = \frac{\sum x_i}{n} = \bar{x} \quad \text{δηλ.}$$

$$\widehat{m} = \bar{x}$$

Ἀπεδείξαμεν ὅμως ἤδη ὅτι διὰ τὸν νόμον τοῦ Poisson ὑπάρχει εἰς δλοκληρωτικὸς ἐκτιμητής, ὁ ὁποῖος δίδεται ὑπὸ τοῦ ἐμπειρικοῦ μέσου \bar{x} . Βλέπομεν λοιπὸν ὅτι ἐπαληθεύεται τὸ 2ον θεώρημα τοῦ Dugué, διότι ἡ λύσις τοῦ μεγίστου τῆς πιθανότητος \bar{x} συμπίπτει μὲ τὸν ἀνωτέρω ἐκτιμητήν.

Κατὰ τὸ αὐτὸ θεώρημα ὁ ἐν λόγῳ ἐκτιμητής εἶναι καὶ ὁ πλέον ἀποτελεσματικὸς διὰ n πεπερασμένον, δηλ. μὲ τὴν ἐλαχίστην διακύμανσιν.

Πράγματι εὐρίσκομεν εὐκόλως ὅτι ἡ ποσότης πληροφορίας :

$$I(\theta) = n E \left[\left(\frac{\partial \log f}{\partial \theta} \right)^2 \right] = \frac{n}{m}$$

Ἐπομένως διὰ πάντα ἐκτιμητήν \widehat{m} ἰσχύει ἡ σχέσηις :

$$V[\widehat{m}] \geq \frac{m}{n}$$

Γνωρίζομεν ὅμως διὰ τὸν νόμον τοῦ Poisson ὅτι :

$$E[\bar{x}] = m_1 = m$$

καὶ

$$V[\bar{x}] = \frac{\sigma^2}{n} = \frac{\mu_2}{n} = \frac{m}{n}$$

Κατὰ συνέπειαν ἡ \bar{x} ἀποτελεῖ τὸν ἄριστον ἐκτιμητήν, ἀφοῦ ἔχει τὴν ἐλαχίστην διακύμανσιν.

Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ

ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΤΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΙΣ ΓΑΛΛΙΑΝ

Υπό τοῦ κ. J. MOTHES

II. ΤΟ ΠΕΔΙΟΝ ΤΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

Προτίθεται, διαρκούσης τῆς ὀμιλίας ταύτης, νὰ παράσχω εἰς ὑμᾶς σύνοψιν τῆς ποικιλίας τῶν βιομηχανικῶν ἐφαρμογῶν τῆς Στατιστικῆς αἵτινες ἔχουν πραγματοποιηθῆ εἰς τὴν Γαλλίαν.

Χρησιμοποιῶ ἐπίτηδες τὸν ὄρον «τύπος» διότι δὲν προτίθεται νὰ ἐμφανίσω μονογραφικὴν ἐργασίαν. Ἀκλουστάτα θὰ ἀρκεσθῶ νὰ περιγράψω εἰς ὑμᾶς μερικὰ παραδείγματα. Ἡ πρόθεσίς μου, ὡς βλέπετε, εἶναι ἀρκούντως ἀνεκδοτική, ἀλλὰ τὸ ἀνέκδοτον, εἰς τὸν χρόνον ὅστις εἶναι εἰς τὴν διάθεσίν μου, θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ παραμείνω συγκεκριμένως εἰς πᾶν ὅ,τι θεωρῶ οὐσιώδες.

Μεταξὺ τῶν παραδειγμάτων ἅτινα προτίθεται νὰ ἐπικαλεσθῶ ὑπάρχουν τρία ποὺ ἔχουν ληφθῆ ἐκ τῆς προσωπικῆς μου πείρας. Διετήρησα ταῦτα ὄχι λόγῳ ματαιοδοξίας ἀλλὰ ἕνεκεν εὐσυνειδησίας. Πράγματι ἀναφέρονται εἰς προβλήματα ἅτινα ἐγνώρισα ἀπολύτως, διότι προσωπικῶς ἐμελέτησα ταῦτα. Ἐπομένως θὰ δυνηθῶ νὰ ἀπαντήσω καλύτερον εἰς τὰ ἐρωτήματα ἅτινα θὰ εὐηρεστεῖσθε νὰ μοι θέσητε σχετικῶς πρὸς αὐτά.

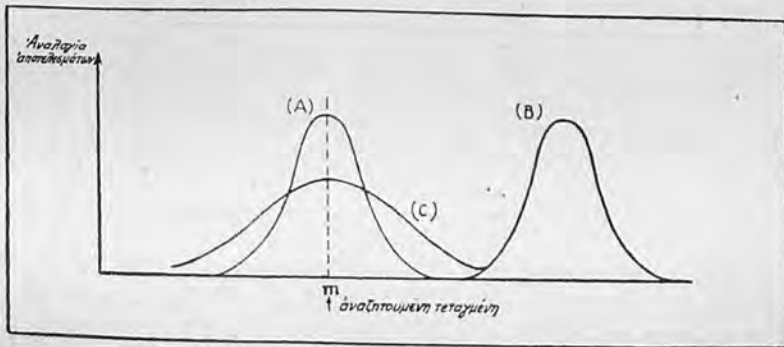
Κατὰ πρῶτον θὰ ὀμιλήσω πρὸς ὑμᾶς περὶ τῆς ἐφαρμογῆς μιᾶς τεχνικῆς καλουμένης «Διάγραμμα Ἐλέγχου» τῶν μηχανικῶν κατασκευῶν.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς Σεβρίου 1951 ἐπραγματοποιήθη εἰς Παρισίους ἡ Biennale τῶν Ἐργαλειομηχανῶν, Διεθνῆς Ἐκθεσίς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας πολυάριθμοι Εὐρωπαῖοι κατασκευασταὶ καὶ τινες ἐκτὸς τῆς Εὐρώπης τοιοῦτοι παρουσίασαν τὸ ὑλικὸν αὐτῶν.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, μία Γαλλικὴ Ἑταιρία μοῦ ἐξήτησε νὰ βοηθήσω αὐτὴν διὰ νὰ ἐμφανίσῃ ἐπὶ ὑποδείγματος - συσκευῆν λειτουργοῦσαν ὑπὸ στατιστικῶν ἐλεγχῶν. Πρὸς στιγμὴν, ὁμολογῶ τοῦτο, ἀνητύχησα, διότι μία ἐκθεσίς ἐλάχιστα προσφέρεται πρὸς τοιοῦτου εἶδους πειραματισμούς. Τὰ ἀποτελέσματα οὐχ ἤττον ὑπερέβησαν τὰς προσδοκίας μου, διότι μοῖ παρέσχον μίαν νέαν ἀπόδειξιν τῆς ἀπλότητος καὶ τῆς ἀποτελεσματικότητος τῆς μεθόδου.

Δι' ἐκείνους ἔξ ὑμῶν οἵτινες δὲν εἶναι ἐξοικειωμένοι πρὸς τὸ Διάγραμμα Ἐλέγχου, νομίζω ὅτι ὀφείλω νὰ ἀνοίξω μίαν προεισαγωγικὴν παρένθεσιν. Τὸ διάγραμμα ἐλέγχου ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν μέριμναν τῆς ἐποπτείας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς βιομηχανοποιήσεως, τὴν εὐστάθειαν τῶν ἰδιοτήτων τῆς βιομηχανοποιήσεως ταύτης.

Ἡ στατιστικὴ σπουδὴ πάσης βιομηχανικῆς διαδικασίας ἀποδεικνύει πρᾶγματι ὅτι ὑπὸ τὰς συνθήκας δεδομένης λειτουργίας ἢ διαδικασίας εἶναι ἀνίκανος νὰ παράσχη ἀποτελέσματα ἀπολύτως τὰ αὐτά, ἐπιτρέπει ὁμως τὸν προσδιορισμὸν τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς διασπορᾶς τῶν ἐπιτυγχανομένων ἀποτελεσμάτων. Ἀπαξ καὶ προσδιορισθῶν τὰ χαρακτηριστικὰ ταῦτα καὶ ἡ βιομηχανικὴ διαδικασία ρυθμισθῆ, εἶναι προφανὲς ὅτι τὸ καλύτερον ὄπερ δύναται νὰ γίνῃ εἶναι ἡ ἐξασφάλις τῆς εὐσταθείας τῆς βιομηχανικῆς κατασκευῆς. Κατ' ἄλλην διατύπωσιν, ἂν ἡ κατανομὴ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς βιομηχ. κατασκευῆς πέριξ τοῦ ζητουμένου μέσου m ἐξακριβωθῆ ὡς ἐμφαίνονται εἰς τὸ διάγραμμα I (καμπύλη A), ὑπολείπεται νὰ ἀποφυσχθῆ ὄπως ἡ καμπύλη A παραμορφωθῆ καὶ καταστῆ B (ἀπερρυθμισμένη) ἢ καμπύλη C (ἀποσύνθεσις)



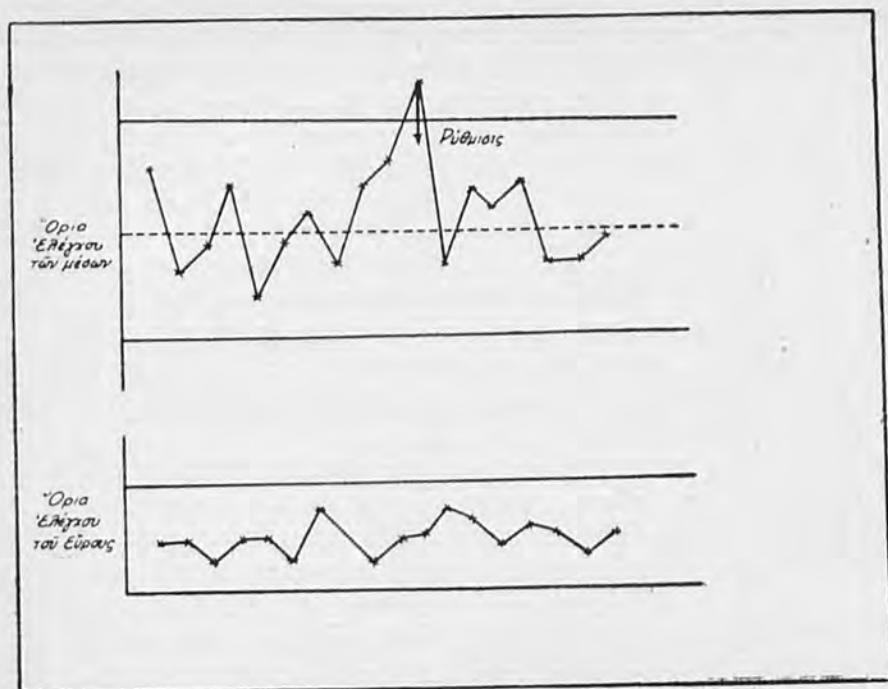
Σχ. 1

Ἡ καμπύλη τοῦ ἐλέγχου συνίσταται εἰς τὴν περιοδικὴν λήψιν δειγμάτων διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν μέσων ὄρων αὐτῶν καὶ τοῦ εὗρους τούτων καὶ τὴν ἐπαλήθευσιν ὅτι οἱ μέσοι οὗτοι καὶ τὰ εὗρη ταῦτα ἐμπίπτουσιν ἐντὸς τῶν ὁρίων ἐλέγχου ἅτινα ἔχουν προσδιορισθῆ ἐκ τῶν ιδιοτήτων τῆς κατανομῆς A. Ὄταν μέσος τις ἐκφεύγῃ τῶν ὁρίων αὐτοῦ τοῦ ἐλέγχου, δυνάμεθα τότε νὰ παρατηρήσωμεν ἐκεῖ μίαν ἀπορρυθμίαν (μετάβασις ἐκ τῆς A εἰς B). Ὄταν πρόκειται περὶ εὗρους δέον νὰ φοβούμεθα μίαν ἀποσύνθεσιν (μετάβασις ἐκ τῆς A εἰς C).

Τὸ διάγραμμα ἐλέγχου παρουσιάζεται ἐπὶ τοῦ σχήματος 2. Μετὰ τὴν παρένθεσιν ταύτην ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ ἐξεταζόμενον πρόβλημα ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς Biennale.

Τὰ τεμάχια ἅτινα ὑπεβλήθησαν εἰς ἐπεξεργασίαν ὑπὸ τῆς ἐπιδεικνυομένης μηχανῆς ἐπὶ τοῦ ὑποδείγματος ἦσαν μηχανικὰ τεμάχια ὧν ὁ τύπος ἐλάχιστα ἐνδιαφέρει ἐνταῦθα, ἀλλὰ διὰ τὰ ὅποια πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ὅτι ἐπώπτευσον μίαν ἐξωτερικὴν διάμετρον καὶ μίαν λεκάνην.

Οἱ ἐργάται οἱ ὅποιοι ἐχρησιμοποίησαν τοὺς ἀποδείκτας δὲν εἶχον, ἐξ ἄλλου, τὴν ἐλάχιστην ἰδέαν περὶ τοῦ τί ἡδύνατο νὰ εἶναι ἡ τεχνικὴ τοῦ διαγράμματος ἐλέγχου.



Σχ. 2

Ἐπρόκειτο συνεπῶς ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ μορφωθῇ τὸ προσωπικὸν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν πρώτων ἡμερῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν τούτους ὑπὸ τὸν κυρίως ἑλεγχον. Ἐν ὄψει τῆς ταχείας μορφώσεως τοῦ διαθέσιμου προσωπικοῦ ἀπεφασίσθη νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τοὺς ἀποδείκτας νὰ ἐκτελέσουν οὐκ ὀλίγοι ἀνά κάθε 3) 4 τῆς ὥρας τὴν προαφαίρεσιν τῶν 5 τελευταίων ἐπεξεργασθέντων τεμαχίων. Νὰ μετρήσῃ τὰς ἐξωτερικὰς διαμέτρους αὐτῶν καὶ τὰς λειάνσεις. Νὰ ὑπολογίσουν τὸν μέσον καὶ τὸ εὖρος τῶν 5 ἐξωτερικῶν διαμέτρων καὶ νὰ μεταφέρουν ἐπὶ μιᾶς γραφικῆς τὰ παραστατικὰ σημεῖα τῶν εὐρημάτων ἅτινα ἐπετεύχθησαν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Τοῦτ' αὐτὸ νὰ πράξουν διὰ τὰς λειάνσεις.

Αἱ μετρήσεις, χάρις εἰς τὴν χρησιμοποιουμένην συσκευὴν, ἐξετελέσθησαν μὲ προσέγγισιν μικροῦ καὶ τὰ ἐπιτευχθέντα εὐρήματα κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν δύο πρώτων ἡμερῶν (ἀναχθέντα καθ' ἑκάστην περίπτωσιν εἰς τὸν μέσον) ἔχουσιν ὡς ἔπεται: (βλ. σελ. 73)

Διασκοποῦντες τὰ εὐρήματα ταῦτα διαπιστοῦμεν :

1ον. Ἰσχυρὰν εὐστάθειαν τοῦ εὖρους.

2ον. Ἰσχυρὰν ἀστάθειαν τῶν μέσων.

Ἄλλὰ ταχὺς ὑπολογισμὸς — ἐπὶ τῆς τεχνικῆς τοῦ ὁποίου φαίνεται ἀνωφελὲς νὰ ἐπιμείνῃ τις ἐνταῦθα — ἀπέδειξεν ὅτι ἡ ἀστάθεια τῶν μέσων ἦτο ἀσυμβίβαστος μὲ τὴν εὐστάθειαν τῶν εὐρῶν.

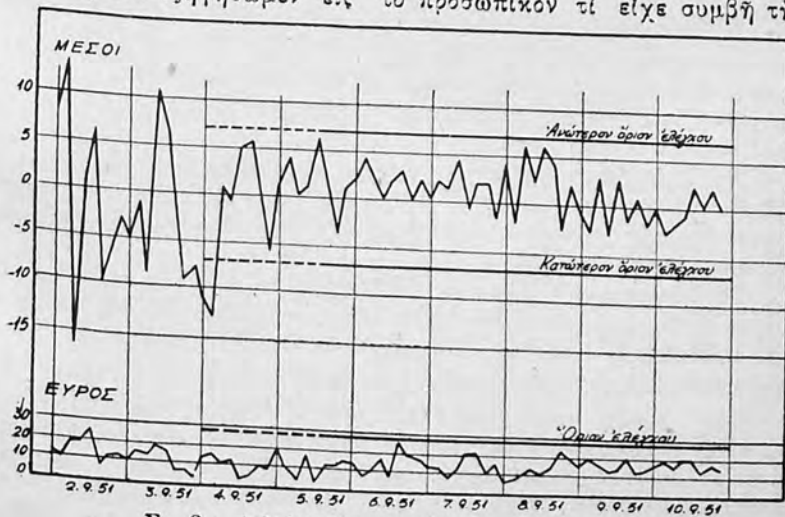
Ἡ ἐρμηνεία τοῦ φαινομένου τάχιστα εὐρέθη. Οἱ ἐπιφορτισμένοι μὲ τὴν ἐπίδειξιν — ἀπὸ ὑπερβολικὸν ζῆλον διὰ τὴν καλὴν ἐκτέ-

'Ημέρα	Δείγμα	'Εξωτερική Διάμετρος		Λειάνσεις	
		Μέση	Εύρος	Μέση	Εύρος
2-9-51	N ^ο 1	8	13	- 7	5
	N ^ο 2	13	10	- 8	11
	N ^ο 3	-16	18	- 4	5
	N ^ο 4	1	18	- 7	7
	N ^ο 5	6	25	- 9	8
	N ^ο 6	-10	7	-12	9
	N ^ο 7	1	12	-14	11
	N ^ο 8	- 3	13	- 6	17
3-9-51	N ^ο 1	- 5	10	- 5	18
	N ^ο 2	- 1	15	- 7	10
	N ^ο 3	- 9	14	- 7	5
	N ^ο 4	11	19	- 3	21
	N ^ο 5	6	17	5	8
	N ^ο 6	- 3	6	4	10
	N ^ο 7	- 9	6	11	4
	N ^ο 8	- 8	3	11	6

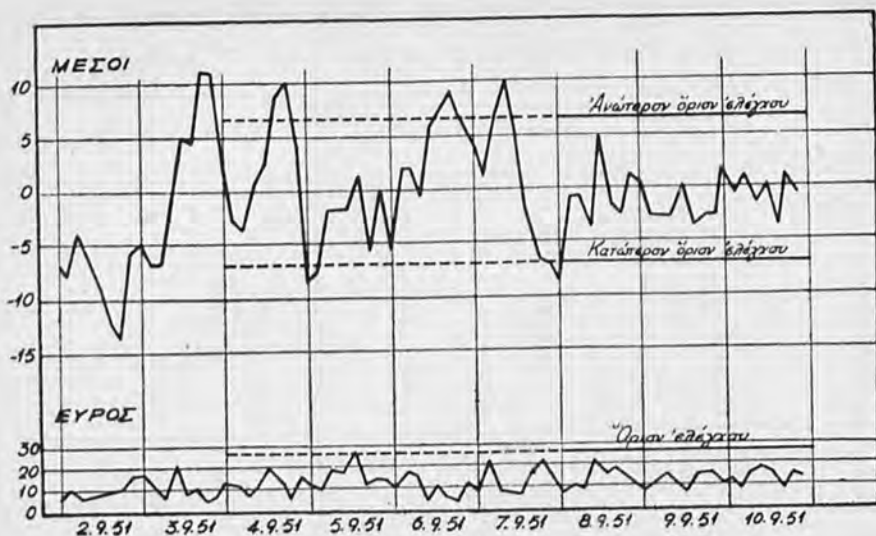
λεσιν— ἐρρῶθμιζον συχνάκις τὴν μηχανὴν αὐτῶν καὶ μάλιστα πολ-
λάκις παρακαίρως.

Τὴν τρίτην ἡμέραν συνεπῶς ἐπανηρχίσαμεν, βοηθοῦμενοι ἐκ
τῶν μέχρι τότε ἐπιτευχθέντων διαγραμμάτων :

1ον) Νὰ ἐξηγήσωμεν εἰς τὸ προσωπικὸν τί εἶχε συμβῆ τὴν



Σχ. 3. Δελτίον ἐλέγχου ἐξωτερικῆς διαμέτρου



Σχ. 4. Δελτίον έλέγχου έξωτερικής διαμέτρου

προηγούμενην και την προ-προηγούμενην.

2ον) Νά εμφανίσωμεν εις τούτο τας θεμελιώδεις ιδέας αι όποται άφωρών τó διάγραμμα τού έλέγχου.

Άπό τής έπομένης αι έξωτερικαι διάμετροι έσταθεροποιήθησαν και ήδυνήθησαν νά θεωρήθουν ως έλεγχοι (μάρτυρες).

Τέλος, μετά διήμερον έφαρμογήν τής μεθόδου εις τας έξωτερικας διαμέτρους, ήσχολήθημεν με τας λειάνσεις αι όποται, με την σειράν των, τάχιστα άνήχθησαν έντός των όρίων αυτών τού έλέγχου.

Τά διαγράμματα 3 και 4 αποδίδουν τó σύνολον των εύρημάτων ά-τινα έπετύχθησαν κατά την διάρκεια τής Biennale.

Πιστεύομεν ότι ταύτα είναι λίαν παραστατικά διά νά δικαιου-νται επί πλέον σχολίων. Τουλάχιστον μιās έβδομάδος χρησιμο-ποίησης τού διαγράμματος έπέτρεψεν εις τούς αποδείκτας άνευ έ-δαιτέρας στατιστικής ειδικεύσεως νά διαιρέσουν διά 2 την διασπο-ράν τής κατασκευής των.

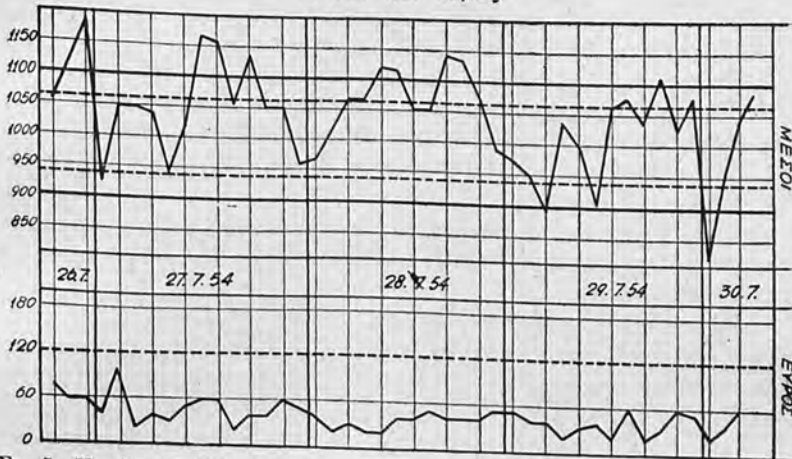
Θά δανεισθώ τώρα παρά τού K. R. Bonnavaud, μηχανικού τής Μεταλλουργικής εταιρίας τού Aubrives Et Villerupt, παρά-δειγμα τής αυτής τάξεως υπογραμμίζον την αποτελεσματικότητα τού διαγράμματος έλέγχου.

Τó διάγραμμα 5 αναπαριστά διάγραμμα έλέγχου τής συμπίε-σεως χλωρās άμμου έπιτυχθέντος κατά την έναρξιν τού έλέγχου μιās διαδικασίας πλάσεως. Τó διάγραμμα 6 αναπαριστά τó αυτό διάγραμμα έλέγχου μετά τινων ήμερών έφαρμογήν.

Κατ' αρχάς, παρ' όλας τας δεδομένας οδηγίας εις τούς έργά-τας όστινες άπησχολούντο με την άμμον, τά σημεία τού έλέγχου διαγράφουν έντυπωσιακά ήμιτονοειδή και έξέρχονται ρυθμικώς των καθωρισμένων όρίων. Έν συνεχεία τó φαινόμενον εξαφανίζεται.

Η έρμηνεία τού εύρήματος τούτου είναι άπλουστάτη. Εδός

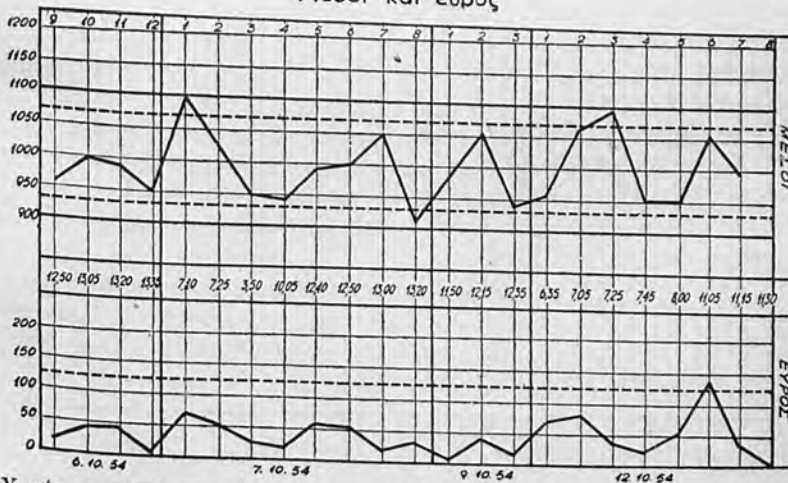
Μέσοι και εύρος



Σχ. 5. Χυτήριο—Έλεγχος της πίεσως με έκτοξευτήρα άμμου καθαρισμού (παροχή)

Ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἐλέγχου ἢ προσοχῆ τοῦ ὑπευθύνου ἔργου ἐπεστῆθη ἐπὶ τῶν διαπιστωμένων ἀνωμαλιῶν. Ἐνέτεινε συνεπῶς τὴν ἐποπτεῖαν του καὶ θὰ ἀπεκάλυψεν ὅτι οἱ ἔργαται, μὲ-

Μέσοι και εύρος



Χυτήριο—Έλεγχος της πίεσως με έκτοξευτήρα άμμου καθαρισμού (Μετὰ τὸν ἔλεγχον)

λις τοὺς ἔστρεψε τὰ νῶτα, ἔκαναν τὰς προσθήκας μὲ τὸ πτύον ἀντὶ νὰ τὰς ζυγίσουν.

Προφανῶς θὰ ἠδυνάμην νὰ πολλαπλασιάσω τὰ παραδείγματα ταῦτα ἐπ' ἄπειρον, ἀλλὰ τώρα προτιμῶ νὰ προχωρήσω εἰς μίαν

έφαρμογήν έντελώς διάφορον. Πρόκειται περί ένδς άπλουστάτου και διδακτικωτάτου παραδειγματος αναλύσεως τής διακυμάνσεως (Variance) όπερ δανείζομαι παρά του Κ. J. Gélain, βοηθού Δ) του των Έρευνών του Τεχνικού κέντρου των βιομηχανιών Χυτηρίων.

Τά έργαστάσια ταύτα περιοδικώς άποστέλλουν εις τό Τεχνικόν Κέντρον ράβδους χυτοσιδήρου ίνα τουτο ύποβάλη ταύτας εις δοκιμὰς βάσει των όποιων θ' άποφασίσουν άν θα παράσχουν βεβαιώσεως ποιότητος.

Είναι προφανές τό ένδιαφέρον των έργαστασιών όπως οι μάρτυρες όστινες λαμβάνονται έκ των ράβδων τούτων έμφανίζουσι ύψηλότατα χαρακτηριστικά.

Μεταξύ όλων των συντελεστών όστινες δύνανται νά έπιδρουν επί τής ποιότητος του μετάλλου διατηρουνται δύο, δι' ους πάντοτε οι μεταλλουργοί γνωρίζουσι ότι είναι οι σημαντικώτεροι: ή θερμοκρασία του τήγματος και ό τρόπος τής τροφοδοτήσεως.

Τρεις τρόποι τροφοδοτήσεως έξελέγησαν, ό πρώτος A_1 συνίσταται εις τό χύσιμον των ράβδων ανά δύο και εις τήν έκτύπωσιν τούτων όρθίως διά δύο κολούρων προσβολών τροφοδοτουμένων ύπό τής αυτης δεξαμενης τήγματος (είναι ό έγκωμιαζόμενος τρόπος χύσεως τετηγμένου μετάλλου ύπό προτύπου σχεδίου διά τεμάχια πρὸς τήξιν), ό δεύτερος A_2 συνίσταται εις τό χύσιμον των δύο ράβδων επί έπιπέδου και τήν έκτύπωσιν τούτων επί έπιπέδου τῆ βοηθεία μάζης ως οδηγού τοποθετημένης εις τό μέσον αυτών. Ο τρίτος, A_3 συνίσταται εις τό χύσιμον τούτων και τήν έκτύπωσιν τούτων έπίσης επί έπιπέδου διά μέσου μιας άτομικῆς οδηγού. Όλοι αι έκτυπώσεις είναι επί νωπῆς άμμου.

Ός θερμοκρασία έξελέγησαν δύο έπίπεδα, τό έν T_1 αντιστοιχοῦν εις τήν συνήθως καλουμένην εις τά χυτήρια «τήξις μάλλον ψυχρά», δηλ. εις μιαν θερμοκρασίαν τήξεως 1300° , τό δε άλλο T_2 αντιστοιχοῦν εις τήν καλουμένην «τήξις μάλλον θερμή», δηλ. εις θερμοκρασίαν τήξεως 1400° .

Τότε έχύθη ζεύγος ράβδων αντιστοιχοῦν εις έκάστην θερμοκρασίαν και εις κάθε τρόπον τροφοδοσίας τής, έπειτα εις κάθε ράβδον έπεξεργάσθησαν δύο μάρτυρας (épreuves). Τά έπιτευχθέντα εδρήματα ύπήρξαν τά ακόλουθα :

T_1 ($1310^\circ - 1290^\circ$)			T_2 ($1420^\circ - 1400^\circ$)		
A_1	A_2	A_3	A_1	A_2	A_3
27,7	29,3	31,5	32,6	34,3	35
26,5	28,9	29,2	31,1	33,2	33,8
26,3	28,3	30,7	33,6	33,0	35,0
26,8	29,3	28,5	33,6	31,0	34,3

Όταν τούτο ἐγένετο, τὸ σύνολον τῶν εὐρημάτων ὑπεβλήθη εἰς ἐπεξεργασίαν διὰ τῆς ἀναλύσεως τῆς διακυμάνσεως ἥτις συνίσταται, εἰς γενικὰς γραμμάς, εἰς τὰ κάτωθι :

1ον) Νὰ διακρίνωμεν, εἰς τὸ ἄθροισμα τῶν τετραγώνων τῶν ἀποκλίσεων δλων τῶν εὐρημάτων ὡς πρὸς τὸν γενικὸν μέσον, τὸ τμήμα ἕπερ ἀνάγεται εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῆς θερμοκρασίας, ὁμοίως τὸ τμήμα ἕπερ ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ τρόπου τῆς τροφοδοτήσεως, τὸ τμήμα ἕπερ ἀναφέρεται — ἐνδεχομένως — εἰς τὴν ἀλλή-λεπίδρασιν τῶν δύο παραγόντων — τροφοδοτήσεως καὶ θερμοκρασία — τέλος τὸ τμήμα τοῦ ὑπολοίπου ἕπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν μὴ δυναμένην νὰ ἐλεγχθῇ ἐπίδρασιν δλων τῶν παραγόντων, γνωστῶν καὶ ἀγνωστων, οἱ ὅποιοι παρεμβαίνουν καὶ τὸ ὅποιον ἀποκαλοῦμεν **κατάλοιπον σφάλμα (Erreur Residuelle)**.

2ον) Νὰ σχηματίσωμεν τὸν λόγον τῶν διακυμάνσεων τῶν τριῶν πρώτων τμημάτων πρὸς τὴν διακύμανσιν τοῦ σφάλματος διὰ νὰ γνωρίσωμεν — διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ἐνὸς κανόνος ἀφ' οὗ δὲν θὰ ἐπιμείνω ἐνταῦθα — ἐὰν ἢ ἐπίδρασις τῶν σπουδαζομένων παραγόντων εἶναι σημαντικὴ ἢ ὄχι.

Τὰ συμπεράσματα ὑπῆρξαν τὰ ἀκόλουθα :

1ον) Ἐπίδρασις τῆς θερμοκρασίας. Τὰ καλύτερα ἀποτελέσματα ἐπετεύχθησαν ἐπὶ χωνεύματος τηχθέντος μᾶλλον θερμοῦ.

2ον) Ἐπίδρασις τρόπου τροφοδοτήσεως. Ὁ τρόπος Α, ἀπεδείχθη ὡς ὁ καλύτερος.

Ἐπὶ τὰς συνθήκας ταύτας, συνεστήθη εἰς τὰ χυτήρια νὰ τήκουν ἐν θερμῷ, χρησιμοποιοῦντες τὸν τρόπον τροφοδοτήσεως Α, διὰ τῆς ράβδους αἵτινες ἀπεστέλλοντο εἰς τὸ τεχνικὸν κέντρον διὰ τὴν ἀπονομὴν βεβαιώσεως ποιότητος.

Τὰ μέχρι τοῦδε παρασχεθέντα παραδείγματα ἀναφέρονται εἰς τὸ τεχνικὸν πεδῖον. Τώρα προτίθεται νὰ εἰτελθῶ εἰς τὸ ἐμπορικὸν πεδῖον καὶ θὰ δανεισθῶ παρὰ τοῦ κ. Α. Vessereau, ἀρχιμηχανικοῦ τῶν Κρατικῶν ἐργοστασίων (ἄλλως τῆς Γαλλικῆς Ρεζι τοῦ καπνοῦ) τὸ ἐπόμενον παράδειγμα.

Ἐπρόκειτο τὸ Γαλλικὸν μονοπώλιον τοῦ καπνοῦ νὰ ἐκλέξηθῃ δεῖγμα καπνιστῶν, οἱ ὅποιοι νὰ δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς καλοὶ μέσοι δοκιμασταί, χωρὶς ὅμως νὰ εἶναι καὶ εἰδικοί διὰ τὴν δοκιμὴν γεύσεως καπνοῦ. Ὅσον ἱκανοὶ καὶ ἂν εἶναι μερικοὶ δοκιμασταὶ μιᾶς εἰδικευμένης ὑπηρεσίας δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ ἀντιπροσωπεύσουν τὴν μέσῃν γεῦσιν πλέον τῶν 10 ἑκατομμυρίων καπνιστῶν, οὔτε ἐπίσης τὴν γεῦσιν τῶν ἀλλθῶν «γνωστῶν», οἵτινες εἶναι πολὺ ὀλιγαριθμότεροι. Ἐξ ἄλλου, ἐὰν ἀπευθυνθῇ τις εἰς τὸ κοινὸν τῶν μὴ εἰδικευμένων καπνιστῶν διὰ νὰ ἀποφασίσῃ ποῖον ἐκ δύο προϊόντων ἢ χαρμανίων δέον νὰ προτιμηθῇ, ἄγεται, ἀναποφεύκτως σχεδόν, εἰς ἀποτυχίαν. Εἰς ἓνα πληθυσμὸν λαμβανόμενον κατὰ τύχην, οἱ ἀληθεῖς γνώσται ἀποτελοῦν ἐλαχίστην μειονότητα. Διὰ τοὺς πλείστους ὁ καπνὸς εἶναι μία συνήθεια. Ἡ γνώμη τῶν τοιούτων καπνιστῶν δὲν ἔχει

ὕπὸ τὰς συνθήκας ταύτας μεγαλύτεραν ἀξίαν ἐκείνης ἐνὸς νομίματος, ὅπερ ἀδιαφόρως ἀποκρίνεται εἰς τό: Κορώνα ἢ Γράμματα.

Ὁ κ. V. ἐξετίμησεν ὅτι ὁ καλὸς δοκιμαστής καπνοῦ ὄφειλε νὰ εἶναι πρόσωπον σταθερὸν εἰς τὴν γνώμην του, οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶναι, ἐξ ἄλλου, αὐτῆ. Κατ' ἄλλην διατύπωσιν, εἰς σειρὰν ἐπανειλημμένων δοκιμῶν συνισταμένων διὰ τὸν δοκιμαστὴν εἰς σύγκρισιν δύο προϊόντων, πάντοτε τῶν ἰδίων ἀλλ' ἀγνώστων εἰς αὐτόν, τὸ ἐκτελεσθὲν πείραμα συνίστατο εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ὑφ' ἐκάστου ὑποψηφίου δοκιμαστοῦ 5 δοκιμῶν μυστικῶς, ἐκάστης δοκιμῆς γενομένης ἐπὶ τῆς συγκρίσεως δύο προϊόντων πάντοτε τῶν αὐτῶν. Τὰ προϊόντα ἐναφανίζοντο κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε οὐδεμίαν ἐξωτερικὴν ἐνδειξιν νὰ ἐπιτρέπη, τὴν ἀναγνώρισιν αὐτῶν. Ὁ δοκιμαστής ἔγραφεν ἐκάστοτε τὴν προτίμησίν του καὶ ἐσημείου ἐὰν ἐθεώρει τὴν προτίμησίν του ὡς σημαντικὴν, ὀλίγον σημαντικὴν ἢ ἀσθενῆ. Μία ἐπιδοθητικὴ δοκιμασία ἐγένετο διὰ τῆς συγκρίσεως δύο προϊόντων, τῶν ἰδίων, χωρὶς φυσικὰ ἢ ταυτῶς νὰ ἀποκαλύπτεται ἐκ τῶν προτέρων. Ἀπὸ ἀπόψεως πρακτικῆς, κάθε δοκιμαστής — τὸ πείραμα ἐγένετο ἐπὶ 754 ἀτόμων—ἔλαβε δέμα περιέχον 6 μερίδας ἐκ δύο κυτίων ἐκάστην. Ἡ ἀρίθμησις τῶν κυτίων εἰς ἐκάστην μερίδα εἶχε γίνεαι κατὰ τύχην, καθὼς καὶ ἡ ἀρίθμησις κάθε μερίδος. Ἐπὶ τῶν 6 μερίδων 5 συνέκειντο ἐξ ἐνὸς κυτίου, ὅπερ εἶχε κατασκευασθῆ με χαρμάνι καπνοῦ (I) καὶ ἐνὸς κυτίου με ἄλλο χαρμάνι (L). Τὸ 6 (ὅπερ δὲν ἀνέγραφεν ὑποχρεωτικῶς τὸν ἀριθμὸν 6) συνέκειτο ἐκ 2 κυτίων παρεσκευασμένων με χαρμάνι (P). Εἰς τὴν περίπτωση τῆς δοκιμῆς τῶν 5 μερίδων I καὶ L, κάθε δοκιμαστής ἠδύνατο νὰ συμπεράνη κατὰ 6 διαφόρους τρόπους.

Ἡδύνατο πράγματι νὰ προτιμᾷ :

— 5	φορὰς	I	0	φορὰς	L
— 4	»	I	1	»	L
— 3	»	I	2	»	L
— 2	»	I	3	»	L
— 1	»	I	4	»	L
— 0	»	I	5	»	L

Ἡ κατανομή τῶν εὐρημάτων ἦτο ἡ ἀκόλουθος :

Προτιμήσεις διὰ		ἀριθμὸς δοκιμαστῶν
I	L	
5	0	45
4	1	117
3	2	200
2	3	171
1	4	96
0	5	25
		654

Τὰ δεδομένα ταῦτα ἄγουν, ἐκ πρώτης ὄψεως, εἰς τὸ νὰ ἀπονεμηθῇ ἡ ἰδιότης καλῶν δοκιμαστῶν εἰς $45 + 25 = 70$ άτομα.

Ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἀπαιτεῖ ἐγγυτέραν διερεύνησιν. Κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, πράγματι, καθ' ἣν οἱ δοκιμασταὶ θὰ εἶχον ληφθῆ κατά τύχην ἢ κατανομή τῶν προτιμήσεων αὐτῶν θὰ εἶχεν ὡς ἀκολούθως.

Προτιμήσεις διὰ		Ἀριθμὸς δοκιμαστῶν	Θεωρητικὸς ἀριθμὸς
I	L		
5	0	45	20
4	1	117	102
3	2	200	205
2	3	171	205
1	4	96	102
0	5	25	20
		654	654

Κατὰ μέσον ὄρον, συνεπῶς, μία 40ὰς προσώπων, εἰς τὸ πείραμα τοῦ τύπου τούτου, δύναται νὰ θεωρηθοῦν, καθ' ὄρισμόν, ὡς περροικισμένοι μὲ τὴν ἰδιότητα τοῦ δοκιμαστοῦ, ἂν ἡ ἐκλογή αὐτῶν εἶναι ἀυστηρότατα τυχαία. Ἡ διερεύνησις τῶν ἐπιτευχθέντων εὐρημάτων ἐκ τῆς συγκρινομένης μερίδος τῶν δύο ἰδίων κυτίων ἐπιτρέπει τὴν ἀπακρίβωσιν τοῦ πράγματος. Πράγματι ἐὰν θεωρήσωμεν τὰς γενομένας κατατάξεις ὑπὸ τῶν δοκιμαστῶν, διακρίνοντας τοὺς τελευταίους τοῦτους συμφώνως πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀντιστροφῶν εἰς ἃς οἱ ἴδιοι ὑπέπεσαν ἐν τῇ συγκρίσει I/L, καταγράφομεν τὰ ἀκόλουθα ἀποτελέσματα :

Δοκιμασταὶ ἔχοντες ὑποπέσει εἰς:	Ἀριθμὸς δοκιμαστῶν εὐρόντων τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν 2 ὁμοίων κυτίων				Σύνολον
	Ἰσχυρὰ	Μέση	Ἀσθενής	Μηδαμινῇ	
0 ἀντιστροφῆν	17	26	24	3	70
1 ἀντιστροφῆν	74	80	55	4	213
2 ἀντιστροφάς	136	130	100	5	371
Σύνολον	227	236	179	12	654

Οἱ δοκιμασταὶ οἱ ὁποιοὶ οὐδεμίαν ἀντιστροφῆν ἔχουν διαπράξει ἐκδηλώνουν, ἐν τῷ συνόλῳ των, καὶ μίαν νέαν ὑπεροχῆν, ἐπειδὴ

39% μεταξύ τούτων διακρίνουν άσθενή ή μηδαμινήν τήν διαφοράν μεταξύ των δύο ίδιων κυτίων, ένω τó ποσοστόν τούτο κατέρχεται εις 28 % διά τούς δοκιμαστάς οί όποιοι διέπραξαν τουλάχιστον μίαν άντιστροφήν. Έστω ότι εις τήν πρώτην ομάδα 17 πρόσωπα επί 70 διακηρύσσουν σημαντικήν τήν διαφοράν μεταξύ 2 καπνών τής ίδιας ποιότητος. Έπιτρέπεται νά διερωτηθῆ τις εάν ή επιτυχία των έν τῇ συγκρίσει I/L δέν υπήρξεν άπλώς αποτέλεσμα τής τύχης.

Αντιστρόφως εις τήν δευτέραν ομάδα 59 δοκιμασταί διακηρύσσουν άσθενή ή μηδαμινήν τήν διαφοράν. Μεταξύ τούτων επιτρέπεται νά ζητηθῆ, εάν δέν εύρίσκονται καλοί δοκιμασταί έκτραπέντες έκ τύχης εις τήν προηγούμενην ενέργειαν.

Δέν θά επιμείνω περισσότερο επί τού πειράματος τούτου. Θά σημειώσω μόνον ότι έσυνεχίσθη και ότι τελικώς επέτρεψε τήν διατήρησιν 80 καλών δοκιμαστών Τούτων ή συμβουλή έζητήθη κατ' έπανάληψιν. Αί γνώμαι των επέτρεψαν εις τινας περιπτώσεις νά εξαφανισθούν αι προλήψεις αι όποιαί δέν έστηρίζοντο επί εύλόγου θάσεως, εις άλλας περιπτώσεις νά έκλεγούν, έν άπολύτῳ έπιγνώσει αι μάλλον εύνοϊκαί λύσεις διά τόν καταναλωτήν, και κατ' άκολουθίαν διά τήν ανάπτυξιν των πωλήσεων.

Παραμένων πάντοτε επί τού έμπορικού πεδίου θά έκθέσω τώρα μίαν δειγματοληψίαν ήν άπεφάσισα νά έκτελέσω διά νά προσπαθήσω νά έλέγξω τήν αξίαν μιās διαφημίσεως

Μερικοί σταθμοί τού Metro εις Παρισίους έχουν διαρρυθμισθῆ ούτως ώστε νά επιτρέπουν τήν έφ' έκάστου κρηπιδώματος έγκατάστασιν προθηκών έκθέσεων.

Κατά μήνα Νοέμβριον 1954, ή έλόγης των προθηκών ένός κρηπιδώματος τού σταθμού τού Metro Opera ένοικιάσθη υπό τού Αερίοφωτος τής Γαλλίας και παρέσχεν εύκαιρίαν διά μίαν έκθεσιν άφορώσαν τās διαφόρους χρήσεις τού φωταερίου.

Η Έταιρεία Αερίοφωτος τής Γαλλίας, προβαίνουσα εις τήν έπίδειξιν ταύτην, έζήτηι νά πραγματοποιήσῃ μίαν διαφήμισιν γοήτρου. Αντι δμως νά άρκεσθῆ εις άπλην διαφήμισιν γνωριμότητος, παρουσίασεν εις τούς χρησιμοποιούντας τó Metro μορφωτικās προθήκας, δηλ. τσιούτας συνοδευομένας με έπιχειρήματα.

Είναι εύνόγτον ότι ή έκλογή των θεμάτων των προθηκών και ή παρουσίασίς των έγένοντο άντικείμενον μιās λεπτολόγου παρουσιάσεως κατά τήν διάρκειαν τής όποιας έτηρήθη σημείωσις των δεδομένων τής κτηθείσης πείρας άπό άποψιν διαφημίσεως. Διά νά επιτύχῃ έν τούτοις τόν έλεγγον των διαισθητικών δεδομένων τής πείρας εις πεδίου τόσον εύρύ και έπίσης τόσον ρευστόν ώς τó τής ψυχολογίας των μαζών, ή αρχή μιās δοκιμής προωρισμένης νά συλλάβῃ τās αντιδράσεις τού κοινού ένώπιον των προθηκών άπεφασίσθη πριν ή τó πείραμα άρχίσῃ.

Κάθε έρευνα πού άποβλέπει εις τās ψυχολογικās αντιδράσεις

ένος πληθυσμοῦ στηρίζεται προφανῶς ἐπὶ τῆς τεχνικῆς τῆς δειγματοληψίας· ἀλλὰ εἰς τὸ πεδῖον τοῦτο, ἡ ἐκλογή τοῦ δείγματος καὶ ἡ σύνθεσις τοῦ ἐρωτηματολογίου ἀποκτῶσιν θεμελιώδη σημασίαν. Ἐξ οὗ ἡ πολυτέλεια τῶν προφυλάξεων ἄς ἐθεώρησαν ὅτι ἔδει νὰ λάβουν.

Κατ' ἀρχήν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιλογήν τοῦ δείγματος (περιορισθέντος εἰς 300 ἄτομα διὰ λόγους προϋπολογισμοῦ), ἐγένετο ἀποδεκτὸν—κατόπιν μελέτης—ὅτι τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ πληθυσμοῦ ὅστις διήρχετο ἐν τοῦ κρηπιδώματος παρέμενον αἰσθητῶς σταθερὰ ἀπὸ μιᾶς ἑβδομάδος εἰς τὴν ἄλλην ἐντὸς τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου. Ἡναγκάσθημεν νὰ περιορίσωμεν τὴν ἔρευναν εἰς τὴν ἑβδομάδα ἣτις ἐξετείνετο ἀπὸ τοῦ Σαββάτου 20 μέχρι τῆς Παρασκευῆς 26ης.

Ἀναφερόμενοι εἰς τὴν στατιστικὴν τοῦ μέσου ἀριθμοῦ τῶν ἐπιβατῶν οἵτινες ἐταξείδευον ἀπὸ τῶν κρηπιδωμάτων τοῦ σταθμοῦ κατὰ τὰς διαφόρους ὥρας τῆς ἡμέρας, κατήρτισαν ἀκολουθῶς σχέδιον δειγματοληψίας κατανέμοντες τὰς συνεντεύξεις εἰς 21 ὠριαία τμήματα ἀναλόγως πρὸς τὴν κίνησιν ἐκάστου τμήματος. Τὰ 21 ταῦτα ὠριαία τμήματα ἀκολουθῶς κατενεμήθησαν εἰς τὰς 7 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος.

Ἡ στρωματοποίησις τοῦ δείγματος κατὰ ὠριαία τμήματα ἦτο ἡ μόνη ἐπιβληθεῖσα συνθήκη. Τὰ ἐρωτώμενα πρόσωπα καθωρίζοντο κατὰ τύχην κατὰ λόγον ἑνὸς κατὰ ὀμάδα καθ' ἣν στιγμὴν εἰσῆρχοντο εἰς τὸ κρηπιδῶμα.

Ἀφοῦ καθωρίσθη ἡ δειγματοληψία, κατηρτίσθη ἕν πρῶτον ἐρωτηματολόγιον. Τοῦτο ἔπαιξε τὸν ρόλον ἑνὸς πλοηγοῦ πείρας ἐπὶ τοῦ κρηπιδώματος τοῦ σταθμοῦ. Αἱ ἐπιτευχθεῖσαι ἀπαντήσεις ἐπέτρεψαν ποικίλην διαφοροποίησιν, τελικῶς δὲ υἱοθετήθη τὸ κάτωθι ἐρωτηματολόγιον:

Χαρακτηριστικὰ ἐρωτωμένων προσώπων

ἄρρεν

φῦλον

θῆλυ

ἡλικία κατὰ προσέγγισιν 20 — 30

30 — 40

40 — 50

50 — 60

60 καὶ ἄνω

τόπος διανομῆς (διαμέρισμα ἢ προάστειον)

Ἐρωτήματα

1ον) Ἐχετε παρατηρήσει τὰς ἐπὶ τοῦ κρηπιδώματος προθήκας ;

2ον) Περὶ τίνος ὁμιλοῦν αἱ προθήκαι αὗται ;

3ον) Ἐχετε καθυστερήσει διὰ νὰ παρατηρήσετε αὐτάς ;

4ον) Ἐχετε διατρέξει ὅλον τὸ κρηπιδῶμα διὰ νὰ παρατηρήσετε ὅλας ;

5ον) Μεταξὺ τῶν προθηκῶν τούτων ποῖαι εἶναι ἐκεῖναι αἱ

όποια είναι αί μάλλον ενδιαφέρουσαι ;

6ον) Έχετε εϋρει εις τὰς προθήκας αὐτὰς χρῆσιμους πληροφoρίας διὰ τὴν προσωπικὴν σας χρῆσιν ; ἐάν ναί, ποίας ;

7ον) Γνωρίζετε τί είναι θερμοστάτης κλιβάνου με φωταέριον ;

8ον) Σκέπτεσθε ὅτι, εις τὴν περίπτωσιν τοῦ φωταερίου αἱ προθήκαι αὐταὶ χρησιμεύουν εις κάτι ;

9ον) Προτιμᾶτε τὰς προθήκας αὐτὰς ἢ τὰς τοῦ ἀπέναντι κρηπίδωματος ;

Ὡπως διαπιστώνετε, αἱ 4 πρῶται ἐρωτήσεις ἀποβλέπουν εις τὴν προσοχὴν τοῦ κοινοῦ, αἱ 3 ἐπόμεναι εις τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινοῦ τούτου διὰ τὸ ἀερίοφως, αἱ 2 τελευταῖαι εις τὴν χρησιμότητα τῆς προπαγάνδας καὶ τὴν ἀξίαν τῆς τεχνικῆς τῆς χρησιμοποιηθείσης διακοσμήσεως. Ἐξυπακούεται ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐξερευνήσεως εἶχον ἐκ τῶν προτέρων προβλεφθῆ ἐπαληθεύσεις τῶν ἀπαντήσεων διὰ **διαγωνίων διασταυρώσεων**. Τοιαῦται ἐπαληθεύσεις ἐπέτρεψαν τὴν ἐκ τῶν ὑστέρων ἐπαλήθευσιν τοῦ **συμβιβαστοῦ** τοῦ δείγματος. Ἦσαν εις τὴν ὑπὸ ἐρευναν περίπτωσιν τοσοῦτον περισσότερον ἀναγκαῖαι καθ' ὅσον τὸ μέγεθος τοῦ δείγματος ἦτο ἀληθῶς λίαν μικρὸν Ἐκ τῶν ἀπαντήσεων ἠντιλήθησαν πολλαπλαῖ πληροφoρίαι. Ἴδου μερικὰ ἐκ τούτων ἐκλεγείσαι μεταξὺ τῶν μάλλον διδακτικῶν.

Προσοχὴ

1ον) Σχεδὸν ἡ δλότης (98%) τῶν ἐρωτηθέντων ταξειδιωτῶν ἀπήντησαν σαφῶς ὅτι ἐπρόκειτο περὶ προθηκῶν ἀερίοφωτος.

2ον) Μεταξὺ τῶν προσώπων τούτων

8% δὲν καθυστέρησαν διὰ νὰ παρατηρήσουν τὰς προθήκας.

33% καθυστέρησαν ἀλλὰ δὲν παρητήρησαν ὄλας

59% ἔλαβον τὸν κόπον νὰ παρατηρήσουν ὄλας.

3ον) Αἱ προθήκαι ἐκράτησαν τὴν προσοχὴν καὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν ἐξ ἴσου.

4ον) Ἡ ἡλικία τῶν μάλλον προσεκτικῶν ἀτόμων ἔκειτο μεταξὺ 30 καὶ 60 με μέγιστον μεταξὺ 40 καὶ 50.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ

1ον) Ἐπὶ 300 ἐρωτηθέντων

61% ἐδήλωσαν ἐνδιαφέρον διὰ τὰς προθήκας.

10% ἐδήλωσαν ὅτι δὲν ἐνδιεφέροντο.

29% δὲν εἶχον γνώμην.

Ὁὐ ἦττον τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα ἀπαιτοῦν διορθώσεις. Μεταξὺ τῶν 180 ἀτόμων ἅτινα ἐδήλωσαν ἐνδιαφέρον διὰ τὰς προθήκας ἐκπίπτομεν πράγματι 68 ἅτινα καθώρισαν ὅτι ἐνδιαφέρθησαν δι' ὄλας τὰς προθήκας. Ἐκ τῶν 68 τούτων ἀτόμων, 55 ἀπήντησαν ἀρνητικῶς εις τὸ ἐρώτημα 6 εἶναι ὅθεν πιθανὸν ὅτι τὰ ἐν λόγῳ 55 άτομα ἀπήντησαν εὐνοϊκῶς εις τὸ 5 ἐρώτημα περισσότερον λόγῳ εὐγενείας παρὰ ἀπὸ ἀντικειμενικότητος. Τούτου δοθέντος φαίνεται ἐπαρκῆς νὰ ὑπολογίσωμεν εις 40% περίπου τὴν ἀναλογίαν τῶν

ταξειδιωτών οι όποιοι πράγματι ένδιαφέροντο διά τās προθήκας.

2ον) Αί έμφανισθεισαι προθήκαι ούσιωδώς άνεφέροντο: εις τό μαγειρεϊον, εις τήν παρασκευήν θερμού ύδατος, εις τήν θέρμανσιν χώρων, εις τό πλύσιμον έσωρρούχων και εις τήν κατοικίαν (γενικώς).

Διασκεδαστική είναι ή διαπίστωσις ότι αι άπαντήσεις εις τό 5 έρώτημα έπέτρεψαν τόν προσδιορισμόν τής τάξεως προτιμήσεως ώς έπεται:

Κατοικία	13 %
Μαγειρεϊον	7 %
Θερμόν ύδωρ	7 %
Θέρμανσις	6 %
Πλύσιμον	2 %
Ψύξις	2 %
Διάφορα	6 %
Όλα	(ουδέν)
μη γνωρίζοντες	57 %

Ένψ αι άπαντήσεις εις τό 6ον έρώτημα κατέληξαν εις τά έπόμμενα έξαγόμενα:

Μαγειρεϊον	11 %
Θέρμανσις	10 %
Θερμόν ύδωρ	10 %
Κατοικία	6 %
Πλύσιμον	3 %
Ψύξις	3 %
Όλα	(ουδέν)
μη γνωρίζοντες	57 %

Ένταύθα ύφίσταται μία ψυχολογική ένδειξις άκρως σημαντική. Εις τήν παρούσαν κατάστασιν τών πραγμάτων οι Παρισιοί, κατά πλειονότητα κακώς ένδιαιωμένοι, δεικνύουν λίαν ζωηρόν ένδιαφέρον διά τά προβλήματα ένοικήσεως. Εις άντιστάθμισμα, λαμβανομένων ύπ' όψει τών άστρονομικών τιμών τών κατασκευών, οι αυτοί Παρισιοί γνωρίζουν ότι τά προβλήματα τής κατοικίας, διά μέγιστον αριθμόν μεταξύ τούτων, άνάγονται εις τήν σφαίραν τών όνειρων. Δι' ό δέν έτκέφθησαν πλέον τήν κατοικίαν όταν έξητήθη παρά τούτων τί όχι ένδιαφέρον αλλά άμέσως χρήσιμον ειχον ευρει εις τās προθήκας.

3ον) Πάντοτε επί του πεδίου του ένδιαφέροντος του κοινου διά τās προθήκας του Άεριόφωτος τής Γαλλίας, είναι χρήσιμον νά σημειωθή ότι οι ταξειδιώται οι άμεσώτερον ένδιαφερθέντες διά τήν εκθεσιν ήσαν οι ταξειδιώται ούτινες κατόφκουν εις τά λαϊκά διαμερίσματα (συνοικίας) και προάστεια.

4ον) Τέλος τό έρώτημα όπερ άφεώρα τόν θερμοστάτην ειχεν εισαχθή εις τό σχέδιον διά νά έλέγξη τήν αποτελεσματικότητα τής

έπαρκές νά περιορίσουν τήν μελέτην τῆς ἑναρμονίσεως εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα μιᾶς ἑβδομάδος.

Χάριν ἀπλοποιήσεως θὰ περιστείλω ἐνταῦθα τὰς θεμελιώδεις αἰτίας τῶν διακυμάνσεων τῶν παροχῶν τοῦ ἀερίφωτος εἰς δύο, ἧτοι εἰς τὴν θέρμανσιν τῶν χώρων καὶ εἰς τὰς θερινὰς διακοπὰς. Εἰς τὴν πρᾶξιν ἡ πραγματικότητα εἶναι προφανῶς περισσότερον περίπλοκος. Ἡ πτώσις τῆς θερμοκρασίας κατὰ τὸν χειμῶνα ὀδηγεῖ τοὺς χρησιμοποιοῦντας ἀερίφως νά καταναλίσκουν περισσότερον θερμὰ φαγητά. Τοῦτο συνεπάγεται αὐξησιν τῆς καταναλώσεως ἐνεργείας διὰ τὴν θέρμανσιν ὕδατος. Εἰς ἀντιστάθμισμα μερικοὶ καταναλωταὶ ἀερίφωτος διὰ τὸ μαγειρεῖον παύουν χρησιμοποιοῦντες τοῦτο, προτιμῶντες νά χρησιμοποιοῦν ἔστιαν μὲ ἀνθρακα, ἡ ὅποια χρησιμεύει ἐπίσης καὶ ὡς θερμάστρα. Ἐξ ἄλλου, δεδομένου ὅτι ἡ δραστηριότης τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας ποικίλλει ἐποχικῶς, ἐκτὸς τῆς περιόδου τῶν θερινῶν διακοπῶν, εἶναι ἀληθοφανές νά παραδεχθῶμεν ὅτι αἱ ἐποχικαὶ αὐταὶ μεταβολαὶ ἔχουν ἐπίσης τὸν ἀντίκτυπον αὐτῶν ἐπὶ τῶν πωλήσεων ἀερίφωτος εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν. Οὐχ ἥττον θὰ παραλείψωμεν τοὺς διαφόρους τούτους παράγοντας.

Εἰς τὸ πλαίσιον τοῦ γενομένου ἀποδεκτοῦ σχήματος, ἡ ἀνά- λυσις τῶν μηνιαίων παροχῶν καὶ ἀκόμη καὶ τῶν ἑβδομαδιαίων δύ- νεται τότε νά προσδιορισθῇ οὕτω :

1ον) Ἐξτάθεια παροχῶν διὰ χρήσεις διαφόρους ἐκτὸς τῆς θερμάνσεως μεταξὺ Ὀκτωβρίου καὶ Ἰουνίου.

2ον) Παλινδρόμησις τῶν παροχῶν διὰ χρήσεις διαφόρους ἐκτὸς τῆς θερμάνσεως κατὰ Ἰούνιον, Αὐγούστον καὶ Σεπτέμβριον.

3ον) Σημαντικαὶ παροχαὶ διὰ θέρμανσιν χώρων ἀπὸ Ὀκτωβρίου μέχρι Μαΐου.

Τούτου τεθέντος, αἱ ὀλικαὶ προβλέψεις τῆς καταναλώσεως καὶ τῶν παροχῶν (ἀφου ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἡ ἀπώλεια ἐκ τῆς διανομῆς) ἤχθησαν διὰ τὸ 1961 εἰς τοὺς ἀκολούθους ὄγκους :

Μονάς : Ἑκατομ. μ ³	Πωλήσεις	Παροχαὶ
Διὰ θέρμανσιν	380	400
Διὰ λοιπὰς χρήσεις	1420	1500
Σύνολον	1800	1900

Τὸ πρόβλημα συνεπῶς ἐνέκειτο ἀφ' ἑνὸς εἰς τὴν ἑναρμόνισιν τῶν παροχῶν δι' ἄλλας χρήσεις ἐκτὸς τῆς θερμάνσεως, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἐπιδράσεως τῶν θερινῶν διακοπῶν, ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν ἑναρμόνισιν τῶν παροχῶν διὰ θέρμανσιν ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν δυνατὴν ἑναρμόνισιν, κατὰ τὸ 1961, τῶν θερμοκρασιῶν.

Βάσει τῶν γενομένων παρατηρήσεων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων ἐτῶν καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι αἱ ἐποχικαὶ μεταβολαὶ δὲν θὰ ἐτροποποιοῦντο αἰσθητῶς μέχρι τοῦ 1961, ἠδυνήθησαν ἄνευ μεγάλης δυσκολίας νά προσδιορισῶσι τὴν πρῶτην ἑναρμόνισιν.

Πάντοτε βάσει των γενομένων παρατηρήσεων κατά την διάρκειαν των τελευταίων ετών, ἐξ ἄλλου, κατέστη δυνατόν νὰ δειχθῆ ὅτι ὁ σύνδεσμος μεταξὺ τῆς παροχῆς διὰ θέρμανσιν τῶν χώρων καὶ τῆς θερμοκρασίας περιεγράφετο ἀκριβῶς ὑπὸ μιᾶς εὐθείας: Κατὰ τὸ 1952 π.χ. διὰ τὰς μηνιαίας παροχὰς εὐρέθη ἡ εὐθεία τῆς ἐξισώσεως.

$$Y = 154,3 - 3,6 X$$

ὅπου Y ἡ παροχὴ καὶ X ἡ θερμοκρασία.

Ἐν τῇ ἀληθοφανεί ὑποθέσει διατηρήσεως μέχρι 1961 τῆς γραμμικότητος τοῦ συνδέσμου **θερμοκρασία - παροχὴ** καὶ κατὰ παραδοχὴν ὡς προγνωστικῶν θερμοκρασιῶν τῶν μέσων θερμοκρασιῶν αἰτίνες παρατηρήθησαν εἰς Παρισίους κατὰ τὴν περίοδον 1891 - 1930, ἠδυνήθησαν ἐπίσης νὰ ἐναρμονίσουν ἄνευ δυσκολίας τὰς παροχὰς διὰ τὴν θέρμανσιν τῶν χώρων διὰ τὸ 1961.

Ὁ πίναξ τῶν ἐπιτευχθέντων μηνιαίων ἀποτελεσμάτων ἐμφανίζεται ὡς ἑξῆς: Περιοχὴ Παρισίων:

Προβλέψεις μηνιαίας παροχῆς διὰ τὸ 1961 (ἐκατ. m^3)

Μῆνες	Θερμοκρασία (βαθμοί)	Παροχαὶ διὰ θέρμανσιν	Παροχαὶ διὰ λοιπάς χρήσεις	Ὀλικαὶ Παροχαὶ
Ἰανουάριος	3,4	75	133	208
Φεβρουάριος	4,3	63	120	183
Μάρτιος	7,0	54	133	187
Ἀπρίλιος	10,2	35	128	163
Μάϊος	14,3	13	133	146
Ἰούνιος	17,1		128	128
Ἰούλιος	19,0		116	116
Αὐγουστος	18,6		95	95
Σεπτέμβριος	15,9	3	120	123
Ὀκτώβριος	11,1	31	133	164
Νοέμβριος	6,3	56	128	184
Δεκέμβριος	4,2	70	133	203
	σύνολον	400	1500	1900

Εἰς τὸ στάδιον τοῦτο ἐζητήθη νὰ ἐκτιμηθοῦν διὰ τοὺς μῆνας τῆς αἰχμῆς (χειμῶνος) αἱ ἐβδομαδιαῖαι υπερβάσεις παροχῶν αἰτίνες ἐνδέχεται νὰ προκληθοῦν ὑπὸ δυνατῶν πτώσεων τῆς θερμοκρασίας κάτω τῶν μηνιαίων μέσων αἱ ὁποῖαι εἶχον ληφθῆ ὑπ' ὄψει διὰ τοὺς ὑπολογισμούς. Ἐφ' οὗ ὑπελογίσθη ἡ μέση ἀπόκλισις τετραγώνων τῶν κατανομῶν τῶν ἐβδομαδιαίων θερμοκρασιῶν αἱ ὁποῖαι ἔχουν καταγραφῆ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν 75 τελευταίων ἐτῶν δι' ἐκάστην ἐβδομάδα, ἀνεφέρθησαν εἰς τὴν μέσην θερμοκρασίαν ἐκάστης ἐβδομάδος ἐλαττωθεῖσαν κατὰ 3 μέσας ἀποκλίσεις τετραγώνου.

Οἱ ὑπολογισμοὶ οὗτοι ἐπέτρεψαν νὰ ἐντοπισθῆ τὸ προσδοκώμενον μέγιστον τῶν ἐβδομαδιαίων παροχῶν τῆς περιοχῆς Παρισίων εἰς 55 ἐκ. κυβικῶν μέτρων κατὰ τὸ 1961.

Έβδομάς	Μέση Θερμοκρασία (βαθμοί)	Μέση ἀπόκλισις τετραγώνου	Μεγίστη παροχή (έκατομ. μ ³)
27/11 — 3/12	5	1,4	50
4/12 — 10/12	4,9	1,5	51
11/12 — 17/12	4	1,6	52
18/12 — 24/12	2,8	1,7	54
25/12 — 31/12	3,6	1,7	53
1/1 — 7/1	3,6	1,7	53
8/1 — 14/1	3,6	1,6	53
15/1 — 21/1	3,3	1,6	55
22/1 — 28/1	2,6	1,8	53
29/1 — 4/2	3,6	1,7	53
5/2 — 11/2	3,7	1,6	53
12/2 — 18/2	3,8	1,6	53
19/2 — 25/2	4,3	1,5	52
26/2 — 4/3	5,1	1,3	50

Θὰ περατώσω ἐδῶ τὴν μακρὰν ταύτην ὀμίλιαν ἣτις πιθανὸν νὰ σᾶς ἐκούρασε.

Θέλω νὰ πιστεύω ὅτι σᾶς ἔπεισα περὶ τῆς ποικιλίας τοῦ πεδίου τῶν βιομηχανικῶν ἐφαρμογῶν τῆς Στατιστικῆς αἵτινες ἔχουν πραγματοποιηθῆ εἰς τὴν Γαλλίαν.

Θὰ ἠδυνάμην ἐπίσης νὰ σᾶς δείξω ὅτι οἱ εἰδικοί ἡμῶν δὲν ἀρκοῦνται μόνον εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς κλασσικῆς τεχνικῆς ἀλλὰ γνωρίζουν ἐπίσης νὰ πραγματοποιοῦν προόδους τῆς θεωρίας.

Θὰ ἤθελα νὰ σᾶς δείξω ἐπίσης μετὰ ποίας κομψότητος ὁ καθηγητῆς κ. G. Darrois ἔδωκε νέαν λύσιν τοῦ προβλήματος τῆς συγκρίσεως τῶν μέσων δύο κανονικῶν πληθυσμῶν διαφόρων καὶ ἀγνωστων διακυμάνσεων. Ἐπίσης, πῶς ὁ κ. R. Cane, Ἀρχιμηχανικὸς τῶν ἐξοπλισμῶν, ἐγενίκευσε τὸ διάγραμμα ἐλέγχου ἐπιτρέπων τὸν προσδιορισμὸν τῶν πρακτικῶν συνθηκῶν ἐφαρμογῆς τοῦτου συναρτήσῃ τῆς ζητουμένης στάθμης ἀποτελεσματικότητος.

Αἱ παρουσιάσεις αὗται δυστυχῶς θὰ μὲ ὑπεχρέουν νὰ παρατείνω τὴν ὀμίλιαν ταύτην ἐπὶ μακρὸν καὶ θὰ κατέληγον εἰς ὑπερβολικὰς μαθηματικὰς ἀναπτύξεις. Ἐν τελευταία ἀναλύσει προετίμησα νὰ ἀποφύγω ταύτας.

ΑΝΑΛΟΓΙΚΑ ΠΛΑΝΑ



ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ

ΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΛΑΝΑ

ΤΟΜΟΣ Α'

Ίστορική έπισκόπησις — Κοινωνιολογική έρμηνεία
ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ

ΤΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΝΟΝ ΣΧΕΔΙΟΝ

Μετάφρασις ΣΠ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Πρόλογος ΜΑΡ. ΤΣΙΜΑΡΑ

Δραχμαί 25

ΤΟΜΟΣ Β'

ΤΟ ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΣΧΕΔΙΟΝ

Μετάφρασις ΣΠ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Είσαγωγή ANDRÉ BRUNET

Δραχμαί 50

Διευθυντής τοῦ περιοδικοῦ

Εὐ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ-ΙΔΗΣ, δόδος Ἰώνων 26

Ἐπιμελήτρια τῆς ὕλης : Φανή ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Τυπογραφείον : Κώστα ΣΕΡΜΠΙΝΗ, δόδος Κωλέττη 31

Τά Νέα τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΕΚΑΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΝ ΔΡΑΣΕΩΣ
ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ 1953-1954

Διοικητικὸν Συμβούλιον κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1953-1954.—Σχολικὴ Ἐπιτροπὴ.—Ἡ Γραμματεία.—Κίνησις ἐγγράφων.—Διδάξαντες.—Τὰ διδαχθέντα μαθήματα : Οἰκονομικά.—Ἐμπορικά.—Νομικά.—Ἀνθρωπίνου παράγοντος.—Τεχνικά.—Ἐκπαιδευτικοὶ περίπατοι καὶ ἐκδρομαί.—Αἱ διαλέξεις τῆς Σχολῆς.—Ἡ ψυχαγωγία τῶν σπουδαστῶν.—Τὸ Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν.—Τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως.—Τὸ Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν.—Ἡ Ἐπιτροπὴ Λογιστικοῦ Σχεδίου.—Αἱ ἐκδόσεις τῆς Σχολῆς.—Τὸ Α' Δεκαήμερον Σπουδῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς.—Διάφοροι ἐνέργειαι τῆς Σχολῆς.—Αἱ ἐξετάσεις.—Πίναξ Πτυχιούχων τῆς Σχολῆς.—Πτυχιακαὶ μελέται σπουδαστῶν.—Αἱ χορηγηθεῖσαι ὑποτροφίαι.—Ὁ Ἀπολογισμὸς διαχειρίσεως.—Ἡ Ἐκθεσις Ἐλέγχου

ΕΤΟΣ Β'



ΑΡΙΘ. 10

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ
ΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΛΑΝΑ

ΤΟΜΟΣ Α΄

Ίστορική ἐπισκόπησις — Κοινωνιολογική ἐρμηνεία
ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΤΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΝΟΝ ΣΧΕΔΙΟΝ

Μετάφρασις ΣΠ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Πρόλογος ΜΑΡ. ΤΣΙΜΑΡΑ

Δραχμαὶ 25

ΤΟΜΟΣ Β΄

ΤΟ ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΣΧΕΔΙΟΝ

Μετάφρασις ΣΠ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Εἰσαγωγή ANDRÉ BRUNET

Δραχμαὶ 50

Διευθυντὴς τοῦ περιοδικοῦ
Εὐ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ, ὁδὸς Ἰωάνων 26
Ἐπιμελήτρια τῆς ὄλης : Φανὴ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθυντὴς Τυπογραφείου : Ν. ΒΑΦΕΙΑΔΑΚΗΣ, Λεωχάρους 6

ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ Α. Σ. Β. Σ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Έτος Β' 1954)1955 — Δράχμαϊ 1.000 — Τεύχος 10ον

ΕΙΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Είς τὰς ἀκολουθούσας σελίδας γίνεται ὁ ἐκπαιδευτικὸς καὶ οἰκονομικὸς ἀπολογισμὸς τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν διὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1953—1954. Εἶνε ἡ ἀπεικόνισις τῆς δράσεως τῆς Σχολῆς κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον.

Δράσεως γονίμου καὶ πλουσίας, ἥτις δικαίως ἐκίνησε τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὸν ἔπαινον τῶν παρακολουθούντων μὲ καλὴν πίστιν καὶ τὸ προσῆκον ἐνδιαφέρον τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς.

Δράσεως πλουσίας μὲ μέσα ἀσήμαντα, διότι ἡ δρᾶσις αὕτη ἐστηρίχθη εἰς τὸ συγκινητικὸν ἐνδιαφέρον τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δωρεὰν προσφερόντων τὰς πολυτίμους ὑπηρεσίας των, εἰς τὸν δημιουργικὸν ζῆλον καὶ τὰς θυσίας τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, μὲ ἐλαχίστην ἀμοιβήν—σχεδὸν δωρεὰν—ἐργαζομένων, εἰς τὴν προσπάθειαν τῶν σπουδαστῶν, μὲ φανατισμὸν πιστευόντων εἰς τὴν ἀνωτέραν ἀποστολὴν τῆς Σχολῆς, εἰς τὴν ἠθικὴν συμπάραστασιν φίλων καὶ αὐνεργατῶν τῆς Σχολῆς.

Ἡ δρᾶσις αὕτη ἐπεξετάθη, ὅπως πάντοτε, καὶ πέραν τῶν αὐστηρῶς Ἀκαδημαϊκῶν πλαισίων. Διότι ἡ Σχολή, ἀκολουθοῦσα τὰς παραδόσεις της, εἰργάσθη καὶ κατὰ τὴν χρῆσιν ταύτην διὰ τὴν ἐπιτέλεισιν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ μορ-

φωτικοῦ της καθήκοντος, εἰς τὸ μέτρον τῶν οἰκονομικῶν της μέσων, τόσον, δυστυχῶς, πενιχρῶν. Αἱ διαλέξεις της καὶ αἱ ἐκδόσεις της, ὅπως καὶ ἡ γενικωτέρα της δραστηριότης, ἐκίνησαν τὸ γενικὸν ἐνδιαφέρον καὶ ἀπετέλεσαν ἀναντίρρητον συνεισφοράν εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἐπιστημονικοῦ πνεύματος κατὰ τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἑλληνικῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος.

Εἰς τὴν ἔκθεσιν ταύτην τῶν πεπραγμένων θὰ ἀντιληφθῇ ὁ ἀναγνώστης πῶς μὲ τὴν πίστιν εἰς τὸν σκοπὸν καὶ μὲ ἐνθουσιασμόν εἶνε δυνατόν μὲ ὀλίγα μέσα—μὲ πάρα πολὺ ὀλίγα μέσα—νὰ ἐπιτελεσθοῦν πολλὰ πράγματα καὶ ἴδια ὅταν ἀκόμη χρειάζεται νὰ ἀντιμετωπισθοῦν ἀντιδράσεις καὶ κακαὶ διαθέσεις, ὡς ἐκεῖναι τὰς ὁποίας συνήνητησε ἀφθόνως εἰς τὸ ἔργον της ἡ Σχολή.

ΑΙ ΑΡΧΑΙ ΤΗΣ Α. Σ. Β. Σ.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ἡ θητεία τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τετραετῆς κατὰ τὸν Ὄργανισμὸν τῆς Σχολῆς, ἔληξε τὴν 31ην Αὐγούστου 1953. Ἡ Σχολὴ ἔγκαίρως εἶχε παρακαλέσει τὸ ἀρμοδίον Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας, ὅπως ἐνεργήσῃ παρὰ ταῖς ἀρμοδίαις Ὑπηρεσίαις καὶ Ὄργανισμοῖς, νὰ ὑποδείξουν τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα θὰ ἀπετέλουν τὸ νέον Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς τετραετίας 1953/4 — 1957/8. Πράγματι, ἡ ἐκλογή τῶν περισσοτέρων νέων μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐγένετο ἔγκαίρως ἀλλ' ἢ παράλληλος ἐπιτυχία τοῦ συμβούλου κ. Δ. Πετροπουλάκου ὡς βουλευτοῦ Πειραιῶς κατέστησεν ἀναγκαίαν νέαν ἐκλογήν.

Μετὰ ταῦτα ἐδημιουργήθη νέον νομικὸν θέμα, σχετικῶς μὲ τὴν ἐκπροσώπησιν τοῦ καταργηθέντος Ἀνωτάτου Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου.

Τὰ προκύψαντα ταῦτα ζητήματα ἐπεβράδυναν τὴν συγκρότησιν τοῦ νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ οὕτω, συμφώνως πρὸς τὸν Ὄργανισμὸν, παρετάθη ἡ θητεία τοῦ παλαιοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μέχρι τῆς 16 Μαΐου 1954, ὁπότε συνεκροτήθη εἰς Σῶμα τὸ νέον Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Σχολῆς.

Τὸ παλαιὸν Διοικητικὸν Συμβούλιον, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀειμνήστου Π. Κάντζια, ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν κάτωθι :

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΝ

1. ΠΑΝ. ΜΑΥΡΙΚΗΣ, Γεν. Διευθυντῆς τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος, Προεδρεύων.
2. ΜΙΧ. ΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, τ. Βουλευτῆς καὶ Δήμαρχος Πειραιῶς, Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑταιριῶν, Α' Ἀντιπρόεδρος.
3. ΠΑΝ. ΣΟΛΟΜΟΣ, Ἐμπορος, Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑταιρίας Ἐπιστημονικῆς Ὄργανώσεως, Γεν. Γραμματεὺς.
4. ΔΗΜ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΑΚΟΣ, Βουλευτῆς Πειραιῶς, Ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, Ταμίας.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

5. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΦΤΙΑΣ, Διευθυντῆς τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου.

6. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΓΙΟΥΚΛΗΣ, Τμηματάρχης τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζίης τῆς Ἑλλάδος.
7. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΖΑΝΝΟΣ, Σύμβουλος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, τ. Γερουσιαστής.
8. ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΡΡΑΣ, Μηχανικός, τ. Πρόεδρος τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος.
9. ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως.
10. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΟΥΖΑΚΗΣ, Γενικὸς Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν.
11. ΣΤΡΑΤΟΣ Κ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ, Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς.
12. ΛΕΑΝΔΡΟΣ ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ, Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.
13. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΧΕΛΜΗΣ, Διευθυντὴς τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Α. Ε. «Χρυσάλλης».

Κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίασιν τοῦ νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς, πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως, ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας τοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητῶν πρὸς τὰ παλαιὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τὰ ὁποῖα μὲ τὴν σφοδρὰν καὶ ἐνδιαφέρον παρεστάθησαν καὶ καθωδήγησαν τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς. Γενομένων ἀρχαιρειῶν ἐξελέγησαν οἱ κάτωθι :

Π Ρ Ο Ε Δ Ρ Ε Ι Ο Ν

1. ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, τ. Ὑπουργὸς Συντονισμοῦ καὶ Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζίης, Ἀντιπρόσωπος τοῦ Συλλόγου Βιομηχάνων, Πρόεδρος.
2. ΜΙΧΑΗΛ ΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, τ. Βουλευτὴς καὶ Δήμαρχος Πειραιῶς, Πρόεδρος καὶ Ἀντιπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀνωτάτων Ἐταιρειῶν, Α' Ἀντιπρόεδρος.
3. ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΝΑΓΟΣ, Βιομήχανος, Γεν. Γραμματεὺς καὶ Ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου, Β' Ἀντιπρόεδρος.
4. ΠΑΝΑΓΗΣ ΣΟΛΟΜΟΣ, Ἐμπόρος, Ταμίας καὶ Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐταιρίας Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως, Γεν. Γραμματεὺς.
5. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΕΡΜΕΝΤΖΗΣ, Πρόεδρος καὶ Ἀντιπρόσωπος τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, Ταμίας.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

6. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΓΚΑΣ, Ἀντιπρόεδρος τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς ὡς ἀντιπρόσωπος τούτου.
7. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΓΙΚΛΗΣ, Διευθυντὴς τῆς Α.Τ.Ε. ὡς Ἀντιπρόσωπος τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας τῶν Ἐργατῶν τῆς Ἑλλάδος.
8. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΟΥΛΑΣ, Προσωπάρχης Συντονισμοῦ, Ἀντιπρόσωπος τοῦ Συλλόγου τῶν Πτυχιούχων τῆς Α.Σ.Β.Σ.
9. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ, Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, ὡς Ἀντιπρόσωπος τούτου.
10. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΠΑΤΑΚΗΣ, Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς Ἀντιπρόσωπος τούτου.
11. ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΡΑΣ, Μηχανικός, Πρόεδρος τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος, ὡς Ἀντιπρόσωπος τούτου.
12. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΟΥΖΑΚΗΣ, Γενικὸς Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, ὡς ἀντιπρόσωπος τούτου.
13. ΣΤΡΑΤΟΣ Κ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ, Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς.
14. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΟΛΥΖΟΣ, Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ὡς Ἀντιπρόσωπος τούτου.
15. ΜΙΧΑΗΛ ΣΙΕΤΣΙΕΡΗΣ, Προϊστάμενος τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Βιομηχανίας.

Μετὰ τὴν ὡς ἄνω ἐκλογὴν, ὁ Πρόεδρος κ. Στ. Κωστόπουλος ἐξῆρε τὸ ἔργον τοῦ παλαιοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου—τοῦ ὁποίου πέντε μέλη ἐπανεξελέγησαν—χάρις εἰς τὴν δρασίν τοῦ ὁποίου τοιοῦτον κῦρος ἐκτίσατο ἡ Σχολή, ἠὲ χαρίστησε διὰ τὴν ἐκλογὴν καὶ ἐξέφρασε τὴν βεβαιότητα ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Βιομηχανίας θὰ ἐνισχύσῃ ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς τὸ ἔργον τοῦ νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς σπουδαζούσης νεότητος καὶ τοῦ Ἔθνους.

Οὕτω, ἀπὸ τῆς 17 Μαΐου 1954, ἡ νέα Διοίκησις ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά της. Ἡ θητεία τοῦ ἐκλεγέντος Προεδρείου ὡς διετὴς λήγει τὴν 31ην Αὐγούστου 1955.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τὴν Σχολικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Σχολῆς ἀπῆρτισαν οἱ κάτωθι, οἱ ὅποιοι ἔχουν τιμηθῆ διὰ παμψηφεί ἐκλογῆς, τόσον παρὰ τοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητῶν ὅσον καὶ παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, διὰ τὴν περίοδον μέχρι 31 Αὐγούστου 1955.

1. Πρόεδρος ὁ Διευθυντὴς κ. Σ τ ρ. Κ. Πα πα ῖ ω ά ν ο υ, Καθη-

γητῆς τῆς Τεχνικῆς τοῦ Οἰκονομικοῦ Βίου καὶ τῆς Λογιστικῆς.
 4—5. Μέλη οἱ Καθηγηταὶ κ. κ.: Νικ. Θεοδώρου τῆς Φυσικῆς, Ε. Μαργαρίτης τῶν Οἰκονομικῶν Μαθηματικῶν καὶ Στατιστικῆς, Στ. Σταυρόπουλος, τῆς Βιομηχανικῆς Τεχνολογίας καὶ Ἰωάν. Χρυσόχοῦ τῆς Ὄργανώσεως Ἐπιχειρήσεων.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

ΤΑΚΤΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

1. Γραμματεὺς ὁ κ. Εὐ. Παρασκευαΐδης, ἐπὶ βαθμῶ καὶ ἀποδοχαῖς Διευθυντοῦ Β' τάξεως Ὑπουργείου.
2. Διαχειριστὴς ὁ κ. Περ. Πετρούνης, ἐπὶ βαθμῶ καὶ ἀποδοχαῖς Γραμματέως Α' Ὑπουργείου.
3. Γραμματεὺς ἡ Δνὶς Κούλα Βλάμη, ἐπὶ βαθμῶ καὶ ἀποδοχαῖς Γραφέως Α'.
4. Κλητῆρ ὁ κ. Μᾶρκος Τζαννουδάκης, ἐπὶ βαθμῶ καὶ ἀποδοχαῖς Κλητῆρος Α'.
5. Καθαρίστρια ἡ Κα Αἰκατερίνη Φουροπούλου, ἐπὶ βαθμῶ καὶ ἀποδοχαῖς Κλητῆρος Β'.

ΕΚΤΑΚΤΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

1. Ἐπιμελήτρια Γ.Ε.Β. καὶ Ε. ἡ Δνὶς Φανῆ Βακαλοπούλου, ἐπὶ ἀποζημιώσει ἴση πρὸς τὰς ἀποδοχὰς Γραμματέως Β' τάξεως Ὑπουργείου.
2. Ταμίας ὁ κ. Ἄγγ. Νῆνος, ἐπὶ ἀποζημιώσει ἴση πρὸς τὰς ἀποδοχὰς Γραμματέως Β' τάξεως.
3. Ἐπιμελήτρια Βιβλιοθήκης ἡ Κα Καίτη Ἰωαννίδου, ἐπὶ ἀποζημιώσει ἴση πρὸς τὰς ἀποδοχὰς Γραμματέως Β' τάξεως Ὑπουργείου.
4. Κλητῆρ Παραρτήματος, ὁ κ. Βασ. Σουλιώτης ἐπὶ ἀποζημιώσει ἴση πρὸς ἀποδοχὰς Κλητῆρος Β'.
5. Καθαρίστρια Παραρτήματος, ἡ Κα Σταυρ. Σταθοπούλου ἐπὶ ἀποζημιώσει 400 δραχ. μηνιαίως δι' ὀλιγόωρον ἀπασχόλησιν.

Σημειοῦται ὅτι τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν, τακτικόν ἢ ἔκτακτον, προσλαμβάνεται πάντοτε διὰ διαγωνισμοῦ, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 55 τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Σχολῆς καὶ κατὰ κανόνα μεταξὺ τῶν πτυχιούχων αὐτῆς.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ ἡ Διεύθυνσις τῆς Σχολῆς ἐθεώρησαν χρέος νὰ ἐκφράσουν τὴν εὐαρέσκειαν καὶ τὰ συγχαρητήριά των πρὸς ἅπαν τὸ Προσωπικὸν διὰ τὸν ἐξαίρετον ζῆλον μετὰ τοῦ ὁποίου ἐργάσθησαν ὑπὲρ τοῦ ἔργου τῆς Σχολῆς.

Ἡ τόσον μεγάλη ἀνάπτυξις τῶν ἐργασιῶν τῆς Σχολῆς ἐπιβάλλει τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Προσωπικοῦ τουλάχιστον δι' ἐνὸς Ἐπιμελητοῦ Σπουδῶν, κεκτημένου διπλώματος Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας, μιᾶς δακτυλογράφου πεπειραμένης καὶ ἐνὸς κλητῆρος*.

ΚΙΝΗΣΙΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Ἡ κίνησις τῶν ἐγγράφων κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1953—1954 ἔχει ὡς ἑξῆς:

Πρωτόκολλον Σχολῆς	Ληφθέντα 640	Ἀποσταλέντα 969
» Κ.Σ.Ε.	» 24	» 65
» Ἐκδόσεων	» 13	» 47

Εἰς τὰ ὡς ἄνω ληφθέντα ἔγγραφα γενικῆς ἀλληλογραφίας δὲν περιλαμβάνονται αἱ αἰτήσεις ἐξετάσεως, ἐγγραφῆς καὶ ἐκδόσεως πιστοποιητικῶν. Ἡ κίνησις αἰτήσεων καὶ πιστοποιητικῶν ἔχει ὡς ἑξῆς:

Αἰτήσεις συμμετοχῆς εἰς εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις	711	ἐναντι	671	προηγ. ἔτους
Αἰτήσεις συμμετοχῆς εἰς πτυχιακὰς ἐξετάσεις	430	»	299	» »
Αἰτήσεις συμμετοχῆς εἰς τμηματικὰς ἐξετάσεις	1889	»	689	» »
Αἰτήσεις ἐγγραφῆς εἰς Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως	78	»	113	» »
Ἐκδοθέντα πιστοποιητικὰ (τίτλοι προαγωγῆς, πιστοποιητικὰ πτυχίου πτυχία)	888	»	606	» »

*Ὁ κατωτέρω πίναξ εἶναι συγκριτικὸς τῆς κινήσεως τῆς γενικῆς ἀλληλογραφίας ἀπὸ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1947)48 ἕως τοῦ 1953)54.

Ἔτη	1947)48	1948)49	1949)50	1950)51	1951)52	1952)53	1953)54
Ληφθέντα	176	91	261	347	285	283	678
Σταλέντα	210	208	352	747	471	540	1081

* Ὅς ἐμφαίνονται ἐκ τῶν Ἐπετηρίδων 1952/3 ἡ Ἀνωτάτη Σχολὴ Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Σποαδῶν ἔχει 17 ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας, ἡ δὲ Πάντειος Σχολὴ 16 ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐγένοντο αἱ κάτωθι συνεδριάσεις :

1. Διοικητικοῦ Συμβουλίου	4
2. Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς	26
3. Συλλόγου Καθηγητῶν	2
4. Διαφόρων Ἐπιτροπῶν	6
5. Ἐπιτροπῆς Συντονισμοῦ καὶ Ἐπεξεργασίας Προγράμματος	8

ΟΙ ΔΙΔΑΞΑΝΤΕΣ

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἔτος ἐδίδαξαν οἱ κάτωθι, κατ' ἀλφαβητικὴν σειράν, τακτικοὶ Καθηγηταὶ καὶ ἔχοντες ἐντολὴν διδασκαλίας.

1. **Ἀγαλλόπουλος Χ.**, Κοινωνικὴ Πολιτικὴ καὶ Ἐργατικὸν Δίκαιον (Γ).
2. **Ἀγαπητίδης Σ.**, Πολιτικὴ Οἰκονομία (Α).
3. **Ἀλεξανδρόπουλος Γ.**, Ἐφαρμογαὶ Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς (Γ).
4. **Γεωργακόπουλος Φ.**, Βιομηχανικὴ Οἰκονομία (Γ).
5. **Γεωργιάδης Μ.**, Θεωρία Ἐκμεταλλεύσεως (Β).
6. **Γιαννόπουλος Γ.**, Βιομηχανικὴ Τεχνολογία (Ἡλεκτροτεχνία (Β)).
7. **Δελούκας Ν.**, Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Δίκαιον (Β).
8. **Δερτιλῆς Π.**, Δημοσίαι Οἰκονομίαι (Β).
9. **Δημητρακάκης Δ.**, Ἰδιωτικὸν Δίκαιον (Α).
10. **Θεοδώρου Ν.**, Φυσικὴ (Α).
11. **Καζᾶκος Σ.**, Φορολογικαὶ Ἀσκήσεις (Β' καὶ Γ'),
12. **Καλλιαβᾶς Α.**, Γεωγραφία (Α).
13. **Καλογερόπουλος Σ.**, Δημόσιον Δίκαιον (Α).
14. **Καμβυσίδης Δ.**, Λογιστικαὶ ἀσκήσεις (Α—Γ').
15. **Κανελλόπουλος Χ.**, Μεταφοραὶ (Β).
16. **Καραβᾶς Χ.**, Γαλλικὰ (Α καὶ Β).
17. **Κόλιας Δ.**, Ἰδιωτικὴ Οἰκονομικὴ (Β).
18. **Κουβέλης Π.**, Βιομηχανικὴ καὶ Ἐνεργειακὴ Πολιτικὴ (Γ).
19. **Κουτσογιάννης Ι.**, Ἀσφαλιστικὰ (Β).
20. **Κυρκιλίτσης Α.**, Ἐμπορικὴ Πολιτικὴ (Γ).
21. **Λέτσας Φ.**, Ὁργάνωσις Ἐργοστασίων (Γ).
22. **Μαργαρίτης Ε.**, Οἰκονομικὰ Μαθηματικὰ (Α) καὶ Στατιστικὴ (Β).
23. **Μελετήης Ε.**, Στενογραφία (Α).

24. **Συνόπουλος Γ.**, Μεταλλευτικὸν Δίκαιον (Γ).
25. **Παπαδημητρίου Δ.**, Ἐφαρμογαὶ Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς (Γ).
26. **Παπαϊωάννου Σ.**, Τεχνικὴ τοῦ Ἐμπορίου (Α) καὶ Λογιστικὴ (Α καὶ Β).
27. **Παπακώστας Γ.**, Βιομηχανικὴ Ὑγιεινὴ (Γ).
28. **Παυλίδης Γ.**, Ἀγγλικά (Α καὶ Β).
29. **Πέρδικας Π.**, Ἐμπορικὸν Δίκαιον (Γ).
30. **Σημαντήρας Κ.**, Ἰδιωτικὸν Δίκαιον (Β).
31. **Σταυρόπουλος Σ.**, Βιομηχανικὴ Τεχνολογία (Μηχανολογία) (Β).
32. **Συνοδινὸς Ε.**, Χημεία (Α) καὶ Ἐμπορευματολογία (Β καὶ Γ).
33. **Φράγκος Ι.**, Τελωνειακὴ καὶ Δασμολογικὴ Νομοθεσία καὶ Πολιτικὴ (Γ).
34. **Χαλκιόπουλος Γ.**, Πολιτικὴ Οἰκονομία (Β καὶ Γ).
35. **Χρυσοχοῦ Ἰω.**, Ὀργάνωσις Ἐπιχειρήσεων (Α—Γ) καὶ Ἐλεγκτικὴ (Γ').

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω, 19 εἶναι τακτικοὶ Καθηγηταί, κατέχοντες ἔδρας προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ Ὄργανισμοῦ, ἐκλεγέντες κατὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ὀριζομένην διαδικασίαν, καὶ 8 ἐπίκουροι Καθηγηταί. Οἱ ὑπόλοιποι εἶχον λάβει, λόγῳ εἰδικότητος, κατὰ τὸ λήξαν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, ἐντολὴν διδασκαλίας ὠρισμένων μαθημάτων, ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος.

Ἡ συγκρότησις τοῦ Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ ἐστηρίχθη εἰς ὠριμένας βασικὰς ἀρχάς, τὰς ὁποίας χρῆος ἔχομεν ἐνταῦθα νὰ ἐξάρωμεν:

α) Τῆς εἰδικότητος ἐκάστου Καθηγητοῦ, ὥστε ἡ διδασκαλία νὰ μὴ χάνεται εἰς κενολόγους γενικότητας καὶ ἀφηρημένας ἐννοίας, ἔξω τῆς ιδιότητος τῆς Σχολῆς ὡς ἀνωτάτου Ἰδρύματος τῆς ἑπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως.

β) Τῆς χρησιμοποιοῦσας προσωπικοῦ ὄχι μόνον ἔχοντος τὰ τυπικὰ Ἀκαδημαϊκὰ προσόντα καὶ ἀρτίαν ἐπιστημονικὴν κατάστασηιν ἀλλὰ καὶ ζῶντος τὴν οἰκονομικὴν προᾶξιν, συνδυναζόντος δηλαδὴ, τὴν θεωρίαν μετὰ τῆς πράξεως.

γ) Τῆς ἀναθέσεως τῆς ἐντολῆς διδασκαλίας εἰς νέους δυναμένους νὰ ἐξελιχθοῦν ἐπιστημονικῶς, ὥστε ἡ Σχολὴ νὰ ἀποβῇ ἀληθῆς ἐπιστημονικὸν φυτώριον. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἡ Σχολὴ καλύπτει τὸ κενὸν τοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς, ὃ ὁποῖος δὲν προβλέπει τὴν ὀνομασίαν Ὑφηγητῶν.

Κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ὄργανισμοῦ ὀριζόμενα, τὸ Διδάσκον Προσωπικὸν ἀμείβεται κατὰ πραγματοποιουμένας ὥρας διδασκαλίας καὶ ὄχι διὰ μηνιαίων τακτικῶν ἀποδοχῶν ὡς εἴθισται εἰς τὴν Ἀνωτάτην Ἐκ-

παίδευσιν. Ἡ μέθοδος αὕτη ἐπιτρέπει εἰς τὴν Σχολὴν τὴν πραγμα-
τοποίησιν τῆς μεγίστης δυνατῆς οἰκονομίας εἰς δαπάνας ἀμοιβῶν δι-
δακτικοῦ προσωπικοῦ καὶ τὴν μεγίστην δυνατὴν ἀπασχόλησιν τοῦ δι-
δάσκοντος Προσωπικοῦ, μὴ ἀμειβομένου παρὰ μόνον εἰς παρίπτωσιν
διδασκαλίας.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, ἔχον ὑπ' ὄψιν τοῦ τὸ συγκινητικὸν
πράγματι ἔργον τοῦ Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ καὶ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν
ἐκ μέρους τοῦ ἀνωτερότητα, τὴν ἐπιστημονικὴν του ἐπίδοσιν, τὸν ζῆ-
λον καὶ τὴν αὐτοθυσίαν, τὴν ὄντως συστηματικὴν του καὶ συντονι-
σμένην παιδαγωγικὴν προσπάθειαν, ἐξέφρασε τὴν πλήρη εὐαρέσκειάν
του καὶ τὴν βαθυτάτην του ἐκτίμησιν. Τὸ Δ. Συμβούλιον θεωρεῖ ὅτι
ἡ καταβληθεῖσα προσπάθεια ἀποτελεῖ ἐν ἀπὸ τὰ πλέον παρήγορα
σημεῖα τοῦ δημοσίου ἐν γένει βίου ἐν Ἑλλάδι.

Ἡ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Ἡ βᾶσις τῆς διδασκαλίας εἰς τὰ ἀνώτερα πνευματικὰ Ἰδρύματα
εἶναι ἡ ἐπιστημονικὴ τῶν σπουδαστῶν κατάρτισις, ἡ ἄσκησις τῆς σκέ-
ψεώς των εἰς γενικωτέρας τῶν ζητημάτων ἐπισκοπήσεις, ὅπως εἶναι
καὶ ἡ παροχὴ συστηματικῶν γνώσεων. Κατὰ τοῦτο διαφέρουν ταῦτα
ἀπὸ τὰ σχολεῖα τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τὰ ἀποσκοποῦντα τὴν γε-
νικὴν ἢ εἰδικὴν ἐγκυκλοπαιδικὴν τῶν μαθητῶν κατάρτισιν.

Εἰς τὰ Πανεπιστήμια ἡ ἐπιστημονικὴ μόρφωσις, ἡ ἔρευνα τῆς
Ἀληθείας, ἀποτελεῖ τὸν μοναδικὸν σκοπὸν, διὸ καὶ ἡ διδασκαλία
πολλάκις τῶν διαφόρων κλάδων τῆς Ἐπιστήμης ἢ καὶ θεμάτων τοῦ
αὐτοῦ κλάδου εἶναι ἀσύνδετος πρὸς τὴν λοιπὴν καθ' ὄρισμένον Ἀκα-
δημαϊκὸν ἔτος ἐπιδιωκομένην μόρφωσιν.

Τοῦτο δὲν δύναται νὰ γίνετα ἀπολύτως προκειμένου περὶ Ἰδρυ-
μάτων ἀνηκόντων εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς Ἐπαγγελματικῆς
Ἐκπαιδεύσεως, εἰς τὰ ὅποια, παραλλήλως πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν
κατάρτισιν, δεόν νὰ ἐπιδιώκεται καὶ νὰ ἐπιτυγχάνεται ἡ ἀρτία μόρ-
φωσις τοῦ σπουδαστοῦ ὡς αὐριανοῦ ἐπαγγελματίου.

Ἀπόρροια τῆς βασικῆς ταύτης παιδαγωγικῆς σκέψεως εἶναι ἡ
ἀνάγκη εἰς τὰ ἀνώτερα ἐπαγγελματικὰ σχολεῖα: α) ὀλοκληρωμένης δι-
δασκαλίας ἑνὸς μαθήματος καὶ β) συντονισμοῦ τῆς διδασκαλίας τῶν
μαθημάτων. Ἀμφότεραι αἱ βασικαὶ αὗται κατευθύνσεις ἀκολουθοῦν-
ται πιστῶς καὶ ἀναντιρρήτως κατὰ τρόπον ὑποδειγματικὸν ἐν τῇ
ἡμετέρᾳ Σχολῇ. Οὕτω καὶ ἡ ἐπιτελεσθεῖσα ἐν τῇ Σχολῇ κατὰ τὸ

παρελθόν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐργασία τὴν γραμμὴν ταύτην τῆς ὠλοκληρωμένης καὶ συντονισμένης διδασκαλίας ἠκολούθησεν, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῆς Ἐπιτροπῆς Προγράμματος καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ ἐνότης τῶν ἐκπαιδευτικῶν σχολῶν εἶναι ἐπίτευγμα τῶν παιδαγωγικῶν συζητήσεων καὶ προσπαθειῶν τοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητῶν, καὶ δὲν ἀποτελεῖ παράβασιν τῆς ἀρχῆς τῆς ἐνότητος τὸ γεγονός ὅτι, διακεκριμένων κλάδων μᾶς Ἐπιστήμης ἡ διδασκαλία ἔχει ἀνατεθῆ εἰς εἰδικούς, διότι ἐν τῇ Σχολῇ ἔχει πλήρως πραγματοποιηθῆ ὁ συντονισμὸς τῆς διδασκομένης ὕλης, ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος τῶν Μαθημάτων καὶ ἐντὸς τῆς ἐπιβεβλημένης ἀκαδημαϊκῆς ἐλευθερίας. Οὕτω, εἰς τὴν ἡμετέραν Σχολήν, ἔχει ἀποφευχθῆ καὶ ὁ κίνδυνος τῶν κενολόγων γενικεύσεων τοῦ μοναδικοῦ Καθηγητοῦ ἑνὸς μαθήματος ἢ τὸ ἄτοπον τῆς ὑπερεκτιμῆσεως τῆς ἀξίας ἑνὸς κύκλου γνώσεων εἰς ὃν τυχὸν εἰδικεύεται ὁ μοναδικὸς Καθηγητής.

Διὰ τὴν ἀνωτέρω προσπάθειαν, ἡ Σχολὴ δικαίως καυχᾶται ὅτι δὲν εἶναι μόνον ἐπιστημονικὸν Ἴδρυμα ἀλλὰ καὶ συγχρόνως παιδαγωγικόν, ἐργαζόμενον βάσει καθωρισμένων παιδαγωγικῶν ἀρχῶν, ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ὑποίων συστηματικῶς μελετᾶται καὶ ἐρευνᾶται, ὅπως παρακολουθεῖται καὶ ἐλέγχεται,

Δέον νὰ τονισθῆ ἐνταῦθα ὅτι καὶ κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος, θέματα τινὰ ἐτονίσθησαν περισσότερο, λόγῳ τοῦ ἐνδιαφέροντος τὸ ὅποιον παρουσίασαν, ὅπως καὶ θέματά τινὰ ἐξητάσθησαν κατὰ τὰ ἐν τῷ Ὁδηγῷ Σπουδῶν (σελ. 49 § δ' καὶ σελ. 50 § στ') ὑπὸ περισσοτέρων τοῦ ἑνὸς Καθηγητῶν (π. χ. τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, τῆς ἀποθήκης κτλ.), ἀλλ' ἀπὸ διαφόρου σκοπιᾶς καὶ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ διδασκόμενα ὑπὸ τῶν ἄλλων Καθηγητῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος.

Ἀπόπειρα ἐγένετο νὰ χαρακτηρισθῆ ἡ Σχολὴ μας ὡς Ἴδρυμα ἐπὶ μορφώσεως τῶν ἐργαζομένων, οἱ ὅποιοι, δῆθεν, βαρύνονται διὰ φόρτου πολυτελῶν καὶ περιττῶν μαθημάτων !

Ἡ Σχολὴ μετὰ στοργῆς ἀληθοῦς δέχεται καὶ παρακολουθεῖ τοὺς σπουδαστάς, οἵτινες συγχρόνως ἐργάζονται. Πρὸς διευκόλυνσίν των, τὰ μαθήματα γίνονται κυρίως κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας. Ἀλλὰ τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὴν Σχολήν φοιτοῦν καὶ ἐργαζόμενοι δὲν δύναται τὸ παράπαν νὰ μεταβάλῃ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς Σχολῆς. Ἄλλως τε, εἰς πᾶσαν Σχολήν, καὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ εἰς ὅλον τὸν κόσμον, σπουδάζουν νέοι, ἐργαζόμενοι συγχρόνως, ἄξιοι πάσης προστάσιος ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας. Ἄλλ' οὐδεμία Σχολὴ καὶ οὐδὲν λο-

γικευόμενον Κράτος διενεοήθη ποτέ νά μεταβάλλη τὸ πρόγραμμα καὶ τὴν διδακτέαν ὕλην χάριν τῶν ὀλίγων ἐργαζομένων καὶ εἰς βάρος τοῦ σκοποῦ τῆς ἐκπαιδεύσεως. Αἱ Σχολαὶ εἶναι πνευματικὰ καὶ ὄχι φιλανθρωπικὰ Ἴδρύματα.

Οὐδεὶς ὑπεχρεώθη νά φοιτήσῃ εἰς τὴν Σχολὴν καὶ οὐδεὶς βεβαίως παρεπλανήθη, δεδομένου ὅτι ἡ Σχολὴ ἔχει δημοσιεύσει τὸ πρόγραμμά της καὶ πάντες ἔχουν ὑπογράψει δῆλωσιν ὅτι ἔλαβον γνώσιν καὶ τῶν σκοπῶν τῆς Σχολῆς καὶ τῶν μεθόδων της. Ὁ Διευθυντῆς τῆς Σχολῆς ἐπανειλημμένως ἔχει τονίσει ὡς ἱερὰν ἀρχὴν ὅτι «ἡ μόρφωσις ἐν τῇ Σχολῇ ἀποκτᾶται μὲ πολὺν, πάρα πολὺν κόπον». Τὸ ἀντίθετον ἀποτελεῖ καταδημαγωγίαν καὶ ἐκφραυλισμὸν τῶν νέων.

Ἐὰν πράγματι παρουσιάζεται ἀνάγκη ἰδρύσεως κατωτέρας ἢ «μέσης Βιομηχανικῆς Σχολῆς» ἡ Σχολὴ μας εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου διὰ νά διαθέσῃ τὴν πεῖραν καὶ τὰς γνώσεις τοῦ προσωπικοῦ της διὰ τὴν ἀριωτέραν ὁργάνωσιν ταύτης· ἀλλὰ, ἡ ἰδρυθησομένη τυχὸν τοιαύτη Σχολὴ οὐδεμίαν ἀπολύτως σχέσιν δύναται νά ἔχη μὲ τὴν ἰδικὴν μας, ὅπως καὶ αἱ «Μέσαι Ἐμπορικαὶ Σχολαὶ» οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουν μὲ τὴν ΑΣΟ καὶ ΕΕ., ὅπως αἱ μέσαι Ecoles Industrielles τῆς Γαλλίας οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουν μὲ τὰς Ecoles Supérieures de Commerce et d' Industrie.

Τὸ ἀρμοδίον Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας πρέπει νά ἔχη ἀναντιωρήτως ὑπ' ὄψιν του ὅτι ἡ κατὰ τὸ 1938 συσταθεῖσα «Μέση Ἐπαγγελματικὴ Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν», παρότι ἐπικεφαλῆς της ἐτέθησαν διαπρεπεῖς παράγοντες τῆς οικονομικῆς ζωῆς, ὡς ὁ Ἄνδρέας Χατζηκυριάκος καὶ ὁ ἀείμνηστος Ἐπαμεινώνδας Χαρίλαος, ἀπέτυχε πλήρως. Οὐδεὶς βιομήχανος ἐδέχθη νά μετεκπαιδευθῆ καὶ ἐλάχιστοι ὑπάλληλοι προσήλθον, οἵτινες τελικῶς ἔφθασαν τοὺς ἐπτά.

Ἡ ἐνημέρωσις τῶν ἤδη ἐργαζομένων εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις—ὄχι βεβαίως ἡ συστηματικὴ των μόρφωσις—εἰς τὰ σύγχρονα προβλήματα τῆς ἐργασίας δύναται νά γίνῃ κατ' ἄλλον τρόπον καὶ ἰδίᾳ διὰ τῶν διαλέξεων καὶ τῶν «Δεκαημέρων» καὶ διὰ τῆς συστηματοποιήσεως καὶ ἐπεκτάσεως τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ διαφωτιστικῶν ἐκδόσεων τῆς Σχολῆς μας. Διὰ τοῦτο τὸ Δ. Συμβούλιον ἐλπίζει ὅτι τὸ Σ. Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας θὰ ἔλθῃ γενναίως ἀρωγὸν εἰς τὴν τοιαύτην προσπάθειαν τῆς Σχολῆς.

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Διευτώθησαν ὡσαύτως ἀπορίαι τινὲς καὶ ἀντιρρήσεις ὡς πρὸς

τὴν ὀργάνωσιν τῆς διδασκαλίας τῶν Οἰκονομικῶν Μαθημάτων. Πράγματι, ἡ Σχολὴ παρουσιάζει ἰδιορρυθμίας τινάς, αἱ ὁποῖαι ἔλαβον ἔτι περισσότερον συγκεκριμένην μορφήν κατὰ τὸ παρελθὸν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος. Ἡ κτηθεῖσα πείρα ἀπλῶς ἐδικαίωσε τὴν ὀρθὴν βάσιν τῶν γενικωτέρων ἐκπαιδευτικῶν ἀπόψεων τῆς Σχολῆς.

α) **Πολιτικὴ Οἰκονομία.**—Ἐν τῇ Σχολῇ ἡ διδασκαλία τῆς γίνεται εἰς μὲν τὸ Α' ἔτος κατ' ἔκτασιν ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Σ. Ἀγαπητίδη καὶ ἀναφέρεται εἰς ὅλα τὰ θέματά της, εἰς δὲ τὸ Β' ἔτος κατὰ βάθος ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γ. Χαλκιοπούλου καὶ ἀσχολεῖται μὲ τὰ σπουδαιότερα προβλήματα καὶ ἰδίᾳ τὰ ἐπίκαιρα. Οὕτω παρέχεται ἀρτία θεωρητικὴ οἰκονομικὴ μόρφωσις, ἡ ὁποία ὁμως δὲν ἐμπλέκεται μὲ τὰ προβλήματα τῆς οἰκονομικῆς ἀναλύσεως ἀρομόζουσα εἰς τὰς Θεωρητικὰς Οἰκονομικὰς Σχολάς.

β) **Ἱστορία τοῦ Οἰκονομικοῦ βίου.**—Ἡ διδασκαλία εἶναι κατ' ἀνάγκην περιορισμένη ἰδίως εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς ἐργασίας κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους, ἐν ἀντιθέσει πρὸς μίαν θεωρητικὴν Σχολήν, εἰς τὴν ὁποίαν δέον νὰ δίδεται ἡ προσήκουσα σημασία εἰς τὴν ἱστορικὴν τῶν σπουδαστῶν μόρφωσιν. Ἡ Σχολή μας, ἐπαγγελματικῆς κατευθύνσεως, δὲν δύναται νὰ ἀπασχολῇ τοὺς σπουδαστὰς μὲ τὸ παρελθὸν ἀλλὰ προσπαθεῖ νὰ ζῆ μὲ τὸ παρόν.

γ) **Δημοσίᾳ Οἰκονομία.**—Ἡ θεωρητικὴ διδασκαλία τῆς ἐν τῇ Σχολῇ ὑπὸ τοῦ κ. Π. Δερτιλῆ συνεπληρώθη καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ὑπὸ τοῦ ἔχοντος ἐντολὴν κ. Σπ. Καζάκου, ὁ ὁποῖος ἤσκησε τοὺς σπουδαστὰς τοῦ Β' καὶ Γ' ἔτους εἰς διάφορα φορολογικὰ ζητήματα, φορολογικὰς δηλώσεις, ἐνστάσεις, ἐφέσεις κ.τ.λ. Ὁ τοιοῦτος συνδυασμὸς ἀπέδωκε λαμπρὰ ἀποτελέσματα, ἄξια πάσης ἐξάρσεως, διότι ἡ πρακτικὴ φορολογικὴ κατάρτισις τῶν σπουδαστῶν ἀποτελεῖ ἀναγκαῖον ἀπολύτως συμπλήρωμα τῆς λογιστικῆς μορφώσεως. Ἐν τῇ πράξει, ὡς γνωστόν, τὰ μέγιστα ἐκτιμᾶται ὁ λεγόμενος «φορολόγος λογιστής», δηλαδή ὁ λογιστής ὁ ἔχων ἀρτίαν φορολογικὴν πρακτικὴν κατάρτισιν.

Ἡ Σχολὴ ἀπὸ τῆς συστάσεώς της ἀπέδωκεν ἰδιαιτέραν σημασίαν—τοῦτο δὲ εἶναι ἐν ἑκ τῶν πολλῶν χαρακτηριστικῶν της—εἰς τὰ προβλήματα τῆς Τελωνειακῆς καὶ Δασμολογικῆς Νομοθεσίας καὶ Πολιτικῆς, διὰ τὰ ὁποῖα ἔχει συστήσει ἰδίαν ἔδραν, ἣν κατέχει τόσον ἐπαξίως ὁ Ἀναπληρωτὴς Γεν. Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν κ. Ἰ. Φράγκος.

Οὕτω πως οἱ σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς ἔτυχον μιᾶς πλήρους θεω-

ρητικῆς καὶ πρακτικῆς καταρτίσεως ἀπὸ ἀπόψεως Δημοσίας Οἰκονομίας καὶ Δημοσιονομικῆς Νομοθεσίας.

δ) *Οἰκονομικὴ Πολιτικὴ*.—Βάσει τῆς γενικῆς ἀρχῆς τῆς εἰδικότητος ἢ Οἰκονομικὴ Πολιτικὴ ἐδιδάχθη παρὰ τῶν κάτωθι Καθηγητῶν :

κ. Π. *Κουβέλη* (Βιομηχανικὴ καὶ Ἐνεργειακὴ Πολιτικὴ)

κ. Α. *Κυρκιλίτση* (Ἐμπορικὴ καὶ Νομισματικὴ Πολιτικὴ)

κ. Γ. *Συνοπούλου* (Μεταλλευτικὴ Πολιτικὴ).

Ἐσαύτως, συμφώνως πρὸς δοθεῖσαν ἐντολήν, ἐδίδαξε Γεωργικὴν Οἰκονομίαν καὶ Πολιτικὴν ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας κ. Κ. *Δεοντίδης*, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ ὁποίου οἱ σπουδασταὶ τοῦ Γ' ἔτους ἐπεσκέφθησαν τοὺς σπουδαιότερους γεωργικοὺς ὀργανισμοὺς (Κ.Υ.Δ.Ε.Π., Συνομοσπονδίαν Συνεταιρισμῶν, Σ.Ε.Κ.Ε. κ.τ.λ.). Ἡ διδασκαλίαν τῆς Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς ἐγένετο καὶ κατὰ τὸ λῆξαν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος εἰς τὸ Γ' ἔτος σπουδῶν, δεδομένου ὅτι προϋποτίθεται ἡ γνῶσις τῆς Πολιτικῆς, Ἰδιωτικῆς καὶ Δημοσίας Οἰκονομίας, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐλέχθη.

Δέον νὰ τονισθῇ ὅτι ὁ λαμπρὸς συντονισμὸς τῆς διδασκαλίας τῶν ἐν λόγῳ μαθημάτων ἐπετεύχθη κατὰ τὰς ἐκπαιδευτικὰς πρὸς τοῦτο συνεδριάσεις τῶν ἀρμοδίων Καθηγητῶν τῶν Οἰκονομικῶν μαθημάτων, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς, ἐν τῷ πλαισίῳ πάντοτε τῆς Ἀκαδημαϊκῆς ἐλευθερίας.

δ) *Ἰδιωτικὴ Οἰκονομία*.—Ἡ μὲν Γενικὴ Ἰδιωτικὴ Οἰκονομικὴ ἐδιδάχθη παρὰ τοῦ τακτικοῦ Καθηγητοῦ κ. Δ. Κόλια, διὰ δὲ τὰ ζητήματα τῆς ἀποτιμητικῆς τῆς περιουσίας ἔλαβεν ἐντολήν διδασκαλίας ὁ βοηθὸς τοῦ παραιτηθέντος, λόγῳ φόρτου ἐργασίας, Καθηγητοῦ κ. Τσιμάρου κ. Μ. Γεωργιάδης.

Ἐν τῇ ἡμετέρῃ Σχολῇ ἡ Ἰδιωτικὴ, ὅπως καὶ ἡ Δημοσία Οἰκονομικὴ, διδάσκειται εἰς τὸ Β' ἔτος, διότι ἡ διδασκαλία τῆς προϋποθέτει τὴν διδασκαλίαν τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας καὶ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τῆς Λογιστικῆς. Ἀντίθετος ἄποψις θὰ ἦτο ἐμφανῶς ἀντιπαιδαγωγικὴ.

Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι θέματά τινα, ἀλλοῦ διδασκόμενα κακῶς ἐν τῷ μαθήματι τῆς Ἰδιωτικῆς Οἰκονομίας, περιλαμβάνονται ὀρθῶς παρ' ἡμῶν κυρίως εἰς τὰ μαθήματα τῆς Ὁργανώσεως τῶν Ἐπιχειρήσεων καὶ Ἐργοστασίων καὶ τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς. Οὕτω ἐξηγεῖται καὶ ἡ διαφορὰ τῶν 2 ἐπὶ πλέον ὥρῶν τῶν διατεθειμένων εἰς τὴν ΑΣΟ καὶ ΕΕ διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἰδιωτικῆς Οἰκονομικῆς.

Πολλά προβλήματα θεωρούμενα ἄλλοτε ὡς ἀνήκοντα εἰς τὰ πλαίσια τῶν ἐπιχειρήσεων, ὀρθῶς σήμερον θεωροῦνται ὡς γενικώτερα ζητήματα τῶν ἐν γένει κοινωνικῶν μονάδων (Κράτους, Ὁργανισμῶν, κερδοσκοπικῶν ἐπιχειρήσεων).

Δέον νὰ τονισθῇ ἰδιαιτέρως ὅτι εἰς τὴν Σχολὴν μας διδάσκονται ἐπίσης ὑπὸ τὸν τίτλον «Τεχνικὴ τοῦ Οἰκονομικοῦ Βίου» (ὥραι 4) τὰ σχετικὰ μὲ τὴν πρακτικὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Ἐμπορίου, τῶν Τραπεζῶν, τῶν Ἀσφαλειῶν καὶ τῶν Μεταφορῶν. Ἡ Σχολὴ προσπαθεῖ διὰ τοῦ τρόπου τούτου νὰ συνδυάσῃ κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον τὴν θεωρητικὴν μόρφωσιν καὶ τὴν πρακτικὴν κατάρτισιν τῶν σπουδαστῶν. Σημειωτέον ὅτι εἰς ἀπάσας τὰς ἀνωτάτας σχολὰς ἐμπορικῆς μορφώσεως ἔχει προστεθῆ τὸ μάθημα τοῦτο καὶ ἔχει καταταχθῆ ὑπὸ τὸν τίτλον: «Technique des affaires» ὡς κύριον τμήμα τοῦ σχετικοῦ προγράμματός.

Οἷτω πως κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ΑΣΟ καὶ ΕΕ ἐδιδάχθησαν τὰ κάτωθι οἰκονομικῆς φύσεως μαθήματα :

	ΑΣΒΣ	ΑΣΟ καὶ ΕΕ
Πολιτικὴ Οἰκονομία	5	5
Οἰκονομικὴ Ἱστορία	1	5
Δημοσία Οἰκονομία	5	5
Ἰδιωτικὴ Οἰκονομία	3	5
Τεχνικὴ Οἰκονομικοῦ βίου *	4	—
Ὁργάνωσις	6	—
Οἰκονομικὴ Γεωγραφία	2	5
Στατιστικὴ	3	—

ΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Δημόσιαι τινὲς Ὑπηρεσίαι διετύπωσαν τὴν ἄποψιν ὅτι δὲν παρέχει ἀρτίαν νομικὴν μόρφωσιν ἡ Σχολὴ μας, ἐξ οὗ καὶ αἱ ἀντιρροήσεις τῶν ἐπὶ τῆς καταλήψεως ὑπὸ τῶν πτυχιούχων τῆς ὠρισμένων δημοσίων θέσεων. Ἡ Σχολὴ μας δὲν εἶναι Νομικὴ Σχολὴ, οὐδὲ προπαρασκευάζει σπουδαστὰς διὰ τὴν Νομικὴν Σχολήν, ὡς συμβαίνει μὲ τι-

* Τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐκτυποῦται τὸ παρὸν πληροφοροῦμεθα εὐχαρίστως ὅτι ἡ ΑΣΟ καὶ ΕΕ ἐπέτυχε τὴν ἰδρυσιν ἔδρας «Στατιστικῆς» καὶ ζητεῖ ἐπίσης τὴν ἰδρυσιν ἔδρας τεχνικῆς τοῦ οἰκονομικοῦ βίου ὑπὸ τὸν τίτλον «Τεχνικὴ τῶν Συναλλαγῶν». Ἐπίσης ἡ ΑΣΟ καὶ ΕΕ ζητεῖ τὴν προσθήκην ὡς μαθήματος τοῦ «Φορολογικοῦ Δικαίου».

νας ἄλλας Σχολάς, τῶν ὁποίων οἱ πτυχιούχοι δύνανται νὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὸ Γ' ἔτος τῆς Νομικῆς Σχολῆς. Ἡ Σχολή μας εἶναι ἀνεξάρτητος, αὐτοτελῆς καὶ ἄρτιος ἐκπαιδευτικὸς ὄργανισμός, εἰδικούς σκοποὺς ἐπιδιώκων, διὸ καὶ πάντοτε ἀπέρριψε πᾶσαν πρότασιν ὅπως ἐπιδιωχθῆ νὰ δύνανται οἱ πτυχιούχοί της νὰ ἐγγράφονται εἰς τὴν Νομικὴν Σχολήν, τοῦθ' ὅπερ ἄλλως τε ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θὰ ἐδέχετο ἡ Νομικὴ Σχολή.

Ἡ Σχολή μας ὑπερηφανεύεται διότι, μὲ βάσιν τὸν ἐκπαιδευτικὸν της σκοπὸν, παρέχει μίαν ἐπαρκῆ ἐνημέρωσιν εἰς τοὺς σπουδαστάς της περὶ τῶν κανόνων ὑφ' οὓς εἶναι ὀργανωμένη ἡ Πολιτεία καὶ ὑφ' οὓς λειτουργεῖ ἡ κοινωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ ζωή.

Πρὸς πλήρη κατανόησιν τούτου ὑπενθυμίζομεν τὰς διαφορὰς τῆς Σχολῆς μας πρὸς τὴν παρομοίαν πρὸς αὐτὴν Α.Σ.Ο. καὶ Ε.Ε. Οὕτω ἡ Σχολή μας ἔχει:

1	ἔδραν Δημοσίου Δικαίου	μὲ	2	ὥρας διδασκαλίας
1	» Ἰδιωτικοῦ	»	5	»
1	» Ἐμπορικοῦ	»	5	»

ἐνῶ ἡ Α.Σ.Ο. καὶ Ε.Ε. ἔχει:

3	ἔδρας Δημοσίου Δικαίου	μὲ	15	ὥρας	»
2	» Ἰδιωτικοῦ	»	10	»	»
1	» Ἐμπορικοῦ	»	5	»	»

Ἡ Σχολή μας ἐπὶ πλέον ἔχει μίαν ἔδραν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἀλλὰ δεόν νὰ τονισθῆ ὅτι ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος τούτου ὑπάγεται ὄχι εἰς τὸν κύκλον τῶν Νομικῶν Μαθημάτων ἀλλ' εἰς τὸν κύκλον τῶν Μαθημάτων τοῦ Ἀνθρωπίνου παραγοντος, κατὰ τὴν σύγχρονον ἀντίληψιν ἐπὶ τῶν προβλημάτων τούτων.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω φαίνεται σαφῶς ὅτι ἡ νομικὴ μόρφωσις ἐν τῇ Σχολῇ μας κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1953)54 ὑπῆρξε, συγκριτικῶς πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Α.Σ.Ο. καὶ Ε.Ε. παρεχομένην, περιορισμένη, ἐντὸς τῶν πλαισίων πάντως μιᾶς ἀρτίας ἐνημερώσεως τῶν σπουδαστῶν. Ἐπὶ πλέον τυχὸν ὦραι—πλὴν μιᾶς ἢ ὁποῖα εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὸ Δημοσίον Δίκαιον—θὰ ἀπετέλουν ἀναντιρρήτως ἄσκοπον φόρτον καὶ πάντως ἡ διδασκαλία κατ' ἀνάγκην θὰ ἐξήρχετο τῶν ὁρίων τοῦ σκοποῦ τῆς Σχολῆς, ὅπως καὶ ἀντιθέτως οἰαδήποτε, καὶ ἡ ἐλαχίστη, μείωσις τῶν ὡρῶν διδασκαλίας θὰ ἀπέβαινε εἰς ἐμφανῆ βλάβην τῶν σπουδαζόντων, ἀπαράδεκτον ἀναντιρρήτως.

ΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἐκπαιδευτικὸν ἔτος, ὁ κ. Σ. Παπαϊωάννου ἐδίδαξε τὰς Γενικὰς Ἀρχὰς τῆς Λογιστικῆς, ἐφαρμογὰς δὲ αὐτῆς ὁ ἐντεταλμένος κ. Δ. Καμβυσίδης, Ὑποδιευθυντῆς τῆς Δημοσίας Ἐμπορικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν.

Ἡ διδασκαλία τῆς Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς ἀνετέθη ἐξ ὁλοκλήρου ἐφέτος εἰς τὸν ἐντεταλμένον κ. Δ. Παπαδημητρίου, Ἐντεταλμένον Σύμβουλον Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων, ἡ δὲ τῆς Ἐλεγκτικῆς εἰς τὸν κ. Ι. Χρυσοχοῦ.

Παραλλήλως, αἱ Λογιστικαὶ Φορολογικαὶ Διατάξεις ἐδιδάχθησαν τοῦ μὲν Κώδικος τῶν Καθαρῶν Προσόδων παρὰ τοῦ κ. Σ. Καζάκου, Παρέδρου τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν (Α.Σ. Δ.Υ.), τοῦ Κώδικος δὲ τῶν Φορολογικῶν Στοιχείων παρὰ τοῦ κ. Γ. Νέζη, Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν.

Κατεβλήθη, δηλονότι, μία συστηματικὴ προσπάθεια ἀρτίας φορολογικολογιστικῆς μορφώσεως, ἡ ὁποία θὰ ἦτο πλήρης, ἐὰν ἡ Σχολὴ διέθετε τὰ οἰκονομικὰ μέσα διὰ τὴν ἴδρυσιν καὶ λειτουργίαν «Πρακτικοῦ Γραφείου», τὸ ὁποῖον ὅμως ἀπαιτεῖ μεγάλας ἐγκαταστάσεις, πρόσληψιν πολλῶν Βοηθῶν καὶ Ἐπιμελητῶν καὶ συνεργασίαν οἰκονομικῶν παραγόντων. Ἡ Σχολὴ ἔχει πρὸ πολλοῦ καταρτίσει πλήρες σχέδιον «Πρακτικοῦ Γραφείου» βάσει ἄλλως τε παλαιῶν σκέψεων καὶ ἐφαρμογῶν τοῦ κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου, ὡς Καθηγητοῦ τότε τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Διευθυντοῦ Μέσων Ἐμπορικῶν Σχολῶν.

Ἐπίσης οἱ σπουδασταὶ ἠσκήθησαν εἰς διαφόρους χρησίμους ἀσκήσεις παρὰ τοῦ Ἐπιμελητοῦ κ. Χ. Κουβοπούλου καὶ εἰς ἐφαρμογὰς τῆς Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς παρὰ τοῦ κ. Γ. Ἀλεξανδροπούλου.

Πάντως, ἐπιβεβαιοῦται τὸ ἐκ τῆς διδασκαλίας τῆς Λογιστικῆς παγκοσμίως ἰσχυρὸν δίδαγμα ὅτι ἄνευ πολλῆς ἀσκήσεως τῶν σπουδαστῶν κατ' οἶκον, ἐξ ἰδίας των πρωτοβουλίας καὶ πρὸ τῆς ἐπαφῆς των μὲ τὴν λογιστικὴν πράξιν, ἡ διδασκαλία τῆς Λογιστικῆς ἀπὸ ἔδρας δὲν δύναται νὰ εἶναι ἐπαρκής. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ λησμονῆται ὅτι ὁ κύριος σκοπὸς τῆς Σχολῆς εἶναι ἡ μόρφωσις διοικητικῶν στελεχῶν καὶ ὄχι ἡ κατάρτισις περιορισμένως λογιστῶν, διότι τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶναι ἔργον τῶν Λογιστικῶν Σχολῶν, τῶν Μέσων Ἐμπορικῶν Σχολῶν, τῶν Λογιστικῶν Φροντιστηρίων. Σκοπὸς τῆς Σχολῆς εἶναι ἡ μόρφωσις λογιστικῆς σκέψεως, ἡ διδασκαλία τοῦ λογιστικοῦ μηχανι-

σμοῦ, ἡ ἐνημέρωσις εἰς τὰ λογιστικά προβλήματα, ἰδίᾳ τῆς ὀργανώσεως, τοῦ ἐλέγχου, τοῦ ἐμπορικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ κόστους. Ἡ Λογιστικὴ δὲν ἀποσκοπεῖ νὰ καταρτίσῃ «καταστιχογράφους» καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διατεθῶσι δι' αὐτὴν ἐπὶ πλέον ὧραι, αἱ ὁποῖαι εἶναι κατ' ἀνάγκην περιορισμέναι καὶ προωρισμέναι διὰ μίαν ἀνωτέραν καὶ γενικωτέραν μόρφωσιν ἀρμόζουσαν εἰς τοὺς ἐπιδιωκομένους ὑπὸ τῆς Σχολῆς σκοπούς.

ΤΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ἡ Σχολὴ κατηγορήθη διὰ τὰ τεχνικὰ μαθήματά της (Φυσικὴν, Χημείαν, Ἐμπορευματολογίαν, Βιομηχανικὴν Τεχνολογίαν), ἐνῶ πασιδῆλως, δι' αὐτῶν, ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐπαρκῆ ἐνημέρωσιν τῶν σπουδαστῶν ἐπὶ τῆς τεχνικῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῶν ἐργοστασίων, ἀνώτερα στελέχη τῶν ὁποίων παρασκευάζει.

Δύο ἐξ αὐτῶν, ἡ Χημεία καὶ ἡ Φυσικὴ, ἀποτελοῦν ἀναγκαίαν εἰσαγωγὴν εἰς τὰ λοιπὰ μαθήματα, δεδομένου ὅτι δυστυχῶς οἱ ἀποφοίτοι τῶν Γυμνασίων ὑπολείπονται μεγάλως εἰς τὰ μαθήματα ταῦτα. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑπενθυμίζομεν ὅτι εἰς τὴν Section Industrielle τῆς περιφήμου École des Hautes Études Commerciales τῶν Παρισίων, ὅπως καὶ εἰς τὰ ἐξ ἴσου ὀνομαστὰ Instituts Supérieures de Commerce τοῦ Βελγίου, τὰ ὁποῖα θεωροῦνται πρότυπα Ἰδρύματα ἐν Εὐρώπῃ, περιλαμβάνονται εἰς τὸ Πρόγραμμά των τὰ ἐν λόγῳ μαθήματα. Εἰς ἐποχὴν τοιούτων τεραστίων τεχνικῶν προόδων εἶναι ἀναντιρρήτως, φρονουῦμεν, ὀρθὴ ἡ ἀντίληψις τῆς Σχολῆς περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς τεχνικῆς τῶν σπουδαστῶν της ἐνημερώσεως.

Σημειωτέον ὅτι ἡ Α.Σ.Ο. καὶ Ε.Ε. ἔχει δύο ἔδρας Τεχνικῶν Μαθημάτων, ἤτοι Χημείας καὶ Ἐμπορευματολογίας. Οὕτω συγκριτικῶς διδάσκονται:

	Εἰς τὴν Σχολὴν μας	Εἰς τὴν Α.Σ.Ο. Ε.Ε.
Χημεία	2 ὧραι	5 ὧραι
Φυσικὴ	2 »	0
Ἐμπορευματολογία	4 »	6 »
Βιομηχανία Τεχνολογία	4 »	0
τὸ ὅλον	12 »	11 »

Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ ἐιδικοῦ χαρακτῆρος τῆς Σχολῆς μας καὶ τῆς σημασίας τῶν τεχνικῶν γνώσεων διὰ πάντα μορφωμένον ἄνθρωπον, φρονουῦμεν ὅτι ἡ παρεχομένη μόρφωσις παρὰ τῆς Σχολῆς

εἶναι ἀρτία, δυσχερῶς δὲ δύναται νὰ ὑποστῇ κριτικὴν. Ὁ «Ὁδηγὸς Σπουδῶν» ἀποτελεῖ τὴν καλυτέραν διαφώτισιν διὰ πάντα εἰλικρινῶς καὶ καλοπίστως ἐπιθυμοῦντα νὰ μελετήσῃ τὰ προβλήματα τῆς Σχολῆς. Πάντως, ἀποβαίνει ἀκατανόητος ὁ ὑπὸ τινων προβληθεὶς ἰσχυρισμὸς ὅτι τὰ ἄνω μαθήματα προσιδιάζουν μόνον εἰς τεχνικὰς Σχολὰς! Ἄλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὔτε ἡ Α.Σ.Ο. καὶ Ε.Ε. θὰ ἐπετρέπετο νὰ ἔχῃ μεταξὺ τῶν μαθημάτων τῆς τὴν Χημείαν καὶ Ἐμπορευματολογίαν (1), οὐδὲ τὸ Πολυτεχνεῖον καὶ ἡ Γεωπονικὴ Σχολὴ νὰ ἀναγράφουν εἰς τὸ Πρόγραμμα τῶν νομικὰ καὶ οἰκονομικὰ μαθήματα ἢ τοιαῦτα φιλοσοφίας! Ἡ τοιαύτη στενόκαρδος καὶ μονομερὴς παιδαγωγικὴ ἀντίληψις εἶναι παντελῶς ἀβάσιμος καὶ ἐλέγχεται καὶ ἀντιπαραγωγικὴ διότι παρασκευάζει μονομερεῖς ἀνθρώπους, ἀνικάνους νὰ συλλάβουν τὰ προβλήματα ἀπὸ γενικωτέρας σκοπιᾶς.

ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΟΣ

Ἰδιάζοντα πράγματι εἰς τὴν Σχολὴν μας εἶναι τὰ μαθήματα τοῦ Ἀνθρωπίνου παράγοντος. Ταῦτα ὑπῆρξαν ἡ κυρία ἐκπαιδευτικὴ εἰσφορὰ τῆς Σχολῆς, ἥτις εἶναι ὑπερήφανος διότι εὐθύς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν παρουσίασεν ἀπὸ τῆς ἑδρας καὶ εἰς σειρὰν μονογραφιῶν προβλήματα, τὰ ὁποῖα ἐξετασθέντα τὸ πρῶτον ἐν Ἀμερικῇ ἤρχισαν νὰ λαμβάνουν πρωτεύουσαν θέσιν εἰς τὰς οἰκείας Σχολὰς καὶ τὰ πνευματικὰ Ἰδρύματα τῆς Εὐρώπης.

Τὸ σύνθημα τῆς Σχολῆς μας ὅτι τὰ τεχνικά, οἰκονομικά, κοινωνικά, ψυχολογικά καὶ ὑγιεινομικὰ προβλήματα τὰ σχέσιν ἔχοντα μετὸν παραγωγικὸν ἄνθρωπον ἀποτελοῦν μίαν ἐνότητα εἶναι πλέον δεκτὸν καὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς εὐρωπαϊκοὺς ἐκπαιδευτικούς κύκλους, ὅ,τι δὲ παρ' ἡμῖν ἐφάνη ὡς νεωτερισμὸς τῆς Σχολῆς ἐγένετο πλέον δεκτὸν ὡς ἐκπαιδευτικὴ ἀνάγκη.

Οἱ κ. κ. Ι. Χρυσοχοῦ καὶ Φ. Λέτσας, ὁ κ. Ἀγαλλόπουλος καὶ ὁ Γ. Παπακόστας ἀπετέλεσαν τὴν λαμπρὰν τετράδα ἡ ὁποία μὲ ἐξαιρετικὸν πνεῦμα συνεργασίας ἐδίδαξε τὴν Ὀργάνωσιν, τὴν Κοινωνικὴν Πολιτικὴν καὶ Νομοθεσίαν, τὴν Ψυχοτεχνικὴν καὶ Ὑγιεινὴν τῆς Ἐργασίας. Ἡ Σχολὴ δὲν εἶναι μόνον ὑπερήφανος διότι προηγήθη εἰς τὴν ἔρευναν καὶ διδασκαλίαν τῶν προβλημάτων τούτων, διότι αὐτὴ ἀπὸ τοῦ 1945 ἐδίδαξε τὴν «παραγωγικότητα», ἡ ὁποία κατέστη πλέον διεθνὲς κοινωνικὸν σύνθημα, διότι εἶδε μὲ σύγχρονον ὄμμα τὰς ἀνθρωπίνους σχέσεις ἐντὸς τῆς ἐργασίας, καὶ διότι εὔρε τὴν εὐ-

καιρίαν νὰ καθορίσῃ ὡς νέον ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικὸν τὸν «παραγωγὸν—ἄνθρωπον».

Τ Α Μ Α Θ Η Μ Α Τ Α

Κατὰ τὸ Πρόγραμμα, τὰ μαθήματα τοῦ Β' καὶ Γ' ἔτους ἤρχισαν τὴν 17ην Ὀκτωβρίου. Μετὰ τὴν δοξολογίαν ὠμίλησεν ὁ ἐντεταλμένος κ. Φρ. Γεωργακόπουλος μὲ θέμα τὴν ζῶνῃ καὶ τὴν δρᾶσιν τοῦ ἀειμνήστου Προέδρου τῆς Σχολῆς Παν. Κάντζια, Ὑπουργοῦ καὶ Προέδρου τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς.

Τὴν 5ην Νοεμβρίου ἐγένετο ἡ ὑποδοχὴ τῶν νέων σπουδαστῶν τοῦ Α' ἔτους καὶ ἡ ὀρκωμοσία αὐτῶν. Τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησεν ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου μὲ θέμα «Τὸ βιομηχανικὸν στέλεχος: μόρφωσις καὶ ἀποστολή του».

Ἐν συνεχείᾳ ἐγένετο ἡ τελετὴ τῆς ὀρκωμοσίας, καθ' ἣν ἐδόθη παρὰ τῶν νεοεισερχομένων σπουδαστῶν ὁ Ἀκαδημαϊκὸς Ὄρκος.

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τὰ προγραμματισθέντα μαθήματα ἐδιδάχθησαν μὲ ἀσημάντους ἀποκλίσεις, ὅπως φαίνεται ἐκ τῶν κατωτέρω πινάκων, ὅπου ἀναγράφονται, χωριστὰ δι' ἕκαστον ἔτος σπουδῶν, αἱ προγραμματικαὶ ὥραι διδασκαλίας, αἱ πραγματοποιηθεῖσαι τοιαῦται καὶ αἱ μεταξύ των διαφοραί.

Ἐκ τῶν πινάκων τούτων καταφαίνεται ὅτι τὸ πρόγραμμα ἐτηρήθη μετ' ἐξαιρετικῆς ἐπιμελείας, ὀφειλομένης εἰς τὴν πλήρη ἐκ μέρους τῶν κ. κ. Καθηγητῶν κατανόησιν τοῦ χρέους μιᾶς συστηματικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Ὁρολογίου Προγράμματος.

Εἰς τὸν κατωτέρω ἀριθμὸν μαθημάτων δὲν περιλαμβάνονται αἱ Φροντιστηριακαὶ Ἀσκήσεις, διὰ τὰς ὁποίας οἱ κ. κ. Καθηγηταὶ δὲν ἐδέχθησαν ἀμοιβήν, οὐδὲ αἱ ὥραι αἱ ὁποῖαι διετεθήσαν δι' Ἀσκήσεις Λογιστικῶν καὶ ξένων Γλωσσῶν.

Μαθήματα Α' ἔτους σπουδῶν

	Προγράμ- ματος	Πραγματο- ποιηθέντα	Διαφορὰ
1. Πολιτική Οικονομία	76	66	10
2. Τεχνική τοῦ Οικονομικοῦ βίου	61	61	—
3. Οικονομική Γεωγραφία	61	55	6
4. Δημόσιον Δίκαιον	61	57	4
5. Ἰδιωτικὸν Δίκαιον	76	76	—
6. Ὁργάνωσις Ἐπιχειρήσεων	61	59	2
7. Λογιστική καὶ Λογ. Ἀσκήσεις	153	148	5
8. Μαθηματικά	90	83	7
9. Φυσική	92	92	—
10. Χημεία	61	61	—
11. Γαλλικά	76	76	—
12. Ἀγγλικά	76	76	—
13. Στενογραφία	61	59	2
Σύνολα	1005	969	36

Μαθήματα Β' ἔτους σπουδῶν

	Προγράμ- ματος	Πραγματο- ποιηθέντα	Διαφορὰ
1. Πολιτική Οικονομία καὶ Οικονομική Ἱστορία	61	61	—
2. Γενική Ἰδιωτική Οικονομική	61	61	—
3. Δημοσία Οικονομία καὶ Ἀσκήσεις	77	72	5
4. Στατιστική	61	58	3
5. Τεχνική Οικονομικοῦ Βίου	137	124	13
6. Ὁργάνωσις Ἐπιχειρήσεων	61	58	3
7. Λογιστική καὶ Λογ. Ἀσκήσεις	122	115	7
8. Ἰδιωτικὸν Δίκαιον	61	61	—
9. Ἐμπορικὸν Δίκαιον	61	59	2
10. Ἐμπορευματολογία	76	74	2
11. Βιομηχανική Τεχνολογία	149	141	8
12. Γαλλικά	61	61	—
13. Ἀγγλικά	61	61	—
Σύνολα	1049	1006	43



Μαθήματα Γ' ἔτους σπουδῶν

	Προγράμ- ματος	Πραγματο- ποιηθέντα	Διαφορᾶ
1. Πολιτικὴ Οἰκονομία	31	24	7
2. Οἰκονομικὴ Πολιτικὴ	168	160	8
3. Στατιστικὴ Οἰκονομικὴ	29	29	—
4. Τελωνειακὴ Νομοθεσία	61	61	—
5. Ὁργάνωσις Ἐπιχειρήσεων	61	61	—
6. Λογιστικὴ καὶ Ἐλεγκτικὴ	64	64	—
7. Βιομηχανικὴ Λογιστικὴ καὶ Ἀσκήσεις	183	178	5
8. Κοινωνικὴ Πολιτικὴ καὶ Ἐργατικὸν Δίκαιον	92	92	—
9. Ἐμπορικὸν Δίκαιον	61	61	—
10. Ἐμπορευματολογία	61	61	—
11. Βιομηχανικὴ Τεχνολογία	61	51	10
12. Ὁργάνωσις Ἐργοστασίων	92	85	7
13. Μεταλλευτικὸν Δίκαιον	47	37	10
14. Βιομηχανικὴ Ὑγιεινὴ	76	73	3
Σύνολα	1087	1037	50

ΞΕΝΑΙ ΓΛΩΣΣΑΙ

Εἰς τὴν Σχολὴν ἐπιδιώκεται συστηματικῶς ἡ κατάρτισις τῶν σπουδαστῶν εἰς μίαν τοῦλάχιστον ξένην γλῶσσαν. Ἡ Γαλλικὴ γλῶσσα διδάσκεται ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Χρ. Καραβᾶ, ἡ δὲ Ἀγγλικὴ ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γεωργ. Παυλίδη. Καθ' ὁμάδας οἱ σπουδασταὶ παρηκολούθησαν φωνογεγραμμένα μαθήματα (Linguaphone) ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ κ. Καθηγητοῦ, ἡ δὲ ἀπόδοσις τοῦ τρόπου τούτου τῆς διδασκαλίας ὑπῆρξεν ἀρκούντως ἱκανοποιητικὴ.

ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΑ

Ἡ Στενογραφία ἐδιδάχθη παρὰ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ἐμμ. Μελετή. Ἡ ἐπίδοσις τῶν σπουδαστῶν ὑπῆρξε πολὺ καλή. Δύο ἐξ αὐτῶν ἐβραβεύθησαν διὰ χρηματικῶν δώρων καὶ εἰς τὸν τρίτον ἐδωρήθησαν βιβλία ὑπὸ τοῦ κ. Καθηγητοῦ.

ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμόν καὶ λόγῳ τῆς φύσεως τῆς Σχολῆς, καθ' ἕκαστον ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ὀργανοῦνται, τῇ μερίμνῃ τοῦ Γραφείου Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν, ἐπιτόπια καθ'

ομάδας μαθήματα τῶν σπουδαστῶν τοῦ τρίτου ἔτους εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας διαφόρων ἐν λειτουργίᾳ Ἑλληνικῶν Γραφείων, Ὁργανισμῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ἀρμοδίων καθηγητῶν, μετὰ συμμετοχῆς ἑτέρων Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς καὶ συνεργασίας τῶν εἰδικῶν τῆς πράξεως καὶ τῶν διευθυνόντων τὰς ὡς ἄνω οἰκονομικὰς μονάδας.

Κατὰ τὰς ἐπισκέψεις ταύτας ἐπιδεικνύεται εἰς τοὺς σπουδαστὰς ἡ ὀργάνωσις καὶ ἡ λειτουργία τῶν οἰκονομικῶν μονάδων καὶ ἀκολούθως διεξάγεται συζήτησις, ἀνταλλαγὴ ἐντυπώσεων καὶ παρατηρήσεων καὶ τελικῶς κριτικὴ. Τοιαῦτα μαθήματα ἐπραγματοποιήθησαν καὶ κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1953—1954, ὡς ἀκολούθως:

1. Ἐπισκέψεις γραφείων.

Ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ἰω. Χρυσοχοῦ.

1) *Εἰς τὸν Οἶκον Ὁργανώσεως «Παναγῆς Σολομὸς καὶ Σία»* καὶ δὴ εἰς τὰ τμήματα γραφομηχανῶν, ἀριθμομηχανῶν, λογιστικῶν μηχανῶν, στατιστικῶν μηχανῶν, πολυγράφων, ἐκτυπωτηρίων, διευθύνσεων, παραστατικῶν πινάκων καὶ συστημάτων ταξιδιτετήσεως, κατὰ τὴν 2 καὶ τὴν 9 Δεκεμβρίου 1953, εἰς δύο ομάδας.

2) *Εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν Συγκεντρώσεως Φορολογικῶν Στοιχείων τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν*, τῇ συμμετοχῇ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν κ. Κλ. Μπανταλούκα, τὴν 10 Δεκεμβρίου 1953.

3) *Εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων*, κατὰ τὴν 14, τὴν 16 καὶ τὴν 18 Δεκεμβρίου 1953, εἰς τρεῖς ομάδας.

4) *Εἰς τὴν Μηχανογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος*, κατὰ τὴν 15, τὴν 17 καὶ τὴν 19 Δεκεμβρίου 1953, εἰς τρεῖς ομάδας.

5) *Εἰς τὸν Οἶκον Ὁργανώσεως «Δεναξᾶς καὶ Τράκας»* καὶ δὴ εἰς τὰ τμήματα γραφομηχανῶν, ἀριθμομηχανῶν, μηχανῶν ταμείου, μηχανῶν τιμολογήσεως, λογιστικῶν μηχανῶν, πολυγράφων καὶ συνεργείου ἐπισκευῶν, τὴν 21 Δεκεμβρίου 1953.

2: Ἐπισκέψεις Ὁργανισμῶν.

6) *Εἰς τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον Πειραιῶς* τὴν 19ην Νοεμβρίου 1953 ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τῶν Καθηγητῶν κ.κ. Σ. Παπαϊωάννου, Σ. Σταυροπούλου καὶ Ι. Χρυσοχοῦ· ὠμίλησε περὶ τοῦ ἐμπορικοῦ ἐπαγγέλματος ὁ Πρόεδρος κ. Σ. Μπρούσκαρης καὶ περὶ τοῦ

θεσμοῦ τῶν Ἐπιμελητηρίων ὁ Καθηγητὴς κ. Γ. Σημίτης, Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Ἐπιμελητηρίου.

7) *Εἰς τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν*, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν Καθηγητῶν κ. κ. Σ. Παπαϊωάννου, Ἰ. Χρυσοχοῦ, Ἰ. Κουτσογιάννη, Θ. Κυρκιλίτση, ὅπου ἀνέπτυξε τὴν σημασίαν τοῦ ἐμπορίου ὁ Πρόεδρος κ. Ντίνοσ Κωνσταντίνου.

8) *Εἰς τὴν Πανελληνίον Συνομοσπονδίαν Ἐνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν*, τὴν 23 Ἰανουαρίου 1954, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Κων. Λεοντίδη καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ Διευθυντοῦ κ. Στρ. Παπαϊωάννου.

9) *Εἰς τὸ Χρηματιστήριον Ἐμπορευμάτων Πειραιῶς*, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Διευθυντοῦ κ. Στρ. Παπαϊωάννου, τὴν 12 Φεβρουαρίου 1954 καὶ τῆ συμμετοχῆ τῶν Καθηγητῶν κ. κ. Ἰ. Χρυσοχοῦ καὶ Στ. Σταυροπούλου.

10) *Εἰς τὴν Κοινοπραξίαν Ἐνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Διαχειρίσεως Ἐγχωρίων Προϊόντων (Κ.Υ.Δ.Ε.Π.)* καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὰς ἐν Πειραιεὶ ἐγκαταστάσεις της, τὴν 7 Μαρτίου 1954, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Κων. Λεοντίδη καὶ τῆ συμμετοχῆ τοῦ Διευθυντοῦ κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου.

11) *Εἰς τὴν Συνεταιριστικὴν Ἐνωσιν Καπνοπαραγωγῶν Ἑλλάδος (Σ.Ε.Κ.Ε.)*, τὴν 11 Μαρτίου 1954, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Κων. Λεοντίδη.

12) *Εἰς τὰς ἐν Πειραιεὶ Τελωνειακὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους καὶ δὴ τὴν Διεύθυνσιν Τελωνείων*, τὸ Α' Τελωνεῖον Εἰσαγωγῆς, τὸ Ε' Τελωνεῖον ἔνθα αἱ αἵθουσαι ἀποσκευῶν καὶ τὸ Η' Τελωνεῖον Διοικήσεως Τελωνοφυλακῆς τῶν Τελωνείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Ἐπισκέψεων Πλοίων, τὴν 15 Ἀπριλίου 1954, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἰω. Φράγκου.

3. Ἐπισκέψεις Ἐργοστασίων.

13) *Εἰς τὴν Ἐταιρίαν Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων*, τὴν 17 Φεβρουαρίου 1954, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Ε. Συνοδινοῦ.

14) *Εἰς τὴν Α.Ε. Καννάβεως, Ἰούτης καὶ Σιζάλ «Ἀλέξανδρος Δεσύλλας»*, τὴν 23 Φεβρουαρίου 1954, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Ε. Συνοδινοῦ καὶ τῆ συμμετοχῆ τῶν καθηγητῶν κ. κ. Στρ. Παπαϊωάννου, Στ. Σταυροπούλου καὶ Ἰω. Χρυσοχοῦ.

15) *Εἰς τὴν Α.Ε. «Κεραμεικός»*, τὴν 24 Φεβρουαρίου 1954, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ε. Συνοδινοῦ.

16) *Εἰς τὰς Ἀποθήκας τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους (Σ.Ε.Κ.)*, τὴν 16 Μαρτίου 1954 ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Στ. Σταυροπούλου.

17) *Εἰς τὴν Α.Ε. Χαλυβδοφύλλων*, τὴν 7 Ἀπριλίου 1954, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν Καθηγητῶν κ.κ. Φρ. Λέτσα καὶ Στ. Σταυροπούλου.

18) *Εἰς τὸ Θερμοηλεκτρικὸν Ἐργοστάσιον τοῦ Ἀλιβερίου τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἡλεκτρισμοῦ*, τὴν 15 Μαΐου 1954, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Στ. Σταυροπούλου καὶ συνοδείᾳ τοῦ γυμναστοῦ τῆς Σχολῆς κ. Γ. Κατσίπη.

Ὡς γνωστόν, ἕκαστος τριτοετῆς Σπουδαστῆς ὑποχρεοῦται εἰς ἔγκαιρον ὑποβολὴν μᾶς τοῦλάχιστον ἐκθέσεως ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὑποχρεωτικῶν ἐπισκέψεων. Τῶν ἐκθέσεων αὐτῶν ἐγένετο ἀπὸ ἔδρας παρουσιάσις καὶ κριτικὴ καὶ ἐπεδείχθη τελικῶς πρότυπος τοιαύτη.

ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΧΟΛΗΝ

α) Ἀξιωματικῶν τοῦ Σ. Υ. Π.

Ἡ Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν συνέχισε καὶ κατὰ τὸ ἔξεταζόμενον ἀκαδημαϊκὸν ἔτος τὴν μετεκπαίδευσιν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τῶν Σωμάτων Ὑλικοῦ Πολέμου, τὴν ὁποίαν τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης τῆς ἐνεπιστεύθη κατόπιν συγκριτικῆς ἔξετάσεως τῶν προγραμμάτων διδασκαλίας τῶν Σχολῶν ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως. Ἡ Διεύθυνσις τῆς Σχολῆς ἐξετίμησε ἰδιαζόντως τὴν προθυμίαν καὶ τὸν ζῆλον μὲ τὸν ὁποῖον οἱ μετεκπαιδευόμενοι παρηκολούθησαν τὴν διδασκαλίαν καὶ τὰς ἀξιολόγους ἐπιδόσεις τὰς ὁποίας ἐπέτυχον. Τὸ ἀποτέλεσμα ἐξετιμήθη ἀναλόγως ὑπὸ τῆς Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας, ἣτις ἀνενέωσε ἐφέτος τὸν ἀριθμὸν τῶν μετεκπαιδευομένων.

β) Ὑπαλλήλων Ὑπουργείου Ἐμπορίου.

Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου (Κλάδος Ἐφοδιασμοῦ) ἀνέθεσεν εἰς τὴν Σχολὴν τὴν εἰδικὴν ἐκπαίδευσιν 34 ὑπαλλήλων του. Τὸ εἰδικῶς διὰ τὸ τμῆμα τοῦτο καταρτισθὲν πρόγραμμα περιέλαβε μαθήματα Λογιστικῆς, Πολιτικῆς Οἰκονομίας, Ὄργανώσεως, Ἰδιωτικῆς Οἰκονομικῆς καὶ Ἐμπορευματολογίας. Τὰ μαθήματα ταῦτα γενόμενα μέχρι

τέλους Ἰουνίου θὰ συνεχισθοῦν καὶ κατὰ τὸ ἐπόμενον Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος συμπληρούμενα διὰ τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐμπορικῆς Πολιτικῆς καὶ τῆς Στατιστικῆς.

ΟΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΑΙ

Κίνησις σπουδαστῶν

Ἡ κίνησις τῶν σπουδαστῶν φαίνεται εἰς τὸν κατωτέρω πίνακα, συγκριτικὸν τῶν Ἀκαδημαϊκῶν ἔτων 1947)1948 ἕως 1953)1954.

Συγκριτικὸς πίναξ κινήσεως σπουδαστῶν

Ἐκπαιδευτικὰ ἔτη	Α'		Β'		Γ'		Σύνολον Ἐγγραφέντων	Σύνολον Προσφθέντων	Πτυχία Χορηγηθέντα
	Ἐγγραφέντες	Προσφθέντες	Ἐγγραφέντες	Προσφθέντες	Ἐγγραφέντες	Προσφθέντες			
1947)48	366	165	127	91	36	31	529	287	—
1948)49	236	122	137	108	73	60	446	290	5
1949)50	231	112	130	90	111	83	472	285	6
1950)51	349	163	140	95	92	75	581	313	13
1951)52	468	195	193	135	90	47	751	377	23
1952)53	471	184	238	146	158	98	867	428	53
1953)54	422	141	250	80	183	36	855	257	87

Τονίζεται καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἡ τακτικὴ προσέλευσις τῶν σπουδαστῶν εἰς τὰ μαθήματα καὶ ἡ μετὰ ἐνδιαφέροντος καὶ προσοχῆς παρακολούθησις τῆς διδασκαλίας. Τὸ φαινόμενον εἶναι χαρακτηριστικόν, διότι ἔχει σχηματισθῆ εἰς τοὺς σπουδαστὰς συνείδησις τῶν καθηκόντων των, ὡς μελλοντικῶν στοιχείων τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ τῆς Χώρας καὶ πεποίθησις ὅτι ἡ συστηματικὴ ἐργασία εἶναι τὸ ἀσφαλὲς βῆθρον μιᾶς ἀριτίας μορφώσεώς των.

Οἱ ἐγγραφέντες εἰς τὸ Α' ἔτος σπουδασταὶ κατὰ γεωγραφικὴν προέλευσιν κατατάσσονται ὡς ἑξῆς :

Πρωτεύουσα	121
Πελοπόννησος	103
Στερεὰ Ἑλλάς	75
Θεσσαλία	27
Μακεδονία	22
Ἡπειρος	8
Θράκη	—
Νῆσοι Αἰγαίου	19
Ἑπτάνησος	10
Κρήτη	32
Ἐξωτερικοῦ	4
	<hr/> 422

Οἱ σπουδασταὶ τοῦ Α' ἔτους ἐνεγράφησαν μὲ ἀπολυτήριον :

Γυμνασίον	360
Ἐμπορικῆς Σχολῆς	56
Μὲ ἀποφοιτήριον Α' ἢ Β' ἔτους Ἀνωτάτων Σχολῶν	6

Εἰς τὸ Β' ἔτος ἐνεγράφησαν συμφώνως πρὸς τὸν Ὀργανισμόν (ἄρθρον 25) 7 τελειόφοιτοι Ἀνωτάτων Σχολῶν.

Κατ' ἐπάγγελμα γονέως οἱ σπουδασταὶ τοῦ Α' ἔτους κατατάσσονται :

Γεωργοὶ	129
Ἐμποροὶ	78
Ἐλευθέρια Ἐπαγγέλματα	76
Δημόσιοι Ὑπάλληλοι	66
Ἰδιωτικοὶ Ὑπάλληλοι	52
Ἐργάται	21
	<hr/> 422

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΚΑΙ ΕΚΔΡΟΜΑΙ

Ἡ Σχολή, συνεχίζουσα τὴν δημιουργηθεῖσαν μεταξὺ τῶν σπουδαστῶν τῆς ἐκδρομικῆς κίνησιν καὶ παράδοσιν διὰ τὴν γνωριμίαν τῶν Ἀρχαιολογικῶν, Ἱστορικῶν καὶ Τουριστικῶν τόπων τῆς Πατρίδος μας, ὠργάνωσε καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1953—54 τὰς κάτωθι ἐκ-

δρομάς τὰς ὁποίας παρηκολούθησαν μετὰ ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ ἐνθουσιασμοῦ οἱ σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς ὑπὸ τὴν ὄδηγιάν τοῦ κ. Γ. Κατσίπη, Γυμναστοῦ τῆς Σχολῆς.

ΜΗΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1953

8-11-53. Τουριστικὴ ἐκδρομὴ εἰς Μαλακάσαν—Ὠρωπὸν—Συκάμινον—Κακοσάλεσι.

15-11-53. Ἐκπαιδευτικὴ ἐκδρομὴ εἰς Ἰ. Μονὴν Δαφνίου ὅπου ἐξήγησεν ἡ Κα Ἀντιγόνη Θρεψιάδου, Καθηγήτρια καὶ εἰς Ἐλευσίνα ὅπου ἐξήγησεν ὁ κ. Γιάννης Θρεψιάδης, Ἔφορος Ἀρχαιοτήτων.

22-11-53. Πεζοπορικὴ ἐκδρομὴ : Ἀχαρναὶ—Ἀεροδρόμιον—Βαρνμπόμπη—Κιθάρα—Κτῆμα Τατοῦου.

ΜΗΝ ΔΕΚΕΜΒΙΟΣ

6-12-53. Ἐκκλησιασμός εἰς Ἅγιον Διονύσιον Ἀρεοπαγίτην. Ἐπίσκεψις εἰς Βυζαντινὸν Μουσεῖον. Ὀμιληταὶ ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Γ. Σωτηρίου, Διευθυντὴς τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου καὶ ὁ ἐπιμελητὴς τοῦ Μουσείου κ. Μανώλης.

13-12-53. Τουριστικὴ καὶ ἐκπαιδευτικὴ ἐκδρομὴ εἰς Μπογιάτι—Λίμνην Μαραθῶνος, ὅπου ὠμίλησεν ὁ κ. Ἰω. Πατρέλης Μηχανικὸς τῆς Οὔλεν.

16-12-53. Ἐκπαιδευτικὸς περίπατος τῶν σπουδαστῶν τοῦ Α' ἔτους εἰς Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον, ὅπου ἐξενάγησεν ἡ κ. Θάλεια Κεσίσσογλου, ξεναγὸς τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος.

21-12-53. Ἀγὼν Βάδην 2.000 μ. εἰς Ὀμορφη Ἐκκλησιᾷ—Γαλάτσι.

ΜΗΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

17-1-54. Ἐκπαιδευτικὸς περίπατος εἰς Διυλιστήριον Οὔλεν. Ὀμιλητὴς ὁ κ. Τζουμέρκας Χημικὸς Δ/ντῆς τῆς Οὔλεν.

24-1-54. Ὄρειβατικὴ ἐκδρομὴ εἰς Ἁγίαν Τριάδα—Καλήσια—Νταοὺ Πεντέλην—Σανατόριον.

ΜΗΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

3-2-54. Α' Ἐπίσκεψις εἰς τὸ Μπενάκειον Μουσεῖον, ὅπου ἐξήγησεν ἡ Κα Μ. Χατζηδάκη.

10-2-54. Β' Ἐπίσκεψις εἰς τὸ Μπενάκειον Μουσεῖον.

17-2-54. Β' Ἐπίσκεψις εἰς Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον.

28-2-54. Ἀρχαιολογικὸς περίπατος εἰς Ἀκρόπολιν: Προπύλαια—Ἐρεχθεῖον—Παρθενών. Ὀμιλητὴς ὁ κ. Γιάννης Θρεψιάδης, Ἔφορος Ἀρχαιοτήτων.

ΜΗΝ ΜΑΡΤΙΟΣ

- 3-3-54. Συνέχεις τοῦ ἄνω ἐκπαιδευτικοῦ περιπάτου,
 10-3-54. Ἐκπαιδευτικὸς περίπατος εἰς Κεραμεικὸν—Μουσεῖον. Ὁμι-
 λητὴς ὁ κ. Γιάννης Θερεψιάδης, Ἔφορος Ἀρχαιοτήτων.
 21-3-54. Ἀρχαιολογικὸς περίπατος, εἰς Ναὸν Ἡφαίστου—Ἀρχαίαν
 Ἀγορὰν—Στοὰν Ἀττάλου. Ὁμιλητὴς ὁ Γ. Θερεψιάδης, Ἔφο-
 ρος Ἀρχαιοτήτων.
 27—28-3-54. Διήμερος Ἐκπαιδευτικὴ καὶ Τουριστικὴ ἐκδρομὴ εἰς
 Παλαιὰν Κόρινθον—Ἀγορὰν—Μουσεῖον (ὅπου ἐξενάγησεν ὁ κ.
 Δημήτριος Πάλλας, Ἔφορος Ἀρχαιοτήτων Κορίνθου εὐγενῶς
 προσφερθεῖς), εἰς Μυκῆνας—Ναύπλιον—Ἐπίδαυρον, ὅπου ἐξενά-
 γησεν ὁ κ. Γ. Χαριτωνίδης, Ἔφορος Ἀρχαιοτήτων Ναυπλίου, εὐ-
 γενῶς προσφερθεῖς. Τὴν ἐκδρομὴν παρεκολούθησαν οἱ Καθη-
 γηταὶ τῆς Σχολῆς κ. κ. Κ. Σημαντήρας, Ε. Μαργαρίτης, Σ.
 Σταυρόπουλος καὶ ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς κ. Στρ. Παπαϊω-
 ἀννου.

ΜΗΝ ΑΠΡΙΛΙΟΣ

- 4-4-54. Ἐκπαιδευτικὴ ἐκδρομὴ τῶν Σπουδαστῶν τοῦ Γ' ἔτους εἰς
 Κάλαμον—Ἀγ. Ἀποστόλους—Ἀλιβερίου. Ἐπίσκεψις λιγνιτω-
 ρυχείων καὶ θερμοηλεκτρικῶν ἐργοστασίων ὅπου ἐξήγησεν ὁ κ.
 Συριγός, Δ)ντῆς.
 Τὴν ἐκδρομὴν παρεκολούθησεν ὁ Καθηγητὴς τῆς Σχολῆς κ.
 Σταυρόπουλος καὶ οἱ κ. κ. Λυμπερόπουλος καὶ Ἀνδρεάδης τοῦ
 Ὑπουργείου Βιομηχανίας.
 11-4-54. Ἐκπαιδευτικὸς περίπατος, εἰς Θέατρον Διονύσου—Ἀσκλη-
 πείου—Ὠδεῖον Ἡρώδου Ἀττικοῦ. Ὁμιλητὴς ὁ κ. Γιάννης
 Θερεψιάδης, Ἔφ. Ἀρχαιοτήτων.

ΜΗΝ ΜΑΪΟΣ

- 1-3-2-54, Τριήμερος ἐκπαιδευτικὴ καὶ τουριστικὴ ἐκδρομὴ διὰ τοῦ
 Β.Π. «Μαχητῆς», εὐγενῶς παραχωρηθέντος ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ
 Ἰδρύματος, εἰς Κῶ καὶ Λέρον, ὅπου οἱ σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς
 ἐπεσκέφθησαν α) τὸν Πλάτανον τοῦ Ἰπποκράτους, τὸ Ἀσκληπι-
 εῖον, τὸ Θέατρον, τὸ Μουσεῖον τῆς Κῶ καὶ β) τὰς τεχνικὰς
 Σχολὰς Λέρου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ
 κ. Φραγκούλη, Διευθυντοῦ τῶν Σχολῶν.

Πλὴν τῶν ὡς ἄνω ἐκδρομῶν καὶ περιπάτων οἱ σπουδαστῶν τῆς
 Σχολῆς ἐπεσκέφθησαν 1) τὸ ἐν Ἐλευσίνι ἐλλιμενισμένον φορτηγόν

«Ἀθῆναι» (15—11-53). 2) Τὴν ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ Ἐθνικῆν Πινακοθήκην καὶ 3) τὴν ἐκθεσιν πινάκων τῶν Ὀλλανδῶν Ζωγράφων (10-2-54).

Τὸ προκηρυχθὲν βραβεῖον διὰ τὸ καλύτερον λεύκωμα φωτογραφιῶν τῶν ἐκδρομῶν τοῦ 1953—54 ἀπενεμήθη εἰς τὸν σπουδαστὴν τῆς Σχολῆς κ. Ἀθανάσιον Ἀριστοτέλην.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΜΟΙ

Ἡ Σχολὴ μετέσχεν εἰς τὸν πανηγυρισμὸν :

1) **Τῆς 28 Ὀκτωβρίου** με ὁμιλητὴν τὸν Καθηγητὴν τῆς Σχολῆς κ. Ἐλευθ. Συνοδινόν. Ἡ ὁμιλία του ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν Γ' τόμον τοῦ περιοδικοῦ «Σπουδαί» (σελῖς 139).

2) **Τῆς 25 Μαρτίου** με ὁμιλητὴν τὸν Καθηγητὴν τῆς Σχολῆς κ. Στ. Σταυρόπουλον καὶ θέμα : «Ἐπαναστατικαὶ μορφαί : Θεόφιλος Καίρης, 100 χρόνια ἀπὸ τὸν θάνατόν του».

Οἱ σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς, εἰς ὁμάδα λαμπρῶς συντεταγμένην ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γυμναστοῦ τῆς Σχολῆς κ. Γ. Κασιπῆ ἐθαυμάσθησαν καὶ κατεχειροκροτήθησαν κατὰ τὴν παρέλασιν τῶν σπουδαστῶν καὶ μαθητῶν, τόσον τῆς 27ης Ὀκτωβρίου ὅσον καὶ τῆς 24ης Μαρτίου, πρὸ τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου.

Κατὰ τὸν πανηγυρισμὸν τῆς 25ης Μαρτίου, ἡ χορωδία τῆς Σχολῆς, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ γνωστοῦ καλλιτέχνου κ. Ἰω. Συνοδινοῦ, ἔψαλε πατριωτικὰ καὶ δημῶδη ἄσματα, ἐμπνεύσασα μέγαν ἐνθουσιασμὸν εἰς τὸ ἐκλεκτὸν ἀκροατήριον τῶν κεκλημένων τῆς Σχολῆς, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἦτο κατάμεστος ἡ αἴθουσα συγκεντρώσεων αὐτῆς.

3) **Τῆς 30 Ἰανουαρίου.** Ἡ ἑορτὴ τῆς Παιδείας ἐωρτάσθη ὡσαύτως διὰ συγκεντρώσεως εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Σχολῆς. Κατ' αὐτὴν ὁμιλήσῃ ὁ καθηγητὴς κ. Γιάννης Γιαννόπουλος με θέμα : «Καὶ ἐγένετο φῶς». Ὡς γνωστόν, ἡ Σχολὴ ἐορτάζει τὴν ἡμέραν ταύτην διὰ μιᾶς ὁμιλίας, τὴν μνήμην ἀγωνιστῶν καὶ μαχητῶν τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Ἡ Βιβλιοθήκη τῆς Σχολῆς ἐπλουτίσθη κατὰ τὸ ὑπ' ὄψιν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος τόσον δι' ἀγορῶν βιβλίων χρησίμων ὅσον καὶ διὰ δωρεῶν ἐκ μέρους τῶν συγγραφέων.

Εἰς τὴν Βιβλιοθήκην λειτουργεῖ τὸ Ἀναγνωστήριον τῆς Σχολῆς εἰς τὸ ὁποῖον ἡ φοίτησις τῶν σπουδαστῶν εἶναι ζωηροτάτη. Ἐπόπτης τοῦ Ἀναγνωστηρίου καὶ διαχειριστὴς τῶν βιβλίων εἶναι ἡ κ. Καίτη Ζεργῆ—Ἰωαννίδου, πτυχιούχος τῆς Σχολῆς.

Η ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Ἡ Σχολὴ μεριμνῶσα καὶ διὰ τὴν ὁμαδικὴν ψυχαγωγίαν τῶν σπουδαστῶν, ἐκτὸς τῶν ἐκδρομῶν, μορφωτικῶν περιπάτων, καλλιτεχνικῆς σπουδαστικῆς κινήσεως κλπ., ὑποβοηθεῖ τὴν δραστηριότητα τοῦ Συνδέσμου Πτυχιούχων καὶ Σπουδαστῶν διὰ τὴν ὀργάνωσιν τοῦ ἑτησίου ὁμαδικοῦ «γλεντιοῦ» καὶ τῆς ἑτησίας χοροεσπερίδος τῶν σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς.

Τὸ σπουδαστικὸ γλέντι. Ἡ συγκέντρωσις αὕτη ἐγένετο τὴν ἑσπέραν τῆς Παρασκευῆς 6 Φεβρουαρίου εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φ. Νέγρη κέντρον «Μέντια Λούζ».

Εἰς τὸ γλέντι προσῆλθον οἱ περισσότεροὶ τῶν σπουδαστῶν καὶ σπουδαστριῶν, παρέστησαν δὲ καὶ πλείστοι ἐκ τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς. Ἀπερίγραπτον κέφι ἐκράτησε ἀπὸ τῆς 8ης μ.μ. μέχρι τῶν πρωινῶν ὥρῶν. Ἡ συγκέντρωσις αὕτη κατέδειξε μὲ πόσον πολιτισμὸν καὶ τάξιν εἶναι δυνατὸν νὰ διασκεδάζουσιν οἱ νέοι ὅταν πρυτανεῦῃ τὸ πνεῦμα τοῦ αὐτοσεβασμοῦ.

Ἡ ἐπίσημος χοροεσπερίς. Αὕτη ἐδόθη τὴν ἑσπέραν τῆς 5ης Μαρτίου εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ Green Park. Ἡ ἑτησία χοροεσπερίς τῶν πτυχιούχων καὶ σπουδαστῶν τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν καθιερώθη πλέον ὡς ἐν τῶν κοσμικωτέρων γεγονότων τῆς Πρωτευούσης. Κατὰ γενικὴν ὁμολογίαν εἶναι μία ἀπὸ τὰς τρεῖς καλυτέρας χορευτικὰς συγκεντρώσεις τῶν Ἀπόκρεω. Ἡ ὀργάνωσις τῆς χοροεσπερίδος ὑπῆρξε καὶ ἐφέτος ἀρίστη, χάρις εἰς τὰς φιλοτίμους προοπαθείας τῆς ὀργανωτικῆς ἐπιτροπῆς. Ὁ χορὸς διήρκεσε μέχρι τῶν πρωινῶν ὥρῶν ἐν μέσῳ εὐθυμίας καὶ χαρᾶς ἀδιαπτώτου. Πλήθος ἐκλεκτῶν δῶρων διανεμήθησαν διὰ κληρώσεως. Μέλη τοῦ Πληθ. Συμβουλίου τῆς ΑΣΒΣ, Ὑπουργοί, οἱ καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς, πολλοὶ φίλοι τῆς καὶ πολλὰ ἄλλα ἐπίλεκτα μέλη τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας ἐτίμησαν τὴν ἐσπερίδα διὰ τῆς παρουσίας των καὶ ἡ κοσμικὴ κριτικὴ τοῦ ἡμερησίου τύπου τῆς πρωτευούσης ἀψησολήθη εὐφημώτατα καὶ διὰ μακρῶν μὲ αὐτήν.

Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΙΣ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Κατὰ τὸ ὑπ' ὄψιν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1953-54 συνεχίσθησαν ὑπὸ τῆς ΑΣΒΣ, διὰ τοῦ ἱατροῦ αὐτῆς κ. Ἀντ. Παπαϊωάννου, ὑψηγοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, τὰ ἀκόλουθα μέτρα πρὸς παρακολούθησιν τῆς ὑγιεινῆς καταστάσεως καὶ προφύλαξιν τῆς ὑγείας τῶν σπουδαστῶν.

Ἐφηρμόσθη τὸ ἀτομικὸν δελτίον ὑγείας τοῦ σπουδαστοῦ, τὸ

ὁποῖον περιλαμβάνει τὴν κλινικὴν ἐξέτασιν τῶν καθ' ἕκαστα ὀργανικῶν συστημάτων καὶ τὴν μικροακτινογράφησιν τοῦ θώρακος ὄλων τῶν σπουδαστῶν. Τὸ δελτίον τοῦτο εἶναι καὶ μένει ἀπολύτως ἐμπιστευτικόν. Οἱ χρήζοντες περαιτέρω ἐξετάσεως παραπέμπονται, δι' εἰδικοῦ σημειώματος τοῦ ἱατροῦ, εἰς τὰ οἰκεία τμήματα τῶν διαφόρων νοσηλευτικῶν ἰδρυμάτων καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐξετάσεως καταγράφεται εἰς τὸ ἀτομικὸν δελτίον ὑγείας τοῦ σπουδαστοῦ.

Σημειωτέον ὅτι διὰ τὰς ἄνω ἐξετάσεις εἰς τὰ διάφορα νοσηλευτικὰ ἰδρύματα, ἡ Σχολή, διὰ τοῦ ἱατροῦ αὐτῆς, εἶχε προσυνηνονηθῆ μετὰ τῶν Διευθύνσεων τῶν ἰδρυμάτων, πρὸς ταχεῖαν ἐξυπηρέτησιν καὶ δωρεὰν παροχὴν τῆς ἱατρικῆς περιθάλψεως εἰς τοὺς ἐν λόγῳ σπουδαστάς.

Εὐνόητον τυγχάνει ὅτι διὰ τῶν ἐργαστηριακῶν καὶ ἱατρικῶν ἐξετάσεων τῶν σπουδαστῶν, τὸ ἀτομικὸν δελτίον ὑγείας ἀπέβη πληρέστερον καὶ ἀποτελεῖ ἀκριβῆ εἰκόνα τῆς ὑγείας τῶν ἐξεταζομένων. Ὡς εἶναι γνωστὸν, ἡ τοιαύτη ἐνημέρωσις τοῦ ἀτομικοῦ δελτίου ὑγείας ἀποβλέπει ὄχι μόνον εἰς τὴν διάγνωσιν καὶ ἀναγνώρισιν νοσηρῶν καταστάσεων ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς νόσου καὶ τῆς κλινικῆς αὐτῆς ὄντοτης, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν διαπίστωσιν νοσηρῶν προδιαθέσεων, δυναμένων εἰς τὸ μέλλον νὰ ἐπιδράσουν ἐπιβλαβῶς ἐπὶ τῆς καθόλου ὑγείας. Ὁ ἐξεταζόμενος λαμβάνει γνῶσιν τῆς ἀσθενείας του, ὡς καὶ πάσης ἀποκλίσεως ἀπὸ τοῦ φυσιολογικοῦ, καὶ πληροφορεῖται περὶ τυχόν λανθάνουσης νόσου.

Τοιουτοτρόπως, ἡ ἱατρικὴ παρακολούθησις ὄχι μόνον ἐρχεται ἄρωγός εἰς τὴν πρόνοιαν ὑπὲρ τῆς ὑγείας τῶν σπουδαστῶν ἀλλὰ καὶ ἐλέγχει τὴν περαιτέρω θεραπείαν. Εἰς ὠρισμένας περιπτώσεις ὑποδεικνύεται ἡ διακοπὴ μαθημάτων, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑποβληθῆ ὁ ἐνδιαφερόμενος εἰς τὴν ἀνάλογον ὑγεινοδιατητητικοφάρμακευτικὴν ἀγωγὴν, ἀφ' ἑτέρου δὲ προληφθῆ ἡ μετάδοσις οἰασθῆποτε νόσου εἰς τοὺς ὑγιεῖς σπουδαστάς.

ΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Ἡ Σχολή συνέχισε καὶ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος 1953—54 τὴν σειράν τῶν «Διαλέξεων τῆς Τετάρτης», αἱ ὁποῖαι δικαίως ἔχουν θεωρηθῆ ὡς ἐξαιρετικὴ συμβολὴ εἰς τὴν πνευματικὴν κίνησιν τῆς Χώρας.

Ὡς γνωστὸν αἱ Διαλέξεις αὐταὶ γίνονται ἐπὶ ζεόντων διεθνῶν καὶ ἑλληνικῶν προβλημάτων με καθαρῶς ἐπιστημονικὴν των ἐξέτασιν. Ἡ Σχολή προσπαθεῖ—καὶ με ὑπερηφάτειαν νομίζει ὅτι τὸ ἐπέ-

Αὐτῆς Ἀριθ. Διαλέξεως	Ἡμερομηνία	Ὁμιλητῆς	Ἰδιότης	Θέμα
101	27-10-53	Συνοδινὸς Ἐλευθ. Παπαϊωάννου Κ. Στρ.	Καθηγητῆς τῆς Σχολῆς Διευθυντῆς τῆς Σχολῆς	Πανηγυρικὸς τῆς ἡμέρας Τὸ βιομηχανικὸν στέλεχος. Ἡ μόρφωσις καὶ ἡ ἀποστολὴ του
102	16-12-53	Δαμαλᾶς Βασίλειος	τ. Γεν. Γραμματεὺς Ὑπ. Συντονισμοῦ	Ἡ ἐξέλιξις τῆς Διεθνoῦς Οἰκονομίας καὶ ἡ Ἐμπορικὴ μας Πολιτικὴ
103	25-11-53	Ἄγγελόπουλος Ἄγγελος	τ. Καθηγητῆς Πανεπιστημίου καὶ Ὑπουργὸς	Αἱ νέα κατευθύνσεις τῆς Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς
104	7-12-53	Ἄργυρόπουλος Περ. Μακρᾶς Λέων	τ. Ὑπουργὸς Βουλευτῆς, τ. Ὑπουργὸς	Ἡ κρίσις τῆς Εὐρώπης
105	9-12-53	Παπαϊωάννου Στρ.	Καθηγητῆς, Διευθυντῆς τῆς Σχολῆς	Ἡ ὕπερ τῆς Ἑλλάδος οἰκονομικὴ Διάσκεψις τῶν Βρυξελλῶν
106	16-12-53	Εὐελπίδης Χρυσὸς	Καθηγητῆς Ἀνωτ. Γεωπ. Σχολῆς, τ. Ὑπουργὸς	«Ταξιδεύοντας στὴ Γαλλία: Σκέψεις
107	13- 1-54	Κωστόπουλος Στ.	τ. Ὑπουργὸς καὶ τ. Διοικ. Ἐθνικῆς Τραπέζης	Γεωργία καὶ Βιομηχανία
108	20- 1-54	Γιαννόπουλος Γιάννης Μακρῆς Φώτης	Καθηγητῆς τῆς Σχολῆς Γεν. Γραμματεὺς Γεν. Συνιδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος	Τὰ πιστωτικὰ Ἰδρύματα καὶ ἡ Οἰκονομικὴ ζωὴ
109	27- 1-54	Λαγάκος Ἡλίας	Διευθυντῆς, τ. Ὑπουργὸς	«Καὶ ἐγένετο φῶς»
110	30- 1-54	Μυλωνᾶς Γεώργιος	τ. Γεν. Γραμματεὺς Ὑπουργείου Συντονισμοῦ	Ὁ Συνδικαλισμὸς συντελεστῆς τῆς παραγωγῆς
111	10- 2-54			Ἡ ἀπεργία
112	17- 2-54			Ἡ διαμόρφωσις τῶν τιμῶν τῶν ἀγαθῶν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Οἰκονομίαν
113	24- 2-54			

	α/α Διαλέξεων	Ἡμερομηνία	Ὁμιλητῆς	Ἰδιότης	Θέμα
114	ΙΑ'	12- 3-54	Νικολαΐδης Λεάνδρος	Καθηγητῆς Ε.Μ.Π. Ἀρχηγὸς τῆς Ἑλλην. Ἀντιπροσωπείας παρὰ τῷ Ὁργανισμῷ Ἐθνοκαϊκῆς Οἰκονομικῆς συνεργασίας.	Τὸ Ἑλληνικὸν Πρόγραμμα Ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἡ προβολὴ του εἰς τὸ Ἐξωτερικόν.
115	ΙΕ'	16- 3-54	Möller Hans	Καθηγητῆς τοῦ Πανμίου τοῦ Ἀμβούργου.	Ἡ ἐξέλιξις τοῦ Βιομηχανικοῦ Δικαίου ἐν Γερμανίᾳ
116	ΙΣΤ'	24- 3-54	Σταυρόπουλος Σταῦρος	Καθηγητῆς τῆς Σχολῆς	Ἐπαναστατικαὶ Μορφαι : Θεόφιλος Καϊρης. Ἐκατὸ χρόνια ἀπὸ τὸν θάνατό του.
117	ΙΖ'	30- 3-54	Κοϊκος Ἀλεξ.	Ἴατρος	Ἐπισκόπησις τῶν μεταναστευτικῶν κινήσεων τῶν Ἑλλη-νων πρὸς τὰς Η.Π.Α.
118	ΙΗ'	31- 3-54	Ἀναγνωστόπουλος Π.	Καθηγητῆς, τ. Πρύτανης Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς	Τὸ ἔλαιοκομικὸν πρόβλημα τῆς Ἑλλάδος.
119	ΙΘ'	7- 4-54	Βάλληνας Γεώργιος		Ἡ ὀργάνωσις εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ ἔθνικοῦ δυναμικοῦ τῆς Ἑλλάδος.
120	Κ'	14- 4-54	Βαγιανὸς Ἰ.	Τμηματάρχης Ὑπουργείου Γεωργίας	Ἡ βιομηχανία τοῦ ψύχους καὶ αἱ ψυκτικαὶ μεταφοραί.
121	ΚΑ'	7- 5-51	Friedmann Georges	Καθηγητῆς τοῦ Conservatoire des Arts et Métiers καὶ τοῦ Institut d' Etudes Politiques de l' Universi-	Ἡ σημασία τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος εἰς τὴν σύγχρονον ἐπιχείρησιν

τυχε—να δημιουργήσι ἐν ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον, εἰς τὸν ᾧρον τοῦ ὁποίου οἱ ἐπιστήμονες νὰ δύνανται νὰ ἐκθέτουν ἐλευθέ-
 ρως τὰς ἀπόψεις των, κέντρον ἐπομένως εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἀναζητῆται
 καὶ νὰ ἐρευνᾶται ἡ Ἀλήθεια.

Δι' αὐτὸ ὁρθῶς καὶ δικαίως παρ' ὅλων ἀναγνωρίζεται ὡς ἐθνι-
 κὴ ἢ προσπάθεια αὕτη τῆς Σχολῆς, ἡ ὁποία, σημειωτέον, ἔχει ἐπι-
 τύχει ἐκτὸς τῶν διακεκριμένων Ἑλλήνων ὁμιλητῶν νὰ παρουσιάσῃ
 ἀπὸ τοῦ βήματός της καὶ διαπρεπεῖς ξένους ἐπιστήμονας.

Αἱ γενόμεναι διαλέξεις μὲ ἀϋξ. ἀριθμὸν 101 ἕως 121 ἀπὸ τοῦ
 Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1947—48, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐψηφίσθη ὁ ἰσχύων
 Ὁργανισμὸς τῆς Σχολῆς, παρατίθενται ἐν τῷ πίνακι τῶν σελ. 33-34.

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ

Τὸ Γραφεῖον Ἐρευνῶν τῆς Σχολῆς (Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορι-
 κῶν) συνεστήθη συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς
 Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν*.

Τούτου, ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του, προΐσταται ὁ Καθηγητὴς τῆς Ὁρ-
 γανώσεως κ. Ἰωάννης Α. Χρυσοχοῦ. Εἰς αὐτὸ συμπεράτουν ὅλοι οἱ
 ἀρμόδιοι Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς καὶ ἰδίᾳ οἱ τῶν μαθημάτων τοῦ ἀν-
 θρωπίνου παράγοντος καὶ τῆς Οἰκονομικῆς, ὡς οἱ κ. κ. Φ. Λέτσας
 τῆς Ὁργανώσεως Ἐργοστασιῶν, Σοφία Γεδεῶν τῆς Ψυχοτεχνικῆς,
 Γ. Παπακώστας τῆς Βιομηχανικῆς Ὑγιεινῆς, Χ. Ἀγαλλόπουλος τῆς
 Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, Σ. Ἀγαπητίδης τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας, Π.
 Κουβέλης τῆς Βιομηχανικῆς καὶ Ἐνεργειακῆς Πολιτικῆς, Α. Κυρκι-
 λίτσης τῆς Ἐμπορικῆς Πολιτικῆς, Σ. Παπαϊωάννου καὶ Δ. Παπαδη-
 μητρίου τῆς Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς κλπ. Εἰς τὸ ἔργον τοῦ Γραφείου
 τούτου ἤρχισε συμβάλλον ἀποτελεσματικῶς ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1953
 προσληφθεὶς ὡς Διευθυντὴς αὐτοῦ κ. Κλαύδιος Β. Μπανταλούκας,
 εἰς ὃν συγχρόνως ἔχει ἀνατεθῆ παρὰ τοῦ κ. Ἰ. Χρυσοχοῦ ἡ ἐντολὴ
 διδασκαλίας θεμάτων τινῶν τῆς Οἰκονομικῆς Ὁργανώσεως.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς λειτουργίας του, ἔλλείπει οἰκονομικῶν
 πόρων καὶ ὡς ἐκ τούτου καταλλήλου χώρου, ἐπιπλώσεως, ἐπιστημο-
 νικῶν μέσων καὶ συνεργατῶν, παρετηρήθη περιορισμένη τοῦ Γρα-
 φείου δρᾶσις.

Αὕτη κυρίως ἐξεδηλώθη διὰ τῆς δημοσιεύσεως ἐκλαϊκευτικῶν

* Βλ. Β. Διάταγμα τῆς 15 Ἀπριλίου 1948, τεῦχος Α' τῆς Ἐφημερίδος
 τῆς Κυβερνήσεως, ὑπ' ἀριθ. 105/26—4—48, σ. 600.

μεταφράσεων διαφόρων ξένων ἄρθρων καὶ μελετῶν οἰκονομικῆς καὶ ὀργανωτικῆς φύσεως, διὰ τῆς ἀλληλογραφίας ἐπικοινωνία μετὰ ξένων ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων καὶ γραφείων ἐρευνῶν, ὡς καὶ ἐπιστημονικῶν καὶ ἐκδοτικῶν ὀργανισμῶν καὶ διὰ τῆς ὑποβοηθήσεως τῶν σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς εἰς τὴν σύνταξιν ἐργασιῶν, τόσον κατὰ τὰ τρία ἔτη τῆς φοιτήσεώς των, ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἐπὶ πτυχίῳ δοκιμασίαν των.

Ὅταν, ὅμως, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1958, τὸ Γραφεῖον κατέστη δυνατόν νὰ ἀποκτήσῃ εὐπρεπῆ χώρον καὶ σύγχρονον καὶ ἀρκούντως κατάλληλον ὄπλισμόν, εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας ἀριθ. 84 παράρτημα τῆς Σχολῆς, οἱ ὅροι λειτουργίας, ὁ σκοπὸς καὶ αἱ κατευθύνσεις του διηυρύνθησαν.

Ἐκτοτε, ἐτάχθη τετραπλοῦς σκοπὸς τοῦ Γραφείου.

Τοῦτο ἐν πρώτοις ἐπιδιώκει τὴν συλλογὴν καὶ ἐπεξεργασίαν ἐπὶ καιροῦ ὑλικοῦ, καταλλήλου διὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ σχετικοῦ μὲ τὸν ἀνθρώπινον παράγοντα κύκλου μαθημάτων, κατὰ τὰς συγχρόνους παιδαγωγικὰς ἀντιλήψεις. Εἰς τὸν κύκλον τοῦτον τῶν μαθημάτων ὑπάγονται ἡ Ὀργάνωσις τῶν οἰκονομικῶν μονάδων καὶ τῶν ἐργοστασιῶν, ἡ Ψυχοτεχνικὴ, ἡ Βιομηχανικὴ Ὑγιεινὴ καὶ ἡ Κοινωνικὴ Πολιτικὴ. Ἀποτέρεα ὅμως κατευθύνσεις τοῦ Γραφείου εἶναι νὰ ἀποβῆ ἐπιστημονικὸν ἐργαστήριον λειτουργοῦν συμφώνως πρὸς τὴν αὐστηρὰν ἐπιστημονικὴν νοοτροπίαν καὶ μέθοδον μελέτης καὶ ἀγαλύσεως ὅλων τῶν προβλημάτων τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας μας.

Ὁ δεῦτερος σκοπὸς τοῦ Γραφείου εἶναι ἡ μελέτη καὶ ἐρευνά, εἴτε πρωτοβουλίᾳ αὐτοῦ εἴτε τῇ αἰτήσει οἰκονομικῶν μονάδων, εἰδικῶν ἢ γενικῶν προβλημάτων, σχετικῶν πρὸς αὐτάς. Τελικὴ δὲ ἐπιδιώξις του εἶναι νὰ καταστῇ κέντρον ἀνταλλαγῆς πείρας μεταξὺ τῆς Σχολῆς καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Μονάδων τῆς χώρας.

Κατὰ τρίτον λόγον, ἀποσκοπεῖται ἡ ἐν τῇ πράξει ἐξάσκησις τῶν σπουδαστῶν, ὑπὸ ὅρους ὅσον τὸ δυνατόν πλησιάζοντας πρὸς τὴν πραγματικότητα, διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ποικίλων ὀργανωτικῶν προβλημάτων τῶν ἰδιωτικῶν καὶ τῶν δημοσίων ἐπιχειρήσεων καὶ λοιπῶν ὀργανισμῶν. Ἡ τοιαύτη ἐξάσκησις κατατείνει εἰς τὴν συνέχισιν καὶ συμπλήρωσιν τῆς θεωρητικῆς διδασκαλίας. Διὸ καὶ προγραμματίζεται ἡ σύνδεσις τῶν πρακτικῶν λύσεων μετὰ τῶν ἐπιστημονικῶν ἀρχῶν καὶ κανόνων.

Τέλος, σκοπὸς τοῦ Γραφείου εἶναι ἡ παροχὴ ἐπιστημονικῆς βοήθειας εἰς τοὺς σπουδαστὰς καὶ τοὺς πτυχιούχους τῆς Σχολῆς, πρὸς

ἐπίλυσιν ἢ ὑπόδειξιν μέσων λύσεων τῶν ἀπασχολούντων αὐτοὺς ζητημάτων ἐν τῇ ἐρεύνη ἢ ἀναλύσει οἰκονομίας τινός.

Ὁ πρῶτος σκοπὸς τοῦ Γραφείου καθημερινῶς καὶ περισσότερον ἐκπληροῦται διὰ τῆς καταρτίσεως, τοῦ συνεχοῦς πλουτισμοῦ καὶ τῆς συστηματοποιήσεως ἐιδικῆς βιβλιοθήκης, ἀναλόγως πρὸς τὰ διατεθέντα μέσα. Οὕτω σήμερον τὸ Γραφεῖον εἶναι ὑπερήφανον διότι διαθέτει τὴν πληρεστέραν ἐν Ἑλλάδι συλλογὴν ὀργανωτικῶν συγγραμμάτων καὶ περιοδικῶν τῆς ἡμεδαπῆς καὶ τῆς ἀλλοδαπῆς. Ἡ πληρότης αὕτη ὀφείλεται καὶ εἰς τὴν μεταφορὰν εἰς αὐτὸ τῆς βιβλιοθήκης τῆς ἑλληνικῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρίας Ὀργανώσεως τῆς Ἑργασίας, μὲ τὴν ὁποίαν Ἐταιρίαν τὸ Γραφεῖον στενῶς συνεργάζεται. Ἄπαν τὸ ἀναγνωστικὸν τοῦτο ὕλικόν εἶναι καθημερινῶς εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς ἐνδιαφερομένου.

Τὸ Γραφεῖον εἶναι ἀνοικτὸν εἰς πάντας, καθ' ἐκάστην ἐργασίμον ἡμέραν (Δευτέρα—Παρασκευή 9—12—30 καὶ 17—20 καὶ Σάββατον 9—13). Ὁ κ. Χρυσοχοῦ δέχεται ἐκεῖ ἐκάστην Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν 18—20 καὶ ὁ κ. Μπανταλούκας ἐκάστην Τρίτην, Τετάρτην καὶ Πέμπτην 17—20.

Ἀπὸ διετίας ἤρχισε νὰ γίνεται χρῆσις τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Γραφείου ἐκ μέρους καὶ τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ κόσμου. Ἄρκεται μέχρι τοῦδε ἐπιχειρήσεις ἀνέθεσαν εἰς αὐτό, δωρεάν, τὴν μελέτην γενικῶν καὶ ἐιδικῶν ὀργανωτικῶν αὐτῶν θεμάτων καὶ τὴν ὑπόδειξιν βελτιώσεως τῆς ὑφισταμένης ἐν αὐταῖς καταστάσεως. Ἡ τοιαύτη δραστηριότης τοῦ Γραφείου ἀποτελεῖ προφανῶς καὶ εἶδος διαφημίσεως τῆς Σχολῆς ἐντὸς τῶν ἐπιστημονικῶν πλαισίων καὶ ἐπιβολῆς τῆς εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ παραγωγικοῦ κόσμου τῆς χώρας.

Ἡ δρᾶσις τοῦ Γραφείου ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν ὕλικου καταλλήλου, ὄχι μόνον διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ὀργανωτικῶν μαθημάτων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν διάδοσιν τῶν Ὀργανωτικῶν ἀρχῶν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Ἡ δρᾶσις αὕτη ἐκδηλοῦται ποικιλοτρόπως. Ἀπὸ διετίας πραγματοποιεῖ τὸ Γραφεῖον ἐπιστημονικὰς συζητήσεις μετὰ τῶν σπουδαστῶν, ὑπὸ μορφὴν σεμιναρίου, ἐπὶ ὀργανωτικῶν καὶ οἰκονομικῶν θεμάτων. Διὰ τῶν συζητήσεων αὐτῶν ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῶν παρακολουθούτων πρὸς ἐπίλυσιν σχετικῶν προβλημάτων ἀφορώντων ἰδίᾳ τὴν αὔξησιν τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς.

Ἐκτοτε τὸ Γραφεῖον ἐπλαισιώθη καὶ ἀπὸ ἐπιτελεῖον ἐπιλέκτων τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων συνεργατῶν. Μέχρις ὅμως τῆς στιγμῆς, οἱ

τακτικοὶ αὐτοῦ συνεργάται δὲν ἐχρησιμοποιήθησαν εἰμὴ ὡς ἕκτακτοι ἐλλείψει πόρων πρὸς ἀμοιβὴν τῶν. Οἱ ἕκτακτοι, ἐν τούτοις, συνεργάται αὐτοῦ, μετὰ τῶν κ. κ. Χρυσόχοῦ καὶ Μπανταλούκα, προσφέρουν δωρεὰν τὰς ὑπηρεσίας τῶν, αἵτινες κυρίως συνίστανται εἰς σύνταξιν μελετῶν, ἀρθρῶν, βιβλιοκρισιῶν, καὶ μεταφράσεων. Πλείστα τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν εἶδον τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος ἰδίᾳ εἰς τὰ περιοδικὰ τῆς Σχολῆς «Σπουδαί» καὶ «Τὰ Νέα τῆς ΑΣΒΣ» καὶ δευτερευόντως εἰς τὰ μηνιαῖα περιοδικὰ «Ἐπιθεώρησις Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας» καὶ «Οἰκονομικὸς Παρατηρητής». Ἐκτὸς αὐτῶν καὶ λόγῳ τῆς προμνησθείσης στενῆς συνεργασίας τοῦ Γραφείου μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐταιρίας Ὁργανώσεως τῆς Ἐργασίας, οἱ κ. κ. Χρυσόχοῦ καὶ Μπανταλούκας, οἵτινες ἀνήκουν καὶ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς τελευταίας, εἶναι τακτικοὶ συνεργάται εἰς τὸ μηνιαῖον αὐτῆς ὄργανον «Ἐπιτυχία διὰ τῆς Ὁργανώσεως».

Ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν, ὀργανοῦνται, τῇ μερίμνῃ αὐτοῦ, ἐπισκέψεις τῶν σπουδαστῶν τῆς σχολῆς εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας. Λόγῳ τῆς φύσεως τῆς σχολῆς, ἡ διδασκαλία, ἐκτὸς τῶν ἀπὸ ἔδρας καὶ ἐλευθέρων εἰδικῶν μαθημάτων, ἐπεκτείνεται εἰς ἐργαστήσια, καταστήματα, ὀργανισμοὺς, γραφεῖα κλπ. Εἰς τοὺς τόπους αὐτοὺς διεξάγονται ἐπιτόπια καθ' ὀμάδας μαθήματα εἰς τοὺς τριτοετείς Σπουδαστὰς ὑπὸ τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, τῇ συνεργασίᾳ τῶν εἰδικῶν τῆς πράξεως, μετ' ἐπιδείξεων τῆς ὀργανώσεως καὶ τῆς λειτουργίας τῶν ἐν λόγῳ οἰκονομικῶν μονάδων.

Τέλος, τὸ Γραφεῖον συνεργάζεται στενῶς μετὰ τῶν Καθηγητῶν καὶ τῶν Σπουδαστῶν, ἰδίᾳ τῶν τελειοφοίτων, τῆς Σχολῆς, διὰ τὴν κατάρισιν ὑποχρεωτικῶν, κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τῆς Σχολῆς, μελετῶν καὶ διατριβῶν. Κατὰ τὸν ὀργανισμὸν, οἱ Σπουδασταὶ ὀφείλουσιν νὰ ἐκτελέσουν ἐργασίας, πέραν τῶν τρεχουσῶν ἀσκήσεων. Σκοπὸς αὐτῶν εἶναι ἡ ἀσκησις τῶν σπουδαστῶν εἰς τὴν σοβαρὰν καὶ συστηματικὴν μελέτην ἑνὸς θέματος, εἰς τὴν ἐπιτυχῆ κριτικὴν ξένης ἐργασίας, εἰς τὴν δόκιμον διεξαγωγὴν μιᾶς οἰκονομικῆς ἐρεῦνης κ.λ.π. Ἐπομένως, διὰ τῶν μελετῶν αὐτῶν ἐπιζητεῖται τὸ κέντρισμα τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν σπουδαστῶν καὶ πέραν τῶν ἀναγκαστικῶς περιορισμένων πλαισίων τῆς σχολικῆς διδασκαλίας, ἡ συστηματικὴ τακτοποίησις τῶν σκέψεων τῶν ἐπὶ ἑνὸς ζητήματος, ἡ ἀσκησις εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν γνωμῶν τῶν καὶ ἡ ἐπαφή μετὰ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν καὶ τὰ δρώμενα ἐν αὐτῇ πρόσωπα.

Αἱ ὡς ἄνω ἐργασίαι διακρίνονται εἰς τρεῖς κατηγορίας :

Ἡ πρώτη, περιλαμβάνει τὰς κατ' ἐκλογὴν τοῦ σπουδαστοῦ συντασσομένας. Ὁ σπουδαστὴς δέον νὰ παραδώσῃ μίαν, τουλάχιστον, ἐργασίαν κατ' ἐκλογὴν μέχρι τῶν τμηματικῶν ἐξετάσεων τοῦ τελευταίου ἔτους τῶν σπουδῶν του, ἣτις ἐπηρεάζει τὴν βαθμολογίαν του. Ἡ δευτέρα δίδεται κατ' ἐντολήν, πρὸς ἐπεξεργασίαν θεμάτων διδομένων εἰς τὸν σπουδαστὴν παρὰ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν, κατὰ τὴν διάφοριαν τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ του βίου, ἐκτὸς τῶν ἐκθέσεων ἐπισκέψεως τῶν τόπων ἐργασίας. Τὰ θέματα λαμβάνονται ἐκ τοῦ κύκλου τῆς ἐν τῇ Σχολῇ διδασκαλίας καὶ προσδιορίζονται διὰ συνεργασίας τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν μετὰ τῶν Καθηγητῶν τῶν διαφόρων μαθημάτων. Ὁ βαθμὸς τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν συνυπολογίζεται εἰς τὴν βαθμολογίαν τοῦ πτυχίου.

Ἡ τελευταία καὶ πλέον ἀξιόλογος κατηγορία εἶναι ἡ τῆς πτυχιακῆς διατριβῆς. Ὁ σπουδαστὴς, προκειμένου νὰ τύχῃ τοῦ πτυχίου τῆς Σχολῆς, ὑποχρεοῦται νὰ συντάξῃ μελέτην ἐπὶ θέματος τῆς ἐκλογῆς του. Εἰς τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ συνεργάζεται στενῶς μετὰ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν. Ἡ ἐν λόγῳ διατριβὴ δύναται νὰ συνίσταται εἰς τὴν εἰς βάθος ἐξέτασιν καὶ κριτικὴν τῆς διαρθρώσεως καὶ λειτουργίας συγκεκριμένης ἐπιχειρήσεως, εἰς διερεύνησιν γενικωτέρου οἰκονομικοῦ ζητήματος ἐνδιαφέροντος περιοχῆν τῆς χώρας, κλάδον ἢ καὶ ὅλην τὴν οἰκονομίαν τῆς Ἑλλάδος, εἰς ἐξέτασιν καὶ ἀνάλυσιν οἰκονομικοῦ προβλήματος διεθνoῦς σημασίας, εἰς περίληψιν καὶ εὐστοχον κριτικὴν ἀλλοτριᾶς αὐτοτελοῦς ἐργασίας καὶ οἰκονομικῶν ἢ οργανωτικῶν θεμάτων κ.λ.π. Ἡ μελέτη αὕτη βαθμολογεῖται, ὁ δὲ βαθμὸς τῆς συνυπολογίζεται εἰς τὸν γενικὸν βαθμὸν τῆς πτυχιακῆς ἐξετάσεως.

Μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ θέματος, ὁ τελειόφοιτος συνεργάζεται μετὰ τοῦ Γραφείου ἵνα βοηθηθῇ εἰς τὴν κατάρτισιν τοῦ περιγράμματος τῆς διατριβῆς καὶ τὸν τρόπον ἀναπτύξεως αὐτῆς. Τὸ Γραφεῖον διαθέτει πίνακας ἀπάσης τῆς ἀπὸ τοῦ 1928 καὶ ἐντεῦθεν δημοσιευθείσης ἐν Ἑλλάδι βιβλιογραφίας ἐπὶ οἰκονομικῶν καὶ οργανωτικῶν θεμάτων, ὡς καὶ ἀρκετῆς ξένης, εἰς ἣν παραπέμπει τὸν τελειόφοιτον. Παραπέμπει ἐπίσης αὐτὸν εἰς τὰ ἀρμόδια πρὸς τὸ θέμα του πρόσωπα, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Σχολῆς, διὰ τὴν παροχὴν συμπληρωματικῶν πληροφοριῶν καὶ κατευθύνσεων, ὡς καὶ εἰς τὰς οἰκείας στατιστικὰς πηγὰς.

Τὰς ἀξιολογωτέρας τῶν ἐργασιῶν τῶν σπουδαστῶν καὶ ἀπάσας τὰς ἐπὶ πτυχίῳ διατριβὰς, τὸ Γραφεῖον διαφυλάσσει εἰς εἰδικὰ μεταλλικὰς ἀρχειοθήκας καὶ ἔχει εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς ἐνδιαφερομένου.

Ταύτας συμβουλευόνται πολλάκις καὶ σπουδασταὶ ἐτέρων ἐν Ἑλλάδι ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων.

Εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν θὰ πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ ἡ σειρὰ τῶν αὐτοτελῶν δημοσιευμάτων του, ἅτινα ἀνέρχονται ἤδη εἰς 25. Εἰς τὰς ἐκδόσεις ταύτας περιλαμβάνονται 13 αὐτοτελεῖς ἐργασίαι τοῦ κ. Ἰ. Χρυσοχοῦ ἐπὶ ὀργανωτικῶν ἰδιωτικοοικονομικῶν καὶ λογιστικῶν θεμάτων, μία τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου ἐπὶ τῶν λογιστικῶν σχεδίων, ὡς καὶ μετὰφράσεις βιβλίων τῶν L. Danty Lafrance, E. Sandaner, M. S. Rodrignes, A. Smaile καὶ τῶν American Institute of Accountants καὶ Ἐπιτροπῆς Μελέτης Λογιστικῶν Συστημάτων.

Τὰ περιορισμένα πλαίσια τοῦ παρόντος ἀπολογισμοῦ δὲν ἐπιτρέπουν περαιτέρω ἀνάπτυξιν καὶ πρὸ παντὸς εὐκαιρίαν ἀπαριθμήσεως τῶν εὐγενῶν φιλοδοξιῶν τοῦ Γραφείου τούτου. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἀνωτέρω ὀλίγα ἐλπίζεται ὅτι δίδουν σαφῆ εἰκόνα τοῦ ἀθορύβου—καὶ ἐν τούτοις ἀξιολόγου—ἔργου τοῦ πνευματικοῦ τούτου Κέντρου.

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Ἡ Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν, ἐκτιμῶσα τὴν ἐθνικὴν ἀνάγκην καταρτίσεως στατιστικῶν στελεχῶν εἰς τὴν χώραν, προσέβη κατὰ τὸ ἐξεταζόμενον Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1952—1953 εἰς ἴδρυσιν τοῦ **κέντρου στατιστικῆς ἐκπαιδεύσεως** αὐτῆς.

Ἡ Σχολὴ ἐθεώρησε τὴν Στατιστικὴν ἀπαραίτητον μέρος τοῦ κύκλου διδασκαλίας της πρὸς μόρφωσιν στελεχῶν ἀνωτέρων διοικητικῶν ὀργανισμῶν. Οὕτω συνεστήθη, ἀπὸ τοῦ 1947, ἡ ἔδρα τῆς Στατιστικῆς ὡς τακτικῆ, χωρισθέντος τοῦ μαθήματος εἰς δύο κλάδους: τὴν Μαθηματικὴν Στατιστικὴν καὶ τὴν Οἰκονομικὴν. Λήγοντος τοῦ 1950, ὁ Σύλλογος τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς ἐζήτησε νὰ τροποποιηθῇ ὁ ὀργανισμὸς ὥστε νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἴδρυσις «Τμημάτων ἐιδικῆς ἐπιμορφώσεως» τῶν τελειοφοίτων καὶ πτυχιούχων τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως. Τοῦτο δὲν κατέστη τότε δυνατόν, καὶ μόνον ἀρχομένου τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1952/53 ἐπετεύχθη ἡ ἴδρυσις τοῦ «Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως», τὸ ὁποῖον ἐλειτούργησε ἀπὸ τῆς 17ης Φεβρουαρίου 1953.

Εὐτυχῶς, ἡ ἀναληφθεῖσα πρωτοβουλία ἔτυχεν ἀμέσου ἀναγνωρίσεως καὶ ἰδιαίτερας ἐνισχύσεως, καὶ παρὰ τοῦ Κράτους καὶ παρὰ διαφόρων ἐπιχειρήσεων, τὸ γεγονός δὲ τοῦτο ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν ὅτι

κατενοήθη, ἐπὶ τέλους, ἡ ἀξία τῆς Στατιστικῆς καὶ εἰς τὴν Χώραν μας, ὡς μεθόδου ἀσφαλοῦς διὰ τὴν διαπίστωσιν, ἔρευναν καὶ ἔλεγχον τῶν ἐν γένει φαινομένων τοῦ φυσικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου, καὶ ἰδίᾳ τῶν γεγονότων τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς. Ἀπόδειξιν ἐπίσης ἀποτελοῦν αἱ ἅμα τῇ ἰδρύσει τοῦ Κ.Σ.Ε. ἀθροῖαι αἰτήσεις πρὸς μετεκπαίδευσιν, ἐνδεικτικαὶ τῆς ὑφισταμένης ἀνάγκης λειτουργίας ἰδρύματος στατιστικῆς ἐξειδικεύσεως.

Ἀκόμη πληρεστέρα, ὅμως, ἀπόδειξις εἶναι ὅτι τὸ Κράτος, ἀντιμετωπίζον ἐν τῷ συνόλῳ του τὸ πρόβλημα τῆς στατιστικῆς παρακολουθήσεως τῆς ζωῆς, τῆς χώρας, ἐθέσπισε τὸ ὑπ' ἀριθ. 2615/1953 Νομοθετικὸν Διάταγμα «περὶ ὀργανώσεως τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος», διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἀρθροῦ 14, διὰ τοῦ ὁποῦ ὀρίζεται ὅτι: «Μετ' εἰσήγησιν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων Σχολῶν τῶν ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων δύνανται διὰ Β. Δ. νὰ ἰδρυθοῦν μόνιμοι ἔδραι ἢ Σχολαὶ Στατιστικῆς ἢ νὰ ὀργανωθοῦν Φροντιστήρια Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν στατιστικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν πρὸς τοῦτο ἐνδιαφερομένων ἰδιωτῶν». Ἦλθε, δηλαδή, τὸ Κράτος νὰ ἐπικυρώσῃ νομοθετικῶς τὴν ὑπὸ τῆς ἡμετέρας Σχολῆς ἀναληφθεῖσαν ἐπιστημονικὴν πρωτοβουλίαν καὶ πρωτοποριακὴν δραστηριότητα.

Ἡ Σχολή, μὲ ἐπίγνωσιν τοῦ καθήκοντός της ἀπέναντι τοῦ Κράτους, τῆς Ἐθνικῆς οἰκονομίας καὶ ἰδίᾳ ἀπέναντι τῶν νέων, εἶναι εὐτυχῆς καὶ ὑπερήφανος διὰ τὴν συμβολὴν της αὐτὴν εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν πρόοδον τοῦ τόπου. Αὐτό, ἄλλωστε, ἀποτελεῖ τὴν φιλοδοξίαν της. Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἐκπαιδευτικοῦ ἔτους, ἡ ὀργάνωσις τοῦ «Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως» ὀλοκληροῦται, καὶ ἐλπίζεται ὅτι ἐκτὸς τῶν ἐπιλέκτων Ἑλλήνων Καθηγητῶν θὰ διδάξουν εἰς αὐτὸ καὶ διαπρεπεῖς ξένοι εἰδικοί. Οὕτω τὸ Κ.Σ.Ε. καθίσταται ἴδρυμα πλήρως ἐξυπηρετοῦν τὴν τε Πολιτείαν καὶ τὴν κοινωνίαν.

Τὸ Κ.Σ.Ε. ἔχει ἐγκατασταθῆ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Ἀκαδημίας 84 παράρτημα τῆς Σχολῆς.

Ἡ φοίτησις εἰς τὸ Κ.Σ.Ε. εἶναι ἐλευθέρη. Τὸ ἴδρυμα δὲν χορηγεῖ διπλώματα παρέχοντα δικαιώματα ἰδιαίτερα. Παρέχει ἀπλῶς πιστοποιητικὰ εὐδοκίμου φοιτήσεως.

Ἡ διδασκαλία ἔχει ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν μόρφωσιν στελεχῶν δυναμένων ἅμα τῷ πέρατι τῆς ἐκπαιδεύσεώς των νὰ ἀσκήσουν ὑπευθύνως τὰ καθήκοντα τοῦ στατιστικοῦ παρὰ ταῖς Στατιστικαῖς

ὑπηρεσίαις εἴτε τοῦ Κράτους εἴτε οἰουδήποτε Ὄργανισμοῦ ἢ Ἐπιχειρήσεως.

Ἡ διδασκαλία εἶναι ἀκαδημαϊκή, διὰ τὴν ἐμπέδωσιν ὅμως τῶν γνώσεων γίνονται συστηματικαὶ φροντιστηριακαὶ ἀσκήσεις καὶ ποιήλαι ἐφαρμογαί.

Παράλληλως πρὸς τὰ μαθήματα, τὸ «Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως» ὀργανώνει σειρὰν διαλέξεων καὶ ἐλευθέρων μαθημάτων, διδομένων ὑπὸ Ἑλλήνων καὶ ξένων ἐπιστημόνων, ἐπὶ θεμάτων σχετιζομένων μὲ τὴν Στατιστικὴν.

Κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1953—54 τὸ Κέντρον ἐλειτούργησε κανονικῶς. Τὰ δίδακτρα ὠρίσθησαν εἰς δραχ. 800, καταβληθέντα εἰς τρεῖς δόσεις.

Τὰ μαθήματα ἤρχισαν τὴν 24ην Νοεμβρίου 1953. Ἐφοίτησαν δὲ εἰς αὐτὸ 109 σπουδασταί, δημόσιοι ὑπάλληλοι, Ὑπάλληλοι Ὄργανισμῶν δημοσίου δικαίου, ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ἰδιῶται, κατανεμόμενοι κατὰ προέλευσιν ὡς ἀκολούθως:

1) Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν (Γ.Δ.Δ.Α.)	36
2) » » (Γ.Δ.Φ.)	24
3) Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Κλήρου Ἑλλάδος (Τ.Α.Κ.Ε.)	2
4) » Μηχανικῶν καὶ Ἐργοληπτῶν Δ.Ε.	3
5) Ἀγροτικὴ Τράπεζα	2
6) Δημοτικὴ Ἐκμετάλλευσις Ἀεριοφωτος	2
7) Ταχυδρομικὰ Ταμιευτήρια	2
8) Δῆμος Ζωγράφου	1
9) Ταμεῖον Ἀρωγῆς Ὄργάνων Ἀγροφυλακῆς	1
10) Ἰδιῶται	32
11) Σπουδασταὶ Ἀνωτάτων Σχολῶν	4
Σύνολον.	109

Οἱ ἀνωτέρω κατανέμονται κατὰ τίτλους σπουδῶν αὐτῶν ὡς ἑξῆς:

1) Πτυχιοῦχοι Πανεπιστημίου	20
2) » Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκον. καὶ Ἐμπ. Ἐπιστημῶν	25
3) » Παντείου Ἀνωτάτης Σχολῆς	11
4) » Ἀνωτ. Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν	7
5) Δημόσιοι ὑπάλληλοι μὴ πτυχιοῦχοι	15
6) Ἰδιῶται καὶ σπουδασταὶ μὲ ἀπολυτήριον Γυμνασίου	31
Σύνολον	109

Ἐκ τῶν ἐγγραφέντων ὑπέστησαν ἐξετάσεις κατὰ τὴν περίοδον τοῦ Ἰουνίου ἐπιτυχῶς οἱ κάτωθι 13 :

1) Ἀδαμόπουλος Γ. 2) Βουρνᾶς Θ. 3) Γιαβέτσης Χρ. 4) Δημητρακοπούλου Παρασκευή. 5) Δρακάτος Κ. 6) Καραχάλιος Γ. 7) Μαρίνος Ἄνδρ. 8) Παναγιωταρέας Δημοσθένης. 10) Παπασπηλιοπούλου Χαρίκλεια. 11) Πορφύριος Ἰποκράτης. 12) Ταλαμάγκας Ἰωάννης. 13) Χουρδάκης Ἰωάννης.

Κατὰ δὲ τὴν περίοδον τοῦ Ὀκτωβρίου ὑπέστησαν ὁμοίως ἐπιτυχῶς ἐξετάσεις οἱ ἀκόλουθοι 16 :

1) Ἀργυρόπουλος Παναγ. 2) Ἀποστόλου Δημ. 3) Ἰωαννίδης Ἐλευθέριος. 4) Καράμπολας Κων. 5) Καραδήμου Δημ. 6) Κονδύλης Νικόλ. 7) Λίτινα Δέσποινα. 8) Μιχαλόπουλος Ἰωάννης. 9) Μιχαηλίδης Δημ. 10) Παναγιωτόπουλος Χρ. 11) Σκαρβέλης Σπυρ. 12) Παπαγιαννίδης Δημ. 13) Σαραβάτος Πολυχρόνης. 14) Σιάμπος Γεωρ. 15) Τενεκίδης Νικόλ. 16) Χουρδάκης Εὔσταθιος.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐδίδαξαν :

1. **Κ. Ἀθανασιάδης**, εἰδικὸς στατιστικολόγος, Στατιστικὴν Μεθοδολογίαν, Στατιστικὴν Ἀνάλυσιν καὶ Στοιχεῖα Οἰκονομικῆς
2. **Δ. Καλλιτσουνάκης**, Καθηγητὴς τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν. Πρόεδρος τῆς Στατιστικῆς Ἐταιρείας καὶ τ. Ὑπουργός. Εἰδικὰ θέματα Συγκυριακῆς Στατιστικῆς.
3. **Ε. Μαργαρίτης**, Καθηγητὴς τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν. Στοιχεῖα Λογισμοῦ Πιθανοτήτων, Στοιχεῖα Γενικῶν Μαθηματικῶν καὶ Μαθηματικὴν Στατιστικὴν.
4. **Ἀλεξ. Παππᾶς**, Καθηγητὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβείου Πολυτεχνείου. Στατιστικὴν δειγματολογίαν καὶ Στατιστικὴν Βιομηχανικῆς Παραγωγῆς.
5. **Α. Σαουνάτσος**, Καθηγητὴς τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν. Οἰκονομικὴν Στατιστικὴν.
6. **Γ. Χαλκιάδης**, Καθηγητὴς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν. Εἰδικὰ μαθήματα Πολιτικῆς Οἰκονομίας.
7. **Ἰωάν. Χρυσόχοῦ**, Καθηγητὴς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν. Ὀργάνωσιν καὶ Στατιστικὴν Ἐπιχειρήσεων.

Ἐκτὸς τῶν μαθημάτων ἐγένοντο δύο διαλέξεις ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ Ἐμπειρογνώμονος τῆς Ὀργανώσεως Τροφῶν καὶ Γεωργίας (ΦΑΟ)

κ. Rosenfeld με θέμα 1) τὴν Γεωργικὴν Στατιστικὴν καὶ 2) τὴν δειγματοληψίαν ἐπὶ τῆς Γεωργικῆς Στατιστικῆς.

Τὰ μαθήματα ἔληξαν τὴν 15ην Ἰουνίου 1945 ἀλλὰ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ θέρους πλείστοι τῶν φοιτησάντων παρηκολούθησαν συστηματικῶς εἰδικὰ φροντιστηριακὰ μαθήματα.

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Τὸ Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν συνέστησε κατόπιν προτάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς. «**Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν**» ἔχον ὑπ' ὄψιν τὴν σημασίαν τῆς ἀναπτύξεως τοῦ κλάδου τῆς Τουριστικῆς Βιομηχανίας διὰ τὴν ἐν γένει οἰκονομίαν τῆς χώρας καὶ τὴν πολιτιστικὴν τῆς ἀνάπτυξιν.

Ἡ συγκροτηθεῖσα Ἐπιτροπὴ ἐξέλεξε ὡς Πρόεδρόν της τὸν Καθηγητὴν τῆς Σχολῆς κ. Ἰωάν. Κουτσογιάννην, Ἀντιπρόεδρον τοῦ «Ἐλεγκτικοῦ Ὄργανισμοῦ Τουρισμοῦ» καὶ Γεν. Γραμματέα τῆς «Ἑλληνικῆς Περιηγητικῆς Λέσχης», ὡς Ἀντιπρόεδρον τὸν Καθηγητὴν τῆς Σχολῆς κ. Κ. Σημαντήρα καὶ ὡς Γεν. Γραμματέα τὸν εἰδικὸν Τουριστολόγον καὶ Καθηγητὴν τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων κ. Αἰγινήτην. Χρέη Εἰδ. Γραμματέως ἀνετέθησαν εἰς τὴν πτυχιούχον τῆς Σχολῆς μας Δα. Ἀθ. Ρούσαν, ἀναπληρωθεῖσαν κατὰ τὴν εἰς Γαλλίαν μετάβασίν της ὑπὸ τῆς Δοσ Πανουσοπούλου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κ.Τ.Μ. ἀπετελέσθη ἐπίσης ἐκ τῶν κ. κ. Φ. Παπαχρυσάνθου, Βιομηχάνου, μέλους τῆς Διοικήσεως τῆς Ὁμοσπονδίας τῶν Ἐκδρομικῶν Σωματείων, Δ. Μωρέττη, ἀρχιτέκτονος, Τεχνικοῦ Συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου, Ἀλ. Μωρέττη, ἀρχιτέκτονος, Τεχνικοῦ Συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου, Ἀλ. Σολομοῦ, ἐμπόρου, Ἰ. Θρεψιάδη, Ἐφόρον Ἀρχαιοτήτων, Ἰ. Φράγκου, Γεν. Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Φρ. Λέτσα, Καθηγητοῦ τῆς Α.Σ.Β.Σ. Σπύρου Παπαθωμᾶ, Διευθυντοῦ τοῦ περιοδικοῦ «Ξενοδοχειακὸν Βῆμα», Γ. Κατοίπη, Γυμναστοῦ τῆς Σχολῆς, Τάσου Ζάπα εἰδικοῦ περὶ τὰ Τουριστικά, καὶ ἐξ ἀριθμοῦ Πτυχιούχων καὶ Σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς.

Τὸ Κέντρον ἤρχισε τὴν συστηματικὴν μετέτην προβλημάτων τῆς Τουριστικῆς Οἰκονομίας καὶ Πολιτικῆς τῆς Χώρας. Ὡς πρωταρχικὸν ἔργον ἐθεώρησε τὴν δημοσίευσιν εἰδικοῦ Τεύχους περιέχοντος πλήρες διάγραμμα Τουριστικῆς μελέτης μᾶς περιοχῆς, τῆς οἰκονομ-

κῆς, διοικητικῆς καὶ πολιτικῆς καταστάσεως μιᾶς κοινότητος, ὅπερ ἔτυχε εὐμενεστάτων σχολίων παρὰ εἰδικῶν εἰς τὸν τύπον, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἐξέδωκεν εἰδικὴν ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς κ.κ. Νομάρχας. Βάσει τοῦ διαγράμματος τούτου πολλοὶ σπουδασταὶ καὶ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς συνέταξαν λίαν ἐνδιαφερούσας μελέτας.

Τὸ Κ.Τ.Μ. προήλθεν εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ διαφόρων Τουριστικῶν Ὄργανώσεων, ἰδρυμάτων καὶ ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἤρχισε καταρτίζον εἰδικὴν σειρὰν τουριστικῶν ἐντύπων, τὰ ὅποια εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐνδιαφερομένων.

Ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του νὰ δημιουργήσῃ κίνησιν ὑπὲρ τῆς μελέτης τῶν Τουριστικῶν προβλημάτων τὸ Κ.Τ.Μ. ἀπεφάσισε τὴν ὀργάνωσιν Δωδεκαήμερου Σπουδῶν Τουριστικῆς Οἰκονομίας καὶ Πολιτικῆς, εἰς ὃ θὰ λάβωσι μέρος διακεκριμένοι ἐπιστήμονες, Κρατικοὶ Λειτουργοὶ καὶ ἐκπρόσωποι τῶν Τουριστικῶν Ὄργανώσεων τῆς Χώρας.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος τὸ Κ.Τ.Μ. ἔδωσε τὰς βάσεις μιᾶς συστηματικῆς ἐργασίας ὑπὲρ τοῦ Τουρισμοῦ, κλάδου σημαντικοῦ πλέον τῆς ἔθνικῆς μας οἰκονομίας καὶ παράγοντος τῆς πολιτικῆς ἀναπτύξεως τῆς Χώρας. Εἶναι μὰ νέα θετικὴ συμβολὴ τῆς Σχολῆς μας καὶ ἔχομεν τὴν βεβαιότητα ὅτι πλούσιοι θὰ εἶναι οἱ καρποὶ τῆς.

Τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Σχολῆς ἐξέφρασε τὰς θερμὰς του εὐχαριστίας πρὸς τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Τ.Μ., τὰ ὅποια ἄνευ ἀμοιβῆς τινὸς προσέφεραν τὰς ὑπηρεσίας των καὶ ἐργάζονται ἔχοντα ὡς μοναδικὴν σκέψιν τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ τόπου.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Τὸ Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν συνέστησε Ἐπιτροπὴν πρὸς μελέτην καὶ σύνταξιν ἐνιαίου σχεδίου λογαριασμῶν, βιβλίων ἰσολογισμῶν, λ)σμῶν ἀποτελεσμάτων καὶ ἀποδόσεων, στατιστικῶν πινάκων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Ἑλληνικοῦ Λογιστικοῦ Σχεδίου (Ε.Ε.Λ.Σ.) συνεκροτήθη ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς κ. Σ. Παπαϊωάννου καὶ τὴν ἀντιπροεδρίαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ι. Α. Χρυσόχοῦ. Εἰσηγηταὶ ἐξελέγησαν οἱ κ.κ. Γ. Νέζης, Διευθυντῆς τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ Δ. Παπαδημητρίου, Καθηγητῆς τῆς Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς τῆς Σχολῆς μας, Γενικὸς δὲ Γραμματεὺς ὁ συνεργάτης τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν καὶ τ. Τμηματάρχης τῆς Ἐθν.

Τραπέζης κ. Σπ. Βασιλείου· χρέη Ειδικού Γραμματέως ανέλαβεν ο κ. Ν. Διλάκης, πτυχιούχος τῆς Σχολῆς μας.

Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν μετέχουν οἱ κ.κ. Σ. Λιζάρδος, Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου τῶν Πτυχιούχων τῆς ΑΣΟ καὶ ΕΕ, Δ. Καμβυσίδης, Καθηγητὴς τῆς ΑΣΒΣ, Γ. Ἀλεξανδρόπουλος Διευθυντὴς Λογιστηρίου κ.λ.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἠσχολήθη μετὰ τὸ Αὐστραλιανὸν Λογιστικὸν Πλάνον, τὸ ὁποῖον ἐξετύπωσεν ἡ Σχολή, καὶ ὁ κ. Βασιλείου ἔκαμε μακρὰν εἰσήγησιν ἐπὶ τοῦ Γαλλικοῦ Λογιστικοῦ Πλάνου, τὸ ὁποῖον μεταφράζει κατὰ παράκλησιν τῆς Σχολῆς.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπεφυλάχθη νὰ συνεχίσῃ τὰς ἐργασίας της, συμπληρουμένη, μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Γαλλικοῦ Λογιστικοῦ Πλάνου, ἀνέθεσε δὲ τὴν μελέτην τοῦ ὅλου προβλήματος εἰς τοὺς Γενικοὺς Εἰσηγητὰς κ.κ. Γ. Νέζην καὶ Δ. Παπαδημητρίου, τὴν μετάφρασιν τοῦ Γαλλικοῦ Σχεδίου εἰς τὸν κ. Σπ. Βασιλείου, εὐγενῶς καὶ δωρεὰν προσφερθέντα, ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Α.Σ.Β.Σ. κ. Σ. Παπαϊωάννου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἡ ὁργάνωσις τῆς Σχολῆς ὑπὸ τὴν σημερινὴν μορφήν τοῦ ἀνωτάτου Ἰδρύματος Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως ἐπραγματοποιήθη τὸ πρῶτον διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 8ης Φεβρουαρίου 1947 (Φ.Ε.Κ. ὑπ' ἀριθμ. 32/8-2-47).

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης παρήλθον ἑπτὰ πλήρη Ἀκαδημαϊκὰ ἔτη καὶ εἰς τὸ μικρὸν αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἡ Σχολή, παρὰ τὰς ἐναντίον της ποικίλας καὶ ἀνεκδιηγῆτους ἀντιδράσεις, ὄχι μόνον ἐνεφάνισε ἕν ἄριστον ἐκπαιδευτικὸν ἔργον ἀλλὰ καὶ προσεπάθησε νὰ ἐπικτείνῃ τὴν κοινωφελῆ μορφωτικὴν της δράσιν καὶ ἔξω τῶν σπουδαστῶν, διὰ διαλέξεων καὶ μελετῶν ἐπὶ ἐνδιαφερόντων τὴν χώραν προβλημάτων, δι' ἰδρύσεως μορφωτικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν κέντρων, ὡς τὰ Κέντρα Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ Τουριστικῶν Σπουδῶν, ἡ Ἐπιτροπὴ Λογιστικοῦ Σχεδίου, ὡς καὶ διὰ δημοσιευμάτων, τινὰ τῶν ὁποίων ἐνεφάνισαν καὶ ἐξήτασαν διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι θέματα ἐξαιρετικῆς διὰ τὴν ζωὴν τοῦ τόπου σημασίας.

Τὸ Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας δὲν ἠθέλησε νὰ μετάρχη δι' ἀντιπροσώπου του εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν.

Εἰς σειράν πρωτοτύπων, ἢ καὶ ἐκ μεταφράσεως, μελετῶν τοῦ «Γραφείου Ἐρευνῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν» τῆς Σχολῆς ἐξητάσθησαν, διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι, κοινωνιολογικά, οἰκονομικά, ὀργανωτικά, διοικητικά καὶ λογιστικά ζητήματα. Ἐξ ἄλλου, αἱ παραδόσεις τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς ἐπὶ μαθημάτων τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι διδασκομένων συνεπλήρωσαν τὴν πνευματικὴν συμβολὴν τῆς Σχολῆς.

Συμμορφουμένη ἐξ ἑτέρου ἡ Σχολὴ πρὸς τὴν ὀρθὴν καὶ γόνιμον παράδοσιν τῶν ἀνωτέρων πνευματικῶν Ἰδρυμάτων ὅλου τοῦ κόσμου, ἐξέδωκε κατὰ τὰ ἔτη 1949 καὶ 1950 τὰς δύο Ἐπιστημονικὰς τῆς Ἐπετηρίδας, αἱ ὁποῖαι εἰς 716 σελίδας περιέλαβον 29 πρωτοτύπους ἐπιστημονικὰς ἐργασίας τοῦ Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ τῆς.

Τέλος, ἀπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1950/1951 ἡ Σχολὴ ἀπεφάσισε τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐπιστημονικοῦ τῆς ὀργάνου «Σπουδαί», τὸ ὁποῖον τακτικῶς—πρᾶγμα ὄχι τόσο συνήθες δυστυχῶς εἰς τὸν τόπον μας—ἐκδίδεται ἀπὸ τότε μέχρι σήμερον.

Μὲ τὰς ἐκδόσεις τῆς ἡ Σχολῆς, χωρὶς καμμίαν βοήθειαν οἰκονομικὴν οὔτε ἀπὸ τὸ Κράτος οὔτε ἀπὸ ιδιώτας—ἐξαίρεσιν φωτεινὴν ἀποτελεῖ ἡ συμπαράστασις τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς—ἐκτελεῖ τὸ ἐπιστημονικὸν καὶ πνευματικὸν τῆς χρέος ἀπέναντι τοῦ τόπου αὐτοῦ μὲ συνέπειαν καὶ μετριοφροσύνην, ἀλλὰ καὶ πλήρη συναίσθησιν τῆς συμβολῆς τῆς. Ἡ Σχολὴ οὕτω ἐπιτελεῖ τὸ χρέος τῆς ἀπέναντι τοῦ Ἔθνους, καθόσον τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ κύριον μέλημά τῆς. Κατ' αὐτὴν, ἡ μόρφωσις καὶ ἡ διαπαιδαγώγησις τῶν νέων καὶ τῶν λοιπῶν ἐνδιαφερομένων μὲ τὰς ἐργασίας τῆς σκοπὸν κύριον ἔχει τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ Ἔθνους διὰ τῆς ἀνυψώσεως τοῦ πνευματικοῦ του ἐπιπέδου, παραλλήλως πρὸς τὴν βελτίωσιν τοῦ ὕλικου του ἐπιπέδου.

Οὕτω ἡ Σχολὴ δὲν περιορίζεται εἰς τὴν στενὴν ἀπὸ τῆς ἑδρας διδασκαλίαν. Δὲν εἶναι κλειστὸν πνευματικὸν Ἰδρυμα, ἀλλὰ Ἰδρυμα παντοιοτρόπως ἐπιθυμοῦν νὰ ἀκτινοβολήσῃ τὴν Γνώσιν καὶ τὴν Ἀλήθειαν. Δι' αὐτὸ εἶναι, πράγματι, **Ἐθνικὸν Ἰδρυμα**. Ἡ Σχολὴ οὔτε εἶναι οὔτε δύναται νὰ καταστῇ Ὀργανισμὸς ἀνήκων εἰς ἄτομα ἢ ἐξυπηρετικὸς ὄρισμένων ἐπιστημονικῶν ἢ πολιτικῶν ἀπόψεων. Ἐχει τὰς θύρας ἀνοικτὰς εἰς πάντας, διότι τὴν Γνώσιν καλλιεργεῖ, τὴν Ἀλήθειαν ἀναζητεῖ καὶ τὴν Πρόοδον ἐξυπηρετεῖ. Παραμένει ἀντίρροτον δι' αὐτὴν τὸ ἀξίωμα ὅτι «ἐθνικὸν εἶναι ὅ,τι ἀληθινὸν καὶ ὅ,τι προοδευτικόν». Αἱ 1558 σελίδες τῶν τεσσάρων τόμων τῶν

«Σπουδῶν» ἀποδεικνύουν τοῦτο περιτράνωσ, καθὼς ἄλλως τε ὄλαι αἱ λοιπαὶ ἐκδόσεις της, ὅπως ἀναμφισβητήτως καὶ ὄλαι αἱ ποικίλαι πνευματικαὶ ἐκδηλώσεις της.

Αἱ «Σπουδαί» ἔκλεισαν τὸ Δ' ἔτος. Ὁλιγοχρόνιος βεβαίως ἱστορία διὰ τὴν ὁποίαν ὅμως δικαίως ὑπερφηανεύεται τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Σχολῆς, οἱ Καθηγηταὶ της, οἱ Συνεργάται της, οἱ σπουδασταὶ της. Πέραν ἀπὸ συμφέροντα καὶ ἀπὸ πάθη, ἀπὸ ἀντιζηλίας καὶ στενόκαρδον πνεῦμα, ἀπὸ ἐπιστημονικὰς διαφωνίας καὶ ἀντιθέσεις, ἡ Σχολὴ συνεχίζει τὸ πνευματικόν της ἔργον, «ὀρθοτομοῦσα τὸν λόγον τῆς Ἀληθείας, τηροῦσα τὸν Νόμον». Διότι γνωρίζουν οἱ ἐν τῇ Σχολῇ ἐργαζόμενοι πόσον μεγάλη εἶναι ἡ χαρὰ νὰ ἴσταιται κανεὶς εἰς τὸ ὑψηλὸν βᾶθρον τοῦ καθήκοντος καὶ νὰ ἀτενίσῃ τὰ προβλήματα ὡς Ἐλεύθερος Ἄνθρωπος.

Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὁ ἐπιστημονικός, ὁ ἐπιχειρηματικός, ὁ ὑπαλλήλικός καὶ ὁ σπουδαστικός κόσμος, ὅλοι ὅσοι μὲ τόσον ἐνδιαφέρον καὶ τόσην ἐκτίμησιν παρακολουθοῦν τὴν γενικὴν προσπάθειαν τῆς Σχολῆς θὰ ἐνισχύσουν τὸ ἔργον τῶν ἐκδόσεών μας, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν πολῦτιμον καὶ νέου, πολλάκις, περιεχομένου πνευματικὴν εἰσφορὰν εἰς τὸν τόπον μας. Ἡ συμπαράστασις ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερων εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ ἐθνικὴν αὐτὴν προσπάθειαν θὰ ἀποτελέσῃ τὴν ἀποτελεσματικωτέραν ἐνίσχυσιν καὶ τὴν καλυτέραν ἐπιβράβευσιν τῶν κόπων καὶ θυσιῶν τῆς Σχολῆς.

Παρέχομεν κατωτέρω Πίνακα τῶν Περιεχομένων τοῦ Δ'. τόμου τοῦ περιοδικοῦ «Σπουδαί».

Ἀγγελοπούλου Ἀγγέλου.—Οἱ νέες κατευθύνσεις τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς.

Ἀργυροπούλου Α. Περικλῆ.—Ἡ κρίσις τῆς Εὐρώπης.

Βαλληγδα Κ. Γεωργίου.—Ἡ ὀργάνωσις εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ Ἐθνικοῦ δυναμικοῦ τῆς Ἑλλάδος.

B r u n e t A n d r é.—Εἰσαγωγή εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μετάφρασιν τοῦ Γαλλικοῦ Λογιστικοῦ Πλάνου.

Γιαννοπούλου Γιάννη.—Ἀκτινοβολίες.

Γραφείου Ἐρευνῶν τῆς Α.Σ.Β.Σ.—(Ἀπόδοσις καὶ ἐπεξεργασία ἀπανθισμάτων ἐκ δημοσιευμάτων τοῦ CNOF). Ὁ ἀγὼν κατὰ τῆς σπατάλης.

Δαμαλᾶ Βασιλείου.—Ἡ ἐξέλιξις τῆς διεθνοῦς οἰκονομίας καὶ ἡ ἐμπορικὴ μας πολιτικὴ.

Danty—Lafrance Louis.—Ἡ εἰσφορὰ τῆς Γαλλίας εἰς τὴν κίνησιν τῆς Ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας.

Αἱ συναντήσεις τοῦ *Royaumont* ἐπὶ τῶν κοινωνικῶν ἀπόψεων τῆς Ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας.

- Ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις καὶ παραγωγικότης.
 Ἐπὶ τῆς ἐξελιξέως τῶν ἰδεῶν περὶ ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας.
Deming H. Georges.—(Μετάφρασις Τασίας Μπάφη). Αἱ πρόοδοι εἰς τὴν δημοσίαν διοίκησιν.
Δερτιλῆ Παναγιώτου.—Τὸ ἐσωτερικὸν ἐκούσιον λαχειοφόρον παραγωγικὸν δάνειον.
Εὐελπίδη Χρυσοῦ.—Γεωργία καὶ Οἰκονομία.
Haan Hugo.—(Μετάφρασις Σ. Μαρκοζάνη). Ἀπὸ τῆς Ἐπιστημονικῆς Ὄργανώσεως εἰς τὴν Παραγωγικότητα.
Κανελλοπούλου Χρίστου.—Αἱ ἀτμάμαξαι τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.
ΚΧ.—Ἐκδηλώσεις σιδηροδρομικῆς ἀναπτύξεως πρὸ ἑκατὸν ἐτῶν. Ἀναδρομὴ εἰς τὸ 1854.
Κρίκου Ἀλεξάνδρου.—Ἐπισκόπησις τῶν μεταναστευτικῶν κινήσεων τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὰς Η.Π.Α.
Κωστοπούλου Σταύρου.—Τὰ Πιστωτικὰ Ἴδρύματα καὶ ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ.
Λαγάκου Ἠλία.—Ἡ ἀπεργία.
Μακκᾶ Λέοντος.—Ἡ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος οἰκονομικὴ διάσκεψις τῶν Βρυξελλῶν.
Μακρῆ Φώτη.—Ὁ Συνδικαλισμὸς συντελεστής τῆς παραγωγῆς.
Mariotti Angelo.—(Ἀνάπτυξις μετὰ προσθηκῶν καὶ σημειώσεων ὑπὸ Νικολάου Αἰγινήτου). Ἡ τουριστικὴ ἰσορροπία.
Μπανταλούκα Κλαυδίου.—Ἀπόδοσις ἐργασίας καὶ φωτισμὸς.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ Α. Σ. Β. Σ.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος κατηγορήθη τὸ εἰδικὸν τμήμα ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Σχολικὴ μας Ζωὴ» τοῦ περιοδικοῦ μας «*Σπουδαί*» τὸ ὁποῖον τοιουτοτρόπως κατέστη καθαρὸν ἐπιστημονικὸν ὄργανον τῆς Σχολῆς.

Ἀντὶ τῆς ὡς ἄνω «Σχολικῆς Ζωῆς» ἐξεδόθη εἰδικὸν πληροφοριακὸν τῆς Σχολῆς μας ὄργανον ὑπὸ τὸν τίτλον «*Τὰ Νέα τῆς Α. Σ. Β. Σ.*», τοῦ ὁποῖου ἐξεδόθησαν τὰ ὑπ' ἀριθ. 1—7 τεύχη σχήματος 58×86 ἐκ σελίδων ἐν ὄλῳ 384.

Πᾶς σπουδαστὴς ἐγγραφόμενος εἰς τὴν Σχολὴν λαμβάνει τὸ ὡς ἄνω περιοδικόν, τὸ ὁποῖον ἀποστέλλεται ἐπίσης εἰς τοὺς φίλους τῆς Σχολῆς καὶ τὰς λοιπὰς Ἀνωτάτας καὶ Μέσας Σχολάς.

Τὸ Ἄον τεύχος τοῦ περιοδικοῦ ἀφιερώθη κυρίως εἰς τὸ «Πρόγραμμα Ἐργασιῶν 1953—1954», τὸ Βον εἰς τὰς Εἰσαγωγικάς, Τμηματικάς καὶ Πτυχιακάς Ἐξετάσεις τοῦ Σεπτεμβρίου—Ὀκτωβρίου 1953, ὡς καὶ τὴν τελετὴν τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Σχολῆς,

τὸ Γον εἰς περιγραφὴν ἐπισκέψεων, τὸ Δον εἰς τὸν Τουρισμόν, τὸ Εον εἰς Πληροφορίας περὶ τῆς Ὁργανώσεως καὶ τῆς λειτουργίας τῆς Σχολῆς, τὸ Στ' εἰς τὴν Ἐπιστημονικὴν Ὁργάνωσιν τῆς Ἐργασίας καὶ τὸ Ζον εἰς τὸν διοικητικὸν καὶ διαχειριστικὸν Ἀπολογισμόν τοῦ ἔτους 1952—1953. Τὰ ἐν λόγῳ τεύχη περιέλαβον ἐπίσης διαφόρους ἀνακοινώσεις τῆς Σχολῆς, χρησίμους ἐκπαιδευτικῆς φύσεως πληροφορίας, κατάλληλα διὰ τοὺς σπουδαστὰς γνωμικά, χρονικά, χρονογραφήματα κ.λ.

Θεωροῦμεν ἐπιβεβλημένον νὰ τονίσωμεν τὴν ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν ἐπροξένησε τὸ Α' τεῦχος μὲ τὴν λαμπρὰν ἐκθεσὶν τοῦ «Προγράμματος Ἐργασιῶν» διότι, ὡς καὶ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἔτονίσθη, πᾶν Ἰδρυμα καὶ ἰδίᾳ ἐκπαιδευτικὸν δέον νὰ στηρίξῃ τὴν δραστηριότητά του ἐπὶ προγράμματος, ὥστε καὶ ἡ ἐργασία νὰ εἶναι συστηματικώτερα καὶ ἀποτελεσματικώτερα καὶ ὁ ρυθμὸς ταχύτερος, ὅπως καὶ ὁ ἔλεγχος νὰ εἶναι εὐκολώτερος.

Μὲ συγκίνησιν ἡ Σχολὴ ἐσημείωσε τὰ λαμπρὰ σχόλια τῶν ὁποίων ἔτυχε τὸ Δ' τεῦχος, τὸ ὁποῖον ἐθεωρήθη ὅτι ὑπῆρξε πολύτιμος καὶ πρωτότυπος συμβολὴ εἰς τὴν τουριστικὴν πρόοδον τῆς Χώρας, ὅπως ἡ Σχολὴ εὐχαριστεῖ πάντας οἱ ὁποῖοι μὲ τόσον κολακευτικούς λόγους ἐξεφράσθησαν ὑπὲρ τοῦ εἰδικοῦ τεύχους τοῦ ἀφιερωθέντος εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐργασίας. Ἡ Σχολὴ χαίρει ἰδιαιτέρως διότι ὁ Ἐθνικὸς ὀργανισμὸς Τουρισμοῦ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Ἐταιρία Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως τῆς Ἐργασίας ἀνεγνώρισαν τὴν σημασίαν τοῦ περιοδικοῦ μας.

Ἐκτὸς τοῦ Διευθυντοῦ μας καὶ τοῦ κ. Ἰ. Χρυσοχοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν σύνταξιν τῶν ὀργανωτικῶν θεμάτων καὶ τῶν χρονογραφημάτων συνειργάσθησαν οἱ Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς κ. κ. Ἰ. Κουτσογιάννης, Γ. Παπακώστας, Φ. Λέτσας, Στ. Σταυροπούλος, Σ. Ἀγαπητίδης, Ε. Συνοδινός, ὁ ἐπὶ τῆς Σωματικῆς Ἀγωγῆς κ. Γ. Κατσίλης καὶ οἱ Ἡλ. Κριμπᾶς, Ἀλ. Παππᾶς, Ν. Αἰγινήτης, Π. Σολομός, Γ. Βάλληνδας, Χ. Λάμπρου, Μ. Παυλίδης, Π. Σταμούλης, Ἀ. Ρούσα, Β. Σκρέκης, Ἀ. Κωτσιόπουλος, καὶ οἱ σπουδασταὶ Μ. Βορδώνη καὶ Μ. Πριμέντας.

Ἐπίσης εἰς τὸ περιοδικὸν ἐδημοσιεύθησαν μεταφράσεις διαπεπῶν ἐπιστημόνων καὶ φίλων τῆς Σχολῆς ὡς οἱ κ. κ. G. Friedmann, L. Danty—Lafrance, J. Fourastié, H. Pasdermadzian, H. Dubreucil.

Ἡ διαχείρισις τοῦ περιοδικοῦ εἶχεν ἀνατεθῆ εἰς τὸν Γραμμα-

τέα τῆς Σχολῆς κ. Ε. Παρασκευαΐδην, ἡ δὲ ἐπιμέλεια τῆς ὕλης εἰς τὴν πτυχιούχον τῆς Σχολῆς Καν. Ἀθηνῶν Ρούσα-Σταυρίδου.

Ο ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κατὰ τὸ ὑπ' ὄψιν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐπραγματοποιήθη παλαιὸς πόθος τῆς Διοικήσεως τῆς Σχολῆς : ἡ ἔκδοσις τοῦ «Ὁδηγοῦ Σπουδῶν» αὐτῆς. Δὲν εἶνε ὑπερβολὴ νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο ἀπετέλεσε ἀληθὲς ἐκπαιδευτικὸν γεγονός καὶ ὡς τοιοῦτον ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ ἐπιστημονικοῦ κοινοῦ. Πράγματι, εἰς ἓνα τόμον 228 σελίδων, μεγάλου ἐγκολπίου σχήματος, συνεκεντρώθησαν ὄχι μόνον ὅλαι αἱ ἀφορῶσαι τὴν Ἴδρυσιν, σκοποὺς καὶ λειτουργίαν τῆς Σχολῆς διατάξεις ἀλλὰ καὶ πᾶσα λεπτομερὴς πληροφορία ἐπὶ τῶν ἐπιδιώξεων καὶ θέσεως τῆς Σχολῆς μεταξὺ τῶν ὁμοτίμων τῆς Ἴδρυματίων τῆς Ἀνωτέρας Ἐκπαιδεύσεως, τῶν ὑποχρεώσεων τῶν σπουδαστῶν, τῶν κανονισμῶν διεξαγωγῆς τῶν ἑξετάσεων κ.τ.λ.

Ἡ κατάταξις τῆς ὕλης, ἡ κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων, ἡ ὅλη διάταξις τοῦ κειμένου ἀποτελοῦν εὐτυχῆ σύλληψιν καὶ ἐκτέλεσιν εὐμεθόδου ἐγχειριδίου, παρέχοντος πᾶσαν χρήσιμον πληροφορίαν, τόσον εἰς τὸν σπουδαστὴν ὅσον καὶ εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον νὰ κατατοπισθῇ ἐπὶ τῆς φύσεως καὶ λειτουργίας τῆς Σχολῆς ξένων ἀναγνώστην.

Δὲν εἶναι ἀπὸ τὰς μικροτέρας ἀρετὰς τοῦ πολυτίμου τούτου ἔργου, τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν παρέχονται ξηραὶ αἱ διατάξεις ἀλλὰ καταβάλλεται πᾶσα προσπάθεια νὰ ἐμφυσηθῇ εἰς τὸν ἀναγνώστην τὸ πρωτόπορον πνεῦμα τῆς Σχολῆς καὶ νὰ φωτισθῇ τὸ ἔργον τῆς εἰς ἐκεῖνα ἀκριβῶς τὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὴν ἰδιομορφίαν τῆς ἐν τῇ χώρᾳ μας. Ἐν δὲ ἀπὸ τὰ σημαντικὰ μεταξὺ τῶν σημείων τούτων εἶναι ἡ ἀνωτέρα ἀνθρωπιστικὴ ἀντίληψις καὶ τὸ γνήσιον φιλελεύθερον πνεῦμα, τὰ ὁποῖα διέκουν τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς καὶ καθοδηγοῦν Διοικοῦντας καὶ Διδάσκοντας εἰς τὰς ἐκπαιδευτικὰς προσπάθειάς των.

Τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Σχολῆς ἐξέφρασε πλήρη τὴν εὐαρέσκειάν του εἰς τὸν Διευθυντὴν τῆς Σχολῆς κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου, κύριον συντάκτην τοῦ «Ὁδηγοῦ Σπουδῶν», τὸν Καθηγητὴν κ. Στ. Σταυρόπουλον, ὡς καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ συνεργασθέντας κ. κ. Καθηγητὰς διὰ τὴν καθ' ὅλα ἀρτίαν καὶ ἐπιτυχῆ ἐπεξεργασίαν καὶ παρουσίαν τῆς ἔκδόσεως ταύτης.

ΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΛΑΝΑ

Ἡ Σχολή ὑπερφηανεύεται ἀκόμη διὰ τὴν ὑπ' αὐτῆς ἀναληφθεῖσαν πρωτοβουλίαν νὰ ἀναπτύξῃ καὶ εἰς τὴν χώραν μας τὰς νεωτέρας ἀντιλήψεις ἐπὶ τῆς τηρήσεως τῶν λογαριασμῶν τῶν διαφόρων μονάδων τῆς οἰκονομίας ὥστε νὰ ὑποβοηθῆται ἐνεργῶς διὰ τῆς λογιστικῆς πᾶσα προσπάθεια πρὸς ἐπαύξησιν τῆς παραγωγικότητος.

Εἰς ὅλας τὰς πολιτισμένας χώρας ἔχουν ἤδη ἐπικρατήσει αἱ ἀντιλήψεις αὗται διὰ τῶν σχεδίων ταξινομημένης τηρήσεως καὶ ἐνοποιήσεως τῶν λογαριασμῶν, ἢ ἄλλως «Λογιστικῶν Σχεδίων» ἢ «Λογιστικῶν Πλάνων» καλουμένων, καὶ τῆς διὰ νόμων ἐπιβολῆς τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τῶν διαφόρων ἐπιχειρήσεων. Ὁ θεσμὸς τοῦ Λογιστικοῦ Πλάνου, ἐν συνδυασμῶ πρὸς τοὺς θεσμοὺς τῶν Ὁρκωτῶν Λογιστῶν καὶ τῶν Φορολογικῶν Κωδίκων, συνιστῶν σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἰδεῶδες δημοσιονομικὸν μέτρον ἀκριβοδικαίας καὶ ἀντιγραφειοκρατικῆς βεβαιώσεως καὶ ἐκτιμῆσεως τῆς κατανομῆς τῶν φορολογικῶν βαρῶν εἰς τὸν πληθυσμὸν ἐκάστης χώρας, κατὰ τρόπον βοηθοῦντα τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν ἐπαύξησιν τῆς παραγωγικότητος.

Ἀνεφέραμεν ὅτι λειτουργεῖ, τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς Σχολῆς, Ἐπιτροπὴ μελέτης καὶ ἐπεξεργασίας Ἑλληνικοῦ Λογιστικοῦ Σχεδίου, εἰς τὴν ὁποίαν μετέχουν ἄριστοι ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου Ἑλλήνων ἐιδικῶν, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν Β.Ε. τῆς Σχολῆς. Παραλλήλως, ὅμως, ἐκρίθη σκόπιμον νὰ μεταφραστοῦν καὶ νὰ κυκλοφορήσουν ἑλληνιστὶ τὰ ἐπίσημα Λογιστικὰ Πλάνα τῶν διαφόρων πολιτισμένων χωρῶν, εἰς ἐιδικὴν σειρὰν ἐκδόσεων τῆς Σχολῆς.

Οὕτω, κατὰ τὴν τρέχουσαν χορῆσιν ἐξεδόθη, ὡς Α' τεύχος τῆς σειρᾶς, ἡ ἐπίσημος «Αὐστραλιανὴ συστηματικὴ ταξινομήσις τῶν μηχανικῶν λογαριασμῶν» κατὰ μετάφρασιν, ἐκ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Australian Institute of Management, ὑπὸ τοῦ διακεκριμένου συνεργεργάτου τῆς Σχολῆς κ. Σπύρου Βασιλείου, διευθυντοῦ τοῦ O.X.O.A., μὲ πρόλογον τοῦ Καθηγητοῦ κ. Μαρίου Τσιμάρου. Τοῦ ἔργου προτάσσεται ἐκτενὴς εἰσαγωγή ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου, εἰς τὴν ὁποίαν οὗτος, σὺν τῇ παρῶν ἀπὸ τῆς ἱστορικῆς ἐπισκοπῆς τῶν Λογιστικῶν Πλάνων, δίδει τὴν κριτικὴν κριτικὴν ἐρμηνείαν τῆς γενέσεώς των. Ἡ εὐτυχὴς αὕτη συνεργασία ἀπέληξε εἰς τὴν σύνταξιν πολυτίμου τόμου 80 σελίδων μεγάλου σχήματος χάρτου 70×100 μετὰ τριῶν πινάκων ἐκτὸς κειμένων.

πολυτίμου τόσον διὰ τὰς ἀμέσους ὑπηρεσίαι τὰς ὁποίας δύναται νὰ προσφέρῃ εἰς τὰς ἐν λειτουργία παραγωγικὰς ἐπιχειρήσεις αἵτινες ἐπιθυμοῦν νὰ συγχρονίσουν τὸ λογιστικὸν τῶν σύστημα μέχρι τῆς ἐφαρμογῆς ἐπισήμου Ἑλληνικοῦ Σχεδίου, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἑλληνικὴν ἀπόδοσιν νέων ὄρων καὶ κοινοποιήσιν νέων ἐννοιῶν τῆς λογιστικῆς τεχνικῆς.

Ἐνεκρίθη καὶ ἐπιτελεῖται ἡ ἐκτύπωσις τοῦ Γαλλικοῦ Λογιστικοῦ Πλάνου, κατὰ μετάφρασιν τοῦ ἰδίου κ. Σ. Βασιλείου, ἐκ τῆς ἐπισήμου γαλλικῆς ἐκδόσεως τοῦ 1950, μετὰ προλόγου τοῦ εἰσηγητοῦ αὐτοῦ καὶ φίλου τῆς Σχολῆς Καθηγητοῦ κ. André Brunet. Τὸ Γαλλικὸν Λογιστικὸν Πλάνον θὰ εἶναι τὸ Β' τεῦχος τῆς ὡς ἄνω σειρᾶς. Ἐν συνεχείᾳ θὰ ἐπακολουθήσῃ μετάφρασις καὶ ἔκδοσις τῶν Λογιστικῶν Σχεδίων ἄλλων μεγάλων χωρῶν.

ΤΟ Α' ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ἡ Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν, ἐν τῷ πλαίσιῳ τῶν ἐκπαιδευτικῶν τῆς σκοπῶν καὶ ἐπιδιώξεων, προῆλθεν εἰς συνενόησιν μετὰ τοῦ ἐν Γενεύῃ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας διὰ τὴν ὁργάνωσιν, ὑπὸ τὴν αἰγίδα του, ἐνὸς «Δεκαήμερου Σπουδῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», μὲ τὸν διττὸν σκοπὸν νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον περὶ τὰ ζέοντα προβλήματα τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ νὰ ἐμφανίσῃ τὴν ἐπιτελεσθεῖσαν ἐργασίαν ὑπὸ τῶν σταλέντων παρὰ τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας ἀφ' ἐνὸς ἐμπειρογνομόνων εἰς Ἀφγανιστὰν καὶ Λιβύην καὶ ἀφ' ἑτέρου δι' εὐρυτέρας σπουδὰς ἢ δι' εἰδικὰς ἀποστολάς.

Ἡ προεδρεία τοῦ «Δεκαήμερου» ἀνελήφθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ ἄλλοτε Καθηγητοῦ τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἐν τῇ Α.Σ.Β.Σ. κ. Στεφάνου Στεφανοπούλου, εὐγενῶς ἀποδεχθέντος τὴν οἰκείαν παράκλησιν τῆς Σχολῆς.

Τὸ «Δεκαήμερον» ἤρχισε τὰς ἐργασίας του τὴν 25ην Μαΐου 1954 καὶ συνέχισε ταύτας μέχρι καὶ τῆς 8ης Ἰουνίου ἰδίου ἔτους.

Ἐκάστης ὁμιλίας παρεκλήθη νὰ ἀναλάβῃ τὴν προεδρείαν τῆς συγκεντρώσεως καὶ τὴν εἰσήγησιν εἰδικὸς ἐπὶ τοῦ θέματος ἐπιστήμων.

Κατὰ τὸ Δεκαήμερον ἐγένοντο αἱ κάτωθι ὁμιλίαι.
Στεφ. Στεφανοπούλου. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν.—Οἱ σκοποὶ καὶ ἡ σημασία τοῦ Δεκαήμερου.

- Εδ. Μαζαράκη.** Ἀντιπροσώπου τοῦ Δ.Γ.Ε.—Ἡ τεχνικὴ βοήθεια τῆς Διεθνoῦς ὀργανώσεως τῆς Ἔργασίας.
- Στράτου Κ. Παπαϊωάννου.** Διευθυντοῦ τῆς Α.Σ.Β.Σ.—Οἱ γενεσιουργοὶ λόγοι τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς.
- Χρίστου Ἀγαλλοπούλου.** Καθηγητοῦ τῆς Α.Σ.Β.Σ.—Ἡ ἐξέλιξις τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ αἱ σύγχρονοι κατευθύνσεις τῆς.
- Ἄγγ. Παπαϊωάννου.** Ἐμπειρογνώμονος τοῦ Δ.Γ.Ε. διὰ τὸ Ἀφγανιστάν.—Βιοτεχνικὴ παράδοσις καὶ βιοτεχνικὰ προβλήματα εἰς τὸ Ἀφγανιστάν.
- Ἰωάν. Παλαιολόγου.** Ἐμπειρογνώμονος τοῦ Δ.Γ.Ε. διὰ τὴν Λιβύην.—Ἡ ἐν Λιβύῃ ἀποστολὴ Τεχνικῆς Βοηθείας καὶ ἡ προσπάθεια ἀναδιοργανώσεως τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων.
- Ἀντ. Τριανταφύλλου.** Διευθυντοῦ Ὑπουργείου Ἔργασίας.—Αἱ στατιστικαὶ τῆς ἔργασίας.
- Ἀντ. Σαμαράκη.** Τμηματάρχου Ὑπουργείου Ἔργασίας.—Σημερινὰ μεταναστευτικὰ προβλήματα.
- Εὐ. Φλώκου.** Τμηματάρχου Ὑπουργείου Ἔργασίας.—Αἱ κοινωνικαὶ ἀσφαλίσεις.
- Δημ. Ἀρεταίου.** Τμηματάρχου Ι.Κ.Α.—Προβλήματα ἀπασχολήσεως καὶ ἀνεργίας ἐν Γαλλίᾳ καὶ Βελγίῳ.
- Νικ. Θεοδώρου.** Τμηματάρχου Ὑπουργείου Ἔργασίας.—Ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς τῶν ἐργαζομένων.
- Ἄλ. Τασοπούλου.** Τμηματάρχου Ὑπουργείου Ἔργασίας.—Ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις ὡς τρόπος ἀντιμετωπίσεως τοῦ προβλήματος τῆς ἀπασχολήσεως.
- Σωτ. Ἀγαπητῆ.** Καθηγητοῦ τῆς Α.Σ.Β.Σ.—Ἀνακεφαλαίωσις τῶν ἐργασιῶν τοῦ «Δεκαημέρου».
- Σταύρου. Κωστοπούλου.** Προέδρου τοῦ Δ.Σ. τῆς Α.Σ.Β.Σ. τ. Ὑπουργοῦ.—Χαιρετισμὸς ἐπὶ τῇ λήξει τῶν ἐργασιῶν.
- Αἱ ἀνωτέρω διαλέξεις μετὰ τῶν σχετικῶν εἰσηγήσεων τῶν προεδρευσάντων κατὰ τὰς συγκεντρώσεις ἐδημοσιεύθησαν εἰς εἰδικὸν τόμον ἐκ 200 σελίδων τυχόντα ἐξαιρετικὰ ἐπαινετικῶν κρίσεων.

ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

1. Ἡ Σχολὴ ἐζήτησεν ὅπως ἀντιπρόσωπὸς τῆς μετέχῃ εἰς τὸ Συμβούλιον Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως. Τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας ἠρηνήθη, μολοντί εἰς τὴν Σχολὴν μας ὑπηρετοῦν

Σύμβουλοι και Καθηγηται γνωστοί δια την ειδικήν των κατάρτισιν και τὸ ἐνδιαφέρον των δια τὰ ζητήματα τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως.

2. Ἡ Σχολή ἐζήτησεν ὅπως μετάσχη ἐπισημως εἰς τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ «Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος», δεδομένου ὅτι και Καθηγηται ἀρμόδιοι ὑπάρχουν δια τὰ ζητήματα τῆς παραγωγικότητος και ἰδιά διότι ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Σχολῆς, τὸ πρῶτον κατὰ τὸ 1945 διεκηρύχθη ἡ ἀνάγκη τῆς συνεργασίας τῶν παραγόντων τοῦ πλούτου ἐπὶ τῷ σκοπῷ μείζονος ἀποδόσεως ὄλων πρὸς κοινὸν ὄφελος. Ὡς γνωστὸν ἡ φράσις αὕτη ἀπετέλεσε τὸ διδακτικὸν σύνθημα τῆς Σχολῆς μας και εἶναι πλέον τὸ σύνθημα ὄλων τῶν ἰδρυθέντων ἐν Ἑυρώπῃ Κέντρων Παραγωγικότητος. Τὸ αἴτημα δὲν ἐγένετο δεκτόν, κριθέντος ὅτι δὲν πρέπει ν' αὐξηθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιστημόνων τῶν μετεχόντων εἰς τὸ Δ. Συμβούλιον.

3. Ἡ Σχολή ἐζήτησεν ὅπως μετάσχουν ἀντιπρόσωποι τῆς Σχολῆς εἰς τὸ Ἴδρυμα Κρατικῶν Ὑποτροφιῶν και εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Unesco. Τὸ αἴτημα δὲν ἐγένετο δεκτόν. παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας.

4. Ἡ Σχολή ἐζήτησεν ὅπως χορηγηθῇ ὑποτροφία και εἰς σπουδαοτήν της. Τὸ αἴτημα ἐγένετο δεκτόν παρὰ τοῦ Ἰδρύματος. Ἀντιθέτως δὲν ἐγένετο δεκτόν ὅπως μετέχουν πτυχιούχοι μας εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς δι' ὑποτροφίας πρὸς σπουδὴν εἰς τὸ ἔξωτερικόν.

5. Ἡ Σχολή μας ἐζήτησε παρὰ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Τεχνικῆς Βοηθείας και ἐπέτυχε ν' ἀποστέλλωνται πτυχιούχοι της εἰς τὸ ἔξωτερικόν δι' εὐρυτέρας σπουδᾶς, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ Καθηγητοῦ κ. Σπ. Καλογεροπούλου—Στράτη, μέλους τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς. Τὸ Δ. Συμβούλιον ἐξέφρασεν εἰς τοῦτον τὰς θερμὰς του εὐχαριστίας.

6. Ἡ Σχολή ἐπέτυχεν ὡσαύτως νὰ ἀναγνωρισθῇ τὸ πτυχίον της διὰ τὰς ὑποτροφίας τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως.

7. Ἡ Σχολή προσέβη εἰς διαφόρους ἐνεργείας ὅπως ἀναγνωρισθῇ τὸ πτυχίον της ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν και Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς κλπ. Τὸ θέμα παραμένει ἐκκρεμὲς ἐν ἀναμονῇ ἐγκρίσεως σχετικῶν νόμων.

8. Ἡ Σχολή ἐπέτυχε και ἀνεγνωρίσθη τὸ πτυχίον της παρὰ τοῦ νέου Ὄργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου.

9. Ἡ Σχολή ἐπέτυχε και ἀνεγνωρίσθη τὸ πτυχίον της παρὰ τῆς Κτηματικῆς Τραπεζῆς.

10. Ἡ Σχολὴ ἤλθεν εἰς ἐπαφὴν μὲ διαφόρους ἀνωτάτας Σχολὰς τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς δι' ἐκπαιδευτικὰ ζητήματα καὶ ἰδιαιτέρως ἐμελέτησε μετὰ τοῦ Centre de Préparation dan l' Administration des Affaires τῶν Παρισίων τὸ θέμα τῆς ἐφαρμογῆς ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς περιπτωσιακῆς μεθόδου (case system).

11. Οἱ Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς προσέφεραν τὸ ἥμισυ τῶν μνηναιῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν.

12. Ἡ Σχολὴ ἐνίσχυσε πᾶσαν κίνησιν ὑπὲρ τῆς Εὐρωπαϊκῆς συνεργασίας καὶ συνέστησε καὶ ἐπέτυχε τὴν ἴδρυσιν τοῦ «Ὁμίλου Πτυχιούχων καὶ Σπουδαστῶν ὑπὲρ τῆς Πανευρώπης», ὃ ὁποῖος στενῶς συνεργάζεται μετὰ τῆς «Κινήσεως τῶν Νέων» (Campagne de la Jeunesse).

13. Ἡ Σχολὴ ἐνεργῶς ὑπεστήριξε τὴν κίνησιν καὶ δρᾶσιν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐταιρείας Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως, (ΕΠΟΡ) εἰς τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς ὁποίας μετέσχον ὡς Ἀντιπρόεδρος ὁ κ. Ἰ. Χρυσόχοῦ, ὡς Γεν. Γραμματεὺς ὁ κ. Σ. Ἀγαπητίδης καὶ ὡς Σύμβουλος ὁ κ. Κ. Μπανταλούκας.

14. Ἡ Σχολὴ μετέχει ἐπίσης διὰ τῶν κ. κ. Ἰ. Χρυσόχοῦ καὶ Σ. Παπαϊωάννου εἰς τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Πανελληνίου Ἐπιστημονικῆς Λογιστικῆς Ἐταιρείας (ΠΕΛΕ).

15. Οἱ Σύμβουλοι τῆς Σχολῆς κ. κ. Χ. Πανάγου, Γ. Τερμεντζῆς καὶ Γ. Βουγιουκλῆς, ὡς καὶ ὁ Καθηγητὴς κ. Α. Κυρκιλίτης μετέχουν τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος.

Α. ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Ι. Εἰσαγωγικαὶ

Συμφώνως πρὸς τὸ ἐγκεκριμένον Πρόγραμμα διενεργήθησαν αἱ Εἰσαγωγικαὶ Ἐξετάσεις τοῦ παρελθόντος ἔτους τὴν 25ην Ὀκτωβρίου καὶ ἐπερατώθησαν τὴν 2αν Νοεμβρίου 1953. Ἡ Ἐξεταστικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπετελέσθη, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς κ. Κ. Παπαϊωάννου, ἐκ τῶν Καθηγητῶν κ. κ. Σ. Ἀγαπητίδης, Α. Κυρκιλίτης, Ν. Δελούκα, Χ. Ἀγαλλοπούλου, Χ. Καραβᾶ (διὰ τὴν ἔκθεσιν Ἰδεῶν), Α. Καλλιαβᾶ, Δ. Κόλια, Π. Κουβέλη, Π. Πέροδικα, Κ. Φράγκου (διὰ τὴν Γεωγραφίαν), Ε. Μαργαρίτη, Ν. Θεοδώρου, Φ. Λέτσα, Στ. Σταυροπούλου καὶ Ε. Συνοδινῶ (διὰ τὰ Μαθηματικά). Χρῆθ' Ἐπιτελεσέν ὁ Γραμματεὺς τῆς Σχολῆς κ. Ε. Παρασκευαΐδης.

Εἰς τὰς Εἰσαγωγικὰς Ἐξετάσεις προσήλθον 611 ὑποψήφιοι καὶ ἐπέτυχον 395, ὧν τὰ ὀνόματα ἀναγράφονται εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 2 τεύχος τῶν «Νέων τῆς ΑΣΒΣ» (σελ. 6). Εἰς τὸ αὐτὸ τεύχος δημοσιεύονται καὶ τὰ δοθέντα θέματα.

Ἐκ τῶν ἐγγραφέντων εἰς τὴν Σχολὴν τὸ Ἴδρυμα Κρατικῶν ὑποτροφιῶν (ΙΚΥ) ἐξέλεξεν ὡς ὑπότροφον τὸν ἐκ Κίρρας Παρνασίδος Παππᾶν Ἀνδρέαν τοῦ Εὐθυμίου.

II. Τμηματικαὶ Ἐξετάσεις

Τὴν 2 Σεπτεμβρίου 1953 ἀνεκοινώθη τὸ λεπτομερὲς «Πρόγραμμα τῶν Τμηματικῶν Ἐξετάσεων» τῆς Β' περιόδου, αἱ ὁποῖαι ἤρχισαν τὴν 17ην Σεπτεμβρίου καὶ ἐπερατώθησαν τὴν 12ην Ὀκτωβρίου. Τὰ ἀποτελέσματα ἀνεκοινώθησαν τὴν 16ην καὶ οὕτω κατέστη δυνατὸν ν' ἀρχίσουν τὰ μαθήματα τὴν 16ην Ὀκτωβρίου, ἀποδεικνυμένου οὕτω ὅτι τὰ μαθήματα εἰς τὰς Σχολὰς τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως δύνανται κανονικῶς νὰ ἀρχίζουν τὴν 10—12 Ὀκτωβρίου καὶ ἐπομένως ὅτι πᾶσα βραδύτης περὶ τὴν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν παραμένει ἄνευ εὐλόγου δικαιολογίας.

Τὴν 15ην Δεκεμβρίου ἀνεκοινώθη τὸ Πρόγραμμα τῶν Συμπληρωματικῶν Τμηματικῶν Ἐξετάσεων, αἱ ὁποῖαι ἤρχισαν τὴν 8ην Ἰανουαρίου 1954 καὶ ἐπερατώθησαν τὴν 15ην ἰδίου. Τὰ ἀποτελέσματα ἀνεκοινώθησαν τὴν 30ην.

Παραθέτομεν κατωτέρω τὰ ἀποτελέσματα τῶν ὡς ἄνω ἐξετάσεων ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ κατ' Ἰούνιον 1953 ἐπιτευχθέντα.

A. Ἔτος Σπουδῶν

Ἐγγραφέντες καὶ ἐπαναγραφέντες		422
Ἐπιτυχόντες		141
Εἰς Ἐξετάσεις Ἰουνίου 1953		11
» » Σεπτεμβρίου 1953		56
» » Ἰανουαρίου 1954		74

B. Ἔτος Σπουδῶν

Ἐγγραφέντες		250
Ἐπιτυχόντες		80
Εἰς Ἐξετάσεις Ἰουνίου 1953		4
» » Σεπτεμβρίου 1953		26
» » Ἰανουαρίου 1954		50

Γ'. Έτος Σπουδών

Έγγραφέντες			183	
Έπιτυχόντες			36	
Είς Έξετάσεις	Ίουνίου	1953	3	
»	»	Σεπτεμβρίου	1953	18
»	»	Ίανουαρίου	1954	15

Ήτοι κατά τὰ ἀνωτέρω :

	Α'	Β'	Γ'	Σύνολον
Ένεγράφησαν	422	250	183	855
Έπέτυχον	141	80	36	257
Άπέτυχον	281	170	147	598

Ή ἀναλογία τῶν ἐπιτυχόντων πρὸς τοὺς ἐγγραφέντας ἀνέρχεται εἰς 30 ο)ο.

Κατὰ τὰς περιόδους τὰ ἀποτελέσματα εἶναι τὰ ἑξῆς :

Έξετάσεις	Ίουνίου	1953	ἐπιτυχόντες	18	ἤτοι	2,1 ο)ο
»	Σεπτεμβ.	1953	»	100	»	11,6 ο)ο
Έξετάσεις	Ίανουαρίου	1954	»	139	»	16,3 ο)ο
	Τὸ ὅλον	»		257		30 ο)ο

III. ΠΤΥΧΙΑΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Τὴν 14ην Σεπτεμβρίου ἀνεκοινώθη εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους τὸ «Πρόγραμμα τῶν ἐπὶ Πτυχίῳ ἐξετάσεων», αἱ ὁποῖαι ἤρχισαν τὴν 26ην Ὀκτωβρίου καὶ ἐπερατώθησαν τὴν 16ην Νοεμβρίου μὲ ἐπιβράδυνσιν 4 ἡμερῶν. Τὰ ἀποτελέσματα ἀνεκοινώθησαν τὴν 26ην ἰδίου.

Ή Β' περίοδος ἤρχισε 10 ἡμέρας βραδύτερον τῆς ὁρισθείσης ὑπὸ τοῦ «Προγράμματος Έργασιῶν» χρονολογίας, λόγω τῶν Ἀπόκροεω, ἤτοι τὴν 10 Μαρτίου καὶ ἔληξε τὴν 30ην Μαρτίου. Τὰ ἀποτελέσματα ἀνεκοινώθησαν τὴν 30ην Μαρτίου 1954.

Αἱ ἐξετάσεις τῆς Γ' περιόδου ἤρχισαν κανονικῶς τὴν 22αν Μαΐου καὶ ἔληξαν τὴν 9ην Ίουνίου. Τὰ ἀποτελέσματα ἀνεκοινώθησαν τὴν 22αν Ίουνίου, ἤτοι 13 ἡμέρας βραδύτερον τοῦ κανονικοῦ.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ ΤΟΥ 1953—1954

Κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1953/1954
ἔτυχον πτυχίου οἱ κάτωθι τελειόφοιτοι τῆς Σχολῆς.

	μέ	βαθμὸν	καλῶς
1. Ἀγαπάκης Ἰωάννης τοῦ Σπυρίδωνος (200)	μὲ		6.24
2. Ἀγγελοπούλου Χαρίκλεια τοῦ Γεωργίου (144)	»	»	5.86
3. Ἀναγνώστου Θέκλα τοῦ Βασιλείου (201)	»	»	6.18
4. Ἀργυράκης Κωνσταντῖνος τοῦ Βασιλείου (145)	»	»	6.99
5. Ἀργυριάδης Χαρίλαος τοῦ Χρήστου (146)	»	»	7.38
6. Ἀρκὰς Πέτρος τοῦ Νικολάου (202)	»	»	5.81
7. Βαβλουσάκης Παντελῆς τοῦ Ἰσιδώρου (147)	»	»	6.02
8. Βλαχόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Στεργίου (203)	»	»	7.19
9. Βοζίκησ Γεώργιος τοῦ Νικολάου (204)	»	»	6.28
10. Βυτογιάννης Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου (171)	»	»	5.46
11. Γαρυφάλης Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου (172)	»	»	6.15
12. Γεωργοπούλου Ἐλένη τοῦ Ἰωάννου (173)	»	»	6.20
13. Γεωργοπούλου Ἐλένη τοῦ Κωνσταντίνου (148)	»	»	6.50
14. Γιακουμίδης Περικλῆς τοῦ Ἀναστασίου (149)	»	»	5.73
15. Γιαννακόπουλος Δημήτριος τοῦ Περικλέους (169)	»	»	6.98
16. Δελλόπουλος Δημήτριος τοῦ Ἀθανασίου (222)	»	»	5.22
17. Δημητρακέλης Εὐστράτιος τοῦ Νικολάου (150)	»	»	6.20
18. Δημόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Χαραλάμπους (188)	»	»	5.78
19. Δήμος Ἡλίας τοῦ Παντελῆ (205)	»	»	5.99
20. Δούβρης Εὐάγγελος τοῦ Ἰωάννου (151)	»	»	5.95
21. Ζαράλης Ἀντώνιος τοῦ Ἰωάννου (223)	»	»	5.49
22. Ζαράλης Ἀριστοτέλης τοῦ Γεωργίου (224)	»	»	5.56
23. Ζούμπουλης Χρήστος τοῦ Ἐμμανουήλ (206)	»	»	6.09
24. Καμάρης Σταμάτιος τοῦ Κωνσταντίνου (152)	»	»	5.47
25. Κανάτας Αὐγέρης τοῦ Βασιλείου (27)	»	»	6.20
26. Καπώνης Κωνσταντῖνος τοῦ Νικολάου (189)	»	»	6.10
27. Καραμπέτσας Ἀνάργυρος τοῦ Λυμπέρη (153)	»	»	6.10
28. Καρακασίδης Ἐλευθέριος τοῦ Παναγιώτου (203)	»	»	6.05
29. Καρδαμίτσης Εἰάγγελος τοῦ Κωνσταντίνου (156)	»	»	5.28
30. Κατριμάντζης Κωντῖνος τοῦ Σπυρίδωνος (174)	»	»	5.65
31. Κατσιάρη Παναγιώτα τοῦ Παύλου (154)	»	»	5.95
32. Κοντογιάννης Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου (190)	»	»	6.13
33. Κοντοθανάσης Νικόλαος τοῦ Δημητρίου (175)	»	»	6.13
34. Κοσίντα Εὐθυμία τοῦ Ἡλίου (155)	»	»	7.52
35. Κοτρωάρος Ἡλίας τοῦ Ἀλεξάνδρου (157)	»	»	6.13
36. Κοτρωτός Χρήστος τοῦ Ἀθανασίου (176)	»	»	5.88
37. Κουκάκης Γρηγόριος τοῦ Παύλου (209)	»	»	6.05
38. Κουλοῦντζος Πέτρος τοῦ Εὐθυμίου (210)	»	»	6.38
39. Λαζανᾶς Παναγιώτης τοῦ Ἡλίου (177)	»	»	5.80
40. Λεοντίδης Γεώργιος τοῦ Ἐλαμεινώνδου (158)	»	»	6.75
41. Λοῖζος Νικόλαος τοῦ Στυλιανοῦ (191)	»	»	5.72

κούρη Ἐλευθερία τοῦ Ἀναστασίου (211)	>	>	>	6.20
αντίσας Κωνσταντίνος τοῦ Βασιλείου (159)	>	>	>	6.17
ραβέλιος Γεώργιος τοῦ Θεοδώρου (160)	>	>	λίαν >	7.82
κρούσης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου (199)	>	>	>	6.37
χρόπουλος Φίλιππος τοῦ Παντελῆ (179)	μέ	βαθμὸν	καλῶς	6.11
χος Μιχαὴλ τοῦ Γεωργίου (161)	>	>	>	6.07
παζίγος Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου (162)	>	>	>	6.35
παλάσκας Στέφανος τοῦ Νικολάου (212)	>	>	>	5.85
κας Παναγιώτης τοῦ Δημητρίου (213)	>	>	>	6.11
κολάου Δημήτριος τοῦ Ἰωάννου (178)	>	>	>	5.91
ουνοτούρης Κωνσταντίνος τοῦ Νικολάου (192)	>	>	>	5.75
υγώνης Γεώργιος τοῦ Εὐαγγέλου (225)	>	>	>	5.87
παδάκης Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου (170)	>	>	>	6.16
πουτουσῆς Στυλιανὸς τοῦ Δημητρίου (180)	>	>	>	5.68
τίσιος Λάζαρος τοῦ Νικολάου (193)	>	>	>	6.11
ετρόπουλος Κωνσταντίνος τοῦ Γεωργίου (181)	>	>	>	5.87
τσισιος Μιχαὴλ τοῦ Πανταζῆ (182)	>	>	λίαν >	7.85
περάκη Χρυσῆ τοῦ Γεωργίου (214)	>	>	>	6.83
λλίτης Ἡλίας τοῦ Διονυσίου (163)	>	>	>	5.65
οιμέντας Μερχούριος τοῦ Ἀντωνίου (183)	>	>	>	5.71
πίτου Μαρία τοῦ Γεωργίου (164)	>	>	>	5.77
γόπουλος Μπέης τοῦ Κωνσταντίνου (226)	>	>	>	6.28
μπας Ἰωάννης τοῦ Σαράντου (194)	>	>	>	5.76
κατάνης Σταμάτιος τοῦ Ἰωάννου (165)	>	>	>	5.66
όρδος Βασίλειος τοῦ Σπυρίδωνος (227)	>	>	>	6.09
αθοπούλου Ἀσημίνα τοῦ Παναγιώτου (215)	>	>	>	6.02
αμπολίτης Νικόλαος τοῦ Ἀντωνίου (184)	>	>	>	6.18
αρογιάννης Εὐστράτιος τοῦ Γεωργίου (216)	>	>	>	5.52
αυρόπουλος Ἐλισσαῖος τοῦ Παύλου (195)	>	>	>	5.88
ούμπας Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντίνου (166)	>	>	>	5.83
οτηρόπουλος Σπυρίδων τοῦ Νικήτα (228)	>	>	>	5.56
λαίπωρος Ἐμμανουὴλ τοῦ Στυλιανοῦ (217)	>	>	>	6.51
σιόπουλος Χρήσιος τοῦ Γρηγορίου (218)	>	>	>	6.19
ωρτζάκης Γεώργιος τοῦ Ἐμμανουὴλ (229)	>	>	>	5.89
μάρας Νικόλαος τοῦ Κωνσταντίνου (219)	>	>	>	5.80
υτουδάκης Δημήτριος τοῦ Νικολάου (167)	>	>	>	5.97
άγας Νικόλαος τοῦ Δημητρίου (220)	>	>	>	5.94
ιφύλλη Μαρία τοῦ Βασιλείου (185)	>	>	>	6.12
αγκλῆς Παναγιώτης τοῦ Κωνσταντίνου (196)	>	>	>	5.55
ακίρης Εὐάγγελος τοῦ Ἰωάννου (168)	>	>	>	5.78
ιλίβης Γεώργιος τοῦ Ἡλία (230)	>	>	>	6.14
μπλάκης Ἰωάννης τοῦ Μιχαὴλ (186)	>	>	>	6.46
ότσας Ἰωάννης τοῦ Εὐαγγέλου (197)	>	>	>	5.60
ιτάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ Δημητρίου (187)	>	>	>	5.88
τζαρούλας Γεώργιος τοῦ Κωνσταντίνου (198)	>	>	>	5.98
τζηπαναγιώτου Εὐάγγελος τοῦ Ἰωάννου (221)	>	>	>	6.45

Ἐξ αὐτῶν ἔτυχον βαθμοῦ «λίαν καλῶς» οἱ κάτωθι:

Πίτσιος Μιχαὴλ	7.85
Ἀργυριάδης Χαρίλαος	7.83
Μαραβέλιας Γεώργιος	7.83
Κοσίντα Εὐθυμία	7.52

ΠΤΥΧΙΑ	
πρὸς ἔξω	
α/α	Μητρώων
	Ὄνομα
1	Ι. Ἀγ...
2	Γ. Σχι...
3	Γ. Τζα...
4	Γ. Τσι...
5	Π. Χρ...
6	Η. Κο...
7	Ι. Ἀν...
8	Μαρ...
9	Ἡρ. Π...
10	Φων...
11	Χαρ. Ι...
12	Πετρ...
13	Σπ. Ι...
14	Χαρ. Ι...
15	Ἰορδ...
16	Ι. Σκο...
17	Π. Ρο...
18	Λ. Στ...
19	Θ. Πα...
20	Ι. Ἀν...
21	Σωτ...
22	Κ. Π...
23	Ἀνδ...
24	Πόπη
25	Κ. Ἀ...
26	Ι. Ἀγ...

ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ κατατεθείσαι εἰς τὸ Γ.Ε.Β.Ε.
 κρισιν κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1953/54

κατεπώνυμον	Τίτλος Ἔργασίας
πάκης	Ἡλεκτρικὴ ἐκμετάλλευσις Ἡρακλείου Κρήτης.
ᾶς ριζάκης	Περὶ Συνεταιρισμοῦ. Σταθμὸς δοκιμῶν Γεωργικῶν Μηχανῶν Ὑπουργείου Γεωργίας.
ιβῆς στόπουλος ίστης	Μία πρότυπος Καπνοβιομηχανία. Βιομηχανικὴ Οἰκονομία τῆς Ἑλλάδος. Τὸ ἔξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Ἑλλάδος μεταπολεμικῶς.
γνωστόπουλος λαγκαδάς αππᾶς	Ἀλευροβιομηχανία. Ἐργοδοσία κατεργασίας τομάτας. Ἡ μηχανὴ ὡς παράγων οἰκονομικῆς προόδου.
Καλογεράς	Οἱ συνεταιρισμοὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀλλοχοῦ.
αλάνης Χρ. Πέτρου απουτσᾶς	Γεωργικὰ μηχανήματα καὶ ἐργαλεῖα. Χρηματιστήρια ἐμ)των. Ἡλεκτρικὴ καὶ παγοποιητικὴ ἔταιρεία Σύρου.
κακέτσης Παυλίδης	Φαρμακευτικὰ Ἐργαστήρια. Ὁ βάμβαξ καὶ ἡ κλωστοῦφαντουργία βάμβακος.
υλικάρης ίσης ηρόπουλος	ΑΒΕ (Ἐλαιουργικὴ). Βιοτεχνία Ζαχαρωδῶν προϊόντων. Μακεδονικὴ Βιομηχανία ἐλαστικῶν «ΑΛΥΣΙΔΑ»
ραγιωτόπουλος δριανάκης Ντουβράς κρόπουλος	Πειραϊκὴ Βιομηχανία Α.Ε. Τουρισμὸς. Βιομηχανία Ζυμαρικῶν. Οἶνος, οἶνοπνεύματα καὶ ζαχαρώδη προϊόντα.
Αβραμόπουλος Καλδῆ	Λατομεῖα Ἀμφιάλης Α.Ε. Ἐταιρεία Ἡλεκτροκινήσεων «Πυλὸ» Α. Ε.
κοστολίδου πάκης	Ὁ Χάρτης. Τὸ ἐμπορικὸν Ναυτικὸν καὶ ἡ σημασία του διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Όνοματεπώνυμον	Τίτλος Έργασίας	α/α Μηθρών	Όνομα
. Ανδρώνης	Έπιχείρησις Έπεξεργασίας Σουλτανίνας.	48	Μ. Κα
. Αργυρόπουλος	Φαρμακευτική Βιομηχανία «ΚΟΠΕΡ» Α. Ε.	49	Γε. Κο
. Αγαθός	Αί κοινωνικαί Ασφαλίσεις γενικώς και ειδικώς εν Ελλάδι.	50	.Ε. Κα
. Αρκάς	Ό οίνος εν Ελλάδι.	51	Κ. Κα
. Βοζίκης	Αί βιταμίναι και ό ρόλος των εν τή διατροφή.	52	.Αν. Κα
Ι. Γιουρουκέλης	Ένωμένα Έργοστάσια Ί. Καλαμάρι Α. Ε.	53	.Α. Κο
. Γρηγορίου	Ποία δέον να είναι ή οργάνωσις ενός ύφαντηρίου.	54	Σ. Μπ
. Γκίνη	Ό δορυκτός πλούτος τής Ελλάδος και ή εκμετάλλευσις αυτού.	55	Α. Μα
ύστερ. Γρηγορίου	Έπιχ. Βιομηχ. Σάπωνος Π. Παπαγεωργίου και Σία.	56	Σ. Μαν
. Γαλάνης	.Η εν Ελλάδι βυρσοδεψία.	57	Β. Μου
. Γαλανάκης	Παραγωγή ορύζης εν Ελλάδι.	58	Π. Μα
. Γκότσης	Ό εργατικός μισθός.	59	Χ. Μπ
. Γραμματικάκης	Μελέται οργανώσεως τμήματος πληροφοριών Τραπέζης.	60	Κ. Μπ
. Δημόπουλος	Τουρισμός, ή Βιομηχανία τών Ξένων.	61	Δ. Μο
. Δασκαλάκης	Περί Διευθύνσεως Τελωνείου και Τελωνειακού έλέγχου.	62	Π. Νιν
. Ζαρής	.Η σημασία τής ήλεκτροκινήσεως τής ύπαιθρου και τὰ έγγειοβελτιωτικά έργα δια την γεωργικήν μας οικονομίαν.	63	Θ. Νικ
. Ζουμπούλης	Ό θεσμός τών Κοινωνικών Ασφαλίσεων εν Ελλάδι.	64	Α. Πίλ
. Ζαφειρόπουλος	Προβλήματα και συνθήκαι λειτουργίας τής Α. Ε. Χαλυβδολειτουργικων ειδών Ε.Χ.Ε.	65	Κ. Πα
. Κανάτας	Παραγωγή και έμπόριον έλαιολάδου και βρωσίμων έλαιων.	66	Π. Νικ
. Καρλής	Καλλιέργεια ορύζης και οργάνωσις έξεργουστασιών αποφλοιώσεως αυτής	67	Χ. Πι
. Κοιτοθανάσης	Μικρός γεωργικός κληρος τής Κοινότητος Κουρτάκη Πυλίας Μεσσηνίας.	68	Χ. Πολ
		69	Μ. Ρη
		70	Β. Σκό

τεπώνυμον

Τίτλος Ἔργασίας

αντζής

Γενικῶς περὶ ὀρυκτοῦ πλούτου Ἑλλάδος καὶ εἰδικώτερον περὶ νικελίου καὶ σιδήρου.

κάκης
ακασίδης

Ἐθνικὸς ὀρυκτὸς πλοῦτος.

Ἐριοβιομηχανία Ναούσης—Λαναρᾶ—Κύρτση καὶ Σία Α. Ε.

μπέλιας

«Πειραϊκὴ—Πατραϊκὴ» Κλωστοῦφαντουργικὴ Ἑταιρία.

ράμπα

Ἀνάπτυξις παραγωγῆς ὀρυζῆς ἐν Ἑλλάδι. Αἷτια καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς.

κίνοπούλου

Βιομηχανία οἴνων καὶ οἰνοπνευμάτων. Τηλεπικοινωνία ἐν Ἑλλάδι.

λάσκας
κοπούλου

Ἡ συμβολὴ τῆς ψυχολογίας εἰς τὴν μελέτην καὶ ὀργάνωσιν τῆς ἔργασίας.

ξαρίδου
τούσης

Ὁ καπνὸς καὶ ἡ Ἑλληνικὴ οἰκονομία.

Ἡ Ἑλληνικὴ οἰκονομία καὶ ἡ προσπάθεια ἀνασυγκροτήσεως αὐτῆς μεταπολεμικῶς.

ρογένους
σιᾶς

Ἐριοβιομηχανία Α. Ε.

Ἡ ὑποτίμησις τῆς δραχμῆς ἔναντι τοῦ ξένου νομίσματος.

κωρος

Ὁ καπνὸς ὡς οἰκονομικὸς παράγων τῆς Ἑλλάδος.

νός
ος

Τὸ κόστος τῶν βυρσοδεψικῶν προϊόντων Βιομ. Ἐπιχειρήσις Ἐκμεταλλεύσεως πορτοκαλλιῶν.

λόπουλος

Ἡ παραγωγικὴ δραστηριότης τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν.

αρηγας

Ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς ὡς φορεὺς κοινωνικῆς ἁρμονίας.

ς
ράκη

Ἑλλ. Μεταλ. Βιομηχανία «Κ. Ν. Παπαρηγού».

της
πουλος
δος

Τὸ θαῦμα τῶν Ἀμπελακίων.

Ἡ ἐσπεριδοκαλλιέργεια εἰς τὴν Κρήτην.

Γαϊάνθρακες—πετρέλαιον.

Στοιχεῖα ἐμπορικῆς ψυχολογίας.

Σίτος καὶ βιομηχανία αὐτοῦ.

α/α Μηθρών	Όνοματεπώνυμον	Τίτλος Έργασίας
71	Ι. Σοφιανός	Έλληνική Βιομηχανία ύπολειμμάτων νάφθης.
72	Σ. Σταυρόπουλος	Ό ρόλος τής έπιβατηγοῦ άκτοπλοίας εις τήν Έλληνικήν Οικονομίαν, προπολεμικῶς καί σήμερον.
73	Μ. Σταθοπούλου	Τὸ πρόβλημα τοῦ έξωτερικοῦ έμπορίου τής σταφίδος.
74	Β. Στεργίου	Οί λιγνίται Πτολεμαΐδος καί αἱ δυνατότητες έκμεταλλεύσεως αὐτῶν.
75	Π. Σταυρόπουλος	ΑΣΠΡΟ Έταιρεία παραγωγής γάλακτος.
76	Ν. Τραγᾶς	Ή έν Ελλάδαδι παραγωγή καί τὸ έμπόριον τοῦ έρίου καί αἱ σχέσεις αὐτῶν πρὸς τήν έλληνικήν κλωστοῦφαντουργίαν.
77	Ε. Ταλαίπωρος	Τευλοκαλλιέργεια καί σακχαροβιομηχανία.
78	Χ. Ταδιόπουλος	Καπνός καί Βιομηχανία αὐτοῦ.
79	Κ. Τσέλιος	Διεθνής έκθεσις Θεσσαλονίκης.
80	Ν. Φραγκούλης	Ήθηναϊκή χαρτοποιία Ο. Ε.
81	Γ. Φωτσάλης	Κυλινδρόμυλοι.
82	Μ. Χατζηβασιλείου	Τὸ πετρέλαιον.
83	Ε. Χατζηπαναγιώτου	Τὸ πρόβλημα τοῦ καπνοῦ έν Ελλάδαδι.
84	Γ. Χαραλαμπόπουλος	Δυνατότητες άναπτύξεως Βιομηχανίας άργιλίου εις τήν Ελλάδα.
85	Ν. Δαμπίρης	Τὸ Διεθνές έμπόριον τοῦ καπνοῦ καί ἡ επίδρασις αὐτοῦ επί τοῦ οἰκονομικοῦ ισοζυγίου τής Ελλάδος.
86	Π. Καμάρας	Τὸ Λιγνιτικόν πρόβλημα τής Ελλάδος.
87	Π. Καλοῦτζος	Τὸ πρόβλημα τής ίδρύσεως καί οργανώσεως Μηχανουργείου Γενικῶν Κατασκευῶν.
88	Β. Κίτσος	Αἱ προϋποθέσεις οἰκονομικῆς άναπτύξεως τοῦ βαθυπέδου Σπερχειοῦ.
89	Παντ. Κυπαρίσσης	1) Βιομηχανία καί Έκβιομηχάνισις. 2) Τὸ πρόβλημα τής οργανώσεως στρατιωτικῶν έργοστασιῶν παραγωγῆς ὑλικῶν Σ.Υ.Π. 3) Τί είναι Ψυχοτεχνική. 4) Ή Έπιστράτευσις 5) Έκ-

Όνοματεπώνυμον

Τίτλος Έργασίας

90	Γ. Άνδρεαδάκης	παιδεύσεως. 6) Ένεργειακή Οικονομία και Έξηλεκτρισμός. 7) Σύντομος ανασκόπησης του Σχεδίου Μάρσαλ.
91	Α. Άντωνοπούλου	Το οινόπνευμα και η βιομηχανία του. Ο βάμβαξ εν Έλλάδι.
92	Δ. Άρβανίτης	Κλωστοϋφαντουργία.
93	Είρ. Άλιφέρη	Α.Ε. «ΕΛΑ·Γ·Σ».
94	Ν. Άλεξόπουλος	Βιομηχανία ζαχαρώεωσ εν Έλλάδι.
95	Ι. Γαϊός	Έργατικά Συσσίτια.
96	Π. Γεωργουλέας	Η όρυζα.
97	Κ. Δελφός	Δημοσία επιχειρήσεις ήλεκτρισμοϋ.
98	Έμμ. Ζουλινάκης	Τρόποι προμηθειών εις δημοσίους και ιδιωτικούς οργανισμούς.
99	Σπ. Θανέλλας	Όργάνωσις Τουριστικού ξενοδοχείου.
00	Δημ. Καραζούλης	Η Σουλτανίνα.
01	Μαρίνα Κόλλια	Κορινθιακή σταφίς. Συνεταιρισμός και έπεξεργασία αυτης.
02	Δ. Καλασούντας	Ένωσις Γεωργικων Συνεταιρισμων Τριπόλεωσ.
03	Π. Καρτάλας	Γεωργικός Συνεταιρισμός εκμεταλλεύσεωσ Στεμφύλων άμπελοκτημόνων Κορωπίου.
04	Πούλια Κόλλια	Δυνατότητες αναπτύξεωσ σιδηροβιομηχανίασ εν Έλλάδι.
05	Δημ. Κορέλης	Άνάλυσις και κριτική διερεϋνήσις των άπό 1940—1950 ίσολογισμών της Α.Ε. Πειραιϊκής—Πατραϊκής.
06	Ζ. Καλαντζής	Χρηματιστήρια έμπορευμάτων.
07	Π. Κρουστάλλιος	Η βοήθεια του σχεδίου Μάρσαλ προς την Έλλάδα.
08	Χ. Κατσουλάκης	Η οινόαμπελοσ ώσ οικονομικός παράγων της χώρασ.
09	Βασ. Κολιάφας	Έριοϋφαντουργία Ταξενά Α.Ε.
10	Σπ. Δουμάνης	Α.Ε. Χαλυβδόφυλλα και Λευκοσίδηροσ Έλλάδοσ.
11	Α. Λαμπράκης	Τα λιπάσματα και η χοήσις αυτών εις την Έλληνικήν Γεωργίαν.
12	Κων. Μπαλής	Άν. Άσφαλιστική Έταιρ. «ΕΛΛΑΣ».

α/α. Μητρώον	Όνοματεπώνυμον	Τίτλος Έργασίας
113	<i>A. Μούρτος</i>	Λιγνιτικά και λιθάνθρακικά κοιτάσματα της Ελλάδος.
114	<i>I. Μπαριτζής</i>	Στρατιωτική Όργάνωσις και περιγραφή συνεργείων της 651 Α.Β.Υ.Π.
115	<i>Δ. Μανίκας</i>	Όργάνωσις—συντήρησις υλικών και φοδιασμός των μονάδων στρατού υπό της Α.Β.Υ.Π.
116	<i>Δ. Ντίνος</i>	Μελανοποιεϊον γενικών και τεχνικών επιχειρήσεων «Τέχνικα» Μαλκότο
117	<i>I. Παναγιώτου</i>	Συνεταιριστική Οικονομία.
118	<i>B. Παπανικολάου</i>	Όλαιοσυργική Έπιχείρησις Α.Ε.
119	<i>Δ. Πεξούλας</i>	Ό παραγωγή και τὸ εμπόριον του κνου εις την Ελλάδα.
120	<i>Π. Παπουτσιής</i>	Τουριστικόν Ξενοδοχείον.
121	<i>A. Παναγιωτόπουλος</i>	Όλαιοσυργείον.
122	<i>A. Παπατζανάκης</i>	Λιπάσματα—Παραγωγή—Χορήσις μετάλλευσις. Έταιρεία Χημικών Προϊόντων και Λιπασμάτων.
123	<i>N. Παπαδόπουλος</i>	Ό τουρισμός εν Ελλάδι.
124	<i>Δ. Παναγιωτακόπουλος</i>	Ό Αλευροβιομηχανία.
125	<i>N. Πανταζάκος</i>	Τὸ ελαιόλαδον.
126	<i>B. Παλαιολόγος</i>	Α.Ε. Οίνοπνευματοποιίας.
127	<i>I. Παντολέων</i>	Όργάνωσις Όπουργείου Βιομηχανίας
128	<i>Όθ. Παπασπύρου</i>	Όλληνική Όλαιοβιομηχανία.
129	<i>Θ. Παπαθεοδοσίου</i>	Καπνός — Καπνοπαραγωγή — Καπνικό πορίον.
130	<i>I. Πετρόπουλος</i>	Κλωστήριον Βάμβακος.
131	<i>Δ. Παπανικολάου</i>	Ό ανώνυμος Έταιρεία Χ.
132	<i>Γ. Πετρουλάκης</i>	Διαχείρισις Όλικού υπό Δημοσίων γανισμών.
133	<i>Στ. Συκιώτης</i>	Ό εργοστάσιον άρτοποιίας.
134	<i>Σ. Σταθόπουλος</i>	Χάρτης και Βιομηχανία παραγωγής χάρτου.
135	<i>Στ. Σταματάκης</i>	Προϋποθέσεις ίδρύσεως Βιομηχανίας κυτταρίνης και χάρτου εις τὸν Έλληνικόν χῶρον.
136	<i>I. Σαμαράς</i>	Ό άρτοποιία — Πρότυπον Στρατιωτικόν άρτοποιεϊον.

α/α Μητρώον	Όνοματεπώνυμον	Τίτλος Έργασίας
137	Έλλ. Σταυριανάκη	Τò καπνικόν εν Έλλάδι.
138	Κ. Τσώνης	Περί βιομηχανίας χάρτου εν τῇ κατασκευῇ σακκουλῶν.
139	Δ. Τσοῦτσος	Υγραί και στερεαί καύσιμοι ὕλαι.
140	Δ. Τομαῆς	Ό τουρισμός ὡς παράγων τῆς Έθνικῆς Οἰκονομίας.
141	Π. Τομαδάκης	Όργανωσις και λειτουργία τῆς Χ. στρατιωτικῆς μονάδος.
142	Μ. Φιλιπποπούλου	Έλαιόλαδον.
143	Κ. Φατλές	Όργανωσις ἐπιχειρήσεως Χ.Α.Ε.
144	Γ. Χάμπας	Κλωστοῦφαντουργεῖον.
145	Ν. Χανιωτάκης	Έλαιον—Έλαῖαι.
146	Μ. Χαλαζωνίτης	Όργανωσις Λογιστηρίου Έμπορικῶν Έπιχειρήσεων Ηλεκτρικῶν Σκευῶν.
147	Γ. Καραμούκος	Έκμετάλλευσις Τυποποιημένης Άρτοποιίας.
148	Δ. Δυμπερόπουλος	Ταμείον Άσφαλίσεως Έπαγγελματιῶν και Βιοτεχνῶν Έλλάδος.
149	Ν. Δινιός	Άνάπτυξις και Όργανωσις Βιομηχανίας Σάπωνος εν Έλλάδι.
150	Γ. Κουκοῦς	Έκμετάλλευσις ἰαματικοῦ και ἐπιτραπεζίου ὕδατος «Πηγαι Καραντάνη».
151	Γ. Δερμιτζάκης	Πιστωτικοί Έλαιουργικοί «Συνεταιρισμοί».
152	Ν. Καλλονᾶς	Έθνικόν Ίδρυμα Ραδιοφωνίας.
153	Κ. Βλαχόπουλος	Σίτος—Άλευρον—Άρτος.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΑΙ

Τò Ίδρυμα Κρατικῶν Υποτροφιῶν (Ι.Κ.Υ.) ἐξέλεξεν ὡς ὑπότροφον τὸν σπουδαστὴν τοῦ Α' ἔτους Παπᾶν Ἀνδρέαν τοῦ Εὐσ. ἐκ Κύρρας (Παρνασσίδος), ὁ ὁποῖος ἐπέτυχεν τὸν μεγαλύτερον βαθμὸν ἐπιδόσεως κατὰ τὰς εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις.

Τò Ι.Κ.Υ. λαμβάνει ὑπ' ὄψιν του τοὺς βαθμοὺς τῶν ἐξεταζομένων τριῶν μαθημάτων και τούτους πολλαπλασιάζει ἐπὶ 4 και εἰς τὸ γινόμενον προσθέτει τὸν βαθμὸν τοῦ ἀπολυτηρίου τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσεως.

Ἀντιθέτως ἡ Σχολή μας θέτει εἰς ἴσην μοῖραν τὸν βαθμὸν τῶν

ἔξεταζομένων μαθημάτων καὶ τοῦ ἀπολυτηρίου. Κατὰ τὴν ἀποψιν τῆς Σχολῆς δίδεται μεγαλυτέρα σημασία, ἀπὸ τὴν ἀποδιδομένην ὑπὸ τοῦ I.K.Y., εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀπολυτηρίου, διότι θεωρεῖται ἀσφαλεστέρα ἢ κρίσις τοῦ Σχολείου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, δεδομένου ὅτι εἰς αὐτὸ φοιτᾷ ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὁ σπουδαστής. Εἶναι ἀληθὲς ὅμως ὅτι καὶ ἡ κρίσις τῶν Σχολείων Μέσης Ἐκπαιδεύσεως εἶναι πολλάκις διάφορος, ἄλλοτε ἐπιεικεστέρα καὶ ἄλλοτε αὐστηροτέρα.

Ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις ἐξέλεξεν ὡς ὑποτρόφους δι' ἐνιαυσίας σπουδὰς εἰς Γαλλίαν τοὺς πτυχιούχους τῆς ἡμετέρας Σχολῆς:

1. Νικόλαον Δελάκη, ὁ ὁποῖος θὰ ἀσχοληθῆ μὲ ζητήματα ὄργανώσεως ἐργοστασίων καὶ κοστολογήσεως, καὶ
2. Ἀθηνᾶν Ρούσα, ἡ ὁποία θ' ἀσχοληθῆ μὲ προβλήματα τουριστικῆς ὀργανώσεως.

Ἀμφότεροι οἱ ὑπότροφοί μας ἔτυχον λαμπρᾶς ὑποδοχῆς παρὰ τοῦ ἐν Παρισίοις Πρεσβευτοῦ μας κ. Ρ. Ραφαήλ, τοῦ Ἐμπορικοῦ Συμβούλου κ. Γ. Νικολαΐδη-Βούρβαχη καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Περιπτέρου τῆς Πανεπιστημιακῆς Πόλεως κ. Φουντουκίδου.

Ἐπίσης ἐγένοντο δεκτοὶ καὶ ἔτυχον συγκινητικῶν περιποιήσεων ὑπὸ τῶν Καθηγητῶν κ.κ. E. Danty-Lafrance καὶ G. Friedmann, οἱ ὁποῖοι εὖρον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκδηλώσουν τὴν ἀγάπην των διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον των ὑπὲρ τῆς Σχολῆς μας.

Πρὸς ἅπαντας τοὺς ἀνωτέρω ἡ Σχολὴ ἐξέφρασε τὰς θερμὰς τῆς εὐχαριστίας, ἀλλὰ θεωρεῖ ὑποχρέωσιν νὰ ἐξάρῃ τὴν ἀρίστην ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν ἐπροξένησαν ἐν Παρισίοις οἱ πτυχιούχοι μας μὲ τὴν κατάρτισίν των καὶ ἰδίᾳ μὲ τὴν ἐξαίρετον καλὴν ἀνατροφὴν των.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ**ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ 1953 - 1954**

[*Δημοσιεύομεν κατωτέρω περίληψιν τοῦ Ἀπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1953 — 1954, ὡς οὗτος ἐνεκρίθη παμψηφεί παρὰ τοῦ Δ. Συμβουλίου, ὡς καὶ ἀνακεφαλαιωτικὴν Ἐκθεσιν τοῦ κ. Μ. Κανούση, εἰς ὃν ἀνετέθη ὁ ἔλεγχος τῆς διαχείρισεως λόγῳ τῆς ιδιότητός του ὡς Διευθυντοῦ τῆς Ὑπηρεσίας Ἐντελλομένων Ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας].*

**ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ 1953—54
ΣΧΟΛΗΣ—ΕΚΔΟΣΕΩΝ—Κ. Σ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.**

Α) ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΑΜΕΙΟΥ

Ἔσοδα

1. Δικαιώματα ἐγγραφῆς 844 σπουδαστῶν	127.050 *
2. Δίδακτρα 844 σπουδαστῶν (μείον ἀπαλλαγῆ)	562.870 *
3. Ἐπιχορηγήσεις Ἐπιμελητηρίων	60.000.—
4. Διάφορα ἔσοδα	134.163.—
5. Ὑπόλοιπον ἐξ ἐκδόσεων Σχολῆς	18.804,95
	<u>902.887,95</u>
	Τὸ ὅλον
6. Ὑπόλοιπον τῆς 1/9/1953 (1952—53)	42.931,20
	<u>945.819,15</u>
	Γενικὸν Σύνολον

Ἔξοδα

1. Διοίκησης, Διεύθυνσις καὶ Σχολικὴ Ἐπιτροπὴ	55.999,80
2. Ἀποδοχαὶ Διοικητικῶν Προσωπικῶν	150.951,95
3. Γενικὰ ἔξοδα διαχειρίσεως	174.843,80
4. Ἐκτακτὰ ἔξοδα	59.070.—
5. Συντήρησις καὶ ἐπισκευαὶ	18.920.—
6. Πρόνοια ὑπὲρ σπουδαστῶν	30.800.—
7. Ἀμοιβαὶ Καθηγητῶν καὶ Ἐπιμελητῶν	375.002,50
8. Διαλέξεις - Σχολικαὶ ἑορταὶ καὶ ἐκδρομαὶ	19.693,40
9. Βιβλιοθῆκαι (ἀγορὰ βιβλίων, περιοδικῶν κλπ.)	14.097,90
10. Ἐπιπλα - σκεύη - καθίσματα - θρανία	46.340.—
	<u>945.719,35</u>
	Τὸ ὅλον
11. Ὑπόλοιπον τὴν 31/8/1954	99,80
	<u>945.819,15</u>
	Γενικὸν Σύνολον

* Συνεπῶς, κατὰ μέσον ὄρον ἐπεβαρύνθη ἕκαστος μὲ ἐγγραφὰς καὶ διδάκτρα μὲ δραχ. 818, ἤτοι δραχ. 68. μηνιαίως περίπου !

Β) ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

Έσοδα

1.	Συνδρομαί	128.250.—
2.	°Αγγελία κλπ.	4.310.—
3.	°Ενίσχυσις παρά Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς	11.180.—
	Τὸ ὅλον	143.740.—
4.	°Υπόλοιπον τῆς 1/9/1953	38.628.—
	Γενικὸν Σύνολον	182.368.—

Έξοδα

1.	°Εκδόσεις		
	α) °Οδηγοῦ Σπουδῶν	37.978.—	
	β) «Σπουδῶν»	57.169.—	
	γ) «Νέων τῆς Α.Σ.Β.Σ.»	37.788.—	
	και δ) Λοιπαὶ ἐκδόσεις	1.681,50	134.616,50
2.	°Αμοιβαὶ διάφοροι		21.600.—
3.	Γενικὰ ἔξοδα		6.061,25
		Τὸ ὅλον	162.277,75
4.	°Ενίσχυσις εἰς Σχολῆν		18.804,95
		Σύνολον	181.082,70
5.	°Υπόλοιπον τὴν 31/8/1954		1.285,30
	Γενικὸν Σύνολον		182.368.—

Γ) ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Έσοδα

1.	Δικαιώματα ἐγγραφῆς	21.400.—	
2.	Δίδακτρα	48.423,50	
3.	Διάφορα	120.—	
		Τὸ ὅλον	69.943,50
4.	°Υπόλοιπον τῆς 1/9/1953		1.628,30
	Γενικὸν Σύνολον		71.571,80

Έξοδα

1.	°Αμοιβαὶ Καθηγητῶν και °Επιμελητῶν	42.640.—	
2.	°Αποδοχαὶ προσωπικοῦ	20.189.—	
3.	Γενικὰ ἔξοδα	7.342,60	
		Τὸ ὅλον	70.171,60
4.	°Υπόλοιπον τὴν 31/8/1954		1.400,20
	Γενικὸν Σύνολον		71.571,80

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ
ΤΗΣ ΟΛΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1953—1954

	Κατηγορία	Εισπράξεις	Πληρωμαί
1.	Γενικά έξοδα και διδακτικοί σκοποὶ Σχολῆς	902.887,95	885.281,45
2.	Ἐκδόσεις	143.740.—	181.082,70
3.	Κέντρον Στατιστ. Ἐκπαιδεύσεως	69.943,50	70.171,60
4.	Ἀγορὰ ἐπιπλων, ὀργάνων, σκευῶν, βιβλίων	—	60.437,90
	Τὸ ὅλον	1.116.571,45	1.196.973,65
5.	Ὑπόλοιπον τῆς 1/9/1953	83.187,50	
6.	» » 31/8/1954		2.785,30
	Γενικὸν Σύνολον	1.199.758,95	1.199.758,95

Ὁ Πρόεδρος
 ΣΤ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
 ΠΑΝ. ΣΟΛΟΜΟΣ

Ὁ Ταμίας
 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΕΡΜΕΝΤΖΗΣ

Ὁ Διαχειριστὴς
 ΕΥ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Σεπτεμβρίου 1954

Π ρ ὶ σ

Τὴν Ἀνωτέραν Σχολὴν Βιομηχανικῶν Σπουδῶν

Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ ἀνακεφαλαιώσω κατωτέρω τὰ ὄσα εἰς τὰς δύο προηγουμένας μου ὑπὸ ἡμερομηνίαν 2 τρέχ. Ἐκθέσεις Ἐλέγχου τῆς Διαχειρίσεως 1953—1954 ἔγραψα.

1.

Αἱ πραγματικαὶ εἰσπράξεις τῆς Σχολῆς, τῶν Ἐκδόσεων καὶ τοῦ Κ.Σ.Ε. εἶναι, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν δηλαδὴ τῶν εἰσπράξεων διὰ λ/σμὸν Τρίτων, Δραχ.	1.097.766,50
Αἱ πραγματικαὶ πληρωμαί, δηλαδὴ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν Ἀποδόσεων εἰς Τρίτους, εἶναι Δραχ.	1.158.179,70
ἦτοι διαφορὰ »	<u>60.413,20</u>
καλυπτομένη διὰ τοῦ προηγουμένου Ἀποθεματικοῦ τῆς 1.9.1953 Δραχ.	63.198,50
ἦτοι Ὑπόλοιπον εἰς νέον τῇ 31.8.54 »	<u><u>2.785,30</u></u>

2.

Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω λ/σμοῦ σημειῶνω ὅτι κανονικῶς δέον νὰ ἐπιρ-
 ριφθῇ εἰς βάρος τοῦ Ἀποθεματικοῦ 1952—53 ἡ δαπάνη τῶν δύο
 τελευταίων τευχῶν τοῦ Δ' τόμου τοῦ περιοδικοῦ «Σπουδαί» ἐκ δραχ.
 19.989, ἣτις κατεβλήθη κατὰ τὴν ὑπὸ ἔλεγχον χρῆσιν.

Βάσει τῶν ἄνω ὁ Ἀπολογισμὸς ἔχει ὡς ἑξῆς :	
Ἔσοδα Δραχ.	1.097.766,50
Ἔξοδα (1.158.179,70—19.989.) »	1.138.190,70
ἦτοι διαφορὰ »	<u>40.424,20</u>
καλυπτομένη ὑπὸ τοῦ Ἀποθεματικοῦ τῆς χρήσεως 1952—53 (63.198,50—19.989.—) Δραχ.	43.209,50
ἦτοι Ὑπόλοιπον εἰς νέον ὡς ἄνω »	<u><u>2.785,30</u></u>

3.

Κατανέμοντες τὰ ἀνωτέρω ποσὰ εἰς τρεῖς Διαχειρίσεις, ἔχομεν τὰ κατωτέρω :

Ταμείον Σχολῆς	884.083.—	945.719,35	61.636,35
» Ἐκδόσεων	143.740.—	122.299,75	21.440,25
» Κ.Σ.Ε.	69.943,50	70.171,60	228,10
Τὸ ὅλον	<u>1.097.766,50</u>	<u>1.138.190,70</u>	—
Ἐπίλοιπον τῆς 1.1.53	43.209,50		
» τῆς 31.8.53			
Σχολῆς	99,80		
Ἐκδόσεων	1,285,30		
Κ.Σ.Ε.	1.400,20	2.785,30	—
Τὸ ὅλον :	<u><u>1.140.976.—</u></u>	<u><u>1.140.976.—</u></u>	<u><u>—</u></u>

4.

Τὰ ἀνωτέρω ἔσοδα κατανέμονται ὡς ἑξῆς :

Ἐκπαιδευτικά τέλη (Σχολῆς καὶ Κ.Σ.Ε.)	Δραχ.	759.743,50
Ἐκδόσεις	»	143.740.—
Διάφορα ἔσοδα	»	194.283.—
	Τὸ ὅλον	<u><u>1.097.766,50</u></u>

Ἀφ' ἑτέρου τὰ ἔξοδα κατανέμονται ὡς ἑξῆς :

Ἐκπαιδευτικοὶ σκοποὶ	Δραχ.	468.135,90
Ἐκδοτικαὶ δαπάναι	»	116.238,50
Προμήθειαι, Ἐπιπλα καὶ Ὀργανα	»	58.809,90
Γενικά ἔξοδα διαχειρίσεως	»	495.005,45
	Τὸ ὅλον	<u><u>1.138.189,75</u></u>

5.

Βάσει καὶ τῶν τριῶν διαχειρίσεων (Σχολῆς, Ἐκδόσεων καὶ Κ.Σ.Ε.) ἡ περιουσία τῆς Σχολῆς κατὰ τὰ λογιστικά βιβλία καὶ τὴν Ἀπογραφὴν ἀποτελεῖται ἄνευ ἀποσβέσεων ἀπὸ τὰ ἑξῆς περιουσιακὰ στοιχεῖα :

Μετρητὰ	Δραχ.	2,785,30
Ἐπιπλα καὶ σκεύη	»	144.559,90
Ὀργανα διδασκαλίας	»	100.353.—
Βιβλία καὶ περιοδικὰ	»	25.971,90
Ἀθλητικὰ εἶδη	»	4.890.—
Τὸ ὅλον Κεφάλαιον		<u><u>278.560,10</u></u>

Ἐν κατακλείδι τῆς ἐνεργηθείσης ἐλεγκτικῆς ἡμῶν ἐργασίας πτραπήτω ἡμῖν, ἐν συνεχείᾳ τῶν ὄσων καὶ εἰς τὰς δύο προηγουμένας μας Ἐκθέσεις ἐξεθέσαμεν, νὰ τονίσωμεν τὰ κατωτέρω :

1. Μετὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν ἀφ' ἑνὸς καὶ μετὰ τὴν ἀπόδοτον τότε χρόνου ἀφ' ἑτέρου δέον τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα τοῦ Ἐνεργητικοῦ νὰ ἐκτιμηθῶσι παρ' Ἐπιτροπῆς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὥστε νὰ καθορισθῇ τὸ πραγματικὸν Ἐνεργητικὸν τῆς Σχολῆς.

2. Δέον νὰ ἐπιδιωχθῇ μεγαλυτέρα τυπικὴ σύνδεσις μεταξὺ τῶν ὀρίων διαχειρίσεων (Σχολῆς, Ἐκδόσεων, Κ.Σ.Ε.) καὶ πρὸς τοῦτο δώκαμεν εἰς τε τὸν Διαχειριστὴν καὶ Λογιστὴν τὰς σχετικὰς ὁδηγίας.

3. Ἡ χρῆσις κλείει μὲ πληρωμὰς μείζονας τῶν εἰσπραξέων, ἢ ἁπλοῦς διαφορὰ καλύπτεται ἐκ τοῦ προηγουμένου Ἀποθεματικοῦ, παρὰ τὸ ἀναντίρρητον πνεῦμα οἰκονομίας, παρὰ τὴν ὑπὸ ἔλεγχον διαχείρισιν. Τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ἡ Σχολὴ ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐπαυξήσῃ τὰ εἰσπράττειν, δεδομένου ὅτι τὰ ἔξοδα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ περιορισθῶσιν ἄνευ μειώσεως τῆς ἐκπαιδευτικῆς δραστηριότητος τῆς Σχολῆς.

Ἡ Σχολὴ μετὰ πολλῆς ὑπερηφανείας, καὶ δικαίως, τονίζει ὅτι εἶναι τὸ πτωχότερον καὶ οικονομικώτερον ἀνώτερον πνευματικὸν ἴδρυμα τῆς Εὐρώπης καὶ παρὰ τοῦτο ἔχει τόσον πλουσίαν ἐκπαιδευτικὴν δρασίαν. Τοῦτο πάντες ἀναγνωρίζουσιν.

Ἄλλὰ ὡς Ἐλεγκτὴς ἔχω τὴν ὑποχρέωσιν νὰ σημειώσω ὅτι τὰ ἀλλὰ οικονομικὰ θὰ συντελέσουν κατὰ πολὺ εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς ἐκπαιδευτικῆς τῆς δραστηριότητος καὶ ἀκόμη νὰ τονίσω ὅτι, ἐὰν ἐξακολουθήσῃ ἡ ὑπάρχουσα οἰκονομικὴ δυσπραγία, ὁ ζῆλος τῶν κ. κ. Καθηγητῶν θὰ μειωθῇ καὶ ἡ δραστηριότης τῆς Σχολῆς, ἀντὶ νὰ εἶναι αὐξήσουσα, θὰ καταστῇ φθίνουσα.

Διὰ τοῦτο φρονῶ ὅτι τὸ Διοικ. Συμβούλιον, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν ἀρμοδίων κρατικῶν ὑπηρεσιῶν, δέον νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα τῆς Σχολῆς μετ' ἀποφασιστικότητος καὶ ἀποτελεσματικῶς.

Μετὰ πάσης τιμῆς

Ὁ ἐνεργήσας τὸν ἔλεγχον τῆς Α.Σ.Β.Σ.
Διευθυντῆς τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως

Δημόσιου Λογιστικοῦ
ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΝΟΥΣΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

1. Louis Danty-Lafrance: Μήσις εις την Βιομηχανικήν Ὀργάνωσιν.
2. Ἡ σύγχρονος μορφή τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας.
3. Ed. Landauer: Συστηματικὴ ἐξέτασις τῆς οικονομικῆς ἀξίας μιᾶς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως.
4. American Institute of Accountants: Οἱ ἔλεγχοι ὑπὸ τῶν ὀρκωτῶν λογιστῶν τῆς Ἀμερικῆς.
5. M. S. Rodrigues. Οἱ συντελεσταὶ τῆς ἀμερικανικῆς παραγωγικότητος.
6. A. Smale: Ποῦ βαίνει ἡ ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις.
7. **I. Χρυσόχοῦ.** Στοιχεῖα Ὀργανώσεως Γραφείου. 8. Ἡ οικονομικὴ ζωὴ τῶν ἐπιχειρήσεων. 9. Ὁ ἀνθρώπινος παράγων. 10. Ἡ ἐμπορικὴ ὀργάνωσις. 11. Βασικὰ θέματα ὀργανώσεως. 12. Βοηθήματα διὰ τὴν συστηματικὴν ἔρευναν τῶν ἐπιχειρήσεων. 13. Περιγραφικὴ ἀνάλυσις ὑποδειγματικῆς βιομηχ. ἐπιχειρήσεως. 14. Περιγραφή μιᾶς δρώσης ἐπιχειρήσεως. 15. Ὀργάνωσις τῶν Ἀγορῶν—Πωλήσεων—Διαφημίσεως. 16. Ὀργάνωσις μὲ ἀπλᾶ λόγια. 17. Τὸ Γραφεῖον, ἐγκέφαλος τῆς ἐπιχειρήσεως. 18. Ἀπὸ τὸ Σχολεῖον εἰς τὴν ζοὴν. 19. Ἡ πρόοδος εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν. 20. Τὸ πεδῖον δράσεως τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις. 21. Ἡ Τράπεζα ἀπο λογιστικῆς ἀπόψεως.
22. **Σ. Παπαϊωάννου.** Εἰσαγωγή εἰς τὰ Λογιστικὰ Πλάνα.
23. **Ἐπιτροπῆς Μελέτης Λογιστικῶν Συστημάτων.** Τὰ Λογιστικὰ Πλάνα (Τεῦχ. Α'.—Τὸ Αὐστραλιανὸν Λογιστ. Πλάνον).
24. **Διαφόρων.** Λογιστικαὶ καὶ Ἐλεγκτικαὶ Ἀσκήσεις.
25. Βιβλιοκριτικὸν Δελτίον.

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ

ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Διαλέξεις τῶν κ.κ. Στ. Στεφανοπούλου, Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, Στ. Παπαϊωάννου, Διευθυντοῦ Α.Σ.Β.Σ., Χρ. Ἀγαλλοπούλου καὶ Σ. Ἀγαπητῶν Καθηγητῶν τῆς Α.Σ.Β.Σ., Ε. Μαζαράκη ἀντιπροσώπου τοῦ Δ.Γ.Ε., Ἀγγ. Παπαϊωάννου καὶ Ἰω. Παλαιολόγου, Ἐμπειρογνομῶνων Διεθνούς Γραφείου Ἐργασίας, καὶ Α. Τριανταφύλλου, Α. Σαμαράκη, Ε. Φλώκου, Δ. Ἀρεταίου, Ν. Θεοδώρου, Α. Τασσοπούλου, Ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ τοῦ Ι.Κ.Α.

ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΝ ΣΧΕΔΙΟΝ

(Plan Comptable Français 1947) μὲ εἰδικῶς γραφεῖσαν διὰ τὴν Σχολὴν μασ εἰσήγησιν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Α. Brunet, Γενικοῦ Εἰσηγητοῦ τοῦ ὡς ἀνω Σχεδίου καὶ κατὰ μετάφρασιν κ. Σπ. Βασιλείου, Συνεργάτου τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν τῆς Σχολῆς καὶ τ. Τμηματάρχου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

1. Σκοποί, κατευθύνσεις, μέθοδοι και ιδανικά τῆς Σχολῆς
2. Ὅδηγός Σπουδαστοῦ
3. Ἀναλυτικὸν Πρόγραμμα Μαθημάτων
4. Ἀποστολὴ καὶ Ὁργάνωσις τῆς Σχολῆς
5. Κανονισμὸς Εἰσαγωγικῶν ἑξετάσεων
6. Πρόγραμμα Ἔργασιῶν Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1951)1952
7. Πεπραγμένα Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1951)1952
8. Πρόγραμμα Ἔργασιῶν Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1952)1953
9. Τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως
0. Πρόγραμμα Ἔργασιῶν Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1953)1954
1. Ὅδηγός Σπουδῶν
2. Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς ἔτος Αον — 1948)1949
3. » » » Βον — 1949)1950
4. Περιοδικὴ ἔκδοσις «Σπουδαί» » Αον — 1950)1951
5. » » » Βον — 1951)1952
6. » » » Γον — 1952)1953
7. » » » Δον — 1953)1954
8. » » » Εον — 1954)1955
9. » » «Νέα τῆς ΑΣΒΣ» Αον — 1953)1954
0. » » » Βον — 1954)1955

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

- Χ. Ἀγαλλοπούλου. Κοινωνικὴ Ἀσφάλις
- » Μαθήματα Ἐργατικοῦ Δικαίου
- Σ. Ἀγαπητίδης. Παραδόσεις Κοινωνικῆς Οἰκονομικῆς
1. Γαλάνη. Τραπεζικὰ
- Γ. Γιαννοπούλου. Ἠλεκτροτεχνία
- Ν. Δελούκα Μαθήματα Ἐμπορικοῦ Δικαίου
- Ν. Δερτιλῆ. Δημοσίαι Οἰκονομία
1. Δημητρακάκη. Γενικαὶ Ἀρχαὶ Δικαίου
- Ν. Θεοδώρου. Μαθήματα Φυσικῆς (I—II)
4. Καλλιβαῖ. Γεωγραφία
4. Καμβυσίδης. Λογιστικὴ Ἑταιρειῶν
- Χ. Κανελλοπούλου. Μαθήματα Συγκοινωνιακῆς Οἰκονομίας
- Χ. Καραβαῖ. Γαλλισμοὶ

- Δ. Κόλλια.** Ἰδιωτικὴ Οἰκονομικὴ
- Π. Κουβέλη.** Ὁ τόπος ἐγκαταστάσεως τῶν βιομηχανιῶν
 » Ἐνεργειακὴ Οἰκονομία
 » Μαθήματα Βιομηχανικῆς Πολιτικῆς
 » Προγραμματισμὸς καὶ ἐκβιομηχάνισις
- Ι. Κουτσογιάννη.** Ἀσφαλιστικά
 » Ἐρωτηματολόγιον Ἀσφαλιστικῶν ζητημάτων
- Α. Στριφτοῦ. Κριαρᾶ.** Ψυχοτεχνικὴ
- Α. Κυρκιλίτη.** Μαθήματα Ἐμπορικῆς Πολιτικῆς
- Φ. Λέτσα.** Ὀργανωτικὴ Ἐργοστασίω
- Ε. Μαργαρίτη.** Οἰκονομικὰ Μαθηματικά
 » Στατιστικὴ
- Ε. Μελετή.** Τρίγλωσσος Στενογραφία
- Γ. Συνοπούλου.** Μεταλλευτικὸν Δίκαιον
- Δ. Παπαδημητρίου.** Βιομηχανικὴ Λογιστικὴ
 » Ἐφαρμογαὶ Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς
- Σ. Παπαϊωάννου.** Τεχνικὴ τοῦ Ἐμπορίου
 » Προβλήματα Λογιστικοῦ Δικαίου
 » Γενικαὶ Ἀρχαὶ Λογιστικῆς
- Γ. Παπακώστα.** Βιομηχανικὴ Ὑγιεινὴ
- Γ. Παυλίδη.** Modern Commercial English Letter Writer
- Π. Πέρδικα.** Ἐμπορικὸν Δίκαιον
- Α. Σαουνάτσου.** Στατιστικὴ Ἐπιχειρήσεων
- Κ. Σημαντήρα.** Ἐμπράγματὸν Δίκαιον
 » Ἐνοχικὸν Δίκαιον.
- Σ. Σταυροπούλου.** Μηχανογνωσία
- Ε. Συνοδινοῦ.** Χημεία
 » Ἐμπορευματολογία
- Ι. Φράγκου.** Τελωνειακαὶ καὶ Δασμολογικαὶ Μελέται
- Γ. Χαλκιοπούλου.** Πολιτικὴ Οἰκονομία
- Ι. Χρυσόχοῦ.** Εἰσαγωγή εἰς τὴν Ὀργάνωσιν τῶν Ἐπιχειρήσεων
 » » » » » Ἐργοστασίων
 » Ἐλεγκτικὴ

- Βοηθήστε με
τι να κάνω ;

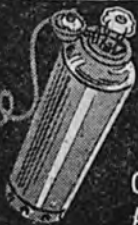


ΤΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ
ΜΟΥΝΤΖΟΥΡΩΝΕΙ

ΚΑΡΒΟΥΝΑ ΚΑΙ ΞΥΛΑ
ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΗΣ ΓΙΑΤΙΑΣ ΜΟΥ..

- Μή τι να μαγειρεύω ;

- Βεβαίως με



ΠΕΤΡΟΓΚΑΣ

δού λύνει το πρόβλημά σας, διότι είναι:
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ - ΠΡΑΚΤΙΚΟ - ΓΡΗΓΟΡΟ
ΑΚΙΝΔΥΝΟ - ΚΑΘΑΡΟ - ΑΟΣΜΟ

Πώς θα λάβετε Δωρεάν ένα πλήρες LINGUAPHONE (δίσκους και βιβλία)



Κάθε βιβλίο δεν μπορεί να σας κάνει να μιλήσετε με ευχέρεια 'Αγγλικά ή οποια άλλη γλώσσα, και με άψογη προφορά. Πρέπει να ακούσετε τους ανθρώπους της κάθε χώρας να μιλούν. Και θα τους ακούτε στο σπίτι σας, και μάλιστα στη στιγμή που θέλετε, ακολουθώντας την ζωντανή διδασκαλία του Linguaphone με δίσκους που μιλούν. Εύθως έξ αρχής βρισκόσαστε μέσα στο περιβάλλον της ξένης χώρας και σε 100 ώρες μιλάτε σαν και να ζήσατε με τους γηγενείς. 'Η σπουδή με το Linguaphone είναι ό,τι πιο διασκεδαστικό.



**Γράψτε μας ή
επισκεφθήτε μας**

'Επισκεφθήτε μας άμεσα σήμερα για να παρακολουθήσετε ένα μάθημα επίδειξης δωρεάν. 'Η στείλετε μας το κάτω δελτίο, για να λάβετε ένα έκτακτος ενδιαφέρον, πολυσέλιδο, εικονογραφημένο τεύχος, που σας εξηγεί τα της δωρεάν δοκιμής των 8 ημερών στο σπίτι σας.

**'Επωφεληθήτε την
έξαιρετική αυτή
προσφορά**

**Γιὰ
νά μιλήσετε ΑΓΓΛΙΚΑ
σέ 3 μήνες...**

Το 'Ινστιτούτον LINGUAPHONE σας παρέχει την ευκαιρία ν' αρχίσετε άμεσα σπουδή δωρεάν. Είμεθα πρόθυμοι να σας εμπιστευθούμε μία πλήρη και έντελως καινούργια Σειρά για δωρεάν Δοκιμή και χωρίς καμμία ύποχρέωσί σας. Τό μόνο που ζητούμε από σας είναι να υπάρχει έκ μέρους σας αληθινό ενδιαφέρον για την εκμάθησι της 'Αγγλικής ή οποιας άλλης γλώσσας.



ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ LINGUAPHONE (Τμήμα Κ.1)
Πανεπιστημίου 10 - 'Αθήνας

Παρακαλώ, στείλετε μου δωρεάν και χωρίς καμμία ύποχρέωσί μου, τό εικονογραφημένο τεύχος σας με όλες τις πληροφορίες για τη δωρεάν δοκιμή των 8 ημερών στο σπίτι μου.

ΟΝΟΜΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ



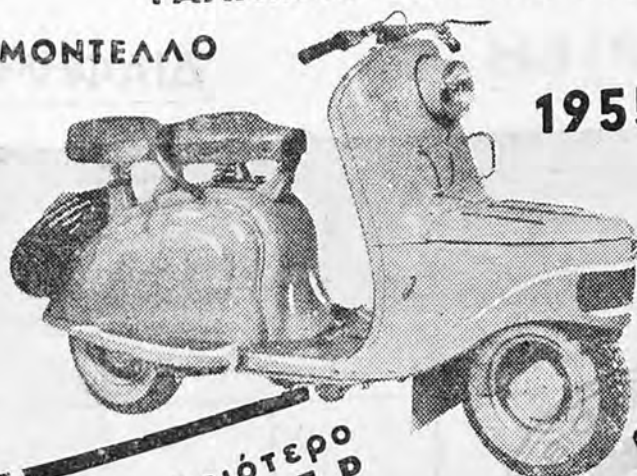
ΕΦΘΑΣΕ...

Το καλύτερο της

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΜΟΝΤΕΛΛΟ

1955



Τὸ ΤΕΛΕΙΌΤΕΡΟ
ΣΚΟΥΤΕΡ
ΤΟΥ ΚΌΣΜΟΥ

ΣΥΝΔΥΑΖΕΙ : ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑ • ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ • ΣΤΕΡΕΟΤΗΤΑ

ΜΕ ΕΥΚΟΛΙΑΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

ΠΕΖΩ

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

"ΙΜΠΟΡΤΕΞ" Α.Ε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 27 - ΤΗΛ. 611.632 - ΑΘΗΝΑΙ

ΕΞ/10

ΚΑΘΕ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΜΙΑ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

"ΕΞΥΠ,"

ΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ



ΑΜΕΡΙΚΗΣ 11 — ΤΗΛΕΦ. 32.164

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ
ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Τά Νέα τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΤΕΥΧΟΣ ΙΑ' ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟΝ

ΕΙΣ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΝ

ΓΟΝΕΩΣ - ΤΡΙΤΩΝ - ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΥ

διὰ τὰ ζητήματα τῆς Σχολῆς, τοὺς σκοποὺς τῆς, τὰς
κατευθύνσεις τῆς, τὴν ὀργάνωσίν τῆς, τὰς μεθόδους τῆς,

τὰ ἐπιτεύγματα καὶ τὰ ἰδανικά τῆς



ΤΟΣ Β'

ΤΕΥΧΟΣ 11

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Προεδρείον

- Πρόεδρος Σταῦρος ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, τ. Ὑπουργός καὶ τ. Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἀντιπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων.
- Α' Ἀντιπρόεδρος Μιχαὴλ ΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἀωνύμων Ἐταιρειῶν, τ. Βουλευτὴς καὶ Δήμαρχος Πειραιῶς, ἀντιπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀωνύμων Ἐταιρειῶν.
- Β' Ἀντιπρόεδρος Χρῆστος ΠΑΝΑΓΟΣ, Ἐμπορος, Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.
- Γενικὸς Γραμματεὺς Παναγῆς ΣΟΛΟΜΟΣ, Ἐμπορος, Ταμίας τῆς Ἐταιρείας Ἐπιστημονικῆς Ὄργανώσεως, ἀντιπρόσωπος αὐτῆς.
- Ταμίας Γεώργιος ΤΕΡΜΕΝΤΖΗΣ, Βιομήχανος, Πρόεδρος τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, κοινὸς Ἀντιπρόσωπος τοῦ Βιοτεχνικοῦ καὶ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν.

Σύμβουλοι

- Γεώργιος ΑΓΚΑΣ, Ἀντιπρόεδρος Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, κοινὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Βιοτεχνικοῦ καὶ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς
- Νικόλαος ΒΟΥΓΙΟΥΚΛΗΣ, Διευθυντὴς τῆς Α.Τ.Ε., ἀντιπρόσωπος τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας τῶν Ἐργατῶν Ἑλλάδος.
- Δημοσθένης ΓΟΥΛΑΣ, Προσωπάρχης τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ἀντιπρόσωπος τοῦ Συλλόγου τῶν Πτυχιούχων τῆς Α.Σ.Β.Σ.
- Δημήτριος ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ, Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.
- Νικόλαος ΚΑΡΑΠΑΤΑΚΗΣ, Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.
- Ἀχιλλεὺς ΚΑΡΡΑΣ, Μηχανικός, τ. Πρόεδρος τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.
- Κωνσταντῖνος ΚΩΤΣΙΟΠΟΥΛΟΣ, Βιομήχανος, Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.
- Ἀντώνιος ΜΟΥΖΑΚΗΣ, Γενικὸς Διευθυντὴς Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.
- Στράτος Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ, Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς.
- Νικόλαος ΠΟΛΥΖΟΣ, Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.
- Μιχαὴλ ΣΠΕΤΣΙΕΡΗΣ, Προϊστάμενος τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας.

Γραμματεὺς τῆς Σχολῆς ΕΥΑΓΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ

Τὰ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ἔτος Β' 1954/5

Δραχμὴ 1

Τεύχος 11ον

ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ

ΓΟΝΕΩΣ - ΤΡΙΤΩΝ - ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΥ

Ἡ ζωὴ θὰ ἦτο πολὺ καλύτερα. ἔάν οἱ ἄνθρωποι ἐπεδίωκον νὰ ἐξετάζουν τὰ προβλήματά των μὲ δάρρος, ἐντιμότητα καὶ ἡρεμίαν ἀναζητοῦντες τὴν προσήκουσαν λύσιν. Τοῦτο πολλάκις — ὅσον καὶ ἂν φαίνεται παράδοξον— δὲν γίνεται, διότι συχνὰ κυριαρχεῖ ἡ ἄγνοια, βασιλεύουν αἱ προλήψεις, μᾶς τυραννοῦν τὰ πάθη, μᾶς ὀδηγοῦν τὰ συμφέροντα καί, προπαντός, διότι τόσο ἐπιτυχῶς συνεργάζονται οἱ δημοκόποι, οἱ παράφρονες καὶ οἱ εὐήθεις. Αὐτὸ διδάσκει ἡ Ἱστορία.

H. R. WELLS

ΓΟΝΕΥΣ

Πολὺ μὲ ἀπασχολεῖ τὸ θέμα τῆς μορφώσεως τοῦ νιοῦ μου, ὃ ὁποῖος πρόκειται νὰ μὲ διαδεχθῇ εἰς τὰς ἐργασίας μου. Ἐτελείωσε ἐφέτος τὸ Γυμνάσιον καὶ ἀντιλαμβάνομαι ὅτι ἡ γυμνασιακὴ ἐγκυκλοπαιδικὴ μόρφωσις δὲν εἶναι ἐπαρκὴς διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν του σταδιοδρομίαν. Μοῦ συνέστησαν νὰ τὸν ἐγγράψω εἰς τὴν «Βιομηχανικὴν Σχολήν», τῆς ὁποίας ὅμως πολὺ ὀλίγον ἔχω παρακολουθήσει τὴν δρᾶσιν. Ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἔχω ἀκόμη ἀποφασίσει. Ἴσως καὶ νὰ ἔχω ἀπορίας τινάς. Διὰ τοῦτο εἶμαι εὐτυχῆς διὰ τὴν γνωριμίαν σας. Ἀσφαλῶς θὰ εἰσθε εἰς θέσιν νὰ μὲ διαφοτίσετε.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Εἶναι τοῦτο εὐχαρίστησις καὶ καθήκον μου. Ἀντιλαμβάνομαι τὴν θέσιν καὶ τῶν γονέων καὶ τῶν νέων, μετὰ τὸ πέρασ τῶν γυμνασιακῶν σπουδῶν. Εἶναι πράγματι δύσκολος. Εἶμαι λοιπὸν εἰς τὴν διάθεσίν σας καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ βεβαιωθῆτε διὰ τὴν ἀμεροληψίαν μου, διότι συγχρόνως εἶμαι πτυχιούχος τῆς Νομικῆς Σχολῆς, καὶ πάντως δὲν πάσχω ἀπὸ «σχολικὸν σωβινισμόν», ὃ ὁποῖος εἶναι συγκινητικὸς ἀλλὰ καὶ γελοῖος. Ὁ πόλεμος τὸν ὁποῖον ἐνεργοῦν μὲ ἀφέλειαν καὶ μὲ κακοπιστίαν μερικοὶ πτυχιούχοι ὠρισμένων Σχολῶν ἐναντίον ἄλλων

Σχολῶν δὲν περιποιεῖ τιμὴν εἰς κανένα, ἀποδεικνύει δὲ ὅτι ὑπάρχει μιὰ κατάστασις «νευρώσεων», ὀφειλομένη βεβαίως εἰς γενικά κοινωνικά καὶ πολιτικά αἷτια ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ διδασκαλία εἰς τὰς Σχολὰς τῶν δὲν εἶναι πολὺ καρποφόρος.

ΓΟΝΕΥΣ

Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ καὶ χαίρω διὰ τὰς ὀρθὰς σας ἀντιλήψεις. Αὐτὸς «ὁ πόλεμος τῶν Σχολῶν», τὸν ὁποῖον καὶ ἡμεῖς οἱ γονεῖς, κατ' ἀνάγκην, παρακολουθοῦμεν, μᾶς ἐκπλήσσει καὶ μᾶς λυπεῖ. Εἶναι «ἑλληνο-ελληνικὸς πνευματικὸς πόλεμος», ἀπὸ τὸν ὁποῖον ζημιωμένοι ἐξέρχονται αἱ Σχολαὶ καὶ βλάπτεται καὶ ἐκφαννίζεται ἡ νεολαία.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Τῷ ὄντι. Πάντως, σᾶς συνιστῶ νὰ ζητήσετε πληροφορίας ἀπὸ τὴν Σχολὴν, ἢ ὁποία θὰ σᾶς ἀποστείλῃ τὸν «Ὁδηγὸν Σπουδῶν», διὰ τὸν ὁποῖον δικαίως εἶναι ὑπερήφανος. Πρόκειται ἀναντιρρήτως περὶ ἐξαιρετικῆς ἀξίας ἐκπαιδευτικοῦ ἔργου. Σημειώσατε ὅτι ἡ Σχολὴ ἔχει τὴν ὀρθὴν ἀντίληψιν ὅτι δὲν εἶναι ἀπλῶς πηγὴ γνώσεων ἀλλ' ὅτι ἀποτελεῖ «παιδαγωγοῦν ἴδρυμα» καὶ δι' αὐτὸ ἐπιθυμεῖ νὰ εὐρίσκηται εἰς στενὴν ἐπαφὴν μετὰ τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων τῶν σπουδαστῶν. Ἡ Σχολὴ πιστεύει ὅτι μόνον διὰ τῆς ἀρμονικῆς συνεργασίας τῆς μετὰ τοῦ Κράτους, τῆς Κοινωνίας, τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων, μετὰ τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων εἶναι δυνατὴ ἡ διαπαιδαγώγησις τῶν νέων ἀπὸ πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἀπόψεως. Δὲν ἀρκοῦν αἱ γνώσεις, ἀλλὰ πρέπει ὁ ἀκαδημαϊκὸς πολίτης νὰ σφυρηλατήσῃ ἦθος ἀκαδημαϊκόν· καὶ εἰς τοῦτο οἱ πάντες δεόν νὰ τὸν βοηθήσουν, νὰ τὸν καθοδηγήσουν καὶ νὰ τὸν ἐποπτεύσουν.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Πράγματι, ἄνευ τῆς στενῆς συνεργασίας ὄλων αὐτῶν τῶν παραγόντων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποκτήσωμεν ἐκπαιδεύσιν χρήσιμον καὶ ἀνταξίαν τῶν προσδοκιῶν τοῦ Ἔθνους.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Τὸ Κράτος δὲν ἔχει ἐνδιαφερθῆ ὅσον πρέπει οὔτε διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν οὔτε διὰ τοὺς ἐκπαιδευτικούς. Τὰ σχολεῖα ἔχουν ἐκ βάθρων κλονισθῆ. Πταίει καὶ ἡ Κοινωνία, ἢ ὁποία διαλαλεῖ ὅτι εἴμεθα ἡ «Χώρα τῶν Γραμμάτων», ἀλλ' ἀδιαφορεῖ τελείως. Πταίουν οἱ γονεῖς, οἱ ὁποῖοι ἔπρεπε πρῶτα νὰ ἀπασχολοῦνται μὲ τὰ παιδιά τῶν καὶ κατόπιν μὲ τὰ ἄλλα ζητήματά τῶν. Ἔρχονται ἐπανειλημμένως γονεῖς ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν, ἀγοράζουν, πωλοῦν, μεταβαίνουν εἰς τὸ θέατρον, διασκεδάζουν, ἀλλὰ λησμονοῦν νὰ ἐρωτήσουν ἐὰν φοιτᾷ εἰς τὴν Σχολὴν τὸ τέκνον τῶν. Ἡ ἀδιαφορία αὐτή, ἢ ἔλλειψις πάσης παρακολουθήσεως γεννᾷ πολλάκις δράματα...

ΓΟΝΕΥΣ

Ἐπιτρέψατέ μου, ἀγαπητέ φίλε, νὰ σᾶς ἐρωτήσω ἐὰν ἡ «Βιομηχανικὴ» εἶναι τεχνικὴ σχολή, διότι ὑπάρχουν παρεξηγήσεις τινὲς ἐν προκειμένῳ.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Είναι πράγματι καταπληκτικόν πῶς ὑπάρχουν αὐταὶ αἱ παρεξηγήσεις. Ἀπλῆ ἀνάγνωσις τῶν προγραμματικῶν ἀρχῶν τῆς Σχολῆς καὶ τῶν μαθημάτων τῆς πείθει καὶ τὸν πλέον ἄγευστον τῶν ἐκπαιδευτικῶν ζητημάτων ὅτι ἡ «Βιομηχανικὴ Σχολή» δὲν εἶναι τεχνικὴ ἀλλὰ, ὅπως λέγει ὁ Ὅργανισμός τῆς, εἶναι Ἴδρυμα ἀνήκον εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς οἰκονομικοδιοικητικῆς μορφώσεως. Ἡ Σχολή παρασκευάζει διοικητικὰ καὶ διαχειριστικὰ στελέχη διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, τὰς κρατικὰς ὑπηρεσίας καὶ τοὺς δημοσίους ὀργανισμούς, καὶ ὄχι τεχνικούς. Εἰς τὸ περιοδικόν τῆς Σχολῆς «τὰ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.», νομίζω, ὅτι πλήρως διασαφηνίζεται τὸ θέμα καὶ εἰς αὐτὸ σὰς παραπέμπω*.

* Ὁ ὅρος «Βιομηχανία» εἶναι οἰκονομικὸς καὶ ὄχι στενῶς τεχνικός. Σημαίνει γενικῶς «ἐξευρισκω μέσα διὰ τὸν βιοπορισμόν», δηλαδὴ βιομηχανία εἶναι τὸ σύνολον τῶν παραγωγικῶν ἔργων, τῶν τρόπων δηλαδὴ τοὺς ὁποίους ἐπενόησεν ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸν βιοπορισμόν του. Αὕτη εἶναι ἡ πραγματικὴ ἔννοια τοῦ ὅρου «βιομηχανία» καὶ οὕτω πως χρησιμοποιεῖται καὶ εἰς τὴν ἀγγλικήν, γαλλικὴν καὶ γερμανικὴν γλῶσσαν ὁ ὅρος Industrie. Ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔννοιαν π.χ. ὁ θεμελιωτὴς τῆς νεωτέρας κλασικῆς Σχολῆς Α. Marshall ὁμιλεῖ περὶ τῆς Industrial Organization. Παλαιότερον, παρ' ἡμῖν ὁ Σουτσοῦ καὶ βραδύτερον ὁ Βουρνάζος, ὑπ' αὐτὴν τὴν εὐρείαν ἔννοιαν ἐχρησιμοποίησαν τὸν ἐν λόγῳ ὅρον. Ἐπίσης παρ' ἡμῖν ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὸν τουρισμόν ὁ ὅρος «Βιομηχανία τῶν ξένων».

Ἡ ἐπικράτησις τῶν μηχανῶν συνετέλεσεν ὥστε ὁ ὅρος νὰ προσλάβῃ στενωτέραν ἔννοιαν καὶ νὰ θεωρηθῇ ὅτι καθορίζει τὸ παραγωγικόν ἔργον τῆς «μεταποιήσεως τῶν πρώτων ὑλῶν εἰς νέα προϊόντα καὶ ὑπηρεσίας» διὰ τῶν μηχανῶν, ἐργαλείων καὶ τῶν ἀνθρωπίνων πνευματικῶν καὶ σωματικῶν δυνάμεων. Ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν στενωτέραν αὐτὴν ἔννοιαν ὁ ὅρος δὲν εἶναι τεχνικός, ἀλλὰ οἰκονομικός. Ὑπ' αὐτὴν ἀποκλειστικῶς τὴν ἔννοιαν χρησιμοποιεῖται καὶ σήμερον εἰς τὴν οἰκονομικὴν βιβλιογραφίαν, χαρακτηριστικόν δὲ τοῦ οἰκονομικοῦ περιεχομένου τοῦ ὅρου «Βιομηχανία», ὑπὸ τὴν στενήν του ἔννοιαν, εἶναι τὸ ὅτι ὡς διακριτικόν γνώρισμα τοῦ νεωτέρου βιομηχανικοῦ ἐργοστασίου δὲν λαμβάνεται μόνον ἡ χρησιμοποίησις μηχανῶν ἀλλὰ καὶ ἡ ὀργάνωσις τοῦ ἐργοστασίου, ὡς ἀποτέλεσμα συλλογικῆς ἀνθρωπίνης προσπαθείας καὶ ἐλέγχου.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον ὁ ὅρος «Βιομηχανία» ποὺ ἔχει δύο πλευράς, μίαν τεχνικὴν καὶ μίαν οἰκονομικὴν. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ κάθε οἰκονομικὴν ἐνέργειαν τοῦ ἀνθρώπου, διὰ τὴν ὁποίαν ἡ Τεχνικὴ, ὑπὸ τὴν εὐρυτέραν ἔννοιαν τοῦ ὅρου, ὑποδεικνύει τὰ μέσα ποὺ διαθέτει κατ' ἀρχὴν ὁ ἄνθρωπος πρὸς ἐπίτευξιν ταύτης. Ἡ Τεχνικὴ εἶναι, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν, ἡ γενικὴ τέχνη τῆς χρησιμοποίησεως τῶν μέσων. Ἡ οἰκονομία διαγράφει τοὺς σκοποὺς καὶ συγκρίνει τὰ μέσα πρὸς τοὺς σκοποὺς, κατὰ τὴν ὠφελιμότητα καὶ τὰς δαπάνας τούτων. Οὕτω, ἐνῶ ἡ Τεχνικὴ ἐνεργεῖ σύμφωνα μετὰ τὴν ἀρχὴν τῆς δυνατοτήτος, ἡ Οἰκονομία ἐνεργεῖ σύμφωνα μετὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ὠφελιμότητος. Ἡ τοιαύτη τοποθέτησις τῶν σχέσεων μεταξὺ Τεχνικῆς καὶ Οἰκονομίας ἀποκλείει κάθε ἀντίθεσιν μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἔννοιῶν.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

*Πράγματι, ἡ οἰκονομία τῆς Χώρας ἔχει ἀνάγκην στελεχῶν διὰ τὴν δρ-
γάνωσιν καὶ διοικήσιν τῆς. Τὰ στελέχη αὐτὰ εἶναι ἡ οἰκονομικῆς
καὶ διοικητικῆς ἢ τεχνικῆς φύσεως (ἐργοδηγοί, μηχανικοί, μηχαν-
ολόγοι, ἠλεκτρολόγοι, χημικοὶ κτλ.). Ἐκάστη κατηγορία στελεχῶν
εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν εὐρυθμὸν λειτουργίαν τοῦ παραγωγικοῦ
μηχανισμοῦ τῆς Χώρας. Δι' ἐκάστην κατηγορίαν, ἐπομένως, εἶναι
ἀπαραίτητος ἡ εἰδικὴ μόρφωσις. Δι' αὐτὸ ὑπάρχουν εἰδικαὶ Σχο-
λαὶ μηχανολόγων, ἠλεκτρολόγων, χημικῶν, ὅπως ἐπίσης ὑπάρχουν
καὶ πρέπει νὰ ὑπάρχουν εἰδικαὶ σχολαὶ διὰ τὰ οἰκονομικὰ καὶ
διοικητικὰ στελέχη τῆς παραγωγικῆς ζωῆς.*

*Ἡ Σχολή, ὀρθῶς, ἐπομένως, χρησιμοποιοῖ τὸν ὄρον «Βιομηχανικαὶ
Σπουδαί» καὶ ἐν τῇ εὐρείᾳ καὶ ἐν τῇ στενῇ του σημασίᾳ, διότι ἀπο-
βλέπει νὰ καταρτίσῃ διοικητικὰ (οἰκονομικὰ καὶ διαχειριστικὰ) στε-
λέχη, διὰ τὰς οἰκονομικὰς μονάδας καὶ εἰδικώτερον διὰ τὰς ἐπι-
χειρήσεις τὰς ἀποσκοπούσας εἰς τὴν μεταποίησιν τῶν πρώτων
ὕλων.*

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἐν τῷ ὄρον «Βιομηχανία» χρησιμοποιεῖται καὶ εἰς τὴν Νομικὴν Ἐπι-
στήμην. Οὕτω, τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ καλεῖται
«Βιομηχανικὸν Δίκαιον». Ἀντιθέτως, δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ ἐπιστῇ ὁ
ὄρος «Βιομηχανία» ὡς ὀνομασία καθαρῶς τεχνικοῦ μαθήματος.

Ἐν τῷ τίτλῳ «*Βιομηχανικῶν Σπουδῶν*» δὲν εἶναι καινοφανής. Εἰς
τὴν Γενεῦν ὑπάρχει ἀντίστοιχος Σχολὴ ὑπὸ τὸν τίτλον «*Centre des
Études Industrielles*», εἰς τὴν ὅποιαν καταρτίζονται ἀνώτατα διοικητικὰ
στελέχη. Ἐπίσης, εἰς τὴν Γαλλίαν, ὑπάρχουν Σχολαὶ αἱ ὅποιαι λέγονται
«*Écoles supérieures de Commerce et d' Industrie*» καὶ εἶναι καθαρῶς
οἰκονομικαὶ Σχολαί. Ὑπάρχουν ἐπίσης αἱ *Écoles Industrielles*, αἱ ὅποιαι
εἶναι μέσαι ἐμπορικαὶ σχολαὶ μὲ ἰδιαιτέραν προσοχὴν εἰς τὰ μαθή-
ματα τῆς Χημείας, Ἐμπορευματολογίας καὶ Μηχανογνωσίας.

ΓΟΝΕΥΣ

*Εἰς ἀνεπιός μου, σπουδαστῆς τοῦ Πολυτεχνείου, νομίζει ὅτι ἡ Σχολή
σας «κάνει συναγωνισμόν», διὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν ἔκφρασιν του.*

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Φοβοῦνται τινές ὅτι ἡ διοικήσις τῶν βιομηχανικῶν θὰ περιέλθῃ εἰς
τοὺς ἰδικούς μας ἀποφοίτους. Ἐάν εἶναι καλύτερον κατηρτισμένοι, ὀρ-
θῶς. Αὐτὸ εἶναι τὸ συμφέρον τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Ἄλλὰ ἡ διοικήσις
εἶναι προπαντὸς ἦθος καὶ τάλαντον. Αὐτὸ πρέπει νὰ φροντίσουν ὅλοι
οἱ ἀρμόδιοι—Νομικὴ Σχολή, Πολυτεχνεῖον, Πάντειος, Ἐμπορικὴ, Βιο-
μηχανικὴ Σχολή—νὰ τὸ ἀναπτύξουν μὲ τὴν κατάλληλον μόρφωσιν.
Διότι, ἐπὶ τέλους, οἱ τοῦ Πολυτεχνείου γνωρίζουν ὅτι διὰ τὰς διοικητικὰς
θέσεις τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων δὲν παρασκευάζει μόνον ἡ Βιο-
μηχανικὴ Σχολὴ ὑπαλλήλους, οὔτε δὲ καὶ ἐσκέφθη ποτὲ αὕτη νὰ μονο-

ἀφοῦ ἀποκαλύπτει πόσον ἀπαραίτητος εἶναι ἡ μία διὰ τὴν ἄλλην, εἶναι δὲ
πλέον γενικῶς παραδεκτὴ εἰς τὴν Ἐπιστήμην».

πώληση ταύτας. Παρασκευάζουν επίσης διοικητικά στελέχη ή Νομική Σχολή, ή ΑΣΟ και ΕΕ, ή Χημική Σχολή του Πανεπιστημίου κ.τ.λ.

Τὸ ἐκπαιδευτικὸν συμφέρον τοῦ τόπου δὲν εἶναι νὰ καταπολεμῶμεν τὴν ὑπαρξίν ἄλλων Σχολῶν, ὅταν μάλιστα δὲν τολμῶμεν δημοσίᾳ νὰ ἔχωμεν ἐπιχειρήματα ἐναντίον των, ἀλλὰ νὰ ἀναζητῶμεν ποῖα εἶναι ἡ δέουσα μὀρφωσις τῶν νέων διὰ τοὺς ἐκάστοτε συγκεκριμένους σκοποὺς.

Ἡ Σχολὴ ἔλαβεν ὡς βάσιν τὰ ὅσα ἐδίδαξεν ὁ περίφημος Fayol διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ διοίκησιν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἀναλόγως κατήρτισε τὸ πρόγραμμά της, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάρχουν ὀρισμένα τεχνικὰ μαθήματα (Φυσική, Χημεία, Ἐμπορευματολογία, Μηχανογνώσις καὶ Ἡλεκτροτεχνία), πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν σπουδαστῶν εἰς τὴν τεχνικὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν βιομηχανιῶν.

Θέλω νὰ προσθέσω ἀκόμη ὅτι τὸ παγκοσμίου φήμης «Τεχνολογικὸν Ἰνστιτοῦτον τῆς Μασσαχουσέτης», εἰς ἔρευνάν του μεταξύ 2000 διευθυντῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν Ἀμερικὴν, διεπίστωσε ὅτι ἐκ τῶν ἀπαραιτήτων προσόντων διὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐργασιῶν μόνον 13% εἶναι τεχνικαὶ γνώσεις. Εἶναι, λοιπόν, ἔγκλημα ἢ εἶναι πρὸς τιμὴν τῆς Σχολῆς ὅτι τὰ τεχνικὰ μαθήματα καταλαμβάνουν περίπου τὰ 13% τῶν παρεχομένων ὑπ' αὐτῆς γνώσεων ;

Εἰς τὸν αἰῶνα τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας ἀγανακτοῦν διότι ἔχομεν περιλάβει τεχνικὰ μαθήματα. Ἡμεῖς συνιστῶμεν νὰ ἀκολουθήσουν τὸ παράδειγμά μας καὶ νὰ προσθέσουν εἰς τὰ Τεχνικὰ Σχολεῖα, ἀνώτερα καὶ μέσα, «μαθήματα τοῦ ἀνθρώπινου παράγοντος», τὰ ὅποια ἡ σημερινὴ «ἀνθρωπιστικὴ ἀντίληψις» τῆς παραγωγῆς κατέστησεν ἀναγκαῖα. Διότι μὴ λησμονῶμεν ὅτι μία βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις δὲν εἶναι συγκρότημα μόνον μηχανῶν, ἐργαλείων καὶ κτιρίων ἀλλὰ, συνάμα, καὶ προπαντὸς, σύνολον ἀνθρώπων ἐργαζομένων διὰ παραγωγικὸν σκοπὸν.

Πιστεύω ὅτι ἡ διαμάχη αὐτῆ τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτηρίων δὲν προάγει τὰ συμφέροντα τῆς ἐκπαιδύσεως καὶ δὲν ἐξυπηρετεῖ τοὺς νέους, δὲν δημιουργεῖ προπαντὸς ἀκαδημαϊκὸν ἦθος. Ἡ ἐκπαίδευσις δὲν ἀνήκει εἰς τοὺς διευθύνοντας τὰ Ἰδρύματα ἀλλ' εἰς τὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖον δικαίως ἀξιοῖ συνεργασίαν γόνιμον καὶ ἄμιλλαν εὐγενῆ τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων. Ἄλλοτε ἡ Ἐκπαίδευσις καὶ τὸ ἔθνος πολὺ ἐζημιώθησαν μὲ τὴν σύγκρουσιν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τοῦ Πολυτεχνείου, ἰδίᾳ ἐξ αἰτίας τῆς Σχολῆς τῶν Χημικῶν—Μηχανικῶν. Ἡ Βιομηχανικὴ Σχολή, ὡς νεωτέρα ἀδελφὴ, ζητεῖ στοργὴν καὶ κατανόησιν ἀπὸ τὰ ἀρχαιότερα πνευματικὰ Ἰδρύματα τῆς Χώρας. Πάντως, προχωρεῖ σταθερῶς εἰς τὸ δημιουργικὸν τῆς ἔργον, μὲ λύπην, φυσικά, διότι συναντᾷ ἐνίοτε ἄγνοιαν, διαβολὰς καὶ κακότητας.

Εἰς τὴν Σχολὴν μᾶς μανθάνουν νὰ σεβώμεθα τὸ Πολυτεχνεῖον, τὸ ὁποῖον διὰ μιᾶς ὑπερεκατονταετοῦς ζωῆς ἀπέκτησε διεθνὲς κύρος. Ἄλλὰ τί τὸ κοινὸν μεταξύ τοῦ Πολυτεχνείου καὶ τῆς Βιομηχανικῆς Σχολῆς; Ἀδυνατῶ νὰ ἀντιληφθῶ ποῦ εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχη ἔστω καὶ ἐκ τοῦ μακρόθεν αὐτῆ ἢ ἀντίθεσις καὶ ὁ ἀνταγωνισμός. Εἰς τὴν Σχολὴν μας διδασκόμεθα νὰ θαυμάζωμεν τὰ ἐπιτεύγματα τῆς Τεχνικῆς,

δηλαδή την εφαρμογήν τῆς ἐπιστημονικῆς σκέψεως, καὶ νὰ ἐκτιμῶμεν δεόντως τὸν ρόλον τῶν τεχνικῶν εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν. Ἀλλὰ ἀπόψεις τεχνοκρατικαὶ εἶναι ἀπαράδεκτοι κατὰ βάσιν, διότι εἶναι κοινωνικῶς καὶ ἠθικῶς ἀπαράδεκτοι. Εὐτυχῶς, οὐδέποτε τὸ σεβάσιμον Πολυτεχνεῖον διεκήρυξε τοιαύτας ἀντιανθρωπίνους ἀπόψεις.

ΓΟΝΕΥΣ

Πῶς ἐδημιουργήθη ἡ Σχολή ; Ἐπεβλήθη ἐκ τῶν ἄνω ; Συνεστήθη διὰ νόμου ἢ εἶναι ἰδιωτικὴ ἐπιχείρησις ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Πᾶν ἴδρυμα—καὶ ἐπομένως καὶ πᾶν ἐκπαιδευτικὸν ἴδρυμα—πρέπει νὰ πηγάζῃ ἀπὸ τὰς κοινωνικὰς συνθήκας καὶ πρέπει νὰ ἐξυπηρετῇ κοινωνικὰς ἀνάγκας· ἄλλως εἶναι περιττὸν καὶ, κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον, «τὸ περισσὸν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐκπορεύεται».

Ἡ Σχολὴ μας ἀποτελεῖ ὄχι μόνον νέον, ἀλλὰ καὶ ἰδιότυπον ἐκπαιδευτικὸν ἴδρυμα, προωρισμένον νὰ ἐξυπηρετήσῃ ἐμφανεῖς κοινωνικὰς ἀνάγκας, τὰς ὁποίας ἐδημιούργησεν ἡ νέα οἰκονομικὴ συγκρότησις τῆς Χώρας, ἡ ὁποία ὀρθῶς ζητεῖ, καὶ διὰ λόγους δημογραφικοῦς καὶ διὰ λόγους πολιτικοῦς, νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῆς βιομηχανίας.

Ἡ βιομηχανία εἶναι ἕν σύνθετον τεχνικοοικονομικὸν φαινόμενον μὲ ἰδιάζοντα προβλήματα, τῶν ὁποίων ἡ ἐπίλυσις διὰ τῶν ἀρμοδίων διοικητικῶν ὀργάνων ἀπαιτεῖ εὐρείαν εἰδικὴν οἰκονομικὴν καὶ διοικητικὴν κατάρτισιν ὡς καὶ τὴν πρέπουσαν τεχνικὴν ἐνημέρωσιν. Ἡ Βιομηχανικὴ Σχολὴ πιστεύει ὅτι δίδει τὴν δέουσαν ἀπάντησιν εἰς τὰ ἐρωτήματα τὰ ὁποῖα, ἀπὸ ἐκπαιδευτικῆς πλευρᾶς, ἀνακύπτουν εἰς τὴν Βιομηχανίαν. Ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου πηγάζει ἡ κατ' ἀνάγκην πολυμερὴς μόρφωσις τῶν σπουδαστῶν μας, μὲ μαθήματα εἰς τὰ ὁποῖα ἡ διδασκαλία σκοπὸν ἔχει ὅτε μὲν νὰ καταρτίσῃ (ὅπως εἶναι τὰ οἰκονομικά, ἐμπορικὰ καὶ κυρίως ἀνθρωπίνου παράγοντος μαθήματα) ὅτε δὲ ἀπλῶς νὰ ἐνημερώσῃ τὸν σπουδαστὴν (ὅπως εἶναι τὰ νομικὰ καὶ τὰ τεχνικὰ μαθήματα).

Ἡ Σχολὴ ἰδρῦθη δυνάμει εἰδικοῦ περὶ αὐτῆς Νόμου (ἀριθ. 800 τοῦ 1948) καὶ εἶναι κοινωφελὴς Ὀργανισμὸς καὶ ὄχι ἰδιωτικὴ κερδοσκοπικὴ ἐπιχείρησις. Δὲν ἀποβλέπει εἰς κέρδη ἀλλὰ σκοπὸν ἔχει τὴν μόρφωσιν τῶν νέων, τὴν προαγωγὴν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ Κράτους, τὴν καλλιέργειαν τῆς Ἐπιστήμης.

Εἶναι αὐτοτελὲς νομικὸν πρόσωπον καὶ ὄχι δημοσία ὑπηρεσία, ὅπως ἄλλως τε καὶ ἄλλαι Σχολαὶ ἐν Ἑλλάδι, π.χ. ἡ Πάντειος. Ἀλλὰ τοῦ αἱ περισσότεραι ἀνώταται Σχολαὶ δὲν εἶναι δημόσιαι ὑπηρεσίαι. Ἡ αὐτοτέλεια τῶν ἀνωτέρων πνευματικῶν ἰδρυμάτων, τὴν ὁποίαν καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Σύνταγμα προστατεύει, τὴν πηγὴν τῆς ἔχει εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι τὰ Πανεπιστήμια καὶ αἱ ἀνώταται Σχολαὶ ἰδρῦθησαν ὡς αὐτοτελεῖ ἰδρύματα. Ἐν Ἀμερικῇ, κατὰ κανόνα, τὰ Πανεπιστήμια δὲν εἶναι δημόσιαι ὑπηρεσίαι.

Αἱ ἀνώτεραι Ἐμπορικαὶ Σχολαὶ τῆς Γαλλίας, τοῦ Βελγίου, τῆς Αὐστρίας κτλ. (αἱ ἀνώταται δηλαδή) εἶναι ἰδρύματα κοινωφελῆ, ἐξαρ-

τώμενα κατ' ἀρχὴν ἐκ τῶν Ἐμπορικῶν Ἐπιμελητηρίων, οἱ δὲ Καθηγη-
ται τῶν δὲν εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι. Ἡ κρατικὴ ἰδιότης ἐνὸς σχο-
λείου δὲν ἀποτελεῖ πάντοτε τὴν καλυτέραν ἐξασφάλισιν διὰ τὴν πρόο-
δον καὶ ἐπιτυχίαν του.

ΓΟΝΕΥΣ

*Πολὺ δρθῶς, ὅπως καὶ ἀντιθέτως ἡ ἰδιωτικὴ ἐπιχειρήσις ἔχει τὰ μειο-
νεκτῆματά της προκειμένου περὶ ἐκπαιδύσεως.*

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Δι' αὐτὸ ἡ Σχολὴ εἶρε τὴν καλυτέραν λύσιν. Εἶναι αὐτοτελὴς
κοινωνικῆς ἐκπαιδευτικὸς ὀργανισμὸς ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Κράτους.
Ἴσως αὐτὴ ἡ νομικὴ φύσις τῆς Σχολῆς νὰ εἶναι εἰς ἀπὸ τοὺς παρά-
γοντας τῆς τόσοσιν λαμπρᾶς ἐπιτυχίας της.

ΓΟΝΕΥΣ

*Τί προὐόντα ἀπαιτοῦνται διὰ τὰ εἰσαχθῆ εἰς νέος εἰς τὴν Σχολὴν; Ὅα
ὑποστῆ εἰσαγωγικὴν ἐξέτασιν;*

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Δεκτοὶ γίνονται πρὸς ἐξέτασιν οἱ ἔχοντε ἀπολυτήριον Μέσης
Ἐκπαιδύσεως (Γυμνασίου, Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἢ τῶν Μέσων Τεχνι-
κῶν Σχολῶν τοῦ Πολυτεχνείου ἢ τῶν ἰσοτίμων πρὸς αὐτὰς Σχολῶν). Οἱ
ὑποψήφιοι ἐξετάζονται εἰς τὴν Ἐκθεσιν Ἰδεῶν, εἰς τὴν Ἀριθμητικὴν, τὴν
Ἀλγεβραν καὶ τὴν Πολιτικὴν καὶ Οἰκονομικὴν Γεωγραφίαν*.

* Α) Ἡ Ἐκθεσις Ἰδεῶν περιστρέφεται περὶ τὰ ἐξῆς θέματα, ἐνδει-
κτικῶς σημειούμενα :

1) Ὁ σχηματισμὸς τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν. Αἱ ἀνθρώπινα ἀνάγ-
και καὶ ἡ ἱκανοποίησις αὐτῶν. Τὰ παραγωγικὰ τοῦ πλοῦτου ἔργα. Ἡ ἐρ-
γασία καὶ ὁ καταμερισμὸς τῶν ἔργων. Ὁ πολιτισμὸς. Ὁ ρόλος τῆς τεχνι-
κῆς. Τὸ φυσικὸν καὶ κοινωνικὸν περιβάλλον. Ἡ θρησκεία καὶ ἡ συμβολὴ
τοῦ Χριστιανισμοῦ.

2) Ἡ οἰκογένεια. Ἡ φυλὴ καὶ τὸ Ἔθνος. Τὸ Κράτος. Τὸ Δίκαιον.
Ὁ Νόμος. Ἡ σημερινὴ ὀργάνωσις τῶν εὐρωπαϊκῶν κοινωνιῶν. Καθήκοντα
ἀπέναντι τοῦ Κράτους.

3) Τὸ ἠθικὸν πρόβλημα. Ὁ ρόλος τοῦ αἰσθήματος καὶ τῆς λογικῆς
εἰς τὴν διαγωγὴν τοῦ ἀνθρώπου. Αἱ κύρια ἰδέαι. Τὸ καλόν, τὸ ἀγαθόν,
τὸ καθήκον, τὸ δικαίωμα, ἡ ἐλευθερία, ἡ πειθαρχία, ἡ εὐθύνη, ἡ ἀξιοπρέ-
πεια, ἡ ἀρετὴ.

4) Συναισθήματα. Ἡ δικαιοσύνη, ἡ φιλάνθρωπία, τὸ συμφέρον, ἡ
ἡδονή, ἡ ἀνάγκη, τὸ θάρρος καὶ ἡ εἰλικρίνεια. Ὁ φόβος. Ὁ χαρακτήρ.
Καθήκοντα τοῦ ἀτόμου ἐναντι τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἡ ὀργάνωσις τοῦ
ἑαυτοῦ μας. Καθήκοντα ἀπέναντι τῆς οἰκογενείας. Ἡ κοινωνικὴ ἀλληλεγ-
γύη. Ἡ ἀξία τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς.

5) Ἡ πρωτοβουλία, ὁ ἀνταγωνισμὸς. Ἡ ὁμαδικὴ δρᾶσις, ὁ συνεται-
ρισμὸς. Αἱ κοινωνικαὶ ἀντιθέσεις. Ἡ κοινότης τῶν συμφερόντων. Τὸ κοι-
νωνικὸν πρόβλημα. Ἡ ἐλευθερία τῆς ἐργασίας. Ἡ προστασία τοῦ ἐργα-

ζομένου.

6) Ἡ κοινότης. Ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν γενέτειραν. Ὁ τοπικισμός. Ἡ Πατρίς. Πατριωτισμός. Σοβινισμός. Ἱμπεριαλισμός. Ἡ εὐρωπαϊκὴ ἐνότης. Ἡ Ἀνθρωπότης. Ἡ διεθνὴς συνεργασία. Ὁ Ο. Η. Ε.

7) Τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα. Ἡ συμβολὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν Πολιτισμόν. Ἡ περίοδος τῶν Περσικῶν πολέμων. Ἡ Ἀθηναϊκὴ Δημοκρατία. Ἡ διάδοσις τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος. Χριστιανισμός καὶ Ἑλληνισμός. Ἡ Εὐρώπη καὶ τὸ Βυζάντιον. Ἡ συμβολὴ τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀναγέννησιν. Οἱ Ἕλληνες κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν. Ἡ συμβολὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τοὺς δύο παγκοσμίους πολέμους. Τὸ Ἀλβανικὸν ἔπος καὶ ἡ Ἑθνικὴ Ἀντίστασις. Αἱ ἔθνικαί μας θυσίαι καὶ αἱ ἔθνικαί διεκδικήσεις. Τὰ δίκαιά μας ἐπὶ τῆς Βορείου Ἡπείρου καὶ τῆς Κύπρου. Ἡ ἀξία τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης διὰ τὴν Ἑλλάδα. Τὰ ἰδεώδη ἐνὸς Ἑλλήνου. Ἡ ἔθνικὴ ἐνότης. Ἡ ἀνασυγκρότησις τῆς χώρας.

8) Ἡ ἀξία τῆς μορφώσεως. Ὁ ρόλος τῆς Ἐπιστήμης εἰς τὴν πρόοδον. Ὁ ρόλος τῆς Τεχνικῆς. Ἡ ἀξία τοῦ ἐπαγγελματικοῦ καθαρισμοῦ. Ἐπαγγελματικὴ συνείδησις. Ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν. Καθήκοντα τοῦ σπουδαστοῦ ἀπέναντι τῆς Σχολῆς.

Β) *Ἀριθμητικὴ*. — Ἀριθμοὶ καὶ πράξεις αὐτῶν. Πολλαπλασιασμοὶ ἐπὶ 9, 99, 999 καὶ 9999. Δυνάμεις καὶ ἰδιότητες αὐτῶν. Διαιρητότης. Μέγιστος κοινὸς διαιρέτης. Ἀριθμοὶ πρῶτοι. Ἐλάχιστον κοινὸν πολλαπλασίον. Τετραγωνικὴ ρίζα. Κλάσματα. Πράξεις ἐπ' αὐτῶν. Μονάδες μετρήσεως καὶ ἰδίαι αἱ χρησιμοποιούμεναι ἐν Ἑλλάδι. Συμμιγεῖς ἀριθμοὶ καὶ πράξεις ἐπ' αὐτῶν. Ποσὰ ἀνάλογα καὶ ἀντίστροφα. Λόγοι καὶ ἀναλογίαι. Μέθοδος τριῶν. Ποσοστά. Μερισμὸς εἰς μέρη ἀνάλογα. Προβλήματα ἑταιρίας, μείξεως, συντήξεως, τόκου ἀπλοῦ, ὑφαιρέσεως, κοινῆς λήξεως καὶ μέσης λήξεως.

Γ) *Ἄλγεβρα*. — Σύστημα θετικῶν καὶ ἀρνητικῶν ἀριθμῶν. Πράξεις ἐπ' αὐτῶν. Περί τοῦ μηδενὸς ὡς ἀριθμοῦ. Δυνάμεις καὶ ἰδιότητες αὐτῶν. Ἀλγεβρικαὶ παραστάσεις καὶ πράξεις ἐπ' αὐτῶν. Ἀνάλυσις τῶν παραστάσεων εἰς γινόμενα. Ἐφαρμογαὶ ἐπὶ ἀλγεβρικῶν κλασμάτων. Ἐξισώσεις πρώτου βαθμοῦ μεθ' ἐνὸς ἀγνώστου. Λύσις δι' ἐξισώσεων προβλημάτων τόκου, ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς ὑφαιρέσεως, μερισμοῦ, μέσης καὶ κοινῆς λήξεως, μείξεως, κινήσεως. Ἀνισότητες Ἐξισώσεις α' βαθμοῦ μετὰ δύο ἀγνώστους. Συστήματα πρωτοβαθμίων ἐξισώσεων περισσοτέρων τῶν δύο μετ' ἰσαριθμῶν ἀγνώστων. Ρίζαι καὶ δυνάμεις μετὰ ἐκθέτας κλασματικούς, ἀρνητικούς. Ἐξισώσεις β' βαθμοῦ μετὰ ἓνα ἀγνώστον. Πρόοδοι ἀριθμητικαὶ καὶ γεωμετρικαί. Λογάρισμοι καὶ ἰδιότητες αὐτῶν.

Δ) *Γεωγραφία*. — Ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς, φυλαί, θρησκείαι, ἔθνη, κράτη, βαθμίδες πολιτισμοῦ. Αἱ χώραι τῆς Ἀσίας, τῆς Ἀφρικῆς, τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Ὠκεανίας καὶ αἱ πρωτεύουσαι αὐτῶν. Θέσις, ὀριζόντιος διαμελισμός, ἔδαφος, κλίμα, κυριώτερα προϊόντα, πληθυσμὸς, σημαντικώτερα πόλεις, ταξίδια, ἐμπόριον μετὰ τῆς Ἑλλάδος τῶν Κρατῶν τῆς Εὐρώπης, τῆς Τουρκίας, τῆς Αἰγύπτου, τῆς Ἀργεντινῆς, τῆς Βραζιλίας, τοῦ Καναδά.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

*Ἐχω ἀκούσει πολλά ἀπὸ παιδαγωγικοὺς κύκλους διὰ τὴν λαμπρὰν
ὀργάνωσιν τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων εἰς τὴν Σχολὴν σας.*

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Πράγματι, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1947, ἡ Σχολὴ ἔχει καθορίσει σύστημα Εἰσαγωγικῶν Ἐξετάσεων τὸ ὁποῖον βραδύτερον ἐμιμήθησαν καὶ ἄλλα πνευματικὰ ἀνώτερα Ἰδρύματα. Κατὰ τὸν ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Κανονισμόν, ἡ Ἐξεταστικὴ Ἐπιτροπὴ προβαίνει εἰς κλήρωσιν τῶν θεμάτων, ὃ δὲ κύριος ἐξεταστής συντάσσει, ἐνώπιον αὐτῆς, ὀριστικῶς τὸ θέμα πρὸς ἐξέτασιν.

Ἡ ἐξέτασις ἀρχίζει τὴν καθορισθεῖσαν ὥραν ἀκριβῶς, ἔστω καὶ ἂν ἀπουσιάσῃ ὁ τακτικὸς ἐξεταστής, ὅστις ἀναπληροῦται ὑπὸ τοῦ ἀναπληρωματικοῦ ἢ ἄλλου Καθηγητοῦ, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ. Δίδεται τὸ παράγγελμα τῆς ἐνάρξεως, ἀφοῦ προηγουμένως ἀνακοινωθῆ ὁ χρόνος ἐντὸς τοῦ ὁποίου δέον νὰ παραδοθοῦν τὰ γραπτά, ὅ κανονικὸς χρόνος ἐξετάσεως, μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῶν θεμάτων καὶ τὰς τυχόν ἐπεξηγήσεις ἐπ' αὐτῶν, εἶναι 2 ὥραι καὶ 30'. Ὁ ἐξεταστής ἔχει δικαίωμα, συνεννοούμενος μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ, νὰ περιορίσῃ τὸν χρόνον, ὅχι ὁμως κάτω τῆς ὥρας, ἢ νὰ αὐξήσῃ τοῦτον κατὰ ἡμισίαν ὥραν, δηλώνων τοῦτο εὐθὺς μετὰ τὴν ὑπαγόρευσιν τοῦ θέματος.

Ἄμα τῇ περατῶσει τῆς ἐξετάσεως, ὁ ὑποψήφιος ὀφείλει νὰ παραδώσῃ τὸ γραπτὸν καὶ νὰ ἐξέλθῃ τῆς αἰθούσης. Τὸ γραπτὸν παραδίδεται εἰς τὸν ἐξεταστήν ἐπὶ τῇ ἐπιδειξί τῆς ταυτότητος τοῦ ὑποψηφίου. Συγχρόνως οὗτος καλύπτει τὸ ὄνοματεπώνυμόν του διὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ φύλλου τοῦ γραπτοῦ προσκεκολλημένου τεμαχίου ἀδιαφανοῦς χάρτου. Ὁ ἐξεταστής σημειώνει τὸν χρόνον τῆς παραδόσεως ἐκάστου γραπτοῦ.

Τὰ γραπτά μονογραφοῦνται ὑπὸ τοῦ ἐξεταστοῦ καὶ ἐνὸς ἐπόπτου. Τὰ οὕτω μονογεγραμμένα γραπτά παραδίδονται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ εἰς τοὺς ἐξεταστὰς πρὸς βαθμολόγησιν, ὑποχρεομένους νὰ ἐπιστρέψουν ταῦτα ἐντὸς πέντε ἡμερῶν εἰς τὸν Διευθυντὴν τῆς Σχολῆς, ὡστε ἀμέσως νὰ ἐκδοθοῦν τὰ ἀποτελέσματα.

ΓΟΝΕΥΣ

*Πῶς βαθμολογοῦνται τὰ γραπτά ὥστε νὰ ὑπάρχῃ πλήρης ἐξασφάλις
δικαιοσύνης καὶ εὐθυκρίας ;*

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ κρίσις καὶ βαθμολόγησις τῶν γραπτῶν τῶν ἐξεταζομένων γίνεται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Ἐκαστος ἐξεταστής βαθμολογεῖ ἰδιαιτέρως ἕκαστον γραπτὸν, καὶ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Β. Ἀμερικῆς. Συνοπτικὴ φυσικὴ καὶ πολιτικὴ ἐξέτασις τῆς Ἑλλάδος. Διοικητικὴ διαιρέσις τῆς Ἑλλάδος : Νομοί, πρωτεύουσαι αὐτῶν. Κυριώτερα παραγόμενα καὶ ἐξαγόμενα προϊόντα κατὰ μεγάλαν περιφερείαν τῆς Ἑλλάδος. Ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Ἑλλάδος, ἑσωτερικαὶ συγκοινωνίαι, Δωδεκάνησος, Κύπρος, Βόρειος Ἡπειρος. Περιγραφή ταξιδίων ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος.

βαθμὸς δὲ τοῦ μαθήματος λαμβάνεται τὸ σύνολον τῶν δύο βαθμῶν.

Ἡ βαθμολόγησις γίνεται ἐπὶ γραπτῶν μὲ ἐσφραγισμένα τὰ ὀνόματα τῶν ἐξεταζομένων διὰ τεμαχίου χάρτου ἀδιαφανοῦς.

Ἐκαστος τῶν ἐξεταστῶν ἐκάστου μαθήματος βαθμολογεῖ ἅπαντα τὰ γραπτὰ εἰς ἴδιαν κατάστασιν, ἀγνοῶν τὴν βαθμολογίαν τοῦ συνεξεταστοῦ. Ὅριστικός βαθμὸς εἶναι τὸ ἄθροισμα τῶν βαθμῶν τῶν δύο ἐξεταστῶν. Ἐάν μεταξὺ τῶν βαθμῶν τούτων ὑπάρχη σημαντικὴ διαφορὰ, ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς ὀρίζει καὶ τρίτον ἐπανεξεταστήν, ὥστε ν' ἀποφευχθῇ οἰαδήποτε πλάνη. *

Ο ΓΟΝΕΥΣ

Εἶναι ἀξία τῶν θερμοτέρων συγχαρητηρίων ἡ Σχολὴ διότι ἐκδίδει ἀμέσως τὰ ἀποτελέσματα. Οὕτω δὲν διαρκεῖ ἐπὶ πολὺ ἡ ἀγωνία τῶν ὑποψηφίων.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἄξιον μόνον αὐτό, ἀλλὰ καὶ καθιστάται δυνατὴ ἡ ἐναρξίς τῶν μαθημάτων ἀπὸ 12-18 Ὀκτωβρίου, ἐνῶ εἰς ἄλλας Σχολὰς τὰ μαθήματα ἀρχίζουν τὸν Νοέμβριον ἢ καὶ τὸν Δεκέμβριον.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Ἐχὼ διαβάσει λίαν ἐπαινετικὰ σχόλια διὰ τὰς «Ὁδηγίας τῶν Εἰσαγωγικῶν Ἐξετάσεων». Πράγματι, τὰς διακρίνει μία συγκινητικὴ ἀνθρωπιά καὶ μία ἐξαιρετικὴ παιδαγωγικὴ ἀντίληψις, θὰ ἤθελα τὰ εἶπω, στοργῇ, διὰ τὸν ἐξεταζόμενον.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Σὰς εὐχαριστῶ καὶ πάλιν διὰ τὰ καλὰ σας λόγια. Πράγματι, ὁ τύπος καὶ τὰ ἐκπαιδευτικὰ μας περιοδικὰ ἔγραψαν ἐνθουσιωδῶς διὰ τὰς «Ὁδηγίας» αὐτάς, αἱ ὁποῖαι διανέμονται δωρεάν εἰς τοὺς ὑποψηφίους. Ἡ Σχολὴ διεπίστωσε πόσῃν εὐεργετικὴν ἐπιρροὴν ἔχουν ἐπὶ τῶν ἐξεταζομένων.

* Ἡ βαθμολογία τῆς Ἀριθμητικῆς καὶ Ἀλγέβρας εἶναι ἐνιαία, τοῦ οἰκείου βαθμοῦ ἀποτελοῦντος τὸν βαθμὸν τῶν Μαθηματικῶν.

Εἰς τὴν Ἐκθεσὶν Ἰδεῶν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν κατὰ σειρὰν : ὁ τρόπος χειρισμοῦ τοῦ θέματος, ἡ συνέπεια καὶ ἀριότης τῆς ἐκφράσεως, τὸ συνεκτικὸν τῆς φράσεως, ὁ πλοῦτος τῶν νοημάτων, ἡ ἀκριβολογία, ἡ καλλιλογικὴ ἀξία, ἡ σύνταξις καὶ ἡ ὀρθογραφία εἰς τὴν γλῶσσαν ἐπρωτίμῃσεν ὁ ἐξεταζόμενος, ἡ τάξις τοῦ γραπτοῦ, ἡ καθαρογραφία. Ἐξετάζεται μόνον ἡ τεχνικὴ τῆς ἐκθέσεως· αἱ ἰδέαι δὲν κρίνονται. Γραπτόν, ἐν τούτοις, μὲ ἀπόψεις σαφῶς ἀντιθέτους πρὸς τοὺς κειμένους νόμους, συνεπάγεται ἀποκλεισμὸν τοῦ ἐξεταζομένου ἀνευ κρίσεως.

Εἰς τὰ Μαθηματικὰ καὶ τὴν Γεωγραφίαν, πλὴν τῆς ὀρθότητος τῶν ἀπαντήσεων, ἐξετάζονται : ὁ τρόπος χειρισμοῦ τοῦ θέματος, ἡ συντακτικὴ καὶ γραμματικὴ ὀρθότης τῶν φράσεων, ἡ ὀρθογραφία, ἡ τάξις τοῦ γραπτοῦ, ἡ καθαρογραφία.

ΓΟΝΕΥΣ

Θὰ ζητήσω τὰς «Ὀδηγίας» αὐτὰς ἀπὸ τὴν Σχολήν. Πολὺ μοῦ ἐκίνησαν τὸ ἐνδιαφέρον. Ἡ ἀνθρωπιὰ κατὰ τὴν διενέργειαν τῶν ἐξετάσεων συντελεῖ πολὺ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν των.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Προσέξατε μερικά σημεῖα τὰ ὁποῖα μὲ συγκίνησιν ἐνθυμοῦμαι, διότι μοῦ ἔκαμαν βαθυτάτην ἐντύπωσιν :

«Φροντίσατε νὰ εἰσθε εἰς τὸν τόπον τῆς ἐξετάσεως τὴν ὀρισθεῖσαν ἡμέραν καὶ ὥραν. Ἐὰν βραδύνετε, πρὸς μεγάλην μας λύπην, θὰ ἀποκλεισθῆτε ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις. Σκεφθῆτε πόσον αὐτὸ δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ζωήν σας...».

«Ἀπαγορεύεται πᾶν ὅτι γεννᾷ τὴν ὑπόνοιαν κακῆς χρησιμοποίησέως του. Θέλουμεν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἐρχεσθε τὰ ἐξετασθῆτε καὶ ὄχι νὰ ἐξαπατησθε...».

«Συμμορφωθῆτε πρὸς τὰς ὀδηγίας τῶν Ἐξεπιστῶν καὶ τῶν Ἐποπτῶν διὰ νὰ διατηρηθῇ ἀτμόσφαιρα ἡρεμίας, ἡ ὁποία σᾶς εἶναι ἀπαραίτητος. Ἀποδείξατε ὅτι εἰσθε πολιτισμενοὶ ἄνθρωποι, ἄξιοι μιᾶς ἀνωτέρας μορφώσεως . . .»

«Ἀποβάλατε τὸν φόβον καὶ ἐργασθῆτε μὲ ἡρεμίαν. Τοῦτο πολὺ θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν σας. Μὴ ἐνοχλῆτε τὸν διπλανόν σας καὶ μὴ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς ἐνοχλοῦν. Μὴ ἀποπειραθῆτε νὰ ἀντιγράψετε. Θὰ ἀποβληθῆτε καὶ θὰ λάβετε βαθμὸν μηδέν. Σεβασθῆτε τὸν ἑαυτὸν σας, τοὺς συνεξεταζομένους σας καὶ τὴν Σχολήν, ἡ ὁποία σᾶς θέλει συνεργάτας καὶ, ἐπομένως, εὐπρεπεῖς καὶ ἐντίμους . . .»

«Γράψατε ἐλευθέρως τὰς σκέψεις σας. Δύνασθε νὰ χρησιμοποιήσετε καθαρεύουσαν ἢ δημοτικὴν γλῶσσαν, ἀρκεῖ αὕτη συντακτικῶς καὶ γραμματικῶς νὰ εἶναι ὀρθή. Σεβόμεθα πᾶσαν γνώμην, διὰ νὰ σᾶς δώσωμεν τὸ παράδειγμα νὰ μάθετε νὰ σέβεσθε καὶ σεῖς τὴν γνώμην τῶν ἄλλων. Σᾶς βλέπομεν ὡς ἐλευθέρους ἀνθρώπους καὶ ἐπομένως ζητοῦμεν νὰ μᾶς ἐκθέσετε τὴν γνώμην σας καὶ ὄχι νὰ μᾶς πληροφορήσετε ποῖα εἶναι ἡ ἰδικὴ μας».

«Βοηθήσατε τὸν ἐξεταστὴν νὰ σᾶς κρίνῃ εὐχερῶς καὶ χωρὶς ἐκνευρισμόν, διότι μὴ λησμονῆτε ὅτι καὶ αὐτὸς εἶναι ἄνθρωπος. Οἱ Ἐξετασταὶ ἐνθυμοῦνται ὅτι καὶ αὐτοὶ ὑπῆρξαν ἐξεταζόμενοι. Βεβαιωθῆτε ὅτι θὰ σᾶς κρίνουν μὲ δικαιοσύνην καὶ ἀγάπην. Εἶναι φίλοι ὅλων σας.

«Μὴ ἐπιχειρήσατε νὰ μεταχειρισθῆτε πλάγια μέσα. Θὰ ἀποκλεισθῆτε ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις ἢ θὰ βαθμολογηθῆτε μὲ μηδέν. Ὁ χρησιμοποιοῦν πλάγια μέσα ὑποβιβάζει τὸν ἑαυτὸν του, προσπαθεῖ νὰ ἀδικήσῃ τοὺς συνυποψηφίους του, ἀποδεικνύει ἔλλειψιν ἠθους καὶ ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Σχολήν, παρακαλύει τὸ ἔργον τῆς καὶ βλάπτει γενικώτερον τὴν Κοινωνίαν καὶ τὴν Πολιτείαν. Ἡ ἐπιτυχία ἐξαρτᾶται ἀπὸ μόνον τὸν ἐξεταζόμενον.

«Μάθετε νὰ εἰσθε ἀξιοπρεπεῖς καὶ ὄχι ἀναρριχώμενοι μὲ εὐτελεῖς μεθόδους. Μὴ λησμονῆτε ὅτι ἀπὸ τοὺς Νέους ἀναμένει τὸ Ἔθνος μίαν νέαν δημιουργικὴν ἐξόρμησιν, δυναμένην νὰ στηριχθῇ μόνον εἰς τὸ χρηστὸν ἦθος καὶ εἰς τὴν πραγματικὴν μόρφωσιν».

ΓΟΝΕΥΣ

Τί διατυπώσεις απαιτούνται διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς τὰς εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Πᾶς ὑποψήφιος δέον νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῆς Σχολῆς, μέχρι τῆς 5ης Ὀκτωβρίου 1955, αἰτήσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπισυνάπτονται : α) πιστοποιητικὸν ἐγγραφῆς εἰς Δῆμον ἢ Κοινότητα, β) τίτλος σπουδῶν, β) πιστοποιητικὸν ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἐὰν κέκτηται τοιαύτην, δ) μία φωτογραφία 4X6 ἑκατ. διὰ τὴν χορηγηθησομένην ταυτότητα καὶ ε) βεβαίωσιν ὅτι ἔλαβε γνῶσιν τοῦ Κανονισμοῦ τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων. Πέραν τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας οὐδεμίαν αἰτήσιν γίνεται δεκτὴ, δι' οἷονδήποτε λόγον καὶ ἐὰν ἐπῆλθεν ἡ καθυστέρησις τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως. Κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως, ὁ ὑποψήφιος δέον νὰ καταβάλλῃ τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καθορισθέντα ἐξετάστρα ἐκ δραχ. 200. Μεθ' ὅ, ἡ Γραμματεῖα τῆς Σχολῆς χορηγεῖ εἰς τὸν ὑποψήφιον προσωρινὴν «σχολικὴν ταυτότητα», ἣν οὗτος ἐπιδεικνύων δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὰς εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις.

ΓΟΝΕΥΣ

Πιστεύετε εἰς τὴν ἀξίαν τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων ; Ὁμολογᾷ ὅτι ἀμφιβάλλω. Εἰς τὴν ἐποχὴν μου δὲν ὑπῆρχον εἰσαγωγικαὶ ἐξετάσεις εἰς τὸ Πανεπιστήμιον.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Καὶ ναὶ καὶ ὄχι. Ναί, διότι ἡ κατάστασις πολλῶν ὑποψηφίων εἶναι φοβερὰ. Ὁχι, διότι ἔπρεπε νὰ εἶναι πλήρης ἀπόδειξις μορφώσεως τὸ ἀπολυτήριον τοῦ Γυμνασίου. Ἀλλά, παρὰ τὰς προσπάθειας τῶν ἀγαπητῶν καθηγητῶν τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ἡ οὐσιαστικὴ ἀξία τοῦ ἀπολυτηρίου εἶναι πολὺ μειωμένη. Δι' αὐτό, εἰς τὸν τόπον μας, ἡ εἰσαγωγικὴ ἐξέτασις κατέστη ἀναγκαία, ἐνῶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν εἶναι ἀκατανόητος. Πάντως, ἡ ἀξία τῆς εἶναι σχετικὴ. Ἡ ἐπιτυχία ἢ ἡ ἀποτυχία σπουδαστοῦ ἐξαρτᾶται ἐκ ποικίλων παραγόντων. Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ ἀγνοῆται. Δυστυχῶς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παραβληθῇ εἰς Γάλλος bachelier μὲ ἓνα Ἑλληνα πτυχιούχον τοῦ Γυμνασίου. Ἡ Σχολὴ μας, ὅμως, εἶναι ὑπερήφανος ὅτι πρώτη ἐδημοσίευσεν «Κανονισμὸν Εἰσαγωγικῶν Ἐξετάσεων» καὶ «Ὁδηγίας», κριθείσας πανηγυρικῶς παρὰ τῶν παιδαγωγικῶν κύκλων. Αἱ οὐσιώδεις διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ μας, εὐτυχῶς, ἐφηρμόσθησαν καὶ εἰς ἄλλας ἀνωτάτας Σχολάς.

Τὸ πρόβλημα τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων συνδέεται μὲ τὸ ἐκπαιδευτικὸν μας πρόβλημα, γενικώτερα. Μὴ ἀπατώμεθα εἰς τοῦτο. Εἶναι τὸ αἰώνιον γλωσσικὸν μας πρόβλημα. Ὅπως ἐπίσης συνδέεται μὲ τὸ πρόβλημα τοῦ ὥρολογίου καὶ ἀναλυτικοῦ προγράμματος, τῶν σκοπῶν καὶ κατευθύνσεων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως. Παρὰ τοὺς λαμπροὺς καθηγητὰς τῶν Γυμνασίων, οἱ ἀπόφοιτοι δὲν γνωρίζουν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, οὔτε τὴν σύνταξιν οὔτε τὴν ὀρθογραφίαν μιᾶς ἀπλῆς ἐκθέσεως ἰδεῶν. Πράγματι, ζῶμεν εἰς μίαν μεταβατικὴν γλωσσικὴν περίοδον. Ἐκ

παραλλήλου, υπάρχει ή άγνοια τοῦ συγχρόνου τεχνικοῦ πολιτισμοῦ. τὰ κακά τοῦ ὁποίου θά ἠδύναντο νά ἀποφευχθοῦν μόνον μέ μίαν βαθεῖαν κατανόησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Πνεύματος. Ἡ οὐσία ὁμως αὐτή τοῦ Ἑλληνικοῦ Πνεύματος διαφεύγει ἀπό τοὺς ἀποφοίτους τῆς Μέσης Ἑκπαιδεύσεως, ὅταν ἔρχονται πρὸς τὴν Ἀνωτέραν.

Πάντως, τὸ κύριον θέμα δὲν εἶναι ποία ἡ κατάστασις τῶν εἰσερχομένων εἰς τὰς Σχολὰς τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως, ἀλλὰ ποῖον εἶναι τὸ μορφωτικὸν ἐπίπεδον τῶν ἐξερχομένων. Τοῦτο βεβαίως θά δειχθῆ κατὰ τὴν σταδιοδρομίαν των, κατὰ τοὺς διαγωνισμοὺς πρὸς κατάληψιν δημοσίων θέσεων. Οἱ πτυχιούχοι μας—καί εἶναι τοῦτο πρὸς τιμὴν των—ἀγωνίζονται ἵνα αἱ θέσεις καταλαμβάνωνται μόνον διὰ διαγωνισμῶν. Ἰσχυρίζονται ὅτι τὸ ὑλικὸν τὸ παραλαμβάνομενον ἀπὸ τὴν Σχολῆν εἶναι κατώτερον. Δὲν δύναμαι νά ἀποδείξω ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβές, διότι δὲν ἔχω ὑπ' ὄψιν μου τὸ ὑλικὸν τῶν ἄλλων Σχολῶν πρὸς σύγκρισιν, οὐδὲ ἐπιθυμῶ νά κάμω συγκρίσεις, ἀλλὰ δι' αὐτὸ εἶναι ἀκόμη περισσότερο ἀξιοθαύμαστος ἡ ἐκτελουμένη ἐν τῇ Σχολῇ μορφωτικὴ ἐργασία, διότι οὐδεὶς δύναται σοβαρῶς νά ἰσχυρισθῆ ὅτι οἱ ἀπόφοιτοι τῆς Σχολῆς ὑπολείπονται οὐδὲν ἄλλου πτυχιούχου. Δὲν νομίζετε ὅτι περιφανὴς ἀπόδειξις τούτου εἶναι ὅτι οἱ ἰδιοὶ μας πτυχιούχοι ἀγωνίζονται νά ἐπιβάλλουν τὴν πρόσληψιν εἰς τὰς δημοσίας ἢ ἰδιωτικὰς θέσεις διὰ διαγωνισμοῦ, τὸν ὅποιον τόσον ἀποφεύγουν ἄλλοι;

ΓΟΝΕΥΣ

Τί εἶναι αὐτὸ τὸ «Δελτίον Πληροφοριῶν», ποὺ ζητεῖ ἡ Σχολὴ ἀπὸ τοὺς νεοεισερχομένους σπουδαστάς ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ Σχολή, ἀποδίδουσα ἰδιάζουσαν σημασίαν εἰς τὴν ἐνημέρωσιν τῆς πρὸς τὴν κατάστασιν τῶν σπουδαστῶν τῆς καὶ τὴν στατιστικὴν ἔρευναν παντὸς στοιχείου ἀφορῶντος αὐτοῦς, ἀπευθύνει, τόσον εἰς τοὺς πρωτοετείς ὅσον καὶ εἰς τοὺς δευτεροετείς καὶ τριτοετείς σπουδαστάς, κατάλληλον ἐρωτηματολόγιον, ἀξιούσα κατὰ τὴν ἐγγραφὴν των τὴν παρ' αὐτῶν συμπλήρωσιν εἰδικοῦ ἐντύπου : τοῦ «Δελτίου πληροφοριῶν». Τὸ δελτίον τοῦτο εἶναι διάφορον διὰ τοὺς πρωτοετείς ἀπὸ τοῦ διὰ τοὺς τῶν δύο ἐπομένων ἐτῶν. Διὰ τοὺς πρωτοετείς περιλαμβάνει ἐν ὄλῳ 29 εἰδικὰ ἐρωτήματα, ἐνῶ διὰ τοὺς τῶν ἄλλων ἐτῶν τὰ εἰδικὰ ἐρωτήματα τοῦ Δελτίου περιορίζονται εἰς 14. Τὸ Δελτίον, κατ' ἀρχὴν, περιέχει τὰ συνήθη στοιχεῖα, ἅτινα εἶναι τὰ κάτωθι :

Ἄριθμὸς Μητρῶου Σχολῆς, ἐπώνυμον, ὄνομα, πατρώνυμον, τόπος γεννήσεως, νομός, ἔτος γεννήσεως, ἀριθμὸς μητρῶου δήμου ἢ κοινότητος, ἀριθμὸς καὶ χρονολογία πιστοποιητικοῦ τοῦ δήμου. Ἐπίσης, ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ χρονολογία τοῦ πτυχίου μέσης ἐκπαιδεύσεως, ὁ τίτλος τοῦ σχολείου ἐξ οὗ προέρχεται ὁ σπουδαστής, ὁ βαθμὸς του εἰς τὸ πτυχίον τοῦτο καὶ ἡ διαγωγή.

Διὰ τοῦ Δελτίου καλεῖται, ἐπίσης, ὁ σπουδαστής νά ἀπαντήσῃ εἰς τὰ κάτωθι εἰδικὰ ἐρωτήματα :

1) Ἐχετε ἄλλην σχολικὴν μόρφωσιν καὶ ποίαν ; 2) Εἰσθε ἐγγεγραμμένος εἰς ἄλλην Σχολὴν καὶ ποίαν ; 3) Ποίας ξένας γλώσσας γνωρίζετε μετριῶς ; Καὶ ποίας λίαν καλῶς ; 4) Γνωρίζετε γραφομηχανήν ; στενογραφίαν ;

5) Πρὸ τῆς ἐγγραφῆς σας εἰς τὴν Σχολὴν ἔχετε ἐργασθῆ ; Ποῦ ; Ἐπὶ πόσον χρόνον ; ποίαν ἐργασίαν ἐξετελεῖτε ; 6) Ἐργάζεσθε σήμερον καὶ ποῦ ; Ποίαν ἐργασίαν ἐκτελεῖτε ; Πόσας καὶ ποίας ὥρας ἀπασχολεῖσθε ; 7) Ἀνήκете εἰς ἐπαγγελματικὸν Σωματεῖον καὶ ποῖον ;

8) Ποία ἢ διεύθυνσίς σας ; (ὁδός. . . ἀριθ. . . συνοικία. . . τηλεφ. . .) Μένετε παρὰ τῇ οἰκογενεῖᾳ σας ; παρὰ συγγενικῇ οἰκίᾳ. . . μόνος. . . 9) Ποῖος ὁ κηδεμών σας ἐνταῦθα ; (ὀνοματεπώνυμον. . . ἐπάγγελμα. . . διεύθυνσις. . .)

10) Ποῖα τὰ ἐπαγγελματικά σας ἐνδιαφέροντα ; 11) Ἐχετε ἐπαγγελματικὴν δεξιότηγιάν καὶ ποίαν ; 12) Γενικῶς, ποία εἶναι ἡ κλίσις σας καὶ διατί τυχὸν δὲν τὴν ἠκολουθήσατε ;

13) Σὰς ἐνδιαφέρουν αἱ Καλαὶ Τέχναι καὶ ποῖαι ; 14) Ἀρέσκεσθε εἰς τὴν μουσικὴν ; Παίζετε ὄργανον καὶ ποῖον ; Ἄδετε ; Ἀπαγγέλλετε ; Σχεδιάζετε ; 15) Σὰς ἐνδιαφέρει ὁ ἀθλητισμός ; ὁ ἐκδρομισμός ; 16) Εἰσθε μέλος σχετικοῦ σωματείου καὶ ποίου ; 17) Ποῖα βιβλία καὶ περιοδικὰ προτιμᾶτε καὶ διατί ;

18) Τί σὰς ἔπεισε νὰ ἐγγραφῆτε εἰς τὴν Σχολὴν ; 19) Ποῖα μαθήματα τοῦ Προγράμματος ἰδιαιτέρως σὰς ἐνδιαφέρουν καὶ διατί ; 20) Ὑπάρχουν μαθήματα ἐκτὸς τοῦ Προγράμματος τὰ ὅποια σὰς ἐνδιαφέρουν, καὶ διατί ; 21) Γνωρίζετε ὅτι ἡ παρακολούθησις τῶν ἐργασιῶν τῆς Σχολῆς εἶναι ὑποχρεωτικὴ ; Ποίας καὶ πόσας ὥρας ὑπολογίζετε διὰ τὴν μελέτην σας ;

22) Μετὰ τὸ πέρας τῶν σπουδῶν σας ποῦ σκοπεύετε νὰ ἐγκατασταθῆτε ; Τί ἐπάγγελμα θὰ ἐξασκήσατε ; Διατί δὲν θὰ ἐγκατασταθῆτε εἰς τὴν ἐπαρχίαν σας ; Διατηρεῖτε δεσμούς μετὰ τὴν γενέτειραν ;

23) Ποίας κλάσεως εἰσθε ; Ὑπηρετήσατε εἰς τὸν στρατόν ; με ποῖον βαθμόν ; εἰς ποῖον ὄπλον ;

24) Ἐταξιδεύσατε εἰς τὸ ἐξωτερικόν ; Πότε ; Ποῦ ; Ἐπὶ πόσον χρόνον ; Τί σὰς ἔκαμε μεγαλυτέραν ἐντύπωσιν ;

25) Ὁ πατὴρ σας ζῆ ; Ἡ μήτηρ σας ; Ποῖον ἐπάγγελμα ἐξασκεῖ ἢ ἐξήσκει ὁ πατὴρ σας ; Ποῖον ἢ μήτηρ σας ;

26) Ποῦ μένει ἡ οἰκογένεια σας ;

27) Δώσατε τὰς διεύθυνσεις δύο προσώπων τὰ ὅποια σὰς γνωρίζουν (ὀνοματεπώνυμα, ἐπάγγελμα, διεύθυνσις).

28) Κατενοήσατε ὅτι σκοπὸς τῆς Σχολῆς εἶναι νὰ δημιουργήσῃ ἱκανοὺς ἐπαγγελματίας, καλοὺς Ἕλληνας καὶ χρησίμους ἀνθρώπους ; Ὑπόσχεσθε νὰ συνεργασθῆτε εἰς αὐτό ;

29) Ἐχετε ἄλλο τι νὰ προσθέσητε, σχετιζόμενον μετὰ τὴν ζωὴν σας, τὰς πνευματικὰς καὶ ψυχικὰς σας ἀνησυχίας, τὰς φιλοδοξίας σας ; Ἐμπιστευθῆτε το μετὰ θάρρος καὶ εὐκρίνειαν εἰς ἡμᾶς. Εἴμεθα φίλοι σας.

Καὶ τὸ δελτίον τελειώνει μετὰ τὰς ἀκολούθους συστάσεις τῆς Σχολῆς :

«Δώσατε ἀκριβεῖς πληροφορίες. Τὸ παρὸν Δελτίον εἶναι ἀπολύτως

ἐμπιστευτικόν. Σκοπός του είναι νά διευκολύνη τήν Σχολήν : α) νά γνωρίσῃ καλύτερον τοῦς σπουδαστάς της καί β) νά ἐκτελέσῃ κατὰ τόν δυνατόν ἀποτελεσματικώτερον τρόπον τὸ παιδαγωγικόν της ἔργον. Διατυπώσατε ἀπολύτως ἐλευθέρως τὰς σκέψεις σας. Πρέπει νά κατανοήσετε ὅτι ἡ Σχολή συζητεῖ καί δέχεται πᾶσαν ὀρθήν ἄποψιν. Ὁ Διδάσκαλος δὲν παρέχει ἀπλῶς γνώσεις· εἶναι ἐπίσης φίλος, σύμβουλος, καθοδηγητὴς καί συνεργάτης τοῦ σπουδαστοῦ. Ἀποβλέπατε μὲ ἀγάπην καί ἐμπιστοσύνην πρὸς τὴν Σχολήν καί βοηθήσατέ την εἰς τὸ ἔργον της. Ἡ συνεργασία καί ἡ ἀμοιβαία κατανόησις διδασκάλου καί σπουδαστοῦ εἶναι τὸ θεμέλιον τῆς μορφωτικῆς προσπαθείας μας. Μὴ παρασύρεσθε ἀπὸ δημοκοπίας αἱ ὁποῖαι σᾶς ὑποβιβάζουν.

Δὲν γνωρίζω πόσον ἀποκρυσταλλωμένοι εἶναι αἱ ἀπόψεις τῶν σπουδαστῶν ὅταν εἰσέλθουν εἰς τὴν Σχολήν, ἔν ὅμως γνωρίζω καλῶς : ὅτι ὅταν ἐξέρχονται εἶναι ἔμπλεοι ἀπὸ τὰ ἑλληνικά καί ἀνθρωπιστικά ἰδανικά τῆς Σχολῆς. Πιστεύουν εἰς τὴν ἱστορικὴν καί πολιτιστικὴν ἀποστολὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ὡς κυριάρχου καί ἀνεξαρτήτου μονάδος μέσα εἰς τὰ πλαίσια μιᾶς ἐλευθέρως εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος.

Τὸ «Ἐρωτηματολόγιον» ἐπομένως εἶναι ἐκπαιδευτικὸν μέσον ἀναντιρρήτου χρησιμότητος, ὄργανον φωτισμοῦ μας καί καθοδηγήσεως τῆς Σχολῆς εἰς τὸ παιδαγωγικόν της ἔργον, διότι ἡ Βιομηχανικὴ Σχολὴ πιστεύει ὅτι καί τὰ ἀνώτατα σχολεῖα εἶναι παιδαγωγούντα ἰδρύματα καί ὄχι μόνον πηγαὶ «ἐπιστημονικῶν γνώσεων».

ΓΟΝΕΥΣ

Πόσα ἔτη διαρκοῦν αἱ σπουδαὶ εἰς τὴν Σχολήν ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ὅπως καί εἰς τὴν Α.Σ.Ο. καί Ε.Ε. καί τὴν Πάντειον ἡ διάρκεια τῶν σπουδῶν εἶναι τριετής. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους, οἱ σπουδασταὶ ὑφίστανται ἐξέτασιν ἐπὶ τῆς διδαχθείσης ὕλης κατὰ τὸ λήξαν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος.

Ἐπὶ πλέον, ὁ σπουδαστής, διὰ νά ἀποκτήσῃ τὸ δικαίωμα νά προσέλθῃ εἰς τὰς ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις, δεόν νά παρουσιάσῃ πιστοποιητικὸν εὐδοκίμου ἐξαμήνου ὑπηρεσίας εἰς μίαν ἐπιχείρησιν ἢ δημοσίαν ὑπηρεσίαν.

ΓΟΝΕΥΣ

Εὐρίσκω ἄριστον τὸν νεωτερισμὸν αὐτόν.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Δὲν γνωρίζω ἐάν πρόκειται περὶ νεωτερισμοῦ, δεδομένου ὅτι διὰ νά γίνῃ κανεὶς δικηγόρος ἀπαιτεῖται ἐπίσης πρακτικὴ διετὴς ἀσκησης. Ἄλλ' εἶναι βέβαιον ὅτι διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ὁ ὑποψήφιος συνδυάζει τὴν θεωρητικὴν μόρφωσιν μὲ τὴν πρακτικὴν κατάρτισιν καί ἐπομένως πράγματι ἐμφανίζεται ὄριμος πρὸς ἐξέτασιν, διὰ νά τύχῃ πτυχίου βάσει τοῦ ὁποίου θά ἀσκήσῃ ἔν ἐπάγγελμα.

ΓΟΝΕΥΣ

Ἐάν ἀντελήφθῃ καλῶς, ὁ σπουδαστής εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Σχολήν, ἔκτος τῆς καθ' ἑκαστον σχολικὸν ἔτος τμηματικῆς ἐξετάσεως, ὑφίσταται καί εἰδικὴν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξέτασιν.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Μάλιστα, όπως και εις την Νομικὴν Σχολήν. Ὁ σπουδαστὴς διακαιοῦται νὰ δώσῃ πτυχιακὰς ἐξετάσεις κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος, ὑπὸ τὰς ἐξῆς προϋποθέσεις : α) νὰ ἐπιτύχῃ φυσικὰ εἰς τὴν τρίτην τμηματικὴν ἐξέτασιν, β) νὰ ἔχῃ πιστοποιητικὸν ἐξαμήνου πρακτικῆς ἀσκήσεως, ὅπως σὰς εἶπον ἀνωτέρω, γ) νὰ ἔχῃ ὑποβάλῃ μίαν μελέτην ἐπὶ θέματος σχετιζομένου μὲ τὰ διδασκόμενα ἐν τῇ Σχολῇ καὶ δ) νὰ ἔχῃ ἐκτελέσῃ μίαν βιομηχανικὴν ἢ ἐμπορικὴν ἔρευναν ὀριζομένην ὑπὸ τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν τῆς Σχολῆς.

ΓΟΝΕΥΣ

Εἰς τί συνίστανται αὐταὶ αἱ πτυχιακαὶ ἐξετάσεις ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ὁ σπουδαστὴς κρίνεται πλέον ἐν τῷ συνόλῳ του, ἐὰν εἶναι ἄξιός νὰ καταστῇ πτυχιούχος τῆς Σχολῆς. Ἡ ἐξέτασις ἀναφέρεται εἰς ζητήματα τῆς θεωρητικῆς καὶ ἐφηρμοσμένης οἰκονομίας, ὀργανώσεως τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν ἐργοστασίων γενικῶς, καὶ εἰδικώτερον βιομηχανικῆς λογιστικῆς, ἐμπορικοῦ καὶ ἐργατικοῦ δικαίου, βιομηχανικῆς τεχνολογίας καὶ ἐμπορευματολογίας. Ὡς ὀρθῶς τονίζει ὁ «Ὁδηγὸς Σπουδῶν», ὁ ὑποψήφιος δὲν ἐξετάζεται εἰς λεπτομερείας ἢ τὰς ὑποσημειώσεις τῶν βιβλίων τῶν Καθηγητῶν ἀλλ' εἰς γενικὰ προβλήματα τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, ὥστε νὰ κριθῇ ἡ ἀντίληψίς του κυρίως καὶ ἡ πνευματικὴ του ὀριμότης, ἐν συνδυασμῷ φυσικὰ πρὸς τὰς ἀπαραιτήτους νομικὰς, οἰκονομικὰς καὶ τεχνικὰς γνώσεις.

Πρέπει νὰ σὰς τονίσω ὅτι ὁ σπουδαστὴς πρέπει νὰ ἀποδείξῃ κατανόησιν καὶ ὄχι νὰ ἀναμνησκάζῃ τοὺς ὀρισμοὺς καὶ νὰ ἐπιδεικνύῃ ὅτι ἐμελέτησε τὰς ὑποσημειώσεις τῶν βιβλίων.

ΓΟΝΕΥΣ

Ἀναγνωρίζω εἰς ὅλα αὐτὰ ποὺ μοῦ λέγετε πρωτοτυπίαν καὶ ἀνωτερότητα, πραγματικὸν παιδαγωγικὸν ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ θέλω νὰ μάθω ποῖα εἶναι τὰ διδασκόμενα μαθήματα, καὶ ἰδίως ποῖα εἶναι τὰ νέα μαθήματα, τὴν διδασκαλίαν τῶν ὁποίων εἰσήγαγεν ἡ Α.Σ.Β.Σ.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Παρουσιάζει ἡ Σχολὴ ἰδιορρυθμίαν, διότι ἡ διδασκαλία δὲν γίνεται μόνον ἀπὸ ἔδρας ἀλλ' ἐπεκτείνεται εἰς τοὺς τόπους τῆς ἐργασίας, εἰς τὰ ἐργοστάσια, τὰ δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ γραφεῖα, εἰς τὰ καταστήματα, μὲ τὴν γόνιμον συνεργασίαν ὅλων τῶν εἰδικῶν τῆς πράξεως, ὥστε ὁ συνδυασμὸς τῆς θεωρίας καὶ τῆς πράξεως νὰ εἶναι πλήρης καὶ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον καρποφόρος.

Παρουσιάζει ἡ Σχολὴ ἰδιορρυθμίαν, διότι παραλλήλως πρὸς τὴν ἀκαδημαϊκὴν διδασκαλίαν ἐφαρμόζεται—ὅπου εἶναι δυνατόν—ἡ περιπτωσιακὴ μέθοδος : τὸ case system.

Πιστεύομεν ὅτι θεωρία καὶ πράξις εἶναι ἔννοια ἀλληλοσυμπληρούμενα. Ἡ διδασκαλία δὲν εἶναι ἐμπειρικὴ, ὅπως καὶ δὲν διδάσκονται ἀφηρημένα ἔννοια, δυνάμενα νὰ ἀποτελέσουν μόνον θεμέ

έρευνῶν τοῦ ἐπιστημονικοῦ ἐργαστηρίου. Ὅταν λέγωμεν ὅτι ἡ Σχολή μας κάμνει πρακτικὴν διδασκαλίαν, ἐννοοῦμεν ὅτι ὡς βάσιν λαμβάνει περισσότερο τὰ πραγματικὰ γεγονότα τοῦ καθημερινοῦ βίου καὶ ὄχι ὅτι ὑποβιβάζει τὸ ἐπίπεδον τῆς διδασκαλίας. Πάντοτε, ἔχει ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ καθαρὸς πρακτικὸς δὲν δύναται νὰ ἀνυψωθῆ ὑπεράνω τῆς θέσεώς του καὶ αἱ ἰδέαι του στηρίζονται εἰς τὴν ἀπλήν ἐμπειρίαν του καὶ συνεπῶς δὲν δύναται νὰ ἔξη τὴν γενικὴν ἐπισκόπησιν τῶν πραγμάτων. Ἡ πράξις ὁμῶς πρέπει νὰ ἀποτελῆ τὴν ἐπίστεψιν τῆς θεωρίας καὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς χρησιμότητός της. Οὕτω, ἡ θεωρία ἀποκτᾷ ἐνδιαφέρον καὶ χρησιμότητα μόνον ὅταν ἐνσαρκώνεται, ὅταν δηλονότι ἐφαρμόζεται εἰς τὰς συγκεκριμένας περιπτώσεις τοῦ οικονομικοῦ βίου.

Δι' αὐτὸ λέγομεν ὅτι ἡ Σχολή μας εἶναι ἐπαγγελματικῆς κατευθύνσεως. Τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων δὲν εἶναι αὐθαίρετον κατασκευάσμα. Τὸ πρόγραμμα τῆς διδασκείας ὕλης, ὡς καὶ αἱ κατευθύνσεις καὶ οἱ σκοποὶ καὶ τὰ ὄρια ἐκάστου μαθήματος, εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς συντονιστικῆς ἐργασίας τῶν πέντε Ἐπιτροπῶν Προγράμματος. Δὲν εἶναι βεβαίως τὸ ὀριστικόν, διότι ἡ Σχολή εἶναι κατὰ τῆς ἀποστεώσεως, διότι γνωρίζει ὅτι ἡ ζωὴ ἐξελίσσεται, αἱ ἀνάγκαι πληθύνονται, αἱ συνθήκαι μεταβάλλονται. Τὰ σχολικὰ προγράμματα δέον νὰ προσαρμόζονται πρὸς τὴν ζωὴν, διότι ἡ ζωὴ δὲν ἐννοεῖ νὰ παραμένῃ ἀκίνητος καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ προσαρμοσθῆ πρὸς τὰ ἀπολιθωμένα προγράμματα τὰ ἔξω τῆς ζωῆς καὶ τὰ ἔξω τῆς δράσεως. Ἡ Σχολή συνεχῶς μελετᾷ καὶ βελτιώνει τὸ Πρόγραμμά της, ἐρευνῶσα διαρκῶς ποῖαι εἶναι αἱ νέαι κοινωνικαὶ ἀνάγκαι, διὰ νὰ προσαρμόζῃ πρὸς αὐτάς τὴν ἐκπαιδευτικὴν διαδικασίαν.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Ὁ συγχρονισμὸς οὗτος τοῦ προγράμματος περιποιεῖ ὄντως τιμὴν εἰς τὴν Σχολήν σας. Εἶναι πράγματι λυπηρὸν ὅτι ἄλλαι Σχολαὶ λειτουργοῦν βάσει ἀπηρχαιωμένων Ὄργανισμῶν. Εἶναι θλιβερὸν ὅτι ἡ Πολιτεία δὲν ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἔγιναν δύο πόλεμοι παγκόσμιοι καὶ διεθνεῖς κοινωνικαὶ καὶ οικονομικαὶ ἀναστατώσεις. Νέα προβλήματα ἀνέκυψαν καὶ νέα μαθήματα κατέστησαν ἀναγκαῖα.

ΓΟΝΕΥΣ

Ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων εἶναι ἀπογευματινὴ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἐθεωρήθη σκόπιμον ἡ διδασκαλία νὰ γίνεται κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, διότι συμφέρει εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς Σχολῆς ἡ προσέλευσις καὶ νέων ἐργαζομένων, καθόσον οὕτω συνδυάζεται, κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον, ἡ σχολικὴ μόρφωσις μετὰ τὴν πείραν τῆς οικονομικῆς ζωῆς. Ἡ ἐπαγγελματικὴ σχολὴ ἀποτελεῖ προέκτασιν τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως, καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀπασχόλησις εἶναι συμπλήρωμα καὶ ὀλοκλήρωμα τῆς ἐπαγγελματικῆς σχολικῆς μορφώσεως. Δι' αὐτὸ καὶ ἡ Σχολή μας, ἡ ὁποία ἠδύνατο κάλλιστα νὰ εἶναι πρωινή, ἐπιμένει ἐπὶ τῆς ἀπογευματινῆς ἐργασίας, διὰ νὰ συνδυάσῃ τὴν θεωρίαν μετὰ τὴν πράξιν.

Σημειώσατε ὅτι καὶ εἰς ἄλλας Σχολὰς (π.χ. τὴν Πάντειον) ἡ διδασκαλία εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου ἀπογευματινὴ, ὅπως καὶ εἰς τὴν Σχολὴν μας. Πάντως, εἰς ὅλα τὰ Πανεπιστήμια καὶ τὰς ἀνωτέρας Σχολὰς τοῦ κόσμου ἡ διδασκαλία γίνεται καὶ τὸ ἀπόγευμα, χωρὶς νὰ θεωρῆται διάφορος ἡ ἀπογευματινὴ διδασκαλία ἀπὸ τὴν πρωινήν. Ἀντιθετος ἀποψὶς εἶναι ἀπλῶς ἀνόητος.

Ἡ Σχολὴ εἶναι ὑπερήφανος διότι παρέχει τὴν δυνατότητα εἰς τοὺς ἐργαζομένους νὰ σπουδάσουν, νὰ μορφωθοῦν καὶ νὰ βελτιώσουν τὴν θέσιν των. Τοὺς περιβάλλει μὲ ἰδιαιτέραν στοργὴν καὶ ἐκτίμησιν, διότι, ἀντὶ τοῦ καφενεῖου καὶ τῆς ραστώνης, προτιμοῦν τὸ θρανίον καὶ τὴν μάθησιν, διότι, ἀντὶ μετὰ τὸν μόχθον τῆς ἐπαγγελματικῆς τῶν ἀπασχολήσεως νὰ παραδίδωνται εἰς τὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν διασκέδασιν, προσέρχονται μετὰ χαρακτηριστικῆς προθυμίας καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὰ μαθήματά των.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Εἰς τὴν Χώραν ὅπου διδάσκεται ἡ συγκινητικὴ καὶ ὑποδειγματικὴ ἱστορία τοῦ Φρεάντλη, ἡ μόρφωσις δὲν δύναται νὰ εἶναι προνόμιον τῶν ὀλίγων ἀλλ' ἡ Πολιτεία καὶ ἡ Κοινωνία ἔχουν χρέος νὰ υποβοηθήσουν ὥστε νὰ καταστῇ αὕτη κτῆμα ὄλων.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὴν Σχολὴν φοιτοῦν καὶ ἐργαζόμενοι δὲν δύναται τὸ παράπαν νὰ μεταβάλλῃ τὸν χαρακτήρα καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς Σχολῆς. Ἄλλωστε, εἰς πᾶσαν Σχολὴν, καὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ εἰς ὅλον τὸν κόσμον, σπουδάζουν νέοι ἐργαζόμενοι συγχρόνως καὶ ἄξιοι πάσης προστασίας ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας. Ἄλλ' οὐδεμία Σχολὴ καὶ οὐδὲν λογιкуόμενον Κράτος διανοήθη ποτέ νὰ μεταβάλλῃ τὸ πρόγραμμα καὶ τὴν διδακτέαν ὕλην χάριν τῶν ὀλίγων ἐργαζομένων καὶ εἰς βάρος τοῦ σκοποῦ τῆς ἐκπαιδεύσεως. Αἱ Σχολαὶ εἶναι πνευματικὰ καὶ ὄχι φιλανθρωπικὰ Ἰδρύματα.

Εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Σχολὴν διδάσκονται ὅλα τὰ μαθήματα τὰ διδασκόμενα εἰς τὴν Α.Σ.Ο & Ε.Ε., μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι : α) Ἡ διδασκαλία τοῦ Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου εἶναι περιορισμένη εἰς τὴν δέουσαν ἐνημέρωσιν τῶν σπουδαστῶν. Εἰς τὴν Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. διδεται ἰδιάζουσα προσοχὴ εἰς τὰ Νομικά, δεδομένου ὅτι οἱ πτυχιούχοι τῆς ζητοῦν νὰ ἐγγράφωνται — καλῶς ἢ κακῶς — εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν. β) Ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων ἔχει ἐπαγγελματικὸν κυρίως χαρακτήρα. «Τὸ χρήσιμον διδακτέον», διὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν λακωνικὴν ἔκφρασιν μεγάλου παιδαγωγοῦ.

Ἡ Σχολὴ ἰδιαιτέρως ἔχει στρέψει τὴν προσοχὴν τῆς πρὸς τὰ προβλήματα τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος, διότι ἀπὸ τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου «ἀνεκαλύφθη ὁ ἀνθρώπος» ὡς συντελεστὴς τῆς παραγωγῆς, παραπλευρῶς πρὸς τὰ ὑλικά κεφάλαια. Δὲν ἀποτελεῖ, βεβαίως, πρωτοτυπίαν τῆς Σχολῆς, δεδομένου ὅτι ἀπὸ ἐτῶν εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην αἱ Σχολαὶ — γενικαὶ καὶ εἰδικαὶ — ἔχουν περιλάβει, ὡς κύρια πλέον μαθήματα, τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν ἀνθρώπινον παρά-

οντα προβλήματα. *Αποτελεί, όμως, δικαίαν υπερηφάνειαν τῆς Σχολῆς ὅτι πρώτη αὐτή—καί, δυστυχῶς, ἀκόμη μόνη—ἐξήτασε καί ἐδίδαξεν ὀλοκληρωμένα τὰ προβλήματα : τὰ ὀργανωτικά, τὰ κοινωνικά, τὰ διοικητικά, τὰ ὑγιεινολογικά, τὰ ψυχοτεχνικά, τὰ σχετιζόμενα μὲ τὸν ἄνθρωπον, ὡς συντελεστήν τῆς μείζονος ἀποδόσεως εἰς τὴν παραγωγὴν. Δὲν δύναται τις σήμερον νὰ εἶναι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς οἰκονομίας—πολὺ περισσότερον νὰ τὴν διευθύνῃ—ἐὰν δὲν εἶναι ὄχι ἀπλῶς νημερωμένος ἀλλὰ πλήρως κατατοπισμένος εἰς τὰ προβλήματα ταῦτα.

*Ἡ Σχολὴ εἶναι υπερήφανος διότι προηγήθη εἰς τὴν ἔρευναν καί διδασκαλίαν τῶν προβλημάτων τούτων, διότι αὐτὴ πρώτη ἐν Εὐρώπῃ, ἀπὸ τοῦ 1945, ἐδίδαξε τὴν «παραγωγικότητα», ἡ ὁποία κατέστη πλέον κοινὸν κοινωνικὸν σύνθημα, διότι εἶδε μὲ σύγχρονον ὄμμα τὰς ἀνθρωπίνους σχέσεις ἐντὸς τῆς ἐργασίας, καί διότι εὗρε τὴν εὐκαιρίαν νὰ καθορίσῃ νέον ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικόν, τὸν «παραγωγὸν—ἄνθρωπον».

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
 Ἡ μὲν ἐπιμέλειά μου ἦτο πολὺ χερίσμον νὰ γνωρίζω ποῖα μαθήματα διδάσκονται εἰς τὴν Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. καὶ ποῖα εἰς τὴν Α.Σ.Β.Σ.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Σὰς τὰ ἀναφέρω ἄνευ παρατηρήσεων καὶ σχολίων. Εἰς σὰς ἀπόκρίσεις νὰ κρίνετε τὰς διαφοράς.

	<u>Α.Σ.Β.Σ.</u>	<u>Α.Σ.Ο. & Ε.Ε.</u>
Πολιτικὴ Οἰκονομία	5	5
Οἰκονομικὴ Πολιτικὴ	5	5
Ἰδιωτικὴ Οἰκονομικὴ	3	5
Δημόσια Οἰκονομικὴ	3	5
Ὑποθέσεων καὶ Δασμολ. Νομοθεσία καὶ Πολιτικὴ	2	—
Οἰκονομικὴ Ἱστορία	1	5
Τεχνικὴ Οἰκονομικοῦ βίου	4	—
Διοικητικὴ	15	14
Στατιστικὴ	3	—
Οἰκονομικὰ Μαθηματικά	3	5
Οἰκονομικὴ Γεωγραφία	2	5
Δημόσιον Δίκαιον	2	10
Ἰδιωτικὸν Δίκαιον	5	10
Ἐμπορικὸν Δίκαιον	4	5
Διεθνὲς Δίκαιον	—	5
Μεταλλευτικὴ Οἰκονομία καὶ Δίκαιον	1 ¹ / ₂	—
Ὁργάνωσις Ἐπιχειρήσεων	6	—
Κοινωνικὴ Πολιτικὴ καὶ Ἐργατικὸν Δίκαιον	3	—
Ψυχοτεχνικὴ	1 ¹ / ₂	—
Βιομηχανικὴ Ὑγιεινὴ	1 ¹ / ₂	—
Ὁργάνωσις Ἐργοστασίων	3	—
Βιομηχανικὴ Τεχνολογία	6	—
Ὁικονομικὴ καὶ Ἐμπορευματολογία	6	10

*Ἐκτὸς τούτων, εἰς τὴν ΑΣΒΣ διδάσκονται Γαλλικά, Ἀγγλικά κα.

Στενογραφία, εις δὲ τὴν ΑΣΟ & ΕΕ Γαλλικά, Ἀγγλικά καὶ Γερμανικά.
ΓΟΝΕΥΣ

*Μὲ ὑποχρεώσετε πολὺ ἐὰν μοῦ ἐκθέσετε τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας,
τὰς βάσεις τῆς καὶ τὰς μεθόδους τῆς.*

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ βάση τῆς διδασκαλίας εἰς τὰ ἀνώτερα πνευματικά Ἰδρύματα εἶναι ἡ ἐπιστημονικὴ τῶν σπουδαστῶν κατάρτισις, ἡ ἄσκησις τῆς σκέψεως τῶν εἰς γενικώτερας τῶν ζητημάτων ἐπισκοπήσεις, ὅπως εἶναι καὶ ἡ παροχὴ συστηματικῶν γνώσεων. Κατὰ τοῦτο διαφέρουν ταῦτα ἀπὸ τὰ σχολεῖα τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, τὰ ἀποσκοποῦντα εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν ἐγκυκλοπαιδικὴν τῶν μαθητῶν κατάρτισιν.

Εἰς τὰ Πανεπιστήμια, ἡ ἐπιστημονικὴ μὀρφωσις, ἡ ἔρευνα τῆς Ἀληθείας, ἀποτελεῖ τὸν μοναδικὸν σκοπὸν, διὸ καὶ ἡ διδασκαλία, πολλὰκις, τῶν διαφόρων κλάδων τῆς Ἐπιστήμης ἢ καὶ θεμάτων τοῦ αὐτοῦ κλάδου εἶναι ἀσύνδετος πρὸς τὴν λοιπὴν καθ' ὠρισμένον Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐπιδιωκομένην μὀρφωσιν.

Τοῦτο δὲν δύναται νὰ γίνεταί ἀπολύτως προκειμένου περὶ Ἰδρυμάτων ἀνηκόντων εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως, εἰς τὰ ὅποια, παραλλήλως πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν, δεόν νὰ ἐπιδιώκεται καὶ νὰ ἐπιτυγχάνεταί ἡ ἀρτία μὀρφωσις τοῦ σπουδαστοῦ ὡς αὐριανοῦ ἐπαγγελματίου.

Ἀπόρροια τῆς βασικῆς ταύτης παιδαγωγικῆς σκέψεως εἶναι ἡ ἀνάγκη εἰς τὰ ἀνώτερα ἐπαγγελματικά σχολεῖα : α) ὀλοκληρωμένης διδασκαλίας ἐκάστου μαθήματος καὶ β) συντονισμοῦ τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων. Ἀμφότεραι αἱ βασικαὶ αὗται κατευθύνσεις ἀκολουθοῦνται πιστῶς καὶ κατὰ τρόπον ἀναντιρρήτως ὑποδειγματικὸν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Σχολῇ. Οὕτω καὶ ἡ ἐπιτελεσθεῖσα ἐν τῇ Σχολῇ κατὰ τὸ παρελθόν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐργασία τὴν γραμμὴν ταύτην τῆς ὀλοκληρωμένης καὶ συντονισμένης διδασκαλίας ἠκολούθησεν, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῆς Ἐπιτροπῆς Προγράμματος καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ ἐνότης τῶν ἐκπαιδευτικῶν σκοπῶν εἶναι ἐπίτευγμα τῶν παιδαγωγικῶν συζητήσεων καὶ προσπαθειῶν τοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητῶν, καὶ δὲν ἀποτελεῖ παράβασιν τῆς ἀρχῆς τῆς ἐνότητος τὸ γεγονὸς ὅτι διακεκριμένων κλάδων μιᾶς Ἐπιστήμης ἢ διδασκαλία ἔχει ἀνατεθῆ εἰς εἰδικούς, διότι ἐν τῇ Σχολῇ ἔχει πλήρως πραγματοποιηθῆ ὁ συντονισμὸς τῆς διδασκομένης ὕλης, ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος τῶν Μαθημάτων καὶ ἐντὸς τῆς ἐπιβεβλημένης, φυσικῆ, ἀκαδημαϊκῆς ἐλευθερίας. Οὕτω, εἰς τὴν ἡμετέραν Σχολὴν ἔχει ἀποφευχθῆ καὶ ὁ κίνδυνος τῶν κενολόγων γενικεύσεων τοῦ μοναδικοῦ Καθηγητοῦ ἐνὸς μαθήματος ἢ τὸ ἄτοπον τῆς ὑπερεκτιμήσεως τῆς ἀξίας ἐνὸς κύκλου γνώσεων, εἰς ὃν τυχὸν εἰδικεύεται ὁ μοναδικὸς Καθηγητής.

Διὰ τὴν ἀνωτέρω προσπάθειαν, ἡ Σχολὴ δικαίως καυχᾶται ὅτι δὲν εἶναι μόνον ἐπιστημονικὸν Ἰδρυμα ἀλλὰ συγχρόνως καὶ παιδαγωγικόν, ἐργαζόμενον βάσει καθωρισμένων παιδαγωγικῶν ἀρχῶν, ἢ ἐφαρ-

μογή τῶν ὁποίων συστηματικῶς μελετᾶται καὶ ἐρευνᾶται, ὅπως παρακολουθεῖται καὶ ἐλέγχεται.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Εἶναι ἐμφανεῖς, πράγματι, αἱ διαφοραί. Ἡ ΑΣΒΣ εἶναι Ἰδρυμα ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως με ἐκδηλον τὴν προσοχὴν πρὸς τὰ προβλήματα τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Καταφανῆς εἶναι καὶ ἡ προσοχὴ τῆς Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. πρὸς τὰ νομικὰ μαθήματα, ἐνῶ ἡ Α.Σ.Β.Σ. παρέχει ἀπλήν νομικὴν ἐνημέρωσιν εἰς τοὺς σπουδαστάς της.

Σημειώσατε ὅτι ἀνάλογον πρὸς τῆς Α.Σ.Β.Σ. εἶναι τὸ Πρόγραμμα τῶν Ἀνωτέρων Ἐμπορικῶν Σχολῶν τῆς Γαλλίας καὶ τῶν Ἀνωτέρων Ἐμπορικῶν Ἰνστιτούτων τοῦ Βελγίου. Ἡ Σχολὴ εἶχεν ὑπ' ὄψιν της ὅλα τὰ σύγχρονα προγράμματα τῶν παρομοίων ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Νομίζω ὅτι αἱ διαφοραὶ καὶ ὁμοιότητες μετὰ τὴν Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. δύνανται νὰ προσδιορισθοῦν ὡς ἑξῆς: α) ἀμφότεραι παρασκευάζουν διοικητικὰ στελέχη διὰ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν, β) ἡ μὲν Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. εἶναι Ἰδρυμα θεωρητικῆς, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, οἰκονομικῆς μορφώσεως, ἐνῶ ἡ Α.Σ.Β.Σ. ἀποβλέπει εἰς τὸν ἐπαγγελματικὸν καταρτισμὸν των, γ) ἡ Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. χρησιμοποιεῖ κατ' ἀνάγκην τὴν ἀπὸ ἔδρας μόνον διδασκαλίαν ἐνῶ ἡ Α.Σ.Β.Σ. μεταχειρίζεται καὶ ἄλλας διδακτικὰς μεθόδους, δ) ἡ Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. ἀποδίδει τὴν δέουσαν σημασίαν εἰς τὰ νομικὰ μαθήματα, ἀφοῦ παρασκευάζει τοὺς πτυχιούχους της διὰ νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν Νομικὴν Σχολήν, ἡ δὲ Α.Σ.Β.Σ. ἀντιθέτως προσέχει τὰ νέα μαθήματα τοῦ διοικητικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῶν πτυχιούχων της, ὅπως: ἡ Ὁργάνωσις τῶν Ἐπιχειρήσεων, ἡ Στατιστικὴ, ἡ Ψυχοτεχνικὴ, ἡ Κοινωνικὴ Πολιτικὴ καὶ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον καὶ ἡ Ὑγιεινὴ τῶν ἐργαζομένων καὶ τέλος ε) κοινὸν σημεῖον ἐπαφῆς εἶναι ἡ αὐτὴ λογιστικὴ μόρφωσις, μετὰ μίαν ἀπόκλισιν τῆς Α.Σ.Β.Σ., διότι δίδει ἰδιαιτέραν ἐμφασιν εἰς τὰ προβλήματα τοῦ κόστους καὶ τῆς Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἐμφανῶς, λοιπόν, εἶναι δύο Ἰδρύματα βασιζόμενα ἐπὶ διαφόρου παιδαγωγικῆς ἀρχῆς, χρησιμοποιοῦντα διαφόρους μεθόδους καὶ μέσα, ἔχοντα διάφορα μαθήματα καὶ ἐπιδιώκοντα διαφόρους σκοπούς, ἐντὸς βεβαίως τοῦ γενικοῦ πλαισίου τῆς οἰκονομικοδιοικητικῆς μορφώσεως, μετὰ διάφορα ἰδανικὰ καὶ διαφόρους ἐπιδιώξεις.

Ἡ Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. δὲν ἠδυνήθη νὰ καλύψῃ ὅλας τὰς ἐκπαιδευτικὰς ἀνάγκας αἱ ὁποῖαι προέκυψαν ἐκ τῶν νέων μεταπολεμικῶν Ἑλληνικῶν καὶ διεθνῶν μεταβολῶν καὶ δι' αὐτὸ ἐγεννήθη κατὰ τρόπον φυσικὸν καὶ ἐπωφελεῖ διὰ τὴν ἐθνικὴν καὶ δημοσίαν οἰκονομίαν ἡ Α.Σ.Β.Σ.

Αὕτη ἐκάλυψε τὰς νέας ἀνάγκας καὶ δι' αὐτὸ ἄλλαι παρόμοιαι ἐκπαιδευτικαὶ προσπάθειαι, παρ' ὅτι ἔτυχον καὶ ὑποστηρίξεως, ἀπέτυχον παταγωδῶς.

Ἡ Α.Σ.Ο. καὶ Ε.Ε. καὶ ἡ Α.Σ.Β.Σ. κατ' ἀνάγκην εἶναι διάφορα Ἰδρύματα, τῶν ὁποίων ἡ ὑπαρξίς εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖα διὰ τὴν οἰκονομικὴν καὶ κρατικὴν ζωὴν. Ὅ,τι εἶναι ἀπαράδεκτον εἶναι ἡ μονοπώλησις τῆς ἐκπαιδεύσεως ἀπὸ ἓν καὶ μόνον Ἰδρυμα.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

** Ἀντίθετοι ἀπόψεις εἶναι ἀντικοινωνικαί. Κατὰ τὴν λογικὴν τῶν ζητούντων τὸ μονοπώλιον δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχη Τμήμα Πολιτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, διότι ὑπάρχει ἡ ΑΣΟ & ΕΕ ἢ ἀντιθέτως, ὅπως ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχη εἰς Ἀθήνας Ἀνωτάτη Γεωπονικὴ Σχολή, διότι λειτουργεῖ τοιαύτη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης ἢ ἀντιθέτως, ὅπως ὡσαύτως δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχη Σχολὴ Χημικῶν Μηχανικῶν εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον, διότι ὑπάρχει Χημικὴ Σχολὴ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἢ καὶ ἀντιθέτως. Παράλογος λογικὴ !!*

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Πολὺ ὀρθῶς ἐτοποιηθήσατε τὰ ζητήματα καὶ εἶναι μίᾳ αἰσιόδοξος διαπίστωσις ὅτι οὐδεὶς σοβαρὸς ἄνθρωπος ὑπεστήριξε τὴν ἀποψιν τοῦ «ἐκπαιδευτικοῦ μονοπωλίου». Εὐχόμεθα, μάλιστα, νὰ ὑψωθῇ τὸ πνευματικὸν καὶ τὸ ὑλικὸν ἐπίπεδον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ὥστε νὰ χρειασθῇ ἀκόμη περισσότερα ἀνώτερα ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα. Ἐπὶ τέλους πρέπει νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸν πόσον καθυστερημένοι εἴμεθα ἐκπαιδευτικῶς ἀπέναντι τῶν ἄλλων Λαῶν τῆς Εὐρώπης.

Προσέξατε, παρὰ τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν συνεστήθη καὶ ἕτερον ἐν Θεσσαλονίκῃ, ὅπου ὑπάρχει ὄχι μόνον Νομικὴ Σχολὴ ἀλλὰ καὶ Σχολὴ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν. Ἀλλοίμονον εἰς ἓνα τόπον, ἐὼν ἡ ἀνώτερα ἐκπαίδευσις περιωριζέτο εἰς ἓν μόνον Ἰδρυμα. Ἡ Ἑλβετία, μὲ πληθυσμὸν 4 000 000 κατοίκων, ἔχει, νομίζω, 7 Πανεπιστήμια καὶ πληθὺν Ἀνωτέρων Οἰκονομικῶν Σχολῶν.

Δι' αὐτὸ ἡ Α.Σ.Β.Σ. ἐζήτησε καὶ περιελήφθη εἰς τὸν Ἰδρυτικὸν τῆς νόμον διάταξις, δυνάμει τῆς ὁποίας παρομοία Σχολὴ δύναται νὰ ἱδρυθῇ ἐν Θεσσαλονίκῃ. Δι' αὐτὸ ἡ Α.Σ.Β.Σ. ἀδυνατεῖ νὰ κατανοήσῃ τὸν πόλεμον κατὰ τῆς πληρεστέρας ὀργανώσεως τῆς διδασκαλίας τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο νὰ ἐπιτυχάνετο τοῦτο, διότι ἡ καλυτέρα διδασκαλία ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀνύψωσιν τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τοῦ Λαοῦ καὶ τὴν προαγωγὴν τῆς οἰκονομίας. Αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς καὶ ἡ ὀρθὴ ἐπιδιώξις καὶ ὄχι ἡ κατοχύρωσις διὰ μονοπωλίου τοῦ πτυχίου μίᾳς Σχολῆς, διότι μὲ τὴν μονοπώλησιν τῆς Ἐκπαιδεύσεως κατ' οὐσίαν ζητοῦμεν νὰ ὑποβιάσωμεν τὴν Ἐπιστήμην εἰς «κλειστὸν ἐπάγγελμα» τῶν ἀποφοίτων μίᾳς Σχολῆς, πρᾶγμα τελείως ἀπαράδεκτον.

Δι' αὐτὸ ἡ Α.Σ.Β.Σ. χαίρει διότι ἡ Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. ἐπιδιώκει τὸν συγχρονισμὸν τοῦ Προγράμματος τῆς καὶ εὐχεται ὀλοψύχως τὴν

άρτιαν ὀργάνωσιν τῆς Σχολῆς Πολιτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου. Διότι δὲν φοβεῖται τὸν ἀνταγωνισμόν, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐπιδιώκει τὴν εὐγενῆ πνευματικὴν τῶν Ἰδρυμάτων ἀμίλλαν.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Νομίζουσι ὅτι αἱ πολλαὶ Σχολαὶ δημιουργοῦν θεσιθῆρας ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, διὰ τὸ ἀπαλλαγῶμεν ἀπὸ τοῦ θεσιθῆρας, νὰ κλείσωμεν τὰ ἀνώτερα Σχολεῖα καὶ νὰ σταματήσωμεν τὴν πνευματικὴν τοῦ τόπου πρόοδον. Εἶναι ὁμολογουμένως ἐντροπὴ νὰ ὑποστηρίζωμεν τὰ μετὰ τὴν ἐπιπολαιότητα τοιαῦτα ἀντεθνικὰ ἀπόψεις.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ Ἑλβετία, τὸ Βέλγιον, ἡ Δανία, ἡ Ὀλλανδία ἔχουν πληθώραν ἀνωτέρων Σχολῶν, ἀλλὰ δὲν ἔχουν θεσιθῆρας. Ἡ Ἑλλάς εἶχε ἄλλοτε, πρὸ τοῦ 1910, μόνον τὴν Νομικὴν Σχολὴν Ἀθηνῶν καὶ τὰ καφενεῖα πρὸ τοῦ θεσιθῆρας. Ἄλλοῦ ἐπομένως πρέπει νὰ ἀναζητηθῇ τὸ αἴτιον τῆς θεσιθηρίας. Εἶναι ὁ ὑπερπληθυσμὸς ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὑπάρχοντα παραγωγὰ ἔργα. Τὴν παραγωγὴν πρέπει νὰ ἀναπτύξωμεν διὰ τὸ ἀπαλλαγῶμεν ἀπὸ τὴν «θεσιθηρίαν», ὀργανοῦντες ὁμῶς τὴν ἐκπαίδευσιν ὥστε νὰ μὴ δημιουργῇ «θεσιθῆρας» ἀλλὰ παραγωγικοὺς ἀνθρώπους, ὡς ἀποτέλεσμα ἐπιπόνου καὶ συστηματικῆς μορφώσεως.

Ἡ Α.Σ.Β.Σ. καυχᾶται ὅτι ὄχι μόνον δὲν δημιουργεῖ θεσιθῆρας, ἀλλὰ φιλοδοξεῖ ὅτι παρασκευάζει τοὺς πρέποντας συντελεστὰς τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς διὰ τῆς καλυτέρας ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τῆς, ὥστε νὰ εὐημερήσῃ ὁ τόπος καὶ νὰ λείψῃ ἀπὸ τοῦ νέου ἡ ἀγωνία τῆς αὔριον.

ΓΟΝΕΥΣ

Νομίζετε ὅτι ἡ κατάρτισις τῶν σπουδαστῶν εἰς τὴν Σχολὴν σας εἶναι ἐφάμιλλος πρὸς τὴν ἐπιτυγχανομένην εἰς τὰς ἄλλας Σχολὰς;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Μόνον ἡ Πολιτεία καὶ ἡ Κοινωνία δύνανται νὰ δώσουν ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημά σας. Ἡ Σχολὴ πράττει πᾶν τὸ δυνατόν καὶ πιστεύει—εἰς τὸ ἐρώτημά σας—ὅτι πράττει εἰς τὸ ἀκέραιον τὸ χρέος τῆς. Ἡ Σχολὴ νομίζω δικαίως—ὅτι πράττει εἰς τὸ ἀπλῶς ἐπιστημονικόν Ἰδρυμα ἔχει πλήρη τὴν συνείδησιν ὅτι δὲν εἶναι ἀπλῶς ἐπιστημονικόν Ἰδρυμα. Σπάνια καὶ ἀπο-ἀλλὰ, ὡς σας εἶπον ἤδη, εἶναι παιδαγωγικόν Ἰδρυμα. Σπάνια καὶ ἀπο-λύτως δικαιολογημένα εἶναι αἱ ἀπουσίαι καθηγητῶν, μὴ ὑπερβαίνουσαι τὰ 3% ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν μαθημάτων· ἄλλωστε ἀμείβονται οὗτοι μόνον διὰ τὸν χρόνον τῆς πραγματοποιουμένης διδασκαλίας. Ὁ ζῆλος καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν διὰ τὸ ἔργον τῶν ἀκαδημαϊκῶν τῶν ἡθῶς, ἡ μορφώσις τῶν, ἡ παιδαγωγικὴ τῶν ἱκανότης εἶναι παγκοίνως γνωστά. Ὅ,τι ὁμῶς δεόν πρᾶγματι νὰ ἐξαρθῇ εἶναι τὸ γεγονός ὅτι οἱ σπουδασταὶ παρακολουθοῦν τὰ μαθήματα εἰς ποσοστὸν ὄχι σὺνήθως εἰς τὴν ἀνωτάτην ἐκπαίδευσιν. Ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑποχρεώσεως, ἀκόμη καὶ εἰς τὸ Γ' ἔτος—τὸ τελευταῖον—αἱ παρουσίαι φθάνουν τὰ 85 - 90% τῶν ἐγγεγραμμένων. Τοῦτο δεοῖ νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν καλὴν διδασκαλίαν καὶ ἐπίσης, εἰς τὴν καλὴν ἐκλογὴν τῆς διδασκείας ὕλης.

Ἡ Σχολὴ λειτουργεῖ βάσει Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος, τὸ ὁποῖον

κατηρτίσθη μετά μακρὰν ἐπιστημονικὴν ἐπεξεργασίαν καὶ ἔτυχε μόνον ἐπαινετικῶν κρίσεων. Πάντως, τὸ Ἀναλυτικὸν Πρόγραμμα ὑφίσταται διαρκὴ ἐπεξεργασίαν καὶ συνεχῶς συγχρονίζεται. Ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ συνεχῶς μεταβάλλεται, καὶ δι' αὐτὸ δὲν νοεῖται «ἀποστεωμένον» οὔτε ὠρολόγιον οὔτε ἀναλυτικὸν πρόγραμμα μαθημάτων. Ἡ Σχολὴ ἔχει τὴν νομικὴν εὐχέριαν νὰ ἀποβάλλῃ τὸ «περιττόν» καὶ νὰ προσθέτῃ ὅ,τι νέον, χρήσιμον καὶ ἀπαραίτητον στοιχείον. Τοῦτο ἀποτελεῖ οὐσιώδη παράγοντα τῆς ἐπιτυχίας τῆς καὶ τῆς ἀναγνώρισεως τοῦ ἔργου τῆς ἀπὸ τὴν Κοινωνίαν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Πολιτείαν ἀρκοῦμαι νὰ σᾶς τονίσω ὅτι ὁ περὶ Σχολῆς ὑπ' ἀριθ. 800 νόμος ἐγένετο τῷ 1948 καὶ ἔκτοτε —ἐντὸς ἑπταετίας— διάφοροι νόμοι ἀνεγνώρισαν πλήρη ἰσοτιμίαν τοῦ πτυχίου τῆς Σχολῆς διὰ τὴν κατάληψιν δημοσίων θέσεων Α' κατηγορίας εἰς τὰ Ὑπουργεῖα. Νομίζω ὅτι οὐδεμιᾶς ἄλλης Σχολῆς τὸ πτυχίον ἀνεγνώρισθη τόσον συντόμως καὶ παρὰ τὰς ἐναντίον τῆς ἀντιδράσεις. Ἐπομένως, πανηγυρικὴ εἶναι ἢ παρὰ τῆς Πολιτείας ἀναγνώρισις τοῦ ἔργου τῆς Σχολῆς.

ΓΟΝΕΥΣ

Τί εἶναι τὰ ἐπιτόπια μαθήματα τῶν ὁποίων, μανθάω, ἢ παρακολούθησις εἶναι ὑποχρεωτικὴ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμόν καὶ λόγῳ τῆς φύσεως τῆς Σχολῆς, καθ' ἕκαστον Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ὀργανοῦνται, τῇ μερίμνῃ τοῦ Γραφείου Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν, ἐπιτόπια μαθήματα τῶν σπουδαστῶν τοῦ τρίτου ἔτους εἰς 20 περίπου κατ' ἔτος τόπους ἐργασίας διαφόρων ἐν λειτουργίᾳ Ἑλληνικῶν Γραφείων, Ὀργανισμῶν καὶ Ἐπιχειρήσεων, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ἀρμοδίων Καθηγητῶν, μετὰ συμμετοχῆς ἑτέρων Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς καὶ συνεργασίας τῶν εἰδικῶν τῆς πράξεως καὶ τῶν διευθυνόντων τὰς ὡς ἄνω οἰκονομικὰς μονάδας.

Κατὰ τὰς ἐπισκέψεις ταύτας ἐπιδεικνύεται εἰς τοὺς σπουδαστὰς ἢ τεχνικὴ, διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ ὀργάνωσις καὶ ἡ λειτουργία τῶν οἰκονομικῶν μονάδων καὶ ἀκολούθως διεξάγεται συζήτησις, γίνεται ἀνταλλαγὴ ἐντυπώσεων καὶ παρατηρήσεων καὶ ἐπακολουθεῖ τελικῶς κριτικὴ. Τὰ μαθήματα αὐτὰ γίνονται τὴν πρῶταν καὶ ἔχουν κύριον σκοπὸν νὰ φέρουν εἰς ἐπαφὴν τοὺς σπουδαστὰς μὲ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν, τὴν ἀκαδημαϊκὴν διδασκαλίαν μὲ τὴν πρᾶξιν.

Πράγματι, ἡ παρακολούθησις τῶν ἐπιτοπίων τούτων μαθημάτων τοῦ Γ' ἔτους εἶναι ὑποχρεωτικὴ. Ἡ Σχολὴ ἀποδίδει ἰδιαίτεράν σημασίαν εἰς τὰ μαθήματα ταῦτα.

ΓΟΝΕΥΣ

Ἡ παρακολούθησις τῶν μαθημάτων ἐν γένει εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς σπουδαστὰς;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ὅχι, ἀλλὰ νομίζω ὅτι δὲν εἶναι ἀπλῶς χρήσιμος, ἀλλ' εἶναι ἀναγκαῖα. Εἰς τὴν Σχολὴν δὲν διδάσκονται θεωρητικῶς μόνον τὰ ζητή-

ματα, ἀλλ' ἐξετάζονται, ὅπως ταῦτα εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν ἐμφανίζονται. Εἶναι διδασκαλία ζωντανή, διδασκαλία πραγματικῶν προβλημάτων. Δι' αὐτὸ οἱ σπουδασταὶ ἔχουν ἀνάγκην καὶ συμφέρον νὰ παρακολουθοῦν τὰ διδασκόμενα καὶ ἴδια τὰς φροντιστηριακὰς ἀσκήσεις. Πολλάκις ζητοῦνται «δελτία παρουσίας», τὰ ὅποια ὑποβοηθοῦν τὸν Καθηγητὴν εἰς τὴν ἐπιεικεστέραν κρίσιν. Ὁ μὴ παρακολουθῶν τὰ μαθήματα σπουδαστῆς πρέπει νὰ μελετήσῃ πολὺ περισσότερο, διὰ νὰ δυνηθῆ νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὰς ἐξετάσεις.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Ἐύρισκω πολὺ γόνιμον τὴν ἐφηρμοσμένην αὐτὴν διδασκαλίαν. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπίσης ἀξίζει νὰ τονισθῆ εἶναι ὅτι ἡ Σχολὴ σας δὲν περιορίζεται εἰς αὐτό, ἀλλὰ καλεῖ καὶ σημαίνοντας οἰκονομικοὺς παράγοντας νὰ διδάξουν ὠρισμένα πραγματικὰ θέματα π.χ. πολὺ ἐνδιεφέρθην ὅταν εἰς τῶν κυριωτέρων ἐμπόρων τῆς ἀγορᾶς μας ὁμίλησεν εἰς τοὺς σπουδαστὰς τῆς Σχολῆς σας.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Διὰ τῶν μαθημάτων αὐτῶν οἱ σπουδασταὶ ἀντιλαμβάνονται ὅτι ὅλα τὰ διδασκόμενα εἰς τὴν Σχολὴν δὲν εἶναι κεναὶ θεωρίαι, ἀλλὰ ἔχουν πρακτικὴν ἀξίαν διὰ τὴν ζωὴν, συνάμα δὲ ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν μὲ τοὺς ἀνθρώπους τῆς πράξεως καὶ μανθάνουν νὰ τοὺς ἀγαποῦν καὶ νὰ ἐκτιμοῦν τὸ ἔργον τῶν.

Ἡ Σχολὴ πάντως παρέχει τὴν ἐπιστημονικὴν θεμελίωσιν διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν σταδιοδρομίαν, τὴν ἐξήγησιν τῶν φαινομένων, τὴν βᾶσιν διὰ μίαν μεγαλυτέραν ἐξόρμησιν, ἀλλὰ δὲν ἀγνοεῖ τὴν ζωὴν καὶ δὲν κυριαρχεῖται ἀπὸ ἐπίδειξιν κενολόγων θεωριῶν, πολλὰ τῶν ὁποίων μόνον τὸ μείδιμα κινοῦν ...

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Διαμαρτύρονται μερικοὶ δι' ὑπερβολικὴν αὐστηρότητα τῆς Σχολῆς. Τί συμβαίνει ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Τοὺς παραπέμπω εἰς ἐκείνους ποὺ λέγουν ὅτι ἡ Σχολὴ εἶναι «ὑπερβολικὰ ἐπιεικής». Ἡ αὐστηρότης καὶ ἡ ἐπιείκεια εἶναι, πράγματι, ἔννοιαί σχετικαί. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἡ Σχολὴ προσπαθεῖ νὰ εἶναι λελογισμένως αὐστηρὰ καὶ συγχρόνως ἐμμέτρως ἐπιεικής. Ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον ἐπιδιώκει εἶναι νὰ σχηματισθῆ ἑνιαία βαθμολογικὴ ἀντίληψις εἰς τοὺς Καθηγητὰς, ὥστε νὰ λείψουν αἱ ὑπερβολαί, αὐτῆς ἢ ἐκείνης τῆς μορφῆς. Δὲν εἶναι πάντως τοῦτο εὐκόλον, διότι ὑπάρχουν καὶ αἱ διάφοροι ἱκανότητες τῶν σπουδαστῶν, ἀναλόγως τῶν μαθημάτων. Πάντως, γνωρίζω τὰ παράπονα διὰ τὴν αὐστηρότητα, ἀλλὰ καὶ νομίζω ὅτι πρέπει νὰ παταχθῆ ἡ λόγῳ τῶν ἀνωμαλιῶν κρατήσασα πολιτικὴ τῆς ἀλογίστου ἐπιεικείας. Τὸ σύνθημα τῆς Σχολῆς εἶναι «ἔλλογος ἐπιείκεια, ἔλλογος αὐστηρότης, δικαιοσύνη καὶ ἰσότης».

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Ἡ κοινωνία καὶ ἡ πολιτεία ἔχουν ἀξιώσεις ἀπὸ τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευ-

τικά ιδρύματα, και δικαίως. Δι' αὐτὸ καὶ αἱ Σχολαὶ πρέπει νὰ ἔχουν ἀξιώσεις ἀπὸ τοὺς σπουδαστάς. Πρέπει νὰ πραγματοποιήσωμεν τὴν ὥραϊαν φράσιν τοῦ J. Wright : « ἡ θείσις πρέπει νὰ ζητῆ τὸν ἄνθρωπον καὶ ὄχι ὁ ἄνθρωπος τὴν θέσιν, διότι δυστυχῶς πάρα πολλοὶ εἶναι οἱ θεσιθῆραι, ὅλγιοι ὅμως ἔχουν τὰ πραγματικὰ προσόντα δι' ἐκάστην θέσιν ». Τὸ καθῆκον μας εἶναι νὰ δημιουργῶμεν αὐτὰ τὰ πραγματικὰ προσόντα εἰς τοὺς νέους. Τὸ ἀντίθετον εἶναι κοινὴ δημαγωγία καί, ὅπως λέγει ὁ λόρδος Brochain, « ἡ ἐκπαίδευσις πρέπει νὰ ἔχη ὡς σκοπὸν νὰ μορφώῃ νέους, ὥστε νὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ ὀδηγηθοῦν ἀπὸ τὸν χεῖριστον, νέους ἱκανοὺς νὰ κυβερνηθοῦν, ἀλλὰ δυσκόλους νὰ ὑποδουλωθοῦν ».

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Μὲ τὴν σειράν μου τώρα πρέπει καὶ ἐγὼ νὰ σᾶς συγχαρῶ, διότι ἡ Σχολὴ ἔχει ὀλίγον ὑποφέρει ἀπὸ τὴν εὐτελεῆ δημαγωγίαν, ἐν ὀνόματι δῆθεν τῶν συμφερόντων τῆς νεολαίας μὲ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἡ Σχολὴ καταπονεῖ τοὺς σπουδαστάς της, ζητεῖ πολλά ἀπ' αὐτοὺς καὶ ὅτι τὰ μαθήματα εἶναι πολλά. Σήμερον ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ γνῶσις καθημερινῶς κάμνουν καὶ νέας κατακτήσεις. Ἄλλοίμονον ἐὰν αἱ Σχολαὶ βαδίζουσαν μὲ τὸν « ἄραμπάν » εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ ἀεροπλάνου.

ΓΟΝΕΥΣ

Μά, εἴπατέ μου, ὑπάρχουν ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι συνιστοῦν εἰς τοὺς νέους νὰ μὴ καταπονῶνται, ὅταν οἱ πρόγονοί μας ἔθεσαν τὴν ἀρχὴν ὅτι « τὰ καλὰ κόποις κτῶνται » ; Ἄδυνατῶ νὰ πιστεῦσω ὅτι τυχὸν ἀρμόδιοι εἶναι δυνατόν νὰ μὴ ἀντιλαμβάνονται τὸ πόσον βλάπτουν τὴν νεολαίαν μὲ τὰ ἀντικοινωνικὰ αὐτὰ συνθήματα καὶ μάλιστα εἰς ἐποχὴν ὅπου ἀκόμη διαπιστώνεται, ἐκ διαφορῶν αἰτίων, μία ἐπικίνδυνος χαλαρότης εἰς τὰ σχολεῖα μας. Ἄδυνατῶ νὰ παραδεχθῶ ὅτι ὑπάρχουν οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Λυποῦμαι, ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ πραγματικότης εἶναι διάφορος καὶ εἶναι πρὸς τιμὴν τῶν σπουδαστῶν ὅτι οὐδέποτε ἔπεσαν θύματα αὐτῆς τῆς ἐγκληματικῆς δημοκοπίας.

ΕἰΣ ΤΡΙΤΟΣ

Πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι μοῦ ἔχει προξενήσει ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν ὁ προγραμματισμὸς τῶν ἐργασιῶν καὶ ἡ ὀργάνωσις τῆς Σχολῆς.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Πράγματι, κατ' ἔτος, τὸ Δ. Συμβούλιον ἐγκρίνει τὸ Πρόγραμμα Ἐργασιῶν. Εἰς μίαν ἐποχὴν ὅπου ὁ προγραμματισμὸς γίνεται βάσις τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ἀποτελεῖ διὰ τὴν Σχολὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐργάζεται ὄχι μοιραίως καὶ τυχαίως, ἀλλὰ βάσει προγράμματος. Τοῦτο εἶναι βεβαίως ἀπολύτως εὐνόητον δι' ἓν Ἴδρυμα διδάσκον καὶ προπαγανδίζον τὸν προγραμματισμὸν καὶ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐργασίας, διότι οὕτω ἐπιτυγχάνεται ἀκόπως ἡ μείζων ἀπόδοσις.

Ὁ σπουδαστὴς ἔχει εἰς χεῖρας τὸ Ἡμερολόγιον τῆς ἐργασίας τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους. Ἡ Σχολὴ καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν διὰ

νά τηρηθῆ μέχρι σχολαστικότητας τὸ Πρόγραμμα Ἐργασιῶν, καὶ δταν τυχὸν δὲν τηρηθῆ ἢ εὐθὺν ἀνήκει εἰς ἄλλους.

Βάσει αὐτοῦ τοῦ «Προγράμματος Ἐργασίας» γίνεται κατ' ἔτος καὶ ὁ «Ἀπολογισμὸς δράσεως», ὁ ὁποῖος δημοσιεύεται εἰς ἰδιαιτερον τευχὸς. Ἡ Σχολὴ θεωρεῖ χρέος τῆς νά λογοδοτῆ με οὐσιαστικὴν δράσιν καὶ ὄχι με συλλογὴν φωτογραφιῶν καὶ τηλεφωνικῶν διευθύνσεων ἢ κενῶν περιεχομένου πανηγυρικῶν λόγων.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Εἶσθε αὐστηρὸς εἰς τὰς κρίσεις σας ἀλλ' ἔχετε δίκαιον. Εἶναι ἀνυπόφορος ἡ κενολόγος ρητορεία, ἡ ὁποία ἀποδεικνύει τὴν ἔλλειψιν οὐσιαστικῆς δράσεως.

ΓΟΝΕΥΣ

Πότε γίνονται αἱ Τμηματικαὶ Ἐξετάσεις εἰς τὴν Σχολὴν σας;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Κατὰ τὸν Ὄργανισμὸν τῆς Σχολῆς, αἱ Τμηματικαὶ Ἐξετάσεις διενεργοῦνται ἀπὸ 7—30 Ἰουνίου καὶ ἀπὸ 17 Σεπτεμβρίου μέχρι 10 Ὀκτωβρίου. Οἱ ἀποτυγχάνοντες εἰς δύο μαθήματα δύνανται νά ἐπανεξετασθοῦν ἀπὸ 8—15 Ἰανουαρίου. Παρακαλῶ ἰδιαιτέρως νά σημειώσετε τοῦτο, διότι ὁ νεογγραφομένος πρέπει νά ἔχη ὑπ' ὄψιν τοῦ ὅτι δύο εἶναι εἰς τὴν Σχολὴν μας αἱ ἐξεταστικαὶ περίοδοι. Ἡ τρίτη εἶναι συμπληρωματικὴ, καὶ γίνεται δεκτὸς εἰς αὐτὴν μόνον ἐάν ἀποτύχη εἰς δύο μόνον μαθήματα.

Τὸ σύστημα τοῦτων ἐξετάσεων ἐγένετο δεκτὸν ἐσχάτως καὶ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας, προκειμένου περὶ τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως. Καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο προηγήθη ἡ Σχολὴ μας, διότι οἱ διοικοῦντες αὐτὴν σκέπτονται ὡς παιδαγωγοὶ καὶ ὄχι ὡς μικροπολιτικοί.

ΓΟΝΕΥΣ

Συμψηφίζονται ἢ ὄχι οἱ βαθμοὶ τῶν μαθημάτων;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Καὶ εἰς τοῦτο ἡ Σχολὴ ἔταμε νέαν καὶ ὀρθὴν ὁδόν. Ἐπέτρεψε τὸν συμψηφισμὸν ἑνὸς μαθήματος, μόνον ἐφ' ὅσον ὁ σπουδαστὴς ἐπέδειξε μίαν καλὴν γενικὴν ἐπίδοσιν, δηλαδὴ ἐάν οἱ βαθμοὶ τοῦ δίδου μέσον ὄρον 6, με βάσιν βαθμολογίας 5. Ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς ἐπέισθημεν ὅτι ὀρθὴ καὶ σκόπιμος εἶναι ἡ δοθεῖσα λύσις, πάντως δὲ ἀποφεύγονται τὰ κακὰ τῆς αὐθαρέτου ἢ κακῆς ἐκτιμήσεως ἑνὸς Καθηγητοῦ, ἢ ὁποία εἶναι σπάνιον φαινόμενον ἢ συνηθέστερον τῆς ἀτυχίας ἑνὸς σπουδαστοῦ εἰς τὴν ἐξέτασιν ἑνὸς μαθήματος ἢ καὶ τῆς ἀδυναμίας του νά ἀντιληφθῆ ἕν μάθημα. Ἡ Σχολὴ ἀναζητεῖ πάντοτε τί δύναται νά ἐξασφαλίσῃ μίαν δικαίαν κρίσιν, διότι ὀρθῶς ὁ σπουδαστὴς δέχεται τὴν αὐστηρότητα, ἀλλὰ δὲν ἀνέχεται τὴν ἀδικίαν καὶ τὴν μεροληψίαν.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Χαίρω ἰδιαιτέρως ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας ἀπεδέχθη τὸ σύστημα τῆς Βιομηχανικῆς Σχολῆς καὶ τὸ ἐπεξέτεινε καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, τὴν Ἀνωτάτην Σχολὴν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν καὶ τὴν Πάντειον. Τὸ προηγούμενον καθεστῶς, τῆς διαρ-

κοῦς ἐξετάσεως, τῶν πολλῶν ἐξεταστικῶν περιόδων εἰς τὰς Ἀνωτάτας Σχολάς, εἶχεν ἐξευτελίσει τὸν θεσμόν τῶν ἐξετάσεων καὶ εἶχε μεταβάλλει τοὺς Καθηγητὰς εἰς ἐξεταστὰς καὶ εἰσπράκτορας ἐξετάστρον, ἐνῶ συγχρόνως εἶχε συντελέσει εἰς τὴν μείωσιν τῆς ἀποδόσεως τῶν σπουδαστῶν. Διαρκῶς ὁ σπουδαστὴς ἀνέβαλε τὴν μελέτην του, μὲ τὴν σκέψιν ὅτι εἶχε πολλὰς ἐξεταστικὰς περιόδους ἢ μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ἐπὶ τέλους κάποτε θὰ τὸν λυπηθῆ ὁ Καθηγητής. Τὸ περιεργον εἶναι ὅτι οἱ σπουδασταὶ ἐσχημάτιζον τὴν τερατώδη ἐντύπωσιν ὅτι «πρέπει νὰ περάσουν», ἀφοῦ ἐξητάσθησαν 3 καὶ 4 φορές, ὡς εἰς ἡ ἐπανειλημμένη ἀποτυχία ἀπετέλει προσὸν προαγωγῆς !

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Τὸ καθεστῶς τῶν πολλῶν ἐξεταστικῶν περιόδων παρουσίασε πολλὰ τὰ κακά. Ἄς εὐχρηθῶμεν ὅτι παρήλθε καὶ ἄς χαρῶμεν ὅτι τὰ καλὰ τὰ ὁποῖα ἔχει φέρει εἰς τὴν Ἑκπαίδευσιν ἢ Βιομηχανικὴ Σχολὴ ἐπεκτείνονται καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἀνωτάτας Σχολάς. «Κάλλιο ἀργὰ παρὰ ποτέ», λέγει ἡ σοφὴ λαϊκὴ παροιμία.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Τὸ πᾶν εἶναι νὰ ἀντιληφθῶν οἱ σπουδασταὶ τὴν ἀξίαν τοῦ χρόνου, ὅτι πρέπει ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς νὰ παρακολουθοῦν τὴν διδασκαλίαν, νὰ μελετοῦν συνεχῶς, νὰ λύουν τὰς φροντιστηριακὰς ἀγκήσεις καὶ νὰ μὴ ἀφήνουν διὰ τοὺς δύο τελευταίους μῆνας τὴν παρασκευὴν των διὰ τὰς ἐξετάσεις. Ὅταν οἱ νέοι ἀντιληφθῶν τὴν τεραστίαν ἀξίαν τοῦ χρόνου, τότε θὰ ἐκτιμήσουν τὴν ἀξίαν τοῦ μέτρου τῆς Πολιτείας, τότε θὰ κατανοήσουν πόσον αἱ δύο ἐξεταστικαὶ περιόδοι εἶναι ὑπὲρ αὐτῶν, ἐνῶ αἱ πολλὰ ἐξηυτέλιζαν τὴν παιδείαν, ἐξεφαύλιζαν τοὺς νέους καὶ μόνον τὰ Φροντιστήρια ἐξυπηρέτουν. Ἐγὼ εἰς τὴν Σχολὴν σας, διότι εἰς τὸν Ὄργανισμόν της, ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της, εἶχε καθιερώσει τὰς ὀρθὰς ἀρχάς.

ΓΟΝΕΥΣ

Πῶς διοικεῖται ἡ Σχολή; Ἐπληροφορήθη ὅτι ὑπάρχει ἰδιορρυθμία εἰς τὴν διοίκησίν της.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ Σχολὴ τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ὑπάγεται ἡ ἐν γένει ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις, ὅπως ἡ Ἀνωτάτη Γεωπονικὴ Σχολὴ ὑπάγεται ὑπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας. Ἐχει τὴν αὐτοτέλειαν του, ὅπως καὶ τὰ λοιπὰ Ἰδρύματα τῆς ἀνωτάτης Ἑκπαιδεύσεως.

Ἡ Σχολὴ διοικεῖται παρὰ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἀπὸ ἀντιπροσώπων τοῦ Κράτους καὶ ἀπὸ ἐκπροσώπων τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. Οὕτω, δὲν εἶναι μόνον τὸ Κράτος τὸ ὁποῖον ἀσκεῖ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὴν καθοδήγησιν ἀλλὰ συμμετέχουν ἐνεργῶς εἰς αὐτὴν καὶ αἱ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν Σχολὴν διάφοροι κοινωνικαὶ τάξεις.

Διὰ τοῦ θεσμοῦ τούτου, ὄχι μόνον διασφαλίζεται ἡ αὐτοτέλεια

τοῦ Ἰδρύματος, ὄχι μόνον ἀσκεῖται συστηματικὴ ἐποπτεία ἀλλὰ καὶ κινεῖται περισσότερο τὸ ἐνδιαφέρον τῆς κοινωνίας, διὰ τὸ συντελούμενον παρὰ τῆς Σχολῆς μορφωτικὸν ἔργον.

Παραλλήλως πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, ὑπάρχει, διὰ τὰ καθαρῶς ἐκπαιδευτικὰ ζητήματα, ὁ Σύλλογος τῶν Τακτικῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, ὁ ὁποῖος ἐκλέγει τὴν Διοικητικὴν Σχολικὴν Ἐπιτροπὴν. Ἡ τοιαύτη ὀργάνωσις, διαχωρίζουσα τὴν διοίκησιν καὶ διαχειρίσιν ἀπὸ τὴν ἐκπαιδευτικὴν λειτουργίαν, ἀπεδείχθη κατ' ἐξοχὴν πρόσφορος καὶ ἀποδοτικὴ. Ὁ θεσμὸς οὗτος ἐφαρμόζεται εἰς ὅλας τὰς Ἀνωτάτας Ἐπαγγελματικὰς Σχολὰς τῆς Εὐρώπης καὶ εἰς πολλὰ Πανεπιστήμια τῆς Ἀμερικῆς, καὶ ἀπεδείχθη, ἐκ τῆς ὑπερεκατονταετοῦς ἐφαρμογῆς του, θεσμὸς κατ' ἐξοχὴν προσαρμοζόμενος πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς καλυτέρας ὀργανώσεως τῶν Σχολῶν.

ΓΟΝΕΥΣ

Ὡς γονεὺς ἐνδιαφέρομαι πρωτίστως διὰ τὴν οὐσιαστικὴν μόρφωσιν, διὰ τὴν πραγματικὴν ἀξίαν τοῦ πτυχίου, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀναγνωρίσωμεν ὅτι δικαίως οἱ πτυχιούχοι ζητοῦν τὴν πλήρη τυπικὴν ἀναγνώρισιν τοῦ πτυχίου των, διότι αἱ περιστάσεις εἶναι δύσκολοι. Τοὺς νέους κατέχει πολὺ ἡ ἀγωνία τῆς αὖριον. Διερωτῶνται διαρκῶς τί θὰ κάμουν, πῶς θὰ ζήσουν, ἐὰν θὰ εὔρουν ἐργασίαν

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Ἡ ἀγωνία τῶν νέων εἶναι ἐκδηλος. Ἡ Πολιτεία πρέπει νὰ ἀσχοληθῇ, κατὰ κύριον λόγον, μὲ τὸ πρόβλημα αὐτό, διότι εἶναι βασικόν. Ἡ ἀγωνία αὐτὴ δημιουργεῖ νευρώσεις, αἱ ὁποῖαι βλάπτουν τοὺς νέους, διαστρέφουν τὸν χαρακτήρα των, ἐγκυμονοῦν κινδύνους κοινωνικοὺς καὶ, πάντως, παρακωλύουν τὸ ἐκπαιδευτικὸν ἔργον τῶν Σχολῶν. Ἡ πραγματικὴ, πάντως, λύσις τοῦ τραγικοῦ καὶ μεγάλου αὐτοῦ προβλήματος εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τῶν παραγωγικῶν ἔργων.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Πρωταρχικὴ βεβαίως σκέψις τῶν Ἰδρυτῶν τῆς Σχολῆς ὑπῆρξεν ἡ κατάρτισις διοικητικῶν στελεχῶν διὰ τὴν βιομηχανίαν καὶ γενικώτερον διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τοὺς οἰκονομικῶς δρῶντας μεγάλους ὀργανισμούς. Τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν φιλοδοξίαν τῆς Σχολῆς καὶ τῶν διοικούντων καὶ διδασκόντων ἐν αὐτῇ. Ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία ἔχει ἀνάγκην, μεγάλην καὶ ἐπείγουσαν, στελεχῶν, ἀρτίως μορφωμένων νέων, μὲ φιλοδοξίαν νὰ κινήσουν καὶ νὰ κατευθύνουν τὸν παραγωγικὸν μηχανισμόν τῆς χώρας, συμφώνως πρὸς τὰς νέας ἀντιλήψεις καὶ τὰς νέας μεθόδους ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῶν οἰκονομικῶν μονάδων.

Ὑπὸ τὸ καθεστῶς τοῦ συγχρόνου ἀνταγωνισμοῦ δὲν ἀρκεῖ ἡ ἀνανέωσις τοῦ ὕλικου ἐξοπλισμοῦ· εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ, ταυτοχρόνως, πλήρης ἀνανέωσις τῶν τρόπων ἐργασίας.

Παραλλήλως, τὸ Κράτος, ὡς διοικητικὸς μηχανισμὸς ἢ ὡς οἰκονομικὸς ὀργανισμὸς, ἔχει ἐπίσης ἀνάγκην ἀνανεώσεως τῶν στελεχῶν του, μὲ νέους προσηρμοσμένους πρὸς τὰ νεώτερα διδάγματα καὶ τὰς ἐφαρ-

μογας της 'Επιστήμης και της Τεχνικής, πρὸς τὰς νέας συνθήκας και τὰς νέας ανάγκας της μεταπολεμικῆς ἐποχῆς, πρὸς τὰ συστήματα και τὰς μεθόδους της ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως, πρὸς τὰς ἀπόψεις της αὐξήσεως της παραγωγῆς ὑπὲρ της κοινωνικῆς εὐημερίας. Ἡ ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις και ἡ παραγωγικότης εἶναι ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη διὰ τὸ σύγχρονον Κράτος.

Μὲ τὴν βᾶσιν αὐτὴν, ἡ Σχολὴ φιλοδοξεῖ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ Κράτος, διὰ της ἀρτίως θεωρητικῆς και ἐφηρμοσμένης καταρτίσεως τῶν σπουδαστῶν της, διὰ της πλήρους μορφώσεώς των εἰς τὰ νέα και ζέοντα προβλήματα τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος, διὰ της ἐπαρκοῦς ἐνημερώσεως των εἰς τὰ νομικὰ ζητήματα της οἰκονομικῆς ζωῆς και εἰς τὰ τεχνικὰ προβλήματα της ὀργανώσεως και λειτουργίας τῶν ἐπιχειρήσεων, ἰδίᾳ τῶν βιομηχανικῶν. Ἀπὸ αὐτῆς της ἀπόψεως, ἡ Σχολὴ φρονεῖ ὅτι αὐτὸ τοῦτο τὸ Κράτος ἔχει συμφέρον και καθῆκον νὰ χρησιμοποιήσῃ τοὺς πτυχιούχους της εἰς τὰς καταλλήλους θέσεις. Πράγματι, τὸ Κράτος, ἐφόσον αὐξάνει ἡ δραστηριότης και τὸ κῦρος της Σχολῆς, διὰ διαφόρων νόμων και ἀποφάσεών του, χρησιμοποιεῖ, ὀρθῶς και πρὸς τὸ συμφέρον του, τοὺς πτυχιούχους της Σχολῆς μας ἐν ἰσοτιμίᾳ πρὸς τοὺς πτυχιούχους τῶν ἄλλων Ἀνωτάτων Σχολῶν.

ΓΟΝΕΥΣ

Καθορίσαι ἐμὸν ἀκριβέστερον ποίαν τυπικὴν ἀξίαν ἔχει τὸ πτυχίον της Σχολῆς διὰ κατάληψιν θέσεων, εἰς τὸ Δημόσιον και τοὺς δημοσίους Ὄργανισμούς.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

1. Ὁ νόμος 800/1948 (ΦΕΚ, Α' 248/8-9-48) ὀρίζει (ἄρθρ. 4) ὅτι οἱ πτυχιούχοι της Σχολῆς δύνανται νὰ διορίζωνται ἢ νὰ προάγωνται ἀπὸ της θέσεως τοῦ Γραμματέως Α' τάξεως και ἄνω εἰς τὰ Ὑπουργεῖα Ἐμπορίου, Βιομηχανίας και Ἐργασίας.

2. Ὁ νόμος 1605 (ΦΕΚ, Α' 300/1950) ἀναγνωρίζει τὸ πτυχίον της Σχολῆς διὰ τὰς θέσεις τῶν ὑπαλλήλων Ἐφορειῶν, Τελωνείων, Καπνεφοριῶν και Ταμείων, ὡς ἰσότιμον πρὸς τὸ πτυχίον τῶν λοιπῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν.

3. Τὸ ἐδ. 1 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος ὑπὸ ἀριθ. 2516/16-8-53 (ΦΕΚ 217/19-8-53) ἀναγνωρίζει, ἐπίσης, ἰσότιμον τὸ πτυχίον της Σχολῆς διὰ τὴν κατάληψιν θέσεων στατιστικῶν ὑπαλλήλων Α' κατηγορίας της Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας της Ἑλλάδος.

4. Οἱ πτυχιούχοι της Σχολῆς δύνανται νὰ ὀνομάζωνται οἰκονομικοὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ κατὰ ξηρὰν, θάλασσαν και ἀέρα Στρατοῦ (Ν. Δ. ὑπ' ἀριθ. 2325 της 21-2-53 και ὑπ' ἀριθ. 2325 της 9-5-53).

5. Οἱ πτυχιούχοι της Σχολῆς μετέχουν εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς ὑποτροφῶν της Τεχνικῆς βοήθειας (Ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 38162/2661 τοῦ 1952 τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ), ὡς και εἰς τὰς ὑποτροφίας της Γαλλικῆς Κυβερνήσεως και τοῦ Βρετανικοῦ Συμβουλίου.

6. Οἱ πτυχιούχοι της Σχολῆς μετέχουν εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς της

Γραπέζης Ἑλλάδος διὰ τὰς θέσεις δι' ἃς ἀπαιτεῖται πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς.

7. Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς διορίζονται εἰς τὰς θέσεις τῶν διαφόρων Ὄργανισμῶν (I.K.A., Ἐπιμελητήρια κτλ.), διὰ τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖται πτυχίον Ἀνωτάτης Ἐκπαίδευσως.

8. Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς διορίζονται ὡς Λογισταὶ τῶν διαφόρων Γεωργικῶν Ὄργανισμῶν (ἐδ. 2 τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Ν.Δ. τῆς 15-9-53, ΦΕΚ Α' 252/1953).

9. Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς δύνανται νὰ διορίζωνται, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ πτυχιούχοι τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν, εἰς ἀνωτέρας διοικητικὰς καὶ διαχειριστικὰς θέσεις τοῦ I.K.A.

10. Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς δύνανται νὰ διορίζωνται εἰς τὰς οικονομικὰς θέσεις Α' κατηγορίας τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ραδιοφωνίας, ὡς καὶ οἱ πτυχιούχοι τῆς Α.Σ.Ο. & Ε.Ε.

11. Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς, ὡς καὶ οἱ τῆς Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. δύνανται νὰ διορισθῶν Ὀρκωτοὶ Λογισταὶ καὶ Βοηθοὶ αὐτῶν.

Ἡ Σχολὴ εἶναι ὑπερήφανος διότι τὸ πτυχίον τῆς ἀποτελεῖ οὐσιαστικὸν ἐφόδιον διὰ τὴν ζωὴν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐνεργεῖ παντὶ τρόπῳ ὅπως ἀναγνωρισθῆ καὶ ὡς τυπικὸν προσὸν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων δημοσίων ὑπηρεσιῶν, χωρὶς ὅμως νὰ ἀναλαμβάνη οἰανδήποτε καὶ ἀπέναντι οἰουδήποτε ὑποχρέωσιν, διότι ἡ τυπικὴ ἀναγνώρισις τοῦ πτυχίου εἶναι, ὡς εὐνόητον, ἀπόλυτον δικαίωμα καὶ ἀποκλειστικὴ ἀρμοδιότης τῆς Πολιτείας.

Πάντως, μίᾳ ἀναντίρρητοῦ διαπίστῳσις εἶναι ὅτι αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι, καταρτίζουσαι τοὺς νέους Ὄργανισμοὺς τῶν περιλαμβάνουν πάντοτε τὸ πτυχίον τῆς Σχολῆς. Τοῦτο ἔχει καταστῆ κοινὴ πλεόν συνείδησις. Χρέος τῆς Σχολῆς εἶναι νὰ διαφωτίζη καὶ τὴν Πολιτείαν περὶ τῆς ἀξίας τοῦ πτυχίου τῆς καὶ πράττει πάντοτε τοῦτο, ἀλλ' ἔργον τῶν ἀρμοδίων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, καθήκον καὶ συμφέρον τῶν εἶναι ἡ ἐκκάστοτε ἀναγνώρισις τοῦ πτυχίου.

Ἡ Σχολὴ δὲν εἶναι, ὡς ἀντιλαμβάνεσθε, «Γραφεῖον ἐξευρέσεως ἐργασίας», ἀλλ' εἶναι μορφωτικὸν Ἰδρυμα, φιλοδοξοῦν νὰ ἐφοδιάζη τὸν παραγωγικὸν μηχανισμόν τῆς χώρας μὲ ἐπιστημονικῶς κατηρτισμένα διοικητικὰ στελέχη. Θεμελιώδης ἀρχὴ τῆς Σχολῆς εἶναι ἡ ἀμείλικτος καταδίκη τῆς θεισθηρίας καὶ τοῦ παρασιτισμοῦ. Φιλοδοξία τῆς εἶναι ἡ αὐξήσις τῆς παραγωγῆς, διότι οὕτω μόνον θὰ αὐξηθῆ ἡ εὐημερία τοῦ Συνόλου, οὕτω μόνον θὰ ἐξασφαλισθῆ τὸ μέλλον τῶν νέων. Ἡ προσκόλλησις εἰς τὸν Δημόσιον Προϋπολογισμόν δὲν λύει τὰ προβλήματα τῶν νέων. Ἀπλῶς διευκολύνει μερικῶς νὰ ἐξευρίσκουν ἐργασίαν. Τοῦτο ὅμως δὲν ἀρκεῖ.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Διαπιστώνω εὐχαρίστως τὰς πολλαπλὰς κατακτήσεις τῆς Σχολῆς ἐντὸς τόσοῦ βραχέος χρονικοῦ διαστήματος. Σκέπτομαι ὅτι δεκαετηρίδες παρελθόν διὰ τὴν ἀναγνωρισθῆ τὸ πτυχίον τῶν ἄλλων Ἀνωτάτων Σχολῶν.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ὅλαι αἱ ἐπιτεύξεις στηρίζονται εἰς τὸ σύνθημα τῆς Σχολῆς «Δουλειά, ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερη δουλειά». Ἡ Σχολὴ ζητεῖ σπουδαστὰς ἀποφασισμένους νὰ ἐργασθοῦν καὶ ἡ Πολιτεία πρέπει νὰ χορηγῇ προσόντα μόνον εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἀπέδειξαν ὅτι μὲ κόπον—μὲ πολὺν κόπον—ἀπέκτησαν τὸ πτυχίον τῆς. Ἡ Σχολὴ μας δὲν φιλοδοξεῖ νὰ χορηγῇ διπλώματα εἰς ἀμαθεῖς. Ἀντιθέτως, φιλοδοξεῖ νὰ παρασκευάζῃ ἀρτίους πνευματικῶς ἀνθρώπους. Ἡ Σχολὴ καταδικάζει τὰ «ὑπὲρ τῆς ὀκνηρίας καὶ τῆς καλοπεράσεως συνθήματα». Πιστεύει ὅτι μόνον ἐπὶ τῆς συστηματικῆς ἐργασίας τῶν σπουδαστῶν τῆς, ἐπὶ τῆς πραγματικῆς ἀξίας τοῦ πτυχίου τῆς δύναται νὰ στηρίζεται πᾶσα ἀπαιτήσις διὰ τὴν τυπικὴν ἀναγνώρισίν του ἀπὸ τὴν Πολιτείαν. Ἡ τυπικὴ ἀναγνώρισις δέον νὰ εἶναι τὸ ἐπιστέγασμα τῆς οὐσιαστικῆς ἀξίας τοῦ παρεχομένου ὑπὸ τῆς Σχολῆς τίτλου «Ἀνωτέρων Βιομηχανικῶν Σπουδῶν».

Δι' αὐτὸ λάθος—λάθος βαρὺ—διαπράττουν ὅσοι προσέρχονται εἰς τὴν Σχολὴν διὰ νὰ ἀποκτήσουν «ἓνα χαρτί». Αὐτοὶ ἀποτελοῦν βάρος ἢ ἐντροπὴν διὰ τὴν Ἀνωτάτην Ἐκπαίδευσιν. Πάντως, ἐγκαίρως ἐγκαταλείπουν τὴν Σχολὴν μας, ἀντιλαμβανόμενοι ὅτι «ἔκαμον λάθος εἰς τὴν πόρταν».

Εἰς τριτοῦς

Εὔγε, τρεῖς φορές εὔγε διὰ τὰς λαμπρὰς ταύτας σκέψεις. Διαπιστώνω ὅτι εἰς τὴν Σχολὴν δὲν μορφώνεσθε μόνον πνευματικῶς ἀλλὰ διαπλάσσεται ἐπίσης τὸ ἦθος σας. Ἀκόμη μίαν φορὰν εὔγε, διότι οἱ νέοι πρέπει νὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι τὰ συνθήματα τῆς «μὴ κοπώσεως» εἶναι εὐθηνῆ δημοκοπία, ἡ ὁποία εἶναι ὁ χειρότερος ἐχθρὸς τῶν νέων. Χρέος τῶν νέων καὶ συμφέρον εἶναι νὰ τσακίζον τὴν δημοκοπίαν, ὀθενθήποτε καὶ ἐὰν προέρχεται, καὶ νὰ θεωροῦν ἐχθροὺς τῶν τοῦς δημοκόπους, οἱ ὁποῖοι συνήθως ἐμφανίζονται ὡς «προστάται». Ἡ ζωὴ σήμερον εἶναι τόσο πολυσύνθετος καὶ τόσο δυσχερὴς, ὥστε μόνον ἐπὶ πραγματικῶν ἐφοδίων στηριζόμενος δύναται εἰς νέος νὰ ταδιοδρομήσῃ.

ΓΟΝΕΥΣ

Ἐπανειλημμένως ἔχω ἀναγνώσει εἰς τὰς ἐφημερίδας ὅτι ἡ Σχολὴ ὀργανώνει σειρὰν διαλέξεων ἐπὶ διαφόρων θεμάτων. Πρέπει νὰ δημολογήσω ὅτι αἱ διαλέξεις αὗται ἔχουν κινήσει πολὺ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ αἱ περὶ αὐτῶν κρίσεις εἶναι παραπολὺ εὐνοϊκαί.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Τὸ Δ. Συμβούλιον καὶ ὁ Σύλλογος τῶν Καθηγητῶν αὐτῆς ἐθεώρησαν ὅτι ἡ Σχολὴ δὲν δύναται νὰ περιορισθῇ εἰς τὰ στενὰ πλαίσια τῆς διδασκαλίας εἰς τοὺς σπουδαστὰς, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀκτινοβολήσῃ εὐρύτερον. Οὕτω, πράγματι, ἡ Σχολὴ κατέστη ἀξιόλογον πνευματικὸν κέντρον, μὲ τὰς διαλέξεις τῆς καθ' ἑκάστην Τετάρτην, ἐπὶ πράγματι ἐνδιαφερόντων προβλημάτων τοῦ τόπου ἢ τῆς διεθνοῦς οἰκονομίας. Αἱ διαλέξεις αὗται ἔχουν φθάσει ἀπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1947—48 εἰς 175, ἐκτὸς τῶν ὀμίλιων αἱ ὁποῖαι ἔγιναν εἰς εἰδικὰ «Δεκαήμερα».

Πρέπει νά σημειώσω ὅτι τὰς διαλέξεις αὐτὰς ἔχουν δώσει ὑπουργοί, βουλευταί, καθηγηταί, ἐκλεκτοὶ εἰδικοί ἐπιστήμονες, ἐξέχοντες παράγοντες τῆς οικονομικῆς ζωῆς, ἀνώτατοι ὑπάλληλοι τοῦ Κράτους κ.τ.λ. Ἐκεῖνο ποῦ τιμᾶ ἰδιαίτερος τὴν Σχολὴν εἶναι ἡ ἀπόλυτος ἐλευθερία εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν ἀπόψεων τῶν ὁμιλητῶν. Ἡ Σχολὴ καυχᾶται, εἰς δίκαιως, ὅτι εἶναι πράγματι ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον, σεβόμενον πάντα ὁμιλητὴν καὶ σεβόμενον πᾶσαν ἄποψιν, ἀρκεῖ νά εἶναι ἐντὸς τῶν ἔθνικων πλαισίων. Δι' αὐτὸ καὶ ἡ Σχολὴ ἐπιδιώκει, μετὰ τὴν διάλεξιν, νά ἐπακολουθῇ συζήτησις, πρὸς πληρεστέραν ἔρευναν τοῦ θέματος καὶ νά ἀκουσθοῦν πᾶσαι αἱ ἀπόψεις καὶ ἀνταλλαγῶν ἐλευθέρως γινώμαι. Εἶναι πράγματι εὐχάριστον ὅτι καὶ ἄλλαι Σχολαὶ καὶ Ἰδρύματα ἠκολούθησαν τὸ παράδειγμα τῆς Σχολῆς μας. Πάντως, ὅλοι οἱ ἐνδιαφερόμενοι γνωρίζουν ὅτι ἐκάστην «Τετάρτην» ὑπάρχει εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας 84 μία ἐνδιαφέρουσα διάλεξις. Εἶναι μόνον λυπηρὸν ὅτι ὁ χώρος δὲν ἐπαρκεῖ, διότι δυστυχῶς τὸ Κράτος δὲν ἐνίσχυσε τὴν Σχολὴν μας. Εἶναι πράγματι ἄξιον ἐξάρσεως ὅτι εἰς μίαν ἐποχὴν παθῶν καὶ διχασμῶν ἡ Σχολὴ ἐστάθη ὑπὲρ τὰ μίση καὶ τὰ πάθη καὶ ἐκάλεσε τοὺς πνευματικοὺς ἀνθρώπους, χωρὶς φόβον καὶ χωρὶς πάθος, νά ἀναπτύξουν τὰς γνώμας των, καλλιεργούντες τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθέρως ἐρεύνης, τῆς ἐλευθέρως ἀναζητήσεως τῆς ἀληθείας.

ΓΟΝΕΥΣ

Ὁμολογῶ ὅτι μὲ συνεκινήσατε καὶ μὲ ἐπείσατε νά γίνω τακτικὸς ἀκροατὴς τῶν διαλέξεων τῆς «Τετάρτης». Ἀλλὰ εἶπατε, ἂν δὲν ἀπατώμαι, ὅτι ἡ Σχολὴ ὀργανώνει] ἐπίσης [«Δεκαήμερα Σπουδῶν». Ὁμολογῶ τὴν πλήρη ἄγνοιάν μου εἰς τὸ θέμα αὐτὸ καὶ ζητῶ νά μὲ διαφωτίσετε.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Εἶναι διεθνῆς προσπάθεια ἡ ὀργάνωσις «Δεκαημέρων» ἢ «Ἑβδομάδων», εἰς τὰς ὁποίας ἐπιστημονικὰ Ἰδρύματα (Σχολαί, Σύλλογοι) θέτουν ἓν πρόβλημα, τὸ ὁποῖον προσπαθοῦν νά ἐξετάσουν ἀπὸ ποικίλων πλευρῶν, ἢ ὀργανῶνουν σειρὰν ὁμιλιῶν καὶ συζητήσεων ἐπὶ ἐνὸς ὀρισμένου κύκλου θεμάτων. Ἡ Σχολὴ ὀργάνωσε μέχρι σήμερον τρία «Δεκαήμερα», σχετικῶς μὲ τὰ προβλήματα τοῦ καπνοῦ, τῆς τουριστικῆς βιομηχανίας καὶ τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς.

ΕἰΣ ΤΡΙΤΟΣ

Παρηκολούθησα τὸ «Δεκαήμερον τοῦ Καπνοῦ» καὶ ὁμολογῶ ὅτι διὰ πρῶτην φορὰν ἐξητάσθη τὸ τόσον ἐξεχούσης σηματικὸν καὶ διαφοπικὸν μας ζήτημα τοῦ καπνοῦ, κατὰ τρόπον συστηματικὸν καὶ διαφοπιστικόν. Κοίμα ὅτι ἡ Σχολὴ δὲν ἐξετύπωσε τὰς διαλέξεις αὐτάς.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Εὐτυχῶς ἡ Σχολὴ, παρότι διαθέτει τόσον ἀσήμαντα μέσα, ἤδυνήθη νά ἐκδώσῃ εἰς ἴδια τεύχη τὸ μὲν «Δεκαήμερον τῶν Σπουδῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», χάρις εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἑργασίας, τὸ δὲ «Δεκαήμερον Σπουδῶν Τουριστικῆς Βιομηχανίας», χάρις εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ «Ἑλληνικοῦ Ὁργανισμοῦ Τουρισμοῦ».

Δέν εἶναι λάθος της ὅτι δέν ἠδυνήθη νά ἐκτυπώσῃ τὸ «Δεκαήμερον Καπνοῦ». Ματαιῶς ἀνεζήτησε παντοῦ μίαν οἰκονομικήν ἐνίσχυσιν, διὰ νά καλύψῃ μέρος τῶν δαπανῶν. Καί ὁμοίως ὁ καπνός εἶναι τὸ κυριώτερον ἐξαγωγίμον γεωργικόν μας προϊόν!

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Εἶναι καταπληκτικόν, ἀλλ' ὥσως ἡ ἀδιαφορία τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Κοινωνίας νά ἐξηγῇ τὴν ἀδράνειαν ἄλλων ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων.

ΓΟΝΕΥΣ

Ποῖα εἶναι αἱ οἰκονομικαὶ ὑποχρεώσεις τῶν σπουδαστῶν;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Οἱ σπουδασταὶ ὑποχρεοῦνται νά καταβάλουν κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκόν ἔτος 1955—56 τὰ κάτωθι :

	A' καὶ B' ἔτος	Γ' ἔτος
α) Δικαίωμα ἐγγραφῆς	δρχ. 165	165
β) Ἀξίαν ἐντύπων	» 200	200
γ) Α' δόσιν διδασκτῶν	» 500	300
δ) Β' » »	» 500	300
ε) Γ' » »	» 300	300
ς) Τέλη Ἐπαγγελματ. Ἐκπαιδεύσεως	» 10	10
ζ) Ἐξέταστρα Ἰατροῦ	» 25	25
	<hr/> 1700	<hr/> 1300

ΓΟΝΕΥΣ

Ἐυχαρίστως διαπιστώνω ὅτι τὰ δίδακτρα εἰς τὴν Σχολὴν εἶναι μικρὰ, ἐν σχέσει μὲ τὰ καταβαλλόμενα εἰς τὰ ἰδιωτικὰ σχολεῖα καὶ εἰς τὰ Φροντιστήρια, ὅπου κυμαίνονται μεταξὺ 200—300 δραχ. μηνιαίως.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Σημειώσατε ὅτι, μὲ τὰς παρεχομένας ἀπαλλαγὰς ὑπὲρ τῶν πρῶτων σπουδαστῶν καὶ τῶν ἀπόρων, τὰ πραγματικῶς κατὰ μέσον ὄρον εἰσπραττόμενα δίδακτρα δέν ὑπερβαίνουν τὰς 850 δρχ. Ἡ Σχολὴ ἀκολουθεῖ καὶ ἐν τούτῳ ὀρθὴν πολιτικήν, διότι εἰσπράττει ἀπὸ τοῦς ἔχοντα διὰ νά διευκολύνῃ τοῦς μὴ ἔχοντα. Τὸ σύνθημα νά μειωθοῦν τὰ δίδακτρα δι' ὅλους εἶναι ἀντικοινωνικόν, διότι μὲ μικρὰ δίδακτρα δέν θά ἠδύνατο ἡ Σχολὴ νά παράσχη τόσας διευκολύνσεις εἰς τοῦς ἀπόρους.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Τὰ μικρὰ δίδακτρα δι' ὅλους εἶναι σύνθημα ὑπὲρ τῶν εὐπόρων κατὰ τῶν ἀπόρων. Ἄραγε οἱ σπουδασταὶ τὸ ἀντιλαμβάνονται; Ἡ πίπτουν θύματα τῶν δημαγωγικῶν συνθημάτων;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ ὀρθὴ πολιτικὴ εἶναι οἱ πλοῦσοι νά πληρώνουν πολλὰ καὶ οἱ πτωχοὶ ὀλίγα. Τὸ Κράτος πρέπει νά ἔρχεται ἐπίκουρον εἰς τὰς Σχολὰς διὰ τοῦς ἀπόρους, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι εἶναι ἀξιοὶ νά ἀκολουθήσουν ἀνωτέρας σπουδᾶς. Ἀλλὰ τὸ Κράτος ἠδιαφόρησε καὶ διὰ τοῦς καλοὺς καὶ διὰ τοῦς ἀπόρους σπουδαστὰς τῆς Σχολῆς. Μόνον

τά Ἐμπορικά Ἐπιμελητήρια Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἤλθον ἐπίκουρα εἰς τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς καὶ ἡ Σχολὴ εἶναι εὐγνώμων διὰ τὴν ὑλικὴν των ἐνίσχυσιν καὶ τὴν ἠθικὴν των συμπαράστασιν.

Σημειώσατε ὅτι ὑπάρχουν Σχολαὶ (ὡς ἡ Α.Σ.Ο. & Ε.Ε., ἡ Γεωπονικὴ, τὸ Πολυτεχνεῖον), αἱ ὁποῖαι εἰσπράττουν διδάκτρα, διὰ τὰς γενικὰς των ἀνάγκας, τὸ δὲ Κράτος ὀρθῶς πληρῶνει τοὺς μισθοὺς τοῦ Διδακτικοῦ καὶ Διοικητικοῦ Προσωπικοῦ τῶν ἐν λόγῳ Σχολῶν.

ΓΟΝΕΥΣ

Τ' εἶναι αὐτὰ τὰ ἔντυπα, διὰ τὰ ὁποῖα οἱ σπουδασταὶ πληρώνουν ἐτησίως δεχ. 200 ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἐκαστος σπουδαστῆς ἐγγραφόμενος, λαμβάνει τὰ περιοδικὰ τῆς Σχολῆς («ΣΠΟΥΔΑΙ» καὶ «ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.») καὶ διαφόρους μελέτας, ἀσκήσεις κ.τ.λ. καὶ ἐνισχύει οὕτω τὸ ἐκδοτικὸν ἔργον τῆς Σχολῆς. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἐπιδιώκεται νὰ ἐθισθῆ ὁ σπουδαστῆς εἰς τὴν μελέτην καὶ ἄλλων, πλὴν τῶν σχολικῶν του, βιβλίων, νὰ κινηθοῦν τὰ ἐνδιαφέροντά του, νὰ ἀγαπήσῃ τὸ βιβλίον.

Ἡ Σχολὴ λυπεῖται διότι δὲν ἔχει τὰ μέσα νὰ ἐκτυπώσῃ καὶ τὰς παραδόσεις τῶν Καθηγητῶν, ὥστε νὰ μὴ παρατηρεῖται τὸ ἀλγεινὸν φαινόμενον νὰ ὑπάρχουν σπουδασταὶ οἱ ὁποῖοι δὲν θέλουν ἢ δὲν δύνανται νὰ προμηθευθοῦν ἀκόμη καὶ τὰ συγγράμματα τῶν καθηγητῶν. Διὰ τοῦ Ἐκδοτικοῦ αὐτοῦ Ὄργανισμοῦ τὰ βιβλία θὰ ἐστοίχιζον ὀλίγον, θὰ καθίστατο δυνατὴ ἡ ἔκδοσις των, θὰ ἀπεσοβείτο πᾶς κίνδυνος ἐκμεταλλεύσεως τῶν σπουδαστῶν καὶ πᾶς σπουδαστῆς θὰ κατήρτιζε μίαν μικρὰν βιβλιοθήκην, ἢ ὁποῖα θὰ τοῦ ἐγέννα τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὴν καταστήσῃ μεγαλυτέραν.

Ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς κάμω μίαν κατηγορηματικὴν δήλωσιν, ἐπαναλαμβάνω σαφῆ καὶ κατηγορηματικὴν δήλωσιν, ὅτι εἰς τὴν Σχολὴν μας οὐδεὶς σπουδαστῆς ἀναγκάζεται νὰ ἀγοράσῃ τὰ βιβλία τῶν Καθηγητῶν. Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἔχει τηρηθῆ μέχρι σήμερον κατὰ τρόπον συγκλητικὸν καὶ ὑποδειγματικόν. Τὸ Δ. Συμβούλιον καὶ ἡ Διεύθυνσις τῆς Σχολῆς εἶναι ἀμειλικτοὶ εἰς τὸ σημεῖον αὐτό. Σημειώσατε ὅτι οὐδεὶς ποτὲ σπουδαστῆς ἐξετάζεται εἰς τὰς ὑποσημειώσεις τῶν βιβλίων τῶν Καθηγητῶν.

ΕἰΣ ΤΡΙΤΟΣ

Πολὺ σωστά. Σπουδὴ χωρὶς βιβλία δὲν γίνεται. Τὸ Κράτος ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὰ ἴδρύματα νὰ ἐκδίδουν αὐτὰ τὰς προαδόσεις τῶν Καθηγητῶν, αἱ ὁποῖαι νὰ δίδονται εἰς πάντα ἐγγραφόμενον σπουδαστήν. Κράτος μὲ ἀγράμματον ἢ ἡμιμαθῆ νεολαίαν εἶναι προωρισμένον νὰ καταρρεύσῃ. Τὸ σχέδιον τῆς Σχολῆς εἶναι ἄξιον πάσης ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς ἐνισχύσεως.

ΓΟΝΕΥΣ

Οἱ σπουδασταὶ ἔχουν ἄλλας οἰκονομικὰς ὑποχρεώσεις ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Μάλιστα. Πληρώνουν ἐξέταστρα δι' ἕκαστον μάθημα, ὅπως καὶ

εις τὰς λοιπὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς :

κατὰ τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις	Σεπτεμβρίου	1955	δρχ.	15
» » » »	Ἰανουαρίου	1956	»	30
» » » »	Ἰουνίου	»	»	15

*Ἐξέταστρα δι' ἕκαστον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς :

τῶν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεων	Ὀκτωβρίου	1955	δρχ.	30
» » » »	Φεβρουαρίου	1956	»	30
» » » »	Μαΐου	»	»	30

Μέρος τῶν ἐξετάστων τούτων εἰσπράττουν οἱ Ἐξετασταὶ καὶ τὸ ὑπόλοιπον διατίθεται ὑπὲρ τῆς Σχολῆς.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Πολὺ εὐμενῶς σχολιάζεται τὸ σύστημα τῆς Σχολῆς, νὰ ὑποχρεώη τοὺς σπουδαστὰς νὰ συντάσσουν μελέτας.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Οἱ σπουδασταὶ ὀφείλουν νὰ ἐκτελέσουν ἐργασίας καὶ μελέτας, πέραν τῶν τρεχουσῶν φροντιστηριακῶν ἀσκήσεων. Σκοπὸς αὐτῶν εἶναι ἡ ἀσκήσις τῶν σπουδαστῶν εἰς τὴν σοβαρὰν καὶ συστηματικὴν μελέτην ἑνὸς θέματος, εἰς τὴν ἐπιτυχεῖ κριτικὴν ξένης ἐργασίας, εἰς τὴν δόκιμον διεξαγωγὴν μιᾶς οικονομικῆς ἐρεύνης κλπ. Ἐπομένως, διὰ τῶν μελετῶν αὐτῶν ἐπιζητεῖται ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν σπουδαστῶν καί, πέραν τῶν ἀναγκαστικῶς περιωρισμένων πλαισίων τῆς σχολικῆς διδασκαλίας, ἡ συστηματικὴ τακτοποίησις τῶν σκέψεων τῶν ἐπὶ ἑνὸς ζητήματος, ἡ ἀσκήσις εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν γνωμῶν τῶν καὶ ἡ ἐπαφή μὲ τὴν οικονομικὴν ζωὴν καὶ τὰ δρῶντα ἐν αὐτῇ πρόσωπα.

Ὑπάρχουν ἐργασίαι κατ' ἐκλογὴν τοῦ σπουδαστοῦ, ὅστις δέον νὰ παραδώσῃ μίαν τουλάχιστον τοιαύτην ἐργασίαν μέχρι τῶν Τμηματικῶν Ἐξετάσεων τοῦ τελευταίου ἔτους τῶν σπουδῶν του. Αἱ κατ' ἐκλογὴν ἐργασίαι ἐπηρεάζουν τὴν βαθμολογίαν τῶν Τμηματικῶν Ἐξετάσεων.

Αἱ ἐργασίαι κατ' ἄτομον ἀποτελοῦν ἐπεξεργασίαν θεμάτων διδόμενων εἰς τὸν σπουδαστὴν παρὰ τοῦ «Γραφείου Ἐρευνῶν» κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ τοῦ βίου, ἐκτὸς τῶν ἐκθέσεων ἐπισκέψεως ἐργοστασίων. Τὰ θέματα λαμβάνονται ἐκ τοῦ κύκλου τῆς ἐν τῇ Σχολῇ διδασκαλίας καὶ προσδιορίζονται διὰ συνεργασίας τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν μετὰ τῶν Καθηγητῶν τῶν διαφόρων μαθημάτων. Ὁ βαθμὸς τῶν ἐργασιῶν τούτων συνυπολογίζεται εἰς τὴν βαθμολογίαν τοῦ πτυχίου.

Ὑπάρχουν ἐπίσης ἐργασίαι, αἱ ὁποῖαι εἶναι ὑποχρεωτικαί, ἐπεξεργασίας λογιστικῶν θεμάτων, συνθετωτέρων ἀπὸ τὰς συνήεις φροντιστηριακὰς ἀσκήσεις Λογιστικῆς. Ἐκτείνονται ἐπὶ ἀντικειμένων τῶν τῆς Γενικῆς ὅσον καὶ τῆς Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς. Ὁ βαθμὸς τῶν συνυπολογίζεται εἰς τὴν βαθμολογίαν τοῦ πτυχίου.

Τέλος, ὁ σπουδαστὴς, προκειμένου νὰ τύχῃ τοῦ πτυχίου τῆς Σχολῆς, ὑποχρεοῦται νὰ συντάξῃ μελέτην ἐπὶ θέματος τῆς ἐκλογῆς του. Ἡ μελέτη αὕτη δύναται νὰ συνίσταται : εἰς κατὰ βάθος ἐξέτασιν καὶ

κριτικήν τῆς διαρθρώσεως καὶ λειτουργίας μιᾶς συγκεκριμένης ἐπιχειρήσεως τῆς ἐκλογῆς τοῦ μελετῶντος, εἰς διερεῦνησιν γενικωτέρου οἰκονομικοῦ ζητήματος ἐνδιαφέροντος μίαν περιοχὴν τῆς Ἑλλάδος, ἕνα κλάδον τῆς οἰκονομίας τῆς ἢ τὴν χώραν ὁλόκληρον, εἰς ἐξέτασιν καὶ ἀνάλυσιν οἰκονομικοῦ προβλήματος διεθνοῦς σημασίας, εἰς περίληψιν καὶ εὐστοχον κριτικὴν ἀλλοτριᾶς τινὸς ἐργασίας ἐπὶ θεμάτων ἐν γένει τῆς οἰκονομίας κλπ. Ἡ μελέτη αὕτη βαθμολογεῖται, ὁ δὲ βαθμὸς τῆς συνυπολογίζεται εἰς τὸν γενικὸν βαθμὸν τῆς πτυχιακῆς ἐξετάσεως.

ΓΟΝΕΥΣ

Ποία ἢ ἐν γένει μέριμνα τῆς Σχολῆς ὑπὲρ τῶν σπουδαστῶν ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Οἱ σπουδασταὶ δικαιοῦνται, τηροῦντες τὰς κειμένας διατάξεις, νὰ χρησιμοποιοῦν πάντα τὰ ὑπὸ τῆς Σχολῆς χορηγούμενα εἰς αὐτοὺς μορφωτικὰ ἢ ἄλλα ὠφελήματα.

Αἱ πρὸς τὴν Σχολὴν ἀναφοραὶ τῶν σπουδαστῶν ὑποβάλλονται ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου.

Ἀπαλλάσσονται τῶν διδάκτρων ἐξ ὁλοκλήρου οἱ τυχόντες βαθμοῦ «ἄριστα» κατὰ τὰς Τμηματικὰς καὶ Εἰσαγωγικὰς Ἐξετάσεις.

Ἀπαλλάσσονται μέχρι τοῦ ἡμίσεος τῶν διδάκτρων :

α) Οἱ τυχόντες κατὰ τὰς Τμηματικὰς Ἐξετάσεις τελικοῦ βαθμοῦ μεγαλυτέρου τοῦ 8.

β) Οἱ συγκεντρώσαντες κατὰ τὰς Εἰσαγωγικὰς Ἐξετάσεις τουλάχιστον 50 μονάδας εἰς τὰ ἐξετασθέντα μαθήματα, ἢ ἐν συνόλῳ 65, ἂν ἔχουν εἰς τὸ ἀπολυτήριον τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως βαθμὸν τουλάχιστον 18.

Ὅμοιος, ἀπαλλάσσονται μέχρι τοῦ ἡμίσεος τῶν διδάκτρων καὶ μέχρις 20 ο)ο τῶν ἐγγεγραμμένων ἄποροι σπουδασταὶ, ἐφ' ὅσον ἐπιτύχουν βαθμὸν τουλάχιστον 6,5 καὶ εἶναι, κατὰ σειρὰν προτιμῆσεως :

α) Τέκνα ἐν πολέμῳ πεσόντων στρατιωτῶν, ὑπαξιωματικῶν καὶ ἀξιωματικῶν.

β) Τέκνα ἐκτελεσθέντων ὑπὸ τῶν κατακτητῶν κατὰ τὴν κατοχὴν,

γ) Τέκνα ἐκτελεσθέντων ὑπὸ τῶν στασιαστῶν κατὰ τὰ Δεκεμβριανά ἢ τὸν συμμοριτοπόλεμον,

δ) Ἐν ἐνεργείᾳ δημόσιοι ὑπάλληλοι, συνταξιῶχοι δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἢ τέκνα αὐτῶν.

Σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς, καλούμενοι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν στρατιωτικῶν τῶν ὑποχρεώσεων, ἀπολαύουν τῶν εὐεργετημάτων ἀναβολῆς λόγῳ σπουδῶν κλπ., τῶν παρεχομένων καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς σπουδαστὰς τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως.

Οἱ πτυχιῶχοι τῆς Σχολῆς δικαιοῦνται νὰ μετέχουν διαγωνισμῶν δι' ὑποτροφίας καὶ χρηματικὰ βραβεῖα χορηγούμενα ὑπὸ τῆς Σχολῆς.

Οἱ σπουδασταὶ καὶ οἱ πτυχιῶχοι δύνανται νὰ ζητοῦν τὰς συμβουλὰς τῶν ἀρμοδίων Καθηγητῶν ἐπὶ θεμάτων ἐνδιαφερόντων αὐτοῦς κατὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν τῶν σταδιοδρομίαν εἰς τὰς ὥρας τὰς ὁποίας

Έχουν καθορίσει οι κ. κ. Καθηγηταί ή και κατ' Ιδίαν, εάν παρίσταται ανάγκη.

Οί σπουδασταί τυγχάνουν τών αὐτῶν στρατολογικῶν εὐεργετημάτων.

Οί σπουδασταί ἀπολαμβάνουν τῶν ἐκπτώσεων τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς σπουδαστάς τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων τῶν διαφόρων μεταφορικῶν μέσων, θεαμάτων κτλ.

Οί σπουδασταί δύνανται νά κάμουν ἐλευθέρως χρῆσιν τοῦ Ἀναγνωστηρίου τῆς Σχολῆς, ὡς καί τῶν ἐργασιῶν τῶν κατατεθειμένων εἰς τὸ «Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν» καὶ νά ζητοῦν τὴν δέουσαν καθοδήγησιν διὰ τὴν σύνταξιν τῶν ἐργασιῶν τῶν παρὰ τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν καὶ τοῦ Ἐντεταλμένου Διευθυντοῦ αὐτοῦ.

Ἡ Σχολή, μορφώνουσα καὶ ἐργαζομένους, δὲν δύναται, δυστυχῶς, νά ἐφαρμόσῃ πρόγραμμα σωματικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς ἀγωγῆς τῶν σπουδαστῶν τῆς ὅσον θὰ ἐπεθύμει πλήρες, λόγω ἀνεπαρκείας χρόνου τῶν τελευταίων. Ἐπιδιώκουσα, ἐν τούτοις, τὴν ἐπιτέλεσιν τουλάχιστον τοῦ ἐφικτοῦ, ἔχει καταρτίσει ἀνάλογον πρόγραμμα σωματικῆς ἀσκήσεως, καλλιτεχνικῆς ἀγωγῆς καὶ ψυχαγωγίας.

Ἡ Σχολή διενεργεῖ ἀθλητικοὺς ἀγῶνας μεταξὺ τῶν σπουδαστῶν τῆς καὶ συμμετέχει εἰς ὀργανωμένους ἀγῶνας μετὰ τῶν λοιπῶν ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων, ἀπονέμουσα μετάλλια καὶ βραβεῖα εἰς τοὺς πρωτεύοντας κατ' αὐτούς.

Ἐν τῇ Σχολῇ λειτουργεῖ «Τμῆμα Μουσικῆς Ἀγωγῆς». Ἔργον τοῦ εἶναι ἡ λειτουργία χορωδίας σπουδαστῶν καὶ σπουδαστριῶν καὶ ἡ καλλιέργεια τῶν καλλιτεχνικῶν τῶν δεξιοτήτων. Τὸ «Τμῆμα Μουσικῆς Ἀγωγῆς» ὀργανώνει καλλιτεχνικὰς συγκεντρώσεις, μετὰ ἀνάγνωσιν ἀποσπασμάτων φιλολογικῶν ἔργων κλασικῶν, ἀπαγγελίας, κριτικὰς καλλιτεχνικῶν βιβλίων, κλασικὰ μουσικὰ ἔργα κ.τ.λ.

Διὰ τὴν ψυχαγωγίαν τῶν σπουδαστῶν ὀργανοῦνται :

α) Ἐπίσημος χορευτικὴ ἑσπερίς κατὰ τὴν τελευταίαν ἑβδομάδα τῶν Ἀπόκρεω, β) «Σπουδαστικὰ γλέντια», ἀποκλειστικῶς διενεργούμενα μεταξὺ σπουδαστῶν καὶ τῶν στενῶν συγγενῶν τῶν, ὡς καὶ τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, γ) Ἡ «Πρωτοχρονιά», κατὰ τὴν ὁποίαν, τὴν μεθεπομένην τῆς πρωτοχρονιάς, γίνεται ἑορτασμὸς τῆς «Πίτας» μετὰ ἀπαγγελίας, ἄσματα καὶ χοροὺς, δ) Καλλιτεχνικὰ ἀπογευματινὰ καὶ ε) Κινηματογραφικὰ προβολαὶ διαφόρων ταινιῶν ψυχαγωγικοῦ, τουριστικοῦ καὶ ἐκπαιδευτικοῦ περιεχομένου.

Ἡ Σχολή ὀργανώνει τακτικὰς ἐκδρομὰς ἀνά τὰς Ἀθήνας, τὴν Ἀττικὴν καὶ ἄλλα ἀρχαιολογικὰ, τουριστικὰ ἢ βιομηχανικὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος. Αὗται, μετὰ τῶν εἰς ἀπώτερα μέρη γινομένων, ἀποβλέπουσιν εἰς τὸ νά γνωρίζουν οἱ σπουδασταί τῆς Σχολῆς τὴν Πατρίδα μας. Κατὰ τὰς ἐκδρομὰς ἀναπτύσσονται παρ' ἀρχαιολόγων καὶ ἄλλων ἐδικῶν θέματα σχετικὰ πρὸς τὴν σημασίαν τοῦ τόπου τῆς ἐπισκέψεως. Σύνθημα τῆς Σχολῆς εἶναι νά γνωρίζουν οἱ σπουδασταί τὸν τόπον τῶν διὰ

Ἐκπαιδύσεως βάσει τοῦ πανεπιστημιακοῦ πτυχίου διορίζεται ἀπὸ τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργόν. Τὸ δίπλωμα αὐτὸ ἀποτελεῖ τὸ τυπικὸν καὶ οὐσιαστικὸν προσόν τοῦ διορισμοῦ. Εἰς τὴν Ἀνωτάτην Ἐκπαίδευσιν τὰ πράγματα ἔχουν ἄλλως. Δὲν ἀρκοῦν τὰ τυπικὰ προσόντα, χρειάζεται ἐπίσης ἐπιστημονικὴ ἐργασία ἐκ μέρους τοῦ ὑποψηφίου Καθηγητοῦ, ὃ ὁποῖος ἐκλέγεται ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του. Ἀλλὰ, νομίζω καλύτερον νὰ σᾶς ἀναγνώσω τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Ὄργανισμοῦ, διὰ νὰ ἀντιληφθῆτε τὴν διαδικασίαν τῆς ἐκλογῆς καὶ τοῦ διορισμοῦ. Ὁμοίαι ἐντελῶς εἶναι αἱ διατάξεις αἱ ἰσχύουσαι διὰ τὸ Πανεπιστήμιον, τὸ Πολυτεχνεῖον καὶ τὰς ἄλλας Ἀνωτάτας Σχολάς.

Ἴδου τί λέγει τὸ ἄρθρον 14 τοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Σχολῆς μας :

«1. Τακτικοὶ Καθηγηταὶ δύνανται νὰ ἐκλεγῶσιν ἐφ' ὅσον διὰ συγγραφῶν ἢ διὰ προηγουμένων διδασκαλιῶν ἔχουσιν ἀνεγνωρισμένην εἰδικότητα διὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ οἰκείου μαθήματος : α) οἱ ἐν ἐνεργείᾳ Καθηγηταὶ καὶ Ὑφηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, τοῦ Πολυτεχνείου καὶ τῶν ἄλλων Ἀνωτάτων ἢ Ἀνωτέρων Σχολῶν τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς, ἢ οἱ διατελέσαντες τοιοῦτοι καὶ β) εἰδικοί ἐπιστήμονες, ἐφ' ὅσον κέκτηνται ἀνάλογον διδακτορικὸν δίπλωμα».

«2. Κενωθείσης ὅπως δῆποτε ἢ ἰδρυθείσης ἔδρας τακτικοῦ καθηγητοῦ, τὸ Δ. Συμβούλιον, κατόπιν ἀποφάσεως του, προσκαλεῖ τοὺς ὑποψηφίους διὰ δύο τουλάχιστον ἡμερησίων, κατὰ προτίμησιν ἐκ τῶν ἔχουσῶν μείζονα κυκλοφορίαν, ὅπως ὑποβάλλωσιν αὐτῷ αἰτήσεις διορισμοῦ μετὰ τῶν τίτλων σπουδῶν καὶ τῶν ἔργων αὐτῶν εἰς τρία ἀντίτυπα, ὡς καὶ ὑπόμνημα περὶ τῶν σπουδῶν καὶ τῆς δράσεως αὐτῶν».

«3. Ἡ προθεομία εἶναι μηνιαία ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς προσκλήσεως. Ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεομίας δύνανται νὰ ὑποβάλλωσιν ἐγγράφως τὴν ὑποψηφιότητα προσώπου ἔχοντος τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἀναφερόμενα προσόντα τρεῖς τουλάχιστον Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς».

«4. Τὰς ὑποβληθείσας αἰτήσεις μετὰ τῶν σχετικῶν παραπέμπει τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εἰς τὸν Σύλλογον τῶν Καθηγητῶν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς μηνιαίας προθεσμίας».

«5. Ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ὁ Σύλλογος τῶν Καθηγητῶν συνιστᾷ τριμελῆ Κριτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν μελῶν του καὶ ἐκ τῶν διδασκόντων τὰ πρὸς τὴν πληρωτέαν ἔδραν συγγενέστερα μαθήματα, ἀποκλειομένων τῶν μέχρι τρίτου βαθμοῦ, συμπεριλαμβανομένου, συγγενῶν τῶν ὑποψηφίων. Ἡ Κριτικὴ Ἐπιτροπὴ, ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραπομπῆς αὐτῇ τῶν τίτλων καὶ τῶν λοιπῶν ἐργασιῶν τῶν ὑποψηφίων, ὑποβάλλει εἰς τὸν Σύλλογον τῶν Καθηγητῶν ἔκθεσιν, περιέχουσαν ἀνάλυσιν καὶ κρίσιν τῶν ἔργων καὶ ἐκτίμησιν τῆς ἰκανότητος ἐνὸς ἐκάστου τῶν ὑποψηφίων, ὡς καὶ ἰδίαν γνώμην περὶ τοῦ ἐκ τούτων προτιμητέου».

«6. Ὁ Σύλλογος τῶν Καθηγητῶν, συνερχόμενος προσκλήσει τοῦ Διευθυντοῦ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς ἐκθέσεως, ἢ καὶ μὴ ὑπαρχούσης τοιαύτης, ἐκλέγει τὸν ἐκ τῶν ὑποψηφίων κρινόμενον κατάλληλον καὶ ὑποβάλλει τὴν σχετικὴν ἀπόφασιν, μεθ' ὅλων τῶν σχετικῶν, εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, ὅπερ ἀποφασίζει ἐντὸς 15ῆμέρου περὶ τοῦ διοριστέου καὶ ὑποβάλλει σχετικὴν πρότασιν εἰς τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον.

Πάντως, θέλω νά ἐπιστήσω τήν προσοχήν σας ἐπί μιᾶς πραγματικῆς σημαντικῆς καί ἰδιορρύθμου διαφορᾶς: Οἱ Καθηγηταί τῶν λοιπῶν Σχολῶν εἶναι μόνιμοι, ἐνῶ ἡ θητεία τῶν Καθηγητῶν τῆς Α.Σ.Β.Σ. εἶναι ἑπταετής καί δέον νά ἐπανεκλεγοῦν, φυσικά ἐάν θεωρηθοῦν ὅτι ἀνεδείχθησαν ἄξιοι τοῦ λειτουργήματός των. Οὕτω, οἱ Καθηγηταί τῆς Σχολῆς μας δέν ἐφησυχάζουν μετὰ τόν διορισμόν των καί δέν ἀδρανοῦν, ὅπως εἶναι δυνατόν νά συμβῆ εἰς ἄλλας Σχολάς. ἀλλά προσπαθοῦν συνεχῶς νά καταστοῦν ἄξιοι ἐπανεκλογῆς.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Τὸ σύστημα εἶναι ἄριστον, μακάρι δὲ νά ἐγενικεύετο. Ἐντεταλμένοι σαφῶς ὅτι οὐδεμία ἄλλη διαφορὰ ὑπάρχει εἰς τὴν ἐκλογήν τοῦ Διδάσκοντος Προσωπικοῦ. Ἀλλὰ ἐξηγήσατέ μου τί εἶναι «Ἐντεταλμένοι», καί διατί ἡ Σχολή σας δέν ἔχει Ἐφηγητάς.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ Σχολή ἐφιλοδόησε νά καταστῆ φυτώριον ἐπιστημονικόν καί δι' αὐτὸ ἐδημιούργησε τὸν θεσμόν τῶν «Ἐντεταλμένων», ἐπιθυμοῦσα, παραπλεύρως πρὸς τὸν τακτικόν Καθηγητὴν, νά διδάσκουν καί νά τὸν βοηθοῦν εἰς τὸ ἔργον του εἰδικοὶ ἐπιστήμονες. Ἡ Σχολή, στερουμένη μέσων, δέν ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ τῆς, διότι ὀλίγοι εἶναι οἱ διορισθέντες ὡς Ἐντεταλμένοι, ἐνῶ ἔπρεπε εἰς τὰ ἀνώτατα Σχολεῖα νά ὑπάρχη μέγας ἀριθμὸς Ἐντεταλμένων (Chargés de cours, ὅπως λέγωνται ἐν Γαλλίᾳ) καί Ἐφηγητῶν, ἀσχιολογούμενων μὲ εἰδικὰ θέματα· ἄλλωστε μεταξὺ αὐτῶν θὰ ἔδει νά ἐκλέγωνται κανονικῶς οἱ τακτικοὶ Καθηγηταί. Ὅλα ταῦτα ἔχουν προβλεφθῆ ἀπὸ τὸν Ὄργανισμόν τῆς Σχολῆς, ἀλλὰ δέν ὑπάρχουν τὰ οικονομικά μέσα, διότι μὴ λησμονήτε ὅτι ἡ Σχολή μας, ἡ τόσον πλουσία εἰς δρᾶσιν, εἶναι τὸ πτωχότερον ἀνώτερον Ἰδρυμα τῆς Εὐρώπης.

Ἴδου τί λέγει τὸ σχετικὸν ἄρθρον 15 τοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Σχολῆς:

1. Δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου νά ἀνατεθῆ ἡ διδασκαλία μαθήματος τινὸς εἰς πρόσωπα ἔχοντα τὸ προσόντα τὰ προβλεπόμενα διὰ τοὺς τακτικοὺς Καθηγητάς ἢ εἰς Διευθυντάς, Συμβούλους καί ἀνωτάτους ὑπαλλήλους τοῦ Κράτους καί Οἰκονομικῶν Ὄργανισμῶν, ἔχοντας εἰδικότητα διὰ τὴν διδασκαλίαν εἰδικοῦ μαθήματος.

2. Οἱ ἐντεταλμένοι Καθηγηταί δέν μετέχουσι τῶν συνεδριάσεων τοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητῶν, ἐκτὸς ἂν εἰδικῶς κληθῶσι παρὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἢ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς, ὅποτε μετέχουσιν ἀνευ ψήφου.

3. Ἐντεταλμένος Καθηγητῆς δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου νά ἀναπληρώσῃ ἀπόντα τακτικόν Καθηγητὴν καί τὸ πολὺ μέχρι λήξεως τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀναπληρώσεως ταύτης ὁ Ἐντεταλμένος Καθηγητῆς ἔχει ὅλα τὰ δικαιώματα καί τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ τακτικοῦ Καθηγητοῦ, δέν δύναται ὅμως νά λαμβάνῃ μέρος εἰς συνεδριάσεις πρὸς ἐκλογήν τακτικῶν Καθηγητῶν.

Ἡ Σχολὴ δὲν ἀνακηρύσσει Διδάκτορας καὶ Ὑφηγητάς, διότι θεωρεῖ ὅτι οἱ τίτλοι οὗτοι μόνον ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου δεόν νὰ παρέχωνται. Ὅπως σὰς ἐτόνισα ἤδη, ἡ Σχολὴ ἐννοεῖ νὰ εἶναι εἰς πᾶσαν ἐκδήλωσιν τῆς εὐπρεπῆς. Δὲν ἐννοεῖ νὰ ἀναδειχθῇ μὲ ξένους τίτλους ἀλλὰ μὲ τὴν ἐργασίαν τῆς.

ΓΟΝΕΥΣ

Τὸ Κράτος δὲν ἐνισχύει τὴν Σχολήν;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ὅχι. Τὸ Κράτος ἀπὸ διετίας δὲν ἔχει τὴν τιμὴν τῆς ὕλικῆς ἐνισχύσεως τῆς Σχολῆς, ἐνῶ ἀντιθέτως ἐπιχορηγεῖ ἰδιωτικὰ κερδοσκοπικὰ Ἐκπαιδευτήρια.

ΓΟΝΕΥΣ

Εἶναι τόσο ἀπίστευτον, ὅσον καὶ τερατῶδες.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Εἶναι ἀπολύτως ἀκριβὲς καὶ ἀποτελεῖ ἐντροπὴν διὰ τὸ Κράτος, τὸ ὅποιον ἔπρεπε νὰ ἐκτιμήσῃ καὶ νὰ σεβασθῇ καὶ νὰ ἐξάρῃ τὸ γεγονός ὅτι μία Σχολὴ μὲ τοιαύτην δρᾶσιν εἶναι ἴδρυμα μὲ τὸσον ἀσήμαντα μέσα.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Πληροφοροῦμαι ὅτι εἰς τὴν Σχολὴν λειτουργοῦν διάφορα Ἰδρύματα. Ποῖα εἶναι αὐτά;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ ΑΣΒΣ δὲν ἐνόμισε ὅτι ἐκπληροῖ τελείως τὸν προορισμὸν τῆς ἀρκουμένη εἰς τὸν ρόλον ἰδρύματος αὐστηρῶς ἀκαδημαϊκῆς διδασκαλίας. Ὑπερηφάνως, ἄλλωστε, διακηρύσσει τὸν ἐπαγγελματικὸν αὐτῆς χαρακτήρα καὶ ἔχεται σταθερῶς τῆς ἀπόψεως ὅτι εἰς τὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς τοῦ εἴδους τῆς ἡ θεωρία πρέπει νὰ παρέχεται ἐν ᾧ μέτρῳ ἡ ἐφαρμογὴ χρειάζεται, διὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων αὐτῆς, τὴν ἐπιστημονικὴν μέθοδον.

Πρεσβεύει, τὸ ἐτόνισα καὶ προηγουμένως, ὅτι τὸ ἔργον τῆς ἀνωτάτης ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως δὲν δύναται νὰ περιορίζεται εἰς τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν σπουδαστῶν μὲ τὸν θεωρητικὸν μόνον ἐξοπλισμὸν, ὅσον καὶ ἂν οὗτος θεωρηθῇ ἄρτιος, ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ ἐπεκτείνεται ἐπὶ τοσοῦτον εἰς τὴν πρακτικὴν ἐν ταῖς Σχολαῖς κατάρτισιν, ὥστε οἱ ἐξερχόμενοι νὰ εἶναι ἱκανοὶ νὰ ἀναλάβουν εὐθύναν εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς παραγωγῆς.

Πιστεύει, ἀκόμη, ὅτι τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς, οὕτω διηρθρωμένης, δὲν σταματᾷ μὲ τὴν χορήγησιν τοῦ πτυχίου εἰς τοὺς σπουδαστάς τῆς, ἀλλ' ἐπεκτείνεται ἐπὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἀντιμετωπίσεως ζητημάτων καὶ προβλημάτων ἐπηρεαζόντων τὴν καθόλου οἰκονομίαν τῆς χώρας, καὶ ἐπὶ τῆς παροχῆς πάσης δυνατῆς ἐπιστημονικῆς βοηθείας, τόσο πρὸς τοὺς ἀποφοίτους τῆς, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ τῶν βίου, ὅσον καὶ πρὸς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην τοιαύτης, λειτουργικοὺς ὀργανισμοὺς τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον, παραλλήλως πρὸς τὴν ἀπὸ τῆς ἔδρας διδασκαλίαν καὶ τὴν φροντιστηριακὴν ἐξάσκησιν, ἐμερίμνησε διὰ τὴν σύστασιν παρασχολικῶν ἰδρυμάτων, ἐχόντων τριπλοῦν προορισμόν :

α) Τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς—ἢ ἄλλων ἀτόμων—εἰς τὸν χειρισμὸν θεμάτων ἐφαρμογῆς καὶ τὴν ἐπιτυχή ἀντιμετώπισιν προβλημάτων τῆς πράξεως.

β) Τὴν ἐπιμορφωτικὴν ἐξειδίκευσιν καὶ ἐπιστημονικὸν συγχρονισμόν λειτουργῶν τεταγμένων εἰς ὑστεροῦντας τομεῖς τῆς οἰκονομίας.

γ) Τὴν πολὺπλευρον μελέτην τῶν ζωτικῶν οἰκονομικῶν καὶ παραγωγικῶν προβλημάτων τῆς χώρας ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ Σχολῇ καὶ περὶ τὴν Σχολὴν συγκεντρωμένου ἀρτίου ἐπιστημονικοῦ ἐπιτελείου καὶ διερεῦνσιν θεμάτων εἰδικῶν, τιθεμένων εἰς αὐτὴν ὑπὸ ἐνδιαφερομένων ἐπιχειρήσεων, ἰδίως βιομηχανικῶν.

Εἰς τριτοσ

Τί εἶναι τὸ Γραφεῖον Ἐρευνῶν (Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν), περὶ τοῦ ὁποίου τόσα ἀκούω ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Τὸ Γραφεῖον Ἐρευνῶν τῆς Σχολῆς (Γ.Ε.Β.Ε.) σκοπὸν ἔχει :

α) Τὴν ἐν τῇ πράξει ἐξάσκησιν τῶν σπουδαστῶν, ὑπὸ ὄρους ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον πλησιάζοντας τὴν πραγματικότητα, εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῶν ποικίλων ὀργανωτικῶν προβλημάτων (οἰκονομικῶν, τεχνικῶν, λογιστικῶν, ἐμπορικῶν, ἀνθρωπίνου παράγοντος κ.λ.π.) τῶν ἐπιχειρήσεων, β) τὴν συλλογὴν καὶ ἐπεξεργασίαν ζωντανοῦ ὕλικου, καταλλήλου διὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος τῆς ὀργανώσεως καὶ τῶν συγγενῶν μαθημάτων κατὰ τὰς νεωτέρας παιδαγωγικὰς ἀντιλήψεις (ἰδίᾳ κατὰ τὴν περιπτωσιακὴν μέθοδον), γ) τὴν μελέτην καὶ ἔρευναν, εἴτε πρωτοβουλία τοῦ Γραφείου, εἴτε τῇ αἰτήσῃ ἐπιχειρήσεων ἢ ὀργανισμῶν, εἰδικῶν ἢ γενικῶν προβλημάτων, σχετικῶν μὲ αὐτούς, δ) εἰδικώτερον, τὴν παροχὴν ἐπιστημονικῆς βοηθείας εἰς τοὺς σπουδαστὰς καὶ τοὺς πτυχιούχους τῆς Σχολῆς διὰ τὴν ἐπίλυσιν ἢ ὑπόδειξιν μέσων πρὸς λύσιν τῶν ἀπασχολούντων αὐτοὺς προβλημάτων ὀργανώσεως καὶ λογιστικῆς.

Αἱ κατευθύνσεις τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν εἶναι, α) νὰ συνεχίσῃ καὶ νὰ συμπληρώσῃ τὴν θεωρητικὴν διδασκαλίαν, διὸ καὶ ἐπιδιώκει κατὰ πρόγραμμα τὴν σύνδεσιν τῶν πρακτικῶν λύσεων πρὸς τὰς ἐπιστημονικὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς κανόνας, β) νὰ ἀποβῇ ἐπιστημονικὸν ἐργαστήριον λειτουργοῦν συμφώνως πρὸς τὴν αὐτηρὰν ἐπιστημονικὴν νοοτροπίαν καὶ μέθοδον, γ) νὰ καταστῇ κέντρον ἀνταλλαγῆς πείρας μεταξὺ τῆς Σχολῆς καὶ τῶν βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν ὀργανισμῶν.

Ἄπο διετίας ἤρχισε νὰ γίνεται χρῆσις τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Γραφείου ἐκ μέρους καὶ τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ κόσμου. Ἄρκεται μέχρι τοῦδε ἐπιχειρήσεις ἀνέθεσαν εἰς αὐτό, δωρεάν, τὴν μελέτην γενικῶν καὶ εἰδικῶν ὀργανωτικῶν αὐτῶν θεμάτων καὶ τὴν ὑπόδει-

ξιν βελτιώσεως τῆς ὑφισταμένης ἐν αὐταῖς καταστάσεως.

Ἡ δρᾶσις τοῦ Γραφείου ἐπεκτείνεται καί εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν ὑλικοῦ καταλλήλου ὄχι μόνον διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ὀργανωτικῶν μαθημάτων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν διάδοσιν τῶν Ὀργανωτικῶν ἀρχῶν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Ἡ δρᾶσις αὕτη ἐκδηλοῦται ποικιλοτρόπως. Ἀπὸ διετίας πραγματοποιεῖ τὸ Γραφεῖον ἐπιστημονικὰς συζητήσεις μετὰ τῶν σπουδαστῶν, ὑπὸ μορφὴν σεμιναρίου, ἐπὶ ὀργανωτικῶν καὶ οἰκονομικῶν θεμάτων. Διὰ τῶν συζητήσεων αὐτῶν ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῶν παρακολουθούτων πρὸς ἐπίλυσιν σχετικῶν προβλημάτων ἀφορώντων ἰδίᾳ τὴν αὔξησιν τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς.

Εἶναι ἀξιοθρήνητον, πράγματι, φαινόμενον ὅτι οὔτε τὸ Κράτος οὔτε ἐνδιαφερόμενοι δημόσιοι ἢ ἰδιωτικοὶ Ὀργανισμοὶ ἠθέλησαν νὰ ἐνισχύσουν τὸ ΓΕΒΕ τῆς Σχολῆς ἐνῶ ἀλλαχοῦ τὰ Ἰδρύματα αὐτὰ χρηματοδοτοῦνται μὲ μεγάλα ποσὰ καὶ εἶναι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐν γένει παραγωγῆς καὶ τοῦ Κράτους.

ΓΟΝΕΥΣ

Πολλὰ τὰ κολακευτικὰ λέγονται ἐπίσης διὰ τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ Σχολὴ ἐθεώρησε ἀπὸ τοῦ 1947 τὴν στατιστικὴν ἀπαραίτητον μέρος τοῦ κύκλου τῆς διδασκαλίας τῆς, πρὸς μόρφωσιν ἀνωτέρων διοικητικῶν στελεχῶν, ἴσων τοῦ Κράτους ὅσον καὶ τῶν ἐν γένει οἰκονομικῶν Ὀργανισμῶν.

Ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1952/53 ἐπετεύχθη ἡ ἴδρυσις τοῦ «Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως».

Ἡ διδασκαλία εἰς τὸ Κ.Σ.Ε., ἔχει ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν μόρφωσιν στελεχῶν δυναμένων, ἅμα τῷ πέρατι τῆς ἐκπαιδεύσεώς τῶν, νὰ ἀσκήσουν ὑπευθύνως τὰ καθήκοντα τοῦ στατιστικοῦ παρὰ ταῖς στατιστικαῖς ὑπηρεσίας, εἴτε τοῦ Κράτους εἴτε οἰουδήποτε ὀργανισμοῦ ἢ ἐπιχειρήσεως.

Εἰς τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως διδάσκονται :

Μαθηματικὴ Εἰσαγωγή εἰς τὴν Στατιστικὴν. Μαθηματικὴ Στατιστικὴ. Στατιστικὴ Μέθοδος. Στατιστικὴ Ἀνάλυσις. Δειγματοληψία. Δημογραφία. Οἰκονομικὴ Στατιστικὴ. Στατιστικὴ Βιομηχανικῆς Παραγωγῆς. Στατιστικὴ Ἐπιχειρήσεων. Στατιστικὴ Κοινωνικῶν Φαινομένων. Θέματα Πολιτικῆς Οἰκονομίας. Οἰκονομικομετρικὴ. Ἐθνικοὶ Λογαριασμοί. Ἐπιστημονικὴ Ὀργάνωσις τῆς Ἐργασίας. Θέματα Συγκυριακῆς Στατιστικῆς καὶ Στατιστικὴ Νομοθεσία.

Εἰς τὸ «Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως» ἐγγράφονται κατὰ σειρὰν προτιμήσεως :

α) Οἱ πτυχιούχοι τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως.

β) Οἱ στατιστικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Κράτους, τῶν δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων.

γ) Οἱ σπουδασταὶ Ἀνωτάτων Σχολῶν.

δ) Λοιποί ενδιαφερόμενοι, ἐφ' ὅσον ἐννοεῖται ἔχουν ἀπολυτήριον Σχολείου Μέσης Ἐκπαίδευσως.

Ἡ διδασκαλία ἀρχεται τὴν 1ην Ὀκτωβρίου καὶ λήγει τὴν 15ην Ἰουνίου. Ὁ τακτικῶς φοιτήσας ἐπὶ ἕν ἔτος δύναται, τῇ αἰτήσει του, νὰ ὑποστῇ ἐξέτασιν εἰς τὰ μαθήματα καὶ νὰ τύχη «Πιστοποιητικοῦ ἀκροάσεως καὶ ἐξετάσεως», ὅπερ δὲν ἀποτελεῖ τυπικὸν προσὸν ἀλλὰ βεβαίωσιν ἐπαρκοῦς καταρτίσεως εἰς τὴν Στατιστικὴν. Ὁ παρακολουθήσας ἐπὶ διετίαν τὰ μαθήματα τοῦ Κ.Σ.Ε. μετὰ ἐπιτυχῆ ἐξέτασιν λαμβάνει «Πτυχίον ἀνωτέρων στατιστικῶν Σπουδῶν».

Εὐτυχῶς τὸ Κράτος ἀνεγνώρισε τὴν σημασίαν τοῦ Κ.Σ.Ε. καὶ ἐτίμησε τὴν συντελεσθεῖσαν ἐν αὐτῷ ἐργασίαν, διότι διὰ Β.Δ. ἀνεγνώρισε τὸ Κ.Σ.Ε. συμφώνως πρὸς τὸν Νόμον «περὶ ὀργανώσεως τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας» ὡς ἐπίσημον Στατιστικὴν Σχολήν.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Πληροφοροῦμαι ὅτι εἰς τὴν Σχολήν σας λειτουργεῖ ἀπὸ τινος «Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν» καὶ πολὺ ἐνδιαφέρομαι νὰ ἔχω σχετικὰς πληροφορίες.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ Σχολὴ ἀντελήφθη τὴν σημασίαν διὰ τὸν τόπον μας τῆς «Τουριστικῆς Βιομηχανίας» καὶ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους συνέστησε «Κέντρον» μελέτης τῶν τουριστικῶν προβλημάτων τῆς Χώρας. Εἶναι καὶ αὐτὸ μία, πράγματι, νέα προσπάθεια τῆς Σχολῆς, τῆς ὁποίας εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ εἶναι πλούσιοι οἱ καρποί, ἰδίᾳ τώρα πού ἡ Χώρα τόσα πολλὰ —οἰκονομικὰ καὶ γενικώτερα πολιτιστικὰ— ἀγαθὰ ἀναμένει ἀπὸ τὸν Τουρισμὸν.

Εἰς τὸ «Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν» συνεργάζονται διακεκριμένοι εἰδικοί ἐπιστήμονες καὶ παράγοντες σημαίνοντες τῆς τουριστικῆς μας ζωῆς ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ διακεκριμένου νομομαθοῦς καὶ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Περιηγητικῆς Λέσχης κ. Θεοδ. Χοϊδᾶ.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Τὸ περυσινὸν «Δωδεκαήμερον Τουριστικῆς Βιομηχανίας» πράγματι ἐσημείωσε ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Ὅλοι αἱ γινόμενα διαλέξεις ἦσαν λίαν ἐνδιαφέρουσαι καὶ ἀποτελεῖ ἐνθαρρυντικὸν φαινόμενον ἡ πρόθυμος προσέλευσις τοῦ κοινοῦ.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ Σχολή, μὲ τὴν πρόθυμον συμπαράστασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὄργανισμοῦ Τουρισμοῦ, τῶν Τουριστικῶν Ὄργανώσεων καὶ τῆς Τουριστικῆς Ἀστυνομίας, ἐπέτυχε νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινοῦ διὰ τὴν μελέτην τῶν τουριστικῶν θεμάτων.

Ἡ Σχολὴ ἐπιδιώκει διὰ τοῦ «Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν» νὰ διδάξῃ καὶ ἀπὸ ἕδρας ὅλα τὰ ζητήματα τὰ σχετικὰ μὲ τὴν τουριστικὴν ἱστορίαν, οἰκονομίαν, πολιτικὴν, νομοθεσίαν, ψυχολογίαν, ἀρχαιολογίαν κτλ. πρὸς μὀρφωσιν στελεχῶν τῶν τουριστικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ὀργανώσεων.

νισμῶν. Ἡ καλὴ ἀρχὴ ἐγένετο καὶ οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι καὶ τὸ Κράτος καὶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι Ὀργανισμοὶ καὶ Ἰδιῶται θὰ σταθοῦν εἰς τὸ πλευρὸν τῆς Σχολῆς.

ΓΟΝΕΥΣ

Εἶναι ἀξιοθαύμαστος ἡ ἐκδοτικὴ τῆς Σχολῆς προσπάθεια καὶ ἀποδεικνύει πλήρως τὴν ζωτικότητά της.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἀπὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ Νόμου 800, διὰ τοῦ ὁποῦ ὠργανώθη ἡ Σχολὴ ὡς Ἴδρυμα ἀνωτέρας Παιδείας, παρῆλθον ἑπτὰ πλήρη Ἀκαδημαϊκὰ ἔτη καὶ εἰς τὸ μικρὸν αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἡ Σχολή, παρὰ τὰς ἐναντίον της ποικίλας καὶ ἀνεκδιηγήτους ἀντιδράσεις, ὄχι μόνον ἐνεφάνισε, ἀρτιώτατον ἐκπαιδευτικὸν ἔργον ἀλλὰ καὶ προσεπάθησε νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν κοινωφελῆ μορφωτικὴν της δρᾶσιν καὶ ἔξω τῶν σπουδαστῶν, διὰ διαλέξεων καὶ μελετῶν ἐπὶ ἐνδιαφερόντων τὴν χώραν προβλημάτων, ὡς καὶ διὰ δημοσιευμάτων, τινὰ τῶν ὁποίων ἐνεφάνισαν καὶ ἐξήτασαν, διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι, θέματα ἐξαιρετικῆς διὰ τὴν ζωὴν τοῦ τόπου σημασίας.

Εἰς σειρὰν πρωτοτύπων, ἡ καὶ ἐκ μεταφράσεως, μελετῶν τοῦ «Γραφείου Ἑρευνῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν» τῆς Σχολῆς ἐξετάσθησαν, διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι, κοινωνιολογικά, οἰκονομικά, ὀργανωτικά, διοικητικὰ καὶ λογιστικὰ ζητήματα. Ἐξ ἄλλου, αἱ παραδόσεις τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς ἐπὶ μαθημάτων τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι διδασκομένων συνεπλήρωσαν τὴν πνευματικὴν συμβολὴν τῆς Σχολῆς.

Συμμορφουμένη ἐξ ἑτέρου ἡ Σχολὴ πρὸς τὴν ὀρθὴν, γόνιμον παράδοσιν τῶν ἀνωτέρων πνευματικῶν Ἰδρυμάτων ὄλου τοῦ κόσμου, ἐξέδωκε κατὰ τὰ ἔτη 1949 καὶ 1950 τὰς δύο Ἐπιστημονικὰς τῆς Ἐπετηρίδας, αἱ ὁποῖαι εἰς 716 σελίδας περιέλαβον 29 πρωτοτύπους ἐπιστημονικὰς ἐργασίας τοῦ Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ τῆς.

Τέλος, ἀπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1950/1951 ἡ Σχολὴ ἀπέφασίσε τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐπιστημονικοῦ τῆς ὄργανου «Σπουδαί», τὸ ὁποῖον τακτικῶς—πρᾶγμα ὄχι τόσο σὺνηθες, δυστυχῶς, εἰς τὸν τόπον μας—ἐκδίδεται ἀπὸ τότε μέχρι σήμερον.

Μὲ τὰς ἐκδόσεις τῆς ἡ Σχολῆς, χωρὶς καμμίαν βοήθειαν οἰκονομικὴν οὔτε ἀπὸ τὸ Κράτος οὔτε ἀπὸ ἰδιώτας—ἐξαιρέσιν φωτεινὴν ἀποτελεῖ ἡ συμπαράστασις τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς—ἐκτελεῖ τὸ ἐπιστημονικὸν καὶ πνευματικὸν τῆς χρέος ἀπέναντι τοῦ τόπου αὐτοῦ μὲ συνέπειαν καὶ μετριοφροσύνην, ἀλλὰ καὶ πλήρη συναίσθησιν τῆς συμβολῆς της. Ἡ Σχολὴ οὕτω ἐπιτελεῖ τὸ χρέος της ἀπέναντι τοῦ ἔθνους, καθόσον τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ κύριον μέλημά της. Κατ' αὐτὴν, ἡ μόρφωσις καὶ ἡ διαπαιδαγώγησις τῶν νέων καὶ τῶν λοιπῶν ἐνδιαφερομένων μὲ τὰς ἐργασίας της, σκοπὸν κύριον ἔχει τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἔθνους διὰ τῆς ἀνυψώσεως τοῦ πνευματικοῦ

του επιπέδου, παραλλήλως προς την βελτίωσιν τοῦ ὕλικου ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ.

Οὕτω, ἡ Σχολή δὲν περιορίζεται εἰς τὴν στενὴν ἀπὸ τῆς ἔδρας διδασκαλίαν. Δὲν εἶναι κλειστὸν πνευματικὸν "Ἴδρυμα, ἀλλὰ "Ἴδρυμα παντοιοτρόπως ἐπιθυμοῦν νὰ ἀκτινοβολήσῃ τὴν Γνώσιν καὶ τὴν Ἀλήθειαν. Δι' αὐτὸ εἶναι, πράγματι, Ἐθνικὸν "Ἴδρυμα. Ἡ Σχολή οὔτε εἶναι οὔτε δύναται νὰ καταστήῃ Ὅργανισμὸς ἀνήκων εἰς ἄτομα ἢ ἐξυπηρετικὸς ὠρισμένων ἐπιστημονικῶν ἢ πολιτικῶν ἀπόψεων. Ἐχει τὰς θύρας ἀνοικτάς εἰς πάντας, διότι τὴν Γνώσιν καλλιιεργεῖ, τὴν Ἀλήθειαν ἀναζητεῖ καὶ τὴν Πρόοδον ἐξυπηρετεῖ. Παραμένει ἀναντίρρητον δι' αὐτὴν τὸ ἀξίωμα ὅτι «ἐθνικὸν εἶναι ὅ,τι ἀληθινὸν καὶ ὅ,τι προοδευτικόν». Αἱ 2700 σελίδες τῶν πέντε τόμων τῶν «Σπουδῶν» ἀποδεικνύουν τοῦτο περιτράνω, καθὼς ἄλλωστε ὅλαι αἱ λοιπαὶ ἐκδόσεις τῆς, ὅπως ἀναμφισβητήτως καὶ ὅλαι αἱ ποικίλαι πνευματικαὶ ἐκδηλώσεις τῆς.

Αἱ «Σπουδαί», ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1955 εἰσέρχονται εἰς τὸ ΣΤ' ἔτος. Ὁλιγοχρόνιος βεβαίως Ἱστορία, διὰ τὴν ὁποίαν ὅμως δικάως ὑπερηφανεύεται τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Σχολῆς, οἱ Καθηγηταὶ τῆς, οἱ Συνεργάται τῆς, οἱ Σπουδασταὶ τῆς. Πέραν ἀπὸ συμφέροντα καὶ ἀπὸ πάθη, ἀπὸ ἀντιζηλίας καὶ στενόκαρδον πνεῦμα, ἀπὸ ἐπιστημονικὰς διαφωνίας καὶ ἀντιθέσεις, ἡ Σχολή συνεχίζει τὸ πνευματικὸν τῆς ἔργον, «ὀρθοτομοῦσα τὸν λόγον τῆς Ἀληθείας, τηροῦσα τὸν Νόμον». Διότι γνωρίζουν οἱ ἐν τῇ Σχολῇ ἐργαζόμενοι πόσον μεγάλη εἶναι ἡ χαρὰ νὰ ἴσταται κανεὶς εἰς τὸ ὑψηλὸν βᾶθρον τοῦ καθήκοντος καὶ νὰ ἀτενίσῃ τὰ προβλήματα ὡς Ἐλεύθερος Ἄνθρωπος, ὡς πραγματικὸς Ἕλλην.

Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὁ ἐπιστημονικὸς, ὁ ἐπιχειρηματικὸς, ὁ ὑπαλληλικὸς καὶ σπουδαστικὸς κόσμος, ὅλοι ὅσοι μὲ τόσον ἐνδιαφέρον καὶ τόσῃ ἐκτίμησιν παρακολουθοῦν τὴν γενικὴν προσπάθειαν τῆς Σχολῆς θὰ ἐνισχύσουν τὸ ἔργον τῶν ἐκδόσεών μας, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν πολὺτιμον καὶ νέου, πολλάκις, περιεχομένου πνευματικὴν εἰσφορὰν εἰς τὸν τόπον μας. Ἡ συμπαράστασις ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ ἐθνικὴν αὐτὴν προσπάθειαν θὰ ἀποτελέσῃ τὴν ἀποτελεσματικωτέραν ἐνίσχυσιν καὶ τὴν καλυτέραν ἐπιβράβεισιν τῶν κόπων καὶ θυσιῶν τῆς Σχολῆς.

Ἡ Σχολή ἐκδίδει ἐπίσης εἰδικὸν πληροφοριακὸν τῆς Σχολῆς μας ὄργανον ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὰ Νέα τῆς Α.Σ.Β.Σ.», τοῦ ὁποῖου ἐξεδόθησαν τὰ ὑπ' ἀριθ. 1—11 τεύχη σχήματος 58 X 86 ἐκ σελίδων ἐν ὄλῳ 750. Τεύχη τινὰ διετεθήσαν διὰ τὰ ζητήματα τοῦ Τουρισμοῦ, Ὁργανώσεως Στατιστικῆς κ.τ.λ., τὴν ἀγαθωτέραν ἐντύπωσιν γεννήσαντα.

Πᾶς σπουδαστὴς ἐγγραφόμενος εἰς τὴν Σχολὴν λαμβάνει τὰ ὡς ἄνω περιοδικὰ, τὰ ὁποῖα ἀποστέλλονται ἐπίσης εἰς τοὺς φίλους τῆς Σχολῆς, βουλευτάς, ἀνωτάτους δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ τὰς λοιπὰς Ἀνωτάτας καὶ Μέσας Σχολὰς.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Είναι ἀληθές ὅτι ἐξητήθη ἡ διακοπὴ τῶν ἐκδόσεων τῆς Σχολῆς; Εἶναι τόσον τερατώδης ἡ πληροφορία αὐτὴ ὥστε δὲν θέλω νὰ τὴν πιστεύσω.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Δυστυχῶς ἡ πληροφορία εἶναι ἀκριβής, παρ' ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι τερατώδες. Ἡ Σχολὴ δικαίως ἀπήντησεν ὅτι «ἡ ὑπόδειξις διακοπῆς τῶν ἐπιστημονικῶν ἐκδόσεων τῆς Σχολῆς εἶναι ἀπαράδεκτος πρὸς συζήτησιν, διότι εἶναι ἀντιπνευματικὴ, εἶναι ἀντεθνικὴ, ἡ δὲ Σχολὴ ἀποτελεῖ κατ' ἐξοχὴν Ἐθνικὸν Ἴδρυμα».

ΓΟΝΕΥΣ

Μὲ παρεπέμψατε εἰς τὸν «Ὁδηγὸν Σπουδῶν». Τί περιέχει οὗτος, εἰς τί δύναται νὰ μοῦ χρησιμεύσῃ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Κατὰ τὸ 1953 ἐπραγματοποιήθη παλαιὸς πόθος τῆς Διοικήσεως τῆς Σχολῆς: ἡ ἔκδοσις τοῦ «Ὁδηγοῦ Σπουδῶν» αὐτῆς. Δὲν εἶναι ὑπερβολὴ νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο ἀπετέλεσε ἀληθὲς ἐκπαιδευτικὸν γεγονός καὶ ὡς τοιοῦτον ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ ἐπιστημονικοῦ κοινοῦ. Πράγματι, εἰς ἓνα ἴσμον 228 σελίδων, μεγάλου ἐγκολπίου σχήματος, συνεκεντρώθησαν ὄχι μόνον ὅλαι αἱ ἀφορῶσαι τὴν Ἴδρυσιν, σκοποὺς καὶ λειτουργίαν τῆς Σχολῆς διατάξει· ἀλλὰ καὶ πᾶσα λεπτομερὴς πληροφορία ἐπὶ τῶν ἐπιδιώξεων καὶ τῆς θέσεως τῆς Σχολῆς μεταξὺ τῶν ὁμοτίμων τῆς Ἰδρυμάτων τῆς Ἀνωτέρας Ἐκπαιδεύσεως, τῶν ὑποχρεώσεων τῶν σπουδαστῶν, τῶν κανονισμῶν διεξαγωγῆς τῶν ἐξετάσεων κτλ.

Ἡ κατάταξις τῆς ὕλης, ἡ κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων, ἡ ὅλη διάταξις τοῦ κειμένου ἀποτελοῦν εὐτυχὴ σύλληψιν καὶ ἐκτέλεσιν εὐμεθόδου ἐγχειριδίου, παρέχοντος πᾶσαν χρῆσιμον πληροφορίαν, τόσον εἰς τὸν σπουδαστὴν ὅσον καὶ εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον νὰ κατατοπισθῇ ἐπὶ τῆς φύσεως καὶ λειτουργίας τῆς Σχολῆς ξένον ἀναγνώστην.

Δὲν εἶναι ἀπὸ τὰς μικροτέρας ἀρετὰς τοῦ πολυτίμου τούτου ἔργου τὸ γεγονός ὅτι δὲν παρέχονται ξηραὶ αἱ διατάξεις ἀλλὰ καταβάλλεται πᾶσα προσπάθεια νὰ ἐμφυσηθῇ εἰς τὸν ἀναγνώστην τὸ πρῶτοπύρον πνεῦμα τῆς Σχολῆς καὶ νὰ φωτισθῇ τὸ ἔργον τῆς εἰς ἐκεῖνα ἀκριβῶς τὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὴν ἰδιομορφίαν τῆς ἐν τῇ χώρᾳ μας. Ἐν δὲ ἀπὸ τὰ σημαντικὰ μεταξὺ τῶν σημείων τούτων εἶναι ἡ ἀνωτέρα ἀνθρωπιστικὴ ἀντίληψις καὶ τὸ γνήσιον φιλελεύθερον πνεῦμα, τὰ ὁποῖα διέπουν τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς καὶ καθοδηγοῦν διοικούντας καὶ διδάσκοντας εἰς τὰς ἐκπαιδευτικὰς προσπάθειάς των.

ΓΟΝΕΥΣ

Νομίζω ὅτι πολλὰς παρεξηγήσεις ἔχει δημιουργήσει ὁ ὄρος «Ἀνωτέρα Σχολή», ἐνῶ αἱ ἄλλαι Σχολαὶ λέγονται «Ἀνώταται».

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Πράγματι ὁ ὄρος «'Ανωτέρα» τὸν ὁποῖον ἔθεσαν εἰς τὸν τίτλον τῆς Σχολῆς οἱ ἰδρυταί της ὑπῆρξεν ἀτυχῆς καὶ ἐδημιούργησε πολλὰ ζητήματα καὶ ἐγέννησε πολλὰς παρεξηγήσεις. Πάντως «τὸ ῥάσο—λέγει μία σοφὴ λαϊκὴ παροιμία—δὲν κάνει τὸν καλόγερο» καὶ ὁ τίτλος δὲν ἀποτελεῖ ἀξιολόγησιν ἑνὸς Ἰδρύματος. Ὑπάρχει μία Σχολή, ἐγκεκριμένη ἀπὸ τὸ Κράτος, ἡ ὁποία φέρει τὸν μετριόφρονα(!) τίτλον «'Ανωτάτη Σχολὴ Ὁδηγῶν Αὐτοκινήτων» καὶ μία ἄλλη ἡ ὁποία λέγεται «'Ανωτάτη Σχολὴ Οἰκιακῆς Οἰκονομίας». Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ἀνήκουν εἰς τὴν ἀνωτέραν βαθμίδα τῆς ἐκπαιδεύσεως. Ὑπάρχουν εἰς τὴν Εὐρώπην «Πανεπιστήμια Κοπτικῆς καὶ Ραπτικῆς»! Ὁ ὄρος «'Ακαδημία» ἔχει καθιερωθῆ παντοῦ διὰ τὰ ἀνώτατα πνευματικὰ Ἰδρύματα καὶ ὅμως ὑπάρχουν χοροδιδασκαλεῖα μὲ τὸν τίτλον «'Ακαδημαῖοι Χοροῦ»! Πολλὰ Σχολεῖα εἰς τὴν Ἀμερικὴν φέρουν τὸν σεβάσμιον τίτλον τοῦ Πανεπιστημίου, ἀλλ' οὐδεὶς τὰ ἀναγνωρίζει ὡς τοιαῦτα.

Ἀντιθέτως, ὑπάρχουν ἰδρύματα ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως τὰ ὅποια φέρουν σεμνοὺς τίτλους, ἐνῶ τιμοῦν τὰς χώρας ὅπου λειτουργοῦν. Αἱ ἀνώταται ἐμπορικαὶ Σχολαὶ τῆς Γαλλίας λέγονται «Écoles Supérieures de Commerce», ἡ σπουδαιότερα κοινωνιολογικὴ Σχολὴ τῆς Εὐρώπης λέγεται «École Pratique des Études Sociales», τὸ σημαντικώτερον Ἰδρυμα ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως τῆς Γαλλίας λέγεται «Conservatoire des Arts et Métiers», ἡ περίφημος Σχολὴ καταρτισμοῦ ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων τῆς Γαλλίας λέγεται ἀπλῶς École d' Administration. Εἰς τὰς ἀγγλοσαξωνικὰς χώρας, ἀνώτατα ἰδρύματα λέγονται «Κολλέγια» καὶ ἐν τῶν μεγαλυτέρων ἡ ἀνωτάτη ἐκπαιδευτηρίων εἰς τὴν Ἀμερικὴν φέρει τὸν τίτλον «Τεχνολογικὸν Ἰδρυμα Μασσαχουσέτης». Διότι εἰς τὰς προηγμένας χώρας δὲν εἶναι οἱ τίτλοι οἱ ὅποιοι ἀξιολογοῦν τὰ ἐκπαιδευτήρια, ἀλλὰ τὸ περιεχόμενον τῶν, αἱ ἐπιδιώξεις τῶν, ἡ ὀργάνωσις τῶν.

ΓΟΝΕΥΣ

Εἶναι πάρα πολὺ διαφωτιστικὰ καὶ πάρα πολὺ ὀρθὰ αὐτὰ τὰ ὁποῖα λέγετε. Ἄλλ' ἐρωτῶ : Δὲν ὑπάρχουν ἄραγε «κριτήρια ἀξιολογήσεως» τῶν Σχολῶν ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

*Αναντιρρήτως ναί, εἰς μίαν εὐνομούμενην, φυσικὰ, χώραν. Ἡ ἐκπαίδευσις εἰς τὴν Εὐρώπην διαιρεῖται εἰς τρεῖς κύκλους : τὴν στοιχειώδη (κατωτέραν), τὴν μέσην καὶ τὴν ἀνωτέραν (Enseignement primaire, secondaire, supérieur—Vorschule, Mittelschule, Hochschule). Νομίζω ὅτι μία Σχολή, διὰ νὰ θεωρηθῆ ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν ἀνωτέραν βαθμίδα (τὴν λεγομένην ἐν Ἑλλάδι ἀνωτάτην) τῆς ἐκπαιδεύσεως, δεόν :

α) οἱ εἰσαγόμενοι εἰς αὐτὴν νὰ ἔχουν περατώσει τὴν Μέσην Ἐκπαίδευσιν.

β) Ἡ ὀργάνωσις τῆς Σχολῆς νὰ προσιδιάζη εἰς τὰ κρατοῦντα

δι' ανώτερα ιδρύματα. Π.χ., συνήθως, εις τὰς ανωτέρας Σχολὰς οἱ Καθηγηταὶ διορίζονται κατόπιν ἐκλογῆς παρὰ τῶν συναδέλφων των καὶ βάσει τῶν ἐπιστημονικῶν των προσόντων, τῶν ἐργασιῶν των κ.τ.λ.

γ) Σκοπὸς τῆς Σχολῆς δεόν νὰ εἶναι ὁ ἐπιστημονικὸς τοῦ σπουδαστοῦ καταρτισμὸς (θεωρητικὸς ἢ ἐπαγγελματικὸς, ἀδιάφορον) καὶ ὄχι μεταγυμνασιακὴ πρακτικὴ τοῦ ἐξειδικευσίς εις ἕνα κλάδον. Π.χ. ὑπάρχουν «Σχολαὶ λογιστικῆς μορφώσεως» μονοετοῦς φοιτήσεως, αἱ ὁποῖαι δέχονται ἀποφοίτους τοῦ Γυμνασίου καὶ ἀποσκοποῦν νὰ μορφώσουν λογιστικῶς ἐντὸς βραχείου διαστήματος, τὸ πολὺ ἐνὸς ἔτους, κατὰ τρόπον πρακτικὸν τοῦς νέους. Ἡ παρεχομένη εις τὰς πρακτικὰς αὐτὰς Σχολὰς ἐξειδικευσίς δὲν ἰσοδυναμεῖ οὔτε εις βάθος οὔτε εις ἔκτασιν μὲ τὴν παρεχομένην καὶ εις αὐτὰς ἀκόμη τὰς Μέσας Ἐμπορικὰς Σχολὰς λογιστικὴν κατάρτισιν. Συνεπῶς, τὰ μεταγυμνασιακὰ αὐτὰ σχολεῖα δὲν δύνανται νὰ ἀνήκουν εις τὴν ανωτέραν ἐκπαίδευσιν, ἀλλ' εἶναι ἀπλῶ σχολεῖα στοιχειώδους ἐπαγγελματικοῦ καταρτισμοῦ, τὰ ὁποῖα, πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐργασίας των, δέχονται ἀποφοίτους τοῦ Γυμνασίου, οὐδεὶς ὅμως διπλωματοῦχος Μέσης Ἐμπορικῆς Σχολῆς θὰ ἐδέχετο νὰ φοιτήσῃ εις αὐτὰ.

δ) Νὰ εἶναι ἡ Σχολὴ ἀνεγνωρισμένη ὑπὸ τοῦ Κράτους, καὶ

ε) Ἡ διδασκαλία νὰ εἶναι τουλάχιστον διετής καὶ νὰ διδεται κατὰ τρόπον συστηματικόν. Τὰ κριτήρια ταῦτα ἔχει ὑπ' ὄψιν τῆς ἡ UNESCO, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ, ὡς γνωστόν, τὴν ἐπίσημον πνευματικὴν ὀργάνωσιν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Τὸ θέμα, ἐπομένως, ἔχει ἐξετασθῆ καὶ ἔχει πλήρως λυθῆ. Δὲν χωροῦν ἀμφιβολίας, εἰμὴ μόνον ἐκ κακῆς πίστεως προερχόμεναι.

Ἡ Σχολὴ μας πληροῖ ἐντελῶς, ἑκατὸν τοῖς ἑκατόν, τὰς ανωτέρω προϋποθέσεις καὶ ὄρους καὶ δι' αὐτὸ ἀνήκει ἀσυζητητῆ εις τὴν ανωτέραν βαθμίδα τῆς Ἐκπαιδεύσεως, ὅπως καὶ αἱ λοιπαὶ Σχολαὶ τῆς λεγομένης ανωτάτης Ἐκπαιδεύσεως.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Πολὺ σωστά, τὸ ἀντιλαμβάνομαι πλήρως, ἀλλ' ἐκτὸς τῶν μεταγυμνασιακῶν σχολείων ὑπάρχουν καὶ σχολεῖα ἐιδικεύσεως μετὰ τὴν ἐξαετηῆ κατωτέραν ἐκπαίδευσιν, ὅπως ὑπάρχουν καὶ μεταπαανεπιστημιακὰ Ἰδρύματα.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Βεβαίως. Τὰ πρακτικὰ γεωργικὰ ἢ βιομηχανικὰ ἢ οἰκοκυρικὰ σχολεῖα, τὰ παρέχοντα συμπληρωματικὴν μόρφωσιν εις τοῦς ἀποφοίτους τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, ἀνήκουν εις τὸν κύκλον τῆς κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως καὶ ὄχι τῆς μέσης.

Ἐπίσης δὲν θεωροῦνται ὅτι ἀποτελοῦν ἰδιαίτεραν βαθμίδα αἱ Σχολαὶ ἐιδικεύσεως, π. χ. τῶν Λιμενικῶν Δοκίμων, αἱ δεχόμεναι ἀποφοίτους τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν ἄλλων Ἀνωτάτων Σχολῶν, διότι,

ὡς εὐνόητον, πέραν τοῦ Πανεπιστημίου οὐδεμίαν ἐκπαιδευτικὴν βαθμίδα δύναται νὰ ὑπάρχη.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Μὲ συγχωρεῖτε ποὺ παρεμβαίνω εἰς τὴν συζήτησίν σας, ἀλλὰ τὸ θέμα εἶναι πράγματι ἐνδιαφέρον καὶ χαίρω διότι εἰς γονεὺς καὶ εἰς μορφωμένους νέους τὸ συζητοῦν μὲ τόσῃ ἐπιστημονικότητι καὶ ἀντικειμενικότητι. Ἀποροῶ μόνον διατί τὸ Κράτος δὲν ἔχει ἐξετάσει τὸ πρόβλημα τῆς ἀξιολογήσεως τῶν σχολείων, ὥστε νὰ μὴ γινῶνται ζητήματα.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Νομίζω ὅτι ὑποπίπτετε εἰς λάθος. Ὡς ἤδη εἶπον, τὸ Κράτος ἔχει καθορίσει ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις διαιρεῖται εἰς τρεῖς βαθμίδας: τὴν κατωτέραν ἢ στοιχειώδη, τὴν μέσην καὶ τὴν ἀνωτέραν. Εἰδικώτερον, αἱ παρεξηγήσεις διὰ τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν ἤρχισαν ἀφ' ἧς ἔγινε ἐν Ἑλλάδι χρῆσις τοῦ ὅρου «Ἀνωτάτη Σχολή» ἀντὶ «Ἀνωτέρας». Ἡ Πάντειος ὀνομάσθη «Ἀνωτάτη», ἐνῶ ἡ συνάδελφός της σχολὴ τῶν Παρισίων ἐλέγετο ἀπλῶς «École libre des Sciences Politiques» ἢ ἡ περιφημὸς εἰς ὅλον τὸν κόσμον σχολὴ τοῦ Λονδίνου διὰ τὰς οἰκονομικὰς Ἐπιστῆμας λέγεται ἀπλῶς London School of Economics.

Τὸ ἀρμόδιον διὰ τὴν Ἑπαγγελματικὴν Ἐκπαίδευσιν Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας ἔχει ρυθμίσει τὸ θέμα τοῦτο, εἰς ἔγγραφόν του, ὅπου ἀναπτύσσεται ἡ ὀρθὴ ἄποψις*.

* Ἴδου τί λέγει τὸ ἔγγραφο τοῦτο:

«Ὡς γνωστὸν ὑπὸ τὴν ἡμετέραν ἐποπτεῖαν καὶ ἀρμοδιότητα τελεῖ ὁ ἕτερος κλάδος τῆς Ἐθνικῆς μας Παιδείας, ὁ τῆς Ἑπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως, ἣτις διέπεται, ὅσον ἀφορᾷ μὲν τὴν κατωτέραν καὶ μέσην τοιαύτην ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν νόμων 5197/1931, Ἀν. Ν. 28/1936 καὶ Ν. Δ/τος 1097/1942 καὶ ἐν οἷς νόμοις σαφῆς εἶναι ἡ διάκρισις τῆς Ἐκπαίδευσως ταύτης εἰς ἀνωτέραν, μέσην καὶ κατωτέραν. Παρ' ἡμῖν, δηλονότι, ὡς καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐπεκράτησεν ἡ ἄποψις τῆς διακρίσεως τῆς ἐκπαίδευσως εἰς τρεῖς βαθμίδας, τὴν κατωτέραν, μέσην καὶ ἀνωτέραν τοιαύτην (ἢ ἀνωτάτην ὡς αὕτη εἰθισταὶ νῦν νὰ ἀποκαλεῖται παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἄλλοτε ὑπῆρχε ἡ αὐτὴ διάκρισις τῶν βαθμίδων ἐκπαίδευσως εἰς κατωτέραν, μέσην καὶ ἀνωτέραν, διὸ παλαιότερον ὑπῆρχε καὶ Τμήμα Ἀνωτέρας Ἐκπαίδευσως). Τοῦτο συνάγεται καὶ ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τοῦ βασικοῦ περὶ Ἑπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως Νόμου 5197/31. Οὕτω τὸ ἄρθρον 2 παράγρ. 1 αὐτοῦ ἀναφέρει ὅτι ἡ ἀνωτέρα Ἐμπορικὴ Ἐκπαίδευσις παρέχεται διὰ τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν, τὸ δὲ ἄρθρον 3 παράγρ. 1 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὅτι ἡ Ἀνωτέρα Τεχνικὴ Ἐκπαίδευσις κλπ. παρέχεται διὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου, ἐν ἄλλαις λέξεσιν ὁ Νόμος ἠθέλησεν ὅπως ἡ ἀνωτέρα Ἐμπορικὴ καὶ Τεχνικὴ Ἐκπαίδευσις ἀσκηθῆ διὰ δύο ἀνωτάτων ἐκπαιδευτηρίων.

Ἡ δυνάμει τοῦ Α.Ν. 800)48, ὡς οὗτος ἐκυρώθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4345)49 Ν. Δ/τος, ὀργανωθεῖσα Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπου-

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Πρέπει να δμολογηθῆ ὅτι ἡ Σχολή σας ταχύτατα ἐπεβλήθη, ἐνῶ ἄλλαι ἀνώταται Σχολαὶ ἐχρειάσθησαν πολλὸν χρόνον διὰ τὰ ἀναγνωρισθῶν ὡς ἐπίσημα ἰδρύματα ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως. Ἐνθὺμοῦμαι ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον, ἐπὶ πολλὰ ἔτη, δὲν ἀνεγνώριζεν ἰσοτιμίαν εἰς τὰς Σχολὰς τοῦ Πολυτεχνείου.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ ἰδική μας Σχολὴ δὲν ἰδρύθη ἐκ τῶν ἄνω ἀλλ' ἐπεβλήθη ἐκ τῶν κάτω, διὰ τῆς δράσεώς της. Αὐτὸ εἶναι δύσκολον νὰ τὸ ἀντιληφθοῦν, νὰ τὸ ἀνεχθοῦν μερικοί.

Τὶ νὰ γίνῃ. Ἡμεῖς εἴμεθα πολὺ ὑπερήφανοι διότι ἐφοιτήσαμεν εἰς τὴν Σχολὴν μας καὶ κατέστημεν πτυχιούχοι της μὲ κόπον πολὺν, πάρα πολὺν, διότι τὸ σύνθημα τῆς Σχολῆς εἶναι «δουλειά, πάρα πολλὴ δουλειά».

Τὸ θέμα ὅμως τοῦτο ἐρρυθμίσθη τελικῶς διὰ τοῦ Κώδικος τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων, ὁ ὁποῖος εὔρεθεις πρὸ τῶν δύο αὐτῶν τίτλων «Ἀνωτάτη» καὶ «Ἀνωτέρα» καθώρισεν εἰς τὸ ἄρθρον 85 ὅτι διορίζονται δημόσιοι ὑπάλληλοι πρώτης κατηγορίας οἱ ἔχοντες πτυχίον ἀνωτάτης ἢ ἀνωτέρας Σχολῆς. Βάσει αὐτῆς τῆς γενικῆς διατάξεως οἱ Ὀργανισμοὶ τῶν διαφόρων Ὑπουργείων καθορίζουν ποίων Σχολῶν τὰ πτυχία δίδουν τὸ δικαίωμα διορισμοῦ.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Νομίζω ὅτι ὑπάρχει μία παρεξήγησις ἐν Ἑλλάδι. Μία Σχολὴ δύναται νὰ ἀνήκει εἰς τὴν ἀνωτάτην ἐκπαιδεύσειν, χωρὶς τὸ πτυχίον της νὰ ἀναγνωρίζεται ὡς τυπικὸν προσὸν διὰ τὸν διορισμὸν εἰς δημοσίας ὑπηρεσίας. Π.χ. τὸ πτυχίον τοῦ Collège de France δὲν ἀποτελεῖ προσὸν τυπικόν, ὅπως καὶ ἄλλοτε τῆς École des Sciences Politiques, ἐνῶ εἶναι ἀπόδειξις οὐσιαστικῆς, ἀνωτάτου μάλιστα ἐπιπέδου ἐπιστημονικῆς μορφώσεως.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Δὲν γνωρίζω τί συμβαίνει ἄλλοῦ, ἀλλ' ἐδῶ, εἰς τὸν τόπον μας, τὸ δίπλωμα μιᾶς ἀνωτάτης Σχολῆς δίδει τὸ δικαίωμα διορισμοῦ εἰς διαφόρους θέσεις πρώτης κατηγορίας τοῦ Κράτους. Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἡ Σχολὴ μας ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀνωτάτων Σχολῶν,

δῶν οὐ μόνον ἐκ τῆς κειμένης περὶ αὐτῆς νομοθεσίας ἀλλὰ ἐξ οὐσιαστικῶν λόγων εὐρίσκεται εἰς βαθμίδα ἀνωτέραν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ τοῦτο διότι: 1) αὕτη, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἀνωτέρα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα, δέχεται κατόπιν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων ἀποφοίτους σχολείων Μέσης Ἐκπαιδεύσεως. 2) Ἡ ἐν αὐτῇ ἀκαδημαϊκὴ διδασκαλία διαρκεῖ τρία ἔτη. 3) Οἱ σπουδασταὶ ταύτης ὑφίστανται τμηματικὰς ἐξετάσεις, οἱ δὲ τελειόφοιτοι εἰδικὴν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξέτασιν. 4) Οἱ καθηγηταὶ ταύτης ἐπιλέγονται καθ' ὄν τρόπον καὶ τῶν ἄλλων Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτηρίων καὶ 5) οἱ πτυχιούχοι ταύτης συμφώνως τῇ παραγράφῳ 4 ἄρθρ. τοῦ Α.Ν. 800)48 διορίζονται εἰς δημοσίας κλπ. ὑπηρεσίας δύνανται νὰ προάγωνται ὡς καὶ οἱ λοιποὶ πτυχιούχοι τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτηρίων»....

ἀφοῦ οἱ πτυχιούχοι τῆς δυνάμει διαφόρων Νόμων διορίζονται εἰς θέσεις Α' κατηγορίας.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Ἀντιλαμβάνομαι καλῶς ὅτι ὑπάρχουν Σχολαὶ ἀντλοῦσαι τὸ κῦρος τῶν ἀπὸ τὸν τίτλον τῶν καὶ ἄλλαι αἱ ὁποῖαι ἀπέκτησαν κῦρος ἀπὸ τὴν μορφωτικὴν τῶν δρᾶσιν, ἀνεξαρτήτως τοῦ τίτλου τῶν. Νομίζω χρέος τῆς Πολιτείας καὶ συμφέρον τῆς Κοινωνίας εἶναι νὰ ἀναγνωρίσουν τὴν προσπάθειαν τὴν καταβαλλομένην ἀπὸ τὴν Σχολήν σας, ἡ ὁποία κατέστη ἐν ἐξαιρετον πνευματικὸν κέντρον διὰ τὸν τόπον μας. Δὲν μὲ ἐνδιαφέρει ὁ τίτλος τῆς ἀλλὰ τὸ περιεχόμενον τῆς, αἱ μέθοδοί τῆς, τὰ ἰδανικά τῆς, ἡ δρᾶσις τῆς. "Ὅλα αὐτὰ τὴν ἔφεραν εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν ἐκπαιδευτικῶν μας Ἰδρυμάτων, τὴν κατέστησαν πράγματι Σχολὴν ζητοῦσαν — καὶ αὐτὸ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ φιλοδοξία ὅλων τῶν Σχολῶν — νὰ καταστῇ «ἀνωτέρα πάσης ἄλλης».

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Πρέπει νὰ τονίσω ὅτι ἡ Κοινωνία ἔχει ἀναννωρίσει τὴν δρᾶσιν τῆς Σχολῆς καὶ ἐκδηλώνει ποικιλοτρόπως τὴν ἐκτίμησίν τῆς καὶ τὸν θαυμασμόν τῆς. Ἄλλὰ καὶ ἡ Πολιτεία δὲν ὑστερεῖ. Ἡ Σχολή, ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος, ἐντὸς ὀκταετίας δηλαδή, ἐπέβαλε τὸ πτυχίον τῆς εἰς διαφόρους Δημοσίας Ὑπηρεσίας καὶ Ὁργανισμούς. Τοῦτο εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς συντελουμένης ἐν τῇ Σχολῇ μορφωτικῆς προσπάθειας. Ἡ Σχολή ἐπέβληθη καὶ ἐνίκησε, ἀλλὰ μὴ λησμονεῖτε ὅτι καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ἡ Σχολή ἐπάλαισε σκληρῶς κατὰ ποικίλων ἀντιδράσεων, προερχομένων εἴτε ἐξ ἀγνοίας εἴτε ἐκ κακότητος.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Πολὺν ὄρθῳς τοποθετεῖτε τὰ κοιτῆρια καὶ ἀναντιρρήτως ἡ Βιομηχανικὴ Σχολὴ ἀνήκει εἰς τὴν ἀνωτέραν βαθμίδα τῆς Ἐκπαιδεύσεως, ὅπως καὶ αἱ λοιπαὶ λεγόμεναι Ἀνώταται Σχολαί.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Δὲν ὑπάρχει, ἐπαναλαμβάνω, καμμία ἀπολύτως ἀμφιβολία. Ἐπαναλαμβάνω: ἡ Α.Σ.Β.Σ. α) ἔχει Ἰδρυθῆ δυνάμει ἐιδικοῦ δι' αὐτὴν Νόμου, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ λεγόμεναι Ἀνώταται Σχολαί, β) δέχεται κατόπιν διαγωνισμοῦ ἀποφοίτους τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ Σχολαί, γ) ἡ διδασκαλία εἰς αὐτὴν εἶναι ἐπιστημονικὴ, ὡς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἀνωτάτας σχολάς, δ) τὸ διδακτικόν τῆς προσωπικόν ἔχει ἐκλεγῆ καὶ διορισθῆ ἐξ ὀλοκλήρου κατὰ τὴν ἀκαδημαϊκὴν διαδικασίαν, ὅπως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς λεγομένας ἀνωτάτας Σχολάς, ε) ἡ διάρκεια τῶν σπουδῶν εἶναι τριετής, ὅπως καὶ εἰς τὴν ΑΣΟ & ΕΕ καὶ τὴν Πάντειον, στ) τὸ πτυχίον τῆς ἔχει ἀναγνωρισθῆ διὰ τὰς θέσεις Α' κατηγορίας, ὅπως καὶ τῶν λοιπῶν Σχολῶν.

Ποῦ λοιπὸν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχη ἡ τυπικὴ διαφορὰ, διότι ἀπὸ ἀπόψεως οὐσίας ἡ Σχολὴ δικαίως ἀξιοῖ τὴν πρώτην θέσιν.

ΓΟΝΕΥΣ

Ἄναντίρροτον εἶναι οὖν δὲν ὑπάρχει καμμία διαφορά. Ἄλλὰ τότε πρός τί δὲ θόρυβος ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Διότι ἀπόφοιτοι μερικῶν Σχολῶν προσπαθοῦν νὰ στηριχθοῦν εἰς τὴν διαφορὰν τῶν τίτλων «ἀνωτέρα—ἀνωτάτη», στερούμενοι παντάπασιν πάσης ἄλλης σοβαρᾶς καὶ οὐσιαστικῆς ἐπιχειρηματολογίας.

Ἡ Βιομηχανικὴ Σχολὴ δέχεται πᾶσαν οὐσιαστικὴν κρίσιν ἐπὶ τοῦ προγράμματος καὶ τοῦ ἔργου της, διότι εἶναι δι' ἀμφοτέρα ὑπερήφανος. Πιστεύει δικαίως ὅτι ἀποτελεῖ πρῶτοπόρον καὶ πρότυπον Ἴδρυμα.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ τίτλος δίδει ἀφορμὴν εἰς κακοπίστους παρεξηγήσεις, ἡ Σχολὴ ἔχει ζητήσει ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον νὰ καταθέσῃ νομοσχέδιον τροποποιοῦν τὸν τίτλον τῆς Σχολῆς εἰς «Ἀνωτάτην Βιομηχανικὴν Σχολήν». Ἀπόκειται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὸ κακῶς ὑπάρχον αὐτὸ θέμα, τὸ ὅποιον δίδει εὐκαιρίαν εἰς ἐλεεινὰς δημοκοπίας καὶ ἀφορμὴν εἰς παρεξηγήσεις. Δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία ὅτι τὸ ζήτημα ταχέως θὰ λυθῆ. Ἡ ἐκκρεμότης του δὲν τιμᾷ τὸ Κράτος.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Ἔχετε δίκαιον νὰ δμιλῆτε μὲ τόσον πάθος διὰ τὸ ζήτημα αὐτό, ἀλλὰ μὴ λησμονῆτε ὅτι τὸ Κράτος καὶ ἡ Κοινωνία ὄφειλον νὰ ἀντιληφθῶν προηγουμένως καὶ νὰ πεισθῶν ὅτι συντελεῖται σοβαρὰ καὶ συστηματικὴ ἐργασία εἰς τὴν Σχολήν σας. Μόνον οὕτω δικαίως καὶ θετικῶς ἀπονέμονται οἱ τίτλοι καὶ τὰ ἀξιώματα. Ταῦτα πρέπει νὰ κατακτῶνται. Μὴ λησμονῆτε ὅτι σχεδὸν ταυτοχρόνως μὲ τὴν Σχολήν σας ἐγένετο ἀπόπειρα νὰ λειτουργήσῃ καὶ νὰ ἀναγνωρισθῆ ὡς ἀνώτερον Ἴδρυμα ἐν Κολλέγιον. Ἐπηρεπε λοιπὸν ἡ Πολιτεία καὶ εἰς αὐτὸ νὰ ἀπονεύμῃ τίτλους καὶ νὰ ἀναγνωρίσῃ δικαιώματα ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ Σχολὴ κατέκτησε μὲ σκληρὸν ἀγῶνα καὶ μὲ ἀγωνιώδη προσπάθειαν τὸ κύρος της, τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὸν σεβασμὸν τοῦ Κράτους καὶ τῆς Κοινωνίας, καὶ ὄχι διὰ μέσων ἄλλων. Ἦδη ἀναμένει καὶ ἀξιοτὴν μεταβολὴν τοῦ τίτλου της, καὶ θὰ τὴν ἐπιτύχῃ.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Πᾶς παρακολουθῶν τὴν δρᾶσιν τῆς Σχολῆς καὶ πᾶς εἰλικρινῶς ἐνδιαφερόμενος διὰ τὴν προκοπὴν τῆς Παιδείας ἐν Ἑλλάδι τὸ εὐχεται καὶ εἶναι παρὰ τὸ πλευρὸν σας. Πρέπει ὅμως νὰ σᾶς εἶπω μὲ λύπη μου ὅτι διέκρινα εἰς τινὰς σπουδαστάς σας ἐν «σύμπλεγμα κατωτέρου» διότι φοιτοῦν εἰς Ἀνωτέραν καὶ ὄχι Ἀνωτάτην Σχολήν, τὸ ὅποιον δὲν τοὺς τιμᾷ ἢ μᾶλλον ἀποδεικνύει ὅτι εὐκόλως πίπτουν θύματα δημαγωγίας. Εἶναι πράγματι κρῖμα διότι δὲν ἔχουν τὴν ὑψηφάνειαν τῆς τόσον πρωτοποριακῆς καὶ τόσον δημιουργικῆς Σχολῆς των. Σημαίνει, νομίζω, ὅτι δὲν ἦσαν ὄριμοι διὰ μίαν τοιαύτην Σχολήν.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Δέν ἀντιλέγω ὅτι θὰ ὑπάρχουν ὀλίγοι «πτωχοὶ τῷ πνεύματι», οἱ ὁποῖοι τυγχάνουν ὄχι κολακευτικῆς δι' αὐτοὺς «ἐπεξεργασίας» ἀπὸ πτυχιούχους καὶ σπουδαστὰς ἄλλων Σχολῶν, ἀλλ' οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι εἶναι πάντοτε συγχωρητέοι καὶ ὑπάρχουν εἰς ὅλας τὰς Σχολάς. Ἀναγνωρίζω ὅτι μὲ αὐτὸ τὸ «σύμπλεγμα κατωτερότητος», τὸ ὁποῖον ἐλάχιστοι ἔχουν, ὄχι μόνον πίπτουν θύματα διαβολῶν καὶ συκοφαντιῶν καὶ ἐξευτελίζουν τὴν ἰδιότητα των ὡς ἀκαδημαϊκῶν πολιτῶν ἀλλὰ καὶ δημιουργοῦν νευρώσεις καὶ εἰς ἄλλους καὶ βλάπτουν τὴν φήμην τῆς Σχολῆς.

Σὰς διαβεβαίω ὅτι αὐτοὶ οἱ «δουλεύομενοι σπουδασταὶ» ἔχουν προξενήσει μεγαλύτερον κακὸν παρ' ὅτι πολλοὶ ἐχθροὶ τῆς Σχολῆς. Πρέπει ὅμως νὰ τονίσω ὅτι εἶναι ἐλάχιστοι καὶ ἡ μεγίστη πλειοψηφία τῶν σπουδαστῶν εἶναι πλήρης ὑπερηφανείας διὰ τὴν Σχολὴν μας, διότι ἀντιλαμβάνεται ὅτι εἶναι Ἰδρυμα πού ἀποτελεῖ τιμὴν διὰ τὸν τόπον μας, πρωτοποριακὸν διὰ τὰς ἰδέας καὶ μεθόδους του, ὑποδειγματικὸν διὰ τὴν ὀργάνωσίν του.

ΓΟΝΕΥΣ

Ὁμολογῶ ὅτι ἐκπλήσσομαι καὶ λυποῦμαι ἀκούων ὅτι ὑπάρχουν σπουδασταὶ πού γίνονται θύματα δημοκοπίας καὶ ὑστεροβούλων ἐνεργειῶν τρίτων. Φοβεῦμαι μήπως τὸ τοιοῦτον περιβάλλον δὲν θὰ εἶναι κατάλληλον διὰ τὸν υἱόν μου, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ μορφωθῇ καὶ ὄχι νὰ πάρῃ «ἓνα χαρτί».

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Μὴ φοβῆσθε. Οἱ «πτωχοὶ τῷ πνεύματι» εἶναι ὀλίγοι, ἐλάχιστοι. Εὐτυχῶς. Οὐδεὶς ἐξηνάγκασε κανένα νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὴν Σχολὴν καὶ οὐδεὶς οὐδένα ποτὲ παρέπεισε. Ἡ Σχολή, κατὰ τρόπον μάλιστα ὠμόν, λέγει πρὸς πάντας τὴν ἀλήθειαν γυμνῶν.

Δι' αὐτὸ σὰς ἐπαναλαμβάνω, ἀγαπητὲ Κύριε, ὁ υἱός σας νὰ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν Σχολὴν, ἐάν δὲν ἔχῃ πλήρη καὶ βαθυτάτην κατανόησιν: πρῶτον ὅτι πρέπει νὰ θεωρῇ ἰδιαίτουσαν τιμὴν του ὅτι φοιτᾷ εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Σχολὴν, καὶ δεῦτερον ὅτι πρέπει νὰ ἐργασθῇ πολὺ διὰ νὰ ἀποκτήσῃ τὸ πτυχίον τῆς.

ΕἰΣ ΤΡΙΤΟΣ

Εἶμαι σύμφωνος μαζί σας. Ἡ Σχολή σας θὰ ἐπιβληθῇ δριςικῶς ὅταν ὀλοὶ οἱ σπουδασταὶ καὶ πτυχιούχοι συμπαρασταθοῦν καὶ ἐνισχύσουν αὐτὴν τὴν τεραστίαν προσπάθειάν της, ὅταν βαθύτατα κατανοήσουν τὸ ἔργον της, ὅταν καταστοῦν πάρα πολὺ ὑπερήφανοι γιὰ τὴν Σχολὴν των. Ἰσως ὑπάρξουν ἀκόμη ὀλίγοι ἀντιδράσεις, ἀλλ' ὁ κίνδυνος εἰς ἓνα τόσο δραστικὸν ὄργανισμὸν, ὅπως ἡ Σχολή σας, εἶναι μεγαλύτερος ὅταν ἐλλείπῃ αὐτὴ ἡ κατανόησις καὶ ἡ ἐκτίμησις, ἀπὸ οἰονδήποτε κίνδυνον προερχόμενον ἀπὸ ἔξω. Αὐτὸς εἶναι καιὸν εἰς τὴν ζωὴν. Ἡ ἥττοπαθὴς πέμπτη φάλαξ εἶναι ὁ φοβερῶτερος ἐχθρός. Ἀλλωστε εἶμαι βέβαιος ὅτι οἱ ἀμφιβάλλοντες, οἱ ὀλιγόπιστοι, θὰ εἶναι μεταξὺ τῶν κακῶν σπουδαστῶν. Αὐτὴ εἶναι ἡ διαπίστωσις καὶ ἡ συμβουλή ἐνὸς εἰλικρινοῦς φίλου καὶ

θαυμαστοῦ τῆς Σχολῆς. Εἰς τὴν νεύρωσιν τῶν ἀντιπάλων τῆς Σχολῆς, ἡ ὁποία εἶναι ἔκδηλον πλέον ψυχοπαθολογικὸν φαινόμενον, εἰς τὰς διαβολὰς καὶ τὰς συκοφαντίας, εἰς τὴν ἄρνησιν καὶ τὴν ἀντιδρασίαν, μία ἀπάντησις ὅλων πρέπει νὰ ὑπάρχη: «ἡ πίστις εἰς τὸ μέγα ἔργον τῆς Σχολῆς καὶ ἡ ὑπερηφάνεια διὰ τὴν δρᾶσιν τῆς». Μὲ αὐτὴν τὴν πίστιν καὶ αὐτὴν τὴν ὑπερηφάνειαν θὰ νικήσετε καὶ θὰ ἐπιβάλετε τὸ ἔργον σας, ἄρκει βεβαίως νὰ εἰσθε ἀντάξιοι τοῦ κύρους καὶ τῆς φήμης τῆς Σχολῆς.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

**Ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς ἐρωτήσω πῶς ἐξηγεῖται τὸ φαινόμενον ὅτι ἡ Σχολή σας βάλλεται, ἐγὼ οὐδεὶς ἀσχολεῖται, ἐπὶ παραδείγματι, μὲ τὴν Σχολὴν οἰκιακῆς οἰκονομίας, ἡ ὁποία ὠνομάσθη «Ἀνωτάτη»!*

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ ποικίλη δρᾶσις τῆς Σχολῆς ἐτάραξε τὰ νερά τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ τέλματος καὶ εἶναι φυσικὸν ὅτι ἐδημιούργησεν ἀντιδράσεις. Ὑπάρχουν μερικοὶ οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ ἐξασφαλίσουν ἐκπαιδευτικὸν μονοπώλιον. Ὁ «σχολικὸς σωβινισμός» τῶν θέλει νὰ ἀποκλείσῃ πᾶσαν ἄλλην ἐκπαιδευτικὴν προσπάθειαν, ὥστε προπαντὸς νὰ μὴν ὑπάρχῃ σύγκρισις. Ὁ φθόνος καὶ ὁ φόβος, μαζὶ μὲ τὴν κακότητα καὶ τὴν ὑστεροβουλίαν—φαινόμενα ὄχι ἀσυνήθη εἰς τὸν τόπον μας—ἀποτελοῦν τὴν ἐξήγησιν τοῦ ἀντικοινωνικοῦ αὐτοῦ φαινομένου. Τοῦτο πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι οὐδέποτε ἀπετολμήθη μία δημοσία ἐπίκρισις τῆς συντελουμένης ἐν τῇ Σχολῇ ἐργασίας.

Ὁ Victor Hugo ἔλεγεν ὅτι «ὅταν ἀνοίγῃς ἓν σχολεῖον κλείνεισ μίαν φυλακὴν». Ὁρθῶς, ἀλλ' ὑπάρχουν ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι πιστεύουν τὸ ἀντίθετον, δηλαδὴ ὅτι εἶναι προτιμότερον νὰ ἀνοίξῃς μίαν φυλακὴν παρά ἓν σχολεῖον. Κάθε ἀντίληψις εἶναι σεβαστή. Ἡμεῖς ἐφροντίσαμεν νὰ ἀνοίξωμεν μίαν Σχολὴν, ἀπεδείξαμεν ὅτι ἀπὸ σχολεῖον ἐπτὰ μαθητῶν τὸ κατεστήσαμεν σχολεῖον ὀκτακοσίων σπουδαστῶν, ἐργαζομένων μὲ ζῆλον καὶ φανατισμόν. Ἡμεῖς προετιμήσαμεν νὰ ἰδρῦσωμεν ἓν ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἀναζητῆται ἐλευθέρως ἡ ἀλήθεια καὶ νὰ προσφέρεται πραγματικὴ ἐπιστημονικὴ μὀρφωσις. Τί νὰ πράξωμεν, ἐὰν ὑπάρχουν ἄνθρωποι χολωμένοι, διότι ἓν νέον πνευματικὸν ἴδρυμα ἐργάζεται, μορφώνει, ἀποδίδει, ἐκδίδει βιβλία καὶ περιοδικά, ὀργανώνει διαλέξεις, μελετᾷ διάφορα παιδαγωγικὰ προβλήματα ἰδιάζοντα εἰς τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν, ἐξετάζει ζέοντα ζητήματα τοῦ τόπου;

Τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον τῶν Παρισίων ἔχει ἰδρῦσει τὴν École des Hautes Études Commerciales, καὶ παραπλευρῶς τῆς συνέστησε τὴν ἰσότημον École Supérieure de Commerce et d' Industrie, τὸ Centre de préparation pour l' administration des affaires, τὴν École d' Organisation Économique et Sociale καὶ ἐπιχορηγεῖ καὶ ἐσπεύει καὶ ἄλλας παρομοίας ἀνωτάτας σχολάς. Ἄλλ' ἐλησημονήσαμεν εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Εὐρώπην εἶναι ἀκατανόητον τὸ ἐκπαιδευτικὸν μονοπώλιον καὶ ἀντιθέτως, μέσα εἰς τὰ Πανεπιστήμια καὶ τὰς Ἄνω-

τάτας Σχολάς (τάς Grandes Écoles, ὅπως λέγονται ἐκεῖ) ἰδρύονται συνεχῶς εἰδικά ἀνώτερα Ἴνστιτούτα, προσηρητημένα Σχολαῖ συμπληρωματικῆς μορφώσεως, διότι ἐκεῖ τὸ κράτος, ἡ κοινωνία, οἱ ἐκπαιδευτικοί, οἱ διάφοροι ὀργανισμοί, δὲν φοβοῦνται τὴν μέρφωσιν καὶ τὴν ἄμιλλαν, ἀλλ' ἐνισχύουν τὴν ἔρευναν καὶ χειροκροτοῦν πᾶσαν ἐκπαιδευτικὴν προσπάθειαν.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Νομίζω ὅτι ὑπάρχει εἰς διπλωματούχους ἄλλων Σχολῶν μία κατάστασις νευρώσεως, διότι μόνον ὡς ψυχοπαθολογικὸν φαινόμενον δύναται νὰ ἐρευνηθῆ τὸ πάθος των κατὰ τῆς Σχολῆς σας. Τὸ θέμα εἶναι ἀπλοῦν: Ἐὰν ἡ Σχολή σας ἀξίζη, καλῶς ὑπάρχει. Ἐὰν δὲν ἀξίζη, διατὶ ἀοχολοῦνται μὲ αὐτήν; Εἶναι μοιραῖον νὰ κλείσῃ. Ἡ ζωὴ ἀποβάλλει τοὺς περιττοὺς ὀργανισμοὺς.

ΓΟΝΕΥΣ

Ὁμολογῶ ὅτι εἶμαι κατάπληκτος. Ἐχει, λοιπόν, κηρυχθῆ πόλεμος κατὰ τῆς Σχολῆς, ἔστω ἀπὸ ἐλαχίστους; Μὰ αὐτοὶ εἶναι ἐχθροὶ τῆς Νεότητος, εἶναι ἀντιδραστικοὶ κατὰ τῆς μορφώσεως, κατὰ τῆς προόδου. Ἀκατανόητα πράγματα, ἀλγεινὴν ἐντύπωσιν προξενοῦντα. Ἀλλὰ σεῖς μὲ τὴν συναίσθησιν ὅτι ἡ Σχολή ἐκτελεῖ ἐν κοινωφελὲς ἔργον πρέπει νὰ εἰσθε ὑπερήφανοὶ διὰ τὰς ἐπιθέσεις αὐτάς, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ χαλυβδώνουν τὴν πίστιν σας εἰς τὴν Σχολὴν καὶ τὴν ὑπερηφάνειάν σας δι' αὐτήν.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἐχετε ἀπολύτως δίκαιον. Ἀλλὰ καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου ἐρωτῶ, πλήρης ἀγανακτήσεως καὶ πλήρης παραπόνου καὶ πικρίας: Διατὶ βάλλεται ἡ Σχολή μας;

Μήπως διότι προσετέθη ἐν νέον ἀνώτερον πνευματικὸν Ἴδρυμα εἰς τὸν τόπον; Ἡ Ἴδρυσις του καὶ ἡ λειτουργία του ἔπρεπε χαρὰν καὶ ὑπερηφάνειαν νὰ δημιουργήσῃ. Χρέος μας εἶναι καὶ συμφέρον τοῦ τόπου εἶναι νὰ δημιουργηθοῦν καὶ ἄλλα πνευματικὰ Ἴδρύματα.

Μήπως ἔχουν νὰ προσάψουν τίποτε εἰς τὴν ὀργάνωσιν της καὶ εἰς τὴν λειτουργίαν της; Ἄς τὸ εἶπουν δημοσίᾳ. Ὅλοι ὁμως γνωρίζουν ὅτι ἀποτελεῖ Σχολὴν ὑποδειγματικῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας.

Μήπως διότι πρώτη καθώρισε σύστημα εἰσαγωγικῶν καὶ τμηματικῶν ἐξετάσεων, τὸ ὅποσον καὶ οἱ ἄλλοι ἐμίμησαν;

Μήπως διὰ τὰ νέα της μαθήματα; Διὰ τὴν Στατιστικὴν μήπως; Ἀντέδρασαν εἰς τὴν ἀρχὴν κατὰ τοῦ μαθήματος αὐτοῦ (!), ἀλλὰ τῶρα ὅλοι ἀναγνωρίζουν τὴν ἀναγκαιότητά του καὶ σπεύδουν νὰ ἰδρῦσουν καὶ ἄλλαι Σχολαὶ ἕδρας Στατιστικῆς.

Μήπως διὰ τὸ «Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως», ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἐπίσης ἀντέδρασαν; Ἀλλὰ τὸ Κράτος τὸ ἀνεγνώρισεν ἐπισημῶς ὡς Στατιστικὴν Σχολὴν καὶ οἱ πάντες ἀνομολογοῦν τὰς ὑπηρεσίας του.

Μήπως διὰ τὴν Ψυχοτεχνικὴν, τὴν ὁποίαν οἱ μὲν ἐνόμιζον ὡς Ψυχιατρικὴν καὶ οἱ δὲ ἐθεώρουν ὡς ὑποπτον μάθημα; Ἀλλὰ σήμερα τὸ

Κράτος, έμπνεόμενον από τὸ παράδειγμα τῆς Σχολῆς μας, ἱδρυσε καὶ εἰδικὴν Σχολὴν Ἑπαγγελματικῶ Προσανατολισμοῦ.

Μήπως διὰ τὴν «Ὀργάνωσι», τὴν ὁποίαν ἐθεώρησαν ὡς ἀντεργατικὸν (!) μάθημα; Σήμερον ὅμως παντοῦ ὁμιλοῦν περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ὀργανώσεως, Ἑταιρεία διὰ τὴν διάδοσιν τῶν ἀρχῶν τῆς λειτουργεί, «Κέντρον Παραγωγικότητος» ἔχει ἱδρυθῆ καὶ ἡ Γενικὴ Συνομοσπονδία τῶν Ἑργατῶν δίδει μαθήματα ὀργανώσεως εἰς τὰ στελέχη τῆς.

Μήπως διὰ τὸ μάθημα τῆς «Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τοῦ Ἑργατικῶ Δικαίου»; Ποῖος ὅμως δὲν ἀναγνωρίζει τὴν σημασίαν καὶ τὸν θεμελιώδη ρόλον ποῦ παίζουν αἱ ἀνθρώπιναι σχέσεις ἐν τῇ ἐργασίᾳ;

Μήπως διὰ τὸν ἐπαγγελματικὸν χαρακτῆρα τῆς παρεχομένης μορφώσεως, εἰς ἐποχὴν ὅπου οἱ πάντες ἀναγνωρίζουν τὴν ἀξίαν τῆς;

Μήπως διὰ τὰς Ἐπιστημονικὰς τῆς Ἐπετηρίδας καὶ τὰς ἐπιστημονικὰς τῆς ἐκδόσεις καὶ τὰ περιοδικὰ τῆς; Ποῖος ὅμως ἐμποδίζει οἷονδήποτε νὰ μιμηθῆ τὸ λαμπρὸν καὶ ἔθνικὸν παράδειγμα τῆς Σχολῆς μας; Ὁ τόπος ὑποφέρει ἀπὸ πείναν καὶ δίψαν μαθήσεως. Ἄς ἐκτελέσουν ὅλοι τὸ χρέος των.

Μήπως διὰ τὰς λαμπράς τῆς Διαλέξεις, διὰ τὰς Ἀνακοινώσεις, διὰ τὰ Δεκαήμερα Σπουδῶν; Ἴδου ἀξιολίμητα παραδείγματα. Ἄς τὰ ἀκολουθήσουν. Ποῖος τοὺς ἐμποδίζει;

Μήπως διὰ τὰ μαθήματα εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας; Ἀλλὰ ποῖος τοὺς ἔπεισεν ὅτι εἶναι ὑποτιμητικὸν νὰ κατέρχεσαι (!) ἐκεῖ ὅπου γίνεται ἡ δημιουργία τῶν ἀγαθῶν, ἐκεῖ ὅπου ὁ μόχθος τοῦ ἀνθρώπου εἶναι παραγωγικὸς ἀγαθῶν καὶ πλοῦτου;

Μήπως διότι ἐφήρμωσε νέας μεθόδους διδασκαλίας; Ἀλλὰ τὰς ἰδίας ἐφαρμόζει τὸ περίφημον Πανεπιστήμιον τοῦ Χάρβαρτ καὶ τὸ λαμπρὸν Κέντρον Μορφώσεως Διοικητικῶν Στελεχῶν τῶν Παρισίων.

Μήπως διότι ἡ Σχολὴ μας ἔρριψε τὰ νέα συνθήματα τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως, τῆς παραγωγικότητος, τῆς ἐφαρμογῆς νέων μεθόδων εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων; Ἄλλ' αὐτὰ εἶναι πλέον παγκόσμια συνθήματα.

Μήπως διότι μία Σχολὴ μὲ τὸσον μικρὰ οἰκονομικὰ μέσα ἔχει τὸσον πλουσίαν δρᾶσιν; Ἀλλὰ ποῖος ἐμποδίζει οἷονδήποτε ν' ἀναπτύξῃ οἷανδήποτε ἐκπαιδευτικὴν δρᾶσιν;

Μήπως διότι ἡ δρᾶσις αὐτὴ πραγματοποιεῖται μὲ μικρὰς δαπάνας; Ἀλλὰ τοῖος κατηγορήσῃ ποτὲ ὅτι οἱ ἄλλοι δαπανοῦν πολλὰ; Ἡ Σχολὴ ὑποστηρίζει ὅτι τὸ Κράτος πρέπει νὰ ἀσκήσῃ «πνευματικὴν πολιτικὴν» καὶ νὰ διαθέσῃ ἀκόμη περισσότερα μέσα ὑπὲρ ὅλων τῶν σχολῶν τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως.

Μήπως... ἀλλὰ πρὸς τί νὰ σᾶς κουράζω; Ὑπάρχουν τόσα «μήπως», τὰ ὁποῖα γεννοῦν εἰς τὴν ψυχὴν αἰσθήματα πικρίας καὶ ἀπαγορευτέως ἀγανακτήσεως καὶ διαμαρτυρίας.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Βαθύτατα μὲ συνεκινήσατε. Τὸ θέαμα εἶναι πράγματι ἀποκαρδιωτικόν. Κάποια νεύρωσις ἔχει δημιουργηθῆ — καὶ εὐτυχῶς εἰς ὀλίγους—

τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα, οὕτως ἢ ἄλλως, θὰ εἶναι ἀλγεῖνὰ διὰ τὸν τόπον. Ἐγώ, ὡς τρίτος, ἔχω ἐν ἴκον νὰ εἶπω: ὅτι πρέπει νὰ ἀφεθῆ ἔλευθέρα καὶ ἀπερίσπαστος ἡ Σχολὴ νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἔργον τῆς. Ἐὰν εἶναι χρήσιμος θὰ ἐπιζήσῃ παρὰ πᾶσαν ἀντίδρασιν. Ἐὰν εἶναι περιττὸν ἕδρημα θὰ τὸ ἀποδείξῃ τὸ σύντομον μέμον. Τὸ πιστεύουν εὐλικρινὰ οἱ πολεμοῦντες τὴν Σχολήν; Ἐὰν να, δίδουν εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν τὴν ἐντύπωσιν τοῦ Δὸν Κιχάτου ἐπιτιθεμένου κατὰ τῶν ἀνεμομύλων!

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Καὶ ὅμως ἡ Σχολή, εἰς πείσμα ὅλων αὐτῶν τῶν ἀντιδράσεων, ἀλματωδῶς προοδεύει καὶ τὸ Κράτος ἐκτιμᾷ τὸ ἔργον τῆς καὶ ἡ Κοινωνία παραστέκεται εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς.

Ἐπὶ τέλους τί ζητοῦμεν οἱ πτυχιούχοι τῆς; Ζητοῦμεν, συμφώνως πρὸς τὸν «Κώδικα τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων», νὰ μετέχωμεν εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς διὰ τὰς θέσεις Α' κατηγορίας, διὰ τὰς θέσεις διὰ τὰς ὁποίας εἰδικῶς μᾶς παρασκευάζει ἡ Σχολὴ μας. Εἶναι δίκαιον αὐτό, καὶ ἢ ὄχι;

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Τὸ ἀντίθετον εἶναι ἀπρεπὲς καὶ ἀπαράδεκτον. Ὁ περιορισμὸς τῶν ὑποψηφίων, ἡ μονοπάλησις τῶν θέσεων βλάπτει αὐτὸ τοῦτο τὸ Κράτος. Ἡ ἐντύπωσίς μου εἶναι ὅτι ἀπλοῦστατα φοβοῦνται τὴν συμμετοχὴν εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς τῶν πτυχιούχων τῆς Βιομηχανικῆς Σχολῆς.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ναί, αὐτὸ εἶναι. Εἰς οἰομένηποτε διαγωνισμὸν λέγουν «ἔρχεται τὸ βαρὺ πυροβολικὸν τῆς Βιομηχανικῆς Σχολῆς». Φυσικὰ ἡ προσπάθεια τῆς μονοπωλήσεως καὶ ἡ ἀξίωσις νὰ ἀποκλεισθοῦν οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς βλάπτει τοὺς νέους οἱ ὅποιοι μὲ τόσοις κόπους ἀπέκτησαν τὸ πτυχίον των, ἀλλὰ πρωτίστως βλάπτει τὸ Κράτος.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Ἐπιμέτω ὅτι αὐτὸ κυρίως πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν των οἱ διοικοῦντες τὰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας καὶ τὰ ἄλλα πνευματικὰ Ἰδρύματα, τὸ Κράτος καὶ ἡ Κοινωνία βλάπτονται ἀπὸ τὰ σχολικὰ μονοπώλια.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἡ Σχολὴ ζητεῖ ὅτι εἶναι ὀρθὸν καὶ δίκαιον καὶ τὰ αἰτήματά τῆς τὰ στηρίζει ἐπὶ ἀκλονήτων ἐπιχειρημάτων. Οὐδέποτε οὐδεὶς ἀπετόλμησε νὰ τὰ ἀνατρέψῃ. Μόνον ἀβασιμότηας μέχρι σήμερον ἔχομεν ἀκούσει.

ΓΟΝΕΥΣ

Εἶναι καταπληκτικὰ τὰ ὅσα ἀκούω. Ἀκριβῶς αὐτὴ ἡ ἀντίδρασις κατὰ τῆς Σχολῆς μὲ πείθει διὰ τὴν ἀξίαν τῆς. Ἐὰν δὲν ἤξιζε, οὐδεὶς θὰ ἀπησχολεῖτο μὲ αὐτὴν καὶ θὰ ἔκλειε ἀδόξως, ὅπως ὀρθῶς εἶπατε ὅτι ἔκλεισεν ἀδόξως μία προσπάθεια κακῆς μιμήσεώς τῆς.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὴν δὴλωσίν σας. Αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι : ἡ ἀντίδρασις κατὰ τῆς Σχολῆς ἀποδεικνύει τὴν ἀξίαν της. Πτυχιούχοι καὶ σπουδασταί, γονεῖς καὶ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν οικονομικὴν πρόοδον τῆς Χώρας θὰ παρασταθῶμεν εἰς τὴν τόσον γόνιμον προσπάθειαν τῆς Σχολῆς, διὰ νὰ ἀνοίξωμεν νέους δρόμους εἰς μίαν νέαν ἐποχὴν, τὴν ὁποίαν διανύει ἡ Ἀνθρωπότης. Διὰ τὴν νέαν αὐτὴν ἐποχὴν χρειάζονται νέοι ἄνθρωποι, νέοι τρόποι ἐργασίας, νέα συστήματα, νέα μέθοδοι, νέα διδασκαλία, νέα σχολεῖα σφύζοντα ἀπὸ ζωῆν καὶ ἀπὸ δημιουργικῶν πνευμάτων, μὲ νέα ἰδανικά. Ἡ Σχολὴ μας εἶναι νέα. Αὐτὸ εἶναι πρὸς τιμὴν της. Δὲν εἶναι πεπαλαιωμένη.

ΓΟΝΕΥΣ

Ἐγὼ διερωτῶμαι τί θὰ εἶχεν ἐπιτελέσει ἡ Σχολὴ σας, ἐὰν ἀπὸ τῆς πρώτης σειγμῆς ἐτύγχανε προστασίας, ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς συνδρομῆς.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Πολλά, πάρα πολλά, καὶ αὐτὸ δὲν θέλουν μερικοί. Ἡ ἱστορία τοῦ «δικαίου Ἀριστείδου» ἐπαναλαμβάνεται πολλάκις εἰς τὴν Ἱστορίαν. Μὴ λησμονήητε ὅτι μὲ τὰ πάθη μας καὶ τὰ μίση μας, μὲ τὴν μικρότητά μας καὶ τὴν ἔλλειψιν ἀλληλεγγύης ἐχάσαμεν τὴν εἰρήνην, ἐνῶ ἐκερδίσαμεν τὸν πόλεμον ὅταν ἤρθημεν ὑπὲρ τὰ ἐλαττώματά μας.

Ἡμεῖς εἰς τὴν Σχολὴν μας ἐμάθαμεν ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν μας καὶ τοὺς Καθηγητάς μας νὰ σεβώμεθα τὸ Πανεπιστήμιον, καὶ ἰδίᾳ τὴν Νομικὴν τοῦ Σχολῆν, ἡ ὁποία τόσῃν τιμὴν περιποιεῖ εἰς τὸν τόπον μας, καὶ τὰ ἄλλα ἀνώτερα παλαιότερα πνευματικὰ Ἰδρύματα, τὰ ὁποῖα ὄλα συμβάλλουν εἰς τὴν πνευματικὴν ἐξέλιξιν τοῦ τόπου μας.

Ἀλλὰ τὴν αὐτὴν κατανόησιν καὶ τὴν αὐτὴν καλόπιστον κριτικὴν ἀναμένομεν καὶ ἡμεῖς οἱ πτυχιούχοι καὶ σπουδασταί ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ἐπὶ τέλους, Ἕλληνες νέοι σπουδάζουν καὶ εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Σχολὴν καὶ ζητοῦν ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας στοργήν, κατανόησιν καὶ ἐκτίμησιν εἰς τὴν προσπάθειάν των νὰ μορφωθοῦν καὶ νὰ ἐξυπηρετήσουν τὴν Κοινωνίαν καὶ τὸ Κράτος, τὴν Ἑλλάδα.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Δικαίω, δικαιοσύνη ἢ ἀγανάκτησίς σας. Μὴ ἀμφιβάλλετε διὰ τὴν ολοκληρωτικὴν ἐπιτυχίαν τῆς Σχολῆς σας. Ἡ πλήρης ἀναγνώρισις της θὰ πραγματοποιηθῆ καὶ ὁ τίτλος της θὰ μεταβληθῆ. Ἀλλὰ πρέπει καὶ σεῖς οἱ πτυχιούχοι καὶ οἱ σπουδασταί νὰ κατανοήσετε ὅτι δικαίως κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη, καὶ κατὰ τὴν ἴδρυσίν της, ὑπῆρξαν πολλοὶ ἀμφιβολίαι καὶ ὀρθαὶ ἀντιρρήσεις. Ὑπῆρχον πολλοὶ πού ἔλεγον ὅτι πρέπει νὰ διορθώσωμεν τὰς ὑπαρχούσας Σχολὰς καὶ μετὰ νὰ ἰδρύσωμεν ἄλλας. Ἡ Σχολὴ σας ἀπέδειξε ὅτι εἴχομεν τότε ἄδικον, διότι ἡ διορθωσις ὑπῆρξεν ἀδύνατος, ἐνῶ ἡ Σχολὴ σας εἶναι μία ὠραία πραγματικότης. Ἐξώσατε καὶ δίδετε καθημερινῶς ἐπιτυχεῖς ἐξετάσεις. Ἡ ἀναγνώρισις — ἡ πλήρης — τῆς Σχολῆς ἄλλοτε ἦτο πρόωρος, σήμερον ὁμως εἶναι ὠριμος καὶ ἐπιβεβλημένη. Δὲν σὰς ἐχάρισε κανεὶς τὰ δικαιώματά σας, ἀλλὰ τὰ κατεκτήσατε σεῖς μόνοι

σας με τὴν ἐργασίαν τὴν συντελουμένην εἰς τὴν Σχολήν. Ἡ πάλη ἔληξε με τὴν νίκην σας. Πρέπει γὰ εἶσθε πολὺ — μὰ πάρα πολὺ — ὑπερήφανοι δι' αὐτό.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Σὰς εὐχαριστοῦμεν καὶ πράγματι εἴμεθα ὑπερήφανοι ὅτι κατεκτήσαμεν τὰ δικαιώματά μας διὰ τῆς ἐκτελεσθείσης ἐν τῇ Σχολῇ ἐργασίας. Ἄλλ' ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου καὶ πᾶσα καθυστέρησις, πᾶσα ἀργοπορία εἶναι ἔγκλημα τῆς Πολιτείας κατὰ τῶν νέων. Τώρα πού οἱ πάντες ἀνομολογοῦν ὅτι ὁ καρπὸς εἶναι πλήρως ὄριμος ἀναγνωρίζομεν ὅτι ἦτο δυσχερὲς νὰ πραγματοποιηθοῦν τὰ αἰτήματά μας ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς. Ἐὰν θέλετε, δικαιολογοῦμεν τοὺς τότε ἀμφιβάλλοντας, ἀλλὰ τώρα καταγγέλλομεν τοὺς παρακωλύοντας τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Σχολῆς μας, Σκέπτεσθε, ἀγαπητὴ φίλε, τί θαύματα θὰ παρουσιάσῃ γοργότατα ἡ Σχολή μας, ἐὰν ἐπιλύσῃ τὸ πρόβλημα μόνον τοῦ τίτλου της καὶ τῆς παρασχεθῆ δυνατότης νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν δημιουργικὴν δράσιν της; Ἡμεῖς γνωρίζοντες τὰ ἐθνικῆς σημασίας σχέδια τῆς Σχολῆς πονοῦμεν καὶ διαμαρτυρούμεθα, ἀγανακτοῦμεν καὶ δυσφοροῦμεν δικαίως διὰ τὴν καθυστέρησιν.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Οἱ ἐλάχιστοι αὐτοὶ πού βάλλουν κατὰ τῆς Βιομηχανικῆς Σχολῆς ἔχουν ἑξέλθει τοῦ κύκλου τῆς σοβαρότητος καὶ τῆς εὐπρεπειας. Δὲν ἀξίζει ν' ἀσχολῆσθε με αὐτούς, διότι δίδετε σεῖς πλέον τὴν ἐντύπωσιν ὅτι «ἐπιτίθεσθε κατὰ τῶν ἀνεμομύλων». Ἐγὼ ἀντιθέτως παντοῦ, ἀπὸ ἐπιστημονικοὺς καὶ ἐπιχειρηματικοὺς κύκλους, ἀκούω ἀρίστους κρίσεις καὶ λαμπροὺς ἐπαίνους διὰ τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς. Ὁ ἐπαινος τοῦ δικαίου, ἡ κρίσις τοῦ καλῆς πίστewος ἀνθρώπου, ἡ συμβολὴ τοῦ εἰδικοῦ ἀξίζει. Ἡ κακολογία, τὸ κοτσομπολιὸν πρέπει νὰ τυγχάνουν περιφρονήσεως. Ὁμολογῶ ὅτι εἶναι ἐντροπὴ γὰ ἀσχολοῦνται οἱ σπουδασταὶ καὶ οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς με τὸ εἰς βάρος της «κοτσομπολιὸν» ἀγευθύνων καὶ μὴ σοβαρῶν προσώπων.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Εἶναι ἐντροπή, ἀλλὰ καὶ μὴ λησμονῆτε ὅτι ἡ συκοφαντία καὶ ἡ προπαγάνδα παίζουν ρόλον εἰς τὴν ζωὴν. Τὸ κακὸν εἶναι εὐκολον νὰ γίνῃ, ἡ διαβολὴ καὶ ἡ συκοφαντία εἶναι εὐκολον νὰ «πάσῃ». Τὸ καλὸν ἀπαιτεῖ πολλοὺς κόπους καὶ πολλὰς θυσίας. Καὶ ἡμεῖς πονοῦμεν διὰ τὴν Σχολὴν μας, διότι διὰ νὰ θεμελιωθῇ καὶ ν' ἀναπτυχθῇ ἀπῆθησαν πολλοί, πάρα πολλοὶ κόποι καὶ θυσίαι πολλαί, πάρα πολλαί. Δι' αὐτὸ ἀνησυχούμεν καὶ δι' αὐτὸ προσπαθοῦμεν νὰ διαφωτίσωμεν τοὺς πάντας, ὥστε ν' ἀντιληφθοῦν τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ μὴ πίπτουν θύματα τῆς διαβολῆς, τῆς συκοφαντίας τοῦ κοτσομπολιοῦ.

Εἶναι, νομίζω, ἔκδηλον ὅτι ὅλος αὐτὸς ὁ θόρυβος ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονός ὅτι ἡ δράσις τῆς Σχολῆς ἀπέβη ἐνοχλητικὴ ἄλλως τε ἡ φιλοδοξία των πλέον εἶναι νὰ ἐπιτύχουν νὰ μιμηθοῦν τὴν Σχολὴν μας καὶ εἰς τὸ πρόγραμμά της καὶ εἰς τὰ μαθήματά της καὶ εἰς τὴν ὀργάνωσίν της.

καί εἰς τὴν δρᾶσιν τῆς. Ἡ Σχολή μας ἐπέτυχε νὰ ἀνοίξη νέους δρόμους. Τὸ μόνον ποῦ ὑπολείπεται εἰς τοὺς ἄλλους εἶναι νὰ τὴν ἀκολουθήσουν καὶ νὰ μὴ μένουν εἰς πεπαλαιωμένα προγράμματα, ξένα πρὸς τὴν ἑλληνικὴν καὶ τὴν διεθνῆ ζωὴν.

ΓΟΝΕΥΣ

Διατί εἰς τὴν Σχολὴν σας ὁ ἐπὶ κεφαλῆς Καθηγητῆς λέγεται Διευθυντῆς καὶ ὄχι Πρύτανις ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον, διότι εἰς ὅλον τὸν κόσμον—καὶ ἄλλοτε καὶ εἰς τὴν Α.Σ.Ο. & Ε.Ε., τὸ Πολυτεχνεῖον, τὴν Γεωπονικὴν—οἱ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἔξω τοῦ Πανεπιστημίου Σχολῶν λέγονται Διευθυνταί, Κοσμητορες, Πρόεδροι, οὐδέποτε ὅμως Πρυτάνεις. Πρύτανις καλεῖται ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Κοσμητῶρων τῶν πολλῶν Σχολῶν ἐνὸς Πανεπιστημίου. Ἡ Σχολή μας, σεβομένη τὰ ἀξιώματα καὶ τοὺς τίτλους τῶν ἄλλων, δὲν ἐπεζήτησε τὸν τίτλον τοῦ Πρυτάνεως, διὰ νὰ δύναται νὰ ἔξη πᾶν δικαίωμα νὰ ἀξιῇ νὰ τὴν σέβωνται καὶ οἱ ἄλλοι. Ἡ Σχολή κάμνει πάντοτε ὅ,τι εἶναι εὐπρεπές. Πληροφοροῦμαι, ἄλλωστε, ὅτι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας κρατεῖ ἡ σκέψις νὰ μετονομασθοῦν οἱ Πρυτάνεις τῶν μὴ Πανεπιστημιακῶν Σχολῶν εἰς Κοσμητορας, ὅπως ἐζήτησε καὶ ἡ ἰδική μας Σχολή. Ἄς εὐχρηθῶμεν νὰ κρατήσουν αἱ ὀρθαὶ αὐταὶ σκέψεις, καίτοι φοβούμαι ὅτι δὲν θίγονται εὐκόλως τὰ κακῶς κείμενα, παρὰ τὰς εὐλόγους καὶ δικαίας διαμαρτυρίας τοῦ Πανεπιστημίου.

ΕἰΣ ΤΡΙΤΟΣ

Ἀλήθεια, ἀπορῶ πῶς ἡ Ἀνωτάτη Σχολὴ Αὐτοκινήτων καὶ ἡ Ἀνωτάτη Σχολὴ Οἰκιακῆς Οἰκονομίας δὲν ἐζήτησαν νὰ ἀποκτήσουν Πρυτανίαν. Εἰς τὸν τόπον μας εἶποτε τὸ παράδοξον δὲν εἶναι δύσκολον. Τὸ ὄρθρον δυσκόλως γίνεται.

ΓΟΝΕΥΣ

Μὴ ἀπορῆτε. Εἴμεθα ἀκόμη μία ὑπὸ ἀνάπτυξιν κοινοῖα. Ἐρωτῶ ἀκόμη πῶς διορίζεται ὁ Διευθυντῆς τῆς Σχολῆς καὶ ὁποῖα διαφοραί, ἔστω τυπικαί, ὑπάρχουν μεταξὺ Πρυτάνεως καὶ Διευθυντοῦ.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Κατ' οὐσίαν καμμία ἀπολύτως, Ὁ Πρύτανις μιᾶς Σχολῆς ἐκλέγεται ἀπὸ τοὺς τακτικούς Καθηγητάς κατ' ἔτος, ὅπως εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ἢ κατὰ διετίαν, ὅπως εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον. Ὁ Διευθυντῆς τῆς Σχολῆς μας ὁμοίως ἐκλέγεται ἀπὸ τοὺς τακτικούς Καθηγητάς κατὰ διετίαν καὶ ἡ ἐκλογή του ἐπικυρώνεται ἐπὶ πλέον ἀπὸ τὸ Δ. Συμβούλιον.

Ὁ Διευθυντῆς τῆς Σχολῆς εἶναι ἐπανεκλέξιμος, ὅπως καὶ εἰς τὴν Πάντειον Ἀνωτάτην Σχολὴν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, ὅπως εἰς πλεῖστα Πανεπιστήμια καὶ Ἀνωτάτας Σχολὰς τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς.

Ἐπομένως οὐδεμίαν διαφορὰ ὑπάρχει πλὴν, σημειώσατε καλῶς τοῦτο, ὅτι ὁ Διευθυντῆς τῆς Σχολῆς μας λογοδοτεῖ καὶ πρὸς τὸν Σύλλογον τῶν τακτικῶν Καθηγητῶν καὶ πρὸς τὸ Δ. Συμβούλιον. Εἶναι ὑπόλογος ἀπέναντι ἀμφοτέρων.

Εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐφαρμόζονται τὰ ἐξῆς συστήματα: Ὁ Πρύτανις

ἢ ὁ Κοσμήτωρ ἢ ὁ Διευθυντής ἢ ἐκλέγονται ἐφ' ἅπαξ καὶ ἡ θητεία των διαρκεῖ μέχρις οὗτου ζητηθῆ ἡ ἀνάθεσις εἰς ἄλλον τῆς διευθύνσεως (ὅπως π.χ. εἰς τὴν Ἀνωτάτην Ἐμπορικὴν Σχολὴν τῶν Παρισίων) ἢ ἐκλέγονται δι' ἓν ἢ περισσότερα ἔτη (π.χ. πενταετίαν, ὡς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Παρισίων ἢ εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῆς Ἀμερικῆς, Βρυξελλῶν) καὶ δύναται νὰ ἐπανεκλεγῆ ἢ ἐκλέγεται δι' ἓν ἢ περισσότερα ἔτη καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπανεκλεγῆ παρά μετὰ τὴν πάροδον ὠρισμένου χρονικοῦ διαστήματος (ὡς εἰς πολλὰ Γερμανικὰ Πανεπιστήμια)

Νομίζω ὅτι τὸ σύστημα τῆς Σχολῆς μας εἶναι τὸ ἄριστον καὶ δι' αὐτὸ ζητεῖται ἡ μίμησις του καὶ ἡ ἐπέκτασις του καὶ εἰς τὰς λοιπὰς Σχολὰς.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Ὁρθῶς, διότι εἰς ἓν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, δηλ. κατ' οὐσίαν εἰς 8 μῆνας, ὁ Πρύτανης ἐλάχιστα δύναται νὰ ἐπιτελέσῃ ὀρθὸν δὲ ἐπίσης εἶναι νὰ ἐπανεκλέγεται ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐπέτυχε καὶ ἀνέπτυξε δραστηριότητα προάγουσαν τὰ συμφέροντα τοῦ Ἰδρύματος. Εὐχόμαι ὀλοφύχως νὰ ἐφαρμοσθῆ τὸ ταχύτερον καὶ εἰς τὰς ἄλλας Σχολὰς τὸ καθεστὼς τῆς Βιομηχανικῆς Σχολῆς, ἢ ὁποῖα καὶ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ἠκολούθησε τὴν ὀρθὴν ὁδόν.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Διερωτῶμαι μὲ ὑπερφάνειαν πολλὴν εἰς τί ἡ Σχολὴ μας δὲν ἠκολούθησε τὴν ὀρθὴν ὁδόν; Ἡ Σχολὴ εἶχε τὸ θάρρος, ἀντιμετωπίζουσα πολὺ εὐθηνὴν δημοκοπίαν, νὰ διακηρύξῃ ὅτι ὁ τίτλος τοῦ Πρυτάνεως ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ σεβάσιμον Πανεπιστήμιον.

Ἡ ἔντιμος αὐτὴ καὶ θαρραλέα δήλωσις τῆς ἐπότισε τοὺς διοικοῦντας μὲ πολλὰς πικρίας, διότι ἐπεζήτησε νὰ ἐκμεταλλεῖται τοῦτο ἡ εὐθηνὴ δημοκοπία τῶν δῆθεν «προστατῶν», πράγματι δὲ ἐχθρῶν τῆς Σχολῆς, ἀλλ' εὐτυχῶς σήμερον οἱ πάντες ἀναγνωρίζουν ὅτι ὀρθῶς ἔπραξε ἡ Σχολὴ. Ἐν τῷ μεταξύ ὅμως ὄχι ὀλίγον ἡ Σχολὴ ἐζημιώθη καὶ ἐταλαιπωρήθη ἀπὸ τὴν εὐθηνὴν δημοκοπίαν, ὅπως δυστυχῶς καὶ ἀπὸ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ Πανεπιστημίου νὰ περιφρουρήσῃ καὶ νὰ κατοχυρώσῃ τὰ ἀξιώματά του ἀπὸ τὴν ἐναντίον των ἐπιδρομῆν ἄλλων.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Σὰς συχαίρω ὀλοφύχως διὰ τὴν ἔντιμον καὶ θαρραλέαν στάσιν τῆς Σχολῆς. Εἰς τὸν τόπον μας εἶναι πράγματι δύσκολον νὰ ἀντιμετωπισθῆ ἡ δημοκοπία, διότι ὁ κόσμος εἶναι ἀμόρφωτος καὶ εὐκόλος λεία. Καὶ ὑπάρχουν πάντοτε ἄνθρωποι ἔτοιμοι νὰ γίνουν θύματα τῶν δημοκόπων.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

Οἱ σπουδασταὶ πολὺ ἐκτιμοῦν τὴν ὁμόνοιαν ἢ ὁποῖα ὑπάρχει μεταξύ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῆς Σχολῆς.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ἄ! Σὰς εὐχαριστῶ πάρα πολὺ διὰ τὴν παρατήρησίν σας. Πράγματι, ἡ ὁμόνοια, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἀλληλεκτίμησις βασιλεύουν εἰς τὴν

Σχολήν. Δέν ἦτο δυνατόν νά γίνῃ ἄλλως. "Ἐν ἐκπαιδευτικόν ἴδρυμα δέν ἤμπορεῖ, κατὰ βάσιν, νά εἶναι ἀντάξιον τοῦ προορισμοῦ του, ἐάν δέν ἔχη καθηγητάς ἀμοιβαίως ἐκτιμωμένους. "Ἄλλως εἶναι φρενοκομείον. Οἱ Καθηγηταί τῆς Σχολῆς ἀνήκουν εἰς διάφορα κόμματα, ἔχουν διαφόρους ἐπιστημονικάς πεποιθήσεις, ἀλλ' ἔχουν ἕν κοινόν ἐκπαιδευτικόν ἰδανικόν: τὸ Ἰδανικόν τῆς Σχολῆς. Δι' αὐτό αἱ ἀποφάσεις, ἐπί μίαν ἐπταετίαν, εἶναι ὁμόφωνοι. Αὐτό εἶναι ἡ μεγαλύτερα μας τιμή, καί ἀποτελοῦμεν παράδειγμα, ἰδίως διὰ τοὺς νέους. Ἐπάνω ἀπὸ τὰ κόμματα, τὰς προσωπικάς φιλίας καί ἀντιθέσεις καί τὰς ἐπιστημονικάς διαφοράς εἶναι ὁ μορφωτικὸς σκοπός, εἶναι ἡ Σχολή. Μόνον τὸ γεγονός αὐτό ἀρκεῖ διὰ νά περιβάλλουν μὲ ἐκτιμησιν καί στοργήν τὴν Σχολήν ὅλοι οἱ τίμιοι ἄνθρωποι ποῦ ἀγαποῦν τὸν τόπον.

Εἰς ΤΡΙΤΟΣ

*Γνωρίζω καλῶς ὅτι ἔτυχε τῆς προεπούσης περιφρονήσεως μὲ ἀναξί-
νωσις «ἀνευθύνων κύκλων» ὅτι ἡ Σχολή σας εἶναι «πολυτελές
Ἰδρυμα». "Ὅσον καὶ ἐάν θεωρῶ ὅτι εἶναι ἀνάξιον τὸ λεχθέν, θὰ
ἐπεθύμουν μίαν ἀπάντησίν σας ἀποστομωτικὴν, διὰ νά δειχθῇ
ἀ-ὀμη μίαν φορὰν ὅτι ἡ Σχολή σας βάλλεται ἀδίκως.*

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Πράγματι πρόκειται περὶ πληροφορίας ἀναξίας διαψεύσεως. Παρὰ τοῦτο θὰ σὰς διαφωτίσω, διότι φοβοῦμαι ὅτι εἶναι καταπληκτικὴ ἡ δύναμις τῆς συκοφαντίας. Εἰς αὐτὸ ἄλλωστε ἐστήριζεν ὁ Χίτλερ τὴν προπαγάνδαν του. "Ἐγραφε ὅτι «ὅσον μεγαλύτερον εἶναι τὸ ψεῦδος, τόσο ἐυκολώτερον εἶναι νά τὸ καταστήσῃ πιστευτόν»!

Λοιπόν, ἡ Σχολή μας ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα τῆς ἔχει ἐφαρμοσίαι, μὲ προσωπικὴν εὐθύνην τοῦ Δ. Συμβουλίου, δικαιώματα ἐγγραφῆς καί διδάκτρα κατὰ 20 ο)ο μικρότερα τῶν ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζομένων, ἐν δὲ τῇ ἐφαρμογῇ, λόγῳ τῶν εἰς τοὺς καλοὺς καί ἀπόρους σπουδαστάς παρεχομένων διευκολύνσεων, τὰ διδάκτρα εἶναι κάτω τοῦ $\frac{1}{2}$.

Μήπως τοῦτο λέγεται πολυτέλεια;

Μήπως ὑπάρχουν πολυτελεῆ κτίρια καί ἐγκαταστάσεις; Ἡ Σχολή στερεῖται κτιρίου καί ἐπαρκούς χώρου, διότι τὸ Κράτος δέν ἠθέλησε ποτὲ ν' ἀσχοληθῇ μὲ τὸ θέμα αὐτό. Οἱ Καθηγηταί προσεφέρθησαν μάλιστα νά παραχωρήσουν τὸ ὄλον τῆς ἀμοιβῆς των, ὑπὸ τὸν ὄρον τὸ Κράτος νά ἀπέδιδεν εἰς τὴν Σχολήν τὰ ὀφειλόμενα. Εὐγενῆς καί συγκινητικὴ χειρονομία μὴ τυχούσα κἄν ἀπαντήσεως.

Μήπως τοῦτο λέγεται πολυτέλεια;

Ἐκ τοῦ δημοσιευθέντος Ἀπολογισμοῦ συνάγεται ὅτι ἡ Σχολή ἐδαπάνησε διὰ τὴν ὄλην λειτουργίαν τῆς εἰς ἔξοδα ἐγκαταστάσεως, εἰς γενικά ἔξοδα, εἰς μισθοὺς Διοικητικοῦ Προσωπικοῦ, εἰς ἀμοιβὰς Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ, διὰ τὰς Ἐκδόσεις τῆς, διὰ τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, διὰ τὸ Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καί Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν, διὰ τὸ Κέντρον Τουριστικῶν Μελε-

των κ.τ.λ. ἐν ὄλῳ :	δρχ.	1 138 191
ἐνῶ ἡ Πάντειος ἐδαπάνησε μόνον διὰ τὴν μισθο-		
δοσίαν τοῦ Διδακτικοῦ καὶ Διοικητικοῦ τῆς	»	1 363 008
Προσωπικοῦ	>	1 504 850
ἡ δὲ Α.Σ.Ο. & Ε.Ε.		

Λέγω ταῦτα χωρὶς νὰ θέλω, οὐδὲ τὸ παράπαν, νὰ εἶπω ὅτι τὰ ἀνωτέρω Ἰδρύματα εἶναι πολυτελῆ· ἀντιθέτως μάλιστα, ἔχουν ἀνάγκη γενναίων ἐνισχύσεων διὰ νὰ συμπληρῶνουν καὶ νὰ ἐπεκτείνουν τὴν μεγάλην τῶν μορφωτικὴν ἀποστολήν.

* Ἄλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει μὲ βάσιν τοὺς ἀνω ἀριθμούς, ἐρωτῶ ποῦ ὑπάρχει τὸ «πολυτελές Ἰδρυμα»; Ταῦτα ἀνεκοινώθησαν καὶ εἰς τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας, τὸ ὁποῖον φυσικά μὲ τὴν ἐβ- γλωττον σιωπὴν του τὰ παρεδέχθη καὶ οὕτω παρεσχέθη ἡ δέουσα ἀπάντησις εἰς τοὺς διαδίδοντας ὅτι ἡ Σχολὴ εἶναι «πολυτελές Ἰδρυμα».

* Ἡ ἀδιαφορία εἶναι ἡ καλυτέρα ἀπάντησις εἰς μίαν τοιαύτην ἀνακρίβειαν.

ΓΟΥΝΕΥΣ

*Ἀντιλαμβάνομαι πλήρως τὴν ἀγανάκτησίν σας, ἀλλ' εἶπατέ μου, παρα-
καλῶ, πῶς ἐπιτυγχάνει ἡ Σχολὴ μὲ τόσα ὀλίγα μέσα τόσα πολλὰ
πράγματα;*

ΠΥΧΙΟΥΧΟΣ

Τὸ μυστικὸν εἶναι πολὺ ἀπλοῦν. Πρῶτον, εἰς πάντα ὄργανισμὸν χρειάζεται καλὴ, χρηστὴ καὶ σκόπιμος διοίκησις καὶ διαχειρίσις. Ἡ Σχολὴ ἔχει τὸ πλεονέκτημα ἡ διοίκησις καὶ ἡ διαχειρίσις νὰ ἔχη ἀνατεθῆ εἰς Δ. Συμβούλιον μὲ ἐκλεκτὰ μέλη, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς ὡς Πρόεδρον τὸν κ. Στ. Κωστόπουλον, τὸν διακεκριμένον ἄλλοτε Ὑπουργὸν Συντονισμοῦ καὶ Διοικητὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον διαχειρίζεται κατὰ νόμον τὰς ὑποθέσεις τῆς Σχολῆς. Οἱ Καθηγηταί, κατὰ σοφὴν διάταξιν τοῦ Νόμου, δὲν ἀναμιγνύονται εἰς τὴν διοίκησιν καὶ διαχειρίσιν καὶ οὕτω, ἀπηλλαγμένοι ἀπὸ τοιαύτας ἀπασχολήσεις, ἐπιδίδονται ἀπερίσπαστοι εἰς τὸ μορφωτικὸν τῶν ἔργων.

Δεύτερον, ἡ ἀμοιβὴ τῶν διδασκόντων εἶναι καθ' ὥραν πραγμα- τοποιουμένης διδασκαλίας. Δὲν ἔχουν παγίως μηνιαίας ἀποδοχάς. Οἱ Καθηγηταί, ἀντιλαμβανόμενοι πλήρως τὴν ὑψηλὴν ἀποστολήν των, ἔχουν παραχωρήσει μέχρι σήμερον εἰς τὴν Σχολὴν πλεον τοῦ 1/2 τῶν ἀμοιβῶν των. Εἶναι κάτι τὸ ὁποῖον μετὰ συγκινήσεως δέον ν' ἀναφέρῃ καὶ νὰ τονίσῃ τις. * Ἐάν μάλιστα ἀναλοισθῆ κανεὶς τὸν συνθετικὸν φόρον (ἐνιαῖον σήμερον) ἐλάχιστα ἀμείβονται, ἐνῶ ἐκ- τελοῦν τὴν αὐτὴν—ἢ καὶ πολὺ περισσοτέραν ἐργασίαν—μὲ τοὺς Καθηγητάς τῶν λεγομένων Ἀνωτάτων Σχολῶν.

Τὸ μυστικὸν, λοιπόν, εἶναι πολὺ ἀπλοῦν: Καλὴ ὀργάνωσις, χρηστὴ διοίκησις, συνετὴ διαχειρίσις, θυσίαι τῶν Καθηγητῶν ὑπὲρ τῆς Σχολῆς.

Τὸ «πολυτελὲς Ἴδρυμα» ἔχει ὀλίγα μέσα, πραγματοποιεῖ μεγάλους σκοποὺς καὶ ἔχει μεγαλυτέρας ἀκόμη φιλοδοξίας. Ταῦτα πάντα τὰ στηρίζει εἰς τὴν πίστιν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν τῶν Διοικούντων καὶ τῶν Διδασκόντων.

Ἴδού τὸ μυστικὸν τῆς ἐπιτυχίας.

ΓΟΝΕΥΣ

Ἐπιθυμῶ νὰ συνοψίσωμεν τὴν τόσον χρήσιμον καὶ διαφωτιστικὴν συνομιλίαν μας.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Εὐχαρίστως

1. Ἡ Α.Σ.Β.Σ. συνεστήθη δυνάμει εἰδικοῦ Νόμου διὰ νὰ μορφώσῃ ἀνώτερα διοικητικὰ καὶ διαχειριστικὰ στελέχη τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς καὶ τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ, ὅπως π.χ. καὶ ἡ Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. καὶ ἡ Πάντειος.

2. Ἡ Α.Σ.Β.Σ. ἀνήκει εἰς τὴν ἀνωτέραν βαθμίδα τῆς Ἐκπαιδύσεως, ὅπως αἱ λοιπαὶ λεγόμεναι Ἀνώταται Σχολαί.

3. Ἡ Α.Σ.Β.Σ. εἶναι Ἴδρυμα ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδύσεως, ὅπως εἶναι καὶ πρέπει νὰ εἶναι τὸ Πολυτεχνεῖον καὶ ἡ Ἀνωτάτη Γεωπονικὴ Σχολή.

4. Ἡ Α.Σ.Β.Σ. λέγεται ἀνεπιτυχῶς «ἀνωτέρα», ἐφόσον αἱ λοιπαὶ καλοῦνται «ἀνώταται». Πᾶς προσερχόμενος εἰς τὴν Σχολὴν δεόν νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν του ὅτι ὑπάρχει αὐτὴ ἡ διαφορά. Ἡ Σχολὴ οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν ἀναλαμβάνει, ἐὰν τὸ Κράτος δὲν θέλῃ — κακῶς, κάκιστα — νὰ μετονομάσῃ τὴν Σχολὴν, ὅπως ἔπραξε καὶ διὰ τὰς ἄλλας, εἰς Ἀνωτάτην.

5. Πᾶς προσερχόμενος εἰς τὴν Σχολὴν πρέπει νὰ εἶναι ὑπερήφανος διότι σπουδάζει εἰς αὐτὴν καὶ νὰ μὴ ἐπηρεάζεται ἀπὸ τοὺς τίτλους. Ἐὰν αἰσθάνεται οἰανδήποτε μειώσιν παρακαλεῖται νὰ μὴ προσέλθῃ.

6. Εἰς τὴν Α.Σ.Β.Σ. εἰσάγονται ἀπόφοιτοι τῆς Μέσης Ἐκπαιδύσεως κατόπιν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων, ὅπως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς λεγομένας «ἀνωτάτας» Σχολάς.

7. Εἰς τὴν Α.Σ.Β.Σ. ἡ διδασκαλία γίνεται κατὰ τὸν λεγόμενον ἀκαδημαϊκὸν τρόπον, ἀπὸ Καθηγητὰς οἵτινες ἔχουν ἐκλεγῆ κατὰ τὴν Ἀκαδημαϊκὴν διαδικασίαν, ὅπως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς λεγομένας «ἀνωτάτας» Σχολάς.

8. Ἡ παρακολούθησις τῶν μαθημάτων δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ, ὅπως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς λεγομένας «ἀνωτάτας» Σχολάς, ἀλλὰ εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν καλυτέραν κατὰ

νόησιν τῶν θεμάτων. Ἡ παρακολούθησις τῶν φροντιστηριακῶν ἀσκήσεων καὶ τῶν ἐπιτοπίων μαθημάτων εἶναι ὑποχρεωτική.

9. Τὰ ἐξετάστρα τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων εἶναι δρχ. 200. Τὸ δικαίωμα ἐγγραφῆς, τὰ διδάκτρα, ἔντυπα, τέλη ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐξετάστρα ἰατροῦ ἀνέρχονται εἰς δρχ. 1700 ἐν ὄλφ. Τυχὸν ἀπαλλάγαι ἐν μέρει μόνον ἀπὸ τῶν διδάκτρων προϋποθέτουν ὅτι ὁ αἰτῶν ἐπέτυχε βαθμὸν τουλάχιστον 6,5.

10. Εἰς τὴν Α.Σ.Β.Σ., ὅπως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς λεγομένας «ἀνωτάτας» Σχολάς, οἱ σπουδασταὶ ὑφίστανται εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους Τμηματικὰς Ἐξετάσεις.

11. Αἱ ἐξεταστικαὶ περίοδοι εἶναι ΔΥΟ: μία κατ' Ἰούνιον καὶ ἡ ἄλλη κατὰ Σεπτέμβριον. Ὅστις ἀποτύχη εἰς ΔΥΟ τὸ πολὺ μαθήματα δύναται νὰ ἐπανεξετασθῆ κατὰ Ἰανουάριον, ὅπως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς λεγομένας ἀνωτάτας Σχολάς. Αἱ πολλαὶ ἐξεταστικαὶ περίοδοι ὀριστικῶς καὶ γενικῶς κατηργήθησαν.

12. Εἰς τὴν Α.Σ.Β.Σ. ἐπὶ πλέον οἱ σπουδασταὶ ὑφίστανται κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος εἰδικὴν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσιν, ὅπως καὶ εἰς τὴν Νομικὴν Σχολήν.

13. Εἰς τὴν Α.Σ.Β.Σ. καλοῦνται νὰ προσέλθουν ὅσοι ἀντιλαμβάνονται ὅτι εἶναι ἐν πρωτοπόρον καὶ ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον ἀνωτάτης μορφώσεως, ἡ ὁποία ἀπαιτεῖ κόπους καὶ θυσίας. Οἱ ἀπλοῖ θεσιθῆραι, οἱ ἐγγραφόμενοι εἰς τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν, μόνον διὰ νὰ ἀποκτήσουν ἐν «δίπλωμα», παρακαλοῦνται νὰ ἀπευθυνθοῦν ἄλλοῦ.

14. Τὸ πτυχίον τῆς Σχολῆς ἀποδεικνύει μίαν πραγματικὴν καὶ οὐσιαστικὴν μόρφωσιν, καὶ δι' αὐτὸ ἡ Πολιτεία πολυτάκις ἤδη τὸ ἔχει ἀναγνωρίσει. Ἡ πλήρης ἀναγνώρισις τοῦ πτυχίου δέον νὰ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐργασίας ἐν τῇ Σχολῇ. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἡ Σχολὴ πράττει εἰς τὸ ἀκέραιον τὸ καθήκον τῆς. Ἡ ὑποχρέωσις τῆς εἶναι νὰ ἀποτελῇ ἀρτίως ὀργανωμένον καὶ ἀρτίως λειτουργοῦν πνευματικὸν καὶ μορφωτικὸν Ἰδρυμα. Πέραν τούτου εἰς οὐδένα, οὐδὲν ἀπολύτως ὑπόσχεται. Ἐργάζεται καὶ εὐχεται οἱ πτυχιούχοι τῆς νὰ καταστοῦν ἀντάξιοι τῶν προσδοκιῶν τῆς καὶ τῆς Κοινωνίας, ὥστε τὸ Κράτος, κατανοοῦν τὸ συμ-

φέρον του, νά χρησιμοποιῆ ἀρτίως κατηρτισμένους νέους, ὅπως εἶναι οἱ πτυχιούχοι μας. Ἡ Σχολή ἐπαναλαμβάνει ὅτι οὐδεμίαν ἄλλην ὑποχρέωσιν ἀναλαμβάνει ἀπέναντι τῶν ἐγγραφομένων εἰς αὐτήν. Συμπαρίσταται, συμβουλεύει, διαφωτίζει, καθοδηγεῖ καὶ ἐνισχύει πᾶν δίκαιον αἴτημά των.

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ

Πολὺ δρθῶς τοποθετεῖτε τὰ ζητήματα. Ἡ διαφώτισις νομίζω ὅτι ὁ πῆξε πληρεστάτη. Καμμία ἀμφιβολία δὲν ἀπομένει. Πάντως ἡ Σχολή πολὺ καλῶς πράττει καὶ κάμνει διαφωτισμόν.

ΓΟΝΕΥΣ

Ποῖαι εἶναι αἱ φιλοδοξίαι τῆς Σχολῆς σας ;

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ

Ὅρθως θέτετε τὸ θέμα. Κάθε ὀργανισμὸς πρέπει νά ἔχη φιλοδοξίας, καὶ πολὺ περισσύτερον ἐν ἀνώτατον ἐκπαιδευτικὸν ἴδρυμα. Ἡ Σχολή, πράγματι, φιλοδοξεῖ νά δημιουργήσῃ ἀνώτερα καὶ ἀνώτατα διοικητικὰ (ὄχι τεχνικὰ) στελέχη, πού νά ἐμπνέουν, νά καθοδηγοῦν καὶ νά διευθύνουν τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας, νά ἀνοίξουν νέους δρόμους, νά δημιουργήσουν νέας μεθόδους, νέα συστήματα εἰς τὴν ἐργασίαν.

Τὸ ἔμβλημα τῆς Σχολῆς εἶναι : ἱκανοὶ ἐπαγγελματίαι, καλοὶ Ἕλληνες, χρήσιμοι ἄνθρωποι. Εἰς τὸ τρίπτυχον αὐτὸ κλείονται ὅλαι αἱ φιλοδοξίαι τῆς Σχολῆς.

Ζητεῖ νά δημιουργήσῃ νέους ὄχι μόνον μὲ γνώσεις, ἀλλὰ καὶ μὲ δημιουργικὴν πρωτοβουλίαν, μὲ ἔρωτα διὰ τὸν τόπον τους, μὲ ἀνθρωπιά, μὲ ἦθος. Καὶ ἀνά πᾶσαν ἡμέραν οἱ διοικούντες τὴν Σχολὴν καὶ οἱ διδάσκοντες εἰς αὐτὴν θέτουν τὸ τρίπλοῦν ἐρώτημα τοῦ Πυθαγόρα : «Τί ἔπραξα, τί παρέβην, τί ἔπρεπε νά πράξω ;» διὰ νά ἔχουν τὴν ἠθικὴν χαρὰν ἢ ἀπάντησις νά εἶναι ἱκανοποιητικὴ.

Θέλω νά σᾶς ἐπαναλάβω μὲ τὴν πρέπουσαν συγκίνησιν τὴν φράσιν τοῦ Διευθυντοῦ μας, διότι μέσα εἰς αὐτὴν ἐγκλείονται ὅλα μας τὰ ὄνειρα, ὅλαι μας αἱ φιλοδοξίαι διὰ τὴν Σχολὴν μας, διότι αὐτὴ ἡ φράσις δύναται νά σᾶς δώσῃ νά ἐξηγήσετε καὶ νά δικαιολογήσετε διατί εἴμεθα τόσοι ὑπερήφανοι, πτυχιούχοι καὶ σπουδασταί, διὰ τὴν Σχολὴν μας. Μέσα εἰς αὐτὴν τὴν φράσιν ἐμπεριέχεται ἐν ἀνώτερον ἦθος καὶ μιὰ βαθυτάτη ἀνθρωπιά :

Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὴν Σχολὴν πιστεύουν ὅτι δὲν ἀσκοῦν ἀπλῶς ἐν ἐπάγγελμα, ἀλλ' ὅτι ὑπηρετοῦν ἐν ἀνθρωπιστικὸν καὶ ἐθνικὸν Ἰδεῶδες. Φιλοδοξοῦν νά ὑψώσουν τὸ ψυχικὸν καὶ τὸ πνευματικὸν ἐπίπεδον τῶν νέων χάριν τοῦ Λαοῦ μας, διὰ νά ἔχουν οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς τὴν τιμὴν, τὴν χαρὰν καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν νά γίνουν αὔριον ὄδηγοι καὶ ὑπὲρ γέται τοῦ Λαοῦ, παράγοντες τῆς εὐημερίας του.

Θέσις
φωτογραφίας

Π ρ ο ς
τὴν Γραμματεῖαν τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Ἔχω τὴν τιμὴν ὁ κάτωθι ὑπογεγραμμένος (π.χ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος τοῦ Γεωργίου) νὰ παρακαλέσω ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ μὲ δεχθῆτε εἰς τὴν εἰσιτήριο ἐξέτασιν τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1955—1956 καὶ νὰ δηλώσω ὅτι ἔλαβον γνῶσιν τοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Σχολῆς ὡς καὶ τῶν οικονομικῶν καὶ σχολικῶν μου ὑποχρεώσεων.

Συνημμένως ὑποβάλλω :

- 1) Πιστοποιητικὸν γεννήσεως τῆς Κοινότητος ἢ Δήμου (π.χ. Χαλανδρίου) τοῦ Νομοῦ (π.χ. Ἀττικῆς).
- 2) Ἀπολυτήριο (ἀποδεικτικὸν) (π.χ. τοῦ Ε' Γυμνασίου Ἀρρένων Ἀθηνῶν) μὲ βαθμὸν (π.χ. 14 ²/₁₁).
- 3) Πιστοποιητικὸν δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς ὑπηρεσίας* (π.χ. τριετοῦς ὑπηρεσίας εἰς τὸ Ἐργοστάσιον «Ἀλφα»).
- 4) Ἀπόδειξιν καταβολῆς ὑπ' ἀριθ. (π.χ. 314) δρχ. Διακοσίων (δρχ. 200) δι' ἐξέταστρα.
- 5) Μίαν φωτογραφίαν.

Μετὰ ἐπισταμένην μελέτην τοῦ ὑπ' ἀριθ. 11 τεύχους τοῦ περιοδικοῦ τῆς Σχολῆς «ΝΕΑ τῆς ΑΣΒΣ» θὰ θεωρήσω ἑμαυτὸν εὐτυχῆ ἐὰν ἐπιτύχω καὶ καταστῶ σπουδαστὴς τῆς Σχολῆς.

Μετὰ τιμῆς

Ὁ αἰτῶν

(ὑπογραφή)

ὁδὸς ἀριθ. Τηλ.

Ἐγκρίνεται ἡ ἐξέτασις τοῦ
ὁ Γραμματεὺς

Ὁλικὸς βαθμὸς ἐξετάσεως
ὁ Πρόεδρος

* Ἡ τυχὸν διείτης τουλάχιστον προγενεστέρα δημοσία ἢ ἰδιωτικὴ ὑπηρεσία δὲν εἶναι ἀπαραίτητος, ἐπαναξάνει ὁμως τὸν βαθμὸν ἐπιτυχίας κατὰ δύο μονάδας.

Σ Χ Ε Δ Ι Ο Ν Α Ι Τ Η Σ Ε Ω Σ

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Πωλοῦνται εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον

ΑΡΓ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ

Ἀκαδημίας 78

(Τὰ βοηθήματα εἶναι ἀπολύτως προαιρετικά. Οὐδεὶς σπουδαστὴς ὑποχρεοῦται νὰ τὰ ἀγοράσῃ)

ΕΤΟΣ Α΄

Ἀγαπητίδη Σωτ.	Πολιτικὴ Οἰκονομία
Δημητρακάκη Δ.	Γενικαὶ Ἀρχαὶ Ἀστικοῦ Δικαίου
»	Οἰκογενειακὸν Δίκαιον
Θεοδώρου Νικ.	Φυσικὴ (Α΄ καὶ Β΄)
Καλλιαβᾶ Αρ.	Οἰκονομικὴ Γεωγραφία
Καλογεροπούλου Σπ.	Δημόσιον Δίκαιον
Μαργαρίτη Ε.	Οἰκονομικὰ Μαθηματικά
Μελετὴ Ἐμμ.	Στενογραφία
Παπαϊωάννου Στρ.	Λογιστικὴ
»	Τεχνικὴ τοῦ Ἐμπορίου
Παυλίδη Δημ.	Μέθοδος Ἀγγλικῆς Γλώσσης
Συνοδινοῦ Ἐλ.	Χημεία
Συρίγου Ἀντ.	Μέθοδος Γαλλικῆς γλώσσης
Σημαντήρα Κ.	Ἐνοχικὸν Δίκαιον
Χρυσοχοῦ Ἰωάν.	Ὁργάνωσις τῶν Ἐπιχειρήσεων τ. Α΄ (Εἰσαγωγή εἰς τὴν ὀργάνωσιν)
—	Ἀστικὸς Κώδιξ
—	Κώδιξ Φορολογικῶν Στοιχείων

ΕΤΟΣ Β'

Γαλάνη Δημ.	Τραπεζικά
Δερτιλή Παν.	Δημοσιονομία
Δελούκα Νικ.	Ἐμπορικὸν Δίκαιον
Κουτσογιάννη Ι.	Ἀσφαλιστικά
»	Ἐρωτηματολόγιον Ἀσφαλιστικῶν
Κανελλοπούλου Χ.	Συγκοινωνιακὴ πολιτικὴ
Κόλλια Δημ.	Ἰδιωτικὴ Οἰκονομικὴ
Μαργαρίτη Εὐ.	Στατιστικὴ
Παπαϊωάννου Στρ.	Λογιστικὴ
»	Ἀπογραφή καὶ Γεν. Ἰσολογισμὸς
Παυλίδη Γ.	Μέθοδος Ἀγγλικῆς Γλώσσης
Σημαντήρα Κ.	Ἐνοχικὸν (Εἰδικὸν Μέρος)
»	Ἐμπράγματον Δίκαιον
Συνοδινοῦ Ἐλ.	Ἐμπορευματολογία
Σταυροπούλου Στ.	Μηχανογνωσία (Σημειώσεις)
Χαλκιοπούλου Γ.	Πολιτικὴ Οἰκονομία
»	Ἱστορία Οἰκονομικῆς
»	Μηχανισμὸς τῶν τιμῶν
Χέντερσον	Προσφορὰ καὶ ζήτησις
Κάσσελ	Θεμελιώδεις ἀρχαὶ Πολιτικ. Οἰκονομίας
Χρυσοχοῦ Ιω.	Ὁργάνωσις Ἐπιχειρήσεων τ. Β' (Εἰσαγωγή εἰς τὴν ὀργάνωσιν ἐργοστασίων)
»	Βασικὰ θέματα ὀργανώσεως
»	Μύησις εἰς τὴν βιομηχανικὴν ὀργάνωσιν (Danty—Lafrance)
—	Ἀστικὸς Κῶδιξ
—	Ἐμπορικὸς Κῶδιξ
—	Κῶδιξ Φορολογικῶν Στοιχείων

ΕΤΟΣ Γ'

Ἄγαλλοπούλου Χρ.	Ἐργατικὸν Δίκαιον
»	Κοινωνικὴ Ἀσφάλις
Ἀλεξανδροπούλου Γ.	Ἐφαρμογαὶ Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς
Σ. Γεδεῶν	Ψυχοτεχνικὴ (παραδόσεις)
Γιαννοπούλου Γ.	Ἡλεκτροτεχνία
Γεωργακοπούλου Φ.	Βιομηχανικὴ Πολιτικὴ
Καμβυσίδου Δ.	Λογιστικὴ Ἑταιρειῶν
Κουβέλη Σ.	Ἐνεργειακὴ πολιτικὴ
»	Τόπος ἐγκαταστάσεων
»	Βιομηχανικὴ Πολιτικὴ
Κυρκιλίτση Α.	Ἐμπορικὴ πολιτικὴ
Λέτσα Φ.	Ὀργάνωσις Ἐργοστασίων
Ξυνοπούλου Γ.	Μεταλλευτικὸν Δίκαιον
Παπαϊωάννου Στρ.	Προβλήματα Λογιστικοῦ Δικαίου
»	Ἀπογραφή καὶ Γενικὸς Ἴσολογισμὸς
Παπακώστα Γ.	Βιομηχανικὴ Ὑγιεινὴ (Σημειώσεις)
Πέρδικα Παν.	Ἐμπορικὸν Δίκαιον
Παπαδημητρίου Δ.	Βιομηχανικὴ Λογιστικὴ
»	Ἐφαρμογαὶ Βιομηχανικῆς Λογιστικῆς
Συνοδινοῦ Ἑλ.	Ἐμπορευματολογία
Φράγκου Ιω.	Τελωνειακὰ
Χρυσοχοῦ Ιω.	Ἐλεγκτικὴ
»	Οἱ ἔλεγχοι ὑπὸ τῶν ὀρκωτῶν λογιστῶν
»	Ὀργάνωσις Γραφείων
»	Οἰκονομικὴ ζωὴ τῶν Ἐπιχειρήσεων
»	Ὁ ἀνθρώπινος παράγων
»	Ἡ ἐμπορικὴ ὀργάνωσις
Χαλκιοπούλου Γ.	Ἡ χρυσὴ λίρα
»	Πολιτικὴ Οἰκονομία
—	Ἐμπορικὸς Κῶδιξ
—	Ἀστικὸς Κῶδιξ
—	Κῶδιξ Φορολογικῶν Στοιχείων

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ 1955 - 1956

(Τακτικοί Καθηγηταί — Ἐπίκουροι — Ἐντεταλμένοι)

- ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΣ Χ.—Κοινωνική Πολιτική καὶ Ἐργατικὸν Δίκαιον (Γ')
- ΑΓΑΠΗΤΙΔΗΣ Σ.—Πολιτικὴ Οἰκονομία (Α')
- ΓΑΛΑΝΗΣ Δ.—Τραπεζικὰ (Β')
- ΓΕΔΕΩΝ Σ.—Ψυχοτεχνικὴ (Γ')
- ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ Γ.—Ἠλεκτροτεχνία (Β')
- ΔΕΛΟΥΚΑΣ Ν.—Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Δίκαιον (Β')
- ΔΕΡΤΙΛΗΣ Π.—Δημοσία Οἰκονομία (Β')
- ΔΗΜΗΤΡΑΚΑΚΗΣ Δ.—Ἰδιωτικὸν Δίκαιον (Α')
- ΘΕΟΔΩΡΟΥ Ν.—Φυσικὴ (Α')
- ΚΑΛΛΙΑΒΑΣ Α.—Γεωγραφία (Α')
- ΚΑΜΒΥΣΙΔΗΣ Δ.—Λογιστικαὶ ἀσκήσεις (Α'—Γ')
- ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ Χ.—Μεταφοραὶ (Β')
- ΚΑΡΑΒΑΣ Χ.—Γαλλικὰ (Α' καὶ Β')
- ΚΟΛΙΑΣ Δ.—Ἰδιωτικὴ Οἰκονομικὴ (Β')
- ΚΟΥΒΕΛΗΣ Π.—Βιομηχανικὴ καὶ Ἐνεργειακὴ Πολιτικὴ (Γ')
- ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ Ι.—Ἀσφαλιστικὰ (Β')
- ΚΥΡΚΙΛΙΤΣΗΣ Α.—Ἐμπορικὴ καὶ Νομισματικὴ Πολιτικὴ (Γ')
- ΛΕΤΣΑΣ Φ.—Ὀργάνωσις Ἐργοσυστάσεων (Γ')
- ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ Ε.—Οἰκονομικὰ Μαθηματικὰ (Α') καὶ Στατιστικὴ (Β')
- ΜΕΛΕΤΗΣ Ε.—Στενογραφία (Α')
- ΞΥΝΟΠΟΥΛΟΣ Γ.—Μεταλλευτικὴ Οἰκονομία καὶ Δίκαιον (Ι')
- ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Δ.—Βιομηχανικὴ Λογιστικὴ (Γ')
- ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ Σ.—Τεχνικὴ τοῦ Ἐμπορίου (Α'), Λογιστικὴ (Α'—Γ')
- ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ Γ.—Βιομηχανικὴ Ὑγιεινὴ (Γ')
- ΠΑΥΛΙΔΗΣ Γ.—Ἀγγλικὰ (Α' καὶ Β')
- ΠΕΡΔΙΚΑΣ Π.—Ἐμπορικὸν Δίκαιον (Γ')
- ΣΗΜΑΝΤΗΡΑΣ Κ.—Δημόσιον Δίκαιον (Α') καὶ Ἰδιωτικὸν Δίκαιον (Β')
- ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Σ.—Μηχανογνωσία (Β')
- ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ Ε.—Χημεία (Α') καὶ Ἐμπορευματολογία (Β' καὶ Γ')
- ΦΡΑΓΚΟΣ Ι.—Τελωνειακὴ καὶ Δασμολογ. Νομοθεσία καὶ Πολιτικὴ (Γ')
- ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΣ Γ.—Πολιτικὴ Οἰκονομία (Β' καὶ Γ') καὶ Ἱστορία τῆς Βιομηχανίας καὶ Ἐργασίας (Β')
- ΧΡΥΣΟΧΟΥ Ι.—Ὀργάνωσις Ἐπιχειρήσεων (Α', Β', Γ') καὶ Ἐλεγκτικὴ (Γ')

(Τὰ Α, Β, Γ σημαίνουν τὰ ἔτη σπουδῶν).

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Προεδρείον

Πρόεδρος Σταῦρος ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, τ. Ὑπουργὸς καὶ τ. Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἀντιπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων.

Α' Ἀντιπρόεδρος Μιχαὴλ ΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἀωνύμων Ἐταιρειῶν, τ. Βουλευτὴς καὶ Δήμαρχος Πειραιῶς, ἀντιπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀωνύμων Ἐταιρειῶν.

Β' Ἀντιπρόεδρος Χρῆστος ΠΑΝΑΓΟΣ, Βιομήχανος, Ἀντιπρόεδρος τοῦ Διεθνoῦς Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου, Σύμβουλος καὶ ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν.

Γενικὸς Γραμματεὺς Παναγῆς ΣΟΛΟΜΟΣ, Ἐμπορος, Ταμίας τῆς Ἐταιρείας Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως, ἀντιπρόσωπος αὐτῆς.

Ταμίας Γεώργιος ΤΕΡΜΕΝΤΖΗΣ, Βιοτέχνης, Πρόεδρος τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, κοινὸς Ἀντιπρόσωπος τοῦ Βιοτεχνικοῦ καὶ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν.

Σύμβουλοι

Γεώργιος ΑΓΚΑΣ, Ἀντιπρόεδρος Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, κοινὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Βιοτεχνικοῦ καὶ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς

Νικόλαος ΒΟΥΓΙΟΥΚΛΗΣ, Διευθυντὴς τῆς Α.Τ.Ε., ἀντιπρόσωπος τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας τῶν Ἐργατῶν Ἑλλάδος.

Δημοσθένης ΓΟΥΛΑΣ, Προσωπάρχης τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ἀντιπρόσωπος τοῦ Συλλόγου τῶν Πτυχιούχων τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Δημήτριος ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ, Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.

Νικόλαος ΚΑΡΑΠΑΤΑΚΗΣ, Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.

Ἀχιλλεὺς ΚΑΡΡΑΣ, Μηχανικός, τ. Πρόεδρος τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.

Κωνσταντῖνος ΚΩΤΣΙΟΠΟΥΛΟΣ, Βιομήχανος, Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.

Ἀντώνιος ΜΟΥΖΑΚΗΣ, Γενικὸς Διευθυντὴς Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.

Στράτος Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ, Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς.

Νικόλαος ΠΟΛΥΖΟΣ, Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.

Μιχαὴλ ΣΠΕΤΣΙΕΡΗΣ, Προϊστάμενος τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδεῦσεως τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας.

Γραμματεὺς τῆς Σχολῆς ΕΥΑΓΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ

Τὰ ΝΕΑ τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Έτος Β' 1954/5

Δραχμή 1

Τεύχος 12ον

ΜΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ

Παρήλθε από τῆς ἀπελευθέρωσης τῆς Χώρας μία δεκαετία λειτουργίας τῆς Σχολῆς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου, εἰς τὴν ὁποίαν τὸν ἀνέδειξε ἡ ὁμόθυμος καὶ ἐπανειλημμένη ψήφος τῶν Συναδέλφων του καὶ τοῦ Διοικητικοῦ τῆς Σχολῆς Συμβουλίου.

Τὸ πόσον γόνιμος ὑπῆρξεν ἡ δεκαετία αὐτὴ διὰ τὴν Σχολὴν δὲν εἶναι τοῦ παρόντος. Ἀνήκει εἰς τὴν «Λογοδοσίαν τῆς Δεκαετίας 1945/1946—1954/1955» νὰ ἱστορήσῃ τὴν γένεσιν, τὰς καταβληθεῖσας προσπάθειας, τὴν ἐξέλιξιν, τὴν πρόοδον τῆς Σχολῆς μας μέσα εἰς μίαν τόσοσιν ταραχώδη περίοδον τοῦ τόπου μας.

Τὴν 31ην Αὐγούστου λήγει ἡ τελευταία διετής θητεία τοῦ κ. Στρ. Παπαϊωάννου καὶ ἡ ἐπὶ τῶν Δημοσιευμάτων Ἐπιτροπὴ ἐδέωρσεν ἐπιβεβλημένον νὰ ἀναδημοσιεύσῃ λόγους καὶ ἔγγραφα τίνα, διότι δι' αὐτῶν διδεται ἀνάγλυφος ἡ εἰκὼν τῆς διαφωτιστικῆς προσπάθειας τὴν ὁποίαν κατέβαλεν ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς διὰ νὰ διασκεδάσῃ πλάνας, νὰ ἄρῃ παρεξηγήσεις, νὰ καθορίσῃ τοὺς σκοποὺς ἑνὸς νέου ἐκπαιδευτικοῦ ἰδρύματος, νὰ ἐκδέσῃ τὰς νέας μεθόδους του, νὰ ἐμφανίσῃ τὰς ἐπιδιώξεις καὶ τὰ ἰδανικά του, νὰ ἀντιμετωπίσῃ κακῆς πίστεως ἀντιπαστάς, νὰ στηρίξῃ φίλους, νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς σπουδαστάς, νὰ καθοδηγήσῃ καὶ νὰ ἐμπνεύσῃ.

Σήμερον πάντες ἀναγνωρίζουν τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς. Ἄλλ' ἡ ὁδὸς ὑπῆρξε στενὴ, πλήρης ἀκανθῶν καὶ τριβῶν, ὁδὸς ἀνηφορικὴ καὶ ἐπίπονος. Ἡ πίστις εἰς τὸ ἐπιτελούμενον ἔργον ἐστήριξε τοὺς Διοικοῦντας καὶ τοὺς Καθηγητάς καὶ ἡ ἐπιτυχία σήμερον συντελεῖ νὰ λησμονήσουν τὰς πικρίας, τὰς ὁποίας σχεδὸν πάντοτε ἀποκομίζουν ὅλοι οἱ Δημιουργοί.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Δημοσιευμάτων τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Ε Σ Ο

μορφωμένος καὶ ἰκανὸς ἐπαγγελματίας
ὑπερήφανος διότι συμμετέχεις εἰς τὴν παραγωγὴν,
καλὸς καὶ ἄξιος Ἕλλην μὲ πλήρη συνείδησιν
τῶν ὑποχρεώσεών σου πρὸς τὸ Ἔθνος,
φωτισμένος ὁδηγὸς καὶ πιστὸς ὑπηρέτης τοῦ Λαοῦ,
χρήσιμος καὶ ἀξιοπρεπὴς ἄνθρωπος,
φίλος τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Δικαιοσύνης,

Ἴδου τὸ σύνθημα τῆς Σχολῆς

Η Α Π Α Ρ Χ Η

[Δημοσιεύομεν κατωτέρω ἐκ τοῦ ἀρχείου τῆς Σχολῆς ἐπιστολὴν τὴν ὁποίαν ἀπηύθυνε ὁ κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου, τὴν 6ην Ἀπριλίου 1943, πρὸς τὸν ἀειμνήστον ἰδρυτὴν καὶ τότε Πρόεδρον τῆς Σχολῆς Ἐπαμεινώνδαν Χαροίλαον. Ἡ συνάντησίς του μὲ τὸν τότε Γεν. Γραμματεὰ τῆς Σχολῆς Νικόλαον Ἀποστολόπουλον καὶ ἡ δημοσιευομένη ἐπιστολὴ ὑπῆρξαν ἡ ἀπαρχὴ τῆς συνεργασίας τοῦ κ. Παπαϊωάννου μὲ τὴν ὑπὸ συγκρότησιν νέαν Σχολήν. Πολλὰ ἀπὸ τὰ περιεχόμενά της ἀποδεικνύουν πρῶτον ὅτι ὀρθῶς ἀντιλήφθη τὴν ὀργάνωσιν καὶ τοὺς σκοποὺς τῆς νέας Σχολῆς καὶ ὅτι ἐπίσης ὀρθῶς πολλὰ προεῖδε σχετικῶς μὲ τὴν ἐξέλιξιν τῆς. Εὐθύς μετὰ τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν τὸ Πρόγραμμα μαθημάτων τῆς Σχολῆς μετεβλήθη, ἐκδοθέντος τοῦ ἀπὸ 5.7.43 Β.Δ.].

Σεβαστέ μου κ. Πρόεδρε καὶ Ἀγαπητέ Φίλε

Αἱ ἰδιόρρυθμοι συνθήκαι ὑπὸ τὰς ὁποίας ζῶ καθιστοῦν δύσκολον τὴν συνάντησίν μας. Ἄρκομαι ἐδῶ εἰς μίαν περίληψιν τῶν ὄσων διὰ μακρῶν ἐξέθεσα εἰς τὸν ἀγαπητὸν Νίκον κατὰ τὴν μετ' αὐτοῦ συνάντησιν*. Ἐλπίζω νὰ μειαφέρῃ ἐπακριβῶς, κατὰ τὸ δυνατόν, τὰς ἀπόψεις μου, ἂν καὶ τὸν εὔρον καταπονημένον ψυχικῶς καὶ πνευματικῶς, μέχρι σημείου, νομίζω, ἐπικινδύνου. Ἐπιβάλλεται, ἐπιτρέπατέ μου νὰ Σὰς τὸ εἶπω, εἰδικὴ προσοχὴ εἰς τὸ θέμα αὐτό. Κατατρώχεται ἀπὸ περιέργους φοβίας καὶ νευρώσεις, ἔχω δὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι δύναται νὰ συνέλθῃ ἂν ἐπιδειχθῇ ἡ πρὸς αὐτὸν δέουσα ἀπὸ ὅλους στοργή.

1. Σχολὴ ἐπιμορφώσεως

Δεδομένου ὅτι πλεῖστοι ὑπάλληλοι τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων στεροῦνται ἀκόμη καὶ γυμνασιακῆς μορφώσεως, σκόπιμος ἦτο ἡ ἴδρυσις μιᾶς μέσης Βιομηχανικῆς Σχολῆς, ἡ ὁποία θὰ ἔδει νὰ λάβῃ τὸν τύπον τῶν νυκτερινῶν ἐμπορικῶν σχολῶν μὲ εἰδίκευσιν, φυσικὰ εἰς τὰ θέματα τῆς Βιομηχανίας (δηλαδὴ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν Χημείαν καὶ Ἐμπορευματολογίαν καὶ προσθήκην τῶν μαθημάτων τῆς Μηχανογνωσίας, Ἡλεκτροτεχνίας καὶ Ἐπαγγελματικῆς Ὑγιεινῆς).

Εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ Σύλλογος τῶν Βιομηχανῶν θὰ ἦτο διατεθειμένος νὰ συντηρήσῃ μίαν τοιαύτην Σχολήν, εὐχαρίστως θὰ ἐβροῦθον τὴν προσπάθειαν αὐτὴν καὶ θὰ ἔθετον ὑπ' ὄψιν Σας τὰ ἀνάλογα προγράμματα τῶν μέσων Écoles Industrielles τῆς Γαλλίας, αἱ ὁποῖαι εἶναι παράλληλοι καὶ ἰσοδύναμοι πρὸς τὰς λοιπὰς μέσας Écoles Commerciales.

* Πρόκειται περὶ τοῦ ἀειμνήστου Ν. Ἀποστολοπούλου, τότε Γραμματέως τῆς Σχολῆς, ὁ ὁποῖος μετὰ ἓν ἔτος, κατατρωχόμενος ὑπὸ νευρασθενείας, περίπου ἠτοκτόνησε.

Νομίζω ὅτι λίαν κατάλληλοι νὰ διευθύνουν τὴν Σχολὴν αὐτὴν εἶναι οἱ Καθηγηταὶ κ.κ. Θεόδωρος Πεταλάς καὶ Δημήτριος Καμβυσίδης. Ἐγὼ δὲν δύναμαι ν' ἀναμιχθῶ.

Ὁ Σύλλογος τῶν Βιομηχάνων θὰ ἠδύνατο ἐπίσης νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας νὰ ἰδρῦσῃ μίαν ἡμερησίαν μέσῃν Βιομηχανικὴν Σχολὴν ἢ νὰ μετατρέψῃ μίαν τῶν ἐνταῦθα Δημοσίων Ἐμπορικῶν Σχολῶν εἰς μέσῃν Βιομηχανικὴν. Περὶ τούτου ἔχω ὁμιλήσει εἰς τὸν κ. Ε. Ἰατρίδην ἀλλὰ, καλῶς ἢ κακῶς, αἱ ἡμερήσια Ἐμπορικὰ Σχολαὶ ὑπάγονται πλέον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας, εἰς ὃ δέον ν' ἀπευθυνθῆτε (ἀρμόδιος ὁ κ. Κ. Ἀδριανός, Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ἐμπορικῆς Ἐκπαιδύσεως). Φυσικὰ μόνη ἡ Σχολὴ αὐτὴ δὲν ἱκανοποιεῖ τὰς νέας τῆς Βιομηχανίας ἀνάγκας, ὅπως ἄλλωστε καὶ αἱ μέσαι Ἐμπορικὰ Σχολαὶ δὲν ἐπῆρκεσαν, διὸ καὶ συνεστήθη ἡ Α.Σ.Ο. & Ε.Ε. Ἀνάγκη ἢ βιομηχανικὴ (οἰκονομικὴ καὶ διοικητικὴ) ἐκπαιδεύσεις νὰ ὀλοκληρωθῇ διὰ μιᾶς εἰδικῆς ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς.

II. Ἡ Σχολὴ Ἀνωτέρων Βιομηχανικῶν Σπουδῶν *

Δὲν γνωρίζω διατί ἡ γενομένη ἀρχὴ δὲν εἶναι καλὴ. Τοῦτο προαισθανομαι καὶ ὀσφραίνομαι. Νομίζω ὅτι ὁ Νόμος 524 ἀποτελεῖ μίαν ἀπαρχὴν συγχύσεων καὶ παρεξηγήσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ βλάψουν τὴν μετέπειτα σταδιοδρομίαν τῆς Σχολῆς. Ἐύχομαι νὰ διαψευσθῶ, ἀλλὰ φοβοῦμαι ὅτι ὀρθῶς προβλέπω. Ὁ Νομοθέτης ἔπρεπε μετὰ θάρρους νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ὀργάνωσιν ἑνὸς ἀρτίου Ἰδρύματος ἀνωτέρας ἢ ὅπως λέγουν τελευταίως ἀπὸ τῆς δικτατορίας, Ἀνωτάτης Ἐκπαιδύσεως. Ἐὰν ἐγνώριζον τὸ πρᾶγμα ἐγκαίρως, θὰ Σᾶς παρέπεμπα εἰς τὸ ἄρτιον νομοθέτημα «περὶ Ἰδρύσεως Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς καὶ Ναυτιλιακῆς Σχολῆς ἐν Πειραιεὶ καὶ Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς καὶ Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἐν Θεσσαλονικῇ», τὸ ὁποῖον εἶχον παρασκευάσει, κατόπιν παρακλήσεως τοῦ ἄλλοτε Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας κ. Πλάτωνος Χατζημιχάλη, ἐν συνεργασίᾳ μὲ τοὺς κ. κ. Ε. Ἰατρίδην, Ἀγγ. Βαρβαγιάννην, Ἰωάν. Χρυσοχοῦ καὶ Δ. Καμβυσίδην.

Ἐὰν δύνασθε νὰ ἐνεργήσητε παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἢ Παιδείας, νομίζω ὅτι ἡ ἔγκρισις τοῦ ὡς ἄνω Σχεδίου θ' ἀποτελέσῃ πολὺτιμον συμβολὴν εἰς τὴν οἰκονομικὴν πρόοδον τῆς Χώρας, διότι θὰ ἰδρυθῶσι δύο συγχρονισμέναι ἀνώταται Σχολαὶ ἐπαγγελματικῆς κατευθύνσεως. Ὁ τόπος ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην αὐτῶν. Ἡ Ἀνωτάτη Ἐμπορικὴ Σχολὴ πρέπει νὰ παραμείνῃ Ἰδρυμα θεωρητικῆς μορφώσεως καὶ νὰ συντρέξῃ εἰς τὸ ἔργον τοῦ γενικωτέρου Οἰκονομικοῦ Σχεδίου τῆς Χώρας μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν. Αἱ Σχολαὶ Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονικῆς θ' ἀποτελοῦν τὴν ὀλοκλήρωσιν τῆς ἀνωτάτης, ἀλλ' ἐπαγγελματικῆς, μορφωτικῆς προσπάθειας τοῦ Κράτους.

Ὁ ἀγαπητὸς Νίκος ἦτο ἀδίκως χολωμένος—καὶ νομίζω ὅτι ἐξέφραζεν ἐν τούτῳ καὶ τὰς ἰδικὰς Σας ἀπόψεις—διὰ τὴν ἄρνησιν τοῦ ἀγαπητοῦ μας κ. Σ. (Στεφανοπούλου) νὰ λύσῃ τὸ θέμα μὲ μίαν ἐπίσκεψιν του εἰς

* Ἴδὲ Φ.Ε.Κ. ὑπ' ἀριθ. 117 τῆς 17-2-1943, Τεύχος Α'.

τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν. Ἐπιτρέψατέ μου νὰ σὰς εἶπω ὅτι καλῶς ἔπραξε ἀρνηθεῖς νὰ μεταβῆ, διότι ὁ κ. Στ. εἶναι πολιτικὸν πρόσωπον, ὁ δὲ Γ. (Γκοτζαμάνης) θὰ ἐξεμεταλλεύετο μίαν τοιαύτην ἐπίσκεψιν καὶ θὰ τὴν παρίστα ὡς «συνεργασίαν». Ἀσφαλῶς οἱ φωτορεπόρτερς θὰ ἦσαν εἰδοποιημένοι, διὰ νὰ ἀπαθανάτισουν αὐτὴν τὴν σκηνὴν. Δὲν εἶναι λοιπὸν ὁ «μωραΐτισμός» ὁ ὁποῖος ἐπέβαλεν εἰς τὸν κ. Σ. (Στεφανόπουλον) τὴν τοιαύτην στάσιν, ὅπως μοῦ εἶπεν ὁ Νίκος, ἀλλὰ ἡ στοιχειώδης σύνεσις καὶ ἡ ἐπιβαλλομένη ἀξιοπρέπεια.

III. Τίτλος τῆς Σχολῆς

Ὁ δοθεὶς τίτλος εἶναι ἐπιστημονικῶς ὀρθός, ἀλλὰ φοβοῦμαι—εὐχομαι, φυσικὰ, νὰ διαψευσθῶ—ὅτι θὰ γεννήσῃ παρεξηγήσεις εἰς βάρος μιᾶς νεαρᾶς καὶ ἀνωμάλως * Ἰδρυθείσης Σχολῆς τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδευσεως, δεδομένου ὅτι αἱ ἄλλαι Σχολαὶ καλοῦνται ἐν Ἑλλάδι «ἀνωτάται», Ὡς γνωρίζετε, καὶ ἡ Γεωπονικὴ ἠναγκάσθη ν' ἀλλάξῃ τὸν ἀρχικὸν τῆς τίτλον «Ἀνωτέρα» καὶ νὰ ὀνομασθῆ Ἀνωτάτη. Φοβοῦμαι, φίλε κ. Πρόεδρε, ὅτι θ' ἀναγκασθῆτε ν' ἀμύνεσθε ὑπὲρ ἑνὸς ὀρθοῦ τίτλου, ἀλλ' ὁ ὁποῖος θ' ἀποδειχθῆ ἀνεπιτυχής. Θὰ δημιουργήσῃ βάσανα, παρεξηγήσεις, δημοκοπίας **.

Δι' ἐμέ ὁ ὀρθὸς τίτλος εἶναι «Ἀνωτάτη Βιομηχανικὴ Σχολή» ἢ ἀπλῶς «Βιομηχανικὴ Σχολή—Ἰδρυμα ἀνωτάτης ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδευσεως». Εἶναι τίτλος σκόπιμος καὶ ἀπλοῦς, ἐνῶ ὁ ὑπάρχων τίτλος «Βιομηχανικῶν Σπουδῶν» εἶναι ἀσυνήθης ἐν Ἑλλάδι. Αὐτὴν τὴν στιγμὴν προσέχω ὅτι καὶ ἡ λέξις «Σπουδῶν», ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς τὸ «Ἐπιστημῶν», (τῆς Ἀνωτάτης Ἐμπορικῆς) εἶναι δυνατὸν νὰ δώσῃ ἀφορμὴν—κακῶς βεβαίως—εἰς παρεξηγήσεις ἀθελήτους ἢ ἠθελημένας. Γνωρίζω βεβαίως ὅτι ἡ Ἀνωτάτη Ἐμπορικὴ Σχολὴ Παρισίων, ἢ κατ' ἄλλω ἑπισημῶν, ὅπως ἐπίσης καὶ πλείστα Πανεπιστημιακὰ Ἰνστιτούτα ἐιδικῆς ἀνωτάτης μορφώσεως. Ἡ μετριοφροσύνη εἶναι ἀναντιρρήτως ἀρετὴ, ἀλλ' ἐνίοτε ἐπικίνδυνος ἐν Ἑλλάδι. Καὶ πάλιν συνιστῶ νὰ ἐπωφεληθῆτε τοῦ Νομοσχεδίου Χατζημιχάλη διὰ νὰ ἐπιτύχετε τὴν μεταβολὴν τοῦ τίτλου, διότι αὐριον πιθανὸν νὰ ὑπάρξουν ἀντιδράσεις, πιθανόν—καὶ αὐτὸ θὰ ἦτο χειρότερον ἀκόμη—νὰ δημιουργηθοῦν «συμπλέγματα κατωτερότητος» εἰς τοὺς σπουδαστὰς τῆς σχολῆς Σας. Αὐτὸ θὰ βλάψῃ οὐσιωδῶς τὴν ἐξέλιξιν καὶ πρόοδόν τῆς.

IV. Σπουδασταὶ

Νομίζω ὅτι παρεσύρθητε εἰς κακὴν ὁδόν. Εἶναι ἀπαράδεκτον εἰς

* Ἐννοεῖται ἡ ἴδρυσις τῆς Σχολῆς κατὰ τὴν περίοδον τῆς κατοχῆς. Ἡ ὑπάρχουσα Σχολὴ λειτουργεῖ βάσει τοῦ Νόμου 800 τοῦ 1948.

** Ὁ κ. Π. ὀρθῶς προέβλεψε. Ὁ ἀρχικὸς τίτλος ἐπὶ τοσοῦτον ἐπηρέασεν ὥστε, καὶ παρὰ τὰς καταβληθείσας προσπάθειάς, δὲν μετεβλήθη κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Νόμου 800, οὔτε καὶ μέχρι σήμερον. Τοῦτο, πράγματι ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς παρεξηγήσεις καὶ εὐκαιρίαν εἰς ἐλευινὰς δημοκοπίας.

τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν νὰ εἰσέρχονται σπουδασταὶ ἄνευ τῶν προσόντων τῆς πλήρους Μέσης Ἐκπαιδεύσεως. Γνωρίζω βεβαίως, ὅτι ἄλλοι εἰς τὰς ἀνωτέρας Ἐμπορικὰς Σχολὰς δύνανται, κατόπιν διαγωνισμοῦ, νὰ εἰσάγονται καὶ οἱ ἔχοντες τελειώσει δεκαετείς ἐν ὄλῳ σπουδὰς. Ἄλλ' ἄλλοι ἢ μόρφωσις εἶναι ἀρτία, ἢ δὲ εἰσαγωγή γίνεται κατόπιν αὐστηροτάτων καὶ βασανιστικῶν ἐξετάσεων εἰς τὴν Ἐκθεσιν Ἰδεῶν, τὴν Ἱστορίαν, τὴν Φυσικὴν, τὴν Χημείαν, τὴν Γεωγραφίαν, τὴν Ἀλγεβρὰν καὶ τὴν Ἀριθμητικὴν μὲ θέματα δυσκολώτατα.

Μὲ ὅλον τὸ ἐνδιαφέρον πράγματι διὰ τὴν Σχολὴν Σας, ἀγαπητέ μου κ. Χαρίλαε, Σὰς ἐξορκίζω νὰ μὴ θέσετε σαθρὰς βάσεις εἰς τὸ ἔργον Σας, διὰ τὸ ὁποῖον εἴσθε ἄξιος πάσης τιμῆς. Σπουδασταὶ ἄνευ πτυχίου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως θ' ἀποτελέσωσι δυσβάστακτον βᾶρος δι' ἓνα νεαρὸν ἐκπαιδευτικὸν ὄργανισμὸν, ὁ ὁποῖος μάλιστα δὲν θὰ ἔχη τὴν ἰδιότητα τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας. Θὰ ἀσκηθῆ ἐν καιρῷ κριτικὴ κατὰ τῆς Σχολῆς σας καί, διὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἐκπαιδευτικὴν κατάστασιν, δὲν θὰ εἶναι ἀστήρικτος καὶ ἀδικαιολόγητος. Θὰ εὐρεθῆτε βραδύτερον εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀπορρίψετε ὡς ἐπιβλαβὲς βᾶρος τοὺς ἄνευ προσόντων τυχόν εἰσελθόντας σπουδαστάς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἴσως καὶ νὰ μὴν εἶναι ἐφικτόν. Ἄλλὰ ἐρωτῶ, διατί νὰ φθάσετε εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν, ἢ ὁποία θὰ βλάβῃ τοὺς κανονικοὺς σπουδαστάς; Σὰς ἐνδιαφέρει ἢ ποσότης τῶν σπουδαστῶν ἢ ἡ ποιότης*;

γ Μαθήματα

Διὰ νὰ εἶναι ἀξία τοῦ τίτλου τῆς ἡ Σχολῆς, διὰ νὰ καταστῆ πράγματι, ὅπως θέλετε, ἐν νέον καὶ πρωτοποριακὸν ἐκπαιδευτικὸν Ἰδρυμα, πρέπει τὸ Πρόγραμμα τῶν μαθημάτων νὰ μεταβληθῆ.

Σὰς παραθέτω κατωτέρω τὰ μαθήματα τὸ ὁποῖα εἶναι ἀπαραίτητον νὰ διδασκῶν. Μερικὰ ἐξ αὐτῶν θὰ ξενίσουν, τὸ ἀντιλαμβάνομαι. Ἄλλ' ἔχω ὑπ' ὄψιν μου τί διδάσκεται εἰς Γαλλίαν (εἰς τὴν Section industrielle de l' École des Hautes Études Commerciales), εἰς τὰ Instituts Supérieurs de Commerce τοῦ Βελγίου καὶ εἰς τὰ Graduate Schools of Business Administration τῆς Ἀμερικῆς.

Γνωρίζω ὅτι διὰ μερικὰ μαθήματα (Ὀργάνωσις, Ψυχοτεχνικὴ**, Ὑγιεινὴ τῆς Ἐργασίας) θὰ ὑπάρξουν παρεξηγήσεις καὶ ἀντιδράσεις καὶ ἐντεῦθεν καὶ ἐκείθεν, ἀλλὰ πρέπει ν' ἀντιληφθῶμεν ἐν Ἑλλάδι ὅτι

* Πρὸς ἀποφυγὴν τυχόν παρανοήσεων τῶν ἀνωτέρω δέον νὰ σημειωθῆ ὅτι οὐδεὶς ἐγγεγραμμένος εἰς τὸν «Πίνακα τῶν Πτυχιούχων» τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν στερεῖται ἀπολυτηρίου τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως. Τοῦτο, ἄλλωστε, θεωρεῖται ἀπαραίτητον προσόν διὰ τὴν ἐγγραφὴν του εἰς τὴν Α.Σ.Β.Σ.

** Τὰ μαθήματα ταῦτα ἀνεγράψαν εἰς τὸ Πρόγραμμα τὸ ἐγκριθὲν διὰ τοῦ Διατάγματος τῆς 5-7-1943, κατόπιν ὅμως ἀπηλείφθησαν, διότι ἡ Ψυχοτεχνικὴ ἐθεωρήθη ὑποκτον μᾶθημα, ἡ Βιομηχανικὴ Ὑγιεινὴ ἀντιεργοδοτικὴ πρᾶξις καὶ ἡ Στατιστικὴ περιττή. Σημειωτέον ὅτι ἡ Σχολὴ κατηγορήθη ὡς ἀντεργατικὴ (!) λόγῳ τοῦ μαθήματος τῆς Ὀργανώσεως (!!).



ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ
Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
μέχρι του Σεπτεμβρίου 1949

«Θέλω να κλείσω την σταδιοδρομίαν μου προσφέρον εις την 'Ελληνικήν Βιομηχανίαν εν ἄριστον θεμέλιον διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν καὶ τὴν προαγωγήν της; μίαν ἀριτίως ὀργανωμένην ἀνωτάτην ἐπαγγελματικὴν Σχολήν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐπίσης; τὸ Κράτος; τὰ ἀντὶ τῆς δημοιογικὰ στελέχη».

ὁ κόσμος εἰσῆλθε καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου, εἰς μίαν νέαν ἐποχὴν. Εἴτε ὁ καπιταλισμὸς ἐπιζήσῃ ὑπὸ νέαν μορφήν καὶ μὲ νέας ἀντιλήψεις, εἴτε ὁ σοσιαλισμὸς ἐπικρατήσῃ, ἢ οἰκονομικὴ δραστηριότης θὰ ζητήσῃ νὰ στηριχθῇ εἰς συγχρονισμένα ποικίλα σχολεῖα παντὸς τύπου καὶ πάσης βαθμίδος. Εὐχομαί ἢ Σχολή Σας νὰ εἶναι πρωτοποριακὸν Ἴδρυμα, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο τὰ μαθήματά της πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογα μὲ τὰς νέας συνθήκας καὶ τὰς νέας ἀνάγκας τῆς κοινωνικῆς, οἰκονομικῆς καὶ κρατικῆς ζωῆς. Ὅ,τιδήποτε καὶ ἂν συμβῇ, μετὰ τὸ τέρμα τοῦ πολέμου νέοι ὄροι ἐργασίας καὶ παραγωγῆς θὰ προκύψουν, ἢ δὲ Ἐκπαιδεύσεις δὲν δύναται νὰ παραμείνῃ μὲ ἀναχρονιστικὰ καὶ πεπαλαιωμένα προγράμματα καὶ μεθόδους διδασκαλίας.

Ἴδου ποῖα νέα μαθήματα πρέπει νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ πρόγραμμά Σας: Φιλοσοφία καὶ Κοινωνιολογία, Ὁργάνωσις Ἐπιχειρήσεων, Ὁργάνωσις Ἐργοστασίων, Στατιστικὴ (Μαθηματικὴ καὶ Οἰκονομικὴ), Ἀνάλυσις τῆς περιουσίας, Ψυχοτεχνικὴ, Φυσιολογία τῆς Ἐργασίας, Ὑγιεινὴ τῆς Ἐργασίας, Τεχνικὴ τῆς Πωλήσεως. Εἰς τὸν ἀγαπητὸν Νίκον ἐξήγησα τὸν ρόλον τοῦ «ἀνθρωπίνου παράγοντος» καὶ ὅτι ὅλη ἡ νέα οἰκονομία θὰ στηριχθῇ εἰς τὴν καλυτέραν ὀργάνωσίν του, τὴν ἐπιστημονικὴν του χρησιμοποίησιν, τὴν ἀνταξίαν του ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν ἀμειβὴν, μὲ τὸν σκοπὸν τῆς μείζονος ἀποδόσεως ὑπὲρ τοῦ συνόλου. Φοβοῦμαι ὅτι ὁ ἀγαπητὸς Νίκος ὀλίγα ἀντελήφθη καὶ θὰ ἐπεθύμουν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου κυρίως νὰ συζητήσωμεν, διότι εἶναι βασικῆς κοινωνικῆς, πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς σημασίας θέματα. Εἶσθε ὁ δημιουργὸς τῆς Ἑλληνικῆς Βιομηχανίας. Ἐτιμῆσατε τὸ παρελθὸν αὐτοῦ τοῦ τόπου μὲ τὰς δημιουργικὰς Σας πρωτοβουλίας καὶ τὴν ἑξοχὸν δρᾶσιν σας. Εἶμαι ἀπολύτως βέβαιος ὅτι εἶσθε νέος, εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὸ πνεῦμα, νέος, δυστυχῶς, μεγάλῃς ἡλικίας. Συνδυάζετε τὴν πείραν καὶ τὴν γόνιμον δρᾶσιν Σας μὲ τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὴν πίστιν ἑνὸς πρωτοπόρου. Εἶμαι βέβαιος ὅτι οὕτω ἀντιλαμβάνεσθε τὸ ἔργον Σας καὶ δι' αὐτὸ εἶμαι πρόθυμος νὰ συμπαρασταθῶ εἰς τὴν προσπάθειάν σας, ἐφόσον, ἐννοεῖται, αἱ ἄλλαι ἀσχολίαι μου τὸ ἐπιτρέπουν.

VI. Διδακτικὸν Προσωπικὸν

Ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἔργου σας, ἀγαπητέ μου κ. Χαρίλαε, θὰ ἐξαρτηθῇ κυρίως ἀπὸ τὸ Διδακτικὸν Προσωπικὸν, τὸ ὁποῖον τὸ Διοικ. Συμβούλιόν σας θὰ ἐκλέξῃ. Τὰ Σχολεῖα προάγονται καὶ ἐπιβάλλονται μὲ τὸ ἔμφυχον ὕλικόν των κυρίως καί, κατὰ δεύτερον λόγον, μὲ τὰ κτίρια καὶ μὲ τὰς ἐγκαταστάσεις. Ἄλλωστε, μὲ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀρίστων θ' ἀποδείξετε πράγματι ὅτι ἡ Σχολὴ πιστεῖται εἰς τὸν ρόλον τοῦ «ἀνθρωπίνου παράγοντος». Τοῦτο πρέπει ν' ἀποτελέσῃ τὸ ἐκπαιδευτικὸν σύνθημα τῆς Σχολῆς: «Τὰ πάντα μὲ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὰ πάντα διὰ τὸν ἄνθρωπον». Ἡ Ἐπιστημονικὴ Ὁργάνωσις τῆς Ἐργασίας, ποῦ θὰ πρέπει ν' ἀποτελέσῃ τὸ κύριον μάθημα τῆς Σχολῆς, στηρίζεται σήμερον ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀνθρωπιστικῆς βάσεως. Ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον ἀνήκει ὀριστικῶς εἰς τὸ παρελθόν.

τους*. Φοβούμαι ότι ή Σχολή Σας θά κατηγορηθῆ ώς «Φροντιστήριον» ** !

Δεχθῆτε, Σεβαστέ μου Πρόεδρε και άγαπητέ Φίλε, τήν διαβεβαίωσιν τῆς αγάπης μου και τῆς εκτιμήσεώς μου και Σᾶς εύχαριστώ ακόμη μίαν φοράν διότι άπηυθύνθητε εις ἐμέ διά νά Σᾶς εκθέσω τάς απόψεις μου. Είμαι βέβαιος ότι μίαν ήμέραν τό δνομά Σας θά συνδεθῆ με τήν Ιστορίαν τῆς μορφωτικῆς προσπαθείας τοῦ τόπου, ὅπως ἔχει συνδεθῆ με τήν Ιστορίαν τῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητός του.

Στρ. Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

* Ἡ άποψις αὐτή τοῦ κ. Π. κατ' ἀρχάς δέν ἐγένετο δεκτή. Βραδύτερον, τῷ 1947, άνεγνωρίσθη ἡ ὀρθότης και τό ἐπιβεβλημένον τῆς τριετοῦς φοιτήσεως. Μετά ταῦτα, τῷ 1949, τό Δ. Συμβούλιον άνεγνώρισε τήν ἀνάγκην τῆς ἐπεκτάσεως τῆς φοιτήσεως κατά ἐνῆτος με «Τμήματα ειδικεύσεως», ἀλλά τό Ἐπουργεῖον Βιομηχανίας δέν υιοθέτησε τό αἴτημα τοῦτο τῆς Σχολῆς. Ἦδη τό Ἐπουργεῖον Παιδείας κατέθεσε νομοσχέδιον διά τοῦ ἡ φοιτήσις ὁποίου αὐξάνεται εις τήν ΑΣΟ & ΕΕ εις τέσσαρα ἔτη και δημιουργοῦνται ειδικά τμήματα κατά τό τέταρτον ἔτος.

** Καί τοῦτο ἐγένετο, ἀλλ' ὄχι μόνον λόγω τῆς διετοῦς φοιτήσεως, ἀλλά διότι ἐθεωρήθη ὅτι αἱ ὥραι διδασκαλίας ἦσαν ὀλίγαι. Σήμερον, ἀντιθέτως, κατηγορεῖται ἡ Σχολή ὅτι «καταπονεί ὑπερμέτρως σωματικῶς και πνευματικῶς τοὺς σπουδαστάς» (!) και ὅτι «ἐπιδιώκει νά παρασκευάσῃ σοφοὺς»! Ἡ μία κατηγορία ἀποδεικνύει, εὐτυχῶς, τό ἀσύστατον τῆς ἄλλης.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ

«Τὸ ἐπάγγελμα ποὺ θέλω νὰ μάθω εἰς τοὺς μαθητὰς μου εἶναι ἡ ΖΩΗ» ἔλεγεν ὁ J. J. ROUSSEAU. Σωστὰ ἀλλὰ ζωὴ ποὺ πρέπει νὰ ἔχη ὡς σκοπὸν νὰ ἀνυψῶνῃ τὸ ἄτομον μέσα εἰς ἓν εὐήμεροῦν σύνολον».

Εἰς τὰς ἐπομένους σελίδας δημοσιεύονται αἱ δύο πρῶται προγραμματικαὶ ὁμιλίαι τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς μας κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου. Εἰς εἰδικὸν τεύχος θὰ ἐκτυπωθοῦν αἱ ἄλλαι δύο βασικαὶ τοῦ ὁμιλίου με θέματα: «Ἡ ἔννοια, ἡ ἀποστολὴ καὶ ὁ καταρτισμὸς τοῦ διοικητικοῦ στελέχους» καὶ «Τὸ νέον ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικόν: ὁ παραγωγὸς — ἄνθρωπος».

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ *

[Δημοσιεύομεν κατωτέρω τὴν πρώτην δημοσίαν ὀμιλίαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου, γενομένην τὴν 27ην Νοεμβρίου 1946 εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας ἀριθ. 84 αἴθουσαν ἐνώπιον τῶν τότε ὀλίγων σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς, τῶν Καθηγητῶν καὶ εὐαγρίθμων ἀκροατῶν. Προηγουμένως ὁ ἀείμνηστος Ἐπ. Χαρίλαος εἶχεν ἐκθέσει εἰς τὸν λόγον του τὰ πεπραγμένα τῆς Σχολῆς καὶ τὴν πικρίαν του διότι δὲν κατανοεῖται ἡ προσπάθειά του. Ὁ ἀείμνηστος δημιουργὸς τῆς Ἑλληνικῆς Βιομηχανίας μὲ βαθυτάτην συγκίνησιν καὶ μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶχε τονίσει τὴν ἐπείγουσαν ἀνάγκην νὰ δημιουργήσωμεν νέαν καὶ γόνιμον βιομηχανικὴν κίνησιν, νέους ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι νὰ ἔχουν συνείδησιν τῆς νέας ἐποχῆς, νὰ προετοιμάσωμεν ἐπαξίους καὶ καλυτέρους διαδόχους τῶν πρωτεργατῶν τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου τοῦ τόπου, νὰ συντελέσωμεν εἰς τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς Χώρας. Εἰς τὴν ὀμιλίαν του ὁ κ. Π. προγραμματίζει τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς κατευθύνσεις τῆς Σχολῆς, ὁραματίζεται τὴν μέλλουσαν συγκροτήσιν της, τοὺς καρποὺς τοὺς ὁποίους θὰ ἀποδώσῃ καὶ τονίζει τὴν σημασίαν τοῦ διοικητικοῦ στελέχους εἰς τὴν μεταπολεμικὴν ὀργάνωσιν τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς πολιτείας. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς τονίζει ὅτι εἰσήλθομεν εἰς μίαν νέαν περίοδον τῆς ἱστορίας, τὴν ὅποیان προσδιορίζει ὡς «περίοδον τοῦ ἀνθρώπου» καὶ προδιαγράφει τὸ νέον ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικὸν τοῦ «ἀνθρώπου — παραγωγῶ»].

Ὁ σεβαστὸς μας Πρόεδρος εἰς τὴν σύντομον Λογοδοσίαν τῶν πεπραγμένων τῆς Σχολῆς μας κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1945 - 1946 ἐξέθεσεν εἰς ἀδράς γραμμάς τὴν καταβληθεῖσαν ἀπὸ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, τοὺς Καθηγητάς, τὴν Διεύθυνσιν καὶ τὸ Διοικητικὸν Προσωπικὸν προσπάθειαν διὰ νὰ θεμελιωθῇ ἐπὶ ἀσφαλῶν βάσεων ἡ νεορὰ Σχολή μας.

Ἡ φωτεινὴ του σκέψις καὶ προπαντὸς ἡ πίστις του ἐπὶ τὸ συντελούμενον ἐκπαιδευτικὸν ἔργον καθιστοῦν βέβαιον ὅτι ἡ Λογοδοσία τοῦ ἐπομένου ἔτους θὰ εἶναι ἀκόμη πλουσιωτέρα. Πάντως ἔχω χρέος νὰ τὸν εὐχαριστήσω ἐκ μέρους τῶν κ. κ. Συναδέλφων μου δι' ὅσα εἶπε περὶ αὐτῶν, διὰ τὴν καταβαλλομένην σχεδὸν ἄνευ ἀμοιβῆς ἐργασίαν, διὰ τοὺς κόπους καὶ τὰς θυσίας των καὶ νὰ τὸν βεβαιώσω

* Τὸν πρῶτον πράγματι λόγον ἐξεφώνησεν ὁ κ. Παπαϊωάννου εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν. Δυστυχῶς ὁ λόγος οὗτος δὲν ἐστενογραφήθη.

ἄλλην μίαν φοράν καὶ ἐπισήμως ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ τούτου βήματος ὅτι οἱ κ.κ. Καθηγηταὶ ἔχουν μὲ αὐτὸν κοινοὺς πόθους καὶ κοινὰ ἰδανικά καὶ τὴν αὐτὴν πίστιν καὶ ὑπερηφάνειαν, τὴν αὐτὴν ἀπόφασιν νὰ ἀναπτύξουν καὶ νὰ καταστήσουν ἀξιοσέβαστον τὸ νεαρὸν τοῦτο ἐκπαιδευτικὸν ἴδρυμα.

“Ὅ,τι αὐτὸν—τὸν Προεδρὸν μας—τόσον λυπεῖ, αὐτὸ στενοχωρεῖ καὶ ἡμᾶς, χωρὶς νὰ μᾶς ἀποκαρδιῶνει. Ἀντιθέτως, σεβαστέ μας Κύριε Πρόεδρε, ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου δεόν νὰ διακηρύξω, κατὰ τρόπον εὐθὺν καὶ ὠμόν, ὅτι θὰ ἀγωνισθῶμεν μὲ τὴν πίστιν ἐπὶ τὸ δίκαιόν μας νὰ διαφωτίσωμεν τοὺς ἀγνοοῦντας ἢ παρεξηγοῦντας τὸ ἔργον μας. Ἡ ἐχθρότης καὶ ἡ ἐμφανιζομένη ἀντίδρασις ἀπλῶς ἀναπτύσσουν τὴν δραστηριότητά μας, ὅπως ἔχομεν τὴν συναίσθησιν ὅτι ἡ συμπαράστασις τῶν ὀλίγων φίλων τῆς Σχολῆς ἀναπτύσσει τὴν δραστηριότητά μας.

Κυρίαὶ καὶ Κύριοι, ἀγαπητοὶ μου Σπουδασταί.

Νομίζω ὅτι ἀποτελεῖ κοινὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ εἴσοδος τῆς Ἀνθρωπότητος εἰς μίαν νέαν ἐποχὴν κατ’ ἀνάγκην δημιουργεῖ νέας ἀντιλήψεις διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν, ἡ ὁποία εἶναι θεσμὸς κοινωνικὸς συνακολουθῶν τὴν πορείαν καὶ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ κόσμου· δὲν εἶναι ἔξω τόπου καὶ χρόνου, ἀντιθέτως εἶναι θεσμὸς ἀποσκοπῶν νὰ ἐξυπηρετήσῃ ζώσας ἀνάγκας καὶ πραγματικὰς συνθήκας τῆς ζωῆς.

Ἐκάστη ἐποχὴ διεμόρφωσε τὸ ἰδικόν της ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικὸν ἀπὸ τότε ποῦ εἰς τὴν πατρίδα μας, γύρω εἰς τὸν βον π.Χ. αἰῶνα, νομίζω, διεμορφώθη ἡ ἔννοια τῆς Παιδείας. Εἰς τὴν Ἑλλάδα πραγματοποιεῖται διὰ πρώτην φοράν αὐτὸ τὸ νέον, τὸ ὅποιον καλοῦμεν σήμερον Παιδείαν, δηλαδὴ ἓν συνειδητὸν ἔργον ἐλευθέρων προσώπων. Κατὰ τὴν νέαν—ἐπαναστατικὴν πράγματι διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην—ἀντιλήψιν ἡ παιδεία δὲν εἶναι πλέον ἔργον μιᾶς κάστας (συνήθως ἱερέων) ἢ ὁποία ἀποβλέπει νὰ δημιουργήσῃ ἓνα ἐπαγγελματιῶν (ἱερέα, στρατιωτικόν, ἰατρὸν κτλ.), ἀλλ’ ἡ Παιδεία ἀποστολὴν ἔχει νὰ διαμορφώσῃ ὑπὲρ πάν ἄλλο τὸ «ἦθος».

Πρέπει μὲ ὑπερηφάνειαν νὰ διακηρύξωμεν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Παιδεία μένει πάντοτε τὸ πρότυπον τῆς ἀνθρωπιστικῆς παιδείας, τῆς ὁποίας ἰδανικὸν εἶναι ὁ ΠΛΗΡΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ, ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν διψάν τῆς ζωῆς καὶ τὴν βαθυτάτην συναίσθησιν τοῦ χρέους.

Τὸ λεγόμενον κλασσικὸν ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικὸν ἀναποκρίνεται εἰς ἐποχὰς κατὰ τὰς ὁποίας οἱ ἄνθρωποι κατενόουν, ἐγνώριζον τί σημαίνει «ἄνθρωπος—ἀνθρωπισμός», ἐγνώριζον δηλαδὴ πῶς διὰ τῆς παιδείας εἶναι δυνατόν νὰ ἀνυψωθοῦν, νὰ ἀποκτήσουν ἦθος, μὲ μίαν λέξιν νὰ «ἐξανθρωπισθοῦν».

Αὐτὸ τὸ ἰδανικὸν ἔχει σήμερον καὶ παρανοηθῆ καὶ ξεπερασθῆ. Ζῶμεν εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Χίτλερ, τοῦ Στάλιν, τοῦ δεξιοῦ καὶ ἀριστεροῦ ὀλοκληρωτισμοῦ, τῆς συντριβῆς ἀπὸ τὸν πόλεμον καὶ τὸ μίσος τῶν ἠθικῶν ἀξιών, καὶ προπαντὸς ζῶμεν εἰς τὴν ἐποχὴν ὅπου ἡ

ατομική ενέργεια, μετά 10 ἢ 20 ἔτη, ειρηνικῶς ἐφαρμοζομένη θὰ ἐπιφέρει μίαν ἐπανάστασιν εἰς τὰς σχέσεις τῶν λαῶν, εἰς τὴν συγκρότησιν τὴν οικονομικὴν καὶ κοινωνικὴν, εἰς τὸ ὄλον μας σύστημα διαβίωσης.

Τὸ κλασσικὸν ἰδανικὸν ἐγεννήθη καὶ ἔζησε εἰς μίαν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ τεχνικὴ, ἡ οἰκονομία, τὰ ὄργανωτικὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα, ἡ ἀνάπτυξις νέων πλουτοπαραγωγικῶν πόρων, ἡ διεθνὴς ἀγορὰ καὶ ἡ διεθνὴς ἐπικοινωνία, προβλήματα τὰ ὁποῖα ἀπέρρευσαν ἀπὸ τὴν τεχνικοποίησιν τῆς οἰκονομίας, ἦσαν θέματα ἀνύπαρκτα ἢ βασικῶς ἀσήμαντα.

Ἡ ἐμφάνισις καὶ τὸ γιγαντιαῖον—πῶς ἄλλως νὰ τὸ ἐκφράσω—τῶν προβλημάτων αὐτῶν καὶ τῶν νέων τεχνικο-οικονομικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀνάγκη πολιτικο-κοινωνικῶν καταστάσεων ἀπέδειξεν ἀνίκανον τὸν «ἀνθρωπισμὸν τῆς κλασσικῆς παιδείας» νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸν ἀνθρωπισμὸν τοῦ Χίτλερ καὶ τὴν βαρβαρότητα τῶν ὀλοκληρωτικῶν καθεστώτων. Ἡ περίφημος «γερμανικὴ κουλτοῦρα» ἀπεδείχθη ἀνύπαρκτος πρὸ τῆς ὀργανωμένης βίας.

Ἐπειτα, τὰ αὐτὰ φαινόμενα κατέστησαν ἐπιτακτικὴν τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀνθρωπιστικοῦ πνεύματος εἰς περιοχὰς οἰκονομικοτεχνικὰς, αἱ ὁποῖαι ἄλλοτε ἦσαν ἄγνωστοι ἢ, πρᾶγμα ποῦ σημαίνει τὸ αὐτό, τὴν ἀναδιαμόρφωσιν τοῦ ἀνθρωπιστικοῦ πνεύματος ἐπὶ βάσεως νέας καὶ συμφώνου πρὸς τὰς τεχνικο-οικονομικὰς ἀνάγκας τῆς σημερινῆς διαρθρώσεως τῆς κοινωνίας.

Πάντως βέβαιον εἶναι ὅτι ὄχι μόνον οἱ ἐκπαιδευτικοὶ ἀλλὰ καὶ ὄλοι οἱ ἐπιστήμονες καὶ φιλόσοφοι εὐρέθησαν ἀπολύτως ἀνέτοιμοι ν' ἀντιμετωπίσουν τὰ σημερινὰ προβλήματα. Αἰφνιδιασμένη ἡ κοινωνία καὶ ἡ διανόησις ἐδικώτερον εὐρέθησαν ἀνίκανοι ν' ἀντιμετωπίσουν καὶ τὰς «δεξιὰς» καὶ τὰς «δεξιὰς ἀριστεράς» ἐπιθέσεις κατὰ τῆς μορφώσεως, κατὰ τῶν νέων, κατὰ τοῦ ἀμέσως παρασκευαζομένου μέλλοντος.

Ἡ ἐκπαίδευσις δὲν εἶναι ἀφηρημένη ἰδέα, δὲν εἶναι θεσμὸς ἕξω τόπου καὶ χρόνου, ἀλλ' ὀφείλει ν' ἀντιμετωπίζῃ τὰ προβλήματα τῆς συγχρόνου ζωῆς καὶ νὰ παρασκευάζῃ χρησίμους ἀνθρώπους διὰ τὸ μέλλον. Ἀντλεῖ ἀπὸ τὸ παρελθόν, στηρίζεται εἰς τὸ παρόν, ἐπιλύει ἄμεσα ζητήματα, ἀλλὰ πρὸ παντός εἶναι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ μέλλοντος. Ὁ παιδαγωγὸς δὲν βλέπει πρὸς τὰ ὀπίσω εἰμὴ μόνον διὰ ν' ἀντιληφθῇ τὴν διανυθείσαν ὁδόν, ἀλλ' ἐξετάζει ποίας συνθήκας θ' ἀντιμετωπίσῃ, βάσει τοῦ παρόντος, ὁ νέος εἰς τὸν μέλλον. Ἐάν ἡ ἐκπαίδευσις εἰς μεταβατικὰς περιόδους ἀποτυγχάνει εἶναι διότι τὸν ἐκπαιδευτικὸν ἀπασχολεῖ τὸ παρελθόν καὶ δὲν ἀντιλαμβάνεται ὅτι πρέπει νὰ προετοιμάσῃ τὸ μέλλον, νὰ διαμορφώσῃ ἄνθρωπον ἀντὶ τοῦ μέλλοντος μετὰ τὴν νέαν ἐποχὴν του.

Τὸ ἀστικὸν καθεστῶς τὸ ὁποῖον ἀνέκυψε ἀπὸ τὴν βιομηχανικὴν ἐπανάστασιν τοῦ 18ου αἰῶνος ἤτο φυσικὸν νὰ δημιουργήσῃ ἕν νέον ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικόν. Ἡ ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος, ἡ ὁποῖα

ἐμείωνε τὸν ἄνθρωπον πρὸ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, ἀπετέλεσε τὴν νέαν μέριμναν τῆς Παιδείας.

Ὁ ἀστικός πολιτισμὸς ἤνοιξε διάπλατα τὰς θύρας τῆς ἐκπαιδεύσεως πρὸς ὄλους καὶ ἐζήτησε δι' αὐτῆς νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰς νέας ἀνάγκας καὶ τὰς νέας συνθήκας τὰς ὁποίας ἐδημιούργησαν δύο κύρια φαινόμενα: πρῶτον ἡ ἀνάπτυξις τῆς Τεχνικῆς, ἡ αὐξήσις τῶν ὕλικῶν ἀγαθῶν, καὶ δεύτερον τὸ ἄνοιγμα τῆς διεθνοῦς ἀγορᾶς ἀντὶ τῆς κλειστής οἰκονομίας τοῦ προκαπιταλιστικοῦ καθεστῶτος.

Ἡ ἀστικὴ τάξις, διαμορφώσασα τὸν τεχνικὸν πολιτισμὸν καὶ καταστᾶσα κυρίαρχος τάξις, ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπηρεάσῃ τὰς ἐκπαιδευτικὰς ἀντιλήψεις καὶ νὰ μεταβάλλῃ τὴν ἐκπαιδευτικὴν πολιτικὴν, τὰ συστήματα καὶ τὰς μεθόδους διδασκαλίας. Ἀφῆρσεν, ὀρθῶς, ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τὸ μονοπώλιον τῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ κατέστησε αὐτὴν δημόσιον λειτουργήμα, ὑποχρέωσιν βασικὴν τοῦ Κράτους, δικαίωμα ἐπίσης παντὸς πολίτου. Εἰσήγαγε καὶ ἐτόνωσε τὰ θετικὰ μαθήματα καὶ μετέβαλεν ἄρδην τοὺς τρόπους διδασκαλίας. Ἐπαυσε πλέον νὰ θεωρῆται ἡ διδασκαλία τῶν Φυσικῶν καὶ τῶν Μαθηματικῶν ἀμάρτημα ἢ, ὡς ἐν Ἑλλάδι, «διαβόλου γέννημα». Αἱ ἀστικαὶ ἐπαναστάσεις τοῦ 1848 καὶ ἡ ὀριστικὴ ἐπικράτησις μετὰ τὸ 1870 τῆς ἀστικῆς τάξεως εἰς τὴν Εὐρώπην, ἡ ἄνθησις μετὰ ταῦτα τοῦ καπιταλισμοῦ, ἡ μακρὰ εἰρήνη, ἡ ὕλικὴ εὐημερία, ἡ πολιτικὴ καὶ πνευματικὴ ἐλευθερία, ἡ ἠθικὴ πρόοδος μετέβαλον κατὰ βάσιν τὴν ἐκπαιδεύσιν ἀπὸ τῆς ὀργανώσεώς της μέχρι τῶν σχολικῶν ἰδανικῶν. Ὁ ἄνθρωπος πλέον διψᾷ διὰ μάθησιν, ζητεῖ ἐλευθέρως νὰ κατακτήσῃ τὴν γνῶσιν, διὰ νὰ αὐξήσῃ τὸν ὕλικόν πλοῦτον, διὰ νὸ γίνῃ, ὡς νομίζει, εὐτυχέστερος.

Οὕτω εἰσῆλθομεν εἰς τὸν 20ὸν αἰῶνα μὲ διαμορφωμένην τὴν ἀντίληψιν ὅτι παραλλήλως πρὸς τὴν κλασσικὴν ἐκπαιδεύσιν—δυστυχῶς ψευδοκλασσικὴν ἐν Ἑλλάδι—πρέπει νὰ λειτουργήσουν ἐπαγγελματικαὶ σχολαί, διότι ὁ γοργῶς ἀναπτυσσόμενος καπιταλισμὸς, χάματικαὶ σχολαί, διότι ὁ γοργῶς ἀναπτυσσόμενος καπιταλισμὸς, χάρη εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς τεχνικῆς καὶ τὴν κατάκτησιν τῆς διεθνοῦς ἀγορᾶς, τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν ἀναγκῶν, ζητεῖ μορφωμένους καὶ εἰδικευμένους διοικητικοὺς καὶ διαχειριστικοὺς ὑπαλλήλους, οἱ ὅποιοι μίαν ἡμέραν θὰ δημιουργήσουν μίαν νέαν κατάστασιν ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τῶν οἰκονομικῶν μονάδων καὶ θὰ καταστοῦν ὑπὸ τὴν μορφήν τῶν managers ἀπὸ ὑπάλληλοι αὐτοὶ οἱ πραγματικοὶ κύριοι.

Τὰ λατινικὰ καὶ ὁ μῦθος τοῦ Λῶτ ἢ οἱ Ἔρωτες τῆς Ἀφροδίτης δὲν συντελοῦν φυσικὰ εἰς τὴν παραγωγὴν. Ἦσαν ἄλλοτε χρήσιμα διὰ τὴν μόρφωσιν τῆς τότε κρατούσης πρὸ τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως τάξεως, ἰδίως μαζὶ μὲ τοὺς καλοὺς τρόπους τῆς συμπεριφορᾶς καὶ τὴν γνῶσιν τῆς γαλλικῆς φιλολογίας. Ὁ *homme policé* ἦτο τὸ ἰδανικόν. Τὸ ἰδανικόν αὐτὸ ἀντικαθίσταται ἀπὸ τὸ ἰδανικόν τοῦ καλοῦ ἐπαγγελματίου. «Τὸ πρῶτον μέλημα τῆς ἐκπαιδεύσεως, λέγει ὁ γνωστὸς παιδαγωγὸς Kerschesteiner, εἶναι νὰ δημιουργήσωμεν ἄνθρωπους ἱκανοὺς νὰ ἀσκήσουν ἐν ἐπάγγελμα». Οὕτω ἐμφανίζεται καὶ δημιουργεῖται ἡ Ἐπαγγελματικὴ Ἐκπαίδευσις παντὸς τύπου καὶ

παντός βαθμοῦ καὶ ὅλαι αἱ Χῶραι τῆς Εὐρώπης συναγωνίζονται εἰς τὴν δημιουργίαν κατωτέρων, μέσων καὶ ἀνωτέρων Σχολείων, μέσα εἰς τὰ ὅποια λαμβάνει εἰδικὴν ἐπαγγελματικὴν μόρφωσιν ὁ τεχνικός καὶ διοικητικὸς συνεργάτης εἰς τὸ ἔργον τῆς παραγωγῆς τοῦ ὕλικου πλοῦτου.

Μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ 19ου αἰῶνος ἡ ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις ἦτο ἔργον μόνον τοῦ Πανεπιστημίου. Ἐξω ἀπὸ τὰς 5 ἢ 6 Σχολὰς τοῦ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ νοηθῇ ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις. Ὅλη ἡ Ἐπιστήμη ἔπρεπε νὰ εἶναι συγκεντρωμένη εἰς αὐτὴν τὴν Ὑπὲρ-Ἑπιστήμη, διότι τὸ Πανεπιστήμιον εἶναι τεταγμένον ἐκ τῆς φύσεώς του νὰ καλλιερῇ τὸ πνεῦμα τῆς ἐρεῦνης καὶ τῆς ἀληθείας, τὴν Ἐπιστήμην μὲ μίαν λέξιν, ἀνεξαρτήτως καὶ ὑπεράνω συμφερόντων καὶ ὕλικῶν ἐπιδιώξεων.

Ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς δημιουργίας τῆς διεθνοῦς ἀγορᾶς, παραλλήλως πρὸς τὰ σεβάσματα Πανεπιστημια, ἡ ἀστικὴ τάξις δημιουργεῖ τὰς ἀνωτέρας Τεχνικὰς καὶ ἐφηρμοσμένης οἰκονομίας Σχολὰς. Καὶ εἰς τὴν Χώραν μας προηγείται τὸ Πανεπιστήμιον (1837) καὶ πολὺ βραδύτερον (τῷ 1887) συγκροτεῖται ὡς ἀνώτατον πνευματικὸν Ἰδρυμα τὸ Πολυτεχνεῖον*, μετὰ δὲ τὴν ἀνθροσιν τῆς ἀστικῆς τάξεως, τῷ 1920, ἰδρύεται ἡ Ἀνωτάτη Ἐμπορικὴ Σχολή, ἡ σήμερον ΑΣΟ & ΕΕ.

Εὐρισκόμεθα τώρα πρὸ μιᾶς νέας περιόδου τὴν ὁποίαν ἤνοιξεν ἡ ἔννοια τοῦ ὀλοκληρωτικοῦ πολέμου. Αὐτὴ κατήργησε τὰς τάξεις καὶ ἐδημιούργησε, μέσα εἰς τὸν πόλεμον καὶ μέσα εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς διασώσεως τῶν ἀρχῶν τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Δικαιοσύνης, τὴν ἐνότητα τοῦ Λαοῦ. Τοῦτο ὁμως δημιουργεῖ νέας ἀντιλήψεις, νέα συνθήματα ζωῆς, νέας ἰδέας ἀλλὰ καὶ νέας ὑποχρεώσεις ὑπὲρ τοῦ συνόλου καὶ νέα δικαιώματα τῶν παραγωγικῶν τάξεων.

Ὑπὸ τοιοῦτους ὄρους, μὲ τοιαύτας ἐλπίδας ἡ Ἐκπαίδευσις καλεῖται νὰ ἐκτελέσῃ τὸ χρέος τῆς μορφώσεως καὶ διαπαιδαγωγούσεως. Καλεῖται νὰ καταστῇ συντελεστής τῆς οἰκονομικῆς προσπάθειας τοῦ ἔθνους, παράγων εἰς τὴν βελτιωσιν τῶν ὄρων διαβιώσεως τοῦ Λαοῦ μας. Οἱ ἔρωτες τοῦ Διὸς ἢ τῆς Δαλιδᾶς εἶναι τερπνὰ μυθιστορήματα δι' ἀχρήστους ἀνθρώπους, ἀλλὰ δὲν προάγουν τὴν παραγωγὴν, δὲν βελτιώνουν τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν, δὲν ἀναπτύσσουσιν τὴν εὐημερίαν ἢ μᾶλλον δὲν ἐλαττώνουν τὴν ἀθλιότητα, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν συντελοῦν εἰς τὴν δημιουργίαν ἡθους εἰς τοὺς νέους. Αὐτὰ τὰ τερπνὰ «Δεκαήμερα τοῦ Βοκκακίου» πρέπει νὰ ριφθοῦν εἰς τὸν κάλαθον τῶν ἀχρήστων ἢ μᾶλλον τῶν ἐπιβλαβῶν πραγμάτων. Οἱ νέοι βλάπτονται καὶ οὐδέποτε ὠφελήθησαν ἐξ αὐτῶν.

Πρέπει τὸ Σχολεῖον νὰ ἀντιληφθῇ τὴν νέαν ἐποχὴν καὶ νὰ ἀναταθῇ μέχρι τῶν νέων Ἰδανικῶν, νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰ ἐρωτήματα τὰ

* Τὸ Πολυτεχνεῖον συνεστήθη τῷ 1836 ὑπὸ τὸν τίτλον «Σχολεῖον Τεχνῶν» καὶ ἦτο κατώτερον καὶ βραδύτερον «Μέσον Τεχνικὸν Σχολεῖον». Τῷ 1914 ἀνεγνωρίσθη ὡς ἰσότημον πρὸς τὸ Πανεπιστήμιον.

προβάλλοντα και να ανταποκριθῆ εἰς τὰς ἐμφαζίζομενας ἀξιώσεις.

Ἡ νέα ἐποχή, τὴν ὁποίαν θὰ χαροῦν οἱ νέοι καὶ ἴσως τὴν ἴδω-
 μεν ἡμεῖς οἱ παλαιότεροι ἐρχομένην, ἠγγέλη μετὰ τὴν καταστροφικὴν
 λαμπρὴν τῆς Χιροσίμα, ἢ ὁποῖα αὖριον — ἄς εὐχηθῶμεν ὅλοι ταχέως —
 θὰ μεταβληθῆ εἰς φῶς χαρῶπόν, εἰς γόνιμον ἐνέργειαν, εἰς εἰρηνικὴν
 καὶ δημιουργικὴν δύναμιν. Οἱ ἄνθρωποι, ποῦ εἰς τὴν τραγικὴν τῶν
 πορείαν ἀνεζήτησαν τὸν Παράδεισον εἰς τὸ παρελθόν, θὰ ἀνακαλύ-
 ψουν τὴν Χώραν τῆς Ἑδέμ, ὅπου πλέον νέα ζωὴ, νέα συστήματα,
 νέα ἦθη, νέαι ἰδεαὶ θὰ κυριαρχήσουσιν, διότι τὴν στενότητητα τῶν ἀγα-
 θῶν, τὴν πείναν καὶ τὴν δίψαν, τὴν ἀγωνίαν καὶ τὸν φόβον θὰ ἀντι-
 καταστήσῃ ἡ ἀφθονία καὶ ἡ εὐημερία, ἢ πίστις εἰς τὸν ἄνθρωπον, τέ-
 κνον κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ.

Μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι εἰσερχόμεθα εἰς αὐτὴν τὴν νέαν ἐποχὴν συν-
 εστήσαμεν τὴν Σχολὴν ταύτην ὡς μικράν, ἀσήμαντον συμβολὴν εἰς
 τὴν μορφωτικὴν προσπάθειαν τοῦ ἔθνους, ὡς συμβολὴν στηριζομένην
 εἰς ἀντίληψεις αἱ ὁποῖαι φαίνονται νέαι καὶ δημιουργοῦν ἴσως ἀντι-
 δράσεις ἐν Ἑλλάδι, ἀλλ' ἤδη εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν
 διεμορφώθησαν καὶ κατέστησαν κοινὴ πεποίθησις.

Πιστεύω καὶ ἐγὼ ὅτι δύο εἶναι αἱ σημαντικώτεραι ἀνακαλύψεις
 ἀπὸ τοῦ ἄλλου παγκοσμίου πολέμου : ἡ μία ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι
 ὁ σκοπὸς τῆς παραγωγῆς καὶ ὄχι ἀπλῶς τὸ μέσον. Οὕτω πῶς ἐσχη-
 ματίσθη μία νέα ἀντίληψις τῶν προβλημάτων τῆς οἰκονομίας, πράγμα-
 τι ἀνθρωπιστικὴ καὶ κατ' ἀνάγκην σειρὰ μαθημάτων περὶ τὸν ἄνθρω-
 πον ὡς παραγωγὸν καὶ ὡς καταναλωτὴν διεμορφώθη. Ἡ δευτέρα εἶναι
 ἡ ἀτομικὴ ἐνέργεια. Τὸ ἐν εὐτυχῶς προηγήθη τοῦ ἄλλου, διότι εἶμαι
 βέβαιος ὅτι μίαν ἡμέραν ἡ ἀνθρωπιστικὴ οἰκονομικὴ ἀντίληψις θὰ συν-
 τελέσῃ ὥστε καὶ ἡ ἀτομικὴ ἐνέργεια νὰ ἔχη ὄχι καταστροφικὸν ἀλλὰ
 ἀνθρωπιστικὸν σκοπὸν καὶ ἀποτέλεσμα.

Οὕτω πῶς μέσα εἰς αὐτὸν τὸν στενὸν χῶρον τοῦ ἐν δημιουργίᾳ
 Σχολείου μας ἐσχηματίσθη μία κοινὴ ἀντίληψις ὅλων μας : ὅτι εἰς
 πᾶσαν κοινωνικὴν παραγωγικὴν μονάδα ὑπάρχει εἰς κοινὸν σκοπὸν,
 κοινὰ συμφέροντα, κοινὰ ἐπιδιώξεις, κοινοί, ἐὰν θέλετε, ἀντίπαλοι.
 Πρέπει μετὰ τὴν βᾶσιν αὐτὴν νὰ δημιουργήσωμεν εἰς τοὺς ἐργαζομέ-
 νους μέσα εἰς αὐτὴν τὴν μονάδα — ἐπιχείρησιν, κοινωφελὴ ὄργανισμὸν,
 δημοσίαν ὑπηρεσίαν — πνεῦμα ἀμοιβαίας κατανοήσεως καὶ κατὰ συνέ-
 πειαν ἀμοιβαίας συμπαθείας, διὰ νὰ πραγματοποιηθῆ ταχύτερον καὶ
 ἀποτελεσματικώτερον ὁ κοινὸς σκοπός. Πρέπει νὰ γίνῃ εἰς ὅλους
 κατανοητὸν ὅτι ἀνήκουν ὅλοι εἰς ἓνα κοινωφελὲς — ἐθνικὸν — μηχανι-
 σμὸν, τοῦ ὁποῦ ὅλα τὰ τμήματα δέον νὰ συνεργάζωνται ὁμοῦς,
 διὰ νὰ αὐξήσωμεν τὴν παραγωγικότητα ἑνὸς ἐκάστου καὶ ὅλων μαζί
 τῶν συντελεστῶν τοῦ πλοῦτου.

* Παραλείπομεν τὰ ὅσα ἐπὶ τοῦ προγράμματος τῆς Σχολῆς ἐξέθεσαν
 ὁ κ. Π., διότι περιέχονται εἰς τὴν ἐπομένην ὁμιλίαν ἐν ἐκτάσει.

Ἡ ἴδρυσις τῆς Σχολῆς μας ὑπὸ τὴν πρώτην τῆς μορφήν εἶναι γέννημα τῆς ἐντάσεως τῆς βιομηχανικῆς μας προόδου καὶ τῆς κατανοήσεως ὅτι ἄνευ βιομηχανοποιήσεως τῆς χώρας δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἄνοδος τοῦ βιοτικῆ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ, ὁ ὅποιος αὐξάνει δυσανάλογως εἰς ἀριθμὸν ἐν σχέσει μὲ τὰς δυνατότητας τὰς ὁποίας παρέχει ἡ γεωργία, ἕτερος κλάδος βασικὸς τῆς οἰκονομίας μας.

Δὲν θὰ ἐπιμείνω ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, διότι ὁ σεβαστὸς μας Πρόεδρος, ὡς ὁ πλέον ἀρμόδιος, σὰς ἔδωσε παραστατικὴν τὴν πορείαν τῆς βιομηχανικῆς μας ἐξελίξεως καὶ τῶν ἐλπίδων διὰ μίαν πλήρη βιομηχανικὴν ἀνασυγκρότησιν τοῦ τόπου, ἐὰν θελήσωμεν πράγματι νὰ ἀνοικοδομήσωμεν τὰ ἐρείπια καὶ νὰ προαγάγωμεν τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας.

Ἡ Σχολὴ μας δίδει τὸ παρὸν εἰς τὸ προσκλητήριον αὐτὸ τοῦ Ἔθνους. Δι' αὐτὸ κατὰ τὸ 1945, εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, ἐτόνιζα ὅτι ἡ Σχολὴ μας εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἔθνικὸν ἴδρυμα, ἀληθῆς συμπαραστάτης εἰς τὴν ἔθνικὴν προσπάθειαν τῆς ἀνασυγκροτήσεως, μακρὰν τῶν παθῶν καὶ τῶν ἐρίδων, φωτισμένος ἐργάτης μὲ ἀσήμαντα μέσα, ἀλλὰ μὲ πλουσίαν τὴν πίστιν εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀνοικοδομήσεως καὶ τῆς προόδου τοῦ τόπου.

Ταῦτα πάντα ἀπορρέουν ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι ἡ βασικὴ μονὰς τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς—ἡ ἐπιχειρήσις—ἤλλαξε σκοπὸν καὶ ὅτι ἀπὸ μονὰς τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας κατέστη κοινωνικὴ μονὰς, σκοποὺς κοινωνοφελεῖς ἐπιδιώκουσα. Τοῦτο φυσικὰ δημιουργεῖ ὑποχρεώσεις τῶν μέχρι σήμερον κρατούντων, ἀλλὰ τὰ ἀνταλλάγματα ἀπὸ τὴν νέαν αὐτὴν κοινωνικὴν καὶ ἀνθρωπιστικὴν ἀντίληψιν τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος εἶναι ἀπειρῶς μεγαλύτερα. Πρέπει νὰ ἀντιμετωπίσωμεν τὰ προβλήματα ὄχι μόνον μὲ θάρρος ἀλλὰ καὶ μὲ πνεῦμα θυσίας, χωρὶς προκαταλήψεις, ἀλλὰ μὲ εὐρείαν τὴν προοπτικὴν, ὄχι μὲ ἐγωϊσμὸν καταστροφικὸν ἀλλὰ μὲ δικαιοσύνην καὶ ἀνθρωπισμὸν.

Μέσα εἰς τὴν Σχολὴν θέλομεν νὰ διδάξωμεν τὴν ἰερότητα τῆς ἐργασίας, τοῦ μόχθου ὑπὲρ τοῦ συνόλου. Θέλομεν νὰ ἀναχθῆ ἡ ἐργασία εἰς σύμβολον ὄχι στενῶς θεωρουμένης παραγωγῆς ὑλικῶν ἀγαθῶν, ἀλλ' εἰς σύμβολον ἀνθρωπίνης ἀξίας. Θέλομεν τὸν ἀρχηγὸν ὄχι πλέον πολεμοῦντα contra omnes, ἀλλὰ δημιουργόν, ἔχοντα συνείδησιν τῆς εὐθύνης του ἀπέναντι τοῦ συνόλου, ἀρχηγὸν καὶ ὑπρέτην, ἐργάτην καὶ συντονιστὴν, συνεργάτην ὄλων, διότι ὀρθῶς λέγουν ὅτι «δὲν χρειάζεται πλέον νὰ εἶσαι ἐπάνω καὶ μακρὰν ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ νὰ εἶσαι μαζί μὲ τοὺς ἄλλους».

Δὲν εἶναι πλέον οὐτοπία ὅταν ζητοῦμεν νὰ καταστοῦν οἱ ὄροι τῆς ἐργασίας τοιοῦτοι ὥστε νὰ κυριαρχῆ πνεῦμα κατανοήσεως καὶ συμπαιθείας ἀλλὰ ἀντιθέτως εἶναι πλέον οὐτοπία νὰ νομίζωμεν ὅτι δυνάμεθα νὰ ἐξακολουθῶμεν χρησιμοποιοῦντες πεπαλαιωμένας ἀντιλήψεις καὶ μεθόδους ἐργασίας, ἀναπνέοντες τὸν μouxλιασμένον ἀέρα ἐρμητικῶς κεκλεισμένων αἰθουσῶν.

Ἡ ἰδιωτικὴ ἐκπαίδευσις ἐγένετο καὶ εἰς τὰ Συντάγματα τὸ ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας προστασίας. Ὁ λόγος εἶναι ὅτι ἀκόμη καὶ οἱ ἀντιπαλοὶ τῆς ἀνεγνώρισαν ὅτι θὰ δυνηθῆ νὰ ἐφαρμόσῃ προγράμματα νέα,

μεθόδους νέας, μαθήματα νέα. Ἡ Σχολὴ αὐτὴ φιλοδοξεῖ νὰ δικαιολογήσῃ αὐτὴν τὴν προσδοκίαν. Θέλει νὰ κομίσῃ εἰς τὸ Ἔθνος τὴν ζωτικότητα τῆς νεότητός της, τὴν δημιουργικότητα τῶν ἰδρυτῶν καὶ καθηγητῶν της, τὴν πίστιν των, τὸν ἐνθουσιασμόν των σπουδαστῶν της, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως νὰ προσφέρῃ πρὸς μελέτην καὶ καλόπιστον κρίσιν νέας ἰδέας, νέας μεθόδους, νέα μαθήματα.

Θέλομεν νὰ ἐμφανίσωμεν καὶ εἰς τὸν τόπον μας τὰ νέα συνθήματα τῆς παραγωγικότητος, τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας, τῆς μείζονος ἀποδόσεως, τῆς μελέτης τῶν προβλημάτων τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων μέσα εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν, τῶν λεγομένων δημοσίων σχέσεων, συνθήματα τὰ ὅποια ἀπὸ πολλοῦ ἔχουν καταστῆ τὸ πρόγραμμα αἱ ἰδεολογικαὶ κατευθύνσεις καὶ αἱ ἐκπαιδευτικαὶ ἐπιδιώξεις τῶν συγχρονισμένων ἐν Εὐρώπῃ, ἰδίᾳ ἐν Ἀμερικῇ σχολῶν.

Ἐζήσαμεν μίαν ἐφιαλτικὴν νύκτα τοῦ πολέμου καὶ τῆς κατοχῆς. Ἀλλὰ μέσα εἰς αὐτὴν τὴν πάλιν τῶν δυνάμεων τοῦ φωτός κατὰ τοῦ σκότους, τῆς Ἐλευθερίας κατὰ τῆς τυραννίας, τῆς Δημοκρατίας κατὰ τοῦ φασισμού καὶ τῆς Προόδου κατὰ τῆς ὀπισθοδρομήσεως, ὡς Λαὸς ὄχι μόνον ἐδώσαμεν τὸ παρόν, ὄχι μόνον ἐχαρίσαμεν τὴν χαρὰν τῆς πρώτης νίκης, ἀλλὰ καὶ ἐδώσαμεν μὲ τὴν ἡρωϊκὴν μας ἐξόρμησιν τὴν αὐγὴν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου τὸ πραγματικὸν νόημα εἰς τὸν ἀγῶνα τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

Δυστυχῶς, ἐνῶ ἐνίκησαμεν εἰς τὸν πόλεμον κινδυνεύομεν νὰ χάσωμεν τὴν Εἰρήνην, διότι ἡ Χώρα μας καὶ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1944 καὶ τώρα μετεβλήθη εἰς κέντρον τῆς ἀντιθέσεως τῶν πρώην συμμάχων, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὁποίων δουλεύουν καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δέ, θέτοντες τὸ κομματικὸν πάθος, τὴν δῆθεν ἰδεολογίαν των ὑπεράνω τοῦ Ἔθνους.

Εἶναι ἀκόμη καιρὸς — ἐντὸς ὀλίγου θὰ εἶναι πολὺ ἀργὰ καὶ θὰ πληρώσωμεν βαρύτερον λογαριασμόν — νὰ κατανοήσωμεν ὅτι μόνον ἐπὶ τοῦ πραγματικοῦ ἐθνισμού καὶ ἐπὶ τοῦ πραγματικοῦ πατριωτισμοῦ εἶναι δυνατόν νὰ στηριχθοῦν αἱ πραγματικαὶ προοδευτικαὶ δυνάμεις. Πρὸς τοὺς νέους ἀπευθύνομαι, μὲ πόνον δι' αὐτοὺς καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ κατανοήσουν τουλάχιστον αὐτοὶ ὅτι μία εἶναι ἡ Πατρίδα — ἡ Ἑλλάδα — καὶ ὅτι, λησμονοῦντες τοῦτο, ὑπηρετοῦντες τοὺς μὲν ἢ τοὺς δέ, ἀπεργάζονται δεινὴν κατὰ τοῦ Ἔθνους συμφορὰν, κατὰ τοῦ παρόντος καὶ περισσότερο κατὰ τοῦ μέλλοντός των. Ἀπὸ τοῦ βήματος αὐτοῦ — τοῦ ἱεροῦ — αἰσθάνομαι βαθύτατα τὴν ἀνάγκην, τὸ θεωρῶ χρέος ἱερόν, νὰ διακηρύξω ὅτι ὀφείλουν οἱ πάντες νὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι πρέπει νὰ εἴμεθα φίλοι καὶ σύμμαχοι μόνον τῶν φίλων καὶ τῶν συμμάχων καὶ ἐχθροὶ ἀμελίκτοι ὅσων ἐπιβουλεύονται τὴν ἀκεραιότητα ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Χώρας. Πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος εἶναι αἱ Ἀθῆναι καὶ οὐδεμία ἄλλη πόλις. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι πρέπει, διὰ νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν Χώραν μας, διὰ νὰ μὴ ὑποδουλωθῇ, διὰ νὰ μὴ γίνῃ ἀποικία, νὰ δημιουργή-

σωμεν ἑλληνικὴν πολιτικὴν μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῆς εὐρωπαϊκῆς καὶ διεθνοῦς συνεργασίας.

Τὴν στιγμὴν ποῦ ἔχει ἐξαπολυθῆ μία νέα σλαυικὴ ἐπίθεσις, ἡ ὁποία ζητεῖ τὴν δικαιολογίαν τῆς εἰς τὰς νευρώσεις καὶ τὰς ψυχώσεις τὰς μεταδεκεμβριανὰς, ἄνω σκῶμεν τὰς καρδίας καὶ ἄς χαράξωμεν βαθύτατα εἰς τὴν ψυχὴν μας ὅτι ἐθνικαὶ δυνάμεις εἶναι μόνον αἱ προοδευτικαὶ καὶ δημιουργικαὶ δυνάμεις τοῦ τόπου. Μόνον εἰς αὐτὰς εἶναι δυνατὸν νὰ στηριχθῶμεν διὰ νὰ σωθῶμεν ἀπὸ τὸν σλαυικὸν ἐπεκτατισμὸν καὶ ἀπὸ τὴν κακῶς ἀποκρυπτομένην διάθεσιν τῆς ἀποικιοποιήσεως καὶ ἐξουθενώσεως τῆς χώρας μας ὡς παράγοντος διεθνοῦς πολιτικῆς.

Τὸν λόγον τῆς Ἀληθείας ὀρθοτομῶ πρὸς τοὺς Νέους, καὶ τοῦτο αἰσθάνομαι ὡς ψυχικὴν ἀνάγκην. Γνωρίζω πόσον παρεξηγοῦμαι καὶ ἀπὸ τοὺς μὲν καὶ ἀπὸ τοὺς δέ, ἀλλὰ θέτω ὑπεράνω ὅλων τὸ συμφέρον τοῦ Ἔθνους, μὲ τὸ ὁποῖον τόσον εἶναι συνδεδεμένον τὸ μέλλον τῶν νέων, ἡ τύχη τῶν σήμερον ὀλίγων, αὐριον πολλῶν σπουδαστῶν καὶ πτυχιούχων τῆς Σχολῆς μας. «Ὁ μέλλων δείξει χρόνος» πόσον δίκαιον ἔχω ἀγωνιῶν, διότι τὸ Ἔθνος τὸ Ἑλληνικὸν ὑψώθη ὅταν εἶχε πανελλήνιον συνειδησιν καὶ κατέπεσεν ὅταν οἱ μὲν ἐμῆδιζον καὶ οἱ ἄλλοι ἐμακεδόνιζον, οἱ μὲν ἦσαν τουρκόφρονες καὶ οἱ ἄλλοι λατινόφρονες.

Προαίσθάνομαι ὅτι δὲν θὰ γνωρίσῃ τὴν γαλήνην καὶ τὴν εἰρήνην τὸ Ἔθνος, ἐνῶ τὸ μέλλον ἐπιτάσσει νὰ ἀφιερῶσωμεν τὸ παρὸν εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀνοικοδομήσεως, εἰς τὴν προσπάθειαν νὰ ἀνασυγκροτήσωμεν τὸν τόπον, ὥστε ὄχι μόνον αἱ ζημίαι τοῦ πολέμου καὶ τῆς κατοχῆς ν' ἀποκατασταθῶσι ἀλλὰ καὶ τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τοῦ Λαοῦ μας, τὸ τόσον χαμηλόν, νὰ ἀνέλθῃ. Πᾶς ὅστις δὲν βοηθεῖ τὸ ἔργον τῆς ἀνασυγκροτήσεως, καὶ ἰδίως πᾶς ὅστις τὸ ἐπιβραδύνει ἢ τὸ παρεμποδίζει, εἶναι ἐχθρὸς τοῦ Λαοῦ, ἐχθρὸς τοῦ Ἔθνους, διότι εἶναι κατὰ τῆς προόδου.

Ἡ Σχολὴ αὐτὴ, Κυρίαί καὶ Κύριοι, ἀγαπητοί μας σπουδασταί, ἔχει πλήρη συναίσθησιν τῶν ὑποχρεώσεων τῆς ἀπέναντι τοῦ Ἔθνους, ἀπέναντι τοῦ Λαοῦ. Θέλει νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν δημιουργίαν στελεχῶν τῆς ἀνασυγκροτήσεως, θέλει νὰ ἀποδώσῃ ἰκανὰ καὶ ἀρτίως μορφωμένα στελέχη, ἰδιωτικά καὶ κρατικά, εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐκβιομηχανίσεως τῆς Χώρας, ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ ἀνέλθῃ τὸ ὕλικόν, καὶ ἐπομένως καὶ τὸ πνευματικόν καὶ τὸ ἠθικόν ἐπίπεδον τοῦ Λαοῦ.

Ἡ ἐκβιομηχανίσις εἶναι πρωτίστη ἀνάγκη μέσα εἰς τὰ εὐρωπαϊκά τετρα πλαισία τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Ὡς προνομιούχος πολιτικῶς γεωγραφικὴ χώρα — τὸ ἐπαναλαμβάνω, ὡς χώρα κατέχουσα διὰ τὰ διεθνῆ ζητήματα προνομιούχον θέσιν — πρέπει νὰ ἀξιοποιήσωμεν τὰς πλουτοπαραγωγικὰς τοῦ τόπου δυνάμεις καὶ νὰ πραγματοποιήσωμεν τὴν ἐκβιομηχανίσιν του τὸ ταχύτερον, ἐν ὀνόματι τῶν θυσιῶν καὶ τῶν ἀγῶνων, ἐν ὀνόματι τῶν ἡρώων καὶ τῶν μαρτύρων οἱ ὁποῖοι ἔπεσαν ζητωκραυγάζοντας ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν ἑλ-

πίδα ὅτι ἡ Πατρίδα των, οἱ γονεῖς των, οἱ ἀδελφοί, τὰ τέκνα των θὰ ἴδουν εὐτυχεστέρας ἡμέρας.

Ἡ ἀνασυγκρότησις εἶναι ἐπιτακτικὸν καὶ ἐπείγον χρέος ὄλων μας. Ἀλλὰ διὰ νὰ πραγματοποιηθῆ πρέπει αὕτη νὰ γίνῃ ἔργον τοῦ Λαοῦ. Ἀνακαὶ νὰ ἔχη σκοπὸν καὶ ἀποτέλεσμα τὴν εὐημερίαν τοῦ Λαοῦ. Ἀνασυγκρότησις χωρὶς τὸν Λαὸν δὲν πραγματοποιεῖται καὶ ἐναντίον τοῦ Λαοῦ, χάριν ὀλίγων, εἶναι ἐμπαιγμὸς τοῦ Ἔθνους. Φοβοῦμαι ὅτι ἡ ξενικὴ ἐπίδρομὴ ὄχι μόνον θὰ ματαιώσῃ τὴν ἀνασυγκρότησιν, ἀλλὰ καὶ θὰ δώσῃ τὴν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς ὀλίγους ἐπιτηδεῖους νὰ ἐκμεταλλευθοῦν καὶ πάλιν τὸ Ἔθνος. Αὐτὸ εἶναι τὸ διπλοῦν ἔγκλημα τῆς ἀνταρσίας.

Ροδίζει ἡ αὐγὴ μᾶς νέας ἐποχῆς. Τὸ πηχτὸ σκοτάδι τοῦ τὴν ἀναγγέλλει παρῆλθεν. Ἡ Ἐκπαιδευσις πρέπει νὰ εὐρεθῆ ἐτοίμη διὰ νὰ δώσῃ, μαζὶ μὲ τὴν εἰρηνικὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας, τὰ νέα ἰδανικὰ, τὰς νέας κατευθύνσεις. Τὸ ἰδανικὸν τοῦ ἀνθρώπου ἔξω τῆς παραγωγῆς εἶναι ἀκατανόητον πλέον, ἀλλὰ καὶ τοῦ ξηπου καὶ στεγνοῦ ἐπαγγελματίου εἶναι πλέον ἀξιοπεριφρόνητον.

Πρέπει ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀντιληφθῆ ὅτι ἔχει ἀξίαν, ὅταν εἶναι χρησιμὸς ἄνθρωπος, ὅταν εἶναι μέλος τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ, ὅπως πρέπει καὶ ὁ ἐπαγγελματίας νὰ ἐξανθρωπισθῆ, νὰ καταστῆ καὶ αὐτὸς πλέον πλήρης ἄνθρωπος.

Αὐτὸ εἶναι τὸ νέον ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικὸν, τὸ ὁποῖον ἤρχισεν διαμορφούμενον ἀπὸ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον. Εὐχομαί καὶ πιστεῦω ὅτι ἡ μελλοντικὴ πορεία τῆς Σχολῆς αὐτῆς νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἴσταιται πράγματι εἰς τὸ νέον ὑψηλὸν βάθρον τῶν νέων ἰδανικῶν τῆς Ἀνθρωπότητος, τὰ ὁποῖα ἐζυμώθησαν δις μὲ τὸσον αἷμα καὶ τὸσας θυσίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ Λογοδοσία τοῦ μέλλοντος ὄχι μόνον θὰ εἶναι πλουσιώτερα εἰς δράσιν, ἀλλὰ καὶ θ' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ Σχολὴ συνέλαβεν ὀρθῶς τὸ ἐκπαιδευτικὸν πρόβλημα, ὀρθῶς ἀντελήφθη τὴν ἀποστολὴν τῆς, ὀρθῶς χαράσσει τὸ πρόγραμμά της, ὀρθῶς προπαντὸς τονίζει ὅτι ἡ μεγαλυτέρα ἀνακάλυψις τῆς περιόδου μεταξύ τῶν δύο πολέμων ὑπῆρξεν ὁ ἄνθρωπος. Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ εἶναι ταγμένη ἡ Σχολὴ μας. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἔχει πολὺ νὰ παλαίσῃ, πολλὰς πλάνας νὰ διασκεδάσῃ, πολλὰς παρεξηγήσεις νὰ ἄρῃ, πολλὰς ἀμφιβολίας νὰ διαλύσῃ καὶ εἰς πολλὰς ἀπορίας νὰ ἀπαντήσῃ, πολλὰς ἀντιδράσεις ν' ἀντιμετωπίσῃ, πολλὰς κακότητας νὰ κατανικήσῃ. Τὸ ἔργον της

Ἀλλὰ τὸ χρέος της θὰ τὸ ἐπιτελέσῃ καὶ θὰ νικήσῃ. Τὸ ἔργον της θ' ἀναγνωρισθῆ. Τότε μὲ ἰδιαιτέραν χαρὰν θὰ σκεπτόμεθα πόσα ἐμπόδια ὑπερεπηδήσαμεν, πόσον ἐπίπονον δρόμον διενύσαμεν καὶ μὲ συγκλίνησιν καὶ εὐγνωμοσύνην θὰ ἐνθυμούμεθα πόσους φίλους καὶ πόσους συμπαραστάτας συνητήσαμεν. Τοὺς ἀντιπάλους θὰ συγχωρήσωμεν καὶ θὰ λημονήσωμεν, ἀλλὰ πρὸς τοὺς φίλους παντοτεινὴ θὰ εἶναι ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη ὄλων μας.

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΚΑΙ ΟΙ ΣΚΟΠΟΙ

ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

[Προγραμματική όμιλία τοῦ κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου γενομένη τὴν 10ην Φεβρουαρίου 1948 εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας].

Τὸ ἱστορικὸν τῆς Σχολῆς

Ἡ Σχολὴ συνεστήθη ἀρχικῶς μὲ τὸν τίτλον «Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν» τὸ 1938 ὑπὸ τοῦ «Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ Βιοτεχνῶν» καὶ τοῦ «Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀνωνύμων Ἐταιριῶν»¹, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ παράσχη μίαν συμπληρωματικὴν εἰδικὴν μόρφωσιν, ἀνεξαρτήτως τυπικῶν προσόντων, ἰδίως εἰς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπαλλήλους τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων². Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὁ ἱστορικὸς τῆς κοινωνικῆς μας ἱστορίας θὰ σταθῆ μὲ προσοχὴν καὶ ἐνδιαφέρον πρὸ τῆς μορφωτικῆς αὐτῆς προσπάθειας τῶν δύο αὐτῶν Ὄργανώσεων, ἀδιάφορον ἐὰν ἡ προσπάθεια αὕτη διὰ ποικίλους λόγους — γενικοὺς, ὀργανωτικοὺς, παιδαγωγικοὺς — δὲν κατέληξεν εἰς τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα³.

Ἄλλ' ὁ καλὸς σπόρος εἶχε ριφθῆ καὶ ἡ γῆ ἦτο γόνιμος. Ἀναντιρρήτως ἐγίναν λάθη. Αἱ ἀποτυχίαι εἶναι ἀναπόφευκτοὶ εἰς τὰ πρῶτα βήματα, γίνονται δὲ γόνιμοι ὅταν ἐξ αὐτῶν ἀντλοῦνται χρήσιμα διὰ τὸ μέλλον διδάγματα. Ἀποτελεῖ τιμὴν διὰ τὴν Σχολὴν ὅτι ἀνεγνώρισε τὰ λάθη τῆς καὶ προσεπάθησε νὰ τὰ διορθώσῃ. Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι ἡ Σχολὴ κατεκρίθη οὐχὶ διὰ τὰ λάθη ἀλλὰ διὰ τὰς γενομένας μεταβολάς, ἐνῶ, ἐὰν «τὸ ἁμαρτάνειν εἶναι ἀνθρώπινον, τὸ ἐμμένειν ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ εἶναι διαβολικόν», ὡς ἴλεγει ὁ Χρυσόστομος. Ὄργανισμοὶ δρῶντες ὑπόκεινται εἰς λάθη καὶ μόνον οἱ ἀδρανοῦντες εἶναι ἀλάθητοι, διαπράττοντες ὅμως τὸ βασικὸν λάθος νὰ ἀπρακτοῦν καὶ νὰ κατακρίνουν τοὺς δημιουργοῦντας.

Ἡ Σχολὴ ἀποτελεῖ νέον, πρωτότυπον καὶ ἰδιόρρυθμον Ἐκπαιδευτικὸν Ἴδρυμα καὶ ἀπὸ ἀπόψεως σκοπῶν καὶ ἀπὸ ἀπόψεως κατευθύνσεων καὶ ἀπὸ ἀπόψεως μεθόδων. Μὴ πάσχοντες ἀπὸ τυφλῆν προσήλωσιν πρὸς ὅ,τι ὑπάρχει, ἀναζητοῦμεν διαρκῶς τὸ καλῦτερον. Ἡ Σχολὴ

¹ Βάσει τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Νόμου 5197/1931 καὶ τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ Α. Ν. 28/1939.

² Ἰδὲ Β. Δ. τῆς 10/12/38 Φ.Ε.Κ. ὑπ' ἀριθ. 483/1938 ὡς καὶ τὰ μεταγενέστερα Β. Δ. τῆς 21/8/39 (Φ.Ε.Κ. 352/1939), τῆς 27/9/1940 (Φ.Ε.Κ. 812/1940), τῆς 28/7/1943 (Φ.Ε.Κ. 247/1943) καὶ τῆς 17/1/1944 (Φ.Ε.Κ. 27/1944).

³ Οἱ παρακολουθοῦντες τὰ μαθήματα σπουδασταὶ κατέληξαν νὰ εἶναι ὄγκτω!

έξελίσσεται στηριζομένη εις τὰ διδάγματα τῆς πείρας καὶ τῆς ἐπιστή-
μης, ἐν τῇ προσπάθειά της νὰ ἐξυπηρετήσῃ μεταβαλλομένης συνεχῶς
ἀνάγκας καὶ συνθήκας, καὶ δὴ εις μίαν τόσοσ μεταβατικὴν, ἱστορικὴν
τοῦ κόσμου περίοδον.

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, καὶ ἰδίᾳ μετὰ τὸ Β. Διάταγμα τῆς
27)9.1945)⁴ ἡ Σχολὴ καὶ κατὰ τύπους καὶ κατ' οὐσίαν προσέλαβε τὴν
σημερινὴν μορφήν τῆς ἀνωτέρας, εἰδικῆς, ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς, μὲ
τόν σκοπὸν πλέον μιᾶς «συστηματικῆς θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς μορ-
φώσεως διοικητικῶν στελεχῶν τῆς Βιομηχανίας καὶ τῶν συναφῶν Δη-
μοσιῶν Ὑπηρεσιῶν». Τὸ Β.Δ. τῆς 8 Φεβρουαρίου 1947⁵ ὠλοκλήρωσε
τὴν σημερινὴν της συγκρότησιν, ἰδίᾳ καθορίσαν τριετὴ κύκλον σπουδῶν
καὶ τὰ διδασκόμενα μαθήματα συμφώνως πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκο-
νομικῆς μας ζωῆς καὶ τὰς ὑποδείξεις τῆς πείρας⁶.

Ἡ Σχολὴ τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν καὶ τὴν πολῦτιμον καθοδήγη-
σιν τῆς Ὑπηρεσίας Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ὑπουργείου
Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, διότι τοῦτο ἔχει τὴν ἀρμοδιότητα τῆς μερίμνης
διὰ τὴν Βιομηχανίαν, τὴν Μεταλλευτικὴν καὶ τὸ Ἐμπόριον τῆς Χώρας*.

Ἡ Διοίκις τῆς Σχολῆς

Ἡ Σχολὴ διοικεῖται παρὰ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμέ-
νου ἀπὸ ἀντιπροσώπους τοῦ Κράτους καὶ ἀπὸ ἐκπροσώπους τῶν ἐν-
διαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. Οὕτω, δὲν εἶναι μόνον
τὸ Κράτος τὸ ὁποῖον ἀσκεῖ τὴν ἐποπτεῖαν καὶ τὴν καθοδήγησιν, ἀλλὰ
συμμετέχουν ἐνεργῶς εἰς αὐτὴν καὶ αἱ ἐνδιαφερόμεναι διὰ τὴν Σχολὴν
διάφοροι κοινωνικαὶ τάξεις. Εἶναι εὐτύχημα ὅτι εἰς τὰς Ἐπαγγελμα-
τικὰς Σχολὰς ἀναζοῦν αἱ Σχολικαὶ Ἐφορίαι τοῦ ὑποδοῦλου Γένους,
χωρὶς τὰ ἐλαττώματά των, διότι ὑπεράνω αὐτῶν εὐρίσκειται τὸ Κράτος,
εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει τὸ δικαίωμα καὶ ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἐκπαιδεύσεως
τοῦ Λαοῦ. Διὰ τοῦ θεσμοῦ τούτου ὄχι μόνον ἀσκεῖται συστηματικὴ
ἐποπτεῖα ἀλλὰ καὶ κινεῖται περισσότερον τὸ ἐνδιαφέρον τῆς κοινωνίας
διὰ τὸ συντελούμενον μορφωτικὸν ἔργον. Μόνον θεσμοὶ διὰ τοὺς
ὁποῖους ἐπιδεικνύει τὸ προσηκόν ἐνδιαφέρον ἢ κοινωνία εἶναι δυνατὸν
νὰ προκόψουν καὶ ν' ἀποδώσουν τοὺς ἀναμενομένους καρπούς⁷. Καὶ
νὰ λυπούμεθα ἰδιαιτέρως διαπιστώνοντες πολλακίς περίεργον ἀδιαφορίαν
τῶν γονέων, ἐκ τῶν ὁποίων ὀλίγοι ἐπισκέπτονται τὴν Σχολὴν, ἀδιαφο-
ροῦντες διὰ τὸ πολυτιμότερον πρᾶγμα, τὸ παιδί των, ἐνῶ χαρὰ μας
καὶ καθῆκον μας εἶναι νὰ ἐπικοινωνῶμεν μαζύ των καὶ νὰ συνεργαζώ-

⁴ Ἰδὲ Φ.Ε.Κ. 247 7)10)45 Τεύχος Α'.

⁵ Ἰδὲ Φ.Ε.Κ. ὑπ' ἀριθ. 32 27)2)47 Τεύχος Α'.

⁶ Ἡ πλήρης ὀργάνωσις τῆς Σχολῆς ἐγένετο διὰ τοῦ νέου Ὀργανισμοῦ
τῆς (Β.Δ. τῆς 15)4)1948 Φ.Ε.Κ. 105 1948 Τεύχος Α').

* Ἡ Σχολὴ ἔχει χρέος νὰ ἐκφράσῃ ἄλλην μίαν φορὰν τὰς εὐχαρι-
στίας της πρὸς τὸν τότε Προϊστάμενον τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως
κ. Γ. Βασιλειάδην, διότι χάρις εἰς τὴν ἐντιμότητα καὶ τὸ θάρρος του
αὕτη ἠδυνήθη ν' ἀντιμετωπίσῃ πλείστας ἐναντίον της ἐπιθέσεις.

⁷ Ἰδὲ μελέτην μας «Οἱ αὐτοδιοικούμενοι Ὀργανισμοὶ» Κεφ. V.

μεθα εις την μόρφωσιν και την διάπλασιν των παιδιών των⁸.

Παραλλήλως προς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ὑπάρχει, διὰ τὰ καθαρῶς Ἐκπαιδευτικὰ ζητήματα, ὁ Σύλλογος τῶν Τακτικῶν Καθηγητῶν⁹ τῆς Σχολῆς, ὁ ὁποῖος ἐκλέγει τὴν Διοικητικὴν Σχολικὴν Ἐπιτροπὴν. Χαίρομεν ἰδιαιτέρως διότι ἡ ὀργάνωσις αὐτῆ, ἡ διαχωρίζουσα τὴν διοικήσιν και διαχειρίσιν ἀπὸ τὴν ἐκπαιδευτικὴν λειτουργίαν, ἀπεδείχθη τόσοσν πρόσφορος και τόσοσν ἀποδοτικῆ.

Ἡ χρησιμότης τῆς Σχολῆς

Τὸ βασικὸν ἐρώτημα, ὅπερ βεβαίως τίθεται, εἶναι ἐὰν ἡ Σχολὴ ἐκάλυπεν ἐκπαιδευτικὸν κενόν, ἐὰν ἡ λειτουργία τῆς ἐξυπηρετῆ κοινωνικὰς και οικονομικὰς ἀνάγκας.

Ἡ Ἐκπαίδευσις δὲν εἶναι, οὐδὲ δύναται νὰ εἶναι αὐθαίρετον κατασκευάσμα, οὔτε νοεῖται νὰ ἐργάζεται ἐν τῷ κενῷ· ἄλλως καθίσταται ἐξωκοινωνικὸν ἢ μᾶλλον ἀντικοινωνικὸν φαινόμενον και, ἀντὶ νὰ εἶναι συντελεστῆς προόδου, μεταβάλλεται εἰς ἀποσυνθετικὸν και ἀντιδραστικὸν παράγοντα, ἀληθὲς καρκίνωμα τῆς ζωῆς. Ὅλοι αἱ ἀβεβαιότητες, ὅλοι αἱ ἐλπίδες και ὅλοι οἱ φόβοι τῆς συγχρόνου ζωῆς ἔχουν μοιραίαν τὴν ἀντανάκλασιν των εἰς τὴν Ἐκπαίδευσιν.

Ἡ Ἐκπαίδευσις ὀφείλει νὰ στηρίζεται εἰς τὴν πραγματικότητα ἐνὸς τόπου, τὴν ὁποῖαν προσδιορίζει τὸ παρελθόν του, ἀλλ' ἰδιαίτατα αἱ γεωοικονομικαὶ και γεωπολιτικαὶ του συνθηκαὶ και αἱ βλέψεις του διὰ τὴν μελλοντικὴν του ἐξέλιξιν. Ὅφείλει νὰ ἔχη ὡς σκοπὸν α) νὰ ἱκανοποιῆ τὰς ζωτικὰς κοινωνικὰς ἀνάγκας, ν' ἀναβιβάξῃ τὸ πολιτιστικὸν ἐπίπεδον μιᾶς χώρας, νὰ διαπλάσῃ ἀνθρώπους, β) νὰ καταρτίξῃ ἐπαγγελματίας και γ) νὰ μορφώῃ πραγματικοὺς τῆς Ἐπιστήμης θεράποντας¹⁰.

Τὸ μὲν πρῶτον εἶναι ἔργον τῶν Σχολείων τῆς Γενικῆς Παιδείας παντὸς βαθμοῦ και τύπου, τὸ δεῦτερον εἶναι ἐπίδιωξις τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως, και τὸ τελευταῖον εἶναι ἀποστολὴ τῶν Ἀνωτάτων Ἐπιστημονικῶν Ἰδρυμάτων¹¹.

Μία καλῶς ὀργανωμένη Κοινωνία πρέπει νὰ ἐνδιαφέρεται και διὰ τοὺς τρεῖς αὐτοὺς ἐκπαιδευτικοὺς σκοποὺς, διότι ἄλλως παρασκευάζει παιδείαν μονόπλευρον και ἐλαττωματικὴν, παιδείαν μὴ ἐξυπηρετοῦσαν ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα και ὅλας τὰς κοινωνικὰς ἀνάγκας. Ἐργον τῆς καλῶς ὀργανωμένης και καλῶς ἠρθρωμένης παιδείας εἶναι ἐξίσου νὰ μορφώῃ ἀνθρώπους, ἐπαγγελματίας, μέλη χρήσιμα και ἀποδοτικὰ τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ, ἐπιστήμονας συμβάλλοντας εἰς

⁸ Εἶναι περίεργος πρᾶγματι ἡ ἀντίληψις τῶν γονέων ὅτι «δὲν πρέπει νὰ ἐνοχλοῦν μὲ ἐπισκέψεις των» (!) τὰς Σχολὰς, ἰδίως τὰς Ἀνωτέρας!

⁹ Ἄπαντες οἱ τακτικοὶ Καθηγηταὶ διδάσκουν ἐπὶ ὥριαία ἀποζημιώσει. Ἐκτὸς αὐτῶν ὑπάρχουν οἱ ἐντεταλμένοι διὰ τὴν διδασκαλίαν εἰδικῶν τμημάτων μαθήματός τινος, ὡς και οἱ Ἐπιμεληταί.

¹⁰ Ἴδὲ και Ε. Παπανούτσου: Ἐπάγγελμα και παιδεία εἰς «Βῆμα».

¹¹ Ἴδὲ Conférences τῆς UNESCO.

δήματος. Εἰς τὴν χώραν μας λειτουργοῦν ὑπὲρ τὰ 5.000 σοβαρὰ ἐργοστάσια μὲ παραγωγὴν 14.000.000.000 προπολ. δραχ. ¹⁴ καὶ ἐλπίζεται ὅτι, χάρις εἰς τὸ σχέδιον Μάρσαλλ, θὰ καταστῆ δυνατὴ πολὺ μεγαλύτερα βιομηχανικὴ ἀνάπτυξις τῆς Χώρας.

Διὰ νὰ ἀναπτυχθῆ καὶ νὰ βελτιωθῆ ἡ Βιομηχανία ἔχει βεβαίως ἀνάγκην ὄλων τῶν ἐνδεικνυομένων μέτρων τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν σφαῖραν τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς, ἀλλ' ἐξίσου δέον νὰ συντελῆ πρὸς τοῦτο καὶ τὸ ἐκπαιδευτικὸν σύστημα τῆς χώρας, δεδομένου ὅτι ἡ Βιομηχανία ἔχει ἀνάγκην τεχνιτῶν, ἐργοδηγῶν, ἐπιστημόνων τεχνικῶν, ὅπως ἐπίσης ἔχει ἀνάγκην καὶ ἐδικευμένων διοικητικῶν ὑπαλλήλων (διευθυντῶν, ὀργανωτῶν, συμβούλων, ἐλεγκτῶν, λογιστῶν, πωλητῶν, ἐπιστατῶν κλπ.). Μετὰ 120 ἐτῶν ἐλεύθερον βίον δὲν ὑπάρχει σχεδὸν εἰς τὴν χώραν μας οὐδὲ μία μέση ἢ κατωτέρα Δημοσία Τεχνικὴ Σχολή, αἱ δὲ λειτουργοῦσαι ὀφείλονται εἴτε εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν, εἴτε εἰς τὴν μέριμναν κοινωφελῶν Ἰδρυμάτων, ἐνῶ καὶ εἰς κωμοπόλεις ἀκόμη εἶναι ἐγκατεστημένα ψευδοκλασσικίζοντα Γυμνάσια ¹⁵.

Ἡ Βιομηχανία, ὡς σύνθετον οἰκονομικόν — τεχνικὸν φαινόμενον μὲ ποικίλα οἰκονομικά, ἐμπορικά, διοικητικά, ἀνθρωπίνου παράγοντος καὶ τεχνικά προβλήματα, ἔχει ἀνάγκην ἐδικευμένου, τόσον τεχνικοῦ ὅσον καὶ διοικητικοῦ προσωπικοῦ. Εὐτυχῶς, διὰ τὰ τεχνικά στελέχη ὑπάρχει τὸ Πολυτεχνεῖον μας, τὸ ὁποῖον παρασκευάζει λαμπροὺς μηχανικούς, μηχανολόγους, χημικούς, ἠλεκτρολόγους, ἀρχιτέκτονας, τοπογράφους.

Ἡ Σχολὴ μας ἠθέλησε νὰ καλύψῃ τὸ ἀναντίρρητον ἐκπαιδευτικὸν κενόν, τῆς ἐλλείψεως δηλονότι μιᾶς εἰδικῆς Σχολῆς διὰ τὴν κατάρτισιν βιομηχανικῶν διοικητικῶν στελεχῶν, ἐνημερωμένων εἰς τὰ ποικίλα σύνθετα προβλήματα τὰ ὁποῖα παρουσιάζει μία σύγχρονος βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις καὶ νὰ ἐξυπηρετήσῃ, ἐπομένως, ἀναντιρρήτους ἰδιαζούσας κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀνάγκας, τὰς ὁποίας ἐξυπηρετοῦν εἰς τὸν οἰκείον τομέα ἡ Ἀνωτάτη Γεωπονικὴ Σχολή, ἡ Ἀνωτάτη Δασολογικὴ Σχολή, τὸ Πολυτεχνεῖον, ἡ Ἀνωτέρα Σχολὴ τῶν ΤΤΤ.

Κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τοῦ καπιταλισμοῦ, διοικητικὰ στελέχη ἢ δὲν ὑπάρχουν ἢ ἡ σημασία των εἶναι λίαν περιορισμένη, διότι οἱ τρόποι τῆς παραγωγῆς εἶναι ἀπλοῖ καὶ ὁ καταμερισμὸς τῆς ἐργασίας ἐλάχιστος ἀνεπτυγμένος. Οὔτε αἱ εἰδικαὶ γνώσεις, οὔτε αἱ εἰδικαὶ ἱκανότητες εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ τὴν διεύθυνσιν μιᾶς ἐπιχειρήσεως.

Αἱ νέαι τεχνικαὶ μέθοδοι τῆς μεγάλης παραγωγῆς καὶ ἡ διαμόρφωσις τοῦ θεσμοῦ τῶν ἀνωνύμων ἐταιριῶν καὶ τῶν παντὸς εἶδους μεγάλων οἰκονομικῶν συνασπισμῶν, ὡς καὶ ἡ ἐπέμβασις τοῦ Κράτους εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν, μετέβαλον βασικῶς τὰς συνθήκας τῆς διοικήσεως, διευθύνσεως, ὀργανώσεως, ἐλέγχου, ἐποπτείας καὶ καθοδηγή-

¹⁴ Ἰδὲ πρόγραμμα Ἀνασυγκροτήσεως τῆς Χώρας (Τεχνικὰ Χρονικὰ τόμος XXIV), Οἶκον. Ἐπετηρίδα τῆς Ἑλλάδος 1939 καὶ ἔκθεσιν Διοικητῶν Τραπεζῆς Ἑλλάδος 1947.

¹⁵ Ὑπάρχουν ὑπὲρ τὰ 500 Γυμνάσια καὶ ἡμιγυμνάσια, Πρακτικὰ Λύκεια καὶ Ἱερατικὰ Σχολαί. Ἰδὲ καὶ Σ. Παπαδάκη: Ἡ μελλοντικὴ ἀγωγή.

σεως τῶν μεγάλων οικονομικῶν μονάδων. Ὁ ρόλος τῶν κεφαλαιούχων ἡμέραι μειώνεται, δια νὰ ἀυξήσῃ ἀντιστοίχως ὁ ρόλος καὶ ἡ σημασία τῶν διοικητικῶν στελεχῶν, τῶν ὁποίων ἡ εἰδικὴ μόρφωσις πρέπει νὰ εἶναι ἐκτεταμένη, διότι οἱ ποικίλοι συνδυασμοὶ κατὰ τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν διάθεσιν τοῦ προϊόντος ἀπαιτοῦν γνώσεις ἀνταποκρινόμενας πρὸς τὸ πολυπλοκὸν τοῦ ἐξοπλισμοῦ ἑνὸς οικονομικοῦ ὄργανισμοῦ.

Οὕτω τὸ λειτούργημα τοῦ διοικητικοῦ στελέχους καθίσταται ὅση-μέραι πλέον σύνθετον, πλέον διακεκριμένον καὶ πλέον εἰδικευμένον, καὶ συνεπῶς πλέον ἀπαραίτητον εἰς τὴν οικονομικὴν ζωὴν.

Πρὸ τοῦ 1923 μία Βιομηχανικὴ Σχολὴ θὰ ἦτο πράγματι εἰς συντελεστὴς ἀναπτύξεως τῆς Βιομηχανίας τῆς χώρας, μετὰ ταῦτα ὅμως, καὶ ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς πολιτικῆς τῶν περιορισμῶν (1933), ἀποτελεῖ πραγματικὴν καὶ ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην τοῦ τόπου, πολὺ δὲ περισσύτερον διότι πάντες γνωρίζουν πόσον διάφοροι εἶναι αἱ σημεριναὶ συνθήκαι τῆς λειτουργίας τῶν οικονομικῶν ὀργανισμῶν, ἰδίᾳ ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ παρελθόν.

Τὸ φαινόμενον τοῦτο δὲν εἶναι ἐπιτόπιον ἀλλὰ διεθνές, ἐξ ὅσων νέων τύπων καὶ κατευθύνσεων ἐπαγγελματικῶν σχολῶν συνεχῶς δημιουργοῦνται, ἡ δὲ εἰδικεῖσις τῆς ἐργασίας, ἡ ὁποία εἶναι χαρακτηριστικὸν φαινόμενον τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, συντελεῖ εἰς τὴν ἴδρυσιν ἀφαντάστου ποικιλίας τύπων σχολῶν, καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐκπαιδευτικῆς ἱεραρχίας καὶ ἀπὸ ἀπόψεως περιεχομένου, ἀκόμη καὶ ἀπὸ ἀπόψεως μεθόδων.

Μὴ λησμονῶμεν, ἐπίσης, ὅτι εἶναι παγκόσμιος διαπίστωσις, ἰσχύουσα τόσον εἰς τὴν καπιταλιστικὴν Ἀμερικὴν ὅσον καὶ εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ρωσίαν καὶ εἰς τὰς δημοκρατικὰς χώρας τῆς Εὐρώπης, ἡ δυσανάλογος αὐξήσις τῆς γραφειοκρατίας¹⁶ ἐν σχέσει πρὸς τοὺς λοιποὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, γραφειοκρατίας ἢ ὁποία τείνει νὰ καταστῇ καὶ αὐτὴ μία νέα κοινωνικὴ τάξις, ἐπηρεάζουσα τὴν πολιτικὴν καὶ οικονομικὴν ζωὴν.

Πράγματι, τὸ διοικητικὸν στέλεχος μιᾶς βιομηχανίας, διὰ ν'ἀνταποκριθῇ εἰς τὸ ἔργον του καὶ τὴν ἀποστολὴν του, δὲν δύναται πλέον νὰ ἀρκῆται εἰς μίαν ἐγκύκλιον ἢ γενικὴν οικονομικὴν καὶ νομικὴν μόρφωσιν. Δὲν δύναται πλέον νὰ νηθῇ ἀνώτερος διοικητικὸς ὑπάλληλος ἐργοστασίου, ἐὰν δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀντιληφθῇ τὴν τεχνικὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν τεχνικὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐὰν δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀντιμετωπίσῃ, ἐπαρκῶς ἐφωδιασμένος, τὰ ψυχολογικὰ καὶ νομικὰ προβλήματα τοῦ προσωπικοῦ, ἐὰν δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ δώσῃ τὴν προσήκουσαν λύσιν εἰς τὰ ὀργανωτικὰ ζητήματα, ἐὰν δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐπιλύσῃ τὰ λογιστικὰ προβλήματα κόστους καὶ ἐὰν, τέλος, δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰ πολλαπλασιαζόμενα θέ-

¹⁶ James Bunrham : The managerial Revolution. Ὁ ὁμιλητὴς θεωρεῖ λίαν ἐνδιαφερούσας τὰς διαπιστώσεις τοῦ Bunrham, ἀλλὰ συμφωνεῖ πρὸς τὰς ἀπόψεις τοῦ Blum τὰς περιεχομένας εἰς τὸν πρόλογον τῆς γαλλικῆς μεταφράσεως. Ἐπίσης ἰδὲ Arthur Kœstler : Le yogi et le commissaire.

ματα ἐκ τῆς ἀσκουμένης φορολογικῆς καὶ ἀγορανομικῆς πολιτικῆς.

Αὐτὸ τὸ κενὸν ἐπεζήτησε νὰ καλύψῃ ἡ Ἰδρυσις τῆς ἡμετέρας Σχολῆς, ὡς Ἰδρυμάτος ἀνωτέρας, ἐιδικῆς ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς Βιομηχανίας, τῆς καθόλου Οἰκονομίας, τῆς Κοινωνίας καὶ τῆς Πολιτείας. Πιστεύοντες εἰς τὴν ἀναγκαιότητα τῆς Βιομηχανίας διὰ τὸν τόπον μας πιστεύομεν, κατὰ συνέπειαν, καὶ εἰς τὴν ἀποστολὴν τῆς Σχολῆς μας. Τὴν πίστιν μας αὐτὴν θὰ εἴμεθα εὐτυχεῖς ἐάν τὴν μεταδώσωμεν εἰς τοὺς σπουδαστάς μας, εἰς τοὺς γονεῖς καὶ κηδεμόνας των, εἰς τοὺς φίλους τῆς Σχολῆς

Τὸ πρόγραμμα τῆς Σχολῆς

Δεδομένης τῆς ἀποστολῆς τῆς Σχολῆς, καθωρίσθη Πρόγραμμα μαθημάτων καὶ διδασκτέας ὕλης ἀνάλογον πρὸς τὰς συνθήκας καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας καὶ τὰς παιδαγωγικὰς ὑποδείξεις καὶ τὰ διδάγματα ἐκ τῆς ὀργανώσεως παρομοίων Σχολῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς, μετὰ τῶν ὁποίων εὕρισκόμεθα εἰς τακτικὴν ἐπικοινωνίαν (17).

Τριετεῖς σπουδαί

Ἐπειραματίσθημεν κατ' ἀρχὰς μὲ διετὴν κύκλον σπουδῶν, ἀλλὰ ταχέως ἐγένετο ἀντιληπτὸν ὅτι ἡ διετὴς φοίτησις δὲν εἶναι ἐπαρκὴς καὶ ἀποβαίνει ἐπικίνδυνος τῶν σπουδαστῶν καταπόνησις. Κατόπιν τούτου ἠρξήσαμεν τὰ ἔτη τῶν σπουδῶν εἰς τρία, ἀνομολογοῦντες ὅτι τὸ πείραμα τῆς διετοῦς μορφώσεως ἀπέτυχεν. Ἡ Σχολὴ κατεκρίθη διὰ τὴν μεταβολὴν αὐτὴν. Ἡ κατάκρισις θὰ ἐδικαιολογεῖτο, ἐάν οἱ διοικοῦντες τὴν Σχολὴν ἐπέμεναν ἐπ' ἀποτυχημένου πειράματος.

Ἡ Ἀνωτάτη Ἐμπορικὴ Σχολὴ τῶν Παρισίων, τὸ παγκοσμίου κύρους τοῦτο Ἰδρυμα, ἐπὶ δεκαετίας εἶχε διετὴν κύκλον σπουδῶν, πάντες ὅμως ἐπεκρότησαν τὴν αὐξήσιν τῶν ἐτῶν σπουδῆς εἰς τρία ἔτη, εὐθὺς ὡς προσετέθησαν τὰ νέα μαθήματα τῆς Ὄργανώσεως καὶ Διαχειρίσεως τῶν Ἐπιχειρήσεων, τῆς Ὄργανώσεως τῶν Ἐργοστασίων, τῆς Ψυχοτεχνίας καὶ τῆς Βιομηχανικῆς Ὑγιεινῆς, καὶ εὐθὺς ὡς ἐπεξετάθη κατ' ἀνάγκην ἡ διδασκτέα ὕλη τῶν παλαιῶν μαθημάτων, λόγῳ τῶν νέων συνθηκῶν, λόγῳ τῶν τεχνικῶν προόδων. Διότι οἱ ζῶντες καὶ δρῶντες Ὄργανισμοὶ δὲν μουμιοποιοῦνται ἀλλὰ συνεχῶς μεταβάλλονται καὶ προσαρμόζονται, ἀπορρίπτοντες ὅ,τι παλαιὸν καὶ ἄχρηστον, προσθέτοντες ὅ,τι νέον καὶ χρήσιμον.

17) Ἰδίᾳ τῆς Écoles des Hautes Études Commerciales τῶν Παρισίων, τῆς Écoles d'Ergologie τῶν Βρυξελλῶν, τῶν Instituts Supérieurs de Commerce τοῦ Βελγίου, τῆς École Nouvelle καὶ τοῦ Centre de préparation pour l'administration des affaires τῶν Παρισίων, τῆς Cegos, τοῦ Conservatoire des Arts et Métiers, τῆς École de Commerce Solvay τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Βρυξελλῶν καὶ τῶν Πανεπιστημίων Ohio καὶ Columbia.

Διδασκαλία άπογευματινή

Έθεωρήσαμεν ώσαύτως σκόπιμον ή διδασκαλία νά γίνεται κατά τās άπογευματινάς ώρας (18), διότι ένομίσαμεν ότι συμφέρει εις τούς σκοπούς τής Σχολής ή προσέλκυσις και νέων έργαζομένων, έπεδή ούτω συνδυάζεται κατά τόν καλύτερον τρόπον ή σχολική έργασία με τήν πείραν τής οικονομικής ζωής.

Περιέργως και τοϋτο έθεωρήθη μειονέκτημα τής Σχολής (1), και μάλιστα τόσον σημαντικόν, ώστε ή πολεμική κατ' αϋτής νά έπωφεληθῆ δια νά τήν χαρακτηρίση ώς Σχολήν κατωτέρας ποιότητος (1), άκόμη και ώς Φροντιστήριον (!). Φαρμακερά κατά τής Σχολής βέλη, τά όποια και άνίδεοι τοξόται ματαίως και εις τό κενόν ρίπτουν. Άνεξαρτήτως του γεγονότος ότι τά Φροντιστήρια λειτουργοϋν και τήν πρωταν, οι έπικριταί τής Σχολής φησύνται—ένῶ δῆθεν άσχολοϋνται με εκπαιδευτικά ζητήματα—άγνοοϋντες κατά βάσιν τί είναι Σχολή και τί Φροντιστήριον και ποια αι μεταξύ των ούσιώδεις όργανωτικά και παιδαγωγικά διαφοραί.

Έκτός τούτων, άγνοοϋν οι έπικριταί τής Σχολής α) ότι και εις τās άλλας Άνωτάτας και Πανεπιστημιακάς Σχολάς γίνονται μαθήματα και κατά τās άπογευματινάς και κατά τās βραδυνάς ώρας, και δη τά σπουδαιότερα¹⁹ και β) ότι και έν Εύρώπη και Ιδία έν Άμερικῆ έπισήμως έχει άναγνωρισθῆ ή ίσοτιμία τής πρωϊνης και άπογευματινης έργασίας, Ιδία δε των Έπαγγελματικών Σχολών,

Είναι άραγε τόσον δυσχερές νά γίνη άντιληπτόν ότι ή Έπαγγελματική Σχολή άποτελεί προέκτασιν τής επαγγελματικής άπασχόλησεως, και ότι έπίσης ή επαγγελματική άπασχόλησις είναι συμπλήρωμα και όλοκλήρωμα τής Έπαγγελματικής Σχολής; Δι' αϋτό και ή Σχολή γευματινης έργασίας, δια νά συνδυάση τήν θεωρίαν με τήν πράξιν.

Η Σχολή είναι υπερήφανος διότι παρέχει τήν δυνατότητα εις τούς έργαζομένους νά σπουδάσουν, νά μορφωθοϋν και νά βελτιώσουν τήν θέσιν των. Τούς περιβάλλει με Ιδιαιτέραν στοργήν και εκτίμησιν, διότι, άντι του καφενειου και τής ραστώνης, προτιμοϋν τό θρανίον και τήν μάθησιν διότι, άντί, μετά τόν μόχθον τής επαγγελματικής άπασχόλησεως, νά παραδίδωνται εις τήν άνάπαυσιν και τήν διασκέδασιν, προσέρχονται μετά συγκινητικής προθυμίας και άφοσιώσεως εις τά μαθήματά των. Είναι πράγματι όδυνηρόν και έκπληκτικόν εις τήν χώραν, όπου διδάσκεται ή συγκινητική και ύποδειγματική Ιστορία του Φρεάντλη, νά ύποτιμώνται οι νέοι μας που άκολουθοϋν τό παρά-

¹⁸ Τά μαθήματα άρχονται από τής 3 μ.μ.

¹⁹ Εις τήν Πάντειον τά μαθήματα άρχονται τήν 3ην μ.μ. ώς και εις τήν Σχολήν μας. Πολλά βασικά μαθήματα και εις τήν Άνωτάτην Έμπορικην, και εις τήν Νομικήν Σχολήν και εις τήν Φυσικο - Μαθηματικήν γίνονται τό άπόγευμα' άλλωστε κατά κανόνα τά άπογευματινά μαθήματα παρακολουθοϋνται ύπό περισσοτέρων σπουδαστών, διότι και εις τās άλλας Σχολάς ύπάρχουν νέοι έργαζόμενοι.

δειγμά του. Ἡ μόρφωσις δὲν δύναται νὰ εἶναι προνόμιον τῶν ὀλίγων, ἀλλ' ἡ Πολιτεία καὶ ἡ Κοινωνία ἔχουν χρέος νὰ ὑποβοηθήσουν ὥστε νὰ καταστή αὐτὴ κοινὸν κτῆμα ὄλων.

Διδασκαλία συγχρόνως θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ

*Ὁ ἀκολουθούμενος τρόπος διδασκαλίας παρουσιάζει ἰδιορρυθμίαν εἰς τὴν Σχολὴν μας. Δὲν ἐπιζητοῦμεν νὰ εἶμεθα εἰς τὴν κορυφὴν τῆς θεωρητικῆς διδασκαλίας κατὰ τὴν παραστατικὴν φράσιν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς École de préparation pour l'administration des affaires, ἀλλ' ἀντιθέτως ὁ Καθηγητὴς προσαρμόζεται πρὸς τοὺς σπουδαστάς, ἀναλύει τὰ ζητήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐφαρμογῆς των, συζητεῖ μετ' αὐτῶν, καλλιεργεῖ τὴν σκέψιν των, προκαλεῖ τὰς ἀπορίας των καὶ διοχετεύει γονίμως τὴν παρατηρητικότητά των. Πιστεύοντες μετὰ πάθους εἰς τὴν Ἐλευθερίαν παιδαγωγούμεν προσπαθοῦντες νὰ πείσωμεν τοὺς σπουδαστάς νὰ ἐκδηλώνουν ἐλευθέρως τὴν σκέψιν των. Σεβόμεθα τὴν γνώμην των, διὰ νὰ τοὺς ἐθίσωμεν νὰ γίνουν πραγματικὰ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι, σεβόμενοι ἑαυτοὺς ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους.

Παρουσιάζει ἡ Σχολὴ ἰδιορρυθμίαν διότι ἡ διδασκαλία δὲν γίνεται μόνον ἀπὸ ἔδρας ἀλλ' ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τοὺς τόπους τῆς ἐργασίας, εἰς τὰ ἐργοστάσια, τὰ δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ γραφεῖα, εἰς τὰ καταστήματα, μετὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν συνεργασίαν ὄλων τῶν εἰδικῶν τῆς πράξεως, ὥστε ὁ συνδυασμὸς τῆς θεωρίας καὶ τῆς πράξεως νὰ εἶναι πλήρης καὶ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον καρποφόρος.

Παρουσιάζει ἡ Σχολὴ ἰδιορρυθμίαν, διότι, παραλλήλως πρὸς τὴν ἀκαδημαϊκὴν διδασκαλίαν, ἐφαρμόζεται, ὅπου εἶναι δυνατόν, ἡ περιπτωσιακὴ μέθοδος—τὸ case system—ἥτις, κατὰ τὸ πρωτοπόρον εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ταύτης περίφημον Ἀμερικανικὸν Πανεπιστήμιον τοῦ Harvard, διαγράφεται ὡς ἑξῆς εἰς γενικὰς γραμμάς ²⁰ :

«Πῶς δύνανται νὰ ἐξασκηθοῦν οἱ νέοι, ὥστε νὰ λαμβάνουν ὑγιεῖς ἀποφάσεις ὅταν ἀντιμετωπίζουν νέας καταστάσεις, καὶ νὰ μεταμορφώνουν τὰς ἀποφάσεις ταύτας εἰς πράξεις, ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ κοινωνίᾳ;

Αὐτὸ δὲν δύναται νὰ γίνῃ, ὅταν ζητοῦμεν ἀπὸ αὐτοὺς νὰ συλλέγουν καὶ νὰ ἀποστηθίζουν ξηρὰ γεγονότα. Εἰς μίαν τοιαύτην ἐκπαίδευσιν ἐνυπάρχει ὀλίγη σκέψις καὶ καμμία πρᾶξις. Ἡ ἀποστήθισις κανόνων καὶ ἀρχῶν δὲν ἀναπτύσσει ἐπιδεξιότητάς εἰς τὴν ἐξάσκησιν.

Πρέπει ὁ καθείς μας νὰ μάθῃ νὰ δρᾷ αὐτενεργῶν. Ἡ ἐκπαίδευσις εἰς τὸ Σχολεῖον, βάσει τῆς περιπτωσιακῆς μεθόδου, βασιζέται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ταύτης καὶ ἀποσκοπεῖ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἰκανότητος τοῦ ἐνεργεῖν, ὑποχρεοῦσα τοὺς σπουδαστάς νὰ ἐνεργοῦν.

«Περιπτώσεις» εἶναι περιγραφαὶ πρακτικῶν περιστατικῶν ἐπιχειρήσεων, ἅτινα οἱ διοικοῦντες ταῦτα ἀντιμετωπίζουν καὶ ἐπιλύουν καθημερινῶς.

Τὰ πεοιστατικὰ ταῦτα προέρχονται κατ' εὐθείαν ἐκ τῶν ἐπιχει-

²⁰ Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ : Official Register of Harvard University, Ἰανουάριος 1947.

ρήσεων, τῶν ὀργανισμῶν καὶ τοῦ Κράτους καὶ παρουσιάζονται πρὸς τοὺς σπουδαστὰς διὰ συζήτησιν ἐν τῇ τάξει καὶ σύνταξιν γραπτῶν ἐκθέσεων.

Ὁ σπουδαστὴς ὅστις ἐκπαιδεύεται κατὰ τὴν περιπτωσιακὴν μέθοδον ἐπανεπιλημμένως ἀντιμετωπίζει καταστάσεις, καθ' ἃς ὡς διευθύνων πρέπει ὄχι μόνον νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς ἐνδείξεις ἀλλὰ ταυτοχρόνως καὶ νὰ ἐνεργήσῃ ὑπευθύνως.

Καμμία ἄλλη ἐξ Ἰσοῦ ἱκανοποιητικὴ μέθοδος δὲν ἀνεκαλύφθη μέχρι σήμερον, ἡ ὁποία νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν σπουδαστὴν νὰ ἀντιμετωπίζῃ διαδοχικῶς νέας καταστάσεις, κατὰ τὰς ὁποίας νὰ ἐξασκηθῆται διαδοχικῶς μὲ νέους συνδυασμοὺς γεγονότων, ὑποθέσεων καὶ γνωμῶν. Ὁ σπουδαστὴς δὲν θὰ εὕρῃ ἀπάντησιν τῶν ἀποριῶν του εἰς τὸ βιβλίον ἀσκήσεων του, οὔτε εἰς ἄλλο τι βιβλίον.

Ἀντιμετωπίζων λ.χ. ἐν ἐργατικῶν πρόβλημα, πρέπει νὰ ἀποφασίσῃ μόνος του τί θὰ κάμῃ ἕνας προϊστάμενος εἰς μίαν ὑπαρκτὴν ἐπιχείρησιν καὶ κατὰ μίαν δεδομένην περίστασιν.

Μέσῳ τῆς μελέτης ἱκανοῦ ἀριθμοῦ εἰδικῶν περιπτώσεων ποῦ περικλείουν τὴν πείραν πολλῶν ἐπιχειρήσεων, ὁ σπουδαστὴς ἀποκτᾷ ἕνα ὑπόβαθρον γνώσεων, καθημερινῶς χρησίμων γενικεύσεων, κανόνων ἐνεργείας ἢ κατευθυντηρίων ἀρχῶν, καὶ ταῦτα δι' ἐναλλασσομένης σειρᾶς περιστάσεων.

Αἱ γενικεύσεις ἐν τούτοις αὐταὶ δὲν δίδουν αὐτομάτως ἀπάντησιν εἰς νέα προβλήματα τὰ ὁποία ἐξέρχονται τῶν ὁρίων τοῦ τυπικοῦ.

Ἡ ἐκμάθησις πῶς νὰ διαφοροποιουμένη μίαν κατάστασιν ἀπὸ μίαν ἄλλην καὶ πῶς νὰ διακρίνωμεν τὰς πλέον σοβαρὰς ἐκβάσεις ἐκάστης περιπτώσεως συμβάλλει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν διοικητικῶν ἱκανοτήτων.

Οὕτω ἡ ἐκπαίδευσις ἀποσκοπεῖ μὲν ὁμοίως ἐν ὁμοίωσιν ἐπιπέδου.

Φυσικὰ οἱ σπουδασταὶ δὲν καταλαμβάνουν ἀμέσως ἀνωτέρας διοικητικὰς θέσεις εὐθὺς ὡς ἐξέρχονται τοῦ σχολείου.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ λεπτομερειῶν ἀναφερομένων εἰς εἰδικὰς βιομηχανικὰς καὶ λοιπὰς ἐπιχειρήσεις, τὰ ὁποία πρέπει νὰ ἀφομοιώσῃ πᾶς ἀρχάριος, κατὰ τὰ πρῶτα βήματα τῆς σταδιοδρομίας του.

Ἡ διδασκαλία εἰς τὸ σχολεῖον πάντως δὲν ἀναπληρῶνει τὴν ἀνάγκην κατανοήσεως τῶν γεγονότων τούτων, οὔτε ἀποκλείει τὴν σκοπιμότητα μιᾶς περιόδου ἐξοικειώσεως, καθ' ἣν κατ' αὐτὴν ὁ νέος ἀποκτᾷ ὠριμότητα κρίσεως καὶ κερδίζει τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν συναρταζομένων μετ' αὐτοῦ.

Πιστεύομεν ὅτι θεωρία καὶ πράξις εἶναι ἔννοια ἀλληλοσυμπληρούμενα. Ἡ διδασκαλία μας δὲν εἶναι ἐμπειρικὴ, ὅπως καὶ δὲν διδάσκουμεν ἀφηρημένας ἐννοίας δυναμένας νὰ ἀποτελέσουν θέμα ἐρευνῶν τοῦ ἐπιστημονικοῦ ἐργαστηρίου. Ὅταν λέγωμεν ὅτι ἡ Σχολὴ μας κάμνει πρακτικὴν διδασκαλίαν, ἐννοοῦμεν ὅτι ὡς βάσιν λαμβάνομεν περισσότερον τὰ πραγματικὰ γεγονότα τοῦ καθημερινοῦ βίου. Ἐχομεν πάντοτε ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ καθαρὸς πρακτικὸς δὲν δύναται νὰ ἀνυψωθῇ, ὡς λέγει ὁ Hupfenbach, ὑπεράνω τῆς θέσεώς του καὶ αἱ ἰδέαι του

στηρίζονται εις τὴν ἀπλὴν ἐμπειρίαν του καί, συνεπῶς, δὲν δύναται νὰ ἔχη τὴν γενικὴν ἐπισκόπησιν τῶν πραγμάτων. Ἡ πράξις ὁμῶς πρέπει νὰ ἀποτελῇ τὸ στεφάνωμα τῆς θεωρίας καὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς χρησιμότητός της. Οὕτω μόνον ἡ θεωρία ἀποκτᾷ ἐνδιαφέρον καὶ χρησιμότητα, ὅταν ἐνσαρκώνεται, ὅταν δηλονότι ἐφαρμόζεται εἰς τὰς συγκεκριμένας περιπτώσεις τοῦ οἰκονομικοῦ βίου.

Πρόγραμμα μαθημάτων

Τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων²¹ δὲν εἶναι αὐθαίρετον κατασκευάσμα, οὐδὲ συνετάχθη διὰ νὰ ἰκανοποιήσῃ προσωπικὰς φιλοδοξίας. Αἱ ὑπάρχουσαι ἔδραι δὲν ἰδρύθησαν χάριν τῶν Καθηγητῶν, ἀλλὰ συνεστήθησαν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν σπουδαστῶν. Τὸ πρόγραμμα τῆς διδακτέας ὕλης, ὡς καὶ αἱ κατευθύνσεις καὶ οἱ σκοποὶ καὶ τὰ ὅρια ἐκάστου μαθήματος εἶναι ἀποτελέσμα τῆς συντονιστικῆς ἐργασίας τῶν πέντε Ἐπιτροπῶν Προγράμματος. Δὲν εἶναι βεβαίως τὸ ὀριστικόν, διότι εἴμεθα κατὰ τῆς ἀποστεώσεως καὶ διότι γνωρίζομεν ὅτι ἡ ζωὴ ἐξελίσσεται, αἱ ἀνάγκαι πληθύνονται, αἱ συνθήκαι μεταβάλλονται. Δὲν πάσχομεν ἀπὸ σχολικὸν σωβινισμόν καὶ εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ μεταβάλωμεν τὸ πρόγραμμά μας, ἐὰν ἡ ἀνάγκη τὸ ἐπιβάλλῃ. Τὰ σχολικὰ προγράμματα δέον νὰ προσαρμόζονται πρὸς τὴν ζωὴν, διότι ἡ ζωὴ δὲν ἐννοεῖ νὰ παραμείνῃ ἀκίνητος καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ προσαρμοσθῇ πρὸς τὰ ἀποστεώμενα προγράμματα, καὶ δὴ ἀνθρώπων ἔξω τῆς ζωῆς καὶ ἔξω τῆς δράσεως. Γνωρίζομεν ὅτι κατηγορήθημεν δι' αὐτὴν τὴν προσαρμοστικότηταμάς μας, ἀλλ' ἐὰν αὐτὸ εἶναι τὸ ἔγκλημα τῆς Σχολῆς, ἄς ἔλθουν οἱ κατήγοροι νὰ ρίψουν τὸν λίθον τοῦ ἀναθέματος. Ἡμεῖς θὰ ἐξακολουθήσωμεν, μελετῶντες καὶ βελτιοῦντες τὸ Πρόγραμμά μας, νὰ ἐρωτῶμεν ὄχι τοὺς ἀντιδρώντας, ἀλλὰ ποῖαι εἶναι αἱ νέαι κοινωνικαὶ ἀνάγκαι διὰ νὰ προσαρμόσωμεν πρὸς αὐτάς τὸ παιδαγωγικόν μας ἔργον.

Κατ' εἶδος τὰ μαθήματα κατενεμήθησαν εἰς πέντε κύκλους : α) Οἰκονομικά, διὰ τὰ ὅποια διατίθενται 22 ὧραι ἐβδομαδιαίως, περιλαμβάνοντα τὴν Πολιτικὴν Οἰκονομίαν, τὴν Δημοσίαν Οἰκονομίαν, τὴν Δημοσιονομικὴν Νομοθεσίαν, τὴν Ἰδιωτικὴν Οἰκονομικὴν, τὴν Βιομηχανικὴν Ἱστορίαν, τὴν Στατιστικὴν καὶ τὴν Βιομηχανικὴν Γεωγραφίαν. β) Ἐμπορικά, διὰ τὰ ὅποια διατίθενται 20 ὧραι ἐβδομαδιαίως, περιλαμβάνοντα τὴν Τεχνικὴν τοῦ Οἰκονομικοῦ βίου, τὴν Λογιστικὴν καὶ τὰ Οἰκονομικὰ Μαθηματικά. γ) Νομικά, δηλ. τὸ Δημόσιον καὶ Ἰδιωτικὸν Δίκαιον, τὸ Ἐμπορικὸν Δίκαιον, τὸ Βιομηχανικὸν καὶ τὸ Μεταλλευτικὸν Δίκαιον, διὰ τὰ ὅποια διατίθενται 13 ὧραι καθ' ἑβδομάδα. δ) Ἀνθρωπίνου παράγοντος, ἦτοι : τὴν Κοινωνικὴν Πολιτικὴν καὶ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, τὴν Ὀργανωτικὴν Ἐπιχειρήσεων, τὴν Ψυχοτεχνικὴν καὶ Ψυχο-Φυσιολογίαν τῆς Ἐργασίας, ὡς καὶ τὴν Βιομηχανικὴν Ὑγιεινὴν, διὰ τὰ ὅποια διατίθενται 16 ὧραι, καὶ ε) Τεχνικά, περιλαμβάνοντα : τὴν Φυσικὴν, τὴν Χημείαν, τὴν

²¹ Ἴδὲ τὸν «Ὀδηγὸν σπουδῶν» περιέχοντα τὸ ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ἰ. Πουρ. Ἐθν. Οἰκονομίας Ἀναλυτικὸν Πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τῆς Σχολῆς.

Ἐμπορευματολογία, τὴν Μηχανογνωσίαν, τὴν Ἠλεκτροτεχνίαν καὶ τὴν Ὀργάνωσιν Ἐργοστασίων, διὰ τὰ ὅποια διατίθενται 19 ὥραι καθ' ἑβδομάδα.

Ἡ οἰκονομικὴ τῶν σπουδαστῶν μόρφωσις ἀποτελεῖ τὸ κύριον μέλημα τῆς Σχολῆς. Ἡ διδασκαλία ἀποβλέπει εἰς τὴν κατανόησιν τῆς θεωρίας τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιστήμης, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐνημέρωσιν τῶν σπουδαστῶν εἰς τὰ ποικίλα προβλήματα τῆς ἐν γένει ζωῆς. Ἡ ἀρτία θεωρητικὴ οἰκονομικὴ κατάρτισις ἀποτελεῖ τὴν βᾶσιν, ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται ἡ πρακτικὴ ἐξέτασις τῶν οἰκονομικῶν ζητημάτων καὶ ἰδιαιτέρως τῶν προβλημάτων σχετιζομένων μὲ τὴν βιομηχανίαν καὶ τὰς συναφεῖς πρὸς αὐτὴν ἐπιχειρήσεις. Τοιούτοτρόπως ἐπιζητεῖται ὁ ἐξερχόμενος τῆς Σχολῆς, εἴτε ὡς βιομήχανος καὶ βιοτέχνης εἴτε ὡς υπάλληλος, νὰ εἶναι ἐφωδιασμένος μὲ ὅλας τὰς ἀπαραίτητους θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς γνώσεις, ἵνα ἀντιλαμβάνεται τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν λειτουργίαν τοῦ συγχρόνου οἰκονομικοῦ βίου.

Τὰ ἐν τῇ Σχολῇ διδασκόμενα νομικὰ μαθήματα δὲν ἀποβλέπουν νὰ καταρτίσουν νομικοὺς. Σαφῶς ἡ διδασκαλία ἀποβλέπει νὰ δώσῃ εἰς τὴν γενικὰς γραμμὰς τὴν εἰκόνα τῆς συγκροτήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, νὰ παράσῃ τὰς ἀπαραίτητους γενικὰς γνώσεις περὶ τοῦ ἰσχύοντος δικαίου εἰς τὰς συναλλαγὰς καὶ νὰ καταστήσῃ τοὺς ἀποφοίτους βασικῶν διατάξεων αἱ ὁποῖαι διέπουν τὴν ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐπιτρέπεται νὰ κινήται ἡ οἰκονομικὴ δραστηριότης. Ἐπιζητεῖται δηλονότι οἱ ἀπόφοιτοι, ὡς πολῖται καὶ ὡς στελέχη τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀντιλαμβάνωνται πότε πρέπει ν' ἀπευθύνωνται εἰς τοὺς ἀρμοδίους νομικοὺς πρὸς κατοχύρωσιν τῶν ἐνεργειῶν των καὶ πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων των, ὡς ἐπίσης νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀποφεύγουν τὰς συνεπείας καὶ τὰς εὐθύνas ἐκ τῆς ἀγνοίας τῶν βασικῶν διατάξεων αἱ ὁποῖαι διέπουν τὴν οἰκονομικὴν συναλλαγὴν.

Τὰ μαθήματα τοῦ Ἀνθρωπίνου παράγοντος ἔχουν πλέον ἀποκτήσει ἰδιάζουσαν σημασίαν. Πράγματι, ἄλλοτε παρημελεῖτο ἡ σημασία τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος, ἐνῶ ἡ παραγωγὴ τῶν ἀγαθῶν εἶναι ἀποτέλεσμα τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὑλικῶν μέσων καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἐργασίας. Ἐπὶ τέλους ἡ Ἐπιστῆμη ἡσχολήθη μὲ τὸν Ἀνθρώπον, διὰ νὰ τὸν καταστήσῃ, ὑπὸ ὅσον τὸ δυνατόν καλύτερον εἰς τὴν παραγωγικὴν μηχανισμόν. Τὰ μαθήματα αὐτὰ εἶναι ἀπολύτως ἰδιάζοντα εἰς τὴν Σχολὴν μας. Αὐτὰ προσδίδουν εἰς αὐτὴν τὸν ἰδιαίτερον χαρακτῆρα τῆς. Δὲν ὑπάρχουν εἰς τὰς ἄλλας παρομοίας Σχολὰς, ἐνῶ ἔχουν βασικὴν σημασίαν διὰ τὴν ἰδικὴν μας Σχολὴν.

Ἡ διδασκαλία τῶν τεχνικῶν μαθημάτων δὲν ἀποβλέπει νὰ καταρτίσῃ τεχνικοὺς. Τοῦτο εἶναι ἔργον ἀφ' ἑνὸς τῶν Πολυτεχνείων καὶ τῶν οἰκείων Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν Μέσων καὶ Κατωτέρων Τεχνικῶν Σχολείων. Σκοπὸς τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ Σχολῇ εἶναι ὄχι ἡ ἐιδίκευσις, ἀλλ' ἡ ἐνημέρωσις καὶ ὁ προσανατολισμὸς τῶν σπουδαστῶν εἰς τὴν τεχνικὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, οὕτως ὥστε νὰ εἶναι δυνατὴ καὶ εὐχερὴς

ἡ ἀμοιβαία κατανόησις τῶν διοικητικῶν καὶ τεχνικῶν στελεχῶν. Ἡ Σχολή, κατανοοῦσα τὴν σημασίαν τῆς ὁλονὲν ἐξελισσομένης τεχνικῆς εἰς τὸν καθόλου κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν βίον, φιλοδοξεῖ οἱ ἀπόφοιτοι αὐτῆς νὰ εἶναι ἀρτίως ἐξωπλισμένοι, διὰ ν' ἀποβῶσιν ἱκανοὶ συνεργάται εἰς τὸ ἔργον τῆς βιομηχανικῆς ἀνασυγκροτήσεως τοῦ τόπου καὶ συνάμα νὰ εἶναι εἰς θέσιν ν' ἀντιλαμβάνωνται τὰς τεχνικάς προόδους καὶ τὴν ἐπίδρασιν αὐτῶν ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς ὀργανώσεως καὶ τῆς καθόλου λειτουργίας τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς.

Οὕτω πῶς φρονοῦμεν ὅτι ἐπιτυχάνομεν μίαν ἀρτίαν κατάρτισιν τῶν σπουδαστῶν τῶν προοριζομένων νὰ καταστοῦν στελέχη διοικητικῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Διὸ καὶ καθωρίσαμεν ὡς ἐξῆς τὸν σκοπὸν καὶ τὰς κατευθύνσεις ἐν γένει τῆς Σχολῆς :

1. Ἡ Α.Σ.Β.Σ. σκοπὸν ἔχει τὴν κατάρτισιν τῶν προοριζομένων νὰ καταστῶσι διοικητικά (ὄχι τεχνικά) καὶ διαχειριστικά στελέχη τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἰδρυμάτων, καὶ τῶν συναφῶν πρὸς τὴν Βιομηχανίαν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ὀργανισμῶν, ὡς καὶ τὴν μετεκπαίδευσιν τῶν ἤδη ὑπηρετοῦντων ὑπαλλήλων.

2. Ἡ Α.Σ.Β.Σ. εἶναι Σχολή ἐπαγγελματικῆς κατευθύνσεως. Βασίζει τὴν ἐργασίαν τῆς εἰς τὰ τελευταῖα δεδομένα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνικῆς, ἐπιδιώκουσα νὰ ἀσκήσῃ τὴν οἰκονομικὴν σκέψιν τῶν σπουδαστῶν, νὰ ἀναπτύξῃ καὶ νὰ κατευθύνῃ τὴν παρατηρητικότητά των ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν φαινομένων καὶ ζητημάτων, νὰ καθοδηγήσῃ εἰς τὴν ὀρθὴν ἐξέτασιν των, ὡς καὶ εἰς τὴν ἀναζήτησιν πρακτικῶν καὶ σκοπίμων λύσεων διὰ τὰ προβλήματα τῆς οἰκονομίας, καὶ ἰδίᾳ τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς βιομηχανικῆς ἐργασίας, καὶ νὰ παρασκευάσῃ αὐτοὺς ὥστε νὰ ἀντιλαμβάνωνται τὴν τεχνικὴν, τὴν διοικητικὴν καὶ ἐμπορικὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ὡς καὶ τῶν συναφῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ὀργανισμῶν.

Συνοψίζων ἐπομένως τὴν ἐργασίαν τῆς Σχολῆς λέγω :

Τριετῆς κύκλος σπουδῶν — Θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ μὀρφωσις — Μαθήματα οἰκονομικά, ἐμπορικά, νομικά, ἀνθρωπίνου παράγοντος καὶ τεχνικά — Διδασκαλία ἀπὸ ἔδρας καὶ εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας — Συνδυασμὸς θεωρίας καὶ πράξεως — Συγκερασμὸς τῆς Ἀκαδημαϊκῆς διδασκαλίας καὶ τῆς περιπτωσιακῆς μεθόδου.

Γραφεῖον Βιομηχανικῶν Ἐρευνῶν

Ἐπιστέγασμα τοῦ ἔργου τῆς Σχολῆς εἶναι τὸ Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν τὸ ὁποῖον : 1) λειτουργεῖ διὰ τοὺς σπουδαστάς, ἰδίᾳ τοῦ γ' ἔτους, εἰς δὲ τὰς ἐργασίας του μετέχουν ἅπαντες οἱ Καθηγηταὶ καὶ ἰδίᾳ τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας, Βιομηχανικῆς Οἰκονομίας, Ἰδιωτικῆς Οἰκονομικῆς, Λογιστικῆς, Στατιστικῆς, Μηχανογνώσεως, Ψυχοφυσιολογίας τῆς Ἐργασίας καὶ Ὀργανώσεως Ἐργοστασίων.

2. Σκοποὶ τοῦ Γραφείου εἶναι : α) Ἡ ἐν τῇ πράξει ἐξάσκησις

των σπουδαστών, υπό ὄρους ὅσον τὸ δυνατόν πλησιάζοντας τὴν πραγματικότητα, διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ποικίλων ὀργανωτικῶν προβλημάτων (οἰκονομικῶν, τεχνικῶν, λογιστικῶν, ἐμπορικῶν, ἀνθρωπίνου παράγοντος κλπ.) τῶν ἐπιχειρήσεων. β) Ἡ συλλογὴ καὶ ἐπεξεργασία ζωντανοῦ ὕλικου, καταλλήλου διὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος τῆς Ὁργανώσεως καὶ τῶν συγγενῶν μαθημάτων, κατὰ τὰς νεωτέρας παιδαγωγικὰς ἀντιλήψεις (ἴδια κατὰ τὴν περιπτωσιακὴν μέθοδον γ) Ἡ μελέτη καὶ ἡ ἔρευνα, εἴτε πρωτοβουλίαν τοῦ Γραφείου εἴτε τῇ αἰτήσει ἐπιχειρήσεων ἢ ὀργανισμῶν, εἰδικῶν ἢ γενικῶν προβλημάτων σχετικῶν μὲ αὐτούς. δ) Εἰδικώτερον, ἡ παροχὴ ἐπιστημονικῆς βοήθειας εἰς τοὺς σπουδαστὰς καὶ τοὺς ἀποφοίτους τῆς Σχολῆς διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ἀπασχολούντων αὐτοὺς προβλημάτων Ὁργανώσεως καὶ Λογιστικῆς.

3) Κατευθύνσεις τοῦ Γ.Β. καὶ Ε.Ε. εἶναι: α) νὰ συνεχίσῃ καὶ νὰ συμπληρώσῃ τὴν θεωρητικὴν διδασκαλίαν, ἐξ οὗ δέον νὰ ἐπιζητηθῇ ἡ συχνὴ σύνδεσις τῶν πρακτικῶν λύσεων πρὸς τὰς ἐπιστημονικὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς κανόνας—β) ν' ἀποβῇ ἐπιστημονικὸν ἐργαστήριον λειτουργοῦν συμφώνως πρὸς τὴν αὐστηρὰν ἐπιστημονικὴν νοοτροπίαν καὶ μέθοδον, γ) νὰ καταστῇ κέντρον ἀνταλλαγῆς πείρας μεταξὺ τῆς Σχολῆς καὶ τῶν βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ὀργανισμῶν.

Τὸ Γραφεῖον Βιομηχανικῶν Ἐρευνῶν, ἐξελισσόμενον καὶ ἀναπτυσσόμενον, δύναται νὰ προσφέρῃ σημαντικὰς ὑπηρεσίας οὐ μόνον εἰς τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς βιομηχανικὰς καὶ ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις. Διὰ νὰ ἐπιτελέσῃ ὁμοῦ τὸ ἔργον του ἔχει ἀνάγκην μέσων ὕλικῶν καὶ ἠθικῆς ἐνισχύσεως ἐκ μέρους τῶν ἀμέσως ἐνδιαφερομένων οἰκονομικῶν ὀργανισμῶν. Μέχρι τῆς στιγμῆς οὐδὲν ἐνδιαφέρον ἐξεδηλώθη, ἐνῶ εἰς πολλοὺς ἐπεδείχθησαν τὰ ἀποτελέσματα τῆς δράσεως τῶν ἀντιστοίχων Γραφείων Ἐρευνῶν τῶν Πανεπιστημίων τοῦ Ohio καὶ τῆς Columbia, διαθετόντων, ἐννοεῖται, τεράστια μέσα. Πάντως ἔχω τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τόνωσιν ἐνταῦθα τὴν σημασίαν τῶν πολυτίμων ἐκδόσεων τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν καὶ ὅτι εἶναι λυπηρὸν ὅτι, ἐλλείψει μέσων, δὲν δύναται νὰ τὰς συμπληρώσῃ.

Ποῖοι εἰσάγονται εἰς τὴν Σχολὴν

Εἰς τὴν Σχολὴν εἰσάγονται πτυχιούχοι τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως (Γυμνασίων, Πρακτικῶν Λυκείων, Ἐμπορικῶν καὶ Τεχνικῶν Σχολῶν) κατόπιν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων. Ἐπεβάλαμεν τὰς Εἰσαγωγικὰς Ἐξετάσεις, διότι δυστυχῶς δὲν διαθέτομεν χωρὸν ἐπαρκῆ νὰ περιλάβῃ μὲγάλον ἀριθμὸν σπουδαστῶν καὶ ὄχι διότι πιστεύομεν εἰς τὸν θεσμὸν τῶν Εἰσιτηρίων Ἐξετάσεων, ὁ ὁποῖος, ὑπὸ καλονικῆς συνθήκας, ἀποτελεῖ κατ' οὐσίαν μείωσιν τῆς ἀξίας τοῦ πτυχίου τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐπομένως ἀμφισβήτησιν

τῆς συντελουμένης παρὰ τῶν Καθηγητῶν τῶν Μέσων Σχολείων ἔργασίας ²².

Ἐνεωτερίσαμεν ὁμῶς εἰς δύο σημεῖα: α) ἀπηλλάξαμεν ἀπὸ τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις τοὺς ἀριστούχους τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως. Ἡ διάταξις αὕτη τοῦ Ὀργανισμοῦ μας ἐχαρακτηρίσθη ὡς «τερπνὴ» εἰς ἐπίσημον ἔκθεσιν πρὸς τὴν Βουλὴν, ἡμεῖς ὁμῶς τὴν θεωροῦμεν ἐπιβεβλημένην παιδαγωγικῶς, διότι ἀποτελεῖ, ἔστω καὶ μερικὴν, ἀναγνώρισιν τῶν κόπων καὶ τῆς ἱκανότητος τῶν μαθητῶν τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ἀναγνώρισιν τῶν κόπων καὶ τῶν φροντίδων τῶν καθηγητῶν, μέσον πρὸς τόνωσιν τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν μαθητῶν νὰ γίνουσι καλύτεροι καὶ νὰ ἐπιτύχουσι ἕνα βαθμὸν ὃ ὁποῖος ἐξασφαλίζει τὸ προνόμιον τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις. Εἶναι βεβαίως ἀπαράδεκτον ὅτι μία τοιαύτη παιδαγωγικὴ διάταξις ἐχαρακτηρίσθη «τερπνὴ» ἀπὸ ἀμοίρους τῆς Παιδαγωγικῆς, ὅπως βαθύτατα μᾶς συγκινεῖ ἢ ἐκ μέρους τῶν Παιδαγωγῶν ἐνθουσιώδης ὑποστήριξις τῆς ἐνεργείας μας αὐτῆς ²³.

β) κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἐπιτυχίας τῶν ὑποψηφίων λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν, ἐκτὸς τῶν τεσσάρων βαθμῶν τῶν ἐξεταζομένων μαθημάτων, ὡς πέμπτον βαθμὸν τὸν ἐν τῷ πτυχίῳ τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως ἀναγραφόμενον βαθμὸν τοῦ ὑποψηφίου, ἐπιτυγχάνοντες οὕτω ἕνα συγκερασμὸν, εὐνοοῦντα τοὺς καλοὺς μαθητὰς τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως. Προσέτι προσθέτομεν τρεῖς μονάδας εἰς τοὺς ὑποψηφίους τοὺς ἔχοντας ὑπερδιετὴ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, ἀναγνωρίζοντες τοιοῦτοτρόπως τὴν σημασίαν τῆς πρακτικῆς ἀσκήσεως καὶ τῆς πείρας τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς.

Ὅτι μᾶς συγκινεῖ βαθύτατα καὶ ὅτι μᾶς ἐνισχύει περισσότερο εἰς τὰς προσπάθειάς μας εἶναι ἢ πάγκοινος ἀναγνώρισις, καὶ ἀπὸ τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς κύκλους καὶ ἀπὸ τὸν φοιτητικὸν κόσμον καὶ ἀπὸ τὸν τύπον, τῆς ἐπιτυχοῦς διεξαγωγῆς τῶν ἐξετάσεων. Ἰδίως μᾶς συγκινεῖ ὅτι ἀνεγνωρίσθησαν αἱ ἐκδοθεῖσαι «Ὀδηγίαι πρὸς τοὺς ὑποψηφίους» ὡς διάπνεόμεναι ἀπὸ πνεῦμα πραγματικοῦ ἀνθρωπισμοῦ καὶ ἀληθινῆς στοργῆς ²⁴ διὰ τοὺς ὑποψηφίους, οἱ ὁποῖοι ἤλθον κατατρομαγμένοι καὶ ὁμῶς εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν Ἐξετάσεων συνήντησαν ὄχι βλοσυροὺς ἐξεταστάς, ἀλλὰ φίλους, ἀνθρώπους μὴ λησμονοῦντας ὅτι ὑπῆρξαν καὶ αὐτοὶ κάποτε ἐξεταζόμενοι ²⁵.

²²) Ἰδὲ σχετικῶς τὸ ἄριστον περιοδικὸν «Παιδεία», εἰς ὃ προτείνεται ἡ ἴδρυσις εἰδικῶν προπαρασκευαστικῶν τάξεων εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ τὰ μεγάλα ἐπαρχιακὰ κέντρα. Αἱ ἄλλαι λύσεις (ὡς ἡ κατάργησις τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων, ἡ ἴδρυσις προπαρασκευαστικῶν τάξεων εἰς τὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς κ.τ.λ.) εἶναι ἢ ἀδύνατοι ἢ ἀσύμφοροι.

²³ Ἡ Σχολὴ ὑπερηφανεύεται ὅτι κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, χάρις εἰς τὴν διάταξιν αὐτήν, ἐνέγραψε 28 ἀριστούχους τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

²⁴ Ἰδὲ «Παιδεία», «Αἰὼν τοῦ Ἀτόμου», «Βῆμα», «Νέα», «Βραδυνή».

²⁵ Ἰδὲ «Ὀδηγὸν Σπουδαστοῦ», σελ. 26—27.

Τὰ μαθήματα εἰς τὰ ὁποῖα ὑφίστανται ἐξέτασιν οἱ ὑποψήφιοι εἶναι ἡ Ἐκθεσις Ἰδεῶν, ἡ Ἀριθμητικὴ, ἡ Ἀλγεβρα, ἡ Γεωγραφία, ἡ Χημεία καὶ ἡ Φυσικὴ Πειραματικὴ, καὶ βαθμολογοῦνται ὡς τέσσαρα μαθήματα, διότι εἶναι ἑνιαῖος ὁ βαθμὸς ἀφ' ἑνὸς διὰ τὴν Ἀριθμητικὴν καὶ τὴν Ἀλγεβραν καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τὴν Χημείαν καὶ τὴν Φυσικὴν Πειραματικὴν.

Ἡ κατὰ τῆς Σχολῆς ἀντίδρασις ἀνεῦρεν εἰς τὰς Εἰσιτηρίους μας Ἐξετάσεις νέαν εὐκαιρίαν πολεμικῆς. Οἱ μὲν ἐξαπατήθησαν τὰς ἐξετάσεις ὡς στοιχειῶδεις (!), οἱ δὲ ὡς ὑπερβολικὰς (!). Ἀφήνομεν εἰς τοὺς μὲν ν' ἀναιρέσουν τὰ λεγόμενα τῶν δέ, ἀλλ' ἡ ἀλήθεια εἶναι μία καὶ μόνη, ἐξαγομένη ἐκ τοῦ λεπτομεροῦς Προγράμματος τῆς Ἐξεταστέας Ὑλῆς. Ἡ Σχολὴ ἐξετάζει τοὺς ὑποψηφίους μόνον ἐπὶ θεμάτων διδασκομένων εἰς τὴν Μέσῃ Ἐκπαίδευσιν καὶ καταδικάζει ἀπολύτως τὸ καθεστῶς τὸ κρατοῦν εἰς τινὰς Σχολὰς, αἱ ὁποῖαι ζητοῦν λύσεις ἐπὶ θεμάτων ἔξω τῆς διδασκομένης εἰς τὰ Γυμνάσια ὕλης, ἐξαναγκάζουσαι οὕτω τοὺς ὑποψηφίους νὰ φοιτῶσιν εἰς φροντιστήρια.

Ἡ Σχολὴ κατεκρίθη διότι ἐξετάζει τοὺς ὑποψηφίους εἰς τὰ Φυσικὰ. Τοῦτο ὅμως ἐπιβάλλεται, ὄχι μόνον ἐκ τῆς οἰκονομικοτεχνικῆς φύσεως τῆς Σχολῆς ἀλλ' ἀκόμη καὶ διότι πιστεύομεν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν ἀξίαν τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν, ἡ γνῶσις τῶν ὁποίων εἶναι πρωταρχικῆς σημασίας σήμερον διὰ πάντα μορφωμένον ἄνθρωπον, εὐχόμενοι νὰ ἐπηρεάσωμεν οὕτω καὶ τὸ ψευδοκλασσικίζον Πρόγραμμα τῆς Μέσης Παιδείας καὶ τοὺς μαθητὰς τῶν Μέσων Σχολείων ὥστε νὰ προσέξουν καὶ ν' ἀγαπήσουν τὰ Φυσικὰ μαθήματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζονται αἱ σημερινὰ τεράστια τεχνικὰ κατακτήσεις.

Ὁ Κανονισμὸς τῶν Εἰσαγωγικῶν Ἐξετάσεων ἔχει ἐκτυπωθῆ. Εἶναι, φρονοῦμεν, ὁ μόνος ὁ ὁποῖος ὑπάρχει. Ἐξ ἀφορμῆς τῶν τελευταίων ἐξετάσεων εἰς τὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς ἐγεννήθησαν πλεῖστα παράπονα καὶ ἐγένοντο χρήσιμοι ὑποδείξεις. Ἡ Σχολὴ πλεῖστα παράπονα καὶ ἐγένοντο χρήσιμοι ὑποδείξεις. Ἡ Σχολὴ μὲ δικαίαν ὑπερηφάνειαν παραπέμπει εἰς τὸν Κανονισμὸν τῆς, ὁ ὁποῖος, συνταχθεὶς βάσει τῆς κεκτημένης πείρας, νομίζομεν ὅτι, ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ, ἔλαβεν ὅλα τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα διὰ τὴν καλυτέραν διεξαγωγὴν τῶν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐγερθῆ εἰς εἰδύο σειρὰς ἐξετάσεων μόνον ἐν παράπονῳ, καὶ αὐτὸ ἀποδειχθὲν πλήρως ὡς ἀπολύτως ἀστήρικτον.

Αἱ Σπουδαὶ ἐν τῇ Σχολῇ

Ὡς ἐλέχθη, τριετῆς εἶναι αἱ ἐν τῇ Σχολῇ σπουδαί. Κατὰ τὸν Ὀργανισμὸν ἡ φοίτησις εἶναι ὑποχρεωτικὴ, τὴν ἐφαρμογὴν δὲ τῆς διατάξεως ταύτης προσπαθοῦμεν νὰ ἐπιτύχωμεν διὰ τῶν «Δελτίων Παρουσίας». Διεπιστώσαμεν μὲ ἰδιαιτέραν εὐχαρίστησιν ὅτι, κατὰ τὸ ἀρξάμενον Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, τὸ ποσοστὸν τῶν φοιτῶντων κυβαίνεται μεταξὺ 65—95%, ποσοστὸν πρωτοφανὲς δι' Ἀνώτερα Σχολεῖα. Τὸ ἐνδιαφέρον τῶν σπουδαστῶν εἶναι αὐτόχρομα συγκι-

νητικόν, τὸ χαρακτηρίζει δὲ ἡ φράσις ἐκλεκτοῦ Συναδέλφου καὶ Καθηγητοῦ ἄλλου Ἐνωτάτου Ἰδρύματος, ὅτι θεωρεῖ ὅσιν εἰς τὸν ἐκπαιδευτικόν του βίον τὴν διδασκαλίαν του εἰς τοὺς σπουδαστάς τῆς Σχολῆς.

Κατ' ἔτος διεξάγονται Τμηματικαὶ ἐξετάσεις, γραπταὶ καὶ προφορικαί. Ὁ Καθηγητὴς ὑποχρεοῦται κατὰ τὸν Ὀργανισμόν εἰς συστηματικὴν ἐξέτασιν. «Μία ἐρώτησις καὶ ἕξω», διὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν συνηθισμένην φράσιν, δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν Σχολήν. Κατεκρίθημεν ὅτι περιορίζομεν τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Καθηγητοῦ. Naί, διότι δὲν πρόκειται περὶ πρωτοβουλίας ἀλλὰ περὶ ὀκνηρίας ἢ ἀνισορροπίας, ἡ ὁποία καταλήγει εἰς ἀδικίαν εἰς βάρος τοῦ σπουδαστοῦ. Ἐὰν ἡ αὐστηρότης εἶναι ἐπιβεβλημένη, ἡ ἀδικία εἶναι ἀπολύτως καταδικαστέα, διότι πληγώνει τὴν νεαρὰν ψυχὴν καὶ δημιουργεῖ ἐπικινδύνους ψυχικὰς καταστάσεις.

Τὸ καθεστῶς τοῦ πτυχίου παρουσιάζει ὡσαύτως μίαν ἰδιορρυθμίαν. Οἱ ὑποψήφιοι τῆς Σχολῆς ὕφιστανται κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος εἰδικὴν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξέτασιν, δημοσίᾳ, ἐνώπιον Εἰδικῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς τὰ κυριώτερα θέματα τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας, τῆς Ὀργανωτικῆς τῶν Ἐπιχειρήσεων, τῆς Ὀργανωτικῆς Ἐργουσιασίων, τῆς Λογιστικῆς, τοῦ Ἐμπορικοῦ, Βιομηχανικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, τῆς Μηχανογνωσίας καὶ τῆς Ἡλεκτροτεχνίας.

Διὰ νὰ ὑποστῇ τὴν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξέτασιν ὁ ὑποψήφιος δέον α) νὰ παρασκευάσῃ μίαν μελέτην σχετιζομένην πρὸς τὴν διδασκομένην ὕλην, ἡ ὁποία πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἐπαρκὴς ἀπὸ τὸν ἀρμόδιον Καθηγητήν, β) νὰ συντάξῃ μίαν τουλάχιστον ἐργασίαν εἰς τὸ Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν, ἰδίᾳ σχετιζομένην μὲ τὴν ὀργάνωσιν μιᾶς ἐπιχειρήσεως καὶ τὰ ἰδιάζοντα εἰς αὐτὴν προβλήματα καὶ γ) νὰ παραδώσῃ πλήρεις ὄλας τὰς Λογιστικὰς Ἀσκήσεις. Τέλος, ὁ ἐπιτυχὼν εἰς τὴν πτυχιακὴν ἐξέτασιν, διὰ νὰ λάβῃ τὸ Πτυχίον, δέον ν' ἀποδείξῃ ὅτι κέκτηται ἐξάμηνον τουλάχιστον πρακτικὴν ἀσκήσιν, ὥστε πλήρως νὰ ἔχη ἐξασφαλισθῇ ὁ συνδυασμὸς τῆς ἐν τῇ Σχολῇ διδασκαλίας μὲ τὴν πρᾶξιν.

Κατηγορήθημεν ὅτι εἴμεθα ὑπερβολικοί. Ἀποδεχόμεθα τὴν κατηγορίαν, διότι φιλοδοξοῦμεν οἱ πτυχιούχοι μας νὰ εἶναι ἀρτίως—θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς—κατηρτισμένοι. Ἐχομεν συνείδησιν ὅτι εἴμεθα ὑπόλογοι ἀπέναντι τῆς Κοινωνίας. Κατανοοῦμεν ὅτι ἡ ὑπογραφή μας κάτωθεν τοῦ Πτυχίου ἀποτελεῖ συμβόλαιον μὲ τὴν Κοινωνίαν καὶ τὴν Πολιτείαν. Θέλομεν νὰ εἴμεθα συνεπεῖς πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις μας. Βεβαίως, καθ' ὅλην τὴν φοίτησιν ἐνδιαφερόμεθα ἐξ ἴσου δι' ὄλους τοὺς σπουδαστάς, ἀλλὰ τὴν στιγμήν τῆς χορηγήσεως τοῦ Πτυχίου ἀναλογιζόμεθα μόνον τοὺς καλοὺς, οἱ ὁποῖοι δικαίως παραπονοῦνται καὶ ἀγανακτοῦν, ὅταν τὰ πτυχία χορηγοῦνται ἐπιεικῶς εἰς τοὺς κακοὺς διὰ τῶν λεγομένων «εὐεργετικῶν», πράγματι ὅμως κακοποιῶν νόμων, διότι τότε ἡ ἐπιείκεια εἶναι ἀδικία, ἡ ἐπιείκεια εἶναι ἔγκλημα κατὰ τῆς Κοινωνίας καὶ τῆς Πολιτείας, ἀλλ' ἰδίᾳ κατὰ τῶν νέων, οἱ ὁποῖοι μὲ

τόσους κόπους καὶ τόσας θυσίας ἀπέκτησαν ἐπαξίως τὸ Πτυχίον των. Διότι ἡ ἐπιείκεια εἶναι ἀρετὴ καὶ ὑποχρέωσις εἰς τὴν ἰδιωτικὴν ζωὴν, ἀποτελεῖ ὁμως ἔγκλημα εἰς τὸν δημόσιον βίον.

Ἡ κατὰ τῆς Σχολῆς ἀντίδρασις

Σφοδρὰ κατὰ τῆς Σχολῆς ἐξαπελύθη ἡ ἀντίδρασις, εὐθύς ὡς ἤρχισε ν' ἀναγνωρίζεται ἡ συντελουμένη προσπάθεια, εὐθύς ὡς ἤρχισε ν' ἀποκτᾶ ἡ Σχολὴ κύρος. Οὐδεὶς ἠσχολεῖτο μὲ αὐτὴν ὅταν ἦτο μίᾳ ἀσήμαντος Σχολῆς ἐπιμορφώσεως, ματαίως ἀγωνιζομένη νὰ συγκρατήσῃ ὀλίγους σπουδαστάς. Οὐδεὶς ἠσχολεῖτο μὲ αὐτὴν, οὔτε διὰ νὰ τὴν βοηθήσῃ, οὔτε διὰ νὰ τὴν κακολογήσῃ.

Εὐθύς ὡς τὸ δενδρύλλιον ἤρχισε ν' ἀποδίδῃ εὐχύμους καρπούς, στείρα καὶ κακοποιὸς ἀντίδρασις ἐξαπελύθη κατ' αὐτῆς. Ἡρνήθησαν τὴν χρησιμότητά της, κατεδίκασαν τὴν ὀργάνωσίν της, ἠμφεοβήθησαν τὴν κατεύθυνσίν της

Ἡ Σχολὴ θλίβεται διὰ τὰς ἐκδηλώσεις αὐτάς, διότι δυστυχῶς ἄλλην μίαν φορὰν ἀποδεικνύεται πόσον εὐκόλον εἶναι τὸ κριτικὸν πνεῦμα καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς σκέψεως, ἀτίμητα προσόντα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, νὰ μεταβάλλωνται εἰς μεμψίμοιρον κριτικὴν, εἰς στεῖραν ἄρνησιν, εἰς βασανιστικὴν μικρολογίαν. Οὕτω, ἐνῶ εἴμεθα εἰς μεγάλους λαός, μεταβαλλόμεθα εἰς ἄτομα δυσφοροῦντα καὶ καταστρεπτικά.

Ἡ Σχολὴ εἶναι βαθύτατα εὐγνώμων πρὸς ὅσους ἤκησαν ἐναντίον της πολεμικὴν, εἴτε ἀπὸ καλὴν εἴτε ἀπὸ κακὴν πίστιν, πρὸς ὅσους ἠδονίζονται μὲ τὴν ἄρνησιν, μὲ τὴν παρεμπόδισιν, μὲ τὴν καταστροφὴν τῶν ὄσων ἄλλοι δημιουργοῦν. Εἶναι βαθύτατα ἡ Σχολὴ εὐγνώμων, διότι ἀπὸ τὴν ἐναντίον της ἀντίδρασιν ἠντλησεν ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τοῦ ἔργου της, διότι διεφημίσθη ἡ προσπάθειά της, διότι καθηγηταὶ καὶ σπουδασταὶ ἐφανatίσθησαν καὶ ἐχαλυβδῶθησαν αἱ ψυχαὶ των.

Ἡ μονοπώλησις τῆς Ἐκπαιδεύσεως

Ἡ πολεμικὴ κατὰ τῆς Σχολῆς ἐξαπελύθη μὲ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι εἶναι περιττὴ, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἡ Νομικὴ Σχολή, ἡ Ἀνωτάτη Σχολὴ Ἐμπορικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν, ἡ Πάντειος, τὸ Πολυτεχνεῖον.

Ἐναντι αὐτῆς τῆς στάσεως νὰ μονοπωληθῇ ἡ Ἀνωτέρα Ἐκπαίδευσις καὶ νὰ περικλεισθῇ ἐντὸς τειχῶν, ὡς εἰς ἀσήμαντος πνευματικὸς ἄνθρωπος ἔχω τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διατυπώσω ὄχι ἀπλὴν διαμαρτυρίαν, ἀλλ' ἀμείλικτον κατηγορίαν. Δὲν ἀπολογούμεθα. Κατηγοροῦμεν.

Ἡ προσπάθεια νὰ μονοπωληθῇ ἡ Ἐκπαίδευσις εἶναι προσπάθεια ἀντιδραστικὴ, ἀποδεικνύουσα πνευματικὴν ἀποστέωσιν καὶ ψυχικὸν μαρασμόν. Εἶναι προσπάθεια ἡ ὅποια ἀποτελεῖ ἔγκλημα, κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς νεότητος στρεφόμενον.

Ἡ προσπάθεια τῆς μονοπωλήσεως τῆς Ἐκπαιδεύσεως ἀποδει-

κνύει φόβον τῆς ἀμίλλης, ἀντίδρασιν κατὰ τῆς ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως, ματαιώσιν δημιουργίας νέων ἐπιστημονικῶν φυτωρίων. Εἶναι ἀξιομελέτητον ἀλλὰ καὶ ἀξιοθρήνητον φαινόμενον, ὅτι εἰς τὸν τόπον αὐτόν, πού ὑπῆρξεν ἡ ἀκένωτος πηγή ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἤντησε πᾶσα ἐποχὴ καὶ πᾶσα χώρα, νὰ παριστάμεθα μάρτυρες θλιβεροὶ τοῦ ἀλγεινοῦ φαινομένου, καὶ τώρα ὅπως καὶ εἰς τὸ παρελθόν, νὰ ὀρθοῦνται πνευματικαὶ καὶ πολιτικαὶ δυνάμεις διὰ νὰ ματαιώσουν τὴν Ἴδρυσιν ἢ νὰ ζητήσουν τὸ κλείσιμον ἑνὸς πνευματικοῦ κέντρου, προοδευτικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ, ἀντὶ νὰ τὸ ἐνισχύσουν εἰς τὴν προσπάθειάν του, ἀντὶ νὰ τὸ διευκολύνουν εἰς τὸ ἀνοιγμα νέων δρόμων, ἀντὶ νὰ τὸ συντρέξουν, νὰ τὸ περιθάψουν, νὰ τὸ ἀγαπήσουν.

Μὲ τὴν προσπάθειαν αὐτὴν τῆς μονοπωλήσεως ἐπιζητεῖται νὰ περικλεισθῇ ἡ Ἐκπαίδευσις ἐντὸς κλοιοῦ, ἐνῶ καὶ αὕτη εἶναι ἐν ἐξελισσόμενον κοινωνικὸν φαινόμενον, ἐξαρτώμενον ἀπὸ τὰς ἐκάστοτε προόδους τῆς Τεχνικῆς καὶ τὰς νέας κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀνάγκας καὶ συνθήκας.

Τὸ φαινόμενον δὲν εἶναι νέον. Καὶ ἄλλοτε παρομοία ἡσκήθη πολεμικὴ, ἢ ὁποία ἐματαιώσεν τὴν ἀναγνώρισιν ἑνὸς καταπληκτικῆς πρωτοπόρου Ἐκπαιδευτικοῦ Ἰδρύματος, τῆς Ἐμπορικῆς καὶ Βιομηχανικῆς Ἀκαδημίας²⁶, καὶ οὕτω ἐστερήθη ἡ Ἑλλάς ἐπὶ μίαν σχεδὸν ἰστέταν μιᾶς Ἀνωτέρας Ἐμπορικῆς καὶ Βιομηχανικῆς Σχολῆς, ὅπως ἄλλοτε ὠρθώθη ὁ ψευδοκλασικίζων ἀντίδραστικός κόσμος κατὰ τῆς Ἰδρύσεως Ἐμπορικῶν Σχολῶν.

Καὶ ἄλλοτε ἠκούσθη κατακραυγὴ, διότι συνιστάτο ἡ Ἀνωτάτη Ἐμπορικὴ Σχολή, ἢ ὁποία ὅμως τόσας ὑπηρεσίας προσέφερε καὶ προσφέρει, μὲ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἤρκουν αἱ μεσαι Ἐμπορικαὶ Σχολαὶ καὶ ἡ Νομικὴ Σχολή, ἢ ἀκόμη περισσότερον, ὅτι ἤρκουν τὰ Λογιστικὰ Φροντιστήρια! Καὶ ἄλλοτε ἐξηγέρθη ἡ Χημικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου, ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Ἰδρύσεως τῆς Σχολῆς Βιομηχανῶν Χημικῶν εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον. Καὶ ἄλλοτε διαμαρτυρία διευτυπώθησαν διὰ τὴν Ἴδρυσιν Γεωπονικοῦ Τμήματος εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἤρκει ἡ Ἀνωτάτη Γεωπονικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν, ὅπως ἄλλοτε ἡ δικτατορία τοῦ Μεταξᾶ κατήργησε τὴν λαμπράν μας Ἀνωτάτην Γεωπονικὴν Σχολὴν Ἀθηνῶν, ἰσχυριζομένη ὅτι ἤρκει ἡ Σχολὴ Θεσσαλονίκης!

Οὕτω καὶ τώρα ἀρνοῦνται τὴν χρησιμότητα μιᾶς Ἀνωτέρας Βιομηχανικῆς Σχολῆς, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὑπάρχουν ἡ Νομικὴ Σχολή, ἢ Ἀνωτάτη Ἐμπορικὴ Σχολή, ἢ Πάντειος, τὸ Πολυτεχνεῖον καὶ διατὶ ὄχι καὶ ἡ Θεολογικὴ Σχολή!

Καὶ ὅμως τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον τῶν Παρισίων, παρὰ τὴν École des Hautes Études Commerciales, συνιστᾷ καὶ τὴν École Su-

²⁶ Ἀποτελεῖ χρέος νὰ γραφῇ ἡ ἱστορία τοῦ Ἰδρύματος αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον ἐτίμησε τὴν Ἑλλάδα. (Σημ. Τῷ 1949 ὠμίλησε περὶ αὐτῆς ὁ Διευθυντής μας μὲ τίτλον «Ἐν πρωτοποριακὸν ἴδρυμα: Ἡ Ἐμπορικὴ καὶ Βιομηχανικὴ Ἀκαδημία. (Ἰδὲ «Σπουδαί» Ἔτος Α' Τεῦχος Γ' σελ. 236—254).



ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΝΤΖΙΑΣ

Πρόεδρος του Δ.οικ. Συμβουλίου
από Μαΐου 1950 έως 'Ιουνίου 1953

« Θεωρώ ιδιαίτεραν όλως τιμήν διότι εξελέγην Πρόεδρος
του Δ. Συμβουλίου της Σχολής Ζών και δρών μέσα εις την
οικονομικήν ζωήν και τόν κρατικόν μηχανισμόν άντελήφθη
την μεγάλην αποστολήν της, τόν εθνικόν της πράγματι σκοπόν»

périeure de Commerce et d'Industrie και δικαίως είναι υπερήφανοι διά τὰς Ισοτίμους και παγκοσμίου κύρους ταύτας Σχολάς. Και δὲν ἀρκεῖται εἰς ταύτας, ἰδρύει ἐπίσης τὸ Centre de Préparation pour l'administration des Affaires, τὸ ὁποῖον εἶναι μία Σχολή παρομοία πρὸς τὴν ἰδικήν μας, διότι καλῶς κατενόησε, μέσα εἰς τὰ νέα πλαίσια τῆς μεταπολεμικῆς Γαλλίας, ὅτι ἡ ἀναδημιουργία και ἡ προώθησις τῆς γαλλικῆς βιομηχανίας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῇ, παρὰ μόνον ἔάν στηριχθῇ ἐπὶ ειδικευμένων διοικητικῶν στελεχῶν, ἐνημερωμένων εἰς τὰς νέας μεθόδους τῆς ὀργανώσεως και διοικήσεως τῶν ἐπιχειρήσεων. Παραλλήλως, τὸ Centre National des Informations ἰδρύει τὴν École Nouvelle, παρομοίαν ὡσαύτως Σχολὴν διοικητικῶν στελεχῶν διά τὸ ἐμπόριον και τὴν βιομηχανίαν.

Ἄπλῃ τῶν προγραμμάτων τῶν Ισοτίμων ἢ ἀλληλοσυμπληρουμένων τούτων Ἀνωτάτων Σχολῶν παραβολή ἀποδεικνύει περιτράνωσ τὴν ἀνάγκην νὰ συνυπάρχουν Σχολαί, αἱ μὲν ὀργανωμένα και λειτουργοῦσαι μὲ τὸ παλαιὸν πρόγραμμα και τὰς κλασσικὰς μεθόδους διδασκαλίας, βραδέως ἐξελισσόμεναι και προσαρμοζόμεναι πρὸς τὰς νέας ἀνάγκας, αἱ δὲ μὲ πρόγραμμα, κατευθύνσεις και μεθόδους νέας και ἀπολύτως συγχρονισμένας, ὅπως προσπαθεῖ νὰ εἶναι ἡ ἡμετέρα Σχολή.

Εἶναι λοιπὸν κοινωνικῶς και ἐκπαιδευτικῶς ἀνεκτὸν νὰ ἀρνούμεθα τὴν χρησιμότητα μιᾶς Ἀνωτέρας Ἐπαγγελματικῆς φύσεως Βιομηχανικῆς Σχολῆς, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὑπάρχουν συγγενεῖς θεωρητικαὶ Σχολαί ; Ἡμεῖς ἀντιθέτως, ὑποστηρίζομεν ὅτι ἡ Χώρα μας ἔχει ἀνάγκην νὰ συμπληρωσῇ, νὰ διαφοροποιησῇ και νὰ ὀλοκληρωσῇ τὴν ἀνωτέραν τῆς Ἐκπαιδευσιν. Ὁ τόπος αὐτὸς τῶν γραμμάτων στερεῖται μιᾶς Ἀνωτέρας Λογοτεχνικῆς Σχολῆς. Εἶμεθα χώρα ναυτικὴ και ὅμως στερούμεθα μιᾶς Ἀνωτέρας Ναυτιλιακῆς Σχολῆς. Εἶμεθα χώρα κτηνοτροφικὴ και ὅμως στερούμεθα μιᾶς Ἀνωτέρας Ζωοτεχνικῆς και Κτηνιατρικῆς Σχολῆς και, ἐνῶ ἀποζῶμεν ἀπὸ τὸν καπνὸν και τὴν σταφίδα, δὲν ἔχομεν εἰς οὐδὲν Ἀνώτερον Ἐκπαιδευτικὸν μας Ἰδρυμα ὀικονομικῆς μορφώσεως ἔδραν οὔτε Καπνολογίας, οὔτε Σταφιδολογίας, δηλαδὴ Καπνικῆς και Σταφιδικῆς Ὀικονομίας, Νομοθεσίας και Πολιτικῆς.

Οὐχὶ διά λόγων ἀλλὰ δι' ἔργων εἶμεθα κατὰ τῆς μονοπωλήσεως τῆς Ἐκπαιδύσεως. Τὸ ἀπεδείξαμεν, ὅταν ἐζητήσαμεν νὰ ληφθῇ μέριμνα διά τὴν Ἰδρυσιν Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Νομοσχεδίου τοῦ ἀφορῶντος τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἡμετέρας Σχολῆς²¹.

Διότι τὴν Ἰδρυσιν ἐνός ἀκόμη πνευματικοῦ κέντρου ἐν Θεσσαλονίκῃ τὴν ἐπιβάλλουν, ὄχι μόνον αἱ ὀικονομικαὶ συνθήκαι και ἀνάγκαι τῆς Βορείου Ἑλλάδος, ἀλλὰ και βασικὸν καθήκον τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους πρὸς τὴν γόνιμον και πλουσίαν, ἀλλὰ και μαρτυρικὴν αὐτὴν περιοχὴν.

²¹ Ὁ ὀμιλητῆς εἶχε συντάξει σχέδιον Νόμου περὶ ἰδρύσεως ἐν Θεσσαλονίκῃ «Δημοσίας Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς και Ἐμπορικῆς Σχολῆς». Πάντως εἶμεθα ἡ Χώρα τῆς Εὐρώπης μὲ τὰς ὀλιγωτέρας ἀνωτάτας σχολὰς και μὲ τὸν μικρότερον ἀριθμὸν φοιτητῶν !

άνευ τῆς ὁποίας δὲν δύναται ἡ Ἑλλάς νὰ ὑπάρξῃ.

Ὁ Στράβων εἶπεν ὅτι «καὶ ἡ Μακεδονία εἶναι Ἑλλάς». Ἡ σύγχρονος ἀλήθεια, ἡ πηγάζουσα ἀπὸ τὰς γεωπολιτικὰς συνθήκας καὶ τὴν δημογραφικὴν πραγματικότητα, εἶναι ὅτι Ἑλλάς εἶναι κυρίως ἡ Βόρειος Ἑλλάς.

Ἡ Σχολὴ ἐμπνεομένη ἀπὸ αὐτὴν τὴν πίστιν ὑπερφανεύεται ὅτι ἐξήγησε νὰ ἰδρυθῇ, παραλλήλως πρὸς τὴν ἰδικήν μας Σχολήν, καὶ Σχολὴ ἐν Θεσσαλονίκῃ, διότι δὲν φοβεῖται τὴν ἀμίλλαν, ἀλλὰ τὴν ζητεῖ ὡς γόνιμον καὶ ὡς παρωθοῦσαν πρὸς ἐντονωτέραν δρᾶσιν, διότι δὲν ἠδονίζεται ἀντιδρῶσα, ἀλλὰ τουναντίον θέλει νὰ καταστήτῃ παράγων προόδου καὶ εὐημερίας.

Ἡ Σχολὴ μας καὶ ἡ Ἀνωτάτη Ἐμπορικὴ

Μᾶς εἶπον ὅτι δὲν χρειάζεται ἡ Σχολή, διότι ὑπάρχει ἡ Ἀνωτάτη Σχολὴ Ἐμπορικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν. Ἡ Βιομηχανία—τὸ ἐπαναλαμβάνομεν—ἀποτελεῖ ἰδιότυπον καὶ σύνθετον παραγωγικὸν φαινόμενον καὶ ἐπομένως ἀνάλογος πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐκπαίδευσις, ὅπως ἀκριβῶς ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν δασῶν εἶναι ἰδιότυπον γεωργικὸν φαινόμενον τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ ἐιδικὴν Δασολογικὴν Σχολήν²⁸, συγγενῆ ἀλλὰ πάντως διάφορον τῆς Γεωπονικῆς, ὅπως ἡ κτηνοτροφία, ἀπαιτοῦσα ἐιδικὴν Ζωοτεχνικὴν καὶ Κτηνιατρικὴν Σχολήν, ὅπως εἶναι ὁ Τουρισμός, ὁ ὁποῖος καὶ αὐτὸς ζητεῖ ἀναλόγους Σχολὰς*.

Ἀναντιρρήτως δύο λύσεις εἶναι δυναταί. Ἡ μία λύσις εἶναι ἡ δοθεῖσα παρὰ τῆς École des Hautes Études Commerciales τῶν Παρισίων ἡ ὁποία, μετὰ τὰ δύο πρῶτα ἔτη γενικῆς οἰκονομικῆς καὶ διοικητικῆς μορφώσεως, κατανέμει τοὺς σπουδαστὰς εἰς Τμημάτα: Ἐμπορικόν, Βιομηχανικόν, Προξενικόν κτλ. Ἡ δευτέρα λύσις εἶναι τῆς ἰδιαίτερας Σχολῆς. Ἀμφότεραι αἱ λύσεις εἶναι ὀρθαί καὶ σκόπιμοι.

Εἰς τὸν τόπον μας ἡ πρώτη λύσις εἶναι κατ' οὐσίαν ἀνεφάρμοστος. Ἡ Ἀνωτάτη Σχολὴ Ἐμπορικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν ἔπαυσε πρὸ πολλῶν ἐτῶν νὰ εἶναι ἀνωτάτη ἐπαγγελματικὴ Σχολή. Εἶναι πλέον, συμφώνως πρὸς τὸν Ὄργανισμὸν τῆς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς, Ἰδρυμα ἀνωτάτης θεωρητικῆς οἰκονομικῆς καὶ νομικῆς ἐκπαίδευσως, Ἰδρυμα δηλονότι πανεπιστημιακοῦ τύπου. Κατηγορεῖται διὰ τὴν μεταβολὴν ταύτην ἀπὸ πολλοῦς. Δὲν ἀπόκειται εἰς ἐμὲ νὰ γίνω οὔτε συνήγορος, οὔτε κατήγορος. Ἐν εἶναι βέβαιον, ἴδι, ἀφ' ἧς στιγμῆς δὲν ὠλοκληρώθη τὸ Τμῆμα Πολιτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς, ἡ Ἀνωτάτη Ἐμπορικὴ Σχολὴ προσεπάθησε νὰ καλύψῃ τὸ ἀναντίρρητον τοῦτο ἐκπαιδευτικὸν κενόν. Ὑπὸ τοὺς ὅρους ὅθεν αὐτοὺς δὲν εἶναι παιδαγωγικῶς ἐπιτρεπτὴ ἡ συνένωσις δύο Σχολῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία μὲν εἶναι θεωρητικὴ ἡ δὲ ἄλλη ἐπαγγελματικὴ, ἡ συνένωσις δηλαδὴ Σχολῶν διαφόρων ἐκπαιδευτικῶν κατευθύνσεων καὶ ἐπιδιώξεων.

Ὑπάρχουν ἀναντιρρήτως ὁμοιότητες μετὰ τὴν Ἐμπορικὴν Σχολήν,

²⁸ Ὑπάρχουσιν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Θεσσαλονίκῃς.

* Ὑπῆρχεν ἄλλοτε ἡ Σχολὴ Τουριστικῶν ἐπαγγελμάτων—οἰκονομικο-τεχνικῆς μορφῆς. (Σημ.: Ἡδη ἐπανασυνεστήθη).

ὑπάρχουν κοινὰ μαθήματα ⁸⁰ καὶ ἀκόμη κοινοὶ καθηγηταί. Ἄλλὰ μὴ λησμονῶμεν ὅτι, ναὶ μὲν τὰ μαθήματα αὐτὰ εἶναι κοινὰ, ἢ ἕκτασις τῶν ὅμως, ὅπως καὶ αἱ κατευθύνσεις καὶ αἱ μέθοδοι διδασκαλίας, εἶναι διάφοροι. Ἀνεξαρτήτως τούτου, εἰς τὴν Σχολὴν μας βασικὴν σημασίαν ἔχουν τὰ μαθήματα τοῦ ἀνθρώπινου παράγοντος, ὅπως ἡ Ὄργάνωσις τῶν Ἐπιχειρήσεων, ἡ Βιομηχανικὴ Ψυχολογία καὶ Ψυχοτεχνικὴ, ἡ Βιομηχανικὴ Ὑγιεινὴ καὶ ἡ Κοινωνικὴ Πολιτικὴ, τὰ ὁποῖα, καλῶς ἢ κακῶς, δὲν διδάσκονται εἰς τὴν Ἀνωτάτην Σχολὴν Ἐμπορικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν, ὅπως δὲν διδάσκονται ἢ Φυσικὴ, ἢ Μηχανογνωσιὰ, ἢ Ἡλεκτροτεχνία, ἢ Ὄργάνωσις τῶν Ἐργοστασίων, τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον καὶ ἀκόμη καὶ ἡ Στατιστικὴ. Τέλος, τὰ Νομικὰ μαθήματα εἰς τὴν Ἀνωτάτην Ἐμπορικὴν ἔχουν ἰδιόζουσαν σημασίαν, διότι παρασκευάζουν τοὺς φοιτητὰς διὰ νὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὸ 3ον ἔτος τῆς Νομικῆς Σχολῆς, ἐνῶ εἰς τὴν Σχολὴν μας τὰ Νομικὰ ἔχουν τὴν ἔννοιαν μιᾶς ἀρτίας ἐγκυκλοπαιδικῆς μορφώσεως τοῦ ἐπιχειρηματίου ἢ τοῦ ἀνωτέρου ὑπαλλήλου μιᾶς ἐπιχειρήσεως.

Ἡ Σχολὴ μας καὶ ἡ Νομικὴ Σχολὴ

Μᾶς εἶπον ὅτι ὑπάρχει ἡ Νομικὴ Σχολὴ καὶ ἐπομένως δὲν χρειάζεται ἡ Βιομηχανικὴ. Ἡ σεβάσμιος Νομικὴ Σχολὴ καλλιεργεῖ τὴν Νομικὴν καὶ Πολιτικὴν Ἐπιστήμην καὶ ἔργον ἔχει νὰ καταρτίζη νομικοὺς ἐπιστήμονας, δικαστὰς καὶ δικηγόρους καθὼς καὶ ἀνωτέρους ὑπαλλήλους, χάρις εἰς μίαν ἀναντίρρητον γενικὴν μόρφωσιν, τὴν ὁποῖαν παρέχει ἡ Νομικὴ Σχολὴ μὲ διαπρεπεῖς τῶ ὄντι Καθηγητὰς ἡ Βιομηχανία ὅμως καὶ αἱ συναφεῖς Διοικητικαὶ Ὑπηρεσίαι τοῦ Κράτους ἔχουν ἀνάγκην κυρίως ὄχι ἀνθρώπων τυχόντων μιᾶς γενικῆς νομικοπολιτικῆς μορφώσεως, ἀλλ' ἰδιαίτατα ἀνθρώπων μὲ εἰδικὴν οἰκονομικο-τεχνικὴν κατάρτισιν. Μὲ τὴν Νομικὴν Σχολὴν ἔχομεν κοινὰ μαθήματα τὴν Πολιτικὴν καὶ Δημοσίαν Οἰκονομίαν καὶ τὸ Ἐμπορικὸν Δίκαιον, ἀλλ' εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν δὲν διδάσκονται μαθήματα ἀναγκαῖα εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις, ὡς ἡ Λογιστικὴ, ἡ Στατιστικὴ, τὰ Τεχνικά, τὰ μαθήματα τοῦ Ἀνθρώπινου παράγοντος, ἐνῶ ἀντιθέτως διδάσκονται μαθήματα ἀπόλυτως ἀπαραίτητα διὰ τοὺς νομικοὺς, περιττὰ ὅμως διὰ διοικητικὰ στελέχη τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, ὡς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον, τὸ Ποινικὸν καὶ ἡ Ἐγκληματολογία, τὸ Ἑλληνικὸν καὶ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον, ἡ Πολιτικὴ καὶ Ποινικὴ Δικονομία κ.τ.λ.

Ἡ Σχολὴ μας καὶ ἡ Πάντειος

Μᾶς εἶπον ὅτι ὑπάρχει καὶ ἡ Πάντειος Σχολὴ τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν. Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι μᾶς τὸ εἶπον ὄχι οἱ φίλοι καὶ ὑποστηρικταί της, ἀλλ' οἱ κατήγοροί της, οἱ διατεινόμενοι ὅτι εἶναι Ἰδρυμα περιττὸν καὶ πολυτελές, Ἰδρυμα ἀπότυχημένον. Δὲν συμφωνοῦμεν, διότι ὁ τόπος ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην ἐνὸς πολιτιστικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου, καὶ ὄρ-

⁸⁰ Π.χ. ἡ Πολιτικὴ Οἰκονομία, ἡ Δημοσίαι Οἰκονομία, ἡ Ἰδιωτικὴ Οἰκονομική, τὰ Οἰκονομικὰ Μαθηματικά, ἡ Λογιστικὴ, ἡ Γεωγραφία, ἡ Χημεία, ἡ Ἐμπορευματολογία.

θῶς ἡ Πάντειος Σχολή ἔχει ἀναγράψει ὡς σκοπὸν τῆς «τὴν ὕψωσιν τοῦ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου τοῦ Λαοῦ».

Εἶναι περίεργον, ὅσον καὶ θλιβερόν, τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὸν τόπον μας ὅπου ἐγεννήθη καὶ ἀνεπτύχθη ἡ Πολιτικὴ Ἐπιστῆμη, εἰς τὸν τόπον μας ὁ ὁποῖος ἀνέδειξεν ἕνα Πλάτωνα καὶ ἕνα Ἀριστοτέλη, μὲ τόσο φανατισμὸν καὶ τόσην κακότητα, διασύρεται ἐν ἀνώτερον μορφωτικὸν Ἴδρυμα. Ἐχει ἀτελείας βασικάς; Ναι, ἀλλὰ τότε, ἀντὶ ν' ἀρνούμεθα κατὰ βάσιν τὴν ἀναγκαιότητα μιᾶς Ἀνωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν καὶ Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν, ἔχομεν ὑποχρέωσιν νὰ τὰς διορθώσωμεν, ὅταν μάλιστα ἡ Σχολὴ αὕτη δύναται νὰ καταστῆ φωτεινὸν ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον καὶ λαμπρὸν φυτῶριον ἐπιστημόνων, ἔξω τῶν ἐπισήμων κλασσικῶν ἀκαδημαϊκῶν πλαισίων. Ἡ Κοινωνιολογία καὶ ἡ Φιλοσοφία τῆς Ἱστορίας, ἡ Πολιτικὴ Ἐπιστῆμη, ἡ Γενικὴ καὶ Διπλωματικὴ Ἱστορία καὶ κλπ. εἶναι μαθήματα διὰ τῶν ὁποίων ἡ Πάντειος Σχολὴ δύναται νὰ ἀκτινοβολῇ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Νεότητα καὶ γενικώτερον εἰς τὸν πνευματικὸν καὶ πολιτικὸν μας κόσμον.

Αὕτη εἶναι καὶ πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀποστολὴ μιᾶς Ἀνωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν. Ἀλλὰ τότε τί τὸ κοινὸν πρὸς τὴν ἡμετέραν Ἐπαγγελματικὴν Σχολήν; Ὑπάρχουν βεβαίως κοινὰ μαθήματα, ἀλλὰ μὲ ἐντελῶς διαφόρους κατευθύνσεις. Τινὰ ἐκ τούτων, ὡς ἡ Λογιστικὴ καὶ ἡ Στατιστικὴ, ἔχουν δι' ἡμᾶς μὲν βασικὴν σημασίαν, διὰ δὲ τὴν Πάντειον ἀσήμαντον. Ἀναντίρρητον εἶναι ὅτι εἶναι ἀπαραίτητος ἡ Κοινωνιολογία καὶ ἡ Ἱστορία τοῦ Πολιτισμοῦ διὰ πάντα ἀξιούντα νὰ καταταχθῇ μεταξὺ τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἡ Βιομηχανία ἔχει πρὸ παντὸς ἀνάγκην στελεχῶν τὰ ὁποῖα πρωτίστως νὰ γνωρίζουν τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν λειτουργίαν τῆς. Καὶ αὐτὰ τὰ μαθήματα δὲν διδάσκονται, ὀρθῶς, εἰς τὴν Πάντειον, ἐνῶ εἶναι οὐσιώδη μαθήματα εἰς τὴν Σχολήν μας.

Ἡ Σχολὴ μας καὶ τὸ Πολυτεχνεῖον

Μᾶς εἶπον ἀκόμη ὅτι ἀρκεῖ τὸ Πολυτεχνεῖον μὲ τὰς Σχολὰς τῶν Βιομηχανῶν Χημικῶν, τῶν Μηχανολόγων καὶ τῶν Ἡλεκτρολόγων. Τί ν' ἀπαντήσωμεν; Τὸ Πολυτεχνεῖον δημιουργεῖ τεχνικοὺς (μηχανικοὺς, μηχανολόγους, χημικοὺς, ἠλεκτρολόγους, τοπογράφους) καὶ ἡμεῖς δημιουργοὺς διοικητικὰ στελέχη, ἐνημερωμένα εἰς τὴν τεχνικὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Τί τὸ κοινὸν λοιπὸν μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων, ποῦ ὁ ἀνταγωνισμὸς, ὥστε νὰ ἐγερθῇ τόσοσ θόρυβος καὶ νὰ δημοσιευθοῦν ψηφίσματα, ἀποδεικνύοντα, τουλάχιστον ἔλλειψιν ψυχραιμίας; Ὅχι μόνον δὲν ὑπάρχει ἀνταγωνισμὸς, ἀλλ' ἀντιθέτως ἀμοιβαία συμπλήρωσις καὶ ἐξυπηρέτησις. Συμφέρον τῶν τεχνικῶν ὑπαλλήλων εἶναι τὰ συνεργάζονται μὲ ἐνημερωμένα καὶ μορφωμένα διοικητικὰ στελέχη, ὅπως συμφέρον τῶν διοικητικῶν ὀργάνων εἶναι τὰ τεχνικὰ στελέχη νὰ μὴ ἔχουν παρωπίδας καὶ νὰ δύνανται ν' ἀντιληφθοῦν τὴν διοικητικὴν ἀποψιν, τὴν διοικητικὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν. Καὶ προπαντὸς συμφέρον τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου εἶναι ἡ ὑπαρξις εἰδικευμένων ὑπαλλήλων, τεχνικῶν καὶ διοικητικῶν διότι τότε ἐπικρατεῖ πνεῦμα συνεργασίας καὶ ἀμοιβαίας κατανοήσεως.

διότι ούτω αύξάνει ή απόδοσις, τοῦτο δὲ ἀποτελεῖ τὸ βασικὸν παραγωγικὸν ζήτημα. Ἐκτὸς ἔάν θέλωμεν οἱ μονόφθαλμοι νὰ βασιλεύουν εἰς τὴν χώραν τῶν τυφλῶν, ἔκτὸς ἔάν ὁ τεχνικός, ἐν ὀνόματι δῆθεν τῆς Τεχνικῆς καὶ ἀπαραδέκτων τεχνοκρατικῶν, ὀλιγαρχικῶν ἀντιλήψεων, θέλει νὰ ἐπιβάλη τὴν μονομέρειαν ἢ τὴν ἄγνοιάν του, ἔκτὸς ἔάν ὁ διοικητικὸς θέλη νὰ ρυθμίξη τὴν ζωὴν μιᾶς συνθέτου οικονομικο-τεχνικῆς ἐπιχειρήσεως, ἄγνων κατὰ βάσιν τὰ τεχνικὰ προβλήματα τῆς. Ἄνεμέναμεν μὲ ἐνθουσιασμόν τὸ Πολυτεχνεῖον νὰ χαιρετίση τὴν δημιουργίαν τῆς Σχολῆς μας. Δὲν εἶναι λάθος μας ὅτι ἐξέδωκε ψήφισμα ἐναντίον μας καὶ χαίρομεν ἰδιαζόντως ὅτι ὁ τεχνικός κόσμος ἀντελήφθη εἰς τὴν μεγάλην του πλειοψηφίαν τὴν ἀξίαν τῆς προσπάθειάς μας, ἀφοῦ ἄλλωστε εἴμεθα βέβαιοι ὅτι καὶ τὸ Πολυτεχνεῖον θὰ ἀντελήφθη πόσον ἐπιζημία δι' αὐτὸ ὑπῆρξεν ἡ σπουδή του*.

Ζητοῦμεν προνόμια ;

Μᾶς εἶπον ὅτι ἡ Σχολὴ θ' ἀποτελέση βάρος διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις, διότι οἱ πτυχιούχοι τῆς θὰ ζητήσουν προνόμια. Μὲ τὸν πλέον κατηγορηματικὸν τρόπον δηλοῦμεν ὅτι ἡ Σχολὴ οὐδὲν προνόμιον ζητεῖ διὰ τοὺς πτυχιούχους τῆς. Θεωρεῖ τὰ προνόμια ὡς ἀντιλαϊκά, ζητεῖ ὅμως καὶ ἰσότητά καὶ δικαιοσύνην. Δὲν ἀνέχεται νὰ ὑπάρχουν προνόμια ὑπὲρ ἄλλων, κτηθέντα μάλιστα εἰς ἀνωμάλους ἐποχάς. Ὑπάρχουν ἐπιχειρήσεις, ἐλάχισται βεβαίως, διεπόμεναι ἀπὸ Ἑσωτερικοὺς Κανονισμοὺς, ρυθμίζοντας τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν τῶν ὑπαλλήλων. Ἄναντιρρήτως εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις αὐτάς οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς ἀξιούν ἰσοτιμίαν μὲ τοὺς πτυχιούχους τῶν ἄλλων Σχολῶν τῆς Ανωτάτης Ἐκπαιδεύσεως, ἢ δὲ ἀξιώσις των καὶ δικαία καὶ εὐλογος εἶναι. Προκειμένου ὅμως περὶ ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς ὁποίας δὲν ὑπάρχει Κανονισμὸς, ὅπως εἶναι αἱ πλείσται ἐπιχειρήσεις ὑπὸ τὸ καθεστῶς τῆς ἐπιχειρηματικῆς ἐλευθερίας, οὐδεμίαν ἀξίωσιν ἔχουν οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς, οὐδὲ κἂν διενόηθησαν νὰ προβάλουν τοιαύτην. Ἐτερον θέμα εἶναι, ἔάν τὸ Κράτος, μὲ τὴν ἐπεκτεινομένην συνεχῶς παρέμβασίν του εἰς τὴν οικονομικὴν ζωὴν, θελήσῃ νὰ λάβῃ μέτρα ὑπὲρ τῶν πτυχιούχων τῶν ἀνωτέρων Σχολῶν, ἐν τῇ πεποιθῆσει ὅτι ταῦτα ἐξυπηρετοῦν τὴν ἐθνικὴν οικονομίαν. Ἡ ἰδιωτικὴ ἐπιχείρησις δὲν δύναται νὰ βοηθῇ πλέον ὡς ὀργανισμὸς ξένος πρὸς τὴν ὅλην κοινωνικὴν ζωὴν καὶ ἔξω, ἐπομένως, ἀπὸ τὰ πλαίσια τῆς οικονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς ἑνὸς συγχρονισμένου Κράτους, τὸ ὁποῖον ἀντιλαμβάνεται τὴν ἀνάγκην τοῦ περιορισμοῦ τῆς λεγομένης ἐπιχειρηματικῆς πρωτοβουλίας, ἐφόσον αὕτη ἀποτελεῖ βλάβην τῶν γενικωτέρων συμφερόντων, καὶ κατανοεῖ ἐπίσης τὰς ὑποχρεώσεις του ἀπέναντι τοῦ ἀνθρώπου ὡς συντελεστοῦ τῆς παραγωγῆς. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἡ Σχολὴ πράγματι ζητεῖ πλήρη ἰσοτιμίαν, καὶ φρονοῦμεν δικαίως.

Μᾶς εἶπον ἀκόμη ὅτι ἡ παροχὴ προσόντων εἰς τοὺς πτυχιούχους

* Εὐτυχῶς πλέον ἡ διαμάχη τῶν δύο Ἰδρυμάτων ἔληξεν, ἐλπίζομεν ὀριστικῶς.

θ' ἀποστερήσει τὰς βιομηχανίας ειδικευμένων στελεχῶν. Βεβαίως ὁ κύριος σκοπὸς τῆς Σχολῆς εἶναι ἡ κατάρτισις διοικητικῶν στελεχῶν διὰ τὰς Βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ χαίρομεν διότι, εἴτε συνειδητῶς εἴτε ἀθελήτως, ἀναγνωρίζεται ἡ ἀξία τῶν ἀποφοίτων τῆς Σχολῆς.

Ἄλλὰ τὸ ἐπιχείρημα δὲν ἔχει ἀξίαν, διότι θὰ ἦτο περίεργον φαινόμενον ἡ ἀποχώρησις ἐνὸς διοικητικοῦ στελέχους ἰδιωτικοῦ ὀργανισμοῦ διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν. Εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ ἀντίθετον συμβαίνει μέχρι σήμερον.

Θὰ ἠὺχόμεν ἡ παρατήρησις νὰ ἦτο ὀρθή, διότι τοιοῦτοτρόπως αἱ Δημοσίου Ὑπηρεσίαι θ' ἀπέκτων ὑπαλλήλους συνδυάζοντας τὴν θεωρητικὴν μόρφωσιν μὲ τὴν πρακτικὴν πείραν καὶ θ' ἀνεπιβιάζετο τὸ ἐπίπεδον τῆς δημοσίας ὑπαλληλίας. Ἄλλὰ τοῦτο θὰ εἶναι ἀδύνατον, ἐφόσον ἡ ἰδιωτικὴ ἐπιχειρήσις ἐν Ἑλλάδι ἀμείβει τὸν καλὸν ὑπάλληλον καλύτερον ἀπὸ τὸ Κράτος.

Τὸ αἴτημα τῆς Σχολῆς

Τί εἶναι λοιπὸν αὐτὸ τὸ αἴτημα τῆς Σχολῆς τὸ ὁποῖον ὑπῆρξεν ἡ ἀφορμὴ τῆς ἐναντίον τῆς ἐπιθέσεως;

Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας κατήρτισε, κατόπιν διαβήματος τοῦ «Συνδέσμου τῶν Πτυχιούχων καὶ Σπουδαστῶν τῆς, νομοσχέδιον» διὰ τοῦ ὁποῦ λαμβάνονται μέτρα προστατευτικὰ ὑπὲρ τῶν πτυχιούχων.

Ἀναγινώσκω τὴν διάταξιν ἑπιτροπῆς καὶ συμφώνως πρὸς τὴν τροπολογίαν τὴν ὁποῖαν ἡ Σχολὴ ὑπέδειξεν:

«Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς οἱ κεκτημένοι καὶ διετὴ εὐδόκιμον δημοσίαν ἢ ἰδιωτικὴν ὑπηρεσίαν δύνανται νὰ προαχθῶσι εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Γραμματέως β' ἢ α' τάξεως ἢ νὰ διορισθῶσι εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον κατόπιν διαγωνισμοῦ. Οὗτοι δύνανται νὰ προάγονται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ Διευθυντοῦ α' τάξεως, μετ' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν ἐν ἐκάστῳ βαθμῷ, εἰς τὰς Διοικητικὰς (μὴ τεχνικὰς) καὶ Λογιστικὰς θέσεις τῶν Διευθύνσεων Βιομηχανίας, Μεταλλείων, Ἀλυκῶν, Ἐμπορίου, Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως, Στατιστικῆς, (Ὑπουργεῖου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας), Τελωνείων, Γενικοῦ Χημεῖου, Καπνεργοστασίων, (Ὑπουργεῖου Οἰκονομικῶν), Ἀγορανομίας (Ὑπουργεῖου Ἐφοδιασμοῦ), Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (Ὑπουργεῖου Ἐργασίας) καὶ τῶν ἀντιστοίχων θέσεων τοῦ Ὑπουργεῖου Συντονισμοῦ, ὡς καὶ τῶν Δημοσίων Ὄργανισμῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς ἄνω Ὑπηρεσίας»³².

α') Ἡ διάταξις αὕτη ἀποτελεῖ μίαν ἀναγνώρισιν τῶν κόπων καὶ τῆς ἐδικῆς καταρτίσεως τῶν σπουδαστῶν, ἐφ' ὅσον πρὸς κατάληψιν τῶν

³² Ὁ Νόμος ὑπ' ἀριθ. 800 (ἰδὲ φύλλον Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως ὑπ' ἀριθ. 248 τῆς 18)9)48) ἀνεγνώρισε τὰ προσόντα τῶν πτυχιούχων τῆς Σχολῆς. (Βραδύτερον, συμφώνως καὶ πρὸς τὸν Κώδικα τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων, σειρὰ Νόμων ἀνεγνώρισε ὅτι τὸ πτυχίον τῆς Σχολῆς δίδει τὸ δικαίωμα διορισμοῦ εἰς θέσεις Α' κατηγορίας διαφόρων Ὑπουργείων).

θέσεων ἀπὸ τοῦ Γραμματέως β' τάξεως καὶ ἄνω ἀπαιτοῦνται ἢ εἰδικαὶ σπουδαὶ ἢ πτυχίον ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως. Ἐναντιρρήτως δὲν εἶναι δίκαιον οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς, οἱ ὅποιοι ἔχουν περατώσει τὴν Μέσην Ἐκπαίδευσιν καὶ ἐσπούδασαν ἐπὶ τριετίαν — ὡς ἄλλως τε καὶ οἱ σπουδασταὶ τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῆς Παντείου Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν—να εἶναι ἀπὸ ἀπόψεως τυπικῶν προσόντων ἰσότημοι πρὸς τοὺς ἀποφοίτους τοῦ Γυμνασίου.

β') Ἡ διάταξις αὕτη ἀπαιτεῖ διὰ τὸν διορισμὸν νὰ ἔχη ὁ ὑποψήφιος διετὴ ἐπὶ πλέον, ἐκτὸς τῆς ἐν τῇ Σχολῇ μορφώσεώς του, δημοσίαν ἢ ἰδιωτικὴν ὑπηρεσίαν. Ἐπομένως ἡ διάταξις αὕτη κατ' ἐξοχὴν ἐξυπηρετεῖ τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας, διότι κατὰ τὴν ἀνανέωσιν ἢ τὴν συμπλήρωσιν τῶν στελεχῶν τῶν θὰ προσλάβουν νέους συνδυάζοντας τὴν θεωρητικὴν μόρφωσιν μὲ τὴν πείραν καὶ τὴν πρακτικὴν κατάρτισιν.

γ') Ἡ διάταξις αὕτη καθιεροῖ τὴν πρόσληψιν τῶν πτυχιούχων τῆς Σχολῆς μόνον κατόπιν διαγωνισμοῦ, καὶ θὰ ἦτο εὐκαταῖον ἐὰν ὅλοι αἱ Σχολαὶ ἐπεζήτουν νὰ διατυπωθῇ μία παρομοία διάταξις εἰς ὅλους τοὺς Ὄργανισμοὺς τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, διὰ νὰ ἐκλέγωνται οἱ καλύτεροι καὶ νὰ παύσῃ ἢ συναλλαγῇ, νὰ παύσῃ ἢ καταδυνάστευσιν τῶν βουλευτῶν ἐκ μέρους τῶν ζητούντων θέσεις, νὰ παύσῃ ἢ ἐξαχρεώσῃ τῶν πολιτῶν.

Ἴδου λοιπὸν τὸ περιλάλητον αἴτημα τῆς Σχολῆς, τὸ ὁποῖον ἐξήγειρε ἐνίους πολιτευομένους καὶ βιομηχάνους, καθηγητὰς καὶ σπουδαστὰς ἄλλων Σχολῶν, ὅπως δὲ ἀνεξηγήτως, διότι μὲ τὴν διάταξιν αὕτην καταργοῦνται τὰ μονοπώλια, μειοῦται ἡ ρουσφετολογία, ἀνυψοῦται ὁ πολίτης ὁ φιλοδοξῶν νὰ εἰσέλθῃ εἰς μίαν δημοσίαν θέσιν, προστατεύονται οἱ ἱκανοὶ καὶ παραμερίζονται οἱ ἀνίκανοι. Ἄς καταργηθῇ λοιπὸν ἡ Σχολὴ ἀφοῦ εἰσάγει τοιαῦτα καινὰ δαιμόνια!

Ἡ φιλοδοξία τῆς Σχολῆς

Ἡ Σχολὴ βαδίζει εἰς νέους δρόμους. Τὸ διακηρύσσει μὲ ὑπερηφάνειαν Ἐχει ἐπίγνωσιν τοῦ σκοποῦ της. Κατανοεῖ ὅτι εἶναι ἓνα ἰδιότυπον πρωτόπυρον καὶ ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον. Δὲν ἀπορεῖ, οὐδὲ κλονίζεται ἀπὸ τὰς ἀντιδράσεις. Ἡ ἀσκηθεῖσα πολεμικὴ ἐχαλύβδωσε τὴν ἀπόφασίν της νὰ ὀλοκληρώσῃ τὴν μορφωτικὴν πρᾶσπάθειάν της. Γυμνὴ ἐπιχειρημάτων καὶ ἀνερμάτιστος, κακόπιστος καὶ μικρολόγος ἡ ἀντίδρασις ἀπέδειξε μόνον ὅτι εἴμεθα εἰς τὸν ὀρθὸν δρόμον. Ἐφανάτισε τοὺς Καθηγητὰς καὶ τοὺς σπουδαστὰς καὶ τοὺς κατέστησεν ὑπερηφάνους. Ἀπέδειξεν ὅτι ἡ Σχολὴ εἶναι ἐν δικαίῳ καὶ ὅτι τὸν καλὸν ὑπὲρ τῶν Νέων ἀγῶνα ἀγωνίζεται.

Ἡ Σχολὴ ἔχει μίαν φιλοδοξίαν καὶ ἐργάζεται καὶ μοχθεῖ διὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ μορφωτικὸν ἰδανικὸν της. Φιλοδοξεῖ νὰ δημιουργήσῃ ἱκανοὺς ἐπαγγελματίας, διὰ νὰ εἶναι μέλη τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ τοῦ τόπου, διὰ νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ζήσουν μὲ τὴν ἀξιόπρέπειαν, πού μόνον τὰ πραγματικὰ ἐφόδια ἐξασφαλίζουν εἰς τὴν ζωὴν, διὰ νὰ συντελέσουν εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ τόπου.

Φιλοδοξεῖ νὰ δημιουργήσῃ καλοὺς Ἕλληνας, διὰ ν' ἀγαπήσουν

τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ ἐργασθοῦν διὰ τὴν εὐτυχίαν τῆς, διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, βέβαιοι ὅτι μόνον ἡ εὐτυχία τοῦ συνόλου ἐξασφαλίζει τὴν εὐτυχίαν τῶν ἀτόμων, πεπεισμένοι ὅτι συμφέρον καὶ ὑποχρέωσις τοῦ ἀτόμου εἶναι νὰ μοχθῇ ὑπὲρ τοῦ συνόλου.

Φιλοδοξεῖ νὰ δημιουργήσῃ χρησίμους, ἐλευθέρους καὶ ἀξιοπρεπεῖς Ἀνθρώπους, μὲ πίστιν εἰς τὰ ἀνθρωπιστικὰ ἰδανικὰ, ἀντάξια τοῦ νέου κόσμου ποῦ παρεσκεύασεν ἡ θυσιά, τὸ μαρτύριον καὶ ὁ ἥρωισμὸς ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων εἰς τὴν μάχην ποῦ ἔδωσαν τὰ ἠνωμένα Ἔθνη κατὰ τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ καὶ ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας, κατὰ τῆς βίας καὶ ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας, κατὰ τῆς ὕλης καὶ ὑπὲρ τοῦ Πνεύματος, κατὰ τοῦ τυράννου καὶ ὑπὲρ τοῦ Ἀνθρώπου, κατὰ τῆς ὀπισθοδρομήσεως καὶ ὑπὲρ τῆς Προόδου.

Τὴν φιλοδοξίαν αὐτὴν ζητοῦμεν νὰ ἐμπνεύσωμεν εἰς τοὺς σπουδαστάς, καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὀλόκληρον τὸ εἶναι τῶν δονεῖται ἀπὸ τὰ ἰδανικὰ αὐτά, τὰ Ἑλληνικὰ καὶ Ἀνθρωπιστικὰ. Γνωρίζουν ὅτι φοιτοῦν μὲν εἰς Ἑπαγγελματικὴν Σχολὴν, ἀλλ' ὅτι αὐτὴ ἐπεξεργάζεται τὴν ψυχὴν τῶν καὶ τὸ πνεῦμα τῶν συγχρόνων. Γνωρίζουν ὅτι φοιτοῦν εἰς Σχολὴν ἢ ὁποῖα ἔχει ὡς σύμβολον τὴν Ἐλευθερίαν τῆς σκέψεως καὶ τὴν Ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀτόμου, ἢ ὁποῖα φιλοδοξεῖ νὰ εἶναι διὰ τοὺς σπουδαστάς τῆς διαρκῆς κίνητρον ποῦ νὰ τοὺς ἐμπνέῃ καὶ νὰ τοὺς φιλοτιμῇ διὰ κάτι καλύτερον.

Ὁ διακεκριμένος συγγραφεὺς Deschesne γράφει ὀρθῶς ὅτι «ἡ ἀνάπτυξις τῆς βελγικῆς βιομηχανίας ὀφείλεται, ὄχι μόνον εἰς τὰς φυσικὰς συνθήκας τοῦ Βελγίου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ εἰδικευμένον τεχνικὸν προσωπικὸν καὶ πρὸ παντός εἰς τὰ διοικητικὰ στελέχη τὰ ὁποῖα ἔτυπον μιᾶς ἀνωτέρας εἰδικῆς οἰκονομικο-τεχνικῆς μορφώσεως εἰς τὰ ἠνώτερα Ἐμπορικὰ Ἰνστιτούτα τοῦ Βελγίου». Ἡ παρατήρησις αὕτη ἐφαρμόζεται ἐξίσου τόσο εἰς τὴν καπιταλιστικὴν Ἀμερικὴν ὅσον καὶ εἰς τὴν σοβιετικὴν Ρωσίαν, καθὼς καὶ εἰς τὰς δημοκρατικὰς χώρας τῆς Δύσεως. Τοῦτο τὸ ἀντελήφθησαν πρὸ τοῦ πολέμου οἱ Γερμανοὶ καὶ ἀντιλαμβάνονται σήμερον οἱ Γάλλοι, εἰς τοῦτο δὲ ὀφείλεται καὶ ἡ ἐκπαιδευτικὴ προσπάθεια τῆς CEGOS (Comité Général de l'Organisation Scientifique) καὶ τοῦ Centre de Perfectionnement dans l'administration des affaires.

Αὐτὴν τὴν φιλοδοξίαν ἔχει ἡ Σχολὴ μας.

Ἡ Σχολὴ θὰ βαδίσῃ τὸν δρόμον τῆς. Πιστεῦει εἰς τὴν ἀποστολὴν τῆς. Ἀντιλαμβάνεται τὴν χρησιμότητά τῆς. Παραβλέπει τὴν ἀντίδρασιν. Ἀντλεῖ δυνάμεις ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸν τῶν σπουδαστῶν τῆς καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν φίλων τῆς. Γνωρίζει ὅτι ἐν τέλει θ' ἀναγνωρισθῇ τὸ ἔργον τῆς. Λυπεῖται ὅτι δὲν συναντᾷ ἀπὸ ὅλους ἐνδιαφέρον καὶ στοργὴν.

¹⁰ Ἰδὲ καὶ P. Girardet «Les affaires et les hommes», L. Marshall «Business Administration» καὶ ἰδίως τὸ ἐξαίρετον ἔργον τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς I. Χρυσοχοῦ «Ὁργάνωσις τῶν Ἐπιχειρήσεων».

‘Αλλ’ ἔχει ἐπίγνωσιν ὅτι οὐδὲν καλὸν συντελεῖται ἄνευ κόπων καὶ θυσιῶν. Ἀδιαφορεῖ διὰ τὴν κακολογίαν. Ἐπιζητεῖ τὴν γόνιμον κριτικὴν. Ὀλόκληρον τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἡ προσοχὴ τῆς στρέφεται εἰς ἓν καὶ μόνον: **Νὰ καταστή πραγματικὰ κοινωφελὲς πρότυπον Ἐκπαιδευτικὸν Ἴδρυμα. Νὰ δημιουργήσῃ ἱκανοὺς Ἐπαγγελματίαι, καλοὺς Ἕλληνας, χρησίμους καὶ ἐλευθέρους Ἀνθρώπους.**

Μακάρι εἰς τὴν προσπάθειάν τῆς αὐτὴν νὰ τὴν συντρέξουν πολλοί, ὅσον τὸ δυνατόν περισσότεροι. Ἐὰν αὐτοὶ εἶναι ὀλίγοι, τὸ ἔργον θὰ εἶναι ἐπιπονώτερον, ἀλλὰ ἡ τιμὴ διὰ τὴν Σχολὴν θὰ εἶναι μεγαλυτέρα.

Τὸ χρέος τῆς πνευματικῆς ἡγεσίας

Ἡ Νεολαία ζητεῖ τὴν ἀνωτέραν μόρφωσιν, πρόθυμος εἰς κόπους καὶ θυσίας, πλάθουσα ὄνειρα καὶ φιλοδοξίας. Τὸ φαινόμενον δὲν εἶναι ἑλληνικόν. Εἶναι φαινόμενον παγκόσμιον³⁴. Παντοῦ, καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν, πλημμυρίζουν οἱ νέοι τὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς. Ἡ ἀναταραγμένη ἐποχὴ μας, ἡ ζυμωμένη μὲ μῖσος καὶ ἀγάπην, μὲ ἡρωϊσμόν καὶ μὲ προδοσίαν, μὲ αὐτοθυσίαν καὶ δειλίαν, μὲ ἰδέαι καὶ βόρβορον, μὲ ἐρείπια καὶ δημιουργικὸν μόχθον, δημιουργεῖ παντοῦ εἰς τοὺς νέους βαθεῖαι καὶ ἰσχυρὰς ἀνησυχίας, καὶ ὁμῶς ἀναζητοῦν ὅσοι εἰς τὰ Σχολεῖα τὴν ἱκανοποίησίν των.

Ὁ κόσμος ὑφίσταται ἀκόμη τὰς συνεπείαις τῆς τεραστίας πολεμικῆς δίνης, εἰς τὴν ὁποίαν παρεσύρθη ἀπὸ τὸν ναζισμόν καὶ τὸν φασισμόν. Ἡ Ἀνθρωπότης ἀγωνιᾷ ἐνώπιον τῶν μεγάλων ἠθικῶν καὶ ὑλικῶν προβλημάτων τῆς μεταπολεμικῆς περιόδου. Ἡ Νεολαία αισθάνεται δξύτατα τὰ προβλήματα αὐτά. Οἱ πνευματικοὶ ἡγέται ἔχουν χρέος ν’ ἀντιληφθοῦν αὐτὴν τὴν ἀγωνίαν, ποῦ ἐκφράζονται τὰ λαμπερὰ ἀλλὰ καὶ πονεμένα μάτια τῶν Νέων, ν’ ἀντιληφθοῦν τὸ βασικὸν ἐρώτημα ποῦ κυριαρχεῖ εἰς τὴν ψυχὴν των. Νὰ λύσουν «τὴν ἀπορίαν»³⁵ τὴν ὁποίαν ἀντιλαμβάνεται ἡ σύγχρονος συνείδησις ἐνώπιον τῆς ζωῆς καὶ ἐνώπιον τῶν δυνάμεων ποῦ ἀνεπήδησαν ἀπὸ ἀπροσδόκητα βάθη».

Τὸ τραγικὸν ἐρώτημα εἶναι: ἂν ἡ Ἀνθρωπότης πρέπει καὶ πάλιν νὰ περάσῃ ἀπὸ ἓνα νέον Μεσαίωνα μὲ κυρίαρχον τὴν τυφλὴν πίστιν καὶ τὴν ὑποταγὴν εἰς συνθήματα ἢ ἐὰν ὁ κόσμος θὰ βαδίσῃ πρὸς τὴν Ἀναγέννησιν μὲ φωτισμένην συνείδησιν, χωρὶς ἓνα νέον Μεσαίωνα, ὕστερ’ ἀπὸ τὰς θυσίας δύο πολέμων, ὕστερ’ ἀπὸ τὰς τεραστίας τεχνικὰς προόδους.

Εἰς τὸ ἀγωνιῶδες αὐτὸ ἐρώτημα ἔχομεν χρέος ὡς πνευματικὴ ἡγεσία νὰ ἀπαντήσωμεν, ὄχι μὲ τὴν ἀποκαρδίωσιν ποῦ γεννᾷ ἡ βάναισος προτροπὴ «γενῆτε σκαφτιάδες», ἀλλ’ ἐγκαρδιώνοντες τὰς ψυχὰς

³⁴ Ἰδὲ G. Gouy: *Le grand dégoût de la jeunesse française*, ὅπου παρατίθενται καὶ οἱ ἑξῆς ἀριθμοὶ διὰ τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Παρισίων: 29.000 σπουδασταὶ τὸ 1900, 97.000 τὸ 1945 καὶ 125.000 τὸ 1947)48.

³⁵ Ἰδὲ Κώστα Στρ. Παπαϊωάννου: Τὸ οὐμανιστικὸ πρόβλημα στὸν XX αἰῶνα.

πών Νέων. "Όχι με την άπαισιοδοξίαν διά τας δυνατότητας τοῦ τόπου, ἀλλά με την αισιοδοξίαν διά τὸ μέλλον του. "Έχομεν χρέος νὰ ἀπαντήσωμεν ὅτι ἡ σωτηρία δὲν εἶναι ἡ πλατεῖα καὶ εὐκολὸς ὁδὸς τῆς μεσσιανικῆς πίστεως, δὲν εἶναι ἡ καλλιέργεια ἑνὸς ἀντιδραστικοῦ πνεύματος δεξιᾶς ἢ ἀριστερᾶς μορφῆς, δὲν εἶναι τὸ μῖσος καὶ τὸ μαχαίρι, ἀλλ' εἶναι ἡ πύλη ἢ στενὴ τῆς πνευματικῆς μορφώσεως καὶ τῆς ἠθικῆς διαπλάσεως, εἶναι ἡ καλλιέργεια πνεύματος ἐλευθερίας καὶ δικαιοσύνης, ἀνθρωπισμοῦ καὶ ἀλληλοσεβοσμοῦ, εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Τεχνικῆς.

Πνευματικοί, λόγῳ θέσεως, ἡγέται τοῦ τόπου δὲν ἠδυνήθησαν νὰ συλλάβουν τὸ νόημα τῆς ἐποχῆς καὶ ἐστάθησαν ἀνίκανοι νὰ θέσουν τὸ αὐτὶ των εἰς τὴν καρδίαν τῆς Νεότητος καὶ νὰ ἀκούσουν τοὺς παλμούς της, τοὺς πόθους καὶ τὰ αἰτήματά της. Πνευματικοί ἡγέται κατεδίκασαν, ἀπὸ ἀντιδραστικὴν καὶ ὀλιγαρχικὴν νοοτροπίαν, δῆθεν ὡς θεσιθέρϊαν, τὴν τάσιν τῶν Νέων μας νὰ σπουδάσουν καὶ νὰ μορφωθοῦν ὡς θεσιθέρϊαν, τὴν τάσιν νὰ συμπληρώσουν τὴν μόρφωσιν, τὴν ὁποῖαν δὲν ἐπέτρεψαν εἰς αὐτοὺς ν' ἀποκτήσουν εἰς τὰ Μέσα Σχολεῖα ὁ πόλεμος, ἡ κατρχή, τὸ κακὸν καὶ πανάθλιον ἐκπαιδευτικὸν μας σύστημα, ἡ ἀδιαφορία τῆς Κοινωνίας καὶ ἡ ἀστοργία τῆς Πολιτείας.

Κατηγοροῦν τοὺς Νέους ὡς ἀμορφώτους, ἐνὼς ἡ ἀμορφωσιά των ἀποτελεῖ καταδικὴν σκληρὰν ἡμῶν τῶν μεγαλυτέρων, διότι ἡμεῖς πταίομεν, ἐὰν οἱ Νέοι δι' ἑλλειψιν σχολείων καὶ διδασκάλων δὲν ἐμορφώθησαν.

Καταδικάζουν τοὺς Νέους μας ὡς θεσιθέρϊας, διότι εἶναι ἀνίκανοι νὰ ἀντιληφθοῦν τὰς ἀνησυχίας των, ἀνίκανοι νὰ τοὺς ἐκτιμήσουν, ἀνίκανοι νὰ τοὺς ἀγαπήσουν, ἀνίκανοι νὰ τοὺς καθοδηγήσουν, διὰ νὰ καταστοῦν οἱ Νέοι μας χρήσιμοι Ἄνθρωποι, καλοὶ Ἑλληνες, παραγωγικὰ μέλη τῆς κοινωνίας, διὰ νὰ καταστοῦν φορεῖς καὶ συντελεσταὶ ἑνὸς καλυτέρου μέλλοντος διὰ τὸν δύσμοιρον καὶ πολυαγαπημένον αὐτὸν τόπον.

"Έργον τῆς πνευματικῆς ἡγεσίας δὲν εἶναι τὸ κλείσιμον τῶν θυρῶν τῶν Ἄνωτάτων Πνευματικῶν Ἰδρυμάτων, ἀλλ' ἀντιθέτως καθήκον μας εἶναι νὰ ἀνοίξωμεν διάπλατα τὰς θύρας εἰς τὴν μόρφωσιν. Ἐὰν στερούμεθα ὕλικῶν μέσων, χρέος μας εἶναι ν' ἀγωνισθῶμεν νὰ πείσωμεν τὴν Κοινωνίαν καὶ τὴν Πολιτείαν ὅτι καθῆκον καὶ συμφέρον τῆς εἶναι νὰ παράσχη τὰ ὕλικά μέσα εἰς τὴν Ἐκπαίδευσιν, διότι μότιον ἢ μόρφωσις δύναται νὰ δημιουργήσῃ εἰς τοὺς πολίτας πνευματικῆς καὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ὑποχρεώσεων. Χρέος τῆς ἡγεσίας εἶναι ὅχι νὰ ζητῆ, προδίδουσα τὸν ἑαυτὸν της, τὸ κλείσιμον τῶν σχολείων, ἀλλὰ νὰ ἀξιολογήσῃ τὴν ἴδρυσιν καὶ ἀρτίαν ὀργάνωσιν ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων, παντὸς τύπου καὶ παντὸς βαθμοῦ, ἐκπαιδευτηρίων.

Μόνον μία χρεωκοπημένη καὶ δουλόφρων πνευματικὴ ἡγεσία δύναται νὰ κραυγάζῃ πρὸς τοὺς Νέους τοὺς ζητοῦντας μίαν ἀνωτέραν κατάρτισιν «γενῆτε σκαφτιάδες», ὡς ἐὰν ἡ «μόρφωσις πρέπει ἢ δύναται νὰ εἶναι προνόμιον μιᾶς ὀλιγαρχίας.

Ἄνικανοι νὰ ἴδουν τὸ βάθος τοῦ ζητήματος διὰ νὰ ἀναζητήσουν τὰ μέσα τῆς διορθώσεως, κραυγάζουν ὑστερικῶς «κλείσατε τὸ σχολεῖα, διότι παρασκευάζουν θεσιθῆρας». Καὶ ἐγὼ λέγω «ἀνοίξατε ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα σχολεῖα, ἀλλὰ καὶ ὀργανώσατέ τα διὰ νὰ παρασκευάσουν πραγματικὰ μορφωμένους καὶ ἀληθινὰ παραγωγικοὺς ἀνθρώπους».

Ὡ τῆς ἀγίας ἀφελείας! Ἡ θεσιθηρία ἔχει βαθύτερα τὰ αἷτια. Ὀφείλεται εἰς τὴν ἀνυπαρξίαν ἢ τὴν κακὴν ὀργάνωσιν τῶν παραγωγικῶν ἔργων, ὀφείλεται εἰς τὴν ἔλλειψιν μιᾶς σχεδιασμένης καὶ συστηματικῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Ἡ θεσιθηρία εἶναι ἀποτέλεσμα τοῦ κακοῦ ἐκπαιδευτικοῦ μας συστήματος, τοῦ ψευδολογιωτατισμοῦ. Εἶναι ἔργον τῆς συγκεντρώσεως τῶν πάντων εἰς τὴν Πρωτεύουσαν, τῆς ἐλλείψεως αὐτοδιοικήσεως, τῆς περιφρονήσεως καὶ τῆς ἀστοργίας πρὸς τὴν ἐπαρχίαν, πρὸς τὸ ἑλληνικὸ χωριό.

Ἐπῆρξεν ἡ θεσιθηρία καὶ τὴν ἐποχὴν τῶν Βαυαρῶν καὶ τὴν ἐποχὴν τοῦ Γεωργίου Α'. Ἐξηφανίσθη κατὰ τὰς μεγάλας περιόδους τοῦ Βενιζέλου ἀπὸ τὸ 1912 - 1915 καὶ ἀπὸ τὸ 1917 - 1920, μὲ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ἐδαφικὴν ἐπέκτασιν τῆς χώρας Ἐκτελέσατε παραγωγικὰ ἔργα εἰς τὴν ἐπαρχίαν, δώσατε τὰ μέσα εἰς τὴν ἑλληνικὴν γεωργικὴν οἰκογένειαν νὰ ζήσει, ἀναπτύξατε πολιτιστικῶς τὸ χωριόν, ἀφήσατε τὴν ἐπαρχίαν νὰ αὐτοδιοικηθῇ, δημιουργήσατε πραγματικὸν λαϊκὸν σχολεῖον α' βαθμοῦ, ἰδρύσατε ἐπαγγελματικὰ σχολεῖα παντὸς τύπου καὶ παντὸς βαθμοῦ, καὶ τότε ἡ θεσιθηρία, καὶ μόνον τότε, θὰ λείψῃ.

Τότε θὰ ἀντιληφθῆτε ὅτι πρέπει νὰ πληθύνετε τὰ Ἄνωτερα Πνευματικὰ Ἰδρύματα καὶ νὰ τὰ ὀλοκληρώσετε, διὰ νὰ μορφωθοῦν πραγματικὰ ἄνθρωποι προωρισμένοι νὰ ἀποδείξουν ἄλλην μίαν φορὰν τί δύναται νὰ δημιουργήσῃ ὁ τόπος αὐτός, προωρισμένοι νὰ συντελέσουν εἰς τὴν κοινωνικὴν, πολιτικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἀνασυγκρότησιν καὶ ἀναγέννησιν τῆς Χώρας, καθὼς καὶ εἰς τὸν ἠθικὸν τῆς καθαρμόν, χρησιμοὶ καὶ παραγωγικοὶ, καθοδηγοῦντες καὶ διαπαιδαγωγοῦντες λόγῳ μορφώσεως καὶ ἠθους τὸν Λαόν, ἀλλὰ καὶ ἐμπνεόμενοι καὶ παλαίοντες δι' Αὐτόν, ὀδηγοὶ φωτισμένοι καὶ συγχρόνως πιστοὶ καὶ ἀφωσιωμένοι ὑπὲρ τῆς Του.

Τὸ καθῆκον τῶν Σπουδαστῶν

Ἀπευθύνομαι, κατὰ τὰ εἰθισμένα, ἰδιαιτέρως πρὸς τοὺς σπουδαστὰς τῆς Σχολῆς, προπαντὸς πρὸς τοὺς πρωτοετείς. Ἡ ἐργασία εἶναι πράγματι σκληρὰ καὶ γίνεται ὑπὸ δυσμενεῖς τῶ ὄντι ὄρους, στεροῦμεθα καταλλήλου κτιρίου, στεροῦμεθα ἐποπτικῶν μέσων διδασκαλίας. Τὸ γνωρίζομεν καὶ θλιβόμεθα καὶ ὡς Διδάσκαλοι καὶ ὡς ἄνθρωποι. Θὰ ἠθέλαμεν ἡ ἐργασία καὶ ἡ χαρὰ νὰ εἶναι ἀναπόσπαστοι καὶ ἡ μόρφωσις εὐκόλος³⁷. Ἄλλ' ἡ ζωὴ εἶναι δύσκολος καὶ τὰ καλὰ μὲ κόπους, δάκρυα καὶ θυσίας ἀποκτῶνται.

³⁷ Ἰδὲ μελέτην μας «Λίγοι στοχασμοὶ γιὰ μερικά ἐκπαιδευτικὰ μας προβλήματα».

Τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος δυστυχῶς εἶναι πτωχόν, ἀλλὰ ἐστάθη συν-
 άμα καὶ ἀνίκανον νὰ συλλάβῃ τὰ προβλήματα τῆς Νεότητος καὶ δὲν
 ἠθέλησε νὰ παράσχη τὰ μέσα εἰς τὰ παντός εἶδους Σχολεῖα, ὥστε ἡ
 μορφωτικὴ ἐργασία νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον ἐπίπονος.
 Πόση ἀθυμία κατέχει τὴν ψυχὴν μου, ὅταν ἀναλογίζωμαι τὰ σχολικὰ
 μέγαρα ἄλλων κρατῶν, τὰ ἀπίστευτα εἰς πλοῦτον ἐποπτικὰ μέσα διδα-
 σκαλίας, τὰς ἀρτίας βιβλιοθήκας, τὴν μέριμναν διὰ τὴν διατροφήν, τὴν
 ὑγείαν καὶ τὴν ψυχαγωγίαν τῶν νέων, τὴν ἐξέχουσαν κοινωνικὴν θέσιν
 τῶν Διδασκάλων· ἐνῶ ἐδῶ πᾶσα δαπάνη διὰ τὴν Ἐκπαίδευσιν εἶναι
 πολυτέλεια καὶ πᾶσα μέριμνα διὰ τὸ παιδί ἀναξία προσοχῆς, ὅπως
 μηδαμινὴ κοινωνικῶς εἶναι ἡ θέσις Ἐκείνου ποῦ ἀφιερώνει ὀλόκληρον
 τὴν ζωὴν Του διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν νέων. Εὐτυχῶς ποῦ ὁ Ἕλλην
 Διδάσκαλος μὲ ὑπερηφάνειαν φέρει τὸν Σταυρὸν του, μεστὸς ἀπὸ
 αὐτοθυσίαν καὶ ἀγάπην διὰ τὴν Νεότητα, μὲ πλήρη ἐπίγνωσιν τῆς
 ἀποστολῆς του. Εὐτυχῶς ὅτι ὁ Ἕλλην σπουδαστὴς διαθέτει τὴν
 ἀναντίρρητον εὐφυίαν τῆς Φυλῆς καὶ τὴν δημιουργικὴν φιλοτιμίαν,
 προσόντα εἰς τὰ ὁποῖα προσπαθεῖ νὰ στηριχθῇ πᾶσα ἐκπαιδευτικὴ
 προσπάθεια.

Ἡ Σχολὴ ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς νέους μὲ στοργὴν πατρικὴν καὶ
 μὲ ἀληθῆς ἐνδιαφέρον. Καλεῖ τοὺς πεινῶντας καὶ διψῶντας διὰ μάθη-
 σιν νὰ χορτασθοῦν, κατὰ τὴν ὥραιαν τοῦ Εὐαγγελίου φράσιν. Διότι
 τοῦτο εἶναι καθήκον τῶν Διδασκάλων. Καὶ τοῦτο εἶναι συνάμα ἡ ἰκα-
 νοποίησις καὶ ἡ εὐχαρίστησις των. Ἀλλὰ συγχρόνως δηλώνει ὅτι ἡ
 μόρφωσις ἀπαιτεῖ κόπους καὶ θυσίας. Τὸ δίπλωμα πρέπει νὰ εἶναι τὸ
 στεφάνωμα μιᾶς συστηματικῆς προσπάθειας, κοπιώδους καὶ ὀδυνηρᾶς.
 Δὲν πρέπει νὰ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα «κακοποιῶν» εὐεργετικῶν νόμων
 καὶ ἐπεικειᾶς ἐγκληματικῆς.

Γνωρίζομεν ὅτι αἱ περιστάσεις εἶναι σκληραί. Δι' αὐτὸ ὅμως ἡ
 προσπάθεια πρέπει νὰ εἶναι μεγαλυτέρα. Τὸ γεγονός ὅτι ἡ Ἑλλάδα
 μας μετεβλήθη εἰς μαρτυρίου τόπον δημιουργεῖ μείζονας ὑποχρεώσεις
 διὰ τοὺς νέους, δι' ὅλους μας. Τὸ γεγονός ὅτι ἡ Χώρα μας ἔχει μετα-
 βληθῆ εἰς πεδῖον μιᾶς σκληρᾶς διεθνούς διαμάχης ἐπιβάλλει εἰς τοὺς
 σπουδαστάς ὄχι νὰ ζητοῦν ψευδοδιπλώματα, ἀλλὰ ν' ἀποδεικνύουν τὴν
 ἀγάπην των καὶ τὴν πίστιν των εἰς τὸν τόπον ἐργαζόμενοι περισσότε-
 ρον, μορφωνόμενοι ἀρτιώτερον. Γνωρίζω ὅτι ἡ δυστυχία τοῦ παρόν-
 τος δημιουργεῖ βαθεῖαν ἀναταραχὴν εἰς τὰς νεανικὰς ψυχάς. Ἔργον
 τῶν νέων εἶναι νὰ ἐργασθοῦν, μορφωνόμενοι ἐπὶ τοῦ παρόντος, διὰ
 νὰ μειώσουν καὶ νὰ ἐξαφανίσουν τὴν δυστυχίαν τῆς αὔριον. Ἡ Ἄν-
 ἠρωπότης, ἡ ὁποία ἐδημιούργησε τὴν Ἐπιστήμην καὶ τὴν Τέχνην ἢ
 ὁποῖα ἀνέδειξεν ἕνα Αἰσχύλον καὶ ἕνα Πλάτωνα, ἕνα Σαίξπηρ καὶ
 ἕνα Γκαῖτε, ἕνα Μπετόβεν καὶ ἕνα Μιχαηλάγγελον, ἕνα Ἀριστοτέλη
 καὶ ἕνα Νταβίντσι, ἕνα Νεύτωνα καὶ ἕνα Παστέρ, ἕνα Τολστοῖ καὶ ἕνα
 Γκάντι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ σταθῇ ἀνίκανος νὰ δημιουργήσῃ τὴν ὁμα-
 λότητα καὶ τὴν Εἰρήνην, τὴν Ἐλευθερίαν καὶ τὴν Κοινωνικὴν Δικαιοσύ-
 νην, ποῦ εἶναι αἱ βάσεις μιᾶς καλῶς ὀργανωμένης Κοινωνίας. Γνωρίζω,
 ἀγαπητοὶ Σπουδασταί, ὅτι ὑπῆρξεν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποῖαν ἄνθρωποι

έν ὀνόματι γενικωτέρων Ἰδανικῶν ἠρνοῦντο τὴν Πατρίδα. Ἄλλ' ἦλθεν ἡ κατοχὴ καὶ οἱ Ἕλληνες ὄλοι—ἐξαιρέσει ὀλίγων προδοτῶν—ἀντελήφθησαν τί σημαίνει Ἐλευθερία, τί εἶναι Ἐλευθέρα Πατρίδα, πόσον μεγάλος καὶ γόνιμος εἶναι ὁ Πατριωτισμός. Ὁρθῶς λέγει ἡ μεγάλη αὐτὴ πνευματικὴ καὶ πολιτικὴ φυσιογνωμία, ὁ Λέοπ Blum, ὅτι «μέ τὰ δυστυχήματα τῆς Πατρίδος λαμβάνομεν συνειδησιν πλέον σαφῆ καὶ πλέον ἰσχυράν τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν Πατρίδα, ἀγάπης τὴν ὁποίαν πολ- λάκις παραγνωρίζομεν. Ἡ πρόσφατος ἱστορία μᾶς διδάσκει ὅτι χρέος μας εἶναι νὰ διατηρήσωμεν τὸ πατριωτικὸν αἶσθημα εἰς ὅλην του τὴν δύναμιν καὶ εἰς ὅλην του τὴν ἀξίαν, συνδυάζοντες το μέ τὸν Οὐμα- νισμὸν»²⁸.

Πρὸς τοὺς νέους θὰ ὑπενθυμίσω ἀκόμη καὶ θὰ ἐπαναλάβω τὴν φράσιν τοῦ μεγάλου Jaurés : «Δὲν μπορεῖ κανεὶς ν' ἀγαπᾷ τὴν Ἀνθρωπότητα, ἐάν δὲν ἀγαπᾷ τὴν Πατρίδα του καὶ δὲν ἀγαπᾷ κανεὶς ἀληθινὰ τὴν Πατρίδα του, ἐάν δὲν ἀγαπᾷ τὴν Ἀνθρωπότητα»²⁹. Καὶ πολὺ περισσότερο, προσθέτω, ὅταν ἔχη κανεὶς Πατρίδα τὸν τόπον ποῦ ἡ μοῖρα του—μοῖρα ἔνδοξος καὶ τραγικὴ—εἶναι ν' ἀγωνίζεται ὄχι μόνον διὰ τὴν ἰδικὴν του Ἐλευθερίαν, ἀλλὰ διὰ τὴν Ἐλευθερίαν ὅλου τοῦ κόσμου, νὰ ἀγωνίζεται διὰ πανανθρώπινα Ἰδανικά καὶ εἰς τὸν Μαραθῶνα καὶ εἰς τὴν Σαλαμίνα, καὶ εἰς τὸ Βυζάντιον καὶ εἰς τὸ 21, καὶ εἰς τὰ Ἀλβανικὰ βουνὰ καὶ εἰς τὴν Ἐθνικὴν μας Ἀντίστασιν, τὸ ἀτίμητον αὐτὸ κεφάλαιον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς δύναται νὰ μονοπωλήσῃ καὶ μάλιστα νὰ τὸ ἐκμεταλλευθῇ ἐπ' ὠφελεία τῶν ἐχθρῶν, ὅπως καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ τὸ ρυπάνῃ, ἐξίσου ἐπ' ὠφελεία τῶν ἐχθρῶν τῆς Πατρίδος.

Σήμερα ἡ Πατρίδα ὑποφέρει. Εἷς λόγος περισσότερο διὰ νὰ γίνωμεν καλύτεροι. Μέσα εἰς τὸν κύκλον τῆς ἀρμοδιότητός μας νὰ ἐπιτελέσωμεν φανατικὰ τὸ καθῆκον μας, ὥστε ὄλοι νὰ συμβάλωμεν διὰ νὰ διατηρήσωμεν τὴν ἀκεραιότητα καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ τόπου, νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν ἀξιοπρέπειάν μας ὡς ἀτόμων καὶ ὡς ἔθνος, διὰ νὰ ἐπιβιώσῃ μετὰ τὴν καταγιγίδα ἡ Ἑλληνικὴ Φυλὴ, ποῦ εἶναι τὸ ἄλλας τῆς γῆς.

Ἔλεγε κάποτε ὁ κόλαξ Ταλλεϋράνδος εἰς τὸν Ναπολέοντα : «Εἶσθε, Μεγαλειότατε, ὁ μόνος μεγάλος ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς μας». Καὶ ὁ Ναπολέων εἰς στιγμὴν ψυχικῆς ἐξάρσεως ἀπήντα : «Ὁχι. Πᾶς ἄνθρωπος δύναται νὰ εἶναι μεγάλος εἰς τὸν κύκλον τῶν καθηκόντων του, ἀπὸ τοῦ ἀπλοῦ τεχνίτου μέχρι τοῦ σοφοῦ ἐπιστήμονος καὶ ἀπὸ τοῦ ἀπλοῦ στρατιώτου μέχρι τοῦ στρατηγοῦ». Πραγματικά, ὁ σπουδα- στῆς ὁ ὁποῖος μοχθεῖ διὰ νὰ μορφωθῇ, ὁ ἐργάτης ποῦ παράγει τὰ ἀγαθὰ, ὁ ἀγρότης ποῦ καλλιεργεῖ τὴν γῆν, ὁ βιοτέχνης καὶ ὁ ναυτι- κός, ὁ ἐπιστήμων καὶ ὁ καλλιτέχνης, ὄλοι ἐργάζονται διὰ τὴν εὐημε- ρίαν τοῦ κόσμου καὶ ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦν τὸ καθῆκον των εἶναι οἱ ἀφα-

²⁸ L. Blum : 'A l' échelle Humaine.

²⁹ J. Jaurés : L' armée nouvelle.

νεῖς ἥρωες καὶ μάρτυρες τὴν ζωῆς, οἱ ἄγνωστοι ἢ γνωστοὶ σκαπανεῖς τῆς Προόδου. Ὁ μόχθος ὄλων αὐτῶν ἀποτελεῖ τὴν πραγματικὴν δημιουργικὴν ἱστορίαν τῆς Ἀνθρωπότητος.

Μεγάλος εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἀφιερώνει καὶ θυσιάζει ὅλα εἰς τὴν ἐπιδίωξιν ἑνὸς ἀνθρωπιστικοῦ ἢ ἐπιστημονικοῦ Ἰδανικοῦ. Μεγάλος εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θεωρεῖ ἴδιαν του ὑπόθεσιν τὴν ὑπόθεσιν κάθε ἀδικουμένου. Μεγάλος εἶναι ἐκεῖνος πού μετέχει ἐντατικὰ εἰς τὴν κοινωνικὴν ἐργασίαν, πιστεύων ὅτι ἡ εὐτυχία τοῦ συνόλου εἶναι ἡ εὐτυχία τοῦ ἀτόμου. Μεγάλος εἶναι ὁ καθεὶς πού τολμᾷ νὰ ἀντιμετωπίζη θαρρετὰ τὴν Ἀλήθειαν καὶ νὰ ἀγωνίζεται δι' αὐτήν.

Μεγάλος εἶναι ὁ καθεὶς πού πιστεύει εἰς ἕνα Ἰδανικόν. Καὶ δὲν νοεῖται, ἀγαπητοὶ μου σπουδασταί, ζωὴ χωρὶς Ἰδανικά. Ἡ Σχολὴ σᾶς δείχνει τὸ Ἰδανικόν νὰ γίνετε χρήσιμοι καὶ ἐλεύθεροι Ἄνθρωποι, ἕως ὅτου μίαν ἡμέραν ὑψωθῆτε καὶ ἀντιληφθῆτε αὐτὸ πού τόσο ὠραῖα καὶ τόσο ἐπιγραμματικὰ εἶπεν ὁ Ἴων Δραγοῦμης: «Θέλω νὰ εἶμαι ὠραῖον δεῖγμα Ἀνθρώπου καὶ Ἑλλήνος. Αὐτὸ ἀξίζει νὰ εἶναι ὁ σκοπὸς μιᾶς ζωῆς».

Ἀισθάνομαι τὸ ἐρώτημά σας: Ποία θὰ εἶναι ἡ ἀμοιβὴ σας; Ἡ ἀμοιβὴ σας; Ἡ ἀμοιβὴ εἶναι πάντοτε συνυφασμένη μὲ τὸν κόπον. Ἡ ἀμοιβὴ σας εἶναι ἡ μόρφωσις σας, ἡ ὑπερηφάνεια καὶ ἀξιοπρέπεια τοῦ ἀνθρώπου πού εἰσέρχεται εἰς τὴν ζωὴν ἐφωδιασμένος μὲ τὰ ἀπαραίτητα πνευματικὰ ἐφόδια. Ἡ ἀμοιβὴ σας εἶναι ἡ χαρὰ πού δεῖ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ καθήκοντος, καὶ δὲν ὑπάρχει ἀληθινὰ μεγαλυτέρα εὐτυχία ἀπὸ τὸ νὰ ἴσταται κανεὶς εἰς τὸ ὑψηλὸν βᾶθρον τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος.

Ἡ ἀμοιβὴ σας εἶναι ἡ χαρὰ καὶ ὑπερηφάνεια τῶν Γονέων σας. Ἐρωτήσατε τὸν ἑαυτὸν σας, ἂν δὲν ἀξίζη περισσότερο ἀπὸ κάθε κόπον τὸ χαμόγελον πού θὰ ἀνθίσῃ εἰς τὰ χεῖλη τῆς Μητέρας σας, πού εἶναι τὸ πλέον ἱερὸν, τὸ πλέον σεβαστὸν καὶ τὸ πλέον ἀγαπημένον πρόσωπον εἰς τὴν ζωὴν μας. Ἀναλογισθῆτε τὸν πατέρα σας. Ὄταν θὰ ἀποδυθῆτε εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, τότε θ' ἀντιληφθῆτε τὰς ἀγωνίας, τοὺς πόνους, τὴν πίκραν καὶ τὸν μόχθον τοῦ Πατέρα διὰ νὰ αἶσθητε καὶ νὰ σᾶς μορφώσῃ. Καὶ δὲν ζητεῖ ἀπὸ σας παρὰ νὰ ἐργάζεσθε, διὰ νὰ προκόψετε καὶ νὰ εὐτυχῆσετε.

Ἀπευθύνομαι ἀκόμη μίαν φορὰν πρὸς τοὺς σπουδαστάς μας διὰ νὰ τοὺς ὑπενθυμίσω τὴν παραβολὴν τῶν ταλάντων. Ἡ Σχολὴ σᾶς προσφέρει τὸ τάλαντον. Ἐχετε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ τὸ ἀφήσετε ἀχρησιμοποίητον, νὰ μὴ τὸ σπαταλήσετε, ἀλλὰ νὰ τὸ ἐκμεταλλευθῆτε καὶ νὰ τὸ πολλαπλασιάσετε χάριν τῶν ἑαυτῶν σας, χάριν τῆς οἰκογενείας σας, χάριν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Ὅπως λέγει ὁ Κωστής Παλανείας, «Παιδί μου τὸ περιβόλι μου πού θὰ κληρονομήσῃ, ὅπως τὸ μᾶς, «Παιδί μου τὸ περιβόλι μου πού θὰ κληρονομήσῃ, ὅπως τὸ βρεῖς καὶ ὅπως τὸ δεῖς νὰ μὴ τὸ παρατήσῃς. Σκάψε το ἀκόμα πιὸ βαθειὰ καὶ φράξε το πιὸ στέρεα. Γίνου ὀργωτόμος, φυτευτής, διαφεντευτής».

Γνωρίζω καὶ βαθύτατα συναισθάνομαι ὅτι οἱ νέοι μας ἐστάθησαν κατὰ τὴν περίοδον τῆς κατοχῆς σύμβολα θυσίας, ἡρωϊσμοῦ καὶ μαρ-

τουρίου, με πίστιν εἰς τὰ Ἰδανικά τὰ ὁποῖα κατέκλυζαν τὴν νεανικὴν τῶν ψυχῆν. Κλίνω εὐλαβῶς τὸ γόνυ ἐνώπιον τῶν χιλιάδων νέων ποῦ ἔπεσαν ὑπὲρ Πατρίδος, ὑπὲρ Ἐλευθερίας.

Ἄπευθύνομαι ἐπομένως πρὸς τὴν νέαν γενεάν, τῆς ὁποίας ἡ ψυχὴ ἐδονήθη ἀπὸ Ἰδανικά καὶ ἐχαλυβδῶθη ἀπὸ τὸν σκληρὸν αἱματηρὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ τριπλοῦ κατακτητοῦ, διὰ νὰ τῆς ὑπενθυμίσω τὴν φράσιν τοῦ Léon Bourgeois, ὅτι «ὁ ἄνθρωπος γεννώμενος συνάπτει ἓνα συμβόλαιον μετὰ τὴν κοινωνίαν, πλήρες ὑποχρεώσεων τὰς ὁποίας ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ καὶ πλήρες δικαιωμάτων τὰ ὁποῖα ὑποχρεοῦται νὰ διεκδικήσῃ»⁴⁰.

Δικαίωμα καὶ ὀφειλὴ τῶν νέων εἶναι νὰ μορφωθοῦν, διὰ νὰ συνεχίσουν εἰς τὸν εὐλογημένον καὶ μαρτυρικὸν αὐτὸν τόπον τὴν βασιανιστικὴν προσπάθειαν τῶν περασμένων γενεῶν, αἱ ὁποῖαι μετὰ τὰ προτερήματα καὶ τὰ ἐλαττώματά των συνετέλεσαν ὥστε ἡ Χώρα αὐτὴ, ἡ κατεστραμμένη μετὰ τὴν Μεγάλην Ἐθνικὴν Ἐπανάστασιν τοῦ Λαοῦ τὸ 1821, μετὰ ἑκτὰσιν 47 000 τετρ. χιλιομέτρων καὶ μετὰ πληθυσμὸν 750 000 κατοίκων, νὰ καταστῇ μίᾳ χώρᾳ 127 000 τετρ. χιλιομέτρων καὶ 8 περίπου ἑκατομμυρίων κατοίκων, ἀγωνιζομένων σκληρὰ ἐναντίον ὅλων διὰ νὰ συντηρηθοῦν καὶ νὰ ἀναπτυχθοῦν.

Ἡ Χώρα αὐτὴ, ἡ ὁποία ἔδωκεν ἕν ἀνθρώπιτικὸν νόημα⁴¹ εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς ναζιστικῆς Γερμανίας καὶ τῆς φασιστικῆς Ἰταλίας, ἡ ὁποία ἔδωκε τὴν πρώτην χαρὰν τῆς νίκης εἰς τὰ Ἠνωμένα κατὰ τῆς βίας Ἐθνη, ἐξῆλθε κατεστραμμένη ἀπὸ τὴν ὀλοκληρωτικὴν τῆς προσπάθειαν, μετὰ βαθυτάτην τὴν πικρίαν διὰ τὴν μὴ πραγματοποιήσιν τῶν ἐθνικῶν, ἑδαφικῶν καὶ οἰκονομικῶν τῆς διεκδικήσεων. «Ὅπως λέγει ὁ Σοῦτσοσ: «Τόσον δάκρυ, τόσον αἷμα, νίκαι τόσαι, μόχθοι τόσοι». Ἐξῆλθε τοῦ ἀγῶνος διὰ νὰ ὠθηθῇ εἰς ἓνα ἐμφύλιον σπαραγμὸν, μετὰ ἀποτέλεσμα νὰ συνεχίζεται ἡ καταστροφὴ, μετὰ ἀποτέλεσμα νὰ μὴ ἀνασυγκροτηθῇ, νὰ παύσῃ νὰ εἶναι παράγων εἰς τὴν διεθνή πολιτικὴν καὶ ἀκόμη ν' ἀκούῃ τὰ τσακάλια τῆς Βαλκανικῆς νὰ προβάλλουν ἀξιώσεις ἐπὶ τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης.

Καλῶ τοὺς Νέους νὰ μορφωθοῦν διὰ ν' ἀγωνισθοῦν διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀκεραιότητος τῆς χώρας καὶ ὄχι διὰ τὴν ὑποδοῦλωσιν τῆς εἰς τοὺς ξένους, νὰ ἐργασθοῦν διὰ τὴν ἀνασυκρότησιν τῆς καὶ ὄχι διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς, νὰ συντελέσουν εἰς τὴν

⁴⁰ L. Bourgeois : Le Solidarisme.

⁴¹ Ὁ ὀμιλητὴς οὐδέποτε θὰ λησμονήσῃ τὸ γράμμα μιᾶς μητέρας ἀπὸ τὸ Λιδωρικὶ κατὰ τὴν ἑναρξιν τοῦ Ἑλληνο - ἰταλικοῦ πολέμου. «*Πονῶ σὰ μάνα γιατί πᾶς στὸν πόλεμο' ἀλλὰ παρηγοριέμαι πὼς μετ' ἄλλα παιδιὰ θὰ πολεμήσῃς γιὰ τὴν ἐλευθερία ὄχι μονάχα τῆς Ἑλλάδας, ἀλλ' ὅλου τοῦ κόσμου*». Τὸ γράμμα αὐτὸ θὰ εἶναι αἰώνιον σύμβολον ὅλων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἠγωνίσθησαν ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας, ἀδιάφορον ποῦ καὶ εἰς ποίαν παράταξιν ἀνήκουν. Τὸ γράμμα αὐτὸ ἀποδεικνύει πόσον ἀνωτέρα εἶναι ἡ νέα Ἑλληνίδα ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν Σπαρτιατίσσαν, διότι περικλείει τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας καὶ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ συγχρόνως.



ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

νυν Πρόεδρος τῆς Σχολῆς, τ. Ὑπουργός Συντονισμοῦ,
Οἰκονομικῶν, Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, Ἐμπορ. Ναυτιλίας
καὶ τ. Διοικητῆς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος.

« Ἡ Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν ζῆ καὶ κινεῖται
μέσα εἰς ἓνα κύκλον διαρκῶς ἀνανεούμενον καὶ διαρκῶς διευ-
ρυνόμενον, τοῦ ὁποίου τὸ κλίμα τιμῆ καὶ σέβεται τὴν ἐργα-
σίαν, ἀναπτύσσει κάθε διανοητικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν μόρφω-
σιν, ὅπως καὶ κάθε πρακτικὴν ἐφαρμογὴν. Μέσα εἰς τὸ κλί-
μα αὐτό, αὐτομάτως ἀναπτύσσεται κάθε πνεῦμα προόδου ».

όμαλὴν ἐξέλιξιν τῆς, ν' ἀποκαταστήσουν βίον ποῦ σύμβολόν του δὲν θὰ εἶναι τὸ «μαχαίρι» καὶ ἡ ἀλληλοεξόντωσις, δὲν θὰ εἶναι τὸ αἷμα, διότι ἄλλως θὰ καταστῆ ἡ Ἑλλάς αἵματος ποταμὸς ἐκχειλίζων ποῦ θὰ καλύψῃ ὅλην τὴν χώραν μὲ τὸν βόρβορον τοῦ ἀδελφικοῦ αἵματος. Καλῶ τοὺς νέους νὰ δημιουργήσουν βίον εἰρήνης καὶ συνεργασίας, προόδου καὶ εὐημερίας, Ἐλευθερίας καὶ Δικαιοσύνης. Νὰ γίνῃ «Λαὸς ἢ Πατρίδα», ποῦ εἶναι «στὴν γῆν ἐπάνω ἢ πλατυτέρα, τῶν λαῶν καὶ τῶν ἔθνων ἢ θεία Μητέρα», κατὰ τὸν στίχον τοῦ Σικελιανοῦ.

Καλῶ τοὺς νέους ν' ἀγαπήσουν μὲ ἔρωτα, μὲ πάθος τὴν «πολύπαθη Μητέρα», τῆς ὁποίας τὸ δρᾶμα θὰ λήξῃ μόνον μέσα εἰς μίαν εἰρηνικὴν καὶ δημιουργικὴν συνεργασίαν τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐθνῶν, καὶ νὰ κατανοήσουν ὅτι τὸ Ἔθνος εἶναι ὁ Λαὸς καὶ ὅτι ὁ Λαὸς εἶναι τὸ Ἔθνος. Καλῶ τοὺς Νέους νὰ γίνουν «στολίδια τῆς Πατρίδας», ἀφοῦ ἀπέδειξαν ὅτι ἔχουν «τὴν ἀκατάλυτη ψυχὴ τῶν Σαλαμίνων».

Καλῶ τοὺς Νέους ν' ἀντιληφθοῦν πόσον γόνιμος καὶ πόσον δημιουργικὸς εἶναι ὁ πραγματικὸς Πατριωτισμὸς, ὅταν πλαισιοῦται καὶ ὀλοκληρώνεται ἀπὸ ἓνα ἀνώτερον ἀνθρωπιστικὸν πνεῦμα εἰλικρινοῦς συνεργασίας καὶ φιλίας μὲ τοὺς ἄλλους λαοὺς. Νὰ ἀντιληφθοῦν ἀντιθέτως πόσον ὑστερικὸς καὶ καταστροφικὸς εἶναι ὁ σωβινισμὸς, καὶ πόσον στεῖρος καὶ ἀνεδαφικὸς εἶναι ὁ κοσμοπολιτισμὸς. Ν' ἀντιληφθοῦν ὅτι ὁ πραγματικὸς Πατριωτισμὸς σημαίνει συμβολὴν εἰς τὴν κοινὴν τῆς Ἀνθρωπότητος προσπάθειαν, ἀνάτασιν μέχρι τῆς ἰδέας τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος, θυσίαν ὑπὲρ τοῦ συνόλου, συνεργασίαν ἐλευθέραν καὶ συνειδητὴν τῶν πολιτῶν. Καλῶ τοὺς Νέους νὰ κατανοήσουν τὴν ἀξίαν τῆς ἐθνικῆς ὑπερηφανείας καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας ἀπέναντι ὄλων, ἀπέναντι ἐκείνων ποῦ δυστυχῶς θέλουν νὰ εἶναι ἐχθροὶ μας. Ἀπέναντι ὄλων, διότι ὄλοι ἔχουν χρέος τιμῆς νὰ μὴ λησμονήσουν τί ἔπραξεν ὁ μικρὸς αὐτὸς εἰς ἀριθμὸν Λαὸς, ἀλλὰ τρισμέγιστος ὅσον ἀφορᾷ τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας. Καλῶ τοὺς νέους νὰ συναισθανθοῦν ὅτι ἡ δουλοφροσύνη καὶ ἡ ἀναξιοπρέπεια παρασκευάζουν τὴν ἐθνικὴν μείωσιν καὶ τὴν ταπείνωσιν, νὰ συναισθανθοῦν ὅτι ἡ ὑποτέλεια καὶ ἡ ὑποταγὴ πρὸς τὰ ξένα συμφέροντα προετοιμάζουν τὴν ἐθνικὴν ὑποδούλωσιν καὶ τὴν ἐξαφάνισιν τῆς φυλῆς καὶ νὰ κατανοήσουν ὅτι ἡ δουλοφροσύνη ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ ὑποταγὴ ἀφ' ἑτέρου τοποθετοῦν ἔξω ἢ καὶ ἐναντίον τοῦ Ἔθνους καὶ ὅτι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἀποτελοῦν ἄρνησιν τοῦ ἀληθοῦς πατριωτισμοῦ.

Καλῶ τοὺς νέους νὰ κατανοήσουν ὅτι ὁ ἀληθὴς πατριωτισμὸς ἐπιζητεῖ τὴν εἰρήνην, τὴν σύμπραξιν καὶ τὴν ἀδελφωσύνην μὲ τοὺς ἄλλους λαοὺς καὶ ὄχι τὸν πόλεμον, τὴν κατάκτησιν καὶ τὴν ἐξόντωσιν, καὶ ὅτι ὁ γνήσιος πατριωτισμὸς ἀξιοῖ, ὅταν κινδυνεῖ ἡ Πατρίδα, τὴν ἀντίστασιν, τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν θυσίαν καὶ ὄχι τὴν ἐγκαρτέρησιν, τὴν συνεργασίαν καὶ τὴν ὑποταγὴν.

Τὴν ἱεράν αὐτὴν ἐντολὴν πρὸς τοὺς Νέους δίδουν αἱ παρελθούσαι γενεαὶ καὶ αἱ γενεαὶ ποῦ θ' ἀκολουθήσουν, διότι ἄλλως ὁ τόπος αὐτὸς δὲν θὰ ζήσῃ καὶ δὲν θὰ προώρισται νὰ ζήσῃ, ἀλλὰ θὰ γίνῃ βόρρα τῶν οἰωνδῆποτε ξένων.

ἀναλογίζομαι ὅ,τι εἶπεν Ἐκεῖνος : «ὅπου δύο ἢ τρεῖς εἴσθε συνηγμένοι καὶ γὰρ εἰμὶ ἐν μέσῳ Ἑμῶν». Τοῦτο πολὺ περισσότερον ἰσχύει ὅταν Διδάσκαλοι, γονεῖς καὶ κηδεμόνες καὶ ἄλλοι ἐνδιαφερόμενοι συνέρχονται διὰ τοὺς Νέους, τοὺς ὁποίους Αὐτὸς δικαίως περισσότερον παντὸς ἄλλου ἠγάπησεν.

Αὐτὴν τὴν ἀγάπην καὶ τὴν στοργήν, αὐτὸ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ὑποστήριξιν, αὐτὴν τὴν κατανόησιν καὶ τὴν συνεργασίαν ζητεῖ ἡ σκληρὰ παλαίουςα Σχολὴ μας καὶ ἀπὸ τὴν Κοινωνίαν καὶ ἀπὸ τὴν Πολιτείαν ὑπὲρ τῶν νεαρῶν σπουδαστῶν τῆς.

Ἐπὲρ τῶν Νέων, οἱ ὁποῖοι περνοῦν τὴν νεότητά των μέσα εἰς τόσον χαλεποὺς καιροὺς καὶ διψοῦν διὰ μάθησιν καὶ, βεβαιωθῆτε, θέλουν νὰ γίνουσι καλῶτεροι ἀπὸ ἡμᾶς. Ἐπὲρ τῶν Νέων, οἱ ὁποῖοι ἀπέδειξαν τὴν ψυχικὴν των ἀνάτασιν καὶ τὸν θερμὸν των ἔρωτα διὰ τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Ἐλευθερίαν, ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἐβροντοφώνησε τὸ «Ὁχι» του εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς κατὰ τῆς βίας καὶ τῆς ὑποδουλώσεως, καὶ ὁμως τώρα μεγαλύνουν μέσα εἰς τὸ δρᾶμα τοῦ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ.

Ἐπὲρ τῶν Νέων, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται καὶ μορφώνονται. Ἐπὲρ τῶν Νέων, τοὺς ὁποίους δὲν πρέπει νὰ δηλητηριάζωμεν μὲ γεροντικὴν ζηλοφθονίαν καὶ κακότητα ὅτι εἶναι χειρότεροι ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς μεγαλύτερους, ἀλλὰ χρέος μας εἶναι νὰ τοὺς καθοδηγῶμεν, νὰ τοὺς ἐμπνέωμεν, νὰ τοὺς ἐνθουσιάζωμεν καὶ νὰ τοὺς διαφωτίζωμεν, νὰ τοὺς μορφώνωμεν καὶ νὰ τοὺς διαπλάσσωμεν, ὥστε νὰ γίνουσι καλῶτεροί μας.

Ἐπὲρ τῶν Νέων, οἱ ὁποῖοι ζητοῦν καὶ εἰς τοὺς ὁποίους ὀφείλομεν, κατὰ τὴν ὥραιαν τοῦ Εὐαγγελίου φράσιν, νὰ δώσωμεν, οἱ ὁποῖοι κρούουσι καὶ εἰς τοὺς ὁποίους ὀφείλομεν νὰ ἀνοίξωμεν διάπλατα τὴν θύραν, ὑπὲρ τῶν Νέων, οἱ ὁποῖοι πεινοῦν καὶ διψοῦν διὰ μόρφωσιν καὶ τοὺς ὁποίους ὀφείλομεν νὰ χορτάσωμεν.

Ἐπὲρ τῶν Νέων, ποῦ ἡ νεανικὴ των ψυχὴ ἀγωνιᾷ καὶ εἰς τὴν ψυχὴν των ὁποίων ἔχομεν χρέος ὡς Ἄνθρωποι καὶ ὡς Διδάσκαλοι νὰ χαράξωμεν τὴν πίστιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν πίστιν εἰς τὴν Ἀνθρωπότητα. Ἐπὲρ τῶν Νέων, ποῦ φοβοῦνται διὰ τὸ μέλλον των καὶ κατέχονται ἀπὸ ἕνα βαθύτατον αἴσθημα φυγῆς, διὰ νὰ τοὺς ἐμποτίσωμεν μὲ ἐμπιστοσύνην καὶ αἰσιοδοξίαν, μὲ θάρρος καὶ αὐτοπεποίθησιν, ποῦ πρέπει νὰ στηριχθοῦν μόνον εἰς τὸ ἦθος καὶ εἰς τὴν μόρφωσιν.

Ἐπὲρ τῶν Νέων, ποῦ εἶναι βλαστάρια Σας, ἐλπίδα καὶ χαρὰ Σας, ἀλλὰ καὶ ποῦ ἀφ' οὗτο ἔγιναν τρόφιμοι τῆς Σχολῆς μας εἶναι καὶ δικά μας παιδιὰ, ἐλπίδα καὶ χαρὰ ἐξίσου δικῆ μας.

ΥΠΟΘΗΚΑΙ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ

Μορφώνειν δὲν σημαίνει ἀναγκάζειν. Ἐκπαίδευσις σημαίνει ὑποβοήθησιν τοῦ νέου ν' ἀπελευθερωθῆ ἀπὸ τὰ ἐνστικτα καὶ τὰς σκωρίας, ν' ἀπελευθερωθῆ ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸν του καὶ νὰ ἀναζητήσῃ τι τὸ ἀνώτερον. Πρέπει ὁ νέος νὰ μάθῃ νὰ αὐτενεργῇ διὰ νὰ ἐπιτυχάνῃ τὸ καλύτερον καὶ ν' αὐτοαντιδρᾷ διὰ ν' ἀντιμετωπίσῃ τὸ χειρότερον. Εἰς τοῦτο συνίσταται ἡ καθοδήγησις πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς πρωτοβουλίας τοῦ σπουδαστοῦ.

Ἐκπαίδευσις εἶναι μαθητεία εἰς τὴν ἐλευθερίαν, ἡ ὁποία στηρίζεται εἰς τὴν αὐτοπειθαρχίαν, τὸν αὐτοέλεγχον, μαθητεία εἰς τὴν κρίσιν, εἰς τὴν εὐθύνην, εἰς τὴν ἀναζήτησιν τῶν μέσων νὰ συνεργασθῆ ὁ νέος εἰς τὴν κοινὴν προσπάθειαν, εἰς τὴν ἀλληλεγγύην, μέχρις ὅτου ὑψωθῆ ὑπεράνω τῶν μικροτήτων τῆς ζωῆς καὶ δοθῆ εἰς τὴν ἐπιδίωξιν ἑνὸς ἔθνικοῦ καὶ ἀνθρωπιστικοῦ ἰδανικοῦ

Εἰς τὰς ἐπομένας σελίδας δημοσιεύονται παραινήσεις καὶ ὁδηγίαι πρὸς τοὺς σπουδαστὰς τῆς Σχολῆς, χαρακτηριστικαὶ τοῦ πνεύματος αὐτῆς. Ὁ ἡμερήσιος καὶ ὁ περιοδικὸς τύπος καὶ ἐξέχοντες παιδαγωγοὶ ἐξῆραν τὰς ὁδηγίας καὶ ἐτόνισαν τὸν βαθύτατον ἀνθρωπισμὸν των.

Η ΚΑΤΑΡΤΙΣ'Σ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ *

« Η ένότης τῆς ἐκπαιδευτικῆς προσπάθειας δὲν εἶναι ἔργον μόνον τοῦ Προγράμματος ἀλλὰ εἶναι πολὺ περισσότερον, ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν, ἔργοι τοῦ Διδάσκοντος Προσωπικοῦ ».

Κατὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ Προγράμματος ἐπρυτάνευσαν αἱ κάτωθι ἀρχαί :

α) Κατεβλήθη πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια νὰ κατοχυρωθῇ ὁ ἐπαγγελματικὸς χαρακτὴρ τῆς Σχολῆς καὶ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ μόρφωσις εἰδικευμένων στελεχῶν, κατὰ πρῶτον διὰ τὴν βιομηχανίαν καὶ κατὰ δευτέρον λόγον διὰ τὰς συναφεῖς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, καθόσον, εἰς τὸν σημερινὸν αἰῶνα τῆς γοργῆς ἀναπτύξεως τοῦ τεχνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοῦ καταμερισμοῦ τῆς ἐργασίας, ἡ ἀνάγκη τῆς εἰδικευμένης μορφώσεως εἶναι ἐπιτακτικὴ. Ἀντίθετος ἀποψις θὰ ἀπετέλει ἐκπαιδευτικὴν ὀπισθοδρομίαν.

β) Παρ' ἀλλήλους, κατεβλήθη φροντίς νὰ ἀποφευχθοῦν οἱ κίνδυνοι τῆς εἰδικεύσεως, ἡ στενότης, δηλονότι, τῶν ὀριζόντων καὶ ἡ μονομέρεια τῶν ἀντιλήψεων. Τοῦτο προσλαθεῖ νὰ ἀποφύγη ἡ Σχολὴ διὰ παραλλήλου διδασκαλίας, συνθετοῦσης τὰ ἐπὶ μέρους εἰς ἓν ἁρμονικὸν σύνολον μὲ εὐρείας προοπτικᾶς, ὥστε νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ δημιουργία ὠλοκληρωμένων, ἀπὸ ἀπόψεως μορφώσεως, ἐπαγγελματιῶν.

γ) Ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ἡ ἑλληνικὴ πραγματικότης, αἱ γνώσεις τῶν ἀποφοίτων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, αἱ ἀνάγκαι καὶ αἱ συνθήκαι τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, καθὼς καὶ τὰ Προγράμματα τῶν ἀντιστοίχων Σχολῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Τὸ πρόγραμμα, ἀναντιρρήτως, εἶναι ἐντοπισμένον καὶ συγχρονισμένον.

δ) Βασικὴ σκέψις ὑπῆρξεν ὁ συντονισμὸς τῶν μαθημάτων, ὥστε ὅλα νὰ κατατείνουσι εἰς τὸν αὐτὸν σκοπὸν. Πολλὰ προβλήματα ἀπαντῶνται εἰς διάφορα μαθήματα, ἕκαστον ὅμως τούτων τὰ ἐξετάζει ἀπὸ τῆς ἰδικῆς του σκοπιᾶς (τεχνικῆς, οἰκονομικῆς, ἐμπορικῆς, ὑγιεινῆς κ.λ.π.). Οὕτω τὸ ζήτημα ἐρευνᾶται ἀπὸ τῶν ποικίλων αὐτοῦ ἀπόψεων καὶ ἔπειτα ἐπιζητεῖται ἡ συνολικὴ ἐπισκόπησίς του, ὑπὸ τὴν σύνθετον μορφήν ὑφ' ἣν παρουσιάζεται εἰς τὴν πραγματικότητα Ἡ ἀναλυτικὴ ἐξέτασις ἐπιβάλλεται ὑπὸ παιδαγωγικῶν λόγων, ἐνῶ ἡ συνθετικὴ ἐξ αὐτῆς τῆς ζωῆς.

ε) Τέλος, κατεβλήθη πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια διὰ τὸν ἁρμονικὸν

* Εἰσήγησις τοῦ κ. Στφ. Κ. Παπαϊωάννου εἰς τὸ Δ. Συμβούλιον κατόπιν ἐπεξεργασίας τοῦ Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος παρὰ τῆς Γενικῆς Ἐπιτροπῆς Προγράμματος καὶ τῶν πέντε εἰδικῶν Ἐπιτροπῶν (Οἰκονομικῶν Μαθημάτων, Ἐμπορικῶν, Νομικῶν, Ἀνθρωπίνου παράγοντος καὶ Τεχνικῶν).

καὶ ἀποτελεσματικὸν συνδυασμὸν θεωρίας καὶ πράξεως, δὲν παραγνωρίζεται, ὅμως, ὅτι ἡ ἀριτία ἐπαγγελματικῆ κατάρτισις ἐπιτυγχάνεται μόνον ὅταν ἡ μαθήτευσις εἰς τὴν οἰκονομικὴν πράξιν συμπληρώσῃ τὸ ἔργον τῆς ἐν τῇ Σχολῇ διδασκαλίας· διὸ καὶ ὁ Ὅργανισμὸς τῆς Σχολῆς ὁρίζει, πρὸς ἀπονομὴν τοῦ Πτυχίου, ἀπαιτεῖται τουλάχιστον ἐξάμηνος πρακτικὴ ἀσκήσις.

στ) Τὰ διδασκόμενα κύρια μαθήματα εἶναι ἐν συνόλῳ δεκαεπτὰ. Ἐξ ἀνήκουν εἰς τὸν οἰκονομικὸν κύκλον, τρία εἰς τὸν κύκλον τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων, δύο ἀποτελοῦν τὸν κύκλον τῶν νομικῶν μαθημάτων, τέσσαρα ἀπαρτίζουν τὸν ἀφορῶντα τὸν ἀνθρώπινον παράγοντα κύκλον καὶ δύο τὸν κύκλον τῶν τεχνικῶν μαθημάτων. Ἐκρίθη ἐν τούτοις σκόπιμον, διὰ τὴν ἀριτιότητα τῆς καταρτίσεως τῶν σπουδαστῶν, νὰ ὑποδιαιερεθῇ ἕκαστον μάθημα εἰς πλείονα τμήματα, ἢ διδασκαλία τῶν ὁποίων ἀνετέθη εἰς εἰδικούς καθηγητάς.

Οὕτω ἡ Σχολὴ ἠκολούθησε τὸ νέον σύστημα διδασκαλίας, τὸ κυρίως ἐν Ἀμερικῇ καὶ κατὰ δεύτερον λόγον ἐν Γαλλίᾳ ἐφαρμοζόμενον, καθ' ὃ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ γεγονὸς ὅτι μόνον εἰδικοί καθηγηταί, σήμερον, εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζουν κατὰ βάθος τὰ ποικίλα προβλήματα τὰ ἐν τῇ πολυσυνθέτῳ οἰκονομικῇ καὶ κοινωνικῇ ζωῇ ἐμφανιζόμενα. Ἐπὶ παραδείγματι, ἡ «Οἰκονομικὴ Πολιτικὴ» ἀποτελεῖ ἐν μάθημα μὲ ἐνιαῖον σκοπὸν καὶ κατεύθυνσιν, ἀλλ' ἡ διδασκαλία τῆς ἔχει κατανεμηθῆ εἰς χωριστοὺς καὶ εἰδικούς κλάδους προκύψαντας ἐκ τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς. Χωρὶς, ὅθεν, νὰ διασπάται ἡ ἐνότης τοῦ μαθήματος, χάρις εἰς τὸ ἀπὸ κοινοῦ ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων Καθηγητῶν καταρτισθὲν πρόγραμμα, διασφαλίζεται ἡ ἀκριβὴς καὶ θετικὴ γνῶσις τῶν ἐπὶ μέρους θεμάτων, ἀντὶ τῶν κενολόγων γενικεύσεων.

Συμφώνως πρὸς τὰς γενικὰς ταύτας γραμμὰς συνετάγη τὸ Ἀναλελυμένον Ὁρολόγιον Πρόγραμμα.

Τὰ μαθήματα κατανέμονται εἰς τὰ τρία ἔτη σπουδῶν. Ἐκ τοῦ ὄρολογίου προγράμματος γίνεται ἀμέσως ἐμφανὴς ἡ σύμμετρος καὶ ὄρολογισμένη κατανομὴ τῶν ἐν τῇ Σχολῇ παρεχομένων πρὸς τοὺς σπουδαστὰς γνώσεων καὶ ἡ καταβληθεῖσα φροντὶς ἀριωτέρας, ὅσον τὸ δυνατόν, θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς καταρτίσεως αὐτῶν.

Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ἡ ἀκολουθουμένη μέθοδος διδασκαλίας εἶναι ὁ συνδυασμὸς θεωρίας καὶ πράξεως. Ἡ διδασκαλία δὲν εἶναι ἐμπειρικὴ, ἀλλ' ἐπίθεωρίας δὲν ἀναφέρεται εἰς ἀφηρημένας ἐννοίας, δυναμένας νὰ ἀποτελέσουν τὸ θέμα ἐρευνῶν τοῦ ἐπιστημονικοῦ ἐργαστηρίου. Ἡ Σχολὴ πιστεύει ὅτι ὁ καθαρὸς πρακτικὸς δὲν δύναται νὰ ὑψωθῆ ὑπεράνω τῆς θέσεώς του, οὐδὲ νὰ ἔχῃ τὴν γενικὴν τῶν πραγμάτων ἐπισκοπήσιν, ἀλλὰ φρονεῖ, ἐπίσης, ὅτι ἡ θεωρία τότε μόνον ἀποκτᾷ ἐνδιαφέρον διὰ τὸν ἐπαγγελματίαν, ὅταν ἐφαρμόζεται εἰς τὰς συγκε-

κριμένες περιπτώσεις τοῦ οἰκονομικοῦ βίου καὶ χρησιμεύει εἰς τὴν ἐξεύρεσιν τῶν καλυτέρων λύσεων.

Ἡ διδασκαλία γίνεται κυρίως ἀπὸ ἔδρας, εἶναι, δηλονότι, ἀκαδημαϊκὴ, ἀναπτύσσουσα ἐπιστημονικῶς τὴν ὕλην, κατὰ θέματα μεθοδικῶς καὶ συστηματικῶς ταξινομημένα. Ἡ ἐμπέδωσις τῶν γνώσεων συντελεῖται διὰ τῶν Φροντιστηριακῶν Ἀσκήσεων, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἐξετάζεται ἡ διδαχθεῖσα ὕλη ἢ γίνεται ὑπὸ τῶν σπουδαστῶν περίληψις αὐτῆς ἢ, τέλος, τίθενται πρὸς λύσιν πρακτικὰ θέματα, σχετικὰ μὲ τὰ διδαχθέντα.

Ἡ ἐκμάθησις τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν κανόνων διὰ τῆς ἀπὸ ἔδρας ἀκαδημαϊκῆς διδασκαλίας δὲν ἀναπτύσσει πάντοτε τὰς δεξιότητας τοῦ σπουδαστοῦ. Ἐνίοτε ἐμποδίζεται ἡ αὐτενέργειά του, ὥστε νὰ μὴ ἀντιλαμβάνεται ὁ σπουδαστὴς τότε καὶ πῶς θὰ ἐφαρμόσῃ τὰ διδαχθέντα, εἰς τὰς συγκεκριμένας περιπτώσεις τῆς ζωῆς. Διὸ ἡ Σχολή, ὅπου εἶναι τοῦτο δυνατόν, παραλλήλως πρὸς τὴν ἀκαδημαϊκὴν παράδοσιν προσπαθεῖ, καινοτομοῦσα, νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν λεγομένην περιπτωσιακὴν μέθοδον (case system). Τὰ διδόμενα εἰς τοὺς σπουδαστὰς περιστατικὰ προσέρονται -ἐξ αὐτῆς τῆς πράξεως καὶ παρουσιάζονται πρὸς συζήτησιν καὶ ἐπίλυσιν τῶν τυχόν προκυπτόντων οἰκονομικῶν, ἐμπορικῶν, νομικῶν, ἀνθρωπίνου παράγοντος καὶ τεχνικῶν προβλημάτων. Οὕτω ἀσκεῖται ὁ σπουδαστὴς νὰ ἀντιμετωπίσῃ αὐτὴν ταύτην τὴν πρᾶξιν, νὰ παρακολουθῇ τὰς διαφόρους φάσεις, νὰ ἀναζητῇ νέους συνδυασμοὺς γεγονότων καὶ νὰ εὕρισκεται πρὸ συγκεκριμένων ἀποριῶν, αἱ ὁποῖαι εἶναι φυσικὸν νὰ μὴ γεννῶνται κατὰ τὴν ἀκαδημαϊκὴν ἀκρόασιν τῶν μαθημάτων.

Αἱ εἰς τὴν Σχολὴν κτηθεῖσαι γνώσεις ἐμπεδοῦνται ἔτι περισσότερο διὰ σειρᾶς μαθημάτων εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας (ἐργοστάσια, δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ γραφεῖα καὶ καταστήματα). Τὰ μαθήματα ταῦτα δὲν εἶναι ἀπλᾶ ἐπισκέψεις θεαματικοῦ χαρακτῆρος. Πρὸ αὐτῶν οἱ σπουδασταὶ μελετοῦν εἰς τὴν Σχολὴν τὸν πρὸς ἐπίσκεψιν τόπον ἐργασίας, βοηθούμενοι ὑπὸ τῶν οἰκείων καθηγητῶν, ἡ δὲ ἐπακολουθοῦσα ἐπίσκεψις γίνεται βάσει προκαθορισμένου σχεδίου. Μετ' αὐτὴν ἐπακολουθεῖ γραπτὴ ἔκθεσις καὶ συστηματικὴ κριτικὴ, ἐξάγονται δὲ τὰ ἀναγκαῖα ἀπὸ ἀπόψεως τεχνικῆς, οἰκονομικῆς, λογιστικῆς, ὀργανωτικῆς, ψυχοτεχνικῆς καὶ ὄρων ἐργασίας συμπεράσματα.

Οὕτω ἡ ἐπίσκεψις εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας δὲν ἀποβαίνει διαβατικὴ ἐπιθεώρησις, ἀνευ, κατὰ κανόνα, σοβαροῦ διδακτικοῦ ἀποτελέσματος, ἀλλὰ πραγματικὴ εὐκαιρία νὰ συστηματοποιηθοῦν καὶ νὰ ὀλοκληρωθοῦν ὅλαι αἱ σχετικαὶ γνώσεις ἐπὶ ἑνὸς θέματος, νὰ κινηθῇ ἡ παρατηρητικότης καὶ νὰ τονωθῇ ἡ κρίσις τῶν σπουδαστῶν, ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὴν ἐκ μέρους τῶν κατανήσιν, ὅτι τὰ ἐν τῇ Σχολῇ διδασκόμενα εἶναι πράγματι χρήσιμα διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν τῶν σταδιοδρομίαν.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ
ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

«Τῆς παιδείας αἱ μὲν οἶζαι πικραί, ὁ δὲ καρπὸς γλυκύς»
Πλούταρχος

1. Φροντίσατε νὰ εἰσθε εἰς τὸν τόπον τῆς ἐξετάσεως τὴν ὀρι-
σθεῖσαν ἡμέραν καὶ ὥραν, φέροντες ἀπαραιτήτως τὴν προσωρινὴν
σχολικὴν ταυτότητά σας. Ἄν βραδύνετε, θὰ ἀποκλεισθῆτε ἀπὸ τὰς
ἐξετάσεις. Σκεφθῆτε πόσον αὐτὸ δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ζωὴν σας.

2. Νὰ εἰσθε ἐφωδιασμένοι μὲ στυλογράφον (ἢ μελανοδοχεῖον
καὶ κονδυλοφόρον) καὶ γομολάστιχαν. Ἡ Σχολὴ θὰ σᾶς ἐφοδιάσῃ
μὲ τὸ φύλλον χάρτου διὰ νὰ ἀπαντήσετε εἰς τὸ θέμα, μὲ εἰδικὸν φύλ-
λον διὰ τὰς σημειώσεις σας καὶ μὲ τεμάχιον ἀπορροφητικοῦ χάρτου.
Ἀπαγορεύονται αἱ σημειώσεις, τὰ τετράδια, τὰ βιβλία, αἱ ἐφη-
μερίδες καὶ πᾶν ὅ,τι γεννᾷ τὴν ὑπόνοιαν κακῆς χρησιμοποίησός του.

3. Καταλάβετε τὴν ἠριθμημένην θέσιν σας μὲ τάξιν καὶ εὐπρέ-
πειαν, ἀνταξίαν τῆς μορφώσεως καὶ τῆς ἀνατροφῆς σας. Συμμορ-
φωθῆτε πρὸς τὰς ὁδηγίας τῶν ἐξεταστῶν καὶ τῶν ἐποπτῶν, διὰ νὰ
διατηρηθῇ ἀτμόσφαιρα ἡρεμίας, ἢ ὅποια σᾶς εἶναι ἀπαραίτητος. Ἀπο-
δείξατε ὅτι εἰσθε πολιτισμένοι ἄνθρωποι.

4. Γράψατε τὸ ἐπώνυμόν σας μὲ κεφαλαῖα γράμματα καὶ μὲ
στρογγυλὰ καθαρὰ γράμματα τὸ ὄνομά σας, τὸ πατρώνυμον, τὸν ἀρι-
θμόν σας τῆς προσωρινῆς ταυτότητος, τὸν ἀριθμὸν τῆς θέσεώς σας,
εἰς τὰς ἐπὶ τούτῳ θέσεις τοῦ πρὸς τὰ ἀριστερά σας μέρους τῆς ἐπι-
κεφαλίδος. Εἰς τὰς προσδιωρισμένας θέσεις, δεξιὰ, γράψατε εἰς ποῖον
μάθημα ἐξετάζεσθε καὶ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἐξετάσεως. Ἡ θέσις
ἐντὸς τοῦ μικροῦ ὀρθογωνίου δεξιὰ (αὐξῶν ἀριθμὸς γραπτοῦ) θὰ
συμπληρωθῇ ὑπὸ τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς.

5. Ἀποβάλατε τὸν φόβον καὶ ἐργασθῆτε μὲ ἡρεμίαν. Τοῦτο
πολὺ θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν σας. Μὴ ἐνοχλῆτε τὸν διπλα-
νόν σας καὶ μὴ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς ἐνοχλοῦν. Μὴ ἀποπειραθῆτε νὰ
ἀντιγράψετε. Θὰ ἀποκλεισθῆτε τῶν ἐξετάσεων. Σεβασθῆτε τὸν ἐαυ-
τόν σας, τοὺς συνεξεταζομένους σας καὶ τὴν Σχολήν, ἢ ὅποια σᾶς
θέλει συνεργάτας καί, ἐπομένως, εὐπρεπεῖς καὶ ἐντίμους.

6. Πρὶν δώσετε τὴν ἀπάντησιν σκεφθῆτε καλῶς καὶ διατυπώ-
σατε μὲ τάξιν, μεθοδικῶς καὶ ἐλευθέρως τὰς σκέψεις σας, ἀποφεύ-
γοντες τὰς ἀοριστολογίας καὶ τὰς ἀνευ περιεχομένου πομπώδεις ἐκ-
φράσεις. Δύνασθε νὰ χρησιμοποιήσετε καθαρεύουσαν ἢ δημοτικὴν
γλῶσσαν, ἀρκεῖ αὕτη νὰ εἶναι συντακτικῶς καὶ γραμματικῶς ὀρθή.

Σεβόμεθα πᾶσαν γνώμην, διὰ νὰ σᾶς δώσωμεν τὸ παράδειγμα
νὰ μάθετε νὰ σέβεσθε καὶ σεῖς τὴν γνώμην τῶν ἄλλων. Σᾶς βλέπο-
μεν ὡς ἐλευθέρους ἀνθρώπους, διὸ καὶ ζητοῦμεν νὰ μᾶς ἐκθέσετε τὴν
γνώμην σας καὶ ὄχι νὰ μᾶς πληροφορήσετε ποία εἶναι ἡ ἰδική μας.
7. Γράψατε εὐαναγνώστως καὶ μεθοδικῶς. Ἡ τάξις καὶ ἡ κα-

θαρογραφία, άνευ έπιτηδεύσεως, σημαίνει ότι κατέχετε τὸ θέμα, ότι σκέπτεσθε κανονικῶς καὶ ότι ἐκτιμᾶτε τὴν καλαισθησίαν. Ἀντιθέτως, ἡ κακογραφία σημαίνει, πολλάκις, προσπάθειαν συγκαλύψεως τῆς ἀγνοίας καὶ τῶν λαθῶν καί, ἴσως, κοκὸν χαρακτῆρα. Βοηθήσατε τὸν ἔξεταστὴν νὰ σᾶς κρίνῃ εὐχερῶς καὶ χωρὶς ἐκνευρισμόν. Μὴ λησμονῆτε ότι καὶ αὐτὸς εἶναι ἄνθρωπος.

8. Εἰς πᾶσαν σελίδα ἀφήνετε περιθώριον ἑπαρκές. Ἀποφεύγετε τὰς διαγραφάς, τὰς παρεγγριφάς μεταξὺ τῶν σειρῶν καὶ τὰς ὑπεργραφάς εἰς τὰ περιθώρια καὶ ἄνω καὶ κάτω τῶν γραμμῶν. Ἀποδεικνύουν ἔλλειψιν συστηματικῆς σκέψεως. Εἰς ἕκαστον θέμα γράψατε μὲ μεγαλύτερα γράμματα : « Λύσις (τάδε) ζητήματος », ὅπως καὶ εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν — ἐὰν τὸ θέμα ἔχῃ περισσοτέρας ἐρωτήσεις — γράψατε : « (τάδε) ἐρώτησις ». Μετὰ τὴν ἀπάντησίν σας εἰς ἕκαστην ἐρώτησίν μας, διὰ νὰ διευκολυνθῇ ἡ ἐξέτασις τοῦ γραπτοῦ, ἀφήνετε μίαν κενὴν γραμμὴν μεθ' ἑκάστην δὲ λύσιν τοῦ ὅλου ζητήματος, τρεῖς σειρὰς κενάς.

9. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ θέματος, ὁ ἔξεταστὴς παρέχει διαφωτιστικὰς πληροφορίας, κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν του. Πρέπει νὰ εἰσθε βέβαιοι ότι ἡ ἐπιθυμία του εἶναι νὰ σᾶς διαφωτίσῃ καὶ νὰ σᾶς διευκολύνῃ, ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ πρέποντος. Αἱ ἐρωτήσεις ἐκ μέρους τῶν ὑποψηφίων, οἷονδῆποτε περιεχόμενον καὶ ἂν ἔχουν, δὲν ἐπιτρέπονται, διότι, ἀντὶ νὰ διευκολύνουν, δημιουργοῦν σύγχυσιν καὶ βλάβη. Ἀφοσιωθῆτε ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὸ γραπτόν σας. Ὁργανώσατε μὲ τάξιν καὶ σύστημα τὴν ἐργασίαν σας. Πιστεύσατε ότι αὐτὸ θὰ σᾶς εἶναι πολὺ χρήσιμον. Ἡ ἐπιτυχία ἐξαρτᾶται ἀπὸ σᾶς τοὺς ἰδίους, καὶ μόνον ἀπὸ σᾶς.

10. Ὁ χρόνος τῆς ἀπαντήσεως εἶναι ἀπολύτως καθωρισμένος. Οὐδεμίαν παράτασιν ἐπιτρέπεται. Μόλις περατώσατε τὸ γραπτόν σας, μελετήσατέ το μὲ πολλὴν προσοχὴν καὶ χωρὶς ἐκνευρισμόν, μεθ' ὃ παραδώσατέ το εἰς τὸν ἔξεταστὴν, καλύψατε ἐνώπιόν του τὸ ὄνομά σας, ἀφοῦ ἐπιδείξετε τὴν προσωρινὴν σας σχολικὴν ταυτότητα, καὶ ἐξέλθετε ἀμέσως τῆς αἰθούσης.

11. Οἱ ἔξετασταὶ ἐνθυμοῦνται ότι καὶ αὐτοὶ ὑπῆρξαν ἔξεταζόμενοι. Βεβαιωθῆτε ότι θὰ σᾶς κρίνουν μὲ δικαιοσύνην καὶ ἀγάπην. Εἶναι φίλοι ὅλων σας· πρέπει νὰ τὸ πιστεύσετε.

12. Μὴ ἐπιχειρήσατε νὰ μεταχειρισθῆτε πλάγια μέσα. Θὰ ἀποκλεισθῆτε ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις ἢ θὰ βαθμολογηθῆτε μὲ μηδέν. Ὁ χρησιμοποιοῦν πλάγια μέσα ὑποβιβάζει τὸν ἑαυτὸν του, προσπαθεῖ νὰ ἀδικήσῃ τοὺς συνυποψηφίους του, ἀποδεικνύει ἔλλειψιν ἠθους καὶ ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Σχολὴν, παρακωλύει τὸ ἔργον της καὶ βλάπτει γενικώτερον τὴν Κοινωνίαν καὶ τὴν Πολιτείαν.

Μάθετε νὰ εἰσθε ἀξιοπρεπεῖς καὶ ὄχι ἀναρριχώμενοι μὲ εὐτελεῖς μεθόδους. Μὴ λησμονῆτε ότι ἀπὸ τοὺς Νέους ἀναμένει τὸ ἔθνος μίαν νέαν δημιουργικὴν ἐξόρμησιν, δυναμένην νὰ στηριχθῇ μόνον, εἰς τὸ χρηστὸν ἦθος καὶ εἰς τὴν πραγματικὴν μόρφωσιν.

ΥΠΟΘΗΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΑΣ *

«Θέλω νὰ γίνω ὄρατον δεῖγμα Ἀνθρώπου καὶ Ἕλληνος»
αὐτὸ ἀξίζει νὰ εἶναι ὁ σκοπὸς μιᾶς ζωῆς».

Ἰων Δραγούμης

Ἀκαδημαϊκὸς πολίτης εἶναι ὁ νέος ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ ἔτελείωσε τὰς ἔγκυκλίους σπουδὰς, ἐνεγράφη εἰς μίαν ἀνωτέραν Σχολὴν διὰ νὰ καταρτισθῇ ἐπιστημονικῶς, εἴτε διὰ νὰ γίνῃ ἐρευνητὴς τῶν προβλημάτων τῆς φύσεως ἢ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, εἴτε διὰ νὰ ἀσκήσῃ ἐν ἐπάγγελμα μὲ ἐδραιωτέραν θεμελίωσιν καὶ μὲ εὐρύτεραν ἀντίληψιν τῶν ζητημάτων τοῦ βίου.

Ὁ Σπουδαστὴς τῆς Σχολῆς μας ἀνήκει εἰς τὴν δευτέραν ταύτην κατηγορίαν. Φιλοδοξεῖ νὰ ἀποκτήσῃ μίαν ἀριτίαν μὲ μὲν ἄριστον καὶ μίαν εὐρεῖαν ἀντίληψιν, ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὸ ἐπιβεβλημένον ἦθος, διὰ νὰ καταστῇ μέλος τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ τῆς Χώρας, ἰκανὸς ἐπαγγελματίας, ἀνώτερον διοικητικὸν στέλεχος τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, καλὸς Ἕλλην, χρήσιμος ἄνθρωπος, μὲ εὐρύτερα ἀνθρωπιστικὰ ἰδανικά.

Ὁ ἀκαδημαϊκὸς πολίτης, καὶ ἐπομένως καὶ ὁ σπουδαστὴς τῆς Σχολῆς, πρέπει διὰ τοῦ ἠθους καὶ τῆς συμπεριφορᾶς του νὰ ἀποδεικνύῃ, ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν, ὅτι εἶναι ἄξιος τοῦ τιμητικοῦ αὐτοῦ τίτλου καὶ ὅτι ἔχει πλήρη κατανόησιν ὅτι εἶναι πλέον ὁ νέος ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἡ οἰκογένειά του, ἡ κοινωνία καὶ ἡ Πολιτεία ἀναμένουν νὰ δικαιώσῃ πλήρως τὰς προσδοκίας των.

Ὁ σπουδαστὴς τῆς Σχολῆς γνωρίζει καλῶς ὅτι τοῦτο εἶναι καὶ τὸ προσωπικόν του συμφέρον, διότι πρέπει ἀπὸ τῆς περιόδου τῶν σπουδῶν του νὰ δημιουργήσῃ καλὴν φήμην, ἢ ὁποῖα, ἄλλωστε, μεγάλως θὰ τὸν ἐξυπηρετήσῃ εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν του σταδιοδρομίαν.

Ἡ Σχολὴ εἶναι μορφωτικὸν Ἰδρυμα. Σκοπὸς τῆς εἶναι νὰ μεταδώσῃ γνώσεις, νὰ πλάσῃ καλοὺς χαρακτήρας, νὰ ἐμπνεύσῃ χρήσιμους φιλοδοξίας, νὰ καθοδηγήσῃ τοὺς νέους εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος. Τὸ πυχίον τῆς αὐτὴν τὴν ἔννοιαν καὶ αὐτὴν τὴν ἀξίαν ἔχει. Ἡ Σχολὴ παρασκευάζει παράγοντας τῆς ἀληθοῦς ἠγέτιδος τάξεως τοῦ Ἔθνους.

Ἡ μόρφωσις ἀποκᾶται διὰ τῆς τακτικῆς παρακολουθήσεως τῶν ἀπὸ ἔδρας μαθημάτων, τῶν φροντιστηριακῶν ἀσκήσεων, τῶν ἐπιτοπίων εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας μαθημάτων καὶ διὰ συστηματικῆς μελέτης. Ἡ Σχολή, πράγματι, εἶναι ὑπερήφανος διὰ τὸ μέγα ποσοστὸν τῶν παρακολουθούτων τὰς ἐργασίας τῆς σπουδαστῶν καί,

* Ἀποσπάσματα ἀπὸ ὁμιλίαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς τῆς 12. 10. 1952.

ἀκόμη, χαίρει διότι διαρκῶς αὐξάνει τὸ ποσοστὸν τῶν μελετώντων εἰς τὸ Ἀναγνωστήριόν της.

Εἰς τὴν Ἀνωτάτην Παιδείαν ὁ σπουδαστὴς δὲν ἀρκεῖται εἰς τὰς παραδόσεις τῶν Καθηγητῶν. Συμπληρώνει τὴν μόρφωσίν του διὰ τῆς μελέτης ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων καὶ μονογραφιῶν. Αἱ παραδόσεις χρησιμεύουν διὰ νὰ τοῦ δώσουν γενικὴν εἰκόνα τῶν γνώσεων τῶν σχετικῶν πρὸς τὸ μάθημα καὶ διὰ νὰ τὸν ὑποβοηθήσουν εἰς τὴν ἐξέτασίν του. Δὲν ἀρκεῖ τοῦτο. Ἡ ἐπιστημονικὴ κατάρτισις σημαίνει διαρκῆ καὶ συστηματικὴν παρακολούθησιν τῶν ἐπὶ μέρους ζητημάτων καὶ τῶν διαφορῶν ἀπόψεων. Ὁ Καθηγητὴς τῆς Σχολῆς ἰδιαιτέρως θὰ χαρῆ διαπιστώνων μίαν εὐρύτεραν κατάρτισιν, ἐπιτευχθεῖσαν διὰ τῆς μελέτης συγγραμμάτων ἄλλων ἐπιστημόνων. Οὐδεὶς ἰσχυρίζεται ὅτι κατέχει τὴν Ἀλήθειαν. Ὁ πραγματικὸς ἐπιστήμων ἐρευνᾷ διαρκῶς καὶ διαρκῶς ἀναζητεῖ τὴν Ἀλήθειαν. Δι' αὐτὸ ἡ Σχολὴ καυχᾶται ὅτι εἶναι, πράγματι, κέντρον ἐπιστημονικῆς μορφώσεως νέων, προωρισμένων νὰ καταστοῦν χρήσιμοι, ἱκανοί, ἀριτίως κατηρτισμένοι, μὲ εὐρείας ἀντιλήψεις καὶ ἐλεύθερον πνεῦμα ἐπαγγελματίαι, δυνάμενοι νὰ συλλάβουν τὰς ὀρθὰς γενικὰς γραμμὰς καὶ νὰ μὴ ὑποδουλοῦνται εἰς τὰς ἀσημάντους λεπτομερεῖας τῶν «ὑποσημειώσεων».

Ὁ σπουδαστὴς ἔχει χρέος νὰ διαφωτίζη τοὺς πάντας διὰ τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς του, διὰ τὰς κατευθύνσεις της, διὰ τὰ ἰδανικά της. Εἶναι νέα Σχολή, μὲ νέας ἀντιλήψεις, μὲ νέα μαθήματα. Εἶναι φυσικὸν ὅτι ὑπάρχουν πολλοὶ οἱ ὁποῖοι τὴν ἀγνοοῦν. Πληροφοροῦσατέ τους διὰ τὴν ὑπαρξίν της. Ἀποδείξατε τὴν ἀξίαν της, τὴν ἰδιορρυθμίαν της, τὴν συμβολὴν της εἰς τὴν παιδαγωγικὴν προσπάθειαν καὶ εἰς τὴν πνευματικὴν κίνησιν τοῦ τόπου.

Ὁ καλὸς σπουδαστὴς ἀκούει μετὰ προσοχῆς πᾶσαν καλόπιστον κριτικὴν. Μόνον μωροὶ δύνανται νὰ πιστεύουν ὅτι εἶναι ἀλάθητοι. Ἡ καλόπιστος κριτικὴ εἶναι γόνιμος καὶ δημιουργικὴ. Μὴ παρὰσύρεσθε, ὅμως, καὶ μὴ παραπλανᾶσθε ἀπὸ τὴν κακοπιστίαν καὶ τὴν ψευδολογίαν, ἀπὸ τὴν συκοφαντίαν καὶ τὴν δημαγωγίαν. Ἀληθὴς μορφωμένος εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ὑποβάλλει ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς ψυχρᾶς κριτικῆς τὰς ἀπόψεις ἑνὸς τρίτου καὶ δέχεται νὰ ὀδηγηθῆ εἰς τὰς σκέψεις του καὶ τὴν δρᾶσιν του ἀπὸ τὴν Ἀλήθειαν καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν δημαγωγίαν. Ἡ δημαγωγία εἶναι εὐκόλος διὰ τὸν δημαγωγόν, ὁ ὁποῖος στερεῖται ἥθους, καὶ διὰ τὸν ἀκούοντα ὁ ὁποῖος στερεῖται πνευματικοῦ καὶ ψυχικοῦ ἔρματος. Ὁ σπουδαστὴς μᾶς ἀνωτέρας Σχολῆς δὲν δύναται νὰ εἶναι οὔτε δημαγωγός, οὔτε δημαγωγούμενος.

Οἱ Καθηγηταὶ σας ὄχι μόνον σᾶς μεταδίδουν γνώσεις, ἀλλὰ εἶναι καὶ ὀδηγοὶ σας, σύμβουλοί σας, φίλοι σας. Εἶναι μὲ μίαν λέξιν:

Διδάσκαλοί σας. Καὶ ἡ λέξις αὐτὴ συμβολίζει ὄχι μόνον τὸ ἔνδιαφέρον των νὰ μορφωθῆτε, ἀλλὰ καὶ τὴν στοργὴν των διὰ νὰ προκόψετε εἰς τὴν ζωὴν σας. Ἐμπιστευθῆτε εἰς αὐτούς. Ὅπως σὰς ἀγαποῦν ὀφείλετε νὰ τοὺς ἀγαπᾶτε, καὶ ὅπως φροντίζουν διὰ σὰς ὀφείλετε νὰ τοὺς τὸ ἀνταποδίδετε, σεβόμενοι αὐτούς. Ὁ τιμῶν τὸν Διδάσκαλόν του τιμᾷ τὸν ἑαυτὸν του. Ἡ ἐντολὴ λέγει: «Τίμα τοὺς γονεῖς σου». Οἱ Διδάσκαλοι εἶναι οἱ πνευματικοὶ γονεῖς σας, οἱ ὁποῖοι ἀγωνίζονται, μὲ μυρίας δυσκολίας, διὰ νὰ σὰς δώσουν τὸ «εὖ ζῆν».

Ἐμπνευσθῆτε ἀπὸ τὸ καλὸν παράδειγμα πού σὰς δίδουν: Ὑπεράνω τῶν διαφορῶν των—ἐπιστημονικῶν ἢ πολιτικῶν—θέτουν τὸ μορφωτικὸν ἰδανικόν των, τὴν Σχολήν, καὶ ἐργάζονται μὲ ἀφιλοκέρδειαν, καὶ ἐνίοτε μὲ θυσίας, διὰ νὰ σὰς μορφώσουν, νὰ σὰς διαπλάσουν, νὰ σὰς διαπαιδαγωγήσουν. Ὁ καθεὶς δικαιοῦται, καὶ ὑποχρεοῦται, νὰ ἔχη τὰς ἀπόψεις του, ἀλλὰ πάντες πρέπει νὰ ἐνώνωμεν τὰς προσπάθειάς μας διὰ τὸ κοινὸν καλόν. Ἐντὸς τῆς Σχολῆς ὑπεράνω ὅλων εἶναι ἡ προστασία καὶ ἡ προαγωγὴ τοῦ ἔργου τῆς καὶ ἔξω τῆς Σχολῆς εἶναι τὸ Ἔθνος. Οἱ Καθηγηταὶ σὰς δίδουν τὸ παράδειγμα τῆς συνεργασίας, τῆς ἀμοιβαίας κατανοήσεως, τοῦ ἀλληλοσεβασμοῦ. Ὡς πολῖται δικαιοῦσθε νὰ ἔχετε οἰανδήποτε πολιτικὴν δοξασίαν, ὡς σπουδασταὶ ὅμως ὑποχρεοῦσθε νὰ ἔχετε ἐν κοινὸν ἰδανικόν, τὴν πνευματικὴν σας μόρφωσιν καὶ τὴν ἠθικὴν σας διάπλασιν, διὰ τῆς Σχολῆς.

Ἀσκεῖτε συνεχῶς καὶ συστηματικῶς τὴν παρατηρητικότητά σας καὶ ἀναπτύσσετε πάντοτε τὴν πρωτοβουλίαν σας. Χωρὶς αὐτὰς θὰ μείνετε εἰς τὸ περὶ θῶριον τῆς δράσεως καὶ θὰ περιορισθῆτε εἰς κατωτέρας βαθμίδας. Φιλοδοξήσατε νὰ γίνετε παράγοντες τῆς οἰκοκατοικίας ζωῆς. Αὐτὸ ἀπαιτεῖ πρωτοβουλίαν, ψυχικὴν καὶ πνευματικὴν ἀνάτασιν, ἐλευθέρων ἀνατένισιν τῶν προβλημάτων, μέσα εἰς τὰ κανόνα τῆς ἠθικῆς καὶ τῶν νόμων. Ἡ τήρησις τῶν ἠθικῶν κανόνων εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ συμφέρον τοῦ ἀνθρώπου. Ἄν θέλετε νὰ μορφωθῆτε καὶ νὰ ἐπιτύχετε εἰς τὴν ζωὴν, σκέπτεσθε συνεχῶς τὸ θέμα σας, ἀλλὰ νὰ τὸ σκέπτεσθε μὲ ἐλεύθερον πνεῦμα. Αἱ χειρότεροι τοξίνοι τοῦ πνεύματος εἶνε ἡ προκατάληψις καὶ ἡ ἀποστήθισις τῶν κανόνων, ἄνευ ἐφαρμογῆς των εἰς τὰ διδόμενα προβλήματα. Πρέπει νὰ ἐμποτισθῆτε ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας. Ἀποτοξινωθῆτε ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν πάσης προπαγάνδας καὶ παντὸς συνθίματος. Ἐπὶ παντὸς ζητήματος ἀναζητεῖτε πεισμόνως τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ δίκαιον. Μὴ παραδώσετε τὴν δροσίαν τῆς νεανικῆς σας ψυχῆς εἰς τὸν λίβαν τῆς προπαγάνδας. Μὴ παραδώσετε ὅτι ἐκλεκτότερον εἶναι ἀπὸ τὴν ὑπαρξίν σας εἰς ἐκεῖνους οἱ ὁποῖοι θὰ μολύνουν τὴν ψυχὴν σας καὶ τὸ πνεῦμα σας. Εἶναι μεγάλο νὰ ἀρθῆ κανεὶς εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐλευθέρου ἀνθρώπου, μεγάλη ἡ τιμὴ, ἀλλὰ καὶ μεγάλη ἡ εὐθύνη.

Ἡ ἀρχή σας πρέπει νὰ εἶνε: ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν νὰ γίνω καλύτερος. Ὁ χρόνος εἶνε κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ διασπαθίζωμεν. Πᾶσα στιγμή παρέρχεται ἀνεπιστρεπτεῖ. Στηρίζεσθε πάντοτε εἰς τὴν προσωπικὴν σας ἱκανότητα καὶ οὐδέποτε εἰς τὴν ἐπιείκειαν τοῦ Καθηγητοῦ. Τὸ Σχολεῖον οὔτε φιλανθρωπίαν ἀσκεῖ οὔτε ἐγκληματίας δικάζει. Ὁ Διδάσκαλος οὔτε ἱερεὺς εἶνε οὔτε ἀστυνόμος. Πᾶσα ἄλλη ἀποψις εἶνε δημοκοπικὴ καὶ ἀντικοινωνικὴ. Ὁ Διδάσκαλος, βαθμολογῶν, πρέπει νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν του ὅτι εἶναι τεταγμένος διὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ κοινωνικὸν καὶ κρατικὸν συμφέρον· ἄλλωστε ἡ ἐπιείκεια ὑπὲρ τοῦ ἀνικάνου σπουδαστοῦ εἶναι ἐμφανὴς ἀδικία κατὰ τοῦ ἱκανοῦ Ἡ βαθμολογία εἶνε δικαίωμα ἱερὸν καὶ ἱερὸν συνάμα χρέος τοῦ ἐξεταστοῦ. Κατὰ τὴν ὠραίαν φράσιν τοῦ Εὐαγγελίου, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ῥίπτωμεν τὰ ἅγια εἰς τοὺς κύνας, οὐδὲ νὰ βάλωμεν τοὺς μαργαρίτας ἔμπροσθεν τῶν χοίρων.

Μὴ λησμονῆτε ὅτι πᾶσα εἶδησις εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν. Φροντίσατε, μὲ αὐστηρῶς ἐπιστημονικὴν σκέψιν, νὰ εὐρίσκατε τὸν σύνδεσμον τῆς εἰδήσεως μὲ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν. Οὕτω θὰ ἐπιτύχετε, οὕτω θὰ γίνετε ἐπιστήμονες δυνάμενοι νὰ ἀντιληφθοῦν τὰ οἰκονομικὰ προβλήματα. Ἄλλως ἀναμυρηκάξετε τὰς γνώσεις, αἱ ὁποῖαι οὕτω παύουν νὰ εἶνε γόνιμοι καὶ ἴσως νὰ καθίστανται ἐπικίνδυνος φόρτος.

Νὰ εἶσθε ὑπερήφανοι διότι σπουδάζετε εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Σχολήν. Δειχθῆτε ἀντάξιοι τῶν κόπων τῆς καὶ τῶν φιλοδοξιῶν τῆς. Ἡ Σχολή σας πρέπει νὰ εἶνε ἀκένωτος πηγὴ ἠθικῶν διδασμάτων καὶ ἐπιστημονικῶν γνώσεων.

Ὁ νέος ἐρωτᾷ πολλάκις: Ποία εἶναι, λοιπόν, ἡ ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας μου; Πρῶτον, ἡ αὐτοϊκανοποίησις. Τίποτε δὲν εἶνε ὠραιότερον ἀπὸ τὴν συναίσθησιν ὅτι ἐξεπλήρωσες τὸ καθήκον σου. Δεύτερον, ὅτι μὲ τὴν μόρφωσιν ἀποκτᾷ ὁ νέος αὐτοπεποίθησιν διὰ τὸν σκληρὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, ὅτι ἐξασφαλίζει τὴν ἀξιοπρέπειάν του. Τρίτον, ὅτι δίδει χαρὰν εἰς τοὺς γονεῖς του, εἰς τὴν Μητέρα του, πού εἶνε τὰ ἅγια τῶν ἀγίων, εἰς τὸν πατέρα του, πού μοχθεῖ δι' αὐτόν, καὶ τέταρτον, ὅτι ἐξασφαλίζει μεγαλυτέρας πιθανότηας ἐπιτυχίας, διότι ἡ τύχη καὶ τὰ «μέσα» κατ' ἐξαιρέσιν μόνον εἶναι παράγοντες ἐπιτυχίας. Αὐτὸ μαρτυρεῖ ἡ πρόοδος τοῦ κόσμου, ἡ ὁποία δὲν ἔσθηρίχθη καὶ δὲν δύναται νὰ στηρίζεται οὔτε εἰς τοὺς ἀνικάνους, οὔτε εἰς τοὺς τυχηρούς.

Τὸ μεγαλύτερον στήριγμα τοῦ νέου εἶνε ἡ μόρφωσις καὶ ἡ ἱκανότης του, ὁ ἑαυτός του. Εἰς τὸν ἑαυτόν του πρέπει νὰ βασισθῆ, κατὰ πρῶτον, διὰ νὰ ζητήσῃ καὶ τὴν συνδρομὴν τῶν ἄλλων, οἱ ὁποῖοι, πράγματι, εἶνε χρήσιμοι. Δι' αὐτὸ καλλιιεργεῖτε τὰς σχέσεις

σας : συνάπτετε καλὰς γνωριμίας· δημιουργεῖτε γύρω σας συμπαθητικὸν περιβάλλον. Διαφημίζετε τὸν ἑαυτὸν σας εἰς τοὺς ἄλλους μὲ τὴν ἠθικὴν σας συμπεριφορὰν, μὲ τοὺς καλοὺς σας τρόπους. Ὁ ἀνάγωγος εἶνε κοινωνικῶς ἀνυπόφορος.

Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ κολακεύετε, διότι ἡ κολακεία εἶνε ἀνάξια ἐλευθέρου ἀνθρώπου. Εἶνε ὑπόλειμμα τῆς δουλείας καὶ ἀπόδειξις κατωτερότητος. Τὸ θάρρος τῆς γνώμης δὲν πρέπει νὰ εἶνε θράσος καὶ ἀπρέπεια, ὅπως ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ καλὴ συμπεριφορὰ δὲν ἀποτελεῖ εὐτέλειαν. Ἀξιοπρεπὴς εὐγένεια καὶ εὐπρεπὴς εἰλικρίνεια πρέπει νὰ εἶνε ὁ κανὼν τῆς συμπεριφορᾶς ἐνὸς νέου.

«Δουλειὰ καὶ πάλιν δουλειὰ» πρέπει νὰ εἶνε τὸ σύνθημα τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ πολίτου, διότι «τὰ καλὰ, πάντοτε, κόποις κτώνται».

«Στολίδιὰ τῆς Πατρίδας» πρέπει νὰ φιλοδοξοῦν νὰ γίνουν ὅλοι οἱ νέοι, ὅπως λέγει ὁ Ἐθνικὸς μας Ποιητής, χάρις εἰς τὰ πνευματικὰ καὶ ἠθικὰ των ἐφόδια—καὶ ὄχι ἄσημοι θεσιθῆραι, ἀναζητοῦντες μὲ ἀχαρακτήριστα μέσα ἐν εὐτελὲς καὶ ἐξευτελίζον μισθάριον.

Δημιουργικὰ στελέχη ζητεῖ νὰ οἶς καταστήσῃ ἡ Σχολή, μὲ ὑπερηφάνειαν, καὶ ὄχι γραφεῖς χωρὶς φιλοδοξίας καὶ ἀνάτασιν ψυχῆς καὶ πνεύματος.



ΠΑΡΑΙΝΗΣΕΙΣ *

«Πρέπει ν' αναπτύξωμεν τὴν κρίσιν, νὰ κατευθύνωμεν τὴν παρατηρητικότητα, ἀλλὰ καὶ νὰ χειραγωγήσωμεν τὰ συναισθήματα. Πολύπλευρος δρᾶσις καθιστῶσα δικαίως τὸ Σχολεῖον βασικὸν θεσμὸν τῆς συγχρόνου κοινωνίας».

«Ἦλθατε, οἱ περισσότεροι ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν—ἦλθατε, οἱ μὲν μὲ ἐμπιστοσύνην πρὸς τὴν Σχολήν, οἱ δὲ μὲ δυσπιστίαν μικρὰν ἢ μεγάλην καὶ οἱ τρίτοι, διατί νὰ τὸ ἀρῆσθε, κατ' ἀνάγκην.

Τοῦτο μόνον θέλω νὰ σᾶς τονίσω ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς: Ὅτι καλὰ ἐκάματε. Εἴτε μ' ἐμπιστοσύνην ἦλθατε, εἴτε μὲ δυσπιστίαν, εἴτε μὲ περιέργειαν, εἴτε κατ' ἀνάγκην, νὰ εἴσθε βέβαιοι—ἀπολύτως βέβαιοι—ὅτι εἰσέρχεσθε εἰς ἓν ἀνώτατον ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον, εἰς τὸ ὁποῖον καλλιιεργεῖται ἡ Ἐπιστήμη, λατρεύεται ἡ Ἐλευθερία, εἰς τὸ ὁποῖον μεταδίδεται μὲ πάθος τὸ Φῶς τῆς Γνώσεως, εἰς τὸ ὁποῖον βαθύτερος σκοπὸς εἶναι ἡ δημιουργία ἡθους, ἡθους ἐπιστημονικοῦ, πολιτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ εἰς τοὺς νέους.

Σκοπὸς μας ἀναντιρρήτως εἶναι ἡ ἀρτία ἐπαγγελματικὴ σας κατάρτισις, ἡ παροχὴ ὄλων ἐκείνων τῶν ἐφοδίων διὰ νὰ σταδιοδρομήσετε, διὰ νὰ προαχθῆτε, διὰ νὰ εὐημερήσετε. Ἀλλά, ἐπαναλαμβάνω, βαθύτερός σκοπὸς μας εἶναι χάρις εἰς τὴν Γνώσιν καὶ τὴν Μόρφωσιν νὰ καταστήτε ἀνθρώποι χρήσιμοι εἰς τὴν Κοινωνίαν, χρήσιμοι εἰς τὸ Κράτος, χρήσιμοι εἰς τὸ Ἔθνος.

«Ἡ ζωὴ σας ὡς σπουδαστῶν ρυθμίζεται ἀπὸ τὸν «Ὁδηγὸν Σπουδαστῶν», τὸν ὁποῖον μὲ ἰδιαίτεραν ὑπερηφάνειαν ἐδημοσίευσεν ἡ Σχολή. Μέσα εἰς αὐτὸν θὰ ἀνεύρετε τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς ἐπιδιόξεις τῆς Σχολῆς, τὰ ἰδανικά της, τὰς ἀκολουθουμένας μεθόδους διδασκαλίας, τὰ διδασκόμενα μαθήματα, τὸ ὅλον πρόγραμμα ἐργασιῶν της, συμβουλὰς καὶ παραινέσεις, ὑποδείξεις καὶ καθοδηγήσεις.

Ἡ Σχολή, πράγματι, εἶναι ὑπερήφανος διὰ τὸ ἔργον της, ἔργον συστηματικῆς προσπαθείας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Διδακτικοῦ της προσωπικοῦ. Μελετήσατε τὸν «Ὁδηγὸν Σπουδῶν», μὲ προσοχὴν καὶ ἐνδιαφέρον, μὲ στοργὴν καὶ ἀγάπην. Εἰς πᾶσαν σχετικὴν σας περίπτωσιν θὰ εὑρετε τὴν κατάλληλον ἀπάντησιν.

Μὴ λησμονῆτε ὅτι τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς ἀντικατοπτρίζεται μέσα εἰς τὸν «Ὁδηγόν». Πρέπει νὰ εἴσθε ὑπερήφανοι δι' αὐτόν. Ἐπήγασε, πραγματικά, ἀπὸ τὴν ἀγάπην μας καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μας διὰ τοὺς σπουδαστάς.

* Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν ἐναρκτήριον ὁμιλίαν τοῦ κ. Σ. Παπαϊωάννου τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1954/55.

Ἡ φοίτησις εἰς τὴν Σχολὴν δὲν εἶναι ὑποχρεωτική, ἀλλ' ἔχετε συμφέρον νὰ παρακολουθῆτε τακτικῶς τὰ μαθήματά σας. Ἡ ἀκρόασις τῶν ὑποβοηθεῖ τὴν μελέτην σας καὶ λύει πολλὰς ἀπορίας.

Ἡ διδασκαλία ἀναφέρεται ὄχι μόνον εἰς τὰς γενικὰς ἐννοίας, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐξηκριβωμένας περιπτώσεις, τὰς ὁποίας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ περιέχουν τὰ βιβλία σας.

Πολλάκις, πρὸ τοῦ μαθήματος ἢ εἰς τὸ τέλος, ζητοῦνται παρουσίαι ὑπὸ τῶν κ. κ. Καθηγητῶν. Ἔχετε πάντοτε πρόχειρα τὰ «Δελτία Παρουσίας», εἰς τὸ ὀπισθεν μέρος τῶν ὁποίων δεόν νὰ σημειώνετε τὴν χρονολογίαν τοῦ μαθήματος καὶ τὸ ὄνοματεπώνυμόν σας, ὡς καὶ τὸν ἀριθμὸν Μητρώου.

Ἡ παρακολούθησις τῶν «Φροντιστηριακῶν Ἀσκήσεων» καὶ τῶν Ἐπιτοπίων μαθημάτων εἰς τὰ Ἐργαστᾶσια καὶ τὰ Γραφεῖα καὶ τοὺς Ὀργανισμοὺς εἶναι ὑποχρεωτική.

Ἐρωτᾶτε ἐλευθέρως τοὺς κ. κ. Καθηγητάς σας. Εὐχαρίστως θὰ σᾶς παράσχουν πᾶσαν διαφώτισιν καὶ θὰ σᾶς ὑποβοηθήσουν εἰς τὸ ἔργον σας. Τοῦτο εἶναι καθήκον καὶ εὐχρηστίσις τῶν.

Νὰ ἔχετε πάντοτε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι ὁ χρόνος εἶναι κάτι ποῦ δὲν ἐπανευρίσκεται.

Νὰ φέρεσθε πάντοτε σύμφωνα μὲ τὸ πραγματικόν σας συμφέρον. Ἡ πραγματικὴ μόρφωσις εἶναι πολὺτιμον κεφάλαιον διὰ τὴν ζωὴν σας. Δὲν ἔχετε δικαίωμα νὰ σπαταλᾶτε τὸ κεφάλαιον αὐτό, διότι ὁ σπαταλῶν τὸν χρόνον του μετανοεῖ μίαν ἡμέραν πικρά, πάρα πολὺ πικρά. Εἶναι ὅμως τότε πλέον ἀργά. Δυστυχῶς ἡ παροιμία «ποτὲ δὲν εἶναι ἀργά» δὲν ἐφαρμόζεται πάντοτε.

Εἶναι εὐκόλον ν' ἀποφύγετε μίαν ζημίαν, ἀλλ' εἶναι δύσκολον ἢ καὶ ἐνίστε ἀδύνατον νὰ τὴν ἐπανορθώσετε.

Ἡ διαρκὴς μας σκέψις καὶ ἀπασχόλησις εἶναι νὰ προκόψετε. Βοηθήσατέ μας εἰς αὐτό. Μίαν ἡμέραν θὰ εἴσθε εὐτυχεῖς καὶ ὑπερήφανοι διὰ τὰς προσπάθειάς σας μέσα εἰς τὴν Σχολὴν. Αὐτὸ εἶναι ἢ μεγαλυτέρα μας ἱκανοποίησις.

Προστατεύετε τὴν καθαριότητα τοῦ κτιρίου. Αὐτὸ ἐπιβάλλει ἡ ὑγεία καὶ ἡ καλαισθησία. Εἰς τὸ κτίριον αὐτὸ σπουδάζετε καὶ θὰ σπουδάσουν καὶ ἄλλοι νέοι. Μὴ τὸ λησμονῆτε.

Φέρεσθε μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν ἢ ὁποία ἐμπρέπει εἰς τοὺς σπουδαστάς μᾶς ἀνωτάτης Σχολῆς. Διασκεδάσετε εἰς τὰς ὥρας αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀφιερωμέναι διὰ τὴν ψυχαγωγίαν. Μὴ μεταβάλλετε τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας εἰς διασκέδασιν καὶ τὴν ὥραν τῆς διασκέδασις εἰς πλῆξιν καὶ ἀνίαν. Αὐτὴ ἢ ἀνάμειξις ἀποδεικνύει ψυχικὴν ἀνωμαλίαν καὶ θὰ σᾶς καταστήσῃ δυστυχεῖς εἰς ὅλον τὸ βίον σας. Κάθε πρᾶγμα ἔχει τὴν ὥραν του καὶ κάθε ὥρα εἶναι δι' ὄρισμένην ἀπασχόλησιν. Μὴ θορυβῆτε, μὴ ἀτακτῆτε κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας. Εἶναι

ἀσχημιά και ἀπρέπεια πρὸς τοὺς συναδέλφους σας, οἱ ὅποιοι ἔρχονται εἰς τὴν Σχολὴν διὰ νὰ μορφωθοῦν και ὄχι διὰ νὰ τοὺς ἐνοχλήτε. Ἐξ ἄλλου ἡ ἀταξία ἀποδεικνύει ἀνωμαλίαν πνευματικὴν και ψυχικὴν, ἔλλειψιν καλῆς ἀνατροφῆς. Μὲ ποῖον δικαίωμα ἐκθέτετε τοὺς γονεῖς σας και ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν σας ;

Ἀντιθέτως, πράξατε ὅ,τι εἶναι δυνατὸν διὰ νὰ δώσετε τὴν ἐντύπωσιν ἐνὸς καλῆς ἀνατροφῆς νέου. Θὰ προσελκύσετε τὴν συμπάθειαν τῶν Καθηγητῶν σας, τῶν γνωστῶν και φίλων σας, τῶν ἀνθρώπων μετὰ τῶν ὁποίων αὔριον θὰ συνεργασθῆτε ἢ ἐκείνων ἀπὸ τοὺς ὁποίους θὰ ζητήσετε ἐργασίαν. Ἡ καλή σας φήμη θὰ εἶναι πολύτιμον ἐφόδιον διὰ τὴν σταδιοδρομίαν σας.

Συμμορφώσεσθε πρὸς τὰς Ἐπιτάξεις τῆς Σχολῆς. Αἱ τυχὸν ὑποδείξεις ἢ ἀπαγορεύσεις δὲν ἀποτελοῦν ἀπλὴν ἰδιοτροπίαν της. Ἀποβλέπουν εἰς τὴν καλὴν ὀργάνωσιν και λειτουργίαν της ὡς πνευματικῶν Ἰδρυμάτων, ἐπομένως σκοπὸν ἔχουν νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσουν.

Δὲν πρέπει, ὅπως ὀρθῶς ἀντιλαμβάνεσθε, νὰ καπνίζετε εἰς τὰς αἰθούσας και τοὺς διαδρόμους τῆς Σχολῆς· εἶναι ζήτημα καθαριότητος, ὑγείας και εὐπρεπείας. Ὅπως ἐπίσης εἶναι ζήτημα εὐπρεπείας ἢ ἀποφυγὴ φωνασικῶν εἰς τοὺς χώρους τῆς Σχολῆς.

Οἱ σπουδασταὶ δέον νὰ παραμένουν ἐντὸς τοῦ περιβόλου τῆς Σχολῆς, ἀπαγορεύεται νὰ ἴστανται παρὰ τὴν ἐξώθυρον ἢ ἐξῶ αὐτῆς. Δὲν πρέπει νὰ δίδωμεν ἀφορμὴν σχολίων εἰς τρίτους.

Ὅλη ἡ σκέψις μας, ὅλη ἡ προσπάθειά μας, ὅλη ἡ φιλοδοξία μας εἶναι νὰ σᾶς μορφώσωμεν κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον, νὰ σᾶς καταστήσωμεν χρησίμους ἀνθρώπους, νὰ ἀναδείξωμεν τὴν Σχολὴν διὰ νὰ ἐξυπηρετήσωμεν τὸν τόπον μας.

Τοῦτο τὸ ἐκτιμοῦν και τὸ σέβονται πολλοί, οἱ περισσότεροι. Ἄλλους τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἀφήνει ἀδιαφόρους ἄλλοι τὸ ἀγνοοῦν. Καὶ τέλος ὀλίγοι δὲν ἀνέχονται τὴν δρᾶσιν τῆς Σχολῆς, ἐνῶ αὐτοὶ ἀδρανοῦν ἢ και τὸ κακὸν ἀπεργάζονται.

Διαφωτίσατε τοὺς καλῆς πίστεως διὰ τὸ συντελούμενον μὲ τόσον ζῆλον και τόσην ἀφοσίωσιν, μὲ τόσην ἀνιδιοτέλειαν και μὲ τόσην ὑπερηφάνειαν ἔργον ἐν τῇ Σχολῇ ἀπὸ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, τοὺς Διδάσκοντας, τοὺς Ὑπαλλήλους. Ὅλοι πιστεύουν ὅτι ἐπιτελοῦν ἐν ὑψηλὸν καθῆκον διαπαιδαγωγοῦντες τοὺς νέους, μορφώνοντες αὐτούς, διαπλάσσοντες αὐτούς Δὲν ἀσκοῦν ἐπάγγελμα ἀλλὰ φρονοῦν ὅτι ἐκτελοῦν κοινωνικὸν λειτούργημα.

Συγκρίνετε διαρκῶς τὴν συντελουμένην ἐν τῇ Σχολῇ ἐργασίαν, τὰ μαθήματά της, τὰς μεθόδους διδασκαλίας της, τὴν διδασκομένην ὕλην, τὰς ἀσκήσεις της, τὰς διαλέξεις της, τὰς ἐκδόσεις της, τὴν ἐν γένει δρᾶσιν της, μὲ τὰ τυχὸν γινόμενα εἰς ἄλλας Σχολάς, ὄχι διὰ νὰ κατακρίνετε τοὺς ἄλλους ἀλλὰ διὰ νὰ αἰσθανθῆτε τὴν χαρὰν και τὴν ὑπερηφάνειαν ὅτι σπουδάζετε εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Σχολὴν, ὄχι διὰ νὰ κακολογήσητε τοὺς ἄλλους ἀλλὰ διὰ νὰ σκεφθῆτε και νὰ

ὑποδείξτε τί ἀκόμη δύναται, μετὰ τὰ ἀσήμαντα μέσα τὰ ὁποῖα διαθέτετε ἢ Σχολή, νὰ πραγματοποιήσῃ.

Οἱ γονεῖς σας δαπανοῦν διὰ τὴν μόρφωσίν σας, ἀγωνιοῦν διὰ τὴν ζωὴν σας, διὰ τὴν προκοπὴν σας. Πρέπει νὰ ἔχετε τὴν ἀξιόπρεπειαν καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν ὅτι εἰσθε ἀντάξιοι τῶν θυσιῶν των, ὅτι συναισθάνεσθε τὴν ἀγωνίαν των.

Γράφετέ τους τακτικὰ διὰ τὴν ζωὴν σας, διὰ τὴν μόρφωσίν σας, διὰ τὴν πρόοδόν σας. Δίδετε τους αὐτὴν τὴν μεγάλην χαρὰν νὰ γνωρίζουν τὰ τῆς ζωῆς σας, ν' ἀντιλαμβάνωνται ὅτι τοὺς σκέπτεσθε, ὅτι τοὺς σέβεσθε, ὅτι τοὺς ἀγαπᾶτε. Σκεφθῆτε ὅτι καὶ σεῖς θὰ γίνετε γονεῖς καὶ πράττετε ὡς τέκνα ὅ,τι αὔριον θὰ ἐπιθυμῆτε νὰ πράττουν τὰ ἰδικὰ σας τέκνα.

Χαρίσατε εἰς τὴν Μητέρα σας, πού εἶναι τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ εἰς τὸν πατέρα σας τὸ χαμόγελο τῆς χαρᾶς διὰ τὴν καλὴν σας διαγωγὴν, διὰ τὴν μόρφωσίν σας, διὰ τὴν ἐπιτυχίαν σας καὶ τὴν πρόοδόν σας. Αὐτὸ τὸ χαμόγελο θὰ σᾶς φέρῃ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ. Αὐτῆς τῆς εὐλογίας ἔχετε περισσότερον παντὸς ἄλλου ἀνάγκην.

Ὄργανώσατε τὴν σχολικὴν καὶ ἔξωσχολικὴν σας ζωὴν. Αὐτὸ θὰ διευκολύνῃ καὶ θὰ ἀπλοποιήσῃ τὴν ἐργασίαν σας. Μὴ σπαταλᾶτε τὰς δυνάμεις σας, πού εἶναι κατ' ἀνάγκην περιορισμέναι.

Ἀγοράσατε ἐγκαίρως τὰ διδακτικὰ βιβλία σας. Εἶναι ὄργανα καὶ μέσα τῆς σπουδῆς σας. Ἐὰν δὲν δύνασθε νὰ τὰ ἀγοράσετε, ἐπιφληθῆτε ἀπὸ τὰ πολλαπλᾶ ἀντίτυπα πού ὑπάρχουν εἰς τὰς βιβλιοθήκας τῆς Σχολῆς (ὁδὸς Κύπρου 43), τῆς Βουλῆς (Παλαιὰ Ἀνάκτορα) καὶ τῶν Δήμων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

Ἐφοδιασθῆτε ἐγκαίρως μετὰ τὴν γραφικὴν σας ὕλην. Εὐτυχῶς τώρα καὶ οἱ στυλογράφοι καὶ τὰ μολύβια μελάνης εἶναι προσιτὰ εἰς ὅλους. Τὰ μελανοδοχεῖα εἶναι ἀναχρονισμός, συνάμα δὲ εἶναι ἐπικίνδυνα καὶ δι' ὑμᾶς καὶ διὰ τοὺς ἄλλους. Ἐχετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ εἰσθε ἔτοιμοι νὰ ἀπαντήσετε γραπτῶς εἰς διάφορα ἀπροόπτως τιθέμενα ἐρωτήματα ἢ νὰ κρατήσετε χρησίμους σημειώσεις κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ κ. Καθηγητοῦ.

Πᾶσα παρερχόμενη ἡμέρα σᾶς πλησιάζει πρὸς τὰς ἐξετάσεις. Μὴ τὸ λησμονῆτε αὐτὸ. Ἐτοιμάζεσθε διαρκῶς διὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἐξετάσεων. Αὐτὸ δὲν θὰ συντελέσῃ μόνον εἰς τὴν ἀκοπὴν καὶ σταθερὰν καταρτισίν σας ἀλλὰ καὶ θὰ σᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν τῶν ἡμερῶν τῶν ἐξετάσεων καὶ ἀπὸ τὸν ἐξευτελισμὸν νὰ παρακαλῆτε νὰ σᾶς προαγάγουν, ἐνῶ δὲν τὸ ἀξίζετε. Ἡ ἐξέτασις εἶναι τραγωδία καὶ ἐξευτελισμὸς διὰ τοὺς ἀμελεῖς, εὐκαιρία καὶ χαρὰ διὰ τοὺς ἐπιμελεῖς.

Ἡ σπουδὴ γίνεται διὰ δύο σκοποὺς: α) ν' ἀποκτήσετε, νὰ προαμόρφωσιν, ἢ ὁποῖα θὰ σᾶς χρησιμεύσῃ νὰ σταδιοδρομήσῃ τὸ ὁποῖον νὰ χθῆτε, νὰ ἐπιτύχητε καὶ β) ν' ἀποκτήσετε ἐν πτυχίον τὸ ὁποῖον νὰ

βεβαιώνη τὴν μόρφωσίν σας. Ἄλλὰ τὸ πτυχίον δὲν εἶναι τύπος. Πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐπιβράβευσις κόπων καὶ θυσιῶν, ἐπιβεβαίωσις τῶν οὐσιαστικῶν ἐφοδίων. Νὰ εἴσθε ἀπολύτως βέβαιοι ὅτι οὐδένα θ' ἀπατήσετε—πλὴν τοῦ ἑαυτοῦ σας—ἐὰν ἦτο δυνατόν ν' ἀποκτήσετε τὸ πτυχίον παρ' ἄξιαν.

Ἀκούσατέ μας. Τὸ ἐπαναλαμβάνω : Ἀκούσατέ μας. Εἴμεθα πραγματικοὶ φίλοι σας, πνευματικοὶ γονεῖς σας. Αἱ ὑποδείξεις καὶ αἱ συμβουλαὶ μας προέρχονται ἀπὸ ἀληθῆς ἐνδιαφέρον, ἀπὸ πόνον καὶ στοργὴν δι' ὑμᾶς. Εἶναι ἀποτέλεσμα μακρᾶς μας πείρας. Πρέπει νὰ σᾶς βοηθήσωμεν νὰ κάμετε ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερα λάθη, διότι γνωρίζομεν πόσον σκληρὰ—πολὺ σκληρὰ—πληρώνομεν τὰ λάθη μας εἰς τὴν ζωὴν μας. Πρέπει νὰ σᾶς βοηθήσωμεν διὰ νὰ ἐπιτύχετε, διότι ἡ ἐπιτυχία σας ἡ ἐπαγγελματικὴ θὰ εἶναι ἡ χαρὰ μας καὶ ἡ ὑπερηφάνειά μας ὡς Διδασκάλων καὶ ὡς ἀνθρώπων.

Ἀκούσατέ μας, δὲν ἔχετε τίποτα νὰ χάσετε καὶ ἔχετε πολλὰ—πάρα πολλὰ—νὰ κερδίσετε ἀπὸ τὰς συμβουλάς μας, ἀπὸ τὴν ἀγάπην μας καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μας.

Τοῦτο θὰ γίνῃ, ἐὰν παύσετε νὰ θεωρῆτε τοὺς Διδασκάλους σας ξένους, ἴσως ἐχθρούς σας, ἐὰν μᾶς θεωρήσετε φίλους καὶ συνεργάτας σας, ὀδηγητάς καὶ προστάτας εἰς τὴν ζωὴν σας. Εἶναι τοῦτο χρέος μας καὶ χαρὰ μας. Ἄς γίνῃ τοῦτο καὶ ἰδική σας πεποίθησις καὶ ὀδηγὸς εἰς τὴν σπουδαστικὴν περιόδον τῆς ζωῆς σας.

Καλῶς ἦλθατε εἰς τὴν Σχολὴν μας.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ης Α' περιόδου (Ιουνίου)

«Παρασκευασθῆτε ἐγκαίρως διὰ τὰς ἐξετάσεις σας. Μελετᾶτε συστηματικῶς καὶ μεθοδικῶς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους. Μὴ περιμένετε νὰ ἐτοιμασθῆτε τὴν τελευταίαν στιγμὴν. Πλανᾶσθε οἰκτρῶς, ἐὰν νομίζετε ὅτι ἡ ἐν σπουδῇ μελέτη θὰ ἀποδώσῃ καρπούς. Πρὸς τί νὰ ἐξαπατᾶτε τὸν ἑαυτὸν σας: Τί οὐσιαστικά ἔχετε νὰ κερδίσετε, ἐὰν ἐξαπατήσετε τὸν ἐξεταστὴν σας;

Μὴ σπαταλᾶτε τὸν χρόνον σας. Εἶναι πολὺτιμος καὶ δὲν ἐπαυερύσκεται. Ἡ ζωὴ θὰ σᾶς ὑπενθυμίξῃ πάντοτε τὴν σπατάλην τοῦ χρόνου. Ἐκδικεῖται σκληρῶς. Ἀντιθέτως, ἡ νεότης σας πρέπει νὰ εἶναι γόνιμος διὰ τὴν σταδιοδρομίαν σας, ἡ ὁποία δυστυχῶς θὰ εἶναι δύσκολος, λόγῳ τῶν γενικωτέρων συνθηκῶν τοῦ τόπου. Μὴ πλανᾶσθε καὶ μὴ αὐταπατάσθε. Ἡ ζωὴ θὰ σᾶς ἀποδείξῃ ὅτι χρειάζεσθε πολλὰς γνώσεις καὶ πλήρη ἐξάσκησιν τοῦ πνεύματός σας εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ διοικητικὴν σκέψιν.

Ἡ ἐπιπολαία γνῶσις δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον ἐπιτυχίας. Σᾶς ἐγγυώμεθα τὸ ἀπόλυτον τῆς ἀληθείας ταύτης, διότι ζῶμεν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὴν σκληρὰν πραγματικότητα, ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἡ ποικίλη πείρα μας νὰ εἶναι πηγὴ πολὺτιμος διὰ τοὺς σπουδαστάς μας. Στήριξατε ἐπὶ τῆς συστηματικῆς καὶ θετικῆς μορφώσεώς σας καὶ ἐπὶ τοῦ ἤθους σας τὴν ἐπιτυχίαν σας. Ἀκούσατε τὰς συμβουλὰς μας, διότι προέρχονται ὄχι μόνον ἀπὸ γνῶσιν ἀλλὰ καὶ ἀγάπην καὶ ἐνδιαφέρον διὰ τοὺς σπουδαστάς μας, πὺν εἶναι ὅλοι παιδιὰ μας.

Προσέλθετε ἐγκαίρως εἰς τὰς ἐξετάσεις σας. Ἡ βραδύτης ἀποδεικνύει ἀκαταστασίαν καὶ ἀμέλειαν. Οἱ βραδύνοντες ἀποκλείονται τῶν ἐξετάσεων καὶ μηδενίζονται. Σχολῆ σημαίνει ὀργάνωσις, τάξις, σημαίνει τὸ Ἴδρυμα τὸ ὁποῖον Καθηγηταὶ καὶ σπουδασταὶ πρέπει πρῶτοι νὰ σέβωνται. Σκεφθῆτε πόσον μία ἀπλὴ βραδύτης δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὸ μέλλον σας. Οὐδεμία δικαιολογία ὑπάρχει. Ἄλλωστε, ὁ Κανονισμὸς τῶν Ἐξετάσεων ἀπαγορεύει ἀπολύτως τὴν κατ' ἴδιαν ἐξέτασιν. Οὐδεὶς, οὔτε ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς οὔτε ἄλλος τις, ἔχει δικαίωμα νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν μεταγενεστέραν ἐξέτασιν. Μὴ ἀπασχολῆτε οὐδένα μὲ σχετικά διαβήματα. Ἀπλῶς τὸν ταλαιπωρεῖτε ἀσκόπως, χωρὶς τίποτε νὰ δυνηθῆτε νὰ ἐπιτύχετε.

Προσέλθετε εἰς τὴν ἐξέτασιν μὲ ἠρεμίαν καὶ θάρρος. Μὴ καταλαμβάνεσθε ἀπὸ ἐκνευρισμόν, ὁ ὁποῖος θὰ σᾶς παρεμποδίσῃ νὰ ἐκθέσετε καλῶς τὰς γνώσεις σας καὶ τὰς ἀπόψεις σας. Ὁ ἐκνευρισμὸς σας εἶναι φυσικὸν νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἐξεταζομένους, ἀκόμη καὶ εἰς τὸν ἐξεταστὴν σας. Μὴ λησμονῆτε ὅτι καὶ αὐτὸς εἶναι ἄνθρωπος, κοπιᾶζων ἀφαντάστως πνευματικῶς καὶ ψυχικῶς κατὰ τὴν ἐξέτασιν. Νὰ εἰσθε βέβαιοι ὅτι ὁ ἐξεταστὴς εἶναι φίλος σας

ὁ ὁποῖος ἐκτελεῖ ἐν καθήκον εὐχάριστον, ὅταν ὁ ἐξεταζόμενος ἐμφανίζεται κατηρητισμένος, καὶ ἕξαιρετικῶς δυσάρεστον, ὅταν ὁ σπουδαστῆς εἶναι ἀμελέτητος. Ὁ ἐξεταστῆς εὐχεται πάντοτε νὰ ἐπιτύχετε. Πρέπει, ὅμως, νὰ τὸ θέλετε καὶ σεῖς. Μόνον ἀπὸ σᾶς ἐξαρτᾶται ἡ ἐπιτυχία σας.

Μὴ ἀποστηθίζετε τὰ κείμενα τῶν Καθηγητῶν σας, ἀλλὰ κατανοεῖτε τὸ περιεχόμενόν των. Οὐδεὶς ὑποχρεοῦται νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὴν φρασεολογίαν καὶ τὰς προσωπικὰς ἀπόψεις τῶν Καθηγητῶν τοῦτο, ὅμως, δὲν σημαίνει ἀσυδοσίαν καὶ ἀναρχίαν σκέψεως καὶ διατυπώσεως. Μὴ ταλαιπωρῆσθε μὲ τὰς ὑποσημειώσεις τῶν βιβλίων μας. Ἐχουν τὴν ἀξίαν των καὶ τὴν χρησιμότητά των· ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ εἶναι ἀντικείμενον ἐξετάσεως.

Ἀπαντᾶτε εἰς τὸ τιθέμενον θέμα ἐξετάσεως σαφῶς, διότι τοῦτο ἀποδεικνύει τὴν ἀκριβῆ γνῶσιν τοῦ ζητήματος, καὶ μεθοδικῶς, διότι τοῦτο ἀποδεικνύει τὴν ὀρθὴν σκέψιν σας καὶ τὴν καλὴν σύνταξιν. Ἡ ἀπάντησίς σας πρέπει νὰ εἶναι καὶ συγκεκριμένη καὶ περιορισμένη εἰς τὸ θέμα. Ἀπαγορεύονται αἱ περιττολογίαι, αἱ γενικότητες καὶ ἡ ἐπέκτασις εἰς ἄλλο θέμα, διότι τοῦτο ἀποδεικνύει ἔλλειψιν συγκεντρώσεως, ἀνοργάνωτον σκέψιν ἢ προσπάθειαν παραπλανήσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐξεταζομένου. Ἐφιστᾶται ἰδιαιτέρως ἡ προσοχὴ τοῦ ἐξεταζομένου εἰς τὴν ὀρθογραφίαν καὶ τὴν σύνταξιν, ὡς καὶ εἰς τὸ εὐανάγνωστον. Ὁ ἐξεταστῆς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐλαττώσῃ τὸν βαθμὸν καί, ἀκόμη, νὰ ἀπορρίψῃ τὸν ἐξεταζόμενον. Χρέος μας εἶναι νὰ παταχθῇ ἡ γλωσσικὴ ἀναρχία, ἡ ὁποία τόσον ἔχει βλάψῃ τὸ ἔθνος. Εἴσθε, πάντως, ἐλεύθεροι νὰ διατυπώνετε τὰς σκέψεις σας εἰς τὴν δημοτικὴν ἢ τὴν καθαρεύουσαν, τηροῦντες βεβαίως τοὺς γλωσσικοὺς κανόνας ἐκάστης ἐξ αὐτῶν.

Πρὶν ἐρωτηθῆτε, εἰς τὴν προφορικὴν ἐξέτασιν, μὴ ἀπαντᾶτε σεῖς ἐφόσον ἄλλος ἐξετάζεται. Τοῦτο ἀποδεικνύει ὅχι μόνον ἔλλειψιν ἀνατροφῆς, ἀλλὰ καὶ ἔλλειψιν ἀλληλεγγύης πρὸς τὸν συνάδελφόν σας. Εἶναι, κατ' οὐσίαν, ἡ προᾶξις σας προπέτεια μετὰ κακότητος. Τοῦτο δὲν σᾶς τιμᾷ, διαθέτει δὲ δυσμενῶς τὸν ἐξεταστήν σας.

Μὴ λησμονεῖτε ὅτι, ἐὰν θέλετε νὰ ἐπιτύχητε ἐλάττωσιν τῶν διδάκτρων σας, πρέπει ὁ βαθμὸς τῆς ἐπιτυχίας σας νὰ εἶναι τουλάχιστον 6,5. Ἡ Σχολὴ εἶναι ὀρθὸν νὰ προστατεύῃ καὶ νὰ ἐνισχύῃ τοὺς ἀπόρους, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ εἶναι καλοὶ σπουδασταί. Ὁ κακὸς σπουδαστῆς πρέπει νὰ ἀντιληφθῇ ὅτι ἀλλοῦ πρέπει νὰ ἀναζητήσῃ τὴν διάθεσιν τοῦ χρόνου του. Εἶναι κριμα νὰ σπαταλᾷ τις τὰς δυνάμεις του, ἐνῶ ἀλλοῦ δύναται νὰ τὰς διαθέσῃ ἐπωφελέστερον δι' ἑαυτὸν καὶ τὴν Κοινωνίαν. Ἡ Σχολὴ εἶναι Ἐκπαιδευτικὸν Ἰδρυμα καὶ ὄχι φιλανθρωπικὸν κατάστημα.

Ὅσοι ἐπιτύχουν εἰς τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις βαθμὸν τουλάχιστον 8 ἀπαλλάσσονται κατὰ τὸ ἡμισυ τῶν διδάκτρων, ἀνεξαρτήτως ἐὰν εἶναι ἀποροὶ ἢ ὄχι, ὅσοι δὲ ἐπιτύχουν βαθμὸν ἄνω τοῦ 9,5 ἀπαλλάσσονται ἐξ ὀλοκλήρου τῶν διδάκτρων καὶ τυγχάνουν

εἰδικῶν ἠθικῶν καὶ ὕλικῶν ἀμοιβῶν ὑπὸ τῆς Σχολῆς».

Τῆς Β' περιόδου (Σεπτεμβρίου)

«Διαθέσατε ὁλόκληρον τὸν μῆνα Ἰούλιον πρὸς πλήρη πνευματικὴν σας ἀνάπαυσιν. Κλείσατε τὰ βιβλία σας καὶ ἐπιδοθῆτε εἰς λελογισμένην ἀσκησιν τοῦ σώματός σας. Παίξατε καὶ διασκεδάσατε ὡς νέοι.

Ἀπὸ τῆς Ἰης Αὐγούστου ἐνθυμηθῆτε ὅτι ἡ μόρφωσις ἀποκτᾶται μὲ κόπους καὶ θυσίας καὶ ὅτι ἡ ἐπιτυχία σας εἰς τὰς Ἐξετάσεις πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐπιβράβευσις αὐτῶν τῶν κόπων καὶ τῶν θυσιῶν. Μελετήσατε συστηματικῶς καὶ μεθοδικῶς τὰ μαθήματά σας. Τοῦτο ἐπιβάλλει τὸ συμφέρον σας καὶ ἡ ἀξιοπρέπειά σας.

Ὅσοι τυχὸν ἐπετύχατε εἰς τὰς ἐξετάσεις τοῦ Ἰουνίου συντάξατε μίαν ἐργασίαν ἐκ τῶν ὀρισθειῶν ὡς ὑποχρεωτικῶν συμφώνως πρὸς τὸ ἐν ἰσχύϊ Πρόγραμμα Ἐργασιῶν τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους.

Ὄργανώσατε τὴν ζωὴν σας κατὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς. Μὴ σπαταλᾶτε τὸν χρόνον σας. Εἶναι πολὺτιμος καὶ δὲν ἐπαυροῖσκειται. Σᾶς ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ἡ ζωὴ θὰ σᾶς ὑπενθυμίξῃ πάντοτε τὴν σπατάλην τοῦ χρόνου. Ἡ νεότης σας πρέπει νὰ εἶναι γόνιμος διὰ τὴν σταδιοδρομίαν σας. Μὴ κάμετε τίποτε διὰ τὸ ὁποῖον θὰ μετανοήσετε. Ἡ ζωὴ ἐκδικεῖται σκληρὰ. Μὴ τὴν προκαλεῖτε. Ἀκούσατε τὰς συστάσεις μας, αἱ ὁποῖαι πηγάζουν ἀπὸ εἰλικρινῆ ἀγάπην καὶ ἀπέραντον ἐνδιαφέρον. Δὲν θέλομεν νὰ ἔχετε ἀργότερον τὴν πικρίαν ὅτι δὲν μᾶς ἠκούσατε. Ἀντιθέτως, φιλοδοξοῦμεν νὰ συμβάλωμεν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν σας καὶ τὴν εὐτυχίαν σας. Αὐτὸ θὰ εἶναι ἡ μόνη ἱκανοποίησις τῶν κόπων καὶ τῶν θυσιῶν μας».

Τῶν Συμπληρωματικῶν Ἐξετάσεων (Ἰανουαρίου)

«Αἱ ἐξετάσεις τοῦ Ἰανουαρίου εἶναι μερικαὶ καὶ συμπληρωματικαί. Δὲν ἀποτελοῦν νέαν ἐξεταστικὴν περίοδον. Πρέπει τοῦτο καλῶς νὰ κατανοήσουν οἱ σπουδασταί.

Ἀποτελοῦν αἱ ἐξετάσεις αὐταὶ μίαν ταλαιπωρίαν διὰ τὴν Σχολὴν καὶ ἴδια διὰ τοὺς ἐξεταστάς, συνάμα δὲ δημιουργοῦν τὸ παιδαγωγικὸν ἄτοπον νὰ λήγῃ τὸ Α' ἀκαδημαϊκὸν ἐξάμηνον καὶ ὁ σπουδαγίτης νὰ μὴ γνωρίζῃ εἰς ποῖον ἔτος σπουδῶν ἀνήκει. Κατ' ἀνάγκην, τὰ «Μητρώα τῶν σπουδαστῶν» ἐκάστου ἔτους παραμένουν ἐκκρεμῆ: Οἱ σπουδασταὶ πρέπει νὰ γνωρίζουν ὅτι ἡ κρίσις κατὰ τὰς ἐξετάσεις τοῦ Ἰανουαρίου εἶναι αὐστηροτέρα, διὸ καί, συνήθως,

γίνεται συγχρόνως προφορικῶς καὶ γραπτῶς.

Εἰς ὅλον τὸν κόσμον δύο μόνον ἐξεταστικαὶ περίοδοι ὑπάρχουν. Μόνον εἰς τὸν τόπον μας, λόγῳ τῶν ἀνωμάτων περιστάσεων καὶ ἀπὸ δημοκοπικοῦς λόγους, ἐπετράπησαν πολλαὶ ἐξεταστικαὶ περίοδοι εἰς τινὰ ἀνώτερα πνευματικὰ ἰδρύματα. Ἡ Σχολὴ ἀποφεύγει τὴν μίμησιν τῶν κακῶν καὶ ἀναζητεῖ νὰ ἐφαρμόσῃ μόνον τὰ καλὰ παραδείγματα. Αἱ πολλαὶ περίοδοι, ἐκτὸς τῆς ἀνωμαλίας καὶ τῆς ἀπασχολήσεως Καθηγητῶν καὶ Προσωπικοῦ, συντείνουν εἰς τὴν ἐπιβράβεισιν τῆς ὀκνηρίας καὶ εἰς τὴν φορολογίαν τῶν ἐξεταζομένων διὰ πολλαπλῶν ἐξετάστρων».

Σ Υ Σ Τ Α Σ Ε Ι Σ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΔΙΑ ΤΟ ΠΤΥΧΙΟΝ

Ἀγαπητέ μας φίλε,

Ἐτοιμάζεσαι ἐντὸς τῶν ἡμερῶν αὐτῶν νὰ ὑποστῆς τὰς ἐπιπτυχίῳ ἐξετάσεις σου. Εἶναι πραγματικὰ ἐξαιρετικά δι' ἐσὲ αἱ ἡμέραι αὐταὶ καὶ τὸ γεγονὸς τῶν ἐξετάσεων εἶναι βασικὸν διὰ τὴν ζωὴν σου. Ἔχομεν πλήρη ἐπίγνωσιν αὐτοῦ, διότι οἱ ἐξετασταὶ σου ἐνθυμούνται πάντοτε ὅτι ὑπῆρξαν κάποτε καὶ αὐτοὶ ἐξεταζόμενοι.

Ἀντιλαμβανόμεθα τὴν ψυχολογικὴν σου κατάστασιν καὶ δι' αὐτὸ σοῦ ἀπενθύνομεν τὰς ὀλίγας αὐτὰς φράσεις, διὰ νὰ σὲ τονώσωμεν καὶ νὰ σὲ ἐνισχύσωμεν νὰ ἀποβάλης τὸν φόβον, ὃ ὁποῖος τόσον πολὺ κακῶς δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ἐπίδοσίν σου. Πρέπει νὰ πιστεύσῃς ὅτι πρόκειται νὰ ἐξετασθῆς ὄχι ἀπὸ ἀντιπάλους σου ἢ ἀγνώστους καὶ ἀδιαφόρους, ἀλλὰ ἀπὸ τοὺς Καθηγητὰς σου, ποὺ εἶναι ἀναγκαιῶς φίλοι σου καὶ ἐπιθυμία καὶ χαρὰ των εἶναι νὰ ἐπιτύχῃς εἰς τὰς ἐξετάσεις σου. Ὑπῆρξαν οἱ ἐξετασταὶ σου Καθηγηταὶ σου καὶ εἶναι καὶ θὰ μείνουν φίλοι σου, καθοδηγηταὶ σου, σύμβουλοί σου. Διατί λοιπὸν θὰ φοβηθῆς; Ἀντιθέτως, πρέπει νὰ προσέλθῃς εἰς τὰς ἐξετάσεις σου μὲ θάρρος καὶ μὲ ψυχραιμίαν.

Πρέπει, ὅμως, νὰ προσέλθῃς ἐπαρκῶς κατηρητισμένος. Τὸ Πτυχίον ἀποτελεῖ δικαίωμα μόνον διὰ τὸν ἱκανόν. Ὅπως οὐδεὶς ἐξεφρονῶν ἐξεταστῆς δύναται νὰ ἀρνηθῆ τὸν καλὸν βαθμὸν εἰς τὸν ἱκανὸν ὑποψήφιον, οὕτω οὐδεὶς ἐξεταστῆς σεβόμενος τὸν ἑαυτὸν του δύναται νὰ παραχωρήσῃ ἓνα βαθμὸν εἰς ἓνα ἀποτυχημένον σπουδαστήν. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπάρχῃ οὔτε ἐλαστικότης, οὔτε κακότης, οὔτε καταστρεπτικὴ ἐπιεικεία, οὔτε ἀλόγιστος σκληρότης. Ἐν τῇ μεσότητι παραμένει πάντοτε ἡ ἀρετὴ. Κρίνομεν ἐντὸς τῶν παισίων μιᾶς ἐπιτρεπομένης ἐπιεικειᾶς καὶ μιᾶς λελογισμένης ἀσθηρότητος. Διότι σκοπὸς τῶν ἐξετάσεων εἶναι νὰ πληροφροηθῶμεν ἐὰν κατεβλήθη ἡ δέουσα ἐκ μέρους τοῦ σπουδαστοῦ προσπάθεια νὰ ἀντιληφθῆ τὰς γενικὰς γραμμὰς τῶν θεμάτων καὶ νὰ διαπιστώσωμεν ἐὰν ἀπέκτησε τὴν δέουσαν ἱκανότητα σκέψεως, ἐὰν κατενόησε τὸν μηχανισμόν τῶν διαφόρων τρεχόντων προβλημάτων. Δὲν χανόμεθα εἰς τὰς λεπτομερείας καὶ δὲν πνίγομεν τοὺς σπουδαστὰς εἰς τὴν ἀτέμνονα θάλασσαν τῶν ὑποσημειώσεων τῶν βιβλίων μας. Δὲν ζητοῦμεν οὔτε σοφοὺς οὔτε ἀναμνησκαστὰς τῶν ὀρισμῶν μας. Γνωρίζομεν ὅτι βαθμολογοῦμεν ὑποψηφίους διὰ πτυχίον. Εἶναι, ὄντως, πολὺ μεγάλη ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῆς σοφίας καὶ τῶν γνώσεων τῶν ἀπαιτήτων διὰ νὰ ἐπιτύχῃ εἰς ὑποψήφιός.

Γνωρίζομεν ὅτι ὑπάρχουν παράπονα διὰ τὴν ἀσθηρότητα, ἀλλὰ νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ παταχθῆ ἡ λόγφ τῶν ἀνωμαλιῶν κρα-

τήσασα πολιτική εἰς τὰ ἀνώτερα πνευματικὰ Ἴδρύματα, τῆς ἀλογί-
στου ἐπιεικείας. Ἡ Κοινωνία καὶ ἡ Πολιτεία ἔχουν ἀξιώσεις ἀπὸ τὴν
ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν, καὶ δικαίως. Δι' αὐτὸ καὶ αἱ Σχολαὶ πρέ-
πει νὰ ἔχουν ἀξιώσεις ἀπὸ τοὺς σπουδάζοντας.

Πρέπει νὰ πραγματοποιησῶμεν τὴν ὠραίαν φράσιν τοῦ S.
Wright : ἡ θέσις πρέπει νὰ ζητῆ τὸν ἄνθρωπον καὶ ὄχι ὁ ἄνθρω-
πος τὴν θέσιν· διότι πάρα πολλοί, δυστυχῶς, εἶναι οἱ θεσιθῆραι,
ὀλίγοι δὲ μὲν ἔχουν τὰ πραγματικὰ προσόντα δι' ἑκάστην θέσιν.

Τὸ καθῆκον μας εἶναι νὰ δημιουργῶμεν πραγματικὰ προσόντα
εἰς τοὺς νέους. Τὸ ἀντίθετον εἶναι κοινὴ δημαγωγία· καὶ ὅπως λέ-
γει ὀρθῶς ὁ λόρδος Brochain : «ἡ ἐκπαίδευσις πρέπει νὰ ἔχη σκο-
πὸν νὰ μορφώσῃ νέους, ὥστε νὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ ὀδηγηθοῦν ἀπὸ
τὸν χειρίστον, νέους ἱκανοὺς νὰ κυβερνηθοῦν ἀλλὰ ἀνικάνους νὰ
ὑποδουλωθοῦν».

Φυσικά, μὴ στηρίζεσαι εἰς πλάγια μέσα. Ὅχι μόνον δὲν εἶναι
ἀποτελεσματικά, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐρεθίζουν — καὶ δικαίως,
— τοὺς ἐξεταστάς. Ἡ τυχὸν χρησιμοποίησις τῶν διαφθείρει καὶ
ὑποβιβάζει τοὺς πάντας : σέ, ἡμᾶς, τοὺς τρίτους. Δημιουργεῖται
φαῦλος φαύλων κύκλος. Αὐτὸ εἶναι ἀπαράδεκτον, καὶ εἶναι τόσον
ὑποτιμητικὸν δι' ὅλους, ἰδιαίτερος διὰ τὴν Σχολὴν μας, ἡ ὁποία
φιλοδοξεῖ, πρὸ παντός, νὰ δημιουργήσῃ νέους μετ' ἠθος.

Ἀκόμη, μὴ στηρίζεσαι εἰς τὸν οἶκτον. Εἶναι τόσον ἐξευτελιστι-
κὸν καὶ ἀνάξιον ἑνὸς νέου. Ὁ οἶκτος εἶναι ἐπιβεβλημένος εἰς τὰς
ἰδιωτικὰς σχέσεις, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ἔχη σχέσιν μετ' ἡ ἐπιστή-
μην. Ἡ βαθμολογία δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοὺς ὄρους τῆς διαβίωσης
τοῦ ὑποψηφίου. Τιμᾶ ἡ Σχολὴ ἰδιαίτερος τὸν ἐργαζόμενον ὁ ὁποῖος
ὑπὸ σκληροῦς ὄρους μορφώνεται, ἀλλὰ δὲν χαρίζεται εἰς ἐκεῖνον ὁ
ὁποῖος προσέρχεται ἀκατάριστος λόγῳ βιοτικῶν ὄρων. Ἡ Σχολὴ
εἶναι ἀνώτερον πνευματικὸν καὶ μορφωτικὸν Ἴδρυμα καὶ ὄχι φιλαν-
θρωπικὸν κατὰσταμα. Μὴ αὐτοῦ υποβιβάζεσθε ζητοῦντες τὸν οἶκτον,
ἀλλὰ ἀντιθέτως, ἐργάζεσθε διὰ νὰ διατηρήσετε τὴν ἀξιοπρέπειαν
σας, πολύτιμον πηγὴν ἱκανοποιήσεως εἰς τὴν ζωὴν.

«Δυστηθῆτε με, λέγει ὁ ἀκατάριστος σπουδαστής, καὶ παρα-
βῆτε τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ ἠθικὴν σας συνείδησιν. Βραβεύσατε ὄχι
τὴν φιλοπονίαν μου, τὴν μόρφωσίν μου, τὴν ἀρετὴν μου καὶ τὰ
προσόντα μου, ἀλλὰ τὴν ὀκνηρίαν μου, τὴν ἀδιαφορίαν μου, τὴν ἀνι-
κανότητά μου, τὰς μειωμένας πνευματικὰς μου δυνάμεις. Δώσατέ
μου τὸ «χαρτί» διὰ νὰ γλυτώσετε ἀπὸ ἐμέ». Ἀλλὰ τότε, ἀγαπητέ
φίλε, ποῖος θὰ μᾶς γλυτώσῃ ἀπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς συνειδήσεώς μας
καὶ ποῖος θὰ γλυτώσῃ, πρὸ παντός, τὴν κοινωνίαν ἀπὸ ἑνὸς νέου κοι-
νωνικὸν παράσιτον, τὸ ὁποῖον, κλαυθμηρίζον καὶ ἀνεμίζον ἐν ἀνώ-
τερον πτυχίον, θὰ ζητῆ οἶκτον καὶ θέσιν, ἐνῶ δὲν θὰ προσφέρῃ εἰμῇ
ἀμάθειαν καὶ αὐθάδειαν ;

Ἡ ἀπονομή τοῦ τίτλου πρέπει νὰ εἶναι ἀπλῶς καὶ μόνον ἀνα-
γνώρισις, διαπίστωσις καὶ ἐπιβράβευσις τῶν πνευματικῶν σου ἐφο-
6

δίων. Ἡ Σχολή, κατὰ τὴν ἀσκησιν τοῦ τόσοῦ μεγάλου, τόσοῦ ὑψηλοῦ καὶ τόσοῦ σπουδαίου αὐτοῦ λειτουργήματος, καυχᾶται ὅτι ἔχει πλήρη ἐπίγνωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τῆς καὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς. Τὸ πτυχίον εἶναι ἐν συμβόλαιον μεταξὺ τῆς Κοινωνίας καὶ τῆς Σχολῆς. Ἄλλοίμονον, ἐὰν ἡ Σχολή δὲν ἔχη ἐπίγνωσιν τῶν ὑποχρεώσεων αἱ ὁποῖαι γεννῶνται ἐκ συμβολαίου τοιαύτης ἠθικῆς καὶ κοινωνικῆς σημασίας.

Μὲ τὸ πτυχίον τοῦ ὁ σπουδαστῆς ἀποκτᾷ δικαιώματα, καὶ συνεπῶς ἡ ἀπονομή τούτου δέον νὰ εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν κόπων καὶ θυσιῶν του, τῶν ἀγώνων καὶ προσπαθειῶν του. Μόνον ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν αὐτὴν ἡ Πολιτεία καὶ ἡ Κοινωνία ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ τὸ ἀναγνωρίσουν καὶ νὰ τὸ τιμοῦν. Ἡ Κοινωνία καὶ ἡ Πολιτεία εἶναι πολλάκις διστακτικαὶ ἀπέναντι αὐτῶν τῶν τίτλων. Ὁρθῶς, λόγῳ τῆς πλημμυρίδος τῶν τίτλων οἱ ὁποῖοι μόνον κατὰ τύπους, πολλάκις, εἶναι ἐπιστημονικοί. Τοιοῦτοτρόπως, ὁ τύπος τοῦ πτυχίου καθίσταται πολλάκις κοινωνικῶς ἐπικίνδυνος, διότι εἶναι ἐχθρὸς τῆς πραγματικῆς ἀξίας. ἐνῶ ὁ τύπος πρέπει νὰ ἀποτελῇ τὴν ἐπιβράβευσιν καὶ τὴν διασφάλισιν τῆς οὐσίας : ἐν προκειμένῳ, τῆς πραγματικῆς ἀνωτέρας μορφώσεως.

Αὐταὶ εἶναι αἱ βασικαὶ σκέψεις ποὺ διέπουν τὴν Σχολὴν μας καὶ αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ γίνουν κοινὴ συνείδησις εἰς ὅλους τοὺς σπουδαστάς. Πρέπει νὰ συνεχισθῇ μία παράδοσις τιμῶσα τὴν Σχολὴν καὶ τὰ πτυχία τῆς. Τότε ἐπιτυγχάνει εἰς τὸ ἔργον τῆς μία Σχολή, ὅταν ὅλοι — Κράτος, κοινωνία, καθηγηταί, σπουδασταί — ἔχουν πλήρη ἐμπιστοσύνην ὅτι τὰ πτυχία ἀπονέμονται μόνον εἰς τοὺς ἀξίους. Διὰ τοῦτο πρέπει εἰς τὰς ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις νὰ προσέρχωνται μόνον οἱ ἀξιοὶ καὶ αὐτοί, τότε, νὰ ἔχουν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην ὅτι θὰ ἐξετασθῶν μὲ ἀνθρωπιὰν καὶ ὅτι θὰ κριθοῦν μὲ δικαιοσύνην.

ΠΡΟΠΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΧΑΙ

*Τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε
διὰ ταύτης γὰρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους.*

Παῦλος

Ἡ Σχολὴ εἶχε τὴν τιμὴν καὶ εὐτυχίαν νὰ συγκαταλέξη μεταξύ τῶν ὀμιλητῶν τῆς διαπρεπεῖς ξένους ἐπιστήμονας, ὡς οἱ κ.κ. Artignes, Διευθυντῆς τῆς Ἑταιρείας Ὁργανώσεως Bedau, Bartels, Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ohio, Bize, Καθηγητῆς τοῦ Conservatoire des Arts et Métiers, Brunnet, Καθηγητῆς τοῦ Conservatoire des Arts et Métiers, Caistle, ἄγγλος Ὁρκωτὸς Λογιστῆς, Degois, Διευθυντῆς τῶν Τελωνείων τῆς Γαλλίας, Fougerville, Πρόεδρος τοῦ Διεθνoῦς Ἐπιμελητηρίου, Fourastié, Καθηγητῆς τοῦ Conservatoire des Arts et Métiers, Friedmann, Διευθυντῆς τῶν Σπουδῶν τοῦ Ἰνστιτούτου Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν, Haesele, Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ἰνσμπρουκ, Hebblethwaith, Σύμβουλος τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας, Laufenburger, Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, Danty-Lafrance, Διευθυντῆς τῆς Σχολῆς Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως, Möller, Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ἀμβούργου, Mothes, Καθηγητῆς τῆς Μεταλλειολογικῆς Σχολῆς τοῦ Nancy, Perlmann, Στατιστικὸς Σύμβουλος τοῦ Ο.Η.Ε., Rosenfeld, Στατιστικὸς Ἐμπειρογνώμων τοῦ Ο.Η.Ε., Schmidt, Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Κιέλου, Shapiro, Στατιστικὸς Ἐμπειρογνώμων τοῦ Ο.Η.Ε. κ.τ.λ.

Κατωτέρω δημοσιεύομεν τινὰς ἐκ τῶν λόγων τῶν ἐκφωνηθέντων κατὰ τὰ παρατεθέντα ὑπὸ τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς πρὸς τιμὴν τῶν φιλοξενουμένων δεῖπνα, ἅτινα ἐτίμησαν Πρυτάνεις καὶ Καθηγηταὶ ἄλλων Σχολῶν, Πρόεδροι Ἐπιμελητηρίων κ.τ.λ.

ΠΡΟΠΟΣΙΣ *

*Κατὰ τὸ δοθὲν δεῖπνον πρὸς τιμὴν τοῦ Καθηγητοῦ
τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων κ. Laufenburger*

Δεσμοὶ ἀκατάλυτης φιλίας καὶ μιᾶ φυσικῆ συγγένειας ἐνώνουν τοὺς δύο μας λαοὺς, Κληρονόμους τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ. Εἶναι χρέος μας νὰ εἶμασθε οἱ ἄξιοι συνεχισταὶ του.

Πράγματι ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Ἀριστοτέλη, τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ Ἀριστοφάνη, τοῦ Πραξιτέλη καὶ τῶν οἰκοδόμων τοῦ Παρθενῶνος ἀνέζησε σ' αὐτοὺς τοὺς λαμπεροὺς πρίγκηπας τοῦ πνεύματος, τὸν Ντεκάρτ, τὸν Πασκάλ, τὸν Αὐγουστον Κόντ, τὸν Ρακίνα, τὸν Κορνήλιο, τὸν Ραμπελαὶ καὶ τὸν Μολιέρο, τὸν Ροντέν, καὶ τοὺς οἰκοδόμους τῆς Παναγίας τῶν Παρισίων.

Ὅπως ἡ Ἑλλάδα τοῦ 4ου αἰῶνος π.Χ. ἐδημιούργησε τὸν ἐλεύθερο ἄνθρωπο, ἔτσι καὶ ἡ Γαλλία τοῦ 16ου αἰῶνος μᾶς ἔδωσε τὸν πολιτισμένον ἄνθρωπο καὶ στὸν 18ον αἰῶνα τὸν ἄνθρωπο τὸν φωτισμένο.

Γι' αὐτὸ ὀρθὰ πρὸς τὴν Γαλλία στρέφονται τὰ βλέμματα κάθε ἐργάτη τοῦ Πνεύματος ποὺ ἀναζητεῖ τὴν Ἀλήθεια, ὅπως πάλι πρὸς τὴ Γαλλία—ὅπως καὶ πρὸς τὴν Ἑλλάδα—στρέφεται ἡ ἀνήσυχη ἀνθρωπότης, γιατί μέσα σ' αὐτὴ τὴ παγκόσμια δίνη ποὺ ἔχει ξεσπάσει στοὺς λαοὺς σεῖς οἱ Γάλλοι καὶ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες εἶμασθε «τὸ ἄλας τῆς γῆς», καὶ «ἐὰν τὸ ἄλας μωρανθῇ ἐν τίνι ἀλισθήσεται.».

Ἡ φιλολογία σας εἶναι ἀνθρώπινη, ὅπως καὶ ἡ ἰδική μας. Ἡ σαφήνεια καὶ ἡ ἀπλότης εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἐπιστημονικῆς σκέψεως, ποὺ πάντα ἀνοίγει τὸ δρόμο σὲ νέες ἀνακαλύψεις.

Τίποτε δὲν εἶναι πιδ ἀντίθετο στὸ Γαλλικὸ πνεῦμα, ὅπως καὶ στὸ Ἑλληνικὸ—ἀπὸ τὴ δάρβαρα καὶ ἀνήθικη ἀντίληψη τοῦ ὑπερ-ἀνθρώπου. Νὰ εἶναι κανεὶς ἄνθρωπος, ὅσο μάλιστα μπορεῖ περισσότερο, αὐτὸ εἶναι τὸ ἰδανικὸ κάθε ἐποχῆς, ἀπὸ τὸν Ντεκάρτ μέχρι τὸν Μπέρκσον, ἀπὸ τὸν Πασκάλ ἕως τὸν Ζωρές, ἰδανικὸ ποὺ ἡ φιλο-

* Ἀπόσπασμα προπόσεως. Προηγουμένως ὁ κ. Π. ἐξῆρε τὸ ἐπιστημονικὸν ἔργον τοῦ κ. Καθηγητοῦ.

σοφία και ἡ γαλλικὴ σκέψη ἔκαναν κτῆμα τους καὶ ποὺ διέδωσαν ἀνὰ τὸν κόσμο.

Στὰ Καταλωνικὰ πεδία ἢ Γαλλία—ὅπως ἄλλοτε ἢ Ἑλλάδα στὸν Μαραθῶνα καὶ στὴ Σαλαμίνα—σταματοῦσε τὸ πιὸ τρομακτικὸ κύμα τῆς θαρβαρότητας ποὺ ἀπέιλησε ποτὲ τὸ δυτικὸ πολιτισμὸ.

Ἐὰν ὁ Ἀπίλλας ἀπέβαινε τότε νικητῆς, θὰ ἐχάνατο ἀσφαλῶς τὸ σύνολο τῶν αἰσθημάτων, τῶν παραδόσεων, τῶν ἰδεῶν, ποὺ μᾶς κληροδότησαν οἱ δύο ἀρχαῖοι πολιτισμοί, τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἱερουσαλήμ.

Στὶς πεδιάδες τοῦ Πουατιέ, ὅπως ἢ Ἑλλάδα στὸ Βυζάντιο, ἢ Γαλλία σώζει ἀκόμη μία φορὰ τὸν κόσμο ἀπὸ τὸ ζυγὸ τοῦ Ἰσλάμ.

Ἀκόμη μία φορὰ ἢ Γαλλία, στὶς ἱστορικὲς πεδιάδες τοῦ Μάρνη, ἔθραυσε τὴν ὀρμὴ τῶν ὀρδῶν τοῦ Κάζερ, ὅπως ἢ Ἑλλάδα στὰ Βορειοηπειρωτικὰ βουνὰ ἐγελοιοποίησε τὶς δυνάμεις τοῦ Μουσολίνι.

Καὶ προπαντὸς—ὅπως ἢ Ἑλλάδα—ἢ Γαλλία ἀγαπάει νὰ μάχεται γιὰ τὶς ἰδέες. Εἶναι ἡ ὕψηλὴ τῶν μοῖρα νὰ εἶναι οἱ μεγάλοι φύλακες τῶν ἰδεῶν.

Ἡ Ἐπανάστασις τοῦ 89 ξεπερνώντας τὰ σύνορα τῆς Γαλλίας ἔφερε στὸν κόσμο τὶς μεγάλες ἀρχές τῆς Ἐλευθερίας, τῆς Ἰσότητος καὶ τῆς Δικαιοσύνης. Λίγο ἀργότερα ἢ Ἐθνικὴ μας ἐπανάστασις, ἐμπνευσμένη ἀπὸ τὰ ἰδανικὰ τοῦ 89, καλοῦσε τοὺς Βαλκανικοὺς λαοὺς στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση καὶ διεκίηρσσε τὸ δικαίωμα τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν δουλωμένων ἐθνοτήτων.

Ἀναντίρρητα ἢ Γαλλία, ὅπως ἢ ἀθάνατη Ἑλλάδα, ἔχει ὡς ἀποστολὴ νὰ βλέπῃ ὅλα ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς ἀνθρωπότητας. Ἀπὸ αὐτὸ πηγάζει αὐτὴ ἡ δύναμις τῆς Φιλολογίας τῆς, τῆς φιλοσοφίας, τῆς ἐπιστήμης, τῆς τέχνης, τοῦ πολιτισμοῦ καὶ δλοκλήρου τῆς ἱστορίας τῆς.

Ἀγαπήσαμε καὶ ἀγαποῦμε τὴ Γαλλία.

Ὅταν, στὸν τελευταῖο πόλεμο, οἱ δυνάμεις τῆς προόδου ἀγωνίζονταν ἐναντίον τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους, ὅλοι παρακολοθησαμε μὲ ἀγωνία τὸ δράμα τῆς Γαλλίας.

Μποροῦμε νὰ τὸ ποῦμε : Ὁ κόσμος, ποὺ κρατοῦσε τὴν ἀναπνοή του μὲ τὴν ἐπίθεση τῶν ναζί, ἐνοιωσε πολὺ καλὰ πόσο ἀγαπημένη καὶ ἀπαραίτητη τοῦ ἦταν ἢ Γαλλία.

Ὁ κόσμος ἐνοιωσε καλὰ τὸ κενὸ ποὺ θὰ σχηματιζότανε μετὰ τὴν πτώση τῆς Γαλλίας.

Ὅταν ἢ Γαλλία ὑπέκυψε κάτω ἀπὸ τὰ κτυπήματα τῆς τρομακτικῆς θαρβαρότητος τῶν ναζί, ὅταν νομίσαμε ὅτι βλέπαμε ὅλα τὰ ἰδανικὰ τῆς ζωῆς ἔτοιμα νὰ βυθισθοῦν μέσα στὸ κύμα τῆς θάρβαρης εἰσβολῆς, τότε νοιώσαμε ἄκόμα περισσότερο τί σημαίνει γιὰ κάθε ἐλεύθερο ἄνθρωπο ὁ γαλλικὸς πολιτισμὸς.

Καταλάβαμε πολὺ καλὰ ὅτι ἐὰν ἢ Γαλλία ἐξαφανιζότανε ἀπὸ

τὸν κατάλογο τῶν ἐλευθέρων Ἐθνῶν, ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ θὰ ἔχανε τὴν εὐγένεια καὶ τὴν ὁμορφιά της.

Γιατὶ ἡ πολυαγαπημένη Γαλλία σημαίνει ἐλευθερία, χάρη, αἰσθημα τοῦ μέτρου, λεπτότητα.

Κλάψαμε γιατί νοιώσαμε τότε πολὺ καλά, νοιώσαμε εἰς τὰ μύχια τῆς ψυχῆς μας τί ἐσήμαινε γιὰ ὅλη τὴν Ἀνθρωπότητα ἡ πτώση τῆς Γαλλίας.

Κλάψαμε, ἀλλὰ ἡ ἐλπίδα ζοῦσε στὰ βάθη τῆς καρδιάς μας. Ἀντιλαμβάνομαστε ὅτι ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἐλευθερίας δὲν μποροῦσε ποτὲ νὰ ὑποδουλωθῇ καὶ ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς Γαλλίας θὰ ἔμενε πάντοτε ζωντανὸ καὶ ἐλεύθερο.

Ἔτσι, ὅταν ὕστερα ἀπὸ μακροὺς μῆνες δοκιμασιῶν, πάλης, ἀγωνίας, τρομοκρατίας, πείνας καὶ ἐλπίδων, τὸ ράδιο μᾶς πληροφοροῦσε ὅτι οἱ μάχες γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν Παρισίων ἄρχισαν, ἐγράψαμε εἰς τὴν μυστικὴ ἐφημερίδα τῆς Ἐθνικῆς μας Ἀντιστάσεως: «Ἐπὶ τέλους τὸ Παρίσι ξαναβρῆκε τὰ ὀδοφράγματά του, ἐπιτέλους ἡ Ἀνθρωπότης ξαναβρῆκε τὴν ψυχὴ της».

Καὶ κλάψαμε ἀπὸ χαρὰ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, γιατί ἡ ἀπελευθέρωση τοῦ Παρισίου ἦταν καὶ δική μας ἀπελευθέρωση. «Γιατὶ κάθε Ἑλληνας εἶναι καὶ λίγο Γάλλος».

Η ΔΕΞΙΩΣΙΣ

ΤΟΥ κ. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΥΠΟ ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΤΗΣ ΑΣΒΣ

Ὁ Σύλλογος τῶν Καθηγητῶν τῆς Ἀνωτ. Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν ἐδεξιώθη εἰς τὸ ἐστιατόριον «Ἀβέρωφ», τὸν πρῶτον Ὑπουργὸν τοῦ νεοσυστάτου Ὑπουργείου Βιομηχανίας κ. Α. Μακκᾶν, Βουλευτὴν Ἀθηνῶν καὶ τὸν Γεν. Γραμματέα αὐτοῦ κ. Π. Κουβέλην. Ἐπηκολούθησε γεῦμα, κατὰ τὰ ἐπιδόροια τοῦ ὁποίου ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου προσεφώνησε τοὺς ἐπισήμους προσκεκλημένους ὡς ἑξῆς :

Κύριε Ὑπουργέ, Κύριε Γενικέ, Κύριοι συνάδελφοι,

Ἡ διοικητικὴ τοῦ Κράτους διάρθρωσις, ὅπως καὶ ἡ δογάνωσις τῆς Ἐκπαιδεύσεως, πρέπει νὰ εἶνε ἀντανάκλασις τῆς κοινωνικῆς συγκροτήσεως καὶ τῆς οικονομικῆς συνθέσεως, ὅπως ἐπίσης πρέπει νὰ ἐξυπηρετῇ ζωτικὰς ἀνάγκας καὶ νὰ ἱκανοποιῇ πραγματικὰ τοῦ Λαοῦ αἰτήματα.

Ἄλλοτε, πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1909, τὸ μοναδικὸν Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἠδύνατο νὰ ἐξυπηρετῇ τὰς στοιχειώδεις καὶ ἀπλᾶς ἀνάγκας τῆς καθυστερημένης οικονομίας μας. Ἡ ἀνοδος τῆς ἀστικῆς τάξεως ὄχι μόνον ἤρρινε τὰ ὄρια τοῦ Κράτους, ἀλλὰ καὶ ἀνέπτυξεν οικονομικῶς τὴν Χώραν, ὕψωσε συνάμα τὸ γενικὸν ἐπίπεδον τοῦ Λαοῦ. Ἀποτέλεσμα τῆς ποικίλης ἐξορμήσεως τοῦ Κράτους ὑπῆρξεν ἡ ἴδρσις ἐιδικῶν Ὑπουργείων διὰ τὴν Γεωργίαν, τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν, διὰ τὰς κατὰ ξηρὰν Μεταφορὰς, διὰ τὴν Ναυτιλίαν ὅπως καὶ διὰ τὴν Ἐργασίαν.

Ὅταν συνεστήθη τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὑπετίθετο καὶ ἠλπίζετο ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον τῆς πολιτείας θὰ ἦτο διὰ τὴν Βιομηχανίαν ἴσον τουλάχιστον πρὸς τὸ διὰ τὸ Ἐμπόριον. Δυστυχῶς ἡ κρίσις τοῦ 1929, τῆς ὁποίας τελευταία ἐκδήλωσις ὑπῆρξεν ὁ πόλεμος, ἔστρεψεν ὅλην τὴν προσοχὴν τοῦ Κράτους πρὸς τὸ Ἐμπόριον, καὶ δὴ τὸ Ἐξωτερικόν, ἕξ οὗ παρημελήθησαν οἱ ἄλλοι παραγωγικοὶ κλάδοι καὶ ἰδίως τῆς Βιομηχανίας, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸν δεύτερον παραγωγικὸν πόρον τοῦ ἐθνικοῦ μας εἰσοδήματος.

Ἡ Σχολή μας εἶναι ὑπερήφανος, διότι συνέλαβεν ἐγκαίρως τὸ πρόβλημα καὶ ὑπεστήριξεν εὐθύς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν πόσον ἦτο ἀπαραίτητος ἡ ἴδρυσις εἰδικοῦ Ὑπουργείου διὰ τὴν Βιομηχανίαν. Ἦτο ὁ πόθος τοῦ ἀειμνήστου πρώτου Προέδρου μας καὶ Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς Ἐλαμεινώνδα Χαριλάου.

Σήμερον κατέστη κοινὴ συνείδησις ὅτι ἡ ἔνδοξος καὶ τόσον δυστυχῆς αὐτῇ Χώρα ἔχει ἀνάγκη τῆς Βιομηχανίας, μιᾶς πλήρους βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως διὰ νὰ ἐπιβιώσῃ, διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ ὁμορφάινῃ τὴν ζωὴν τῆς Ἀνθρωπότητος. Δι' αὐτὸ σήμερον εἶναι ἐπίσης κοινὴ συνείδησις ἡ ἀνάγκη καὶ σημασία τοῦ νέου Ὑπουργείου Βιομηχανίας, τοῦ ὁποίου τὴν ἴδρυσιν μὲ πολλὴν χαρὰν καὶ μὲ μεγάλας ἐλπίδας χαιρετίζομεν.

Ἄλλ' ὅπως ἡ διοικητικὴ διάρθρωσις πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογος μὲ τὴν κοινωνικὴν συζρότησιν, οὕτω καὶ ἡ Ἐκπαίδευσις δὲν εἶνε αὐθαίρετον κατασκευάσμα, ἀλλὰ πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς τὴν ζέουσαν πραγματικότητα. Ὅφείλει ἡ Ἐκπαίδευσις νὰ ἱκανοποιῇ κοινωνικὰς ἀνάγκας, νὰ ἀναβιβάσῃ τὸ πολιτιστικὸν ἐπίπεδον, νὰ διαπλάσῃ ἀνθρώπους, νὰ καταρτίσῃ ἐπαγγελματίας, νὰ μορφώσῃ πραγματικοὺς τῆς ἐπιστήμης θεράποντας, στηριζομένη εἰς τὴν παράδοσιν, τὴν σύγχρονον πραγματικότητα καὶ τὰς μελλοντικὰς ἐπιδιώξεις τῆς χώρας.

Νομίζομεν ὅτι ἡ Σχολή μας ἱκανοποιεῖ μίαν βαθυτάτην κοινωνικὴν ἀνάγκη. Ζητεῖ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν καὶ νὰ ἐπανδρώσῃ ἰδίως τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τὰς σχετικὰς κρατικὰς ὑπηρεσίας μὲ εἰδικευμένα διοικητικὰ στελέχη, ἐφωδιασμένα μὲ ἀριτίας γνώσεις διὰ τὸ ἔργον τῶν ὑπὲρ τῆς Κοινωνίας, ὑπὲρ τῆς Πολιτείας, μὲ πίστιν διὰ τὴν δημιουργικὴν ἀποστολὴν τῶν.

Ἡ Σχολή μας πράγματι εἶνε ἐν ἰδιότυπον Ἀνώτατον Ἐκπαιδευτικὸν Ἰδρυμα. Φρονεῖ ὅτι συνέλαβε πλήρως τὸ πρόβλημα ἀπὸ πάσης πλευρᾶς. Ἡ Βιομηχανία εἶναι ἐν σύνθετον οἰκονομικόν, διοικητικόν καὶ τεχνικόν φαινόμενον. Ἡ Σχολή μας ἐκπαιδευτικῶς τὸ ἀντιμετώπισεν ὠλοκληρωμένον. Δι' αὐτὸ εἰς τὸ Πρόγραμμά τῆς περιέλαβε μαθήματα διὰ πρώτην φορὰν διδασκόμενα ἐν Ἑλλάδι, ὅπως ἡ Ὄργάνωσις τῶν Ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν Ἐργοστασίων, ἡ Ψυχοτεχνικὴ καὶ ἡ Φυσιολογία τῆς Ἐργασίας, ἡ Στατιστικὴ τῶν Ἐπιχειρήσεων, ἡ Ὑγιεινὴ τῶν Ἐργοστασίων, ἡ Κοινωνικὴ Πολιτικὴ κλπ.

Ἡ Σχολή εἶδε τὴν Ἐπιχείρησιν καὶ δὴ τὴν Βιομηχανικὴν ὡς τι ἑνιαῖον, ὡς ἐκδήλωσιν οἰκονομικὴν, ὡς ὀργανωμένην μονάδα δράσεως, ὡς σύνολον οἰκονομικῶν, ὀργανωτικῶν, διοικητικῶν καὶ τεχνικῶν προβλημάτων.

Εἰς τὸν σημερινὸν αἰῶνα τῆς γοργῆς ἀναπτύξεως τοῦ τεχνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοῦ καταμερισμοῦ τῆς ἐργασίας ἡ



Ὁ Ὑπουργὸς κ. Α. ΜΑΚΚΑΣ

εἰλικρινὴς φίλος καὶ πολῦτιμος ὑποστηρικτὴς τῆς Σχολῆς.

«Πρὶν ἀπὸ ὅλα ὀφείλω νὰ Σᾶς συγχαρῶ. Ἡ Σχολή σας ἀντιπροσωπεύει μίαν ἀξιόλογον πραγματικότητα καὶ μίαν σπουδαίαν ἐλπίδα. Εἰς μίαν περίοδον τῆς παγκοσμίου ζωῆς ἡ ὁποία ὀρθῶς προσδιορίζεται ὡς βιομηχανικὴ καὶ ὡς τεχνικὴ — καὶ εἰς μίαν καμπὴν τῆς ἐλληνικῆς ζωῆς τὴν ὁποίαν δέον νὰ χαρακτηρίσῃ ἡ σαφὴς προσαρμογὴ τῆς ἐλληνικῆς νεολαίας πρὸς τὴν ἀντίστοιχον ἐκπαίδευσιν — ἐξεκινήσατε μερικοὶ ἄγγοι Ἕλληνες καὶ σοφοὶ ἐπιστήμονες διὰ νὰ ἰδρῦσατε καὶ νὰ κινήσατε μίαν Σχολὴν προωρισμένην νὰ δώσῃ εἰς τὴν Κοινωνίαν καὶ εἰς τὴν Πόλιν ὀρθολογισμένους διευθυντὰς Ἐπιχειρήσεων, ἀριτοὺς διοικητικοὺς ὑπαλλήλους τεχνικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ Ὑπουργείων, ἀνθρώπους θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς κατηρτισμένους διὰ τὸν ἀγῶνα τῆς συγχρόνου ζωῆς. Καὶ εἰς τὸ ἔργον Σας τοῦτο ἐπεδόθητε με ἐνθουσιασμόν, με ἔξαρσιν, με ἀφοσίωσιν, με αὐτοθυσίαν. Σᾶς ἀμείβει ἡ συναίσθησις τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος. Σᾶς ἱκανοποιεῖ ἡ ἰδέα ὅτι θεράπευετε τὴν Ἐπιστήμην καὶ μίαν πρόδηλον ἀνάγκην τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας. Ἐπιτρέψατέ μου νὰ Σᾶς συγχαρῶ καὶ νὰ σᾶς δώσω τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἡ Πολιτεία δι' ἐμοῦ εἶναι ἀποφασισμένη νὰ προσφέρῃ ἀναγνώρισιν, καὶ ἠθικῶς καὶ ὕλικῶς, καὶ νὰ ἔλθῃ ὅλη της ἡ δύναμις συνεπικούρου εἰς τὸ ἔργον Σας καὶ εἰς τὴν Σχολὴν Σας».

ἀνάγκη τῆς εἰδικευμένης μορφώσεως εἶναι πράγματι ἐπιτακτική. Ἐπίθετος ἄποψις θ' ἀπετέλει ἐκπαιδευτικὴν ὀπισθοδρομίαν. Ἐπὶ παραλλήλως κατεβλήθη φροντίς ν' ἀποφευχθῶσιν οἱ κίνδυνοι τῆς εἰδικεύσεως, ἢ στενότης δηλαδὴ τῶν ὀριζόντων καὶ ἢ μονομέρεια τῶν ἀντιλήψεων, διὰ τῆς συνθέσεως τῶν ἐπὶ μέρους εἰς ἀρμονικὸν σύνολον, ὥστε νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ δημιουργία ὀλοκληρωμένων διοικητικῶν, μὲ ἀνωτέραν πνοὴν καὶ εὐρυτέρας προοπτικὰς, στελεχῶν.

Ἐπιπλέον ἡ Σχολὴ καυχᾶται ὅτι μέσα εἰς μίαν τόσοσιν δύσκολον περίοδον τῆς ζωῆς τοῦ τόπου μας παρέμεινεν ἐν ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ὡς διδάσκαλοι ἤρθησαν εἰς τὴν ὑψηλὴν ἔννοιαν τοῦ καθήκοντος. Ἐνῶ τὰ πάθη ἐκόχλαζον καὶ τὰ μίση ἐκυριάρχουν, ἡ Σχολὴ ἦτο κέντρον πνευματικῆς συνεργασίας καὶ ψυχικῆς ἐνότητος διδασκόντων καὶ διδασκόμενων, πιστῶν τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Ἀνθρωπιστικῶν Ἰδεωδῶν.

Ἐταξεν ἡ Σχολὴ ὡς χρέος τῆς ὅχι μόνον νὰ μορφώσῃ τοὺς νέους, ἀλλὰ ἐπιπλέον νὰ διδάξῃ ὅτι ὑπεράνω τῶν προσωπικῶν καὶ τῶν κομματικῶν διαφορῶν ἵσταται ὁ παιδαγωγικὸς τῆς σκοπὸς νὰ δημιουργήσῃ ἱκανοὺς Ἐπαγγελματίας, καλοὺς Ἑλληνας, χρησίμους Ἀνθρώπους. Τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν φιλοδοξίαν τῆς. Καὶ αὐτὴν πραγματοποιεῖ μὲ πίστιν καὶ γνῶσιν.

Κύριε Ἐπιπλέον,

Τὰ γέμματα τῆς Σχολῆς πρότερον φορὰν τιμᾶ ὁ ἀρμόδιος Ἐπιπλέον. Εἴμεθα πολὺ εὐτυχεῖς καὶ πολὺ ὑπερήφανοι διὰ τοῦτο.

Ὡς ἀρμόδιος Ἐπιπλέον θὰ ἐπιληφθῆτε τῶν θεμάτων τῆς Σχολῆς, ἢ ὅποια συνήντησε πολλὰς ἀντιδράσεις καὶ δυστυχῶς ὀλίγην στοργήν. Ἡ Σχολὴ ἐν μόνον ζητεῖ παρ' Ἐπιπλέον. Νὰ τῆς ἐπιτραπῇ νὰ ἐνισχύσῃ καὶ νὰ βοηθήσῃ τὸ ἔργον ὑπὲρ τῆς Βιομηχανίας καὶ ὑπὲρ τοῦ τόπου μας ἐνὸς τιμίου καὶ πολιτισμένου Ἐπιπλέον, ἐνὸς Ἐπιπλέον μὲ ἐνθουσιασμὸν καὶ μὲ ἦθος, ὅπως Σεῖς.

Προσίνων εἰς ὑγίαν Σας, Κύριε Ἐπιπλέον, Σας εὐχαριστῶ καὶ πάλιν διὰ τὴν χαρὰν τὴν ὅποιαν μᾶς ἐδώσατε νὰ εἰσθε ἀνάμεσα μας ὡς εἰλικρινῆς φίλος ἐν τῷ μέσῳ ἀληθῶν φίλων.

ΠΡΟΠΟΣΙΣ

κατὰ τὸ γερῆμα τὸ δοθὲν πρὸς τιμὴν τοῦ κ. L. D a n t y L a-
f r a n c e, Καθηγητοῦ τοῦ Conservatoire des Arts et Métiers,
Commandeur de la Légion d'honneur, Διευθυντοῦ τῆς École
d' Organisation Scientifique du Travail καὶ τ. Προέδρου
τῆς «Ἐθνικῆς Ἐπιτροπῆς Ὄργανώσεως τῆς Γαλλίας» (CNOF).

Εἶμαι πραγματικὰ πολὺ εὐτυχῆς διότι μοι ἔλαθεν ἡ τιμὴ νὰ χαι-
ρετήσω, ἐξ ὀνόματος τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς μας καὶ παρούσα
ἔξεχόντων φίλων τῆς μορφωτικῆς μας προσπαθείας, τὸ γεγονός ὅτι
εὐρίσκεται μεταξύ ἡμῶν ὁ διαπρεπὴς Συνάδελφος καὶ φίλος μας κ.
Louis Danty — Lafrance καὶ ἡ ἀξιότιμος σύντροφός του.

Ὅπως γνωρίζετε, παρεκαλέσαμεν τὴν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν
μέσω τοῦ Ἐξοχωτάτου Πρεσβευτοῦ κ. Baelen, ὅστις εἶναι καὶ ἐξαι-
ρετος λόγιος καὶ συγγραφεύς, νὰ ὀργανώσῃ εἰς τὴν Σχολὴν μας μίαν
σειρὰν διαλέξεων ἀπὸ ἐξεχούσας προσωπικότητος τῆς Γαλλίας ἐπὶ
θεμάτων ὀργανωτικῶν, οικονομικῶν, κοινωνιολογικῶν.

Ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁμιλητῶν φυσικὰ εὐρέθη ὁ τόσον ἀγαπητὸς
φίλος μας κ. Danty — Lafrance, πασίγνωστος εἰς τὴν χώραν μας
ἀπὸ τὰς ἐργασίας του καὶ ἀπὸ τὴν συμβολὴν του εἰς τὴν ἀνάπτυξιν
τῆς Ἐπιστήμης τῆς Ἐργασίας, τῆς ὁποίας εἶναι ἓνας ἀπὸ τὰς θεμε-
λιωτάς. Ὁ κ. Danty — Lafrance εἶναι ἀκόμη γνωστὸς διότι ἐπέ-
τρεψεν εἰς τὴν Σχολὴν μας νὰ μεταφράσῃ καὶ νὰ ἐκδώσῃ τὸ τόσον
μεθοδικὸν ἔγχειρίδιον ὑπὸ τὸν τίτλον «Μύησις εἰς τὴν ἐπιστημονι-
κὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐργασίας».

Ἀπηθύνθημεν εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἐπιστήμην, διότι ἡ σύγχρο-
νος προσπάθεια τῆς ἀνασυγκροτήσεως εἰς τὴν Γαλλίαν συνοδεύεται
ἀπὸ τοιαύτην πνευματικὴν ἐξόρμησιν, ὥστε δικαίως ἡ Χώρα τῆς
Ἐλευθερίας νὰ θεωρῆται τῶρ ἡ πνευματικὴ πρωτοπορεία τοῦ κό-
σμου. Ἄλλωστε εἰς τὴν Γαλλίαν ἀνήκει ἡ τιμὴ ὅτι αὐτὴ πρώτη ἐξή-
τασε τὸν ἀνθρώπινον μηχανισμόν ὡς πηγὴν δυνάμεως καὶ ἐνεργείας.

Ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἀντιλαμβανόμεθα καλύτερον παντὸς ἄλλου
λαοῦ αὐτὴν τὴν ἀνθρωπιστικὴν γαλλικὴν ἄψιν. αὐτὴν τὴν ἐνατέ-
νωσησιν τῶν ὀργανωτικῶν προβλημάτων, τοῦ ὅλου θέματος τῆς ὀργα-
νώσεως μετὰ βίαν τὴν ἀξίαν τοῦ ἀνθρώπου ὡς συντελεστοῦ τῆς παρα-
γωγῆς. Εἰς τὰς δύο μας χώρας, πού εἶναι ἀληθῶς, δηλαδὴ ψυχικῶς,
πολιτισμέναι καὶ πραγματικῶς ἰσορροπημέναι, ἡ Ὄργάνωσις ζητεῖ

τὸν Ἄνθρωπον προπαντὸς νὰ ἐλευθερώσῃ, τὸν Ἄνθρωπον νὰ ἐξυψώσῃ, τὸν Ἄνθρωπον νὰ ἐξυψηρετήσῃ.

Πράγματι, σκοπὸς τῆς Σχολῆς μας, ἰδανικόν της, εἶναι νὰ συμβάλῃ, μὲ τὴν διδασκαλίαν ὅλων τῶν γνώσεων τῶν σχετικῶν μὲ τὸν ἀνθρώπινον παράγοντα, εἰς τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς Πατρίδος μας, εἰς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς τῆς Χώρας μας διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου αὐτοῦ.

Ἀνεχωρήσατε, ἀγαπητὲ Συνάδελφε καὶ Φίλε, ἀπὸ τὸ Παρίσι, πρωτεύουσαν τῆς ἐλευθέρως σκέψεως, ἀπὸ τὸ Παρίσι, πὺν εἶναι αἱ Ἀθῆναι τῶν νεωτέρων χρόνων, χαρὰ καὶ ἐλπίδα τῶν ἐλευθέρων ἀνθρώπων, καὶ ἦλθατε εἰς τὴν πρωτεύουσαν μιᾶς Χώρας μικρᾶς μὲν ἀλλὰ δικαίως ὑπερηφάνου καὶ διὰ τὸ παρελθὸν ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ παρὸν της.

Εἶμαι πράγματι ἐξαιρετικὰ εὐτυχῆς, διότι ἡμπορῶ ἐνώπιον μιᾶς τόσον ἐγκαρδίου συγκεντρώσεως νὰ ἐπαναλάβω ἀκόμη μιὰ φορὰν ὅτι, ὅπως κάθε πολιτισμένος ἄνθρωπος χρέος ἔχει νὰ ἀνατρέχῃ εἰς τὴν ἀθάνατον πηγὴν τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος, οὕτω καὶ κάθε Ἑλληναὶ αἰσθάνεται εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματός του ὅτι εἶναι πάντοτε ὀλίγον τι Γάλλος. Διότι ὅπως οἱ Ἕλληνες, οὕτω καὶ σεις οἱ Γάλλοι ἀνεζητήσατε τὴν Ἀλήθειαν διὰ τῆς Ἐλευθερίας καὶ τὴν ἠύρατε μέσα εἰς τὴν Ἐλευθερίαν καὶ μέσα εἰς τὴν Δικαιοσύνην.

Εἶμεθα εὐτυχεῖς αὐτὴν τὴν ὥραία βραδυά, διότι μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἀφίξεώς σας, ἀγαπητὲ μου Danty, εἰς τὴν Ἀθήνα συμμετέχομεν ὅλοι εὐλικρινῶς εἰς μίαν τόσον πανηγυρικὴν ἐκδήλωσιν Ἑλληνο γαλλικῆς φιλίας καὶ ὑψώνω τὸ κύπελλον αὐτὸ εἰς ὑγείαν καὶ εὐτυχίαν τοῦ Κυρίου καὶ τῆς Κυρίας Danty-Lafrance, ὅλων μας, ὑπὲρ τῆς αἰωνίας φιλίας τῶν δύο Ἐθνῶν, ὑπὲρ τῆς εὐμερείας τῶν δύο Λαῶν.

ΠΡΟΠΟΣΙΣ

κατὰ τὸ δεῖπνον τὸ δοθὲν πρὸς μὴν τοῦ κ. A n d r é B r u n e t, Καθηγητοῦ τοῦ Conservatoire des Arts et Métiers τῶν Παρισίων — Γενικοῦ Εἰσηγητοῦ τοῦ Γαλλικοῦ Λογιστικοῦ Πλάνου.

Ἐορτάζομεν σήμερον τὸ 12ον μας δεῖπνον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1947, ὁπότε ἡ Σχολή μας κατέστη πραγματικῶς ἴδρυμα ἀνωτάτης Οἰκονομικο - Διοικητικῆς μορφώσεως.

Ἡ οἰκονομία μας — καὶ ἰδιαιτέρως ἡ Βιομηχανία μας — ἔχουν ἰδιαιτέραν ἀνάγκην προσώπων μὲ μόρφωσιν βαθεῖαν καὶ προσημοσμένην εἰς τὰς παρούσας ἐπιτακτικὰς ἀνάγκας, ἐφόσον εὐρίσκονται ἐνώπιον μιᾶς πολὺ προχωρημένης παγκοσμίου οἰκονομίας. Αὐτὴ ἡ καταφανὴς ἔλλειψις εἰδικευμένων στελεχῶν εἶναι μία ἀπὸ τὰς αἰτίας τῆς ὑποαναπτύξεως τῆς οἰκονομίας μας, ὅχι φυσικὰ ἢ μόνη.

Εἶναι λοιπὸν ἀπαραίτητον νὰ προσαρμοσθῇ ἡ οἰκονομία μας εἰς τὰς συγχρόνους ἀρχὰς ὀργανώσεως τῆς παγκοσμίου οἰκονομίας, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὰς νέας μεθόδους ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας καὶ στηρίζονται εἰς τὴν ψυχολογικὴν ἀνάλυσιν καὶ ἐξέτασιν τοῦ ἐργαζομένου, εἰς τὰ διδάγματα καὶ τὰς ἐπιταγὰς τῆς ὑγιεινῆς, εἰς τὰς ἀνθρωπιστικὰς ἐν γένει ἐπιδιώξεις τῆς κοινωνίας.

Διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν σκοπὸν αὐτὸν δὲν ἀρκεῖ βεβαίως νὰ ἔχωμεν μόνον συγχρόνους ἐγκιταστάσεις καὶ νέου τύπου μηχανάς· εἶναι ἐξ ἴσου ἀπαραίτητον τὸ ἐργαζόμενον προσωπικὸν νὰ εἶναι ἀρτίως μορφωμένον, καλῶς ὀργανωμένον καὶ νὰ ἀπολαμβάνῃ ὅλων ὅσα δύναται νὰ παρέχῃ ὁ σύγχρονος πολιτισμός.

Κολακευόμεθα νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἡ Σχολή μας πράττει πᾶν τὸ δυνατὸν ὥστε νὰ μορφώῃ στελέχη ἱκανὰ νὰ ἀνταποκριθῶν εἰς τὰς συγχρόνους ἀπαιτήσεις τῆς οἰκονομίας καὶ εὐελπιστοῦμεν ὅτι αἱ προσπάθειαι μας — τολμῶ νὰ εἶπω αἱ θυσίαι μας — θὰ ἔχουν ἀντάξια ἀποτελέσματα.

Καὶ τῶρα ἐπιτρέψατέ μου, Καὶ καὶ Κοι, νὰ πῶ τὸ ποτήριον τοῦτο εἰς τὴν προκοπὴν τῆς Σχολῆς, ἢ ὁποῖα ἔχει τὴν τιμὴν νὰ ἔχῃ τόσον ἐξαιρετοῦς ἐργάτας, καὶ ἰδίᾳ νὰ πῶ εἰς ὑγείαν τοῦ ἐκλεκτοῦ μας ξένου, τῶν προσκεκλημένων μας, εἰς ὑγείαν ὅλων μας.

ΠΡΟΠΟΣΙΣ

κατὰ τὸ δεῖπνον τὸ παρατεθὲν ὑπὸ τῶν Καθηγητῶν πρὸς τιμὴν τοῦ διαπρεποῦς Κοινωνιολόγου κ. G. Friedmann, Διευθυντοῦ Σπουδῶν τοῦ Κέντρου Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Παρισίων.

Εἴμεθα ὅλοι εὐτυχεῖς διότι ἀπόψε φιλοξενουῦμεν ἓνα τόσον διακεκριμένον ἐκπρόσωπον τῆς γαλλικῆς σκέψεως, τὸν κ. Georges Friedmann, ὅπως ἐπίσης χαίρομεν διότι παρακάθεται μεταξύ μας ἡ ἐκλεκτὴ του σύντροφος, ἡ ἰατρὸς καὶ laureate τῆς Ἀκαδημίας κ. Hania Friedmann.

Ὁ διαπρεπὴς καὶ ἀγαπητὸς μας Συνάδελφος, εἰς τὸ ἐξαιρετὸν καὶ διεθνοῦς φήμης ἔργον του, ἔρωτᾷ «Où va le travail humain», ἐνῶ οὐσιαστικῶς θέτει τὸ τραγικὸν μεταπολεμικὸν πρόβλημα οὐ va le monde, διότι καθημερινῶς γίνεται περισσότερον ἀντιληπτὸν πόσον μεγάλη εἶναι ἡ ἀπόστασις μεταξύ τῆς τεχνικῆς προόδου καὶ τῆς ἠθικῆς καταστάσεως, θὰ ἔλεγα, μὲ πολλὴν λύπην ἀλλ' ἴσως μὲ μεγαλυτέραν ἀκρίβειαν, τῆς ἠθικῆς ὀπισθοδρομήσεως τοῦ κόσμου.

Ζῶμεν εἰς μίαν μεταβατικὴν ἐποχὴν ζυμωμένην μὲ ἀντιθέσεις καὶ μὲ μίση καὶ εἶναι φυσικὸν τὸ ἐρώτημα οὐ va le monde νὰ γίνεται περισσότερον ἀγωνιῶδες, περισσότερον τραγικόν. Εἰς τὸν πόλεμον ἠγωνίσθημεν ὄχι μόνον διὰ νὰ σώσωμεν τὰ ὑλικά μας ἀγαθὰ, τῶν ὁποίων ἡ κατανομὴ ἀναγνωρίζεται ἐν πολλοῖς ὑφ' ὧν σχεδὸν ὡς ἄδικος, ἀλλ' ἐπίσης ἐπολεμήσαμεν διὰ νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὰ πνευματικὰ καὶ ἠθικά μας ἐπιτεύγματα, τὰ ὁποῖα ἐκινδύνευσαν ἀπὸ τὸν ὀλοκληρωτισμὸν οἰασδήποτε μορφῆς.

Οἱ πνευματικοὶ ἄνθρωποι, καὶ ἰδίως ὅσοι ἔχουν τὴν τιμὴν νὰ διδάσκουν καὶ νὰ μορφώνουν τοὺς νέους, ἔχουν χρέος μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ρευστὴν ἐποχὴν νὰ δυνηθοῦν νὰ δώσουν τὴν ἀπάντησιν, ἐμπνέοντες καὶ διαπαιδαγωγοῦντες μὲ τὰ νέα ἰδανικά τῆς Ἐλευθερίας δι' ὅλους, τῆς Δικαιοσύνης δι' ὅλους, τῆς Εὐημερίας δι' ὅλους.

Αὐτὸ τὸ νέον ἰδανικόν, πραγματοποιήσιμον καὶ πανανθρώπινον, πρέπει νὰ τὸ προβάλλωμεν συνεχῶς καὶ πεισμόνως, ἀφοῦ ἐξήσαμεν τὴν ἐφιαλτικὴν νύκτα τοῦ πολέμου, ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποι ἀντεμετώπισαν ἀλλήλους μὲ σκληρότητα καὶ θηριωδίαν, ἀλλὰ καὶ μὲ εὐγένειαν καὶ γενναιότητα, μὲ μίσος ὡς ὄργανα τυράννων, ἀλλὰ καὶ μὲ ἀνάτασιν ὡς ἐλεύθερα ὄντα δι' ὑψηλὰς ἰδέας ἀγωνιζόμενα.

Ἐπιφέρει ἀναντιρρήτως τεθειμένον ἐν πρόβλημα, ἐν ἐρώτημα γενικωτάτης κοινωνικῆς μορφῆς. Δὲν εἶναι ἐρώτημα ἀπλῶς οἰκονομικὸν ἢ ἀπλῶς τεχνικὸν ἢ ἀπλῶς ὀργανωτικόν. Εἶναι πρόβλημα τὸ ὁποῖον καλύπτει ὅλην τὴν ζωὴν μας καὶ ὀφείλομεν νὰ τὸ ἀντιμετωπίσωμεν, ὄχι μὲ τὴν μονομέρειαν τοῦ εἰδικοῦ, τεχνικοῦ ἢ οἰκονομολόγου ἢ ὀργανωτοῦ, ἀλλὰ μὲ γενικὴν σκέψιν, μὲ καθαρότητα πνεύματος, χωρὶς προκαταλήψεις, μὲ ἀγάπην καὶ κατανόησιν.

Ἡ Ἀνθρωπότης θὰ ζήσῃ καλύτερον ὅταν ὑποτάξῃ τὴν Τεχνικὴν Πρόοδον εἰς ἓν ἰδεῶδες Ἐλευθερίας καὶ Δικαιοσύνης, καὶ ἐπομένως ὅταν ἡ τεχνικὴ πρόοδος τεθῇ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Συνόλου, ὅταν ὁ ἄνθρωπος παύσῃ νὰ εἶναι μέσον, ἀλλὰ γίνῃ σκοπός, ὅταν δηλαδὴ ἡ τεχνικὴ πρόοδος γίνῃ μέσον προόδου τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ὄχι ἐνὸς κράτους ἢ μιᾶς τάξεως. Τότε ἡ ἐργασία θὰ μεταβάλλῃ μορφήν καὶ θὰ εἶναι «ἡ πρόθυμος καὶ χαρωπὴ συμβολὴ ἐκάστου εἰς τὴν κοινὴν προσπάθειαν» καὶ ὄχι «αἱ ὄραι αἱ ὅποια ἐξαγοράζονται», διὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν παραστατικὴν ἔκφρασιν ἐνὸς φωτισμένου γάλλου ἐργοδότη.

Ἐναντιρρήτως ὀφείλομεν νὰ παραγάγωμεν περισσότερον. Ἡ μείζων ἀπόδοσις, ἡ παραγωγικότης, εἶναι τὸ σύνθημα τῆς ἐποχῆς μας, εἶναι ἡ κυρία ἐπιδίωξις τῆς Σχολῆς μας, ἀλλὰ νὰ παραγάγωμεν περισσότερα μὲ σκοπὸν νὰ ζήσωμεν ὅλοι καλύτερα. Φιλοδοξία τῆς Σχολῆς μας, ἡ ὁποία πρώτη ἐν Ἑλλάδι διεκλήρυνε τὸ σύνθημα τῆς παραγωγικότητος, εἶναι νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν βιομηχανοποίησιν τῆς Χώρας, διότι ἡ πραγματοποίησις τῆς, μὲ τὴν παράλληλον ἀνάπτυξιν τῶν λοιπῶν παραγωγικῶν κλάδων, εἶναι ἀπολύτως ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἐπιβίωσιν μας ὡς Ἐθνους καὶ ὡς Κράτους.

Νὰ ἐργασθῶμεν ἀποδοτικώτερον, ὄχι διὰ νὰ μεταβληθῶμεν εἰς δούλους τῆς παραγωγικῆς προσπάθειας καὶ εἰς ἐξαρτήματα τῆς μηχανῆς, ἀλλ' ἀντιθέτως, διὰ νὰ ἀνυψωθῶμεν εἰς κυρίους τῶν μέσων τῆς παραγωγῆς μὲ τὴν ὑπερηφάνειαν διὰ τὰ τεχνικά μας ἐπιτεύγματα.

Νὰ ἀδξήσωμεν τὴν παραγωγὴν καὶ νὰ πολλαπλασιάσωμεν τὰ ἀγαθὰ, διὰ νὰ τὰ καταστήσωμεν προσιτὰ εἰς ὅλους, διὰ νὰ ἀδξήσωμεν ἐπομένως τὴν ἀνθρωπίνην ἀξίαν.

Νὰ δημιουργήσωμεν, ἐπομένως, ὄχι ἓνα στενὸν καὶ ἀδυσώπητον τεχνικὸν πολιτισμὸν, μίαν τερατώδη πρόοδον, ὅπου ὁ ἄνθρωπος θὰ ἐκμηδενίζεται πρὸ τοῦ ὄγκου, ἀλλ' ἀντιθέτως νὰ ἐπιτύχωμεν ἓνα ἀνθρώπινον πολιτισμὸν, ὅπου οἱ ἄνθρωποι θὰ εἶναι πρᾶγματι πλάσματα τοῦ Θεοῦ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν του.

Νὰ ἀπαντήσωμεν ἐπομένως εἰς τὸ ἐρώτημα οὐ νὰ *le travail humain* ὅτι, μὲ τὴν ὀρθότεραν ὀργάνωσιν τῆς ἐργασίας, μὲ τὴν καλύτεραν διεξαγωγὴν τῆς, μὲ τὴν δικαιοτέραν ἀμοιβὴν τῆς, μὲ τὴν μεγαλυτέραν ἀπόδοσιν τῆς, μὲ τὴν ἀνύψωσιν τῆς ἀπὸ τὸ ἐπίπεδον τοῦ ἐξαναγκασμοῦ εἰς τὸ ὑψηλὸν βᾶθρον τοῦ κοινωνικοῦ

λειτουργήματος, ἀποσκοποῦμεν νὰ πραγματοποιήσωμεν μίαν καλύτεραν Αὔριον.

Λέγει τὸ Εὐαγγέλιον ὅτι «οὐκ ἐπ' ἄρτω ζήσεται ἄνθρωπος». Σήμερον, πὺν τὰ ὑλικά ἀγαθὰ εἶναι ἀπείρως ἀφθονώτερα καὶ εἶναι δυνατὸν εἰς μίαν στοιχειωδῶς ὀργανωμένην κοινωνίαν νὰ ἐξασφαλίσθῃ ἡ τροφή εἰς ὅλους, σήμερον ἀκριβῶς ἀντιλαμβανόμεθα εἰς τὴν πληρότητά της τὴν εὐαγγελικὴν ρῆσιν, διότι ἡ ἀγωνία καὶ ἡ πείνα πὺν μαστίζει τὴν Ἀνθρωπότητα δὲν εἶναι κυρίως ὑλική, ἀλλὰ, ἀντιθέτως, εἶναι ἀγωνία καὶ πείνα τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ψυχῆς ἐνώπιον τῆς ἀποστάσεως ἡ ὁποία τὴν χωρίζει ἀπὸ τὴν τεχνικὴν πρόοδον.

Γνωρίζω ὅτι «στενὴ καὶ τεθλιμμένη εἶναι ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν», ἀλλὰ ζῶμεν ἀπλῶς εἰς τὸ πηχτὸ σκοτάδι πὺν ἀναγγέλλει τὴν αὐγὴν. Τότε ἡ ἀνθρωπότης θὰ δυνηθῇ νὰ δώσῃ ἱκανοποιητικὴν καὶ αἰσιόδοξον ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦ ἐκλεκτοῦ μας ξένου, εἰς ὑγείαν τοῦ ὁποίου καθὼς καὶ τῆς ἀξιοτίμου Κυρίας του ἐπιτρέψατέ μου νὰ ζητήσω νὰ πῶμεν.

ΟΜΙΛΙΑ

Γενομένη κατά τὸ δεῖπνον τὸ παρατεθὲν ὑπὸ τῶν κ.κ. Καθηγητῶν πρὸς τιμὴν ξένων διακεκριμένων γάλλων καὶ ἀμερικανῶν Συναδέλφων των.

Τῷ 1947 καθιερώσαμεν τὰ συναδελφικά μας αὐτὰ δείπνα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορά πού δίδονται πρὸς τιμὴν ἐκλεκτῶν ξένων Συναδέλφων μὲ τόσῃ προθυμίᾳ συντρέχόντων τὸ ἐκπαιδευτικόν μας ἔργον. Σήμερον ἰδιαίτερος εἶμεθα εὐτυχεῖς διότι παρίστανται ἀνάμεσά μας ὡς φίλοι καὶ συνεργάται οἱ Καθηγηταὶ κ.κ. Ἀργύρης, Bartels, Bize καὶ Cunnigs, ὡς καὶ τόσοι διακεκριμένοι ἐκπρόσωποι πνευματικῶν καὶ οικονομικῶν ἰδρυμάτων τῆς Πρωτεύουσας.

Ἐννέα ἀπὸ τότε παρήλθον ἔτη. Ἀναλογίζομαι τὴν ἐσπέρανταύτην τὰ πρῶτα τῆς Σχολῆς βήματα ὑπὸ τὴν ἐμπνευσμένην καθοδήγησιν τοῦ ἀειμνήστου Προέδρου, τοῦ Ἐλαμειώνδα Χαριλάου.

Ἀναλογίζομαι πόσαι παρεξηγήσεις καὶ πόσαι κακότητες, πόση ἔλλειψις κατανοήσεως μᾶς περιέβαλεν εἰς τὰ πρῶτα βήματα, ὅταν τοῦ πολέμου καὶ τῆς κατοχῆς, προσεπάθησαν οἱ Καθηγηταὶ νὰ ἀρθοῦν ὑπὲρ τὰ μίση καὶ τὰ πάθη καὶ νὰ δημιουργήσουν ἐν ἐλεύθερον πνευματικόν κέντρον, ἐν ἴδρυμα ἐθνικῆς καὶ κοινωφελοῦς ἀποστολῆς, μίαν Σχολὴν ἐξυπηρετοῦσαν τὰς νέας κοινωνικάς, οικονομικάς καὶ κρατικάς ἀνάγκας τῆς ἐποχῆς.

Εἰς μίαν ἐποχὴν ὀξύτητος, παθῶν καὶ ἀντιθέσεων, καταστροφικοῦ μίσους καὶ στείρου κομματισμοῦ εἶναι φυσικόν ἴσως ἡ θέσις μας νὰ μὴ κατανοῆται καὶ ἡ ἀποψὶς μᾶς νὰ παρεξηγῆται, διότι καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ ἀγαποῦν τὴν ἐλευθερίαν διὰ τὸν ἑαυτὸν των, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑποταγὴν διὰ τοὺς ἄλλους.

Εἰς μίαν ἐποχὴν ὀξέων παθῶν εἶναι φυσικόν νὰ θεωρῆται ὡς κακὴ καὶ νὰ παρεξηγῆται ἡ τοποθέτησις ἐνὸς Ἰδρυματος, τὸ ὁποῖον ἔχει τὸ ὑπερήφανον θάρρος νὰ διακηρύσσει ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Συνόλου, ἐργάζεται διὰ τοὺς Νέους καὶ ἀγωνίζεται νὰ προσφέρει διὰ τῆς μορφώσεως στελεχῶν ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν καὶ τὸ κράτος.

Ὁ δρόμος τὸν ὁποῖον διηλύσαμεν ὑπῆρξε σύντομος, ἀλλὰ τόσο ἐπίπονος. Τρίβολοι καὶ ἀκανθαὶ ἦσαν κατεσπαρμένα καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν.

Σήμερον μετὰ δεκαετῆ ἐπίπονον πορείαν δυνάμεθα μετὰ ὑπερηφάνειας νὰ εἰπωμεν καὶ νὰ προσδιορίσωμεν τὴν βασικὴν θέσιν τῆς Σχολῆς, τὸ ἐκπαιδευτικὸν τῆς Ἰδανικόν.

Εἰς τὴν παλαιὰν ἀντίληψιν τῆς παιδείας πρὸς μόρφωσιν ἀνθρώπων ἔξω καὶ ὑπεράνω τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς καὶ εἰς τὴν ξεπερασμένην ἐπίσης ἀντίληψιν τῆς ἐκπαιδεύσεως πρὸς μόρφωσιν ἐνὸς στεγνοῦ καὶ ἀπεξηραμένου ἐπαγγελματίου, ἡ Σχολὴ προέβαλε καὶ προβάλλει ὡς αἴτημα καὶ ὡς ἰδανικὸν τὴν μόρφωσιν ὀλοκληρωμένων ἀνθρώπων μὲ ἀνθρωπιστικὴν ἀντίληψιν, ἀλλὰ πάντως ἐντὸς τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ τῆς Χώρας. Εἰς τὸν homo sapiens καὶ εἰς τὸν homo faber ἢ εἰς τὸν homo oeconomicus, ἡ Σχολὴ ἀντέταξε τὸν «ἀνθρώπον - παραγωγόν».

Ὅχι μόνον δὲν ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν ἐννοιῶν, τοῦ ἀνθρώπου καὶ παραγωγοῦ — πολὺ περισσότερον δὲν ὑπάρχει ἀντίθεσις — ἀλλὰ δέον σήμερον νὰ διακηρυχθῇ ὅτι αἱ δύο αὐταὶ ἐννοιαὶ εἶναι τόσο συνυφασμένα, ὥστε νὰ μὴ δύναται κανεὶς ν' ἀντιληφθῇ τὸν ἀνθρώπον χωρὶς νὰ εἶναι παραγωγὸς καὶ τὸν ἐπαγγελματίαν χωρὶς νὰ εἶναι ἀνθρώπος.

Οὕτω πῶς προσπαθοῦμεν νὰ δημιουργήσωμεν μίαν νέαν ἀντίληψιν περὶ τῶν σκοπῶν τῆς Παιδείας, πλήρη ρεαλιστικοῦ ἰδεαλισμοῦ, πλήρη γονίμου ἀνθρωπισμοῦ, διαπιστοῦντες ὅτι ἡ παραγωγὴ τῶν ποικίλων ἀγαθῶν σκοπὸν ἔχει τὸν ἀνθρώπον καὶ ὅτι ὁ ἀνθρώπος δὲν εἶναι ἀπλοῦν μέσον ὅπως εἶναι τὰ ἄλλα παραγωγικὰ ἀγαθὰ.

Ἡ νεοανθρωπιστικὴ αὐτὴ ἀντίληψις τάσσει τὴν Σχολὴν εἰς τὴν πρωτοπορίαν τῶν Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων καὶ ἐντάσσει αὐτὴν κατ' ἀνάγκην εἰς τὸ σύνθημα τῆς ἐποχῆς μας, ποὺ εἶναι τοῦτο : νὰ ἀυξήσωμεν τὴν παραγωγὴν ὀργανοῦντες αὐτήν, διὰ νὰ ἐξυπηρετήσωμεν τὸν ἀνθρώπον.

Ἡ Σχολὴ συνεστήθη καὶ παρέμεινε «ἐν ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον», εἰς τὸ ὁποῖον — ἀκριβῶς διότι εἶναι ἐλεύθερον — συνεργάζονται μὲ τόσῃ ἀγάπῃ καὶ τόσῃ ἀμοιβαίαν κατανόησιν καὶ ἐμπιστοσύνην Καθηγηταὶ ἀνήκοντες εἰς διαφόρους πολιτικὰς καὶ ἐπιστημονικὰς πεποιθήσεις καὶ ἀντιλήψεις. Τοῦτο ἀποτελεῖ δικαίαν μας ὑπερηφάνειαν.

Ἀγαπητοὶ Φίλοι,

Εἰς τὸν πόλεμον ἠγωνίσθημεν ὄχι μόνον διὰ νὰ σώσωμεν τὰ ὑλικά μας ἀγαθὰ, ἀλλ' ἐπίσης ἐπολεμήσαμεν διὰ νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὰ ἠθικά καὶ πνευματικά μας ἐπιτεύγματα. Δυστυχῶς μετὰ τὸν πόλεμον παρεβλέψαμεν τοῦτο. Εἰς τὴν περίοδον τῆς εἰρήνης παρα-

σκευαζόμεθα διὰ νέον πόλεμον, ἐνῶ δὲν ἀσχολούμεθα νὰ περιφρουρήσωμεν τὴν ψυχὴν μας καὶ τὸ πνεῦμα μας, ἀδιαφοροῦμεν διὰ τὸν πνευματικὸν μας κόσμον καὶ περιφρονοῦμεν τὰς δαπάνας διὰ τὴν μόρφωσιν. Φοβούμεθα διὰ τὸν ἐχθρὸν ἀλλὰ δὲν οἰκοδομοῦμεν καὶ δὲν οργανώνομεν Σχολεῖα, διὰ ν' ἀντιμετωπίσωμεν ἕνα μεγαλύτερον ἐχθρὸν, τὸν ἀμαθῆ καὶ ἡμιμαθῆ νέον, ὁ ὁποῖος εἶναι ἔτοιμος νὰ συνεργασθῆ μὲ τὸν ἐχθρὸν ἢ νὰ καταστῆ ὁ ἴδιος στοιχεῖον ἐχθρικοῦ συγκροτήματος ἢ ἐργάτης καταστροφῆς καὶ ἀποσυνθέσεως.

Ἄλλὰ τοῦτο δημιουργεῖ ὑποχρεώσεις τῶν μέχρι σήμερον προνομιούχων, δημιουργεῖ κατ' ἀνάγκην νέας ἀπόψεις, νέας ιδέας καὶ συνεπῶς νέα ἐκπαιδευτικὰ ἰδανικά. Τὸ ἀντελήφθημεν;

Δι' αὐτὰ τὰ ἰδανικά τῆς Ἐλευθερίας δι' ὅλους, τῆς Δικαιοσύνης δι' ὅλους, τῆς Εὐτυχίας ἐπομένως δι' ὅλους, ὁ Δυτικὸς Κόσμος δαπανᾷ τεράστια ποσά, ἀλλὰ λησμονεῖ ὅτι ἄνευ τοῦ Σχολείου καὶ ἄνευ τῆς μορφώσεως δὲν δημιουργοῦνται αὐτὰ τὰ κοινὰ ἰδανικά ἐνὸς Λαοῦ. Τί ἐπράξαμεν λοιπὸν διὰ τὸ Σχολεῖον, ὥστε ὄχι μόνον νὰ ἀποκτήσῃ τὰ ὑλικά μέσα, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀναταθῆ μέχρι τῶν νέων ἰδανικῶν;

Ἔργον εἶναι καὶ χρέος νὰ βελτιώσωμεν τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν ἐργαζομένων μέσα εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ὥστε νὰ τὰς καταστήσωμεν ἀνθρωπινὰς.

Νὰ δημιουργήσωμεν πνεῦμα συμπαθείας καὶ κατανοήσεως, νὰ ἐφαρμόσωμεν δηλαδή ὁλόκληρον πολιτικὴν, ὥστε νὰ ἀντικαταστήσωμεν μὲ αὐτὸ τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς πάλης καὶ τῆς διενέξεως. Νὰ γεφυρώσωμεν τὴν ἀπόστασιν καὶ νὰ μεταβάλωμεν τὸν ἀρχηγὸν ταυτοχρόνως εἰς ὑπηρετήν, δημιουργόν, συντονιστήν καὶ ὑπεύθυνον.

Ἐπάρχει μία διάσπασις ψυχικὴ, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχη συνεχῆς ἄλλυσις κοινῶν συναισθημάτων καὶ κοινῶν ἐπιδιώξεων, κοινῶν συμφερόντων, ἀφοῦ κοινὸς εἶναι ὁ σκοπός.

Ἀκόμη νὰ μάθωμεν νὰ ἀλληλογνωρίζόμεθα καὶ ν' ἀλληλοεπαγνώμεθα ὅλοι οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς παραγωγῆς. Δὲν εἶναι οὐτοπία νὰ ζητῶμεν τὴν μεταβολὴν τῶν ὄρων ἐργασίας, ὑπὸ μίαν εὐρυτάτην ἔννοιαν τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς δι' ἀνθρωπίνως καλύτερας μεταχειρίσεως τῶν ἐργαζομένων χάριν τοῦ κοινῶν καλοῦ, ἀλλ' εἶναι ἀντιθέτως οὐτοπία νὰ νομίζωμεν ὅτι δυνατόν ἐστὶν νὰ ἐξακολουθήσωμεν χρησιμοποιοῦντες πεπαλαιωμένας μεθόδους ἐργασίας τὸν μουχλιασμένον ἀέρα ἐρημητικῶς κεκλεισμένων δωματίων. Τὸ σήμερον εἶναι βεβαίως συνέχεια τῆς χθρῆς, ἀλλ' εἶναι πάντως βέβαιον ὅτι εὐρισκόμεθα πρὸ νέας ἐποχῆς μὲ ἰδίαν συνθήκας καὶ ἰδίαν ἀνάγκας. Ἡ ἐκπαίδευσις ἔχει χρέος ν' ἀντιληφθῆ τοῦτο καὶ νὰ προσαρμοσθῆ πλήρως διὰ νὰ εἶναι ἀνταξία τῶν σκοπῶν τῆς.

Ἡ σύγχρονος τάσις διὰ τὴν ἐπιχείρησιν, ἐκδηλουμένη κυρίως

ἐν Ἀμερικῇ, εἶναι ἡ θεώρησις τῆς ὡς ἰδρύματος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κοινοῦ, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς εὐημερίας τοῦ συνόλου. Ἀναμένουν ἀπ' αὐτὴν τὴν ἐκτέλεσιν καθηκόντων οικονομικῶν καὶ κοινωνικῶν, ἀπὸ τὰ ὅποια δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀποστῇ.

Οὕτω διαμορφοῦται μία ἠθικὴ καὶ κοινωνικὴ δικαιολόγησις τῆς ἐπιχειρήσεως, μία νέα περὶ αὐτῆς ἀντίληψις, ἄγνωστος καὶ ἀκατανόητος πρὸ ὀλίγου χρόνου. Ἡ ἐκπαίδευσις πρέπει ν' ἀντιληφθῇ τοῦτο καὶ νὰ καθορίσῃ τὴν διδασκαλίαν τῆς διαμορφώουσα καταλήλως τοὺς νέους.

Τὰ καθήκοντα αὐτὰ ἐπιπίπτουν φυσικὰ ἐπὶ τῶν ἡγετῶν: Ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέρα παραγωγή ἀγαθῶν καὶ διαβίωσις τῶν ἐργαζομένων ὑπὸ ὅσον τὸ δυνατόν καλυτέρους ὄρου. Αὕτῃ εἶναι πλέον ἡ πραγματικὴ ἔννοια τῆς ἐλευθερίας, ἡ ὅποια ἐδράζεται ἐπὶ τῶν κοινωνικῶν ὑποχρεώσεων.

Ἄλλοτε ἐθεωρεῖτο ὅτι ἡ ἐπιτυχία ἦτο ἔργον ὄρισμένων ἀτόμων, τῶν ἐπιχειρηματιῶν. Τώρα ἡ ἐπιτυχία δύναται νὰ εἶναι ἀποτέλεσμα μόνον τῆς φωτισμένης καὶ συνδυασμένης συνεργασίας ὄλων τῶν στελεχῶν ὑπὸ τὴν νέαν αὐτὴν ἀντίληψιν. Εἰς τοῦτο προσπαθεῖ νὰ καθοδηγήσῃ τὴν οικονομικὴν σκέψιν καὶ δρᾷσιν τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς ἡ Σχολὴ μας.

Ἡ κοινωνία στρέφεται πρὸς τοὺς φωτισμένους ἀνθρώπους ὡς ὁδηγούς. Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ δημιουργήσωμεν πλήρεις ἀνθρώπους καὶ ὄχι μονομερεῖς ἀλλὰ μὲ εὐρείας προοπτικᾶς, ἀντιλαμβάνομεν τὴν σφαιρικότητα τῶν προβλημάτων.

Μαζὶ μὲ τὴν ἰδέαν τῆς ἐλευθερίας, ὡς ἀνάγκης τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ ἀτόμου, πρέπει νὰ ἐμφυτεύσωμεν τὸ ἰδανικὸν μιᾶς κοινωνικῆς Δικαιοσύνης. Τότε καὶ μόνον θὰ δημιουργήσωμεν ἀξίους πολίτας καὶ χρησίμους ἀνθρώπους. Δὲν ἀρκεῖ τὸ παρεχόμενον οικονομικὸν ἀντάλλαγμα διὰ νὰ ἀναπτύξωμεν τὴν ἐθνικὴν παραγωγὴν. Ὁ σκοπὸς πρέπει νὰ εἶναι νὰ ἀνυψώσωμεν τὸ βιοτικὸν ἀνθρώπινον ἐπίπεδον καὶ ἐπομένως νὰ ἀναπτύξωμεν εἰς κάθε παραγωγὸν τὴν ἀνθρωπίνην ἀξίαν, τὴν ὁποίαν ἕκαστος περιέχει. Πρέπει πρὸς τοῦτο νὰ διαμορφώσωμεν εἰς τοὺς νέους τὴν ἔννοιαν τῆς ὑπερηφανείας διὰ τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης, ἡ ὁποία θέτει τὸ Σύνολον ὑπὲρ τὸ ἄτομον, ἀκριβῶς διὰ νὰ ἐξυψηρεθῇ ὁ ἄνθρωπος ὡς ἄτομον.

Διερωτώμεθα πράγματι πρὸς τί ὅλοι αὐτοὶ οἱ νέοι νὰ προσέρχονται ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς ἑλληνικῆς γῆς καὶ νὰ συνωθοῦνται εἰς τὰ ἀνώτερα Σχολεῖα κατὰ χιλιάδας, ὅταν οἱ νέοι αὐτοὶ δὲν εἶναι παρὰ στενοὶ ἐπαγγελματῖαι ἀναζητοῦντες μίαν θεσοῦσαν ἢ ἓνα κέρδος, ὅταν αὐτοὶ στεροῦνται ἰδανικοῦ, ὅταν στεροῦνται τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐτυχίας, τοῦ ἠθους, τῆς φιλοδοξίας, τῆς ψυχικῆς καὶ πνευματικῆς ἀνατάσεως. Ἀκόμη πρὸς τί ἡ φιλοδοξία τῆς ἀξίσεως τῆς παραγωγῆς καὶ ἀκόμη περισσότερον πρὸς τί ἡ φιλοδοξία τῆς ἐξυψηρετικῆς τῆς ἐπιστήμης, ὅταν τὴν ψυχὴν των δὲν κατέ-

χει ἢ βαθεῖα χαρὰ ὅτι ἐξυπηρετοῦν τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν πρόο-
δον τοῦ Ἑθνους καὶ ὅταν δὲν ἀντιλαμβάνονται ἀκόμη ὅτι δφεί-
λουν νὰ ἐργάζονται ὡς μέλη ἐνὸς συνόλου διὰ τὴν ὕλικὴν καὶ
ἠθικὴν εὐημερίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Πρέπει βάσις τῆς ἐκπαιδεύσεως νὰ γίνῃ ἡ ἐκ μέρους ὅλων
κατανόησις ποίαν σημασίαν ἔχει ὁ ἄνθρωπος καὶ ποῖα δικαιώματα
καὶ ποίας ὑποχρεώσεις ἔχει οὗτος μέσα εἰς μίαν συγκροτημένην καὶ
πολιτισμένην κοινωνίαν. Αὐτὴ ἡ ἔννοια τοῦ ἀνθρώπου ἀνυψώνει
τὴν ἔννοιαν τῆς ἀρετῆς εἰς ἓν πανανθρώπινον ἰδανικὸν καὶ αὐτὸ
ἀποδεικνύει διατί ὁ ἠθικὸς κόσμος διαφεύγει ἀπὸ τοὺς νόμους τῆς
τεχνικῆς καὶ ἐξηγεῖ τὴν ἀπόστασιν ἢ ὁποία ὑπάρχει μεταξὺ τῆς
τεχνικῆς καὶ τῆς ἠθικῆς ἐξελίξεως τοῦ κόσμου.

Ἄγαπητοὶ Φίλοι,

Εἶναι πράγματι εὐτυχὴς ἡ σύμπτωσης ὅτι Καθηγηταὶ φίλων
χωρῶν, μὲ τὰς ὁποίας συνεπολεμήσαμεν κατὰ τοῦ φασισμοῦ καὶ
ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας, παρακάθηνται μαζί μας. Τιμοῦν τὴν χώραν
των μὲ τὴν ἐπιστημονικὴν των ἐργασίαν καὶ ἀποτελοῦν τιμὴν καὶ
ὑπερηφάνειαν διὰ τὴν Σχολὴν μας, μὲ τὴν ὁποίαν μὲ τόσην προ-
θυμίαν καὶ εὐγένειαν συνεργάζονται.

Ἐπὲρ τῶν Συμμάχων Χωρῶν καὶ ὑπὲρ τῶν συμπαροκαθημέ-
ρων Καθηγητῶν ὑψώνω τὸ ποτήριον τοῦτο, εὐχόμενος πᾶσαν εὐτυ-
χίαν εἰς τοὺς Λαοὺς μας καὶ ἰδιαιτέρως πρὸς τοὺς συνδαιτυμόνας
μας.

Η ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ Κ. ΧΑΜΕΡΦΕΛΝΤ

[Τὴν Σχολὴν μας ἐπισκέφθη ὁ Δανὸς δημοσιογράφος κ. Χάμερφελντ, ὁ ὁποῖος ἀπεσπάλει εἰδικῶς διὰ τὰ μελετήσῃ τὴν κατάστασιν τῶν σεισμοπαθῶν καὶ τὰ ἐνεργήσῃ μετὰ ταῦτα προπαγάνδαν ὑπὲρ τῆς ἐνισχύσεώς των μεταξὺ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς φίλης Δανίας. Ὁ κ. Χάμερφελντ ἐθεωρήθη ὡς ἐπίσημος φιλοξενούμενος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐπανειλημμένως τοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ ὁμιλήσῃ καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας καὶ πρὸς τοὺς Δανοὺς ἀπὸ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ. Κατωτέρω δημοσιεύομεν τὸν ἐκφωνηθέντα λόγον παρὰ τοῦ κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου εἰς τὸ παρατεθὲν ὑπὸ τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Χάμερφελντ δεῖπνον].

Ἡ Σχολὴ μας εἶναι πολὺ εὐτυχὴς, διότι ὑποδέχεται ἓνα διακεκριμένον δημοσιογράφον καὶ τιμημένον ἥρωα τῆς Δανίας, μετὰ τῆς ὁποίας παλαιοὶ δεσμοὶ συνδέουσι τὴν Χώραν μας.

Ἐξ ὀνόματος τῆς Σχολῆς μας, ἡ ὁποία φιλοδοξεῖ νὰ μορφώσῃ ἀνώτερα διοικητικὰ στελέχη τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς καὶ ἰδιαίτερος τῆς Ἑλληνικῆς Βιομηχανίας, σὰς εὐχαριστῶ δι' ὅσα ὑπὲρ τῆς πολυαγαπημένης μας Πατρίδος εἶπατε.

Πράγματι, συνήθως οἱ ξένοι γνωρίζουν καλῶς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν καὶ δυστυχῶς ἀγνοῦν παντάπασιν τὴν ἱστορίαν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, τὴν ὁποίαν καθηγίασαν ἀγῶνες καὶ θυσίαι, αἷμα Μαρτύρων καὶ Ἡρώων.

Γνωρίζουν οἱ φίλοι μας ξένοι τὸν Μαραθῶνα καὶ τὴν Σαλαμίνα, ἀλλὰ λησμονοῦν ὅτι ὁ ἴδιος Λαὸς ἐπανελάβε τὴν ἱστορίαν του καὶ τὸ ἔπος του μὲ τὸν ἀγῶνα του κατὰ τῶν βαρβάρων, κατὰ τοῦ φασισμοῦ καὶ τοῦ ναζισμοῦ, κατὰ τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ κάθε μορφῆς.

Θαυμάζουν οἱ ξένοι μας τὰ ἀρχαῖα ἔργα Τέχνης, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὸ κορύφωμα τῆς ἀνωτάτης τοῦ ἀνθρώπου ἐκδηλώσεως, ἀλλ' ἀγνοοῦν τὴν θαυμαστὴν καλλιτεχνικὴν ἐργασίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ κατὰ τοὺς νέους χρόνους, λαμπροῦ συνεχιστοῦ τῆς ἀρχαίας καλλιτεχνικῆς παραδόσεως.

Ἀπαγγέλλουν οἱ ξένοι μας στίχους τῶν ἀρχαίων ποιητῶν καὶ δὲν γνωρίζουν κὰν τὴν ὑπαρξιν ἑνὸς Σολωμοῦ, ἑνὸς Παλαμᾶ, ἑνὸς Σικελιανοῦ. Γνωρίζουν τοὺς Πέρσας τοῦ Αἰσχύλου, ἀλλ' ἀγνοοῦν ὅτι τὸν νέον ἐπικὸν ἀγῶνα τοῦ ἔθνους διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ὑμνησε ὁ μέγας μας Σολωμός.

Ὁ μικρὸς αὐτὸς εἰς ἀριθμὸν Λαὸς, ἀλλὰ καὶ τόσον μεγάλος, διετήρησε τὸν ἐθνισμὸν του, τὴν γλῶσσαν του, τὰ πανανθρώπινα ἰδανικά του, τὰς ἀρετὰς καὶ δυστυχῶς καὶ τὰ ἐλαττώματά του, παρὰ τοὺς τόσους αἰῶνας δουλείας κάτω ἀπὸ βαρβάρους καὶ παρὰ τὰ πλήγματα τῶν βαρβαρικῶν ἐπιδρομῶν. Ὁλη του ἡ ἱστορία ἀπὸ τῆς ρωμαϊκῆς κατακτῆσεως εἶναι ἱστορία ἀντιστάσεως, θυσιῶν, καταστροφῶν, αἵματος.

Δι' αὐτὸ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς εἶναι ὑπερήφανος ὄχι μόνον διὰ τὸ παρελθόν του, ὄχι μόνον διὰ τὴν ἀρχαίαν του δόξαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ παρόν του καὶ διὰ τὴν σύγχρονον συμβολὴν του εἰς τὸν πολιτισμὸν. Δὲν θὰ σᾶς ὁμιλήσω ὅμως σήμερα διὰ τοὺς ἀγῶνας μας, τοὺς ἥρωάς μας, τοὺς μάρτυράς μας, διότι «μοῖρα τῶν Ἑλλήνων εἶναι, ὅπως λέγει ὁ Ποιητής, νὰ φυλάγουν τὶς Θερμοπύλες».

Θέλω ὅμως, μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἐδῶ παρουσίας σας πρὸς ἐκτέλεσιν μιᾶς τόσον συγκινητικῆς ἀνθρωπιστικῆς ἀποστολῆς ὑπὲρ τῶν σεισμοπλήκτων, νὰ μεταδώσω εἰς τὸν ἀγαπητὸν Δανικὸν Λαὸν τρία χαρακτηριστικὰ παραδείγματα τῆς «ἀνθρωπιᾶς» τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἀνθρωπιᾶς ποὺ εἶναι τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς.

Μετὰ τὴν φασιστικὴν ἐπίθεσιν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐκάλεσε τοὺς Καθηγητὰς νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν στρατιωτικὴν λογοκρισίαν. Ἡμεν καὶ ἐγὼ μεταξὺ αὐτῶν ἐπὶ ὀλίγας ἡμέρας. Μεταξὺ τῶν πρώτων ἐπιστολῶν ἦτο καὶ μιᾶς ἀγραμμάτου χωρικῆς ἀπὸ ἓν μικρὸν χωριὸν τῆς Ρούμελης, ἡ ὁποία ἔγραφε εἰς τὸν ἀναχωρήσαντα διὰ τὸ μέτωπον υἱὸν της «Ποῦ πολὺ καὶ φοβοῦμαι, ἀλλὰ παρηγοροῦμαι διότι γνωρίζω ὅτι ἀγωνίζεσαι διὰ τὴν Ἐλευθερίαν ὄχι μόνον τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου».

Ἡ ἀρχαία Σπαρτιάτισσα ἦτανε βέβαια δεῖγμα ἡρωϊσμοῦ, ἀλλ' ἡ νεώτερη Ἑλληνίδα εἶναι γεμάτη ἀνθρωπιά, καὶ ἐγὼ ἐκτιμῶ καὶ θαυμάζω περισσότερο τὸ δεύτερον.

Πέροι ἀντεπροσώπενα τὴν Κυβέρνηση στὴν Ἐκθεσὴ Αὐτοκινήτου τοῦ Τουρίνου. Ὁ Διευθυντὴς ποὺ μὲ συνόδευε μοῦ ἔδειξε γεμάτος θαυμασμὸ μιὰ μηχανὴ «Ἄλφα—Ρομέο». «Εἶναι ἓνα θαῦμα τοῦ τεχνικοῦ μας πολιτισμοῦ», εἶπεν ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἐκθέσεως. «Ναί, τοῦ ἀπῆντησα, ἀλλ' ὁ ἠθικὸς πολιτισμὸς ποῦ βρῖσκεται στὸν καιρὸ μας ;»

«Τὸ ἀπόγευμα, μοῦ ἀπῆντησε, ποῦ θὰ ξαναλθῆτε θὰ σᾶς ἀποδείξω πὸς ὑπάρχει». Τὸ ἀπόγευμα στὸ γραφεῖο του μοῦ ἔδειξε μὲ βαθύτατη συγκίνηση μιὰ φωτογραφία. Σ' ἓνα καμὸν Ἰταλοὶ ἀντιφασίστες ὀδηγοῦμενοι μετὰ τὴν ἦττα τῆς Ἰταλίας στὴν ἔξορίαν. Ἑλληνας γύρω, γέροι, νέοι, παιδιὰ τοὺς ἔδιναν τοιγάρνα, κονσέρβες, νερὸ καὶ οἱ γερμανοὶ χτυποῦσαν ἀλύπητα Ἕλληνας καὶ Ἰταλοὺς μετὰ ὅπλα τους, ἄφριζαν ἀπὸ τὸ θυμὸ τους. Ἐνας ἀξιωματικὸς γερμανὸς κοίταζε ἐκπληκτὸς τὴ σκηνή, μὴ μπορῶντας φρε-

καὶ νὰ καταλάβῃ τὴν Ἀλήθεια, νὰ ὑποθῆ εἰς τὸ νόημα τῆς σκηνῆς αὐτῆς, νὰ νιώσῃ τὴν ἀνθρωπιὰ τῶν Ἑλλήνων.

Νά, μοῦ εἶπεν, ὁ ἠθικὸς πολιτισμὸς. Βρίσκεται μέσα στὴν ἀφθαστὴ ἀνωτερότητα τῆς ἐλληνικῆς ψυχῆς, τῆς ψυχῆς τοῦ Λαοῦ ποῦ αὐθόρμητα φανερώθηκε λαὸς ἀνωτέρων ἀνθρώπων. Γιατί ν' ἀμφιβάλλουμε γιὰ τὶς ἠθικὰς ἀξίες, γιὰ τὸν ἠθικὸν πολιτισμὸν, ἀφοῦ εἶδαμε στὸν πόλεμον καὶ στὴν κατοχὴν τὴν ἐλληνικὴν ψυχὴν; Ποιὸς ἀραγε θὰ τραγουδήσῃ μιὰ μέρα ὄχι μόνο τοὺς ἡρωϊσμοὺς καὶ τὶς θυσίες, ὄχι μόνο τοὺς μάρτυρες καὶ τοὺς ἁγίους, ἀλλὰ προπαντὸς ποιὸς θὰ τραγουδήσῃ αὐτὴ τὴν ἀνώτερη ἐκδίλωσιν πονεμένων ἀνθρώπων, ποῦ νικοῦν τὸν πόνον τους, ὑπερπηδοῦν τὴν ἐκδίκασίν τους, τὴν δίκαιη, κατὰ τῶν εἰσβολέων καὶ στέκονται δίπλα τους μὲ κατανόησιν καὶ στοργήν, δίπλα τους σὰν ἀπλοῖ ἀνθρώποι, ποῦ βλέπουν νὰ κακομεταχειρίζεται ἡ Βία ὄχι τοὺς μέχοι χθὲς σκληροὺς καὶ ἀδικοὺς ἐχθροὺς, ἀλλ' ἄλλους ἀνθρώπους;

Μιὰ μέρα πηγαίναμε μ' ἓνα φίλον Ἕλληνα καὶ τὴν ὀλλανδέζαν γυναῖκα του στὸ Σούνιο. Τὸ τοπεῖο μᾶς θύμιζε ὅτι ἔγραφεν ὁ Περικλῆς Γιαννόπουλος γιὰ τὴν αἰτικὴν γῆν. «Παντοῦ φῶς, παντοῦ ἡμέρα, παντοῦ τερπνότης, παντοῦ λιτότης, συμμετρία καὶ εὐρυθμία, παντοῦ πόθος φωτομέθης, δίψα ὠραιότητος...». Σταματήσαμε ἀπὸ μιὰ βλάβη τοῦ αὐτοκινήτου δίπλα σ' ἓνα ἀμπέλι. Ἐνα πρόσχαρον κοριτσάκι δώδεκα χρονῶν ἔτρεξε κοντά μας. Μᾶς χαιρέτησε καὶ ἔπειτα ἔφερε στὴν κυρία λουλούδια τοῦ ἀγροῦ καὶ σὲ λίγο σταφύλια ἀπὸ τὸ κτήμα. Ἐβγαλε ἡ ξένη κυρία ἀπὸ τὴν τσάντα της μερικὰ χρήματα καὶ τὰ ἔδωσε στὴ μικρῇ. Κατάπληκτο καὶ λυπημένο τὸ κοριτσάκι εὐγενικὰ ἀρνήθηκε τὰ χρήματα. Ἐπειδὴ ἡ κυρία ἐπέμεινε, τὸ κοριτσάκι ἄρχισε νὰ κλαίῃ. Τότε ἡ κυρία ἔνωσε πὼς τὸ μικρὸ αὐτὸ κοριτσάκι ἐξέφραζε τὴν ἀνθρωπιὰ τῶν Ἑλλήνων—ἀποτέλεσμα χιλιάδων χρόνων ποῦ πέρασαν ἀπὸ τὴν Γῆν μας—τὴν φιλοξενίαν τους. Τότε ἔνωσε γιὰτί ὁ Ζεὺς λεγόταν «ξένιος».

Ἦρθατε, ἀγαπητὲ φίλε, ἀπὸ μιὰ μακροῦν ἡ μικρὴ ἀγαπητὴ Χώρα. Ὅταν θὰ γυρίσετε μὲ τὸ καλὸ σ' αὐτὴν νὰ πῆτε στοὺς συμπατριῶτας σας πὼς βρήκατε σ' αὐτὸν τὸ μικρὸ καὶ τόσο ὠραῖο τόπον, τὸν τόσο φωτεινόν, ὄχι μόνο τὰ μνημεῖα νὰ ἱστοροῦν τὴν ἀρχαία δόξα, ἀλλὰ ὅτι εἶδατε καὶ νιώσατε τὴ ζῶσα, τὴν ἀθάνατην ἐλληνικὴν ψυχὴν μὲ χαρακτηριστικὰ τῆς τὴν παλληκαριὰ της, τὸ φιλότιμον, τὴν ἀνθρωπιὰν της.

"ΕΝ ΑΝΘΡΩΠΟΙΣ ΕΥΔΟΚΙΑ," *

Ἡ Σχολή μας σοῦ ἀπευθύνει, καθὼς καὶ στοὺς γονεῖς σου, τὶς πιὸ ἐγκάρδιες εὐχὲς γιὰ τὸ νέο χρόνο.

Βρίσκεσαι τώρα καὶ πάλιν ἀνάμεσά τους, στὴν ἰδιαιτέρη πατρίδα σου. Ἐλειψες ἀπὸ κοντά τους καὶ αὐτὴ ἡ ἀπουσία θὰ σὲ ἔκαμε — τὸ πιστεύουμε — νὰ τοὺς ἀγαπήσης ἀκόμη περισσότερο, νὰ τοὺς ἐκτιμήσης ἀκόμη βαθύτερα καὶ νὰ κατανοήσης πιὸ πολὺ τὶς θυσίες τους γιὰ σέ.

Τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξη στὸν κόσμο πιὸ στέρεο, πιὸ σίγουρο, πιὸ βαθὺ μέσα μας ἀπὸ τὰ αἰσθητήματά μας γιὰ τοὺς γονεῖς μας. Φίλοι, φίλες, γνωστοί, διασκεδάσεις, ὅλα εἶναι τόσο ρευστά, τόσο περαστικά, τόσο σχετικά, κάποιες φορὲς τόσο ἀηδιαστικά, ἀκόμη τόσο κακοποιά.

Τὸ χαμόγελο τῆς Μάνας ἀνοίγει τὰ οὐράνια καὶ ἡ στοργικὴ καὶ θερμὴ ἀγκαλιά Της εἶναι ἀληθινὸς ἐπίγειος παράδεισος. Τίποτε στὴ ζωὴ δὲν ἀξίζει ὅσο τὸ χαμόγελό της, ἡ στοργή της, τὸ χάδι της. Καὶ ἡ ἀγάπη κι ὁ μόχθος τοῦ πατέρα, εὐλογία Θεοῦ.

Τώρα πού εἶσαι κοντά τους ἀνοίξε τὴν καρδιά σου σ' αὐτούς, γιὰ νὰ δεχθῆς στὶς μεγάλες αὐτὲς μέρες τὴν εὐλογία τους. Γιατὶ πραγματικά «εὐλογίαι γονέων στηρίζουσι τέκνα».

Ἀκόμη, τώρα πού βρίσκεσαι στὸ χωριό σου ** κοίταξέ το μὲ πόνο, μὲ στοργή, μὲ ἀγάπη, μ' ἐνδιαφέρον. Βέβαια ἡ Ἀθήνα εἶναι ἡ μεγάλη πόλη, ἡ πρωτεύουσα, ἡ πνευματικὴ ἐστία, τὸ βιομηχανικὸ καὶ ἐμπορικὸ κέντρο. Ἀλλὰ ἡ Ἀθήνα δὲν εἶναι ὅλη ἡ Ἑλλάδα. Καὶ τὰ χωριά μας εἶναι ἐπίσης Ἑλλάδα, Ἑλλάδα παραγωγικὴ, Ἑλλάδα πού ἀξίζει ὅλη τὴ στοργή μας καὶ τὴν ἀγάπη μας, ὅλο τὸ ἐνδιαφέρον μας.

Μὴ παρασυρθῆς ἀπὸ τὸν «πρωτευουσιανισμό» — σοῦ τὸ λέει ἕνας γέννημα - θρέμμα τῆς Ἀθήνας — καὶ μὴ περιφρονήσης τὸ χωριό σου γιατί εἶναι μικρό, γιατί εἶναι ἐγκαταλελειμμένο. Ἀντίθετα, τώρα πρέπει νὰ νοιώσης καλύτερα πόσο εἶναι ἐγκαταλελειμμένο καὶ πόσο πρέπει νὰ ἐργασθῆς, σὰ μορφωμένος νέος, νὰ τὸ βελτιώσης, νὰ τὸ ἐξυψώσης. Γιατὶ ἀξίζει τὴ στοργή μας καὶ ὄχι τὴν περιφρόνηση, ἀξίζει τὸ ἐνδιαφέρον μας καὶ ὄχι τὴν ἀδιαφορία μας. Ἐχεις ὑποχρεώσεις στὸν τόπο πού γεννήθηκες, σὺ καὶ οἱ πρόγονοί σου. Ὅταν νιώσης πόσους δεσμοὺς ἔχεις μὲ τὸ χωριό σου, θὰ καταλάβῃς ἀκόμη περισσότερο τὴν ὁμορφιά του, μὰ καὶ τὶς ὑποχρεώσεις σου σ' αὐτό.

Τώρα πού εἶσαι μαζί μὲ τοὺς δικούς σου τὶς μεγάλες αὐτὲς μέρες κάνε μιὰ εὐχὴ νὰ δουλέψουμε, νὰ ἀνασυγκροτηθοῦμε, νὰ

* Εὐχαὶ διὰ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ μας Σταθμοῦ πρὸς τοὺς σπουδαστὰς πρὸ τῆς διακοπῆς, λόγῳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Νέου ἔτους, τῶν μαθημάτων.

** Ἡ Σχολὴ μεταξὺ τῶν ὑποχρεωτικῶν ἐργασιῶν τῶν σπουδαστῶν ὀρίζει τὴν σύνταξιν πλήρους οικονομικῆς καὶ πολιτιστικῆς μελέτης μιᾶς Κοινότητος (ἰδὲ Ὁδηγὸν Σπουδῶν).

παρασκευάσουμε ένα μέλλον καλύτερο για σās τους νέους. Δὲ θὰ γίνῃ βέβαια ὁ τόπος πλούσιος ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ μείνῃ φτωχός, κακομοιριασμένος, ζώντας ἀπὸ ξένες εισφορές, ὅσο καὶ ἂν αὐτὲς εἶναι μιὰ μικρὴ, πολὺ μικρὴ ἀνταπόδοση γιὰ τὶς θυσίες μας στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν Ἐλευθερία τοῦ κόσμου. Ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εἰρήνη, ἡ ὁμόνοια καὶ ἡ συνεργασία ἄς βασιλέψουν στὴν καρδιὰ ὅλων μας. Δὲν μπορεῖ τὸ μαχαίρι καὶ τὸ αἷμα νὰ εἶναι σύμβολα τῶν Ἑλλήνων. Δὲν μπορεῖ νὰ οἰκοδομήσουμε πάνω σ' αὐτά. Τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ οἰκοδομηθῇ πάνω στὸ μῖσος.

Ὁ καθένας μας στὸ μικρὸ ἢ μεγάλο κύκλο τῆς δράσεώς του μπορεῖ πολλὰ νὰ κάμῃ γιὰ νὰ ζήσουμε εὐτοχισμένοι σ' ἓνα τόπο τόσο ὁμορφο, τόσο εὐλογημένο ἀπὸ τὴ φύση. Σκέψου πόσο εἴμαστε ὅλοι φυσικὰ ἐνωμένοι, συνταυτισμένοι, σύ, ἐμεῖς, τὸ χωριό, ἡ πρωτεύουσα, οἱ γονεῖς σου, οἱ δασκάλοι σου, ὅλοι ὅσοι γεννηθῆκαμε στὸν ἑξαίσιο αὐτὸν τόπο, τὸν λουσμένο μέσα στὸ φῶς καὶ στὴν ἁρμονία τῶν γραμμῶν. Πῶς μπορεῖ νὰ φοβιάξῃ μέσα μας τὸ μῖσος καὶ ἡ ἐχθρότητα καὶ ὄχι ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ὁμόνοια;

Ἡ Σχολὴ στέλνει σὲ ὅλους τὶς εὐχές της, πιστεύοντας πὼς μαζί μὲ τὶς εὐχές της — γιὰ νὰ προκόψετε — κατεργάζεται τὸ ἦθος σας γιὰ νὰ σās κἀνῃ ὄχι μονάχα διοικητικὰ στελέχη τῆς οικονομικῆς ζωῆς ἀλλὰ καὶ πρὸ παντὸς καλοὺς Ἑλληνας, χρησίμους γενικὰ ἀνθρώπους.

Ἡ εὐχή της εἶναι νὰ κατανοήσετε τὸ μεγάλο σκοπὸ της καὶ ὁ νέος χρόνος νὰ εἶναι δημιουργικὸς καὶ γόνιμος στὴν κοινὴ προσπάθεια ὅλων μας γιὰ τὸ καλὸ τοῦ τόπου μας. Θὰ τὸ ἐπιτύχουμε αὐτὸ ἂν πάνω ἀπὸ τὸν «ἐαυτούλη μας» βάλουμε τὸ γενικὸ καλὸ, ἂν ἀφήσουμε τὰ πάθη καὶ τὰ μίση, τὶς διαφορὲς καὶ τὶς μικρότητες γιὰ νὰ ὑπηρετήσουμε τὸ γενικὸν συμφέρον, τὴν Πατρίδα μας.

Καὶ στηρίζει ἡ Σχολὴ μεγάλες ἐλπίδες σὲ σās τοὺς νέους, πὺ μεγαλώσατε μέσα στὴ δόξα τοῦ ἀγῶνα γιὰ τὴν ἐλευθερία. Πρέπει σεῖς πὺ θὰ εἴσθε ἡ πρώτη γενεὰ τοῦ δευτέρου τμήματος τοῦ αἰῶνα μας νὰ δώσετε συνέχεια στὶς μεγάλες στιγμὲς τοῦ Ἔθνους μας.

Τὸ 1953 φεύγει γιὰ νὰ δώσῃ τόπο στὴν ἀρχὴ μιᾶς νέας ἐποχῆς. Γενῆτε ἐργάτες προόδου καὶ εὐημερίας, πνευματικῆς καὶ ψυχικῆς ἀνατάσεως καὶ ὄχι ὄργανο καταπτώσεως, ὀπισθοδρομήσεως καὶ ὑποδουλώσεως.

Στὸ ἀμείλικτο ἐρώτημα πὺ δρθώνεται, μόλις ἀνοίγει ἡ ἀυλαία τοῦ 1954, ἀμείλικτο γιὰ ὅλους μας, ἐὰν ὁ κόσμος ὑποκύπτοντας στὴ βία θὰ ζήσῃ στὸ σκοτάδι τῆς τυφλῆς πίστεως, δῶστε σεῖς οἱ μορφωμένοι νέοι τὴν ἐλπιδοφόρο ἀπάντηση ὅτι χωρὶς Ἐλευθερία δὲν ὑπάρχει Δικαιοσύνη, ἀλλὰ καὶ χωρὶς Δικαιοσύνη εἶναι ἀνύπαρκτη ἡ Ἐλευθερία. Ἡ Ἑλλάδα καὶ ὅλη ἡ Ἀνθρωπότητα ἀπὸ σās τοὺς νέους ἀναμένουν τὸ καλὸ αὐτὸ μῆνυμα. Γενῆτε οἰκοδόμοι, δημιουργοί, καὶ ὄχι καταλυτὲς καὶ ἀρνητὲς. Γενῆτε ὠραῖοι Ἕλληνες, χρήσιμοι ἀνθρώποι.

ΕΥΧΑΙ ΕΠΙ ΤΩ ΝΕΩ ΕΤΕΙ*

Είναι φυσικόν τοῦ Διδασκάλου ἡ πρώτη σκέψις, μετὰ τὸ ρόδι-
σμα τῆς ἀγῆς τοῦ νέου χρόνου, νὰ στρέφεται μετὰ ἀγάπην καὶ
στοργὴν πρὸς τοὺς Νέους τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἰδίως πρὸς τοὺς
Νέους οἱ ὅποιοι σπουδάζουν εἰς τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύ-
ματα, εἴτε ἐδῶ εἰς τὸν τόπον μας, εἴτε εἰς τὸ ἔξωτερικόν.

Πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν αὐτὴν Νεότητα ἀπευθύνονται καὶ αἱ
πρῶται εὐχαί μας διὰ μίαν καλυτέραν ζωὴν κατὰ τὸ ἀρχόμενον
νέον ἔτος. Ὑπὲρ τῶν Νέων αἱ πρῶται εὐχαί μας, τῶν Νέων, οἱ
ὅποιοι περνοῦν τὴν νεότητά των εἰς τόσον χαλεποὺς καιροὺς καὶ
διψοῦν διὰ μάθησιν, ἐνῶ δὲν ἐγνώρισαν οὔτε τὴν εἰρήνην, οὔτε
τὴν εὐημερίαν.

Ὑπὲρ τῶν Νέων, οἱ ὅποιοι ἐργάζονται καὶ μορφώνονται, πολ-
λάκις ἐπαναλαμβάνοντες, ὑπὸ τραγικὰς συνθήκας, τὸ παράδειγμα τοῦ
Φρεάντλη. Ὑπὲρ τῶν Νέων, τοὺς ὁποίους χρέος μας εἶναι νὰ
καθοδηγῶμεν, νὰ ἐμπνέωμεν, νὰ ἐνθουσιάζωμεν, νὰ διαφωτίζω-
μεν, νὰ μορφώνωμεν καὶ νὰ διαπλάσσωμεν, ὥστε νὰ γίνουν καλύ-
τεροὶ μας, διότι μόνον τότε τὸ παρὸν εἶναι καλύτερον τοῦ παρελ-
θόντος καὶ μόνον τότε τὸ παρὸν εἶναι ἄξιον τοῦ μέλλοντος.

Ὑπὲρ τῶν Νέων αἱ εὐχαί μας, τῶν Νέων, οἱ ὅποιοι ζητοῦν
καὶ εἰς τοὺς ὁποίους ὀφείλομεν νὰ δώσωμεν, κατὰ τὴν ὥραίαν
φροῖσιν τοῦ Εὐαγγελίου, οἱ ὅποιοι κρούουν καὶ εἰς τοὺς ὁποίους
ὀφείλομεν νὰ ἀνοίξωμεν διάπλατα τὴν θύραν. Ὑπὲρ τῶν Νέων,
οἱ ὅποιοι πεινοῦν καὶ διψοῦν διὰ μόρφωσιν καὶ τοὺς ὁποίους ἔχο-
μεν χρέος νὰ χορηγήσωμεν.

Ὑπὲρ τῶν Νέων, πὸν ἡ νεανικὴ των ψυχὴ ἀγωνιᾷ, καὶ εἰς
τὴν ψυχὴν τῶν ὁποίων πρέπει ὡς ἄνθρωποι καὶ ὡς Διδάσκαλοι
νὰ χαράξωμεν τὴν πίστιν εἰς τὰ ἀνθρώπινα ἰδανικά, εἰς τὴν Ἐλευ-
θερίαν καὶ τὴν Δικαιοσύνην, εἰς τὰς πολιτιστικὰς ἀξίας, αἱ ὁποῖαι
διεκηρύχθησαν τὸ πρῶτον εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ νὰ τοὺς ἐμποτί-
σωμεν διὰ τὸ μέλλον μετὰ ἐμπιστοσύνην καὶ αἰσιοδοξίαν, μετὰ θάρ-
ρος καὶ αὐτοπεποίθησιν, πὸν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ στηριχθοῦν
παρὰ μόνον εἰς τὸ ἦθος καὶ τὴν μόρφωσιν.

Εὐχομαι εἰς τοὺς Νέους ἡ Ἀνθρωπότης, ἡ ὁποία ἐδημιούρ-
γησε τὴν Ἐπιστήμην καὶ τὴν Τέχνην καὶ ἐνεφάνισε κολοσσοὺς ἐκ-
προσώπους των, νὰ καταδείξῃ κατὰ τὸ Νέον ἔτος ὅτι εἶναι ἱκανὴ
νὰ θέσῃ τὰ θεμέλια διὰ τὴν Εἰρήνην, διὰ τὴν ἑξασφάλισιν εἰς τὴν
Ἑλλάδα τὴν δημιουργικὴν προόδόν της μέσα εἰς τὰ πλαίσια μιᾶς
ἠνωμένης Εὐρώπης καὶ εἰς ὅλα τὰ ἔθνη τὴν ὁμαλὴν ἐξέλιξιν
των μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῆς παγκοσμίου συνεργασίας.

Εὐχομαι εἰς τοὺς Νέους νὰ γίνουν ἀκόμη καλύτεροι, μιὰ
καὶ ἡ Πατρίδα τόσον ὑποφέρει, καὶ μέσα εἰς τὸν κύκλον τῆς ἀρμο-
διότητός των νὰ ἐπιτελέσουν, μετὰ ἐνθουσιασμόν καὶ γνώσιν, τὸ
καθῆκον των. Εὐχομαι νὰ θέσουν ὡς προμετωπίδα τῆς ζωῆς των

* Ραδιοφωνικὴ ἐκπομπὴ εἰς τὴν σειρὰν τῶν ὁμιλιῶν τῶν ἐπὶ κεφα-
λῆς τῶν ἀνωτάτων Ἰδρυμάτων πρὸς τοὺς φοιτητὰς των ἐπὶ τῷ Νέῳ ἔτει.

τὴν ἀρχὴν ὅτι «πᾶς ἄνθρωπος γεννώμενος συνάπτει μὲ τὴν κοινωνίαν ἐν συμβόλοιον πλήρες ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐκτελέσῃ, καὶ πλήρες δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα ὀφείλει νὰ διεκδικήσῃ».

Εὐχομαι εἰς τοὺς Νέους νὰ φιλοδοξήσουν νὰ καταστοῦν καλοὶ Ἑλληνας, ν' ἀγαπήσουν τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ ἐργασθῶν διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ Λαοῦ. Εὐχομαι νὰ φιλοδοξήσουν νὰ γίνουν καλοὶ ἐπαγγελματίαι, μέλη ἀπαραίτητα τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ τῆς Χώρας, διὰ νὰ ἐξασφαλίσουν αὐριον ἄνετον διὰ τὸν ἑαυτὸν των ζωὴν, διὰ νὰ συντελέσουν εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ τόπου. Εὐχομαι νὰ φιλοδοξήσουν νὰ καταστοῦν χρήσιμοι καὶ ἀποδοτικοὶ ἄνθρωποι, ἐλεύθεροι καὶ ἀξιοπρεπεῖς, μὲ πίστιν εἰς τὰ ἀνθρωπιστικὰ ἰδανικά, πὺ εἶναι καὶ ἑλληνικὰ ἰδανικά, ἀντάξια τῶν ἀγῶνων καὶ τῶν θυσιῶν μυριάδων γνωστῶν καὶ ἀγνωστῶν μαρτύρων καὶ ἡρώων τοῦ πολιτισμοῦ.

Εὐχομαι εἰς τοὺς Νέους νὰ κατανοήσουν πόσον γόνιμος καὶ πόσον δημιουργικὸς εἶναι ὁ πραγματικὸς πατριωτισμὸς, πὺ σημαίνει συμβολὴν εἰς τὴν κοινὴν προσπάθειαν τῆς Ἀνθρωπότητος, ἀνάτασιν μέχρι τῆς ἰδέας τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος, θυσίαν ὑπὲρ τοῦ Συνόλου, συνεργασίαν ἐλευθέραν καὶ συνειδητὴν τῶν πολιτῶν, μὲ σύμβολον ζωῆς ὅχι τὸ «μαχαίρι» ἀλλὰ τὴν ἀγάπην, ὅχι τὸ μῖσος ἀλλὰ τὸν ἀλληλοσεβασμὸν καὶ τὴν ἀμοιβαίαν κατανόησιν.

Εὐχομαι εἰς τοὺς Νέους νὰ πραγματοποιήσουν, εἰς τὸν χιλιωματωμένον καὶ πολυαγαπημένον αὐτὸν τόπον, βίον εἰρήνης καὶ συνεργασίας, προόδου καὶ εὐημερίας, διὰ νὰ γίνῃ, ὅπως λέγουν οἱ μεγάλοι μας Ποιηταί, «Ναὸς ἢ Πατρίδα, πὺ εἶναι στὴν γῆν ἐπάνω ἢ πλατυτέρα, τῶν Λαῶν καὶ τῶν Ἐθνῶν ἢ θεία Μητέρα» νὰ γίνουν «στολιδία τῆς Πατρίδος», ἀφοῦ «ἔχουν τὴν ἀκατάλυτη ψυχὴ τῶν Σαλαμίνων», ἀφοῦ «μοῖρα των εἶναι νὰ φυλάγουν πάντα τίς Θεομοῦλες».

«Θέλει τόλμην καὶ ἀρετὴν ἢ Ἐλευθερία», λέγει ὁ Κάλβος. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ὀλόκληρος ἡ ζωὴ θέλει τόλμην καὶ ἀρετὴν. Αὐτὴν τὴν τόλμην καὶ ἀρετὴν εὐχομαι εἰς τοὺς Νέους, διὰ νὰ πραγματοποιήσουν τὸν στίχον τοῦ μεγάλου μας Παλαμᾶ: «Παιδί μου, τὸ περβόλι μου, πὺ θὰ κληρονομήσῃς, — ὅπως τὸ βοῆς καὶ ὅπως τὸ ἰδίης νὰ μὴ τὸ παρατήσῃς. — Σκάψε το ἀκόμα πιὸ βαθιὰ καὶ φράζε το πιὸ στέρια—Γίνου ὄργοτόμος, φυτευτής, διαφεντευτής».

Εὐχομαι, ἀκόμη, ὡς πνευματικὴ ἡγεσία νὰ δυναθῶμεν νὰ δώσωμεν ἀπάντησιν εἰς τὴν «ἀπορίαν τὴν ὁποίαν ἀντιλαμβάνεται ἢ σύγχρονος συνείδησις ἐνώπιον τῆς ζωῆς καὶ ἐνώπιον τῶν δυνάμεων πὺ ἀνεπήδησαν ἀπὸ ἀπροσδόκητα βάθη», διὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν τόσον ὠραίαν φράσιν ἐνὸς νέου. Ἔχομεν χρέος ν' ἀπαντήσωμεν ὅτι ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου δὲν εὐρίσκεται εἰς τὴν πλατεῖαν καὶ εὐκόλον ὁδὸν τοῦ «μεσσιανισμοῦ», ἀλλ' εἰς τὴν στεγνὴν καὶ ἐπίπονον ὁδὸν τῆς ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς μορφώσεως, τῆς δημιουργίας ἡθους καὶ ψυχικῆς ἀνατάσεως, τῆς καλλιέργειας πνεύματος ἐρεῦνης καὶ ἐλευθερίας, αἰσθήματος δικαιοσύνης καὶ ἀνθρωπισμοῦ.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

μεταξύ τῆς παραγωγοῦ Δος Λέλας Τάσου

καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Α. Σ. Β. Σ.

Ἡ Σχολή σας, Κύριε Διευθυντά, εἶναι νέα. Θέλετε νὰ μᾶς ἐξηγήσετε τοὺς λόγους ποὺ τὴν ἐδημιούργησαν ;

Σᾶς εὐχαριστῶ διότι μοῦ δίδετε τὴν εὐκαιρίαν διὰ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ νὰ ἐξηγήσω τοὺς σκοποὺς, τὰς κατευθύνσεις, τὰς μεθόδους καὶ τὰ ἰδανικά τῆς «νεαρᾶς» Σχολῆς μας, ἡ ὁποία κατ' οὐσίαν ὑπάρχει ἀπὸ τοῦ 1947 χάρις εἰς τὴν πρωτοβουλίαν ὀλίγων φωτισμένων οἰκονομικῶν τοῦ τόπου παραγόντων, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἀείμνηστον πρωτοεργάτην τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας Ἐπαμεινώνδαν Χαροίλαον.

Ἡ Σχολή μας ἐξεπλήρησε ἀπὸ ἔκδηλον κοινωνικὴν ἀνάγκην, δι' αὐτὸ καὶ ἐστάθη, δι' αὐτὸ προώδευσε καὶ δι' αὐτὸ ἐντὸς τόσο μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπέκτησε τόσο μεγάλον κῦρος καὶ ἐνέπνευσε τόσο βαθεῖαν ἐκτίμησιν εἰς ὄσους μὲ ἐνδιαφέρον καὶ στοργὴν παρακολουθοῦν τὰ ἐκπαιδευτικὰ ζητήματα.

Ἦτο πράγματι ἔκδηλος, Κύριε Παπαϊωάννου, ἡ ἀνάγκη λειτουργίας ἐνὸς Ἰδρύματος—παραλλήλως πρὸς τὰ ἄλλα σεβάσματα καὶ ἀξιόλογα Ἰδρύματα τῆς ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως ;

Ἡ Σχολή μας πράγματι ἀποβλέπει ἀπ' ἐνὸς εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν, καὶ ὄχι τὴν ξηρὰν μόνον θεωρητικὴν κατάρτισιν τῶν νέων τῶν προοριζομένων νὰ δράσουν οἰκονομικῶς, κατάρτισιν στηριζομένην φυσικὰ εἰς μίαν θετικὴν ἐπιστημονικὴν θεμελίωσιν, καὶ ἀπ' ἑτέρου ἀποβλέπει εἰδικώτερον εἰς τὴν μόρφωσιν διοικητικῶν καὶ ὄχι τεχνικῶν στελεχῶν, προοριζομένων διὰ τὴν Βιομηχανίαν καὶ τὰς συναφεῖς πρὸς αὐτὴν Δημοσίας Ὑπηρεσίας. Ἡ Βιομηχανία εἶναι πράγματι ἐν ἰδιόμορφον σύνθετον τεχνικοοικονομικὸν φαινόμενον μὲ ἰδιαίοντα διοικητικὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἢ ἐκπαιδεύσῃ, ἐὰν πράγματι θέλῃ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰς νέας κοινωνικὰς, οἰκονομικὰς καὶ διοικητικὰς ἀνάγκας ἐνὸς τόπου.

Εἰς τί ἀπέβλεπον οἱ Ἰδρυταὶ τῆς Σχολῆς ;

Οἱ Ἰδρυταὶ τῆς Σχολῆς ἐπίστευσαν ὅτι ἡ ἐκβιομηχανίσις τῆς Χώρας εἶναι ἐπιτακτικὴ ἐθνικὴ ἀνάγκη καὶ ἐπιλοδοξήσαν νὰ προσφέρουν εἰς τὸ Ἔθνος, εἰς τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν κρατικὴν διοίκησιν Ἐκπαιδευτικὸν Ἰδρυμα ἀπολύτως συγχρονισμένον καὶ καλύπτον πλῆρως τὰς ἀνάγκας μᾶς ἀνωτάτης βιομηχανικῆς ἐκπαιδεύσεως οἰκονομοδιοικητικῆς μορφῆς, ἐκπαιδεύσεως

μὲ ἐπιστημονικὴν βάσιν, ἀλλὰ χαρακτηρὸς καὶ προσανατολισμοῦ ἐπαγγελματικοῦ.

Εἰς ποίας βάσεις στηρίζεται, κ. Παπαϊωάννου, τὸ Πρόγραμμα τῆς Σχολῆς ;

Εἰς τὰς ἐκάστοτε ἀνάγκας τῆς συνεχῶς ἐξελισσομένης οἰκονομίας. Τὸ πρόγραμμά μας περιλαμβάνει μαθήματα οἰκονομικά, θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς κατευθύνσεως, μαθήματα νομικά, ἀποβλέποντα εἰς τὴν ἐνημέρωσιν τοῦ σπουδαστοῦ εἰς τὰ νομικά προβλήματα τοῦ οἰκονομικοῦ βίου, καὶ μαθήματα τεχνικά, ἀποσκοποῦντα νὰ ἐνημερώσουν τὸν σπουδαστὴν εἰς τὴν τεχνικὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν βιομηχανιῶν. Ἡ Σχολὴ μας κύριον μέλημα ἔχει τὴν οἰκονομικὴν κατάρτισιν, ἀλλ' ἢ ἰδιορρυθμίαν τῆς συνίσταται εἰς τὸ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον τῆς διὰ τὰ λεγόμενα «μαθήματα τοῦ ἀνθρώπου παράγοντος». Ταῦτα ἀποτελοῦν καὶ τὴν κυρίαν ἰδιορρυθμίαν τῆς. Ἡ Σχολὴ μας—πρέπει νὰ τὸ τονίσω—δὲν καταρτίζει «τεχνικοὺς» οὔτε φιλοδοξεῖ νὰ προπαρασκευάσῃ σπουδαστὰς διὰ τὴν Νομικὴν Σχολὴν. Εἶναι ἴδρυμα μὲ αὐτοτελεῖς σκοπούς. Πιστεύει ὅτι παρέχει ὀλοκληρωμένην μόρφωσιν διὰ τὰ διοικητικὰ στελέχη καὶ ὄχι μονομερῶς τεχνικὴν ἢ οἰκονομικὴν ἢ νομικὴν κατάρτισιν.

Δύναμαι νὰ εἶπω μετὰ πολλῆς ὑπερηφανείας ὅτι τὸ Πρόγραμμα τῶν Μαθημάτων καὶ ἡ διδασκομένη ὕλη εἶναι πλήρως συντονισμένα, συγχρονισμένα καὶ κατατοπισμένα εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας. Ὅ,τι εἶναι χρήσιμον προστίθεται, ὅ,τι εἶναι περιττὸν ἀπορρίπτεται.

Ποῖα εἶναι, κύριε Διευθυντά, τὰ διδασκόμενα νέα μαθήματα εἰς τὴν Σχολὴν σας ἐπὶ τῶν ὁποίων τόση συζήτησις γίνεται ;

Σὰς τὰ ἀπαριθμῶ μὲ τὴν πλήρη βεβαιότητα ὅτι πάντες πλέον ἀναγνωρίζουν τὴν χρησιμότητά των. Ἡ Στατιστικὴ, ἡ Ὁργάνωσις καὶ ἡ Διοίκησις τῶν Ἐπιχειρήσεων, ἡ Ὁργάνωσις τῶν Ἐργοστασίων, ἡ Ψυχοτεχνικὴ καὶ ἡ Φυσιολογία τῆς Ἐργασίας, ἡ Ὑγιεινὴ τῆς Ἐργασίας, ἡ Κοινωνικὴ Πολιτικὴ καὶ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον. Νέοι κλάδοι δια πρώτην φορὰν κατὰ τρόπον πλήρως συγχρονισμένον καὶ συστηματικῶς διδασκόμενοι ἐν Ἑλλάδι. Τοῦτο ἀποτελεῖ μίαν πανθομολογουμένην συμβολὴν τῆς Σχολῆς μας εἰς τὴν πνευματικὴν κίνησιν τῆς χώρας μας.

Ἡ Σχολὴ σας παρατηροῦμεν ὅτι ὄντως ἔχει πολλὴν πρωτοτυπίαν.

Ναί, ἀλλ' ἔχομεν ὑπ' ὄψιν μας κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προγράμματος τὰ πρότυπα τῶν Σχολῶν τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Γαλλίας καὶ τοῦ Βελγίου, ὅπου μετὰ τὸν ἄλλον πόλεμον ἀντελήφθησαν ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ριζικὴ ἀλλαγὴ ἐκπαιδευτικῶν συστημάτων, προγραμμάτων καὶ κατευθύνσεων. Ἴσως ἡ ἰδικὴ μας Σχολή, ὡς νεωτέρα,

να ἀποτελῇ τὴν πληρεστέραν μορφήν τῶν παρομοίων Ἰδρυμάτων τὰ ὁποῖα καὶ αὐτὰ ἐξελίσσονται ἀναλόγως πρὸς τὰς νέας δημιουργουμένας συνθήκας. Μὴ λησμονῆτε ὅτι ὁ manager, ποῦ διευθύνει τὴν οικονομικὴν ζωὴν, εἶναι κυρίως «τύπος» δημιουργηθεὶς κατὰ τὴν περίοδον μεταξύ τῶν δύο πολέμων. Σήμερον, ὁ παραγωγικὸς ἄνθρωπος εἶναι τὸ σύγχρονον κοινωνικόν, καὶ ἐπομένως καὶ τὸ σύγχρονον ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικόν. Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰδανικοῦ τούτου ἔχει ταχθῆ ἡ Σχολή μας.

Καὶ διὰ τὰς μεθόδους διδασκαλίας τί ἔχετε νὰ μᾶς πῆτε ;

Κυρία πάντοτε μέθοδος παραιμένη ἢ ἀπὸ ἔδρας διδασκαλία καὶ αἱ φροντιστηριακαὶ ἀσκήσεις. Παρὰλλήλως χρησιμοποιοῦμεν εἰς εὐρείαν κλίμακα καὶ κατὰ τρόπον συστηματικόν τὰ ἐπιτόπια μαθήματα εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας (ἐργοστάσια καὶ γραφεῖα) καὶ προσπαθοῦμεν νὰ δοκιμάσωμεν τὴν ἐφαρμοζομένην εἰς τὸ πανεπιστήμιον τοῦ Χάρβαρτ καὶ τὸ Κέντρον Καταρτισμοῦ Διοικητικῶν Στελεχῶν τῶν Παρισίων «περιπτωσιακὴν μέθοδον διδασκαλίας», ἡ ὁποία εἶναι πρωτότυπος καὶ παρουσιάζει διὰ τὰς οικονομικὰς ἐν γένει Σχολὰς πολὺ ἐνδιαφέρον. Ἐπίσης, παρὰλλήλως πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῶν Καθηγητῶν τῆς, ἡ Σχολή χρησιμοποιεῖ μεγάλους παράγοντας τῆς οικονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου, οἱ ὁποῖοι δίδουν σειρὰν πρακτικῶν μαθημάτων ἐπὶ θεμάτων τοῦ ἐπαγγέλματός των. Οὕτω προσπαθοῦμεν νὰ συνδυάσωμεν κατὰ τὸ δυνατόν τὴν θεωρίαν μὲ τὴν πρᾶξιν, διότι ἄνευ τοῦ συνδυασμοῦ αὐτοῦ ἡ θεωρία εἶναι ἄγονος καὶ ἡ πρᾶξις ἄνευ ἐξάρσεως.

Ποῖαι αἱ φιλοδοξίαι τῆς Σχολῆς σας ;

Ἡ Σχολή ἔχει συστήσει τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, τὸ Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν, τὴν Ἐπιτροπὴν Ἑλληνικοῦ Λογιστικοῦ Σχεδίου καὶ ἔχει ἀναλάβει τὴν ἐπιμόρφωσιν τῶν Ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου καὶ τῶν Ἀξιοματικῶν τῶν Οἰκονομικῶν Σωμάτων (Σ.Υ.Π. καὶ Σ.Ε.Μ.), εἶναι δὲ ἐτοιμὴ νὰ συστήσῃ τὸ Ἰνστιτούτον Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τὸ Κέντρον Φοροτεχνικῶν Σπουδῶν. Παρὰλλήλως ὁργανώνει κατ' ἔτος εἰκοσάδα τουλάχιστον διαλέξεων ἐπὶ τῶν μεγάλων προβλημάτων τοῦ τόπου μας, ἐκδίδει δύο περιοδικὰ —τὰς «Σπουδὰς» καὶ τὰ «Νέα τῆς Α.Σ.Β.Σ.»— καὶ σειρὰν πρωτοτύπων καὶ ἐκ μεταφράσεως μελετῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων δέον νὰ τονίσω μὲ πολλὴν ὑπερηφάνειαν τὴν μετάφρασιν τῶν διαφόρων Λογιστικῶν Πλάνων.

Ὁ κ. Διευθυντῆς τῆς Σχολῆς τελευτῶν ἐτόνισε τὰ κατωτέρω διὰ τὰ ἰδανικά καὶ τὰς φιλοδοξίας τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Ἡ Σχολή μὲ αὐτοπεποιθήσιν βαδίζει εἰς νέους δρόμους. Τὸ διακηρύσσει μὲ ὑπερηφάνειαν. Ἐχει ἐπίγνωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς.

Κατανοεῖ ὅτι εἶναι ἓνα ἰδιότυπον πρωτοπόρον καὶ ἐλευθέρου πνευματικὸν κέντρον. Ἡ Σχολὴ ἔχει μίαν φιλοδοξίαν, καὶ ἐργάζεται καὶ μοχθεῖ διὰ τὴν πραγματοποίησιν τὸ μορφωτικὸν Ἰδανικὸν τῆς. Φιλοδοξεῖ τὴν δημιουργίαν ἱκανοῦς ἐπαγγελματίας, διὰ τὴν ἀποβοῦν μέλη τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ τοῦ τόπου καὶ διὰ τὴν εἶναι εἰς θέσιν τὴν ζήσουν μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν πὺ μόνον τὰ πραγματικὰ ἐφόδια ἐξασφαλίζουσιν εἰς τὴν ζωὴν.

Φιλοδοξεῖ τὴν καταστήσῃ τοὺς πτυχιούχους τῆς ἱκανοῦς τὴν συμβάλουσιν εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς διανομῆς, εἰς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος, εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ Συνόλου ἀνασυγκρότησιν καὶ προώθησιν τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας, εἰς μίαν ἁρμονικὴν τῶν ἐργαζομένων συμβίωσιν.

Φιλοδοξεῖ τὴν δημιουργίαν καλοῦς Ἑλλήνας διὰ τὴν ἀγαπήσουν τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ἐργασθοῦν διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, μὲ πίστιν ὅτι συμφέρον καὶ ὑποχρέωσις τοῦ ἀτόμου εἶναι τὴν μοχθῆν ὑπὲρ τοῦ Συνόλου.

Φιλοδοξεῖ τὴν δημιουργίαν χρησίμους, ἐλευθέρους καὶ ἀξιοπρεπεῖς ἀνθρώπους, μὲ πίστιν εἰς τὰ ἀνθρωπιστικὰ ἰδανικά, ἀντάξια τοῦ νέου κόσμου πὺ παρεσκεύασεν ἡ ἰθυσία, τὸ μαρτύριον καὶ ὁ ἥρωϊσμός ἐκατομμυρίων ἀνθρώπων εἰς τὴν μάχην πὺ ἔδωσαν τὰ Ἑθνη κατὰ τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ καὶ ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας, κατὰ τῆς ὀπισθοδρομήσεως καὶ ὑπὲρ τῆς Προόδου.

Τὴν φιλοδοξίαν αὐτὴν ζητοῦμεν τὴν ἐμπνεύσωμεν εἰς τοὺς σπουδαστάς. Καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὀλοκληρον τὸ εἶναι τοὺς δοεῖται ἀπὸ τὰ Ἰδανικὰ αὐτά, τὰ Ἑλληνικὰ καὶ Ἀνθρωπιστικὰ.

Γνωρίζουσιν οἱ σπουδασταὶ μας ὅτι φοιτοῦν εἰς μίαν ἀνωτάτην ἐπαγγελματικὴν Σχολήν, καὶ ὅτι εἰς αὐτὴν συγχρόνως ὑφίσταται ἐπεξεργασίαν καὶ ἡ ψυχὴ των καὶ τὸ πνεῦμα των.

Γνωρίζουσιν ὅτι φοιτοῦν εἰς Σχολήν ἣ ὀποία ἔχει σύμβολον τὴν ἐλευθερίαν τῆς σκέψεως καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀτόμου, ἣ ὀποία φιλοδοξεῖ τὴν εἶναι διὰ τοὺς σπουδαστάς τῆς διαρκὲς κίνητρον, πὺ τὴν τὸς ἐμπνέη καὶ τὴν τὸς φιλοτιμῆ πάντοτε διὰ τὸ καλύτερον...

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ 1955 - 1956

(Τακτικοί Καθηγηται — Έπίκουροι — Έντεταλμένοι)

- ΑΓΓΑΛΟΠΟΥΛΟΣ Χ. — Κοινωνική Πολιτική και Έργατικόν Δίκαιον (Γ')
ΑΓΑΠΗΤΙΔΗΣ Σ. — Πολιτική Οικονομία (Α')
ΓΑΛΑΝΗΣ Δ. — Τραπεζικά (Β')
ΓΕΔΕΩΝ Σ. — Ψυχοτεχνική (Γ')
ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ Γ. — Ήλεκτροτεχνία (Β')
ΔΕΛΟΥΚΑΣ Ν. — Έμπορικόν και Βιομηχανικόν Δίκαιον (Β')
ΔΕΡΤΙΛΗΣ Π. — Δημοσία Οικονομία (Β')
ΔΗΜΗΤΡΑΚΑΚΗΣ Δ. — Ίδιωτικόν Δίκαιον (Α')
ΘΕΟΔΩΡΟΥ Ν. — Φυσική (Α')
ΚΑΛΛΙΑΒΑΣ Α. — Γεωγραφία (Α')
ΚΑΜΒΥΣΙΔΗΣ Δ. — Λογιστικά άσκήσεις (Α' — Γ')
ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ Χ. — Μεταφοραί (Β')
ΚΑΡΑΒΑΣ Χ. — Γαλλικά (Α' και Β')
ΚΟΛΙΑΣ Δ. — Ίδιωτική Οικονομική (Β')
ΚΟΥΒΕΛΗΣ Π. — Βιομηχανική και Ένεργειακή Πολιτική (Γ')
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ Ι. — Ασφαλιστικά (Β')
ΚΥΡΚΙΑΙΤΣΗΣ Α. — Έμπορική και Νομισματική Πολιτική (Γ')
ΛΕΤΣΑΣ Φ. — Όργάνωσις Έργοστασίων (Γ')
ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ Ε. — Οικονομικά Μαθηματικά (Α') και Στατιστική (Β')
ΜΕΛΕΤΗΣ Ε. — Στενογραφία (Α')
ΞΥΝΟΠΟΥΛΟΣ Γ. — Μεταλλευτική Οικονομία και Δίκαιον (Γ')
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Δ. — Βιομηχανική Λογιστική (Γ')
ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ Σ. — Τεχνική του Έμπορίου (Α'), Λογιστική (Α' — Γ')
ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ Γ. — Βιομηχανική Ύγιεινή (Γ')
ΠΑΥΛΙΔΗΣ Γ. — Άγγλικά (Α' και Β')
ΠΕΡΔΙΚΑΣ Π. — Έμπορικόν Δίκαιον (Γ')
ΣΗΜΑΝΤΗΡΑΣ Κ. — Δημόσιον Δίκαιον (Α') και Ίδιωτικόν Δίκαιον (Β')
ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Σ. — Μηχανογνωσία (Β')
ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ Ε. — Χημεία (Α') και Έμπορευματολογία (Β' και Γ')
ΦΡΑΓΚΟΣ Ι. — Τελωνειακή και Δασμολογ. Νομοθεσία και Πολιτική (Γ')
ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΣ Γ. — Πολιτική Οικονομία (Β' και Γ') και Ίστορία της Βιομηχανίας και Έργασίας (Β')
ΧΡΥΣΟΧΟΥ Ι. — Όργάνωσις Έπιχειρήσεων (Α', Β', Γ') και Έλεγκτική (Γ')

ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος : Στρ Κ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ

Μέλη : Χ. ΑΓΓΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. ΘΕΟΔΩΡΟΥ
Ε. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ, Κ. ΣΗΜΑΝΤΗΡΑΣ

Διευθυντής του περιοδικού
Ε. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ, όδός Ίώνων 26
Ύπεύθυνος της ύλης: Φανή ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Τυπογραφείον : Κώστα Π. ΣΕΡΜΠΙΝΗ, όδός Κωλέττη 31